IANI GVLIELMI F. LAVRENBERGI

ANTIQVARIVS:

IN QVO

PRÆTER ANTIQVA ET OBSOLETA VERBA ac voces minus visitatæ, dicendi formulæ insolentes, plurimi ritus Pop. Rom. ac Græcis peculiares exponuntur & enodantur.

OPVS EX PLVRIMIS LATINÆ LINGVÆ Auctoribus multo labore concinnatum, & iuxta alphabeticam seriem digestum, quod cuiuis prolixi commentarij loco esse potest.

ADIECTA EST IN FINE VETVSTIORVM vocum ex glossariis aliquot collecta farrago.

LVGDVNI,

Typis Ioannis Anard.

M. DC. XXII.

SVPERIORVM PERMISSV.

ILLVSTRIBVS
AC GENEROSIS
DOMINIS,

DN. CAROLO,
DN. IOACHIMO GOTTEFRIDO,
DN. HENRICO ALBERTO,
&
DN. CHRISTIANO LVDOVICO,

Dominis in Limpurg, S. R. Imperij Pincernis hereditariis, sempérque liberis, &c.

Dominus meis Clementißimis.

SINGVLARI Dei prouidentiâ factum, ILLVSTRES ac GENEROSI DOMINI, vt emortuis vbique pænè gentium litteris denuo quasi renascentibus, viri excitarentur industrij, qui caligines verborum ac re-

rum enodando, salebras exæquarent & calles, ac viam ad politioris litteraturæ genus sternerent. Quo in genere quum non pauci litterati homines, tum inprimis IANUS LAURENBERGIUS, Vir omni litteraturâ celeberrimus, multam & præclaram operã nauasse censendus est. cuius COMMENTARIOS quum triennium ferè ad manus habuerim, illos tandem de priuato in publicum tradere, Vestris, DOMINI; auspiciis, libuit. Caussa quæ me impulit, maximè fuit Patria, cui omnia, vel ea certè quæ possumus, redonanda. Deinde locus, vnde Commentaria hæc orta, quô Tu olim, Generose Dn. CAROLE, iuuenis præclara iuris, nominatim illius VENANDI, edidisti specimina. à quo subinde maximo Præfecturæ munere ab Illustrissimo Duce VVirtembergico, &c. es decoratus, non tuâ minus gloriâ, quàm Ducatus commodo.

Vos eiusdem Dn. CAROLI ex fratre Nepotes amantissimos quod attinet, in tantum Vobis vel à Patre vestro, Illustri & Generoso Domino, Dn. ALBERTO, Domino in Limpurg, &c. Patriæ Patre, sum obstrictus, vt ingratus essem, si memoriam illius deponerem. Is dũm ephebis excesserat, tinctus artibus quibus prima ætas informari ad humanitatem solet, Tubingam ad vberiorem ingenij cultum missus est: vbi celeriter antecellere æqualibus ingenij gloriâ cõtigit.

Post

Poſtdein ad exteras regiones viſurus, Italiam primùm adiit, nec à limine tantùm ſalutauit, ſed vltrà ad Sepulcrum vſque Domini Hieroſolymam, haut ſine vitæ diſcrimine, eſt progreſſus. Poſthæc exortis in Gallia turbis, continuò iteri ſe cum fratre LVDOVICO GEORGIO accinxit, & operam Chriſtianiſſimo Regi HENRICO IIII. potentiſſimo addixit, fratre mox Vexillifero conſtituto. At fato contigit quòd hic morbo grauatus mortem obiret, ille verò, ſedatis turbis, domum ſe conuerteret, glande in femore, Martis ſymbolâ, receptâ. Attamen nec his contentus ſtare etiam pro Patria aduersùs Turcam hoſtem immaniſſimum voluit, (magno pugnacis animi argumento) donicum ſe faſtigio hoc ſubducere, & ad propria deuoluere vſus eſſet. Ex quo (præfiſcinè dixerim) me meóſque eâ ſemper proſequutus eſt clementiâ, vt vnum ex fratribus à ſecretis, alterum verò ab epiſtolis ſibi eſſe voluerit, méque ipſum, vt Vos, DOMINI, huc comitarer, è mediis euocârit Galliis; ſícque factum foret, me niſi certa quædam detinuiſſent negotia. Tandem proh! fato cedens, vixdum ætatis ſuæ quinquageſimum compleuerat, magno ſui deſiderio abiit, Vir bello ac pace ſummus, Religionis, Iuſtitiæ, litterarum cultor eximius. Vos igitur in Galliam pergentes, & in vrbe quâ hæc ſcribo, aliquantulum

ſubſiſtentes, tantâ me beneuolentiâ eſtis complexi, vt vix dies abiret, quo me Vobis non à latere eſſe volueritis. Summa tot me Vobis deuinxerunt εὐεργετήματα, vt charta me deficeret, ſi enumerare velim. At longior hîc eſſe nolo, quin potiùs Deum veneror, vt GG. VV. cum tota Illuſtri Domo Limpurgica hoc miſerabili æuo paternè ſoſpitet, ſuperſtitétque. VALETE, & me meóſque eâ quâ hactenus clementiâ proſequi imposterum dignamini. LVGDVNI Segusianorum III. Kalend. Aprileis 1622.

Illuſtrium GG. VV.

Humillimus cliens

I. FEHE.

AVCTORVM, QVIBVS VSI IN HOC OPERE,

SYLLABVS.

Accius.
Acron.
Ælianus.
Ælius Gallus.
Ælius Stilo.
Afranius.
Agellius.
Aggenus Vrbicus.
Albinouanus.
Alcinus.
Alex. ab Alexandro.
Alex. Neapolitanus.
Alexis.
Ammian. Marcellinus.
Antias.
Antidanus.
Antistius.
Apitius.
Apollonius.
Apuleius.
Arcadius.
Arnobius.
Artemidorus.
Arnutius Celsus.
Asconius Pædianus.
Asinius Gallus.
Asinius Pollius.
Athenæus.
Atta.
Attilius Fortunatianus.
Attius.
Augustinus.
Aurelius Victor.
Balbus.
Blondus.
Boëtius.
Brutus.
Cæcilius.
Cælius. Cæsar.
Caius IC.
C. Gracchus.
C. Lucinius.
Callimachius.
Calpurnius Piso.
Caluus. Canutius.
Caper. Cassianus.
Cassius Seuerus.
Cato. Catullus.
Celsus.
Censorinus.
Cesellius Vindex.
Charisius.
Cicero.
Cincius Alimetus.
Cinna.
Claudianus.
Claudius.
Cleomedes.
Cloatius Verus.
Cneus Matius.
Columella.
Corippus.
Cornelius Nepos.
Cornificius.
Cornutus.
Crassus. Cratinus.
Crispinus.
Diomedes.
Dionysius.
Dolobella.
Ennius.
Euripides.
Eusebius.
Eustathius.
Eutychus.
Fabius Pictor.
Fab. Victorinus.
Fannius. Faustus.
Fenestella.
Festus. Firrius.
Fonteius.
Frontinus.
Fulgentius Placiades.
Furius Antius.
Galbius Bassus.
Gellius.
Germanicus.
Glossarium vetus.
Heluius Cinna.
Herodianus.
Hesiodus.
Henr. Stephanus.
Herodotus.
Hesychius.
Hirtius. Homerus.
Horatius.
Hortensis. Hostius.
Hyenus.
Hyginus. Hyllus.
Isidorus.
Iulius Capitolinus.
Iul. Firmicus.

Iul.

Iul. Frontinus.
Iul. Pollux.
Iunius Philargyrius.
Iustinus.
Iustus Zinzerling.
Iuuenalis.
Labeo.
Laberius.
Lactantius.
Læuius.
Lampridius.
Latinus.
Leonidas.
Leuinus.
Licinius Imbrex.
Lipsius. Liuius.
Longobardus.
Lucanus. Lucilius.
Lucretius.
Lud. de la Cerda.
Macrobius.
Mago. Manilius.
Manlius Vopiscus.
M. Curius.
Marius Victorinus.
Martialis.
Martianus Capella.
Marullus. Masurius.
Maternus.
Matius.
Memmius.
Messalla. Metellus.
Moschus.
Myrsontius.
Næuius.
Naumachius.
Nemesianus.
Nestor Nouariensis.
Nigidius.
Nonius Marcellus.
Nouius.
Opilius Aurelius.
Oppianus.
Oppius.
Optatius Mileuitanus.
Orbilius.
Ouidius.
Pacuuius.
Palladius.
Pammachius.
Papinianus.
Papinius.
Paulinus.
Paullus IC.
Persius.
Petronius Arbiter.
Phædrus.
Placidus.
Platus. Plautus.
Plinius vterque.
Plutarchus.
Pollux.
Polybius.
Pomponius.
Porphyrius.
Priscianus.
Probus. Propertius.
Prudentius.
Publius Mimus.
Rhemnius Fannius.
Rutilius Geminus.
Salustius.
Santra. Scaliger.
Scaurus.
Scribonius.
Sempronius Asellio.
Seneca.
Septimius.
Serenus Samonicus.
Seruius.
Siculus Flaccus.
Sidonius Apollinaris.
Silius Italicus.
Sisenna. Solinus.
Sophocles.
Sosipater.
Spartianus.
Suetonius.
Suidas. Sulpicia.
Sulpicius Seruastus Lupercus iun.
Sutrius.
Symmachus.
Synesius.
Tacitus.
Tertullianus.
Theocritus.
Theodosius.
Tiberianus.
Titinius. Togatus.
Tranquillus.
Trimatius.
Turnebus.
Turpilius.
Valerius Flaccus.
Valer. Maximus.
Valer. Soranus.
Valgius. Varro.
Vegetius.
Vegoia.
Velius Longus.
Vellius Paterculus.
Veranius.
Verrius.
Virgilius.
Vitalis.
Vitruuius.
Vlpianus.
Volusius Mætianus.
Vrsinus Velius.

IANI GVLIELMI F. LAVRENBERGI

ANTIQVARIUS:

IN QVO

Præter antiqua & obsoleta verba ac voces minùs vsitatas, dicendi formulæ insolentes, plurimi ritus Pop. Rom. ac Græcis peculiares exponuntur & enodantur.

A B

ABACTVS, ἀποθεὶς, qui coactus magistratus imperium deposuit. Fest. Quasi ab actu remotus. Isidorus lib. 10. c. 1. Item, Aborsus, seu per vim ante tempus eiectus. Gloss. ἐγκυμονούμενος. Abactus etiam Plinio Iun. ἡ ἐξέλασις.

ABDICARE, rem quamlibet negare. Pacuu. Atalantâ: *Mortem ostentant, regno expellunt, consanguineam esse abdicant.* Non. Terent. Andriâ: *Chremes recusat nuptias, generum abdicat.* Cic. *Abdicare se magistratui.* quod Aristoteles, ἀπειπεῖν τὴν ἀρχήν.

ABDITIVVS, abortiuus, ὑποσκεδής. denominatum ab Abditus.

ABEMITO, demito, aufer. Emere enim pro accipere dicebant: vnde *surremit*, quod est suscepit, & *surremsit*, susceperit. Plaut. *Abemito vestem.* Fest.

ABGREGARE, ab grege ducere. Gloss. ἀπαγελάζειν, cui contrarium, *adgregare*, quasi ad gregem ducere, addere. Sic *segregare*, *disgregare*, ex pluribus gregibus partes seiungere. quibus contrariatur *congregare*.

ABIETARIA, negotiatio, ab abietibus coëmendis, quam nunc materiationem dicimus: vnde *Abietarij*, τέκτονες, materiarij, seu fabri vocantur lignarij. Gloss. *Abietarius, carpentarius, qui de abiete operatur.*

ABIRE, pro obire, vita excedere. Lucret. lib. 2.

Nam quare potius leti iam limine ab ipso
Ad vitam possint coiecta mente reverti,
Quam quo decursum prope iam siet, ire & abire.

Phædr. fab. 71. *Abiturus illuc, quò priores abierunt.* Sic Plaut. *abire in communem locum.* quod idem alibi, *ad plures se penetrare*, dixit.

ABITIO, pro morte antiquis. Nam si quis (testibus Plutarcho in Cicerone, & Tertulliano lib. de test. animæ) de aliquo pridem mortuo, tanquam viuo requireret, ne cogerentur δυσφημεῖν, solebant dicere: ABIIT IAM, ET REVERTI DEBET; nec vnquam monumentis, OBIIT, aut, MORTVVS EST; sed semper, VIXIT, aut, BEATVS EST, aut, FVIT, inscriptū inuenitur. Quod & patet ex formula euocante ad funus populum: L. TITIVS VIXIT, L. TITIO. EXSEQVIAS. IRE. QVOI. COMMODVM. EST. TEMPVS. EST. OLVS. IAM ECFERTVR.

ABIVGAT. Gloss. ἀπολύει, separat, alienat. Pacuu. Medo. *Quæ res te ab stabulis abiugat? certum est loqui.* Huius contrarium est *adiugare*. Idem Pacuu. Ilionâ: *Blandam adhortatricem adiugat.* Idem Chryse: *Mater est terra, ea parit corpus: anima mater adiugat voluntatem.* Marcell. Glossarium: *Abiugassere*, ἀποζεῦξαι.

ABNVEO, pro abnuo: & *adnuuit*, pro adnuit. Ennius lib. 8. Annal. *Certare abnueo, metuo legionibu' labem.* Idem lib. 2. *Adnuuit sese mecum decernere ferro.* & in Telam. *Ex eo futurum abnueant.* Diomed. lib. 1.

ABNVTARE, sæpè abnuere, denegare. Inde *abnutiuum*, Gloss. ἀπαρνητικόν. & *abnutio*. Caper de Orthographia: *Confessiua vox sit ex duplici abnutiua.* Huic oppositum est *adnutare*, & *adnutiuum*, καταφατικόν. Diomed. *abnegatiuum* dixit, Grammatices lib. 2. *Duæ abnegatiuæ vnam affirmationem faciunt.* Cic. de Oratore lib. 3. *Quidnam est, obsecro, quod te adiri abnutas?* Plaut. Captiueis: *Quid mihi abnutas?*

ABOLLA, vestis militaris. Varro Cosmotoryne: *Toga detracta & abolla data est ad turbam mihi, fera militias munera belli vt præstarem.* Non. Martial. Epigram. lib. 8.
Nescit cui Tyriam dederit Crispinus abollam, Dum mutat cultus.

ABOLOES, ab illis. Fest. *Oli* enim pro olli, & *olli*, pro illi dictum; *oe* verò loco *i*. quod ex his verbis patet: *Loeberum, loebertatem, pilumnoe, fascinoe, pobloe*: pro liberum, libertatem, pilumni, popli, fascini. Nec geminabant literas antiquitus Romani. Sic in legibus SeruI TullI: SEI PVER PARENTEM VERBERIT. AST OLE PLORASIT PVER DIVEIS PARENTOM SACER ESTOD, id est, ille plorauerit.

ABOMINOSVS, βδελυκτός, abominabilis. Diomed. lib. 3. *Vt libantes sonum vocis abominosæ audire non posset.*

ABORIGINES, dicti, quòd aberrantes conuenerint in agrum. Hi, vt Dionysio lib. 5. de ipsis placet, Arcades fuêre. Alij Ligures esse, alij Vmbros putant, quoniam vtraque gens vetustissima in Italia est, & indigena. Agros habitasse Reatinos tradit Varro. Glossarium Lat. *Aborigenes*, αὐτόχθονες. Glossar.

Bubæ

Bubi: *Aborigenes sunt superflui frutices, qui non naturaliter, sed vitiosè in arboribus & campis oriuntur, ac dicuntur quasi seorsim ab origine, non quod non habeant originem, sed quòd non naturalem.* Item: *Aborigenes*, rusticus, agrestis: dicitúrque non quòd omnino careat origine, sed quòd eius origo ignoratur; non enim scribuntur genealogiæ rusticorum, nec traduntur memoriæ, sicut genealogiæ nobilium, inde & *Aborigineus*.

ABORISCI, aboriri. Lucret. lib. 5.
Denique cur nequeat semper noua luna creari,
Ordine formarum certo, certísque figuris,
Inque dies priuos aborisci quæque creata,
Atque alia illius reparari in parte, locóque.

ABORTIO, aborsus. Plaut. Truculento:
Celabat memet atque te illa, ne sibi
Persuaderes, vt abortioni operã daret,
Puerúmque vt enecaret.

ABORTO, aborior. Varro lib. 2. de R. R. cap. 4. *Haram facere oportet circiter trium pedum altam, & latam amplius paulo, ne dum exilire velit, prægnans abortet.*

ABSENTANS, absens. Sidon. lib. 9. epist. 13. *Quales pari tempore absentans, dum domum rediit Vlysses, inuenire potuisset.*

ABSENTE NOBIS, pro absentibus. Afran. Auctione: *Absente nobis huc si venerit puer.* Fenest. lib. 2. Annal. *Et quædam extra præsente suis, quædam absente porrecissem.* Non. Ter. Eunucho. *Nescio quid absente nobis turbatum est domi.* Sic Plaut. Amphitruone: *Nec nobis præsente quisquam nisi seruus Sosia adfuit.*

ABSONI, sine sono. Cic. lib. 1. de Oratore: *Sed sunt quidam, aut ita lingua hæsitantes, aut ita voce absoni.*

ABSONE', ἀπηχῶς, δυσφώνως. Apul. Apolog. *Absonè atque indoctè pronunciare.* Gell. lib. 15. cap. 25. *Non absurdè atque absonè finxit.*

ABSPELLI, depelli. Plaut. Mercatore: *Simul autem plenissimè eos, qui aduersum eunt, abspellito.* Ibid. *Neque adeò spes est, qua mihi hunc abspellat metum.* Idem Truculento: *Ille qui abspellit, is compellit: ille qui consuadet, vetat.*

ABSVMEDO, absumtio. Plaut. Captiueis: *Quanta pernis pestis veniet! Quanta labes larido! Quanta sumini absumedo! Quanta callo calamitas!*

ABSYNTHIATVS, absynthio temperatus. Sen. in Suasoria pro Cic. *Hoc si tamen recta via consequi non potero, decipere vos cogar, veluti salutarem pueris daturus potionem absynthiati poculi.*

ABSYNTHIVM, in Masc. gen. Varro Quinquatribus: *Quid medico opus tuo, absynthium vt bibam graue m & castoreum.* Non.

ABVTI passiuè, consumi. Front. lib. 2. rei agrariæ: *Terminos sacrificales ponunt, vbi illos sacrificij opportunitas suadet poni.* hoc est, loci cõmoditas, in quo sacrificium facile abuti possit. Plaut. Asinariâ: *Vbi illa quæ dedi antè?* LE. *Abusa, nam si ea durarent mihi, mulier mitteretur ad te.* Q. Hortens. *Abusis iam omnibus locis.* Varro: *Vtile vtamur potius, quam ab rege abutamur.* Prisc. lib. 1.

AC

ACCALIA, quæ & LAVRENTALIA

TALIA, filiæ Accæ Laurentiæ Romuli nutricis; quæ duodecim cum eduxisset filios, vnúmque fato amisisset, in defuncti locum Romulum adsciuit, ipsum & cæteros ARVALES FRATRES appellauit, quòd socij essent & ferè pares, agresti ac pastoritia sodalitate coniuncti, vt refert Masur. Sab. *Celebrabantur vj. die, quæ atra dicitur.* Gell. lib. 6. cap. 7.

ACCENTIVNCVLÆ. Gell. lib. 13. cap. 6. quas Græci προσῳδίας dicunt, eas veteres docti tum notas vocum, tum moderamenta, tum accentiunculas, tum voculationes appellabant.

ACCEPSO, accepero. Pacuu. Teucro: *Haut sinam quicquam profari, priusquam accepso, quod peto.*

ACCEPTÆ vocantur rei agrariæ scriptoribus agrorum portiones viritim adsignatæ, aut quæ sortitò obtigerunt. Sicul. Flacc. de cond. agror. *Manipulus singulas acceptas accipiet, aliqui gradus singulas & dimidias.* Ibem ibid. *Sæpè etiam vnius hominis duo dominy acceptam sibi defendunt.* Hygen. de limit. constit. *Secundùm legem accipiet aliquid syluæ, ad implendum accepta modum.* Ibid. *Vt ad partitionem acceptarum mensura acta appareat.* Agg. Vrb. comment. in Front. *Ementes adiicientésque ad acceptas suas certum modum taxauerunt.* Vocantur & ACCEPTIONES. Sicul. Flacc. cond. agr. *Ergo acceptiones in centuriis explicandæ sunt.*

ACCEPTOR, accipiter. Lucil. *Rostra acceptoris & vngues.* Charis. lib. 1. Glossar. *Acceptor, ἱέραξ.*

ACCINGE, pro accingere. Pomp. Maccis geminis: *Ego iam hîc adero: dum ego reuertor, age antè accinge ad molas.*

ACCVBITIO, accubatio. Cicer. lib. de Senect. *Bene enim maiores accubitionem epularum amicorum, quasi vitæ coniunctionem haberet, conuiuium nominarunt.*

ACERATVM, lutum mixtum paleis. Lucil. lib. 9.

Nam laterem qui ducit, habet nil amplius vnquam,
Quàm commune lutum à paleis, cœnúmque aceratum. Non.

Glossæ Balbi: *Aceratus, sordidus instar aceris, ἀχυρώδης.*

ACERBA VIRGO, immatura, necdum nubilis, à pomis præcoquis. Varro Agathone: *Virgo de conuiuio abdicatur ideo, quod maiores nostri virginis acerbæ aures Venereis vocabulis imbui noluerunt.* Sic *acerba mors* Ciceroni, quæ θάνατος ἄωρος Euripidi.

ACERBITVDO dicatur, an ACERBITAS, inquit Gell. lib. 13. cap. 3. nihil refert, vt neque quicquam interest suauitudo dicas, an suauitas, sanctitudo, an sanctitas, acerbitudo, an acerbitas, acritudo, an acritas.

ACEROSVS PANIS, ex farre minus purgato. Lucil. lib. 25.

Quæ gallam bibere ac rugas conducere ventris
Farre aceroso, oleo decumano, pane coegit Cumano.

ACERRA, ara ante mortuum poni solita. Fest. in leg. XII. Tab. VTEI. NEI. SVMTVOSA. RESPERSIO. FIAT. NI. VE. MVRRATA. POTIO. MORTVO. INDERETVR. NI. VE. LONGÆ. CORONÆ. NI. VE. ACERRÆ. ADHIBERENTVR.

TVR. Cic. de legib. lib. 2.

ACETABVLA, pro acetabulum. Varro lib. 3. de R. R. cap. 5. *Ita ad extremum, vbi orbile solet esse, acetabula cauata sit, vt tympanum, in latitudinem duo pedes & semipedem, in altitudinem palmam.* Sic, *Mandibulum*, & *mandibula*, *vertibulum*, *manibulum*, *decipulum*, vtroque genere dixerunt. Phædr. fab. 60. *Qui sæpè laqueos & muscipula effugerat.*

ACHERVNS in fœmin. gen. Plaut. Captiueis: *Verumenimuero nulla adaquè est acheruns, atque ego vbi fui.*

ACHERVNS VLMORVM, pro seruo in quo conteruntur vlmi. Plaut. Amphitr. *Verbero, an etiam quis ego sim me rogitas? vlmorum Acheruns.*

ACHERVNTICVS, capularis senex. Plaut. Mercatore: *Quid tibi ego ætatis videor? Acheronticus, senex, vetus, decrepitus.* Idem Milite: *Quid ais tu? itáne ego videor tibi oppido Acheronticus?*

ACHERVSIA TEMPLA. Acheruns. Enn.

——— *Acherusia templa*
Orci saluete infera. Lucret. lib. 1.
Etsi præterea tamen esse Acherusia templa,
Ennius æternis exponit versibus edēs.
Idem lib. 3.
Nam iam sæpe homines, patriam, carósque parentes
Prodiderunt, vitare Acherusia templa petentes.

ACIA, filum aciculæ. Gloss. ῥάμμα. Titin. Barbato: *Phrygio fui primò, beneque id opus scini, reliqui acus aciásque hero atque heræ nostræ.* Marcell.

ACIERIS, securis ærea sacerdotum in sacrificiis. Pompeius. Glossar. *Acieris*, ἀξίνη ἱεροφαντ(ικὴ), ὡς πλαῦ-τ(ος).

ACII, pro aciei, dixerunt prisci. Matius Iliade lib. 21. *Altera pars acij vitassent fluminis vndas.* Gellius lib. 9. noct. Atticar. cap. 14.

ACINA, pro acini. Varro lib. 1. de R. R. cap. 54. *Ea vocatur lora, quod lota acina: ac pro vino operariis datur hyeme.* Cato de R. R. *Tum acina de vuis miscellis decerpito de scipione.* Columella lib. 12. cap. 39. *Vbi satis corrugata erunt acina, demito, & sine scipionibus in dolium coniicito.*

ACINOSVS Plinio, & ACINACEVS Digestis: ῥαγώδης.

ACITARE, agitare. Propter cognationem & affinitatem inter se, literæ *c*, & *g*, commutabantur: vt κράββατος, κυβερνῶ, κόμμι, κώβιος, κύκνος, grabbatus, guberno, gummi, gobius, cygnus. Sic *inicere*, *subicitare*, *macistratus*, *leciones*, *recio*, dicebant. Varro lib. 6. de L. L. *Interea concretione, contumione, conspicione, vtique ea rectissimè sensi.*

ACLASSIS, tunica ab humeris nō consuta. Fest. Gloss. *Aclasses*, λώμα]α.

ACLIDES, iacula breuia. Virgil. Æneidos lib. 7.

——— *teretes sunt aclides illi*
Tela, sed hæc lento mos est aptare flagello.

ACNVA, mensuræ genus, quo rura antiqui metiebantur; vt tradunt rei rusticæ scriptores. Varro lib. 1. de R. R. cap. 10. *Actus quadratus, qui & latus pedes C X X. & longus totidem. is modus acnua Latinis appellatur.* Colum. lib. 5. *Sed hunc actum prouinciæ Beticæ, rustici acnuam*

nuam vocarunt.

ACRIMONIA, & ACRITAS, animi viuacitas. Accius Neoptolemo: *Vim, ferociam, animum, atrocitatem, iram, acrimoniam.* Idem ibid. *Vis veritatis atque acritas.* Næuius Lycurgo: *Feri ingenij atque animi acrem acrimoniam.* Non. Gloss. *Acrimonium, δριμύτης.*

ACRITVDO, acritas. Accius Neoptolemo: *Haut quisquam potis est tolerare acritudinem.* Fest. Gell. lib. 10. cap. 27. *In libris veteribus memoria extat, quod par fuit quondam vigor & acritudo amplitudóque Pop. Rom.* Apul. lib. 9. Metamorph. *Nosti quendã Barbarum, nostræ ciuitatis decurionem, quem Scorpionẽ præ morum acritudine vulgus appellat.*

ACRVMÆRVMA, vtensilia ampliora. Fest.

ACTIOSA, suspicatrix, ab agendo; vt factiosa ab vnà faciendo. Plaut. Astrabâ: *Actiosa annonam caram è vili concinnat viris.* Idem Sitelitergo: *Mulieres vxorculaui; ego scio, noui actiosas.*

ACTVALIS, δραστικός. Macrob. comment. lib. 2. c. 17. *Hic a feriatis remotus, eminet tamen actualium vigore virtutum.*

ACTVARIÆ naues, quòd facilè agantur, ἐπακτρίδες. Sisen. lib. 3. hist. *Quibus occisis, actuarias ad viginti, naues item complures onerarias intendunt.* Non. Salust. hist. lib. 2. *Ad hoc pauca piratica actuaria nauigia.*

ACTVARIVS, qui acta excipit, vulgò notarius. Suet. Iul. Cæsare. cap. 55. *Orationes aliquas reliquit, inter quas temerè quædam feruntur pro Q. Metello: quam non immeritò Augustus existimat magis ab actuariis exceptam malè subsequentibus verba dicentis.* Sen. *Multum viua vox facit, non quidem ea quæ alienis verbis commodatur, & actuarij vice fungitur.*

ACTVARIVS limes, qui primus actus est, quod verbum peculiare rei agrariæ scriptoribus, quibus *agere limites, actus mensuræ, acta territoria*, dicuntur. Hygen. de limit. constit. *Actuarios autem limites diligentissime agamus, & in eis lapides inscriptos infigemus.* Idem: *Antiqua mensura actus in diuersum nouis limitibus inciditur.* Idem: *Post amplum actum emendare difficile est.* Et: *Agrorum diuisiones inscriptionibus continentur, & limitum actibus.* Sic eidem, *decumanum*, & *cardinem agere.*

ACVPEDIVS, [& ἀρχαϊκῶς *Agupedius*, vt *pegunia*, *pro* pecunia,] cui in currẽdo acumen pedum. Glossæ Balbi: *Acupedius*, id est, velox, quasi acutis pedibus currens. Lucil. — *agupes cùm vocem mittere cœpit.* Pomp. Gloss. *agupedium, ὀξυποδία.*

AD

AD, pro aduersùs, contra: vt Græcis πρός. Catull. ad Mallium: *Cœperat ad sese Troia ciere viros.* Etiam pro apud. Pl. Capt. *Philocrates modo in libertate est ad patrem.* Liuius lib. 2. *Dum hæc ad Veios geruntur.* Ter. He. *Ea quæ nunc est ad vxorem tuam.* Publ. Mimus: *Bonum ad virum citò moritur iracundia.*

ADÆQVE', æquè. Plaut. Captiuis: *Quo homine hominum adæquè viuit nemo fortunatior.* Idem Casinâ: *Nunquam ecastor vlla die nisi adæque.* Et Mostellaria: *Quo nemo adæque ex omni iuuentute Atticâ antehac*

hac est habitus parcus. Idem Cistellaria: *Neque munda adaeque es vt soles.*

ADAGIO, adagium. Valer. Soranus: *Vetus adagio est, o P. Scipio.* Varro lib. 6. analog. Glossar. *Adagiones, παροιμίαι: adagio, παροιμία.* Symmach. lib. 1. epist. 4. *Ne mihi verba dederis; noui ego quid valeat adagio, sus Mineruam.*

ADASIA, ouis recentis partus, sed maior natu. Fest. Isidor.

ADAVCTAVIT, adauxit. Accius Æneadis: *Queis rem summam & patriam nostram quondam adauctauit pater.* Marcell.

ADAXINT, adigant. Plaut. Aulularia: *Vtinam me diui adaxint ad suspendium Potius quidem, quam hoc pacto apud te seruiam.*

ADCENSI, milites in locum mortuorum subitò subrogati. Plaut. Friuolaria: *Vbi rorarij estis? En sunt. Vbi sunt adcensi? Ecce.* Non. Hi quòd arma, quibus pugnabant, ferrentur, non tenerentur, ferentarij etiam dicebantur. Erant & serui publici; appellati, quòd ad res necessarias sæpius adcierentur. Varro lib. 5. de L. L. *Cassonius in actionibus scribit, pratorem adcensum solitum tum esse iubere, vbi ei videbatur horam esse tertiam, inclamare horam esse tertiam, itémque meridiem, & horam nonam.* Idem ibid. *Vbi primùm adcensus clamauit meridiem.*

ADCOMMODARE, commodè & concinno modo adiungere. Accius Bacchis: *Tunc syluestres exuuias sauo picto lateri adcommodant.* Cic. de Republ. lib. 1. *Expositámque ad exemplum nostra reipubl. adcommodabo, si potero, omnem illam orationem, qua est mihi habenda de optimo ciuitatis statu.* Virg. lib. 2. Æneidos.

——— *laterique Argiuum adcommodat ensem.*

ADDITVS, infestus, inimicus. Lucil. lib. 4. Saturarum:

Si mihi nunc prator fiet additus, atque agitet me,
Non male sic ille, vt dico, me extenderit vnus.

Macrob. lib. 6. cap. 4. & Seru. Virg. Æneidos 4.

——— *nec Teucris addita Iuno*
Vsquam aberit. Idem in Ceiri:
O mihi nunc iterum crudeliter addite Minos!

ADDVCE, adduc. Afran. Fratriis: *Curre, nuncia venire, & mecum speratum adduce.* Non. Plaut. Rudente: *Quare herum, atque adduce.* Idem Pœnulo: *Adduce testes tecum.* Persâ: *Et tu tuam gnatam, tamen ornatam adduce lepidè.* Curculione: *Collum obstringe, atque abduce illum in malam rem.* Terent. Adelphis: *Transduce & matrem & familiam omnem ad nos.*

ADDVIT, pro addiderit, ab *adduo*; vt, *venumduo, creduo.* Glossar. *adduo, προστιθῶ.* In Plebiscito: SEI. QVIS. MAGISTRATVS. ADVORSVS. HÆC. D. M. PONDERA. MODIOS. QVE. VASA. QVE. POBLICA. MODICA. MAIORA. MINORA. VE. FAXIT. IVSSIT. VE. FIERI. DOLVM. VE. ADDVIT. QVO. EA. FIANT. CVM. QVIS. VOLET. MAGISTRATVS. MOLTARE. VTEI. DVM. MINORE. PATRIS. FAMILIAS. TAXAT. LICETO. SIVE. QVIS. SACROM. IOVDICARE. VOLVERIT. LICETO. Et in XII. Tabulis:

bulis: SEI. PATER. FILION. TER. VENOM. DVIT. FILIOS. A. PATRE. LEIBER. ESTOD. Fest.

ADDVXE, adduxisse. Plaut. Rudente: *Metuo propter vos, ne uxor mea me extrudat ædibus, nam me pellices adduxe lucet ante oculos suos.*

ADESVM, consumtum. Sisen. hist. lib. 3. *Iisdem temporibus Æsernini, duplici fossa valloque circumdati, frumento adeso, quod ex aruis in oppidum portatum est.* Non. Lucr. lib. 6.

Intima pars homini verò flagrabat adesa. Et lib. 5.

At quos effugium seruarat corpore adeso

Posterius tremulas super hulcera tetra tenentes

Palmas, horriferis accibant vocibus Orcum. Virg. Georg. lib. 3

—— non sæpè fauos ignotus adedit Stellio.

ADFECTATA FOEMINA, in vtramque dicitur partem, vel honorata, vel in extremam adducta infamiam. Plaut. Rudente: *Accipiam hospitio si mox venies, ita vt adfectatam.*

ADGREGARE, ad gregem ducere, προσαγελάζειν: sicut *abgregare*, ab grege remouere.

ADGRETTVS fari, apud Ennium, pro adgressus: Atticorum more, qui τὸ σ, vertere soliti in τ, dicentes, τήμερον, τεῦτλον, γλῶττα, πράττω. Sic apud Latinos: *Mertus, pultus, tenius, tertus.*

ADHÆSVS, adhæsio. Lucr. lib. 3.

Nam neque pulueris interdum sentimus adhæsum

Corpore, nec membris incussam sidere cretam.

ADHÆRENS CORPVS, pro corpori; vel hærens ad corpus. Lucr. lib. 3.

—— quandoquidem connexus corpus adhæret. Cic. in Arato:

Hydra tenet flexum, crateram coruus adhæret.

Sic Tac. lib. 15. *Aduolui genua*, pro volui ad genua. Ouid. lib. 3. Metamor. *Adducor littora.* Cornel. Nepos in Timotheo: *Eas gentes, quæ mare adiacent.* Plaut. Menæchmis: *Scortum adcubui.*

ADHAMARE, adtrahere: tractum ab hamo. Cic. Academicorum lib. 2. *Qui enim serius honores adhamauerunt, vix admittuntur ad eos, nec satis commendati multitudini possunt esse.*

ADICIT, pro adiicit. Manil. lib. 4.

Adde etiam Italicas vires, Romámque suismet

Pugnantem membris, adice & ciuilia bella. Idem lib. 1.

His adice obliquos, aduersaque fila trahentes

Inter se gyros. Mart. lib. 4. epigr.

Nil adicit penso Lachesis, fusósque Sororum Explicat.

Sic *subicit*, pro subiicit. Stat. Achilleide:

—— subicit gauisus Vlysses.

Et Claud. de rapt. Proserp. lib. 3.

—— subicit Cybele: non tanta Tonanti Segnities.

Sic *deicit*, pro deiicit.

Asinius Gallus Epigrammate in Marcellum:

Qui caput ad læuam deicit glossemata nobis Præcipit.

ADIPATVM, pingue, opimum; ab adipe. Cic. de oratore: *Adsciuerunt suis artibus opimum quoddam, & tanquam adipatæ dictionis genus.* Iuuenal. Satyrâ 6.

Liuida

Liuida materno feruent adipata veneno.

Glossæ Balbi: *Adipatus*, adipe conditus: *adipatum*, quodlibet edulium adipe impinguatum. *Adipibus obesus*, στεατώδης: & *adipes creare*, στεατοῦν, dixit Columella.

ADIPISCITVR, passiuè. Plaut. Trinummo: *Non ætate, verùm ingenio adipiscitur sapientia.* Sic Cic. lib. 12. epist. 23. famil. *Neque enim quæ tu propter magnitudinem animi & ingenij moderate fers, à te non vlciscenda sunt, etiamsi non sint dolenda.* Et lib. 8. epist. 2. *Magna illico fama surrexit, & de damnatione ferventer loqui cœptum.* Apul. lib. 11. *Iam sospitatricis deæ peculiaris pompa moliebatur.*

ADIRE MANVM, tractare, congredi. Plaut. Aulularià: *Ita illis impuris omnibus adij manum.* Idem Casinà: *Quid nunc, satis lepidè vobis adita est manus meritò?* Pœnulo: *Eo pacto auaræ Veneri polcrè adij manũ.* Persâ: *Vt me in tricas coniecisti, quomodo de Persa adita est manus?*

ADIVRO, pro adiuuero, combinatione factâ. Ennius lib. 9. annal.

O Tite, si quid ego adiuro, curámve leuasso,
Quæ nunc te coquit, & versat sub pectore fixa,
Et quæ deprimeris frustra, noctésque diésque,
Ecquid erit præmI?

Calpurn. Piso. Cic. de senectute. Idem lib. 16. ad Attic. epist. 11.

ADIVTATVR, pro adiutat. Pacuu. Duloreste: *Illum quæro, qui adiutatur.* Lucil. lib. 27. *Nec si paulo minus vsuras & m[illegible]a adiutatus diu.* Afran. Inimicis: *Hæc obsecro igitur agite, & me adiutamini.*

ADLECTI dicebantur propter inopiam ex equestri ordine in senatorium adsumti. Valerius enim Publicola, post exactos reges patrum numerum à Superbo cædibus imminutum expleuit, & amplissimum ordinem auxit, quatuor & sexaginta supra cẽtum ex equestri ordine cooptatis, ita vt trecentorum numerum faceret, qui adlecti dicti sunt. Alex. Neopol. Genialium dierum lib. 4. cap. 11.

ADLECTIO. De adlectis in ordinem senatorum Iulius Capitolin. in M. Antonino: *Hispaniis exhaustis Italica adlectione contra Traiani præcepta verecunde consuluit.*

ADLECTI DII, antiquis Romanis erant Saturnus, Iupiter, Mars, cui adduntur Bellona, Victoria, Nemesis, Apollo, Venus (quam comitantur Cupido, Adonis, Charites) Mercurius, Diana, Ianus, Tellus, Iuno, Minerua, Liber pater, Neptunus, Volcanus, Genius (cui coniunguntur Penates & Lares) Ceres, Vesta, Pluto, siue Orcus, cui sociæ Parcæ & Furiæ. Sunt qui horum classi Fortunam addant.

ADLOCVTIO, παραίφασις, pro consolatione. Catullus ad Cornificium: *Qua solatus es adlocutione.* Naumachius apud Stobæum. Α᾽νδρὶ γὰρ αἰσχαλόεντι παραίφασίς ἐστι ἄκοιτις. Homerus Iliad. λ. —— ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.

Senec. Troad.

Alios parẽtes adloqui in luctu decet,
Tibi gratulãdũ est. Horat. Epod. 13.
Illic omne malum vino cantuq; leuato
Deformis ægrimoniæ
Dulcibus adloquiis.

ADMINICVLAVI, adiuui. Var

ro de liberis educandis: *Quod petisti, vt eius educationis fierem tibi socius, quod potui adminiculaui tuam voluntatem scribendo.* Non. Gell. lib. 14. cap. 2. *Ex ipsa lege Iulia, & ex Sabini Masſurij, & ex quorundam aliorum Iurisperitorum commentariis commoniti & adminiculati ſumus.* Idem lib. 7. cap. 3. *Eóque* (Tirone) *ab ineunte ætate liberaliter instituto, adminiculatore, & quasi administratore in ſtudiis literarum Cicero vſus eſt.*

A DMISSIVÆ AVES auguribus dicebantur, quæ consulentem ſeu iuberent, ſeu vetarent, vt ait Feſt. Plaut. Aſinariâ: *Impetritum, inauguratum eſt, quouis admittunt aueis.* Liu. *Admiſerunt aues.* Quod Plutarch. ὄρνιθες ἐπιτρέψαν.

A DNICTO, ſæpè & leuiter oculis adnuo. Næuius Tarentillâ:

Alium tenet, alij adnictat, alibi manus
Eſt occupata: aſt alij percellit pedem,
Alij anulum dat ipſa ſpectandum à labris,
Cumque alio cantat. Pompeius.

A DNOTAMENTVM, annotatio. Gell. lib. 17. cap. 2. *Cùm librum veteris ſcriptoris legebamus, conabamur poſtea memoriæ vegetandæ gratia indipiſci animo, ac recenſere quæ in eo libro ſcripta eſſent, in vtraſque exiſtimationes laudis aut culpæ adnotamentis digna.*

A DOLABILIS, ſine dolo.

A DOLERE, votis ac ſacrificiis numen auctius reddere. Caſſius ad Tiberium I I. *At contra Ægyptios ſacrificium vbi integrum anſerem adoluerunt.* Antias lib. 74. annal. *Eo omnes hoſtiæ, vituli 26. coniecti, & ita omnia adulta ſunt.* Priſcian. lib. 9. Maro in Bucolicis: *Verbenáſque adole pingueis ac maſcula thura.* Idem Æneid. lib. 1. *Cura penum ſtruere, & flammis adolere penates.* Et 7.
——— *adoléque altaria tædis.*

A DOLESCENTIARI, luxuriari. Varro in ſatyrâ, Ἐπὶ τῷ φακῷ μύρον, ſeu, περὶ εὐτελείας: *Tum quidem vt facias cenſeo, quoniam tu quoque adhuc adoleſcentiaris.* Non.

A DOLESCENTVRIRE, nugari, luxuriari. Laberius: *Incipio adoleſcenturire, & neſcio quid nugarum facere.*

A DOLESCO, ab oleſco, quod eſt creſco: vnde & exoletus, qui modum exceſſit creſcendi. Cic. de ſenectute: *Viriditas herbeſcens, quæ nixa fibris ſtirpium, ſenſim adoleſcit.* Varro lib. 3. Rhetoric. *Poſtquam adoluerit hæc iuuentus.* Priſcian. lib. 9. Laberius Sororibus: *Laus nomine gloriæ adoleſcit.* Virg. Georg. lib. 4.
——— *adoleſcunt ignibus aræ.*

A DOPTATITIVS, ex adoptato filio natus. Plaut. Pœnulo: *Siquidem Antidamarchi quæris adoptatitium, egomet ſum ipſus, quem tu quæris.* Idem eâdem: *Demarcho item ipſe fuit adoptatitius.*

A DOR, antiquis ADVR, & ADVS, à Græco ἀδὺρ. & EDOR ab edendo. Epulis & immolationibus pium putabatur. Vnde *adorare*, ſacrificare; & antiquis, agere. Item, oratione populum alloqui. Apuleius lib. 3. Metamorph. *Ad dicendi ſpatium vaſculo quodam ad vicem coli graciliter fiſtulato, ac per hoc guttatim defluo, infuſâ aquâ populum ſic adorat.* Adorare curam priſcorum Plinius dixit, quod Plato σέβεσθαι. Varro lib. 1. de R. R. cap. 9. *Itaque periti*

periti in loco humidiore far adoreum potius serunt, quam triticum: contrà in aridiore ordeum potius quàm far: in mediocri vtrumque.

Gannius vetus poëta:

Illam sponte satis adoris strauisse maniplis. Idem:

Emicat in nubes nidoribus ardor adoris. Nestor Nouar.

Auson. Monosyllabis:

Mox ador atque adoris de polline pultificum far. Maro Æneid. 7.

——— *& adorea liba per herbam Subiiciunt epulis.*

ADOREAM antiqui Romani omnem vocabant ex agris prouentum. Item laudem gloriámque bellicam: ab adore, id est, farre. Priscis enim temporibus dona militibus fortem in bello operam nauantibus dabantur heminæ aut quartarij farris, binaque iugera, aut tantum agri, quantum vno die circumarassent: & hæc amplissima illis dona fuere. Plaut. Amphitruone: *Qui prædâ atque agro adoreâque affecit populares suos.* Gloss. *Adoriosus*, ἔνδοξος, εἰς πομπήν: *ador*, νίκη, εἰς πομπήν.

ADORIO, pro adorior. Næuius lib. 3. belli Punici:

——— *prof[?]iscente Hectore tumidos Adoriant, ne qui hinc Spartam referat nuncium.*

Sic *adortus* passiuè. Aurelius: *Ab his Gallos adortos, ex insidiis plurimos necatos.* Eodem modo *admirari*, θαυμάζεσθαι. Canut. *Turpe est propter venustatem vestimentorum admirari, & propter turpissimè vitam actam contemni.* Priscian. lib. 3. & 8.

ADPARERE, acquirere. Lucr. lib. 2. *Vnde mare & terræ possent augescere, & vnde Adpareret spatium cæli domus.*

ADPRIMVS, longe primus. Liu. Odyss. apud Gellium lib. 7. cap. 7.

——— *Ibi denique Vir summus, adprimus, Patroclus.*

ADPRIME', primariò. Plaut. Rudente: *Ego sum trifurcifer, tu es homo adprimè probus.* Terent. Andriâ: *Id arbitror adprimè in vita esse vtile, vt ne quid nimis.*

ADPROBVS, admodum probus. Cæcil. Triumpho: *Hierocles hospes est mihi, adolescens adprobus.* Gell. lib. 7. cap. 7. Plaut. Trinummo: *Nisi me ille, & ego illum, nossem adprobe.*

ADQVO, in quantum. Afran. Priuigno:

Ni tantum amarem talem tam meritò patrem,
Miratus essem adquò licere.

Idem Promo:

Vt scire possis adquo te expediat loqui. Non.

ADRVMARE, RVMITARE, RVMARE, RVMINARI, pro rumorem facere, commurmurare, φημίζειν; à rumine parte gutturis. Næuius: *Sim tu alius aliunde rumitant inter se.* Fest. Varro sexagesimo: *Erras Marce, accusare nos ruminaris antiquitates?* Vide *Rumen, Rumino.*

ADSCRIPTIVI, qui inermes succedebant armatis, si qui perissent, militibus: *Hi & adcensi, velati, ferentarij, rorarij.* Varro lib. 6. de L. L. Plaut. Menæchmis: *Idem aliis adscriptiuus ad legionem fieri solet.*

ADSELLARE, ἀφοδεύειν, aluum exonerare. Vegetius in commentario de re vrin. lib. 3. *Deinde sale & melle mistis, in anum infundes, vt ad-*

sellandi augeat voluntatem. Idem eodem libro: *Stercus durum adsellat.* Idem lib. I. *Si post clysterem, vel potionem multum stercoris adsellatus ediderit.*

ADSESTRIX, fœmina quæ adsidet. Afranius Fratriis: *Dimittit adsestricem, meque ad se vocat.*

ADSIDELÆ, vel ASIDELÆ, mensæ, vt ait Festus, flaminum sacrificantium.

ADSIPERE, sapere, saporem habere. Cic. de natura Deorum: *Minimeque resipiens patriam.* Gell. lib. 3. c. 4. *Neque tamen dubium est, quin ista, & quæ scripta a Plauto esse non videntur, & nomini eius addieuntur, veterum poetarum fuerint, & ab eo retracta expolitaque sint, ac propterea resipiãt stylum Plautinum.* Interdum saporem immittere significat. Tertull. *Fermentum modicum desipit totam conspersionem.*

ADSPECTI, pro adspectus. Attius Astyanacte:

Adducite intrò, nã mihi miseritudine
Commouit animũ excelsa adspecti dignitas. Idem Alphesibœa:
O dirum hostificumque diẽ, ouium turbam adspectiique horribilem! Non.

ADSVDASSIT, pro adsudauerit, hoc est, congelarit, præ metu contractum sit. Plaut. Casinâ: *Stimulus ego sum tibi, eò quòd corculum adsudassit iam ex metu.*

ADTEGRARE, integrare vino sacrificium augere. Fest.

ADTESTATA FVLGVRA, quę iteratò fiebant, significationem priorum adtestantia: erántque contraria peremptalibus.

ADTRITVM, tritum: à Græcis mutuatum vocabulum, qui tritas vestes τρίβωνια, vel τρίβωνας vocant. Martial. Epigram.

Adtritâ veniet sportula sæpe togâ.
Virg. Sileno:
Et grauis adtritâ pendebat cantharus ansâ.

ADTVBERNALIS, καπηλογείτων, σύνοικος. Gloss. habitator continuæ tabernæ, quod genus domicilij antiquissimum Romanis fuit. Vocatur aliàs *Contubernalis.*

ADVELITATIO, probrorum iactatio, λογομαχία, à velitari pugna. Plaut. Menęchmis: *Nescio quid velitati estis inter vos duo.* Ibid. *Verbis velitationem fieri compendió volo.*

ADVENTI, pro aduentus. Terent. Phorm. *Patrem non extimescam, vbi in mentem eius aduenti venit?*

ADVERRVNCASSIT, auerterit. Antidamus: *Fabrè compositum animal hominem, quis ferat sic ex re peccatum? quis aduerruncassit, tam aretinas hominum menteis?*

ADVEXE, aduexisse. Plaut. Mercatore:

Huic persuadere quomodo potis siem,
Vt vendat illam, néve det matri suæ;
Nam es dono aduexe audiui.

ADVOCITO, sæpè aduoco. Lucil. lib. 29.

Amicos hodie cum improbo Lucillio
Audiuimus aduocitasse.

ADVORSVS FVAS, aduersus sis, aduerseris. Liu. Andronicus Hermionę: *Obsecro te Anticile, matrine quid aduersus fuas.*

ADVOSES, vel ADVORES, ἐναντίοι, aduersarij. Fest. Gloss.

ADVLATIO, propriè canum. Cic. de natura Deorum: *Canum verò tam fida custodia, támque amans dominorum adulatio.*

ADVLO, pro adulor. Accius:
Pinnatâ caudâ nostrum adulat sanguinem.

guinem. Cic. Tuscul. quæst. lib. 2. Lucret. lib. 5.

——— *morsúsque petentes*
Suspensis teneros imitantur dentibus haustus.
Longè alio pacto gannitu vocis adulant. Valer. Max.
Si talia esse posses, Dionysium non adulares. Gloss. *Adulas*, κολακεύει. Apuleius lib. 5. *Sorores nomine mentientes, thesaurúmque penitus abditæ fraudis vultu læto tegentes sic adulãt.*

ADVLTERINA SIGNA, alienis annulis facta. Fest. Cic. pro Cluẽtio: *Testamentum in alias tabulas transscriptum signis adulterinis obsignauit.* Sic *adulterinos nummos* pro bonis accipere, dixit idem in officiis. *Et adulterina moneta, adulterina clauis, adulterinum testamentum.*

ADVLTERIONEM, pro adultero, & ADVLTERITIONEM ADVLTERITATEM que, pro adulterio: vt & MOECHIMONIVM, & MENDICIMONIVM, Laberius in Mimis suis posuit, verba ficta prælicenter. Gell. lib. 16. cap. 7.

ADVMBRATIM, obscurè. Lucr. lib. 4.

Sed quasi adumbratim paulùm simulata videntur.

Æ

ÆDILIS, qui ædes sacras curat, & profanas. Varro lib. 5. Analog. Eius dignitas dicebatur *Ædilitas, seu ædulitas, & ædilatus, (vt Pontificatus, decurionatus, optionatus, magistratus.)* Varro lib. 1. de R. R. cap. 2. *Nam arcessitus ab ædili, cuius procuratio huius templi est, nondum rediit.*

ÆDIS, quod est domicilium in edito positum, simplex & vnius aditus, vt ait Festus. Varro de vita populi Rom. lib. 1. *Hæc ædis quæ nunc est, multis annis pòst facta sit, in qua omnia regis temporibus delubra parua facta.* Non.

ÆDITYMOR (sic enim dicendum, non *æditimor*: cùm hoc sit recenti nouitate fictum, illud antiqua origine incorruptum, secundùm Varro. de L. L. lib. 2.) ædem tueor. Pompon. Æditituo: *Qui postquam tibi adpareo, atque æditimor in templo tuo, nec mortalis, nec mortalium vllum in terra miserius est.* Gell. lib. 12. cap. 10.

ÆDITIMVS, νεωκόρος, νεωφύλαξ, æditius. Cic. in Verrem: *Æditimi custodésque maturè sentiunt.* Varro lib. 1. de R.R. cap. 2. *Sementinis feriis in ædem Telluris veneram, rogatus ab æditimo, vt dicere didicimus à patribus nostris.* Ibid. *Nos verò, vt arbitror, eadem causâ quæ te, rogatio æditimi.* Plaut. Curculione: *Benè vale, ocule mi, nam sonitum & crepitum claustrorum audio, æditimum aperire fanum.* Sic *Claustritimus* dixit Liuius in Protesilaodamia, pro eo, qui claustris ianuæ præest. *Æditnentes*, pro æditimis dixit Lucret. lib. 6.

Hospitibus loca quæ complerant æditnentes. Sicut Virg. lib. 4.
Candentis vaccæ media inter cornua fudit, pro candidæ. Et lib. 6.
Quam super haut vllæ poterãt impune volantes
Tendere iter pennis, pro volucres. Lucret. lib. 5.
Aeriásque simul volucres variantibus armis, pro variis.

ÆGIS (teste Seruio lib. 8. Æneidos) munimentum pectoris æreum, habens

bens in medio Gorgonis caput: quod monimentum si in pectore numinis fuerit, ægis vocatur: si verò in pectore hominis, sicut in antiquis Imperatorum statuis conspici potest, lorica dicitur: quod sanè sensisse videtur Virgilius, cùm ait:

Ægidaque horrificam turbatæ palladis arma
Certatim squamis serpentem auróque polibant,
Connexos angues, ipsámque in pectore Diuæ
Gorgona, desecto vertentem lumina collo.

Et apertiùs declarat Martial. initio lib. 7. Epigram.

Accipe belligeræ crudum thoraca Mineruæ
Ipsa Medusæ quã timet ira Deæ.
Dum vacat hæc, Cæsar, poterit lorica vocari:
Pectore cum sacro sederit, ægis erit.

ÆGRESCERE, ægrotare. Lucret. lib. 3.

Ergo animus siue ægrescit mortalia signa Mittit.

Idem lib. 5.

Nec ratione aliâ mortales esse videmur
Inter nos, nisi quòd morbis ægrescimus iisdem.

ÆGRIMONIA, ægritudo. Gloss. *ægrimonium*, ἀῤῥωςία. Plaut. Rudente: *Quid melius est, quàm vt hinc intro abeam, & me suspendam, saltem tantisper dum à me abscedit hæc ægrimonia?* Idem Sticho: *Olim quos abiens affeci ægrimonia, eos nunc lætantes faciam aduentu meo.*

ÆGROR, morbus, ægrotatio. Lucret. lib. 6.

Consimili ratione venit bubus quoque sæpe
Pestilitas, etiam pecubus balantibus ægror.

ÆNATORES, siue ÆNEATORES, σαλπιςαὶ, cornicines. Seneca epist. 85. *In comessationibus nostris plus est cantorum, quàm in theatro olim spectatorum fuit: cùm omnes vias ordo canentium impleuit, & cauea æneatoribus cincta est.* Sueton. in Cæs. *Æneatores raptâ tubâ prosiliunt ad flumen.*

ÆNULUM, vas ex ære paruum, & quicquid alioquin ex ære fit. Pompeius.

ÆQUILAUIUM, ex toto dimidium. Lanæ enim æquilauio redire dicuntur, cùm ex lotione dimidium earum decedit.

ÆQUIMANUS, qui vtraque manu gladio incunctanter vtitur. Isidor. lib. 10. c. 1. Auson. in monosyll. *Quis Myrmilloni contenditur? æquimanus Thrax.* Gloss. *Æquemanus*, περίδεξιος.

ÆQUIMENTUM, vel potiùs *equimentum*, merces quam pro admissura equorum accipit perorigæ. Varro sexagesimo: *An si equam emisses quadrupedẽ, vt meo asino Reatino admitteres, quantum posciſſem dedisses æquimenti?*

ÆQUITER, æquè. Accius Antenorid. *Ad populum intelligo referundum, quoniam horum æquiter sententiæ fuerunt.* Pacuu. Atalantâ: *Certare ac dissentire partem cursu da æquiter.* Liu. Ægistho: *Nam vt Pergama accensa prædam per participes æquiter partita est.* Non.

ÆQUOS VENTRIS, pro tumore; οἴδημα. Gell. lib. 12. cap. 1. *Ne æquor illud ventris irrugetur, ac grauitate oneris, ac labore partus fatiscat.*

AER,

AER, pro ſono. Varro Andabatis: *Anima, vt concluſa in veſica quando eſt arctè ligatâ, ſi perculeris, aera reddit.*

ÆRA, numeri nota in moneta, eius pretium deſignans. Lucil. lib. 29. *Hæc eſt ratio peruerſa, æra ſumma & ſubducta improbè.* Cic. Hortenſio: *Quid tu, inquam, ſoles, cùm rationem à diſpenſatore accipis, ſi æra ſingula probaſti, ſummam quæ ex iis confecta ſit, non probare?* Cato in ea oratione, quâ in ſenatu ſuaſit, vt pluria æra equeſtria fierent: *Nunc autem arbitror oportere reſtitui, quo minus duobus milibus ducentis ſit ærum equeſtrum.* Idem eâdem orat. *De æribus equeſtribus, vel duobus milibus actum.* Priſcian.

ÆRARIÆ, vbi lauatur æs. Varro de L. L. lib. 7. *Vbi lauetur æs ærarias, non ærilauinas nominari, & vbi fodiuntur argentum, argentifodinas dici.*

ÆRARIOS, pro æraria. Varro γεροντοδιδάσκαλῳ: *Hoc eſt magnum cenſorem eſſe, ac non ſtudere multos ærarios facere.*

ÆREDIRVTI, milites, quibus propter ignominiam ſtipendium ſubtrahebatur, quíque ſine pellibus tabernacula habere, & ſub dio ac humi accubare cogebantur; &, ne in oppidis hybernarent, inhibebantur. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Stipendium appellatur æs, quod militi ſemeſtre, aut annuum dabatur: cui datum non ſit propter ignominiam, ære dirutus eſſet.*

ÆRINÆ COMPEDES, pro æreę. Varro Seſquiulyſſe: *Quò cùm ire vellē, is obuiam fiere vbi corpori æreas compedes impoſitas video.* Non.

ÆROSVM, quod plurimum habet æris: vt, ærosa pecunia. hinc *Ærosa* dicitur Cyprus, quod ære abundet. Feſt.

ÆRVMNABILE, & ÆRVMNOSVM, ærumnis expoſitum. Lucret. lib. 6.

Illud in his rebus miſerandum, & magnopere vnum
Ærumnabile erat.

Apuleius lib. 9. Metam. *Iſto tamen vel vnico ſolatio ærumnabilis deformitatis meæ recreabar.*

Accius Euryſace:

Nā ea oblectat ſpes ærumnoſū hoſpitē,
Dum id quod miſer eſt, clam eſſe cenſet alteros.

Plaut. Rudente: *Vt nos ex hac ærumna eximat miſeras, inopes, ærumnoſas. aliquo auxilio vt adiuuet.*

ÆRVMNVLÆ, & ÆRVMNA, furcillæ, quibus ſarcinæ feruntur, ἀπὸ τοῦ αἴρεσθαι Harum vſum quia C. Marius retulit, *Muli Mariani* ſunt appellati. Etenim vt eſt apud Frontinum lib. 4. Strateg. C. Marius recidendorum impedimentorum gratia, quibus maximè exercitus agmen retardatur, vaſa & cibaria militum in faſciculos aptata forcis impoſuit; ſub quibus & habile onus & facilis requies eſſet: vnde in prouerbium abiit, *Muli Mariani.* Aliam prouerbij cauſam refert Plutarchus in Mario, quòd ſcilicet cum Marius Imperator eadem ferret, obirétque onera in re militari, quæcumque militibus imperabat: quare poſthac labores & iuſſa Imperatoris milites ſuſciperent, *Muli Mariani* vocabantur.

ÆRVSCARE, χαλκολογεῖν, æra, id eſt, pecuniam vndique corradere: vnde *æruſcator*, qui & *æſculator*, χαλκὸ

χαλκίδλοι ✝, idem quod nummularius. Gell. lib. 14. cap. 1. *Neque eos principes eius auctorésque esse, quos ipsi ferant, sed id prestigiarum atque offuciarum genus commentos esse homines eruscatores, & cibum quaestumque ex mendaciis captantes.*

Æ s, apud auctores finium regundorum inuenimus positum pro æreis tabulis publicis, quæ formas agrorum continebant, & modum declarabant singularum acceptarum. Sic Flaccus: *Nascuntur controuersiae, & aes inspicitur.* Frontinus: *Iugerationis modum collectum habet, sicut in aere est nominatum.* Aggenus: *In aeris scriptura modus comprehensus est.* Hygenus: *Libros aeris tabulario Caesaris inferemus.*

Æ s t i, pro æstus. Pacuu. Chryse: *Aesti fortè ex arido.* Non.

Æ s t i m a t a, pœna, quam antiqui æstimarunt ære. Eam mulctam fuisse notat Gell. lib. 11. noct. Attic. cap. 1.

Æ s t i m i a & æ s t i m i v m, æstimatio. Fest. in xii. Tab. N i. cvm. eo. pacit. sexaginta. dies. in. vincvlis. retineto. trineis. nvndineis. continveis. in. comitivm. procitato. ærisqve. æstimiam. ivdicatei. prædicato. Gell. Hygenus de agr. mens. *Nam & possessiones pro aestimio vbertatis angustiores sunt assignata.* Iul. Frontinus de limit. *Colonia Capus pro aestimio vbertatis, & natura locorum agri assignati sunt.* Idem: *Et pro aestimio vbertatis professionem acceperunt.* Idem: *Pro aestimio vbertatis legem sunt sequuti.* Et: *Alia loca pro aestimio vbertatis sunt praecisa.*

Æ t a s m a l a, pro senectute. Turpil. Philopatro: *Miserum puto, si istuc etiam ad malam aetatem accessit mali.* Pacuu. Peribœa: *Parum est, quod te aetas malè habet, ni etiam ad malam aetatem adiungas cruciatum.* Afran. Vopisco:

Si possent homines delinimentis capi,
Omnes haberent nunc amatores anus:
Aetas, & corpus tenerũ, morigeratio,
Hac sunt venena formosarũ mulierũ.
Mala aetas nulla delinimenta inuenit.

Plaut. Amphitruone: *An malâ aetate mauis mulctari exemplis omnibus?* Idem Aulularia: *Vt te dignam mala malam aetatem exigas.*

Æ t a s b o n a dicitur adolescentia, vel iuuentus. Cic. de senectute: *Quòd si ipsis voluptatibus bona aetas fruitur.*

Æ t a s in mascul. Plaut. Trinummo: *Propter eosdem, quorum caussa fui hoc aetate exercitus.*

Æ t h i o p v s, Æthiops. Lucil. lib. 5.

Bronchu' bouillanus, dente aduerso eminulo, hic est
Rhinoceros velut Aethiopus——

Priscian. lib. 6.

Ita *Arabus, Thracus, Cappadocus*, pro Arabs, Thrax, Cappadox. Lucil. lib. 25. *Arabus artemo.* Plaut. Bacchid. & Pœn. *Myrrhinus odor Arabus.* Virg.

Hircanis Arabisue parant inducre bellum.

Gell. lib. 19. *Thraco cuipiam insipienti ac rudi.* Apul. lib. 8. de asino: *At ille Cappadocum me & satis forticulum denunciat.*

Æ v i t a s, ætas, æuum. Varro Tithono περὶ γήρως. *Qua voluntatem auitatis extima attigit auitas metam.* Non. In xii. Tab. S e i. i n. i o v s

IOVS. VOCAT. SEI. MORBVS. ÆVITAS. VE. VITIVM. EXTITIT. QVEI. IN. IOVS. VOCABIT. IOMENTVM. DATO. Gell. lib. 20. cap. 1. Varro Pſeudoneâ : *Per auiternam hominum domum tellurem propero gradum.* Priſcian. lib. 2. Apul. de Deo Socratis: *Quos Deos Plato exiſtimat veros, incorporales, animales, neque ſine vllo fine, neque exordio, ſed prorſus ac retro auiternos.*

ÆVVM OMNEM:, pro omne. Lucr. lib. 3.

Non modo non omnem poſſit durare per auum,
Sed minimum quoduis nequeat conſiſtere tempus.

Sic *cornus*, *gelus*, *genus* dixerunt, pro cornu, gelu, genu.

A F

AFFAMEN, affatus, alloquutio. Apul. lib. 11. Metamorph. *Orbiſque totius dominam blande mulcentes affamine.* Ibid. *Sed coram me venerando ſuo dignatus affamine.*

AFFANIÆ, nugæ, apinæ, ab ἀφάνται quod eſt ignobile in Attica oppidum. Apul. lib. 9. *Hæc & ſim[illegible]es [illegible]ffanias in[illegible]ra blat[illegible]antes eos retrorſ[illegible]m abduc[illegible]nt pag[illegible]* Idem lib. 10. *Ore ſemiclauſo effutien[illegible] neſcio quas affanias*

AFFECTARE, probro afficere. Plaut. Bacchid. *Tua flagitia, aut damna, aut diſpoliabu[illegible] quibus & p[illegible]em [illegible] me teque, am[illegible] [illegible]ue omnes affe[illegible]as tuo[illegible]*

A [illegible]

AGASONES, ἱπποκόμοι equos agentes. Plaut. Mercatore: *Egomet mihi comes, calator, equus, agaſo, armiger, egomet mihi ſum imperator.* Horatius pro dapifero poſuit lib. 2. Sermonum:

Vt modo ſi patinam pede lapſus frangat agaſo.

AGEA, quod & AGEAR, locus in naui, per quem hortator ad remiges accedit. Gloſſ. *Agea*, [illegible] ἐγνίῳ ἡ πάροδος πλοίου. Enn. lib. 7.

Multa foro ponens agéaque longa repletur. Iſid. lib. 19. cap. 2.

AGGENS, pro angens: AGGILLA, & AGGVLVS, pro anguilla, & angulus dixerunt. Varro lib. 1. de L. L. Priſcian. lib. 1.

AGGERATIM, adſatim, magna copia. Apul. lib. 4. Metam. *Pulmentis aceruatim, panibus aggeratim, poculis agminatim ingeſtis.*

AGGESTVS, congeries, congeſtio. Front. de coloniis: *Terminos verò rotundos, & ſpatulas curſorias poſuimus: per montes autem foueas, & aggeſtum petrarum.*

AGINA, foramen in ſuperiori libræ parte, in quo trutina, ſeu æquilibrium vertitur. Hinc *Aginare.* Gloſſ. τραπεζιτεύειν, & *Aginatores*, τραπεζῖται, quod eſt negociatores. Feſt. Gloſſ. *Aginat*, διαπραγματεύεται, στρέφει, μηχανᾶται.

AGNOTVS, pro agnitus. Pacuu. Oreſte: *In turba Oreſti cognita, agnota eſt ſoror.* Priſcian. lib. 10.

AGNVS FOEMINA, & LVPVS FOEMINA, non agnam, aut lupam ſecuti Græcos antiqui dixerunt quod ex lege Pompilij de pellice videre eſt, quam recitant Feſt. lib. 14. & Gell. lib. 4. cap. 3. PELEX. ASAM. IOVNONIS. NE. TAGITO. SI. TAGIT.

IOVNONI. CRINEBOS. DEMISSEIS. AGNOM. FOEMINAM. CÆDITO. Sic *Agnum marem* in eiusdem Numæ Pompilij de opimeis spolieis lege, apud Fest. lib. 13. inuenimus: QVOI OVS. AVSPICIO. CLASE. PROCINCTA. OPEIMA. SPOLIA. CAPIVNTOR. IOVI. FEDETRIO. BOVEM. CÆDITO. QVI. CEPET. ÆRIS. C. C. C. DARIER. OPORTETO. SECONDA. SPOLIA. EN-DO. MARTIS. ASAM. EN-DO. CAMPO. SVO. VE. TAVRILIA. OVTRA. VOLET. CÆDITO. QVI CEPET. ÆRIS. C. C. DARIER. OPORTETO. TERTIA. SPOLIA. IANO. QVIRINO. AGNOM. MAREM. CÆDITO. QVI. CEPET. ÆRIS. C. DARIER. OPORTETO.

AGRIPPÆ vocātur, qui cum labore matris eduntur, hoc est, anteductis pedibus contra naturam, non per caput: quasi ab ægro partu. Gloss. Agrippa, ὁ ἐπὶ πόδας γεννηθείς. Hoc præter alios nomine appellatus est M. Agrippa, Augusti gener, nauali contra Pompeium victoriâ nobilis, de quo Virg. lib. 8.

Parte alia ventis & Diis Agrippa secundis. Horat. serm. 13.

Scilicet vt plausus quos fert Agrippa feras tu.

AGROSVS, agricola. Varro lib. 4. de L. L. *Quare non, cùm de locis dicam, si ab agro ad agrosum & agricolam peruenero aberrâro.*

AGOLVM, pastorale baculum, quo pecudes aguntur; Græcè ἀγκάλη; vnde bacillum oblongum Gallis vocatur *Gaule*.

AGONALIA, statiuæ fuerunt feriæ, quibus quinto Idus Ianuarias Iano mactabatur aries: dicta quòd à principe ciuitatis princeps gregis immolaretur, quippe antiqui ἄγειν *mactare* dixerunt. quod verbum in solemnibus frequens vsurpatur. Nam minister (vt Varro lib. 5. de L. L. docet) strictum ad arietem iugulandum tenens cultrum, identidem rogare solebat, Agon'? ex quo ritu nomen sacrificiis hisce inditum. Ouid. lib. 1. Fastorum confirmat:

Nominis esse potest (inquit) succinctus caussa minister,
Hostia cœlitibus quo feriente cadit:
Qui calido strictos tincturus sanguine cultros,
Semper Agátne rogat, nec nisi iussus agit.

AGONIA, sacrificia quæ fiebant in monte: *Agones* enim montes dicebantur. Ouid. lib. 1 Fastorum:

Pars etiam fieri solitis ætate priorum,
Nomina de ludis Græca tulisse diē:
Et prius antiquus dicebat agonia sermo,
Veraque iudicio est vltima caussa meo.

AGONIVS, Deus, qui præest rebus agendis, cuius festa *Agonalia*, & locus, in quo ludi initio facti sunt, *Agonium*, ab α & γωνία, quòd angulo careuerit. Fest.

AI.

AI, dicito, ab aio. Næuius: *An nata est sponsa pregnans? vel ai, vel nega.* Accius Ione: *Quibúsnam te aiebant ortum locis.* Priscian. lib. 10.

AI, diphthongus antiquis, pro æ, posita (quam, teste Martiano lib. 3. sexcentis in locis vsurpauit Lucretius

cretius distractam.) Lucr. lib. 3.

Sponte sua volitent aiterno percita motu. Ibid.

Omnia per fructus vitai praemia maires.

AIVTAMINI, pro adiutate. Pacuu. Chryse: *Aiutamini, & defendite.* Marcell.

AL

ALABASTER, poculum ex alabastro. Cic. Academicorum lib. 2. *Quibus etiam alabaster plenus vnguenti putere videatur.*

ALBICATVR, & ALBICASSIT, exalbescit. Varro Caue canem: *Riuus deorsum rapitur, atque offensus aliquo à scopulo lapidoso albicatur.* Non. Matius in Mimiambis:

Iámque albicassit Phœbus, & recentatur

Commune lumē omnibus voluptásque. Gell. lib. 15. c. 25.

ALBITVDO, albedo. Plaut. Trinummo: *Lesbonicum hunc adolescentem quaero in his regionibus vbi habitet, & item alterum ad istam capitis albitudinem.*

ALBIDVS, albus. Apul. Apolog. *Et spiritu indidem partu, ex candore compressi aeris albida & humida tabes fluit.*

ALBVM etiam positum legimus pro placido, tranquillo. Varro Sesquiulysse: *Aduersi venti conciderunt, album est mare quòd si pergunt diutius mare voluere, vereor ne me quoque cum domum cessim ab Ilio reuortero, pra[illegible] m[illegible] o[illegible]noscat nemo.* Non.

ALEBRIA [illegible] Fest. Gloss. *Alebrius*, εὔτροφ[illegible] τ[illegible]ς, τροφιῶς.

ALEBRA, bona qu[illegible] [illegible]imur.

ALESCERE, crescere. Lucr. lib. 2.

——*Sed plura accedere debet,*

Donec alescendi summum tetigere cacumen. Varro lib. 1. de R.R. c. 3. *Quemadmodum quidquam seri, aut alescere, aut meti possit.* Et cap. 44. *Quae nata sunt in fundo alescunt.*

ALGIDVM, algor. Symmachus lib. 3. epist. 50. *Hanc olim tamen vrbem rure mutaueram, vt aestas mihi Praenestino algido frangeretur.*

ALGO, pro algore, vt *guberna*, pro gubernacula, *do*, pro domo. Lucr. lib. 3. (*sint,*

——*neque enim sine corpore cùm Sollicita volitant morbis algóque faméque.*

ALGVS, & ALGV, pro algor, & algore. Accius Andromedâ: *Misera obuallor saxo, semio, pedore, algúque & fame.* Varro ἔχω σε, ὦ περὶ τύχης: *Teges ruina subiacentem, ne sub dio ambesset algus dentigentem frigore.* Non. Plaut. Aulularia: *Inopiam luctum, mœrorem, paupertatem, algum, famem.* Priscian. lib. 6. Plaut. Mostellaria: *Dij deaeque me omnes pessimis exemplis interficiant, nisi ego illam anum interfecero siti faméque atque algu.* Idem Rudente: *Tu vel suda, vel peri algu vel tu aegrota, vel vale.*

ALIAE REI, pro alius. Plaut. Milite: *Qui nisi adulterio studiosus, nulli aliae rei est improbus.* Lucr. lib. 3.

Quod sitis exurat miseros, atque arida torreat,

Aut aliae cuius desideriū insideat rei. Cœlius lib. 5. histor. *Nullius aliae rei, nisi amicitiae eorum caussa.* Prisc. lib. 6.

ALICARIAE, meretrices, quae ante pistrina alicariorum sedebant quaestus gratia: sicut ante stabula versantes *Prostibulae* & *prosedae* di-

cebantur. Plaut. Pœnulo: *An ibi vis inter istas versarier prosedas, pistorum amicas, relliquias, alicarias, miseras, schœno delibutas, seruilicolas, sordidas.* Sic *Alicarius.* Lucil. Satyris:

——*Nemo est alicarius posterior te.*

Charis. lib. 1.

A L I D, pro aliud. Lucil. lib. 9. Saturarum:

Nam velut I N T R O *aliud longè esse atque* I N T V' *videmus,*

Sic & A P V D te longè alid est, neque idem valet A D *te.*

Sosipater lib. 1. Lucr. lib. 1.

Namque alid ex alio clarescit.

Eod. lib.

Quando alid ex alio reficit natura. Ibid.

Sic alid ex alio per te tute ipse videre Talibus in rebus poteris. Idem lib. 3.

Sic alid ex alio nunquam desistit oriri.

Et lib. 5.

Sic alid ex alio peperit discordia tristis.

Catull. de comâ Berenices;

Coniugium quo non fortior ausit alis.

A L I E N A T, dementat. Senec. quæst. nat. lib. 2. cap. 53. *Quocunque decidit fulmen, ibi odorem sulphuris esse certum est, qui, quia natura grauis est, sæpius haustus alienat.*

A L I I, pro alius. Cato censura de vestitu & vehiculis: *Nam periniurium fiet, cùm mihi ob eos mores, quos priùs habui, honos detur vbi datus est, tum vt eos mutem, atque alij modi sim.* C. Lucinius in 2. *Peruersum est alij modi postulare Pyrrum in te atque in cæteris fuisse.* Cœlius lib. 1. *Neque ipsi eos alij modo esse, atque Amilcar dixisset, ostendere possunt aliter.* Idem eod. lib. *Antequam Barcha perierat, alij rei caussa in Africam est missus.* Priscian. lib. 6. & 13.

A L I P T E S, qui in gymnasio palæstritas vngebat. Iuuenal. Satyra 3.

Grammaticus, rhetor, geometra, pictor, aliptes,

Augur, schœnobates, medicus.

Cic. epist. ad Lentulum: *Vellem non solùm salutis meæ, quemadmodum medici, sed etiam, vt aliptæ, virium & coloris rationem habere voluissent.*

A L I Q V O M V L T V M. Apul. Apolog. *Sed hæc defensio, vt dixi, aliquo multum à me remota est.*

A L I T T A ab Arabibus Venus vocatur, ab Assyriis *Melitta*, à Græcis *Pitho*, ab Eleis *Vrania*, à Scithis *Arginipasa*, à Cypris *Barbara, Calua, Armata, Pandemis, Apostropha, Callipygos*: à Thebanis *Prepotens*, à Persis *Mitra* appellata est. Dicitur eadem & *Cypris, Adonis, Verticorda, Aphrodite*, &c.

A L I V B I, alio in loco, alibi. Varro de R. R. lib. 1. cap. 44. *Vt tantum facias, quantum valet regio ac genus terræ, vt ex eodem semine aliubi cum decimo redeat, aliubi cum quintodecimo, vt in Hetruria, & locis aliquot in Italia.*

A L I V T A, aliter. In legibus Numæ Pompilij. S E I. Q V I S. A L I V T A. F A X S I T. I P S O S. I O V I. S A C E R. E S T O D. Fest.

Plaut. Rudente:

Qui est imperator Diuûm atque hominum Iupiter,

Is nos per gentis alium aliuta [illegible] erat.

A L L I C E F A C T V S, allectus. Sueton. A. Vitellio cap. 14. *Nobiles viros condiscipulos & æquales suos omnibus blanditiis tantum non ad societatem imperij allicefactos, vario genere fraudis occidit.*

A L L I E N S I S dies dicebatur Romanis ominis obscœnissimi, ab flumine Allia, vbi à Gallis Romanus

exercitus fusus est, fuitque dies postridie Idus Quinctiles, quo nullum sacrificium recte futurũ Pontifices decreuerunt. Gell. lib. 5. cap. 17. Fest. Macrob. lib. 1. Saturnal.

ALLVBESCIT, placere incipit. Plaut. Milite: *Hercule verò iam allubescit primulum Palæstrio.* Apul. Metam. lib. 2. *Iam patentis oris inhalatu cinnameo, & occursantis linguæ illisu nectareo, prona cupidine allubescente.* Et lib. 7. *Et nonnunquam basiare volenti, promptis saviolis allubescebat.*

ALLVCITÆ dicuntur, quos κώνωπας Græcè dicimus, vnde *allucinari*, id est, vana somniare. Petronius Arbiter: *Nam centum vernales me allucitæ molestabant.* Fulgent.

ALLVDIO, blandior. Plaut. Pœnulo: *Ei iámne meæ latrant canes.* Ag. *At tu hercule alludiato: dato mihi pro offa sauium, pro osse linguam obicito.*

ALLVS, qui & *hallus*,& *hallex*, pollex dicitur proximum scandens digitum, ab ἄλλεσθαι. Vide *Hallex.*

ALMITES, κάλλος ἀναγωγῆς. *Almities*, αὔξησις ἀρχῆς: (Charisio εὐσπλιτεια) *Almitus*, ἀναγωγὴ, ἀναγωγή. Gloss.

ALSIVM, algidum, frigidum. Lucret. lib. 5.

Ignis enim curauit vt alsia corpora frigus
Non ita iam possent cœli sub tegmine ferre.

ALTATVS, sublimatus. Sidon. Apoll. lib. 2. ep. 2. *Iam ver decedit æstati: & per lineas sol altatus extremus in axem ...hicum porrigitur.*

ALTELLVM olim vocabant qui expositi erant, & inueniebantur, eum qui ipsos tolleret; nunc Alumnum dicunt. Sic Altellum Romulus Faustulum appellauit, quòd ab eo altus educatúsque esset.

ALTERÆ, pro alteri. Cornel. Nepos in Eumene: *Nouissimo tempore etiam præfuit alteræ legionum alæ, quæ hetæria appellabatur.* Plaut. Rudente: *Nam huic alteræ patria quæ sit profectò nescio.* Terent. Heauton. *Hoc ipsa in itinere alteræ dum narras, forte audiui.* Sic Plaut. Truculento: ISTÆ *dedi*, fœminine dixit, pro isti. Et Cato Orig. lib. 2. *Qui tantisper* NVLLÆ *rei sies, dum nihil agas*, pro nullius. Priscian. lib. 6.

ALTERCO, pro altercor, litigo: vnde *altercatio*, iurgatio. Terent. Andria: *Scio cum patre altercasti dudum, is nunc propterea tibi succenset.* Cic. de natura Deorum: *Oritur magna mihi altercatio et in Velleio.* Apul. lib. 2. Metam. *Et mente sacrilega coarguenti marito ...us altercat.*

ALTERNATIM, per vices. Quadrigarius annalium lib. 3. *Item gaudium atque ægritudinem alternatim sequi.* Marcell.

ALTERNATIO, ἀμοιβὴ, vicissitudo. Apul. Hermetis Asclepio, *Mundus præstitor est & tributor omnium quæ ...idimur bona, id est, alternationis partium.* Macrobius Saturn. lib. 7. c. 5. *Est enim Rhetoricæ prælusio communes locos in vtramque partem inuentorum alternatiue tractare.* Apul. lib. 2. de Asino: *Sequensque ac t...m inter nos vicissim ac frequens alternat poculum.*

ALTERPLICEM, duplicem dixerunt & dolosum ... teste Festo. Lucilius

Philtra omnia ... iqueerunt,

C 3 A lt...

Antipathes illud quaritur,
Trochisci, iynges, tania
Alterplices, bicolorea
Radicula, herba, surculi,
Hinnientium dulcedines.

Apul. Apolog. Glossæ Balbi: *Altriplex, qui est animo duplex dolosus.*

ALTRINSECVS, altiore parte. Apul. lib. 2. *Altrinsecus ipse salutis mea præsidia gestabo.* Idem lib. 3. *Tectum scandulare conscendit, quod altrinsecus ædium patore perflabili nudatum.*

ALTVS, τρέψις, educatio. Macrobius lib. 1. cap. 2. *Vel terra, vel rerum natura altu nutritur vniuersitas.*

ALTVS, nutritus, ab alendo. Varro Manio: *Habes antepositam alimoniam, sedens altus alieno sumtu, neque pòst respiciens, neque antè prospiciens.* Non. Plaut. Rudente: *Imò Athenis natus altúsque educatúsque Atticis.*

ALVEA, aluei. Innocent. de cas. litt. *Casa per ζ, nomen habens, super se montem habet, delatus se valles & tria aluea.* Ibid. *Delatus se quatuor aluea habens.* Auctor de limit. *Si flumen saxosum fuerit, qui aluea alta excurrit.*

ALVI, aluearia. Varro de R. R. cap. 16. lib. 13. *Medio aluo, qua introeant apes, faciunt foramina parua dextra ac sinistra.* Ibid. *Aluos alij faciunt ex viminibus rotundas, alij e ligno & corticibus.* Ibid. *Nec si ex aluo in aluum in eodem loco traiicias negligenter faciendum.* Et *Hæc omnia vocant a mellis alimonio aluos.* Et *Ubi consederunt afferunt aluum prope iisdem illitis illita intus.* Item *Si fœcunda sit aluus, vt ne plus tertia parte eximatur mellis.* Et: *Si ex aluo minus frequentes eradunt, subfumigandum.*

ALVMNARE, nutrire. Apuleius lib. 6. *Dei conscripti, adolescentem istum* (Amorem) *quod manibus meis alumnatus sit, profectò scitis omnes.* Idem lib. 8. *Canes rabidos & immanes, & quibusuis lupis, & vrsis saeuiores, qui ad tutelæ præsidia curiosè fuerunt alumnati.* Et lib. 9. *Præterea etiam transeuntium viatorum passim morsibus alumnatos canes laxari, atque in eorum exitium adhortatos immitti præcipit.* Et lib. 10. *Eámque prodidit vicinis alumnandam.*

ALVVS, masculinè. Accius ann. lib. 1.
—— *vt quàm frigidissimus aluus.*
Idem ibid.
Mala nemus retinens grauido concepit in aluo.
Cato ad filium: *Ex dolore, ex febri, ex siti, ex medicamentis bibendis, ex cataplasmatis, ex lauando aluo.*
Heluius Cinna in Smyrnâ:
At scelus incesto Cynaræ crescebat in aluo. Priscian. lib. 6.
Columella de cultu hortorum:
Florida cùm suboles materno pullulat aluo.
Plaut. Pseud. *Cùm hasce herbas huiusmodi in suum aluum congerit.*

AM

AMÆNARE, hilarare. Sidonius Apol. lib. 1. ep. 9. *Quapropter (si tamen tetrica sunt amænanda iocularibus) volo paginam glorioso fine concludere.*

AMANTIA, pro amore, ab amans: vt repentia a repens, habentia ab habens. Plaut. Truculento. *Pro me venustatem, amantiam, gaudia, copes amores.*

AMCOHIBESSIT, pro eam cohibuerit. Lucr. lib. 6.

Aere

Aere qui credas posse hanc cohiberier ullo
Corpore qui nostro rarus magis am cohibessit?

AMAROR, amaritudo. Lucr. lib. 4. & 6.
Denique in os salsi venit humor sæpè saporis
Cùm mare versamur propter, dilutaque contrà
Cùm tuimur misceri absynthia, tangit amaror.
At sapor indicium faciet manifestus, & ora. Virg. Georg. lib. 2.
Tristia tentantum sensu torquebit amaror.

AMARVM AGRVM vocãt sterilẽ,& incertũ. Siculus Flac. de cond. agr. *Euenit hoc autem ideo, quia militi veteranóque cultura assignatur: si quid enim amari & incerti soli est, id assignatione non datur. Incertum* dixit solum Siculus, sicut Horatius fundum mendacem. Eodem sensu Columella lib. 11. c. 2. *Solum limosæ paludis & uliginis amaræ.* Et Plin. lib. 17. cap. 5. *Terram amaram, siue macram.*

AMASCVS, & AMASIO, amator. Diomedes lib. 1. *Ab Amo veteres inchoatiuo modo dixerunt Amasco; vnde & amascos amatores dicebant.* vt Plaut. in Truculento; *Iucundulos amascos.* Apul. lib. 3. de asino: *Ain,* inquit, *vulpinaris amasio.* Et lib. 7. *Et festiuus hic amasio humo sordida prostratam mulierem ibidem incoram omnium gestiebat infendere.* Glossæ Balbi: *Amasco, amasco est incipio amare. amasculus & amasiunculus, paruus amasius.*

AMATIO, amor. Plaut. Rudente: *Nimis pene inepta eius atque odiosa amatio est.* Idem Casina:
Verum edepol odiosa tua mihi est amatio. Idem Mercatore:
At te vicine dy deæque perduint
Tua cum amica cumque amationibus.
Et Pœnulo:
Acerba amatio est.

AMBACTVS dicitur seruus mercenarius, à Gallica voce *Actus*, vt ait Festi mutilator Longobardus. Gloss. *Ambactus*, δοῦλος, μισθωτὸς, ὡς ἐγγενής. *Ambi*, serui ab ambiendo, id est, obeundo dicti. Belgæ sanè, apud quos veteris linguæ Gallicæ reliquiæ, seruum conductitium vocant *een ambachtsman.* Cæsar. lib. 6. *Ita plurimos circum se ambactos clientésque habet.*

AM, pro circum, in compositi. Glossarium: *Am*, ἀμφὶ, περὶ: vt *ambadedo*, circumadedo: *ambagio*, circumactus: *amburo*, circumuro: *ambaxi*, circumeuntes alteratim: *ambiegna bos*, ad cuius latera vtraque agni in sacrificium Iunoni adhibebantur: *amiectum*, amictus, circumiectum: *amputata*, circumputata: *amsegetes*, qui circum segetes habitant: *antermini*, qui circum prouinciæ terminos manent: *amcisa*, circumcisa.

AMBARVALES hostiæ, queis pro aruis sacrificabant: eæ, nisi de porca fœcunda & grauida, aut vitula, fieri non consuêrunt. *Ambaruale* verò sacrum est, cùm arua & segetes solemni victimâ lustrantur: eam victimam maturis frugibus ter circum arua ducere conuenit, omnésque post eam clamantes sequi; ex quibus vnus querna ornatus fronde cum solemni saltatu Cereri decantabat laudes, ac postquam

quam lacte, vino, ac fauo libassent, antequam fruges meterent, porcam Cereri immolabant, quæ *præcidanea* dicta est. De hoc sacro Pomp. Festus lib. 1. Macrob. Saturn. lib. 3. cap. 5. Alex. Neapol. genialium dierum lib. 3. cap. 12. Meminerunt eius etiam, Virgilius in Georgicis lib. 1. cùm ait:

Térque nouas circum felix eat hostia fruges. Et in Bucolicis:

——— & cùm solemnia vota
Reddemus Nymphis, & cùm lustrabimus agros. Item:

Cùm faciam vitulâ pro frugibus ipse venito. Et Tibull. lib. 2.

——— fruges lustramur & agros,
Ritus vt à prisco conditus extat auo.

Item:

DI patri purgamus agros, purgamus agrestes.

AMBENS, ambedens, consumens. Lucr. lib. 5.

Ignis enim superauit, & ambens multa perussit
Auia cum Phaëtonte rapax vis Solis equorum
Æthere raptauit toto, terrásque per omnes.

AMBIDENTES, seu BIDENTES hostias dixerunt bimas, quòd eâ ætate bini illis dentes emineant, vt voluit Hyginus apud Gell. lib. 16. noct. Attic. cap. 6. Seu quasi biennes: in quo consentiunt Nigidius, Macrobius, Seruius, Gellius. Pompon. Atellanarum scriptor in Gallis transalpinis: *Mars tibi voueo facturum, si vnquam redierit, bidenti verre.* Gell. dicto loco.

AMBIEGNA, bos augurum, quam circum aliæ hostiæ constituebantur. Varro lib. 6. de L. L. *Bellius Macer, qui Fastalia dicrum scripsit,* ait, *Iunoni eas quæ geminas parerent oues sacrificare, cum duobus agnis altrinsecus alligatis; quas oues ambiegnas vocarunt, quasi ex vtraque parte agnos habentes.* Fulgent. Placiades.

AMBITOR, ambitiosus, qui ambit. Lampridius in Alex. Seuero, de eo qui per ambitionem ad militiam adspirasset: *Ita & patronis authoribus damnatus ambitor est.*

AMBITVDO, ambitus. Apul. in Hermetis Asclepio: *Tempus autem quod definitur potest vel numeri alternatione, vel per alterius ambitudinem rediens æternum esse.*

AMBO, pro ambos. Lucil. lib. 8. Satyr.

Hanc vbi vult malè habere, vlcisci pro scelere eius,
Testam sumit homo Samiam, sibíque illico telo
Præcidit caulem, testésque vna amputat ambo. Non. Plaut. Amph.

Puer ambo angueis enecat.

Idem Rudente:

Iubedũ recedere istos ambo illuc modò.

Terent. Andria: *Ambo opportunè vos volo.* Virg. Bucolicis:

Nam sæpe senex spe carminis ambo Luserat. Et Georgic. 4.

Verùm vbi ductores acie reuocaueris ambo.

AMBRICES, regulæ, quæ transuersis asseribus & tegulis interponebantur. Fest.

AMBVRBIALIS victima celebrabatur, si bubo, aut lupus cellam Iouis, aut Capitoliu intrasset; propter id prodigium tædarum & victimarum, nonnunquam aqua & sulphurum lustratione vrbem, aut Capitolium expiarunt: de quo Lucan. lib. 1.

Mox

Mox iubet & totam pauidis à ciuibus vrbem
Ambiri, & festo purgantes mœnia lustro. Vopisc. in Aureliano: *Cantata carmina, amburbium celebratum, ambaruualia promissa.*

AMFRACTVS, flexus: ab ambitu & frangendo. Varro lib. 6. de L. L. Lucr. lib. 1.
Quàm fluitans circum magnis amfractibus æquor. Idem lib. 5.
Imparibus currens amfractibusætheris oras Partit.

AMFRACTVM, pro amfractus. Accius: *Super Oceani stagna alta patris Terrarum amfracta reuisam.* Varro: *Vt cùm irrigauit cauata aurium amfracta.* Non.

AMICINVM, vtris pediculus, vel os, quo ex vtre vinum infunditur. Pompei. Gloss. *Amicinus, ἀσκοῦ στόμα.*

AMICIMEN, amictus, vestis. Apul. lib. 11. Metamorph. *Mulieres candido splendentes amicimine, vario lætantes gestamine, verno florentes coronamine.* Et lib. eodem: *Tunc semotis profanis omnibus, linteo vndique contectum amicimine arrepta manu sacerdos deducit ad ipsius sacrarii penetralia.*

AMICITER, amice. Pacuu. Duloreste: *Nunc ne illum expectes, quando amico amiciter fecisti.* Plaut. Persâ: *Quam meo amico amiciter hanc commoditatis copiam danunt.*

AMICITIES, pro amicitia.
Lucr. lib. 5.
Tum & amicitiem cœperunt iungere, hauentes
Finitima inter se nec lædere, nec violare.

AMIXI, & AMICVI, ab amicio. Brutus in laud. Appij Claudij: *Qua te toga prætexta amicuit.* Varro: *Sceleris magister amixit.*

AMNIS in fœminino dixerunt antiqui. Varro περίπλῳ: *Propter hos fluit amnis, quam olim Albulam dicunt vocitatam.* Næuius Lycurgo: *Sed quasi amnis cis rapit, sed tamen inflexa flectitur.* Accius Epigono: *Apud abundantem antiquam amnem, & rapidas vndas Inachi.* Idem Epinausimache: *Cum Andria vnda salo iactatam obtexi sanguine, atque aceruos altâ in amni corpore explerui hostico.* Non. Plaut. Mercatore: *Neque vlla mihi obstabit amnis.* Varro de R. R. lib. 3. *Vbi confluit altera amnis.* Hinc *amnicus*, fluuialis. Apul. lib. 6. de asino: *Transitóque per silentium asinario debili, & amnica stipe vectori datâ.* Symm. lib. 1. ep. 14. *Vnde illa amnicorum piscium examina reperisti?* Sidon. Apoll. lib. 1. ep. 5. *Super amnicos margines soli bibuli succo foca fruticauerant.*

AMOLIRI dicuntur ea, quæ cum magna difficultate & molimine submouentur, & tolluntur è medio, vt ait Aruntius Celsus. Pacu. Antiopa. *Nónne hinc vos propere stabulis amolimini?* Idem Hermione: *Non tute hinc è conspectu amolire?* Terent. Andria: *Proinde hinc vos amolimini: nam mihi impedimento estis.* Sisen. lib. 4. histor. *Impedimentum omne de cunctis itineribus amoliuntur.* Apul. lib. 6. de asino: *Tum quæ terebamus amoliri properiter.*

AMORABVNDAM, amantem mulierem verbo illustratius ficto dixit Laberius in Lacu Auerno: sic *ludibundum, ridibundum, errabundum* dixerunt prisci. Eodem modo Sisen. lib. 4. histor. *Populabundus,*

dus, inquit, *agros ad oppidum peruenit*. Gell. lib. 11. cap. 15.

AMPEDICES, appendices. Fest.

AMPHITAPÆ, vestes vtrinque villos habentes, alio nomine AMPHIMALLA dictæ. Varro Manio: *Alterum bene acceptum dormire super amphitapa bene molli*. Non. Lucil. lib. 6. *Pluma atque amphitapæ, & si aliud quid deliciarum*. Idem lib. 1.

Siplæ atque amphitapæ, villis ingentibu' molles. Isidor. lib. 19. cap. 26.

AMPLARE, amplificare. Pacuu. Teucro: *Vbi poetæ pro sua parte falsa confictaque canunt, qui caussam humilem dictis amplant*.

AMPLECTO, amplector. Plaut. Rudente: *Si verò ipse abire hinc volet, quantum potest extemplo amplectitote crura fustibus*. Sic Lucil. *amplectier* passiuè dixit: *Quin amplexetur, qui velit, ego non sinam me amplectier*. Et Petron. *Animam nostram amplexam in corpore*. Cic. pro Roscio: *Quo vno maleficio scelera omnia complexa esse videantur*.

AMPLEXO, pro amplexor. Accius Alcmæone: *Postremò amplexa, fractum quem dy dant, cape*. Plaut. Pœnulo. *Ego te antestabor, postea hunc amabo atque amplexabo*. Claud. annal. lib. 2. *Comprehensare suos quisque, seruare, amplexare*. Cic. pro Cluentio: *Auctoritatem censorum amplexato*. Prisc. lib. 8.

AMPLITER, magnificè. Pompon. Hærede petitore: *Heus apparate pueri nunc mundè atque ampliter conuiuium*. Accius Diomede: *Denique & pro beneficio largiter atq; ampliter*. Marcell. Lucil. lib. 4.

—— nam sumptibu' magnis
Ampliter exstructam simulátque accumbimu' mensam. Prisc. lib. 15. Plaut. Casinâ: *Argento parce noto, obsonato ampliter*. Idem Cistellaria: *Quid negotij est? nam occupatus sum ampliter*. Et Bacchidib. *Errasti, cùm parum immersisti ampliter*. Idem Sticho: *Sat est seruo homini modestè melius sumtum facere, quàm ampliter*. Et Pseudolo: *Aures, oculi, animus, ampliter fient saturi*.

AMPLIVSCVLVS, paulo amplior. Apul. Apolog. *Quæ enim faciat homo miser, ampliuscula fortuna deuolutus*. Sidon. lib. 8. ep. 16. *Præterea si vir illustris aliquid insuper ampliusculè scribi depoposcisset*. Sic *Altiusculus*. Sueton. Augusto: *Calciamentis altiusculis vsus est, vt procerior quam erat videretur*.

AMPTRVO motus edo, circumuoluor; quod propriè præsulis est, *redamptruare verò Saliorum*. Lucil. lib. 9.

Præsul vt amptruet hinc, vt vulgu' redamptruet inde. Marcell.

AMVSSITATVS, ad amussim factus. Plaut. Milite: *Inest in hoc amussitata sua sibi ingenua indoles*.

AN

ANACALYPTERIA, Romanis dona fuere, quæ domestici conferebant & amici, cum primum noua nupta reuelatâ facie se videndam præbebat. ἀνακαλύπτεσθαι enim est reuelari. Alex. ab Alexandr. Genialium dierum lib. 2. cap. 5.

ANADEMATA, ἀναδήματα (quæ Lucilius & Virgilius *redimicula* vocarunt. Pollux lib. 5. cap. 16. Onomast. inter mundum muliebrem numerat, & Hesych. εἶδος κόσμου ἐπὶ κεφαλῆς dicit) sunt aut coronæ, aut

aut fasciolæ capillares, aut tutelæ, aut aliud capitis ornamentum. Lucr. lib. 4.

Et benè parta patrum fiunt anademata mitræ.

ANALECTA, reliquiæ sunt ciborum è mensa in pauimentum cadentium. Martial. lib. 7. Epigr.

Colligere longa turpe nec putat dextra Analecta, quidquid & canes reliquerunt.

Auctor est Plinius è paruulis minutísque testulis per calculos colore distinctos opere Lithostrato ita effingi analecta vt vera videantur, atque ideo *Asarota* quasi inuerribilia dicta. Σάρον enim Græci scopam dicunt. Hinc est quod Martial. lib. Apophoretorum ait:

In pretio scopas testatur palma fuisse.
Otia sed scopis nunc analecta dabunt. Manl. Vopisc.

Calcabam nec opimus opes, nam splendor ab alto
Defluus, & nitidū referentes aëra testæ
Monstrauere solum, varias vbi picta per artes
Gaudet humus, superátque nouis asarota figuris.

ANATES, morbus ani, seu podicis. Fest. Glossæ Balbi.

ANCILE, scutum breue & rotundum, ab ancisu dictum, quòd id armorum genus ab vtraque parte, vt peltæ Thracum, incideretur. Glossis Διοπετῆ. Ouid. lib. 3. Fastorū:

Idque ancile vocant, quod ab omni parte recisum,
Quémque notes oculis angulus omnis abest. Enn. lib. 2. annal.

Mensas c[illegible]ituit, idémque ancilia. Varro lib. 6. de L. L.

Lucil. lib. 9. Saturarum:

Hinc ancilia, ab hoc apices capidésque reperta. Prisc. lib. 6. Valer. Max. lib. 1. cap. 1. *Sed lictoribus precedentibus arma ancilia tulit.* Solip. lib. 1. *Sed quod quinquatrus antiqui dictum dicebant à quinquando,* id est, *lustrando, quòd eo die arma ancilia lustrari sint solita.* Virg. Æneid. 7.

——— leuáque ancile gerebat.

ANCILLOR, seruio. Glossis etiam κολακεύω. Accius Meleagro: *Quàm inuita ancillans, dicto obediens viri.* Titin. Prælia: *Verùm enim dotibus deliniti, vltrò vxoribus ancillantur.* Non. Cic. orat. in Salust. *Non enim vni ancillatus sum.* Apul. dogmate Platonis: *Cætera enim membra ancillari & subseruire capiti, cibos & alia subministrare.*

ANCISA, circumcisa. Lucr. lib. 3.

Omnia iā seorsum cernas ancisa recēti Vulnere tortari, & terram conspergere tabo.

ANCLABRIS, mensa ministeriis diuinis apta: & ANCLABRIA vasa sacerdotum; ab anclando, i. hauriendo. Liu. *Florem anclabant Liberi ex Carchesiis.* Fest.

ANCON, ἀγκών, cubitus: & locus in mare excurrens. Valer. Flac. Argon. lib. 4. *Quid memorē quas iris aquas, quas torqueat ancon.* Ouid. Metam. lib. 15. *Et spissi littoris ancon.*

ANCORÆ, vincula, quibus antennæ tenentur. Lucil. Satyris:

Funis enim præcisu' citò atque ancora soluta.

ANCVNVLENTÆ dicuntur fœminæ tempore menstrui. Fest. Gloss. *Ancunulenta*, περιοραθεῖσα.

ANDRON, siue ANDRONITIS, conclaue est virorum, quod in recessu intimo extruebatur: atria verò in quibus matresfamilias degere, & lanæ operam dare assuêrant:

rant, ostio vicina erant, contra morem à Græcis seruatum, qui *Andron* in primo aditu domus, & proximum ianuis habebant: *Gynæceum* verò vbi mulieres operabantur in conclaui secretiori & integriori præ pudore & modestia locabant. Plin. *Tam alti abditíque secreti illa oratio est, quod interiacens andron parietem cubiculi hortíque distinguit.*

ANDRVARE, ἀναδρομεῖν, recurrere. Lucil. lib. 9.
Præsul vt andruat hinc, sic volgu' redandruat illic. Non.

ANELLVS, paruus anulus. Cic. de finib. bonorum & malorum, lib. 5. *Nec tamen Epicurum licet obliuisci, cuius imaginem non solùm in tabulis nostri familiares, sed etiam in poculis & anellis habebant.* Lucr. lib. 6.
——— *quippe catenam*
Sæpè ex anellis reddit pendentibus ex se. Ibid.
Quod simul à ferro est anelli rarior aër Factus. Eodem lib.
——— ——— *eóque*
Verberat anellum dubio procul. Et:
Est etiã quasi vt anellis hamísq; plicata
Inter se quadã possint copulata teneri.

ANGENORALIA, sacrificia Angenoræ, quæ fiebant in sacello Volupiæ, cùm anginâ omnia animalia infestarentur. Varro lib. 5. de L. L.

ANGVIMANVS, qui est manibus flexibilibus lubricísque, serpentum instar. Epitheton elephantis proprium, quorum proboscis, quæ manus dicitur, anguium instar facilè hinc inde flectitur. Lucr. lib. 2.
Sicuti quadrupedum cum primis esse videmus
In genere anguimanos elephantos.

Idem lib. 5.
Inde boues lucas turrito corpore, tetros
Anguimanos belli docuerunt vulnera Pœni Sufferre.

ANGVINA, angina, morbus, συνάγχη. Lucil. lib. 3. Sat.
Insperatò abiit, quem vnâ anguina abstulit horâ.

ANGVLATILIS, angulos habens. Auctor de limit. *Terminus si rotundus fuerit & breuis, & de vna parte in latus punctum habuerit, in fontem angulatilem descendit.* Eadem formâ Vitruu. lib. 10. cap. 13. *fundulos ambulatiles* dixit.

ANGVLATIM, per angulos. Apul. lib. 3. de asino. *Circumductus angulatim, forum eiúsque tribunal adstituor.* Sidon. lib. 7. ep. 9. *Presbyterorum sanè paucis angulatim fringultientibus, porrò autem palàm ne mussitantibus quidem.*

ANGVSTITAS, angustia. Accius OEnomao: *Saxum id facit angustitatem, & sub eo saxo exuberans scatebra fluuiũ eradit rupem.* Idem Alphesibœâ: *Sed angustitatem inclusam, ac saxis squalidam.* Idem.

ANICVLA, anicella, parua anus. Terent. Phorm. *Neque illi beneuolens, neque notus, neque cognatus, extra vnam aniculam, quisquam aderat, qui adiutaret funus.*

ANIMA, pro halitu oris, flatu, vento. Titinius Fullonibus: *Interea fœtida anima nasum oppugnat.* Varro Margopoli, περὶ ἀρχῆς: *Noctilucam tollo, ad focum fero, inflo, anima reuiuiscit.* Idem Cosmotoryne, περὶ φθορᾶς κόσμου: *Deus habenas animæ leui, dum ventus nos flamine sudo suauem ad patriam perducit.* Accius Myrmidonibus: *Classes trahere in salum, & vela ventorũ animæ immitte*

immittere. Non. Cæcilius Plocio: *Extemplò suauium dat ieiunâ animâ.* Gell. lib. 2. cap. 23.

Virg. lib. 2. Georg.

——— *animas & olentia Medi*
Ora fouent illo.

Plautus Asinariâ: *An fœtet anima tua vxori?* Idem Aulularia: *An etiam obturat inferiorem gutturem, ne quid fortè emittat anima dormiens?*

ANIMA FONTIS, pro aqua posuit Plaut. Amphitr. *Si situlam cœpero, nunquam edepol diuini quidquam creduis post hunc diem, ni ego illi puteo si occepso animam omnem intertraxero.*

ANIMALE, animatum. Lucr. lib. 3.

Et quoniã toto sentimus corpore inesse
Vitalem sensum, & totum esse animale videmus. Idem lib. 1.

Vnde animale genus generatim in lumina vitæ

Redducit Venus? Idem lib. 2.

——— *quæ non animalia solùm*
Corpora seiungunt.

ANIMOSITAS, τὸ θυμοειδὲς. Iul. Firmicus Mathes. lib. 2. *Securâ mentis animositate perdisce.* Macrob. lib. 1. comment. cap. 6. *Prima* (animæ pars) *est ratio, quam λογιστικὴν appellant; secunda animositas, quam θυμικὴν vocant; tertia cupiditas, quæ ἐπιθυμικὸν nuncupatur.*

ANNARE. Macrob. lib. 1. Saturn. c. 12. *Eodem quoque mense* (Martio) *& publicè & priuatim ad Annam perennam sacrificatum itur, vt annare perennaréque commodè liceat.*

ANNOSVS, senex. Laber. in Mimo qui Salinator inscribitur: *Non annosa non mammosa, non bibosa, non procax.* Gell. lib. 3. cap. 12. Apul. lib. 7. *Grandem hircum, annosum & horricomum Marti secutori comitíque immolauit.* (Glossis etiam dicitur *annos, annosus*; πολυετής.) Apul. lib. 1. *Ab .no congressu annosam ac pestilentem contraho.* Symm. lib. 6. epist. 14. *Prædonis annosi merita pendentibus.* Et ep. 17. *Quorum in te cultus annosus est.*

ANQVINA, qua ad malum antenna constringitur. Gloss. ἄγκυρα. Cinna:

Atque anquina regit stabilem fortissima cursum. Lucil.

Armamenta tamen malum vela omnia seruo,
Funis enim præcisu' citò atque anquina soluta est.

Non. Isidorus lib. 19. cap. 4.

ANQVIRERE, verbum forense; quod est accusare & postulare. Varro de L. L. lib. 5. *Vt commentarium indicat vetus anquisitionis M. Sergij, Manl filij quæstoris, qui capitis anquisiuit Troguin.* Liu. lib. 36. *Cùm tribunus bis pecuniæ anquisisset, tertiò capitis se anquirere diceret.* Transfertur & ad alia, & significat cum cura & studio quid quærere, quasi *am*, id est, circumquaque quærere. Cic. Tusc. 5. *Studiosè ab his magnitudines siderum & interualla anquirebantur.* Idem Lælio: *Semper aliqui anquirendi sunt.* Lucr. lib. 4.

——— *quoniam tu animo tamen omnia possis*
Protrahere in lucem, atque omnes anquirere nisu.

Salust. bello Iugurthino: *Vt primùm veteres amicos muneribus expleat, deinde nouos anquirat.* Apul. Apolog. *Etiam ipsos piscatores, qui omnium generum pisces arte anquirunt.* Ibid. *In omnibus aut omissa anquirere, aut defecta supplere.*

ANSATÆ, sunt iaculamenta cum ansis.

ansis. Enn. lib. 5. annalium:
Arsu a: mittunt e turribus.
Idem annal. 5.
Postquam defessi sunt, stant & spargere sese (*telis.*
Hastis, ansatis concurrunt undique
Macr. lib. 6. Saturn. cap. 1.

ANSATVS AMBVLAT, superbè, manibus instar ansarum diductis, & in latus conditis. Pl. Persâ: *Sed quis hic ansatus ambulat?*

ANTECÆNIA, quæ ante cænam sumuntur. Apul. lib. 2. de asino: *Lagena iuxta, orificio sensim dehiscente patescens, facilis hauritum, prorsus gladiatoria Veneris antecænia.* Sic Martial. *domicænium* dixit.

ANTEFIXA, quæ ex opere figulino tectis adfiguntur sub stillicidio. Fest. Liuius lib. 34. *Iam nimis multos audio Corinthi & Athenarum ornamenta laudantes, & antefixa fictilia Deorum Romanorum videntes.*

ANTELOQVIVM, προτελογία: primæ in loquendo partes. Macr. lib. 1. Saturn. cap. 24. *Philosophia, quod vnicum est munus deorum, & disciplina disciplinarum, honoranda est Anteloquio.* Idem lib. 7. cap. 4. *Prætextato anteloquium detulerunt.* ANTELOQVIVM etiam præfatio. Symm. lib. 8. ep. 23. *Video planè hoc anteloquio scribenda complexus de tua suauitate.* Et lib. 1. ep. 77. *Quorsum spectet hoc anteloquium breuiter explicabo.*

ANTELVCIO, antelucul..., hora matutina. Apuleius lib. 1. metam. *Et heus tu, inquam, vbi es? valuas stabuli absolue, antelucio volo ire.*

ANTEMISSÆ, arbores in re agraria appellantur, quas nonnulli ante possessionum suarum fines dimittere solent intactas, ex quibus neque lignum, neque frondem, neque cremium cædant, vt magnitudine cæteris antistent, & sic obseruationem finium præstent. Siculus Flac. cond. agror. *Hi tamen finiuntur terminis, & arboribus notatis & antemissis, & superciliis, & vepribus, & riuis, & viis, & fossis.* Frontin. rei agrar. *Hæc controuersia variorum signorum demonstratione exercetur, vt fossis, fluminibus, arboribusque antemissis.* Aggenus Vrb. de limit. *Fines his signis inter se diuidebant, fossis manu factis, arboribus antemissis, fluminum interuenientium cursu.*

ANTES, dicuntur extremi ordines vinearum. Virg. Georg. 2. *Iam canit effætos extremus vinitor Antes.* Glossæ: *antes,* στίχοι ἀμπέλων. Hinc *antæ*, quadræ columnæ, & ostiorum latera; vnde & *antary* Vitruuio lib. 19. cap. 3. & *antepagmenta*, Festo, id est, valuarum ornamenta, quæ antis adpanguntur. Gloss. Balbi: *Antes, lapides & maceriæ quæ claudunt vineas, eò quòd antestant: vnde & antes dicuntur extremi ordines vinearum.* Sidon. lib. 8. epist. 8. *Quousque pondus ligonis obtusi, nec perfossis antibus ponis?*

ANTEVENTVLI, capilli in fronte, qui & antiæ, & capronæ vocantur. Apul. lib. 9 de asino: *Pleramque eius anteuentuli contegebant faciem.* Et lib. 2. *At illa crinibus anteuentulis hinc inde dimotis etiam in mœrore luculentam præferens faciem.* Idem Florid. *Crines eius premissis capronis anteuentuli & propenduli.*

ANTHRACINVS, niger, ab ἄνθραξ, id est, carbo. Varro de vitâ Pop. Rom. lib. 3. *Propinquæ adolescentulæ etiam anthracinis, proximo amiculo*

amiculo nigello, capillo demisso, sequerentur luctum. Non.

ANTIÆ, muliebres capilli, demissi in frontem. Pompeius. Glossis κόμαι τῶν κροτάφων. Iisdem etiam vocantur τρίχες αἱ μεταξὺ τῶν κροτάφων τοῦ. βιῶν: & Glossario Balbi *anantia*. Tertull. de Pallio: *Genuinas inter antias adumbratos.* Apul. lib. 1. Floridorum: *Iam primum crines eius praemulsis antiis, promissis capronis anteuentuli & propenduli.*

ANTIDEA, pro antea. Liu. lib. 32. *Si antidea senatus populusque iusserit fieri.* Sic *interidea*, pro interea. Glossæ *indoteridia*, ἐν τῷ μεταξύ.

ANTIDEO, pro anteeo. Plaut. Casinâ: *Qui postquam amo Casinam, magis initio mundicius mundiciam antideo.* Idem Cistellaria: *Qui omnes homines supero atque antideo cruciabilitatibus animi.* Et Persa: *Qui sunt, qui erunt, quique fuerũt, quique futuri sunt posthac, solus ego omnibus antideo facile, miserrimus hominum vt vivam.*

ANTIDHAC, pro antehac. Plaut. Amphitr. *Quia salutare venientem me solebas antidhac, appellare itidem, vt pudicæ suos viros.* Idem Aulularia: *Cui in te tali subuenisti antidhac.* Casinâ: *Vin ite virtute verâ quod fecistis antidhac.* Epidico: *Dij boni, visit.ui antidhac.* Bacchidib. *Ab homine, quem mihi amicum arbitratus sum antidhac.* Pseudolo: *Nam tu me antidhac supremum habuisti comitem consilijs tuis.* Ibid. *Nam quidem Athenis antidhac nunquam aduenit.* Pœnulo: *M. gis benigne me salutas nunc, quam antidhac.*

ANTIGERIO, prisci, teste Paulo Diacono ex Festo, pro valdè dixerunt. Quintil. lib. 8. cap. 3. *Quid necesse est dicere oppido, quo sunt vsi paullum tempore nostro superiores? vereor vt iam non ferat quisquam: certè antigerio, cuius eadem significatio est, nemo nisi ambitiosus vtetur.* Glossis etiam *antegerio*, περίλημμα, νίκη.

ANTIPAGMENTA, valuarum ornamenta antis adfixa. Fest. Cato de R. R. c. 14. *Fallonicam vnam: antipagmenta, vasa, torcula, dico.*

ANTIQVARI, obsolescere, è memoria tolli. Cic. 1. officiorum: *Quam tamen antiquari facilè passus est, in eo vehementer moderatum prebuit.*

ANTIQVIOR, melior: ANTIQVIVS, melius. Cic. de amicitia: *Hoc quidem est proprium amicitiæ, sed antiquior & pulcrior, & magis à naturâ perfecta.* Idem de Repub. lib. 1. *Sed quoniam plurima beneficia continet patria, & est antiquior parens, quàm si quis, vt aiunt, curauerit, maior ei profectò quàm parenti debetur gratia.* Varro rerum humanarum lib. 10. *Neque idonei ciues habent aliquid antiquius salute communi.* Lucil. lib. 14. Satyrarum:

Quin potius vitâ degas sedatâ quietâ,
Quo nihil antiquius facere, aut fecisse
videris. Accius Phœnissis:

Ab draconis stirpe armatâ exortus genere antiquior. Non. Apul. Apologia: *Si Philosophia honorem, qui mihi salute meâ antiquior est, nusquam minus.*

ANTISTARE, præcellere. Crispin. *Diuinis virtutibus antistas Alcides.* Fulgent. Tacitus: *Sed vt locis, ordinibus, dignationibus antistem.* Catullus: *Antistas mihi millibus trecentis.* Claudius: *Simulque virtute cæteris antistabat.* Gell. lib. 9. cap. 13. Lucr. lib. 5.

Herculis antistare autem si facta
putabis.

Cato de R. R. cap. 156. *Brassica*

est.

est, quæ omnibus oleribus antistat. Apul. lib. 4. *Unus qui robore cæteris ant[illegible].* Symmach. lib. 4. epist. 27. *[illegible] maioris apud me numeri antistes [illegible] ritas.*

ANTISTITA, sacerdos fœmina. Accius Astyanacte: *Utinam unicam mihi antistitam æquitenens suam tuetur.* Cic. lib. 4. Academic. *Postridie sacerdotes Cereris, & illius fani antistitæ.* Plaut. Rudente: *Qui Veneri veniere Antistitæ more antiquo suum in custodiam miserant caput.*
Cornel. Seuerus:
Stabat ad antiquas antistita numinis aras. Virg. in Ceiri:
Idæne barbarico Cybeles antistita buxo.
Apul. Apologiâ: *Iam inde à Zoroastre & Oromazo auctoribus suis nobilem anti[illegible]itam.*

ANTROARE, gratias referre. Fest.

ANVIS, pro anus. Varro Cato, vel de liberis educandis: *Eam nutricem oportet esse adolescentem; anuis enim ut sanguis deterior, sic lac: lac enim, ut quidam dicunt Physici, sanguinis spuma est.* Marcell. Terent. Heaut. *Eius anuis caussa opinor, quæ erat mortua.*

ANXITVDO, anxietas. Cic. de Repub. lib. 2. *Quartaque anxitudo prona ad luctum, & mærens, semperque ipsa se sollicitans.* Accius Eurysace: *Persuasit mæror, anxitudo, error, dolor.* Idem Armorum iudicio: *Ubi cura est, ibi anxitudo.* Pacuu. Hermionâ. *Tristitia atque animi intoleranda anxitudine.* Non.

AP

APELLO, priscis pro Apollo: cuius genitiuus ante quo declinatu *Apellineris: ut boueris, fueris, Ioneris, regerum, laperum, nucerum;* à rectis bos, sus, Ionis, rex, lapis, nux. Cneus M. Vates, in carmine, seu vaticinio, quod extat apud Liuium ab V.C. 25.
Romolidæ si perduelles expellere voltis,
Et vomicam, quæ gentium longè alienigenarum
Venit, Apellineri foueatis censeo ludos:
Quique Apellineri fiant commune quotannis
Prætorbibus ludis faciūdis ollu'præsto,
Qui summum poplo plebique endo urbe dabit ius.
Varro de L. L. *Collis salutaris quarticeps aduorsum est Apellineris ædem & Salutis.*

APERE, prohibere, compescere, comprehendere vinculo. Fest. Glossæ: *Ape*, κώλυσον: item *aper*, ἀπόσβη.

APERIBO, pro aperiam. Pompon. Vernione: *Aperibo, non possum ciues pati: porcus est, quem amare cœpi, pinguis, non pulcer puer.* Non.

APERTA, Apollo vocabatur, quia patente cortina respondebat. Fest. Pacuu. Armorum iudicio:
Apertæ fatur dictio si intelligas,
Tali dari arma qualis qui gessit fuit,
Iubet, potiri si studeamus Pergama.
Quæ ego profiteor i[illegible] nam me æquum est [illegible]
Fratern[illegible]que a[illegible]ud carier,
Vel quod propinquus, vel quod virtute æmulus. Auctor Rhet. ad Heren. lib. 2.

APERTÆ SVRÆ, pro nudis & non opertis pedibus. Turpil. Demiurgo: *Apertæ suræ, brachia autem procera horrorem mihi ex corde exsuscitabant.* Varro Meleagris: *Non modo suris apertis, sed pe[illegible] natibus apertis ambulans.* Sic caput apertum, &

& *aperire dicimus.* Varro de vita Pop. Rom. lib. 1. *Minores natu capite aperto erant, capillo pexo, vtique crinibus innexis.* Non.

Apex, ſacerdotum inſigne. Gloſſ. *Apex*, τὸ ἐπὶ τοῦ πιλίου παράσημον. Item; *apices*, τιάραι. Dionyſius lib. 2. Καὶ τοὺς καλουμένους ἄπικας ἐπικείμενοι ταῖς κεφαλαῖς πίλους ὑψηλούς, εἰς σχῆμα συναγομένους κωνοειδὲς, οὓς Ἕλληνες καλοῦσι κυρβασίας. Erat autem apex faſtigiũ, ſeu conus pilei: totus enim pileus, ſeu potiùs velamentũ, *flammeum* dicebatur, vnde *flamines* dicti: ſupremum autem faſtigium vocabant *tutulum*, cui addebatur ex arbore felici virgula, in flaminibus *ſtroppus*, in flaminicis *inarculum* dicta. Filum, quo apicem totum velabant, *apiculum* appellabatur. *Offendices* verò infra mentum erant amenta, quibus pileum retinebatur. In lege Flaminica: SINE. APICE. SVB. DEIVO. ESSE. NEC. FAS. ESTOD. IN. TECTO. VTEI. LVBET. Ibid. NODVM. IN. APICE. NEQVE. IN. CINCTV. NEQVE. IN. ALIA. PARTE. VLLVM. HABETO. Gell. lib. 10. cap. 15.

Apica, ouis ventre glabro. Varro lib. 2. de R. R. cap. 2. *Ventrem quoque vt habeat piloſum: itaque quæ id non haberent, maiores noſtri apicas appellabant, ac reiiciebant.* Plin. lib. 8. cap. 48. *In ipſa oue ſatis generoſitatis oſtenditur breuitate crurum, ventris veſtitu: quibus nudus eſſet, apicas vocabant damnabántque.*

Apicvlvm, vide *Apex.*

Apisci, inuenire. Siſen. hiſtor. lib. 4. *Itaque poſtero legatos Sygniam redeuntes apiſcitur.* Lucil. lib. 26. Sat. *Vt ego efficiam, quod ego te in primis cupere apiſci intelligo.* Non. Fannius apud Priſcian. lib. 8. *Hac apiſcuntur.* Plaut. Epidico: *Tace ſis modo, ſine me hominem apiſci.* Idem Rudente: *Qui hac litem apiſci poſtulat periurio.* Lucr. lib. 1.

Nec ratione animi quam quiſquam
poſſit apiſci. Et lib. 6.
Quippe etenim nullo ceſſabant tempore apiſci,
Ex aliis alios auidi contagia morbi.

Aplvdam milij & panici, & ſiſamæ purgamenta nominamus, dictam ab ludendo, quod propter tenuitatem ſpiritu diſiiciantur. Næu. *Non hercle hodie eſt apluda nequior quam tu.* Feſt. Gell. lib. 11. cap. 7. *Veluti Romæ nobis præſentibus vetus celebratúſque homo in cauſsis, ſed repentina & quaſi tumultuaria doctrina præditus, cùm apud præfectum vrbis verba faceret, & dicere vellet, inopi quendam miſeróque viuere victu, & furfureum panem eſitare, vinúmque eructum & fœtidum potare: Hic*, inquit, *eques Romanus apludam edit, & floces bibit.* Legerat autem ille apludam veteres ruſticos frumenti furfurem dixiſſe, ídque à Plauto in comœdia (ſi ea Plauti eſt) quæ Aſtraba inſcribitur, poſitum eſſe. Gloſſ. Balbi: *Apluda, ſorbitiuncula ex paleis facta, circa quam pueri ſolebant applaudere.*

Aplvstra, vel aplvstria, nauium ornamenta, ſeu ſigna in ſummitate mali; ſic dicta, quòd ad ipſam nauigationem parùm ſint neceſſaria. Gloſſ. *Apluſtra*, πτερὸν πλοίου, ὡς Ἕννιος. Apollonius ἄφλαστα vocat. Lucan. lib. 3.

——— *cuius dum pugnat ab alta*
Puppe Tagus, Graiúmque audax apluſtra retentat. Idem eod. lib.

E remum

——— *remum contorsit in hostem*

Alter, at hi totum validis aplustra lacertis,

Auulsásque rotant excusso remige sedes. Lucr. lib. 2.

Per terrarum omnes oras fluitantia aplustra

Vt videantur, & indicium mortalibus edant. Infidi maris.

Sidon. Apoll. lib. 8. epist. 12. *Hic suas laudes modificato celeusmato, simul in transtra remiges, gubernatores inter aplustria canent.* Lucr. lib. 4.

At maris ignaris in portis clauda videntur

Nauigia, aplustris fractis obnitier vndis. Cic. Arato:

Nauibus assumptis fluitantia quærere aplustra Cæsar in Arato:

Fulgent Argoæ stellis aplustria puppis. Prisc. lib. 9.

APOLACTISSO, calcibus repello, inuado. Plaut. Epidico: *Auxilium mihi & suppetiæ sunt domi, apolactisso inimicos omnes.* Lucr. lib. 5.

At catulos blandè cum lingua lambere tentant,

Aut vbi eos lactant pedibus.

APOLLINARES ludi in laudem Apollinis, quem variis nominibus vocatum ferunt: quippe apud Athamanas *Titan*, apud Ægyptios *Osiris*, à Persis (vbi in antro colitur) *mitra* nuncupatur: à Lydiis *Limios*, ab Aliis *Eleus*, in Taurominoi *Archygetes*, à Syracusanis *Themites*, à Græcis *Thyreos* (quod ei ante fores sacrum fieret) apud Panychi incolas *Libyssinus*, à Scytis *OEthoscyros*, à Lesbiis *Myriceus*, quod myrices, h. e. virgas teneret, apud Spartanas *Carnius* dictus est, ab Atheniensibus *Pätroos*, & *Alexikakos*, à Milesiis & Deliis *Vlius*, & *Paonicus*, in Arcadia *Epicurus*, apud Elæos *Obsophagus*, ab aliis *Liceus*, *Agyeus* (quod ei in via publica sacrificabatur) *Phœbus*, *Phaneus*, *Ismenus* & *Orius* dicebatur.

APOR, pro apud, antiquis. Fest.

APPARATIVS. Plin. epist. lib. 1. *Potes apparatiùs cænare apud multos. nusquam hilarius.*

APPETISSO, pro appeto, sicut expetisso. Accius Armorum iudicio: *Cur vetera tam ex alto appetisis dissidia Agamemnon?*

APPETONES, appetitores. Laber. Virgine: *Alienum appetonibus via perdita diuerticula sequi.* Non.

APPISCATVS, adeptus, ab apiscor. Lucil. *Magnam inde appiscatus infamiam.* Prisc.

APPLICIOR, applicatior. Apul. lib. 10. de asino: *Accedens toties nisu rabido, & spinam prehendens meam, appliciore nexu inhærebat.*

APRICARE, in aprico esse, inde *apricatio.* Varro Mysteriis: *Licet videre multos quotidie hyeme in sole apricari.* Cic. de senect. *Vbi enim potest illa ætas, aut calescere apricatione melius, aut igni?* Glossæ: *Apricus,* τόπος εὐήλιος.

APTVS EST, pro adeptus est. Pacuu. Hermiona: *Quod ego crebrò in acie obiectans, vitam bellando aptus sum.* Accius Menalippo: *Obuia mens idque aduorsum aptus alterum in promtu occupat.* Lucil. lib. 29. *Vt si id, quod concupisset, non aptus.* Plaut. Captiueis: *Sine sacris hereditatem sum aptus effertissimam.* Varro Epigram. suscripto imag. Dem. Phal. *Hic Demetrius aneas tot aptus est, quot luces habet annus absolutus.*

APTVS, aptatus, colligatus, connexus. Accius Demetro: *Hinc colo Mænalium*

Mænalium geminis aptum cornibus. Lucil. Satyr. lib. 10.

Tonsillas quoque prævalidis in funibus aptas. Idem lib. 16.

Ibat fortè aries, inquit, iam quod genu', quantis
Testibu'! vix vno filo hæcce hærere putares,
Pelliculâ extremâ ex aptum pendere onus ingens. Non.

Ennius lib. 10. annalium:

Sicuti si quando vinclo venatica aëno
Apta solet cani'. Fest. Idem primo:

Qui cælum versat stellis fulgentibus aptum. Et in tertio:

Cælum prospexit stellis fulgentibus aptum. Macrob. lib. 6. c. 1.

Apul. de Mundo: *Ad hoc instar mundi salutem tuetur Deus apta & reuincta sui numinis potestate.*

Virg. Æneid. lib. 4.

——— vbi maximus Atlas
Axem humero torquet, stellis ardentibus aptum. Lucr. lib. 5.

Ex ineunte æuo coniunctam atque vniter aptam. Idem lib. eod.

——— at nos nil lædit veste carere
Purpureâ, atque auro signisque ingentibus apta.

A Q

A QVA, priore producta, aut diiunctâ vltimâ. Lucr. lib. 6.

Fit quoque vbi in magnas aquæ vastásque lacunas
Gleba vetustate è terrâ prouoluitur ingens. Idem ibid.

Quæ calidum faciunt aquæ tactum atque saporem.

A QVARIOLI, mulierum impudicarum sordidi asseclæ, & amantium internuncij. Glossis βαλλάδες. Septimius Florens: *Primi erunt lenones, perductores, aquarioli, tum sicarij, venenarij, magi.* Iuuenal.

——— veniet conductus aquarius.

Apul. Apolog. *Hisce auditis exacerbatus aquariolus iste vxoris suæ, ita ira extumuit, ita arsit furore.* Dicti ab aquâ, cuius cùm Veneri operantur, ministerio vulgo vtebantur. Lamprid. de Commodo: *Gladiatoribus conuixit, aquam gessit, vt lenonum minister.* Ouid.

Dedecus hoc sumtâ dissimulauit aquâ. Martial.

Quæ tibi parte opus est, Lesbia, sumis aquam. In Priapeiis: (*aquas.*
Quas aliter sumas, hospes, habebis

Cic. pro Cœlio: *Ideóne aquam adduxi, vt eâ tu incestè vterere?*

A QVILEX, aquam colligens. Varro Quinquatribus: *In hoc præstat Herophilus Diogeni, quòd ille è ventre aquam mittit? an hoc te iactas? at hoc pacto vtilior te Tuscus aquilex.* Non. Plin. *Subesse aquas credunt, & hoc signum habent aquileges.* Gloss. *Aquilices*, οἱ τὰ ὑδραγώγια ἐργαζόμενοι, οἱ ἀνοχετάριοι, ὑδροσκόποι.

A QVILVS color, Gloss. φαιός: subniger, fuscus; ita dictus, quòd cùm antiqui duos omnino naturales colores nossent, album & nigrum, interueniret autem is quoque, qui ita neutri similis est, vt ab vtroque proprietatem trahat, cum ad aquâ potissimum denominârunt, cuius incertus est color. Sueton. Oct. Augusto cap. 79. *Capillum leniter inflexum & subflauum, supercilia coniuncta, mediocres aures, nasum & à summo eminentiorem, & ab imo deductiorem, colorem inter aquilum candidumque, staturam breuem.* Plaut. Rudente: *Eia corpus cuiusmodi? subuulturium, illud quidem subaquilum volui dicere.* Idem Pœnulo: *Statura*

haut magna, corpore aquilo est. Varro Cosmotoryna: περὶ φθορᾶς κόσμου:
Atque Aegeus fluctu quà lauit aquilo,
Sauus ubi posuit Neptuni filius urbē.
Aquilus fluctus, id est, μέλαν ὕδωρ.

Aqvipenser, sicut *pequunia*, pro acipenser: piscis est, ὀνίσκος Dorioni apud Athenæum dictus, γαλαξίας Galeno lib. 3. aliment. Sturionem vulgus appellat: ex cuius ouis nigris conditis est illud edulium quod Venetiis laudatissimum, *Caniaro* vocatur. Ex illius carne salita fit etiam (sicut & ex Thunno) quod ibi *Morona* dicitur. Martial.
Ad Palatinas aquipensera mittito mensas. Plaut. Bacharia:
Quis est mortalis tanta fortuna affectus vnquam,
Quàm ego nunc sum, cuius hac ventri portatur pompa.
Vel nunc qui mihi in mari aquipenser latuit antehac,
Cuius ego latebras in latebras reddam meis dentibus.
Macr. Sat. lib. 1. cap. 16.

Aqvivergia, aquarum diuergia & diuerticula. Innocent. cas. litt. *Sub se cannicias & res palustres habet, & foras aquiuergia.* Idem: *Habet sub se iuncina, & foras aquiuergia.*

A R

Ar veteribus, pro ad: vt *arduitor*, pro adduitur, hoc est, additor: *arlabitur*, pro adlabitur. Priscian. lib. 1. In XII. Tab. QVEI. CORONAM. PARIT. IPSE. PECVNIA. EIVS. VIRTVTIS. ERGO. ARDVITOR. Plin. lib. 21. c. 3.
Lucil. Satyra, lib. 9.
At non multum abit hoc cacosyntheton, atque canina
Si lingua dico, nihil ar me.
Velius Longus de Orthographia. Lucr. lib. 4.
Siue etiam potius non cernitur, ac perit eius
Plaga, nec ad nostras acies arlabitur ictus.
Sic *arferiam aquam* dicebant, & *arferium vinum*, pro, quæ inferis adferebantur, ac libabantur, vino atque aquâ.

Ara, priùs ansa vocata, quòd sacrificantes eam tenebant. (vnde Virg. Æneid. lib. 4. *Talibus orabat dictis arásque teneb.at.*) pòst asa, tandem ara dicebatur; sicut ex asenâ arenam, ex arbose arborem fecerunt. Varro. Macrob. lib. 3. c. 2.

Arater, aratrum. Hygenus de lim. constit. *Eodem exemplo assignare agrum secundùm legem Diui Augusti eatenus debebimus, quâ falx & arater ierit.* Idem: *Agrum secundùm datam legem, aut, si placebit, secundùm D. Augusti assignare debemus, quà falx & arater ierit.* Idem: *Sed quacunque in parte inscribis, siue vltrà, siue citrà, siue dextra, siue sinistra mensura territory iusque fieri debet secundùm legem D. Augusti, qua falx & arater ierit.*

Arbilla, arbina, sebum, seu pinguedo corporis absque carne. Fest. Hesych. ἄρβιννα. κῆαρ σιμελοί.

Arbitrabvnt. Plaut. Sticho: *Probiores credo arbitrabunt, si probis narraueris.* Sic Cœlius annalibus: *Ex scriptis eorum qui veri arbitrantur,* passiuè dixit.

Arbitratvs, passiuè, pro arbitrûm sententiis iudicatus. Gell. lib. 1. cap. 13. *Anceps quæstio, & in*

in vtramque partem a prudentibus viris arbitrata est.

ARCANVM, ab arce, in quâ tuta, vel arcâ, in quâ clausa omnia. Virg. Æneid. 1.

Longius & voluens fatorum arcana mouebo. Idem Æneid. 4.

———*solum nam perfidus ille*
Te colere, arcanos etiam tibi credere sensus.

ARCEDO, pro accedo. Turpil. Boëthuntibus: *Qui verba mea venatur pestis? arcedat, & sermonem hinc subleget.* Sic *aruenire*, *arcessere*. Plaut. Captiueis: *Eamus intrò, vt arcessatur faber, vt istas compedes tibi adimam.* Idem Casinâ: *Miror huc iam non arcessit vxorem meam, quæ iamdudum si arcessatur expectat domi.* Eodem modo *arferre* dicebant: vnde *arferia aqua*, quæ adferebatur ad sepulcra, vt mortuis libaretur.

ARCERA vocabatur plostrum tectum vndique & munitum, quasi arca quædam magna, vestimentis instrata, quâ ægri aut senes portari cubantes solebant. Varro ? ἐπὶ ... : *Vehebatur cum vxore vehiculo semel aut bis anno cum arcecera.* Non. Gell. lib. 20. cap. 1. *Quòd si homo in ius uocatur, morbo, aut ætate æger, ad ingrediendum inualidus, ei arcera non sternitur, sed ipse aufertur ea, iumento imponitur.* In XII. Tab. SEI. IN. IOVS. VOCAT. SEI. MORBVS. ÆVITAS. VE. VITIOM. ESCIT. QVEI. IN. IOVS. VOCABIT. IVMENTVM. DATO. SEI. NOLET. ARCERAM. NE. STERNITO. Gell. loco citato. Hinc *arcella* vitis dicitur formâ arceræ paruæ disposita. Columella lib. 3. cap. 23. *Illinc arcellæ, rursus hinc sponsæ basilicæ ve conueniunt.*

ARCVATILIS, & ARCVATVS, curuatus. Sidon. lib. 2. ep. 2. *Huc elutis è calore vementibus triplex medij parietis aditus per arcuata interualla reseratur.* Ibid. *A crypto porticu in hiemale triclinium venitur, quod arcuatili camino sæpè ignis animatus pulla caligine infecit.*

ARCVBII, qui excubabant in arce. Fest.

ARCVLA, auis, quæ in sacrificiis aliquid vetabat: fernata enim auis admittere, addicere, secundare, arcere, remorari dicebatur: vnde *admissiuæ, addictiuæ, secundæ, arculæ, remores.*

ARCVLATA, circuli qui ex farina in sacrificiis fiebant. Fest.

ARCVLVS, circulus, quem capiti imponebant ad sustinenda commodiùs vasa, quæ ad sacra publica portabantur: virgines enim Atheniensium nubiles, circulis quibusdam suppositis Dianæ sacra capite gerebant (vnde & ipsæ Canephoræ vocatæ) hoc ipso significaturæ, se virginitatis pertæsas exauctari cupere. Est item Deus, cui tutela arcarum credita.

ARCHITECTON, onis, pro architectus. Varro Manio: *Harum ædium summa atria confortabant architectones.* Non. Plaut. Mostellaria: *Nam sibi laudasse hasce ait architectonem, nescio quem, esse ædificatas has sanè benè.* Idem Amphitruone: *Meus pater Deum regnator architecton omnibus.* Idem Pœnulo: *Me quoque dolis iam superat architectonem.*

ARCIFINIVS ager quid sit, indicat Varro apud Frotinum de re

agri. *Ager arcifinius ab arcendis hostibus est appellatus.* Idem: *Ager arcifinius nulla mensura continetur.* Dicitur & *arcifinalis*, & occupatorius. Siculus Fl. *Hi ergo agri occupatorij dicũtur: arcendo n. vicinos hãc appellationem traxit quisque. A nonnullis appellantur soluti, soluti autem non sunt, quorum fines deprehendi possunt, & finiuntur, quos quidam arcifinales vocant.*

ARCVM TENDERE, in obscœno significatu. Apul. lib. 2. de asino: *Arcum meum & ipse vigore tetendi, & oppido formido ne neruus rigoris nimietate rumpatur.* Ouid.

Nemo meo melius neruum tendebat Vlysse,
Siue illi laterum, seu fuit artis opus.

Et lib. Amor.

Penelope vires iuuenũ tẽdebat in arcu.
Qui latus argueret corneus arcus erat. Horat.

Cuius in indomito constantior inguine neruus.

ARCVMA, genus modici plaustri, quod *Chiromaxium* Petronius appellat: *Hinc inuolutus*, inquiens, *gausapa coccinea lectica impositus est, præcedentibus phaleratis cursoribus quatuor, & chiromaxio, in quo deliciæ eius ferebantur.*

ARCVS, arci, pro arcus. Varro de vita pop. Rom. lib. 4. *Eóque pecuniam magnam consumsisset, quòd arci, quos summopere fecerat, fessi pondere diu facti, celeriter corruissent.* Non.

ARCVS, in fœm. genere. Enn. lib. 15. annalium:

Arcus vbi aspicitur mortalibu' quæ perhibetur. Prisc. lib. 6.

ARDVIOR, pro magis arduus. Cato: *Quod iter longius arduiúsque erat è curiá.* Idem ad populum: *De triumpho asperrimo atque arduissimo aditu.* Sic *innoxior.* Cato de Ptolomæo minore, seu de Thermi quæstione: *Quantóque suam vitam superiorem atque ampliorem atque antiquiorem animum inducent esse, quam innoxiorem.* Prisc. lib. 3.

ARDVM, aridum. Lucil. lib. 27. *Ardum, miserrimum atque infelix lignum vocant sambucum.*

ATENARIVS, Θηριόμαχος: bestiarius, qui in arena & amphitheatro cum bestiis depugnat. Iul. Capit. in Antonino: *Tam sancti principis filius his moribus fuit, quibus nullus lanista, nullus scenicus, nullus arenarius.* Symmachus: *Cui largitas candidati sola non sufficit, si lautioribus arenarius deseratur.*

ARES, aries. Varro lib. 4. de L. L. *Aries dictus quòd eum dicebant ares veteres, nostri aruiga.*

ARETINVS, testeus. Isid. lib. 20. cap. 2. Antidamus: *Fabrè compositum animal hominem quis ferat sic ex re pecuatum? quis aduerruncassit tam aretinas hominum mentes?*

ARGEOS vocabant è scirpeis virgultis effigies hominum triginta, quas vestales è ponte sublicio quotannis mittebant in Tibrim. Varro lib. 6. analog. Item locũ illustrium Argiuorũ sepulturæ dicatum. Fest. In lege Flaminica: QVOM. EAT. AD. ARGEOS. NEQVE. CAPOT. COMITO. NEQVE. CAPILLOM. DEPECTITO. Gell. lib. 20. cap. 1. Varro lib. 4. de L. L. Cùm Argeorum sacraria in septem & viginti partes vrbis sint disposita. Liu. lib. 1. ab vrbe. *Multa alia sacrificia, locaque sacris faciendis, quæ Argeos Pontifices vocant, dedicauit.*

ARGVS.

ARGVS, Argiuus. Plaut. Amphitr. *Amphitruo natus Argus ex Argo patre.*

ARGVTARI, procaciter obloqui. Nouius Exodio: *Quando ad ludos venit, alij cum tacent, totum diem argutatur quasi cicada.* Ennius: *Quem incertum tu isti credere, atque exercere linguam, argutarier vt possis.* Non. *Argutari*, subsilire; verbum propriè fullonicum. Titin. Fullonibus: *Terra hac est noua, quasi vbi tu solitus argutari pedibus, cretam dum eluis, vestimentaque lauas.* Hinc *argutatio*. Catull.

——*tremulique quassa lecti*
Argutatio, inambulatióque.

Quo intelligitur crepitantis lecti quasi garrulitas, de qua Ouid. Amorum lib. 3.

Spondaque lasciuâ nobilitate crepat.

Cratino apud Ephæstionem, κλίνης ψόφησις, dicitur.

ARITVDO, ariditas. Varro Prometheo lib. 1.

Humanæ quandã stirpis gẽtẽ cõcoquit,
Frigus calori, atque humori aritudinẽ
Miscens.

Idem lib. 1. de R. R. cap. 12. *Quòd & bestiolæ, si qua prope nascuntur, & inferuntur, aut efflantur, aut aritudine citò pereunt.* Plaut. Rudente: *O scirpe, scirpe, laudo fortunas tuas, Qui semper seruas gloriam aritudinis.*

ARMARIVM nonnunquam auctores locum quo nummi reconduntur vocant. Cic. pro Cœlio: *Tune aurum ex armario tuo promere ausa es?* Idem pro Cluentio: *Cùm esset in ædibus armarium, in quo sciret esse nummorum aliquantulum & auri, noctu duos conseruos dormientes occidit.* Plaut. Captiueis: *Cellas refregit intus omnes, reclusitque armarium.* Ibid. *Quin ex occluso atque obsignato armario decutio argenti tantum, quantum mihi lubet.* Galli adhuc dicunt *armoire.*

ARMENTALIS, ab arměto. Symmach. lib. 6. ep. 17. *Nam Stabias ire desiderant, vt relliquias longæ ægritudinis armentali lacte depellant.* Sidon. lib. 2. ep. 3. *Cui concentui adiungas licebit fistulæ septi foris armentalem camœnam.*

ARMENTAS, pro armenta. Ennius:

—— *ad armentas ipsius easdem.*

Pacuuius:

Tu curuifrontes pascere armentas soles. Non.

ARMILLVM, vas vinarium in sacris; quod armo portatur. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Etiam nunc pocula quæ vocant capulas, & capides, quod est poculi genus, item armillam, quod est vrceoli genus vinarij.* Lucil. lib. Satyr. 28. *Hinc a me ilicet anus rursum ad armillum.* Apul. lib. 6. Metam. *Interea cupido nimio amore peresus, & digna facie matris suæ repentinam sobrietatem pertimescens ad armillum redit.* Idem lib. 9. *Tandem altius commota atque exasperata ad armillum redit, & ad familiares fœminarum artes accenditur.* Prouerbium est, & significat ad ingenium redire.

ARNA, ὡς μήτηρ, καὶ ὁ ἀῤῥωνα. Gloss.

ARPINATIS, Arpinas. Cato Censorius lib. 2. Originum: *Si quis mortuus est Arpinatis, eius hæredem sacra non sequuntur.* Sic idem lib. 1. Orig. *Lucus Capenatis* dixit, pro Capenas. Et Titin. Psaltria: *Ferinatis populus Græca studet*, pro Ferinas. Prisc. lib. 4.

ARQVATVS morbus, regius. Lucil. lib. 1. *Nos esse arquatos, surgamus,*

nmus, camus agamus. Varro Eumenidibus: *Nā vt arquatis & veternosis, quæ lutea non sunt, æquè lutea videntur, sic insanis & furiosis sani videntur esse insani.* Non. Plin. lib. 2. cap. 24. *Varro regium cognominatum morbum arquatum tradit, quoniam curetur mulso.*

ARQVILES, arcu præliantes, sagittarij. Fest.

ARQVVS, arcus; vt *oquulus*, *pequunia* pro oculus, pecunia. Lucr. lib. 6.

Tum color in nigris existit nubibus arqui.

Hinc *arquati*, quibus oculi & visa virent in arqui similitudinem. Lucr. lib. 4.

Lurida præterea fiūt quæcūque tuētur Arquati, quia luroris de corpore eorū Semina multa fluunt. Colum. lib. 7. *Bilis æstiuo tempore non minima pernicies, potione depellitur humanæ veteris vrinæ, quæ ipsa quoque remedio est pecori arquato.*

ARSE VERSE, auerte ignem, Linguâ Tuscâ. Afran. *Inscribat aliquis in ostio*, ARSE VERSE. Fest.

ARSINEVM, ornamentum capitis muliebris. Glossis διάδημα. Cato orig. lib. 7. *Mulieres opertas auro, purpuráque, arsinio: rete, diadema, coronas aureas, rusceas fascias, galbeas, lineas pelles, redimicula.* Fest.

ARTEMON quid sit apud multos ambigitur. Alciatus velum putat esse addititium, quod nimirum dirigendæ nauis caussâ maiori adsuitur velo: ἀρτάειν enim Græci adsuere dicunt. Alij velum maximum in naui credunt, quod hodiéque Itali eo appellant nomine. Partem vero nauis non esse, sed additamentum duntaxat, ex auctoritate Labeonis, in primis magni & docti viri, notauit Iabolenus. Gubernaculum nauis artemonem fuisse, falsò alij opinati sunt; quippe gubernaculum non esse nauis partem dicere, improbissimæ est insipientiæ. Sed artemon (vt docet Vitruu. lib. 10. & Alex. Neap. lib. 1. c. 25.) trochleæ genus tractorium est, quod ἐπάγοντα Græci vocant, quo fune ductorio per orbiculos traiecto, & acto in gyrum, vt nostri moris est, facili ductu importantur onera, vel exportantur: vulgóque, quantum coniecturâ assequimur, organum dicitur. Is autem artemon nauis pars non erat, cùm non nauigationi, sed oneri inferendo machina commodè constructa fuerit.

ARTENA, vide *Arutena*.

ARTERIVM, pro arteria. Lucr. lib. 4.

Præterradit enim vox fauces sæpè, facitque [mor. Asperiora foris gradiens arteria clamor.

Sic *concordium* antiqui, pro concordia dicebant.

ARTITVS, validis artubus, robustus. Plaut. Asinaria: *Vbi sæpè caussam dixeris pendens aduorsus octo artitos audaces viros, valentes virgatores.*

ARTIVIT, pro artauit. Nonius Dotatâ: *Artiuit linguam in palatum, cœpit labiis sugere.* Idem Het. *Conatus artiuit matri inter fœmina fortiter.* Non.

ARTVA plur. neutr. pro artus. Plaut. Menæchmis: *Ita mihi imperas, vt ego huius membra, atque ossa, atque artua comminuam isto*

isto scipione, quam ipsus tenet.

ARTVATVS, laceratus, & quasi per artus cõscissus. Maternus lib. 5. *Vt sic artuatis viscerum partibus membra omnia crudelis artificij præsidio proferantur.* à verbo *artuo*, hinc etiam *deartuo*.

ARVA, ARVÆ, pro aruum. Pacuu. Medo: *Postquam calamitas plures annos arua caluitur.* Næuius Lycurgo lib. 2. *Quaque incedit omnes aruas caluitur.* Non.

ARVIGA, aries. Varro de L. L. lib. 4. *Aries, quod eum dicebant ares veteres, nostri aruiga.* Hinc *aruignus*. hæ sunt, quarum in sacrificiis, exta in olla, non in veru coquuntur, quas & Actius scribit, & in Pontificiis libris videmus in hostiis eam aruigam, quæ cornua habet.

ARVINA, pinguedo cuti adhærens. Virg. lib. 5. Æneidos:

Pars leues clypeos & spicula lucida tergent
Aruinâ pingui, subigúntque in cute secures.

Gloss. *Aruina*, ἀρβίνη. Hesych. λίπος ἀντὶ ξηρός. Apul. lib. 10. *Corium aruinâ succulentâ mollineram.* Sidon. lib. 6. ep. 6. *Interioris hominis maciem sæpenumero mysticus adeps, & spiritalis aruina distendit.*

ARVLATOR, vide *Cocio*.

ARVTENA, siue ARTENA, vas ab hauriendo ita dictúm. Lucil. lib. 1. *Arutenas & aquales.* Charis. lib. 1. *Erat autem vas fictile, quo in sacrificiis vtebantur sacerdotes Potiani.* Fest. Glossarium: *Artena*, εἶδος ὀστράκου ᾧ οἱ πρυτάνεις ἐν ταῖς θυσίαις χρῶνται.

A S

AS, terminatio Genitiui antiquorum, præcipuè apud poëtas. Enn. annalium lib. 7.

Omnibus endo locis ingens apparet imago
Tristitias. Idem eodem lib.
———dux ipse vias. Lucr. lib. 4.
Relliquias tamen esse vias in mente patentes. pro viæ.

ASINALIS, asininus. Apul. lib. 4. Metamorph. *Tandem denique asinali pudore ductus, ægerrimè tamen digrediens, riuulo proximo sitim lenio.*

ASINARIVS, pro agasone. Suet. Cæs. Augusto c. 96. *Apud Actium descendenti in aciem asellus cum asinario occurrit, Eutychus homini, bestiæ Nicon erat nomen.* Cato cap. 10. de R. R. *Operarios quinque, bubulcos tres, subulcum vnum, asinarium vnum.*

ASPERITER, asperè. Næuius Pullis: *Vbi tu nequaquam cubares asperiter.*

ASPRATILIS, genus lapidis finalis. Auctor fin. regund. *Aspratilis vocatur qui velut signinum coagulatus lapis naturalis fuerit.* Idem: *Terminus si aspratilis fuerit, & mixta piperatia loca habuerit, sine dubio in trifinio constat.* Innocẽtius de agrim. *De latere huius monticelli aluens, & qui finem facit inter casa & casales, & in ipsis locis aspratiles ponuntur.* Idem: *Et supra viam terminus est petra aspratilis.*

ASPRATVS, asper. Sidon. lib. 4. ep. 8. *Si quid incus metrica prodixerit, non minùs forti & asprata limâ poliri.*

ASPRITVDO, & ASPREDO, aſperitas. Scribon. *Collyrium pſorium ad caliginem & aſpritudinem oculorum, ſiccámque perturbationem ſine tumore, quam* ξηροφθαλμίαν *appellant.* Celſus lib. 6. cap 6. *Atque alia quoque vtilia ſunt, quæ ad tenuandam aſpritudinem fiunt, de qua protinus dicam.* Idem lib. 5. cap. 27. *Interdum ſimile his, quæ vocant Græci* κονδυλώματα*, aſpredine quadam & magnitudine ſua.* Apul. lib. 1. de aſino: *Simul iugi quod inſurgimus aſpritudinem fabularum lepida iucunditas leuigabit.*

ASSA, cantus tibiarum Feſti deprauatori Paulo Diacono dicitur, at minus rectè: omninò enim aliud aſſa vox, & cantus tibiarum, vt doctè docent Aſcon. Pædianus, & Non. Marcellus cap. 1. §. 180.

ASSA VOX, id eſt, ſola & mera, tum linguâ tantummodo, aut voce humanâ, non admiſtis tibiis, tum tibiis ſolùm ſine voce. Varro de vita pop. Rom. lib. 2. *In conuiuiis pueri modeſti vt cantarent carmina antiqua, in quibus laudes erant maiorum, & aſsâ voce, & cum tibicine.* Idem Cato, ſiue de liberis educandis: *Melos alterum in cantibus eſt bipartitum, vnum quod eſt in aſsâ voce, alterum quod vocant organicum.* Non. Aſcon. Pædianus in diuinatione Ciceronis: *Cani remigibus* κέλευσμα *per ſymphoniacos ſolebat, & aſſam vocem,* id eſt, ore prolatam. *& interdum, vt in Argonautis, per citharam.*

ASSÆ nutrices dicuntur, quòd aſſunt iis, quos nutriunt (vt Nonius auguratur) ſeu potiùs ab Græca voce ἄττα, quam Theſſalonicam monet Homeri Scholiaſtes. Eius Euſtathius meminit: ἐςὶ τὸ μὲν τέττα, inquiens, φίλου· τὸ δὲ ἄττα προφέρω· τὸ δὲ πάππα πατρός. Iuuenal. Satyra 14.

Hoc monſtrant pueris vetulæ reptantibus aſſæ.

Sunt qui non nutricē, ſed adſiſtricē mulierem, quæ adſidet fœtæ (Græci ἀναγέτριαν, obſtetricē Latini vocāt) putant eſſe. Varro τοῦ πατρὸς τὸ παιδίον, περὶ παιδοποιίας: *Aſſa nonnullas, quod ea parere non poterat, mulieres foras betere iuſſit.*

ASSIDVISSIMVS, Tranquillus in Auguſto: *Et mox vaſa aurea aſſiduiſſimi vſus conflauarit omnia.*

ASSIR, ſanguis: vnde *aſſiratum*, potus ſanguine temperatus. de quo Virg. lib. 3. Georgic.

Et lac concretum cum ſanguine potat equino.

ASSVLATIM. Næuius Pullis: *Hic iure inops; eſcam pullo da:* ille ſimul aſſulatim viſcere ſumit cibum. Non. Plaut. Menæchmis: *Niſi dedolabo aſſulatim viſcera.* Idem Captiueis: *Aperite, priuſquam pulſando aſſulatim foribus exitium dabo.*

ASSVM, ſolum & merum: vnde *aſſare* veteres poetæ dicebantur, cùm in ſolum hominem poëmata condebant, quæ & *aſſamenta* dicta: vt eſt maxima pars ſyluarum Statij, & Saliorum carmina fuerunt olim. Erant autem *aſſamenta* Ianualia, Iunonia, Mineruia, priua carmina & poëmata in illos Deos conſcripta ſingulos.

ASTVS, aſtutia, prouidentia. Terent. Eunucho: *Quòd ſi aſtu rem tractauit, dy voſtram fidem, quantam & quam veram laudem capiet Parmeno!* Silius lib. 16. *Non ars, aut aſtus belli, vel dextera deerat.*

Plaut.

Plaut. Persâ: *Præmonstra doctè, præcipe astu filiæ quæ fabuletur.*

ASTVS item Ciuitas ab ἄστυ. Terent. Eunucho: *Hem quid amat? an ille scit iam quid meretrix siet? an in astu venit?*

AT

AT, pro ad, antiquis. Cicero lib. 2. epist. ad Salustium: *At quem intelligebat eius belli periculum spectare.* Lucr. lib. 5.

At sedare sitim fluuij fortésque vocabant: id est, ad sedandum. Sic contrà *ad*, pro at. Salust. orat. Cottæ Cos. *Ad contrà in his miseriis cuncta me cum fortuna deseruere.* Catull. *Ad Acme leuiter caput reflectens.*

ATQVE, pro festinè, intrepidè. Ennius annal.

Atque atque adscendit muros Troiana iuuentus. Non. Virg. Georg. 1.

—— si brachia forte remisit,

Atque illum in præceps prono rapit alueus amni. id est, celeriter & subitò. Plaut. Bacchid. *Dum circumspecto, atque ego tum lembum conspicor.* Idem Mercatore: *Postquam illic quod volui transegi, atque ego conspicor nauim ex Rhodo:* id est, statim.

ATTÆ, qui propter vitium crurum aut pedum plantis incedunt e terra vix sublatis: vnde Quintius poëta Atta cognominatus est. Horat. 2. lib. epist.

R[illegible] [illegible]ne [illegible]ocum floresque pe[illegible]ambulet A[illegible]

Fabula [illegible], clament, periisse pudorem

Cuncti pene patres.

Glossis, Atta dicitur qui primùm incipit ambulare pedibus.

ATTAM senem honoris caussa appellamus, eum aui nomine dignantes: vt & Græci ἄττα πάτερ vsurpant.

ATRI dies, nefasti, infelices; quibus populus Rom. insignem aliquam cladem accepit: vt dies, qui sunt postridie Calendas, aut Nonas, & postridie Idus: quo die exercitus populi Rom. ad Alliam aduersùs Gallos pugnans, occidione occisus, & post diem tertium eius diei præter Capitolium vrbs capta. Dies quoque ante IV. Cal. Non. & Idus, atri habebantur, quòd A. D. quartum Cal. Sextiles clades ad Cannas accepta credatur. Gell. lib. 5. cap. 17. Afran. Fratriis: *Septembris heri Kalendæ hodie atri dies.*

ATRITAS, nigredo. Plaut. Pœnulo: *Itaque replebo atritate, atrior multo vt fiet, quam Ægypty.*

ATTIGO, pro attingo. Turpil. Leucadiâ: *Ne me attigas, atque aufer manum; eia quàm ferocula est!* Accius Erigonis: *Age, age, amolire, amitte, caue vestem attigas.* Non. Lucr. lib. 3.

Nec desideriũ nostri nos attigit vllũ. Plautus Bacchidib. *Eho senex minimi pretij, ne attigas puerum istâ caussâ, quando fecit strenuè.* Idem Truculento: *Ne attigas me.* Idem Persâ: *Caue sis me attigas, ne tibi hoc scipione malum magnum dem.*

ATTINÆ, lapides sese mutuò attingentes, in specie maceriarum congesti. Sicul. Flacc. de mens. agr. *Alij congeries lapidum pro terminis obseruant, & scorpiones appellant, aut in speciẽ maceriarum congerunt lapides, & attinas appellant.* Ibid. *Si verò pali lignei pro terminis dispositi*

 sint,

fine, aut congeries lapidum aceruatim congesta, quas scorpiones appellant, aut in effigie maceriarum quæ vocantur attinæ. Palladius: *Si lapidosus ager fuerit, per macerias saxorum attinas collectas purgari poterit, & inde muniri.*

ATTINGEM, pro attingam; ab *attingeo*: vt *claudeo*, *viueo*. Sic & *claudebo*, *viuebo*, *attingebo*, dicebant.

ATTVLO, pro aufero. Vide *Tulo*.

A V

AVARITER, pro auarè. Cato de prædâ militum diuidendâ: *Fraudulenter atque auariter.* Quadrigarius annal. lib. 21. *Crudeliter illi, nos misericorditer: auariter illi, nos largius.* Plaut. Curcul. *Hoc vide vt ingurgitet impura se in merum auariter.*

AVARITIES, auaritia. Lucr. lib. 3.

Denique auarities & honorum cæca cupido,
Quæ miseros homines cogunt transcendere fineis Iuris.

AVCTIO, venditio bonorum publicorum; quod quasi vendentem augeat. Plaut. Curcul.
Auctionem faciam parasiticam.
Idem Menæchmis:
Auctio fiet Menæchmi manè sanè septimi,
Venibunt serui, supellex, fundi, ædes, omnia.

AVCTORATI dicebantur, qui suam ad gladium operam mercede locabant, séque interposito solemni iuramento in seruitutis vinculum vendebant, & flammis vri, virgis cædi, ferro necari, cautiones faciebant. Glossarium: *Auctoratus, ἀυθαίρετος εἰς δοῦλον ἑαυτὸν βάλλων, καὶ μονόμαχος.* Hinc verbum *auctorare*, pari notione. Quint. *Quidam vt patrem sepeliret, auctorauit se.* Asin. Pollio ad Ciceronem: *Fadium quendam, quia cùm depressus in ludum bis gratis depugnasset, auctorari nolebat, viuum combussit.*
Horat. lib. 2. Satyr. 7.
Quid refert vri, virgis ferróq; necari, Auctoratus eas? Plin. lib. 14. *Tunica in tantum sublimes, vt vindemiator auctoratus rogum & tumulum excipiat.* Velleius Paterculus: *Romanísque certam victoriam, partibus suis excidium, sibi turpissimam mortem pessimo auctorauit facinore.* Glossarium: *Auctoratus, ὁ πρὸς σίδηρον πραθείς, ὁ ἐστὶ μονόμαχος. Auctoro, μισθοφορῶ πρὸς σίδηρον.*

AVCTORAMENTVM, pretium gladiatoris, & merces auctorati. Cic. de offic. lib. 1. *Merces ipsa in mercenariis auctoramentum est seruitutis.* Seneca: *Nullum sine auctoramento malum est.* Idem: *Hominem venalis anima crebris incitabat auctoramentis.* Velleius Paterc. poster. volum. *In ea iugulati ciuis publice constitueretur auctoramentum.* Idem: *Auctoramentóque funebri ad conseruatoris quondam Reipub. tantique consulis irritandam necem.* Sueton. Tib. Cæs. cap. 7. *Munus gladiatorium in memoriam patris sui, & alterum in aui Drusi dedit, diuersis temporibus ac locis; primum in foro, secundum in amphitheatro. Ludiariis quoque quibusdam reuocatis auctoramento centum millium.* Gloss. *auctoramentum, μισθὸς εἰς δοῦλον.*

AVCTVS, pro augmento. Lucr. lib. 2.
——— *rursum iam semina quædam*

Esse infinito debebunt corporis auctu.
Idem lib. 6.
——cadere si quem
Ancipiti videas ferro procul arboris auctum,
Ante fit vt cernas ictum, quàm plaga per auras
Det sonitum. Idem lib. 5.
Et magis in somnis mirando corporis auctu. Lib. 6.
Inde vbi non potuit nubes capere impetis auctum,
Exprimitur vis, atque ideo volat impete miro.

AVCVPAVI, pro aucupatus sum. Plaut. Truculento: *Lepidè Hercle aucupaui atque ex mea sententia.* Titinius Veliterna: *Id ego aucupaui, plenas aures adfero.* Ennius Medea: *Fructus verborum aureis aucupant.* Accius Medeà: *Ego me extollo in abietem, altè ex tuto prospectans aucupo.* Idem Astyanacte: *Nam in consilio id reges Arginùm aucupant.* Pacuu. Chryse: *Deinde hominis partes prospectum aucupo.* Plaut. Asinariâ: *Paulisper mane, ex insidiis aucupemus clanculum quam rem gerat.* Idem Cistellariâ: *Hanc seruolus tollit atque expenit, & ex insidiis aucupat.* Idem Menæchmis: *Ex insidiis aucupa.*

AVDACITER, & audacter dicimus: quorum hoc quidem (vt ait Caper) Latinum, illud verò melius Cic. pro Roscio: *Multa scelerate, multa audaciter, multa improbe fecit.* Senec. lib. quare bonis viris mala accidant: *Audaciter veteranus cruorem suum spectat.* Apul. lib. 3. de asino: *Et cum me viderent in ferro, audaciter resistunt.*

AVDIBO, audiam. Ennius Telamone: *More antiquo audibo, neque aureis tibi contrà vtendas dabo.* Idem Pancratias: *Quò me ducis? vbi molarum strepitum exaudibus maximum.* Cæcil. Nauclero: *Nam ab ea audibus, preterea si dicis, filia redeat Pergamo.* Idem Chrysio: *Quanquam ego mercede huc conductus tua aduenio, ne tibi me esse ob eam rem obnoxium reare, audibus malè, si malè dices mihi.* Non. Gell. lib. 7. c. 17.

AVDIENTIAM FAC MIHI, id est, fac audiar, vel audiam. Cic. Catone Maiore: *Facitque sæpe ipsa sibi audientiam diserti senis comta & mitis oratio.* Plaut. Pœnulo: *Exsurge praco, fac populo audientiam.* Apul. lib. 3. Metam. *Sed si paulisper audientiam publicam mihi tribuerit humanitas, facile vos edocebo.* Sidon. lib. 4. epist. 6. *Breue quidem est tempus audientia, sed diuturnam iniuria.*

AVDIRE, & AVSCVLTARE differunt, quòd qui auditis parent, auscultare dicantur: à quo dictum Poëtæ, *Audio, haut ausculto.* Varro lib. 5. de L. L. Cæcilius Embono: *Audire, ignoti quod imperant, soleo, non auscultare.*
Pacuu. Chryse:
His, qui auium canturm intelligunt,
Magisque ex alieno iecore sapiunt quàm suo,
Magis audiendum quàm auscultandum censeo.
Virgilius tamen *audire* dixit, pro auscultare, obedire. Æneid. 2.
— qui non sponsa pracepta furentis Audierat.
Cato in oratione, quæ inscripta est, Si se Cæcilius tribunum plebis appellasset: *Nunquam tacet, quem morbus tenet loquendi, tanquam veternosum bibendi, aut dormiendi:*

quod si non conueniant, tum conuocari iubet, ita est cupidus orationis, vt conuocat, qui auscultet: itaque auditis, non auscultatis tanquam pharmacopolam: nam eius verba audiuntur, verum nemo se ei committit. Gell. lib. 1. cap. 15.

AVENTER, auidè. Sidon. lib. 2. ep. 2. *Raptim spectaueris anhelantibus angustiis ciuitatis, & contubernio nostro auenter insertus fallis clementissimo recessu inclementiam canicularem.*

AVERRVNCVS, seu AVRVNCVS, Græcis θεὸς ἀποτρόπαιος, Deus qui rebus gerendis præest, mala propellens: dictus ab *auerrunco*, vel *aurunco*, quod est, auerto. Lucil. lib. 26. *Di monuerint meliora, atque amentiam auerruncassint meam.* Pacuu. Medo: *Possum ego istam capite cladem auerruncassere.* Non. Cato c. 141. *Calamitates intemperiasque prohibessis auerruncésque.*

AVERSATVS, pass. pro auersus. Sext. Aurel. Victor in Philippo: *Adeò seueri ac tristis animi, vt iam tum à quinquenni ætate nullo prorsus cuiusquam commento ad ridendum solui potuerit, patrémque ludis secularibus petulantius cachinnantem, quamquam adhuc tener, vultu notauerit auersato.*

AVGIFICO, augeo. Ennius Andromacha: *Quid fit seditio, tabesne, an numeros augificat suos.*

AVGVRA, pro auguria. Accius Telepho: *Pro certo arbitrabor sortis oracula aditus augura.* Dixerunt & *auger, augeris, augerem*, pro augur, auguris, &c. testibus Papyrio, Phoca, Prisciano.

AVGVRO, pro auguror. Accius OEnomao: *Atque ea coniectura auguro.* Idem Amphitruone: *Si satis rectè, aut vera ratione augurent.* Ennius Menalippo: *Hoc tibi ego dico, & coniecturà auguro.* Cic. de Repub. lib. 4. *Cui quidem vtinam vere fideliter abunde antè augurauerim.* Pacuu. Chryse: *Propemodum animus coniecturà de eius errore augurat.* Non. Virg. Æneid. 7.

— Si quid veri mens augurat opto.

AVGVSTINVS, & AVGVSTIANVS, adiect. ab Augusto. Suet. Claudio Cæs. *Auiæ Liuiæ diuinos honores & circensi pompa currum elephantorum Augustino similem decernenda curauit.* Idem in Nerone: *Augustianos militésque se triumphi eius clamitantibus.*

AVITIVM, auium genus. Apul. Florid. *Tam pulcra auis quæ ex omni auitio longe pracellit.*

AVLA, olla. Plaut. Amphitruone: *Optimo iure infringatur aula cineris in caput.* Varro γεροντοδιδάσκαλῳ: *Sed simul manibus trahere lanam, nec non simul oculis obseruare aulam pultis ne aduratur.* Plaut. Aulularia: *Ego me deorsum duco de arbore, effodio aulam auri plenam.* Idem Curculione: *Nam quid id refert mea an aula quassa cum cinere effusus siet.*

AVLÆA, vela diuersicolori picturâ, quibus in parietibus obtendendis splendidiori apparatu vtebantur: Græci περιστρώματα, & παραπετάσματα dicunt, Tapisserie. Cic. oratione pro Cælio: *Deinde scabilla concrepant, aulæum tollitur.* Propert. *Nobilis aulæis porticus Attalicis.* Virg. Georg. 3. (*tauri.* *Purpurea intexti tollunt aulæa Britanni.* Varro de vita pop. Rom. *Quod ex hæreditate Attalica aulæa, chlamydes, pulla aurea.*

AVLAR,

AVLAR, vel OLLAR, operculum ollæ, seu aulæ: vt puteal putei tegmen. ponitur pro quouis velamine. Varro lib. 3. de R. R. c. 15. *In hoc dolium addunt glandem, aut nuces iuglandes, aut castaneam: quibus in tenebris, cùm aular impositum est fiunt pingues.*

AVLICOQVA, quæ in ollis coquebantur. Fest.

AVMARIVM dicitur latrina publica. Petron. Arbiter: *In aumarium memetipsum conieci.* Fulgent.

AVRIGO, & AVRIGOR, moderor, rego. Varro Modio: *Se vnum esse pulmentarium, quo natura aurigatur, non necessitudo.* Suet. Caligula cap. 18. *Nec vllis nisi ex senatorio ordine aurigantibus.* Idem Nerone: *Mox & ipse aurigare, atque etiam spectari sæpius voluit.*

AVRIPLICES, vide *Ipsulices.*

AVRITVS, magnis auribus. Pompeius. Seru. Acron. Virg. Æneid. 3. *Auritósque sequi lepores.*
Item aures attentas habens. Plaut. Trucul. *Pluris est oculatus testis vnus, quàm auriti decem: qui audiunt, audita dicunt; qui vident, plane sciunt.* Horat. lib. 1. carminum:

Doctus auritas fidibus canoris
Ducere quercus

AVROSVS, aureus. Lampr. Heliogabalo; *Scobe auri porticum strauit & argenti, dolens quòd non posset & electri: idque frequenter quacunque iter fecit pedibus ad equum, vel carpentum, vt fit hodie de aurosa arenâ.*

AVRVNCVS, Deus qui mala auertit; *auruncare* enim, seu *auerruncare*, est auertere: vnde & *aurum* dicitur, quòd mentes hominum à virtute auruncet: & *Aurunci* veteres Italiæ populi, quòd suis sedibus auulsi πλάνητες fuerint.

AVSCVLARI, pro osculari, idque ab *ausculo*, quod pro osculo, seu ore paruo ponebant antiqui. Sicut *saurex* pro sorex, *caudex* pro codex, à quo *caudicariæ* naues: *raudus* pro rodus, in XII. Tab. RAVDVSCVLO LIBRAM FERITO. Contrà verò *Osculanam* pugnam, pro Ausculana dicebant, vt *plodo* pro plaudo, *clodus* pro claudus: *dehorito*, dehaurito. Cato de R. R. *copo*, & *copona*, pro caupo, caupona. Fest. Carisius: *Oricularius clyster*, in libris medicorum, pro auricularius.

AVSI, pro ausus sum. Cato Censorius in orat. pro L. Antonio: *Ex illo die non ausi recusare.* Catull. in Epithalamio Iuliæ & Manlij:
——quis huic Deo compararier ausit?

AVSPICALITER, auspicatò, loco auspicato. Hygenus de lim. agr. *Posita auspicaliter groma, ipso forè conditore præsente.*

AVSPICAVI, pro, atus sum. Plaut. Sticho: *Eam ego auspicaui in re capitali meâ.* Idem Persa: *Lucro faciundo ego auspicaui.* Idem Rudente: *Non ego isti res auspicaui cum f...cifero vt fabuler.* Cæcil. Plotio: *Vt magistratus cum publice auspicarit.* Atta Lucubratione: *Cùm primo luci hodie vt exornata sit, atque vt auspicetis, cras est communis dies.* Næuius belli Punici lib. 3. *Verùm prætor aduenies, auspicat auspicium prosperum.* Marcell.

AVTVMARE, dicere, putare. Pacuu. Periboeâ: *Flexa, non falsa autumare dictio in Delphis solet.* Idem Hermionâ: *Quibus bene factum est, patris cuius opera esse vlt m autumas.* Lucil. lib. 28. *Socraticum quid*

ante [?]anno misisse Aristippum autumare. Plaut. Amphitrione: *Nisi hoc ita factum est, proinde vti factum esse autumo, Non caussam dico, verùm qui insimules probri?* Pacuu. Duloreste: *Aut hic est, aut hic adfore actutum autumo.* Gell. lib. 15. cap. 3.

AVTVMNITAS, autumnus. Varro Serrano, περὶ ἀρχαιρεσιῶν: *Retinet viatorem meridie praetereuntem fontem, quod autumnitas in anni tetrachordo, mensem praeterierat.* Idem Quinquatribus: *Cape hanc caducam Liberi mollem dapem, De fronde Bromij autumnitatis vuidam: Quã limfa melius è lacunâ fontium Allata nido potili permisceat.* Cato de R. R. cap. 155. *Primâ autumnitate, cum pluuia est, tum maximè ab aquâ periculum est.* Idem cap. 5. *Circum olea: autumnitate ablaqueato.* Symm. lib. 3. epist. 3. *Nos hic in otio rusticamur, & multimodis autumnitate defruimur.*

AVTVMNVM, in neutro genere, pro autumnus. Varro Ephemeride nauali: *Etesiae diutius & vberius flauerant, & autumnum ventosum fuerat.* Non. Cypr. epist. ad Demetrianum: *Nec adeo arboreis foetibus autumna foecunda sunt.*

AVTVMNAL idem dixit Varro. testis Sosipater lib. 1.

AVTVMNVS, adiect. pro autumnalis. Gell. lib. 19. cap. 7. *Atque ita molli quodam tempestatis autumnae die, ego & Iulius Celsinus, cùm ad eum caenassemus.*

AVXILIATVS, vt *suppetiatus*, pro auxilium. Lucr. lib. 5.
Alituum porrò genus alis omne videmus
Fidere, & à pennis tremulum petere (*auxiliatum.*

AVXILIEM, pro auxilier. C. Gracch. aduersùs Furium: *Quibus ego primus eum auxiliē.* Diom. lib. 1. Sic *auxilians*, passiuè (βοηθηθεὶς.) Lucil. *A me auxiliatus si est.* Prisc. lib. 2. & 8. Et *Aggredior.* Cic. ad Nepotem: *Hoc restiterat etiam, vt a te fictis aggrederer donis.* Et Caelius: *Ex scriptis eorum qui veri arbitrantur.* Plaut. Epid. *Continuò arbitretur vxor tuo gnato.*

EXAMENTA, carmina Saliaria, à Saliis, sacerdotibus Herculis, in omnes homines composita, ab axando, h. e. nominando: vel quòd carmina illa in axibus, seu tabulis, vt Graeci suas leges ἐν ἄξωσι, describebantur. Glossarium *Axamenta*, στίχοι ἐπὶ θυσιῶν ἀρχαλίως.

AXIM, pro egerim. Pacuu. Periboea: *Vt quae egi, ago, vel axim, verruncent benè.* Plaut. Aulularia: *Vtinam me Diui adaxint ad suspendium.* In formula deuotionis. VTEI. EGO. AXIM. PRAI. ME. FORMIDINEM. METOM. QVE. OMNEM. COELESTIOM. INFEROM. QVE. OMNIOM. DIRAS. SIC. VTEI. VERBEIS. NONCOPASO. ITA. PRO. REPOPLICA. POPOLI. ROMANI. QVIRITIOM. VITAM. SALVTEM. QVE. MEAM. LEGIONES. AVXSILIA. QVE. HOSTIOM. MEOM. DIVEIS. MANEBVS. TELLOVRI. QVE. DEVOVEO. Liu. lib. 8.

AXITIOSI, factiosi. Plaut. Astrabâ: *Axitiosae annonam caram è vili concinnant viris.* Varro lib. 6. de L. L.

B, & V.

B

B, & V, literas sæpè inter se commutarunt veteres, dicentes, *Atabus*, *probincia*, *vibus*, *serbus*, pro, Atauus, prouincia, viuus, seruus. In antiquis marmoribus Romæ in hortis Fabianini Montij: D. M. C. AMBIBIVS. HYMNVS. FEC. PETRONIÆ. Ibidem ad cloacam D. Luciæ: BATINIA. PRISCILLA. NYMPHIS. SACRVM. Ibidem ad D. Agnetis extra mœnia: SEBERA. RVFINIANO. VENEMERENTI. FECIT. Et ad D. Angeli in foro piscario: D. M. ÆLIA. AQVILINA. SE. VIBA. SIBI. FECIT. In domo Carpensi: DOMITIA. ITALIA. SE. VIBA. FECIT. SIBI. ET. HYACINTHO. CONIVGI. SVO. Ad D. Cæciliæ trans Tiberim T. FIELLENVS. IANVARIVS. SE. VIBO. FECIT. SIBEI. QVI. VIXIT. ANNIS. LXXXXVIII. Neapoli. D. M. S. VLPIÆ. BERONICES. Caietæ D. M. T. FLA. T. F. TALLIONI. MIL. VRB. CHOR. XI. VRB. [illegible] D. X. Q. B. AN XXX [illegible] ACERRIO. FIRMEO, & [illegible] QVI VIX. ANN. XXX. DIGNISSIMO. FILIO. CONSECRABARVNT. Romæ ex testam. [illegible] M. F. C. Leon. [illegible] AV [illegible] VIV R [illegible] MI [illegible] IBVS. IIS. NX. [illegible] ARI. AVGVSTA [illegible] LOCI. N AD. INSTRV [illegible] VM. TRI CLINIORVM D [illegible] QVOD. EIS. ME. VIBO. TRADIDI. Ex libello Velij Fidi Romæ in regione S. Eustachij apud familiam Alberinam: COGNITI. MIHI. EX. LONGO. TEMPORE. IVBENTVTIS. Ex elogio L. Cæsonij Lucilli Veronæ: CVRATOR. AQVARVM, & APP. & CIMINIÆ. CVRATOR. ALBEI. TIBERIS. ET. CLOACARVM. In nummis antiquis Valentiani hæ litteræ conspiciuntur. C. O. N. O. B. quæ explicantur à Manutio, Cudit Officina Nostra Omni Bonitate. Sed potiùs exprimendæ sunt: Ciuitates Omnes Nostræ Obediunto Benerationi: cuius interpretationis auctor Cedrenus in Theodosio: ὅτι, inquiens, τὰ ἐν τοῖς νικαρίοις τοῦ νομισματος ὑποκείμενα Ῥωμαϊκὰ γράμματα δηλοῦσι ταῦτα· τὸ Κ, κιβιτάτις. τὸ Ο, ομνις. τὸ Ν, νόστρα. τὸ Ο, ὀβεδιῦντο. τὸ Β, βενερατίονι. τουτέστι, αἱ πόλεις πᾶσαι τῇ ἡμετέρᾳ πειθαρχείτωσαν προσκυνήσει. Sic contra *Placanile Venemerenti*, *Vrbinas*, *Danuuius*, *Iauolena*, in antiquis marmoribus scriptum inuenimus.

B A

BACELVM Octauium Augustum pro stulto dixisse tradit Suetonius in [illegible] vita cap. 87. *Ponit & assidue pro [illegible] bacelum, pro pullo pulle[illegible], pro [illegible] vacerosum, & vapide [illegible] se habere pro male.* Mutuatum autem est a Græcis, qui βάκηλον, fatuum & risu dignum vocant.

BACCHARI, magno cl[illegible] furere, vehementer [illegible] commoueri. [illegible] Nonci[illegible] *Ita absolutam [illegible] ob [illegible] bacchatur [illegible]* C[illegible] p. 2. *Quam multos* [illegible]

dies in ea [illegible] *turpissima es debacchatus?* Terent. Adelphis: *Si satis iam debacchatus es leno, audi si vis nunc iam. Egóne bacchatus sum in te, an tu in me?* Locus ab Orgia celebrantibus frequentatus, bacchatus dicitur. Virg. Georg. 2.

——— o vbi campi
Sperchiusque & virginibus bacchata
Lacanis Taygeta?

BACCHANAL exercere, instar bacchantium furiose agere. Plaut. Amphitr. *Bacchanal te exercuisse oportet, quando me tuum seruum censes.*

BACCHATIM, bacchantium more. Apul. *Quin igitur soror hunc primum bacchatim discerpimus?*

BACILLVM, baculus. Cic. de finibus lib. 2. *Vt bacillum aliud est inflexum & incuruatum, aliud ita natum.* Idem de suppliciis: *Denique proximus lictori Sextius, de quo sæpe iam dixi, conuerso bacillo, oculos misero vehementissime tundere cœpit.* Afran. Homine: *Bacillum deligatum corneolum poscit.* Lucil. Sat. lib. 15.

—— porro huic quoque maius bacillum
Quam malus nauis in corbita maximus vlla est. Non.

BACRION, genus vasis longioris manubrij: alij trullam appellant. Fest. Vocatur & *Bacar, Bacarion, Becario & Becarium.* Meminere eius Apuleius, Tertullianus & alij. Gloss. *Bacarium* εἶδος ἀγγείου. *Bacarion* quam glossi [illegible]

BADIVS, genus coloris quem puniceum vocamus. Varro ὀνομάζει *Equi colore dispares ita nati, hic badius iste giluus ille murrinus.* Palladius: *Colores equorum hi præcipui, badius aureus albineus.*

BAIVLI, operarij. Cic. de Orat. lib. 3. *Remigem aliquem, aut baiulum nobis oratorem descripseris.*

BALATRONES, & BLATEAS antiqui appellarunt bullas ex itinere factas: aut quod de calceamentorum soliis eraditur. Fest. Pro vaniloquis, nugacibus & nihili hominibus posuit Varro lib. 2. de R. R. cap. 5. *Videbo iam eos balatrones, & huc adferam meum corium & flagra.* Dicti autem sunt à balatu, vt ait Porphyrius. Horat. lib. 1. Sat. 1.

Ambubaiarum collegia, pharmacopolæ,
Mendici, mimæ, balatrones.

BALBVTIRE, cum linguæ hæsitatione trepidare. Cic. Acad. lib. 4. *Plane vt supra dictus Stoicus perpauca balbutiens.* Idem Tusc. quæst. lib. 5. *Me quidem auctore etiam Peripatetici, veteresque Academici balbutire aliquando desinant.* Glossæ: *Balbus*, ψελλός; *balbutit*, θραυλίζει.

BALINEÆ, seu BALNEÆ, bina erant ædificia coniuncta, alterum vbi viri, alterum vbi mulieres publice lauabantur. Varro lib. 8. de L. L. Plaut. Asinaria: *Ille in balneas iturus est, vnde huc veniet postea.* Cic. pro Roscio: *Occisus est ad balneas palatinas rediens a cœna Sextus Roscius.* Plaut. Mostellaria: *Gynæceum vult ædificare* [illegible] *in suis & balneas & ambulacrum & porticum.*

BALINEVM [illegible] *circumit?*

B[illegible] præceps locus, vnde emergi [illegible]. Plaut. Bacchid. *O barathrum* [illegible] *tu es, vt ego te* [illegible] *pem lubens.* Idem Curcul. *Age* [illegible] *in barathrum, p*[illegible] Lucan. lib. 6.

[illegible] *rapitim* [illegible]
[illegible] *ratur* [illegible]

BARATHRVS, homo insatiabilis, à barathro loco profundissimo. Lucr. lib. 3.

Aufer adhinc lacrymas, barathre, ac compesce querelas.

BARBÆ, quadrupedum etiam. Seru. Plaut. Pseudolo: *Heus tu qui cum hirquinâ adstas barba, responde quod rogo.* Horat. lib. 1. Sermon.

Utque lupi barbam variæ cum dente colubræ. Virg. Georg.

Nec minus interea barbas incanaque menta Cynphyi tondent hirci.

BARBITIVM, barba: sicut lanicium, lana. Apul. lib. 5. *Esse iuuenem quendam & speciosum commodum, lanoso barbitio genas adumbrantem.* Et lib. 11. *Nec qui pallio baculoque, & baxeis, & hirquino barbitio Philosophum fingeret.*

BARDVS, Gallicè cantor appellatur, qui virorum fortium laudes canit, à gente Bardorum. Lucan.

Plurima securi fudistis carmina bardi.

Hesych. Βαρδαῖοι, ᾠδοὶ παρὰ γαλάταις.

BARDVS, ingenio obtusus. Glossis βραδὺς ἄφρων. Cæcilius Hypobol. *Nimis audacem, nimisque bardum.* Plaut. Persa: *Nimis tandem me quidem pro barda & pro rustica reor habitam esse abs te.* Idem Epidico: *Cum bardū me faciebam.* Homer. Iliad. ψ βάρδιστοι μὲν γάρ οἱ ἔσαν καὶ λιτροχοι ἵπποι.

BARRIRE, barrorum est. seu Elephantum, per onomatopœiam di[illegible] quia vox eorum sonum h[illegible] [illegible]tur. Enn[illegible]

Barritu pecud[illegible]tes arma requirunt. [illegible] cap. 1

Hinc *Barrinus.* Sid[illegible] ep. 13. *Gerit & aures, immanitate [illegible]inas,* *quarum fistulam biforem pellis ulcerosa circumuenit.* Glossarium: *Barrit*, τρίζει, ἐλέφας βοᾷ.

BASILICE, regiè, planissimè. Plaut. Epidico 1 *Dy immortales, ut ego interij basilice!* Idem Persâ: *Basilice aguo Eleutheria.* Ibidem: *Euge, euge exornatus basilice.* Ibidem: *Basilicè te intulisti, & facetè.*

BASILICVS STATVS, id est, regius. Plaut. Pseudolo: *Statum vide hominis Calipho quasi basilicum.* Idem Captiueis: *Basilicas edictiones atque imperiosas habet.* Et in Pœnulo: *Basilicè exornatus incedit & fabrè ad fallaciam.* Et Persâ: *Viues mecum, basilico accipiere victu.*

BASTERNA, ut ait Isidorus, vehiculum est itineris, quasi vasterna: ea mollibus stramentis composita à duobus animalibus portatur. Lamprid. Heliogab. *Dedit basternas & rhedas.* Ammianus lib. 14. *Basterinæ per latera ciuitatis cuncta discurrunt.* Seruius Honoratus: *Pilenta sunt vehicula, sicut nunc basternas videmus.* hinc *Basternarius.* Symmach. lib. 6. epist. 15. *Cui basternarios mox prabere dignemini, ut festinatio eius iumentorum adminiculis adiuuetur.*

BATIOLA, poculi genus. Plaut. Col[illegible]: *Batiolam auream, octo pondo hab[illegible]bas, accipere volebas.* Non. Idem Sticho: *Quibus diuitiæ sunt domi, scaphio, cantharis, batiolis bibunt.* Gloss. *Batiola*, ποτήριον.

BATILLVM, vas[illegible] in quo carbones incensi portabantur, quibus ferrum ad inure[illegible] [illegible] [illegible]ndeb[illegible]t. [illegible] lib. 1 Sat. 5.

——[illegible] *Prætextam & [illegible] prunæque [illegible]*

Antonium ridet, qui ignem sibi præferri curauerat, quod diuinum religiosúmque habebatur. Imperatoribus enim Romanis, eorumque vxoribus, ac interdum sororibus ignis præferebatur. Herodianus de sorore Commodi Imperatoris, καὶ αὐτῇ, inquit, τὸ πῦρ προεπόμπευε.

B A T V O, ferulis velitor, aut verbero. Sueton. Cæsare Caligula cap. 32. *Mirmullonem e ludo rudibus secum batuentem & sponte prostratum confodit ferreâ sicâ, ac more victorum cum palmâ discurrit.* Et cap. 54. *Thrax & auriga, idem cantor atque saltator, batuebat pugnatoriis armis.* Næuius Philemporo: *Sculponeis batuenda sunt huic latera probè.* Fulgent. Plaut. Casinâ: *Qui, quæso, potius, quam sculponeas, quibus batuatur tibi os senex nequissim.* Glossarium: *Batuat*, κατακόπτει: *Batutum*, τύπτηθεν. Hinc qui se singulari congressu ferulis exercebant, *batuatores*; locus *batualia* appellatus. Cicer. epistolâ ad Pœtum inter κακέμφατα posuit. *Cùm Syracusis sane mas fœminam iniens βατεύειν dicatur.* Theocritus [illegible] ἐρεῖς τὰς μυκάδας οἷα βατεύντας.

B A V B A R I, latrare. Glossar. *Baubari*, ὑλακτεῖν. Lucr. lib. 5.

Et cum deserti baubantur in adibus, & cum
Plorantes [illegible] submisso corpore plagas

B A X E Æ, calcei. Apul. lib. 2. de asino. *Iuuenem quempiam linteis [illegible] intectum [illegible] baxeis [illegible] [illegible] de[illegible] ap[illegible]te produ[illegible] [illegible]* [illegible] *N[illegible]c [illegible] pallio [illegible] Phi[illegible]* [illegible] *Veilem de externa em[illegible]e, baxeas istas de fiuterna prastinare.* Plaut. Menæchm. *Quis iste est peniculus, quo extergentur baxeæ?*

B E

B E L L I C R E P A, saltationis veteris genus à Romulo institutum, quo cum armis saltabant. Fest.

B E L L I, aduerb. in bello. Plaut. Amphitr. *Id modo si mercedis datur mihi, vt meus victor vir belli clueat.*

B E L L I O R, melior. Varro Testamento, περὶ διαθηκῶν: *Venio nunc ad alterum genus testamenti, in quo Graci belliores, quàm Romani nostri.* Non.

B E L L O S V M, bellicosum. Cælius: *Tantum bellum suscitare conari aduersarios contra bellosum genus.*

B E L L V A L I S, belluinus. Macrob. Saturn. lib. 5. cap. 11. *Educationem quoque nutricationis tanquam bellualem & asperam criminatur.*

B E L L V T V S, bestiæ similis. Fest.

B E N E D I C È, blande. Plaut. Asinaria: *Aliam atque olim cum illiciebas me ad te blande & benedice.*

B E N È, pro valde [illegible]. Horat. lib. 1. Carm.

Scel[illegible] [illegible] pœ[illegible]tet.

Lucr. lib. 5.

D[illegible] [illegible] [illegible] pleno bene [illegible]
[illegible]
[illegible] Idem lib. 7.
[illegible] tempestate [illegible]
[illegible] eodem lib.
[illegible] sæpe libenter
[illegible] suos rerum [illegible]
[illegible] pe[illegible]tit.

Cic. lib. 5. epistol. ad Lucce[illegible] [illegible] semel verecundiæ [illegible] [illegible] bene & [illegible] [illegible] pudorem. Oppius lib. 5. *Cum bene* [illegible]

magnam partem muri consumsissent.

BENIVOLENTVS, pro beneuolus. Plaut. Truculento: *Si acastor hic homo sinapi v… tit, non censeam tam esse tristem posse: at pol hero beniuolentus … is est suo.*

BENIGNITER, pro benignè. Titin. Geminis: *Nimium te patrocinari censeo benigniter.* Non.

BENNA linguâ Gallicâ genus vehiculi appellatur: vnde vocantur *Combennones* in eadem benna sedentes. Fest. Cato de R. R. cap.23. *Bennæ emantur, oleæ caducæ saliantur.* Glossarium: *Combennis*, συμβαστάζει. *Bennarius*, σκευάρχης. Hinc Belgis, eiusdem contubernij & consortij homines, *van eender benne*, vocantur.

BETERE, ire. Pacuu. Medo: *Bibite, si recte pergit iter, tam si ire conor, prohibet me betere.* Idem Nyptris: *Vos betite defens… m patriam, in pugnam.* Varro … : *Assa non multo post, quod parere ea non poterat mulier, eam betere foras iussit.* Non. Plaut. Rudente: *Non it, non it, quia tanto opere suades, ne betat.*

B …

BIBITOR, potor. Sidon. lib. 1. ep. 8. *A… g… dere te, quod … tuus videam … bibitor Araricus in- …*

B … … bibitur … in … … Salmator inscripi … *annosa non … ocax.* Gell. lib. 5. cap. 11.

BICOLOREVS, bicolor. Lænius: *Trochilici, iynges, tan… alter… bicoloreæ Radic… herba, … ti*

BIDENTAL, locus fulmine tactus: vel templum, in quo bidentibus hostiis sacrificabatur, *Cornutus.* Fronto. Fest. Glossar. *Bidental*, τόπος κεραυνοπλήξ. Persius Sat. 2.
Triste iaces lucis, euitandumque bidental. Horat.
Minxerit in patrios cineres, an triste bidental
Mouerit incestus. Sidon. carm. 9.
Nec quæ fulmine Thuscus expiato Septum numina quæris ad bidental.
Apul. de Deo Socratis: *Cuncta ariolum præsagia, tonitruum piacula, fulguritorum bidentalia, carmina Sibyllarum.*

BIDENTES, quasi biennes, quas Homerus vocat μετάσσας. Pompon. Verre: *Mars tibi voueo facturum, si vnquam rediero, bidenti verre.* Laber. Paupert. *Visus hac nocte bidentes propter viam facere.* Non. Gell. lib. 10. cap. 4.

BIFERVM, quod quoque anno bis fructum fert. Varro de R. R. lib. 1. cap. 7. *Propter eandem caussam multa … bi… vt vites apud mare Smyrnæ … mala … bifera, … in ag… Consentino.* Colum. lib. 5. c. 10. *F… ul. … poetæ … Phœacum …* … b… er…
V… lib. 4 …
——— *bif… que … Pæsti.*

B… … RA, … ex diuerso … vt … tius, … op… r… … rolis… 2. de R. R … … … … … ab … … … … …

BIGNI, … dicuntur, qui … …

n[illegible] gen[illegible]. Fest. Vel quasi b[illegible]gen[illegible]: eodem modo quo *prignus*, p[illegible]p[illegible]genus, vel priuignus dicimus.

Bilbit, vel **bilbil**, Afris dicebatur semen humanum humi p[illegible]fusum. Fest. Cuiusmodi fuit Volcani ἀκρασία, dum colluctatur cum Minerua renitente. Tractum à Syriaco *Bibul*, quod est confusio, fœditas. Hesychius αὐτομάτητα, σπέρμα ἀνδρὸς vocat, id quod sponte suâ solet remitti, cùm mens est pathicæ memor puellæ.

Bilbit amphora, Næuius dixit; quo significatur sonitus in vase factus. Fest. Hinc *Bilbinus*, εἶδος ἀγγείου. & *Bilbitus*, ὑποκλωσμὸς φωνῆς: item *bilbit*, βομβίζει, Glossario.

Binoctium, δινύκτιον. Cornel. Tacitus lib. 3. *Quotiens valetudo aduersa Flaminem incessisset, vt Pont. Max. arbitrio plusquam binoctium abesset.*

Binominis, cui geminum nomen: vt, *Cognominis* apud Plautum in Bacchid. Ouid. lib. 14. Metam.

Inde sub Ascani ditione binominis alba
Resque Latina fuit.

Bipenne, ex vtraque parte acutum, ἀμφήκης, & ἀμφιτόμος. Varro Parmenone: *Ferens ferream humero bipennem securim.* Idem ibidem:

At nos caduci naufragi, vt ciconiæ,
Quarum bipennis fulminis plumas vapor
Per[illegible] alte mœst[illegible] in terrã cecidimus.

Non. Virg. 2 Æneid.

Ipse inter primos [illegible]epta [illegible] bipenni
Limina perrumpit.

H[illegible] accedunt alia [illegible]ctiue, *T[illegible]pennis quadripennis.*

Biseta [illegible] est, cuius c[illegible] setæ variè extant, cum iam esse incipit maior ætate sex mensium. Fest.

Bitere, ire. Plaut. Mercatore: *At tu excusato te fecisse sedulò, ad portam ne bitas, dico iam tibi.* Idem Truculento: *Moriere ocius, si viam imbiteris. Quidnam imbiterim?* Et Curcul. *Quis me in terra aquè fortunatus erit, si illa ad me bitet Palinure?* Pœnulo: *At ne inter vias præterbitamus metuo.* Captiueis: *Namque edepol si adbites propius, os denasabit tibi mordicus.* Eâdem: *At vnum hoc quæso, si huc rebitet Philocrates.* Ibidem: *Si non rebitas, vt viginti minas dem pro te.* Ibidem: *Et meâ operâ, si huc rebito, faciam vt faciat facilius.* Et: *Qui per virtutem perbitat, non interit.*

Biviræ, viduæ. Varro lege Menia: *Ad biuiram venio, cum vellem ostendere quid vellem, Metamelos inconstantiæ filius me reprehendit.* Non. Martial. epigr. 72.

Hinc biuiræ Cybeles, illinc sacraria vestæ.

Sic *Vniuira* in antiquo monumento Romæ: RENATVS VOLVSIÆ IVSTÆ MATRI CARISSVMÆ OMNIVM FOEMINARVM SANCTIORI VNIVIRÆ.

B L

Blandi[illegible]mentum, bl[illegible] Cic. de Repub. lib 4. *I[illegible] homine nobili b[illegible]ation m[illegible] ambit[illegible]nem [illegible]tatis.* Plaut. [illegible] *[illegible] merum [illegible] bl[illegible]* Idem Sticho: *Pro[illegible] or[illegible] qu[illegible] ego [illegible] f[illegible] ri[illegible]*

fiones, quot iocos, quot suauia, saltationes, blanditias, prothymias!

BLANDITER, blande. Titin. Geminâ: *Iucunda primum blanditer comparamus negocia.* Plaut. asinariâ: *Bene salutando consuescunt, compellando blanditer.* Idem Pseudolo: *Magis cogito sauiter blanditerne alloquar.*

BLANDITIM, blandè. Lucr. lib. 2. *Ipsaq; deducit dux vitæ dia voluptas, Vt res per Veneris blanditim sæcla propagent.*

BLATERARE, stultè loqui, à βλάξ. Plaut. Aulul. *Vbi tu es, quæ deblaterasti iam vicinis omnibus, meæ me filiæ daturum dotem.*

BLATERARE, confingere mendacia. Afran. Incendio: *Illud memento, ne quid in primis blateres.* Idem Augure: *Quid est, vt te blaterare, atque obloqui?* Cæcilius Hymnide: *Sine blaterare, nihil agit in amore inermis.* Non.

BLATIS, blateras, confingis mendacia, incondite loqueris. Plaut. Amphitruone: *Qui malum quisquam intelligere potest, ita nugas blatis.* Gloss. *Blatto*, φλυαρῶ.

BLENNI, stulti. Plaut. Bacchidib. *Stulti, stolidi, fatui, fungi, bardi, blenni, bucones.*

BLITEVS, inutilis, a bliton herba nullius in medicina vsus. Laber. Tusco: *Bipedem, bliteam, belluam.* Plaut. Trucul. *Blitea & lutea est meretrix* [illegible] *sapit in vino ad rem* [illegible]

B [illegible]

BOA, serpens [illegible] ὕδρος. Tumor quoque crurum [illegible] collectus boa dicitur. [illegible]ris:

Inguen ne exurat papula, tama, ne boa noxat. Fest.

Plin. lib. 8. cap. 14. *Faciunt his fidem in Italia appellatæ boæ, in tantam magnitudinem exeuntes, vt viuo Claudio principe occisæ in Vaticano solidus in aluo spectatus sit infans.* Idem lib. 26. cap. 11. *Ebuli folia contrita, & è veteri vino imposita boam sanant.* Glossis etiam, *Boa*, βοή.

BOARE, clamare, βοᾶν. Plaut. Amphitr. *Tela frangunt, boat cælum fremitu virûm.* Virg. 2. Georg.
——— *reboant syluæque & magnus Olympus.*

Glossar. *Bobantes*, βοῶντες. Apul. lib. 9. de asino: *Et recipit tunc etiam fidem Deum boantem dominum.*

BOATIM, boum more. Nigidius commento Grammat. Sunt etiam hæc assimulanter dicta, *canatim, boatim, suatim*, quæ ab animalibus sumuntur. Sic, *passeratim, anseratim, vitulatim*, &c. [illegible]xerunt.

BOIÆ, genus vinculorum. Plaut. Asinaria: *Advorsum stimulos, laminas, crucesque, compedesque, Neruos, catenas, carceres, numellas, pedicas boias.* Idem Captiuis: *At nunc Siculus non est, Boius est boiam terit.*

BONE, pro bene. Lucr. lib. 1.
Sed nihil [illegible] *est bone* [illegible]*uam mu*-
[illegible]*nere*
E[illegible] *sapientum templa serena.* Idem lib. 4.
Quæ b[illegible] *ide*[illegible] *rationem reddere* [illegible]
T[illegible] Idem lib. [illegible]
Qua [illegible] *bon*[illegible] *hæc con*[illegible]
[illegible]
O[illegible] *c*[illegible]*iteri*[illegible]
[illegible] lib. [illegible]

BONV[illegible] pauli. S[illegible]

d[illegible] *Et [illegible], quantam [illegible] paternisque [illegible] charybdis abligurrit [illegible].*

BOTONES, & BOTONTINI, [illegible] aggesta terra excitati. Auctor [illegible] regund. *Botones pinales inaenies.* Faustus & Valerius de agrimens. *Monticelos plantauimus de terra quos botontinos appellauimus.* Vitalis de limit. *Hi non sunt semper a ferro taxati, & circa botontinos construuntur.* Innocent. de cas. litter. *Alius fontanas sub se habens, super se montem, in triuio tres botontinos.* Auctor de agrim. *Si sint botontini terrae, ex superis prohibeo te sacramentum dare.*

BOVARE dicuntur boues, cùm vocem emittunt. Ennius annal.

——— *clamore bouantes.*

Varro lib. 6. de L. L.

BOVES LVCÆ, Elephantes. Ennius Andromacha: *Atque prius pariet locusta bouem lucam.*

Lucil. lib. 6. Satyr.

Quam neque Lucanis oriundi montib' Fauri

Dicere pro tel[illegible] cervicibu' p[illegible] sunt. Lucr. lib. 5.

Inde boues lucas turrito corpore, tetros Anguimano[illegible].

Glossarium [illegible]: ἐλέφαντες, *Vos Lucæ, Barr[illegible].*

BVVINA[illegible], [illegible] vide [illegible] ner[illegible]

[illegible]

Gell[illegible] *R[illegible], pr[illegible] b[illegible] mortu[illegible]*

B[illegible] c[illegible] V[illegible] *Ex[illegible]*

pum, bouni. Pacuu. Medeâ: *Clamore & sonitu colles resonantes bount.* Non.

B R

BRANCA, vngula. Togatus lib. de limit. agrorum: *Terminus, siue petra naturalis, si brancam lupi habuerit, arborem peregrinam significat.* Idem: *Terminus, siue petra naturalis, si brancam vrsi habuerit, lucum significat.*

BREVIATVS, decurtatus, angustus. Sidon. lib. 2. ep. 3. *In quorum aream, siue suggestum subiectâ porticu sensim breuiatis angustisque gradibus descenditur.*

BRONCI, & BROCHI dicuntur, qui sunt producto ore, & dentibus eminentibus. Lucil. lib. 3.

Broncu', nouus lanius, dente aduerso eminulo hic est,

Rhinoceros velut.

Varro de R.R. lib. 2. cap. 9. *Mento suppresso, & ex eo enatis duobus dentibus, dextra [illegible], paulo eminulis superi[illegible], dir[illegible], quam b[illegible] [illegible] quos [illegible], libro[illegible].* Hinc

BR[illegible]CHITAS. Plin. lib. 11. c[illegible] *Sen[illegible] in eq[illegible] [illegible] brochitas [illegible]*

BRVTVM [illegible] re. [illegible] V[illegible], [illegible] & H[illegible] [illegible] *temp[illegible]*

B V

Bvas, potio paruulorum. Lucil. lib. 8. *Cum vinolentas diceres, vini buas designauit.* Varro Cato, vel de liberis educandis: *Cùm cibum ac potionem buas ac papas dicunt, & matrem mammam, patrem atam.* Idem. Hinc *imbutus*, quod rei alicuius succum bibit. A papâ Plauto *papare*, quod est edere.

Bvbinare, menstruo mulierũ sanguine polluere. Lucil. Satyris: *Hæc te imbubinat, & contra te imbulbitat ille.* Fest.

Bvbilem, pro bubile, seu bouile. Plaut. Persâ: *Enimuero metuo vt possim in bubilem reiicere, ne vagetur.*

Bvblinvm, genus vini Festo. Theocrytus Eidyllio 14. Byblini vini mentionem facit. Et Hesiod. Εἶν πεπραίνετ σκιν ἢ βύβλινος οἶνος.

Bvbseqva, bubulcus, qui boues sequitur. Apul. Apolog. *Vir vltra Virgilianos opiliones, & bubsequas rusticanus.* Idem lib. 8. de asino: *Equisones opilionésque & bubsequæ.* Idem Deo Socr. *Nec quisquam eos è calcu numero velut pastor vel equiso, vel bubsequa, seu balantium, vel hinnientium, vel mugientium greges interuisat.* Et in Florid. *Prorsus igitur ante Hyagnim nihil aliud plerique callebant, quam Virgilianus opilio, seu bubsequa.* Sidon. lib. 1. ep. 6. *Et nunc si relinquare inter bubsequas [illegible], subulcosque runcantes.*

Bv[illegible]citare, boues curare. Va[illegible]: *Vicinus meus quod apud Plo[illegible]torem bulbulcitaret, alteri in dolore [illegible]it.* Plaut. Mostellaria: *Decet me amare, te bubulcitarier, me victitare pol[illegible]re, te miseris modis.* Apul. Florid. lib. 1. *Est apud illos gens, quæ nihil amplius quam bubulcitare nouere, idcóque cognomen illis bubulcis inditum.*

Bvcco, garrulus, stultus. Plaut. Bacchidib. *Stulti, stolidi, fatui, fungi, bardi, blenni, buccones.* *Buccones* Glossis parasiti. Apul. Apolog. *Si cum hac vnâ Ruffini fallaciâ contendantur, macci prorsus & buccones videbuntur.*

Bvccvlentvs, buccis turgidis. Plaut. Mercatore: *Canum, varum, ventriosum, bucculentum, breuiculum, subnigris oculis, oblongis malis, pansam aliquantulum.*

Bvcæda, vel **bvcida**, qui cæditur loris è boum corio factis. Plaut. Mostell. *Illi bucædæ erunt multo potius, quàm ego sim restio.*

Bvceriæ, boum greges. Lucr. lib. 2.

Lanigeræ pecudes & equorum duellica proles

Buceriæque greges.

Bvcervm pecvs, de bubus dicitur: βύκερως, quasi bubula habens cornua. Glossæ: *Bucerum*. γέννημα βοός. Gell. lib. 11. cap. 1. *Timæus in historiis, quas oratione Græcâ de rebus populi Romani composuit, & M. Varro in antiquitatibus rerum humanarum, terram Italicam de Græco vocabulo appellatam scripserunt: quoniam boues Græcâ veteri lingua ἰταλοὶ vocitati sunt, quorum in Italia magna copia fuit, bucerâque in ea terra gigni, pascique solita sint complura.* Lucr. lib. 6.

Desertos opis expertis, inc[illegible] mactãs,

Lanigeras tanquam pecudes & bucera secla. Idem lib. 5.

Et genus omne quod est veterino semine partum,

Lanigeraque simul pecudes & bucera secla.

BVCETA, vel BVCITA, pascua sunt, in quæ boues pastum aguntur. Sidon. epist. 2. lib. 1. *Inter greges tintinnabulatos per depasta buceta reboantes.* Varro lib. 4. de L.L. *Quod ea pecus in bucita tum antiquum oppidum exigebat.*

BVLBITARE, puerili stercore inquinare. Lucil. Satyris:

Hac te imbubinat, & contra te inbulbitat ille.

Dictum à *bulbito*, quod est fimus: βόλβιτον. Plin. lib. 28. cap. 17. *Fimi ceruini, maxime subulonis, sed & bubuli (de armentis loquor) quidam bulbiton vocant, cinis maximè efficax.*

BVLGÆ, sacculi scortei. Lucil. Satyrarum lib. 6.

Qui neque iumentum est, nec seruus, nec comes vllus,
Bulgam, & quidquid habet nummorum secum habet ipse.
Cum bulgâ cœnat, dormit, lauat, omnis in vnâ
Spes hominis bulga est. Idem lib. 26. *Ita vt quisque nostrûm è bulgâ est matris in lucem editus.* Varro octogesimo, περὶ νομισμάτων: *Cùm alterum addamus in vesicam, alterum in bulgam.* Non.

BVLIMIAM, seu βούλιμον, Græci magnam famem dicere. Varro lib. 2. cap. 5. de R.R. *Noui inquit ille, maiestatem boum & ab his dici pleraque magna, vt βούσυκον, βούπαιδα, quem Latini Catulastrum, βούλιμον, βοῶπιν, vuam quoque bumammam.* Inde & Magni Alexandri equus βουκέφαλος appellatus, quòd capite grandi esset & spisso.

BVRA, pro buris, pars aratri posterior. Varro de R. R. lib. 1. cap. 19. *Terram duram nisi magnis viribus boues proscindere non possunt, & sæpè fractâ burâ relinquunt vomerem in arno.*

BVRRANICA, potio è lacte & sapa mixtis. Fest. Dicta à *buro*, hoc est, rufo colore. Eius vsus in Paganalibus, de qua Ouid. lib. 4. Fastorum:

Dum licet appositâ velut in cratere camella,
Lac nitidum potes purpureámque sapam.

BVSTEVS, penè mortuus, nauci. Plaut. Truculento: *Quid ergo nunc huic odio es, confossus, busteus.*

BVSTIRAPVS, bustorum spoliator. Plaut. Pseudolo: *Impudice, scelestè, verbero, bustirape, furcifer, sociofraude, parricida, sacrilege, periure, legirupa, pernicies adolescentium.*

BVTVBATÆ, nugæ, apud Næuium, compositum nomen ex primis puerorum vocibus, *bu, tu, ba, ta*: *bu*, *buam*, quod potum designat; vnde *imbuere* mulieres: *tu*, cibum; vnde *tuburcinari*. *ba*, papam; vnde *papare* apud Plautum. *ta*, tatam, hoc est, patrem; vnde *tatanus*, seu *atauus*. Latini alias dicunt gerræ, nauci, lirelire, sapinæ, quod vltimum detortum ab σαφινάς, ignobili Siciliæ oppido.

C A

CACHINNARE exitium, irridere verbo absoluto tangente, sumpto, quod satis est familiare Apul. Metam. lib. 1. *Insuper exitium meum cachinnat.* Sic idem lib. 6. *Maestitia ac trepidatione ducta*

diuina præstigia. Et lib. 2. *Amenti similis accelero vestigium.* Item Florid. lib. 3. *Quidam tarditatem poëtæ murmurari.* Plaut. Bacchid. *Etiam me mea latrant canes?* Idē Menæch. *Intra portā pedem penetraui.* Et Aulul. *Declinaui paulum me extra viam.* Item Bacchid. *Scelestiorem hoc nullum illuxere alterum.* Apul. Metam. lib. 3. *Fortunas meas eiulabam.* Et Apolog. 1. *Hunc ille timorem mussitabat.* Cic. lib. 16. ep. 3. Attic. *In me stomachum erumpant.* Terent. Eunuch. *Iamne erumpere hoc mihi licet gaudium?* Gell. lib. 2. c. 29. *Atque ita cassita nidum migrauit.* Virg. Æneid. lib. 1.

Ambrosiæque comæ diuinum vertice odorem
Spirauere. Idem lib. 8.
Ergo iter inceptum celerat. Et lib. 12.
Sin nostrum annuerit nobis victoria Martem. Lucr. lib. 6.
Et per quæ possunt vitam consistere tutam. Et lib. eod.
An tum brachia consuescunt.

Liuius lib. 1. *Omne ius belli Achiuos abstinuisse.* Cic. lib. 7. epist. 12. fam. *Iouem lapidem iurare.* Gell. lib. 11. cap. 6. *Cur illæ non iurauerunt Herculem.* Virg. Bucol.

Et imitata suos requierunt flumina cursus. Propert. lib. 2. eleg. 34.
Quamuis ille suam lassus requiescat auenam. Et eleg. 22.
Iuppiter Alcmenæ geminos requieuerat Arctos.

CACHINNAT, sonum edit, non [illegible] risu. Accius Phœnissis:

Simul [illegible] magna sonantibus
Excita saxa [illegible] nando,
Cum crepitu clangens cachinnat.

Sic *ridere* de inanimis [illegible]ctum: vt Græcis γελᾶν. Lucr. lib. 1.

——— *tibi rident æquora ponti.*

Et lib. 4.

Vnguenta & pulcra in pedibus Sicyonia rident. Virg. Bucol.
Omnia nunc rident.

Horat. lib. 4. Oda 4.

——— *& pulcher fugatis*
Ille dies Latio tenebris
Qui primus alma risit adorea.

CACVLA, seruus militis. Plaut. Trinummo: *Video caculam militarem me futurum.* Idem Pseudolo: *Venientem caculam interuortit symbolo.* Hinc *Caculatus*, seruitium militare.

CADAMITAS, pro calamitas. Vide *Dacryma.*

CADVCEVS, pacis signum: à Græco κηρύκειον: quod Syracusani & Tarentini dixerunt καρύκιον. Virgula Mercurî fuisse fertur, in speciem duorum draconum, maris & fœminæ, voluminis sui parte mediâ nodo Herculeo alligatorum, inque modum circuli oscula sibi iungentium, figurata ab Ægyptiis: de qua Virg. lib. 4. Æneid.

Tum virgam capit, hac animas ille euocat Orco
Pallentes, alias sub tristia tartara mittit.

Varro de vita pop. Romani lib. 2. *Verbenarius ferebat verbenam, id erat caduceus.* Apul. lib. 10. de asino: *Quem caduceum & virgula Mercurium indicabant.*

CADVCEATORES, pacis legati, per quos, vt à Fecialibus indicebantur, sic per hoc finiebantur bella. Liu. lib. 6. belli Punici: *Asdrubal, ne in arcto res esset, caduceatorem misit.*

CADVCITER, præcipitanter. Varro Et ratione:

Et frigidos nimbos aqua ista caduciter ruentes
Pertimuerint aquatiles querquedulæ natantes: Non.

CADVRCVM, funis quo lecti tendebantur, antiquis dictus: qui & *instita*. Glossæ Isidori: *Instita*, grabati resticulæ. Interpretatur etiam membrum mulieris obscœnum: vt eædem glossæ. Sulpicia poetria in Iambis:
Ne me cadurcis destitutam fasciis
Nudam Caleno concubantẽ proferat.
Vetus comment. Iuuenal. ad Sat. 6.

CÆCIGENI, qui cæci nati sunt. Lucr. lib. 2.
Nam cùm cæcigeni Solis qui lumina nunquam
Aspexere, tamen cognoscunt corpora tactu
Ex ineunte æuo nullo contincta colore.
Glossarium: *Cæcigena*, τυφλογενής.

CÆCVLTANT, cæcutiunt. Plaut. *Númnam mihi oculi cæcultant? éstne hic noster Hermio?* Varro γεροντοδιδάσκαλος: *Vtrùm mihi oculi cæcultant, an ego video seruos in armis contra dominos.* Non. Fest.

CÆCVM VALLVM dixere pro occulto, insidioso, latente, & in quo præacuti pali terræ infixi frondibus occuluntur. Sic *cæca vox* dicitur quæ mox ac emissa fuit, conticescit, & suffocata longiùs non progreditur, sicut in fictilibus. Isid. lib. 2. cap. 19. Lucr. lib. 1.
Sũt igitur venti nimirũ corpora cæca.
Item lib. 3. *Caussæ cæcæ*, id est, incertæ, incognitæ.

CÆL, Ennius pro cælum dixit, Dores secutus, qui extremas vocum partes abscindebant:
—— *diuûm domus altisonum cæl.*
Auson. Monosyllab.
Vnde Rudinus ait diuûm domus altisonum cæl,
Et cuius de more quod adstruit, endo suam do.

CÆLVS, pro cælum. Ennius lib. 1. Annal.
—— *Saturnus quẽ cælu' genuuit.* Ibid.
Fortes Romani siti', quanquam cælu' profundus.
Varro rerum diuinarum: *Vt Deum significas non partem mundi, sic pater cælus, mater magna his est tellus.* Non.

CÆMENTA, lapides rudes & impoliti. Gloss. χάλικες. Varro Bimargo: *Non te pudet Mani cùm domi tuæ vides commilitonum tuorum cohortes, seruis tuis ministrare cæmenta?* Sisenna histor. lib. 3. *Quod humilem, cæmentis instructum oppidi murum sciebat.* Columella lib. 9. *Sub porticibus quadratæ haræ cæmentis, vel etiam laterculis exstruuntur.* Glossæ: *Cæmenta*, χαλικώματα.

CÆMENTÆ, pro cæmenta. Ennius Thyeste: *Labat, labantur saxa, cæmentæ cadunt.*

CÆNATVS, vt pransus, qui cænam confecit. Varro de vita pop. Rom. lib. 3. *Vt eius conuiuium, qui triumpharet in Capitolio, videtur esse proprium, vt ipse potiùs domum deduceretur cænatus è conuiuio.* Cic. pro Deiotaro: *Quid igitur causæ excogitari potest, cur te lautum nolueris, cænatum volueris occidere?*

CÆRVLEATVS, cæruleo infectus colore. Velleius Paterc. hist. 2. *Cùm in omnia & in omnibus venalis, cum cæruleatus & nudus genibus innixus glaucum saltasset.*

CÆSITIVM, linteolum purum & candidum, dictum, quod vel cædendo ad candorem perueniret, vel

vel quòd oras haberet circumcisas. Plaut. Epidico: *Tunicam rallam, tunicam spissam, linteolum cæsitium.*

CÆSNAS Sabini cœnas vocabant; erántque iisdem cœnæ, quæ nobis prandia: cœna verò quod nobis, illis vesperna dicebatur.

CÆSO, ex matris vtero exsectus. Hos auspicatius gigni exemplo Scipionis & Iulij Cæsaris tradit Plin. lib. 7. cap. 9. *Auspicatius,* inquiens, *enecta parente gignuntur, sicut Scipio Africanus prior natus primúsque Cæsarum à cæso matris vtero dictus, quâ de causâ Cæsones appellantur.*

CÆSVRATIM, per cæsuras. Sidon. lib. 4. epist. 3. *Quódque pretiosius, tota illa dictio sic cæsuratim succincta.*

CALAMISTRVM, vel CALAMISTER, καλαμὶς, fistula breuis, qua calfactâ in cinere cirri continentur, crispantúrque capilli. Cic. de Cæsare in Bruto: *Ineptis fortassis gratum fecerit, quo volunt illa calamistris inurere.* Suet. Iul. Cæs. cap. 56. Cic. de oratore: *Remouebitur omnis insignis ornatus, quasi margaritarum, nec calamistri quidem adhibebuntur.* Plaut. Curculione: *Ita me volsellæ, pecten, speculum, calamistrum meum benè amassent.* Hinc

CALAMISTRATVS, qui hoc modo anulatam comam gerit. Glossarium: *Calamistrat*, παραγκιστροὶ, ἢ εἰς τὸ ὅλον συστρέφων τὴν κόμην. Cic. oratione post reditum in senatum: *Cur in lustris & helluationibus huius calamistrati saltatoris tam eximia virtus tam diu cessauit.* Idem pro Sextio: *Alter vnguentis affluens, calamistratâ comâ.* Plaut. Asinaria: *Quisnam istuc accredet tibi, cinæde calamistrate?*

CALANTICA, tegmen muliebre, quod capiti innectitur. Cic. in Clodium: *Cum vincirentur pedes fasciis, cum calanticam capiti accommodares.* Glossis, *Calantica*, εἶδος ζώνης.

CALAS dicebāt maiores nostri fustes quos portabant serui, sequentes ad prælium dominos: vnde *Calones* vocabantur. Gloss. δοῦλοι δημόσιοι. Nam consuetudo erat militis Romani, vt ipse sibi arma portaret, & vallum, quod *Calam* dicebant. Lucil. Satyris: *Scinde puer calam vt caleas.* Seru. lib. 7. Æneidos. Apul. Apolog. *Ei igitur Mario Curio duos solos in castris calones fuisse,* Sidon. lib. 6. epist. 1. *Vltimos calones tuos non despicis.*

CALASSIS, Græcis χάλασις, laxamentum tunicæ, nodo retentum. Fest.

CALATORES, ἀπὸ τοῦ καλεῖν, serui publici, quod sæpè vocentur. Gloss. *Calator*, κλήτωρ: *calatores*, δοῦλοι δημόσιοι. Plaut. Rudente: *Estne hic Trachalio, quem conspicor, calator Pleusidippi?* Hinc *Nomenclatores*, quasi nomium calatores, καλήτορες Græcè. Homer. εἰς δ' ἄγαγεν κήρυκα καλήτορα τοῖο γέροντος. Antiqua inscriptio Romæ: Q. CÆCILIO. FEROCI. KALATORI. SACERDOTI. TITIALIVM. FLAVIALIVM. STVDIOSO. ELOQVENTIÆ.

CALBEI, armillæ triumphales, quibus ob virtutem milites donabantur. Sueton. *Galbeas* appellat: glossæ *Calbas*. Cato Originum lib. 7. *Mulieres opertæ auro purpuráque, arsineæ rete, diadema, coronas aureas, rusceas fascias, calbeos, lineas pelles, redimicula.*

CALCATÆ, fasces stramentorum ac virgultorum. Hirtius de bello Hispanensi: *Secúmque extulerunt calcatas ad fossas complendas, & harpagones.* *Calcatus* pro trito & vsitato dixit Seneca controuers. lib. 10. in 3. *Latro vsus est in hac controuersia illa calcata quæstione.*

CALCES, qui & per diminutionem vocantur *Calculi.*
Lucil. 14. Satyrarum:
Naumachiam licet hac inquam alueolúmque putare, & (viues. Calces, delectes te, hilo non rectiu'
Prisc. lib. 6. Plaut. Pœnulo: *Quin prius disperibit saxo, quam vnum calcem cinerit.*

CALCITRONES, qui infestant calcibus. Varro Sesquiulysse: *Itaque tum equum mordacem, calcitronem, horridum, miles ac vir non vitabat.* Non. Plaut. Asinariâ: *Ita hæc morata ianua est, extemplò ianitorem clamat, procul si quem videt ad se venire calcitronem.* Gell. lib. 4. c. 2. *Equus mordax, aut calcitro vitiosus non morbosus est.*

CALDOR, pro calor. Varro lib. 1. de R. R. cap. 41. *Quo tempore quæque transferas, hæc in primis videnda, quòd, quæ priùs verno tempore inserebantur, nunc etiam solstitiali, vt ficus: quòd densa materia non est, & ideo sequitur caldorem.* Et cap. 55. *Olea lecta si nimium diu fuit in aceruis, caldore fracescit, & oleum fœtidum fit.* Et lib. 3. cap. 9. *Euitandum caldorem & frigus, quod vtrumque his aduersum.*

CALDVS, pro calidus. Varro περὶ κεραυνοῦ: *Cum dixisset Vitulus, ecce caldis pedibus quidam nauicularius semiustulatus irrupit se in curiam.* Idem lib. 1. de R. R. cap. 13. *Cum fructus in eâ vinarius quærat, vt dolia ara frigidiorem, ita olearia caldiorem habeat.* Et lib. 2. c. 2. *Comitiis ædilitiis cũ sole caldo ego & Q. Accius senator tributis suffragium tulissemus.* Cneius Martius Mimiambis: *Sinúque amicam recipere frigidam caldo, columbatímque labra conferens labris.* Gell. lib. 20. cap. 8.

CALENDÆ, à calando. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Itaque calabantur, id est, vocabantur, & ab eo Calendæ appellatæ, quod est tractum à Græcis, qui καλεῖν vocare dixerunt.* Non. Macrob. lib. 1. Saturnal. *Et hunc diẽ, qui ex diebus, qui calarẽtur, primus esset, placuit Calendas vocari.*

CALENA, poculi genus. Varro. Est modus matulæ, περὶ μέθης: *Dolia atque apothecas tricliniares, melites, calenas, obbas, & cumanos calices.* Non.

CALETVR, pro calidum est. Plaut. Truculento: *Nam nunc lenonum & scortorum plus est ferè, quam olim muscarum, cùm caletur maximè.*

CALIGARIS clauus, seu CALIGARIVS, quo caligæ adstringuntur. Plin. lib. 22. *Caligaris clauus & ferri aut chalybis aliqua rubigo.* Idem lib. 10. *Pisces vergiliarum ortu existunt squamis conspicui crebris, & præacutis clauorum caligariorum effigie.* *Caligarius* etiam dicitur caligarum artifex. Lampridius in Alex. Seuero: *Corpora omnium constituit vinariorum, lupaniorum, caligariorum & omninò omnium artium.* Iul. Firmicus Matheseos lib. 3. *Coriarios [illegible] res, aut caligarii*

CALIM dicebant veteres, pro clam. Fest.

CALLEO, callide scio. Afran. Abducta: *Nescio, nam nemnem rem melius callent, quam volo.* Accius Ægystho:

Ægystho: *Melius, quàm viri, callent mulieres.* Pacuu. Atalanta: *Omnes qui tanquam nos sub regno seruium, callent domi cum imperio metuere.* Accius Æneadis, seu Decio: *Quod periti sumus in vita atque vsu callemus magis.* Idem Neoptolemo: *Sat in astu & fallendo callet.* Serenus Opusculis: *Callet senium arte viuendi.* Sisenna histor. lib. 4. *Lucilium Memmium, socerum Gay Scribony tribunum plebis, quem Marcellini cõsiliarium fuisse callebant.* CALLEO etiam dicitur callo obducor. Cæcil. Asoto: *Iam tu callebis, ille fessus desidet.* Plaut. Pœnulo: *Quid opus verbis? Callum aprugnum callere aque non sinam.* Idem Persa: *Plus calleo, quam aprugnum callum callet.* Cic. de nat. Deor. lib. 4. *Quorum tanquam manus opere, sic animus vsu concalluit.*

CALLIS fœmininè. Liuius lib. 12. *Nisi pecorum modo fert, angusto saltu, per deuias calles.*

CALLISCERVNT, occalluerunt. Cato de bello Carthaginensi: *Aures nobis calliscerunt ad iniurias.*

CALORATVS, calidus, feruidus. Apul. lib. 6. de asino: *Cuius primæ iuuentutis caloratos impetus freno quodam coercendos existimaui.*

CALPAR, dolium, à κάλπῃ. vt ab aulâ, aular. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Quod ante, quam nomen doli prolatum esset, cùm id genus vasorum calpar diceretur, id vinum calpar appellatum est.*

CALPAR, vinum nouum, quod ex dolio [illegible] sacrificij causâ, antequam [illegible]ur. Ioui enim priùs sua vina his verbis libabant: MACTE. HOCE. VINO. INFERIO. ESTO. Glossarium: *Calpar*, θυσίας ἀπαρχῶν οἶνυ. Item, *Calpar*, οἶνος ἐν θυσίᾳ.

CALVÆ, nuces auellanæ tostæ. Cato de R. R. cap. 9. *Laurum Delphicam, & Cypricam, & siluaticam, nuces caluas, auellanas, Prænestinas, & Græcas.* Glossarium: *Calua*, σερτικὰ πεφρυγμένα.

CALVITVR, frustratur, decipit. Glossis ἐξαπατᾷ. Accius Eurysace: *Sed memet caluor, vos istum ocyus abstrahite.* Pacuuius Medo: *Sentio pater, te vocis calui similitudine.* Et: *Sed quid conspicio, num me lactans caluitur æuitas?* Idem Duloreste: *Me caluitur suspicio: hoc est, illud quod fore occulte Aiax predixit.* Salust. lib. 3. histor. *Contrà ille calui ratus.* Non. Plaut. Casinâ: *Nam vbi sola domi sum, sopor manus caluitur.* Terent. Eunucho: *Nunc ad meam benignitatem sensisti in te caluier?* Lucil. Satyr. lib. 17.

Si non it, capito, inquit, eum, & si caluitur, ergo
Endo manum iacito.

Lex XII. Tabul. SEI. CALVITVR. PEDEM. VE. STRVIT. MANVM. ENDO. IACITO. IN. IOVS. DVCITO. Hinc *Cauillatio* dicta: & *Calumniatores*, quòd per fraudem & frustrationem alios caluantur litibus.

CALVMNIA, pro calliditate. Cic. de Repub. lib. 2. *Vt Carneadi respondeatis, qui sæpe optimas caussas ingenij calumnia ludificari solet.* Non.

CALX, masculinè. Varro Margopoli περὶ ἀρχῆς.

Nemini fortuna currum à carcere intimo leue
Missum in offensum per æquor candidum ad calcem subit.

Plaut.

Plaut. Pœnulo: *Q: in disperibit prius faxo, quam vnum calcem ciuerit.*

CAMBIO, ἀμείβομαι, cuius præteritum *campsi*, quod ἀπὸ τοῦ κάμπτω, ἔκαμψα esse videtur; vnde & *campso*, *campsas*, solebant vetustissimi dicere. Ennius annalium lib. 10. *Cùm Leucaten campsant.* Prisc. lib. 11. Retinent id verbum hodiéque Itali ac Hispani, qui *cambiare*, & *cambiar* dicunt id, quod nos permutare. Hinc *Campsor*, κολλυβιστής, qui ex pecuniarum permutatione lucrum facit. Glossarium: *Cambiat*, διαλλάσσει. Apul. Apologiâ: *Ego adeò seruos an habeas ad agrum colendum, an ipse mutuarias operas cum vicinis tuis cambias, neque scio, neque laboro.* Siculus Flac. de condit. agr. *Emendo vendendóque, aut cambiando mutandóque similia finitionum genera inueniri possunt.*

CAMERVM, obtortum, ἀπὸ τοῦ κάμπτεσθαι. Virg. Georg. lib. 3.

Tum nullus longo lateri modus, omnia magna, (bus aures.
Pes etiam & cameris hirtæ sub corni-

CAMILLA, administra in re occultiori. Ennius:

Cælitum camilla exspectata aduenis.

Varro lib. 6. de L. L. Macrob. lib. 4. Saturnal. Glossarium: *Camilla*, ἱέρεια.

CAMILLVM, vel CAMELAM vas dicebant eximiæ artis, in quo mundus & iocalia vxoris erant, quod quoniam nuptialia munera soceri generis mittere lege prohibebantur, opertum in nuptiis ferebant. Ouid. Fastorum lib. 4.

Dum licet apposita velat in matere camela
Lac niueum pote, purpureá sapam.

CAMILLVS, propriè puer ingenuus, quem Græci παῖδα ἀμφιθαλῆ vocabant, ac patrimum matrimúmque & puberem interpretantur. Carmen vetus: *Hyberno puluere, verno luto, grandia farra, camille metes.* Varro lib. 6. de L. L. *Igitur dicitur in nuptiis camillus, qui cumerum fert, in quo quid sit in ministerio, plerique extrinsecus nesciunt.* De Camillo videatur Plutarchus in Numa, Apollonius, Macrobius lib. 3. Saturn. cap. 8. & Dionysius lib. 2. qui ait: *Quem Romani Camillum vocabunt, à Tyrrhenis Cadolum dictum.* Pomp. Lætus de sacerd. Rom. *Sed rerum omnium sacrarum administri Camilli dicebantur.* De hoc Ouid.

Stat puer & manibus lata canistra tenet.

Hinc Mercurius, quod Deorum minister est, Hetrusca lingua *Camillus* dicitur.

CAMPANEÆ, locus campestris, campus. Innocent. *Si in montaneoso loco fuerit, fines grandes habet: si in campaneis, mediocres.* Idem: *Si in campaneis fuerit, fines rotundus habet.* Glossæ *Campania*, πεδιάς.

CAMPANS genus, pro Campanum. Plaut. Trinummo: *Credo ego istuc Stasime ita esse, sed Campans genus multo Syrorum antevit patientia.*

CAMPICELLVS, campi exiguus modus. Innoc. *Super ipsum montem quadrifinalis arca constituta est circa viam; sub se autem campicellum habet.*

CAMPOLVS, vt docet Varro, dicitur colliculus situs, intortus vt cincinnus, quem hodie Itali *Campolum* vocitant. Hinc *campolatim*, quod est implicatè & connexim. Apul. lib. 11. de asino aureo:

reo: *Partim nodosis, & in modum rotæ tortuosis, campolatimque condensis apicibus à curiositate profanorum lectione munita.*

C A M P T A V L E S, qui inflexâ canit tibiâ. Vopisc. in Catino: *Exhibuit centum salpiſtas vno crepitu concinentes, & centum camptaulas.*

C A M P T E R, καμπτὴρ, seu κάμπος Siculis, & præcipuè Syracusanis, Circus, aut Hippodromus vocabatur, à flexu equorum & quadrigarum illic certantium (κάμπτω enim flecto) vnde omnia plana *Campi*, κάμποι, vocari cœperunt. Pacuu. *Extremum intra campterem ipsum iam prægreditur Parthenopæum.* Non.

C A M P V S, καμπὸς, equus marinus, seu cetus potiùs: vocatur aliàs Hippocampus, ἱππόκαμπος, ἀπὸ τοῦ κάμπτειν, à reflexu caudarum: vnde Epicharmus vocem καμπίκητος finxit. Vide *Hippocampus.*

C A N A B V L A, & C A N A B V L Æ, quæ & nouercæ; sunt loca iniqua & aspera, & lapidum congerie rudia. Frontin. de limit. agror. *Eorum delimitatio est per rationem arcarum, riparum, canabularum, vel nouercarum, quod tegulis constituitur: termini verò Tiburtini, vel Augustei, canabulæ, vel nouercæ, maceriæ, putei.* Mago lib. de aquæduct. *Variatio fluminum, riuorum cursus, canabulæ, vel nouercæ.*

C A N A L I C O L Æ, homines forenses, pauperes; qui circa canalem fori consistunt, ἀγοραῖοι Græcè. Galli hominem nauci, & fecem plebis vocant *Canaille.* Plaut. Curcul. *In foro infimo boni homines atque dites ambulant, in medio propter canalem, ibi ostentatores meri.* Gell. lib. 4. cap. 20. *Qui iurabat cauillator quidam & canalicola, & nimis ridicularius fuit.*

C A N A P T V R A, vide *Lucubrum.*

C A N C E R I S, pro cancri; vt è Cæsellio Mulciber, mulciberis & mulcibri, annotauit Prisc. lib. 6. Lucr. lib. 5.

Nec ratio Solis simplex, nec certa patescit,
Quo pacto æstiuis à partibus ægocerotis
Brumales adeat flexus, atque inde reuortens
Canceris vt metas vortat se ad solstitialeis.

C A N C R I, cancelli, Gal. *Treilles:* vnde Belg. *Trallien.* Apul. lib. 6. de asino: *Sed benè quòd meæ manus incidisti; & inter orci cancros iam ipsos adhæsisti, datura scilicet actutum contumaciæ tantæ pœnas.*

C A N D A C V M, pro suaui & mansueto Næuius in Agidone dixit. Varro lib. 6. de L. L.

C A N D E L A B R V S, pro candelabrum. Cæcilius Moletrice: *Memini ibi candelabrum ligneum ardentem.* Non.

C A N D E T V M, genus mensuræ agrorum. Auctor fin. regund. *Candetum appellant in areis vrbanis, spatium centum pedum, quasi centeatum: in agrestibus autem C L. quadratorum, iustum candetum vocant.*

C A N D I C A T, candet. Apul. Florid. *Quid quod & lyra eius auro fulgurat, ebore candicat, gemmis variegat.* Idem lib. 5. Metamorph. *Per humeros volatilis Dei pinnæ roscidæ micanti flore candicant.*

C A N E N T Æ, capitis ornamenta. Fest.

C A N E S, pro canis in vtroque genere. Lucil. Satyris:

Nequam & magnus homo, laniorum immen

immensu' canes vt.
Idem lib. 1. (*niu' dicit.*
Irritata canes quod, homo quàm, pla-
Non. Donat. Charis. lib. 1.
Ennius lib. 4. annal.
Tantidem quasi fœta canes sine dentibu' latrat.
Plaut. Mostellaria: *Germana illuuies, rusticus hircus, hara suis, canes capra commissa.* Idem eâdem: *Vbi canes est? TR. abi directa, abi istinc. SI. nihil periculi est, tam placida est, quam est aqua.* Idem Trinummo: *Lupus obseruauit dum dormitaret canes.*

CANICÆ, furfures de farre, à cibo canum dictæ. Fest. Lucil. lib. 27. Satyr. *Quanti vellet, quanti canicas à pulte, & Magonis manu.* Non. Inde *Canicaceus* panis, furfureus. Pacuu. *Qui apud te quasi seruus est canicaceum panem.*

CANITVDO, pro canities. Varro Aborig. περὶ ἀνθρώπων φύσεως: *Sed neque vetulus canterius quàm nouellus melior, nec canitudini comes virtus.* Plaut. Trinummo: *Stultus es aduersùs ætatem & capitis canitudinem.*

CANNENSEM, præposterè & iculariter appellauit Titinius cursorem, ab eorum fugâ, qui ex clade ad Cannas enaserant: hi enim nec dies nec noctes cursum & fugam abruperunt. Gell. Fest.

CANNITIÆ, loca cannis oppleta. Innoc. de agr. *Si in monte fuerit in quo campus est, fines rotundos habet & cultos per medium finem, aquam significat: sub se cannicias & res palustres habet, & foris aquiuergia.* Palladio etiam *camera cannicia* lib. 1. cap. 13.

CANOR, cantus. ἦχος ἀνθρώπου. Gloss. Eutychus lib. 1. Grammaticor. *A sudo sudor, amo amor, clamo clamor, sono sonor, erro error, marceo marcor, candeo candor, algeo algor, oleo olor, cano cânor,* &c. Lucr. lib. 4.
Suauidicis potius quàm multis versibus edam,
Paruus vt est cygni melior canor, ille gruum quam
Clamor, in ætherei dispersus nubibus austri.
Virg. lib. 4. Georg.
Martius ille æris rauci canor increpat, & vox (*barum.*
Auditur, fractos sonitus imitata tu-
Apul. dogm. Plat. *Et postea olorem illum pennis cælum petisse, canore musico auditus hominum deorúmque mulcentem.* Symm. lib. 8. epist. 23. *Nullus in nauibus canor, nulla in conuiuiis helluatio.*

CANTA, pro cantata, & CANTE, pro cantate dixerunt; vt *guberna* pro gubernacula, *do* pro domo, *po* pro populo, &c. in Saliorum carmine: *Diuûm exta cante, diuûm Deo supplice cante.* Varro lib. 6. Analog.

CANTAMEN, incantatio. Apul. Apolog. *Sin vero more vulgari eum isti propriè magum æstimant, qui communione loquendi cum diis immortalibus ad omnia quæ velit incredibilia quadam vi cantaminum polleat.*

CANTILENOSVS, cantans. Sidon. lib. 4. epist. 1. *Si quid heroicus arduum, comicus lepidum, lyricus cantilenosum, orator maturum.* Et lib. 3. epist. 14. *Quod meas nugas, seu confectas opere prosario, seu poetarum stilo cantilenosas, plus voluminum lectione digere repositorum.*

CANVM, vetus, antiquum. Varro Eumenidibus: *Et ecce de improuiso accedit*

accedit ad nos cana veritas, Attica Philosophia alumna. Virg. lib. 1. Æneid.

Cana fides & Vesta.

CAPERARE, in rugas contrahere; à caprarum frontibus. Varro Eumenidibus: *Quin mihi caperatam tuam frontem Strobile omittis?* Non. Plaut. Epidico: *Quid illud est, quòd illi caperat frons seueritudine?* Apul. lib. 9. de asino: *Qui insuauis & odiosi tui mariti caperatum supercilium ignauiter perhorrescit.* Idem Florid. *Proinde in vestra manu situm est vela nostra sinuare & mittere, ne pendula & flaccida, néve restricta & caperata sint.*

CAPESSVI, & CAPESSIVI, à capesso. Tacitus lib. 12. *Laudatus quòd & pugnam manu capessuit, & corpore aduerso vulnera accepit.* Idem lib. 15. *Principium tanti facinoris capessiuere.* Et lib. 5. *Aut pessimis innutritum meliora capessiturum.*

CAPIDVLVM, vestimentum quo caput tegitur. Fest.

CAPILLAMENTVM, Glossis τρίχωμα, dicitur prolixior, longior, similísque propè fœmineæ coma. Sueton. Caligula cap. 11. *Et ganeas & adulteria, capillamento celatus & veste longâ, noctibus ambiret.* Apul. lib. 2. de asino aureo: *Tanta est capillamenti dignitas, vt quamuis auro, veste, gemmis, omnique cætero mundo ornata mulier incedat, tamen nisi capillum distinxerit, ornata non possit videri.* Petronius adjectitiam esse in viris comam ostendit, vt corymbion in fœminis. Sic de raso: *Euocatúmque*, ait, *me non minus decoro exornauit capillamento.* *Capillamenta* setarum scribit Plinius innasci quibusdam hominum. Idem author est tubera nullis fibris nixa, aut saltem capillamentis gigni. Et lib. vlt. intèr vitia gemmarum numerat *capillamentum*, quod rimæ simile sit.

CAPILLATA, vel CAPILLARIS, in vrbe arbor appellabatur antiquissima, quam supra trecentos septuaginta annos durasse compertum est, quo Virginum Vestalium comam deferri, ac adolescentium capillos suspendi mos erat. Plin. lib. 16. cap. 44. *Antiquior illa est, sed incerta eius ætas, quæ capillata dicitur, quoniam Vestalium Virginum capillus ad eam defertur.*

CAPILLITIVM, coma. Apul. lib. 2. Metam. *Rubor temperatus, flauum & inaffectatum capillitium, oculi cæsij quidem, sed vigiles, & in aspectus micantes prorsus aquilinos.*

CAPILLVM, pro capillus. Plaut. Mostell. *Vide, capillum satis compositum est commodè?*

CAPIS (vnde dim. *capidula*, & *capidoncula*) vasis genus Pontificiale. Lucil. Sat. lib. 9.

Hinc ancilia ab hoc apices capidásque repertas.

Prisc. lib. 6. Cic. Paradox. 1. *Quid Numa Pompilius, minúsne gratas Diis immortalibus capides ac fictiles vrnas fuisse, quàm filicatas aliorum pateras arbitramur.* Idem lib. 3. de Nat. Deor. *Capidunculis his quas nobis Numa reliquit,* Varro lib. 4. & 8. de L. L.

CAPITAL, quod sacerdotulæ in capite habebant. Varro lib. 4. Analog. *Seu linteum quoddam quo in sacrificiis vtebantur.* Fest. Item scelus, quod capitis pœna luitur; aut capitis periculum. Lucil. lib. 26. Sat.

Facilè irridemur, scimus capital esse irascier. Plaut. Menæchmis: *Nunquam herculè effugies, tametsi capital fecerit.* Idem Mercatore: *Eutyche capital feceris.*

CAPITALIS LVCVS, vbi si quid violatum erat, capite violatoris expiabatur. Fest.

CAPITIA, fasciæ, seu strophiæ erant, quibus Romanæ virgines pectus constringere, papillarúmque tumorem cohibere, atque humerorum castigare superfluum, & quasi luxuriantē, ϗ σφριγῶντα, habitum solebant. Varro de vita pop. Rom. lib. 4. *Tunicas, neque capitia, neque zonas.* Idem eadem: *Neque id ab orbita matrumfamilias institutum, quòd eæ pectore ac lacertis erant apertis, nec capitia habebant.* Fascias, quibus æquabantur humeri, ac complanabantur. Ouid. *ameletides* vocauit:

Conueniunt humeris tenues ameletides altis.

CAPREOLI, cincinni intorti. Fest.

CAPRONÆ, equorum iubæ, aut comæ ante frontem humanam, quas *antias* aliàs appellamus. Lucil. lib. 7. Satyr.

Aptari caput atque comas fluitare capronas
Altas, frontibus immissas, vt mos fuit (illis.

Non. Apul. Floridorum lib. 1. de Apolline: *Iam primum crines eius præmulsis antiis, promissis capronis anteuentuli & propenduli.* Gallicæ fœminę peplum, quo capillos & antias tegunt, *Chapperon* appellant.

CAPRVNCVLVM, vas fictile. Fest.

CAPSIT, cœperit. Plaut. Pseudolo: *Ne in re secundâ nunc mihi obuortat cornua, si occasionem capsit qui fiet melior.*

CAPSO, pro cœpero. Plaut. Bacchidib. *Si id capso, geritote amicis cordibus, cui animus sperat.* Idem Rudente: *Nisi quid concharum capsimus, incœnati sumus profectò.*

CAPVLARIS, senex Acheronticus, capulo proximus. Plaut. Milite: *Quid ais tu? ita ego tibi videor oppidò capularis?* Cæcil. Melæne: *Tune amare audes edentule & capularis senex?* Lucil. Satyris:

——— pergit capulare cadauer.

Fulgent.

CAPVLVM, quidquid aliquam rem capit: vnde & sepulcrum *capulum* dicitur, quòd corpora capiat. Plaut. Asinariâ: *Perij misera, vt osculatur carnufex, capuli decus.* Varro Cosmotoryne, περὶ φθορᾶς κόσμου: *Propter cunam capulum positum, nutrix tradit pollinctori.* Nouius Pappo præterito: *Dum istos inuitabis suffragatores, pater prius in capulo, quàm in curuli sella suspendit nates.* Lucil. Satyr. lib. 2.

Quem cùm vidissent Hortensius Posthumiúsque
Ceteri item in capulo hunc non esse, aliúmque cubare. Non.

CAPVLVM, manubrium gladij. Virg. 2. Æneid.

——— lateríque coruscum
Extulit, ac lateri capulo tenus abdidit ensem.

CARACALLA, genus vestis talaris. Spartianus in Caracallâ: Caracallæ nomen accepit à vestimento quod populo dederat, demisso vsque ad talos, quod antè non fuerat. Vnde hodiéque *Antonianæ* dicuntur *Caracallæ*, huiusmodi in vsu maximè Romanæ plebis frequentatæ. Aurelius Victor in vita Antonini:

nini: *Cùm è Galliâ vestem plurimam deuexisset, talaréſque caracallas fecisset, coëgisséque plebem ad se salutandum, talibus indutam introiisse, de nomine huiusce vestis* Caracalla *cognominatus est*. Gloſſarium: καρακάλλιον, *cucullâ*. Heſychius, καρακάλλιον εἶδος ἱματίου φιρσῶν πολεμικόν.

CARCERES, dicti vbi coërcentur equi, ne inde exeant, antequam ab magiſtratu ſignum aurigantium factionibus miſſum. ad ſimilitudinem carceris vbi coërcentur & cuſtodiuntur malefici. Vox Græca ἀπὸ τοῦ καρχάρου. Virg. 5. Æneid.

Non tam præcipites biiugo certamine campum
Corripiuntque ruúntque effuſi carcere currus.

Ouid. 10. Metamorph.

Signa tubæ dederant cùm carcere pronus vterque
Emicat. Ennius annali primo:
— veluti conſul cùm mittere ſignum
Volt, omnes auidi exſpectant ad carceris oras
Quàm mox emittat pictis ex faucibu' currus.

Cic. lib. 1. de Diuinatione. Varro lib. 2. de R. R. cap. 7. *Ego quoque adueniens aperiam carceres, & equos emittere incipiam.*

Ouid. lib. 5. Triſt. eleg. 12.

Tempore qui longo ſteterit, malè curret, & inter [*equus.*
Carceribus miſſos vltimus ibit

Gloſſæ: *Carceres*, ἀφετήρια, ἱππάφεσις.

CARCHESIA, poculorum genera. Virg. Æneid. 1.

Hic duo ritè mero libens carcheſia Baccho.

Idem 4. Georg.

Tum mater: cape Mæonij carcheſia Bacchi.

CARCHESIA, ſumma pars mali, ſeu foramina, quæ in ſummo mali funes recipiunt. Lucil. lib. 3.

Tertius hic mali ſuperat carcheſia ſumma. Apul. lib. 11. *Iam malus inſurgit, pinus rotunda, ſplendore ſublimis, inſigni carcheſio conſpicua.* Idem Florid. *Mobili clauo, firmis rudentibus, procero malo, inſigni carcheſio, ſplendentibus velis.* Catull.

Lucida quà ſplendent ſummi carcheſia mali.

CARDO REGIA, fœmininè. Graius Peliadibus: *Sonat impulſa regia cardo.* Idem Atalanta. *O grata cardo, regium egreſſum indicans.* Priſc. lib. 6.

CARERE lanam, purgare. Plaut. Menæchmis: *Dari vna opera penſum poſtules, ſedere inter ancillas iubeas, lanam carere.* vnde Gallicè *carder la laine*, interpoſito d.

CARIES, putrilago, vel vetuſtas. Afran. Priuigno: *Nemo illâ viuit carie cariſior.* Turpil. Leucadia: *Ciperi, viden' vt oſculatur cariem? num illum illæc pudet?* Lucil. lib. 7.

Ne auriculam obſidat caries, ne vermiculíque. Hinc

CARICEVS, carie, putrilagine, vel vetuſtate obſitus. Non.

CARINARE, probra obiectare. χλευάζειν Gloſſis. Ennius 1. annal.

Nec decet hæc me carinantibus edere cartis. Idem:
Contra carinantes verba, atque obſcœna locutus. Seru.

CARISSAM dixerunt antiqui vafrum, litigioſum, fallacem: fortè à Caribus priùs Leleges nominatis, qui ſuâ ditione parum con-

 tenti

terræ magnam maritimæ oræ & mediterraneæ partem occuparunt, eam prioribus incolis adimentes. Gloſſarium : *Cariſſa* , μαυλιςὴς, πορνοβοσκός.

C ARMINARE , purgare , vt careat ſpurcitie. Plin. lib. 11. cap. 38. *Quiniſque lana potat horis, rurſuſque mergitur carminata , donec omnem ebibat ſaniem.*

C ARMINARE , carmen canere. Sidon. Apoll. lib. 1. epiſt. 9. *Votiuum quippiam , vel tumultuariis fidibus carminantem.* Idem lib. 9. ep. 15. *Quotieſque verba graia carminauerit.* Et lib. 9. epiſt. 13. *Date carminata ſocco , date dicta ſub cothurno.* Hinc *carminabundus.* Idem lib. 8. epiſt. 12. *In feſcennina vernans verbis æſtuans votis , in bucolica vigilax , parcus , carminabundus.*

C ARMINATIO , purgatio, *carmen* , inſtrumentum quo lana raditur , vt mundetur. Lucr. lib. 4.

—— *quaſi carmine lana trahatur.*

Plin. lib. 11. cap. 23. *Hanc ab iis quoque gigni , ſubigique vnguium carminatione , mox trahi inter ramos.* Gloſſarium : *Carminat* , ξαίνει.

C ARNARIA , vbi caro venit. Varro lib. 1. de R. R. cap. 54. *Alia quæ in piſcinam in amphoram picatam deſcendat , alia quæ in aram , vt in carnarium deſcendat.* Idem lib. 2. cap. 4. *Non audierit patres noſtros dicere ignauum & ſumptuoſum eſſe, qui ſuccidiam in carnario ſuſpenderit potius ab laniario , quàm ex domeſtico fundo?* Plaut. Curculione. *Ain' tu omnia hæc? in carnario fortaſſe dicis.* Idem Captiuis. *Adueniens modo, deturbauit totum cum carne carnarium.*

C ARNIFICINVM CRIBRVM, pro homine vt cribrum perforato. Plaut. Moſtellaria. *O carnificinum cribrum , quod credo fore , ita te forabunt patibulatum per vias ſtimulis ſi huc reueniat ſenex.*

C ARNIS in caſu recto , vt *mentis* , & innumera alia vſurparunt veteres. Liuius lib. 26. ab V. C. *Latinaque inſtaurata , quod Laurentibus carnis quæ dari debet , data non fuerat.* Priſc. lib. 6. Sic *Nouembris* , pro Nouember , dixit Cato de ſacrificio commiſſo : *Menſe Octobri fecimus , Nouembris reliquus erat.* Idem ibid.

C ARRAGO , carrorum impedimentorúmque copia. Iulius Capitol. in Galieno : *Scythæ facta carragine per montem Geſſacem fugere ſunt conati.*

C ASANTI CAPITE , in terram deiecto. Plaut. Aſinariâ : *Atque hercule ipſum adeò contuor, caſanti capite incedit.* Idem Bacch. *Subducunt lembũ capitibus caſantibus.* Apul. lib. 2. de aſino : *Tunc illa capite caſanti, abi , inquit , faiue.* Et lib. 8. *At ille diu capite caſanti, vos autem, inquit, de cibo , vel poculo , vel omnino vllâ refectione nunc cogitatis?* Idem lib. 3. *Deiecto itaque ac caſanti capite , ac demuſſata temporali contumeliâ.*

C ASABVNDVS , in caſum propenſus. Næuius Coſmotria : *Riſi egomet caſabundum ire ebrium , diabathra in pedibus habebat , atque amictus erat epicroco.* Varro lib. 6. de L. L. Macr. lib. 5. Saturnal. cap. 21. *Herculem verò fictores veteres non ſine cauſsâ cum poculo fecerunt , & nonnunquam caſabundum & ebrium, non ſolum quòd is heros bibax fuiſſe perhibetur, &c.*

CASA

CASARIA, quæ custodit casam. Fest. Sic *focaria*, quæ focum colit. Glossarium: *Casarius*, καλυβιὼν.

CASCVM, antiquum. Accius Priamo: *Veteres, ô Camœnæ, cascas res volo profari.* Ennius 1. annali:

Est locus Hesperiam quem mortales perhibebant
Quamprimum casci populi tenuêre Latini.

Cic. Tusc. quæst. lib. 1. *Itaque vnum illud erat insitum priscis illis, quos cascos appellat Ennius, esse in morte sensum, neque excessu vitæ sic deleri hominem, vt funditus interiret.* Manilius: *Cascum duxisse cascam non mirabile est; Quoniam Charon eas sanciebat nuptias.* Papinius ἐπιγραμμα.

Ridiculum est, cùm te cascum tua dicit amica,
Fili Potoni sesquisenex puerum.
Dic tu pusã illã, sic fiet, Mutua muli,
Nã vere pusus tu, tua amica senex.

Varro lib. 6. de L.L. Priscian.

CASEVM, pro caseus. Plaut. Medico: *Parasito cum virgis caseum radi potest.* Nonius Macco: *Pecunia quid? bonum breue est, respondi, Sardis veniens caseum.* Non. Varro lib. 5. cap. 1. de R.R. *Ad cibum enim lacte & caseum adhibitum, ad corpus vestitum & pelles attulerunt.*

CASMENÆ pro Camœnæ, interposito s, ἀρχαϊκῶς. Accius in carmine Priami: *Veteres casmenas, cascas res volo profari, & Priamum.* Ennius lib. 1. annal.

Musæ, quæ pedibus magnum pulsatis Olympum,
Musæ quas memorant casmenas esse.

CASMENA olim carmina dicta, à casmen, enis, quod nunc carmen, inis; sæpe enim e, apud veteres i, loco fuit, teste Quintil. lib. 1. cap. 4.

CASNAR, senex Oscorum lingua. Varro sexagesimo: *Vix effatus erat, cùm more maiorum vltro Casnares arripiunt, de Ponte in Tiberim deturbant.* Non.

CASO, nubo, inclino. Plaut. Bacchidib. *Bacchabatur hama, casabant cadi.*

CASSILA, pro cassida; commutato d, in l. Eadem ratione *prasilium, impelimentum, gallina Melica*; pro præsidium, impedimentum, gallina Medica dicebant. Sic *sela*, seu *sella*, quod pòst *seda* à sedendo.

CASSVM, inane, carens. Cic. lib. 2. de diuinat. ex antiquo poëta:

Tardigradam, herbigenam & domiportam, sanguine cassam.

Plaut. Aulularia: *Virginem habeo demi grandem, dote cassam, atque inlocabilem.* Cic. Tuscul. quæst. lib. 1 *Omne quod honestum, nos & laudabile dicimus, id illi cassum quiddam, & inanis vocis sono decoratum esse dicunt.* Lucr. lib. 3.

Tantalus vt fama est cassâ formidine torpens. Idem eodem:
——— *nec autem*
Cassum animâ corpus durare & sensibus vti.

CASTA MOLA. Genus sacrificij Vestalium. Fest.

CASTERIA, locus, vbi hyeme instrumenta nautica quiescunt. Plaut. Asinaria: *Quin pol si reposiui remum sola ego in casteria; vbi quiescit omnis familia caussa consistit tibi.*

CASTITVDO, pro castitas. Accius Phœnissis. *Ibi fas, ibi cunctam antiquam castitudinem.* Non.

CASTRA, æ, pro castra, orum. Accius

Accius Æneade, seu Decio: *DIs summis tibi perduellium esto, quorum aut quibus se a partibus gliscunt: castra hæc voстra est, optimè escis meritus a nobis.* Glossarium: *Castra, παρεμβολή.*

CASTVS, us, & CASTIMONIVM, Glossis, pro castitate, ἁγνεία. Varro rerum diuinar. lib. 1. *Et religiones & castus possunt, vt ex periculo nos eripiant nostro.* Ibidem: *Nostro ritu sunt facienda ciuilius, quam Græco castu.* Næuius bello Punico: *Res diuas edicit, prædicit castus.* Festus: *Minuitur populo luctus, cum in castu Cereris constitit.*

CASTVLA, palliolum breue fœminarum, quo nudæ infra papillas præcingebantur. Varro lib. 1. de vita pop. Rom. *Castulam mulier sumpserat pro succula.*

CATACLISTA, vestis vndique clausa, quali hodiéque nostri sacerdotes induuntur. Apul. lib. 11. *Eas amœnus lectissima iuuentutis, veste niuea & cataclistâ, sequebatur chorus, carmen venustum iterantes.*

CATAMITVM, Latini pro Ganymede dixere. Glossarium: *Catamitus, Γανυμήδης.* Plaut. Menæchmis: *Nunquid tu vidisti tabulam pictam in pariete, vbi aquila Catamitum raperet, aut Venus Adoneum?* Arnob. lib. 4. *Catamitus rapitur deliciarum futurus, & poculorum custos.* Apul. lib. 11. *Et simiam pileo textili, crocotisque phrygiis catamiti pastoris specie aureum gestantem poculum.* Ponitur pro puero meritorio. Cic. 2. Philip. *Ergo vt te Catamitum nec inopinato prater spem, mulier adspiceres, idcirco vrbem terrore nocturno, Italiam multorum dierum metu perturbasti.* Prudent. lib. 1. in Symmach. *Compressu immundo miserum adfligens Catamitum.* Auson. *Aut Iouis Elysii tu Catamitus eris.*

CATAPHRACTI, κατάφρακτοι, vndique armati. Salust. lib. 4. histor. *Qui pregrediebantur equites cataphracti, ferreâ omni specie.* Sisenna histor. lib. 4. *Custodiæ in muro statuuntur cataphractorum.* Non. *Cataphractarij* iidem vocantur. Lamprid. de Alex. *Cataphractarios, quos illi clibanarios vocant, decem millia in bello interemimus.*

CATAPIRATES, linea cum plumbeâ massa, quâ maris altitudo exploratur: Græci βολίδα dicunt. Lucil. Satyris:

Hanc catapiraten puer eodem deferet vnctum,
Plumbi pauxillum rudis, linique mataxam.

Fest. Isid. lib. 19. cap. 4. Plaut. Aulularià: *Vt toleret ne pessum eat, tanquam catapirates maris.*

CATAPYGOS apud Athenienses medius digitus, quasi cinædus & scortum adnominatur, quòd infamiam incuteret, & conuitium faceret. Dicebatur etiam *Verpus*: nam Iudæis vsque eò euiluit, vt interanea, exulcerata & putrescentia viscera illo reconderent & fouerent; vnde factum, vt cùm reliquos auro gemmisque insignirent, hunc prisci Romani nudum & honore destitutum relinquerent. Fuit autem prisci moris, vt, si quem insigni contumeliâ, vel deformi conuitio adficere vellent, id obiectu medij digiti protenti, contractis reliquis, denotarent; quod & a Græcis vsurpatum, qui id σκιμαλίσαι dixere σκιμαλίζειν enim prætentare est digito, an gallinæ oua

oua conceperint, ficut *ἀθείζειν*, vbi se quem floccifacere ostendūt. Martial. epigr.

Rideto multum qui te Sextile cinædum
Dixerit, & digitum porrigito medium. Iuuenal.
——— *cum fortuna ipse minaci*
Mandaret laqueum, mediúmque ostenderet vnguem.

CATAPVLTA, iaculum celere, vel sagitta. Plaut. Captiueis: *Nam meus balista pugnus, cubitus catapulta est mihi.* Titin. Setina: *Quem procul adspexit, immittere voluit, reuortit, quoniam catapulta volat.* Næuius Pacio: *Vt sole horrescit cera, castra catapulta impulit.* Sisenna lib. 3. histor. *Præterea catapultas XVI. quatuor balistas: XX. plaustra, coriis ac minoribus sagittis onusta.* Lucil. lib. 5. Satyr.

Custodem classis, catapulta, hastile, sarisa,

Varro lib. 3. de vita pop. Rom. *Nam postea C. Lutatio consule ad Ægadas insulas, cùm ipse catapulta ictus esset.* Non. Plaut. Curculione: *Atque itidem te neruo torquebo, vt catapultæ solent.*

CATAX, coxo, vel claudus. Lucil. lib. 2.

——— *hostibu' contra*
Pestem perniciémque catax quam & Manliu' nobis.

CATELLA, & CATELLVM, parua catena. Plaut. Curcul. *Delicatum te hodie fa. iam cū catello vt accubes: ferreo ego dico.* Liuius lib. 9. bell. Macedon. *Quintius alter prætor suos equites catellis & fibulis ornauit.*

CATILLARE, per alienas domos gyrare, vt catuli. Plaut. *Meam vxorem mittam catillatum.* Idem Casinâ: *Operam vxoris polliceor foris quasi catillatum.* Propert. *Catillata gerit vadimonia publicum prostibulum.* Fulgent. Plantiades.

CATILLATIO, spoliatio prouinciarum, probri loco generosis obiecta. Fest.

CATILLONES, gulosi, quòd catillos liguriunt: Glossis *λίχνος*. vnde qui inter duos pontes capiebantur, *lupi Tiberini*, quòd circa ripas stercora catillarent, hoc est, absumerent, *catillones* vocari solebant. Luc. Satyr. lib. 4.

Fingere præterea adferri quod quisque volebat,
Illum sumina ducebant, atque altilium grex:
Hunc pontes Tiberinos duo inter captu' catillo.

Macr. Saturn. lib. 3. cap. 16.

CATINVS, Siculis *κάτινον*, teste Varrone lib. 4. Analog. genus patellæ. Varro lib. 1. de vita pop. Rom. *Dicuntur enim patellæ, salini, acetabula, catini, pateræ.* Idem de R. R. lib. 1. *Id enim cùm promptum est, in sole ponere oportet aqua catinus, quòd eò conueniunt, vt ipsi se necent.*

CATOMIVM vinculum significat, & catenam. Laber. Staminariis: *Tollet bonâ fide Orcus vos nudos in catomium.* Gell. lib. 16. cap. 7.

CATVLLIRE, *σκυζᾶν* Aristoteli, libidinari, prurire. Laber. Lacu Auerno: *Scinde vnam ex oleo impatienti catullientem lupam.* Non. Varro lib. 2. cap. 9. de R. R. *Principium admittendi (canes) faciunt veris principio: tunc enim dicuntur catullire, id est, ostendere velle se maritari.* Plin. lib. 16. cap. 25. *Catullitionem vocant, gestiente natu-*

rà fœmina accipere.

C A T V L V S, genus vinculi, quod & canis dicebatur. Lucil. Satyris:
Cum manicis, catulo, collarique vt fugitiuum
Deportem. Fest.
Plaut. Casina: *Deos quæso vt tu quidem hodie canem, aut furcam feras.*

C A T V S, pro sapienti, vel pro acuto. Ennius Annalib.
Iam cata signa ferè sonitum dare voce parabant. Idem lib. 10.
Tunc cœpit memorare simul cata dicta. Varro lib. 6. de L. L. Cic. Tuscul. quæst. lib. 2. *Sed homo catus nusquam terminat nec magnitudinis, nec diuturnitatis modum.* Horat. lib. 1. carminum, odâ 10. de Mercurio:
Qui feros mores hominum recentum
Voce formasti catus, & decoræ
More palestræ.

C A V D E A, cistella, ex iunco, similis caudis equinis. Plaut. Rudente: *Cistellam oportet isthic inesse caudeam in isto vidulo, ibi ego dicam, quidquid ibi inerit nominatim.*

C A V D E X, arboris truncus: item contextus tabularum; vnde naues *Caudicariæ* appellantur. Plaut. Pseudolo: *Te cum securi caudicali præficio prouinciæ.* Gell. lib. 5. cap. 3. 15. *De proximo iure in Abderam oppidum, cuius popularis fuit, caudices ligni plurimos funiculo breui circumdatos portabat.* Virg. lib. 2. Georg.
Quin & caudicibus sectis (mirabile dictu)
Tunditur è sicco radix oleagina ligno.

C A V D I C A R I Æ, & C A V D I C Æ, naues è tabulis crassioribus. Salust. lib. 4. histor. *Ad id naues caudicariæ occultè per hyemem fabricatæ aderant.* Gell. lib. 10. cap. 25. *Gauli, corbitæ, caudicæ, longæ, hippagines, cercuri, celoces.*

C A V I A R E S, hostiarum erant partes caudâ tenus, quæ in sacrificio pro collegio Pontificum quinto quoque anno ponebatur. Fest. Dictæ à caueari, quod est pars secundùm caudam, quam in boue Palaseam, in sue offam penitam nominarunt.

C A V I T I O, cautio. Fest. Sic *cauita*, pro cauta, & *fauitor*, pro fautor. Plaut. Amphitr. *Sat fauitorum habet, qui rectè facit.* Idem Milite: *Opportunè mihi cauita est hæc epistola.* Ita & Plaut. Truculento: *Quia te adduciturum huc dixeras*, pro adducturum.

C A V L A S vocarunt foramina, seu poros, ac meatus. Lucr. lib. 2.
Dispersamque foras per caulas eiicit omnes. Idem lib. 3.
Diffugiunt partes per caulas corporis omnes. Idem lib. 4.
——— per caulas omne palati
Diditur, & raræ perplexa foramina linguæ. Et lib. 6.
Vndique quandoquidem per caulas ætheris omnes. Et eodem lib.
Dispergunt animas per caulas corporis omnes.

C A V P O, qui & *copo*, non solùm vinum qui vendit dicitur, sed rem quamlibet qui emit pluris reuendens, quem καπηλον, & παλιγκάπηλον Græci appellant. Sic caupo patagiarius, qui patagia vendit. Plaut. Aulularia: *Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, caupones patagiarij, indusiarij, flammearij, violarij, carinarij.*

C A V P O N A, caupo fœmina: vt à leo leæna. Lucil. Satyris: *Caupona hic tamen vna Syra.* Prisc. lib. 6.

Apul. lib. 1. de asino aureo: *Et vtpote vltimè affectus ad quandam cauponam Meroën anum, sed admodum scitulam deuorto.*

Cavponari antiquitus non de vnâ tantùm re, vt nunc, sed ad multa extendebatur: vt καπηλεύειν Græcum. Itaque Ennius lib. 7. Annal. apud Cic. lib. 1. Offic. ait: *Non cauponantes bellum, sed belligerantes.* imitatus Æschylum, qui καπηλεύειν μάχην scripsit. Vt autem à πίθηκος, πίθων; ab κάνθηλος, κάνθων: sic à κάπηλος dicitur κάπων, vnde Latinè caupo, seu copo.

Cavsari, caussam dicere, excusare. Afran. Emancipato: *Vide vt facundè contra causseris patrem.* Accius Medeâ: *Qui potis est repelli quisquam, vbi nullus est caussandi locus?* Pacuu. Armorum iudicio: *Qui sese ad finem esse ad caussandum volunt, de virtute is ego cernundi do potestatem omnibus.* Non. Virg. Bucol.

Caussando nostros in longum ducis amores.

Tranquillus Nerone cap. 49. *Duos pugiones quos secum attulerat arripuit, tentatáque vtriusque acie, rursus condidit, caussatus nondum adesse fatalem horam.*

Cavsia, tegumentum capitis ad arcendum æstum. Plaut. Milite: *Causiam habeat ferrugineam, culcitam ob oculos laneam.*

Cavsidiçina, causidicorum & aduocatorum munus. Symm. lib. 5. epist. 15. *Ad bonam viam morum causidicinam credidi profuturam.* Et epist. 73. *Modestiori causidicinæ dare nomen affectat.* Item lib. 9. ep. 29. *Qui magisterio tuo causidicinæ insinuo candidatos.* Ammian. Marcellinus lib. 30. *Ad vltimum id habet, causidicina cum cæteris metuendum, & graue.* Eadem ratione *Iuridicinam* Tertull. de pallio, & *iudicinam* Apul. lib. 7. Metamorph. dixêre.

Cavsificor, iure discepto, causam dico, προφασίζομαι. Plaut. Aululariâ: *Ego quia hanc tangere ausus, haut causificor, quin eam ego habeam potissimum.* Apul. lib. 10. Metamorph. *At ego conspiciens malum istum verberonem blaterantem, atque inconcinnè causificantem.*

Cavtim, cautè. Accius Alphesibœa: *Sed tibi cautim est adeundũ ad virum.* Idem Philoctete: *Contrà est eundum cautim, & captandum mihi.* Terent. Heautont. *Sed hæc ita vt sunt, cautim & paullatim dabis.*

Cavto opus est, pro cauendum est. Plaut. Captiueis: *Tamen viso opu' est, cauto est opus, vt hoc sobriè sine arbitris, accuratè agatur, doctè & diligenter.*

C I

Celebre, frequens, celer. Accius Ægystho: *Celebri gradu gressum accelerasse decet.* Non.

Celebresco, celebris fio. Accius Diomede: *Et qualis fuerit famâ celebrescat tuâ.*

Celeratim, celeriter. Sisenna histor. lib. 6. *Quo magis celeratim poterat in insidiis suos disponit.* *Celatim* legit Gell. lib. 12. noctium Attic. cap. 5.

Celeranter, celeriter. Accius Anten. *Sed quis hic est, qui matutinum cursum huc celeranter rapit?*

Celere, pro celeriter. Næuius Pullis: *Nunc te obtestor celerè facto*

subuens censori. Ennius Satyr.lib.1. *Dum quidquid des celere.* Non. Plaut. Curcul. *Ita nunc subitò, properè & celerè obiectum est mihi negotium.*

Celerissvmvs, celerrimus. Ennius lib. 1. annal.

Exit per terras post celerissumu' rumor. Idem:

——— *equitum celerissumus.*

Charis. lib. 1.

Cn. Matius Iliados 12.

——— *Celerissumus aduolat Hector.*

Prisc. lib. 7.

Celeritvdo, celeritas. Sisenna histor. lib. 4. *Nam clandestinà celeritudine transigi apud notos cogitata debent, non explanari.* Non. Varro lib. 3. de R.R. cap. 12. *L. Ælius putabat dictum ab eo leporem à celeritudine, quòd leuipes esset: ego arbitror à Græco vocabulo antiquo, quòd eum Æoles Bœotij λέπορειν appellabant.*

Celibaris, hasta est gladiatoris quæ in capite mortui stetit, quâ in Græciâ olim noua nupta sisymbrio priùs coronata caput comere, frontémque & capillos discriminare solebat, quòd inde fortes se viros genituram ominaretur, aut quòd sponsi disciplinæ se subditam fateretur. De hac Ouid.

Nec tibi, quæ cupidæ matura videbere matri
Comat virgineas hasta recurua comas.

Vide Plutarch. in problematib.

Celoces, nauiculæ, quas Græci κέλητας dicunt, id est, biremes vel triremes agiles, & ad ministerium classis aptas. Gell. lib. 10. cap. 25. Isid. lib. 19. cap. 1. Varro Hercules tuam fidem: *Procella frigida antè obruat celocem.* Idem Bimargo: *Nautæ remiuagam mouent celocem.* Turpil. Lemniis: *Remulis sensim celox ab oppido processerat.* Marcell. Ennius lib. 7. annal.

Labitur vncta carina per æquora salsa celocis.

Isid. lib. 19. cap. 1. Apul. lib. de repub. *Qui celocem regere nequit, onerariam petit.* Fulgent. Plaut. Asinariâ: *Vnde sumam? quem interuortam? quò hanc celocem conferam?* Idem Captiueis: *Vidi in publico celocem, ibidem illum adolescentulum.* Idem Pœnulo: *Herclè operam hanc celocem mihi ne corbitam date.*

Censa, pro census. Cic. consulatu suo: *Quorum luxuries fortunæ censa peredit.* Non.

Censeam, pro succenseam. Varro Caprino prælio, περὶ μίθης: *Ne vobis censeam, si ad me referretis.*

Censitio, census impositio. Spartianus in Nigro: *Idem Palæstinis rogantibus vt eorum censitio leuaretur, idcirco quòd esset grauata, respondit: Vos terras vestras leuari censitione vultis; ego verò etiam aerem vestrum censere vellem.*

Censvi agri, à censendo, qui emi & venire iure ciuili possunt. F. Pompeius.

Centenariæ cænæ, in quas, lege Licinia, nil mage centum assibus, præter terrâ nata, vite, arboreque, impendebatur. Fest. Tertull. lib. 6. Apologet. *Videte centenarias cænas à centenis sestertiis dicendas.* Lucil. Satyris:

Legem vitemus Licini.

Cic. epist. ad Fabium Gallum: *Dum volunt isti lauti terrâ nata, quæ lege excepta sunt, in honorem adducere, fungos, heluellas, herbas omnes ita*

ita condiunt, vt nihil possit esse suauius. Vide Macrob. lib. 3. cap. 17. & Gell. lib. 2. cap. 24.

CENTONES, vela lanea tomento conferta: quæ cubantibus substernuntur. Cato de R. R. cap. 10. *Culcitras octo, instragula octo, puluinos sexdecim, operimenta decem, mappas tres, centones pueris sex.* Sunt & *Centones* vestimenta ex diuersorum animalium pilis, quæ ad excipiendum impetum sagittarum adhibentur; alio nomine *cilicia* vocata. Item ex veteramentis pluribus condensatum, & scrutis omnifariam contextis consutum velamen. Sisenna histor. lib. 4. *Puppes aceto madefactis centonibus integuntur, quos supra perpetua classi suspensa cilicia obtenduntur.* Iuuenal. Sat. 6.

Intrauit calidum veteri centone lupanar. Plaut. Epidico:

Quin tu aliam quæras, cui centones farcias.

CENTVNCVLVS, cento. Apul. lib. 1. Metam. *Et cum dicto futili centunculo faciem suam iam dudum punicantem præ pudore obtexit.* Idem lib. 7. *Sed planè centunculis disparibus & malè consarcinatis semiamictum.* Et lib. 9. *Flebili centunculo semiamicta, nudis & intectis pedibus.*

CENTVRIARE, est agrum limitibus includere. Hygen. de lim. const. *Agrum limitibus includemus*, hoc est, *centuriabimus.* Idem: *Sed & hoc meminerimus, in legibus sæpè inueniri cùm ager est centuriatus, ex alieno territorio, paratisque vt assignaretur inscriptum.* Idem: *Hi autem à quibus assignati sunt agri, deducebantur intra centuriationem.* Siculus Flac. de cond. agr. *Quamuis vna rei sit forma, alij dicunt perticam, alij centuriationem, alij metationem.*

CENTVRIATIM, copiosè. Pompon. Prostibulo: *Continuo ad te centuriatim current, qui partem petent.* Non.

CENTVRIONVS, antiquis centurio appellatus; sicut *curionus*, & *decurionus*, qui nunc curio, & decurio nuncupatur. Fest.

CEPE, neutrum. Lucil. Satyr. lib. 5.

Flebile cepa simul, lacrymosaque ordine tallæ. Idem lib. 16.

Hoc aliud longè est, inquit qui cepe ferebat.

Varro Bimargo: *Aui atque ataui nostri, cùm allium ac cepe illorum verba olerent.* Idem Manio: *Dulcem aquam bibat salubrem, & flebilo esitet cepe.* Fœmininum. Lucil. lib. 5. Sat.

Lippus edendo acri assiduo ceparius cepâ.

Varro Eumenidibus: *In somnis venit, iubet me esse cepas, & vesci cuminum.* Idem Cato, vel de liberis educandis: *Vt cibo vtatur modico & idoneo, vt vitet acria, vt est sinapi, cepa, allium.* Idem de actionibus scenicis lib. 3. *Multifariam in patellis coquere cepam.* Næuius Apella: *Vt illum Dij terant, qui primus olitor cepam protulit.* Prisc. lib. 6.

CERASTIBOLA Opilius ait coxendices esse. Plaut. Cestione: *Cerastibola vt de lumbo obcen ibus.* Varro lib. 6. Analog.

CERCOLIPS, genus simiæ. Festo κερκόλιψ, quòd caudam non habeat, vt αἰγίλιψ, qui caprâ caret. Catull.

Istâ cum lingua, si vsus veniat tibi, possis

Culos, & trepidas lingere cercolipas.

De hac Martial. lib. 13. epigram.

Si mihi cauda foret, cercopithecus erā.

CERCOPAS antiqui appellarunt, quos nunc lucratores dicimus, quasi κέρκωπας, qui & πανοῦργοι.

CERCVRVS, nauis Asiana prægrandis. Lucil. Satyr. lib. 14.

Ad regem legati Rhodum, Ecbatanam ac Babylonem
Ibo, cercurum summum. Idem lib. 8.
Verum flumine vti atque ipso diuortio aquarum
Ilignis pedibus cercurum concinit aqui.

Plaut. Mercatore: *Ædificat nauem cercurum, ac merces emit.* Idem Sticho: *Conspicatus sum interim cercurum, quo ego me maiorem non vidisse censeo.*

CEREBROSI, ad insaniam faciles. Gloss. *Cerebrosus*, ὀξύχολος. Lucil. Satyr. lib. 15.

Te primum cum istis insanum hominem & cerebrosum.

Horat. lib. 1. serm. Sat. 5.

——— donec cerebrosus prosilit vnus
Ac mulæ nautæque caput lumbisque saligno Fuste dolat.

Columella lib. 2. *Eo tempore satum pecoribus noxium, & præcipuè bobus, quos pabulo suo cerebrosos reddit.*

CEREO, antiquis creo: à quo Ceres, quod omnia creet; non, vt Varro & Cicero, à gerendo. Hinc & Cerus manus, pro creatore bono. In Saliari carmine: OMNIA DAPATILIA COMISSE IANI CVSIONES DVONVS CERVSES, DIVIVS IANVSQVE VENIT. Vt autem ab gnarus factum *gnarures*, sic à Ceres *Cerures*: quod prisci per s, *Ceruses* (vt *Cosolle, ruse, fœdesum, eso, dolosi*; pro Corollæ, rure, fœderum, ero, dolori) enunciabant: de quo disputat Varro lib. 6. de L. L.

CERINVM, vestis cereo colore. Plaut. Epidico: *Cumatile, aut plumatile, cerinum ac melinum, gerræ maxumæ.*

CERITI, laruati, insani, Cereris ira vexati. Plaut. *Quasi adueniente morbo medicati viuere, tu certè aut laruatus, aut ceritus.* Idem Amphitr. *Quæso quin tu isthanc iubes pro Cerita circumferri?* Idem Pœnulo: *Neque nos populus pro ceritis insectabit lapidibus.* Serenus Samonicus cap. 7. *Ceritum sæpè horrendi medicantur odores.*

CERNERE, cedere. Accius Myrmidonibus: *Regnum tibi permitti malunt, cernam, tradam exercitum. Cernere* etiam pro audire. Accius Chrysippo: *Quid agam? vox illius certè est, idem omnes cernimus.* Non. *Cernere bellum*, dimicare. Lucr. lib. 5.

Tantum spirantes æquo certamine, bellum
Magnis de rebus inter se cernere certant.

Accius ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: *Primores procerum reuocarent nomina, nisi esset quis qui armis vellet cernere.* Ennius Medea exsule: *Ter sub armis mallem vitam cernere, quàm semel modo parere.* Pacuu. Armorum iudicio: *Et ego potestatem cernundi do omnibus.* Plaut. Amphitr. *Pro patria Amphitruo dum cernit cum hostibus.* Idem Bacchidib. *Nunc Mnesiloche specimen speciatur, nunc certamen cernitur.*

CERNVARE, erat labente vestigio in pronum ire, & sæpe etiam labi. Id genus lusus in Consualibus vsitatum, cùm per pelles vnctas currebant, & in caput se iactabant, quod

quod Græci dicũt ἀσκωλιάζειν. Glossis cernulat, κυβιστᾷ, quod est, manibus pedibúsque contractis in caput prouoluitur. Et: *Cernuus*, κεταυειστής. Varro de vita pop. Rom. *Etiam pelles bibulas oleo perfusas percurribant, ibique cernuabant*: à quo vetus ille versus in carminibus: *Ibi pastores ludos faciunt cernui consualibus.* Et Virg. 2. Georg. de Saliis:

——— *vnctos salüere per vtres.*

CERNVARE, ad solum deprimere. Senec. epist. lib. 1. in 8. *Qui hoc faciunt non euertit fortuna, sed cernuat & allidit.* Hinc

CERNVVS, ad terram pronus. Virg. 10. Æneid.

——— *eiectóque incumbit cernuus armo.*

Lucil. Satyr. lib. 27. *Modò sursum, modo deorsum, quasi collis cernui.* Apul. lib. 9. Metam. *Quoad super mensam cernuus corruens portentosi cruoris maculas noui sanguinis fluuio proluit.* *Cernuus* etiam calceamenti genus est. Lucil. lib. 3. Satyr.

Cernuus extemplo plantas conuestit honestas. Fest.

CERRITVS, insanus: detrito e, ex *Cereritus*, quasi Ceteris irâ vexatus: vnde Attici vocabant tales δημητριακοὺς: δημητὴρ autem eadem quæ Erynnis erat. Callimachus: τὴν μὲν ὅγε σπερμαίνει Ερυννὺ τιλφωσσαίη, i. Cereri. Attius Bacchis: *Penteus prasto cerritus nobis se stupens vltro ostentum obtulit.* Horat. Satyra 3. lib. 2.

Cerritus fuit an cõmota crimine mentis.

Plaut. Menæchmis: *Num laruatus est ille, aut cerritus fac sciam.* Idem Rudente: *Elleborosus sum, at ego cerritus; hunc non omittam tamen.* Cic. ad Atticum lib. 8. epist. 5. *Etsi solet eum, cùm aliquid furiose fecit, pœnitere, nunquam tamen cerritior fuit, quam in hoc negotio.*

CERRONES, leues, inepti, à cratibus dicti: quòd Siculi aduersùs Athenienses cratibus pro scutis sint vsi, quas Græci γέῤῥας appellant. Hinc *concerrones*, & *concerræ*. Plaut. Mostellaria: *Nunc ego me illo per posticum ad concerrones conferam.* Lucil. Satyris: *Tapullam legem rident concerræ opimi.* Fest.

CERTATIM, festinanter. Virg. 5. Æneid.

Certatim socij feriunt mare, & æquora verrunt. Idem 8. Æneid.

Tum lecti iuuenes certatim araque sacerdos.

CERTATVR, certat. Pacuu. Armorum iudicio: *An quis est, qui te esse dignum, qui cum certetur, putat?* Non.

CERTISSANT, certa fiunt. Pacuu. Chryse: *Atque ecces vnde certissent.*

CERVARIA, ouis quæ pro ceruâ immolabatur Dianæ. de qua Ouid.

Quæ semel est triplici pro virgine cæsa Dianæ,

Nunc quoque pro molli virgine cerua cadit.

CERVCHVS, cornutus, κερῦχος. Ponuntur ceruchi pro omnibus naualibus, quæ in vtrumque veli latus diffunduntur, de quibus Poeta:

Cornua velatarum obuertimus antennarum.

Quidam *Ceruchos* accipiunt pro caueâ illâ quæ in fastigio nauigij sustollitur effigie corniculata. Val. Flaccus Argonaut. lib. 1.

Temperet vt tremulos Zethes fraterque ceruchos. Lucan. lib. 10.

Transtraque nautarum, summique arfere

siue ceruchi. Et lib. 8.
Surgit & instabat summis minor vrsa ceruchis.
Apul. lib. 11. de asino aureo: *Et puppis intorta ceruchobracteis aureis vestita fulgebat.* Hic tamen *Chenisco* legere quibusdam placet: vt *Cheniscus* loculus dicatur & vas, in puppe nauis; vel quòd puppis ipsa esset ad effigiem chenicis inflexa intortaque.

CERVI, stipites furcillati. Cæsar lib. 7. *Hinc loricam pinnásque adiecit grandibus ceruis, eminentibúsque ad commissuras pluteorum, atque aggeris, qui ascensum hostium tardarent.*

CESSE, pro cessisse. Turpil. Lindiâ: *Consilium occepi, literas misi ad senem Nostrum, processe nobis ex sententiâ Mercaturam.* Non. Lucr. lib. 1.
Nam quacunque priùs de parti corpore cesse
Constitues, hoc rebus erit pars ianua lethi.

CESTICILLVS, circulus, quem aliquid laturi in caput ponunt, quò commodius onera portent. Pompeius. Arculum eundem nominabant.

CESTIS, pro cestibus. Varro, væ victis, περὶ φιλονεικίας: *Pugil is, spectatores, qui miserum putatis vinci, quæro à vobis, si aduersarius supercilia mî cestis discobinarit, num quis vestrûm sua mihi est daturus?*

CETRA, obstaculum, scutum. Varro, væ victis, περὶ φιλονεικίας: *Quis rotundam facere cetram nequeat?* Liuius lib. 1. belli Punici: *Ipsi cetris superpositis incubantes flumen transnatavére.* Apul. lib. 10. *Et galeam longè prominantem, & scutum cetris his longius lucens.*

CETTE, dicite, vel date, à cædò. Ennius Medeâ: *Saluete optima corpora, cette manus vestras, meásque accipite.* Pacuu. Atalanta: *Is vestrorum vter sit, cui signum datum est, cette.* Accius Menalippo: *Æneam aliquis cette in conspectum, aut nos vbi est ducite ad eum.* Næuius Lycurgo: *Proin Dryante rege prognatum patrem Lycurgum cette.* Plaut. Mercatore: *Vxor tibi placida & pacata est, cette dextras iam nunc.*

CEVERE, verbum obscœnæ significationis. Iuuenal. Sat. 2.
——ego te ceuentem Sexte verebor,
Infamis Varillus ait. Martial.
Sed pedicaris, sed pulcrè Nanole ceues. *Ceuens* glossis κύφων.

C H

CHARTVS, pro charta. Lucil. lib. 27. Satyr. *Lessus vbi nunc Græci? vbi nunc Socratici charti? quid quæritis? perimus.* Non.

CHILONES, seu LABIONES, veteri Romanorum cognomento appellabantur, qui labiis erant eminentibus: ἀπὸ τῶν χειλῶν. Solebant enim antiquitus Romani à corporis accidentibus, aut ab membri vitio vel iacturâ denominari plerunque: quales fuerunt Cæci, Limi, Sili, Simi, Silones, Chilones, Nasones, Capitones, Flacci, Frontones, Suræ, Lappæ, Plauti, Planci, Pansæ, Valgi, Vari, Vagæ, Scauri, Seditigi, Falcones, Bronchi, Malici, Capellæ, Nasicæ, Mammulæ, Dentati, &c.

CHLAMIDA, chlamys. Apul. lib. 10. *Adest luculentus puer nudus, nisi quod ephebica chlamida sinistrum tegebat humerum.* Idem lib. 11. *Et humeris*

meris depēdebat pone tergum talorum tenus pretiosa chlamida. Idem Florid. *Chlamida velat vtrumque brachium adusque articulos palmarum.*

C H O R A G I V M , virginale funus interpretatur Fulgentius. Apul. Metamorph. lib. 4. *Choragio itaque perfecto, deiectisque capitibus domuitionem parant.* Idem lib. 2. *Et cantatrices anus in ipso momento choragij funeris perpeti celeritate alienam sepulturam anteuortunt.* Et lib. 4. *Iam feralium nuptiarum miserrimæ virgini choragium struitur.*

C H O R A G I V M , locus post scenam, vnde ad ludos necessaria promebantur; cuius præfectus *Choragus* dicebatur. Vitruu. lib. 5. *Choragiaque laxamentum habeant ad chorum parandum.* Plaut. Prologo Captiuorum: *Nam hoc penè iniquum est comico choragio, cænari de subito nos agere tragœdiam.* Idem Persâ: *Ornamēta abs choriago sumito.* Tranquill. Octauio Augusto cap. 70. *Cùm primùm istorum conduxit mensa choragum.*

C I

C I A M V E S T E M tenuissimam, pretiosissimámque celebrant antiqui omnes. Lucr. lib. 4.

Et bene parta patrum fiunt anademata, mitræ
Interdum in pallam Melidensia claque vertunt.

C I B A T V S , alimonia. Lucr. lib. 6.

Aut alios hominum pastus, pecudumque cibatus,
Aut etiam suspensa manet vis aëre in ipso.

Plaut. Milite: *Coge in obsidium perduelles, nostris præsidium para, Interclude inimicis commeatum, tibi muni viam, Qua cibatus commeatúsque ad te, & legiones tuas Tutò possit peruenire.*

C I B E L L A , mensæ genus rotundæ. Fest. Varro lib. 4. Analog. *Mensam escariam cibellam appellabant, ea erat quadrata, vt nunc etiam in castris est; à cibo dicta, postea rotunda facta.*

C I B I C I D Æ , qui cibos cædunt, hoc est, vorant & lurcantur. Lucil. lib. 27. *Viginti domi, an triginta, vel centum cibicidas alas.* Non. Glossar. cibicidas σκατοφάγυς vocat: hoc est, merdam deuorantes.

C I C C V S , mēbrana tenuis, quæ est in malo Punico cellularum discrimen. Glossæ: ciccum, ῥοᾶς ὑμήν. Item γρύλλον. Plaut. Rudente: *Eluas tu, an exungare, ciccum non interduim, tibi ego nunquam quidquam credam, nisi accepto pignore.* Idem Trinummo: *Faciat quod volet, densum ciccum non interduo.* Varro lib. 6. de L. L.

C I C O N I N V S , à ciconia. Sidon. lib. 2. epist. 14. *Vsque ad aduentum hirundineum, vel ciconinum Iani Numaque ninguidos menses in ocio fuliginoso, seu tunicata quiete transmittere.*

C I C V M A , auis nocturna. Fest. Putant alij esse cucumam, alij vespertilionem. Cælius nycticoracem interpretatur, lib. 17. cap. 11.

C I C V R A R E , mansuefacere. Pacuu. *Nulla res neque cicurare, neque mederi potis est, neque reficere.* Varro lib. 6. de L.L.

C I E R E , vocare. Fest. Lucr. lib. 5.

—— cùm denique secla ferarum
Dissimiles soleāt voces variásque ciere
Cum metus, aut dolor est, & cùm iam gaudia

gaudia gliscant.
Liuius: *Ciere patres qui poterant, patricij dicti.* Virg. lib. 6. Æneid.
——— *quo non prastantior alter*
Ære ciere viros.

CILLERE, mouere: vnde *furcilla*, quòd frumenta moueant: & *oscilla*, quòd os iis cillatur. Seru. Fest. Isidor. lib. 20. cap. 24. Macr. lib. 1. cap. 5. Plaut. Amphitr. *Aliquem hominem allegent, qui mihi aduenienti os obcillet probè.* Virg. lib. 2. Georg.
Oscilla ex alto suspendunt mollia quercu.

CILLVS, à cinno dictus, vt & Cirrus. Sumitur interdum pro capillo cirrato, & ab eo Cinnæ, βοστρυχῶδοι: interdum pro cilio. Cicero (ex Lucilio) epist. 49. ad Attic. lib. 13. *Ad Cæsarem quam misi epistolam, eius exemplum fugit me tum tibi mittere, nec id fuit, vt suspicaris, quod me puderet tui, na ridiculè mihi cillus.*

CIMBRI, linguâ Gallicâ olim dicti latrones, seu bellatores. Fest. Sic *Isauros*, piratas; *Ambrones*, dissolutos turpísque vitæ homines appellarunt. Belgæ, qui linguæ Gallicæ antiquæ reliquias adhuc retinent, virum militarem hodiéque vocant *een Cember*, siue, *Kemper*.

CINÆDI, saltatores, pantomimi. Lucil. Satyr. lib. 2.
Stultè saltatum te interuenisse cinædũ.
Scipio Africanus Æmilianus orat. cont. leg. iudiciariam Tib. Gracchi. *Docetur prastigias inhonestas, cũ cinædulis ac sambuca psalterióq; eũt in ludũ histrionum.* Macr. Satur. lib. 3. c. 14. Plaut. Aulularia: *Ita sum fustibus mollior magis, quàm vllus cinædus.* Idem Milite: *Tum ad saltandum non cinædus vsque magis saltas quàm ego.* Hinc *Cinædica* cantio, quæ ad saltandum mouere aliquem posset. Plaut. Sticho: *Lepidam aliquam & suauem cantionem incipito, cinædicam.* Et *Cinædior*, id est, impudentior. Catull. epigr. de Veri scorto: *Hic illa vt decuit cinædiorem.* Sic à Pathico Paticissimus dixit Martialis lib. 12. ad Rufum: *Musæi paticissimos libellos.*

CINCTA, flaminica veste velata. Fest.

CINCTVTVS, subcinctus: antiquissima Romanorum veste, quæ cinctus appellabatur, indutus. Ouid. lib. 5. Fast.
Semicaper coleris succinctis Faune Lupercis.
Horat. arte poëticâ:
Fingere cinctutis non exaudita cethegis
Continget.

CINEFACTVM, in cinerem dissolutum. Lucr. lib. 3.
At nos horrifico cinefactum te prope busto
Insatiabiliter deflebimus, æternúmque
Nulla dies nobis mœrorem è pectore demet.

CINERARII fines, sunt sepulturarij. Auctor de limit. *Fines cinerarios, siue sepulturarios sic intelligis quò vadant rigores inter possessiones. Cinerarium* etiam sunt ollæ & vrnæ cinerum, seu vasculum quo condebantur mortua corpora. Vetus inscriptio: MASSAM. COM. CINERARIO. TI. CLAVDIO. VERECVNDO. PATRONO. ET. SIBI.

CINERARIVS, à cinere appellatus, qui ministrabat calamistros in cinere calfaciendos, quibus capilli crispabantur. Glossis δοῦλος ἑταίρας. Varro lib. 4. de L. L. Cato in libris Originum ait vocari cinerarium.

rium, qui vnguenta ex cinere composita conficiebat, quibus capillum, vt rutilior fieret, vngebant mulieres. Auctor Charisius lib. 1. Lucil. lib. 6. *Zonatim circa impluuium cinerarios eludebat.* Catul.

Iam tuum cinerarius
Tundet os, miser, ah miser.

CINGVLI, homines dicti, qui in eis locis, vbi cingi solent, tenues sunt, & iuncei. Fest.

CINIFLONES, cinerarij, qui calamistris crines inurunt, parasiti. Horat. Satyr. 2. lib. 1.

Custodes, lectica, ciniflones, parasiti,
Ad talos stola dimissa, & circumdata palla.

CINIS, fœmininè. Caluus:

Cùm iam fulua cinis fueris. Catull.
Troia virum ac virtutum omnium acerba cinis. Lucr. lib. 4.
Quippe vbi nulla latens animaï pars remaneret
In membris cinere vt multâ latet obrutus ignis. Virg. in Ceiri:
Non minùs illa tamen reuehi, quod mœnia crescant.
Gaudet: at ei patriæ cinis est iucunda sepulta.

CINNVS, ex multis liquoribus commixtum potionis genus, quod Græci κυκεῶνα appellant. Cic. de Oratore: *Est autem quidam interiectus inter hos medius, & quasi temperatus, nec acumine posteriorum, nec flumine vtens superiorum, vt cinnus amborum, neutro excellens.*

CINXIA, Iuno dicta, cuius in nuptiis nomen sanctum habebatur, quòd initio coniugij vir cingulum soluebat, quo noua nupta erat cincta, factum ex lanâ ouis; vt sicut illa in glomos sublata, coniuncta inter se est: sic vir suus secum cinctus vinctúsque esset. Hunc Herculaneo nodo vinctum vir soluit ominis gratiâ, vt sic ipse felix sit in suscipiendis liberis, vt fuit Hercules, qui LXX. liberos reliquit. Fest.

CIPRIVM, bonum antiquos dixisse tradit Varro libris de analog. vnde *Cyprius vicus* dictus est, quòd, cùm Sabini locum insedissent, boni ominis causâ *Cyprium*, hoc est, bonum nuncuparunt: cui postea propter Tulliç inhumanum scelus, quæ nefando facinore carpentum supra defuncti patris corpus egerat, *Scelerati* indidere nomen.

CIRCANIA auis, quæ volans circuitum facit. Fest.

CIRCITES, circuli ex ære facti. Fest.

CIRCITOR, vide *Fraxare.*

CIRCVMCIDERE VINVM; quod est abstinere à vino. Celsus lib. 4. cap. 20. *Circùmcidendum vinum est in totum.* Et lib. 6. cap. 9. *In dentium autem dolore, vinum ex toto circumcidendum est.* Sic idem lib. 4. cap. vlt. *Ambulare circumcisâ omni negotiosâ cogitatione*, pro remota. *Circumcisos, aut sublatos sumptus* dixit Liuius lib. 42. Et alibi, *stipendia circumcisa*; pro diminuere. Phædrus fab. 77. *Qui circumcidis omnem impensam funeris.*

CIRCVMSTREPITA FENESTRA, strepitu impulsa. Apul. Apolog. *Diebus ac noctibus ludibrio iuuentutis ianua calcibus propulsata, fenestra cantibus circumstrepita.*

CIRCVMLVVIVM, ius prædiorum. Cic. de orat. lib. 1. *Gentilitatum, cognationum, alluuionum, circumluuionum.*

CIRCVMPEDES, serui, qui dominis

minis suis adsistunt, eósque sequuntur. Cic. 3. Verrin. *Seruos artifices pupulii cùm haberent domi, circumpedes autem formosos & literatos suos esse dicebat.*

CIRCVMSECVS, ex omni parte, circum. Apul. lib. 2. Metam. *Cùm nos omnes circumsecus astantes in clarum cachinnum videret effusos.* Idem lib. 5. *Et multi colonùm, quique circumsecus venantur.* Sic *antisecus.*

CIRCVS, omnis ambitus, vel gyrus: cuius est diminutiuum *Circulus.* Accius Andromedâ: *Quot luna circos annuos instituit.* Marcell. Plaut. Persâ: *Isthuc marinus passer per circum solet.* Lucr. lib. 6.

——*quin ferri quoque vim penetrare sueuit,*

Undique quà circum coli lorica coercet, *Morbida vis.*

Circus item locus muro septus, in quo curulia certamina peragebantur. Fuerántque tres Romæ: Circus Apollinaris, seu Flaminius, ad campum Flaminium; vbi Tauricis ludis circum metas currunt: Circus maximus, inter Palatium & Auentinum: Circus Neronis, in Vaticano. Plaut. Corniculariâ: *Quid cessamus ludos facere? circus noster ecce adest.* Varro lib. 4. Analog. Virg. lib. 5. Æneid.

——*mediaque in valle theatri*

Circus erat.

CIRNEA, vas vinarium: ἀπὸ τοῦ κιρνᾶν, i. à miscendo. Plaut. Amphitr. *Cadus erat vini, inde impleui cirneam.*

CIRRI, capitis crines contorti & crispati. Varro Cato, vel de liberis educandis: *Itaque Ambraciæ primum puerilem capillum demptum, item cirros ad Apollinis ponere solent.* Non.

CIS, pro vltra. Varro Rhetor. lib. 20. *Eo die cis Tiberim redeundum est, quòd de cælo auspicari ius neminis sit præter magistratus.*

CIS DIES paucos, propediem. Plaut. Mostellariâ:

Cis herclè paucas tempestates Tranio,
Augebis ruri numero genus ferratile.

Idem Truculento:

At nulla faxim cis dies paucos siet.

CISPELLO, abigo. Plaut. Amphitr. *Capiam coronam mî in caput, adsimulabo med esse ebrium, atque illuc sursum adscendero, inde optimè sic cispellam virum.*

CITERIA, effigies arguta & loquax, risus gratiâ in pompa Romæ vehi solita. Cato in Cęcilium: *Quid ego cum illo disertem ampliùs? quem ego denique credo in pompa vectitatum iri ludis pro citeria.* Fest.

CITIOR, à citò. Plaut. *Nullam ego rem apud homines citiorem quàm famam reor.*

CITRATVS, vltratus, citerior, vlterior. Auctor fin. regund. *Si decumanum crescere deprehenderis in meridianum & cardinem partis occidentis: occidens erit pars sinistrata & vltrata, vt dextratum & citratum inuenias, similiter lapidum scriptura ostendit.* Hygenus de lim. const. *In regione dextratâ & vltratâ eidem numeri inscribuntur: sic & in regione sinistrata, & citratâ.*

CITROSAM VESTEM dici vult Fest. à similitudine citri, quòd sit vndatim crispa: at Macrobius, quòd poma citri vestibus inferentur ad odorem concipiendum. Quod significat & Homerus: εἵματα δ' ἀμφιέσασα, inquiens, θυώδεα σιγαλόεντα. θύον malum citreum appellat,

appellat. Glossis etiam θύϊνον, citreum. Næuius bello Punico: *Pulcram ex auro vestem atque citrosam.*

CITVMA (vt ait Nonius,) sunt proxima cœlo millia. Cic. de Repub. lib. 1. *Quare, si places, deduc orationem tuam de eo loco ad hæc cituma.* Idem lib. 6. *Ex quibus erat ea minima, quæ vltima cœlo cituma terris luce lucebat alienâ.* Non. Prisc. lib. 3. Apul. de Deo Socratis: *Cùm sit aeris agmen immensum, vsque ad cituma Lunæ Helicémque.*

CITVS, pro diuiso, separato: vnde *oscitare*, à diuisione oris. Virg. 8. Æneid.

At procul inde citæ Metium in diuersa quadrigæ Distulerant.

CIVICA coronã, quercea, frondem habens perennem, quam ciuis ciui, cũi salutem debebat, testem seruatæ in prælio vitæ dabat. Tranquill. Iul. Cæs. cap. 2. *Reliqua militia fœcundiore fama fuit, & a Thermo in expugnatione Mitylenarum ciuica donatus est.* Cic. pro Plancio: *Id etiam gregarij milites faciunt inuiti, vt coronam dent ciuicam, & se ab aliquo seruatos esse fateantur.*

C L

CLACENDIX, genus conchæ. Plaut. Vidulariâ: *Apposita est clacendix: at ego dicam signi quid sit?* Prisc. lib. 5.

CLAM, cum casu accusandi sæpè apud Plautum. Asinariâ: *Suppiles clam domi vxorem tuam.* Ibidem: *Hic senex, si quid clam vxorem suo animo fecit volup.* Casinâ: *Paterque filiusque clam alter alterum.* Ibidem: *Sperat, si ei sit data, sibi fore parata clam vxorem excubias foris.* Ibidem: *Erit hodie tecum quod amas clam vxorem.* Mercatore: *Nam si vir scortum duxit clam vxorem suam.*

CLANDESTINÒ, absconditè. Lucil. lib. 26. Satyr. *At enim dicis, clandestinò tibi quod commissum fuerat, ne mutires, neu mysteria ecferres foras.* Non. Plaut. Milite: *Nam hoc negotij clandestinò vt agerem mandatur mihi.*

CLARARE, pro declarare: *fie mentum* pro commentum, *minisci* pro reminisci dixerunt antiqui. Cic. Prognosticis: *Non potuit nobis notâ clarare figurâ.* Idem ex antiquo poëta:

Iuppiter excelsâ clarabat scæptra columnâ. Lib. 1. de diuinat

Lucr. lib. 3.

——— *animi natura videtur*
Atque animæ claranda meis iam versibus esse. Idem lib. 4.
Multaque in his rebus quæruntur, multaque nobis
Clarandum est.

Lucil. Satyr. lib. 30.

——— *sic vbi ad aures*
Fama tuam pugnam clarans alata dicasset.

Horat. carm. lib. 4. ode 3.

Illum non labor Isthmius
Clarabit pugilem.

CLARET, clarum est. Turpilius Pædio: *Cuius aduentu insula hodie claret Cypros.* Ennius Telamone: *Nam ita mihi Telamonis patris, atque facies proaui Iouis grata est, atque hoc lumen candidum claret mihi.* Idem annalium lib. 8.

Ergo magisque magisque viri nunc gloria claret. Non. Cic. de Senectute. Lucr. lib. 6.

——— *quod in primo quoque carmine claret.*

Accius Æneade, seu Decio: *Dis summa tibi perduellium esto, quorum aut quibus se a par::bus gliscunt: castra hæc vostra est, optimè escis meritus à nobis.* Glossarium: *Castra, παρεμβολή.*

CASTVS, us, & CASTIMONIVM, Glossis, pro castitate, ἁγνεία. Varro rerum diuinar. lib. 1. *Et religiones & castus possunt, vt ex periculo nos eripiant nostro.* Ibidem: *Nostro ritu sunt facienda ciuilius, quam Græco castu.* Næuius bello Punico: *Res diuas edicit, prædicit castus.* Festus: *Minuitur populo luctus, cum in castu Cereris constitit.*

CASTVLA, palliolum breue fœminarum, quo nudæ infra papillas præcingebantur. Varro lib. 1. de vita pop. Rom. *Castulam mulier sumpserat pro succula.*

CATACLISTA, vestis vndique clausa, quali hodiéque nostri sacerdotes induuntur. Apul. lib. 11. *Eas amœnus lectissima iuuentutis, veste niuea & cataclistâ, sequebatur chorus, carmen venustum iterantes.*

CATAMITVM, Latini pro Ganymede dixere. Glossarium: *Catamitus, Γανυμήδης.* Plaut. Menæchmis: *Nunquid tu vidisti tabulam pictam in pariete, vbi aquila Catamitum raperet, aut Venus Adoneum?* Arnob. lib. 4. *Catamitus rapitur deliciarum futurus, & poculorum custos.* Apul lib. 11. *Et simiam pileo textili, crocotisque phrygiis catamiti pastoris specie aureum gestantem poculum.* Ponitur pro puero meritorio. Cic. 2. Philip. *Ergo vt te Catamitum nec inopinatò præter spem, mulier adspiceres, idcirco vrbem terrore nocturno, Italiam multorum dierum metu perturbasti.* Prudent. lib. 1. in Symmach. *Compressu immundo miserum adfligens Catamitum.* Auson. *Aut Iouis Elysij tu Catamitus eris.*

CATAPHRACTI, κατάφρακτοι, vndique armati. Salust. lib. 4. histor. *Qui pregrediebantur equites cataphracti, ferreâ omni specie.* Sisenna histor. lib. 4. *Custodia in muro statuuntur cataphractorum.* Non. *Cataphractarij* iidem vocantur. Lamprid. de Alex. *Cataphractarios, quos illi clibanarios vocant, decem millia in bello interemimus.*

CATAPIRATES, linea cum plumbeâ massa, quâ maris altitudo exploratur: Græci βολίδα dicunt. Lucil. Satyris:

Hanc catapiraten puer eodem deferet vnctum,
Plumbi pauxillum rudis, linique mataxam.

Fest. Isid. lib. 19. cap. 4. Plaut. Aulularià: *Vt toleret ne pessum eat, tanquam catapirates maris.*

CATAPYGOS apud Athenienses medius digitus, quasi cinædus & scortum adnominatur, quòd infamiam incuteret, & conuitium faceret. Dicebatur etiam *Verpus*: nam Iudæis vsque eò euiluit, vt interanea, exulcerata & putrescentia viscera illo reconderent & fouerent; vnde factum, vt cùm reliquos auro gemmisque insignirent, hunc prisci Romani nudum & honore destitutum relinquerent. Fuit autem prisci moris, vt, si quem insigni contumeliâ, vel deformi conuitio adficere vellent, id obiectu medij digiti protenti, contractis reliquis, denotarent; quod & à Græcis vsurpatum, qui id σκιμαλίσαι dixere. σκιμαλίζειν enim prætentare est digito, an gallinæ oua

oua conceperint, ſicut ἀθείζειν, vbi ſe quem floccifacere oſtendũt. Martial. epigr.

Rideto multum qui te Sextile cinædum
Dixerit, & digitum porrigito medium. Iuuenal.
——— *cum fortuna ipſe minaci*
Mandaret laqueum, mediúmque oſtenderet vnguem.

Catapulta, iaculum celere, vel ſagitta. Plaut. Captiueis: *Nam meus baliſta pugnus, cubitus catapulta eſt mihi.* Titin. Setina: *Quem procul adſpexit, immittere voluit, reuortit, quoniam catapulta volat.* Næuius Pacio: *Vt ſole horreſcit cera, caſtra catapulta impulit.* Siſenna lib. 3. hiſtor. *Præterea catapultas XVI. quatuor baliſtas: XX. plauſtra, coritis ac minoribus ſagittis onuſta.* Lucil. lib. 5. Satyr.

Cuſtodem claſſis, catapulta, haſtile, ſariſſa,

Varro lib. 3. de vita pop. Rom. *Nam poſtea C. Lutatio conſule ad Ægadas inſulas, cùm ipſe catapulta ictus eſſet.* Non. Plaut. Curculione: *Atque itidem te neruo torquebo, vt catapultæ ſolent.*

Catax, coxo, vel claudus. Lucil. lib. 2.

——— *hoſtibu' contra*
Peſtem perniciémque catax quam & Manliu' nobis.

Catella, & catellum, parua catena. Plaut. Curcul. *Delicatum te hodie faciam cũ catello vt accubes: ferreo ego dico.* Liuius lib. 9. bell. Macedon. *Quintius alter prætor ſuos equites catellis & fibulis ornauit.*

Catillare, per alienas domos gyrare, vt catuli. Plaut. *Meam vxorem mittam catillatum.* Idem Caſinâ: *Operam vxoris polliceor foris quaſi catillatum.* Propert. *Catillata gerit vadimonia publicum proſtibulum.* Fulgent. Planciades.

Catillatio, ſpoliatio prouinciarum, probri loco generoſis obiecta. Feſt.

Catillones, guloſi, quòd catillos liguriunt: Gloſſis λίχνος. vnde qui inter duos pontes capiebantur, *lupi Tiberini*, quòd circa ripas ſtercora catillarent, hoc eſt, abſumerent, *catillones* vocari ſolebant. Luc. Satyr. lib. 4.

Fingere præterea adferri quod quiſque volebat,
Illum ſumina ducebant, atque altilium grex:
Hunc pontes Tiberinos duo inter captu' catillo.

Macr. Saturn. lib. 3. cap. 16.

Catinus, Siculis κάτινον, teſte Varrone lib. 4. Analog. genus patellæ. Varro lib. 1. de vita pop. Rom. *Dicuntur enim patellæ, ſalini, acetabula, catini, pateræ.* Idem de R. R. lib. 1. *Id enim eùm promptum eſt, in ſole ponere oportet aqua catinas, quòd eò conueniunt, vt ipſi ſe necent.*

Catomium vinculum ſignificat, & catenam. Laber. Staminariis: *Tollet bonâ fide Orcus vos nudos in catomium.* Gell. lib. 16. cap. 7.

Catullire, σκυζᾶν Ariſtoteli, libidinari, prurire. Laber. Lacu Auerno: *Scinde vnam ex oleto impatienti catullientem lupam.* Non. Varro lib. 2. cap. 9. de R. R. *Principium admittendi (canes) faciunt veris principio: tunc enim dicuntur catullire*, id eſt, oſtendere velle ſe maritari. Plin. lib. 16. cap. 25. *Catullitionem vocant, geſtiente natu-*

rà fœmina accipere.

C A T V L V S, genus vinculi, quod & canis dicebatur. Lucil. Satyris: *Cum manicis, catulo, collarique vt fugitiuum Deportem.* Fest.

Plaut. Casina: *Deos quæso vt tu quidem hodie canem, aut furcam feras.*

C A T V S, pro sapienti, vel pro acuto. Ennius Annalib.

Iam cata signa ferè sonitum dare voce parabant. Idem lib. 10.

Tunc cœpit memorare simul cata dicta. Varro lib. 6. de L. L. Cic. Tuscul. quæst. lib. 2. *Sed homo catus nusquam terminat nec magnitudinis, nec diuturnitatis modum.* Horat. lib. 1. carminum, odá 10. de Mercurio:

Qui feros mores hominum recentum
Voce formasti catus, & decora
More palestra.

C A V D E A, cistella, ex iunco, similis caudis equinis. Plaut. Rudente: *Cistellam oportet isthic inesse caudeam in isto vidulo, ibi ego dicam, quidquid ibi inerit nominatim.*

C A V D E X, arboris truncus: item contextus tabularum; vnde naues *Caudicariæ* appellantur. Plaut. Pseudolo: *Te cum securi caudicali præficio prouinciæ.* Gell. lib. 5. cap. 3. 15. *De proximo iure in Abderam oppidum, cuius popularis fuit, caudices ligni plurimos funiculo breui circumdatos portabat.* Virg. lib. 2. Georg.

Quin & caudicibus sectis (mirabile dictu)
Tunditur è sicco radix oleagina ligno.

C A V D I C A R I Æ, & C A V D I C Æ, naues è tabulis crassioribus. Salust. lib. 4. histor. *Ad id naues caudicariæ occultè per hyemem fabricatæ aderant.* Gell. lib. 10. cap. 25. *Gauli, corbitæ, caudicæ, longæ, hippagines, cercuri, celoces.*

C A V I A R E S, hostiarum erant partes caudâ tenus, quæ in sacrificio pro collegio Pontificum quinto quoque anno ponebatur. Fest. Dictæ à caueari, quod est pars secundùm caudam, quam in boue Palaseam, in sue offam penitam nominarunt.

C A V I T I O, cautio. Fest. Sic *cauita*, pro cauta, & *fauitor*, pro fautor. Plaut. Amphitr. *Sat fauitorum habet, qui rectè facit.* Idem Milite: *Opportunè mihi cauita est hæc epistola.* Ita & Plaut. Truculento: *Quia te adduciturum huc dixeras*, pro adducturum.

C A V L A S vocarunt foramina, seu poros, ac meatus. Lucr. lib. 2.

Dispersámque foras per caulas eiicit omnes. Idem lib. 3.

Diffugiunt partes per caulas corporis omnes. Idem lib. 4.

——— per caulas omne palati
Diditur, & rara perplexa foramina linguæ. Et lib. 6.

Vndique quandoquidem per caulas ætheris omnes. Et eodem lib.

Dispergunt animas per caulas corporis omnes.

C A V P O, qui & *copo*, non solùm vinum qui vendit dicitur, sed rem quamlibet qui emit pluris reuendens, quem καπηλον, & παλιγκάπηλον Græci appellant. Sic caupo patagiarius, qui patagia vendit. Plaut. Aulularia: *Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius, caupones patagiarij, indusiarij, flammearij, violarij, carinarij.*

C A V P O N A, caupo fœmina: vt à leo leæna. Lucil. Satyris: *Caupona hic tamen vna Syra.* Prisc. lib. 6.

Apul.

Apul. lib. 1. de asino aureo: *Et vtpote vltimè affectus ad quandam cauponam Meroën anum, sed admodum scitulam deuorto.*

CAVPONARI antiquitus non de vnâ tantùm re, vt nunc, sed ad multa extendebatur: vt καπηλεύειν Græcum. Itaque Ennius lib. 7. Annal. apud Cic. lib. 1. Offic. ait: *Non cauponantes bellum, sed belligerantes.* imitatus Æschylum, qui καπηλεύειν μάχην scripsit. Vt autem à πίθηκος, πίθων; ab κάνθηλος, κάνθων: sic à κάπηλος dicitur κάπων, vnde Latinè caupo, seu copo.

CAVSARI, caussam dicere, excusare. Afran. Emancipato: *Vide vt facundè contra caussens patrem.* Accius Medeâ: *Qui potis est repelli quisquam, vbi nullus est caussandi locus?* Pacuu. Armorum iudicio: *Qui sese ad finem esse ad caussandum volunt, de virtute is ego cernundi do potestatem omnibus.* Non. Virg. Bucol.

Caussando nostros in longum ducis amores.

Tranquillus Nerone cap. 49. *Duos pugiones quos secum attulerat arripuit, tentatáque vtriusque acie, rursus condidit, caussatus nondum adesse fatalem horam.*

CAVSIA, tegumentum capitis ad arcendum æstum. Plaut. Milite: *Causiam habeat ferrugineam, culcitam ob oculos laneam.*

CAVSIDICINA, causidicorum & aduocatorum munus. Symm. lib. 5. epist. 15. *Ad bonam viam morum causidicinam credidi profuturam.* Et epist. 73. *Modestiori causidicinæ dare nomen affectat.* Item lib. 9. ep. 29. *Qui magisterio tuo causidicina insinuo candidatos.* Ammian. Marcellinus lib. 30. *Ad vltimum id habet, causidicina cum cæteris metuendum, & graue.* Eadem ratione *Iuridicinam* Tertull. de pallio, & *iudicinam* Apul. lib. 7. Metamorph. dixêre.

CAVSIFICOR, iure discepto, causam dico, προφασίζομαι. Plaut. Aulularià: *Ego quia hanc tangere ausus, haut causificor, quin eam ego habeam potissimum.* Apul. lib. 10. Metamorph. *At ego conspiciens malum istum verberonem blaterantem, atque inconcinnè causificantem.*

CAVTIM, cautè. Accius Alphesibœa: *Sed tibi cautim est adeundũ ad virum.* Idem Philoctete: *Contrà est eundum cautim, & captandum mihi.* Terent. Heautont. *Sed hæc ita vt sunt, cautim & paullatim dabis.*

CAVTO opus est, pro cauendum est. Plaut. Captiueis: *Tamen viso opus est, cauto est opus, vt hoc sobriè sine arbitris, accuratè agatur, doctè & diligenter.*

C E

CELEBRE, frequens, celer. Accius Ægystho: *Celebri gradu gressum accelerasse decet.* Non.

CELEBRESCO, celebris fio. Accius Diomede: *Et qualis fuerit famâ celebrescat tuâ.*

CELERATIM, celeriter. Sisenna histor. lib. 6. *Quo magis celeratim poterat in insidiis suos disponit. Celatim* legit Gell. lib. 12. noctium Attic. cap. 5.

CELERANTER, celeriter. Accius Anten. *Sed quis hic est, qui matutinum cursum huc celeranter rapit?*

CELERE, pro celeriter. Næuius Pullis: *Nunc te obtestor celerè facto*

 subueni

subueni censori. Ennius Satyr. lib. 1. *Dum quidquid des celere.* Non. Plaut. Curcul. *Ita nunc subitò, properè & celerè obiectum est mihi negotium.*

CELERISSVMVS, celerrimus. Ennius lib. 1. annal.

Exit per terras post celerissumu' rumor. Idem:

——— *equitum celerissumus.*

Charis. lib. 1.

Cn. Matius Iliados 12.

——— *Celerissumus aduolat Hector.*

Prisc. lib. 7.

CELERITVDO, celeritas. Sisenna histor. lib. 4. *Nam clandestinà celeritudine transigi apud notos cogitata debent, non explanari.* Non. Varro lib. 3. de R. R. cap. 12. *L. Ælius putabat dictum ab eo leporem à celeritudine, quòd leuipes esset: ego arbitror à Græco vocabulo antiquo, quòd eum Æoles Bœotij λέπορα appellabant.*

CELIBARIS, hasta est gladiatoris quæ in capite mortui steterit, quâ in Græciâ olim noua nupta sisymbrio priùs coronata caput comere, frontémque & capillos discriminare solebat, quòd inde fortes se viros genituram ominaretur, aut quòd sponsi disciplinæ se subditam fateretur. De hac Ouid.

Nec tibi, quæ cupida matura videbere matri
Comat virgineas hasta recurua comas.

Vide Plutarch. in problematib.

CELOCES, nauiculæ, quas Græci κέλητας dicunt, id est, biremes vel triremes agiles, & ad ministerium classis aptas. Gell. lib. 10. cap. 25. Isid. lib. 19. cap. 1. Varro Hercules tuam fidem: *Procella frigida antè obruat celocem.* Idem Bimargo: *Nauta remiuagam mouent celocem.* Turpil. Lemniis: *Remulis sensim celox ab oppido processerat.* Marcell. Ennius lib. 7. annal.

Labitur vncta carina per æquora salsa celocis.

Isid. lib. 19. cap. 1. Apul. lib. de repub. *Qui celocem regere nequit, onerariam petit.* Fulgent. Plaut. Asinariâ: *Vnde sumam? quem interuortam? quò hanc celocem conferam?* Idem Captiueis: *Vidi in publico celocem, ibidem illum adolescentulum.* Idem Pœnulo: *Herclè operam hanc celocem mihi ne corbitam date.*

CENSA, pro census. Cic. consulatu suo: *Quorum luxuries fortuna censa peredit.* Non.

CENSEAM, pro succenseam. Varro Caprino prælio, περὶ ἡδονῆς: *Ne vobis censeam, si ad me referretis.*

CENSITIO, census impositio. Spartianus in Nigro: *Idem Palæstinis rogantibus vt eorum censitio leuaretur, idcirco quòd esset grauata, respondit: Vos terras vestras leuari censitione vultis; ego verò etiam aerem vestrum censere vellem.*

CENSVI AGRI, à censendo, qui emi & venire iure ciuili possunt. F. Pompeius.

CENTENARIÆ CÆNÆ, in quas, lege Licinia, nil mage centum assibus, præter terrâ nata, vite, arboreque, impendebatur. Fest. Tertull. lib. 6. Apologet. *Videte centenarias cænas à centenis sestertiis dicendas.* Lucil. Satyris:

Legem vitemus Licini.

Cic. epist. ad Fabium Gallum: *Dum volunt isti lauti terrâ nata, quæ lege excepta sunt, in honorem adducere, fungos, heluellas, herbas omnes ita*

ita condiunt, vt nihil possit esse suauius. Vide Macrob.lib.3.cap.17. & Gell.lib.2.cap.24.

CENTONES, vela lanea tomento conferta: quæ cubantibus substernuntur. Cato de R. R. cap. 10. *Culcitras octo, instragula octo, puluinos sexdecim, operimenta decem, mappas tres, centones pueris sex.* Sunt & *Centones* vestimenta ex diuersorum animalium pilis, quæ ad excipiendum impetum sagittarum adhibentur; alio nomine *cilicia* vocata. Item ex veteramentis pluribus condensatum, & scrutis omnifariam contextis consutum velamen. Sisenna histor. lib.4. *Puppes aceto madefactis centonibus integuntur, quos supra perpetua classi suspensa cilicia obtenduntur.* Iuuenal. Sat. 6.

Intrauit calidum veteri centone lupanar. Plaut. Epidico:

Quin tu alium quæras, cui centones farcias.

CENTVNCVLVS, cento. Apul. lib. 1. Metam. *Et cum dicto sutili centunculo faciem suam iam dudum punicantem præ pudore obtexit.* Idem lib. 7. *Sed planè centunculis disparibus & malè consarcinatis semiamictum.* Et lib. 9. *Flebili centunculo semiamicta, nudis & intectis pedibus.*

CENTVRIARE, est agrum limitibus includere. Hygen. de lim.const. *Agrum limitibus includemus,* hoc est, *centuriabimus.* Idem: *Sed & hoc meminerimus, in legibus sæpè inueniri cùm ager est centuriatus, ex alieno territorio, paratisque vt assignaretur inscriptum.* Idem: *Hi autem à quibus assignati sunt agri, deducebantur intra centuriationem.* Siculus Flac. de cond. agr. *Quamuis vna rei sit forma, alij dicunt perticam, alij centuriationem, alij metationem.*

CENTVRIATIM, copiose. Pompon. Prostibulo: *Continuò ad te centuriatim current, qui partem petent.* Non.

CENTVRIONVS, antiquis centurio appellatus; sicut *curionus*, & *decurionus*, qui nunc curio, & decurio nuncupatur. Fest.

CEPE, neutrum. Lucil. Satyr.lib.5.

Flebile cepa simul, lacrymosaque ordine tallæ. Idem lib. 16.

Hoc aliud longè est, inquit qui cepe ferebat.

Varro Bimargo: *Aui atque ataui nostri, cùm allium ac cepe illorum verba olerent.* Idem Manio: *Dulcem aquam bibat salubrem, & flebilo esitet cepe.* Fœmininum. Lucil.lib. 5. Sat.

Lippus edendo acri assiduo cepariu' cepâ.

Varro Eumenidibus: *In somnis venit, iubet me esse cepas, & vesci cuminum.* Idem Cato, vel de liberis educandis: *Vt cibo vtatur modico & idoneo, vt vitet acria, vt est sinapi, cepa, allium.* Idem de actionibus scenicis lib. 3. *Multifariam in patellis coquere cepam.* Næuius Apella: *Vt illum Dij terant, qui primus olitor cepam protulit.* Prisc. lib. 6.

CERASTIBOLA Opilius ait coxendices esse. Plaut. Cestione: *Cerastibola vt de lumbo obcen.ibis.* Varro lib. 6. Analog.

CERCOLIPS, genus simiæ. Festo κερκόλιψ, quòd caudam non habeat, vt αἰγίλιψ, qui caprâ caret. Catull.

Istâ cum lingua, si vsus veniat tibi, possis

Culos, & trepidas lingere cercolipas.

De hac Martial.lib.13. epigram.

Si mihi cauda foret, cercopithecus erã.

CERCOPAS antiqui appellarunt, quos nunc lucratores dicimus, quasi κέρκωπας, qui & πανοῦργοι.

CERCVRVS, nauis Asiana prægrandis. Lucil. Satyr. lib. 14.

Ad regem legati Rhodum, Ecbatanam ac Babylonem
Ibo, cercurum summum. Idem lib. 8.
Verum flumine vti atque ipso diuortio aquarum
Ilignis pedibus cercurum concinit aqui.

Plaut. Mercatore: *Ædificat nauem cercurum, ac merces emit.* Idem Sticho: *Conspicatus sum interim cercurum, quo ego me maiorem non vidisse censeo.*

CEREBROSI, ad insaniam faciles. Gloss̃ar. *Cerebrosus*, ὀξύχολος. Lucil. Satyr. lib. 15.

Te primum cum istis insanum hominem & cerebrosum.

Horat. lib. 1. serm. Sat. 5.

——— donec cerebrosus prosilit vnus
Ac mulæ nautæque caput lumbósque saligno Fuste dolat.

Columella lib. 2. *Eo tempore satum pecoribus noxium, & præcipuè bobus, quos pabulo suo cerebrosos reddit.*

CEREO, antiquis creo: à quo Ceres, quod omnia creet; non, vt Varro & Cicero, à gerendo. Hinc & Cerus manus, pro creatore bono. In Saliari carmine: OMNIA DAPATILIA COMISSE IANI CVSIONES DVONVS CERVSES, DIVIVS IANVSQVE VENIT. Vt autem ab gnatus factum *gnarures*, sic à Ceres *Cerures*: quod prisci per s, *Ceruses* (vt *Cosolæ, ruse, fœdesum, eso, dolosi*; pro Corollæ, rure, fœderum, ero, dolori) enunciabant: de quo disputat Varro lib. 6. de L. L.

CERINVM, vestis cereo colore. Plaut. Epidico: *Cumatile, aut plumatile, cerinum ac melinum, gerræ maxumæ.*

CERITI, laruati, insani, Cereris ira vexati. Plaut. *Quasi aduenienti morbo medicari viuere, tu certè aut laruatus, aut ceritus.* Idem Amphitr. *Quæso quin tu isthanc iubes pro Cerita circumferri?* Idem Pœnulo: *Neque nos populus pro ceritis insectabit lapidibus.* Serenus Samonicus cap. 7. *Ceritum sæpè horrendi medicantur odores.*

CERNERE, cedere. Accius Myrmidonibus: *Regnum tibi permitti malunt, cernam, tradam exercitum.* *Cernere* etiam pro audire. Accius Chrysippo: *Quid agam? vox illius certè est, idem omnes cernimus.* Non. *Cernere bellum*, dimicare. Lucr. lib. 5.

Tantum spirantes æquo certamine, bellum
Magnis de rebus inter se cernere certant.

Accius ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: *Primores procerum reuocarent nomina, nisi esset quis qui armis vellet cernere.* Ennius Medea exsule: *Ter sub armis mallem vitam cernere, quàm semel modo parere.* Pacuu. Armorum iudicio: *Et ego potestatem cernundi do omnibus.* Plaut. Amphitr. *Pro patria Amphitruo dum cernit cum hostibus.* Idem Bacchidib. *Nunc Mnesiloche specimen speciiur, nunc certamen cernitur.*

CERNVARE, erat labente vestigio in pronum ire, & sæpe etiam labi. Id genus lusus in Consualibus vsitatum, cùm per pelles vnctas currebant, & in caput se iactabant, quod

quod Græci dicũt ἀσκωλιάζειν. Glossis *cernulat*, κυβιστᾷ, quod est, manibus pedibúsque contractis in caput prouoluitur. Et: *Cernuus*, συ-ταυεστής. Varro de vita pop. Rom. *Etiam pelles bibulas oleo perfusas percurribant, ibique cernuabant:* à quo vetus ille versus in carminibus: *Ibi pastores ludos faciunt cernui consualibus.* Et Virg. 2. Georg. de Saliis:

——— *vnctos saliere per vtres.*

CERNVARE, ad solum deprimere. Senec. epist. lib. 1. in 8. *Qui hoc faciunt non euertit fortuna, sed cernuat & allidit.* Hinc

CERNVVS, ad terram pronus. Virg. 10. Æneid.

—— *eiectóque incumbit cernuus armo.*

Lucil. Satyr. lib. 27. *Modo sursum, modo deorsum, quasi collis cernui.* Apul. lib. 9. Metam. *Quoad super mensam cernuus corruens portentosi cruoris maculas noui sanguinis fluuio proluit. Cernuus* etiam calceamenti genus est. Lucil. lib. 3. Satyr.

Cernuus extemplo plantas conuestit honestas. Fest.

CERRITVS, insanus: detrito e, ex *Cereritus*, quasi Cereris irâ vexatus: vnde Attici vocabant tales δημητριακούς: δημήτηρ autem eadem quæ Erynnis erat. Callimachus: τὴν μὲν ὄγε σπερμῖνεν Ερυννῦ τιλφωσσαίη, i. Cereri. Attius Bacchis: *Pentheus prasto cerritus nobis se stupens vltro ostentum obtulit.* Horat. Satyra 3. lib. 2.

Cerritus fuit an cõmota crimine mentis.

Plaut. Menæchmis: *Num laruatus est ille, aut cerritus fac sciam.* Idem Rudente: *Elleborosus sum, at ego cerritus: hunc non omittam tamen.* Cic. ad Atticum lib. 8. epist. 5. *Etsi solet eum, cùm aliquid furiose fecit, pœnitere, nunquam tamen cerritior fuit, quàm in hoc negotio.*

CERRONES, leues, inepti, à cratibus dicti: quòd Siculi aduersùs Athenienses cratibus pro scutis sint vsi, quas Græci γέῤῥας appellant. Hinc *concerrones*, & *concerra*. Plaut. Mostellaria: *Nunc ego me illo per posticum ad concerrones conferam.* Lucil. Satyris: *Tapullam legem rident concerre opimi.* Fest.

CERTATIM, festinanter. Virg. 5. Æneid.

Certatim socij feriunt mare, & æquora verrunt. Idem 8. Æneid.

Tum lecti iuuenes certatim araque sacerdos.

CERTATVR, certat. Pacuu. Armorum iudicio: *An quis est, qui te esse dignum, qui cum certetur, putat?* Non.

CERTISSANT, certa fiunt. Pacuu. Chryse: *Atque eccos vnde certissent.*

CERVARIA, ouis quæ pro ceruâ immolabatur Dianæ. de qua Ouid.

Quæ semel est triplici pro virgine cæsa Dianæ,
Nunc quoque pro molli virgine cerua cadit.

CERVCHVS, cornutus, κερῦχος. Ponuntur ceruchi pro omnibus naualibus, quæ in vtrumque veli latus diffunduntur, de quibus Poëta:

Cornua velatarum obuertimus antennarum.

Quidam *Ceruchos* accipiunt pro cauea illâ quæ in fastigio nauigij sustollitur effigie corniculata. Val. Flaccus Argonaut. lib. 1.

Temperet vt tremulos Zethes fraterque ceruchos. Lucan. lib. 10.

Transtraque nautarum, summique a[...]

fere

sere ceruchi. Et lib. 8.
Surgit & instabat summis minor vrsa ceruchis.
Apul. lib. 11. de asino aureo: *Et puppis intorta cerucho bracteis aureis vestita fulgebat.* Hic tamen *Chenis'o* legere quibusdam placet: vt *Cheniscus* loculus dicatur & vas, in puppe nauis; vel quòd puppis ipsa esset ad effigiem chenicis inflexa intortaque.

CERVI, stipites furcillati. Cæsar lib. 7. *Hinc loricam pinnásque adiecit grandibus ceruis, eminentibúsque ad commissuras pluteorum, atque aggeris, qui ascensum hostium tardarent.*

CESSE, pro cessisse. Turpil. Lindiâ: *Consilium occepi, literas misi ad senem Nostrum, processe nobis ex sententiâ Mercaturam.* Non. Lucr. lib. 1.
Nam quaecunque priùs de parti corpore cesse
Constitues, hoc rebus erit pars ianua lethi.

CESTICILLVS, circulus, quem aliquid laturi in caput ponunt, quò commodius onera portent. Pompeius. Arculum eundem nominabant.

CESTIS, pro cestibus. Varro, væ victis, ἢ περὶ φιλονεικίας: *Pugil is, spectatores, qui miserum putatis vinci, quaero à vobis, si aduersarius supercilia mî cestis discobinarit, num quis vestrûm sua mihi est daturus?*

CETRA, obstaculum, scutum. Varro, væ victis, ἢ περὶ φιλονεικίας: *Quis rotundam facere cetram nequeat?* Liuius lib. 1. belli Punici: *Ipsi cetris superpositis incubantes flumen transnatauere.* Apul. lib. 10. *Et galeam longè promicantem, & scutum cetris his longius lucens.*

CETTE, dicite, vel date, à cædò. Ennius Medeâ: *Saluete optima corpora, cette manus vestras, meásque accipite.* Pacuu. Atalanta: *Is vestrorum vter sit, cui signum datum est, cette.* Accius Menalippo: *Æneam aliquis cette in conspectum, aut nos vbi est ducite ad eum.* Næuius Lycurgo: *Proin Dryante rege prognatum patrem Lycurgum cette.* Plaut. Mercatore: *Vxor tibi placida & pacata est, cette dextras iam nunc.*

CEVERE, verbum obscœnæ significationis. Iuuenal. Sat. 2.
——ego te ceuentem Sexte verebor,
Infamis Varillus ait. Martial.
Sed pedicaris, sed pulcrè Naeuole ceues. Ceuens glossis κύφων.

C H

CHARTVS, pro charta. Lucil. lib. 27. Satyr. *Lessus vbi nunc Graeci? vbi nunc Socratici charti? quid quaeritis? perimus.* Non.

CHILONES, seu LABIONES, veteri Romanorum cognomento appellabantur, qui labiis erant eminentibus: ἀπὸ τῶν χειλῶν. Solebant enim antiquitus Romani à corporis accidentibus, aut ab membri vitio vel iacturâ denominari plerunque: quales fuerunt Cæci, Limi, Sili, Simi, Silones, Chilones, Nasones, Capitones, Flacci, Frontones, Suræ, Lappæ, Plauti, Planci, Pansæ, Valgi, Vari, Vagæ, Scauri, Seditigi, Falcones, Bronchi, Malici, Capellæ, Nasicæ, Mammulæ, Dentati, &c.

CHLAMIDA, chlamys. Apul. lib. 10. *Adest luculentus puer nudus, nisi quòd ephebica chlamida sinistrum tegebat humerum.* Idem lib. 11. *Et humeris*

meris depēdebat pone tergum talorum tenus pretiosa chlamida. Idem Florid. *Chlamida velat vtrumque brachium adusque articulos palmarum.*

CHORAGIVM, virginale funus interpretatur Fulgentius. Apul. Metamorph. lib. 4. *Choragio itaque perfecto, deiectisque capitibus domuitionem parant.* Idem lib. 2. *Et cantatrices anus in ipso momento choragy funeris perpeti celeritate alienam sepulturam anteuortunt.* Et lib. 4. *Iam feralium nuptiarum miserrimæ virgini choragium struitur.*

CHORAGIVM, locus post scenam, vnde ad ludos necessaria promebantur; cuius præfectus *Choragus* dicebatur. Vitruu. lib. 5. *Choragiaque laxamentum habeant ad chorum parandum.* Plaut. Prologo Captiuorum: *Nam hoc panè iniquum est comico choragio, canari de subito nos agere tragœdiam.* Idem Persâ: *Ornamēta abs choriago sumito.* Tranquill. Octauio Augusto cap. 70. *Cùm primùm istorum conduxit mensa choragum.*

C I

CIAM VESTEM tenuissimam, pretiosissimámque celebrant antiqui omnes. Lucr. lib. 4.

Et bene parta patrum fiunt anademata, mitræ
Interdum in pallam Melidensia ciaque vertunt.

CIBATVS, alimonia. Lucr. lib. 6.

Aut alios hominum pastus, pecudumque cibatus,
Aut etiam suspensa manet vis aëre in ipso.

Plaut. Milite: *Coge in obsidium perduelles, nostris præsidium para, Intercludе inimicis commeatum, tibi muni viam, Qua cibatus commeatúsque ad te, & legiones tuas Tutò possit peruenire.*

CIBELLA, mensæ genus rotundæ. Fest. Varro lib. 4. Analog. *Mensam escariam cibellam appellabant, ea erat quadrata, vt nunc etiam in castris est; à cibo dicta, postea rotunda facta.*

CIBICIDÆ, qui cibos cædunt, hoc est, vorant & lurcantur. Lucil. lib. 27. *Viginti domi, an triginta, vel centum cibicidas alas.* Non. Glossar. cibicidas σιτοφάγυς vocat: hoc est, merdam deuorantes.

CICCVS, mēbrana tenuis, quæ est in malo Punico cellularum discrimen. Glossæ: *ciccum*, ῥοᾶς ὑμὴν. Item γρύκκοκκος. Plaut. Rudente: *Eluas tu, an exungare, ciccum non interduim, tibi ego nunquam quidquam credam, nisi accepto pignore.* Idem Trinummo: *Faciat quod volet, densum ciccum non interduo.* Varro lib. 6. de L. L.

CICONINVS, à ciconia. Sidon. lib. 2. epist. 14. *Vsque ad aduentum hirundineum, vel ciconinum Iani Numæque ninguidos menses in ocio fuliginoso, seu tunicata quiete transmittere.*

CICVMA, auis nocturna. Fest. Putant alij esse cucumam, alij vespertilionem. Cælius nycticoracem interpretatur, lib. 17. cap. 11.

CICVRARE, mansuefacere. Pacuu. *Nulla res neque cicurare, neque mederi potis est, neque reficere.* Varro lib. 6. de L. L.

CIERE, vocare. Fest. Lucr. lib. 5.

——— cùm denique secla ferarum
Dissimiles soleāt voces variásque ciere
Cum metus, aut dolor est, & cùm iam gaudia

gaudia gliscant.
Liuius: *Ciere patres qui poterant, patricij dicti.* Virg. lib. 6. Æneid.
——— *quo non præstantior alter Ære ciere viros.*

CILLERE, mouere: vnde *fircillæ*, quòd frumenta moueant: & *oscillæ*, quòd os iis cillatur. Seru. Fest. Isidor. lib. 20. cap. 24. Macr. lib. 1. cap. 5. Plaut. Amphitr. *Aliquem hominem allegem, qui mihi aduenienti os obcillet probe.* Virg. lib. 2. Georg. *Oscilla ex alto suspendunt mollia quercu.*

CILLVS, à cinno dictus, vt & Cirrus. Sumitur interdum pro capillo cirrato, & ab eo Cinnæ, βοστρυχῶδοι: interdum pro cilio. Cicero (ex Lucilio) epist. 49. ad Attic. lib. 13. *Ad Cæsarem quam misi epistolam, eius exemplum fugit me tum tibi mittere, nec id fuit, vt suspicaris, quod me puderet tui, ne ridiculè mihi cillus.*

CIMBRI, linguâ Gallicâ olim dicti latrones, seu bellatores. Fest. Sic *Isauros*, piratas; *Ambrones*, dissolutos turpísque vitæ homines appellarunt. Belgæ, qui linguæ Gallicæ antiquæ reliquias adhuc retinent, virum militarem hodiéque vocant *een Cember*, siue, *Kemper*.

CINÆDI, saltatores, pantomimi. Lucil. Satyr. lib. 2.
Stultè saltatum te interuenisse cinædũ.
Scipio Africanus Æmilianus orat. cont. leg. iudiciariam Tib. Gracchi. *Docetur præstigias inhonestas, cũ cinædulis ac sambuca psalterióq; eũt in ludũ histrionum.* Macr. Satur. lib. 3. c. 14. Plaut. Aulularià: *Ita sum fustibus mollior magis, quàm vllus cinædus.* Idem Milite: *Tum ad saltandum non cinædus vsque magis saltat quàm ego.* Hinc *Cinædica* cantio, quæ ad saltandum mouere aliquem posset. Plaut. Sticho: *Lepidam aliquam & suauem cantionem incipito, cinædicam.* Et *Cinædior*, id est, impudentior. Catull. epigr. de Veri scorto: *Hic illa vt decuit cinædiorem.* Sic à Pathico Paticissimus dixit Martialis lib. 12. ad Rufum: *Musæi paticissimos libellos.*

CINCTA, flaminica veste velata. Fest.

CINCTVTVS, subcinctus: antiquissima Romanorum veste, quæ cinctus appellabatur, indutus. Ouid. lib. 5. Fast.
Semicaper coleris succinctis Faune Lupercis.
Horat. arte poëticâ:
Fingere cinctutis non exaudita cethegis Continget.

CINEFACTVM, in cinerem dissolutum. Lucr. lib. 3.
At nos horrifico cinefactum te prope busto
Insatiabiliter deflebimus, æternúmque
Nulla dies nobis mœrorem è pectore demet.

CINERARII fines, sunt sepulturarij. Auctor de limit. *Fines cinerarios, siue sepulturarios sic intelligis quò vadant rigores inter possessiones.* *Cinerarium* etiam sunt ollæ & vrnæ cinerum, seu vasculum quo condebantur mortua corpora. Vetus inscriptio: MASSAM. COM. CINERARIO. TI. CLAVDIO. VERECVNDO. PATRONO. ET. SIBI.

CINERARIVS, à cinere appellatus, qui ministrabat calamistros in cinere calfaciendos, quibus capilli crispabantur. Glossis δοῦλος ἰγαλίας. Varro lib. 4. de L. L. Cato in libris Originum ait vocari cinerarium.

tium, qui vnguenta ex cinere composita conficiebat, quibus capillum, vt rutilior fieret, vngebant mulieres. Auctor Charisius lib. 1. Lucil. lib. 6. *Zonatim circa impluuium cinerarios eludebat.* Catul.

Iam tuum cinerarius
Tundet os, miser, ah miser.

CINGVLI, homines dicti, qui in eis locis, vbi cingi solent, tenues sunt, & iuncei. Fest.

CINIFLONES, cinerarij, qui calamistris crines inurunt, parasiti. Horat. Satyr. 2. lib. 1.

Custodes, lectica, ciniflones, parasiti,
Ad talos stola dimissa, & circumdata palla.

CINIS, fœmininè. Caluus:

Cùm iam fulua cinis fueris. Catull.
Troia virum ac virtutum omnium acerba cinis. Lucr. lib. 4.
Quippe vbi nulla latens animaï pars remaneret
In membris cinere vt multâ latet obrutus ignis. Virg. in Ceiri:
Non minùs illa tamen reuehi, quod mœnia crescant.
Gaudet: at ei patriæ cinis est iucunda sepulta.

CINNVS, ex multis liquoribus commixtum potionis genus, quod Græci κυκεῶνα appellant. Cic. de Oratore: *Est autem quidam interiectus inter hos medius, & quasi temperatus, nec acumine posteriorum, nec flumine vtens superiorum, vt cinnus amborum, neutro excellens.*

CINXIA, Iuno dicta, cuius in nuptiis nomen sanctum habebatur, quòd initio coniugij vir cingulum soluebat, quo noua nupta erat cincta, factum ex lanâ ouis; vt sicut illa in glomos sublata, coniuncta inter se est: sic vir suus secum cinctus vinctúsque esset. Hunc Herculaneo nodo vinctum vir soluit ominis gratiâ, vt sic ipse felix sit in suscipiendis liberis, vt fuit Hercules, qui LXX. liberos reliquit. Fest.

CIPRIVM, bonum antiquos dixisse tradit Varro libris de analog. vnde *Cyprius vicus* dictus est, quòd, cùm Sabini locum insedissent, boni ominis caussâ *Cyprium*, hoc est, bonum nuncuparunt: cui postea propter Tulliç inhumanum scelus, quæ nefando facinore carpentum supra defuncti patris corpus egerat, *Scelerati* indidere nomen.

CIRCANIA auis, quæ volans circuitum facit. Fest.

CIRCITES, circuli ex ære facti. Fest.

CIRCITOR, vide *Fraxare*.

CIRCVMCIDERE VINVM; quod est abstinere à vino. Celsus lib. 4. cap. 20. *Circumcidendum vinum est in totum.* Et lib. 6. cap. 9. *In dentium autem dolore, vinum ex toto circumcidendum est.* Sic idem lib. 4. cap. vlt. *Ambulare circumcisâ omni negotiosâ cogitatione*, pro remota. *Circumcisos, aut sublatos sumptus* dixit Liuius lib. 42. Et alibi, *stipendia circumcisa*; pro diminuere. Phædrus fab. 77. *Qui circumcidis omnem impensam funeris.*

CIRCVMSTREPITA FENESTRA, strepitu impulsa. Apul. Apolog. *Diebus ac noctibus ludibrio iuuentutis ianua calcibus propulsata, fenestræ cantibus circumstrepitæ.*

CIRCVMLVVIVM, ius prædiorum. Cic. de orat. lib. 1. *Gentilitatum, cognationum, alluuionum, circumluuionum.*

CIRCVMPEDES, serui, qui domunis

m inis suis adsistunt, eósque sequuntur. Cic. 3. Verrin. *Seruos artifices pupulis cùm haberent domi, circumpedes autem formosos & literatos suos esse dicebat.*

CIRCVMSECVS, ex omni parte, circum. Apul. lib. 2. Metam. *Cùm nos omnes circumsecus astantes in clarum cachinnum videret effusos.* Idem lib. 5. *Et multi colonûm, quique circumsecus venantur.* Sic antisecus.

CIRCVS, omnis ambitus, vel gyrus: cuius est diminutiuum *Circulus.* Accius Andromedâ: *Quot luna circos annuos instituit.* Marcell. Plaut. Persâ: *Isthuc marinus passer per circum solet.* Lucr. lib. 6.

——quin ferri quoque vim penetrare sueuit,
Vndique quà circum coli lorica cohercet, Morbida vis.

Circus item locus muro septus, in quo curulia certamina peragebantur. Fuerántque tres Romæ: Circus Apollinaris, seu Flaminius, ad campum Flaminium; vbi Tauricis ludis circum metas currunt: Circus maximus, inter Palatium & Auentinum: Circus Neronis, in Vaticano. Plaut. Corniculariâ: *Quid cessamus ludos facere? circus noster ecce adest.* Varro lib. 4. Analog. Virg. lib. 5. Æneid.

——mediaque in valle theatri
Circus erat.

CIRNEA, vas vinarium: ἀπὸ τοῦ κιρνᾶν, i. à miscendo. Plaut. Amphitr. *Cadus erat vini, inde impleui cirneam.*

CIRRI, capitis crines contorti & crispati. Varro Cato, vel de liberis educandis: *Itaque Ambraciæ primum puerilem capillum demptum, item cirros ad Apollinis ponere solent.* Non.

CIS, pro vltra. Varro Rhetor. lib. 20. *Eo die cis Tiberim redeundum est, quòd de cælo auspicari ius neminus sit præter magistratus.*

CIS DIES paucos, propediem. Plaut. Mostellariâ:

Cis herclè paucas tempestates Tranio,
Augebis ruri numero genus ferratile.

Idem Truculento:

At nulla faxim cis dies paucos siet.

CISPELLO, abigo. Plaut. Amphitr. *Capiam coronam mî in caput, adsimulabo med esse ebrium, atque illuc sursum adscendero, inde optimè sic cispellam virum.*

CITERIA, effigies arguta & loquax, risus gratiâ in pompa Romæ vehi solita. Cato in Cæcilium: *Quid ego cum illo disertem ampliùs? quem ego denique credo in pompa vestitatum iri ludis pro citeria.* Fest.

CITIOR, à citò. Plaut. *Nullam ego rem apud homines citiorem quam famam reor.*

CITRATVS, vltratus, citerior, vlterior. Auctor fin. regund. *Si decumanum crescere deprehenderis in meridianum & cardinem partis occidentis: occidens erit pars sinistrata & vltrata, vt dextratum & citratum inuenias, similiter lapidum scriptura ostendit.* Hygenus de lim. const. *In regione dextratâ & vltratâ eidem numeri inscribuntur: sic & in regione sinistratâ, & citratâ.*

CITROSAM VESTEM dici vult Fest. à similitudine citri, quòd sit vndatim crispa: at Macrobius, quòd poma citri vestibus insererentur ad odorem concipiendum. Quod significat & Homerus: εἵματα δ' ἀμφιέσασα, inquiens, θυώδεα σιγαλόεντα. θύον malum citreum appellat,

appellat. Glossis etiam θύϊνον, citreum. Næuius bello Punico: *Pulcram ex auro vestem atque citrosam.*

CITVMA (vt ait Nonius,) sunt proxima cœlo millia. Cic. de Repub. lib. 1. *Quare, si places, deduc orationem tuam de eo loco ad hac cituma.* Idem lib. 6. *Ex quibus erat ea minima, quæ vltima cœlo cituma terris luce lucebat alienâ.* Non. Prisc. lib. 3. Apul. de Deo Socratis: *Cùm sit aeris agmen immensum, vsque ad cituma Lunæ Helicémque.*

CITVS, pro diuiso, separato: vnde *oscitare*, à diuisione oris. Virg. 8. Æneid.

At procul inde citæ Metium in diuersa quadrigæ Distulerant.

CIVICA corona, quercea, frondem habens perennem, quam ciuis ciui, cui salutem debebat, testem seruatæ in prælio vitæ dabat. Tranquill. Iul. Cæs. cap. 2. *Reliqua militia fœcundiore fama fuit, & à Thermo in expugnatione Mitylenarum ciuica donatus est.* Cic. pro Plancio: *Id etiam gregarij milites faciunt inuiti, vt coronam dent ciuicam, & se ab aliquo seruatos esse fateantur.*

C L

CLACENDIX, genus conchæ. Plaut. Vidulariâ: *Apposita est clacendix: at ego dicam signi quid sit?* Prisc. lib. 5.

CLAM, cum casu accusandi sæpè apud Plautum. Asinariâ: *Suppiles clam domi vxorem tuam.* Ibidem: *Hic senex, si quid clam vxorem suo animo fecit volup.* Casinâ: *Paterque filiúsque clam alter alterum.* Ibidem: *Sperat, si ei sit data, sibi fore parata clam vxorem excubias foris.* Ibidem: *Erit hodie tecum quod amas clam vxorem.* Mercatore: *Nam si vir scortum duxit clam vxorem suam.*

CLANDESTINÒ, absconditè. Lucil. lib. 26. Satyr. *At enim dicis, clandestinò tibi quod commissum fuerat, ne mutires, neu mysteria ecferres foras.* Non. Plaut. Milite: *Nam hoc negotij clandestinò vt agerem mandatur mihi.*

CLARARE, pro declarare: sic *mentum* pro commentum, *minisci* pro reminisci dixerunt antiqui. Cic. Prognosticis: *Non potuit nobis notâ clarare figurâ.* Idem ex antiquo poëta:

Iuppiter excelsâ clarabat sceptra columnâ. Lib. 1. de diuinat.

Lucr. lib. 3.

——— *animi natura videtur*
Atque animæ claranda meis iam versibus esse. Idem lib. 4.
Multaque in his rebus quæruntur, multaque nobis
Clarandum est.

Lucil. Satyr. lib. 30.

——— *sic vbi ad aures*
Fama tuam pugnam clarans allata dicasset.

Horat. carm. lib. 4. ode 3.

Illum non labor Isthmius
Clarabit pugilem.

CLARET, clarum est. Turpilius Pædio: *Cuius aduentu insula hodie claret Cypros.* Ennius Telamone: *Nam ita mihi Telamonis patris, atque facies proaui Iouis grata est, atque hoc lumen candidum claret mihi.* Idem annalium lib. 8.

Ergo magísque magísque viri nunc gloria claret. Non. Cic. de Senectute. Lucr. lib. 6.

——— *quod in primo quoque carmine*

clares.

CLARIGARE dicebant veteres Romani, cùm bellum hostibus indicebant per fecialem, seu patrempatratum, qui res raptas clarè repetens, & telum in hostiū agrum iaciens, his verbis vtebatur, vt scribit Cincius lib. 3. de re milit. *Quòd populus Hermundulus, hominésque populi Hermūduli aduersus populum Romanum bellum fecere deliqueréque, quódque populus Romanus cum populo Hermundulo hominibus Hermundulis bellum iussit: ob eam rem ego popul.ùsque Romanus populo Hermundulo hominibúsque Hermundulis bellum indico, facio.* Gell. lib. 16. cap. 4. Plin. lib. 22. cap. 2. *Hac* (verbenâ) *semper & legati cùm ad hostes clarigatúmque mitterentur, vsi sunt*, id est, res raptas clarè repetitum: vnus itaque *verbenarius* vocabatur. Liuius lib. 8. *Vt eius, qui cis Tiberim deprehensus esset vsque ad mille passus* 200. *pondo clarigatio esset.* Glossarium: *Clarigatio*, ἁρπαγῆς ἐπιχυελασμός, δηνεῖα.

CLARIGATIO, arrestum. Torneb. ad Varr. L. L. voce *Feciales*.

CLARITVDO, claritas. Sisenna histor. lib. 3. *Quod fortasse ex voluntate suâ summa cum claritudine celeriter confecisset.* N. Marcell. Salust. Iugurth. bello: *Cùm praesertim tam multae variaeque sint artes animi, quibus summa claritudo paratur.* Gell. lib. 7. cap. 5. *Histrio in terrâ Graeciâ fuit, famâ celebri, qui gestus & vocis claritudine ac venustate caeteris antestabat, nomen fuisse aiunt Polum.*

CLASSICI testes, qui signandis testamentis adhibebantur. Fest. *Classici* etiam primae tantùm classis homines, qui C. & XXV. millia aeris ampliúsve censi erant, dicuntur. Gell. lib. 7. cap. 13. Et *Classicus* scriptor, pro insigni & non proletario. Idem lib. 19. cap. 8.

CLASSIS PROCINCTA, exercitus instructus ad praelium. Fest. In lege flaminis Dialis: EQVO. DIALEM. FLAMINEM. VEHI. RELIGIO. EST. CLASSEM. QVE. PROCINCTAM. EXTRA. POMOERIA. VIDERE. Gell. lib. 10. cap. 15. ex Fabio Pictore.

CLAVATA, vestimenta clauis intertexta, aut calceamenta clauis confixa. Fest. Lamprid. *Ita vt pura mantilia mitterentur sapius cocco clauata, aurata verò nunquam.*

CLAVATOR, seruus ad tutelam domini fustibus clauáque instructus. Plaut. Mercatore: *Egomet mihi comes, clauator, eques, agaso, armiger.* Idem Rudente: *Ehem optimè adepol eccum clauator aduenit.* Glossarium: *Clauarius*, ὀλκηδόνος.

CLAVDEO, pro claudico. Caecil. Epiclero: *An vbi vos sitis, ibi consilium claudeat?* Prisc. lib. 10. Symmach. lib. 1. epist. 33. *Et vereor ne fortè in nos parētis claudeat adfectio.*

CLAVIM DARE parturientibus ad significandam partus facilitatem, consuetudo antiquis erat Romanis, vt ait Festus; candémque in diuortio adimere viri solebant vxoribus, testante Cicer. Philip. 2.

CLAVSA VIARVM, pro viae clausae. Lucr. lib. 4.

Et tamen ipsa quoque haec dum transit clausa viarum
Vox obtunditur.

Sic

Sic *abdita terræ*, lib. 6.

Denique vbi argenti venas aurique sequuntur

Terrai penitus scrutātes abdita ferro.

Aut quia non veniunt omnino aliena

Et *aliena salutis*, lib. 3. (*salutis.*

Apul. Metamorph. lib. 1. *Postquam ardua montium, & lubrica vallium, & roscida cespitum, & glebosa camporum emersi.* Catullus:

Rabidum salum tulistis, truculentaque pelagi.

Horatius lib. 4. oda 12.

— amaraque curarū eluere efficax.

Virg. Æneid. 6.

——— telluris operta subire.

Tacitus Annal. lib. 1. *Tiberis auctus plana vrbiū stagnauerat.* Et lib. 4. *Iussa principis magis quàm incerta belli metuens.* Lucr. lib. 1.

——— calique serena

Concutiat sonitu. Et lib. 4.

——— per strata viarum.

Idem lib. 6.

Nec tamen hæc ita sunt aliarum rerum aliena.

CLAVVS, vestimentum senatorium: vnde *Laticlauij*, lato clauo insignes, id est, senatores: Græcè πλατύσημοι. Suet. Oct. Augusto cap. 38. *At ne quis expers castrorum esset, binos plerumque laticlauios præposuit singulis alis.* Silius lib. 3.

Sacrificā lato vestē distinguere clauo.

Ouidius:

Curia restabat, claui mensura coacta est.

Plin. lib. 9. cap. 39. *Nam toga prætexta & latiore clauo Tullum Hostilium è regibus primum vsum Hetruscis deuictis, satis constat.*

CLAVVS ANNALIS, qui figebatur quotannis in parietibus, vt per eos numerus colligeretur annorum. Fest. De quo Liuius lib. 7.

CLEPERE, furari. Cic. lib. 4. de repub. *Non modo, vt Sparta, rapere, vbi & pueri clepere discunt.* Varro octogesimo: *Scitque opificio non probiter clepere.* Plaut. Pseudolo: *Rape, clepe, harpaga, bibe, es, fuge.* Interdum obseruare, & aucupari. Accius epigr. *Edque hec caussā, ne quis nostra auribus verba cleperet.* Pacuu. Hermonia: *Sermonem hic nostrum ex occulto clepit, quantum intelligo.* Non. In Legibus: SEI QVIS CLEPSIT, VT POPOLO SCELVS EST NIVE CVI CLEPTVM ERIT. SEI QVIS ALTERO DIE FAXIT INSCIENS. PROBE FACVM ESTO. Liu. lib. 22. Lucr.

Atque aliquos ibus ab rebus clepsēre foróque.

Fest. Attius Prometheo:

Et Volcania templa sub ipsis

Collibus, in quos delatú locos

Dicitur alti ab limine cœli

Ætnaa vi spirare vapos

Feruidus, vnde ignes mortalibus

Diuisse cluet doctú Prometheus

Clepsisse dolo, pœnásque Ioui

Fato expendisse supremo.

Varro lib. 6. de L. L.

CLEPTÆ, fures. Plaut. Truculento: *Dum illi agunt, quod agunt, cæteri clepta furantur, vel harpagant.*

CLIENTA; pro cliens. Horat. Carm. lib. 2. ode 18.

Nec Laconicas mihi

Trahūt honestæ purpuras clietæ.

Plaut. Rudente: *Benefactum & volupe est, hodie me his mulierculis Tetulisse auxilium, iam clientas repperi.* Idem Milite: *Habeo eccillam clientam*

tam meam, meretricem adolescentulam.

CLINAMEN, & CLINARE, pro declinatio, & declinare: sicut *mentum*, pro commento. Lucr. lib. 2.

Quare etiam atque etiam paulum clinare necesse est
Corpora, nec plus quàm minimum.

Idem:

Id facit exiguũ clinamen principiorũ,
Nec regione loci certa, nec tempore certo.

CLINICI dicuntur Medici, à lectis, quos frequentant ægrotantium, ἀπὸ τῆς κλίνης. Tria autem fecerunt veteres Medicinæ genera: Empiricen, Iatralepticem, Clinicen. Martial. lib. 1. epigr. 87.

Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Diaulus,
Cœpit quo poterat clinicus esse modo.

Inscriptio Asilij. P. DECIMVS. P. L. EROS. MERVLA MEDICVS CLINICVS CHIRVRGVS OCVLARIVS VI VIR. Lips.

CLINICI etiam dicuntur, qui ita morbo adfecti sunt, vt surgere è lecto nequeant, nullaque amplius de eorum salute spes est; quos Latinè deploratos & expositos vocamus. Plin. 25. cap. 5. *Medetur etiam morbis comitialibus, vertigini, melancholicis, stomachicis, spasticis, clinicis.*

CLITELLÆ non tantùm dicuntur, quibus sarcinæ colligatæ à mulis portantur; sed etiam locus Romæ, propter earum similitudinem: & in viâ Flaminiâ loca quædam deuexa subinde & accliua. Græci enim κανθήλια tum asinorum ornamenta vocant, tum loca accliuia & aspera. Est etiam tormenti genus eodem nomine appellatum.

CLIVIA auspicia, quæ vetabant quid fieri. *Cliuina* auis prohibitoria. Plin. lib. 10. cap. 14. *Cliuinam autem ab antiquis animaduerto ignorari; quidam clamatoriam dicunt, Labeo prohibitoriam.*

CLIVVM, pro cliuus. Memmius: *Ille ardua nitens fortunæ scandere cliua.* Cato de tribunis militum: *Loca ardua & cliua depressa.* Non.

CLOACALE flumen, dixisse Catonem, pro cloacarum omnium colluuie, auctor est Fest. Pomp.

CLOACARE, inquinare: vnde *Cloacæ* dictæ. Idem.

CLOPPVS, vel CLAVPVS (διὰ συγκοπῆς, pro claudibus) appellatur claudus; nisi quis fortè per contractionem ex Græco deduci malit, quasi χωλὸς τοὺς πόδας. Glossæ: *Cloppus*, χωλός. Cic. ad Atticum lib. 12. epist. 3. ex Lucilio: *Ac vereor ne iste auctionem nullam faciat, sed ludis factis Cloppo subsidio occurrat, ne talis vir ἀλογηθῇ, sed μελήσει.*

CLVCIDATVM, dulce, suaue, ἀπὸ τὸ γλυκύ. Næuius in Agedone: *Clucidatus suauisque, tametsi à magistris accepimus mansuetis.* Varro lib. 6. de L. L.

CLVDVS, claudus. Plaut. Pseudolo: *Apud anum illam diabolarem, cludam, crassam Chrysidem.* Idem Aulularià: *Tum autem interdiu quasi cludus sutor domi sedet totos dies.* Sic Martial. lib. 11. epigr.

Sed mors vocis iter properauit cludere blandè.

Glossarium: *Clodus*, χωλός: *sic Clostarius*, κλειδοποιός.

CLVEO, nominor, dicor. Lucil. lib. 30. Satyr.

Cuiâ

Cuiâ operâ Terginocalix per castra cluebat.

Ennius Ambraciâ: *Per gentes esse cluebat omnium miserrimos.* Attius Prometheo: *Vnde ignes mortalibus diuisse cluet doctus Prometheus clepsisse dolo.* Non. Varro lib. 6. Analog. Plaut. Menæchmis: *Res magis queritur, quàm fides cuiusmodi clueat.* Idem Ampithr. *Id modò si mercedis datur mihi, vt meus victor vir belli clueat.* Idem Rudente: *Huius fani sacerdos clueo.* Varro epigr.

Vino nihil quicquam cluit iucundius:
Hoc agritudinem ad medendum inuenerunt,
Hoc hilaritatis dulce seminarium,
Hoc continet coagulum conuiuia.

CLVEOR, & CLVOR, nominor. Pacuu. Ilioniâ. *Sed hae cluentur hospitum infidelissimi.* Varro ὄνος λύρας: *Pacuuij discipulus dicor, porrò is fuit Ennij, Musarum Pompilius cluor.* Non. Plaut. Pseudolo: *Quippe ego ni te contemnam Stratioticus homo qui cluear.*

CLVMÆ, folliculi hordei: aliàs glumi. Fest. Græcè ἔλυτρα. Glossarium: *Cluma*, χελῦς λέπυρον.

CLVNACVLVM cultrum saginarium dixere; seu cultrum poparum & laniorum, ad iugulanda pecora saginata: dictum vel quòd clunes hostiarum diuidat, vel quòd ad clunes poparum dependeat. Placidus in Glossis: *Clunaculum* pugio dictum, quod clunes selegit, item *spatha.*

CLVNÆ, simiæ, à tritis clunibus. Græcè κερκόλιπες.

CLVNIS, masculinè. Plaut. Abroico: *Quasi lupus ab armis valeo, clunes infractos gero.* Fest. Non. Iuuen. Sat. 5.

Ad terram tremulo descendunt clune puellæ.

CLVPEAT, pro clypeat. Pacuu. Hermoniâ: *Currum liquit, chlamyde contorta astu clupeat brachium.* Varro lib. 4. Analog. Sic *Clupeus*, pro clypeo. Ennius Andromedâ: *Nam vbi introducta est, puerúmque vt lauerent collocant in clupeo.* Idem Iphigenia:

Quid nocti' videtur? AL. in altisono
Cœli clupeo temo superat
Stellas sublime, etiam atque etiam
Cogens noctis iter.

Varro lib. 6. de L. L.

CLVSARIS angulus, *clusare* latus, apud rei agrimensoriæ scriptores: & *cludere*, verbum iis proprium. Hygenus de limit. const. *Omnes lapides in frontibus inscribamus, reliquos in lateribus clusaribus: omnes enim centuriæ singulos habent angulos clusares.* Ibid. *Sequitur vt illic vnus tantùm clusaris angulus vacet.* Idem: *Quadrata portio clusaris vacat ab inscriptione.* Idem: *Exteriores anguli centurias cludunt.* Ibid. *Voluerunt centurias inscriptionibus cludi.* Frontin. de limit. agr. *Quod assignationi superest, linea cludatur, & subsecetur.* Idem: *Qui vltra limites finitima linea cluditur.*

CLVSINVM PECVS, pro callida & vrbana meretrice posuit Plautus Truculento: *Tu verò clusinum pecus, aduenisti huc nos tentatum cum exornatis ossibus.*

CLVTVM, κλυτὸν, gloriosum. Fest. Inde *inclutus.*

CLYPEAT, armat, à καλύπτω. Pacuu. Hermionâ: *Currum liquit, chlamyde contra astu clypeat brachium.* Eodem modo etiam *galeare* dixerunt.

dixerunt. Cinna epigr.

—— miseras gaudet galeare puellas.

Non.

CLYPEVM, in neutro. Licin. in Marte: *Pars magna leuius clypea portant.* Laber. Sororibus: *Hoc voluit clypeum contra puluem proiici.* Charis. lib. 1. Virg. lib. 9. Æneid.

Dat tellus gemitum, & clypeum superintonat ingens.

Liuius libr. 48. *Duodecim clypea ærata ab Ædilibus sunt posita.* Et lib. 50. *Clypeaque de columnis & signa militaria affixa demsit.*

C N

CNASON, acus, qua mulieres scalpunt caput. Fest. Isid. ἀπὸ τοῦ κνάζειν. Græci καλαμίδα καὶ σύελγγα vocant. Lucilio discerniculum: Apuleio acus crinalis dicitur; de qua Martial.

Tenuia ne madidos violent bombycina crines [mas.
Figat acus tortas sustineátque co-

CNEPHOSVM, tenebricosum, à κνέφας. Fest. Maro in Culice:

Nec mæsta obtemtu diro & ferrugine regna
Cnefosásque domus, ac tartara nocte cruenta Obsita.

Ita in veteri membranà legitur.

C O

COACTILIA, πιλήματα: quæ ex lana coacta & compressa fiunt: Galli *feutres* vocant. vnde *Coactiliarius,* qui pileos conficit. Glossarium: *Coactiligrius, πιλοποιός.* Vlp. ff. lib. 34. tit. 2. l. 25. Aristo etiam *coactilia* vesti cedere ait. Iul. Capitolinus in Pertinace: *Nam pater eius tabernam coactiliariam in Liguriâ exercuerat.* Auctor libelli de rebus bellicis, quo loco Thoracomachum describit: *Hoc loco,* inquit, *vestimẽti genus quod de coactili ad mensuram pectoris humani conficitur, de mollibus lanis timoris sollicitudo solertia magistra composuit.* In antiquo monumento Romæ: D. M. BALLIONIÆ LIVITTIANÆ M. BALLONIVS M. L. LARISCVS. LANARIVS COACTILIARIVS CONIVGI CARISSIMÆ. B. M. FEC.

COACTIM, coactè, breuiter. Sidon. lib. 9. epist. 16. *Si quod schedium temerè iacens cartis putribus ac veternosis continebatur, raptim coactímque translator festiuus exscripsi.*

COAGMENTA, coniunctiones arctæ. Plaut. Mostellariâ: *Viden' coagmenta in foribus, quàm arctè dormiant?*

COCETVM, edulium ex melle & papauere. Fest. Dictum quòd ad ignem coquatur. Tertull. lib. contra Valentinianos: *Pandoram Hesiodi, aut patinam Nestoris, cocetum miscellaneum Ptolemai.*

COCIO, vel COCTIO (quem veteres *cuctionem,* & *cuctum* appellarunt) dici videtur à cunctatione, quòd in emundis vendundísque mercibus tardè perueniat ad iusti pretij finem. Glossæ: *Cocio, μετάβολος.* Dicitur & *Arulator,* à voce Græca αἴρω, id est, tolle: quia sequitur merces, ex quibus quid cadens lucelli possit tollere. Laber. Necromantiâ: *Duas vxores, hoc herclè plus negotij est, inquis, cocio sex ædiles viderat.* Gell. lib. 16. cap. 17. Plaut. Asinariâ: *Vetus est, nihil cocio est, si cæcus est, nihil dico amplius.* Galli ab antiqua voce Bargenna, Bargui

Barguineurs, id genus hominum etiamnum appellant. Glossæ: *Cocio, μετάβολος μεταπράτης; cociatura, μετάπρασις.*

Coclacæ, κόχλακες, lapides è flumine rotundi ad cochlearum similitudinem. Fest.

Cocleatim, rotundè, in gyrum. Sidon. lib. 4. epist. 15. *Quamuis iugorum decliuitas aggere coacleatim fracto redeunda sit.*

Cocles, cyclops, vnoculus. Plaut. Curculione: *De coclitum prosapia ted arbitror, nam hi sunt vnoculi.*

Coctana, alij cottana, fici, seu caricæ minores dicuntur. Plin. lib. 13. *Syria peculiares habet arbores; in ficorum autem genere caricas & minores eius generis, quæ coctana vocant.* Iuuen. Satyrâ 3.

—— fultúsque toro meliore recumbet
Aduectus Romam, quo pruna & coctana venti? Mart. lib. 13.
Hæc tibi quæ tortâ venerunt condita mentâ,
Si maiora forēt coctana, ficus erāt.

Cocula, vasa ænea, coctionibus apta. Et ligna arida (Homero κάγκανα ξύλα) quibus facilè cibus coquitur. Fest. Varro de vitâ pop. Rom. lib. 1. *Cocula, quæ coquebant panem, primùm sub cinere, postea in forno.* vtriusque vocabulum à formo ductum, id est, à caldore.

Coda, pro cauda: sic *plodo*, plaudo. Varro ταφῆ μενίππου: *Sed vt canis sine coda.* Non. Varro lib. 2. cap. 7. de R. R. *Humeris latis, ventre enodico, lumbis deorsum versum pressis, scapulis latis, spina maxime duplici, sin minus non extanti, codâ amplâ, subcrispa, crinibus rectis & æqualibus, genibus rotundis.*

Codicariæ naues, quæ in fluminibus vsui sunt. Salust. lib. 4. histor. *Et quanquam ad id naues codicariæ occultè per hyemem fabricatæ aderant.* Varro de vita pop. Rom. lib. 2. *Quod antiqui plures tabulas coniunctas codices dicebant, à quo in Tiberi naues codicarias appellamus.* Non.

Coepio, pro incipio. Cæcil. Periboæ: *Aere obscuro Herclè desinam, manè cœpiam.* Plaut. Menæchmis: *Neque ego insanio, neque pugnas, nec lites cœpio.* Idem Truculento: *Dum abeam quoquam, & vbi nihil cœpiam.*

Coepulonus, coëpulo. Plaut. Persâ: *O mi Iupiter terrestris, te coëpulonus compellat tuus.*

Cohibessit am, pro cohibuerit eam. Lucr. lib. 3.

At rarefactū detracto sanguine venis
Aere quî credas posse hanc cohiberier vllo
Corpore qui nostro rarus magis am cohibessit.

Cohircinatio, hircina lasciuia. Apul. Apolog. *Quæ tamen omnia in paucis annis ita hic degulator studiosè in ventrem condidit; & omnimodis cohircinationibus dilapidauit.*

Cohortarent, pro cohortarentur. Quadrigarius lib. 5. annal. *Et dicerent castra facta esse, atque hos cohortarent vti maturarent.* Non.

Cohum, lorum, quo temo buris cum iugo colligatur; dictum, vt inquit Varro, à cauo, seu, vt vult Festus, à cohibendo. *Cohum* etiam poëtæ cœlum dixerūt à chao, quod χάος apud veteres aërem significaret. Ennius annalibus:

—— pilam vix
Sol medium complere cohum, terroribus

ribus cœli.

Hinc Iuno *Couella*, ὑραvίa Varroni lib. 5. de L. L. *Dies quinque te kalo, Iuno Couella: septem dies te kalo, Iuno Couella.*

COIBILIVS, magis cohærenter. Apul. Apolog. *Præsertim cùm ornatiùs & coibilius, eadem Græcè & Latinè adnitar conscribere.* Idem Florid. *Eandem istam fabulam in pauca cogamus, quantum potest fieri cohibiliter.*

COITVS, pro cœtus: vt *proilium*, pro prælium. Lucr. lib. 2.

Quod tamen vt possint ab coitu concilióque
Nil facient præter volgum turbámque animantum. Idem lib. 3.
Nil tamen hoc ad nos qui coitu coniugióque
Corporis atque animi consistimus vniter apti.

COLLABELLA, adiunge labra. Laber. annalium: *Peranna, collabella osculum.* Non.

COLLARE, seu *collaria*, vinculi genus, quo collum adstringitur. Lucil. lib. 29. Satyr.

Cum manicis, catulo, collaríque vt fugitiuum Deportem.

Plaut. Captiueis: *Hoc quidem haut molestum est iam, quòd collus collaria caret.*

COLLATO, latiùs reddo; inde *Conlatiuus venter.* Plaut. Curcul. *Quis hic est homo cum conlatiuo ventre, & oculis herbeis?*

COLLECTA, dicitur cœna, quæ glossis ἔρανος, vt sodalitium epulæ, & accubatio epularis iuuentum, vt tetradistarum symbolum conferentium. Auson. in epist. ad Paulum: *Aut parasitorum collectas Plautinorum.* Est & aliàs collecta, collatio, quæ à conuiuis in cœnam, aut prandium confertur, siue pecuniaria sit, siue penuaria. Cic. lib. 2. de oratore: *Ego vero, quoniam collectam a conuiua, Crasse, exigis.*

COLLECTVS, collectio. Front. de limit. agr. *Si collectus pluuialis aquæ transuersum secans finem alterius fundi influit, ad ius ordinarium pertinebit.* Dixerunt & *Collectaculum.* Auctor de finibus: *Qui collectaculum vallium subter eum limitem suscepit.* Idem: *Collectaculum de carbonibus calce miscitatos.* Innocentius: *Collectacula aquæ ostendit.*

COLLICIÆ, seu COLLIQVIÆ, vt ait Festus, sunt tegulæ, per quas aqua deorsum in vas potest fluere: seu sulci maiores in agris, per quos aqua in fossas deducitur. Plin. lib. 18. cap. 19. *In vsu est & collicias interponere, si ita locus poscat.* Columella lib. 2. cap. 8. *Cauebitur tamen vt patentes liras, crebrósque sulcos aquarios, quos nonnulli helices vocant, faciamus, & omnem humorem in colliquias, atque inde extra segetes deriuemus.*

COLLINA, collis. Innoc. de cas. litt. *Super se collinam extensam, sub se alueum, & proximum se pentagonum habet, in sinistris pratum: per collinam autem via excurrit vsque ad trigonium constitutum.* *Collinum* habet Columella lib. 2. cap. 2.

COLLINVS, à collis. Varro de R. R. lib. 1. cap. 6. *Igitur cùm tria genera sunt à specie simplici agrorum, campestre, collinum, & montanum.* Ibidem: *Segetes meliores existimantur esse campestres, vineæ colline, silua montane.* Colum. lib. 12. cap. 21. *Eius defruti sextarius in duas vrnas misti adiicitur, si vinum est ex collinis.*

COLLI

COLLIPHIA, panes cum recenti caseo permixti, seu de fermento offæ: quibus luctatores & athletæ vescebantur, dicta quasi κώλων ἶφι, id est, membrorum robur, vel ἀπὸ τῦ κόλλιξ, quod est panis subcinericius. Plaut. Persa: *Collyræ facite vt madeant & colliphia, ne mi hæc incocta detis.* Iuuenal Satyr. 2.

Luctantur paucæ, comedunt colliphia paucæ. Martial. lib. 7. epigr.

Cum colliphia sexdecim peredit.

COLLVDIVM, collusio. Symm. lib. 1. epist. 92. *Ne videatur inertiæ quoddam esse colludium, semper æquâ lance posse censeri.* Et lib. 4. ep. 20. *Sed colludio quodam moratus, indicium tibi ordiendæ salutis priorem locum præstitit.*

COLLVS, pro collum. Cato Sercia: *Accipite si voltis hoc onus in collos vestros.* Lucil. lib. 27. Satyr. *Modò sursum, modò deorsum tanquam collus cernui.* Idem Satyr. lib. 7. *Caldissima ac bene plena iam solorum atque anseris collus.* Næuius Colace: *Vtrùm scapulæ plus, an collus calli habeat nescio.* Cæcilius ἀρπαζομένω: *Hunc collum ludo præcidi iube.* Idem Synephebis: *Ad restim res rediit, imò collus, non res: nam ille argentum habet.* Varro sexagesimo: *Vt nitens pauonis collus nihil extrinsecus humeris.* Accius Epigono: *Quid cesso ire ad eum? hem præstò est camo collem grauem.* Plaut. Captiueis: *Hoc quidem haut molestum est, quod collus collario caret.* Idem eâdem: *DI immortales, iam vt ego collos præuruncabo tergoribus.* Et Rudente: *Nam in columbari collus haut multo pòst erit.* Item Amphitr. *Male, barba, mentem, collus.*

COLLVS, vel CVLLEVS, genus tormenti è corio, oblitum pice & bitumine, in quod mittebantur parricidæ. Plaut. Vidularia: *Iube hunc insui culleo, atque in altum deportari, si vis annonam bonam.* Ignotus Grammaticus ad Calcidium. Iuuenal.

Cuius supplicio non debuit vna parari Simia, nec serpens vnus, nec culleus vnus.

COLLVTVLO, fœdo. Plaut. Trinummo: *Hæc famigeratio te honestet, me collutulet, etsi sine dote duxeris.*

COLLVVIARES porci, & volutares, Festo dicuntur (χαμευνάδας ait vocari Appion Grammat. apud Hesychium) quia varia colluuione cibo permisto pascuntur.

COLLVVIO, labes ex immunditia. Cic. de senectute: *Cúmque ex hac turba & colluuione discedam.* Liuius lib. 3. *Ne cui in colluuione rerum contumeliæ maiestatem suam offerrent.*

COLLYRAS dixerunt panes antiqui paruulos triangulares; quos *Tortas* Itali vocant. Sed & genus farinaceorum fictorum sic dictum, quæ vt lagena interdum in sartagine frigebantur, interdum cocta per se, interdum ex iure comedebantur, vt tabellas puniceas in sorbitiuncula plerumque esitamus frigi solitas. Plaut. Persa: *Collyræ facite vt madeant, & colliphia.* Hinc ius *collyricum*, ex quo collyræ eduntur. Idem Plaut. Persâ: *Tum nisi cremore crasso est ius collyricum.* Et ibidem: *Quasi iuream esse ius decet collyricum.*

COLVBRÆ, pro colubri. Lucil. lib. 20. Satyr.

Iam disrumpetur medius, vt Marsu' colubras

colubras

Disrumpit cantu, venas cùm extenderit omneis.

Varro Eumenidibus: *Quid dubitatis vtrum nunc sitis cercopitheci, an colubræ, an beluæ.* Turpil. Leucadiâ: *Arripuit colubram mordicus.* Non. Varro rerum humanarum lib. 1. *Vt habent Phary, qui vocantur ὀφιογενεῖς, & in Africâ Psylli, quorum ophiogenistium arbitrantur suppositum esse in stirpe aliquem, si admoueant, vt pungat colubra, cùm pupugerit, si de genere sit, viuere, si non sit, mori.* Prisc. lib. 10.

C o l v m b a r e, oscula columbarum instar conferere. Seneca epist. 115. in vers. Mecænatis: *Quid si quis fœmina cirro crispata labris columbatur?* Hinc

C o l v m b a t i m, columbarum more. Cneius Matius Mimiambis: *Sinúque amicam recipere frigidam caldo, Columbatimque labra conferens labris.* Gell. lib. 20. c. 8.

C o l v m b a r, genus est vinculi, vt docet Prisc. lib. 5. Plaut. Rudente: *Illic in columbum credo leno vortitur, nam in columbari collus haut multo post erit.* Idem: *Non ego te noui naualis scriba columbar impudens?* [columbar dicit eodem modo, quo Lucilius carcerem eum, qui vincula meruit; & Catullus meretricem, lapanar vocarunt.]

C o l v s fœmininè. Cic. orat. lib. 2. ex antiquo poeta: *Quid tu mea Decilla, quando ad me venis cum tuá colu & lana?*

C o l v s t r a, æ, pro colustrum; lac nouum ex mammis. Glossis πύαρθον. Lucil. lib. 8. Satyr. *Hiberiam insulam som nto omni colore colustram.* Laber. Virgine: *Si quidem mea colustra fretus terris studeré fecisset, sumere aquam ex fonte.* Plaut. Pseudolo: *Meum mel, meum cor, mea colustra, meus molliculus caseus.* Martial. in Xeniis:

Surripuit pastor quæ nondum stantibus hædis,
De primo matrum lacte colustra damus.

C o l v t h e a, tragemata, bellaria. Plaut. Persâ: *Commisce mulsum, coluthea, aquam appara, benè vt in scutris concaleat.*

C o m b i b o n e s, compotores. Lucil. Satyr. lib. 26. *Quandoquidem reperi magnis combibonum ex copiis.* Non.

C o m b i n o, duplico. Sidon. lib. 9. epist. 8. *Obsequia combinans numeris æquata, non meritis.*

C o m e d i m, pro comedam. Cic. ad Varronem: *Cura si me amas, ne ego te iacente bona tua comedim.* Pompon. Prostibulo: *Ego quæro quod edim.* Plaut. Bacchidib. *Quod dem scortis, quódque comedim & congræcer, pater.* Idem Curculione: *Argentum vt petam, vt ego potius comedim, quàm ille.*

C o m e d i, & C o m e d o n e s, qui bona sua consumunt. Lucil. lib. 5. Satyr.

Viuite lurcones, comedones, viuite ventres. Varro Modio:

Putat fore hos quod comedonibus venit vsu.

C o m e s s e s, pro comedisses. Plaut. Menæchmis: *At túne clam me comesses prandium?* Pompon. Pistore: *Decipis vicinos, quod molendum conduxit, comest.* Afran. Æqualibus: *Iste vt tu narras comest hîc quotidie.* Varro Margopoli περὶ ἀρχῆς.

pisces

——— *pisces ut sæpe minutos*
Magnu' comest, ut aues enicat accipiter.
Nouius Fullonibus feriatis: *Vortit se in omnes bestias, comest quidquid tangit tantum.* Idem Agricola: *Æpol paternam qui comest pecuniam.* Lucil. lib. 3.
Commanducatur totum complexa coméstque.
Titinius Geminâ: *Libram aiebant esse ambobus, plus comest sola vxor.* Idem Fullonibus: *Ego me mandatam meo viro malè arbitror, qui rem disperdit, & meam dotem comest.* Cic. Hortensio: *Se ad extremum pollicetur prolaturum, qui se ipse comest.* Non. Plaut. Trinummo: *Quod bibit, quod comest, quod facit sumpti.*

COMITASSET, pro cubuisset. Accius Erigonâ: *Tum autem Ægisthus si me esse eodem lecto comitasset patri.*

COMITARI, passiuè, pro deduci. Lucr. lib. 1.
Nam sublata virûm manibus, tremebundaque ad aras
Deducta est, non ut solemni more sacrorum
Perfecto, posset claro comitari Hymenæo.

COMITER, hilarè ac lubenter. Ennius lib. 7. annal.
Hæcce loquutu' vocat, quicum benè sæpè lubenter
Mensam, sermonésque suos, rerúmque suarum
Comiter impertit.
Gell. lib. 12. cap. 4.
Idem: *Si voles adhortere 'animum, comiter monstrabitur.* Fest. Ouid. Fast. lib. 2.
Comiter excipitur, sanguine iunctus erat.

COMITIALIS DIES, quo in comitiis conueniebat, & quo cum populo agi licebat. Fest. Macrob. Sex enim dierum sunt genera: Fasti, Nefasti, Comitiales, Fasti primo, Nefasti primo, & Intercisi; qui in veteri Calendario his notabantur literis: F. N. C. FP. NP. EN.

COMMALAXARE, exercere, maturè facere. Varro Flextabulo, περὶ ἱππαρχιῶν: *Nec dolorem adiaphoron esse, quo Philosophia commalaxaret eam partem, neque irato mihi habenas dedi vnquam, neque cupiditas mihi imposuit frenos.* Non.

COMMANDVCATVR, comedit. Lucil. lib. 25. Satyr. *Villicum Aristocratem, mediastinum atque bubulcum*
Commanducatur, corripit, ad incita adegit. Idem lib. 4. Satyr.
Assequitur nec opinantem, in caput insilit, ipsum
Commanducatur totum complexa coméstque.

COMMALLIORARE, in æs incidere. Hygenus de lim.const. *Deinde acceptas terminabimus: quicunque modus limitem excedet, commalliorari debet.*

COMMASCVLO, roboro, firmo: nam quæ mascula, robustiora sunt ac firmiora. Vnde *masculum* pro forti & vehementi vsurpat antiquitas: de quo inferiùs. Arboribus, quæque terrâ nascuntur, atque ipsis etiam herbis vtrumque esse sexum diligentissimi scriptores tradunt; atque in omni genere mares esse fortiores, præterquam in pantheris & vrsis. Apul. lib. 2. Metam. *His cognitis animum meum commasculo, & illico accedens præconem; clamare,*

clamare, inquam, *iam desine. Masculescere* verbum est Plinianum, quod masculum fieri significat. *Masculera* quoque in vineis dicta, cùm palmites induruerunt per pedamenta propagati.

COMMEMORAMENTVM, commemoratio. Cæcil. Plocio: *Pudebat, credo, commemoramentum stupri.*

COMMENTACVLVM, virga qua Flamines ad sacrificium euntes homines à se abigebant. Fest.

COMMETARE, commeare. Afran. Virgine: *Quò tu commetas? vbi confixus desides?* Nouius Bubulco Cerdone: *Cùm ad lupam nostram tam multi crebrò commetent lupi.*

COMMENTVS, pro commonitus. Plaut. Amphitruone: *Faciam Amphitruonem aduenientem ab adibus, vt abeat quouis pacto, fac commentus fies.*

COMMICTILIS, compositus. Pompon. Præcone posteriore: *Si sciam, quid velis, quasi serui comici commictilis.*

COMMISERESCO, misericordia tangor. Ennius Hectoris lytris: *Seruos, & nostrum imperium, & fidem Mirmidonum vigiles commiserescite.* Virg. 2. Æneid.

His lacrymis vitam damus, & miserescimus vltrò.

COMMITTERE, pro incipere. Varro Endymionibus: *Discumbimus multi, tum dominus maturè cœnam committit.* Virg. lib. 5. Æneid.

Tum tuba commissos medio canit aggere ludos.

COMMODVS, pro integro, toto. Lucil. Satyris:

Millia porrò bis quina octoginta videbis
Commoda de Capuâ, hic quinquaginta atque bis octo.

Plaut. Asinariâ: *Viginti argenti commodas minas, eius quas dem matri.*

COMMVGENTO, conuocanto. Fest.

COMMVNITVS, communiter. Varro rerum humanarum: *Etenim vt Deos colere debet communitùs ciuitas, sic singula familia debemus.* Non.

COMMVTATVS, mutatio. Sic *Collectus*, pro collectio. Lucr. lib. 1.

Quapropter quoniam qua paulo diximus antè
In commutatum veniunt, constare necesse est
Ex aliis ea, qua nequeant conuertier vnquam.

COMOEDICE', festiuè. Plaut. Milite: *Euge, Euschemè hercle adstitit, & dulcè & comœdicè.*

COMPAGINA, compages. Innoc. de cas. litt. *Quomodo in litteris compertum colligo ab omni compagina litterarum.* Idem: *De a, vsque ad z, omnis compagina litterarum.* Glossæ, *Compagitas ἁρμελογία.*

COMPAGINANTES AGRI, qui se inuicem tangunt. Frontin. de lim. agr. *Cùm ager diuisus militi traderetur, vt extremis à compaginantibus agris limitibúsue suis monimenta sepulcraue sacrarentur.* Innoc. de cas. litt. *Si in monte fuerit constitutus, excogimus finem habere contra duas paginas fundorum.*

COMPARSIT, pro compercit. Terent. Phormione:

Quod ille vnciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium, comparsit (miser,
Id illa vniuersum arripiet.

COMPASCVVS AGER, communiter omnibus ad pascendum relictus:

relictus. Fest. Isidorus Orig. lib. 15. cap. 13. Fron. de lim. agr. *Propter quod ea compascua multis locis in Italia.* Aggenus de fin. *Videndum quoque, quoniam & pascuorum proprietas pertinens ad fundos, sed in commune, propter quod ea compascua multis in locis communia appellantur.* Hygenus de lim. agr. *Si qua compascua, aut silua fundis concessa fuerint.* Vocatur & *communalis*, & *ager in diuiso.* Aggenus Vrbicus de lim. *Relicta sunt & multa loca, quæ veteranis data non sunt: hæc variis appellationibus pro regionibus nominantur: in Hetruria, communalia, quibusdam prouinciis, pro indiuiso: hæc ferè pascua certis personis non sunt data depascenda.*

COMPASCVVM IVS dixit Valer. lib. 6. cap. 7. Ex instrumento terminorum inter Genuenses & Vlturios: IS EVM AGROM NEI HABETO, NIVE FRVIMINO. QVEI AGER COMPASCVVS ERIT. *Compascuus locus* Apuleio dicitur qui sibi cum altero asino communis erat ad pascendum. Apul. lib. 4. *Nec me cum equo, vel asino meo compascuus locus attinere potuit.*

COMPASTICÆ DELICIÆ, arrogantes, superbæ: à κομπάζειν. Plaut. Truculento: *Verùm nunc saltem si amas eam, tum mihi nonnihil de tuis deliciis compasticis.*

COMPAVITVS, conculcatus. Vide *Pauire.* Apul. lib. 7. *Misera illa compauita atque dirupta, ipsa quidem cruciabilem cladem sustinuisset, nobis verò pœnale reliquisset exitium.*

COMPEDIO, compedes inicio. Varro Flextabulo, περὶ ἐπαρχιῶν: *Domo exeo, intro, & pedes corrigiis compedio.* Non. Hinc *Compeditus*; compedibus ligatus. Plaut. Rudente: *Nunc quàm spem, aut opem, aut consilij quid capessam? Ita his solis locis compedita sum.*

COMPERCE, pro parce. Plaut. Pœnulo: *Pura sum, comperce me amabo attrectare, Agorastocles.*

COMPERNES, γονύκροτοι, genibus plus iusto coniunctis. Glossis, σύγμηροι. Plaut. Milite: *Aut vanum, aut valgum, aut compernem, aut pætum, aut bronchum filium.*

COMPERNES, longis pedibus: Lucil. Satyr. lib. 3.

Compernem, aut varam fuisse Amphitruonis ἄκοιτιν
Alcmenam, atque alias, Ledam ipsam. Non.

COMPETENTISSIMÈ, conuenientissimè. Apul. Apolog. *Competentissimè videor vsus Platone, vt vitæ magistro.* Fabius Victorinus in 1. Rhetor. Cicer. *Debemus attendere quid ad intentionem competenter respondere possit.*

COMPILARE, pilis nudare, pilos euellere. Apul. lib. 8. de asino aureo: *Sed occipiens à capite, imò verò & ipsis auribus totum me compilabat, cædens fuste grauissimo.* Idem lib. 9. *Nec dubio me lanceis illis & venabulis membratim compilassent.*

COMPILARE, surripere; à Græco πιλῶν, quod est complanare. Glossarium: *Compilat, συλᾷ.* vnde *Compilatus* Nonio dicitur, qui furtum passus est: cùm ij qui è domo supellectilem detrahunt, æquare omnia & complanare videantur. Asconius interpretatur, ne pilos quidem relinquere: alij in vnum condere, ab agmine pilato, quod est denso ac presso. Varro: *Duo sunt*

agminum genera, quadratum, quod immistis etiam iumentis incedit, vt vbiuis possit considere: pilatum alterum, quod sine iumentis incedit, sed inter se densum est, quo facilius per iniquiora loca tramittatur. Seruius P. Danielis. Plaut. Menæchmis: *Egon' hic me patiar esse in matrimonio, vbi vir compilet clanculum quidquid domi est, atque ad amicam deferat?* Horat. lib. 1. serm. sat. 1.

——— ne me Crysippi scrinia lippi
Compilasse putes, verbum non amplius addam.

Apul. Apolog. *An inuasisse me domum Pudentillæ, & compilasse bona eius.*

COMPITVS, pro compita. Varro de scenicis originibus lib. 3. *Vbi compitus erat aliquis.* Cæcilius Titthe: *Vidi adiacentem compitum.* Varro, περὶ αἱρέσεων: *Porrò ab vnoquoque compito ternæ viæ oriuntur, ex quibus singulæ exitum ac telos habent, proprium à primo compito dextimam viam munit.* Prisc. lib. 3.

COMPLECTO, pro complector. Pompon. Fullonibus: *Eum ergo quando conuenit cõplectite: Mi frater salue: ô soror, salue mea.* Plaut. Asinariâ: *Circumdatóque me brachiis, meum collum circumplectite.*

COMPLICES, consortes. Sidon. lib. 8. epist. 12. *Capto qui fuerat ipsius factionis fomes, incentor, antesignanus, cæterisque complicibus oppressis.*

COMPLVRIES, sæpè. Cato Originum lib. 4. *Compluries eorum milites mercenarij inter se multi, alter alteros castris occidere.* Plaut. Persâ: *Quid metuis? metuo Herclè verò, sensi ego iam compluries.*

COMPLVRIENS, idem. Cato Suasione in legem populi: *Quod compluriens vsu venit, omni tempore ventum est, rempub. reddimus.* Non. Idem: *Contumelias mihi dixisti compluriens.* Fest.

COMPOSITIVS, magis composite. Tacitus lib. 15. *Occulto præcepto, compositius cuncta, quàm festinantius agerent.*

COMPOTIVIT, compotem fecit. Plaut. Rudente: *Quæ in mari fluctuoso, piscatu nouo me vberi compotiuit.* Apul. lib. 11. Metam. *Euidenter monuit aduenisse diẽ mihi semper optabilẽ, quo me maximè voti compotiret.* Idem Florid. *Prædâ quam ore gestabat, seductricem compotiuit.*

COMPRÆCIDO, seco, simul præcido. Hygenus de const. lim. *Hæ duæ lineæ altera alteram comprædicẽt.*

COMPRÆDES, eiusdem rei sponsores. Fest.

COMPRESSVS, cum virgine admissio dicitur. Plaut. Truculento: *Nam ad amicam decimo mense post Athenas Atticas viso, quam grauidam hîc reliqui meo compressu, quid ea agat.*

COMPTVS, genus libaminis, quod farinâ inspersâ fiebat. Afranium pro ornatu & excultu posuisse, auctor est Festus. Et Lucr. lib. 1. *Virgineis comptus*, pro ornamentis dixit.

CON QVEM in antiquis marmoribus inuenimus scriptum, pro cum quo. Glossæ: *Con*, σύν. Romæ in ædibus Aulij Delphinij:

ΠΑΤΗΡ ΧΑΙΡΕ.
D. M.
AVRELIVS DIOGENETI SACERDOTI VENEMERENTI F. AVRELIA CÆRIS COIVX CON QVEM VIXIT AN. I-I I-

CONA

CONAREM, pro conarer. Ennius apud Prisc.

CONATA, conatus. Sueton. Galbâ cap. 17. *Quo faciliorem occasionem M. Syluio Othoni prebuit perficiendi conata intra sextum adoptionis diem.* Lucr. lib. 5.

Quod facere intendunt, neque adhuc conata patrantur.

CONCALFACERE, excitare, incendere. Cic. ad Pansam lib. 3. *Nos Vatidianis rumoribus concalfecimus.* Idem de natura Deorum lib. 3. *Et ait idem cùm brachium concalfecerit, tum solere se pugnare.*

CONCELEBRARE, commouere. Lucr. lib. 1.

Quæ mare nauigerum, quæ terras frugiferentes Concelebras.

CONCELEBRARE, diu amare. Lucil. lib. 30. Satyr.

Multis indoctis sermonibu' concelebrarunt. Non.

CONCENTVRIO, colligo. Plaut. Trinummo: *Nam epistola illa concenturiat mihi metum in corde.* Idem Pseudolo:

Concedere hinc aliquantisper mihi intro libet,

Dum concenturio in corde sycophātias.

CONCESSO, cesso. Plaut. Asinariâ: *Sed quid ego hîc properans concessio pedibus, linguâ largior?* Idem Pœnulo: *Postquam aurora est, nunquam concessauimus lauari, aut fricari, aut ornari.* Colum. lib. 11. cap. 1. *Vt in itineribus conficiundis dimidio maturius perueniet is, qui gnauiter, & sine vllis concessationibus permeat.*

CONCIDERE verbum fuit nequitiæ olim, interque iocos Fescenninos vsurpatum, vt & *dolare, cedere, diuidere.* Lamprid. Antonino Alagabalo: *Nupsit & coiit, vt & pronubum haberet, clamarétque, CONCIDE MAGIRE.* Pompon. Medico: *Dolâsti vxorem, nunc eapropter me cupis Concidere.* Lucil. lib. 7. Satyr.

——— *vetulam atque virosam Vxorem cædam potius, quàm castrem egomet me.*

Cic. 3. in Verrem: *Cum L. Vulteio, qui plurimum potest, CÆDE, CONCIDE. Videte quàm valdè malitiæ suæ confidat Timarchides, qui etiam Apronio improbitatis præcepta det. Iam hoc cade, concide, nonne verba domo patroni depromere videtur ad omne genus nequitiæ accommodata?* Plaut. Casinâ: *At at cadundus tu homo es.* Apul. lib. 9. *At verò adulter rectissimus inclinatam vxorem fabri securè dedolabat.* Plaut. Aululariâ: *Me tu quidem herclè, dicam palàm, non diuides.*

CONCIERE, cum perturbatione mouere. Afran. Deposito: *DI sunt irati tibi, qui conciere cogites tantum mali.* Accius Medeâ: *Nisi quas terrestres pontus strages conciet.* Ennius Duloreste: *Extemplo Ægysthi fidem nuncupantes cōciebant populum.* Non. Plaut. Asinariâ: *Tu ergo face, vt illi turbas & lites concias.*

CONCILIARE, verbum fullonicum. Græcè ἰλεῖν, πιλεῖν, συμπιλεῖν. Varro lib. 5. de L. L. *Apud fullonem vestimentum cùm cogitur conciliari dicitur.* Dictum autem à ciliis, Græcis κιλίκια dictis. Hinc Galli *fouler* dicunt; & à ciliis exacta vestimenta *Filtra* vocant. De quo Titin. Fullonibus apud Nonium: *Terra hæc noua est, quasi vbi tu solitus pedibus argutarier, dum compescis cretam, & vestimenta eluis.*

CONCINENTIA, concentus, harmonia.

monia. Macr. comment. lib. 1. cap. 5. *Sed & ad ipsam cæli harmoniam, idest, concinentiam, hunc numerum magis aptum esse non dubium est.*

CONCINNARE, ordine componere. Plaut. Asinariâ: *Auceps quando concinnat aream, offundit cibum.* Idem Amphitruone: *Lacrumantem ex abitu concinnas tu uxorem tuam.* Cic. academ. lib. 2. *Quæ cum similitudine verbi maximè concinnare videntur.* Idem de Finibus lib. 4. *Cum iis, cum quibus re concinnabatur, verbis discrepare.* Nævius belli Punici lib. 4. *Transit Melitam Romanus exercitus, insulam integram vrit, populat, & vastam rem hostium concinnat.* Non.

CONCINNIS, concinnus. Apul. lib. 5. *Lucernámque concinnem, completam oleo, claro lumine præmicantem, subde aliquo claudentis aulæ tegmine.*

CONCIPILO, idem quod compilo: sicut reciprocus, reprocus: incitegere, integere. Plaut. Truculento: *Etiam scelus viri minitare? quem ego offatim iamiam concipilabo.* Apul. de asino aureo lib. 9. *Nec dubio me lanceis illis & venabulis, imò verò & bipennibus, quæ facilè famuli subministrabant, membratim concipilasset.*

CONCORDIS, pro concors antiqui dixerunt. Sic *mentis, carnis,* & alia in casu recto enunciabant. Cæcil. Cratino: *Modo sit obsequens, hilaris, comis, communis, concordis, dum id quod petit petitur.* Prisc. lib. 6.

CONCORDITAS, pro concordia. Pacuu. Hermionâ: *Concorditatem hospitio adiunctam, & perpetem probitatem conseruetis.* Non.

CONCREDVO, pro credo. Plaut. Aululariâ: *Fides nouisti me, & ego te: caue sis ne tu in me mutassis nomen, si hoc concreduo.*

CONCVBIA NOX, tempus primi somni; quod tum plerique cubent. Censorinus de die natali, cap. 19. Macrob. lib. 1. cap. 2. Sisenna histor. lib. 4. *Ipsi legati concubiâ nocte oppido digressi, iam supra hostium munitionem succedunt.* Cic. lib. 1. de Diuinat. *Concubiâ nocte visus est in somnis ei qui erat in hospitio.* Apul. lib. 2. de asino: *Cùm ecce crepusculum & nox prouecta, & nox altior, & deinde concubia altiora.*

CONCVBINATVS, concubitus. Sueton. Nerone cap. 28. *Super ingenuorum proagogia, & nuptarum concubinatus Vestali virgini Rubriæ vim intulit.* Plaut. Pœnulo: *Illam minorem sibi in concubinatum vult emere miles quidam.*

CONCVBIVM, à concubitu dictum. Plaut. Trinummo: *Si ante lucem ire occipias à meo primo nomine, concubium sit noctis priusquam ad postremum perueneris.*

CONCVRSO, pro concursu. Lucretius lib. 1.

Postremo duo de concurso corpora læta
Si citò dissiliant.

CONDEMNATVS VOTI, pro voti compos factus: liberatus. Titin. Veliternâ: *Fortasse notum fuisse, quo die liber foret. Nunc eius voti condemnatus immolauit hostiam.* Turpil. Leucadiâ: *Et ampliùs illam comparere condecet, quandoquidem voti condemnata est.* Sisenna hist. lib. 4. *Quod voto damnati fetum omnem dicuntur eius anni statim consecrasse.* Virg. Bucolicis:

—— *damnabis tu quoque votis.* Non.

CON

CONDENSEAT, pro condenset. Lucr. lib. 1.

Quòd si fortè aliquis cùm corpora dissiluere
Tum putat id fieri, quia se condenseat aer.

CONDEPSERE, commiscere. Pompon. Nuptiis: *Partem insipui, conclusi, condepsui.* Cato de R.R. c. 76. *Postea farina L I I. conspergito condepsitóque.* Homer. Odyss. μ.

Κηρὸν δεψήσας μελιηδέα.

CONDICERE, dicenda denunciare. Plaut. Menæchmis: *Ob eam industriam hodie ducam scortum ad cœnam, atque aliquò condicam foris.* Liuius lib. 2. ab Vrbe: *Hoc anno induciæ quæ antea semper negatæ fuerant, cum Latinis condictæ sunt.*

CONDITANEVM, quod condiri potest. Varro lib. 1. de R. R. cap. 24. *In agro crasso, & calido, oleam conditaneam, radium maiorem, Sallentinam, Orchitem, Posèam, Sergianam, Colminiam, Albicerem.*

CONDITIO, conditura. Varro lib. 1. de R. R. cap. 61. *Eius conditio, cùm expressa effluxit, quod statim de ea decoquuntur duæ partes, & refrigeratum conditur in vase.* Sunt item aliæ conditiones, vt ea, in qua adiicitur mustum. *Conditio* etiam pro verendis, & pro φωνεία vsurpatur; vnde in formula diuortij: *Tua conditione non vtar.* Iul. Capitolinus in Marco Antonio: *Siquidem Faustinam satis constat apud Caietam conditiones sibi & nauticas & gladiatorias elegisse.* Sueton. in Augusto: *Et conditiones quæsitas per amicos, qui matresfamilias & adultas ætate virgines denudarent atque perspicerent.* Lamprid. Heliogabalo: *Romæ denique nihil egit aliud, nisi vt emissarios haberent qui & bene nasatos perquirerent, eósque ad aulam perducerent, vt eorum conditionibus frui posset.*

CONDOCEFACIO, moneo. Cic. Tuscul. 5. *Nemo est enim, qui eorum bonorum animum putet esse indicem, eum condodefaciat, vt ea, quæ bona malave videantur, possit contemnere.*

CONDVLVS, κόνδυλος, & *Condalus*, anulus: *Condalium*, anellus. Fest. Plaut. Trinummo: *Satin' in thermopolio condalium es oblitus, postquam thermopotasti gutturem?* Ibidem: *Inter eósne homines condalium redipisci te postulat, quorum eorum vnus surripuit currenti cursori solum?* Hinc Plaut. Comœdiam Menandri δακτύλιον cùm verteret, *Candaliam* eam nominauit, quæ citatur à Varrone lib. 6. Analog. & Gellio lib. 3. cap. 3.

CONDVS, qui prompta rursus condit. Plaut. Pseudolo: *Imò ego verò eius sum subballio.* HAP. *Quid istuc est verbi?* PSE. *Condus promus sum, procurator peni.*

CONFACERE, vnà facere. Lucr. lib. 2.

——— porrò ex aliis sentire suctis
Mollia confaciunt.

CONFÆTA sus, quæ cum omni fætu sacrificio adhibetur, qualis fuit, quam cum triginta porculis Æneas mactauit. de qua Virg. lib. 2. Æneid.

CONFESSVS, passiuè: vt confessum æs, de quo facta est confessio in XII. Tab. ÆRIS. CONFESSEI. REBVS. QVE. IOVDICATIS. XXX. DIES. IOVSTI. SVNT. Gell. lib. 15.

 cap.

cap. 13.

CONFICTITANT, confingunt. Næuius in Therimo apud Varronem lib. 6. de L. L.

CONFIT, conficitur. Plaut. Trinum. & Asin. *Confit citò, quam si tu formicis obiicias papauerem.* Virg. lib. 4. Æneid.

——— nunc qua ratione quod instat
Confieri possit, paucis aduerte docebo.

Terent. Adelphis: *Hoc confit, quod volo.* Colum. lib. 5. cap. 15. *Tria sunt stercoris genera præcipua: quod ex auribus, quod ex pecudibus, quod ex hominibus confit.* Tali modo Lucr. lib. 5.

Ne forte ex homine, & veterino semine equorum
Confieri credas centauros posse, nec esse.

Græci συμπράττεσθαι.

CONFLVGES, loca, in quæ confluunt amnes. Homero μισγάγκεια. Liuius Andromedâ: *Confluges vbi conuentum campum totum inhumigant.* Non.

CONFLVXET, confluxisset. Lucr. lib. 1.

Vndique ponderibus solidis confluxet ad imum.

Sic *abstraxe.* Idem lib. 3.

Inter equos abstraxe rotas falcésque rapaces.

CONFOEDVSTI, fœdere coniuncti. Fest.

CONFRAGES, loca, in quæ confluunt venti, ac saxa frangunt, vt ait Næuius: *In montes vbi venti frangebant locum.* Isid. lib. Orig. 14. cap. 8. *Conflages* Festus vocat.

CONFVGELA, confugium antiquis, teste Festo.

CONFVTO, commoueo, opprimo. Titin. Setinâ: *Cocus magnum ahenum quando ferret paullà confutat truâ.* Terent. Phormione: *Confutauit verbis admodum iratum patrem.* Varro Manio: *Harum ædium summa atria confutabant architectones.* Non.

CONGENERAT, coniungit, associat. Accius Phœnissis: *Quidve Adrastio tibi congenerat gentium, aut generum affinitas.*

CONGENVLARE, genu replicato cadere. Sisenna histor. lib. 4. *Multi plagis aduersis icti & congenulati, Romanis præcipitatis ipsi supra voluit in caput.*

CONGENVCLARI, flecti genibus. Cœlius annal. lib. 6. *Ipse regis eminus equo ferit pectus auorsum, congenuclat, percussus deiicit dominum.*

CONGERIA, congeries. Front. de lim. agr. *Finitur testimonio arcarum, riparum, sepulturarum, congeriarum, carbunculorum, riuorum.* Siculus Flacc. de cód. agr. *Aliy iuniperos, aliy congerias lapidum pro terminis obseruant.* Vitalis de agr. *In aliis locis congerias lapidum fecimus.* Mago & Vegoia: *Ex ipso metallo, saxum à ferro assignauimus, aut certè congerias petrarum.*

CONGERMANESCERE, coalescere. Quadrig. annal. *Facite exemplo eorum, vt vos cum illis congermanescere sciatur.* Varro rerum humanarum lib. 3. *Postea cum his vnam rempub. coniuncti, & congerminati tenuere.* Apul. lib. 2. de asino: *Iamque æmula libidine in amoris parilitatem congermanescenti mecum.*

CONGERONES dicuntur, qui aliena ad se congerunt: *Gerones* enim raptores sunt, & fures. Plaut. Persâ: *Iam pol hîc credo aderit congero meus.* Idem Mostellaria: *Capio consilium,*

consilium, vt senatum congeronum conuocem. Idem Truculento: *Ite ite hac simul mulieri, damnigeruli foras gerones, bonorum hamaxagogæ.*

CONGERRO, socius, quo cum nugamur: à gerra, quod tum crates & fascinos, tum pudenda interpretatur. Non. Hesych. γέῤῥα τὰς σκηνὰς καὶ τὰ ἀνδρῶα καὶ γυναικεῖα αἰδοῖα. Plaut. Mostellariâ: *Nunc ego me illâ per posticum ad congerrones conferam.* Idem Truculento: *Quia ei vt simitu veniunt ad scorta congerrones.*

CONGIARIVM, munus quo populum princeps donat. Sueton. Tiberio: *Congiarium populo trecentos nummos viritim dedit.* Senec. *Congiario populus donabatur, sicut donatiuo milites.*

CONGLOMERARE, inuoluere, superaddere, συναθροίζειν Gloss. Ennius Thyeste: *Heu mea fortuna, vt omnia in me conglomeras mala.* Lucr. lib. 3.

Quàm tenui constat futurâ, quámque loco se
Contineat paruo, si possit conglomerari.

CONGRÆCARE, potationibus. Græcorum more absumere [Græci enim bibaces perhibentur: Cic. lib. 1. accusat. *Fit sermo inter eos, & inuitatio, vt Græcorum more biberetur: hortatur hospes, poscunt maioribus poculis.*] Plaut. Bacchidibus: *Atque id pollicetur, se daturum aurum mihi, quod dem scortis, quódque in lustris comedim & congræcem pater.*

CONCREDIAS, pro congrediaris. Plaut. Epidico: *Quid si adeam? haut scio, an congredias, si hæc ea est.*

CONGRVITAS, congruentia. Symmach. lib. 9. epist. 48. *Cuius rei impetrationem facilem fore, personarum promittit æquatio, & honestate & possibilitate congruitas.*

CONIECTARIVM, efficax, perfectum. Cic. fin. lib. 4. *Illud verò minimè coniectarium, sed in primis habes illorum.*

CONIECTOR, interpres somniorum. Cic. lib. 2. Diuinat. *Defert ad coniectorem quidam somniasse se, ouum pendere ex fascia lecti.* Plaut. Aululariâ: *Ego Tiresiam coniectorem aduocabo, & consulam, quid faciundum censeat.* Idem Curcul. *Mane sis dum huic coniicio somnium.* Idem Milite: *Da quod dem quinquatribus præcantatrici, coniectrici, ariolæ, atque haruspicæ.* Idem Pœnulo: *Isti quidem orationi OEdipo opus est coniectore.*

CONIECTVS, coniectio, congregatio, in vnum coitio. Lucr. lib. 5.

Sed quibus ille modis coniectus materiai
Fundarit cœlum ac terram, pontíque profundum. Idem lib. eodem:
—— quo sic elementa vaporis
Vndique conueniant, & sic coniectus eorum
Confluat. Idem lib. 6.
—quasi quid pugno brachiiq; supernè
Coniectu trudatur. Idem lib. 4.
Fit ratione eâdem coniectus porrò animi
Altior.

CONISCARE, cornibus arietare. Cic. in Pisonem apud Quintilianum lib. 8. *Caput opponis, cum eo coniscans.* Lucr. lib. 2. [*scant.*
Et satiati agni ludunt blandéque coni-

CONIVGA, coniux. Apul. lib. 6. Metamor. *Magni Iouis germana & coniuga, siue tu Sami quæ querulo partu*

tu vagitúque & alimonia tua gloriatur, tenes vetusta delubra.

CONIVOLA, oscula Festo. Glossis etiam *concordem* significat.

CONLATIVVM SACRIFICIVM, quod ex collatione offertur. Vnde *Conlatia* oppidum prope Romam dictum, eō quòd ibi opes aliarum ciuitatum fuerunt conlatæ, à quo & porta *Conlatina* Romæ appellata.

CONLATIVVS VENTER, magnus, turgidus. Plaut. Curculione: *Quis est hic homo, cum conlatiuo ventre atque oculis herbeis? Conlatiuus fauor*, ἐκάλληλ☉, promiscuus. Macr. comment. lib. 1. cap. 6. *Nec solùm explicandis corporibus hi duo numeri conlatiuum præstant fauorem.*

CONLECTVS, collectio. Virg. in Ætna:

Pellit opes conlectus aquæ.

Lucr. lib. 3.

At contra lapidum conlectum spiclorúmque

Nenu potest. Idem lib. 4.

At conlectus aqua digitum non altior vnum.

CONLOCARE dicebant, cùm defunctum consanguinei, aut hæredes iam conclamatum, ablutum, & à pollinctore vnctum, atque albâ indutum veste, ex penitiore ædium loco, in domus vestibulum lecto conlocabant, ita vt corpus foras spectaret, facie pedibúsque in publicum versis. Hic ritus *Conlocatio* vocabatur. Quo alludit Plautus Amphitruone: *Agite pugni, iam diu est, quod ventri victum non datis, iam diu videtur factum, heri quòd homines quatuor in soporem conlocastis nudos.* Persius:

Compositus lecto crassisque lutatus amomis

In portam rigidos calces extendis.

CONLVCARE, ramos officientes lumini amputare. de quo Ouidius:

Seu mea falx ramo lucũ spoliauit opaco

Vnde data est teneræ fiscina frondis oui.

Columella lib. 2. *Neque terram aperire, neque arborem conlucare.* Glossarium: *Conluco* διακαθαίρω δένδρον. Cato cap. 139. *Lucum conlucare Romano more sic oportet.*

CONNIVO, CONNIXI, pro conniueo, conniuui. Caluus epigr.

Cum grauis ingenti conniuere pupula somno.

Turpil. Paraterusâ: *Dum ego connixi somno, hic sic prospexit vigilans virginem.* Prisc. lib. 9.

CONQVEXI, inclinaui: à conquinio. Pompon. Vaccâ, vel Marsupio: *Simul intro veni, accessi ad patrem, prendi manum, in terra vt cubabat nuda, ad eum vt conquexi, interim mulieres conspiciunt.* Prisc. lib. 10.

CONQVINISCERE, inclinare caput. Plaut. Cistellaria: *Faciundum est puerile officium, conquiniscam ad cistulam.* Idem Pseudolo: *Si iste ibit, ito: stabit, astato simul: si conquiniscet iste, conquiniscito.*

CONREGIONE, vel CONRECIONE (vt *inicere, subicitare*, pro inigere, subigitare) dicitur e regione. In formulâ inaugurationis templi, apud Varronem lib. 6. de L.L. *Interea conrecione, conspicione, cortumione, vtique ea rectissime sensi.*

CONRVSPARI, conquirere. Plaut. *Coruspare tua consilia in pectore.* Fest. Accius Nyctegresia: *Iube nunc attentare, iube nunc animo ruspari.* Non.

CON

Conscientia dominica, nouiter positum, pro conscio domino. Auctor de limit. constit. *Si serui faciant, dominio mutabuntur in deterius: sed si conscientiâ dominicâ fiet, celerius domus extirpabitur, génsque omnis interiet.*

Conscribilare, conscribere. Varro Columna Herculis, περὶ δόξης: *Ita eas in cerâ conscribilauit, Herculis ad litem.* Idem Marcipore: *Astrologi non sunt, qui conscribilarunt pingentes cælum.* Catull. epigram. 22.

Iniusta turpiter tibi conscribilant flagella.

Conscreabor, pro conscreabo. Plaut. Persâ: *Sed quis hic ansatus ambulas? magnificè conscreabor.*

Conscripti, qui ex equestri ordine patribus adscribebantur, vt senatorum numerus adimpleretur. Fest. Liuius lib. 2. ab Vrbe: *Deinde quo plus vitium in senatu frequentia etiam ordines faceret, cædibus regis diminutum patrum numerum primoribus equestris gradus electis ad trecentorum summam expleuit.*

Consecratum, scelestum, detestabile. Vide *Sacrum*.

Consedo, id est, concessor. C. Hemina lib. 4. annalium: *Nemo vicinus consedo.* Non.

Consentia sacra, multorum consensu statuta, vt Claudiorum, Corneliorum, Valeriorum, &c. Sic & *Consentes dij*, consensu recepti.

Consentitur. Gell. lib. 3. cap. 11. *Super ætate Homeri atque Hesiodi non consentitur.* Idem lib. 10. cap. 7. *Omnium fluminum maximum esse Nilum consentitur.*

Consequi, passiuè, ἀνύεσθαι. Orbilius: *Quæ vix ab homine consequi possunt.* Sic Verrius: *Sæuitiáque eorum abominaretur ab omnibus.* Et Varro: *Tribunitio auxilio adminiculati: βοηθηθέντες.* Prisc. lib. 8.

Consequus, vt persicus, præficus. Lucr. lib. 5.

Atque vti res mundi cecidere ab origine primâ [dine certo.
Consequa natura est iam rerum ex or-

Apul. lib. 5. *Et per nubilas plagas pendula, comitatus extrema consequa.* Sidon. lib. 7. epist. 14. *Sanè qualiter studiorum tuorum consectaneus fiam, consequa parte reserabitur.*

Consiptum, pro conseptum. Ennius Medea: *Teneor consipta, vndique venor.* Varro lib. 4. Analog. *Gallorum ossa qui possederunt vrbem ibi coaceruata ac consipta.* Sic *augisco* pro augesco. Ennius annali primo, & Varro περὶ διαθήκης, siue Testamento: *Qui rem Romanam Latiúmque augiscere voltis.* Eodem modo *sicare, lucisci*t, pro secare, lucescit. *Consiptũ*, clauis præfixum. Fest.

Consitura, consitio. Cic. de Repub. lib. 1 *Quæ videlicet ille non ex agri consitura, quam cernebat, sed ex doctrinæ indiciis interpretabatur.*

Consociatissimus, coniunctissimus. Cic. *Nunc quod à te petij literis iis, quas Romæ tabellariis tuis dedi, velim tibi curæ sit, vt quæ successori coniunctissimo & amicissimo commodari potest is, qui prouinciam tradit, ea pro nostrâ consociatissimâ voluntate erga te cura ac diligentia tua complectare.* Eodem modo & *opiniosissimus* dixit Cicero.

Consolaret, pro consolaretur. Varro Ædipothyeste: *Per idem tempus OEdipus Athenas, exsul venire dicebatur, qui consolaret.*

CONSORTIO, societas. Lucil. Sat. lib. 19. *Deierat enim scripsisse, & post non scripturum, redi in consortionem.* Cic. 3. offic. *Dissoluatur necesse est omnis humana consortio.* Liu. lib. 6. *Quanam ista suauitas, quenam consortio est?*

CONSPICILIVM, vnde conspicere possis. Plaut. Medico: *In conspicilio pallium adseruabam.* Non.

CONSPONSORES, coniuratores, qui pœna sacramenti in litem aliquam se prouocant mutuò. Formula prouocationis hæc erat: QVANDO NEGAS, TE SACRAMENTO QVINQVAGENARIO PROVOCO, ET QVA DE RE PETOLAVDABILITER IVRA. Cic. lib. 5. ad Atticum: *Velim des operam, vt inuestiges ex consponsorum tabulis, sitne ita.* Idem: *Si Galba consponsor tuus redierit, non desinam cum illo communicare.*

CONSPONSOS, fide mutuâ colligatos dicebant antiqui. Fest.

CONSTERNARI, pro erigi dictum. Pacuu. Periboea: *Consternare anime, expectora hac, & voluito consilium subitò, quod re natâ subit modò, quo pacto inimicis mortem, & huic vitam adferas.* Idem Duloreste: *Vnde exoritur? quo præsidio fretus? auxiliis quibus? quo consilio consternatur? qua vi? cuius copiis?* Non.

CONSTITVTVS, consistentium hominum multitudo. Varro lib. 5. Analog. *Comitiales dicti, quòd tum esset populi constitutus ad suffragium ferundum.*

CONSVETIONEM, pro consuetudine Plautum dixisse tradit Festus.

CONSVLO, pro iudico, statuo. Accius Bruto: *Qui rectè consulat consol fuat.* Varro lib. 4. de L. L.

CONSVMPSE, pro consumpsisse. Lucr. lib. 1.

Omnia enim debet mortali corpore qua sunt
Infinitâ ætas consumpse, anteacta diésque.

CONTAGI FVNGITVR, pro contactu potitur. Lucr. lib. 4.

Corpus enim magis his vitiis adfine laborat,
Et mala multa animus contagI fungitur eius.

CONTARI, dubitare, differre. Virg. Æneid. 6.

——— *qui nobis contando restituit rē.*

CONTRARIVM ÆS, graue æs. Fest.

CONTEMNIFICVS, fastuosus. Lucil. lib. 36. Satyr. *Ego enim contemnificus fieri & fastidire Agamemnonis.*

CONTEMPLO, pro contemplor. Næuius Danaë: *Contemplo placita formam & faciem virginis.* Accius Philoctetâ: *Contempla hanc sedem, in qua ego nouem hyemes saxos stratus pertuli.* Titin. Fullonia: *Aspecta formam, atque os contempla meum.* Ennius Medeâ: *Asta atque Athenas antiquum opulentum oppidum contempla, & templum Cereris ad leuam aspice.* Non. Plaut. Asinariâ: *Meum caput contemples, siquidem ex re consultas tua.* Idem Epidico: *Non oris causâ modò homines æquum fuit sibi habere speculum, vbi os contemplarent suum.* Idem Trinummo: *Loca contemplat, circumspectat sese, atque ædeis noscitat.* Iterum Epidico: *Contempla Epidice vsque ab vnguiculo ad capillum summum, est festiuissima.* Idem Mostellariâ: *Contempla amabo mea scapha satis,*

satin' hæc me vestis deceat. Ibidem: *Quin me aspice & contempla, vt hæc me deceat.* Ibidem: *Agedum contempla aurum & pallam.* Milite: *Tu cætera cura, & contempla.* Mercatore: *Quando incedat per vias contemplet, conspiciat omnes.* Persâ: *Ædepol qui cum hunc magis contemplo, magis placet.*

CONTEMPTIM, contemnenter. Næuius belli Punici lib. 6. *Superbiter, contemptim conteret legiones.* Plaut. Pœnulo: *Sed tamen quanquam sumus pauperculi, est domi quod edimus, ne nos tam contemptim conteras.*

CONTEMPTIO, contemptus. Cic. lib. 5. de repub. *Quæ virtus fortitudo vocatur, in qua est magnitudo animi, mortis dolorísque magna contemptio.* Idem offic. lib. 3. *Fortitudo, quæ est dolorum, laborum contemptio.* Idem Hortensio: *Laborum, mortis, dolorúmque contemptio.*

CONTENDERE, pro comparare. Accius Tereo: *Video te mulier more multarum vtier, vt vim contendas tuam ad maiestatem viri.* Lucil. Satyrarum lib. 1.

——— vt contendere possem
Thestiados Ledæ, atque Ixionas
Ἀρχιλοχείω.

Cæcilius Thitte: *Egón' vitam meam Atticam contendam cum istac rusticana Syra?* Plaut. Vidulariâ: *Signum rectè comparebat, huius contendi annulum.* Licin. Macer epist. ad Senatum: *Illi suam vitam mecum contendunt, quorum in corpore ita crebra sunt vulnera vitæ, noua cicatrici vt locus non sit.* Næuius Lycurgo: *Caue sis tuum contendas iram contrà cum ira Liberi.* Non.

CONTENEBRAVIT, tenebræ obortæ sunt. Varro lib. 2. cap. 2. de R. R. *Ab occasu paruo interuallo interposito ad bibendum appellunt, & rursus pascunt quoad contenebrauit.*

CONTENTE, parcè, continenter. Plaut. Asinariâ: *Quanquam illum mater arctè contentéque habet.* Cic. lib. 1. Tuscul. quæst. *M. Antonium vidi, cùm contentè ipse pro lege varia diceret, terram tangere.*

CONTERNATIO, & CONTERNARE, vt combinatio. Hygenus de limit. constit. *Quòd si illis permissum erit vt inter conuenientes conternentur, conternati sortiri debebunt, qui tres primam centuriæ sortem accipere debeant: conternationum factarum singuli sortibus nomina inscribemus.* Idem: *Quæ centuria primùm exibit, ad primam conternationem pertinet.*

CONTI, hastæ longiores. Virg. Æneid. lib. 9.

——— telorum effundere contra
Omne genus Teucri, & duris detrudere contis.

CONTIGNVM, frustum carnis cum septem costis demptum. Fest.

CONTOLLO, pro confero, contrà tollo. Plaut. Bacchidibus: *Is est, adibo contrà, & contollam gradum.*

CONTVOLI, oculi, in angustum coacti, conniuentibus palpebris. Plaut. Curcul. *Túne etiam eum contuolis oculis odium me vocas?*

CONVALLIA, & CONVALLIA LOCA, conualles. Innoc. de cas. litt. *Sub se finem proximum, ante se fines subiacentes per conuallia.* Auctor exposit. termin. *Et conuallia eius fundi finem indicent.* Idem: *Si oliuastellum inueneris vnum terminum, demonstrat aquã viuã, & conuallia loca significat.*

CONVASARE, furto colligere. Terent. Phormione: *Aliquid conuasassem, atque hinc me coniicerem protinam in pedes.* Sidon. lib. 7. epist. 3. *Et diligenter quæ ad socrum pertinuerant rimatis conuasatisque.* Idem lib. 1. epist. 9. *Cunctim vndique omnium laudum conuasatis conclamationibus.*

CONVENTA, conditio, cùm primus sermo de nuptiis habebatur. Formula repudij erat: *Conditionem tuam non vtor.* Sic *Conditiones* liberis quærere parentes dicebantur.

CONVENTIO, pro concione, antiquo more. Varro lib. 5. de L. L. *Post autem conuentionem habet, qui lustrum conditurus est.* Ibidem: *Calpurnius dicit, voca ad conuentionem omnes Quirites huc ad me. Accensus dicit, sic omnes Quirites ite ad conuentionem huc ad iudices.*

CONVERRITOR, purgator. Apul. Apolog.

Complanatorem tumidulæ gingiuulæ,
Conuerritorem pridianæ reliquiæ,
Ne qua visatur tetra labes sordium,
Restrictis forte si labellis riseris.

CONVERTITVR, conuertit. Plaut. Amphitruone: *Sed in fugam se nemo tamen conuertitur.*

CONVIVANT, conuiuantur. Ennius Satyr. lib. 1. *Malo herclè suo magno conuiuat, sine modo.* Pompon. Mundis: *Si Calendis conuiuent, Idibus cœnant foris.*

COPIANTVR, augentur. Cœlius lib. 1. *Armis & magno commeatu prædáque ingenti copiantur.* Gell. lib. 17. cap. 2.

COPIDES, sunt cultri, seu gladij recurui, quibus elephantorum promuscides in bello milites amputabant. De his Q. Curtius. Suidas tradit *copida* esse machæram: Græcis κώπη est manubrium gladij. Apul. lib. 11. *Hic ineinctus baltheo militem gerebat, illum succinctum chlamyde copides & venabula venatorem fecerant.*

COPIS, copiosus. Pacuu. Peribœâ: *O multimodis variè dubium & prosperum copem diem.* Turpil. Epiclero: *Te quidem omnium iam pater, copem eum sua caussa facit.* Plaut. Pseudolo: *Atque ego nunc me vt gloriosum faciam, atque copi pectore.* Idem Bacchidibus: *Vt amantem herilem copem facerem filium.* Et Truculento: *Pro me amantiam, venustatem, gaudia, copes amores.*

COPVLANTVR, pro copulant, coniungunt. Plaut. Aululariâ: *Adeunt, consistunt, copulantur dexteras.* Sic Sueton. Augusto: *Neque aut crebriùs, aut perfidiosiùs rebellantes grauiore vnquam mulctatus est pœna.*

COQVINARE, coquere. Plaut. Aululariâ: *Neque ego vnquam nisi hodie ad bacchas veni in bacchanal coquinatum.* Idem Pseudolo: *An tu coquinatum te ire quoquam postulas?*

COQVITARE, pro coctitare, frequenter coquere. Plaut. Pseudolo: *Quanti vnum istoc me coquitare perdoces?*

COQVVS, & pistor antiquis idem. Næuius: *Coquus edit Neptunum, Venerem, Cererem;* [id est, pisces, olera, panem.] Festus.

COR, masculinè extulisse Ennium in 13. annali, cùm ait:

Annibal audaci dum pectore me dehortatur
Ne bellum faciam: quem credidit esse

se meum cor? Auctores sunt Cesellius Vindex, & Non. Marcellus: de quo vide Gellium lib. 7. cap. 2.

CORACEM, pro coruo. Cic. de orat. lib. 3. *Quare coracem illum vestrum patiamur nos quidem pullos suos excludere?*

CORBILÆ, vel CORBVLÆ, parui corbes. Varro lib. 1. de R. R. *Cogit aliquot corbilas vuarum, & frondem iucundissimam ministrat ouibus.* Plaut. Aulularia: *Nisi vnum hoc faciam, vt in puteo cœnam coquant, coctam inde subducemus corbulis.* Cato cap. 2. de R. R. *Villicum habere oportet corbulas Amerinas quatuor.* Et cap. 26. *Vasa, torcula, corbulas, fiscinas, funes.*

CORBITA, genus nauis grande, & tardum. Lucil. Satyr. lib. 15.

Multa homines portenta in Homero versificata
Monstra putant: quorum in primis Polyphemu' ducentos
Cyclops longu' pedes, & porrò huic maiu' bacillum
Quàm malus nauis in corbita maximus vllà. Non.

Plaut. Pœnulo: *Obsecro herclè operam celocem hanc mihi ne corbitam date.* Idem eàdem: *Tardiores quàm corbitæ sunt in tranquillo mari.* Hinc *Corbitare*, corbitam onerare. Plaut. Casinà: *Ego noui ambas estrices, corbitant vbi comesse possunt.*

CORCVLVM, dim. à corde. Plaut. Casinà: *Nunc Pol ego sum liber meum corculum, melculum, verculum.* Ponitur pro solerte & acuto, quo nomine dictus Scipio Nasica bis consul, apud Cic. lib. 1. Tuscul. quæst. Plin. lib. 7. cap. 31. *Catos corculos apud Romanos nominatos refert, qui sapientià præpollebant.*

CORDA, frumenta, quæ serò maturescunt. Fest.

CORDICITVS, animitus, in corde. Sidon. lib. 4. epist. 6. *Siquidem prudentibus cordicitus insitum est, vitare fortuita.*

CORDOLIVM, cordis dolor, καρδιαλγία. Quidam pro συμπάθεια positum putant, dictúmque pro condolio, vt *Cortumionem*, pro contumio: nec id à corde deriuatum, vt Varro vult, sed à condolendo. Plaut. Cistellarià: *At mihi cordolium est.* GYM. *quid id? vnde est tibi cordolium, quod neque ego habeo, neque quisquam alia mulier, vt perhibent viri.* Idem Pœnulo: *Sed vbi exempla conferentur meretricum aliarum, tibi erit cordolium.* Apul. lib. 9. *Non vxori, nec vlli familiarium cordolio patefacto.*

CORGO, vel GORGO, profectò antiquis. Pompeius. Glossis ἀναμφιβόλως: dictum quasi corde ago, seu loquor.

CORIVS, pro corium. Plaut. *Iam tibi tuis meritis crassus corius redditus est.* Varro Eumenidibus: *Nunc corius vlmum tuus depuuit.* Fest. Non. Plaut. Pœnulo:

Nunc mihi blandidicus es, heri in tergo meo
Tres facilè corios contriuisti bubulos.

CORNVS, pro cornu. Varro Eumenidibus: *Phrygiis per ossa cornus liquida canit anima.* Marcell. Lucan. lib. 7.

——— *cornus tibi cura sinistri.*

Lucr. lib. 2.

Præterea lumen per cornum transit, at imber
Respuitur, quare? nisi luminis illa minora
Corpora sunt, quàm de quibus est liquor

quor almus aquarum.

Varro lib. 3. de R. R. cap. 9. *Circum caueas eorum incendendum cornum & vinum, ne qua serpens accedat, quarum bestiarum ex odore solent interire.* Sic *genu*, pro genu, *gelus*, pro gelu dixerunt antiqui.

CORNVTI, κεραοὶ, κρανοφόροι, boues aratores; quasi cornigeri. Accius OEnomao:

Forte ante auroram radiorum ardentum indicem.

Cum sono in segetem agresteis cornutos cient,

Vt rorulentas ferro terras vuidas

Proscindant, glebásque ex aruo molli excitent. Non.

Varro lib. 2. de R. R. cap. 7. *Ætas cognoscitur equorum, & fere omnium, qua vngulas indiuisas habent, etiam cornutorum.*

CORONAMEN, corona, coronatio. Apul. lib. 11. *Mulieres candido splendentes amicimine, vario lætantes gestamine, verno florentes coronamine.*

CORPORARE, interficere. Ennius Andromeda: *Corpus contemplatur, vnde corporaret vulnere.* Accius στασιασταῖς, vel Trophæo: *Corporare abs tergo es ausus.*

CORTES, ἐπαυλίδες, villarum intra maceriem spatia. Varro lib. 1. de R. R. *Nec minùs cùm à pabulo redierunt sues, anseres, porci, in corte exteriore.* Idem lib. 1. de vita pop. Rom. *Ad focum hyeme ac frigoribus cœnitabant, æstiuo tempore in propatulo: rure in corte: vrbe in tabulino.* Idem Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: *Dum vixi promiscam me meis in cortibus paui.*

CORVSCAMEN, coruscatio. Apuleius de Deo Socratis: *Vehit in arctissimis tenebris rapidissimo coruscamine.*

CORTVMIO, pro contumio, ἐνατενισμὸς: (non, vt vult Varro, à cordis visu:) vnde & *Contumax.* Sic *Cordolium*, pro condolio, *cordum*, pro condo (Varro lib. 2. de R. R. cap. 1. *Cum Homerico Melanthio cordo:*) dixerunt prisci. Ex formulâ inaugurationis templi: *Interea conregione, conspicione, cortumione, vtique rectissimè sensi.* Varro de L. L. lib. 6.

CORYTVS, γωρυτὸς, τοξοθήκη, theca arcuum, aut sagittarum. Virg. lib. 10. Æneid.

Corytique leues humeris & lethifer arcus.

Statius lib. 4. Thebaid.

——— *Cœlestibus implet*
Corytum telis.

Homerus odyss. φ.

ἡ δ' ἐν ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου αἴνυτο τόξον

Αὐτῷ, γωρυτῷ ὅς οἱ περίκειτο φαεινός.

COSSI, vermes lignorum, postea *Cusi* dicti; vnde Hispani eos etiamnum *Gusanos* nominant. Glossarium: *Cusus*, ξύλου σκώληξ. Plin. lib. 11. cap. 33. *Nec enim cossi tantùm in eo, sed etiam tabani nascuntur. Teredónes* Græci dicunt: Latini aliàs *Termites.* Isidor. lib. 5. cap. 12. *Estque cossus in ligno, quod vermis in carne, tinea in vestimentis, eruca in olere, tarmus in lardo.* A vermium horum similitudine, rugosi corporis homines *Cossos* appellarunt antiqui: vnde & Romæ familia *cossutiorum, cossuuiorum*, ac *cossutianorum* denominata: ex qua fuit *cossutia* vxor Iulij Cæsaris, vt Suetonius testatur in vita eius, cap. 1.

COSSIM, quasi coxim: in coxas. Pompon.

Pompon. Porcariâ: *Scium hoc omnes quantum est, qui cossim cacant.* Non. Apul. lib. 3. *Complicitis denique pedibus ac palmulis, in alternas digitorum vicissitudines super genua connexis, sic grabatum cossim insidens vbertim flebam.*

COSTA, ad naues traducitur. Turn. lib. 26. cap. 23. putat costas esse interiora quædam statumina, quibus laterum compages, & coassatio nitebatur, quales in nauibus apparent. Plin. lib. 13. cap. 9. cùm de spina loquitur, quæ Græcis ἄκανθα. *Spina*, inquit, *vtilissima nauium costis.* & Pers. Satyr. 6. *Costa ratis laceræ.* Sensu non impari Virg. lib. 2. Æneid. de equo Troiano,

—— *Sectâque intexunt abiete costas.*

COTTABISIN, seu COTTABVM, κότταβον ludum conuiualem ex eo appellarunt, quòd, qui vini calicem hausisset, ita elidebat in pauimentum, vt sonitum faceret, qui si sonantior creparet, se ab amicâ redamari, & mutuò affectu teneri putabant. Hunc abusum apud compotores & helluones impuros, qui scortis vinóque madidi, & epulis distenti erant, in Græciâ inualuisse multi adnotarunt. De quo & Iuuenalis Satyr. 3.

Ac facie iactare manus, laudare paratus,
Si benè ructauit, si rectum minxit (*amicus,*
Si trulla inuerso crepitum dedit aurea fundo.

Athenæus lib. 11. & 15. Suidas, & Cicero Tusc. quæst. 1. Plaut. Trinummo ad plagarum crepitum transtulit, qui cùm serui corio bubulo cæduntur, redditur. *Caue sis,* inquit, *ne bubuli in te cottabi crebri crepent.*

COTVRNIVM, vas, quo in sacrificiis vinum funditur: aliàs *Guttus,* & *gutturnium.*

COXENDICES, coxæ, ἰσχία. Varro lib. 1. de R. R. *Lata fronte naribus simis, lato pectore, crassis coxendicibus.* Lucil. *Caput collo sustentatur, truncus sustinetur coxendicibus.* Sueton. Octau. Augusto cap. 80. *Coxendice & fæmore, & crure sinistro non perinde valebat.*

C R

CRACENTES, graciles. Ennius Annalibus: *Succincti gladiis, mediâ regione cracentes.* Fest.

CRASSITAS, crassitudo, crassities. Apul. de mundo: *Adeò illis cognita est vis mali, ad inferiora aëris noxia crassitate densa, inferiores quoque faciliùs adire atque percellere.*

CRASSVM, hebes, stultum. Varro sexagesimo: *Senibus crassis humili non vidimus quid fiat.*

CRASTINI DIE, pro crastino. Plaut. Mostellariâ: *Hoc die crastini vbi herus resciuerit, castigabit eos bubulis exuuiis.* Sic *die quarti, die pristini,* & *prepristini* dicebant.

CRATERÆ, vasa vini. Virg. 1. Æneidos:

Crateras lati statuunt, & vina coronant. Cic. in Arato:

In medióque sinu fulgens cratera relucet.

Apul. Florid. *Musarum cratera quantò crebrior, quantóque meracior, tanto proprior ad animi sanitatem.* Ibid. *Prima cratera litteratoris ruditatem eximit.* Varro de vita pop. Rom. lib. 3. *Ad Sybaritanam prædam, in quâ sunt tripodes, cratera, Anacæa pocula nobilium Tarentinarum.*

rum. Ennius lib. 8. annal. *Illi crateris ex auratis hauserunt.*

CRATERES, vasa olearia. Virg. 6. Æneid.

——— fusò crateres oliuo.

Idem Bucol.

Cratereśque duos statuam tibi pinguis oliui.

CRATER etiam Plinio dicitur in Ætnâ foramen ignem vomens, quod in epigr. κρατὴρ, & in fonte *crater* eidem: Homero κρατὴρ.

CREBRISVRVM vallum, crebris suris, id est, palis munitum. Fest.

CREBRITER, crebrò. Diomedes lib. 3. *Cùm crebriter pugnas iniret.* Apul. lib. 1. *Fenus denique copiosum sub arrabone auri & argenti crebriter exercens.* Et lib. 4. *Pedum posterioribus calcibus iactatis in eum crebriter.*

CREDVO, pro credo. Plaut. Asinariâ: *Nam neque diuini, neque mî humani posthac quicquam accreduas Artemona, si huius rei me esse mendacem inueneris.* Terent. Phormione: *Caue tu isti quicquam creduas.* Plaut. Bacchidib. *Nam mihi diuini nunquam quisquam creduat, ni ego illam exemplis plurimis, planéque amo.* Idem eadem: *Nam neque mihi Bellona vnquam, neque Mars creduat.* Idem: *Ædepol tu mihi diuini quicquam creduis post hunc diem.* Et Truculento: *Nunquam edepol mihi quicquam homo mortalis posthac duarum rerum creduit, ni ego ista vestra hero maiori facta denarrauero.* Amphitruone: *Vt tu quoque concisus pugnis, & illisis dentibus id impransus creduas.* Pœnulo: *Quid ego illis posthac quod loquentur creduam.* Trinummo: *At tu edepol nullus creduas.*

CREPÆ, capræ dictæ sunt ab antiquis, quòd crepent curribus. Fest.

CREPERA res, dubia, anceps. Varro lib. 5. Analog. Accius Phœnissis: *Quæ ego omnia esse fluxa in meâ re creperâ comperi.* Idem Telepho: *Nunc tu in re crepera tua quid capias consily vide.* Pacuu. Dulorestе: *Non vetet animum ægritudine in re crepera confici.* Lucr. lib. 5.

Exæquataque sunt creperi certamina belli.

Lucil. Satyrarum lib. 5.

Sanè tu solus magno in mœrere metúque

Tristitiâ in summa creperáque inuentu' salute.

Symm. lib. 1. epist. 13. *Priusquam manifestus dies creperum noctis absolueret.*

CREPI, Luperci à crepitu pelliculârum, quibus obuios in lupercalibus cædebant. Fest.

CREPIDINES, saxa prominentia, in quæ impellens vnda crepitat: κυματώγαι Herodoto. Virg. lib. 10.

Fortè ratis celsi coniuncta crepidine saxi

Expositis stabat scalis.

Seneca: *Quis crederet iacentem super crepidinem Marium aut fuisse, aut futurum consulem?*

CREPITVLVM, ornamentum capitis. Fest. Tertull. de pallio: *Et stolam, supparum, crepitulum, & caliandrum.*

CREPVLVS, crepans. Sidon. lib. 4. epist. 15. *Et viatorum sollicitas aures foliis toto nemore labentibus crepulo fragore circumstrepit.*

CREPVSCVLASCENS, aduesperascens. Sidon. lib. 8. epist. 3. *Ad hoc & cùm me defatigatum ab excubiis ad diuersorium crepusculascens hora reuocauerat.*

CRESSE,

CRESSE, pro creuisse. Lucr. lib. 9.
Haut ita conueniebat, vti iam corpore & vnà
Cum membris videatur in ipso sanguine cresse.

CREVI te amicum, pro decreui. Plaut. Cistellariâ: *Cùm ego antehac te amaui, & mihi amicum esse creui mea Gymnasium.*

CRIMINAT, pro criminatur. Ennius Satyr. lib. 3. *Nam is non benè vult tibi qui falsò criminat apud te.* Non.

CRINIS in fœmin. Plaut. Mostellariâ: *Gerundum morem censeo, & capiundas crines.* Atta epigr.
Praterea tu sis dissolutâ crine capillus.

CRISSO, cæueo, impudicè nates moueo. Fest. Glossarium: *Crissat*, κολυντίζει, deductum à κίλας, ντος: quod pro muliebri pudendo à comicis accipi notat Eustath. odyss. ε. Lucil. Satyr. lib. 11.
Crissatura, vt si frumentum clunibu' vannat.
Martialis lib. 10.
Numquid cùm crissas blandior esse soles?

CROCIRE, κρώζειν, coruorum. Plaut. Aululariâ: *Simul pedibus radebat terram, & voce crocibat suâ.*

CROCOTA, crocei coloris vestis. Nouius Pedio: *Mollicinam, crocotam, chirodotam.* Næuius Lycurgo: *Palliis, patagiis, crocotis.* Plaut. Epidico: *Caltulam & crocotulam.* Idem Aulularia: *Cùm incedunt infectores, crocotary.* Cic. de harusp. resp. *P. Clodius a crocota, à mitra, a muliebribus soleis, purpureisque fasciolis, à strophio, à psaltrio, a flagitio, à stupro, est factus repentè popularis.* Virg. in Celri:
Frigidulam iniectâ circumdat veste puellam,
Quæ priùs in tenui steterat succincta crocotâ.
Etiamnum vestem hanc Gallia decurtato vocabulo *cotam*, siue *cotte*, vocat. Apul. lib. 8. *Mitellis & crocotis & carbasinis & bombycinis iniecti.* Idem lib. 11. *Et simiam pileo textili, crocotisque phrygiis catamiti pastoris specie aureum gestantem poculum.*

CROCOTVLVM, valdè exile. Plaut. Clitellariâ: *Cum extortis talis, cum crocotulis crusculis.* Fest. Prisc. lib. 3.

CRVCE MALO, pro malâ. Ennius annal. lib. 11. *Malo cruce fatum vti des Iupiter.* Non.

CRVCISALVS, in cruce saliens. Plaut. Bacchidib. *Nomen mutabit mihi, faciétque extemplò crucisalum me ex Chrysalo.*

CRVCIVM, quod cruciat: vnde vinum crucium pro insuaui dixit Lucil. Satyr. lib. 18.
——— *nam mel regionibus istis*
Incrustatu' calix crucio caulique bibetur.
Porphirius ad Satyram 3. lib. 1. Horatij. Sic Alexis de vino Corinthio: οἶνος ξενικὸς παρῆν, ὁ γὰρ κορινθιος βασανισμός ἐστιν.

CRVMINA, βαλάντιον, sacculi genus. Plaut. Epidico: *Ipse in meo collo tuus pater cruminam conlocauit.* Idem Truculento: *Homo cruminam sibi de collo detraxit.*

CRVRICREPIDA, cui crura verberibus contunduntur. Plaut. Trinummo: *Teruchus fuit, cerconichus, crinitus, cercobulus, collabus, oculicrepida, cruricrepida, ferriteri, mastigia.*

P CRVRI

CRVRIFRAGVS, cui crura franguntur. Plaut. Pœnulo: *Si herus meus me esse locutum vnquam mortali sciat, continuò is me ex syncerasto crurifragum fecerit.* Glossæ: *Crurifragium, σκελαγὶς: ἤγουν σκελοκοπία.*

CRVSCVLVM, σκελίδιον, paruum crus. Plaut. Clitellariâ: *Extortis talis cum crocotulis crusculis.* Martial. *Pectus cicadæ crusculúmque formicæ.*

C V

CVBA, lectica; vnde *cubiculum.*

CVBANS, qui in lecto quærit augurium. de quo Virg.

Pellibus incubuit stratis, somnósque petiuit.

CVBITA, pro cubiti. Lucil. Satyrarum lib. 16.

——— *Lysippi Iuppiter istâ*
Transiuit, quadraginta cubita altu' Tarento.

Plin. 7. cap. 16. *Inuenimus in monumentis Salamiam Euthimenis filium in tria cubita triennio adoleuisse.*

CVBITVRA, cubatio, concubitus. Plaut. Astrabâ: *Pol ad cubituram mater mage sum exercita, Reliquum ad cursuram sum tardiuscula.*

CVCVLIO, cucullus. Cato de R. R. cap. 1. *Nouos fieri centones, cuculionésque familiam oportuisse sibi sarcire.*

CVIA operâ, pro cuius. Lucil. Satyr. lib. 30.

Cuiâ operâ troginus calix per castra cluebat.

Plaut. Truculento: *Quid est, quod vobis pessume, ac cuia via?* Terent. Andriâ: *Cuium puerum huc apposuisti.*

CVIATIS, significat cuius nationis. Accius Telepho: *Qui neque cuiates esset vnquam potuimus, multa rogantęs, scire.* Cic. Tuscul. quæst. lib. 5. *Socrates quidem cùm rogaretur, cuiatem se esse diceret, mundanum inquit.* Ennius annal. lib. 8.

Hostem qui feriet mihi, erit Carthaginiensis;
Quisquis erit, cuiatis erit.

Cic. orat. pro L. Cornelio Balbo. Plaut. Pœnulo: *Vnde sit, cuiatis, captane an surrepta sit.* Apul. lib. 1. *Vt priùs noritis qui siem, & cuiatis, & quò quæstum nunc eam.* Ibid. *Dic oro & cuiatis sit, & quibus diuersetur ædibus.*

CVLCITA dicta, quod tomento inculcatur. Varro lib. 4. de L. L. *Postquam transierunt ad culcitas, quod in eas algam, aut tomentum, aut aliud calcabant, ab inculcando culcita dicta.* Idem de vita pop. Rom. lib. 1. *Qui pridem vxorem ducebat duobus culcitis, ac duobus toris.* Idem Quinquatribus: *Quam in testudineo lecto, culcita plumea, in die dormire.* Cic. Tuscul. quæst. lib. 4. *Eripiamus huic ægritudinem, quomodo? collocemus in culcitâ plumeâ, adducamus psaltriam.* Iuuenal. Satyr. 5.

Tertia ne vacuo cessaret culcita lecto.

Plaut. Mostellaria: *Qui me suam pol optat culciculam.*

CVLEST, pro qualis est. Plaut. Amphitruone: *Ædepol condignum donum, culest, qui dedit: imò sic condignum culest cui dono datum est.*

CVLIGNA, poculum, fortè à κύλιξ. Glossarium: *Culigna, σκεῦος οἴνου.* Cato: *Culignam in fœno Græco ponito vt benè oleas.* Idem de R. R. cap. 132. *Ioui Dapali culignam vini quantumuis polluceto.* Varro lib. 1. de vitâ

tâ Romanâ. *Item erant vasa vinaria, fini cymbia, culignæ, pateræ, gutti, sextarij, simpuuium.* Idem ibidem: *Mensæ apponebantur cum culignâ ac vino, in queis quæ veniebant ad fœtam amicæ gratulatum Diis mactabant.* Liuius lib. 26. *Qui curuli sella sederunt, equi ornamenta, & libras pondo culignam patellámque Deorum caussâ habere possunt.*

CVLINA, latrina, *à culo.* Petronius: *Qui inter hæc nutriuntur, non magis sapere possunt, quam benè olere, qui in culina habitant. Culina* etiam Glossis λύτρον, lauatrina. *Culinæ* vocantur loca publica vbi sepeliuntur pauperes. Aggenus Vrbicus de limit. *Sunt in suburbanis loca publica, inopum destinata funeribus, quæ loca culinas appellant.*

CVLIOLA, cortices nucum viridium. *Gullioca* Lucilius vocauit.

CVLLEA DENA, pro cullei. Est autem culleus mensuræ genus viginti amphorarum capax, seu quadraginta vrnarum: vt tradunt Plin. lib. 24. cap. 4. & Colum. lib. 3. c. 3. Varro lib. 1. de R. R. cap. 2. *Ager Gallicus Romanus vocatur, qui viritim cis Ariminum datus est vltra agrum Picentium: in eo agro aliquotfariam in singula iugera, dena cullea fiunt.*

CVLTELLARE, locum eminentiorem ad planiciem redigere, & quasi cultello decidere. Front. lim. agr. *Cultellandi ratio quæ sit, sæpè quæritur, cuius prcemensi soli spatium consummamus, & illam cliuorum inæqualitatem planam esse cogimus.* Hygenus de re agrim. *Lineam autem per metas extendemus, & per eam ad perpendiculum cultellabimus.* Idem: *Lapis cultellatus, qui pentagoni recipit speciem.*

CVLTICOLA, fusticulus ligneus in sacris. Fest.

CVLTIO, cultura. Cic. de senectute: *Num igitur hominî senectus miserabilis, qui se agri cultione delectabat.*

CVLTO, pro cultu. Lucr. lib. 4.

Nam facit ipsa suis interdum fœmina factis
Morigerísque modis, & nudo corpori' culto
Vt facilè insuescat secum vir degere vitam.

CVM PARTEM, pro cum parte. In marmore Romano, quod est *Kaput* ex testamento M. Megonij M. F. Cor. Leonis. HOC. AMPLIVS. R. P. PETILLINORVM. DARI. VOLO. HS. XN. ITEM. VINEAM. CALCIDIANAM. CVM. PARTEM. FVNDI. POMPEIANI. FAVTI.

CVM EXTEMPLO, pro simulac, postquam, statim cùm. Plaut. Captiueis: *Cùm extemplo ad forum venero, omnes loquentur.* Idem Mil. *Hanc ad nos cùm extemplo ad forum veniemus, mittito.* Ibid. *Vt miles cùm extemplo adueniet domum, domi comprehendat vnà.* Et Trin. *Qui cùm extemplo amisimus, æquè mendicus censetur apud Acheruntem mortuus.* Item Rudente: *Quippe cùm extemplo in macellum pisces prolati sient, nemo emat.*

CVM, præpositio παρέλκυσα. Ennius lib. 1. annal. *Curantes magnâ cum curâ.* Cic. lib. 1. de diuinatione. Ibidem: *Tu verò fac quod te cum precibus pater oro.* Fest. Idem lib. 6. *Effundit voces proprio cum pectore sancto.*

Seruius ad 2. Georg. Idem: *Optima cum pulcris animis Romana iuuen-*

iuuentus. Donatus. Idem lib. 3.
Haut temere est quod tu tristi cum mente gubernas.
Seruius. Plaut. Menæchmis: *Magnâ cum curâ ego illum cura volo.* Catul.
Transfer omine cum bono Limen aureolos pedes.
Lucretius lib. 1.
——— *validi cum viribus annis*
Dant sonitu stragem.

CVMALTER, pro cum altero antiquis. Fest. Sic *Cumpartem, cumprime, impræsentiarum,* in epistola Cassij. C. Fannius lib. 1. annal. *Cùm in vitâ agendâ didicimus multa, quæ impræsentiarum bona videntur post inuenta, & multo amplius aliusmodi atque ante visa essent.* Prisc. lib. 13.

CVMATILIS, color marinus, ceruleus, à κῦμα: quem Ouidius ita describit lib. 3. artis:
Hic vndas imitatur, habet quoque nomen ab vndis.
Titinius Setinâ: *Et quem colos cumatilis deceat.* Plaut. Epidico: *Cumatile ac plumatile.*

CVMERA, vel CVMERVM, vas opertum in nuptiis, in quo nubentis vtensilia reposita seruabantur. Varro lib. 6. de L. L. *Igitur dicitur in nuptiis Casmillus, qui cumerum fert, in quo quid sit in ministerio plerique extrinsecus nesciunt.* Deductus hic est mos à Græcis, apud quos puer ingenuus, quem ἀμφιθαλῆ vocabant, in cumerâ, seu λίκνῳ panes gestabat, cum hac incentione: ἔφυγον κακὸν, εὗρον ἄμεινον. Est & *Cumerum* vas ex palmâ spartáque confectum ad populares vsus, in quo frumenta conduntur reseruantúrque. Fest. Acron. Horatius lib. 1. epist.
Fortè per angustam tenuis vulpecula rimam
Repserat in cumeram frumenti.
Idem lib. 1. serm.
Cur tua plus cumeris laudes granaria nostris.

CVMES, pro comes. Lucr. lib. 4.
Sed cumes insequitur facilè, & se tollit in auras,
Et gelidos artus in leti frigore linquit.

CVMMIS fœm. pro gummi. Alpinaque cummis. Cinna. Cato de R. R. *Cummin pridiè in aquam infundito.* Colum. lib. 12. *Noua dolia liquidâ cummi perluito.*

CVNCTANT, pro cunctantur. Accius Alphesibœâ: *Ita territa membra animo ægroto cunctant differre laborem.* Ennius Hectoris Lytris: *Qui cupiunt arma dare Achilli, vt ipsi cunctent.* Idem Ambracrâ: *Benè mones, tu te ipse cunctato, vidi fortè virum.* Plaut. Casinâ: *Abi tu hinc: cunctas? intus alij festinant.* N. Macrobius lib. 3. Saturnal.

CVNICVLVM, ὑπόνομον, foramen sub terrâ occultum: ab cuniculo animali, quod subter fossa terra latere solitum: aut à cuneorum similitudine. Fest. Cic. lib. 3. officiorum: *Quid si pater fana expilet, cuniculos agat ad ærarium, indicétne magistratibus filius?* Cæsar lib. 8. de bello Gallico: *Eodem tempore cuniculos agunt ad caput fontis.* Hinc *Cuniculatim.* Plin. lib. 9. cap. 35. *Iam distinctione virgulatâ, crinitâ, crispâ, cuniculatim, pectinatim, imbricatim vndata, cancellatim reticulata in obliquum, in rectum expansa.*

CVNIRE, stercus facere; vnde *inquinare.* Fest.

CVPES, voluptuarius, fastidiosus, λιχνὸς, qui non multa, sed electilia edit

edit. Plaut. Trinummo: *Blandiloquentulus, harpago, mendax, cupes, auarus, elegans, despoliator, latebricolarum hominum corruptor.*

CVPIENTER, cupide. Ennius Phœnice: *Stultus est, qui cupida cupiens cupienter cupit.* Accius Philoctetâ: *Potestas cui detur, tua cupienter malis membra discernat suis.* Non. Plaut. Pseudolo: *Stulti haut scimus frustrà vt simus, cùm quid cupienter dari petimus nobis, quasi quid in rem sit possimus noscere.*

CVPIRE, pro cupere. Lucr. lib. 1.

——— perfringere vt arcta
Naturæ primus portarum claustra cupiret.

CVPPA, κύπη, vas amplum. Glossarium: *Cupa, seu vagna, βύτὶς μεγάλη, ἣν τινες γαῦλον καλοῦσιν.* Varro, Satyrâ quæ inscribitur, Est modus matulæ, περὶ μέθης: *Cuppas vinarias sirpare noli, adde cyathum vini, in vxorculæ opicillum.* Idem Sesquiulysse: *Alterâ orâ deformasse Carneadem virtutis è cuppis acris aceti.* Marcell. Sunt & *Cuppæ* nauium reficiendarum sustentacula. Lucanus:
Namque ratem vacuæ sustentant vndique cuppæ.

CVPPEDIA, pro cupiditas. Cic. Tuscul. quæst. lib. 3. *Ambitio, mulierositas, peruicacia, liguritio, vinolentia, cuppedia.*

CVPPEDO, & CVPEDO antiqui pro cupido dixerunt; sicut & *Menerua, genetrix, magester, Leber.* Quintilianus. Lucr. lib. 5.
Quantum conscindunt hominem cuppedinis acres
Sollicitum curæ. Idem lib. 5.
Et finem statuit cuppedinis atque timoris. Idem lib. 3.
Aut alia quauis scindunt cuppedine curæ.

CVPRESSOS RECTOS, masculinè. Ennius annal. lib. 6.
Capitibu' nutantes pinus, rectósque cupressos
Incidunt, arbusta prealta securibu' cædunt.
Gellius lib. 13. cap. 19. Macr. lib. 6. cap. 2. Idem lib. 7.
——— longíque cupressi
Stant rectis foliis, & amaro corpore buxum.
Iun. Philargyrus Georg. lib. 2. Apponebatur autem *cupressus* mortuorum domibus, quòd, vt hæc excisa semel, non repullulat, ita de defuncto nil iam sperandum ampliùs. Hinc Diti sacra.

CVRARE, pro cicurare. Nigidius in hist. animalium: *Omne pecus indomitum habet quiddam in se ferum: sed tamen ea natura est, vt curari & domari possit.* Sic θεραπεύειν Hippo apud Theophrastum lib. 3. histor. pro eodem posuit; καίτοι, inquit, ἵππον ἅπαν καὶ ἄγειν καὶ ἥμερον εἶναι, καὶ θεραπευόμενον μὲν ἥμερον, μὴ θεραπευόμενον δὲ ἄγειν.

CVRASSERE, curaturum esse. Plaut. Menæchmis: *Dicam curassere? dicito: curabitur.*

CVRATVRA, curatio. Terent. Eunucho: *Tametsi bona est natura, reddunt curatura iunceas.*

CVRCVRIVNCVLI minuti, pro re nullius pretij. Plaut. Rudente: *Curcuriunculos minutos fabulare.* Prisc. lib. 3.

CVRIA, locus vbi publicas curas gerebant. Hinc *Curiales* viri eiusdem curiæ: *Curiales flamines*, curiales sacerdotes: *Curiales mensæ*, in quibus Iunoni immolabant: *Cu-*

riata comitia: Curionia sacra, quæ in curiis fiebant: *Curionium æs*, quod erat salarium flaminis curialis. Fest.

CVRIO, curiosus. Apul. lib. 1. Metam. *Non quidem curio sum, sed qui velim scire cuncta, vel certe plurima.*

CVRIO AGNVS, admodum macer. Plaut. Aulularia: *Volo ego ex te scire, quid sit agnus curio.*

CVRIS, hasta, Sabinorum lingua; vnde Romulus *Quirinus* dictus, quòd hastam ferret; & Iuno *Quiritis* vocata, quòd eandem ferre putaretur. Fest. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 9. Seruius in 1. lib. Æneid. Ouid. Fastor. lib. 2.

Siue quòd hasta Quiris priscis est dicta Latinis

Bellicus à telo venit in astra Deus.

CVRRICVLO, pro cursim. Plaut. Mostellaria: *Curriculo abi, iube in vrbem veniat iam simul tecum.* Idem Rudente: *Abi sanè ad littus curriculo Trachalio.* Ibidem: *I dum Turbalio, atque curriculo adfer huc duas clauas.* Milite: *Heus Philecomasium citò transcurre curriculo ad nos.* Mostellariâ: *Sed ego summè infelix, qui non curro curriculo domum.* Ibidem: *Licet vos abire curriculo.*

CVRRICVLVS, paruus cursus. Varro epist. Iulij Cæsaris: *Simul ac Romam venissem mihi attigit aureis nuncius, extemplo in curriculum contuli propere pedes.* Non. Plaut. Trinummo: *Strenuò curre in Piræum, atque vnum curriculum face.* Idem Mercatore: *Quin pedes vos in curriculum coniicitis?* Virg. 8. Æneidos:

Inde vbi prima quies medio iam noctis abacta

Curriculo somnum expulerat. Terent. Heautont. *Curriculo percurre, apud eum miles Dionysia agitat.*

CVRRVLIS EQVVS, tolutarius. Apul. lib. 4. *Vt hercule ipse sentirem non asinum me, verùm etiam equum curulem nimia velocitate refectum.* Gloss.: *Currulis ἵππος δρομικός.*

CVRSIM, pro celeriter. Plaut. Pseudolo: *Nunquam ad prætorem æquè cursim curram, vt emittar manu.* Idem Pœnulo: *Hoc citò & cursim est agendum, propera iam quantum potes.*

CVRSVRA, pro cursus. Plaut. Astrabâ: *Pol ad cubituram mater magis sum exercita, reliquum ad cursuram sum tardiuscula.* Idem Bacchidib. *Pro disco damnum capiam, pro cursurâ dedecus.* Et Asinariâ: *Non me vides excursurâ anhelitum etiam ducere?* Mostellariâ: *Exercent sese ad cursuram, fugiunt.* Sticho: *Simúlque ad cursuram meditabor me ad ludos Olympiæ.* Trinummo: *Sed quis hic est, qui huc in plateam cursuram incipit?* Varro lib. 2. cap... de R. R. *Equi alij sunt ad rem militarem idonei, alij ad vecturam, alij ad admissuram, alij ad cursuram.*

CVSSILIRIS, ignauus piscis. Fest. vnde ociosi *cussilires* vocantur: quòd cossim, seu coxim, id est, varicitus lirent, vel ambulent.

CVSTODELA, custodia. Apul. lib. 2. *Et quæ tu inquam, dic sodes, custodela illa feralis?* Idem lib. 9. *Et medius lanij manibus ereptus, custodelâ mihi salutaris gaudebam carceris.* Et lib. 9. *Mirâ custodela munitam domi suæ quàm cautissime cohibebat.* Sic *fugela, cautela, axela, mandatela, vmbela*, & huiusmodi, de quibus Prisc. lib. 3.

CVSTO

CVSTODIBITVR, custodietur. Plaut. Captiueis: *Nam noctu neruo vinctus custodibitur; interdius sub terrâ lapides eximet.*

C Y

CYATHISSO, cyathum infundo. Plaut. Menæchmis: *Qui tibi sæpissimè cyathisso apud nos quando potas.* Ibidem: *Tun' cyathissare mihi soles?*

CYLIBATHVS, mensa vinaria rotunda. Varro lib. 4. Analog. *Mensam vinariam rotundam nominabant cylibathum, vt etiam nunc in castris id videtur declinatum à Græco, ἀπὸ τῦ κύλικος.*

CYMAM pro cyma. Celsus: *Latam formosamque cymam.* Cato cap. 156. *Aluum si voles deiicere superiorem cymam brassicæ sumito p. iiij.* Sic *Schemam, glaucomam*, Plaut. pro schema, glaucoma.

CYMBALISSARE, cymbala quatere. Cassius Hemina lib. 3. *Mulier cantabat tibiis Phrygiis, & altera cymbalissabat.*

CYMBIVM, poculi genus à similitudine cymbæ. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Item erant vasa vinaria: sinus, cymbia, aquilinæ pateræ, gutti, sextarij, simpuuium.* Virg. lib. 5. Æneid.

Cymbiaque argento perfecta, atque aspera signis.

Apul. lib. 11. *Læua verò dependebat cymbium aureum, cuius ansula qua parte conspicua est insurgebat aspis.* Ibid. *Sed aureū cymbiū, medio sui patore flammulam suscitans largiorem.* Plurima autem vasa vinaria à Græcis celebrabantur, qualia sunt, *crossus, bicus, gaster, gasterium, bicarium, cypellum, amphicypellum, cyphela*, & quod hodie seruat nomen, *baucalium* (*Bocall*) diuersorum generum, *cymbium, dactylorum*, ex proiecturis digitorum nuncupatum, *gyala, dynos, cyborium, cotyle, encotyle, cadus & cadissus, & thericlia*, quibus Dionysius libasse fertur.

CYPARISSÆ, acies igneæ, quæ noctu apparere solent ad similitudinem cupressi. Fest.

D

D Et L litteras commutabant antiqui. Hinc *dingua, cadamitas, dacrumæ*, pro lingua, calamitas, lacrumæ, dicta obseruat Priscianus; *præsilium*, pro præsidium, Victorinus annotauit; *cassila*, pro cassida. Festus. Gallinam *Medicam*, pro Melica scripsit Varro. Sic *medius fidius*, pro filius, id est, me diouis filius, seu Hercules adiuuet: & *Vdysses, medde*, pro Vlysses, melle dixerunt. Plaut. Truculento: *Aut vasum ahenum aliquod, aut lectus lapsilis*; pro dapsilis. Idem ibidem: *In medde sunt lingua vestræ, atque orationes*, pro melle. Virg. Bucolicis:

Siluestrē tenui musā meditaris auenâ.

pro melitaris; ab eo, quod est Græcis μελιτᾶν, inquit Acron.

D, litera post vocalem in fine dictionis addita reperitur. idque confirmat Quintil. lib. 1. cùm ait: *Latinis veteribus d, plurimis in verbis vltimæ adiectâ, quod manifestum est etiam ex columnâ rostrata, quæ est Duilio in foro posita.* Sic *med, ted, sed, meritod, pugnandod in altod marid*, &c. scriptum inuenimus: quod antiquæ scripturæ genus vel sexcen-

tis in locis in Plauto occurrit.

DÆDALVS, varius, à δαιδάλλω. Lucr. *Dædalam terram*, lib. 1. *linguam verborum dædalam*, lib. 4. *naturam rerum dædalam*, lib. 5. *carmina chordeis dædala*, lib. 2. *dædala signa*, lib. 5. Ennius, *Mineruam dædalam:* Virgilius, *dædalam Circem* appellant.

DAGNADES aues, quas Ægyptij coronis inter potandum deuinciebant, quæ vellicando & canturiendo non patiebantur dormire potantes. Fest. δακνάδες Hesychio.

DALIVVS, supinus, stultus, insanus Oscis, à δαλεῖον. Fest.

DAMIVM templum appellatur Bonæ Deæ, à contrario sensu, quòd minimè δαμόσιον, id est, publicum: vt & ipsa Dea *Damia*, quòd ei in occulto sacrificaretur; eiúsque sacerdos *Damatris* vocatus. *Bona* verò Dea dicta est, quòd omnium nobis ad victum necessariorum caussà: *Fauna* eadem, quòd omni animantium vsui faueat: *Ops*, quòd ipsius ope & consilio vita constet. Glossarium; *Damium*, θυσίαι ὑπαίθριον γινόμενον.

DAMNAS, pro damnatus. Quint. lib. 7. *Hæres meus vxori meæ damnas esto dare argẽti quod elegerit pondi centum.* In lege Fabia Roscia, de re agrarià, ex libro Hygini de limitibus: QVO. IN. LOCO. TERMINVS. HABERIT. SEI. QVIS. IN. EVM. LOCVM. TERMINVM. RESTITVERE. VOLET. S. M. ET. SINE. FRAVDE SVA. LICETO. FACERE. NEVÆ. QVID. CVI. HIS. OB. EAM. REM. HAC. LEGE. DAMNAS. ESTO. In lege Manilia: COLONIS MVNICIPIBVSQVE IN QVORVM AGRO ID FACTVM ERIT DARE DAMNAS ESTO. In senatusconsulto de aquæductibus apud Frontinum: SI QVIS ADVERSVS EA COMMISISSET IN SINGVLAS RES IN DENA MILLIA DAMNAS ESSET.

DANISTÆ, fœneratores. Plaut. Mostellarià: *Videtúrne obsecro idoneus, danista qui sit, genus quod improbissimum est.* Ibidem: *Danista adest, qui dedit argentum fænori.* Ibidem: *Nullum edepol hominum est genus tetrius, nec minus bono cum iure, quàm danisticum.*

DAMNIFICVS, damnum inferens. Plaut. Cistellariâ: *Imitatur nequam bestiam & damnificam.*

DANERE, dare. Plaut. Truculento: *Hoc tuis fortunis Iupiter præstant meæ, dane suauium.*

DANVNT, pro dant. Plaut. Pseudolo: *Cui seruitutem Dî danunt lenoniam, iidem malam rem maláſque ærumnas danunt.* Cæcil. Plocio: *Patiere quod danunt, quando optata non danunt.* Næuius belli Punici lib. 4. *Eam carnem victoribus danunt.* Pacuu. Ilionà: *Dij me etsi perdunt, esse tamen ad vitam expetunt, quòd priusquam intereo, spacium vlciscendi danunt.* Plaut. Mostellariâ: *Ad legionem quom itant, adminiculum eis danunt.* Idem Truculento: *Semper datores nouos oportet quærere, qui de thesauris integris demum danunt.*

DAPALIS cœna, id est, magnifica. Titin. Varo: *Toto fit in foco de lignis mihi dapalis cœna.* Plin. lib. 10. cap. 20. *Pauonem cibi gratia Romæ primus occidit orator Hortensius,*

dapa.i

dapali cœnâ sacerdotij.

DAPHNON, lauretum, locus lauris consitus, sicut *platanon*, platanis. Petron. Arbiter: *Flexitque se in eum daphnona, qui ambulationi harebat.* Idem: *Rogaui, vt in platanona produceret dominum.* Martial. lib. 10. epigr.

Disposuit daphnone suo Torquatus in agro.

Plin. lib. 1. epist. 3. *Quid agit illa porticus verna semper? Quid platanon opacissimus? quid Euripus viridis?*

DAPINO, dapes paro. Plaut. Captiueis: *Æternum tibi dapinabo victum, si vera autumas.*

DAPS, res diuina, quæ fiebat hybernâ & vernâ semente. Fest. Liuius lib. 1. ab Vrbe: *Tum sacrum factum adhibitis ad ministerium, dapémque Potitiis ac Pinariis. Daps* quomodo construenda docet Cato de R. R. cap. 132.

DAPSILIS, magnificus, splendidus, liberalis. Græci enim δαψιλείαν, abundantiam omnium rerum liberalitatémque vocat. Pompon. Rustico: *Quid nunc vis fieri? Verrem sume dapsilè, ac dilucidè.* Apul. lib. 11 de asino aureo: *Vel ipsum numen dapsilis copia eloquutilis facundia subministrauerit.* Plaut. Aulularia: *Ego istas magnas factiones, animos, dotes dapsiles, clamores, imperia nihil moror.* Idem Truculento: *Aut vasum aheneum aliquod, aut lectus dapsilis.* Idem Mostellariâ: *Triginta mina, praterque alios sumptus dapsiles facit.* Colum. lib. 4. cap. 27. *Si autem continuus superioribus annis dapsili prouentu fatigata vitis fuerit, requiescere ac refici par erit.*

DAPSILE, opiparè. δαψιλῶς. Tranquill. in Vespas. *Sed & conuiuabatur assiduè, ac sæpius rectè ac dapsilè, vt macellarios adiuuaret.*

DATATIM, per vices dando. Pompon. Adelphis: *Quid ille dixit, cùm datatim tecum in lecto lusit?* Afran. Homine: *Datatim vxorem vt ludas.* Marcell. Næuius Tarentillâ: *Quasi in foro pilâ ludas, datatim dat se, & communem facit, alium tenet, alij adnictat, alibi manus est occupata.* Isidor. Plaut. Curculione: *Tum isti, qui ludunt serui scurrarum datatim in viâ.*

DATO, do sæpè. Cæcil. Plocio:

Sed tua morosa ne vxor est quæso? an rogas?
Quid tandem? tadet mentionis, quæ mihi
Vbi domum adueni ac sedi, extemplò suauium
Datat ieiunâ animâ, nil peccat suauio,
Vt euomas volt, quod foris potaueris.

Gell. lib. 2. cap. 23. Plaut. Pseudolo: *Argentum accepto, expenso, & cui debet, dato.* Idem Mostellariâ: *Tu credo solus fœnori argentum datas.*

DE

DEAMARE, vehementiùs amare. Afran. Vopisco: *Voluptatem capio maximam, cruciari tuâ te culpâ, qui det, & de illa pessimâ, quam deamas, promerere.* Plaut. Truculento: *Ita ad me magna nunciauit Cyamus gaudia, mea dona deamata acceptaque habita esse.* Terent. Heautont. *Ne ego sum fortunatus, deamo te Syre.*

DEARGENTASSERE, argento emunctum esse. Lucil. lib. 26. *Depeculassere aliqua sperans me ac deargentassere.*

DEARTVARE, per artus concidere,

cidere. Plaut. Captiueis: *Dilacerauisti, deartuasti, atque opes confecisti.* Idem eadem: *Tum igitur ego deruncatus deartuatus sum miser.*

DEBILITER, Pacuu. *Miseret me, lacrymis lingua debiliter stupet.*

DEBILO homo, pro debili, Ennius lib. 8. annal. dixit, teste Nonio.

DEBITIO, debitum. Cic. pro Planco: *Perquam dissimilis est debitio pecuniæ, & gratiæ.*

DEBLATERARE, stultè obloqui, confingere. βλακ̃αι enim stulti. Lucil. lib. 30. Satyrarum: *Deblaterat plenus, bonu' rusticu' concinit vnà.*

Plaut. Aulularià: *Vbi tu es, qui deblaterasti iam vicinis omnibus, mea me filiæ daturum dotem.*

DECALANTICARE. Lucil. Satyrarum lib. 26. *Depeculassere aliqua sperans me ac deargentassere, decalanticare eburneo speculo.*

DECALCATVM, calce illitum. Fest.

DECENTER, decorè. Symmach. lib. 3. epist. 10. *Illa vestis decenter induitur quæ non trahit puluerem, nec in humum demissa calcatur.* Idem lib. 4. epist. 16. *Igneo ingenio naturam decenter ignis imitatus es.*

DECENTIA, decor. Cic. de nat. Deor. lib. 2. *Colorum etiam ac figurarum tum venustatem atque ordinem, &, vt ita dicam, decentiam oculi indicant.*

DECERMINA, decerpta purgandi gratia. Fest.

•DECERVICARE, decollare. Sidon. lib. 1. epist. 3. *Siquidem quos humari nox succincta prohibuerat, deceruicatis liquere cadaueribus.*

DECET VOBIS, pro vos. Terent. Adelphis: *Hæc primùm vt fiant, Deos quæso, vt vobis decet.* Idem eadem: *Imò herculè ita nobis decet.*

DECIDVA, quæ cadunt, Occidua, quæ occidunt. Laber. *In altum finalium, vt vbi caput, à foliis decidua folia pandit.* Non. Plin. lib. 11. cap. 37. *Omnibus autem caua, & in mucronem concreta sunt, ceruis tantum solida, & omnibus annis decidua.*

DECITANS, decens. Apul. lib. 2. Metam. *Facies quoque pinnis explicitis sine gressu pilæ volubilis instabile vestigium plantis roscidis decitantes.*

DECOLLARE, collo deponere. Cæcil. ἀκοντιζομένῃ: *Habes, vide, tibi tradidi, in tuo collo est, decolles caue.*

DECOLLO, frustror, decipio. Varro lib. 1. de R. R. cap. 1. *Duo in primis spectasse videntur Italici homines in colendo, possiéntne fructus pro impensa ac labore redire, & vtrum saluber locus esset, an non: quorum si alterutrum decollat, & nihilominus vult colere, mente est captus.* Plaut. Captiueis: *Est illic mihi vna spes cœnatica, si ea decollabit, redibo huc ad cœnam ad cœnam asperam.* Idem Casinâ: *Etiam specula in sorti restat mihi, si sors autem decollassit, gladium faciam culcitam.*

DECORISSIMVS, ἀξιοπρεπέστατος. Apul. Apolog. *Eum quoque Zenonem longè decorissimum fuisse, vt Plato autumat.*

DECORITER, decorè. Apul. lib. 5. *Ceruices lacteas, genásque purpureas pererrantes crinium globos decoriter impeditos, alios antependulos, alios retropendulos.* Et lib. 6. *Fron-*

tem verò crispatam prius decoriter discriminabo.

D ECOTES, detriti. Fest.

D ECREPITVS, quasi creperæ & dubiæ vitæ, vel à lucerna, quæ vltimum expirans crepitum edere solet. Plaut. Mercatore: *Quid tibi ego ætatis videor?* LY. *Acheruntitus, senex, vietus, decrepitus.* Idem Asinariâ: *Atque vnam amicam ductet decrepitus senex.* Terent. Eunucho: *Mirum ni ego me hodie turpiter dabo cum meo decrepito Eunucho.*

D ECVLTARVNT, valdè occultarunt. Fest.

D ECVMANVS FLVCTVS, ingens. De quo Ouid. in Trist.

Qui venit hinc fluctus, fluctus, supereminet omnes,
Posterior nono est, vndecimóq; prior.

Et lib. 11. Metamorphos.

Vastius insurgens decimæ ruit impetus vndæ. Lucan. lib. 5. Pharsal.

Hæc fatum decimus; dictu mirabile, fluctus
Inualidâ cum puppe leuat.

Silius lib. 14.

Non aliter Rhodopes, Boreas à vertice præceps,
Cum sese immisit, decimóque volumine pontum
Expulit in terras.

Seneca Agamemnone:

Hæc onere sidit, illa conuulsum latus
Submittit vndas, fluctus hanc decimus tegit. Valer. Argon. 2.

Incassum decimæ cecidit tumor ardnus vndæ.

D ECVMATVS, electus. Symm. lib. 3. epist. 49. *Quod amicitiæ meæ viros decumatæ honestatis adiungis.* Et lib. eod. epist. 15. *Vt vnum & alterum æquè decumatæ honestatis inuenias.*

D ECVRES, decuriones.

D ECVS, sectio, seu transfixio in signum litteræ x. Auctor limit. const. *Limes currit per lapidem decussatum, qui lapis est natiuus, & ipse decus quadrifinium facit.* Idem: *Terminus si decum habuerit quadrifinium exponet.* Innocent. de cas. litt. *Habet decus & plumbum, & quaternarios, & calcem.* Siculus Flac. de agrim. *Post assignationes posteriores decusses facti sunt.* Idem: *Petras aliquando decussatas inuenimus.*

D EDECOROSE, turpiter. Sext. Aurelius Victor in epit. *Dedecorosè vixi, turpiùs peream.* Verba Neronis propriâ pereuntis manu.

D EFENDERE, pro depellere. Enn. Achille: *Serua ciues, defende hostes, dum potes defendere.* Non. Virg. Bucolicis:

Solstitium pecori defendite.

Cato de R. R. *Ea sarmenta, aut crates ficarias imponito, quæ frigus defendant & solem.* Quadrigarius Annal. *Et quò maximè opus erat à pinnis hostes defendebam facillimè.* Gell. lib. 9. cap. 1.

D EFLOCCARE, deterere. Plaut. Casinâ: *Perij, defloccabit iam illic homo lumbos meos.* Hinc *defloccati senes*, quasi attriti, qui florem virium amisere. Plaut. Epidico: *Nam per vrbem duo defloccati senes quæritant me, in manibus gestant copulas secum duas.* Hi & *decotes* dicebantur, quasi in cote detriti.

D EFOECATVS animus, lætus. Plaut. Aulularià: *Nunc defæcato demum animo egredior domo.* Idem Mostellariâ: *Nec vnde me melius mea scapha rear esse defæcatam.* Pseudolo: *Nunc liquet, nunc defæcatum est cor mihi, nunc peruium est.*

Macrob. Comment. lib. 1. cap. 8. *Tertiæ sunt purgati iam defœcatique animi, & ab omni mundi huius adspergine presse puréque detersi.*

DEFOECIS, ἄτρυγος, sine fece. Virg. in Ætnam:

——— nec deficit ante
Quàm priùs excocto defæcis robore pumex.

DEFORMOSVS, deformis, infamis. Sidon. Apoll. lib. 3. epist. 3. *Vt occulere eaforum numerositatem consilio deformosiore meditarentur.*

DEFRENSA, detrisa, detonsa. Fest. Glossarium: *Defrensa*, ἀφυρα ἀποκεκαρμένα, id est, solum demessum; *frendere* enim est rumpere, & comminuere.

DEFRVCTANS, fructum carpens. Sidon. lib. 9. epist. 9. *Quæsitum volumen inuenio, produco, lectito, excerpo, maxima è magnis capita defructans.*

DEFRVDARE, fructum minuere, fraude acquirere. Plaut. Asinariâ: *Ten' ego defrudem, cui ipsi nihil est in manu,*
Nisi quòd tu porrò vxorem defrudaueris.

Sidon. lib. 2. epist. 3. *Hæc tamen aliquid spacio suo in extimo ambulacri capite defrudans.* Terent. Phormione: *Suum defrudans genium comparsit miser.* Plaut. Rudente: *Nunquam herclè iterum defrudabis me post hunc diem.* Idem Menæchmis: *Vt me defrudes, ad eam rem affectas viam.* Ibidem: *Neque edepol te defrudandi causâ posco.* Idem Pseudolo: *An tu eâ causâ vis sciens te suspendere, vt me defrudes drachmâ?*

DEFRVI, ait Festus Pompeius, dicebãt antiqui, vt *deamare, deperire* significãtque omnẽ fructum percipere. Symm. epist. 45. lib. 1. *Non potest bene defrui ocio, qui suis absentibus timet.* Et lib. 6. epist. 71. *Omnium quæ capitis parte defruimur.* Et lib. 7. epist. 1. *Vt ego festorum tuorum eorum defruar voluptate.* Item lib. 8. epist. 27. *Et colloquio tuo defrui.* Et lib. 10. epist. 32. *Quæ hodie corporum possessione defruitur.*

DEFVAT, desit. Plaut. Bacchidibus: *Pol magis metuo mihi in monendo ne defuat oratio.* BACC. *Pol ego quoque metuo lusciniæ ne defuat cantio.* Vide *Fuat.*

DEFVNCTVS periculis, liberatus. Virg. Æneid. 6.

O magnis tandem pelagi defuncte periclis
Nudus in ignotâ Palinure iacebis arenâ!

Liuius: *Defuncta morbis corpora salubriora esse cœpere.*

DEGLVPTA, priuatus pene, vel glande pudendi. Plaut. Pœnulo: *Deglupta, mænas, arra pisa ementium, Mastruga, hals agoras.* Deglubere, verbum obscœnitatis. Catull. epigr. 54.

Glubit magnanimi Remi nepotes.

Ausonius:

Deglubit, fellat, molitur per vtramque cauernam.

DEGRVMARI, ad lineam & mensuram dirigere. Lucil. lib. 3. Satyr.

——— viámque
Vis degrumari, vt castris mensor facit olim. Non.

DEGVI, degi. Symm. lib. 1. ep. 32. *Et expertus es fidem meæ mentis atque dictorum, cùm in comitatu defuimus ambo, æuo dispari.*

DEGVLARE, gulæ dare. Afran. *Imò iam dudum occubuisse, degulasse oportuit.*

oportuit. Apul. in Apologiâ: *Quæ tamen omnia in paucis annis ita hic degulator studiosè in ventrem condidit.*

Degvmare, degustare, deuorare. dictum à gula; vnde & *ingluuiosus*, & *gluto*, & *gulo*. Fest. vel à Græco γόμος, quòd πλήρωμα τῆς νεώς, seu ἔρμα significat: *saburram* Latini vocant. Plaut. *Postquam degumato patrimonio factus est pauper.* Gloss. *Degumare:* ἀπογεύσασθαι.

Deincipem, proximum quemque capitum, vt principem primum quéque dixerunt. Cic. Thermo: *Sed tamen tres fratres summo loco natos, promptos, non indisertos, quos video deincipes tribunos plebis per triennium fore.* Idem: *Rhodium quendam morientem sex æquales nominasse, & dixisse, qui primus eorum, qui secundus, qui deinde, qui deinceps, moriturus esset.* Apul. Florid. *Reliquum autem variis postulantibus sine intermissione deincipe die perrecturum.*

Deintegrare, diminuere. Cæcil. *Nomen virginis, nisi mirum est, deintegrauit.*

Deivgare, seiungere. Pacuu. Chryse: *Pérque nostram egregiam vnanimitatem, quam memoria deiugat.*

Deivrivm, iusiurandum. Gell. lib. 7. cap. 18. *De decem captiuis quos Annibal Romam deiurio ab iis accepto legauit.* Ibidem: *Tum octo ex iis postliminium iustum sibi non esse responderunt, quoniam deiurio vincti forent; statimque vti iurati erant, ad Annibalem profecti sunt.*

Deivvo, non iuuo. Plaut. Trinummo: *Deserere illum & deiuuare in rebus aduersis pudet.*

Delapidata dicuntur lapide strata. Fest. Cuiusmodi Romæ via fuit Appia, quam saxis quadratis à porta Capena Brundusium vsque strauit Appius Cæcus.

Delatvs, id est, ad latus. Innoc. de cas. litt. *Sub se planum, delatus se monticellos habet.* Idem: *Sub se finem maiorem habet: delatus se, proximam arcam constitutam.* Idem: *Delatus alueum transit.* Et: *In sinistrâ parte pratum, de latus casâ vineam.* Idem: *Delatus meridiano riuus excurrit.* Ita *deintus*, *desub se*, *desuper se*, *detrans*, *desecus*, idem auctor enunciauit. Dicitur & *alatus*, & *atergus*. Glossæ: *Atergus* κατόπιν, ἀπὸ νώτου. Vetus inscriptio. FACIT. TERRA. PEDATVRÆ. A. LATVS. MEMORIÆ. SVÆ. IN. AGRO. PEDES. LONG. XXXVI. LATVM. PEDES. A. LATVS. MEMORIÆ. XVI.

Delectare, illicere. Ennius Thyeste: *Et me Apollo ipse delectat, ductat, Delphicus.* Quadrig. annal. lib. 4. *Fabius cœpit de nocte hostibus castra simul oppugnare, & hostem delectare.* Non.

Delegare, dispescere. Plaut. Amphitruone: *Si cui fautores deligatos viderint.*

Delenificvs, blandè decipiens. Lucil. Nummulariâ: *Nescio quorsum eueniunt mihi tua verba delenifica.* Turpil. Demetrio: *Vide mirum ingenium ac delenificum mulierum, commorat hominem lacrymis.* Plaut. Milite: *Domi dolos, domi delenifica facta, domi fallacias.* Symmach. lib. 1. epist. 32. *Modò intelligo quàm mellea res sit oratio, quàm delenifica, & quam suada facundia.* Idem lib. 7. epist. 27. *Infu-*

per alterum quoque delenificis amoris artibus retines.

DELETILE, quod delet. Varro Modio: *Si displicebit tam tibi latum mare, Tantùm parato spongiam deletilem.*

DELIBARE, diminuere, contaminare, violare. Lucr. lib. 3.

Nec prorsum vitam ducendo demimus hilum
Tempore de mortis, nec delibare valemus. Idem lib. 6.
Delibata Deûm per te tibi numina sancta
Sapè aderunt. Ibidem:
Humoris paruam delibat ab aequore partem.

DELIBRATVM, decorticatum. Fest. Colum. lib. 7. *Cortex quoque aridus siccúsque per summa trunci dependens delibrandus est.* Glossæ: διαδενδρίζειν δένδρον, delibrare.

DELICARE, explanare. Titin. lib. 5. *Quid istuc, aut istic sibi vult sermo mater delica.* Accius Achille: *Quâ re aliâ ex crimine inimicorum effugere possis, delica.* Titin. Prælia: *Tibine comœdiam quam sciam, non delicem?* Cæcil. Obolostate: *Si linguas decem habeam, vix habeam satis, qui delicem.* Idem Pausimacho: *Imò verò id antè, soli dum sumus, delica.* Lucil. lib. 30. *Nemo istum in ventrem pertundet, delicet vti atque videbis.* Accius Alphesibœo: *Adueréor, cùm te esse Alemaeonis fratrem factis delicat.* Cœlius Annal. lib. 1. *Legati quo missi sunt veniunt, delicant mandata.* Non.

DELICERE, illicere. Titin. lib. 5. *Quòd ea parasitus habeat, qui illum sciat delicere, & noctem facere possit de die.*

DELICIA, & DELICIVM, pro deliciæ. Plaut. *Mea voluptas, mea delicia.* Gell. lib. 19. cap. 8. Idem Truculento: *Ego ad te ibam delicia.* Apul. Florid. *Vt viduatâ voce, delicia Dei, muta viueret & elinguis.* Martialis lib. 13.

Deliciū paruo donabis Dorcada nato.

Seneca lib. 1. epist. 12. *Ego sum Philositi villici deliciolum tuum, perfectè, inquam, iste deliras vetulus, etiam deliciolum meum factus est.*

DELICIA est quod à culmine ad regulas angulares infimas versùs fastigatum collocatur. Fest. *Deliquia* Vitruuio vocatur. lib. 6. cap. 3.

DELIGERE, pro eiicere. Plaut. Asinariâ: *Hinc me clamore ex ædibus delegit huius mater.* Lycon apud Rutilium Lupum: *Interea alium contumeliosè extra ianuam delectum, vacillantem puer sustentat.* Virg. in Ætnâ:

Præcipiti delecta sono premit vna, fugátque
Torrentes curas.

DELINIMEN, delinimentum. Symmach. lib. 3. epist. 11. *Itaque vt ipse nonnunquam prædicas, spectator tibi veteris monetæ solus supersum, cæteros delinimina aurium capiunt.*

DELINIMENTA antiqui vocarunt, quæ Græci θέλγητρα. Afran. Vopisco: *Si possent homines delinimentis capi, omnes haberent credo amatores anus.* Gell.

DELINITI, mente abalienati. Plaut. Amphitruone: *Delinitus sum profectò, ita vt me qui sim nesciam.* Lucil. lib. 28. *Concedat homini id quod vult, deliniat, corrumpat prorsus.* Idem lib. 30. *Præseruit, labra delicit, delinit amore.* Titin. Prælia: *Verùm*

Verum enim dotibus deliniti vltro etiam vxoribus ancillantur.

DELINQVERE, deficere. Cœlius in historiis: *Delinquere frumentum; Sardiniam hostes tenere.* Tubero: *Num delinquit, aut superest aliquid tibi?*

DELIQVO, pro declaro, liquidum reddo. Cæcil. Pausimacho: *Imò vero hæc ante solitus sum res deliquat.* Marcell. Varro lib. 6. Analog. *Turbida quæ sunt deliquantur, vt liquida fiant.*

DELIQVVM, minus. Plaut. Casinà: *Sin amet, si quod lubet id faciat, quando tibi domi nil deliquum est.*

DELIRARE, de recto discedere: lira enim est fossa recta. Lucil. lib. 26. *Quapropter deliro, & officium cupidè fungor ruderum.* Plaut. Amphitruone: *Delirat vxor.* Horat. lib. 1. epistola 2.

Quidquid delirant reges, plectuntur Achiui.

Cic. lib. 2. de Diuinat. *An censes vllam anum tam deliram fuisse futuram, vt somniis crederet?* Glossarium: *Diligat*, παραληρεῖ, ληρεῖ.

DELIRITAS, deliratio. Laber. *Quanam mens, quanam deliritas, vos suppilatores facit cum cano Eugio velitari?* Non.

DELITVS, pro deletus. Cic. epist. 1. ad Caluum: *Tuli molestè, quod literæ delitæ sunt mihi à te redditæ.* Accius Atreo: *Epulorum fictor, scelerum fratris delitor.* Prisc. lib. 9. Cic. ad filium: *Cæteris delitus.* Varro: *Pecorinæ delitæ litteræ.* Caluus ad vxorem epist. 1. *Inuita delita.* Diom. lib. 1.

DELORICARE, scindere. Cic. de orat. lib. 2. *Qui in causà perorandà non dubitauit excitare reum consularem, & eius deloricare tunicam.*

DELVBRVM, fustis delibratus, seu decorticatus, quem pro Deo colebant. Ponitur tum pro Dei simulacro, tum pro loco Deo consecrato. Seruius lib. 1. & 4. Æneid. Varro apud Macrobium lib. 3. Ascon. in Diuinat.

DELVIT, pro deleuit, soluit, à διαλύω. Varro: *Oborteaque inter legendum lacrymæ literas deluebant.*

DEMAGIS, tum pro minus antiqui dixerunt, tum pro multo magis. Glossis, σφοδρῶς. Lucil. Satyrarum lib. 16.

Rex Cotys ille duos ventos Austrum atque Aquilonem
Nouisse aiebat solos se de magis, istos
Ex nimbo anstellos nec nosse putare necesse. Non.

DEMEACVLVM, descensus in locum subterraneum. Apul. lib. 6. *Et currum rapacem, & terram tenacem, & illuminarum Proserpinæ nuptiarum demeacula.*

DEMISSITIÆ tunicæ, demissæ ad talos. Plaut. Pœnulo: *Sane genus hoc mulierosum est, tunicis demissitiis.*

DEMITTERE CAPVT, verbum obscœnæ nequitiæ cunilinguorum. Catull. in Gellium:

Non si demisso se ipse voret capite.

Cic. pro domo: *Si requiri iusseris Clodium, inuenient hominem apud sororem tuam occultantem se capite demisso.*

DEMOE Atticis, quod nobis pagi. Fest.

DEMOLIRI, diruere. Salust. histor. lib. 4. *Pluteos rescindit, ac munitiones demolitur, locoque summo potitur.* Plaut. Amphitruone: *Hasce illico tuto demoliar cardine.* Idem Bacchidibus:

dibus; *De me culpam hanc demolibor iam, & seni faciam palàm.*

DEMORSICO, morsu præscindo. Apul. lib. 2. *Ign... as Thessaliæ te consistere, vbi sagæ ora mortuorum demorsicant.*

DENARIÆ ceremoniæ, quibus sacra adituris decem diebus certis quibusdam rebus carendum erat. Fest. Sic & *Tricenariæ* ceremoniæ dicebantur.

DENASCI, decrescere. Cassius Hemina annali. lib. 2. *Quæ nata sunt, ea omnia denasci aiunt.* Marcell. Πᾶν τοι γενόμενον, κατθανεῖν ὀφείλεται.

DENASO, nasum morsibus præmordeo. Plaut. Captiuis: *Namque edepol si adbites propius os denasabit tibi mordicus.*

DENICALES feriæ, à νέκυς, cùm propter mortuum familia purgabatur. Fest. Colum. lib. 2. cap. 22. *Nos apud Pontifices legimus, feriis tantùm denicalibus mulos iungere non licere, cæteris licere.*

DENSERI, pro densari. Horat. lib. 1. odâ 28.

Iuxta senum ac iuuenum densentur funera.

Ouid. lib. 4. Metamorph.

Tunc quoque cantato densetur carmine cælum. Idem lib. 5.

——— *altaque cæli*

Densebant procul à terris fulgentia templa.

Virg. lib. 12. Æneid.

——— *vos vnanimi densete cateruas.*

Lucretius lib. 1.

Nec tali ratione potest denserier aër.

DENTHARPAGAS, quibus extrahuntur dentes (ὀδοντάγρας) vocauit Varro Quinquatribus: *Hic bipensiles forcipes, dentharpagæ.* Non.

DENTIFRANGIBVLA, pro pugnis, queis dentes franguntur. Plaut. Bacchidibus: *Næ tibi herde haut longè est os ab infortunio, ita dentifrangibula hæc meis manibus gestiunt.* Ibidem: *Vale dentifrangibule.* PI. *Et tu integumentum vale.*

DENTIRE, dentium dolore adfici, cùm primùm nascuntur. Plaut. Milite: *Venter creat omnes has ærumnas, auribus peraudienda sunt, ne dentes dentiant.* Plin. lib. 30. cap. 3. *Colluunt caninis dentibus decoctis in vino ad dimidias partes: cinis eorum pueros tardè dentientes adiuuat cum melle.* Idem eodem lib. 4. cap. 14. *Ad dentitionem cerebrum pecoris vtilissimum est.*

DEPARCVS, impendio parcus, nimium sordidus. Sueton. in Nerone cap. 30. *Sordidos ac deparcos esse putabat, quibus ratio impensarum constabat, prælautos veréque magnificos, qui abuterentur & perderent.*

DEPECTVS, pro turpiter pactus, præposit. *de* in malam partem accepta, vt & in verbis *desperatus, demens, dedecet, degener, deformis.* Cic. ad Heren. lib. 2. *Depectus cum hostibus vt arma relinquerent.* Idem Verrin. act. 5. *Scito te biduum cibo tectóque prohibitum, biduum in foro custodiis detentum, neque ante dimissum, quàm ad conditiones eius depectus es.* Terent. Phormione: *Depecisci mortem cupio.* Apul. Apolog. *Omnia insignia dignitatis obiicit, cum creditoribus depeciscitur.*

DEPECVLASSERE, depeculaturum esse. Lucil. lib. 26. Satyr. *Depeculassere aliqua sperans me ac deargentassere, decalanticare eburneo speculo.*

DEPERIRE, valdè amare. Plaut. Bacchidibus: *Meretricem indignè deperiit.*

deperit. Cistellaria: *Is amore miserè deperit hanc mulierculam.* Milite: *Meretricem ingenuam deperibat mutuò Atheniensis iuuenis.* Idem Amphitruone: *Nunquam edepol quenquam mortalem credo ego vxorem suam sic efflictim amare, proinde vt hic te efflictim deperis.*

DEPESTA, vasa vinaria. Varro lib. 4. de L. L. *Depesta etiam nunc in diebus sacris Sabinis vasa vinaria in mensa Deorum sunt posita.* Apud antiquos scriptores Græcos inueni appellari poculi genus δεπέσταν. Quare vel inde radices in agrum Sabinum & Romanum sunt profectæ.

DEPETIGO, morbus. Gloss. λειχὴν. Lucil. lib. 30. Satyr.

Illuuies, scabies oculos huic de
-- que -- petigo
Conscendere. Marcell.

DEPEXVM, pro laceratum. Terent. Heautont. *Ne ego illum, si viuo, adeò exornatum dabo, adeò depexum vsque dum viuat, meminerit mei.*

DEPILATI, & DEPILES, pilis nudati, rarefacti. Lucil. lib. 29. *Nate quid actum est? depilati omnes sumus.* Varro: *Quod ludis præsulis pueri ... propter ætatem.* Marcell. ... *depilatos Cinedes caleos ...*

DEPLORABVNDVS, plorans. Plaut. Aulularia: *Homo ad prætorem ... deplorabundus.*

DEPOSITVM, perfectum perpo... lib. 16. cap. 2 ...

DEPONERE ... re, ... desperatus. Accius Menecœo: *... me depositum ac ... nuncio alacrem reddas ...* lib. 3.

Symmachus præterea iam tum depositus bubulcus
Exhalans animam pulmonibus æger agebat. Cæcil. Obolostate:
Depositus modo sum animâ, vita sepultus sum. Accius Tereo:
Tereus indomito more atque animo barbaro
Conspexit in eam, amore vecors flammeo, &
Depostus facinus pessimum ex dementia
Confingit. Virg. 12. Æneid.
Ille vt depositi proferret fata parentis.
Cic. Verr. act. 3. *Itaque mihi videor magnam & maximè ægram, ac propè depositam reipubl. partem suscepisse.*

DEPONTANI SENES, sexagenarij, qui de ponte deiiciebantur. Ferunt enim post vrbem a Gallis liberatam, decretum fuisse ab iunioribus, vt qui sexagesimum annum egressi essent, ob cibi defectum in Tiberim de ponte præcipitarentur. Vnum autem pietate filij occultatum, sæpe suo consilio sub filij personâ patriæ profuisse: quod vbi rescitum, iuueni ignotum, sexagenario vitam concessam. Cic. pro Roscio: *Quam contra morem maiorum minorem annis sexaginta de ponte in Tiberim deiecerit.* Varro lib. 6. de L. L. Ouid. lib. 5. Fastorum. Macrob. Saturn. lib. 1. cap. 5. Plutarch. in problemat. & in Mario. Cic. pro Sextio, & lib. 3. de Legib. Ælius Stilo. Fest. Non. Eundem seruari modũ in insulâ Cæone tradunt Menander, Strabo, Stephanus, Ælianus & alij. Nonius ait dictos, non quod de ponte præcipitarentur, sed quòd ... qui ... gerant ... publicis ... & a ... o, quod ferebant per ... hoc est, men-

sam angustam, altioribus pedibus, in comitio, aut foro ad tempus positam, cui suffragiorum cista imponebatur) liberi essent. Cui adstipulatur Varro de vita pop. Romani lib. 2. *Cùm in quintum (inquit) gradum prouenerant, atque habebant sexaginta annos, tum denique erant à publicis negociis liberi atque ociosi.*

DEPRANDVS, famelicus. Næuius Hariolo: *Deprando leoni si obdas oreas.* Fest.

DEPRECIAT, precium minuit. Sidon. Apoll. lib. 2. epist. 10. *Igitur incumbe, neque apud te litterariam curam, turba depreciet imperitorum.*

DEPRENSA, pœna militaris, castigatione maior, ignominia minor. Idem.

DEPRESSITAS, deuexitas, ἀποθλιψις. Apul. Hermetis Asclepio: *Non depressitas terræ eius opera impedit.*

DEPSERE, à δεψέω, coquo, molo. Cato de R. R. cap. 76. *Deinde manibus benè depsito.* Homer. odyss. μ.

κηρὸν δεψήσας μελινδέα.

Depsere autem & molere in obscœnum significatum accipiuntur interdum: quod etiam Cicero ad Pœtum ostendit. Varro Mysteriis: *Sed tibi fortasse alius molit ac depsit.* Idem Margopoli, ... ἀρχῆς: *Depsistis, dicite Labda?* Pompon. Pappo agricola: *Nescio quis vrget quasi asinus vxorem tuam, ita apertis oculis simul manducatur & molit.* Catullus:

——— *patrui perdepsuit ipsam*
Vxorem

Sic Horat. lib. 1. serm. Sat. 2.
Huc [illegible] æquum est descendere, non alienas
Permolere vxores.

Et Plaut. Truculento: *Meretricem [illegible] molendis rem coegit.*

DEPVDICAVIT, pro impudicam reddidit, stuprauit, Laber. in mimis dixit. Gell. lib. 16. c. 7.

DEPVNGERE, punctis constitutis metam & terminum vbi quis sistat, præstituere. Persius: *Depunge vbi sistam.*

DEPVVIRE, verberare, a παίειν. Lucil. Satyris: *Palmisque m[illegible] [illegible] depuuit me.* Varro Eumenidibus: *Nunc corius vlmum tuus depuuit.* Cato de R. R. cap. 18. *Ibi de [illegible] aridâ pauimentum struito, vti [illegible] erit puuito, fricatóque, vti pauimentum bonum fiat.*

DEREPENTE, subitò. Afran. Incendio: *Non vsquequaquam idoneum reperias locum, vbi [illegible] cùm velis facias lucrum.* Idem Hermione: *Atque ille derepente in momentum exsilit.* Accius Astyanacte: *Huc per matutinum lumen tardo procperantem gradu derepente [illegible] nemore pauidum & [illegible] egredi.* Nouius Macco: *Scalpes dentes derepente, in cœnam si pe[illegible]* Pompon. Præconé posteri. *[illegible] re, vt nouerca vetulam derepe[illegible] ferat?* Ennius Hectoris lytris: *[illegible] autem calgo oborta [illegible] spectum [illegible] derepente [illegible] sese in pedes.* Idem Phœnicis: *[illegible] tum derepente ex alto in altum de[illegible] xit mare.* Turpilius Boethuntibus: *Eum derepentè audio vxorem du[illegible]* Non. Terent. Hecyrâ: *Ita co[illegible] derepente tacitus sese ad [illegible].*

DERIS, δέρις, pellis nautica. Segestre vulgò. Fest.

DESCENDIDIT, pro descendit. [illegible] Valvas.

Valer. Antias lib. histor. 75. *Deinde funero locato ad forum descendidit.* Laber. Catulario: *Ego mirabar, quomodo mammæ mihi descendiderant.* Gell. lib. 7. cap. 9.

DESCOBINATVS, saucius, defectus. Varro Meleagris: *Sin autem delectationis caussa venanimi, quanto satius est saluis cruribus in circo exspectare, quam his descobinatis in sylua currere?* N. Marcell.

DESIDIA, abscessus, à desidêdo. Apul. de Mundo: *Illas etiã quæ prius fuerãt continentes, hospitibus atque aduenis fluctibus insulatas: alias desidiâ maris pedestri accessu peruias factas.*

DESIDIABVLA, lupanaria. Plaut. Bacchidibus: *Egóne hæc vt conclusa gestem clanculum, vt celem patrem, Pistoclere, tua flagitia & damna, & desidiabula?*

DESIDIES, desidia: vt *amicities*, pro amicitia. Lucr. lib. 5.

Quidve superbia, spurcitia, ac petulantia, quantas (*diésque?*
Efficiunt clades? quid luxus, desi-

DESIDVO, diuturnè. Varro Corollario: *Diuidia mihi fuerunt tam desiduò abfuisse te.* Fulgent.

DESINARE, desinere. Seneca epist. 118. *Imbecillæ mentis ista sunt verba, & hac desinatione misericordiam captantis.* Glossar. *Desinator*, ἀβοήθητος.

DESITVM, & DESERTVM, terrâ occultatum, à serere, seu deserere, quod est in terram deponere. Tibullus:

N... veneror seu stipes habet desertus in agris,
Seu vetus ... flo... ea serta lapis

Varro lib. 1. de R. R. cap. 22. *Nam & in recentibus pomariis ... semi nibus in ordinémque arbu... po... tis, primis annis, antequam radices longius procedere possint, alij conserunt hortos.*

DESPEXE, DESPICIENTIA, vide paulo inferius.

DESQVAMO, squamis exspolio. Lucil. Satyr. lib. 7.

Sador, subuellor, desquamor, punicor, (*ornor,*
Expilor, pungor.

Plaut. Aulularia: *Dromo desquama pisces, tu Machario gongrum, murenam exdorsua quantum potes.* Plin. lib. 35. cap. 17. *Primum abluitur vestis sarda, deinde sulphure suffitur, mox desquamatur cimolia.*

DESTINARE, emere. Lucil. Satyr. lib. 27. *Facio, ad lenonem venio, vt tribus in libertatem millibus destinet.* Plaut. Persâ: *Etiam tu illam destinas? videam modo mercimonium.* Idem eadem: *Dij deæque te agitant irati scelus, qui hanc non properes destinare.* Idem Epidico: *Sororem destinat impudens iuuenis.* Et Mostellariâ: *Benè hercle factum, quid eas destinat?* Rudente: *Minis triginta sibi puellam destinat.* Non ingratum erit si scias propriam huius verbi significationem, quam tradit oculatissimus sermonis Latini vindex Ioan. Lud. de la Cerda lib. 2. Æneid. vers. 129.

——— *& me destinat aræ.*

Fuit enim antiquis etiã *alligare*, & vincire. Apul. lib. 4. *Nobis ante fores loro valido destinatis.* Et lib. 6. *Lorum, quo fueram destinatus, abrumpo.* Sidon. lib. 1. epist. *Captus, destinatusque peruenit Romam.* Hinc *destinam* pro loro in antiquis inuenies.

DESTITVO, statuo. N... Gemnastico: *In alto nauem sub... i anchoris.* Cæcil. Symbolo. *De... omnes seruos ante mensam ad se.*

Virg. Bucolic.
Et freta destituent nudos in littore pisces.
Plaut. Rudente: *In duo destituit signa hic cum clauis senex.* Varro lib. 1. de R. R. cap. 20. *Nouellos si quis emerit iuuencos, si eorum colla in furcas destitutas incluserit, ac dederit cibum, diebus paucis erunt mansueti, & ad domandum proni.*

DESPEXE, pro despexisse. Plaut. Milite: *Et me despexe ad te per impluuium fateor.*

DESPICIENTIA, despectus. Cic. offic. lib. 2. *Ergo hæc despicientia admirabilitatem magnam facit.* Idem Tuscul. quæst. lib. 4. *Omnium rerum contemptione ac despicientiâ in omni virtute ponamus.*

DETERIORATVM, abusu peius factum. Symm. lib. 4. epist. 69. *Dehinc vt habita deterioratæ rei æstimatione sumptum iusta instaurationis agnoscat.*

DESVBITO, derepentè. Afran. Emancipato: *Quam beata mihi scenica videntur mulieres, quæ iurgio & beneuolentiâ terrent desubitò viros.* Ennius Pancratico: *Cum desubitò me orat mulier, lacrymansque ad genua accidit.* Titin. Præliâ: *Sed amabo quid tam desubito ac repentè ad me venisti.* Cæcil. Asoto: *Nam ego duabus vigiliis transactis duco desubito domum.* Næuius Tripartitâ: *Postquam se vidit heredem, desubitò diuortium fecerunt.* Quadrig. annal. lib. 2. *His desubitò vtrisque nunciatur ipsorum copias adesse.* Cic. de repub. lib. 6. *In his, vt meministis, concursu leuissima multitudinis, & ære congesto funus desubito esset ornatum.* Accius Eurysace: *Tot trophæa tam desubitò & summam gloriam euorti sinis?* Pompon. Pistore: *Fit desubito hilaris, tristis saltat, ridens ringitur.* Idem Pappo agricola: *Volo ex te scire, cur vrbanas tam desubito deseris.* Næuius Danaë: *Desubito famam tollunt, si quam solam viderint in viâ.* Lucil. Satyr. lib. 10.
Quamuis desubito trinis deducere scalis. Non. Lucr. lib. 2
—— non posse tamen prorumpere equorum
Vim cupidam tam desubito.
Idem lib. 3.
Sæpè ita desubitò permistâ cæde calentes.
Plaut. Captiueis: *Nam hoc pæne iniquum est Comico choragio, conari desubitò nos agere tragœdiam.* Idem Mostellariâ. *Quamuis desubito facile est facere nequiter.*

DESVBVLARE, perfodere. Varro Sesquiulysse: *Vnamque viam ... nona mouisse, duce virtute, hanc esse nobilem, alteram Carneadem desubulasse, bona corporis sequentum.*

DESVDASCITVR, desudatur. Plaut. Bacchidibus: *In palæstram, vbi damnis desudascitur, ubi pro ... damnum capiam, pro cursura dedecus.*

DESVEVI illum, pro desuefeci. Titin. Geminâ: *Parasitum amanti lenonem ædibus absterrui, desueui ne quo ad cœnam exiret extra consilium meum.*

DETERGERE, elegans verbi ... ta, nec vulgo doctiùs explorata, cùm pro auferre, confringere, demoliri accipitur. Lucr. 4. lib.
Nam certe iacier, ac tergeri multa vehementis
N... ex alto. Item
———— & pabula amoris
Abstergere sibi Et lib. ...
Quoniam natura absterguit ...
Cæc...

Cæs. de bello ciuili: *remos detergere*, pro confringere, aut abscindere dixit. Liu. lib. 38. *Asseribus falcatis detergebat primas*, id est, auferebat.

DETERIÆ porcæ, pro macilētæ. Fest.

DETVDES, detonsi, dim. Idem. Glossarium: *Detudes*, μιανθέντες.

DEVENVSTATVS, dedecoratus. Sidon. Apoll. lib. 1. epist. 7. *Vbi usque ad in micorum dol rum deuenustatus, & ar bus h manis veluti vomitu fortunæ nauseantis exspuitur*. Idem lib. 2. epist. 2. *Non hic per nudam pictorum corporum pulcritudinem turpis prostat historia, quæ sic ornat arte, sic deuenustat artificem*.

DEVERSVS, deorsum versus. Fest.

DEVESTIRE, vestes exuere. Apul. lib. 4. Metam. *In fine sermonis huius statim se se deuestiunt*.

DEVOMERE, ἐξεμεῖν, euomere. Cæcil. Plocio:

——— nil peccat de suauio,
Vt deuomas volt quod foris potaueris.

Gell. lib. 3. cap. 23.

DEVORARE, eripere. Accius Æneadis: *Patrio exemplo me dicabo, animámque deuorabod hostibus*. Non.

DEVORARE dicta, auscultare. Plaut. Asinariâ: *Auscultate atque operam date, & mea dicta deuorate*. Sic idem Amphitruone: *Nimium lubenter edi sermonem tuum*. Idem Pœnulo: *Orationem aures deuorant*. Et Mostell. *Gustare ego eius sermonem volo*.

DEXTIMVM, pro dextrum. Gloss. ἐξώτερον. Varro de L. L. *A prima parte ad dextimam ... munit ... Sallust. ... equitatu apud ... in sinistra parte A. Manlius ... fundatoribus & sagittariis*. Sic & sinistimum, pro sinistro dixerunt.

DEXTRABVS, pro dextris. Liuius odyssea: *Itaque manibus dextrabus*. Non.

DEXTRATA, & SINISTRATA, pars dextra & sinistra. Auctor de limit. const. *Vt si ... as in qua parte agri sit, an in vltrato & dextrato, an in sinistrato & citrato*. Idem: *Si numeri in meridiano cresc ent, erit pars dextrata & sinistrata*.

DEXTROVORSVM, detrorsum. Plaut. Curculione: *Quò me vortam nescio. si Deos salutas dextrouorsum censeo*.

D I

DIABATHRA, genus solearum Græcanicarum. Nævius Colmotria: *Risi egomet ca... abun... ... ebrium, diabathra in pedibus habebat, atque erat amictus epicroco*. Varro lib. 6. de L. L. Plaut. Aulularia: *Propolæ, linteones, calceatrij, sedentarij, sutores, diabathrarij, solearij astant, adstant molochinarij*.

DIADEMAM, pro diadema, vt schemam, glaucomam, dogmam, syrmam, pro schema, glaucoma, dogma, syrma. Pompon. Satura: *Cum infusus lepo...s liber diademam dedit*. Valer. in Phorm. *Quid hic cum tragicus versibus & s... ma ... ucus?* Cæcil. Hippolyto: *F... ad me accedit sa tis b...ri s...ma* Apul. lib. 10. *Insequitur puel... ... u hone... in Deæ Iunonis speciem ... nam & caput stringebat diadema candida, ... bat & sceptrum*.

DIÆTA, c... ... ium ... quo æstate c... ... ad umbram, hieme ad solem. Plinius: *Ex ... dimio in diætam ... ... cubiculum transitus*. Idem: *H... rus erigitur sub*

qua diata duo. Varia autem à veteribus nomina imponi diætis solebant. Sueton. in Claudio: *In diætam cui nomen est Hermeum recesserat*. Alexander Imp. vt Lampridius refert, in palatio *diætas* struxit nomine *Mammæas*, quas (ait) imperitum vulgus hodie ad mammam vocat. Lucullus *diætam* habuit Apollinis cognomento celebratam, vt Plutarchus tradit: vbi summo impendio parabantur conuiuia: vnde illa eius vox cantatissima; CÆNATVR IN APOLLINE. Alexandriæ *regiam diætam* ab Antonio structam prodidit Strabo, quam Timonium nűcupauit, quòd Timoniam vitam solitariámque foret acturus post Actiacam calamitatem. In his *diætis* qui ministrabant *serui diætarij* vocabantur. T O.

DIANIVM, locus Dianæ sacratus. Sic *Mineruium* Mineruæ, *Æsculapium* Æsculapio.

DIBALARE deblacterare, effutire: ductum ab ouibus. Cæcil. *Tantam rem dibalare, vt pro nihilo habuerit*. Varro lib. 6. de L.L.

DICATVRA, dedicatio. Plin. in Præfat. *Nec fiducia operis hæc est, sed dicatura*.

DICE, pro dic. Varro lib. 1. de R. R. cap. 9. *Sed quod sequitur te[illegible]tium illud de modis dice*. Plaut. Bacchidibus: *Q[illegible]id nunc es facturus id mihi d[illegible]ce*. Idem Mercatore: *Dice. at enim placide volo*. Idem Pœnulo: *Addice tuam nisi meretricem [illegible]sculam*.

DICEBO, pro dicam. N[illegible] P[illegible]thicis: *Primum quod d[illegible]eb[illegible] [illegible] cund[illegible]m quod [illegible]bo eo [illegible]us*. No[illegible]

DICTERIA, qu[illegible]

quibus in *εἰσβάσεσι*, seu exordiis fabularum ad populi attentionem captandam vtebantur histriones. Vnde dictiosus histrio. Varro ὄνος λύρας: *Et orthopallica attulit psalteria, quibus sonant in Græcia dicteria, qui fabularum collocant exordia, vt Comici, Cinædici, scenatici*. Martialis epigr.

Omnibus arrides, dicteria dicis in omnes.

DICTVRIO. ἐφετικὸν verbum. Macrobius Saturn. lib. 7. cap. 3. *Sed perge, Auiene, ne vltra te dicturientem retardem*. Idem lib. 7. cap. 1. *Quid duces & milites, qui fortiter à se facta semper dicturiunt*.

DIERECTVS, in crucem sublatus. Plaut. Captiueis: *Quin quiesce dierectum cor meum, ac suspende te*. Idem Curculione: *Lien dierectus est*. Casinâ: *Abi dierectus tuam in prouinciam*. Bacchidibus: *Abi a[illegible]tum ad fores, recede hinc dierecte*. Menæchmis: *Abi hinc dierectus [illegible]dis in capitali meo*.

DIFFERITAS, pro differentia. Lucr. lib. 4.

Tantaque in his rebus distantia differitásque est,
Vt quod aliis cibus est, aliis fuat acre venenum.

DIFFERRE, dissipare. E[illegible]us Andromedâ: *A[illegible] pat vis erat[illegible]* Virg. Georg. lib. 4

—— [illegible] atque arida [illegible]
[illegible]. Lucr. lib. 1.
[illegible] nubila dis[illegible]. Idem lib 6
Fum[illegible] ardorem longè, l[illegible]que [illegible]
D[illegible], & crassa vol[illegible] aligine fumũ

Differre

Differre etiam est diffamare, diuulgare. Lucil. lib. 30. Satyr.

Gaudes cum de me ista foris sermonibus differs Ibidem:

et maledicendo multis sermonibus differs.

Varro lib. 4. de vita pop. Rom. *Si modò ciuili concordia exsequi ratio-nem paret, rumores famam differant licebit, nosque carpant.* Plaut. Aularia: *Nisi mihi vasa reddi iubes, pipulo te differam ante ædes.* Cæcil. Plocio: *Nunc credo inter suas æquales & cognatas, sermonem serit: hac erunt consilia, hodie differor sermone miser.*

DIFFICVL, difficile. Varro Bimargo: *Quod verum sit magnum, an paruum, facul, an difficul.* Non.

DIFFLARE, flatu deturbare. Lucil. Satyr. lib. 26. *Pars difflatur vento, pars autem obrigescit frigore.* Plaut. Milite: *Cuius tu legiones difflauisti spiritu?*

DIFFVSILIS, diffusus. Lucr. lib. 5.

Sic igitur tũ se leuis ac diffusilis æther Corpore concreto circumdatus vndique sepsit.

DIGERIES, digestio. Macrobius lib. 1. præfat. *Iacem in his quibus alantur ... concoquantur, alio-quin in memoriam ire possunt, non in ingenium.* Multis ... tus est hanc præfatio-nem Macrobius magna ex parte ex Seneca, epist. lib. 12 ep. 84.

DIGNANTER, ἀξίως. Vopiscus in Tacito. *... qui nos tueri debet, loquentem dignanter audi te.* Sidonius lib. 4. ep. 7. *... repentè stupore ferietur cum ... no-stri dignanter admissus.*

DIGNATIO, pro dignitate. Sueton. Vesp. Augusto cap. 4. *Exin sortitus Africam integerrimè, nec sine magna dignatione administrauit.* Idẽ Domitiano cap. 2. *Tantum vt fratri, & operibus & dignatione adæquaret.*

DIGNAVI, dignum duxi. Pacuu. Hermioná: *Cum neque me accipere æquales dignarent mea.* Accius Meleagro: *Remanet gloria apud me, exuuias dignaui Atalantæ dare.* Pacuu. Ilioná: *Quos Deos infernos, quibus cælestes dignet decorare hostiis.* Non. Diom. lib. 1.

DIGNOR, dignus habeor, passiuè. Accius Atreo: *Egone Argiuum imperium attingam, aut Pelopis digner domo?* Idem Neoptolemo: *Sed quem mihi iungent, qui que cum ... fuerint, dignabor dari.* Cic. de Oratore: *Quanquam enim omnis oratio locutio est ... qua ... laude dignantur.* Virg. 3. Æneid.

Coniugio Anchisa Veneris dignate superbo.

DIGNORARE dicitur signa imponere, vt fit in pecoribus. Instrumentum quo dignorantur pecudes, *Character* ... rusticæ scriptoribus dicitur. Vnde Anacreon ἵπποι πυρὸς χαράγματ' ἔχουσι. Dicitur & ... signati equi Aristophani ... Luciano καππαδόρας: Hesychio κοππατίαι: Straboni λυκοφόροι, vocantur. Glossarium: *Dignorat* ...

DIGNVM antiqui dicebant ... id quod ... æstimari poterat: vnde ... Ennius ... Virgilius Bucol.

— indigno cũ Gallus amore periret.

Et

Etiam Cic.

Verum hac tum nobis gratia atque in-signa mere.

Sim liter Attici τὸ ἄξιον vocabant, quod facile æstimari poterat : ita-que sæpe ἀντὶ τῶ εὐώνυ ponebant. Aristophanes ἱππεῦσι :

Οὐπώποτ' ἀρύας εἶδον ἀξιωτέρας.

Item :

Ἠ' Φθόνιζο τὰς ἀφύας παρ ὑμῖν ἀξίας.

id est, εὐώνυς.

DIGNVS SALVTIS. Plaut. Trinummo : *Dij dent tibi Lysiteles, quæ velis. Non ego sum dignus salutis.* Virg. 6. Æneid.

Descendit magnorum haut vnquam indignus auorum.

DII, pro Dei. Virg. *Munera letitiamque dij.* Gell. lib. 9. cap. 4.

DIIS, diuitiis ac ingibus. Varro ὄνος λύρας :

Dum mobilem Diuum [illegible] *rans Sol,*
h.n mege

Quidam ube n.v's motibus diis veget,
Pramicia sum vocis suscetabulum,
Cantanti amque gallus gallinaceus.

DILIGIT, pro diuidit. Plaut. Curculione : *Clipeatus elephantum vbi machæra diligit.*

DILVVIES, diluuium. Lucret. lib. 5.

Pars etiam glebarum ad diluuiem reuocetur

Imbribus. Horat. lib. 4. Carm.

——*[illegible] rendamque cultus*

Diluuiem [illegible] statuit agris.

DIOBOLA, vilissima scorta, quæ duobus obulis [illegible] Fest.

[illegible] vt nunc [illegible]

Quæ [illegible]

Fulgent. [illegible] *eruulorum [illegible] diobolaria.*

DIOBOLARES, scheniculæ, [illegible] raculæ, meretrices a binis obulis. Pammach. *Diobolare prostibulum, quam ablutum vt Dircen partum reddam.* Idem. Plaut. Pseud. *Anum illam diobolarem, cludam, [illegible]sam Chrysiden.*

DIOCONITÆ, à διάκειν, milites alias sequutores dicti. Ammianus Marcell. lib. 27. *Deploratis [illegible] simis rebus, luxuque [illegible] tari marcescente, adhibitis [illegible] bus paucis, quos Dioconitas ap[illegible].* Iul. Capitolinus in Antonio Philosopho : *Armauit & dioconitas.*

DIRIBERE, distribuere. Varro lib. 3. cap. 2. de R.R. *Axius [illegible] dum diribentur, inquit, [illegible] vis potius villæ publicæ vtamur [illegible] brâ quam priuati candidati tabella dum ita adsicemus nobis? Et [illegible] Narret ad tabulam cum di[illegible] quendam deprehensum te[illegible] iicientem in loculum.* Hinc Diribitorium, locus, in quo numerabatur stipendium militi, & exercitus recensebatur. qui distribuebant, Diribitores vocabantur. Sueton. in Claud. Cæs. cap. 18. *Cum [illegible] na pertinacius [illegible] duabus noctibus man[illegible].*

DIRIBITORES [illegible] cat, [illegible] Seneca, [illegible] *es, [illegible] onomantas*. L[illegible] Apul. lib. 2. *[illegible] amicti [illegible]*

D[illegible]VM, [illegible] Varro Bimatgo : *Scæna [illegible] viderit dis[illegible]* N[illegible]

DIRITAS, crudelitas. Cic. de Sen.

Senectute: *Intelligi potest ex his fratribus, qui in Adelphis sunt, quanta in altero diritas, in altero comitas.* Sueton. Tib. Cæs. cap. 21. *Nec illud quidem ignoro aliquos tradidisse Augustum palàm, nec dissimulanter morum eius diritatem adeò improbasse, vt nonnunquam remissiores hilarioresque sermones superueniente eo abrumperet.*

DIRVNCINO, depurgo. Plaut. Captiueis: *Tum igitur ego diruncinatus deartunatus sum miser.* Idem Milite: *Vt lepidè diruncinauit militem.*

DISCAPEDINARE, intercapedine separare. Apul. Floridorum lib. 1. *Primus Hiagnis in canendo manus discapedinauit.*

DISCERNICVLVM, instrumentum, quo discernitur capillus. Varro lib. 4. Analog. Lucilius lib. 30.

Explocamo digitis, discerniculúmque capillo.

Gell. lib. 17. cap. 15. *Duas comperi species hellebori esse, discerniculo coloris insignes, candidi & nigri.*

DISCESSIS ILLIS, id est, cùm discessissent. Cœlius lib. 4. histor. *Custodibus discessis multi interficiuntur.* Sic Claudius: *Pugna acriter commissa multis vtrinque interitis.* Et Liuius Protesilao: *Cupidius miserulo obito.* Prisc. lib. 9.

DISCIDIVM, dissolutio, seu diremptio corporis; *dissidium* verò animi. Tacitus lib. 1. *Agrippa discidio domum imminuerat.* Tibullus,

Asper eram & bene discidium me ferre loquebar. Catullus:

Sed fratris cari flebile discidium.

Ouidius lib. 5. Metamorph.

——— *sed tanta cupido [crines.*
Si tibi discidij est, repetet Proserpina

Terent. Hecyrâ: *Neque meâ culpâ id discidium euenisse, id testor Deos.* Idem Andriâ: *Valeant, qui inter nos discidium volunt.* Arnob. lib. 5. aduersùs gentes: *Cum discidio partium sanguis fluit immensus.* Lucr. lib. 1.

Discidium parere, & nexus exsoluere possem. Idem lib. 3.

——— *non sic animai*
Discidium possunt artus perferre relicti.

Plaut. Pseudolo: *Harum voluptatum mihi omnium, atque itidem tibi, distractio, discidium, vastities venit.*

DISCIPLINOSVS, qui multos habet discipulos. Cato de re militari: *Quàm gladiator disciplinosus.* Non.

DISCITVR, μανθάνεται, cognoscitur. Sidon. lib. 8. ep. 6. *Præter ista per alias vices doctrinam illius (quo more citiùs homo discitur) inobseruatus inspexi.*

DISCOBINARE, sauciare. Varro Meleagris: *Sin autem delectationis caussâ venamini, quanto satius est saluis cruribus in circo expectare, quàm his discobinatis in sylua currere?* Idem.

DISCONDVCIT, obest. Plaut. Trinummo: *Qui homo est me insipientior, qui ipse egomet vbi sim quæritem, sed nihil disconducit huic rei.*

DISCONVENIT, non conuenit, in controuersiam cadit. Iulius Front. de limit. constit. *Si disconuenit, ad ius ordinarium pertinebit.* Hygenus de limit. *Ex eiusmodi caussis tam frequenter disconuenit.* Idem: *Limitum ordinatio altera alteri disconuenit.* Auctor fin. regund. *Ad ordinem disconuenientem attendas.*

DISCORDABILIS, discors. Plaut. Captiueis: *Me hic valere & tute audacter dicito, Tyndare, inter nos fuisse ingenio haut discordabili.*

DISCORDIOSVS, discors. Sidon. lib. 9. epist. 3. *Statuta regnorum denuo, per conditiones discordiosas ancipitia redduntur.*

DISCORDIS, pro discors, antiqui dicebant. Pompon. Satyra: *Blanda, fallax, impotens, superba, discordis.* Prisc. lib. 6.

DISCORDITAS, discordia. Pacuu. Hermiona: *Quantámque ex discorditate cladem importem familia.* Marcell.

DISCREPITARE, discrepare. Lucr. lib. 2.
—verùm positurâ discrepitant res.
Idem lib. 3.
Aut magis inter se disiunctum discrepitánsque. Idem lib. 6.
—— ideo quia longè discrepitat res.
Sic *peritare, imperitare, nominitare, negitare, cœptare, remitare, fugitare*, idem Lucretius dixit.

DISERTIM, pro diserte, palàm. Liuius odyssea: *Tùm que mihi narrato omnia disertim.* Plaut. Sticho: *Fuit disertim, verùm id vsu perdidit.* Accius Eurysace: *Disertim id vnum in commodis desit meis.* Titin. Veliterna: *Habui rectè disertim.* Non.

DISERTITVDO, eloquentia. Fabius Victorinus in 1. Rhet. Cicer. *Attendamus tamen, vt cum supra pro eloquentia aut copiam dicendi, aut exercitationem, aut disertitudinem nominauerit.*

DISORTIONES, diuisiones patrimoniorum inter consortes. Fest.

DISPALARE, separare. Sisenna histor. lib. 3. *Dispalati, ab signis digressi omnes ac dissipati.* Ibidem: *Tanto plures passim dispalantur.* Non. Glossarium: *Dispalat, διασπᾷ.*

DISPALESCO, diuulgor. Plaut. Bacchidibus: *Si plus perdundum sit, perisse suauius est, quam illud flagitium vulgò dispalescere.*

DISPARILITAS, ἀνομοιότης. Gell. lib. 20. c. 11. *Facta igitur in his est commentariis eadem rerum disparilitas.* Macr. Saturn. lib. 1. cap. 1. *Variarum rerum disparilitas ab authoribus diuersis confusa temporibus, ita in quoddam digesta corpus est.*

DISPARILITER. Varro lib. 1. de R.R. cap. 6. *Hæc atque huiusce modi tria fastigia agri ad colendum dispariliter habent momentum.*

DISPECTVS, impexus, impolitus. Auctor fin. regundor. *Alibi quidem politos, est vbi dispectos lapides posuimus, subtus terram de[illegible]mus, vt firmarentur lapides, qu[illegible] dispectos in rigore & in latere limites constituimus.*

DISPENNERE, dispandere, ab auium pennis in volatu. Plaut. Milite: *vbi lubet di[illegible]pen[illegible]ite h[illegible] nem diuersum, & di[illegible]ite.* Ibidem: *Dispe[illegible]is manibus patib[illegible] quum habebis.*

DISPERTIVISTI, di[illegible]sti. Plaut. Aulul[illegible]ria: *He[illegible] dispertiui[illegible]ti [illegible] pin[illegible]uiorem agni m[illegible] habe[illegible].* Cic. [illegible] Verrin. *A quibus [illegible] tia vita atque [illegible] legum, mo[illegible] ma[illegible]suetudinis, humanitatis exempla hominibus ac ciuitatibus data & [illegible] spartita esse dicuntur.*

DISPEX, prouidus. Min[illegible] Octau. *Dispicis Isidis ad [illegible] nem [illegible]strum.* Glossæ, *dispex [illegible] βλέπης.* Sic prospex Tertull. de [illegible] stim. animæ: *In præsagiis va[illegible] ominibus augurem, in eu[illegible]nibu[illegible] pr[illegible]*

sp[illegible]

ſpitem. Hinc *proſpicuè*, προνοητικῶς. Apul. de aſino: *Benignè ac proſpicue in me conſuluit qui peregrinantem cum tali viro conciliauit.*

DISPVLVERARE, diſpergere. Nænius Gymnaſtico:
Saxa, ſyluas, lapides, montes diſiicis, diſpulueras.

DISPVTARE, pura verba componere. Varro lib. 5. de L. L. *Sic is ſermo, in quo pura diſponuntur verba, ne ſit confuſus, atque vt diluceat, dicitur diſputare.*

DISSIMVLAMENTVM, diſſimulatio. Apul. Apolog. *Quæ ſcripſerat diſſimulamenti cauſa & deridiculi.* Idem Florid. lib. 1. *Muſæ cùm Minerua diſſimulamenti gratia indices aſtitere.*

DISSVLCVS PORCVS, qui in ceruice ſetas diuidit. Feſt.

DISSVPAT, diuidit, diſſipat. Lucr. lib. 1.
Diſſupat in corpus ſeſe cibus omne animantum. Idem lib. 2.
Nec ſic interimit mors res vt materiai
Corpora conficiat, ſed cœtum diſſupat ollis. Et lib. 4.
Diſſupat adueniens liquor, ac reſtringit vt ignem. Et lib. 2.
Sol etiam ſummo de vertice diſſupat omnes
Ardorem in partes.

DISTISVM, pertiſum, pro diſtæſum. Lucil. Satyris: *Quo facetior videare & ſcire plus quam cæteri, pertiſum, non pertæſum hominem dici.* Feſt.

DIV, prodie. Sic *noctu* pro nocte. Titin. Fullonibus: *Nec noctu, nec diu licet fullonibus quieſcant.* Plaut. Caſina: *Noctuque & diu viro ſubdola ſies.* Idem Aulularia: *Nec noctu nec diu quietus vnquam eum.*

DIVALIS, diuus. Spart. Caracallâ: *Qui Fauſtinæ templum & diuale nomen eripuit.*

DIVARICARI, diſtendi: inde vari. Cic. de ſignis: *Sopatrum hominem ſummo magiſtratu præditum diuaricari ac deligari iubet.* Cato: *Arbores hoc modo putentur, rami diuaricentur.* Quintil. *Varicari in ſtando ſupra modum deforme eſt.*

DIVERGIA, diuerticula, ductus, deriuationes aquarũ. Siculus Flaccus limit. conſt. *Territoria alia fluminibus finiuntur, alia ſummis montium, ac diuergiis aquarum.* Aggenus Vrbicus: *Iunguntur ſuperciliis, nec non itineribus, vel diuergiis aquæ.* Idem: *Per ſummum montis, per diuergia aquæ ad locum illum.* Frotin. de limit. agr. *Finitur ripis per deuexa collium, arboribus, diuergiis aquarum.*

DIVIANA, Diana. Varro lib. 4. de L. L. *Luna quòd ſola noctu lucet, itaque ea dicta noctiluca in Palatio, nam ibi noctu lucet templum. Hanc, vt ſolem Apollinem, quidam Diuianam vocant Apollinis, vocabulum Græcum alterum, Latinum alterum.*

DIVIDIÆ, triſtitiæ. Varro Corollario: *Diuidiæ mihi fuerunt tam deſiduo abfuiſſe te.* Propertius:
Diuidias mentis conficit vnus amor.
Fulgent. Accius Phœniſſis: *Ne eorum diuidiæ diſcordes diſſupent, diſturbent tanta & tam opimas ciuium diuitias.* Non. Plaut. Caſinâ: *Nam quod tibi eſt ægrè, idem mihi eſt diuidiæ.* Idem Bacchidibus: *Caue tibi ducenti nummi diuidiæ fuerint.* Idem Sticho: *Sed cum cogito potius quam in diuidiam veniam.*

DIVIDIA, tædium. Accius Armorum iudicio: *Huius me diuidia*

cogit plus quam par est loqui. Turpil. Epiclero: *Sperabam consilia mea diuidia tibi cùm etas accesset, non fore.* Plaut. Sticho: *Hac mihi diuidia & senio sunt.*

DIVIDICVLA, castella, è quibus è riuo communi aquam quisque in suum fundum ducit. Fest.

DIVIDOS, separatos. Accius Andromedá. *Nósque vt seorsim diuidos letho offeras.* Non.

DIVIPOTES, Dei potentes. θεοὶ δυνατοὶ. Dicuntur & κάβειροι, à Syriacâ, seu Phœniciâ voce *kabir*, quæ eius gentis linguâ *potem*, seu *potentem* significat.

DIVISSE, diuisisse. Accius Prometheo: *Vnde ignes mortalibus diuisse cluet doctus Prometheus clepsisse dolo.* Varro lib. 6. de L. L.

DIVITARE, ditare. Turpilius: *Dij me diuitant.* Accius Astyanacte: *Nihil credo auguribus, qui aures verbis diuitant alienas, suas vt auro locuplent domos.* Gell. lib. 14. cap. 1.

DIVITIOR, ditior. Cic. Orator. lib. 3. *Inde ille licentior & diuitior fluxit Dithyrambus.* Terent. Phormione: *Quàm iniquè comparatum, est, ij qui minus habent, semper aliquid addant diuitioribus.* Cornel. Nepos in vita Phocionis: *Fuit enim perpetuò pauper, cùm diuitissimus esse posset.* Lucr. lib. 5.

Diuitioris enim sectam, plerumque sequuntur.

Sidon. lib. 4. epist. 3. *Volumen istud quod tute super statu animæ rerum verborúmque scientia diuitissimus, propalauisti.*

DIVORTIVM, deflexus de via. Virg. 9. Æneid.

Obiiciunt equites sese ad diuertia nota,

DIVRNARE, diu viuere. Claudius annal. lib. 1. *Nam hac maximè versatur Deorum iniquitas, quòd deteriores sunt incolumiores, neque optimum quemque inter nos sinunt diurnare.* Gell. lib. 17. cap. 2.

DIVTINE, pro diu. Plaut. Rudente: *Ille qui consultè, doctè atque astutè cauet, Diutinè ei vti benè licet partum benè.*

DIVTVLE, diu. Apul. Florid. *Iamiam sudoro adfatim corpore, diutulè obrigui.* Ibid. *Diutuléque nec asserere velle, nec reddere.* Ibid. *Itaque expeditâ dexterâ adeunt ac salutant, & si diutulè ille quippiam percontetur, ambulant diutulè, & fabulantur.*

DIXIS, pro dixeris. Plaut. Aulularià: *Ne istuc dixis.* Idem Milite: *Tute scis soli tibi, mihi ne dixis, scire nolo.* Idem Pœnulo: *Ain tu dixe Synceraslum hasce esse ingenuas ambas surreptitias Carthaginenses.*

D O

DO, pro domum. Ennius: *Eydo suam do.* Sic *cal* pro cælum, *guberna* pro gubernacula, *pa* pro parte, *po* pro populo, *famul* pro famulus, Osci dicebant, Dores secuti, qui dimidiatas pro totis vsurpabant voces, vel extremas vocum partes abscindebant, dicentes δῶ, κάρα, ἱδρῶ, δαῖ, σκέπα, κρῖ, ἔει, γλάφυ, ὕφα, & similia, pro δῶμα, κάρηνον, ἱδρῶτα, δαΐδι, σκέπασμα, κρίμνον, ἔελον, γλαφυρὸν, ὕφασμα. Auson. Monosyllabis.

Et cuius de more quod adstruis, endo suam do.

DOLAMEN, dolatio. Apul. Florid. *Vel etiam colliculus sepimine consepiatur.*

cratus, vel *truncus dolamine effigiatus.*

D o l a r e, in obscœno significatu. Apul. lib. 9. Metam. *At vero adulter, bellissimus ille pusio, inclinatam dolio pronam vxorem fabri, superincuruatus securè dedolabat.*

D o l a t i l i s, dolatus. Auctor finiũ regundorum: *Scutanei sunt, hoc est, dolatiles, alÿ qui sunt lapidi facti tornatiles.*

D o l o n e s, gladioli sunt in baculo ligneo tecti, ne videantur: à dolo dicti. Eorum in prælio quondam erat, in peregrinationibus adhuc remanet vsus. Sueton. Claudio Cæsar. cap. 13. *Reperti & equestris ordinis duo in publico cum dolone ac venatorio cultro præstolantes, alter vt egressum theatro, alter vt sacrificantem apud Martis ædes adoriretur.* Virg. lib. 7. Æneid.

Pila manu, sæuósque gerunt in bella dolones.

Ad quẽ locum Seruius *dolones* esse ait virgas intra quas lateat pugio. Dicuntur & vela minora, quæ super maiora celeritatis caussâ eriguntur, *dolones*. Liuius lib. 47. *Sublatis dolonibus effusè effugere contendit.*

D o l i t v s, pro dolatus, abrasus, effossus. Varro Agathone: *Nunquam celatus in manu scyphus calo dolitus artem ostentat Mentoris.* Non. Lucr. lib. 5.

Materiem dolere & lauare & radere tigna.

D o l i t v s etiam pro *doluit* positum inuenitur in antiquo monumento Romæ: N y m p h æ. i v l i æ. m e l l i f l. b e n e m e r e n t i. d e f r a t r. s v i. c o n i v g e. v i x. a n n. c v m e o. v i. d e c e s s. x x v i i. p i i s s i m a. d e q v a. n i h i l. a l i v d. d o l i t v s. e s t. n i s i. m o r t e m.

D o m i d v c v s, Deus cui antiqui sacrificabant, cum noua nupta domum deduceretur. Præfecti & hi erant nuptiis. *Iugatinus, Mutinus, Virginensis, Manturna, Cinxia, Subigis, Materprema, Viriplaca*, &c.

D o m i n v s, præbitor conuiuij antiquis, *dominia*, præbitiones, largiores, seu conuiuia hilariora dicta. Lucil. *Primum dominia atque sodalitia omnia tolluntur.* Cic. frumentariâ in Verrem: *Huius argento dominia vestra, huius signis forum comitiúmque ornaui.* Idem in Vat. *Quum ipse epuli dominus Q. Appius albatus esset.* Varro Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: *Aut dominum aut vinum, aut aliud quid vni laudato.* Turpil. Philopatro:

——— *fortè eo die*

Meretrices ad me delenifice Attica

Conuenerant, condixerantque cœnam apud

Me, Thais atque Erotium, Anthophila, Pythias,

Ego dextra accubui domina.

Varro Eudymionibus 1 *Discumbimus multi, cum dominus manere ouo cœnam commisit.* Lucil. lib. 6.

——— *qui te bene Iuppiter, inquit,*

Crasso Mutiu' cum cœnas dominus foris. Non.

D o m v i t i o, domum reuersio. Cornificius lib. 3. ad Heren. *Iam domuitionem reges Atridæ parant.* Apul. *Choragio itaque perfecto domuitionem parant.* Cic. lib. 1. de diuinat. *Sed Rodiorũ classi propinquum reditum ac domuitionem dari.* Apul. lib. 1. Metamorph. *Fíque causis pe-*

regrinationis diuturnæ & domuitionis anxia, & spoliationis diurnæ aperio. Idem lib. 2. *Protinus exsurgo, & appellatâ prospere Byrrhena, titubante vestigio domuitionem capesso.* Et lib. 3. *Iam denique nec larem requiro, nec domuitionem paro.* Idem lib. 10. *Iamque ex arbitrio dispositis coemptisque omnibus domuitionem parabat.* Et lib. 11. *Gratis persolutis tardam satis domuitionem comparo.* Accius Astyanacte:

——— hunc extispicem
Regionum fac desistat, ast exertitum
Morari, nec me ab domuitione arceas
Obscœno omine.

DOMVIS, pro domus. Varro ταφῆ μενίππου: *Perrexit in interitu parteis domuis.*

DOMVTIO, dominatus. Pacuu. Hermiona: *Nam solus Danaus hic domutionem tenet.* Lucil. Satyr. lib. 26. *Domutionis cupidi imperium regis penè imminuimus.*

DONATICÆ CORONÆ, quibus victores in ludis donabantur, alias *prouinciales dictæ.* Tertull. *Sunt & prouinciales coronæ imaginum iam, non virorum capite maiora quærentes.*

DONICVM, pro donec. Plaut. Aululariâ: *Aut si respexis donicum ego te iussero.* Idem Mostellaria: *Vsque dum mantant, neque id faciunt donicum parietes ruant.* Et Pseudolo: *Adeo donicum ipsas sese ludos fieri senserit.* Truculento: *Vsque adeo donicum eduxit foras.* Vidulariâ: *[illegible] apponite huc, ego seruabo [illegible] sequestro detis: neutri reddibo donicum hæc res diiudicata erit.* Prisc. lib. 6. & lib. 13.

In libello Velij Fidi Romæ. CVOM ANTE HOS DIES CONIVGEM ET FILIOM AMISERIM. ET PRESSVS NECESSITATE CORPORA EORVM FICTILI SARCOFAGO COMMENDAVERIM DONICVOM IS LOCVS QVEM EMERAM ÆDIFICARETVR VIA FLAMINIA INTER MILIAR. II. ET III. libellus hic conscriptus Antonini Pij anno XVII. Antio Pollione & Opiniano Coss. Symm. lib. 1. epist. 11. *Donec statio Formiani multâ fruge & aliis id genus in vsum necessariis instruatur.*

DORMITIO, oscitantia. Varro sexagesimo: *O stulta nostri pectoris dormitio.* Idem: *Quid mihi cum somno, si dormitio tollitur.* Non.

DR

DRAPETÆ, fugitiui. Plaut. Curculione: *Constant, conferunt sermonem inter se drapetæ, obstant, obsistunt, incedunt cum suis sententiis.*

DRVNGVS, globus. Veget. lib. 3. cap. 16. *Scire dux debet, contra quos drungos, hoc est, globos hostium, quos equites oporteat ponere.* Vopisc. in Probo: *Triumphauit de Germanis & Blemmis omnium gentium drungos vsque ad quinquenarios homines ante triumphum duxit.*

DV

DVBIENVS, priscis, qui nunc dubius: sicut *socienus*, pro socius apud Plautum in Aulularia.

DVBITATIM, dubitanter. Sisenna histor. lib. 4. *Quod hostem non dubitatim cum pluteis ac scalis*

scalis iter facere cernebat. Cœlius Annal. lib. 3. *Imperator conciunat de medio, vt velites sinistro cornu remoueantur, & Gallis non dubitatim immittantur.*

DVCALITER, à duce. Sidon. lib. 8. epist. 6. *Quo ferunt nullum rem militarem praestabiliùs, neque ducaliùs administrasse.*

DVELLICVS, pro bellicus. Lucr. lib. 2.

Sæpe itaque ex vno tondentes gramina campo
Lanigeræ pecudes, & equorum duellica proles:
Buceriaque greges, sub eodem culmine cæli.

Plaut. Epidico: *Nempe quem in adolescentiâ memorant apud reges armis arte duellica diuitias magnas indeptum?*

DVELLONA, pro Bellona. Varro lib. 4. Analog. Sic *duidens*, hostia bidens: *duicensus*, cum altero, hoc est, cum filio censu. Fest. Glossarium: *Duellum*, πόλεμος ἀρχαῖον. *Duellona*, πολεμική.

DVELLVM, bellum. Plaut. Asinaria: *Sicut ego feci, quæ domi duelli[que] mali feci hi.* Idem Amphitruone: *Amphitruo noli Amphitruonem duello perdere.* Ennius lib. 1 annal.

Horrida Romuleum certamina pungo duellum.

Plaut. Amphitruone: *Duello extincto maximo, atque internecatis hostibus.* Idem Captiueis: *Domi belli[que] duellatores optimi*

DVELLVS, bellus, hoc est formosus, pulcer. Nævius Danaë:

Contemplo placitam formam & faciem virginis Danaë.

Quintil. lib. 1. cap. 4. Orator. instit. *Sed B, quoque in locum alterum dedimus aliquando, vt Byrgus & Bruges, & Balæna, nec non fecit eadem ex duello bellum, vnde duello-quidam dicere bellos ausi.* Sic *duilem*, χολήν, pro bile vsurparunt.

DVICENSVS, Glossis δεύτερον ἀπογεγραμμένος. vide *Improlus*, & *Duellona*.

DVIS, pro bis. Cic. Oratore: *Quid vero licentius, quàm quod hominum etiam nomina contrahebant, vt essent aptiora: nam vt duellum bellum, duis bis; sic Duilium eum, qui Pœnos classe vicit, Bilium nominauerunt, cùm superiores appellati essent semper Duily.*

DVIS, dederis. Glossarium: *Duit*, δοίη. *duint*, δῶσιν. Cato de R. R. cap. 141. *Vti tu pecua salua seruaris, duisque bonam salutem valetudinemque mihi domui familiaque nostræ.* Apul. Apologia: *In hac etiam ætate qua nunc est, quæ istum deperdiuit, multa sunt.* Plaut. Captiueis: *Eum si reddis mihi, præterea vnum nummum ne duis.* Idem eadem: *Per Deos atque homines ego te obtestor Hegio, ne tu istunc hominem perduis.* Et ibidem: *At ob eam mihi libellam pro eo argenti ne duis.* Idem Asinaria: *Non magni pendo ne duit, si non vult.* Ibidem: *Hercle Dii istum omnes perduint.* Et Aulularia: *Ne mihi ex insidiis verba imprudenti duit.*

DVLCARE, vide *Edulcare*.

DVLCICVLVS, dulcis. Plaut. Pœnulo: *Huius [illegible] huius labia, huius cor, huius lingua, huius [illegible] tus dulciculus caseus.* Cic. lib. 2. Tuscul. quæst. *E [illegible] tudinem [illegible] in [illegible] mea [illegible] adducimus [illegible] sute [illegible] dulcicula potionis.*

DVLCIT

DVLCIT, pro dulcet. Lucr. lib. 2.
Humor dulcis, ubi per terras crebrius id. ✱ *Percolatur.*

DVLCITAS, dulcedo. Apul. de mundo: *Sic faciles vitium lapsus & palmarum ardua, persicorum rubor, lenitas mali gignitur, dulcitas fici.*

DVLCITER, dulcè. Apul. 10. *Iã tibie multiforatiles cantus Lydios dulciter consonant.* Accius Tereo: *O suauem linguæ sonitum! ô dulcitas conspiratuis animæ.* Cæcil. Syracusis: *Tanta huic inuasit in corda indulcitas.* Non.

DVLICE', δυλικῶς, seruiliter, vernaliter. Plaut. Milite: *Euge, euge euschemè hercle adstitit & dulicè & comœdicè.*

DVMECTA, dumeta. Fest. Varro lib. 5. de L. L. *Tesca dumecta sunto, quoad ego castè linguâ nuncupauero.*

DVO, pro duos. Plaut. Pseudolo: *Lanios inde arcessam duo cum tintinnabulis, eadem duo greges virgarum indidem vlmearum adegero.* Virg. 11. Æneid.

Si duo preterea tales Idea tulisset
Terra viros.

Plaut. Mostellariâ: *Viden' pictum vbi ludificatur cornix vna volturios duo? cornix astat, ea volturios duo vicissim vellicat.* Et Epidico: *Quæ senes duo doctè ludificetur.* Terent. Adelphis: *Tu istos duo olim pro re tollebas tua.* Varro de R. R. lib. 1. *Duo villicos & duas vilica.* Idem lib. 2. *Satis esse duo, & id marem & feminam.* Et: *Eo calcem cribro secretum indito alte digitos duo.* Ex tumulo quod posuit Petronio Antigenidi Hiarus:

BIS QVINOS ANNOS,
MENSESQVE DVOS,
DVO SOLES
IN SVPERISQVE FVEI TENERE NVTRITVS AMATVS.

DVONVM, pro bonum, vel donum. Gloss. *Duonum* ἀγαθόν. Varro lib. 6. Analog. *Omnia dapatilia Comisse Iani, Cusiones duonus Cerures Iano venit.* Liuius Andronicus odysseâ: *Topper citi ad adeis venimus Circa, simul duonorum portant ad naues milia.* In carmine Cn. Martij vatis: *Quamuis nouentium duonum neginate: id est, negate & repudiate donum, etiam eorum quos noueritis.* Fest.

DVPLICARII, quibus ob virtutem duplicia cibaria dabantur. Varro lib. 4. Analogiæ. Glossarium: *Duplarius*, διμοιρίτης.

DVPLIONEM prisci dixere, pro duplum: à διπλοῦ. Pompeius.

DVRATEVS, id est, ligneus. δοῦρον enim antiquo Græcorum sermone ξύλον sonat. Homerus odyss. ι.

Αὐτὰρ ὁ τέμνετο δοῦρα.

Hinc δούρειος, & δουράτεος. Homerus: ἵππον δούρειον. Apollonius, πύργον δουράτεον. Lucr. lib. 1.

Nec clam durateus Troianis Pergama partu
Inflammasset equus nocturno Graiugenarum.

Valer. Flaccus lib. 2. Argonautic.
— *manet immotus nox duria fatis.*
hoc est, nox illa, quâ durius, seu ligneus equus in vrbem admissus.

DVRITER, pro durè. Cæcil. Fallac. *Nam qui duriter vos educauit atque asperè non negat.* Ennius Phœnicis: *Quam tibi orationem ex ore duriter dictis dedit.* Nouius Zona: *Duriter me habere vigilasse.* Afran. Priuigno: *Viuax, vetus, quàm duriter*

ter nunc consulito tergo meo. Terent. Andrià: *Primò hac vitam parcè ac duriter agebat.* Idem Adelphis: *Factum a vobis duriter, immisericorditer, atque etiam illiberaliter.* Lucr. lib. 5.

Atque extra numerum procedere membra mouentes

Duriter.

DVRITVDO, durities. Cato in Veturium: *Quin illius, inquit, impudentiam notat, & duritudinem.* Gell. lib. 17. cap. 2.

DVSMOSVM, pro dumosum. Prisci enim ſ, inserebant, dicentes: *cosmittere, Casmena*, pro committere, Camenæ. Fest.

E

E, pro I, antiqui posuerunt. Ennius lib. 1. annalium:

Iuno, Vesta, Ceres, Deiana, Menerua, Venus, Mars. Idem ibidem:

Romolus in calo cum DIs genetalibus aeuum Degit.

Idem lib. 2.

O pater, ô genetor, ô sanguen DIs oriundum.

Apul. de Deo Socratis. Cic. lib. 1. Tuscul. quæst. Seruius Æneidos lib. 6. Lactant. lib. 1. cap. 15. Lucr. lib. 5.

Quàm tū conscindunt hominem cuppedinis acres

Sollicitum curæ.

E, literà finientes Ablatiui, veteribus in i, desierunt. Vide *Parti.*

E A

EABVS, pro eis fœmin. Cassius Heminà lib. 4. annal. *Scriba pontificius, qui cum eabus stuprum fecerat.* Prisc. lib. 7. Cato de R. R. cap. 152. *Eas in asserculo alligato, eabúsque latera doliis intrinsecus vsque benè perfricato, ne fex in lateribus adherescat.*

EAMPSE, pro eam ipsam. Plaut. Aulularià: *Credo ego illum vt iussi eampse anum edisse, huius nutricem virginis.* Idem Trucul. *Quia huc adducturum te dixeras ipsum, non eampse.* Et Pœnulo: *Propudium, quasi bella sit, quasi eampse reges ductitent.* Rudente: *Etiamne aduenìens complectar eius patrem? non censeo. quid matrem? non censeo. quid eampse illam?* Apul. de Dæmon. Socratis. *Sed in diuinam & humanam partem scingatam eampse, & interruptam & veluti debilem passa est.*

EAPSE, id est, ea ipsa. Plaut. Milite: *Nam vnum conclaue concubinæ quod dedit miles, quo nemo nisi eapse inferet pedem.* Idem Rudente: *Eapse sic succincta aquam calefactat, vt lauemus.* Et Trinummo: *Nimis argutè obrepsisti in eapse occasiunculà.* Truculento: *Neque eam rationem vnquam eapse edocet Venus.*

E B

EBORATVM, eburnum, seu ebore ornatum. Plaut. Aulularià: *Istas magnas factiones, animos, dotes dapsiles, clamores, imperia, eburata vehicula, pallas, purpuram nihil moror.* Idem Sticho: *Lanam purpurámque multam, qui ventrem vestiam, lectos eboratos, auratos.* Sidon. lib. 8. epist. 8. *Licèt tu deductum nomen a trabeis, atque eboratas curules, & gestatorias bracteatas & fastos recolas purpurissatos.* Idem lib. 8. epist. 12. *Hic tessera frequens eboratis*

ratis resultatura purgorum gradibus.

EBRIACVS, ebrius. Plaut. Amphitruone: *Homo ebriacus somno sanari solet.* Idem Milite: *Tibi ego dico, ebriacus ne sis, heus te alloquor.* Glossarium: *Ebriacus*, μεθυςής.

EBRIOLVS, ebrius. Plaut. Curculione: *Tun' etiam cum nocturnis oculis odium me vocas, ebriola, persola nugæ.* Idem eadem: *Operto capite calidum bibunt, tristes atque ebrioli incedunt.*

EBRIVLARE, inebriare. Laber. Citherâ: *Ebriulati mentem hilarem arripiunt.*

E C

ECCERE, iusiurandum per Cererem: aliàs *acere*, quasi per ædem Cereris, vt *equirine*, per ædem Quirini. Plaut. Amphitruone: *Eccere, iam tuatim facis, vt tuis nulla apud te sit fides.* Idem Casinâ: *Coniicite nunc iam ambo, huc eccere vxor aqua.* Idem Menæchmis: *Prandi in naui, inde huc egressus sum, te conueni, eccere.* Milite: *Eccere autem capite nutat, non placet.* Persâ: *Eccere autem quem conuenire maximè cupiebam, egreditur foras.* Truculento: *Iam enim eccere ibo in forum.* Glossarium: *Eccer*, κατὰ τῆς Δήμητρος.

ECQVÆ? pro an quædam. Plaut. Pseudolo: *Ecquam scis filium meum tibicinam amare?* PS. *vah δεῖ negare.* ST. *Liberare ecquam velit?* PS. *δεῖ nec τοῦτο negare.* ST. *ecquas viginti minas per sycophantiam atque perdoctos dolos paritas vt auferas à me.* Idem Rudente: *Ecquas conditiones audes ferre?* Terent. Eunucho: *Ecquid nos amas de fidicinâ isthac?* Lucr. lib. 5.

Ecquanam fuerit mundi genitalis origo

Et simul ecqua sit finis.

ECHINVS, est vas salis, seu ampulla vitrea, in modum Echini marini. Alij lignum dicunt cum vncinis, in quo calices ponuntur: alij ampullam scorteam. Lucil. Satyris:

——— echinus

Cinnabari infectus.

Horat. lib. 1. Satyrâ 6.

——— adstat echinus

Vilis, cum paterâ, guttus, campana supellex. Acron.

E D

EDEATRÆ, qui præsunt regiis epulis. ἀπὸ τῶν ἐδεσμάτων dicti. Fest.

EDECVMATA, electa. Idem. Glossarium: *Edecimatus* ἀφορισθέντος.

Symmachus lib. 5. epist. 81. *Cuius instruendi caussâ amicis nostris negotium dedimus, vt equos lectissimæ nobilitatis edecument.* Et lib. 6. epist. 10. *Præsumo autem eos qui dicuntur ac iti autoritate præcelsi viri, edecumatos esse.* Idem lib. 7. epist. 48. *Diuidentur enim singuli, vt ex diuersis prouinciis edecument lectores.* Idem lib. 9. epist. 12. *Lectissimos genere & velocitate præstantes diligenter edecumes.* lib. 9. epist. 37. *Parem fide atque industria virum tua edecumare possit electio.* Et lib. 10. epist. 2. *Magnis comœdiis edecumati apponuntur actores.*

EDENTARE, dentibus nudare. Plaut. Rudente: *Nimis velim improbissimo homini malas edentauerint.* Macr. lib. 1. Saturn. cap. 3. *Sunt & alia*

alia scommata minus aspera, quasi edentata bellua morsus.

EDIM, pro edam. Pompon. Conditione: *Vix vnus quod edim inuenio, nam quid fiet si quam duxero.* Cæcil. Asoto: *Nihilne tibi esse quod edim.* Horat. lib. Epodῶν, od. 3.

Edit cicutis allium nocentius.

EDITIS, pro edatis. Nouius Bucculâ: *Quod editis nihil est, si vultis quod cacetis, copia est.* Plaut. Pœnulo: *Est domi quod edimus, ne nos tam contemptim conteras.* Aululariâ: *Quid tu malum curas, vtrum crudum an coctum edim.* Pseudulo: *Viuis conuiuis intestina quæ exedint.* Pœnulo: *Nam cui paratum est, quod edit.*

EDOLARE, ad vnguem absoluere. Varro Bimargo: *Cùm tot comœdias sine curâ absoluimus, ego vnum libellum non edolem, vt ait Ennius.* Non.

EDONES, phagones. Varro ταφῆ μενίππου, ἢ ἀκάρτησις: *Edones Romam vt turba intendat annona, sed propter phagones ficedulam pinguem, aut turdum nisi volantem non video.* Idem.

EDVLCARE, dulcius facere. Matius Mimiambis: *Quapropter edulcare conuenit vitam, Curásque acerbas sensibus gubernare.* Gell. lib. 15. cap. 25. Sidon. lib. 5. epist. 4. *Vt contractæ apud vos offensæ amaritudinem politis affatibus dulcare non desinant.*

EDVLIS, quod potest edi. Horat. serm. 14.

Vinea submittit capreas non semper edules.

EDVLITAS, edulium rerum dilargitio, in populum fieri à principe per annonæ caritatem solita. Lamprid. in Alex. Seuero: *Cùm edulitatem pop. Rom. ab eo peteret, interrogauit per curionem quam speciem caram putarent.*

EDVSA, POTINA, Deæ præsides puerorum. Varro Cato, vel de liberis educandis: *Cùm pro cibo ac potione initiarent pueros, sacrificabantur ab edulibus Edusæ, & à potione Potinæ nutrici.* Non.

E F

EFFECTIVS, plenius, melius. Apuleius Florid. *Vel inde ante aram Bathylli statua à Polycrate tyranno dicata, qui nihil videor effectiùs cognouisse.*

EFFEXIS, effeceris. Plaut. Casinâ: *Si effexis hoc, soleas tibi dabo, & anulum in digito, & bona plurima.* Idem Pœnulo: *Egóne si istuc lepidè effexis, vt ego te hodie non emittam manu?*

EFFIGIA, effigies. Afran. Vopisco: *Cuius te suscitat imago? cuius effigia cognatus patre?* Marcellus. Lucr. lib. 4.

Dico etiam rerum effigias tenuésque figuras.

Idem eodem libro:

Ergo limea de summo cum corpore fucum
Mittunt, effigias quoque debent mittere tenues Res quaque.

Plaut. Rudente, *Veneris effigia hæc quidem est.* Apuleius de Dæm. Socrates: *Item Deorum effigiæ & exuuiæ, templorum religiones & regiones.*

EFFLICTIM perire, vehementer amare. Plaut. Pœnulo: *Earum hic adolescens vnam efflictim perit.* Laber. Belonistriâ: *Domina nostra priuignum suum amat efflictim.* Pom-

pon. Dotatâ: *Scio Pol te illum amare efflictim.* Plaut. Amphitruone: *Nunquam adepol quenquam mortalem credo ego vxorem suam sic efflictim amare, perinde vt hic te efflictim deperit.* Idem Casinâ: *At puellam eam hic senex efflictim amat.*

EFFLICTE diligere, dixit Symmachus lib. 1. epist. 90. *Si tibi per eum quem sanctè atque efflictè diligis redderentur.*

EFFVTIRE, cum mendacio dicere. Terent. Phormione: *Ne vos fortè imprudentes effutiretis foris.* Cic. Tuscul. quæst. lib. 5. *Nec hæc sic agit, vt ex tempore quasi effutire videatur.*

E G

EGELIDVS, tepidus, minùs gelidus: vbi τὸ e, minuit. Suetonius: *Aquâ egelidâ perfundebatur.* Catullus: *Iam ver egelidos refert tepores.* Autor de obitu Mœcenatis:

Verberat egelido garrula vere nemus.

Egelidus etiam nimis gelidus: sicut edurus, valdè durus. Ausonius ad Paulinum:

Egelida vt teneam hiemes Idem:

Impiger egelido mouet arma Seuerus ab Istro.

Vtramque significationem eodem versu complexus est Ouidius:

Egelidũ Borean, egelidũmque Notũ. quam κακοζηλίαν, vt inquit Seneca, eruditi homines non probant.

EGERIÆ nymphæ sacrificabant parturientes, vt faciliùs partum egererent. Fest. Egeria alia celebratur in luco Aricino, cum quâ Numa Pompilius consuêsse, & super cultu religionis collocutum simulauit, vt pop. Rom. belli prædæque studio flagrantem ad pacis artem abstraheret. de quâ Ouidius Fastor. lib. 3.

Egeria est quæ præbet aquas, Dea grata Camenis,
Illa Numæ coniux consiliúmque fuit. Iuuenalis Satyrâ 3.

In vallem Egeriæ descendimus & speluncas
Dissimiles veris.

EGESTOSVS, pauper. Aurel. Victor, epist. in Neruâ: *Puellos puerósque natos parentibus egestosis sumptu publico per Italiæ oppida ali iussit.*

EGREGIISSIMVS. Pacuu. Medeâ: *Mulier egregiissimâ formâ.* Prisc. lib. 3. Gell. lib. 14. cap. 5. *O, inquit, egregie Grammatice, vel, si id maius, egregiissime.*

EGREGIVS, pro magis egregium. Lucr. lib. 4.

Nam nihil egregius, quàm res discernere apertas
A dubiis, animus quas ab se protinus abdit. Iuuenal Satyrâ 4.

Egregiùs cœnat meliúsque miserrimus.

Sic *Industrior*, pro magis industrius. Cato oratione, ne quis iterum consul fiat: *Imperator laudem captat, exercitum meliorem & industriorem facit.* C. Gracchus contra Æmilium Tuberonem: *Vtrùm inimicorum meorum factio, an magis solitudo patriæ te impulit, vt in me industrior sis, quàm in te.* Prisc. lib. 3.

EGRETVS, ADGRETVS, pro egressus, adgressus. Ennius lib. 1. annalium:

Adgretus fari. Fest.

E I

EI, pro I, pleno antiqui scripsere; at vbi

vbi exile est I, per se iubebant scribi; quod Lucil. lib. 9. Satyr. præcipit his verbis:

Iam PVEREI *venére*, E, *postremum facito atque* I,
Vt plures pueri fiant, I, *si faci' solum*
PVPILLI, PVERI, LVCEILI, *hoc vniu' fiet*,
Hoc ILLI *factum est vni*, *tenue hoc facies* I:
Hoc ILLEI *fecere*, *addes* E, *vt pinguiu' fiat*.
MEILE *hominum*, *duo* MEILIA, *item huic vtroque opu'* MEILES,
MEILITIAM: *tenue* I, PILAM *qua ludimu'*, PILVM
Quo pinso, *tenues* I: *plura hac feceri'*, PEILA
Qua iacimus, *addes* E, PEILA *vt pleniu' fiat*.
MENDACEI, FVREI *que*, *addes* E, *cum dare* FVREI
Iusseris.

Quintil. lib. I. cap. 7. Velius, Longus, Terentius. Scaurus de Orthographiâ.

E I, terminatio Genitiui sing. tertij ordinis apud antiquos, in nominibus Græcis, præsertim propriis, vt *Achillei*. Horat. carm. lib. I.

Matronisque Phrygũ classis Achillei.

Herculei, Catullus:

Sed te iam ferre Herculei labos est.

Themistoclei: *Theophanei*, Cicero ad Atticum. *Simonidei*, Ausonius: *Concedat Cei Musa Simonidei.* Desinebat etiam in i, abiectâ s, vltimâ literâ, vt *Ogygi*. Varro de R. R. lib. 3. *Quæ ante cataclysmum Ogygi conditæ dicuntur. Herculi*, idem de L.L. lib. 7. *Herculi an Herculis clauam dici oporteret. Persi*, Salust. lib. I. histor. *Ad bellum Persi Macedonicum.* Tacitus annal. lib. 4. *Ad bellum Persi. Chremi*, Terent. Andriâ: *Puerum inde abiens conueni Chremi. Agathocli*, *Achilli*, *Euripidi*, *Periphani*, *Sphingi*, Plautus. *Timarchidi*, Cicero in Verrem: *In Timarchidi potestate. Aristoteli*, *Themistocli*, *Isocrati*, idem. *Fortis Achathi*: *acris Oronti*: *Immitis Achilli*: *pellacis Vlysi*, Virgilius. Quod idem vsurpat Gell. lib. 5. *Auditores illos Vlysi labores suos illustrissimè narrantis*.

EICERE, pro eiicere. Lucr. lib. 4.

——— *& inde*
Ne radicitus è vita se tollit & eicit.

Virg. Bucolicis:

Tityre pascentes à flumine reice capellas.

EII, pro ei. Plaut. Aulularià: *Agri reliquit eij non magnum modum.* Idem Curculione: *Is Summanum se vocari dixit, eij reddidi.* Prologo Casinæ: *Senex hic maritus habitat, eij est filius.* Cistellariâ: *Feci eius eij, quod me orauit, copiam.* Lucr. lib. 5.

Nam primum quidquid fulgoris dispergit eij. Eodem lib.

— & à terris altũ caput obstruere eij.

Lib. 6.

Scilicet & fluuius qui non est maximus eij est. Eodem lib.

Et manibus nitidum teneris opus effluit eij.

E L

ELACATENA, genus salsamenti, quod vulgo dicitur *Melandrea*. Alio nomine *elacata* vocatur. Ausonius:

Vrentes thynni & malè spinâ tecti elacatæ.

Colum. lib. 8. cap. 17. *Tum scombri, Carchariæque & elacatæ ventriculos.*

crlos. Plin. lib. 32. cap. vlt. *Fabri, glaucisci, glaucus, gonger, gerres, galeos, garus, hippos, hippieros, hirundo, holipneumon, hippocampus, hepar, helacathenes.* De *Melandria* Varro lib. 4. de L.L. Plin. lib. 9. cap. 15. Athen. lib. 3. cap. 20.

E L E C E B R Æ, meretrices ab eliciendo argento. Plaut. Truculento: *Mala es, atque eadem, quæ soles, elecebra.* Idem Menæchmis: *Nam hic ita sunt meretrices omnes, elecebræ argentariæ.*

E L A P S E, pro ea ipsa: *elopse*, pro eo ipso. Plaut. Curculione: *Non ego nunc mediocri incedo iratus iracundia, Sed elapse illa, qua excidionem facere condidici oppidis.* Ibidem: *Non adepol nunc ego te mediocri mactabo infortunio, sed illopse illo, quo mactare soleo, quoi nihil debeo.*

E L E C T A B O, eliciam. Plaut. Asinariâ: *Quæ illac præda est. Ibo aduorsum, atque electabo quidquid est.* Idem Mercatore: *Ne te imprimeret imprudentem, atque electaret.* Idem Truculento: *Iamne electat legiones, quas spoliare velit?*

E L E C T I L I S, electus. Plaut. Mostellariâ: *Musicè Herclè agitis ætatem, ita vt vos decet, vino & victu, piscatu probo electili vitam colitis.*

E L E C T I B I L I S, pro electilis, vt *vtibilis*, pro vtilis, dixit Apuleius lib. 10. Metam. *Et tamen quotidie partes electibiles comparere nusquam.*

E L E G A N S, pro nimis molli, etiam in vitio. Cic. in Clodio: *Tu elegans, tu solus vrbanus, quem decet muliebris ornatus, quem incessus psaltriæ, qui leuare vultum, mollire vocem potes.* Cato de moribus: *Auaritiam omnia vitia habere putant sumptuosus, cupidus, elegans, vitiosus.* Plaut. Trinummo: *Elegans, despoliator, latebricola, hominum corruptor.*

E L E V I T, maculauit. Lucil. lib. 6. Satyr.

——— hic vestimenta luto si
Fortè eleuit, ob id risum magnum atque cachinnum
Subiicit imprudens. Non.

E L I C E S, sulci aquarij, per quos aqua collecta è liris ducitur. Glossis ἀναπνοὴ ὀχετῶ. Vocantur aliàs *inlices* à Festo, & *incilla*: vnde *elicatores*, Glossis ὑδροχοόποι. Colum. lib. 2. cap. 8. *Sed quamuis tempestiuè sementis confecta erit, cauebitur tamen, vt patentes liras crebrósque sulcos aquarios, quo nonnulli elices vocant, faciamus.*

E L I M I N O, exeo. Accius Phœnissis: *Egredere, exi, effer te, elimina vrbe.* Varro Serrano περὶ ἀρχαιρεσιῶν: *Occipitium ἄρει Deo ostendo, ex oraculo elimino.* Non.

E L I M I N O, extra limen eiicio. Gl. *Eliminauit,* ἐξέβαλε. Ennius Medeâ: *Antiqua herilis fida custos corporis, Quid sic extra ædes exanimata eliminor?* Pompon. cœnâ: *Vos istic manete, eliminabo extra ædes coniugem.* Pacuu. Duloreste: *Vbi illic est? me miseram, quónam clam vos eliminat?* Accius Meleagro: *Timidè eliminor, clamore simul ac nota vox ad aures accidit.* Horat. epist. 5. lib. 1.

——— ne fidos inter amicos
Sit, qui dicta foras eliminet.

Macr. somnio Scip. lib. 1. c. 2. *Hoc totum fabularũ genus, quod solas aurium delicias profitetur, è sacrario suo in nutricũ cunas sapientiæ tractatus eliminat.* Sidon. epist. 4. lib. 3. *Nec arctati carminis breuitas longitudinẽ falerati sermonis eliminat.* Et lib. 4. ep. 10.

Post

Postquam me soli patrij finibus eliminatum, peregrinationis aduersa fregerunt.

ELIQVARE, liquorem emittere. Apul. de Asino lib. 1. *Quoad lassitudinis incommodum alui solitum ac naturale præsidium eliquaret.*

ELIQVATVS, fluidus, fluens. Sidon. lib. 2. epist. 3. *In hanc ergo piscinam fluentum de supercilio montis eliquatum, & canalibus circumactis, per exteriora natatoriæ latera curuatum.*

ELISSE, pro elisisse, ab elido, quod est excludo. Lucil. Satyr. lib. 2.

—— in viriatum hunc
In fauces inuasse, animámque elisse.

ELIXVM, quidquid ex aqua decoquitur: *lixa* enim *aqua* dicebatur. Varro ταφῇ μενίππου: *In pauimento non audes facere lacunam, at in humu calceos facis elixos.*

ELLEBOROSVS, ceritus, insanus. Plaut. Rudente: *Quæso sanúsne es? Elleborosus sum.*

ELLVM, en illum. Gl. *Ellam* ἐκείνην. Plaut. Curculione: *Parasitum tuum video currentem, ellum vsque in plateâ vltimâ.* Terent. Andriâ: *Nescio qui senex modo venit, ellum, confidens, catus.*

ELOGIVM, hæreditas in malo. Tacitus lib. facetiarum: *Caso atque mortem elogio in filiis relicto.* Fulgent. Plantiades.

ELOQVERET, pro eloqueretur. Ennius lib. 7. annal.

Cui res audacter magnas paruásque iocúmque
Eloqueret, quæ tincta malis, & quæ bona dictu
Euomeret, si quid vellet tutóque locaret.

Marius Victorin. de Orthographiâ.

ELOQVVTILIS, eloquens. Apul. lib. 11. *Vel ipsum numen dapsilem copiam eloquutilis facundiæ subministrauerit.*

ELVCIFACERE, luce priuare. Laber. Mimo: *Sic ego fulgentis splendore pecuniæ volo elucifacere exitum ætatis meæ.* Non. Gell. lib. 10. cap. 17.

ELVCTAVI, pro eluctatus sum. Plaut. Trinum: *Cum hisce ærumnis eluctauit.* Idem Vidularia: *Quid multa verba? plurimum luctauimus.* Terent. Hecyrâ: *Dicitque illi annulum sese dum luctat, detraxisse.*

ELVCVS, imbecillitas à crapulâ, nugator. Fest. Varro lib. 5. Analog. Tertull. libro de coronâ: *Ab eluco defensare.* Gell. lib. 16. cap. 12. ex Cloatio Verrio dicit esse tarditatem animi, & stuporem, qui hallucinantibus plerunque vsu venit. Apul. Apolog. *An parietes suos detersit? an, quod verius est, eluco ex crapula attentatur?*

ELVMINATVS, excæcatus. Sidon. lib. 8. epist. 11. *Nam quis ab hominum tam procul sensu, quis ita gemino obtutu eluminatus?*

ELVVIES, purgatio. Iuuenal. Satyrâ 3.

Siccandam eluuiem, portandum ad busta cadauer.

Lucil. Satyr. lib. 26. *Vt si eluuiem facere per ventrem velis, curares omnibus, distento corpore expirret vis.* Non. Symm. lib. 2. epist. 19. *Loquax copia est, quæ in re vsitata atque solemni verborum redundat eluuie.*

ELVVIO, corruptus mortiferi aëris tractus. Cic. offic. lib. . *Qui collectis cæteris caussis eluuionis pestilentiæ, vastitatis.* Idem somnio

Scipio

Scipionis: *Propter eluuiones, exustionesque terrarum, quas accidere certo tempore necesse est.*

E M

E m, pro eum. Næuius belli Punici lib. 2. *Blandè & doctè percontat em, quo pacto Troiam vrbem reliquerit.* Marcell.

E m a n c i p a t i, qui vel ex patris iure exierunt, vel aliorum fiunt dominij. Fest. Cic. de Senectute: *Si ius suum retinet, si nemini emancipata est, si vsque ad vltimum spiritum dominatur.* Plaut. Bacchidibus: *Nunc mulier tibi me emancipo, tuus sum, tibi do operam.* Horat. libro Epodωr oda 9.

Romanus (eheu, posteri negabitis)
Emancipatus fœmina
Fert vallum & arma miles.

E m a s c v l a t o r, κατάπυγων, pædico. Apul. Apolog. *Olim in pueritia, priusquam isto caluitio deformaretur, emasculatoribus suis ad omnia infanda morigerus. Emasculare,* est virilia exscindere. Apul. lib. 7. *Trucemque amatorem istum atque insuauem, dissitis femoribus emasculare.*

E m e d v l l a r e, medullam extrahere. Sidon. lib. 8. epist. 16. *Quæ per ætatem mundi senescentis lassatis veluti seminibus emedullata.*

E m e m, pro eundem. Ennius annalib.

——— *vnus*
Surus surum ferret, emem defendere possit. Fest.

E m e r e priscis sumere, auferre. Plaut. *Abemito vestem.* Idem.

E m i c a t i m, emicanter. Sidon. lib. 2. epist. 13. *Vnde post mixtas fletibus preces atque multimoda suspiria vix absolutus, emicatimque prosiliens.*

E m i n o r, compositum à minari. Plaut. Captiueis: *Eminor interminórque, ne quis me obstiterit.* Hinc *Eminatio.* Ibidem: *Quæ illæc eminatio est? nam nequeo mirari satis.*

E m i s s v s, emissio. Lucr. lib. 4.

Quid quæ sunt igitur in prima fronte parata
Cum iaciuntur, & emissum res nulla moratur.

E m p a n d a, paganorum Dea. Fest. Varro σκιαμαχία: *Theanna & Peranna, Empanda καὶ λαλῶ, Pales, Nerienes, Minerua, Fortuna ac Ceres.* Gell. lib. 13. cap. 22.

E m v n g e r e, sine labore tollere. Terent. Phormione: *Emunxi argento senem.* Plaut. Bacchid. *Emungam herclè hominem probè hodie.* Et Mostell. *Dedisti verba, probè me emunxti.* Idem Bacchid. *Cano capite atque albâ barbâ sic miserum me auro esse emunctum.*

E m v n g e r e n t v r, pro emungerent. Varro de liberis educandis: *Eam consecuti sunt corporis siccitatem, vt neque spuerent, neque emungerentur.* Non.

E m v s s i t a t a, ad amussim facta. Plaut. Milite: *Inest in hoc emussitata sua sibi ingenua indoles.*

E N

E n c o m b o m a t a, genera vestium puellarum. Varro Cato, vel de liberis educandis: *Vt puellæ potius habeant in vestitu chlamidas, encombomata ac parnacidas, quam togas.*

E n d o, pro in, dixerunt veteres. Ennius

Ennius lib. 7. annal.

Omnibus endo locis ingens apparet
imago
Tristitias. Calpur. lib. 9.

Lucr. lib. 2.

Endo manu validas potis est moderanter habenas. Idem lib. 4.

——— alióque est altera nata
Endo statu. Et lib. 5.

Nec iacere endo manus, via qua munita fidei. Idem lib. 6.

Quod genus endo mari spirat fons
dulcis aquai.

Cic. lib. 2. de Legibus: *Quos endo cœlum merita vocauerunt.* Ennius lib. 17.

Endo mari magno.

Macr. lib. 6. cap. 2. Idem ibidem: *Consilio endo foro.* Lact. lib. 5. cap. 9. Lucil. Satyris: *Endo pauimento.* Cic. de Oratore lib. 3. Quintil. lib. 9. cap. 4. Ennius de Scipione:

Si fas endo plagas cœlestum scandere
quenquam est,
Mi soli cœli maxima porta patet.

Seneca lib. 19. epist. 9. Ennius lib. 5. annal.

Vincla suis magnis animis abrumpit,
& endo
Fert sese campis per cærula lætaque
prata.

Macr. lib. 6. cap. 3.

ENDOGREDI, ingredi. Lucr. lib. 9.

——— viámque endogredi sceleris.

Idem lib. 4.

Endogredi pariter porrò simulacra.

Ibidem:

Aera si credas priuatum lumine posse
Endogredi.

ENDOTVETVR, intuetur. Ennius lib. 1. annal.

Endotuetur ibi lupus fœmina cōspicione
Hinc campum celeri passu permensa
parumper
Coniicit in syluam sese.

Quintil. lib. 1. cap. 10.

ENDOPEDITVS, impeditus. Lucr. lib. 1.

——— nisi materies æterna teneret
Inter se nexus minus aut magis endopedita. Idem lib. 2.

Endopedita suis perplexis ipsa figuris.

Et lib. 6.

Endopedita suis arctè cōnexa cohæret.

Idem lib. 4.

Et multo citius quanto minus endopediti
Pauca queunt.

ENDOCEPTA, incepta, ἐγχειρήματα. Næuius Lycurgo: *Pessimorum pessime, audax, ganeo, lurco, aleo, endocepta per te temeriter face missa.* Sic Ennius lib. 16. annal.

——— tamen endouolans summum
abstulit hasta
Insigne. pro inuolans.

Macr. lib. 6. cap. 1. Saturn.

ENDOITIVM, pro initio dixerunt. Sic *endo procinctu*, pro in procinctu: *endoplorare*, pro implorare. Eodem modo *endotercisi dies* dicuntur, pro intercisi, notantúrque antiquo in Calendario duabus hisce literis, E N.

ENDOPERATOR, Imperator. Ennius lib. 1. annal.

Omnes cura viris vter esset endoperator
Expectant. Idem lib. 16.

Nauorum imperium seruare est endoperantum. Ibidem:

Cum legionibus quom proficiscitur endoperator.

Fest. Cæcilius Vindex apud Cassiodorum de Orthograh. Lucr. lib. 4.

Endoperatores pugnare, & prælia obire.

ENDIÆVM, foramen dicitur in naui, per quod emittitur ſentina; vnde medici *endiæum filum* yocant lineum, quod in extremo clyſterio, ſiue ſacculo quo aluus perluitur, relinquitur, per quod clyſmos emittitur. Feſt. lib. 5.

ENDROMIS, veſtis ad defendendum frigus. Iuuenal. Sat. 3.

Nec dolet igniculum brumæ ſi tempore poſcas Accipit endromiden.

Vſus & idem Sat. 6. Et Martial. lib. 14. epigr. 126. & lib. 4. epigr. 16. Hinc *endromidatus*, endromide indutus. Sidon. lib. 2. ep. 2. *In carbaſo ſudat vnus, alter in bombyce, tu endromidatus exterius, intrinſecus faſciatus.* Tertull. de pallio: *Endromidis ſolocem aliqua multitia ſynthesi extruxit. Tribuit hic endromida cleomacho pugili.* vt & Pollux lib. 2. Ἀθληταῖς δ' ἂν προσήκοιεν καὶ ἐνδρομίδας.

ENEBRÆ, & INEBRÆ, aues in auguriis, quæ agentem morantur, vt *enebra picus*. Vide *Inebra*. Gloſſarium: *Eniber*, ὄρνις πονηρά. *Enibra*, ἐναντία.

ENIM, initio orationis pro etenim. Terent. Hecyrâ: *Enim laſſam oppido tum aiebant.* Plaut. Aulul. *Enim mihi quidem iam æquum eſt.* Caſinâ: *Enim iam magis appropero.* Milite: *Enim agnoui nunc.* Cic. ad Atticum lib. 4. *Macroni vix video or præſto eſſe: enim auctionem.* Lucr. lib. 2.

——— enim diſtantia cùm ſit
Formarum finita. Et lib. 6.
Nec iam relligio diuûm, nec numina magni
Pendebantur: enim præſens dolor exſuperabat.

ENIXIM, enixè. Siſenna hiſt. lib. 4. *Ergo illos malos & audaces ſemper enixim contra fortunas atque honores huius ordinis omnia feciſſe ac dixiſſe ſentio.* Non.

ENVCLEATE, purgatè, dictum à nucleis, teſtâ ſeparatis. Cic. Tuſcul. lib. 4. *Habes eum, qui de perturbationibus enucleatè diſputat.* Idem de oratore: *Modo id eleganter, enucleatéque faciat, eum ſolum Atticè dicere.*

E P

EPEVS FVMIFICVS, pro coquo (ab Epeo, Fabro Trojani equi) Plautus in ſuis comœdiis dixit, vt refert Varro lib. 4. Analog.

EPICROCVM, amiculum croceum tenue. Feſt. Næuius Coſmotria: *Riſi egomet caſſabundum ire ebrium: diabathra in pedibus habebat, atque amictus erat epicroco.* Varro lib. 6. de L. L. Gloſſæ: *Epicrocum*, ἐσθῆτος εἶδος: ἡ χοινίον ἀρμένου κατώτερον.

EPILIMMA, viliſſimum vnguentum. Feſt.

EPITAPHISTA, epitaphiorum conſcriptor. Sidon. lib. 1. epiſt. 9. *Merito enim collata veſtris mea carmina, non heroicorum phaleris, ſed epitaphiſtarum næniis comparabuntur.*

EPISTYLIVM, trabs, quæ ſuper columnam ponitur. Feſt. Plutarch. in Pericle: κίονας ἔθηκε καὶ τοῖς ἐπιστυλίοις ἐπέζευξε; *columnas erexit, & epiſtylia ſuperimpoſuit.* Auſon.

Cunctaque marmoreis ornata periſtyla ſignis,
Mœniaque in valli formam circundata limbo.

Varro lib. 3. de R. R. cap. 5. *Cùm*

à summâ macerie ad epistylium tecta sit porticus rete cannabinâ, & ab epistylio ab stylobatem, hæ sunt auibus omne genus opplete.

EPITYRVM, cibus Siculis frequens. Plaut. *Si vnum epityrũ edam apud illum, esuriens insanè benè.* Fest. Varro lib. 6. Analog. Hesychius Epityra vocat fraces & magmata oliuarum, (τῶν ἐλαιῶν ἐκπιάσματα.) Quomodo fiat Epityrum docent M. Cato de R. R. cap. 119. & Columella lib. 12. cap. 27.

EPVLONI, epulones. Fest. Plaut. Persâ: *O mi Iupiter terrestris, te coepulonus compellat tuus.* Apul. lib. 9. *Sed arrepto ferro quo commodum inter suos epulonos caseum atque alias prandy partes diuiserat.*

EPVLVM, & EPVLÆ. Lucil. Satyr. lib. 14.

Inde epulum cibus atque epulæ Iouis omnipotentis. Iuuenal. Satyrâ 3.

Vnde epulum possis centum dare Pythagoreis.

E Q

EQVES QVADRVPES, pro equo. Virg. Georg. 3.

—— atque equitem docuere sub armis
Insultare solo, & gressus glomerare superbos. Ennius lib. 7. annal.

Denique vi magnâ quadrupes eques atque elephanti
Proiiciunt sese.

Gell. lib. 18. cap. 5.

EQVILA, equa. Varro Lege Mœniâ: *Nemo est tam negligens, quin summâ diligentia eligat asinum, qui suam saliat equilam.* Plaut. Cistellariâ: *Adhinnire equilam ego possum hanc, si detur sola soli.* Prisc. lib. 3.

EQVIRE dicuntur equæ, cùm coitum appetunt: sicut *subare* sues, *catullire* canes. Colum. lib. 7. *Equienti mulæ cruda brassica datur.* Plin. lib. 10. cap. 63. *Equas domitas L. X. diebus equire, antequam gregales: sues tantum coitu spumam ore fundere.*

EQVIRIA, ludi, quos Romulus Marti instituit, per equorum cursum in campo Martio. Celebrabantur III. Calend. Martias. Ouid. 2. Fast.

Iámque duæ restant noctes de mense secundo,
Mársque citos iunctis curribus vrget equos.
Ex vero positum permansit equiria nomen,
Quæ Deus in campo perspicit ipse suo.

EQVIS, pro equabus. Varro lib. 2. de R. R. cap. 1. *Quædam è vento concipiunt certo tempore equæ, vt hîc gallinæ quoque solent, quarum oua ὑπηνέμια appellant: sed ex his equis qui nati pulli, non plus triennium viuunt.* Sic lib. 3. idem: *Vt his Diis Olympum atque Helicona attribuerent homines.* pro Deabus dixit. Et Plaut. Sticho: *Ego introibo, & gratulabor vostrum aduentum filiis*, pro filiabus.

EQVITARE etiam equum sine insidente dixit Lucilius in Satyris:

Queis hunc currere equum nos atque equitare videmus,
His equitat curritque: oculis equitare videmus:
Ergo oculis equitat. Non.

EQVVLVS, & EQVVLEVS. Varro lib. 2. cap. 7. de R. R. *Sunt qui dicunt post annum & sex menses*

equulum domari posse. Pomp. Decuma fullonis: *Vbi insilui in cochleatum equuleum, ibi tolutim tortor.* Cic. Hortensio: *Vt fame debilitatur equuleorum nimis effrenata vis.*

E R

ERCTVM, à coërcendo, vnde *hercisci* legitur in libro legum Romanarum; significátque *erctum* citum patrimonium diuisum, siue partitam hæreditatem. Scribit enim Seruius, in iure esse scriptum *ercto*, non cito, quod ipse interpretatur patrimonio, vel hæreditate non diuisà. *Erctum ciundum*, hæreditas diuidenda. *Herciscere* autem prisci dixerunt diuidere. Cic. pro Cecinnà: *Cum ipse sextulam suam nimis exaggeraret, nomine haeredis arbitrum familiæ erciscundæ postulauit.* Idem lib. 1. de oratore: *Idcirco quibus verbis erciscere oporteat nescit, idem familiæ erciscundæ caussam agere non potest.* Apul. lib. 9. *Nec erciscunda familiæ, sed communi diuiaundo formula dimicabo.*

ERGASTVLVM, carcer ἐργαστήριον. Iuuenal. Satyrâ 8.

Nempe in Lucanos aut Thusca ergastula mittas.

Pompon. *Qui domi erant vincti, quique in ergastulo custodiebantur.* Etiam pro ipsis in ergastulo catenatis positum. Varro: *Misitque mox nuncium, qui tota ergastula libertate donaret.* Plin: *Coli rura ab ergastulis pessimum est, vt quidquid agitur a desperantibus.*

ERGASTVLVS, custos pœnalis. Lucil. Satyr. lib. 15. *Non ergastulus vnus & alius iudicem opposuit, vt nemo sententiam liberè quasi ergastulus possit dicere.* Cic. *Sed nos miramur ergastulorum non eadem emolumenta esse, quæ imperatorum.*

ERICIVS, erinaceus. Varro sexagesimo: *Se circumspexisse atque inuenisse, cùm dormire cœpisset, tam glaber, quàm Socrates gallum esse factum ericium pilis albis cum proboscide.* Non. Isid. lib. 12. cap. 3. Glossarium: *Ericius*, ἐχῖνος.

ERITVDO, herilitas, dominium. Fest. *Nam Erus antiqui scripsere, à Græco ἥρως, vnde ἥρως.* Glossarium: *Erus*, δεσπότης. *Eritudo*, δεσπότεια.

ERRABVNDVS, errans. Virg. Bucolicis:

Si qua fortè ferant oculis sese obuia nostris
Errabunda bouis vestigia.

Liuius lib. 1. ab Vrbe: *Cùm nunc in liminibus starent, nunc errabundi domos suas peruagarentur.*

ERRANTIA, error. Accius Neoptolemo: *Satis iam dictum est, neque ego errantiam animi prauè morigerabor.* Non.

ERRO quam insistas viam, pro non intelligo dixit Plautus in Milite.

ERVDITIVS. Cic. de senectute: *Qui si eruditiùs videbitur disputare.* Colum. Agricult. lib. 1. cap. 1. *Duo volumina similium præceptorum de vineis Iulius Græcinus composita facetiùs & eruditiùs posteritati tradenda curauit.*

ERVGERE, vnde eructare. Ennius Annalibus:

Contempsit fontes quibus exerugit aquæ vis.

Gell. lib. 10. cap. 7. *Vinúmque eructum ac fœtidum potare.*

ERVILLA, eruum, ab ἔρεβος, vel ἐρέβινθος.

ἰρέβινθ. Varro lib. 1. de R.R. cap. 33. *Serendum viciam, lentem, cicerculam, eruillam, cæteraque quæ alij legum na, alij legeria appellant.* Colum. lib. 1. *Saterna putat agros stercorari lupino, faba, vicio, eruillo.* Virg. Bucolicis:

Eheu quàm pingui macer est mihi taurus in eruo.

Horat. Satyrâ 6. lib. 2.

——— *me sylua cauusque*

Tutus ab insidiis tenui solabitur eruo.

ERVMPITVR, pro erumpit. Lucr. lib. 6.

Versabundaque portatur post incita cum vis

Exagitata foris erumpitur.

ERYTHRVM mare, pro Erythreum. Plinius: *Erythro mare orti.* ex Charisio.

ES

ESCARIÆ, mensæ quadratæ, quibus homines epulabantur. Fest.

ESCARIAM vuam Plinius lib. 4. cap. 3. commemorat. *In pergulis verò seruntur escariæ appellatæ, duræ acinis, alba nigraque: & bumasti totidem coloribus.*

ESCENDO, pro descẽdo, exscendo, vel adscendo. Salust. Iugurthâ: *Quibus alleuati milites facilius escenderent.* Ibidem: *Pars equos escendere.* Varro lib. 4. de L. L. *Vnde escendebant ad infimam nouam viam.* Idem de R. R. lib. 1. *E vineâ in arbores escendit vitis.* Et: *In carnarium escendit.* Liuius lib. 45. *Consuli ad quadrigas mittendas escendemus.*

ESCIS, ESCIT, pro eris, erit. Attius Æneadis, siue Decio: *Castra hæc vostra est, optimè escis meritus à nobis.* In XII. Tabulis: QVOI AVRO. DENTES. VINCTI. ESCVNT. Cic. de lege lib. 2. Ibidem: SEI. IN. IOVS. VOCABIT. SEI. MORBVS. ÆVITAT. VE. VITIOM. ESCIT. QVEI. IN. IOVS. VOCABIT. IVMENTVM. DATO. Gell. lib. 20. cap. 1. Lucr. lib. 1.

Ergo inter rerum summam minimámque quid escit.

Hinc composita *superescit*, *obescit*, *prodescit.*

ESSI, pro edi. Plaut. Mostellariâ: *Postquam hinc peregrè eius pater abiuit, nunquam hic triduum vnum desitum est, essi & bibi.* Ibidem: *Haut intermissum est essi & bibi, scorta duci, pergræcari.*

ESTRIX, vorattix. Plaut. Casinâ: *Noui ego illas ambas estrices, cor bitam cibi comesse possunt.*

ESTVR, editur. Plaut. Mostellariâ: *Dies noctésque estur, bibitur, nec quisquam parsimoniam adhibet: sagina planè est.* Idem Pœnulo: *Atque in totis ædibus tenebræ, latebræ, bibitur, estur, quasi in popinâ, haut secus.* Apul. lib. 4. Metam. *Estur ac potatur incondité: pulmentis aceruatim, panibus aggeratim, poculis agminatim ingestis.* Ouid.

Estur vt occulta vitiata putredine nauis.

ESVRIALES FERIÆ, esuriei & fami dicatæ. Plaut. Captiueis: *Neque ieiuniosiorem, neque magis effertum fame vidi, nec cui minus procedat quidquid facere occeperit, itaque guttur ventérque resident esuriales feriæ.*

ESVRIBO, pro esuriam. Nouius in mortis & vitæ iudicio: *Ita mihi ociosus sum, mihi algebo, & mihi esuribo.*

bo. Pompon. Augure: *Imò mane non esuribis diutius.*

E S V R I E S, fames. Sidon. lib. 1. epist. 9. *Vereor autem, ne famem populi Romani theatralis caueæ fragor insonet, & infortunio meo publica deputetur esuries.* Idem lib. 6. epist. 6. *Auidam nostræ ignorantiæ pascat esuriem.*

E S V R I T I O, idem. Sidon. lib. 2. epist. 9. *Modo nos quam primùm hebdomadis exactæ spatia completa votiuæ restituant esuritioni.*

E S V R I G O, fames. Varro ταφῆ μενίππου: *Vbi lubet, licet ire occubitum, accede strenue, subsilimus, quod esurigo findebat costas.*

E V

E V A L L A R E, excludere. Titin. Prælia: *Quia ego hodie extorrem hanc domo faciam, pilatricem pally euallauero pulcrè.* Varro ἐπιτάφιον, ἢ βὺς περὶ τάφων: *Donec foras nos intus euallauerunt.*

E V A L L A T V M, euentilatum: vnde *Vallabra*, quo frumenta ventilantur. Fest. Varro lib. 4. de L. L. Colum. lib. 2. cap. 10. Plin. lib. 18. cap. 10. *De ipsa ratione pinsendi Magonis proponetur sententia, triticum antè perfundi aqua multa iubet, postea eualli, deinde sole siccatum pilo repeti.*

E V A N N E T V R, ventiletur. ἐκλικμίζεται. Pompon. Pannuceatis: *Dixi ego illud futurum in prima valuà, vix etiam haret misera, euannetur, & meâ ocius operâ vt fiat fecero.* Varro lib. 1. de R. R. cap. 52. *Ita fit, vt quod leuissimum est in eo, atque appellatur acus ac palea, euannetur foras extra aream, ac frumentum, quod est ponderosum, purum veniat ad corbem.*

E V A N T E S, furore diuino afflati. Virg.

Illa chorum simulans euantes orgia circum
Ducebat Phrygias.

Apul. lib. 8. *Attollentes immanes gladios, ac secures euantes prosiliunt.*

E V E N A T, pro eueniat. Ennius Hecubà: *Senex sum, vtinam mortem oppetam priusquam euenat, quod in pauperie meâ grauiter gemam.* Pompon. Præfecto morum: *Si quis amico est amicus, gaudet si quid euenat boni.* Plaut. Curculione: *Lenonis hæ sunt ædeis.* P A L. *Malè eis euenat.*

E V E R R I C V L V M, rete piscatorium, à verrendo. Cic. Verr. lib. 6. *Quod vnquam iudices huiusmodi euerriculum vllâ in prouinciâ fuit?* Varro lib. 3. de R. R. cap. 17. *Cùm neque euerriculo illi in littus educere possent viuam saginam plebeiæ cœnæ pisces.* Apul. Apolog. *Cùm animaduertisset Pythagoras à quibusdam piscatoribus euerriculum trahi.*

E V G I V M, media pars inter naturalia muliebria, seu pellicula, quam primo admissu in virgine rumpi credunt nonnulli. Græcè ὑμὴν dicitur. Laber. Centenario: *Quare tam arduum adscendis? an concupisti eugium scindere?* Idem: *Quanam mala mens, quanam deliritas vos suppilatores facit cum cano eugio puellitari?* Lucil. Epodis hymnis: *Sine eugio inuenta est.* Non.

E V I R A R E, effœminare. Varro Marcipore: *Spatulæ euirauit omnes venerinaga pueros.* Martial. lib. 5 epigr. *Spadone cùm sis euiratior fluxo.* Glossarium: *Euiratus, ἀπόκοπος.*

ος, κίναιδος.

Eviresco, viridem contraho colorem. Varro Prometheo lib. 15.

Dum iis subernus cortex, aut cacumina
Morientum in quercu, & aritudine
Et exangui calore euirescat colos:
Mortalis nemo exaudit, sed late incolens
Scythaum inhospitalis campi vastitas.

Evitare, & invitare, vitam eripere. Antiquus poeta apud Ciceronem:

Hæc omnia vidi inflammari,
Priamo vi vitam euitari.

Plaut. Casinâ: *Nunc quidem gladium ancilla intus Casinam habere ait, qui me atque te inuitet.* Apul. lib. 3. *Nec enim verisimile est hominem solitarium tres tam validos euitasse iuuenes.*

Evnvchare, castrare. Varro Lege Mœniâ: *Si quis patriã maiorẽ parentem exstinguit, in eo est culpa, quod facit pro suâ parte is, qui eunuchat, aut aliquâ parte liberos producit.* Non.

Evscheme', decorè. Plaut. Trinum. *Haut illi euschemè adstiterunt, huc aliquantulum abcessero, est lubido orationem audire affinium.* Idem Milite: *Euschemè herclè adstitit dulce & comœdicè.*

Evocati qui fuerint, Dio his verbis declarat: Ἐκ τύτων δὲ δὴ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν ἠυοκάτων, σύστημα (ὓς ἀνακλήτυς ἄν τις ἑλληνίσας, ὅτι πεπαυμένοι τῆς στρατίας ἐπ' αὐτὴν αὖθις ἐπεκλήθησαν, ὀνομάσειεν) ἐνομίσθη. hoc est: *Ex his hominibus euocatorum numerus constitit, quos* ἀνακλήτυς, *seu reuocatos Græcè nominare possis, quod militiâ perfuncti rursus ad eam reuocarentur.* Cæsar lib. 3. de bello ciuili: *Cùm horum omnium ratio haberetur, ad duorum millium numerum ex Pompeianis concidisse reperiebamus, euocatos & centuriones complures.* Idem lib. 1. *Militibus ex concione agros ex suis possessionibus pollicetur quadraginta in singulos iugera, & pro ratâ parte centurionibus, euocatísque.* Cic. ad Appiũ: *Antonium præfectum euocatorum misi ad te: cui videbitur cohortes trade.*

E X

Examvrcare, purgare, defecare: dictum ab *amurca*, quæ olei sanies est. Apul. lib. 4. *Ac dum cælestis vaporis flammis examurcatur, nos interdum pulpis eius valenter saginantes.*

Examvssim, exactissimè. Plaut. Amphitruone: *Si vera hæc loquitur, examussim est optima.* Idem Menæchmis: *Vt hanc rem examussim vobis disputem.* Et Milite: *Inest in hoc emussitata sua sibi ingenua indoles,* id est, examinata.

Exanclare, exhaurire, perpeti. Plaut. Sticho: *Na iste edepol vinum poculo pauxillulo exanclauit.* Idem Amphitr. *Pertolerarem veruntamen, cladésque exanclarem impatibiles.* Ennius Eumenidibus: *Nisi patrem materno sanguine exanclando vlciscerer.* Accius Diomede: *Ferè exanclauimus scæuum tyranni ingenium atque execrabile.* Lucil. Satyr. lib. 30.

Quantas quoque modo ærumnas quantásque labores Exanclarus.

Cic. Tuscul. lib. 1. *Quòd cùm exanclauisset omnes labores, tum incideret in mortis malum sempiternum.* Idem Academ. lib. 4. *Credóque Clytomacho ita scribenti, Herculis quendam laborem*

laborem exanclatum à Carneade. Glossæ: *Exanclat*, ἐξαντλεῖ, δαπανᾷ. *Exanclatio* ἐκπλήρωσις, ἀχείβεια.

EXANCLARI, perfici. Pacuu. Peribœa: *Non potest hic Manalippe sine tua operâ exanclari labos.* Non.

EXANIMALEM FACERE, pro occidere. Plaut. Bacchidibus: *Ni ... m exanimalem faxo, si conuenero, ni... exharedem fecero vita sua.*

EXANIMALIS, βιαιόθορος, ψυχολέτωρ. Plaut. Rudente: *Ita malè viuo, atq... ...a mihi multa in pectore sunt curæ exanimales.*

EXASCIARE, rudi Mineruâ expolire. Translatum à fabris, qui ligna primum dolant & exasciant, inde leuigant & poliunt. Plaut. Asinariâ: *Iam hoc opus est exasciatum, si ille argentum huc priùs hospes adfert, continuo nos ambo exclusi sumus.*

EXBALLISTARE, ballista expugnare. Plaut. Pseudolo: *Ego hunc communem meum atque uostrum omnium hostem exballistabo lepidè.*

EXBOLAS quassant, Pacuuius in Tunicularia dixit, id est, eiiciunt, à Græco ἐκβολή. Varro lib. 6. de L. L.

EXBVÆ, epotæ, à buâ potionis genere. Fest.

EXCALCEATVR, pro excalceat. Varro Pseudapolline, περὶ θεῶν μαντείας: *Qui id in eius Dei templo calceati introeunt: nam in oppido, quæ est ædes Apollinis, & qui ibi ad Herculis introeat, nemo se excalceetur.* Marcell.

EXCANDESCENTIA, iracundia. Cic. 4. Tuscul. *Ira, excandescentia, odium, inimicitia, discordia.* Idem eodem lib. *Excandescentia autem est ira nascens, & sine modo existens.*

EXCANTARE, excludere. Plaut. Bacchid. *Credo cuiuis excantari non potest.* Varro Eumenidibus: *Vbi vident, se cantando ex arâ excantare non posse, diripere incipiunt.* Lucil. Satyr. lib. 2. *Quæ ego nunc Æmilio præcanto, atque erigo, atque excanto.*

EXCELSITAS. Cic. officior. lib. 3. *Etenim magis est secundùm naturam excelsitas animi & magnitudo.*

EXCETRA, vipera. ὕδρα Glossis. Plaut. Persâ: *Cum leone, cum excetra, cum ceruo, cum apro Ætolio, cum auibus Stymphalicis, cum Antæo deluctari mauelim, quàm cum amore.* Idem Casinâ: *Iam tibi istuc cerebrum dispercutiam, excetra tu, ludibrio pessima adhuc quæ me habuisti.* Idem Pseudolo: *En excetra, quæ tibi amicos tot habes.*

EXCIPIVM, exceptio. Fest.

EXCISSATVM, laniatum, vulneratum. Plaut. Clitellariâ: *Non quasi vt hæ sunt limaces liuidæ,*
Diobolares, scenicula, miracula,
Cū extritis talis, cū crotillis crusculis,
Capillo scisso, atque excissatis auribus.
Varro, Fest. Non.

EXCOGERE, extorquere, cogere. Innoc. de cast. litt. *Si in monte fuerit constitutus, excogimus finem habere, contra duas paginas fundorum; & si signa conueniunt, excogimus obseruare.* Idem: *In montanis locis terminos excogimus requirendos.*

EXCVNEATVS, cuneis expulsus. Apul. Florid. lib. 3. *Extimus quisque excuneati queruntur.*

EXCVRIARI, curiâ excludi. Varro ὑποσεύων: *Apollonium ideo excuriant, quia nihil habebat.* Non.

EXCVTIÆ, scopæ dicuntur paruulæ, quibus mundantur vestes. Plaut. Curculione: *At ita me Volsellæ, pecten,*

ſten, ſpeculum, calamiſtrum meum benè me amiſsint, meaque excutia, linteúmque exterſum.

EXDORSVARE, dorſo nudare. Plaut. Aulul. *Dromo deſquama piſces, tu Machario congrum; murenam exdorſua quantum potes.*

EXDVTÆ, exuuiæ. Feſt.

EXEDRA, locus erat porticibus patens, in quo Philoſophi olim diſputabant. Sella item lignea, aut lapidea præ foribus. Cic. de oratore lib. 3. *Tunc deditâ opera quieſcentibus aliis in eam iam exedram veniſſe, in qua Craſſus poſito lectulo recubuiſſet.* Idem de Finibus: *Sunt in ipſis locis iudicia humanorum virorum, tamen ego illâ moueor exedrâ.* Vitruuius lib. 5. *Conſtituantur autem in tribus porticibus exedra ſpacioſæ, in quibus Philoſophi Rhetoréſque, & qui ſtudiis delectantur, ſedentes diſputare poſſint.*

EXEMPLARE, ad exemplum formare. Sidon. lib. 4. epiſt. 16. *Quamquam hoc furtum quod deprecaris, exemplati libelli, non venia tam debeat reſpicere, quàm gloria.* Gloſſ. *Exemplare, abbreuiare.*

EXERCIRENT, ſarcirent. Terent. Heautont. *Qui opere faciendo ſumptum exercirent ſuum.*

EXERCITI, exercitus. Accius Armorum iudicio: *In quo ſalutis ſpes ſummas ſibi habet exerciti.* Idem ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: *Contrà quantum obſueris, ſi victus ſies, & quo reuoces ſummam exerciti.* Varro de vita pop. Rom. lib. 2. *Decius Imperator pro ſalute exerciti ſe diis manibus deuouit.* Non.

EXERCITIO, fatigatio, vnde *Exercitus*, fatigatus ab exercitio. Virgilius:

——— *nate Iliacis exercite fatis.*

Plautus Bacchid. *Quæ ſodales atque me exercitos habet.* Lucr. lib. 2.

Conciliis & diſſidiis exercite crebris.

Plaut. Epidico: *Multiplex ærumna exercitum habet.*

EXESOR murorum, id eſt, detritio murorum, vel exeſus. Lucr. lib. 4. & lib. 6.

Frigus vt à fluuiis, calor à ſole, æſtus ab vndis
Æquoris, exeſor murorum littora circum.

EXESSE, exedere. Varro lib. 5. de R. R. cap. 6. *Tuendi cauſsâ promendum id frumentum, quod curculiones exeſſe incipiunt.* Lucr. lib. 3.

Quem volucres lacerant, atque exeſt anxius angor.

EXESTO, extra eſto. Varro de Analog. *In ſacris reſolutoriis (ad quæ nimirum niſi ſolutis nodis accedi nefas erat) dictor clamabat: Hoſtis, vinctus, mulier, virgo, exeſto.*

EXFILARE veteres exuere, vt contrà *infilare*, amicire, vel induere dicebant: vnde *Infula* ſacerdotum ornamentum: & apud Pompeium *exfilatum brachium*, pro exſerto, quòd tum ſit extra filum, hoc eſt, veſtimentum filo contextum.

EXFIT vocabatur ſal ſordidum, quod vſtum & in ollam rudem fictilem coniectum virgines Veſtales ſerrâ ferreâ ſecabant: vnde adhuc manet *ſuffitio*, & *ſuffibulum*. Varro lib. 5. de L. L. *Eò præter ſacerdotem publicum introëat nemo, is cùm eat ſubſibulum habeat.*

EXFVNDERE, fundo euertere. Cœlius Antipater lib. 7. *Reſpub. amiſſa, exfundato pulcerrimo oppido.* Non.

EXFVTI, exfuſi, vt mertat, pro merſat. Feſt.

EXHÆRES, hæreditate priuatus. Plaut. Mostellariâ: *Vtinam meus ad me pater nuncietur mortuus, vt exhæredem meis bonis me faciam, atque hic sit hæres.* Idem Bacchid: *Ni illum exanimalem faxo, si conuenero, nive exhæredem fecero vitæ suæ.* Ex testamento Sempronij Tucidani deser. Neapoli. CAIVS. TVCIDANVS QVOD PVPILLAM CVIVS IVSSV MEO CV. GE. CONTRA DECRETVM AMPLISS. ORD. VXO. DVX. EX. ESTO. id est, *cuius iussu meo curam gesserat, contra decretum Amplissimi ordinis vxorem duxerat exhæres esto.*

EXIGOR, pro à me exigitur. Cæcil. Æschino: *Ego illud minus nihilo exigor portorium.* Non. Gell. lib. 15. cap. 14.

EXILICA CAVSSA, quæ aduersùs exulem agitur. Fest.

EXIMIETAS. Symm. lib. 3. epist. 3. *Certè illud spondeo, multa eximietatem tuam coràm in eo reperire posse, quæ taceo.* Idem lib. 7. epist. 62. *Præsumo namque eximietatis tuæ studio supplicationem fratris mei Callestiani.* Et lib. 8. epist. 63. *Vt cùm mihi spem visendæ eximietatis tuæ promiserit dies longior.*

EXIRE, verbum gladiatorium, pro effugere. Virg. 5. Æneidos:

Corpore tela modo atque oculis vigilantibus exit.

Manilius lib. 5.

Ille cito motu rigidos eludere cestus,
Nunc exire leues missus.

Virg. lib. 11.

——contrà ille repugnans
Sustinet à iugulo dextram, & vim viribus exit.

Silius Italicus lib. 14.

——bonus ille per artem
Crudo luctari pelago, atque exire procellas.

Cic. 1. Catil. *Quò ergo tunc petitiones ita coniectas, vt vitari posse non viderentur, parua quadam declinatione, &, vt aiunt, corpore excessi.*

EXIVRARE, valdè iurare. Plaut. Amphitr. *Exiurasti, te mihi dixisse per iocum.*

EXLECEBRÆ, vis mulierum, quâ eliciunt. Plaut. Bacchid. *Excidium, exitium, exlecebra fiet hic equus hodie auro senis.*

EXODIVM, & EXITIVM, ἔξοδος, pro exitu. Varro ἑκατόμβη, περὶ θυσιῶν: *Socrates cùm in vinculis publicis esset, & iam bibisset κώνειον in exodio vitæ.* Idem τάφη μενίππου: *Quod cœperas modo in via narrare, ad exodium ducas.* Idem ἕως πότε, περὶ ὁρῶν: *Vitæ cursum vt cognoscere possem, & quæ seruitutis, & quæ libertatis ab origine ad exodium ducta.* Non. Lucil. Satyris:

Dignus principio exitus exodiúmque sequetur.

Iuuenal. Satyra 3.

——tandémque redit ad pulpita Exodium.

EXODIVM, ἐξόδιον, cantio, quam theatro exeuntes cantabant. Sueton. in Tiberio Cæsare, cap. 45. *Vnde nota in Atellanico exodio proximis ludis assensu maximo excepta.*

EXOMIDES, comici vestitus exsertis humeris. Fest. Gell. lib. 7. cap. 12. *Viri Romani primo quidem sine tunicis sola toga amicti fuerunt: postea substrictas & breues tunicas citra humerum desinentes habebant, quod genus Græci dicunt Exomidas.*

EXOMIVM dixit Quintil. lib. 5. cap. 10. *Non possum togam prætextam sperare,*

rare, cùm exomium pullum videam. [In vulgatis malè editum *Exordium.*]

EXOS, ſine oſſe. Lucr. lib. 3.

——— atque vnde animantum copia tanta,

Exos & exſanguis timidos perfluctuat artus.

EXOSSATVS AGER, dixit Perſius ſat. 6. pro ſaxis purgatus: nam *lapides in corpore terræ Oſſa reor,* dici inquit Ouidius lib. 1. Metamor.

EXOTICVM, pretioſum, peregrinum. Plaut. Menæchmis: *Mare ſuperùm omne Græciámque exoticam, oráſque Italicas omnes ſumus circumuecti.* Et Epidico: *Supparum aut ſubminiam, ricam, baſilicum aut exoticum.* Idem Moſtellariâ: *Non omnes poſſunt olere vnguenta exotica, ſi tu oles.* Apul. Apolog. *Ne vllâ curâ os percolat, neque ille exotico puluere denteis emaculet, quos iuſtus carbone de roſo obtriuerit.*

EXPALLIATVS, pallio ſpoliatus. Plaut. Caſinâ: *Nec quibus modis purgem ſcio me meæ vxori, qui expalliatus ſum miſer.*

EXPALPABITVR, pro expalpabit, extorquebit. Plaut. Vidulariâ: *Seruus à patre argentum expalpabitur.* Non.

EXPALPARE, elicere. Plaut. Pœnulo: *Quid faciam? Exora, blandire, expalpa.* Pompon. Collegio: *Si quid expalpare poſſem ab illo.*

EXPAPILLATO brachio, id eſt, exſerto, papillis nudatis. Plaut. Milite: *Id erit connexum in humero læuo, expapillato brachio.*

EXPARTA, effœta, partu vacua. Varro lib. 2. de R. R. cap. 5. *Qui gregem armentorum emere vult, obſeruare debet primùm, vt ſint hæ pecudes ætate potius ad fructus ferendos integræ, quàm iam exparta.*

EXPATARE, in locum ſe patentem conferre. Pacuu. *Expatant ſe omnes, publicéque oſtendunt.*

EXPECTORARE, extra pectus eiicere. Cic. lib. 3. de Oratore: *Tum pauor ſapientiam omnem ex animo mihi expectorat.* Accius epigr. *Eloquere properè, ac pauorem hunc meum expectora.* Idem Phœniſſis: *Incuſant vltrò à fortuna opibúſque omnibus deſertum, abiectum, afflictum, ex animo expectorant.* Non.

*Sic *adpectorare* dixit Cato, hoc eſt, ad pectus admouere. De vrſis cap. 29. *Has lambendo ſenſim figurant, & interdum adpectoratas fouent, vt aſſiduo incubatu calefactæ animalem trahant ſpiritum.*

EXPECVLIARI, peculio ſpoliari. Plaut. Pœnulo: *Crucior preciis emptos maximis apud nos expeculiatos ſeruos fieri ſuis heris.*

EXPEDIBO, expediam. Pacuu. Atalantâ: *Nam quod conabar, cùm interuentum eſt, dicere, nunc expedibo.* Idem Peribœâ: *Mane, expedibo actutum: ibi, quod contrà rogo, reſpondeas.* Pompon. Vernionibus: *Sed quis vtroſque error vos agitat expedibo.* Accius Nyctegreſia: *Cuncta expedibo, id modò iuſiurandum dato.* Ennius Eumenidibus: *Id ego eum aptius feciſſe expedibo & eloquar.* Plaut. Truculento: *Ego expedibo, rem perdidi apud vos.*

EXPERGIFICARE, ἐγείρειν. Gell. lib. 17. cap. 12. *Vel ingenio expergificando ratus idoneas.* Apul. Florid. lib. 2. *Vario modo occinunt & occipiit carmine: galli expergifico, bubones gemulo, vlulæ querulo, noctua intorto.*

EXPERGISCERET, expergiſceretur. Pōpon. Agmemnone ſuppoſito: *Ne quis miraretur, cùm tam clarè tonuerit, vt ſi quis dormitaret expergiſceret.* Non. Gloſſarium: *Expergiſcite, ☙εγειρατε.*

EXPERGITVS, excitatus. Varro lib. 6. de L. L. *Nec mirum cùm non modo Epimenides poſt annos quinquaginta expergitus, à multis non cognoſcatur, ſed etiam Teucer Liuius poſt annos duodecim, quis ſit, ignoratur.* Lucil. lib. 13.

——— ergo
E' ſomno pueros cum manè expergitu' clamas.

Diom. lib. 1. Priſc. lib. 15. Lucr. lib. 3.

Maior enim turba diſiectus materiai
Conſequitur leto, nec quiſquam expergitus extat.

Valer. Antias lib. 2. *Tum biſsenos incubuiſse ſopitis, iniecisse maditatis vincula, expergitóſque illos ſtatim perdocuiſse regem, quibus ad terras modis Iupiter poſset ſacrificiis elici.* Macr. Saturn. lib. 5. Arnob. lib. 5. Apul. lib. 2. Metam. *Tunc demū Diophanes expergitus ſenſit imprudentiæ ſuæ labem.* Ibid. *Tandem expergitus, & nimio pauore perterritus, cadauer accurro.* Et lib. 4. *Et ecce nocte promotâ, latrones expergiti, caſtra mouent.* Hinc *expergitè*, vigilanter, diligenter. Apul. lib. 2. de aſino aureo: *Meque reſpectans, vide, oro, inquit, faciem, quàm expergitè munus obeas.* Et lib. 8. *Nam ſi quid in vltimo fortunæ turbine reſpicis, expergitè mihi auſculta.*

EXPERGO, expergefacio. Accius Antigonâ: *Heus vigiles properate, expergite pectora tarda ſopore.* Santra Nunciis Bacchis: *Extemplo exit, vadit quà genitrix, & omneis vocis expergit ſono.* Marcell.

EXPETERE, accidere. Plaut. Amphitr. *In ſeruitute expetunt multa iniqua, habendum & ferendum hoc onus eſt cum labore.* Idem Perſâ: *Ita res ſuppetit ſubitò mihi.*

EXPETESSO, expeto. Plaut. Epidico: *Quid ego faciam nunc? conſilium à te expeteſso Apœcides.* Idem Milite: *Quæ te amat, tuámque expeteſſit polcram polcritudinem.* Ibidem: *Vt eius mihi ſit copia, quem amo, quémque expeteſſo.* Et Rudente: *Qui ſunt qui a patrona paces mea expeteſsunt?* Et Trinummo: *Nec ſatis cogitatum eſt, vtram potiùs harum mihi artem expeteſsam.*

EXPLENVNT, explent. Feſt. Sic *prodinunt, ſolinunt*, &c.

EXPORGERE, exporrigere. Terent. Adelphis: *Mitte iam iſtæc, da te hodie mihi, exporge frontem.* Plaut. Pſeudolo: *Exporgi melius eſt lumbos atque exſurgier.*

EXPORRECTVM, pro experrectum, excitatum. Varro Eumenidibus: *Quare ſi in ſomnum recideris, ἐδέσωτε eris iterum exporrectus.* Non.

EXPRETA, experta, paſſiuè, quaſi ex peritia habita. Plaut. Bacchid. *It magiſter quaſi lucerna, vncto expretus linteo.*

EXPVGNASSERE, expugnaturum eſſe. Plaut. Amphitr. *Sin aliter ſient animati, neque dent quæ petat: ſeſe igitur ſumma vi eorum oppidum expugnaſsere.*

EXPVLSIM, ab expellendo. Varro Serapi: *Rectè purgatum ſcito, quoniam videbis Romæ in foro ante ianuas pueros pilâ expulſim ludere.* Nigidius comment. lib. 20. *Cuiuſmodi*

modi genus aduerbiorum aduerby motu quâ euenit, vt curs.m, puls.m.

Exqvisitim, exquisitè. Varro Aiace Stramentitio: *Atqui ager medicos exquisitim conuocab.as, vt conualesceres.* Non.

Exscvlpere, extorquere. Lucil. Satyr. lib. 2.

Esuriente leoni ex ore exsculpere prædam. Ibidem:

——— iámque ex testibus ipse rogãdo Exsculpi dicam.

Plaut. Cistellariâ: *In quæstione vix exsculpsi vt diceret.* Terent. Eunucho: *Possúmne ego hodie ex te exsculpere verum?*

Exsensvs, ἀναίσθητος, sine sensu. Næuius Alcesti: *Corpore pectoreque vndique obeso, mente exsensa, tardi gemulo senio oppressum.* Gell. lib. 19. cap. 7.

Exseqviari, funus comitari, exsequi ac parare. Varro Bimargo: *Ipsum propter vix liberi semiatrati exsequiantur.* Non. Hinc Varroni *Exsequiaria.*

Exsico, pro exseco. Plaut. Rudente: *Quin tu in paludem is, exsicásque arundines, quis pertegamus villam dum sudum est.* Sic Varro libris de R. R. *Presicare, resicare, desicare*, dixit.

Exsinceratvm, quasi non sincerum, cruentatum, impurum. Plaut. Mostellariâ: *Lubet cauere malam rem prius, quàm vt meum tergum exsinceratum fiat.*

Exsolvte, absolutè, indubiè. Innoc. de cas. litt. *Vnus est qui aquam perennem habet, ipse finem exsolutè facit.* Idem: *Riuus qui in fluuium descẽdit, sine dubio exsolutè finem facit.*

Exspecto, inspecto, inspicio. Innoc. *Exspect.. t terminos lapideos.* Idem: *Fines curtiores quod exspectant orientales.*

Exspes, sine spe. Accius Eurysace: *Ille orbus, exspes liberum.* Idem Medeâ: *Exsul inter hostes, exspes, expers, desertus, vagus.* Horatius de arte poëticâ:

— quid hoc si fractis enatat exspes Nauibus.

Exsvgebo, pro exsugam. Plaut. Rudente: *Ni hunc amittis, exsugebo quidquid humoris tibi est.* Idem Epidico: *Iam ego me vortam in hirudinem, atque horum exsugebo sanguinem.* Turpilius Leucadiâ: *Iam ego tibi istam tristiciam exsugebo.*

Exsvltare, exsilire. Cic. Academ. 3. *Et vt nos nunc sedemus ad Lucrinum, pisciculósque exsultantés videmus.* Virg.

Exsultántque vada atque æstu miscentur arena.

Extaris aula, olla in qua coquuntur exta. Plaut. Rudente: *Semper petunt aquam: hinc, aut ignem, aut vascula, aut cultrum, aut veru, aut aulam extarem, aut aliquid.*

Extemplò, continuò, extemplò. Plaut. Aululariâ: *Nam si ignis viuet, tu extinguere extempulo.* Idem Curculione: *Eaque extempulo, vbi vino has conspersi fores, de odore adesse me scit.* Modus verò loquendi ex Augurum disciplina prouenit, qui statim obseruatis auspiciis de templo, seu loco augurali recedebant.

Exterebrare, scrutari, extorquere. Plaut. Astrabâ, cùm in curiosum iocaretur: *Exterebratum quidem pertundis.* Non.

Extern avit, consternauit, dementem fecit. Catullus:

Ah misera assiduus quam luctibus externa

ternauit

Spinosus Erycina ferens in pectore curas.

Apul. lib. 3. *Sic externatus animi attonitus in amentia vigilans somniabam.* Glossarium: *Externatus, ἐκτὸς φρενῶ.*

EXTERRICINEVS, ante tempus natus, vel potiùs eiectus: dictus, quòd cum mater exterrita aluo deiecerit. Fest. Vocatur à Græcis ἠλιτόμηνος; qualem fuisse Euristen Homerus ait.

EXTIMVS, extremus. Varro Hæresiarchâ: *Porrò inde ab vnoquoque compito ternæ viæ oriuntur, ex quibus singulæ exitum ac telos habent, proprium à primo compito dextimam viam munit Epicurus.* Idem Orthograph.

Ergo inter Solis stationem & sidera septem

Exporrecta iacet tellus: huic extima fluctu

Oceani interior Neptuno cingitur ora.

Plaut. Truculento: *Bona perdidi, mala repperi, factus sum extimus à vobis.* Prisc. lib. 3.

EXTISPICES, aruspices dicti, quòd exta spiciant. Varro Serrano, περὶ ἀρχαιρεσιῶν: *Subsilio & hostias extispici disputanti relinquo.* Accius Medeâ: *Principio extispicum ex prodigiis congruens ars te arguit.* Græcis σπλαγχνοσκόποι, & ἡπατοσκόποι.

EXTISPICIVM. Suetonius in Nerone cap. 56. *Ante paucos cùm periret menses, attendit & extispicium, nec vnquam litauit.*

EXTORRIS, extra terram & terminos eiectus. Accius Eurysace: *Nunc per terras vagus, extorris, exturbatus, regno atque mari super Oceani stagna alti patris terrarum anfracta reuisam.* Non. Virg. 4. Æneidos:

Finibus extorris cõplexu auulsus Iuli.

Salustius bello Iugurthino: *Sicuti videtis extorrem passim domo inopem.* Sueton. Oct. Augusto cap. 12. *Nursinos grandi pecunia, & quam soluere nequirent, multatos, extorres egit oppido.*

EXTRABVNT, exibunt. Afranius Auctione: *Simul limen intrabo, illi extrabunt illico.* Non.

EXTRARIVS dicitur, qui est extra focum & sacramenta. Afranius Suspectâ: *Vt me esse in hac re dicunt abs te extrarium.* Lucr. lib. 4.

Post extraria lux oculos perterget & aër

Alter, & illa foris quæ verè transpiciuntur.

EXTREMIVS, magis extremum. Apul. lib. 1. de asino: *Pol tu quidem, inquiam, dignus es extrema sustinere: si quid tamen nouissimo est extremius.*

EXTRILIDVS, exalbidus. Gell. lib. 19. cap. 1. *Atque ibi hominem conspicimus impauidum atque extrilidum, ploratus quidem nullos, sicut cæteri omnes, nec vllas eiusmodi voces cientem.*

EXTVNDERE, extorquere. Virg. Georg. 1.

Et varias vsus meditando extunderet artes Paulatim.

Afranius epistolâ: *Atque adeò extundo, ex officio datur mihi custodiendus.*

EXVVIÆ, ab exuendo. Accius Meleagro: *Remanet gloria apud me, exuuias dignaui Atalantæ dare.* Virg. Georg. 2.

Cum positis nouus exuuiis nitidúsque iuuentâ

iuuentâ *Voluuntur.*
Serenus Samonicus cap. 32.
Quondam etiam nimio praeceps vrina fluento
Irrigat exuuias, obscœnóque inficit imbre.

F

Ⅎ Digamma Æolicum, antiquis interdum pro litera V, ponebatur: vt, *SerⅎoS*, *ⅎulgos*, *ⅎixit*, *aⅎom*, *Daⅎos*, *oⅎom*: pro seruus, vulgus, vixit, æuum, Dauus, ouum. Interdum pro H, vt *ⅎircus*, *ⅎolus*, *ⅎostis*, *ⅎostia*, *ⅎormiæ*, *Fœdus*, *ⅎelena*. Fest. Quintil. Varro, Prisc. Dion. Halicarnass. Sic Plaut. Milite: *Neque enim ⅎeminas octo expromsi in vrceum*: pro heminas. In antiquo monumento Rom. TIBVLLA C. SEMPRONII. F. MANILII. NEPTIS. INFERNO. PLOTONI. TRICORPORI. VXORI. CHARÆ. PROSERPINÆ. TRICIPITI. QVE. CERBERO. MVNVS. MECVM. FERENS. DAMNATAM. DEDO. ANIMAM. ⅎIⅎAMQVE. HOC. ME. CONDO. MONVMENTO. NE. OBRVTIS. DOMVS. LAPSV. FILIIS. SEX. QVOS. P. SCIPIO. PATRIIS. CAMERTIBVS. E. SALO. ET. LIBYA. INCOLVMES. RESTITVERAT. IN. DESOLATA. OBRITATE. SVPERSIM. MISERA. ⅎIXI. ANN. XXXIX. MEN. I. D. VI. HOR. SCIT NEMO. QVIETEM. POSTERI. NON. INVIDEANT. QVI. SECOS: MANES. SENTIAT, IRATOS. ⅎALE. ⅎITA. IN. FRONT. B. XX. IN. AGR. P. XXXIX. In alio: T. CLAVDIVS DRVSI F. CÆSAR AVGVSTVS GERMANICVS. PONT. MAX. TRIB. POT. VIIII. IMP. XVI. COSS. IV. CENSOR. P. P. AVCTIS POP. ROM. FINIBVS POMOERIVM AMPLIAⅎIT. TERMINAⅎITQ. In l. 9. si post. ff. de peric. & com. rei vend. *Arbores vento ⅎi deiectæ*. pro vi. Hinc Nonius exponens *concelebrare*, dicit esse, *diu amare*: pro quo legendũ *diⅎamare*. Digamma hoc, pro B, etiam vsurpatur: veluti, *Fœⅎus* pro Fœbus, in l. vlt. ff. ad S. C. Treb. Et contrà B, pro F, Græcis: Βρύγες, pro Φρύγες: & Ἀφροδίτη, ἀπὸ τὸ ἁβρὸν τῆς διαίτης: si Didymo fides. Contrà H, pro F, vt *Hana*, pro fana: *Horda* bos, pro forda. Fest. *Hordicidiæ feriæ*, pro Fordicidiæ. Varro. *Hortes*, pro fortes. Isidor. Plaut. Milite: *Tibi ego dico, an heriatus ne sis, heus te alloquor*: pro feriatus.

FABAM nec tangere, nec nominare Flamini Diali fas erat, quòd ea putaretur ad mortuos pertinere. Nam & Lemuralibus iacitur laruis, & parentalibus adhibetur sacrificiis, & in flore eius luctus literæ apparere videntur. Fest. Gell. lib. 10. cap. 15. Plutarch. in Problematib. Fabius Pictor lib. 1. ex lege Flaminicâ: *Capram & carnem incoctam, & hederam & fabam, neque tangere flamini Diali mos est, neque nominare.*

FABRA, æ. Apul. Apolog. *Lauitas illa, speculi fabra, & splendor opifex.*

FABRE,

FABRE, perfectè, benè, pulcrè. Antidamus: *Fabrè compositum animal hominem quis ferat sic ex re peccatum? quis aduerruncassit tã aretinas hominum mentes?* Plaut. Menæchmis: *Hoc facinus pulcrum est, hoc probum est, hoc lepidum est, hoc factum est fabre.* Idem Pœnulo: *Basilice exornatus incedit, & fabrè ad fallaciam.* Apul. Floridorum lib. 2. *Quem comperio inter sessularios artifices, gemmis faberrime scalpẽdis, laudem magis quam opem quæsisse.* Idem lib. 2. de asino: *Sub extrema saxi margine poma & vuæ faberrimè polita dependent.*

FABRICANTVR, deponens. Cic. offic. lib. 1. *Vt enim pictores, & ij, qui signa fabricantur.* Idem de oratore lib. 3. *Capitolij fastigium illud & cæterarum ædium non venustas, sed necessitas ipsa fabricata est.* Idem passiue vsurpauit de vniuers. lib. 1. *Et globosus est fabricatus, quod σφαιροειδὲς Græci vocant.*

FABVLINVS, & AIVS LOCVTIVS, Dij quibus sacrificabant, cùm pueri fari cœpissent. Varro in Catone, siue de liberis educandis: *Alij Statano & Statilioro quorum nomina habent scripta Pontifices, sic cum primũ fari incipiebant, sacrificabant Diuo Fabulino.* Non. Recens verò natis præerant *Nascio, Vaticanus, Leuana, Rumina, Cunina, Potina, Educa, Ossilago, Carna, Iuuentas, Orbona,* &c.

FABVLO, pro fabulor. Gloss. *Fabulat*, λαλεῖ. Plaut. Milite: *Ego stulta atque mora multam, quæ cum insano fabulem.* Idem Truculento: *Non didici fabulare.* Apul. Florid. *Vt cum omnibus hominibus securè & intrepidè fabularet.*

FABVLOSITAS. Plin. lib. 7. cap. 27. *Fortitudo in quo maximè extiterit immensæ quæstionis, vtique si recipiatur poëtica fabulositas: Q. Ennius T. Cæcilium Dentrem fratremque eius præcipuè miratus, propter eos Sextum Annalem adiecit.* Idem lib. 7. cap. 52. *Aristæi etiam animam visam euolantem ex ore, in Proconneso, corui effigie magna fabulositate.* Apul. lib. 1. de asino aureo: *Nihil hac fabula fabulosius, nihil isto mendacio absurdius.*

FACE, fac, Ennius lib. 1. annal.

Tu verò face quod te cum precibus pater oro.

Plaut. Asinar. *Face iam tu præco nũc omnem auritum populum.* Eadem: *Sermoni iam finem face tuo, huius sermonem accipiam.* Et Casinâ: *Face Chaline me certiorem quid meus vir me velit.*

FACELLA, est acetarium: vnde in vitis Imperatorum *facellaria* dicuntur vasa, in quibus reponuntur acetaria. Epigr. in pict. mens.

Augustum penitus torret phaetontius ardor,

Quem recreat fessum gallo, facella, melo.

FACERE, pro sacrificare. Virg. Bucolicis:

Cum faciam vitulâ pro frugibus ipse venito.

Nouius virgine prægnante: *Sequere me, puriter facias volo: igni & aqua volo hunc accipere.* Plaut. Aulularia: *Mulsi congialem plenam faciam tibi fideliam.* Idem Sticho: *Iámne exta cocta sunt? quot agnis fecerat?* *Facere corpus* dixit Phædrus, pro inolescere, pinguescere. fab. 46. *Aut quo cibo fecisti tantum corporis?*

ris? Cui contrarium apud Lucretium lib. 1. & Ciceronem lib. 7. epist. *Corpus amittere*; quod est macrescere. Plinius non absimiliter Phædro dixit lib. 26. cap. 12. *Folia caput facere, quando iam in semen excrescunt.* Et: *Numerum facere* Cyprianus & Paulinus.

FACESSERE, facere. Virg. 4. Æneid.
Imperio læti parent ac iussa facessunt.
Ennius annal. lib. 1.
Hæc effatus, ibique latrones dicta facessunt.
Afranius Imis: *Mulsa atque molesta, potin' vt dicta facessas.* Non.

FACESSO, abeo, recedo. Pacuu. Teucro: *Te repudio, nec recipio naturam, dico facesse.* Ibidem: *Facessite hinc omnes, parumper tu mane.* Afranius Liberto: *Nolo hic te videat, dominus est, puer facesse hinc.* Ennius Eumenid. *Dico vicisse Orestem, vos ab hoc facessite.* Titin. Geminâ: *At aliquis vestrorum nunciet geminæ, vt res suas procuret, adibus facessat.* Plaut. Rudente: *Siquidem sis pudicus, hinc facessas.* Idem.

FACETIÆ HABERE, deridiculo. Apul. Apologiâ: *Atque ego scio nonnullos, & cumprimis Ælianum istum facetiæ sibi habere.*

FACETOSVS, pro faceto. Cic. de fin. bon. lib. 2. *Res tota, Torquate, non doctorum hominum, velle post mortem epulis celebrari memoriam sui nominis, quos quidem dies quemadmodum agatis, & in quantum hominum facetosorum vrbanitatem incurratis, non dico (nihil opus est litibus) tantùm dico, magis fuisse vestrûm agere Epicuri diem natalem, quàm illam testamento cauere, vt ageretur.*

FACIE, pro faciei. Lucil. lib. 7.
Qui te diligit ætati faciéque tuæ se
Fautorem ostendat, fore amicum polliceatur.
Gell. lib. 9. cap. 14. Idem Satyris:
Et primùm facie honestas accedit.

FACIES, pro faciei. Claudius lib. 1. annalium: *Extemplo silentio facto, cum voce maximâ inclamat, si quis secum pugnare vellet, vti prodiret: nemo audebat propter magnitudinem atque immanitatem facies.* Idem lib. 9. cap. 13. Sic *Rabies*, pro rabiei. Lucret. lib. 4.
Quodcunque est, rabies vnde illi hæc semina surgunt.
Dies. Virgil. Georg.
Libra dies somnique pares vbi fecerit horas.
Res. Lucr. lib. 3.
Aut alia cuius desideriû insideat res.
Fides. Pacuu. Armorum Iudicio: *Fides sacratum ius perpetuò fallere.*

FACITVR, ποιεῖται, fit. Titin. in 5. *Quantâ stultitiâ cupidinis petunt consilium, bona gratia, vt parui faciatur.* Varro Cynico: *Si me herculè pergunt, & Deorum curâ non satisfacitur reipub.* Prisc. lib. 8.

FACTIO, malorum conspiratio. Salust. bello Iugurth. *Inter bonos amicitia, inter malos factio.* Plaut. Bacchid. *Mane, hic Mnesilochus Nicobuli filius per vim vt retineat mulierem? quæ hæc factio est?*

FACTIO, opulentia, nobilitas. Titin. Fullonibus:
Sed iam hercle metuo Ceso ne nimis stultè fecerim,
Qui ex tantâ factione atque opibus ea sum ausus aggredi.
Cæcilius Philumenâ: *Lata eorum famam occultarat factio.* Turpil. Trasileonte: *Non vtilitate & factione fretus*

tus intercedere. Non. Plaut. Aulul. *Istas magnas factiones nil moror.* Et Cistellariâ: *Neque nos factione tantâ, quantâ tu, sumus.* Hinc

FACTIOSVS, diues. Plaut. Aulul. *Venit hoc mihi in mentem Megadore, te esse hominem diuitem,*
Factiosum: me autem esse hominem pauperum pauperrimum.

FACVL, facilè. Varro Bimargo: *Quod vtrum sit magnum, an paruum, facul, an difficul.* Lucil. lib. 6. Satyr.
——— peccare impune rati sunt
Posse, & nobilitate facul propellere iniquos.
Afranius Auctione: *Haut facul* (vt ait Pacuuius) *fœmina inuenietur bona.* Pacuu. Teucro: *Nos illum interea perficiendo propitiaturos facul remur.* Accius Meleagro: *Erat vtile istuc ferre aduorsam fortunam facul.* Non.

FÆCIALES, legati pacis. Gloss. σπονδοφόροι. Varro de vita pop. Rom. lib. 3. *Si cuius legati violati essent, qui id fecissent, quamuis nobiles essent, vt dederentur ciuitati, statuerunt, facialésque, qui de his rebus cognoscerent, iudicarẽt, & statuerẽt, & constituerẽt.* Idem de vita pop. Rom. lib. 2. *Et priusquã indiceretur bellũ iis, à quibus iniurias factas sciebãt, faciales legatos res repetitum mittebant quatuor, quos oratores vocabant.*

FÆCVLA, condimentum. Horat. lib. 2. Sat. 8.
——— qualia lassum
Peruellunt stomachum, siser, alec, fæcula Coa. Lucr. lib. 2.
Fæcula iam de quo genere est inulaque sapores.

FÆMINAL, pudendum muliebre, interfæmineum. Apul. Apologiâ: *Sed enim feminal nullo pacto reperiẽs mundiiter dicere, ad mea scripta confugit.* Idem de asino aureo lib. 2. *Paulisper etiam glabellum feminal roseâ palmulâ potius obumbrans de industriâ, quam Theseus verecundiâ, præliare, inquit, & fortiter præliare.*

FOENISICIA, æ, & orum, sectio fœni: *fœniseces*, qui secant. Varro lib. 1. de R. R. cap. 47. *Herba in pratis ad spem fœnisicia nata non modo non euellenda.* Idem cap. 49. *Tum de pratis stipulam rastellis eradi, atque addere fœnisicia cumulum.* Ibidem: *Quę facto sicilienda prata*, id est, falcibus consectanda, *quæ fœniseces præterierunt.* Idem cap. 9. *Mercenarij conductitiis liberorũ operis res maiores in vindemiâ ac fœnisiciâ administrant.* Colum. lib. 2. cap. 18. *Altero tamen anno minora pecora post fœnisicia permittemus admitti.*

FOETIS, pro fœtibus. Accius Bacchis: *Vbi sanctus Cytheron frondet viridantibus fœtis.* Non.

FOETVTINÆ, fœtida loca. Apul. Apolog. *Lingua mendaciorum & amaritudinum praeministra semper in fœtutinis & olenticetis suis iaceat.*

FAGVTAL, sacellum Iouis, in quo erat fagus, quæ Ioui sacra habebatur. Varro lib. 4. Analog. Plin. lib. 16. cap. 10. *Syluarum certe distinguebatur insignibus, Fagutali Ioui, etiam nunc vbi lucus fageus fuit porta querquetulana, colle in quem vimina petebantur, tótque lucis, quibusdam & geminis.*

FALÆ, turres ligneæ, ab altitudine, à falanto, quod Etruscis cœlum. Plaut. Mostellariâ: *Isti qui trium nummorũ causâ hastis subeunt sub falas.* Ennius lib. 14.
Malos diffindunt, fiunt tabulata falaque. Fest.

FALAN

FALANTVM, vel PHALANTVM, Thuscis & Hetruscis cœlum dicitur; vox ab Hebraico deriuata פלא, quod mirabile, difficile, arduum dicitur: vel à Græco φάλαντον: vnde & *Palatium*, quod priùs *Phalantium* dicebatur.

FALARICA, telum missile, quod è falis mittebatur. Ennius Annal.

Quæ valido venit contorta falarica missu. Virg. Æneidos 9.
Sed magnum stridens contorta falaria venit
Fulminis acta modo.

FALCES, & HARPAGÆ, armorum genera oppugnationibus apta. Sisenna histor. lib. 4. *Falces iniectas comminnunt, puteos propiùs collocatis harpagis, deiiciunt.* Cæsar lib. 3. de bello Gall. *Vna erat magno vsui res preparata à nostris, falces præacutæ, insertæ, affixæque longuriis.*

FALCONES, quorum pollices pedum intrò sunt curuati ad falcis similitudinem. Fest.

FALLA, pro fallacia. Nouius Decumis: *Me non vocauit: ob eam rem hanc feci fallam.* Non.

FALLACIES, fallacia. Apul. Metam. lib. 5. *Nec secius & ipsa fallaciæ germanitatis inductu, & in sororis scelera:ut nuptias æmula festinauit ad scopulum.*

FALLACILOQVENTIA, Cic. de Fin. lib. 4. *Quæ diligentissimè contra Aristonem dicuntur à Chrysippo ex ea difficultate illa falaciloquentia.*

FALLACIOSVS, fallax. Apul. 8. *Promissioni fallaciosæ mulieris oppressus succubuit Thrasillus, & prolixè consentit de furtiuo concubitu.*

FALSIMONIA, falsitas. Plaut. Bacchidibus: *Multi more isto atque exemplo viuunt, quos cùm censeas amicos esse, reperiuntur falsi falsimoniis.*

FALSVM HABVIT, fefellit. Salustius: *Neque ea res me falsum habuit.* Plaut. Aulul. *Quanquam haut falsus sum, nos odio haberi.* Idem Truculento: *Mihi etiamnum quid sit negotij falsus incertúsque sum.*

FAMA, pro infamia. Virg. 4. Æneid.

—— neq; enim specie famáve mouetur. Terent. Adelphis: *Maledicta, famam, amorem & peccatum in se transtulit.* Turpil. Pedio: *Quæso omitte ac desere hanc meretricem, quæ te semel nacta semper studuit perdere, detegere, despoliare, opplereque adeò famâ ac flagitiis.*

FAMAM, pro spem. Virg. 4. Æneid.

——— nos munera templis
Quippe tuis ferimus, famámque mouemus inanem.

FAMI, pro famis antiqui dixere. Lucil. lib. 12. *Rugosum atque fami plenum.* Cato oratione de bello Carthaginensi: *Pueri atque mulieres extrudebantur fami causâ.* Gell. lib. 9. cap. 14.

FAMIGER, & FAMIGERABILIS, celebris. Varro lib. 5. de L. L. Hinc etiam *famiger*, affabile, & sic composita alia, item & declinata multa. Apul. lib. 2. Metam. *Cùm hac etiam loca prouinciæ famigerabilis adire cuperem.* Et lib. 9. *Erat ei tamen vxorcula, etiam satis quidem tenuis & ipsa, veruntamen postrema lasciuia famigerabilis.* Idem lib. 1. de asino aureo: *Qui dum voluptatem gladiatorij spectaculi satis famigerabilis consector, in has ærumnas incidi.*

FAMIGERATIO. Plaut. Trinum. *Hæc famigeratio ted honestet, me autem collutulet, etsi sine dote duxeris.* Apul. Florid. lib. 2. *Fanum Iunonis antiquitùs famigeratum.*

FAMIGERATOR, Plaut. Trinum. *Ego de eorū verbis famigeratorum inscius prosilui amicum castigatum innoxium: quòd si exquiratur vsque ab stirpe auctoritas, vnde quidquid auditum dicant, nisi id apparet, famigerator iure siet cum damno & malo.*

FAMILIARESCO, familiaris fio. Sidon. lib. 7. epist. 2. *Non minus opportunis quàm frequentibus excubiis agnosci, innotescere, familiarescere.*

FAMILIARITER (quod Græci recentiores φαμιλικῶς) per familias. Iul. Frontinus de cond. agr. *Agros in montibus Romani acceperunt familiariter, qui montes Romani appellantur.*

FAMINO, dicito. Fest. Cato cap. 141. *Hoc Ianum Iouémque vino præfamino.*

FAMOSVS, infamis. Accius Phil. *Quid tu Ægilia mea, quando ad me venis cum tuâ colu & lanâ? Non pol audeo, nam me ad famosos vetuit mater accedere.* Cic. de Oratore lib. 2. Plaut. Asinariâ: *Qui etiam me miserum famosum fecit flagitiis suis.* Cic. de Repub. 4. *Atque etiamsi qua erat famosa ei cognatio osculum non ferebant.* Lucil. Satyr. lib. 11.

Quintus Opimius ille Iugurthini pater huius
Et formosus homo fuit, & famosus, vtrumque.

Sueton. in Tiber. cap. 28. *Aduersùs conuitia malósque & famosa de se à suis carmina.* Famosus etiam celebris, laudatus. Apul. lib. 9. *Atque hac ipsâ potissimum famosâ ciuitate, & insignis tutelæ nimietate instinctus.*

FAMVL, famulus. Ennius lib. 8. annal.

——— mortalem summum fortuna repentè
Reddidit, vt summo regno famul optimus esset. Lucr. lib. 3.
Scipiades, belli fulmen, Carthaginis horror,
Ossa dedit terræ, proinde ac famul infimus esset.

Sic per Apocopen *Fabric*, pro Fabricius dixit Ennius lib. 8.

Rastros deinde Fabric carpsit, caussa poliundi Agri.

Et *forsit* pro forsitan; Horat. lib. 1. Sermonum:

Dissimile hoc illi est, quia non vt forsit honorem
Iure mihi inuideas quiuis.

FAMVLANTER, suppliciter. Accius Tereo: *Deum natum Semelâ affare, & famulanter pete.* Non.

FAMVLANTVR, seruiunt. Cic. de Republ. lib. 3. *Est enim genus iniustæ seruitutis, cùm hi sunt alterius, qui sui possunt esse, cùm autem hi famulantur.* Non.

FAMVLATVS, seruitus. Cic. de amicitiâ: *Vt in fabulis qui aliquando, aut propter ignorationem stirpis & generis in famulatu fuerint cogniti, & aut Deorum, aut regum filij inuenti sunt.* Symm. lib. 5. epist. 66. *Famulatus est enim quidam, si cedentibus viribus recusemus vti laborum vacatione.*

FAMVLITAS, Accius Andromedâ: *Nam postquam paruos vos oppressit famulitas, vis atque egestas, fama,*

ma, formido, pudor.

FAMULITIUM, seruitium. Varro: *Apud ignarum dominum duro famulitio adstrictus.* Apul. lib. 8. de asino aureo: *Habes ex eodem famulitio conseruam coniugem.* Idem Apolog. *Nescis profecto, nescis Æmiliane, Philosophum accusare, qui paucitatem famulitij opprobraris.*

FANATUR. Varro lib. 5. de L. L. *Atque inde Herculi decuma data ab eo est, quod sacrificio quodam fanatur*, id est, vt fani lege sit, id dicitur.

FANS. Plaut. Persâ: *Canis si in ludum iret, fieri potuisset, vt iam probè literas sciret, cùm tu interim meum ingenium fans non edidicisti atque infans.*

FARFERUS, virgultum. Fest. Plaut. Pœnulo: *Viscum legioni dedi fundásque, eò prasternebam folia farferi.* Ibidem: *Dissipabo ego te tanquam folia farferi.* Ouid.

——— *& amœna farferus umbra.*

FARREUM, genus libi ex farre. Plin. lib. 18. cap. 3. *Quin & in sacris nihil religiosius confarrationis vinculo erat, nouaeque nuptæ farreum præferebant.*

FARTIM, πύκα: stipatim. Lucil. Satyr. lib. 2. *Vt lurcaretur lardum, & carnaria fartim Patrum conficeret.* Virg. in Ætnâ:

Feruet opus, densíque fremunt, premitúrque ruinâ
Hinc fartim Borea atque Noto.

Apul. lib. 3. Metam. *Aditus etiam & tectum omne fartim stipauerant.* Et lib. 2. *Quæ suis dominis parabat insicum fartim concisum.*

FARTORES dicti nomenclatores, quòd clam velut infarcirent nomina salutatorum in aurem candidati. Fest.

FASCEA, cortex. Varro γεροντοδιδασκάλῳ: *In quibus Libya cytrus fasciis cingit forem.* Non.

FASELUS, nauigium. Salust. hist. lib. 3. *Et fortè in nauigando cohors vna grandi faselo vecta a cæteris deerrauit.* Sisenna hist. lib. 4. *Proræ actuariæ trahi grandes ac faseli primo.* Virg. lib. 4. Georg.

Et circum pictis vehitur sua rura faselis. Catullus:

Faselus ille quem videtis hospites,
Ait fuisse nauium celerrimus.

FASTIDILITER, fastidiosè. Varro Satyrâ, Cras credo, hodie nihil: *Quibus instabilis animus ardens mutabiliter non habere fastidiliter inconstanti pectore.* Non.

FASTIDIMUS BONORUM, pro bona. Lucil. Sat. lib. 7.

Tristes difficiles sumus', fastidimus' bonorum.

Titinius Psaltriâ: *Dicis tu quæso? quò te auertisti? mei fastidis? mea deliciæ.* Turpil. Leucadiâ: *Vide, nunc fastidit mei.* Plaut. Aululariâ: *Abiit, neque certiorem fecit, fastidit mei.*

FASTIGATISSIMUS, superbissimus. Sidon. lib. 1. epist. 9. *Sed seruata pace reliquorum, duo fastigatissimi cõsulares, Gennadius Auienus, & Cecinna Basilius præ cæteris conspiciebantur.* Et lib. 2. epist. 4. *Ad arcem fastigatissimæ felicitatis euectus.*

FATIGANT, pro fatigantur. Virg. 5. Æneid.

Olli remigio noctémque diémque fatigant.

Sic Cato in Origin. *Eodem nomine complures ex agro accessitauere, eò res eorum auxit.* Gellius lib. 18. cap. 12. Plaut. Amph. *Nequiter penè expediuit prima parasitatio*, pro aucta est, expedita est. Idem Trucul. *Vt miseræ matres sollicitæ ex animo sunt, cruciántque,*

cianque, pro cruciantur.

FATISCVNTVR, pro fatiſcunt. Varro Antiquitatum humanar. lib. 14. *Altera ira, altera vulneribus fatiſcuntur.* Accius ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: *Tamen haut fatiſcar, quin tuam imploro fidem.* Pacuu. Duloreſte: *Vereor, ſi vnquam fatiſcar facere quidquam quod quibo boni.* Non.

FATVOS antiqui dixerunt *Vates*: pòſt *veſani* hoc nomine appellati ſunt. *Fari* enim propriè vaticinari eſt, ſeu προφητεύειν. Ennius lib. 1. Annal.

Atque Anchiſes doctu', Venus quem pulchra Dearum
Fari donauit, diuinum pectus habere.

Probus Ecloga 6.

FATVVS, infans, qui primum vocem emittit ſignificabilem. Varro lib. 5. de L. L. Cic. de oratore lib. 2. *Hoc preceptum eſt magis monitoris non fatui, quam eruditi magiſtri.*

FAVENTIA, ominatio bona, fauor. Præcones clamantes populum ſacrificiis fauere iubebant. Vnde illa formula: FAVETE LINGVIS. Feſt. Cic. lib. 1. de Diuinatione. Virg. lib. 5. Æneidos. Plin. lib. 28. cap. 21. Papinius lib. 2. Martial. lib. 9. Ouid. lib. 2. Faſtorum. & lib. 3. Amorum elegia 12. Quintil. Declamat. 365. Seru. ad 5. Æneid. Seneca de vitâ beata. Donat. in Andriam. Iulian. in oratione quæ μυσοπώγων. Attius OEnomao:

Vos ite actutum, atque opere magno edicite
Ter vrbem, vt omnes qui arcana aſtúmque accolunt
Ciues ominibus fauſtis auguſtum adhibeant
Fauentiam, ore obſcœna dicta ſegregent. Non.

FAVISSAS, cellas quaſdam & ciſternas vocarunt, quæ in areâ ſub terrâ erant, vbi reponebantur ſigna vetera, quæ ex eo templo collapſa eſſent, & alia quædam religiosè donariis conſeruatis. Varro ad Seruium Sulpitium: *Quod Quintus Catulus dixiſſet, voluiſſe ſe aream Capitolinam deprimere, vt pluribus gradibus in eandem conſcenderetur, ſuggeſtúſque pro faſtigij magnitudine altior fieret, ſed facere id non quiſſe, quoniam fauiſſæ impediſſent.* Gell. lib. 2. cap. 10.

FAVITOR, fautor. Lucil. lib. 29. Satyr. *Fauitorem me tibi antiquum amatorem putes.* Non. Plaut. Amphitr. *Virtute ambire oportet, non fauitoribus. Sat habet fauitorum ſemper qui rectè facit.* Apul. Apolog. *Ego verò quietis, & concordiæ, & pietatis autor, conciliator, fauitor.*

FAVSTVLVS PORCELLORVM, id eſt, fœtura porcorum. Feſt. ob quam fœturam Fauſtitatem Deam, quæ Alumna aliis vocatur, colebant. Horat. lib. 4. Carm. oda 5.

Tutus bos etenim rura perambulat,
Nutrit rura Ceres, almaque Fauſtitas.

FAXO, & FAXIM, pro fecero, & fecerim. Enn. Phœniſſeis: *Plus miſer ſim, ſi ſceleſtum faxim, quod dicam fore.* Plaut. Aſinariâ: *Verbum caue faxis verbero.* Ibidem: *Caue ne tu hoc faxis, quod alij ſerui ſolent.* Et: *Nam quid me facturum putas, ſi iſtuc quod dicis faxis? niſi certum eſt efficere in me omnia eadem, quæ tu in te faxis.* In XII. Tabulis. QVEI NOX. FORTOM. FAXIT. SEI. IM. ALIQVIPS. OCCISIT.

CISIT. IOVRE. CAISOS. ESTO. SEI. LOVCEI. FORTOM. FAXIT. TELOQVE. SE. REPREHENDIER. PROHIBESIT. SEI. IM. ALIQVIPS. OCCISIT. IOVRE. CAISOS. ESTOD. AST. SEI. LOVCEI. FORTOM. FAXSIT. &c. Macr. lib. 1. Saturnal. cap. 4. Plaut. Bacchid. *Ni illum exanimalem faxo, si conuenero.* Idem Menæchmis: *Metuo, ne quid mali faxit mihi.* Ibidem: *Elleborum potabis faxo viginti dies.* Et Milite: *Nouo modo tu homines crucias, siquidem te quidquam quod faxis pudet.* Idem Pseudolo: *Pistrinum in mundo scibam, si id faxim, mihi.* Pœnulo: *Malefaxim lubens.* Truculento: *Quod cùm celamus faximus conscios.* Idem Freto: *Hoc illud est, quod arietini responsum magnis ludis dicitur, Peribo si non fecero, si faxo vapulabo.* Gell. lib. 3. cap. 3. Horat. lib. 2. Satyr. 6.

——nihil amplius opto,

Maiâ nate, nisi vt propria hæc mihi munera faxis.

FE

FEBRIENS, febricitans. Sidon. lib. 6. epist. 1. *Quis febriens ægrotanti tactu pulsum distinguat incolumem?*

FEBRVARE, purgare. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *In eorum enim sacris liba cùm sunt facta, incerni solent farris semine, ac dicere, se ea februare.* Non.

FEBRVVM, purgamentum. Varro lib. 5. de L. L. *Rex cùm ferias menstruas Nonis Februariis edicit, hunc diem februatum appellat. Februum enim Sabini purgamentum, & id in sacris nostris verbum.* Ouid. Fastorum lib. 2.

Februa Romani dixere piamina patres,

Nunc quoque dant verbo plurima signa fidem.

FEDVS, pro hedus dixere prisci. Fest.

FELIX ARBOR Catoni pro ea, quæ fructum fert. Veranius apud Macrobium lib. 3. cap. vlt. *Felices infelicésque arbores enumerat.* Et Plin. lib. 16. cap. 27.

FELLARE, exsugere. Varro Manios *Tum eum ad quem veniunt in hospitium lac humanum fellasse.* Non.

FEMINE, pro femore. Plaut. Milite: *Ecce autem auortit nisus leuâ, in femine habet leuam manum.* Sueton. Tito Vespas. cap. 4. *Taricheam & Gamalum vrbes validissimas Iudææ in potestatem redegit, equo quadam acie sub feminibus amisso.* Varro lib. 2. cap. 8. de R. R. *Solo vt nec carneo, nec nimium duro, sed vt fermentato ac molli, ac feminibus summis, corpori suppresso.*

FENESTRVLA, fenestella, paruæ fenestra. Apul. de asino aureo: *Curiosus alioquin & inquieti procacitate preditus asinus, dum obliquata ceruice per quandam fenestrulam, quid nam sibi vellet tumultus, prospicere gestio.*

FERABITE, Nonius positum ait pro agresti, seu ferâ vite. Sisenna histor. lib. 4. *Et partim ferabite, partim lauro & arbusto ac multa pinu, ac myrtetis abundant.*

FERALIA, Diis manibus sacrata festa, à feriendis pecudibus. Fest. Varro. Vel à ferendo. Ouidius Fastorum lib. 4.

Hanc quia iusta ferunt dixere feralia

lia lucem,

Ultima placandis manibus illa fuit.

FERCTVM, genus libi. dictum quòd crebrò ad sacra ferebatur cum strue, altero libi genere, quæ qui adferebant, *struferetary* appellabantur. In form. sacrif. *Iupiter hoce fercto obmouendo bonas preces precor, uti sies volens propicius mihi, liberisque meis, domo familiaeque meæ:* MACTE HOCE FERCTO ESTO. Cato cap. 134.

FERENTARII, leuis armaturę milites, qui fundis & lapidibus pugnabant. Fest. Cato de re militari: *Inde partem equitatus atque ferentarios prædatum emisit.* Salust. bello Catilinæ: *Postquam eò ventum est, vnde a ferentariis prælia committi possent.* Plaut. Trinummo: *Nam illum tibi ferentarium esse amicum inuentum intelligo.*

FERETRIVS, Iupiter dicitur, à ferendo. Propert. lib. 4.

Nunc Iouis incipiam caussas memorare Feretri.

FERMÈ, pro valdè. Lucr. lib. 3.

Turpis enim fermè contemptus & acris egestas,

Semota ab dulci vita stabilique videntur.

Gell. lib. 14. cap. 2. *Sed eum constabat virum esse fermè bonum, notaque & expertæ fidei, vitaque inculpatissima.*

FERRITERI, qui ferrum terunt, vincti compedibus. Plaut. Trinum. *Oculi -- crepidæ, cruri -- crepida, ferriteri, mastigiæ.*

FERRITRIBACES, iidem. Plaut. Mostellariâ: *Vbi sunt isti plagipatidæ, ferritribaces viri? isti qui hostis trium nummorum caussa subeunt sub falas.*

FERVAT ignis, pro ferueat. Pompon. Fullone: *Facite vt ignis feruat, ligna instipite, far concidite.* Accius Achille: *Ne tum cùm feruat pectus iracundiâ.* Non. Virg. Georg. lib. 3.

Omnia tum pariter vento nimbisque videbis Feruere.

Terent. Adelphis: *Ego illius sensum pulchrè calleo, cùm feruit maximè, tam placidum, quàm ouem reddo.*

FERVITVR, pro feruet. Afranius Vopisco: *Quantâ vociferatione feruitur! hei miseræ mihi.*

FESCENNINI, versus obscœnitate & conuitiis referti, qui in nuptiis putabantur fascinum arcere. Fest. Macr. lib. 2. Saturnal. *Pollio, cùm fescenninos in eum Augustus scripsisset: at ego taceo, inquit, nam non facilè est in illum scribere, qui potest proscribere.*

FESTINATIM, festinanter. Sisenna lib. 4. *Prætor festinatim de castellis ad castra maxima pedites conduxit.* Pompon. Asinariâ: *Exilini de nocte ad molam fullonis festinatim.* Marcell.

FESTINEM me facit, pro festinantem. Titin. lib. 5. *Nunc hoc vror, nunc hæc res me facit festinem.* Idem.

FESTIVITER, festiuè. Næuius Geminâ: *O domus parata pulcræ familiæ festiuiter.* Idem. Gell. lib. 1. cap. 2. *Seuere simul ac festiuiter seiunxit.* Idem lib. 18. *Hæc ibidem addit festiuiter.*

FESTRA, antiquè pro fenestra. Fest. Macr. Saturnal. lib. 3. cap. 12. *Item Antonius Gnipho, vir doctus, cuius scholam Cicero post laborem fori frequentabat, Salios Herculi datos probat in eo volumine, quo disputat, quid sit Festra, quod est ostium minusculum*

lum in sacrario, quo verbo Ennius etiam vsus est.

F E T V R A, pro fetu. Virg. Georg. lib. 3.

Cætera nec fetura habilis, nec fortis aratris. Idem Bucolicis:

——— *at tu*

Si fetura gregem suppleuerit, aureus esto.

Varro lib. 2. cap. 2. de R. R. *Deinceps dicam de pastione, feturâ, nutricatu, sanitate.*

F I

F I, F I T O, & F I T E, & F I T V M E S T, à fio. Crassus lib. 16. Iliados: *O socij nunc fite viri.*

Cato de prædâ mil. diuidendâ: *Tu diues fito.* Liuius odysseâ: *Fit quoque fitum est.* Non. Plaut. Curcul. *Sequere huc Palinure me ad fores, si mi obsequens.* Idem eâdem: *Fite mihi volentes, propitia.* Horat. Satyr. 5. lib. 2.

——— *si cognitor ipse.*

Plaut. Persâ: *Age si benignè, subueni.* Idem Pœnulo: *Qui non edistis, saturi fite fabulis.* Et Amphitr. *Vnum superest, id si fuat, Amphitruones fitote gemini.*

F I C I T A S, & F I C I T O R E S, fructus fici, ac eiusdem collectores. Næuius: *Ficitores omnes ficitatem capiunt sine molestiâ.* Non.

F I C O L E A, palus ficulneus. Fest.

F I C T V S, pro fixus. Varro lib. 3. de R. R. *Intus ternorum palmorum ex omnibus partibus, sub ordines singulos tabulæ ficta.* Ibidem: *Sed omnia septa adficta villæ.* Ibidem: *Duabus virgis viscatis defictis.* Et: *Aut exsculpta, aut adficta firmiter.* Cic. de orat. lib. 3. *Nullam partem corporis sine necessitate aliqua adfictam, totámque formam quasi perfectam arte reperietis, non casu.* Scaurus de vita sua: *Sagitta confictus.* Lucr. lib. 3.

Te sequor ô Graiæ gentis decus, inque tuis nunc

Ficta pedum pono pressis vestigia signis.

F I D E, pro fidei. Plaut. Aulular. *Fide censebam maximam multo fidem.* Horat. carm. lib. 2. *Constantis iuuenem fide.* Ouid. Metamorph. lib. 3. *Prima fide vocísque data certamina sumpsit.*

Plancus ad Ciceronem: *Quo obside fide illius & societate in republ. administranda vterer.* Sic die, acie, pro diei, aciei. Salustius Iugurth. *Vix decimâ parte die reliqua.* Ibidem · *Et iam die vespera aderat.* Idem histor. lib. 1. *Dubitauit acie pars.*

F I D E L E, pro fideliter. Plaut. Captiueis: *Fac fidelè, sis fidelis, caue fidem fluxam geras.*

F I D E L I A, Samium vas. Plaut. Aululariâ: *Mulsi congialem plenam faciam tibi fideliam.* M. Curius ad Cic. lib. 7. epist. famil. *Sine eum me bonum virum esse putare, nec solere duos parietes eadem dealbare fideliâ.* Persius pro vase, quo salsamenta conduntur, posuisse videtur, Satyrâ 3.

Disce, nec inuideas, quòd multa fidelia putet,

In locuplete penu.

F I D I O R, fidelior. Iustinus lib. 6. *Vt eos sibi fidiores, & dominis infestiores redderet.*

F I D V S, fœdus. Ennius Annali 1.

Accipe, dáque fidem, fidúsque feri benè firmum.

Macr. lib. 6. Saturn. cap. 1.

F I D V S T A, quæ maximæ sunt fidei.

dei. Fest.

FILICATA, patera in filicis speciem cælata. Fest. Cic. Paradoxo 1. *Quid Numa Pompilius? minúsne gratas Diis immortalibus capides ac fictiles vrnas fuisse, quàm filicatas aliorum pateras arbitramur?* Caper: *Filicem, non felicem dicendum, vnde & filicata opera priores dixerunt celata, à filice, quam ita credo dictam, quòd sit minus felix aruis.*

FILICONES, mali & inutiles, à filice, herbâ sine caule, sine flore, sine semine, & nullius vsus. Horat. lib. 1. serm. Sat. 3.

Neglectis vrenda filix innascitur agris.

Virg. Georg. lib. 2.

Et filicem curuis inuisam pascit aratris.

FILIE, pro fili, antiquè. Liuius odysseâ: *Iupiter pater noster Saturni filie.* Prisc. lib. 7.

FILIIS, pro filiabus. Plaut. Sticho: *Sed ego ibo intro, & gratulabor vostrum aduentum filiis.* Prisc. ibid.

FINIS VLLA, pro vllus. Accius Phœnissis: *Neque vlla finis curas datur.* Lucr. lib. 5.

Ecquanam fuerit mūdi genialis origo,
Et simul ecquanam finis.

Virg. 4. Æneidos:

Quam fessis finem rebus ferat.

Cœlius lib. 5. histor. *Aliquam huic bello finem facere.* Cassius Hemina hist. lib. 4. *Quâ fine omnes res aguntur.* Varro Meleagris. *Currere, vigilare, esurire, quando hac facere oportet, quam ad finem.* Sisenna histor. lib. 4. *Et prope mediam ad finem ripa peruenerant.* Varro de vita pop. Rom. lib. 4. *Ita huius belli horribilis finis facta.*

FINITORES, qui agrorum fines diuidunt. Plaut. Pœnulo: *Eius nunc regiones, limites, confinia determinabo, eius rei ego sum factus finitor.*

FIRMITVDO, firmitas. Cic. de Republ. lib. 1. *Habent aquabilitatem quandam, qua carere diutius vix possunt liberi, deinde firmitudinem.* Plaut. Asinariâ: *Si istam antiquam firmitudinem obtines, salui sumus.*

FISCELLVS, casei mollis appetitor; sicut *Catillo*, catillorum liguritor. Festus. Nam *fiscella*, forma est vbi casei exprimuntur.

FISSICVLARE antiqui vocabant τὸ θυοσκοπεῖν, à fisso iecoris: & θυοσκοπίαν *fissiculationem.* Apul. de Deo Socratis: *Vel somniis confirmandis, vel extis fissiculandis.* Martianus: *Fissiculatis extorum proficiis.* Idem: *Hac aruspicio exta fissiculabant, admonemia quadam.*

FITVR, pro fit. M. Cato Censorius in Q. Thermum: *Postquam diutius fitur.* Idem de L. Viturio: *Graco ritu fiebantur Saturnalia.* Prisc. lib. 8.

F L

FLABELLARE, flatu excitare, sufflare. Glossarium: *Flabello, ῥιπίζω.* Tertull. de spectac. cap. 25. *Inter se de commercio scimillas libidinum conflabellabant.*

FLABRA, venti. Lucr. lib. 5.

Inde loci sequitur calor aridus, & comes vna
Pulverulenta Ceres, & Etesia flabra Aquilonum. Idem lib. 6.
Anni tempore eo quo Etesia flabra feruntur. Ibidem:
Nam dubio procul hac aduerso flabra feruntur

Flumine Ibidem:
Tempore eo fiet quo Etesia flabra Aquilonum
Nubila coniiciunt in eas tunc omnia parteis. Ibidem:
———— *quam freta circum*
Feruiscunt grauiter spirantibus incita flabris.
Virg. 2. Georg.
Ergo non hyemes illam, nec flabra, nec imbres Conuellunt.

FLACCET, languet. Afran. Diuortio: *Dispery, perturbata sum, iam flaccet fortitudo.* Ennius Thyeste: *Inflaccebunt conditiones, repudiato & reddito.* Lucil. lib. 8.
Illa est macredo si lorum longiu' flaccet.
Accius Achille: *An sceptra iam flaccent feras?* Non.

FLACCISCO, pro flaccesco. Pacuu. Chryse: *Interea loci flucti flaccescunt.* Sic *incuruiscere, luciscit,* &c.

FLACVIT, ἐμαράνθη, à flaccesco. Varro lib. 1. de R. R. cap. 13. *Quod enim infertur recens, minus bonum: id cùm flacuit, melius.*

FLAGITARE, olim infamium fuit, monuítque Scalig. in Festo. Cato: *Intercutibus stupris flagitatus.* h. e. intestinis probris infamatus. Hinc *Flagitium* pro infamia. Plaut. *Maiore cum flagitio reddes postea.*

FLAGRATORES, qui mercede flagris cædebantur, de quibus Plautus Mostell. *Vbi sunt isti plagipatidæ, ferritribaces viri, qui hastis trium nummorum caussa subeunt sub falas.*

FLAGRIONES, serui, verberones. Afran. Vopisco:
——— *tu flagrionibus priuinio,*
Iucunditatis plus inest in te, mihi
Quam commercatis conquisitè edulibus. Non.

FLAGRITRIBÆ, qui flagris exercentur. Plaut. Pseudolo: *Quos dum ferias, tibi plus noceas, eo enim ingenio hi sunt flagritribæ.*

FLAMEVS, quo amiciebatur nubens boni ominis caussâ, quòd eo *Flaminica*, id est, Flaminis Dialis vxor, cui diuortium facere illicitum, assiduè vtebatur. *Flameum*, φοινικίδα vocat Synesius in epistol. Ἀλλ' ἐν φοινικίδι καὶ τότε καὶ διαφανὴς ὁ χειρόφαλος χρύσεα καὶ λίθοις ἐξῆπτε τότε περιδεῖτο. Iuuenalis Satyrâ 10.
——— *sedet illa parato Flameolo.*
Lucanus lib. 2.
Lutea demissos velarũt flamea vultus.

FLAMMANDVS, flamma exurendus. Tacitus lib. 15. *Aut crucibus affixi, aut flammandi.*

FLAMMEARII, infectores flãmei coloris. Plaut. Aulularia: *Flammearij, violarij, carinarij, aut manulearij, aut murobathrarij.*

FLAMMIDVS, φλογώδης. Apul. de Deo Socratis: *Quin in eo quoque aere animalia gignerentur, vt igni flammida, in vnda fluxâ, in terra glebulenta.* Ibid. *Igitur terrena nequaquam; deuergunt enim pondere: sed nec flammida.* Et de mundo: *Namque humidis arida, & glacialibus flammida confundit.*

FLAMMIGARE, φλογίζειν, flammas eructare. Gell. lib. 17. cap. 10. & Macr. lib. 5. cap. 17. *Pindarus veritati obsequutus dixit quod res erat, quódque oculis deprehenditur, interdiu fumare Ætnam, noctu flammigare.*

FLAVISSÆ, thesauri antiquis.

Varro, epistolâ ad Seruium Sulpitium: *Quintum Valerium Soranum solitum dicere, quòs thesauros Graeco nomine appellaremus, priscos Latinè flauissas dixisse, quod in eas non rude as argentúmque, sed flata signataque pecunia conderetur.* Gell. lib. 2. cap. 10.

FLEMINA, cùm è labore viæ sanguis defluit circa talos. Fest. Plaut. Epidico: *Ita dum te sequor, lassitudine me inuaserunt miserum in genua flemina.*

FLERE OCVLIS, longo ac largo fletu corrumpere. Apul. Metam. lib. 5. *Locúmque illum quo fuerat Psyche deserta festinantes adueniunt, ibique deflebant oculos, & plangebant vbera.*

FLETVS, actiuè, pro flens, lacrumans. Apul. lib. 7. Metam. *Nam mater pueri mortem deplorans acerbam, fleta ac lacrymosa, fuscáque veste contecta.*

FLIGI, affligi. Accius Ægystho: *Heu, cuiatis stirpem funditus fligi studet.* Idem ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: *Nec perdolescit, fligi socios morte, campos contegi.* Liuius Ægystho: *Ipse se in terram fligit, saucius cadens.* Lucr. lib. 2.

—— nam cita supernè
Obuia cum flixêre, fit vt dispersa repentè Dissiliant.

Hinc *flictus*. Auson. epistol. ad Paulin.

Cymbala dant flictu sonitum.

Cic. 2. Nat. *Lapidum flictu elici ignem sæpe videmus.*

FLOCCI, nihili. Plaut. Epidico: *Dum ego tibi placeam, atque obsequar, meum tergum flocci facio.* Terent. Eunucho: *Inuidere omnes mihi, ego non flocci pendere.*

FLOCES, fex vini. Cæcil. Polumenis: *Ego neque florem, neque floces volo, vinum volo.* Gell. lib. 11. noct. Attic. cap. 7. *Cùm dicere vellet, inopi quendam miseróque victu viuere, & furfureum panem esitare, vinúmque eructum ac fœtidum potare; hic, inquit, eques Romanus apludam edit, & floces bibit.* Ibidem: *Item floces audierat priscâ voce significare fecem è vinaceis expressam, sicuti fraces ex oleis: idque apud Cæcilium in Polumenis legerat.*

FLORARE, & DEFLORARE, florem decerpere, eligere. Symmach. lib. 5. epist. 80. *Vt ex omnibus quadrigis quas scripsisti esse venales, præstantiores cursu, & genere pollentes defloret electio.*

FLVCTI, pro fluctus. Pacuu. Chryse: *Interea loci flucti flaccescunt, silescunt venti, mollitur mare.* Accius Clytemnestra: *Flucti immisericordes iacere, & atra ad saxa illidere.* Non.

FLVCTIFRAGVM littus, in quo fluctus franguntur. *Fragi* enim antiquis frangi. Lucr. lib. 1.

Denique fluctifrago suspensæ in littore vestes
Vuescunt, eædem dispansæ in sole serescunt.

Sic *frangi fluctus* lib. 6. dixit Lucretius, quod Homerus expressit Iliados δ.

Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης Ὄρνυτ᾽.

FLVCTVATIM, iactanter, solutè. Afran. Pompâ: *Tene tu, in medio nemo est, magnificè volo & fluctuatim ire ad illum, accipe hoc segmentum, & sustine.*

FLVMICELLVS, fluuiolus. Innocent. de cas. liter. *Inter montem & mon*

& montē viam habet, sub via flumicellū, & trans flumicellum aquam viuam.

F l v m i n e a, flumen, fluuius. Innoc. de cas. liter. *Subtus fluminea transiens, & sub flumineam posita vinea.* Idem: *Super se autem vallem, & in ipsa valle aqua viua circa flumineam.* Idem: *Sub se casa flumineam habet finem facientem.* Ibidem: *Super se montis iugum, & in ipsum iugum fluminea excurrit.*

F l v o n i a Iuno, mulieribus culta, quòd eam sanguinis florem in conceptu retinere putabant. Fest.

F l v o r, ῥεῦμα, fluxus. Apul. Apolog. *Nam vt Epicurus, profecta à nobis imagines velut quadam exuuia iugi fluore à corporibus manantes.* Symm. lib. 6. epist. 64. *Purgatorio medicamento aluum te purgasse scripseras, vt fluor oculorum tuorum cum cætero onere decederet.*

F l v s t r a, μαλακία, cùm in mari fluctus non mouentur: vnde verbum *deflustrare*, quod est, quietum reddere, sedare. Tertull. de pallio: *Sic & mari fides infamis, dum flabris aquæ mutantibus detranquillat probum, deflustrat intemperatum, & extemplo de decumanis inquietat.*

F l v v i a, pro fluuius. Sisenna histor. lib. 4. *Quod oppidum in excelso loco propter mare paruis mœnibus, intra duas fluuias intra Vesuuium collocatum.* Ibidem: *Transgressus fluuiam, quæ secundùm Herculaneum ad mare pertinebat.* Non.

F l v v i d a, fluida. Ouid. Metamorph. lib. 4.

—— fluuidóque cruore madentem
Induitur faciem. Lucr. lib. 2.
Nam quicquid fluuidum est è leuibus atque rotundis *Est.*

F O

F o c i l l a r i, pro focillare, fouere. Varro de vitâ pop. Rom. lib. 2. *Propter secundas sublato metu, non in commune spectant, sed suum quisque diuersi commodum focillatur.* Non.

F o c v l a, nutrimenta. Plaut. Persâ: *Nam iam intus ventris fumant focula.* Idem Captiueis: *Iuben' an non iubes adstitui aulas, patinas elui, laridum atque epulas foueri foculis feruentibus.*

F o d a r e, seu f o d i c a r e, fodere, stimulare. Cic. Tusc. quæst. lib. 3. *Non est enim in nostrâ potestate, fodicantibus iis rebus, quas malas opinemur.* Ennius lib. 7. Annal.

Illyrici restant sicis Sibynísque fodantes. Fest.

F o e t i s, pro fœtibus. Accius Bacchis: *Vbi sanctus Cytheron frondet viridantibus fœtis.*

F o l l i c v l a r e, seu f o l l i m e n, ἀσκωμα, pars remi, quæ folliculo est tecta. Fest. Hinc *Vita follicularis.*

F o l l i c v l v m, pro humano corpore. Lucil. Satyr. lib. 26. *Ego quis sum, & quo folliculo sum indutus, non quæro.* Arnob. aduersùs gentes lib. 2. *Nihil est nobis promissum ad hanc vitam, nec in caruncula huius folliculo constitutis, opis aliquid sponsum est, auxiliíque decretum.* Eodem modo Græci θύλακον vsurpant. Theodoretus de Martyribus lib. 8. Οὐδὲ γὰρ Ἀνάξαρχος ἐκεῖνος, ὃς ὑπέροις πτισσόμενος σιδηροῖς, ἔλεγεν, ὡς φασιν: πτίσσε τὸν Ἀναξάρχου θύλακον, Ἀνάξαρχον γὰρ οὐ πτίσσεις.

Z 3 Et

Et Diogenes Laërtius lib. 9. in Anaxarcho: πτίσσε τὸν Ἀναξάρχου θύλακον, Ἀνάξαρχον δ' οὐ πλήττεις. Quod ad verbum expressit Tertullianus Apologetico cap. vlt. *Anaxarchus cum in exitium ptissanæ pilo contunderetur. Tunde, tunde, aiebat, Anaxarchi follem, Anaxarchum enim non tundis.*

FOLVS, holus antiquè. Fest. Sic *fostia, fircus, fedus*, pro hostia, hircus, hedus. Vide princip. litt. F.

FONTANA, fons. Innoc. de cas. literar. *Sub se habet fontanam, quæ interpretatur terminus cursorius.* Idē: *De latus sinistrum alias fontanas sub se habet.* Hinc *Fontaneus*. Innoc. *Fontaneâ parte requiras, & per aquam viuam descendentem.*

FORAGO, filum, quo textrices diurna opera distinguunt. Fest. Symmach. lib. 6. epist. 67. *Renuncias stagna verrentibus, & residens aut obambulans inter pensa & foragines, has solas arbitraris sexus tui esse delicias.*

FORARE, pro perforare. Sidon. lib. 9. epist. 13.

Acuis quibus furorem
Bene ficta plaga cocco:
Iaculóque iam forante
Cruor incruentus exit.

FORAMINA, pro paruis foribus. Cic. 1. Tuscul. *Nam nunc quidem illa foramina, quæ patent ad animum à corpore callidissimo artificio naturæ fabricata sunt.* Sisenna histor. lib. 4. *Neque porta, neque vllum foramen erat, qua posset eruptio fieri.* Hinc *foraminatus*. Sidon. lib. 3. epist. 3. *Alij cæsim atque punctim foraminatos circulos loricarum digitis liuescentibus metiuntur.*

FORBEA, φορβὴ, omne genus cibi, quo calido vescimur. Fest.

FORCILLO, depravo. Plaut. Pseudolo: *Tu inuentus verò meam qui forcilles fidem?*

FORDA, bos prægnans. Ouid. 2. Fast. *Forda ferens bos est, fœcundaque dicta ferendo.*

Vnde *Fordicidia* sacra, quibus prægnantes publicè boues immolabantur. Varro lib. 5. de L. L. Cato lib. 2. de R. R. cap. 5. Celebrabantur VII. Calend. Maij.

FORIA, stercora liquidiora. Hinc *conforire*, stercoribus inquinare. Pompon. Macco: *Conforisti me Diomedes.* Varro epist. ad Fusium: *Quintiporis Clodiani poëmata ac foria gargaridians dices: ô fortuna, ô fors fortuna.* Non.

FORICÆ, cloacæ publicæ. Iuuenal. Satyra 3.

——— inde reuersi
Conducunt foricas, & cur non omnia?

FORINSECVS, exteriùs. Apul. lib. 3. *Paulatim terram resultat, mox in altum sublata forinsecus totis alis euolat.* Idem lib. 4. *Prius maluit rerum singula per latiorem fenestram forinsecus nobis scilicet rapienda dispergere.* Sidon. lib. 1. epist. 2. *Si actionem diurnam, quæ est forinsecus exposita, perquiras.* Et lib. 2. ep. 2. *Huic basilicæ appendix piscina forinsecus connectitur.*

FORIOLVS, solutæ ventris, qui foria facilè emittit. Laber. Panilicis: *Foriolus esse videris in coleos cacas.*

FORIS, pro fores, in vnitatis numero. Plaut. Casinâ: *Nunc huc meas fortunas eo questum ad vicinas: sed foris concrepuit, atque ea ipsa eccum egreditur.* Idem eadem: *Cupio illam operam seni surripere, forem obdo,*

do, ne senex me opprimat. Horat. lib. 1. Serm.

——*pugnis cæsus, ferróque petitus Exclusus fore.*

Ouid. 2. Fastor.

——*custos in fore nullus erat.*

Plaut. Amphitr. *Orationem comprimam, crepuit foris.* Idem: *Sed foris concrepuit nostra.* Varro γεροντοδιδασκάλῳ: *In quibus Libyca citrus fasciis cingit forem.* Apul. lib. 1. Metamor. *Ego verò adductâ fore, pessulisque firmatis.* Idem lib. 9. *Iam forem pulsare validiùs.*

FORIS AGRVM, pro extra. Auctor de limitibus: *Constitutus sit fluuius qui foris agrum non vagatur.*

FORMA, pro lege. l. forma. ff. de censib. l. decernimus. C. de sacros. Eccles. l. formam. C. de offic. præf. præt. Orient. l. 3. C. de canon. largit. lib. 10. Græci *Typum* vocant in nouell. 165. 166. 167. 168.

FORMIÆ, hormiæ, nauium tutæ stationes: vnde *Formiæ* oppidum appellatum, quòd illic portus esset tutus, quò nauigantes cursum dirigerent.

FORMICALIA SACRA, quibus far in fornaculis torrebant. Fest.

FORMICINVS gradus, tardissimus. Plaut. Menæchmis: *Atque eccum incedit, mouet formicinum gradum.*

FORMOSITAS, pulchritudo. Apul. lib. 4. *Inaccessæ formositatis admiratione stupidi.* Ibid. *Iam faxo etiam huius ipsius illicitæ formositatis pœniteat.* Idem lib. 6. *Tunc conferens pyxidem Proserpinæ: petit de te Venus dicito, modicum de tua mittas ei formositate.*

FORMVCAPES, forcipes dictæ, quòd formum, hoc est, calidum, capiant.

FORMVS, calidus. Vnde *formucapes*, quæ postea forcipes. Arnob. lib. 2. *Nec ij formis erubescerent masculorum calamistris vibrare cæsariem.* Item *formidolosus*, à formo, id est, sanguine, *cùm se à cute, vel à præcordio contrahit sanguis. Nam timor sanguinem gelat, qui coactus gignit formidinem.* Verba sunt Isidori lib. 10. quæ etiam illud 3. Æneid. illustrant: ——*gelidúsque coit formidine sanguis.*

FORNACATORES, qui in balneo accendendi ignis curam habent; à fornace. Vnde & *Fornacarius*, qui fornacem custodit. Paulus ff. lib. 33. t. 7. l. 13. *Instrumento balneario legato, etiam balneatorem contineri Neratius respondit: continetur autem & fornacator.* Vlpianus ad edictum 18. ff. ad legem Aquil. l. 29. *Si fornacarius seruus coloni ad fornacem obdormisset.*

FORNICARE, in fornicis modum efformare. Sidonius lib. 1. epist. 5. *Quos antiquitas è fundamentis adusque aggerem calcabili silice crustarum crypticis arcubus fornicauit.*

FORNVS, fornax, seu furnus. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Cocula quæ coquebant panem primum sub cinere, postea in forno.* Non.

FORTIS, pro formosa. Plaut. Milite: *Ecquid fortis visa est.* Idem Bacchid. *Sed Bacchis etiam tibi fortis visa est.*

FORTIS, diues. Plaut. Trinum. *Eum sororem despondisse in tam fortem familiam.* Lucil. lib. 30. *Omnes formosi fortes, ergo improbus es tu.* In XII. Tab. SANATIBVS. IDEM. QVOD. FORTIBVS. IOVS.

IOVS. ESTO.

FORTVNAS, pro fortunæ. Næuius bel. Punici lib. 1. *Venit in mentem hominum fortunas.* Sic Liuius odyſſeâ: *Atque [eſcas] habemus mentionem.* Ibidem: *Nam Diua [monetas] filiam docuit.* hoc eſt, μνημοσύνης. Ibidem: *Mercurius, cúmque eo filius [Latonas.]* Lucr. lib. 4.

Cùm iam deſtiterant ea ſenſibus vſurpare, ac
Relliquias tamen eſſe [vias] in mente patentes.

Accius Phœniſſis: *Neque vlla interea finis [curas] datur.* Priſc.

FORTVNATIM, proſperè. Ennius 2. Annal.

Me regat æqua fides regno, vobiſque Quirites
Res fortunatim, feliciter, ac benè vortat.

Non. Plaut. *Si dederit Iupiter, vt fortunatim omnia ſuccedant.*

FORVM, pro forium Plautus dixit: vt *marum*, pro marium, apud Priſcianum Næuius. Plaut. Curculione: *Placidè egredere, & ſonitum prohibe forum, & ſtrepitum cardinum.*

FORTVNASSINT, proſperent. Afranius Emancipato: *Deos ego omneis vt fortunaſſint precor.* Plaut. Trinummo: *Dy fortunabunt noſtra conſilia.* Cic. ad Curionem: *Tibi patrimonium Dy fortunent.*

FORVS, pro forum. Pompon. Petitore: *Balneum, forus, macellus, fana, portus, porticus.* Lucil. Satyr. lib. 3.

Romanis ludis forus olim ornatu' lucernis.

Charifius lib. 1. Gloſſarium, *Forus*, ἀγορά, ὁ φόρος.

F R

FRACCESCERE, friari, putefieri vetuſtate. Varro lib. 1. de R.R. cap. 55. *Hæc de quâ fit oleum congeri ſolet aceruatim per dies ſingulos in tabulatâ, vti ibi mediocriter fracceſcat, ac primus quiſque aceruus demittatur per ſerias ac vaſa olearia ad trapetas.* Idem cap. 13. *Quod enim infertur recens minus bonum, id cùm fracuit melius.* Et cap. 55. *Olea lecta ſi nimium diu fuit in aceruis, caldore fraceſcit, & oleum fœtidum fit.* Cato de R.R. cap. 64. *Factores volunt, vt in tabulato diu ſit, vt fracida ſit.*

FRAGESCERE, frangi. Accius Euryſace: *Nunquam erit immanis, cùm meâ operâ extinctum ſciat, qui trageſcat.* Item Ægyſtho: *Neque fera hominum pectora frageſcunt donec vim perſenſerint imperij.* Non.

FRAGIVM, fractura. Apul. 9. *Tunc vxor egregia diras deuotiones in eum precata, & crurum ei fragium abominata.* Plaut. Amphitruone: *Nam ſi me irritaſſis, lumbi fragium hinc auferes.*

FRAGMEN, fruſtum. Auctor de agrim. *Nam alios tegularum fragminibus circumcalcauimus.*

FRATILLI, κρόσσοι, villi ſordidi in tapetis. Feſt.

FRATRARE, & FRATERCVLARE puerorum mammæ dicuntur, cùm primùm incipiunt tumeſcere, quòd fratres pares oriantur. Plautus: *Tum mammulæ primùm ſororiabant. illud volui dicere fraterculabant.* Feſt.

FRATRES, puellæ blandientes interdum ſuos vocabant amatorculos, & eos, quibus cum conſueuerant.

uerant; vt contrà adolescentuli suas cum quibus caput collimabant amicas, *sorores* blandè appellabant. Tibull. lib. 3. Eleg.

Hac tibi vir quondam, nunc frater casta Neara
Mittit, & accipias munera parua rogat. Propert. lib. 2.
Cùm tibi nec frater, nec sit tibi filius vllus,
Frater ego tibi sum.

Martial. ad Ammianum:

O quàm blandus es Ammiane matri!
Quàm blāda est tibi mater Ammiane!
Fratrem te vocat, & soror vocatur.

Seneca in Phædrâ: *Velme sororem Hippolyte, vel famulam voca.* Petron. Arbiter: *Recipies, inquam, neruos tuos, si triduo sine fratre dormieris.* Idem: *Si nō fastidis fœminam ornatam, & hoc primùm anno virum expertam concilio tibi, ô iuuenis, sororem. Habes & tu quidem fratrem, neque enim me piguit quærere, sed quid prohibet, & sororem adoptare, eodem gradu venia?*

FRAVSVS SIT, fraudem commiserit, vel fraudatus sit. Plaut. Asinariâ: *Non placet, metuo in commune, fraudem ne quam frausus siet.* Liuius lib. 23. *Qui capitalem fraudem frausi, quique pecunia iudicati in vinculis essent.*

FRAXARE, vigiliam circumire, quòd eo labore homo frangatur. Fest. Vnde *Fraxatores*, vigiles, quos Græci dicunt περιπολουμένους, ac *Circitores* Latinè posśūt ad verbum vocari. Pro eo qui hortum frequenter obit ne fures intrent, *Circitorem* inuenimus vocatum in Priapeiis:

Quid mecum tibi circitor moleste?
Ad me quid prohibes venire furem?

Et *stator* idem Petronio: *Nec libidinem, inquiens, concitant, nisi aut seruos viderint, aut statores altiùs cinctos.*

FRENDERE, ἐρείκειν, frangere. Pacuu. Antiopâ: *Fruges frendo solas, ac sicco robore.* Serenus Samonicus cap. 3. *Copia farris vti fredentibus edita saxis.* Attius Troadibus: *Saxo fruges frendam.* Hinc *nefrendus*, vel *nefrendis*, puer, qui per ætatem dentibus frangere non potest, seu senex edentulus: & *fressa faba*, quæ Glossis ἐρεγμός. Varro lib. 1. de R.R. cap. 4. *Amisso nomine lactantis dicuntur nefrendes, ab eo quòd nondum fabam frendere possint.* Colum. lib. 2. cap. 11. *Cicera fressa bubus erui loco datur in Hispania Betica.* Cato c. 90. *Postea fabam fressam puram, & far purum facito. Frendere* etiam est ἐμπρίειν τοὺς ὀδόντας. Pacuuius:

— perditâ illuuie atque insomniâ,
Frendere noctes misera quas perpessa sum.

Plaut. Captiueis: *Nimis herclè ego illum malè formidabam, ita frendebat dentibus.* Idem Trucul. *Hoc vide, dentibus frendit, icit femur.* Virg. 8. Æneidos:

——— huc ora ferebat & illuc
Dentibus infrendens.

Idem lib. 3.

Dentibus infrendens gemitu.

FREQVENTARIVM, frequentem. Fest.

FRETVS, pro fretum. Ennius: *Crassa puluis oritur, omnem peruolat cœli fretum.* Lucr. lib. 6.

Nam fretus ipse anni permiscet frigus ad æstum.

Nouius Macco:

Dubij fauentem per fretum introcurrimus.

A a Lucil.

Lucil. Serrano: *Cæli nomine & falsi fretus.* Varro Gallo, seu Fundanio: *Inter Italiam & Siciliam est fretus inter Rhegium & Messanam.*

FRETV, pro freto. Lucr. lib. 1.
Angustóque fretu rapidum mare diuidit vndis.
Cic. Verrin. act. 5. *Vt ille in dolore cruciatúque moriens perangusto fretu diuisa seruitutis ac libertatis iura cognosceret.* Gell. lib. 13. cap. 19.

FRIARE, quod Græcis ψαίειν, est fricando spargere. Varro lib. 1. de R. R. cap. 9. *Si sit terra alba, si nigra, si leuis, cùm fodiatur facilè frietur, naturaque non sit cineritia.* Idem lib. 3. cap. 16. *Colligendum eas* (apes) *in vas aliquod, & reponendum in tecto loco & tepido, promendæ quàm maximè tempestate bona, & cinere facto è ficulneis lignis, infriandum paulò plus caldo quàm tepidiore.* Idem cap. 56. lib. 1. *Alius alìud adfriat, aut adspergit, vt Calchidicam, aut Caricam cretam, aut absynthium.* Lucr. lib. 1.
Scilicet & glebis terrarũ sæpè friatis.

FRIGEDO, pro frigore. Varro Cras credo, hodie nihil: *Atque vt igni feruido medullitus aquiloniam intus seruat frigedinem.* Non.

FRIGIT, subsilit, erigit. Accius Meleagro: *Frigit fricantem corpus aërium occultè abstruso in flumine.* Idem ibidem: *Frigit æstas rubore ex oculis fulgens flammeo.* Afran. Priuigno:
Occasione certâ mulier inuolat
In collũ, plorat, orat, occurrit nepos
Pusillus, neptis porrò de lecto frigit.
Non.

FRIGVTTIRE, vel, vt Apuleius, *fringultire*, subtiliter adgarrire. Plaut. Casinâ: *Nam quid friguttis? quid istuc tam auidè cupis?* Ennius Alceſtide: *Hæc anus admodum friguttit, nimirum se sauciauit flore Liberi.* Fulg. Placiades. Apul. Apologia: *Etiam honesta dictu sordidè blateret, ac sæpè in rebus nequaquam difficilibus fringultiat, vel omninò obmutescat.* Idem Florid. lib. 3. *Merula in remotis tesquis fringultiũt.* Et iterum Apolog. *Priuignũ meum fratrem Pontiani, vix singulas syllabas fringultientem.* Sidon. lib. 7. ep. 9. *Paucis angulatim fringultientibus.* Et lib. 9. epist. 2. *Improborum passerum fringultientes susurros.*

FRIT, spicæ supremitas appellatur Varro lib. 1. de R. R. cap. 48. *Illud autem summâ in spicâ iam matura, quod est minus quàm granum, vocatur frit.*

FRITINNIRE, pipare. Ennius annal. *Nefrende fritinni suauiter.* Varro Virgulâ diuinâ:
Et pullos peperit fritinnientes,
Quos non lacte nouo leuata pascat,
Sed pancarpineo ocymo coacto
Libamenta legens caduca victus.
Ad quos tum volucres venit pusillos
Vsque ad limina nidica esca vilis.

FRIVOLA, vasa fictilia quassa propriè. Iuuenal. Sat. 3.
——— *iam poscit aquam, iam friuola transfert*
Vcalegon, tabulata tibi iam tertia fumant.

FRONS, in mascul. Titin. Setinâ: *Quasi hermaphroditus fimbriatũ frõtem gestitas.* Cæcil. Subdititio: *Nam hi sunt inimici pessimi, fronte hilaro, corde tristi, quos neque vt apprehendas, neque vt mittas scias.* Plautus: *Nam coloratum frontem habet.* Cato de re militari: *Vna repugnatio est, fronte longo, quadrato exercitu.* Cato origi

originum lib. 5. *Postridie signis collatis æquo fronte, peditatu, equitibus, atque aliis, cum hostium legionibus pugnauit.* Non. Gell. lib. 15. cap. 9.

FRONS, pro pudore ponitur. Est enim imago quædam animi, mentis motum specie sua exprimens, dum vel læta est, vel tristis. Isidorus lib. 11. cap. 1. *Inde homo perfrictæ frontis dicitur; ideóque Genio sacram nonnulli tradunt.* Sicut enim *Iunoni brachia, pectus Neptuno, cingulum Marti, renes Veneri, pedes Mercurio, digitos Mineruæ consecrauit antiquitas*; ita *frons Genio* dicata fuit; quippe seueritatis & clementiæ index.

FRVCTI, pro fructûs. Turpil. Canephoro: *Satis fructi reddunt.* Idem Hetærâ: *Hæc si impetro abs te vt facias, satis fructi cepero ex te.* Terent. Adelphis: *Nunc exactâ ætate hoc fructi pro labore ab iis fero.*

FRVCTVIS, pro fructus. Varro lib. 1. de R. R. cap. 2. *Contrà vt caprini generis Mineruæ nihil immolarent propter oleam: quod quam læserit fieri dicunt sterilem: eius enim saliuam esse fructuis venenum.* Idem Meleagris: *Quæro vtrùm fructuis, an delectationis caussa fructus vt vendatis.* Idem ταφῆ μενίππου: *Aliquot Romæ sunt, qui cellas vinarias fructuis caussa parant, vt vendant.* Non.

FRVGES, pro Phryges dixerunt antiqui, Græcas ex Latino agro planè exstirpantes literas. Ennius annali 14.

Vi patefecerunt Fruges.

Pacuuius Ilionâ: *Profectò aut inibi est, nam iam potiuntur Frugum.* Non. Quintil. lib. 1. instit. Cic. in Oratore.

FRVISCOR ILLVD, pro fruor illo. Næuius Partu: *Nam quod magnopere quæsierunt, fruisci non queüt.* Gell. lib. 17. cap. 2. Cœlius lib. 1. *Domus suas quemque ire iubent, & sua omnia fruisci.* Non.

FRVMEN, μήρυξ. guttur, rumen. Varro Marcipore: *Deinde mittit virile veretrum in frumen, offendit buccam Volumnio.*

FRVNISCOR, & FRVNITVM prisci dixerunt, pro fruor. Lucil. Satyr. lib. 18.

——— *æquè hac fruniscor ego ac tu.*

Charisius.

FRVOR, passiuè dixerunt veteres. Varro lib. 4. Analog. *Fructus à ferendo res, & hæ quasi fundus, & hæ quæ in fundo ferunt, vt fruantur.*

FRVS, FRVNDIS, ab Ennio declinatum, annali 7. *Rurescunt frundes.* Ibidem: *Poplea frus.* Varro Parmenone: *Caditur lucus, alta frus decidit patulis ramis.* Idem Antiquit. human. lib. 15. *Frus, fœnum, messis.* Et de R. R. lib. 1. *Vnde frus ouibus & bubus fiet.* Vmbri enim & Tusci u, ferè semper pro o, efferebant; *Rurescunt frundes*, pro rorescunt frondes. Sic *Cumes, humo, funs.* Auson. Grammatico mastige. Charis.

FRVSTATIM, minutatim, per frusta. Pompon. Verre: *Ægroto, verùm illi valent, qui luctantur cum leonibus, vt te obiectes frustatim passerinum prandium.* Non. Apul. lib. 2. de asino aureo: *Quæ suis dominis parabat iuscum fartim circumcisum, & pulpam frustatim concisam.*

FRVSTILLATIM, idem. Lucil. Satyris: *Non frustillatim, nec minutatim dari.* Plaut. Curcul. *Iam ego*

te faciam, vt hic formica frustillatim differam.

FRVSTRO, pro frustror. Pompon. Maiali: *Miseret me eorum, qui sine frustis ventrem frustrarent suum.* Marcell.

FRVTEX, pro rustico. Plaut. Mostellariâ: *Nec verisimile loquere, nec verum, frutex, comesse vt quemquam quisquam absentem possiet.*

FRVTICARI, pro fruticare. Cic. ad Atticum lib. 15. *Excisa enim est arbor, non euulsa, itaque quàm fruticetur vides.* Sic Tacitus lib. 4. *Grauem & sapientem virum fuisse comperior*, pro comperio.

FRVTINAL, templum Veneris Fruti: quæ vox est detruncata ab ἀφροδίτη. Solinus: *Dum simulacrum dedicat Veneri matri, quæ Fruti dicitur.*

FRVX, frugi homo. Ennius Annal. lib. 9.

Sed quid ego hæc memoro? dictum factúmque facit frux.

Idem lib. 17.

Si luci, si nox, si mox, si iam data sit frux. Prisc. lib. 6.

FRVX, frugis, à quo fruges. Auson. Monosyll.

Ante equidem campis quàm spicea suppeteret frux.

F V

FVAM, pro sim, vel fiam. Ennius Hectoris lytris: *At ego Omnipotens te posco, vt hoc consilium Achiuis auxilij fuat.* Titin. Fulloniâ: *Perij hercle vero Tiberi, nunc tecum obsecro, vt mihi subuenias, ego ne maialis fuam.* Afran. Promo: *Caue ne pendeas, si fuas in quæstione.* Pacuu. Duloreste: *Responsa explanat, mandat ne matri fuat cognoscendi vnquam, aut intuendi copia.* Liuius Herm. *Obsecro te Anticile, matri ne quid aduorsus fuas.* Non. In XII. Tabulis: SERVILIS. VNCTVRA. CIRCOMPOTATIO. QVE. QVOM. FONVS. EXSEQVIANTOR. VINEIVE. RESPERSIO. NEC. FVAT. Lucr. lib. 4.

Tantaque in his rebus distantia differitásque est,
Vt quod aliis cibus est, aliis fuat acre venenum.

Idem lib. 5.

Quanta hæc quaque fuat, tanta hinc videatur in alto.

Plaut. Captiueis: *Si abeamus hinc, si fuat occasio.* Idem Amphitruone: *Nec quisquam tam audax fuat homo, qui obuiam obsistat mihi.* Ibidem: *Istuc si fuat, illum sanè non esse oportuit.* Eâdem: *Istuc si fuat, Amphitruones fitote gemini.* Et Bacchidibus: *Caue tibi ducenti nummi diuidia fuant.* Milite: *Quid fuat me nescio.*

FVCILIS, falsa, à fuco. Sicut ab herbâ *herbilis*. Fest.

FVERET, pro esset. Lucr. lib. 3.

In dubio fueret vtrorum ad regna cadendum. Idem lib. 5.

Quàm commune malum fueret fœdúmque futurum.

FVGIT vinum, pro deterius fit, vappescit. Cic. offic. lib. 3. *Si quis vinum fugiens vendat sciens.*

FVISSE antiqui rem dicebant pro periisse. Virg. Æneid. lib. 2. *Fuimus Troes.* Plaut. Capt. *Nunc illud est cùm me fuisse quàm esse nimio mauelim.* Et Trucul. *Ita tibi penè fuit Phronesium.* Apul. lib. 8. *Equisones, opilionésque & bubsequæ, fuit Charite nobis.*

FVLGIT,

Fvlgit, pro fulget. Lucil. Satyr. lib. 7.

Primum fulgit, vti caldum ex fornacibu' ferrum.

Lucr. lib. 6. (*multa*

Fulgit item nubes ignis cùm semina

Excussere. Idem lib. 5.

Multa videmus enim cœlestibus incita flammis

Fulgere, cùm cœli donauit plaga vapores. Idem:

Fulgit item cùm rarescunt quoque nubila cœli.

Pompon. Macco sequestri: *Simile est, quasi cùm è cœlo fulgit propter lunam lucifer.* Accius Bacchis: *Lætum in Parnasso inter pinos tripudiantem, in circulis ludo atque tædis fulgere.* Pacuu. Medo:

Lingua bisulca iactu crispo fulgere.

Lucil. Sat. lib. 11.

Conuentus pulcer braca saga fulgere torques

Manli. Non.

Fvlgorire, fulgorem facere. Næuius Sangâ: *Suo sonitu claro fulgorinit Iupiter.* Fest.

Fvlgoritvm, fulmine tactum. Lucil. Sat. lib. 26. *Luporum exactorem, siluanum & fulgoritarum arborum.* Non. Plaut. Trinummo: *Nam fulgoritæ sunt hîc alternæ arbores, sues moriuntur anginâ hîc acerrumâ.* Senec. quæst. nat. 2. cap. 21. *Quid quòd omnibus fulguritis odor sulphureus est.* Apul. de Deo Socratis: *Postremò cuncta ariolûm præsagia, tonitruum piacula, fulgoritorum bidentalia, carmina Sibyllarum.*

Fvlgvratores, fulgurum inspectores. Cato de moribus Cl. Neronis: *Haruspicem fulguratorem si quis adducat.* Cic. de Diuinat. lib. 1. *Non intelligis eadem vti posse & aruspices, & fulguratores, & interpretes ostentorum?*

Fvlmentvm, & **fvlmenta**, æ, fulcrum lecti. Varro: *Fulmenta lectum scandunt.* Lucil. lib. 4. Satyr.

Sufficit huic clauis fulmentas quattuor addit.

Idem lib. 28. *Fulmentas clauis aneis subcudere.* Plaut. Trinummo: *Fulmentas iubeam supponi foco.*

Fvneræ apud Romanos dicebantur, quæ sanguine defuncto proximæ funeris ergò lessum faciebant, & veris lacrymis funus prosequebantur (nam præficæ planctus tantùm, non doloris sunt principes) seu quæ proxima ad funus consanguinitate accedebant, & ad quas funus ipsum pertinebat: vt sunt mater, soror, vxor, auia, socrus, filia, neptis, fratris & sororis filia. Has Solon terminat ἐντὸς ἀνεψιαδῶν, id est, citra fratris aut sororis nepotes; vocátque ἐπικηδείους: κῆδος enim funus. Igitur decemuiri, cùm leges Solonis, adiuuante interprete Hermodoro Ephesio, in Latinum conuerterent, τὰς ἐπικηδείας Solonis *Funeras* appellarunt. Ennius apud Cic.

Nemo me lacrymis decoret, neque funera fletum

Faxit. Cur? volito viuu' per ora virûm.

Virg. 9. Æneid.

——— nec te, tua funera, mater

Produxi pressive oculos, aut vulnera laui,

Veste tegens.

Fvnerepvs, funambulus, χειροσόφος. Apul. Florid. *Nam si mimus es, riseris: si funerepus, timueris:*

ris: si comœdia est, faueris: si philosophus, didiceris. Ibid. *Comœdus sermocinatur, Tragœdus vociferatur, funerepus periclitatur, praestigiator furatur.*

Fvngi officivm, pro officio. Lucil. Sat. lib. 1.

Munus tamen fungi & muros seruare potissent.

Turpil. Epiclero: *Sed vola, vt familia nostra officia fungatur sua.* Titin. Geminâ: *Ædepol hominis ignaui functus officium.* Lucil. lib. 5. *Liuius pauper ait se ingentia munera fungi.*

Pacuu. Duloreste: *Nonne officium fungor vulgi, atque agrè madefactum feram.* Non. Terent. Heautont. *Clitipho hominis & frugi & temperantis functus officium.* Idem Adelphis: *Æschinus neque boni, neque liberalis functus officium est viri.* Idem Phormione: *Functus adolescentis est officium liberalis.* Plaut. Trinummo: *Sequere hâc me gnata, vt munus fungaris tuum.* Idem Menæchmis: *Nam parasitus octo hominum munus facilè fungitur.* Suetonius Octauiano Augusto cap. 35. *Quo autem lecti probatique, & religiosius, & minori molestiâ senatoria munera fungerentur.*

Fvnis aurea, in fœmin. Lucr. lib. 2.

Haut (vt opinor) enim mortalia saecla supernè
Aurea de cælo demisit funis in arua.

Fvratrina, furtum. Apul. lib. 6. *Sed obseruatis omnibus, furatrina facili flauentis auri mollicie congestum gremium.* Idem lib. 8. *Et puellae, si vellet, quamquam velle non posset, furatrinâ coniugalis incommodaret rudimentum.* Et lib. 10. *Et diu quidem pulcherrimè mihi furatrinæ procedebat officium.*

Fvres serui dicti. Virg. Bucolicis:

Quid domini faciant, audent cùm talia fures?

Terent. Eunucho: *Cedo alios, vbi centurio est Sanga, & manipulus furum?*

Fvriare, in furorem concitare. Horat. lib. 1. oda 25.

Quum tibi flagrans amor & Cupido,
Quæ solet matres furiare equorum,
Sæuiat circum iecur vlcerosum.

Fvstvarivm, pœna militaris, quâ qui deliquerant militum fuste feriebantur. Liuius lib. 5. *Fustuarium meretur, qui signa relinquit, aut præsidio decedit.* Cic. Philip. 3. *Nam si ille consul, fustuarium meruerunt legiones, quæ consulem reliquerunt.* Polybius: ξυλοκοπῶται δὲ, καὶ ὁ κλέψας τι τῶν ἐκ τοῦ στρατοπέδου, καὶ μὴν ὁ μαρτυρήσας ψευδῆ παραπλησίως.

Fvtare, arguere; vnde *Confutare.* Plaut. Trucul. *Id quoque interim futatum nomen commemorabitur.* Cato posuit pro sæpius fuisse. Fest.

Fvtilè, futiliter. Ennius Phœnice: *Vt quod factum est futilè amici nos feramus fortiter.* Non.

Fvtile Lutatius Grammaticus ait esse vas lato ore, fundo angusto, quo vtebantur in sacris Deæ Vestæ: quoniam enim aqua ad sacra Vestæ in terra non ponitur (quod si fiat piaculum est) excogitatum est vas, quod stare non posset, sed compositum statim funderetur. Hinc homo commissa non retinens *futilis* dicitur.

Fvtvrvm fvisse. Eutrop. lib. 3. *Nec dubium est vltimum diem illum*

lum Romani status futurum fuisse, si Hannibal mox post victoriam ad peruadendam vrbem contendisset.

G

G, & C, inuicem commutârunt antiqui: *acitare* dicentes, pro agitare, *calbei*, galbei, *cerrones*, gerrones, *culiocæ*, gulioc æ, *clucidatum*, glucidatum. In lege Numæ Pomp. AGNOM FOEMINAM, pro agnum. In XII. Tabulis: NEI CVM EO PACIT, pro pagit, seu pangit. In libris augurum: INTEREA CONRECIONE, CORTVMIONE. Similiter in antiquis marmoribus & numismatis: *Curges, Calba, Cabinus, Oculnius*, pro gurges, Galba, Gabinus, Ogulnius. *Germalum* montē Romæ nominat Varro lib. 4. de L. L. *Cermalum* Fest. *Ancras* arborum interualla Festus, *Angras* Isidorus. *Caius* vulgo, *Gaius* in Pandectis Florentinis. *Gummi* communiter, *cummi* Cinna & Cato, à Græco κόμμι. *Vaca* oppidum, & *Vacenses* Salustio: *Vaga*, & *Vagenses* Plutarcho & Ptolomæo, quibus pleraque Salustij exemplaria accedunt. Præterea *Sigambri*, *Nongea*, *Nonagriâ*, *Lygurgus*, habent veteres libri; pro quibus iam dicimus Sicambri, Noncæa, Nonacria, Lycurgus.

G, pro N, ponebatur apud antiquos, sequente videlicet alio g, aut c, aut n, de quo Varro lib. 1. Analog. *Aggulus, aggens, agguilla, iggerunt*: in eiusmodi Græci & Attius noster binam g, scribunt, alij n, & g, quod in hoc veritatem facilè videre non est. Similiter *agceps*, & *agcora*. Prisc. lib. 1. Ita *stagneum*, pro stanneum. Plautus: *Muriaticam autem video in vasis stagneis*. Fest. Scribonius Largus: *Pyxide stagneâ, vase stagneo*. Glossarium: *stagneum*, κασσιτέρινον.

G A

GABALVS, crux. Gloss. βάσανος. Varro ἄμμον μετρεῖς, περὶ φιλαργυρίας: *Nos barbari, quòd innocentes in gabalum suffigimus homines, vos non barbari noxios absoluitis*. Non.

GALBEVM, & GALBANVM (vnde *Galbanatus* Martiali) ornamenti genus, quo delicatiores vs. Cato originum lib. 7. *Mulieres opertæ auro purpuráque arsineâ: rete, diadema, coronas aureas, rusceas, fascias, galbea, lineas pelles, redimicula*. Fest.

GALBVLVS, vel GALGVLVS (vtroque enim modo dicitur) πυρήν, nux Cyparissi. Varro lib. 1. de R. R. cap. 40. *Non enim galbuli qui nascuntur, id est, tanquam pilæ paruæ corticeæ, id semen: sed in iis intus primigenia semina dedit natura.*

GALEOLA, vasa sinuosa. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Vbi erat vinum in mensâ positum, aut galeola, aut sinum*. Non.

GALLA, vile potionis genus. Lucil. Satyr. lib. 25.

Quin gallam bibere, ac ruges conducere ventri
Farre aceroso, oleo decumano, pane coëgit
Cumano. Fest.

Galla item sutorium instrumentum, quod ὀπήτιον, seu subulam vocamus. Macr. Saturnal. lib. 2. cap. 2. *Plancus in iudicio fortè amici cum mole*

molestum testem destruere velles, interrogauit (quia sutorem sciebat) quo artificio se tueretur? ille vrbanè respondit, Gallam subigo: sutorium hoc habetur instrumentum,&c.

GALLARE, bacchari. Varro Eumenidibus: *Nam quæ voluptas hîc adest gallantibus? quæ casta vestis?* Idem ibidem: *Cum illò aduento video Gallorum in templo frequentiam, qui dum esset iam hora Deam adlatam imponerent ædis signo: sic Deam gallantes vario retinebant studio.* Non.

GALLVLASCERE, pubescere. Nouius Exodo: *Puerum mulieri præstare nemo scit quanto melior sit, cuius vox gallulascit, cui iam ramus roborascit.* Idem.

GAMMAM vocant rei agrimensoriæ autores limitem lapidem ad figuram literæ Γ exstructum. Hygen. de limit. constit. *Gamma de petrâ siccâ constructa.* Autor agrim. *Vsque ad collem exit, non grandes fines habet, in gamma iacet.* Frontinus lib. 2. *Termini si transuersi positi fuerint gammam faciūt.* Sic. Flacc. de cond. agr. *Aliquando etiam petras occurrentes in finibus notatas inuenimus, & quasdam notas habentes in versuris gammas.* Idem: *In versuris notatæ sunt, aut decusses inueniuntur, aut gammæ.* Xenophon lib. 7. Cyri pæd. Συστάντες τὴν ἑαυτῶν φάλαγγα, ἐπικαμπτὴν εἰς κύκλωσιν, ὅπως ὥσπερ γάμμα ἐπικέκαμφθεν τὴν ἑαυτῶν τάξιν ποιήσαντες. Hinc *Gammatus.* Latinus & Mysrontius de finib. reg. *In quibus alij gammati, alij velut locorum natura permisit, ita positi sunt.* Iidem: *Quæ tamen vicem limitum exspectant à regammantibus lineis, vel percurrente rigore.* Autor de limit. *Si in termino inueneris suæ normæ facturæ designat limitem gammatum.* Innoc. *Limes gammatus currit*, hoc est, tortuosus.

GANGRÆNA, cancer. Lucil. Satyr. lib. 1.

Serpere vti gangræna mala ad quem herpestica posset.

Varro de vita pop. Rom. lib. 3. *Quo faciliùs animaduertatur per omnes articulos populi hasce mali gangrænam sanguinolentam permeasse.* Idem περὶ ἐξαγωγῆς: *Cùm sciamus digitum præscidi oportere, si ob eam rem gangræna non sit ad brachium ventura.* Idem.

GANEVM, vel GANEA, locus vinolentiæ & libidini aptus. Varro Sesquiulysse: *Qui se in ganeum accensum coniecit amicæ.* Terent. Adelphis: *Vbi ego illum quæram? credo abductum in ganeum.* Cic. in Pisonem: *Paulisper stetimus in illo ganearum tuarum nidore atque fumo.* Hinc *ganeo*, qui geneas frequentat. Cic. in Catilinam: *Quis ganeo, quis adulter, quæ mulier infamis? quis corruptor iuuentutis est?* Varro Modio: *Hoc interest inter Epicurum & ganeones nostros, quibus modulus vitæ est culina.* Idem.

GANNIRE, propriè canum est, ob herorum aduentum gestientium. Varro: *Asinos rudere, canes gannire, pullos pipare.* Lucr. lib. 5. de canibus:

——— *gannitu vocis adulant.*

Hinc Homero γάννυσθαι est ob insperatum amici aduentum gestu quodam oris gaudium exprimere, odyss. μ. & iliad. ξ.

GANNIT, latrat, inaniter loquitur. Afran. Prosâ: *Gannire ad aurem*

rem nunquam didici. Lucil. Sat. lib. 7. *Eodem pacto aggannis.* Terent. Adelphis: *Quid ille gannit? quid vis? quid ais bone vir?* Plaut. Amphitr. *Oggannis.* SO. *Nec gannio, nec latro.* Idem Asinariâ: *Quin centies eadem imperem atque oggan-niam.* Glossarium: *Ganit*, λαγγεύει, σκύζει, χλευάζει. Apul. lib. 1. Metamorph. *Et statim incertum quidnam in aurem mulieris obgannuit.*

GANNITIO, & GANNITVS, canum querela & murmuratio. Fest. Lucr. lib. 5.

At catulos blandè cum linguâ lambere tentant,
Aut vbi eos lactant pedibus morsúsque petentes
Suspensis teneros imitantur dentibus haustus
Longè alio pacto gannitu vocis adulant.

GARGARIDIARE. Varro epist. ad Fusium: *Quintiporis Clodiani foria ac poemata gargaridians, dices, ô fortuna, ô fors fortuna quantis commoditatibus hunc diem!* Non.

GARVLVS homo, cordatus & acris. Varro πσευτλῶς lib. 4. *In hac ciuitate tum regnabat Dionysius, homo garulus & acer.* Idem.

GAV, pro gaudium Osci dixere: vt *cal*, pro cælo: *do*, pro domo: *pa*, pro parte: *po*, pro populo. Auson. Grammaticomastige:

Ennius vt memorat, replet te lætificum gau.

GAVDIALIS, lætus. Apul. lib. 2. Metamor. *Quo die soli mortalium sanctissimum Deum Risum hilaro atque gaudiali ritu propiciamus.* Idem lib. 8. *Quippe gaudiali fugâ detestabilem illum exsectorem virilitatis meæ relinquentem.* Ibid. *Copia lætati largioris quæsticuli, gaudiales instruunt dapes.*

GAVDIBVNDVS, nimio gaudio gestiens. Apul. lib. 8. *Salutique præsenti & futuræ soboli nouorum maritorum gaudibundus. Gaudimonium* etiam vsurpat Hieron. in proœm. Prophet. pro gaudio.

GAVLVS, nauigium pænè rotundum, ad cuius similitudinem conformatum vasis genus eiusdem nominis, ad lac excipiendum. Plaut. Rudente: *Præterea sinus, epichysis, cantharus, gaulus, cyathúsque.*

GAVNACVM, Ouidio *Gausape*, vnde Martiali *Gausapatus*, dicebatur maius sagum, quod esset vestimentum crassum. Varro lib. 4. de L.L. *In his multa peregrina, vt sagum, reno, Gallica: gaunacum, maius sagum, & amphimallon, Græca.* Aristophanes: Οἱ μὲν καλοῦσι περσίδ᾽ οἱ δὲ καυνάκην. Athen. lib. 14. Καυνάκας ἀμφιβεβλημένοι. Videatur Hesychius, & Pollux lib. 6. Ælianus de animal. lib. 17. cap. 17.

G E

GELVS, GELI, GELVM, & GELO, pro gelu. Afran. epistolâ: *Quis tu es, ventoso in loco, soleatus, intempestâ nocte, sub diuo, aperto capite, silices cum findat gelus?* Cato originum lib. 2. *Qui lignatum atque aquatum videntur ire, securim atque solum ferunt, gelum crassum exciderit, eum loro colligatum auferunt.* Accius Prometheo: *Tum profusus flumine hyberno gelus.* Prisc. lib. 6. Lucr. lib. 5.

Assiduúsque geli casus mortalibus aufert.

Idem lib. 6.

Denique sæpe geli multus fragor atque ruina.

GEMINA confidentia, par, similis. Pacuu. Hermionâ : *Par fortitudo, gemina confidentia.* Cic. pro Roscio: *Simillima ac maximè gemina societas hæreditatis est.* Idem pro Roscio Tim. *Par auaritia, similis improbitas, eadem impudentia, gemina audacia.* Idem Partit. *Memoriam, quæ est gemina litteratura quodammodo.* Horat. lib. 1. Sat. 3.

Nequitiâ & nugis proauorum & amore gemellus.

Idem lib. 1. epist. 10.

——hac in re scilicet vnâ
Multum dissimiles, ad cætera penè gemelli. Catullus:
Morbosi pariter, gemelli vtrique.

GEMINITVDO. Pacuu. Atalantâ: *Habeo ego istam qui distinguam inter vos geminitudinem.* Non.

GEMITI, pro gemitus. Plaut. Aulularià: *Tantum gemiti mali, mœstitiæ hic dies mihi obtulit.*

GEMONIÆ gradus, scalæ, vnde præcipitabantur criminum rei, de quibus Cicero in Philip. & Sueton. in Tiberio Cæs. cap. 53. *Imputauit etiam, quòd non laqueo strangulatam in gemonias abiecerit.* Et cap. 61. *Nemo punitorum non & in gemonias abiectus vncóque tractus.* Sidon. lib. 1. epist. 7. *Vncum & gemonias, & laqueum per horas turbulenti carnificis horrescens.*

GENIANVS, genialis. Varro lib. 3. de R. R. cap. 9. *Hæ nouissimæ in triclinium geninanum introierunt è culina, propter fastidium hominum, veneunt propter penuriam magno.* Heluius Cinnâ: *At me nunc geniana per salicta Bigis reda rapit citata nanis.*

Gell. lib. 19. cap. 13.

GEMVRSA, tuberculum sub minimo pedis digito, quòd euntem gemere faciat. Fest. Plin. lib. 26. cap. 1. *Et hic quidem morbus (Elephantialis) in Italia celeriter restinctus est, sicut & ille, quem gemursam appellauere prisci, inter digitos pedum nascente etiam nomine obliterato.*

GENÆ, palpebræ. Ennius Annalibus:

Pandite sulti genas, & corde relinquite somnum. Idem:
Imprimitque genæ genam.

Seruius. Ouid. 13. Metamorph. fab. 2.

Inuocat, & digitos in perfida lumina mittit,
Expellitque genis oculos.

Plin. lib. 11. cap. 37. *Palpebræ in genis homini vtrinque: sed quadrupedi in superiori tantùm genâ, volucribus in inferiore.* Extremum ambitum genæ superioris antiqui *Cilium* vocauere, vnde & *supercilia.* Idem Plinius: *Quadrupedes quæ non pariunt, inferiore tantùm genâ conniuent.* Idem: *Pisces & insecta non habent genas.*

GENERIBVS, pro generis. Accius Alcmæone: *Qui ducat? cùm te videat socerum generibus tantam esse impietatem.* Non.

GENI, pro gigni. Lucr. lib. 3.

——tanto magis inficiandum
Tantum posse extra corpus durare, genique.

GENIALES DII, quatuor elementa, vnde omnia genita. Item hospitales. Santra de antiquitate lib. 4. *Scis enim geniales homines ab antiquis appellatos esse, qui ad inuitandum & largius apparandum cibum promptiores.*

GENIANVS, vide suprà.

GENITIVVS Apollo, γενέτωρ. Cato de liberis educandis: *Nutrix hæc omnia faciebat in verbenis ac tubis, sine hostiis, vt Deli ad Apollinis genitiui aram.* Cloatius Verus ordinatorum lib. 2. *Deli ara est Apollinis γενέτορος, in qua nullum animal sacrificatur.* Macr. lib. 3. Saturn. cap. 5.

GENO, is, unt. Varro Andabatâ: *Sed quòd hæc loca aliquid genunt.* Prisc. lib. 10. Varro lib. 1. de R.R. cap. 40. *Primum semen quod est principium genendi id duplex.* Ibidem: *Quædam enim ad genendum propterea vsque adeò parua, vt sint obscura.* Et lib. 2. cap. 2. *Nam & pingues facit facillimè, & genit lac.* Et cap. 6. *Quod similes parentum genuntur eligendi & mas & fœmina.*

GENVS, pro genu. Lucil. Satyr. lib. 4.

Hæret verticulis adfixum in posteriori
Parte, atque articulis, vt nobis talu' genûsque. Non.

Cicero Arato:

Tertia sub cauda genus ipsum lumina pandit, Idem ibidem:
Ac propter læuum genus omni ex parte locatas
Paruas vergilias tenui cum luce videbis. Ibidem:
Hæc genus ad læuum nixi delapsa resedit,
Atque inter flexum genus & caput alitis hæsit.

GERARIA, ancilla, quæ gerit pueros. Plaut. Milite: *Iampridem quia nihil abstulerit, succenset geraria.*

GERDIVS, baiulus. Lucil. lib. 30.

——— *curate domi sint*
Gerdius, ancillæ, pueri, zonariu', textor. Non.

GERMANITVS, fideliter. Gl. ἀδελφῶς. Pompon. Præfecto morum: *Vt si quis amico est amicus, gaudet si quid eueniat boni, cui amicus est germanitùs.*

GERRÆ, nugæ, ineptiæ, γέῤῥαι, γέρραι. Athenienses cùm Syracusas oppugnarent atque obsiderent, crebróque gerras poscerent; irridentes Syracusani, gerras clamitabant. Hinc factum, vt gerræ pro nugis ac rebus contemptis vsurpentur. Plaut. Epidico: *Supparum aut subminiam, ricam, basilicum aut exoticum, cumatile aut plumatile, cerinum aut melinum, gerræ maximæ.* Idem Pœnulo: *Nam tuæ blanditiæ mihi sunt, quod dici solet, gerræ germanæ, lyræ lyræ.* Idem Asinariâ: *Gerræ qui sese parere huius legibus apparent profectò.*

GERVNDIIS in dum, more Græco vsi antiqui. Lucr. lib. 1.

Æternas quoniam pœnas in morte timendum.

quod Græci φεβητέον τὰς ποινὰς. Eodem libro: *Multa agendum*: πολλὰ πρακτέο. Ibidem:

Aut igitur motu priuandum est corpora.

τὰ σώματα στερητέον. Idem lib. 2.

Addendum partes alias erit.

Et lib. 3.

——— *eam faciendum est sensibus auctam.*

Cic. de senectute: *Sed notandum putaui libidinem.* Idem Catone Maiore: *Tanquam longam aliquam viam confeceris, quam nobis quoque ingrediendum sit.* Afranius Emancipato: *Optandum vxorem, quæ non vereatur viri.* Varro lib. 3. de R. R. *Eas*

haras substernendum palea. Ibidem: *Acus substernendum gallinis parturientibus.* Virg. 11. Æneid.

——*pacem Troiano ab rege petendum.*

Gervsia, curia seniorum ab ætatis vocabulo. Fest. Varro lib. 4. Analog. *Senacrdum vbi senatus, aut vbi seniores consisterent dictum, vt Gerusia apud Græcos.* Plin. lib. 35. cap. 14. *Sic Patris ædes Iouis & Herculis, quamuis lapideas columnas & epistylia circundarent: domum regiam Attali Trallibus: item Sardibus Crœsi, quam Gerusiam fecere.*

Gestibam, pro gestiebam dixit Plautus. *Gestire* autem est lætum esse, à gesticulis facilioribus dictum. Virg. 1. Georg.

Et studio incassum videas gestire lauandi.

Terent. Eunucho: *Chærea quid est, quod sic gestis? aut quid hic sibi vestitus quærit?* Cic. de Fin. lib. 2. *Quorum alterum lætitiâ gestit, alterum dolore excruciatur.* Hinc *Gestuosus* gestu multiplice luxurians. Apul. lib. 10. *Puelli puellæque virenti florentes ætatulâ, forma conspicui, veste nitidi, incessu gestuosi.* Et lib. 11. *Quod residens humeris suis proferebat, vnus è ministerio beato, gressu gestuoso.*

Gesvm, γαῖσον, graue iaculum. Varro de vita pop. Rom. lib. 3. *Qui gladiis cincti sine scuto cum binis gesis essent.* Virg. 9. Æneid.

——— *Alpina coruscant*
Gesa manu.

G I

Gibbervm, κυρτὸς, exstans & eminens. *Gibbus*, eminentia, κύρτωσις. Varro Eumenidibus: *Item Tragici prodeunt capite gibbero, cum antiqua lege ad frontem superficies accedebat.* Idem lib. 3. de R. R. cap. 9. *Gallinæ Africanæ sunt grandes, variæ, gibberæ, quas μελεαγρίδας appellant Græci.* Idem lib. 2. cap. 5. de Vaccis: *Obseruare debet, vt sine compressis malis, subsimis, nec gibberis.* Plin. *Gallinarum genus gibberum, variis sparsum plumis.*

Giberia, ex multis obsoniis decerpta. Fest. *Giberca* Gallis est caro ferina, venatu, aut aucupio capta, *Gibier.*

Gigeria, intestina gallorum cum isiciis cocta, quæ Galli *Gisier* vocant. Lucil. Satyr. lib. 8. *Gigeria sunt, siue adeò hepatia.* Non.

Gillo, Glossis Isidori Baucalis dictus, erat ampulla vitrea. Epigr. pict. mens.

Augustum penitus torret Phaetontius ardor,
Quem recreat festum gillo, facella melo.

Cassianus instit. lib. 4. cap. 16. *Si quis gillonem fictilem, quem baucalem nuncupant, casu aliquo fregerit.* Glossarium Latino-Græcum: *Gillo*, βαύκαλις.

Gingrire, anserum est; vnde genus quoddam tibiarum exiguarum ab eorum voce *gingrina*, & tibicen ipse *gingritor* appellatur. Fest. Solinus cap. 11. *Thermitanis locis insula arundinum ferax, quæ accommodatissima sunt in omnem sonum tibiarum, siue præcentorias facias, siue vascas, siue puellatorias, siue gingrinas, quæ breuiores licèt, subtilioribus tamen modis insonant.* Glossæ: *Gingriunt*, χλιῶσι ἐυζῶσι. *Gingrina*, εἶδος φωνῆς σάλπιγγος.

Git herba dicitur, quam ex Græcis alij μελάνθιον, alij μελανοσπέρμιον vocant. Pharmacopolæ vulgo *Nigellam Romanam.* Plin. lib. 19. cap. 8. *Git pistrinis, anethum & anisum culinis ac medicis nascuntur.* Ibidem: *Hoc & panis rustici crusto inspergitur, affuso ouo inhærens, vbi inferiorem crustam apio, gitque cereali sapore condiunt.*

G L

Glabro, pilis nudo. Colum. lib. 12. cap. 53. *Sues mactati vel aqua candente, vel ex tenuibus lignis flammulâ factâ glabrantur.*

Glaciare, in glaciem conuertere. Horat. lib. 3. odâ 10.

— & positas vt glaciet niues
Puro numine Iupiter.

Sic *glaciantes* auræ Val. Flaccus, quæ κρυσταλλόπηκτα φυσήματα Euripidi. Plin. lib. 24. cap. 13. *Flore eius* (aquifoliæ arboris) *aquam glaciari Pythagoras tradit.* Et cap. 17. *Coriacesiâ & Calliciâ Pythagoras aquam glaciari tradit.* Idem lib. 8. cap. 28. *Lyncum humor ita redditus vbi gignuntur, glaciatur arescitque in gemmas carbunculis similes.* Columella: *Fici ramulis glaciatus caseus iucundissimè sapit.*

Gladium, gladius. Glossæ: *Gladia,* ξίφη. Lucil. Satyris:

Herebit mucro gladiúmque in pectore totum.

Plaut. Casinâ: *Sed quom cogito, non habebat gladium, nam id esset frigidius.* Varro de R.R. lib. 1. *Latet conditum gladium.* Sic *Lituum,* & *Galerum* dixerunt. Apul. Aplogiâ 1. *Quod Pontificibus galerum, quot lituum auguribus.*

Glandium dicitur suis iugulum: ἀδὴν, χοιρὰς, ἀδ... Plin. lib. 8. cap. 51. *Interdicta cœnis abdomina, glandia, testiculi, vului, sincipita verrina.* Plaut. Curculione: *Pernam, abdomen, sumen, suis glandium.* Idem: *Sumen, sueres, spetile, callum, glandia.* Et Pseudolo: *Pernam, callum, glandium, sumen, facito in aquâ ferueat.* Item Captiueis: *Pratruncauis tribus tergoribus glandia.*

Glaucomam, pro glaucoma, quod est oculorum vitium, cuius caussâ siccitas. Plin. lib. 29. cap. 6. *Oua perdicum vlceribus oculorum, & glaucomatis medentur.* Serenus Samonicus cap. 13.

Si verò horrendum ducunt glaucomata peplum.

Plaut. Milite: *Et nos faceteis fabricis, & doctis dolis glaucomam ob oculos obiiciemus.* Sic *dogmam,* pro dogma. Laber. Cancro: *Nec Pythagoream dogmam doctus.* Prisc. lib. 6.

Gliscit, congelascit, crescit, ignescit. Pacuu. Peribœâ: *Sed nescio quidnam est, animus horrescit, gliscit gaudium.* Turpil. Philoctete: *Cum te saluum video vt volui, glisco gaudio.* Salust. lib. 3. histor. *Neque iam sustineri poterat immensum aucto mari & vento gliscente.* Plaut. Asinariâ: *Tempus est subducere hinc me, pulcrè hoc gliscit prælium.* Virg. 12. Æneid.

Haut secus accenso gliscit violentia Turno.

Gliscitur, pro gliscit. Sempron. Asellio hist. lib. 4. *Vt maior inuidia Lepido glisceretur.* Non.

Glittus, & glutus, leuis, tener. Cato cap. 45. *Locus bipalio subactus siet, beneque glutus siet.*

Plin. lib. 17. cap. 18. *Quas in seminario saturus eris, pedales facito, eas sic inserito, locus bipalio subactus sit, benéque glutus.* Glossæ: *Glutus, βρο-ςός.*

GLORIVS, gloriosus. Vnde adhuc manet inglorius. Virg. lib. 9. Æneid.

Ense leuis nudo, parmáque inglorius albâ.

GLVBERE, distringere. Varro lib. 1. de R.R. cap. 55. *Duritiés enim ea, quæ non solum stringit bacam, sed etiam ramos glubit, & relinquit ad gelicidium retectos.* Catullus: *Glubit magnanimi Remi nepotes.*

GLVCIDATVM, suaue, iucundum; γλυκύ. Fest. Glossarium: *Glocidatus, ἡδύς.*

GLVMA, hordei tunicula, quòd granum glubat. Varro lib. 1. de R.R. cap. 48. *Spica ea, quæ mutica non est, in hordeo & tritico tria habet continentia, granum, glumam, aristam: & etiam, primitus spica cùm oritur, vaginam. Granum dictum, quod est intimum solidum: gluma, qui est folliculus eius; arista, quæ vt acus longè eminet è glumâ.*

GLVTINVM, gluten. Lucil. Satyr. lib. 26.

Prætento tepido glutinator glutino.

Non. Plin. lib. 13. c. 12. *Turbidus liquor vim glutini præbet.* Ibidem: *Omne glutinum nec vetustius vno die esse debet, nec recentius.* Et lib. 7. cap. 56. *Fabricam materiariam inuenit Dædalus, & in ea serram, asciam, perpendiculum, terebram, glutinum.*

GLVTINVM FERRI, pro ferrumine. Eutropius in Numâ: *Regnante Numâ Glaucus promus ferri inter se glutinum cogitauit.*

GLVTTO, gulosus. Glossis λιμός. Lucil. Satyr. lib. 15.

Viuite gluttones, comedones, viuite ventres.

Isid. lib. 10. Donat. Non. Persius Satyra 5.

Nec glutto sorbere salivam mercurialem.

(Ambrosius: *Sic amat diabolus filios suos, vt perdat, sicut amat glutto porcellum, vt comedat.*) Apul. Apologia: *Etiam gluttones omnes, qui impenso pisces pretio a piscatoribus mercantur.*

GLVVIÆ, gulosi. Lucil. Satyr. lib. 30.

Illi quid fiet? Lamia & Pytho ἐξυ-δόντες

Cùm veniunt illac gluuiæ, vetulæ, improbæ, ineptæ.

Idem lib. 4.

O Lapate vt iactare necesse est cognitu' cui sis,

In quo Læliu' clamores sophos ille solebat

Edere, compellans gluuias ex ordine nostras.

Cic. de Fin. lib. 2.

G N

GNARIGAVIT, & GNARVISSE apud Liuium, pro narrauit, & narrasse. Vnde *Gnaritas* pro scientia. Salust. hist. lib. 3. *Namque alij fiduciâ gnaritatis locorum occultam fugam sparsi globis eruptionem tentauere.*

GNARVRIS, gnarus, certus. Ausonius:

Non promus instans non arator gnaruris.

Arnob. lib. 2. *Cur esse dicatis in aliis*

praeceptionibus gnarures. Plaut. Mostellariâ: *Simul gnarures volo vos esse hanc rem mecum.* Idem Pœnulo: *Ad argumentum iam vicissatim volo remigrare, vt aquè mecum sitis gnarures.* Glossarium: *Gnarurem, γνώριμον: gnaruras, γνωρίζει.*

GNARVS, & NARVS, scius, peritus. vnde prognarè, apertè. Suetonius Caligulâ cap. 46. *Postremò quasi perpetraturus bellum, directâ acie in littore Oceani, ac balistis machinisque dispositis, nemine gnaro nec opinante quidnam incepturus esset.* Cic. de Oratore: *Pericles gnarus, quibus orationis modis animi moueantur.* Idem: *Noti erant & naui & nari.* Plaut. Asinariâ: *Tortores acerrumos, gnarósque tergi nostri.* Glossæ: *Gnarus, εἰδήμων.*

GNEPHOSVM, obscurum, à κνέφας. Fest.

GNITVR, & GNIXVS prisci dixere, pro cognoscitur, & cognitus. Sic *gnotum,* & *gnobilis*, pro cognitum, & nobilis. Idem. Glossæ: *Gnotum, γνῶσιν.*

GNOBILIS, pro noto. Accius Diomede: *Ego me Argis referam, nam hic sum gnobilis.* Virg. 3. Æneid.

Est locus Italiæ medio sub montibus altis Gnobilis.

Plaut. Pseudolo: *Oculis meis obuiam gnobilis obiicitur.* Terent. Heautont. *Mea est potens, magnifica, sumptuosa, gnobilis.*

GR

GRACILA, pro gracilis. Lucil. Satyr. lib. 8.

Quòd gracila est, pernix pedibus, quòd pectore puro,

Quòd puero similis, neque vti Pyrgentica scorta.

Terent. Eunucho: *Quas matres student demissis humeris esse, vincto pectore, vt gracilæ sient.*

GRACILENS, pro gracilis. Næuius Protesilao: *Gracilentis colorem, dum ex hoc gracilens fit.* Turpil. Canephoro: *Nosti quàm sit gracilenti corpore.* Non.

GRACILENTVM, pro gracile. Ennius lib. 3. annal.

Deducunt habiles radios filo gracilento.

Gell. lib. 4. cap. 12. *Si quis eques Romanus equum habere gracilentum, aut parum nitidum visus erat, impolitiæ notabatur.* Idem lib. 19. cap. 7. *Obesum hic notauimus propriè magis, quàm vsitatè, dictum pro exili atque gracilento.*

GRACILITVDO, gracilitas. Accius Amphitruone: *Tamen ista tua gracilitudo & luctus faciunt propemodum vt ne dubitem.* Non.

GRADALIS, βηματικός. Diomedes lib. 3. *Melon hunc iambicum quidam gradalem nominant.* Ibidem: *Gradali pugnâ duos dimicare instituit.*

GRADARIVS equus, qui molli it gradu. Lucil. Satyr. lib. 14.

Ipse equu' non formosu' gradarius optimu' vector.

GRADVIS, pro gradus. Varro de vita pop. Rom. lib. 2. *Multo praediti pudore & pudicitia adolescentes dixerunt cum maiore parte eius graduis, & ætate stipendium facerent.*

GRALLATORES, sunt callabatarij. καλοβάται. *Grallæ* sunt fustes, quibus innituntur. Varro Satyrâ quæ inscrib. Mutuum muli scabût, vel περὶ ἀγορασμῶ: *Grallatores qui gradiuntur graliis, quæ sunt perticæ ligneæ,*

lignea, sed ab homine, qui in iis stat, agitantur. Sigilla animi nostri sunt gralle, crura ac pedes nostri ex se αὐτόματα, sed ab animo nostro mouentur. Græcè dicebantur γύνωτες, de quibus Horatius:

Duceris vt neruis alienis mobile lignum.

Plaut. Pœnulo: *At si ad prandiū me in ædem vos dixissem ducere, vinceretis ceruum cursu, vel grallatorem gradu.* Idem Amphitruone: *Siue grallatorius, siue testudineus fuerit gradus, certum est mihi hunc scelestum perdere.*

GRAMIA pituita oculorum. Glossis λήμη. Vnde

GRAMIOSI, gramiâ laborantes. Cæcilius:

Gramiosis oculis ipsa, atratis dentibus. Non.

GRANATIM, per grana. Apul. lib. 6. *Ruunt aliæ supérque aliæ sepedum populorum vndæ, summóque studio singulæ granatim totum digerunt aceruum.*

GRANDÆVITAS, senectus, grandis ætas. Accius Bacchis: *Quia neque vetustas, neque mors, neque grandæuitas.* Idem Alcmæone: *Quia nec vos, nec illi irriderent meam grandæuitatem.* Pacuu. Hermoniâ: *Quod tamen ipsa orbitas grandæuitasque Pelei per penuriam stirpis subaxet.* Idem.

GRANDESCO, cresco, grandis fio. Lucr. lib. 2.

Quæ nunc vix nostro grandescunt aucta labore. Ibidem:

Quique suâ de materiâ grandescere alique. Accius Meleagro:

Fruges prohibet pergrandescere.

GRANDIRE, grandem facere. Plaut. Aululariâ: *Testudineum istum ego tibi grandibo gradum.* Idem Amphitr. *Mirum profectò, sed gradus decet grandire.* Idem eâdem: *Non potuimus nostros grandiùs grandire gradus.* Varro: *Cùm aut humus seminari incipere non possit, aut recepta non reddat, aut edita grandire nequeat.* Pacuu. Duloreste: *Nec grandire frugum fœtum posse, nec mitescere.* Cato cap. 141. *Vtique tu fruges, frumenta, vineta, virgultaque grandire sinas.*

GRANDISCAPIÆ arbores, quæ grandia habent capita. Seneca ep. 88. *Omnes autem istas arbores, quæ, vt ita dicam, grandiscapiæ sunt, ait aquâ adiuuandas cisterninâ.* Sic primicapes, terticapes, quarticapes, quinticapes dicebant. In sacrariis Argeorum: OPPIVS. MONS. PRIMICAPES. LVCOM. ESQVILINOM. LVCOM. FAGVTALEM. SINISTRA. SVB. MOIRVM. EST. CEROLIENSIS. QVARTICAPES. CIRCA. MINERVIOM. Sic *concapes* in XII. Tab. TIGNOM. IVNCTOM. ÆDIBVS. VINEÆQVE. CONCAPES. NE. SOLVITO. Eodem modo: *Primicapes, deincapes, pracapes, ancapes*, pro princeps, deinceps, præceps, anceps, & *formicapes*, pro formiceps (quod nunc forceps) dicebant.

GRANDITAS, maior ætas. Sisenna histor. lib. 4. *Neque ætatis granditatem, neque ea merita, neque ordinis honestatem, aut dignitatem sibi esse excusationi.*

GRANDITER, valde. Sidon. lib. 2. epist. 3. *Quarum rigentes cyathi siticuloso cuique, ne dicam tibi granditer abstemio, metuerentur.* Idem lib.

lib. 3. epist. 9. *Quamquam mirandum granditer non sit.* Et epist. 13. *Granditer sibi videntur facetiari.*

GRANDO horrida. Virg. 1. Georg. *Quàm multa in tectis crepitans salit horrida grando.*

Varro Triodite, περὶ ἀρέτης καὶ φύσεως: *Nec coruscus imber alto nubilo cadens multus, grandine implicatus albo.*

GRAPHICVS, venustus, lepidus. Plaut. Pseudolo: *Nimium est mortalis graphicus.* Et Trinum. *Ita me Dij ament graphicum furem.* Idem Epidico: *Ne tu habes seruum graphicum, & quantiuis precij.* Et Persâ: *Nunc ego huic graphicè facetus fiam.*

GRATANTER, gratè. Symm. lib. 7. epist. 77. *Impendiò precor, vt hanc honorificentiam dignemini gratanter amplecti.*

GRATVLOR, gratias ago. Ennius Hecubâ: *Iupiter tibi summe tandem re malè gestâ gratulor.* Afranius Cinerario: *Sexte frater mi salue, quòd saluus venis, meliúsque est tibi gratulor Diuis.* Næuius belli Pun. lib. 3. *Manus sursum ad cœlum sustulit suas rex Ammilius, gratulabatur Diuis.* Non. Liuius: *Triumphantes in Capitolium adscendebant, Ioui Opt. Max. cæterísque Dijs gratulaturi.* Glossarium: εὐχαριστῶ, *gratulor, gratias ago.* εὐχαριστία, *gratulatio.*

GRAVASTELLVS, senior, quasi grauans tellurem. Plaut. Epidico: *Sed quis est hæc mulier, & illic grauastellus, qui venit?*

GRAVEDINOSVS, καθαρρώδης. Cic. Tuscul. lib. 4. *Itaque dicimus grauedinosos quosdam, quosdam torminosos.*

GRAVIDAVIT, grauidam fecit: μεταφορικῶς repleuit. Cæcil. Tyche: *Per mysteria hic te inhonestè grauidauit probro.* Non. Apul. de mundo: *Ergo si aër actus in nubem, nubem denset, & ea crassitudo aquarum fœtu grauidatur, imber exprimitur.* Cic. de nat. Deor. lib. 1. *Quippe quæ grauidata seminibus omnia pariat, & fundat ex se.* Sextus Aurelius Victor in Adriano: *Elaborasse ne ex eo humani generis pernicie grauidaretur.*

GRAVIDITAS, ἡ κύησις, grauidatio. Cicero: *Ab eóque luna illuminata grauiditates & partus adferat, maturitatésque gignendi.*

GRAXO, indico, ab ἔκραξα (vt ab ἔκαμψα campso dixisse Ennium refert Priscianus.) Plaut. Prologo Asinariæ: *Age nunc reside, caue modo, ne graxis.* Lucr. lib. 5.

Quippe vbi se multis per somnia sæpe loquentes,
Aut morbo delirantes prograxe feruntur.

GRICONEA, funis crassus. Fest.

GROMA, genus machinæ, quo regiones & agri cognosci possunt. Græci γνώμονα dicunt. Vnde *Groma* Latinis natum, n, mutato in r. Quemadmodum à κνισσᾶν, crissare, à μονά, moram, à κνέφας, crepum, à κνισσός, crispum, à φονία, furiam, & similia declinarunt. Hygenus de limit. constituendis: *Positâ auspicaliter Gromâ ipso fortè conditore præsente.* Autor de finib. *Emissum perpendiculum cùm super signum ceciderit, percutis Gromam, donec comprehendas signum.* A *Groma* factum *Gruma*, inde *Grumi* Sosipatro οἱ τῶν ὁρῶν λίθοι dicti: Glossis *Grimini.*

GRVMA, mensura, qua viæ flexæ

ad lineam diriguntur. Fest. *Grumam dirigere* lib. 18. dixit Ennius. Hinc *Degrumari*. Lucil. lib. 3.

——— viámque
Vis degrumari, vt castris messor facit olim.

Glossarium: *Grumat*, μετρεῖ. *Grumari* καταστρέψει. *Gruma* autem sunt loca media, in quæ directè quatuor congregantur, & conueniunt viæ: nam & in castris & in coloniis capiendis groma ponebatur in tetrantem, anticâ & posticâ lineâ se inuicem ad angulos rectos intersecantibus. Hygenus de limit. cóst. *Sic & in castris Gruma ponitur in tetrantem qua velut ad forum conuenitur.* Auct. de limit. *Alij verò non signati arcas finales, Grumos, arbores antemissas, intactas à ferro.* Auctor Aggenus.

GRVMVS, terræ collectio, minor tumulo. Fest. Accius OEnomao: *Quemcunque insliteram grumum, aut præcisum iugum.* Colum. lib. 2. cap. 18. *Grumos, quos ad versuram plerumque tractæ faciunt crates dissipabimus ita.* Glossarium, *Grumi*, τύμβοι. Apul. lib. 6. Metamorph. *Accepto ordeo, & milio, & papauere, & cicere, & lente, & faba, commixtisque aceruatim, confusisque in vnum grumulum.*

GRVNDIBAT, pro grundiebat. Claudius annal. lib. 15. *Grundibat grauiter pecus suillum.* De homine dixit Cæcilius Vmbris: *Cruento in ore grundibat miser.*

GRVNDIRE propriè suum. Varro Aboriginibus, περὶ ἀνθρώπων φύσεως: *Grunnit tepido lacte satur molâ mactatus porcus.* Laber. Sedigito: *Grunnientem aspexi scropham.* Iuuenalis Satyr. 15.

Et cum remigibus grundisse Elpenora porcis.

GRVNDVLES LARES, Romæ constituti in honorem porcæ albæ ab Æneâ inuentæ, quæ 30. pepererat porcellos, à quâ Albam à se conditam Ascanius denominauit: ea longa dicta antiquis ab longo tractu: hodie, si Leandro fides, Sauello: si aliis, Gandolfi, vel S. Gandolfo. de quo Virg. lib. 8. Æneid. Propert. 4. elegia 1. Varro de L. L. & de R. R. lib. 2. c. 4. Cassius lib. 2. hist. *Pastorum vulgus sine contentione consentiendo præfecerunt æqualiter imperio Remum & Romulum, ita vt de regno pares inter se essent. Monstrum fit, sus paris porcos triginta, cui rei fecerunt Lares Grundules.*

G V

GVBERNA, pro gubernacula. Lucil. lib. 20. *Proras detundete, & despoliate guberna.* Non. Marius Victorinus lib. 1. Lucr. lib. 2.

Sed quasi naufragiis magnis multisque coortis
Disiectare solet magnum mare transtra, guberna,
Antennas, proram, malos, tonsásque natanteis.

Idem lib. 4.

Nam quæcunque supra rorem salis edita pars est
Remorum, recta est, & recta supernè guberna.

Sic Arnobius: βει, pro βειθὺ, καὶ βειαρὸν. Sophocles & Ion, ῥᾶ, pro ῥᾴδιον: Epicharmus, λι, pro λίαν: Empedocles & Antimachus, ὄψ, pro ὄψις: Euphorion, ἧλ, pro ἧλον: Aratus, πηδὰ, pro πηδάλια: Symmias,

Symmias, *σωθά*, pro *σωθάνω*, dixêre, teste Strabone. Glossarium etiam *Guber*, *κυβερνήτης*, pro *Gubernator*, habet. Vide *Do.*

GVLLIACÆ, nucum iuglandium viridia putamina. Fest. Glossarium *Gullioca, καρυόλεμμα. Gullioca, κάρυα, μακρὰ παρὰ Λουκιλλίῳ.*

GVMIA, gulosus, hirco. Lucil. Satyr. 30. *Cùm veniunt illac gumia, vetula, improba, inepta.* Apul. Apologiâ: *Testimonium ex libello legi audisti, gumij cuiusdam & desperati lurconis Iunij Crassi.*

GVRDVS, stultus. Laber. in Cacomennone: *Hic est ille gurdus, quem ego me abhinc duos menses in Africa venientem tibi excepisse narraui.* Gell. lib. 16. cap. 7. Quintil. lib. 1. cap. 5. *Et gurdos, quos pro stolidis accipit vulgus, ex Hispania duxisse originem audiui.*

GVRGVSTIOLVM, tuguriolum, domuncula. Apul. lib. 1. de asino aureo: *Ergo breuitatem gurgustioli nostri ne spernas peto.* Idem lib. 4. *Et exitiabili nexu patibulatum relinquens gurgustioli sui tectum adscendit.*

GVTTATIM, Ennius Hecubâ: *Vide, hinc mea lacrymæ guttatim cadunt.* Plaut. Mercatore: *Cor guttatim contabascit, quasi in aquâ indideris salem.*

GVTTVREM, pro guttur. Plaut. Milite: *Nam nimis calebat, adurebat gutturem.* Næuius: *Ingurgitauit vsque ad imum gutturem.* Lucil. Satyris:

— & ventrem & gutturem eundem.

Varro Lege Mœniâ: *Exercebam ambulando, vt siti capacior ad cœnam veniret guttur.* Non. Plaut. Aululariâ: *Etiámne obturat inferiorem gutturem sibi, ne quid animæ amittat fortè dormiens?* Idem Trinummo: *Condalium es oblitus postquam thermopotasti gutturem.*

G Y

GYPSATI dicebantur serui venales, quorum pedes cretâ denotati, quod signum erat, eos trans mare aduectos. Ouidius:

Despice gypsati nomen inane pedis.

Tibullus lib. 3. eleg. 3.

Barbara gypsatos ferre catasta pedes.

Hinc Plin. lib. 35. cap. 17. *Est & vilissima creta (inquit) quâ circum praducere ad victoriæ notam, pedésque venalium trans mare aduectorum, denotare instituerunt maiores.* Et Iuuenalis Satyrâ 1.

Nuper in hanc vrbem pedibus qui venerat albis.

Plin. lib. 32. cap. 18. *Vt prætoria quoque ornamenta decerni à senatu iubente Agrippinâ Cl. Cæsaris viderimus libertis, tantúmque non cum laureatis facibus remitti illo, vnde cretatis pedibus aduenissent.*

H

H, Litteram nunc abiiciebant antiqui, dicentes *sepolcrum, triumpus, Pilippus, aduc*: nunc præponebant syllabis, *huber, harena, hiis, habundant.* In testam. ludicro Grunnij Porcelli: (cuius etiam meminit D. Hieronymus) DVCTVS SVB D. XVI. KALEND. LVCERNINAS, VBI HABVNDANT CYMÆ. CLYBANATO ET PIPERATO COSS. Sic *abeto*, pro

pro habeto, in testamento Tucidani.

H A

HABENTIA, æ, τὰ ὑπάρχοντα, bona possessa. Claudius lib. 7. *Animus eorum habentiâ inflatus.* Plaut. Trucul. *Ætas huic mulieri si suppetet, ad se cum animâ eius habentiam auerterit.*

HABERE, pro habitare. Afran. Excepto: *Vbi quæso habet meretrix Neapolitis?* Plaut. Aulular. *Patri auóque huius qui nunc hîc habet.* Idem Trucul. *Nam mihi hæc meretrix quæ heic habet, Phronesium suum nomen omne ex pectore euomuit meo.* Ibidem: *Veluti est hic agrestis adolescens qui heic habet.* Virg. Æneidos lib. 7. *Quæ loca, quique habeant homines.*

HABITIOR, pinguior. Plaut. Epidico: *Corpulentior videre atque habitior.* Terent. Eunucho: *Si qua habitior paulo est, pugilem esse aiunt, deducunt cibum.*

HABVS, tenuis, splendidus. Plaut. Plotino: *Nam coloratum frontem habet, petilus, habus.* Glossarium: *Habus, φαλός.*

HABITVDO, habitus corporis. Terent. Eunucho. *Qui color, nitor, vestitus, quæ habitudo corporis?* Apul. lib. 1. de asino: *Ego te etiam de ista speciosa habitudine generosa stirpe proditum & rectè coniicerem.* Idem lib. 9. *Quidam procerus, & vt vindicabat habitus atque habitudo.* Et Apolog. *Tot ætatis vices induit, tam varias habitudines corporis participat.*

HÆC, pro hæ. Plaut. Mostellariâ: *Madent in corde parietes, perierant hæc oppido ædeis.* Idem Rudente: *Sed hæc pauperes sunt, inopésque puellæ.* Et Persâ: *Quid istæc narrant?* Terent. Eunucho: *Paucæ puellæ, quæ circa eam essent, manent nouitiæ: continuò hæc adornant, vt lauet.* Et Andriâ: *Hæc nuptiæ non apparabantur mihi.* Idem Hecyrâ: *Nihil iam mihi istæc res voluptatis ferunt.* Et Heautont. *Hasce ornamentis consequentur alteræ, porrò hæc talenta dotis apposcunt duo.*

HÆREDIVM, prouentum ex hæreditate prædium. Varro lib. 1. de R.R. cap. 10. *Antiqui nostri ante bellum Punicum pendebant bina ingera, quòd à Romulo primùm diuisa dicebantur viritim, quæ quòd heredem sequerentur, heredium appellarunt: hæc postea à centum centuria dicta.* Apul. Floridorum lib. 2. *Pariter enim vt qui herediolum sterile & agrum scruposum; meras rupinas & senticeta.* Ibid. *Dico exiguum herediolum, sexaginta milibus nummûm.* Ibidem: *Num ipsum heredioli precium inuidiosum est?*

HÆREM, pro hæredem. Næuius Gymnastico: *Atque meis omnibus bonis ego te herem faciam.* Accius Διδασκαλιῶν lib. 1. *Sapientiaque inuictæ gratiâ atque honoris, paterâ herem mactauit aureâ.*

HALLEX, & HALLVS, pollex dictus, eò quòd constricta manu proximum scandat digitum: ἅλλεσθαι enim est salire. Glossæ: *Hallus πούς μέγας δάκτυλος.* Ponitur pro homine nihili. Plaut. Pœnulo: *Túne hîc amator audes esse hallex viri, Aut contectare quod mares homines amant?* Glossarium Balbi: *Hallux, hallucis, vt Pollux Pollucis;* & dicit Græc. *Est manuum pollex, sed dicatur pedis allux.*

HALONVM Pœnos vocâsse Deum notat Prisc. Plaut. Pœnulo:

Nyth halonum valon' vth si corathisima consith.

HALOPHANTA, deceptor: ἀπὸ τῆς ἅλης, τῆς πλάνης, καὶ ἀπάτης, quòd omnia mentiatur. Quibusdam dicitur *holophanta*, & *helcophanta*: Vrsino *Holpata*, à Græco ὅλος καὶ ἀπατάω. Plaut. Curculione: *Halophantam, an sycophantam magis esse dicam nescio.*

HAMA, vas rotundioris figuræ, ventreque globosiore. Plin. lib. 10. epist. 42. *Et nullus vsquam in publico sipho, nulla hama.* Iuuenalis Sat. 14.

Dispositis prædiues hamis.

Colum. de cultu hortorum lib. 17.

——— *sobolem dabit illa capacem*

Naricia picis, aut Actæi mellis hymetti,

Aut habilem lymphis hamulam.

HAMIOTÆ, piscatores, quòd hamo in piscatu vtuntur. Varro Bimargo: *Cohortes cocorum atque hamiotarum, aucupúmque.* Plaut. Rudente: *Saluete fures maritimi, conchitæ atque hamiotæ, famelica hominum natio.*

HAMOTRAHONES, dicti sũt qui vnco aut hamo supplicio adfectorum cadauera trahebant: de quibus Suetonius in Tiberio Cæs. cap. 61. *Nemo punitorum non & in gemonias abiectus, vncóque tractus.*

HANVLA, quasi fanula, parua delubra. Fest.

HARPAGARE, furto auferre, ἁρπάζειν. *harpago* fur. Plaut. Aulularia: *Hei misero mihi aurum mihi intus harpagatum est, nunc hic eam rem volt scio mecum adire ad pactionem.* Idem Trucul. *Dum illi agunt quod agunt, cæteri clepta furantur, harpagant.* Et Bacchid. lib. *Improbis cum improbus siet, harpaget, furibus furetur quod queat.* Et Pseudolo: *Vbi data est occasio, rape, clepe, deme, harpaga, bibe, es, fuge.* Ibid. *Minus malum hunc esse opinor, quàm esse censebam, cocum: nam nihil etiam dum harpagauit, præter cyathum & cantharum.* Idem Trinummo: *Blandiloquentulus, mendax, harpago, cupes, auarus, elegans, despoliator.*

HARPAGO, instrumentum vncum, ad corripiendum quidquid incidit. Cæsar de bello Gallico lib. 7. *Magno cratium, scalarum, harpagonum numero effecto, mediâ nocte ex castris egressi ad campestres munitiones accedunt.*

HARVIGA, hostiâ cuius adhærentia exta inspiciebantur. Donato, ab harâ cui includitur, *harugo* vocatur.

HASENA, pro harenâ dixerunt antiqui, commutantes τὸ r, in s. Sic *osnamentum, lases, plusima, pignosa, Papisius, libesum, fesiæ, casmena, maioses, meliosés, dolosi, eso, fœdesũ, ianitosem, cosolla, asa, musem, ruse*: pro ornamentum, lares, plurima, pignora, &c. Varro lib. 6. de L. L. Velius Long. de Orthograph.

HAVSCIO, pro nescio veteres dixisse tradit Phocas Grammaticus: *Omnia, inquiens, quæ ab au distorso principium habent, δασεῖαν respuerunt, vt audax: designatum est haut, vnde hauscio compositum simplicis habet scripturam.*

HAVRITVM, haustum. Apul. lib. 6. *Indidem mihi de summa fontis penita scaturigine rorem rigentem hauritum istâ deferto vrnulâ.*

HAVSTRVM, ab hauriendo, ἀντλία.

ἀντλία. Lucr. lib. 5.
Vt fluuios versare rotas atque haustra videmus.

HE

HEBES, obtusum, obscurum. Cic. Academ. lib. 2. *Quid lunæ quæ lineamenta sint, potéstne dicere, cuius & nascentis & senescentis aliàs hebetiora, aliàs acutiora videntur cornua?* Idem de diuinat. lib. 2. *Vidésne Epicurum, quem hebetem & rudem dicere solent Stoici?*

HELCIVM, funis quo serui loris & capistris iûcti aduersis fluminibus, aut vento contrario naues, vel machinas, moláſve trahunt: vnde ipsi *Helciarij* dicti. Apul. lib. 9. de Asino aureo: *Defectum alioqui me helcio sparteo dimoto nexu machinæ liberum applicant præsepio.* Ibid. *Helcio tandem absolutus, refectuíque securè redditus.* Martialis epigr. lib. 1.
Qui nec rumpere nauticum celeusma
Nec clamor valet helciariorum.
Sidon. lib. 10. epist. 2. *Curuorum hic chorus helciariorum Responsantibus halleluia ripis.*

HELVACEA, genus ornamenti Lydij, dictum à colore qui est inter rufum & album, appellatúrque heluus.

HELVELA, olera minuta. Titin. Geminâ: *Lenti calido, heluela, rapula, rumices.* Cic. epist. ad Fab. Gallum: *Dum volunt isti terrâ nata quæ lege excepta sunt, in honorem adducere fungos, heluelas, herbas omnes ita condiunt, vt nihil possit esse suauius.*

HELVS, HELESA, Latini prisci potius quàm *holus*, & *holera* dixerunt, more suo: vnde *heluela*, olera minuta, & *helueola*, vitis quæ herbacei est coloris. Sic *Apellinem, pigneris, temperis, hemonem, pecudis*; quàm Apollinem, pignoris, temporis, hominem, pocudes maluerunt dicere; cùm dubium non sit, pocades πόκάδας, quòd tondeantur, dictas: vnde πόκας apud Græcos, apud Latinos *vellus*, remansit.

HERBAM DO, cùm ait Plautus, significat victum me fateor: quod est antiquæ & pastoralis vitæ indicium. Nam qui in prato cursu, aut viribus contendentes superabantur, ex eo solo in quo victi fuerant, herbam decerptam aduersario tradebant. Fest. Symmach. lib. 3. epist. 44. *Cùm sim tibi dicto audiens, atque herbam dederim voluntati tuæ.* Virg. Georgicorum lib. 3.
——— *atque immemor herbæ victor equus.*
Plin. lib. 8. cap. 5. *Victus ſelephas vocem fugit victoris, terram ac verbenas porrigit.*

HERBEVS, viridis. Plaut. Curcul. *Quis hic est homo cum conlatiuo ventre atque oculis herbeis?*

HERBIDVS, herbeus. Sidon. lib. 10. epist. 2. *Ac sub versicoloribus figuris Venans herbida crusta saphiratos Flectit per prasinum vitrum lapillos.*

HERBILIS anser, herba pastus. Lucil. Satyr.
——— *atque anseris herbili' virus.* Setu.

HERCEVS, Iupiter penetralis, qui intra domus conseptum colebatur.

HERCIVS, ἕρκιος, (Gallis etiamnum *herce*) porta pendula ac recidens, quàm catarrhacten aliàs appellamus. Cæsar belli ciuilis lib. 3. *Erat*

3. *Erat obiectus portis hercius.* Ibid. *Excisóque hercio*, &c. Vbi mendosè legitur *Ericius*, & *ericio*.

HERE, pro heri. Plaut. Captiueis: *Aduerte animum sis tu, istos captiuos duos herè quos emi de prædâ.* Idem Amphitr. *Herè venisti mediâ nocte, nunc abis.* Et Curcul. *Caruítne febris te herè, vel nudiustertius?* Idem Milite: *Vt vel illa quæ herè me pallio reprehendêre.* Et Sticho: *Nam ille me herè iam vocauerat in hunc diem.* Iuuenalis Sat. 3.

Res hodie minor est herè quàm fuit, atque eadem cras
Detrahet exiguis aliquid.

HERMA, ἕρμα, fundamentum. Item *saburra*. Fest.

HERMVLÆ, statuę Mercurij erant quadratæ, in triuiis, aut quadriuiis positæ, cum virgâ in manu, quæ iter monstaret ad fontem, hæ Mercurio sacræ; vnde Græcis ἑρμαχες: propter quas acerui saxorũ & monticellus ex lapide congesto poni consueuit. Isidorus in Glossis: *Mercurij, lapidum congeries, in cacumine collium.* De his Virgilius in Ætna:

——— *qualis aceruus*
Exsilit imparibus iactis ex tempore saxis. Et Sibylla:
Κἂν παρόδοισι λίθων συγχώματα. ταῦτα σίζεθε.

HERNA Marsis saxa dicuntur: vnde *Hernici*, saxei.

HETTA, res minimi pretij, quasi hieta, idest, hiatus hominis, vel oscitatio. Alij pustulam esse dixerunt, quæ in coquendo pane adsurgit: à quo accipimus rem nullius pretij, cùm dicimus, non hette te facio.

HI

HIARI, mirari, stupere. Varro Marcipore: *Quicunque euidenter circumstant non rident, credo ridere hiantes.* Virg. Æneid. lib. 6.

— *incertus clamor frustratur hiantes.* Idem Georgicorum lib. 2.
——— *hunc plausus hiantem*
Per cuneos geminatus enim plebísque patrúmque.

HIBVS, pro his. Ennius annali primo:

Occiduntur, hibus potitur ratu' Romulu', prædam
Dispertit.

Plaut. Curculione: *Eodem herclè vos pono & paro, parissumi estis hibus.* Et Trucul. *Ibi est hibus pugnæ & virtuti prædam de prædonibus capere.*

HIETO, & HIATO, sæpius hio. Plautus: *Si qua fortè concio est, vbi eum hietare nondum in mentem venit.* Cn. Attius lib. 20. Iliad.

Ille hiatans herbam moribundod ore memordit. Cæcilius:
Sequere me tu qui mihi oscitans hietánsque restas.

Hietantur fores, pro hietant, idest, patent, dixit Laberius in Tauro. Diomedes lib. 1. Glossarium: *Hieto*, χασμῶμαι.

HILA, farcimina admodum tenuia; ab hilo, id est, nihilo. Fest. Varro lib. 4. Analog. Lucil. lib. 27. *Cocus non amat caudam insignem esse, hila dum pinguis siet. Amici quærunt animum, parasiti autem diuitias.*

HILARESCO. Varro epist. lat. lib. 1. *In votum amicorum domus fumat, hilaresco.*

HILA, seu HILLA, intestinum priscis.

prifcis. Laber. Mimis: *Lambit item billam cocus: fi lumbum aduffit, flagris ceditur.* Idem in Catularia: *Neue aliter hunc pædicabis: quomodo video adolefcenti noftro cædis billas.* Horat. Sat. 4. lib. 2.

—— nam lactuca innatat acri
Poft vinum ftomacho, pernâ magis ac magis hillis
Flagitat in morfus refici.

Hinc *Bohilla*, oppidum Italiæ vocatum eft, quòd eò bos inteftina ex vulnere trahens deuenerit.

HILARITVDO, hilaritas. Plaut. Milite: *Sine animo obfequere mecum, atque onera te hilaritudine.* Idem Ciftellariâ: *Quid cedò te obfecro tam abhorret hilaritudo?* Et Rudente: *Vt in ocellis hilaritudo eft! eia corpus cuiufmodi!*

HILARVS, pro hilaris, ab ἵλαρος. Plaut. Moftellariâ: *Hilarus eft fruftrà illic homo.* Apul. lib. 2. *Quo die foli mortalium fanctiffimum Deum Rifum hilaro atque gaudiali ritu propiciamus.*

HILVM, quod grano fabæ adhæret: res nullius pretij. Lucil. lib. 14.

Naumachiam licet hæc inquam alueolúmque putare, &
Calces, delectes te, hilo non rectiu' viues.

Prifc. lib. 6. Idem:

—— nunc illud quod Sifyphu' verfat
Saxum fudans nitendo, neque proficit hilum.

Cic. Tufc. 1.
Et lib. 30.

Quod tuuas laudes culpas, non proficis hilum.

Ennius:

Quæ dedit illa capit, neque difpendi facit hilum.

Varro lib. 4. Analog. Lucr. lib. 3.

—— nec defit ponderis hilum.

Idem lib. 4.

Et libella aliquâ fi ex parti claudicat hilum. Et lib. 5.
Quod manet intactum, neque ab ictu frangitur hilum. Et lib. 6.
Summa magis mediis media imis, ima per hilum.

Plaut. Truculento: *Opera nunquam hilo minus properè quàm poteft peribit.*

HIM, pro hinc; vt *illim*, pro illinc. Plaut. Amphitr. *Quo cum Amphitruo abiuit him in exercitum.* Et Captiueis: *Illic him abiit, mihi fummam credidit cibariam.* Vide *Illim.*

HINNIBVNDE, hinnienter. Claudius annal. lib. 6. *Equi hinnibundè inter fe fpargentes terram calcibus.* Non.

HIPPACARE, celeriter animam ducere: ab equi halitu, qui fupra modum eft acutus. Feft.

HIPPAGINES, & HIPPAGOGÆ, naues queis tranfuehuntur equi: ἱππαγωγαί. Gell. lib. 10. cap. 25. *Gauli, corbitæ, caudicæ, longæ, hippagines, cercuri, celoces, vel, vt Græci dicunt, κέλητες.* Liuius belli Macedon. lib. 4. *Fortè poftero die quàm Sibota claffis tenuit, quinque & triginta naues quas hippagogas vocant, ab Elea profecta.*

HIPPIVS, Neptunus vocatus. Feft. Probus in Catholicis: Ὅμοιος δ' ἐςὶν ὁ ἵππος καὶ πλοίῳ, ἄλλη μὲν γὰρ ἵππος ὁ ποιητὴς τὰς ναῦς εἶπε. Καὶ ἡμεῖς μὲν τὸν ποσειδῶνα ἵππιον καλοῦμεν, καὶ ὃν ἔχει λόγον ἐπὶ γῆς ἵππος τὸν αὐτὸν ἐν θαλάσσῃ ναῦς.

HIPPOCAMPI, equi marini, à flexu caudarum dicti. Liuius Andronicus in Ægiftho:

Tum autem lafciuum Nerei fimum pecus
Ludens ad cantum clafsium luftratur:

tur, Sirenes citis

Delphino iunctis vehiculis hippocampisque asperis.

His Neptunum vehi indicat Statius in Thebaide:

Illic Ægeo. Neptunus gurgite fessos
In portum deducit equos, prior hinnis habenas
Vngula, postremi soluuntur in aquore piscis.

Et Plin. lib. 36. cap. 5. *In maximâ dignatione Cn. Domitij delubro in circo Flaminio Neptunus ipse, Thetis atque Achilles & Nereides supra Delphinos & cete & hippocampos sedentes.*

HIRA, (à quo hilla) ieiunium intestinum. Plaut. Curcul. *Lien necat, renes dolent, pulmones distrahuntur, cruciatur iecur, radices cordis pereunt, hira omnes dolent.* Macrob. Comment. in somnum Scip. lib. 1. *Intestina principalia tria, quorum vnum dissipium vocatur, alterum quod Graci μεσεντέριον dicunt, tertium quod hiram vocauerunt.*

HIR, dicitur vola manus. Lucil. Satyr. lib. 4.

——*Vinum*
Defusum quibus è pleno fiet œnophoro, cui
Nil dempsit hir, & cui sacculus abstulerit nil. Cic. de fin. lib. 3.

HIRCIPILI, durorum pilorum homines, sicut hirci. Fest.

HIRQVITALLI, dicuntur ad virilitatem iam accedentes: à libidine hircorum. Censorinus de die natali cap. 4. *Vox crassior fit homini tertia hebdomadâ*: hoc Aristoteles appellat τραγίζειν, antiqui nostri *hirquitallire*, & inde ipsos putant hirquitallos appellari, quòd tunc corpus hircum olere incipit. Velius Long. de Orthograph.

HIRRIRE, ringere; propriè canis rabiosi, exprimentis litteram r, de quâ Lucilius Sat. lib. 1.

Irritata canes quod, homo quàm, planiu' dicit.

Eandem *caninam* vocat Persius:

——*sonat huic de nare canina*
Littera.

Hirriunt verò canes, cùm iam restringunt dentes: mutiunt verò, cùm incipiunt irritari, ab eo quòd M, vel μῦ videntur edere: itaque Plautus dixit in Casinæ prologo: *Diphilus Graecè scripsit: post id rursum denuò Latinè Plautus, cum latranti nomine.* Est enim M. Plautus.

HISCE, hice, his & hic, pro hi. Terent. Eunucho: *Hisce hoc munere arbitrantur suam esse Thaidem.* Plautus Milite: *Non possunt mihi nunciis tales hisce oculi fodiri.* Idem Menæchmis: *Quid illuc est quod me me hîc homines insanire predicant?* Macer pro Thuscis: *Quos oportuit amissa constituere, hisce etiam reliquias auerterunt.* Virg. 3. Ecl. ex interpunctione Iani Gulielmi lib. 1. verisi.

His certè (neque amor caussa est) vix ossibus harent.

HISCERE, conatum loquendi magis quàm loqui significat. Accius Armorum iudicio: *Hem vereor plus quàm fas est captiuum hiscere.* Virg. Æneid. lib. 3.

——*vix pauca furenti*
Subiicio, & raris turbatus vocibus hisco. Propertius:

Tantum operis neruis hiscere posse meis.

HIVLCA GENS, auida, hiante ore prædam captans. Plaut. Tri-

nummo à *Publicum priuatum habet biulca gens, hæc ego doleo, hæc sunt quæ me excruciant.*

HO

H o c, pro huc antiqui scripserût. Terent. Adelphis: *Satis adhoc tua nos frustrata est fides.* Idem Andriâ: *Sublimem intrà hoc rape.* Ibid. *Cùm illoc aduento, solitudo ante ostium.* Plaut. Mercat. *Non hoc voluntas me impulit.* Varro lib. 4. de L. L. *Voca hoc inlicium ad me.* Lucr. lib. 1.

Hoc accedit vti solidissima materiai.

Virg. Æneid. lib. 4.

Hoc tunc ignipotens cælo descendit ab alto.

H o c n o c t i s, pro hac nocte. Plaut. Amphitr. *Iuuentutis mores qui sciam, qui hoc noctis solus ambulem.* Ibidem: *Sed quis est hic homo quem ante ædes video hoc noctis?* Et Curcul. *Qui ted hoc noctis dicam proficisci foras?* Apul. lib. 1. Metamorph. *An tu ignoras latronibus infestari vias, qui hoc noctis iter incipis.* Sic idem Apolog. 1. *Nulli Deo ad hoc aui supplicauit.* Et Metam. 5. *Hoc ætatis puer.* Plaut. Mercat. *Quid tibi ætatis videor.* Tacit. Annal. 6. *Donec filius lubricum iuuentæ exiret.* Idem: *Equi sanguine suo, & lubrico paludum lapsantes.* I d. *Vt aggeres humido paludum imponeret.* Virg. lib. 3. *Rursum ex diuerso cæli.* Liuius lib. 2. *Ad vltimum seditionis erupturum.* Seneca Thebaid. *Nemo me ex his eruat siluis, latebo rupis exesæ cauo.*

H o l e r a r e, holeribus conserere. Cn. Martius: *Meos hortulos plus stercore, quàm holero.* Prisc. lib. 6.

H o l e r o r v m, pro holerum. Lucil. Sat. lib. 15.

Tintinnabulum abest hinc, sirpiculique holerorum.

H o m e l i v m, pilei genus. Fest.

H o m o, κατ' ἐξοχὴν de viro dicitur, & opponitur fœminæ. Plaut. Cistell. *Mi homo, & mea mulier vos saluto.* Arnobius: *Beneficia patris munerandis & fœminis hominibúsque portabant.* Paullus leg. si quis 38. §. qui abort. ff. de pœn. *Quod si eo poculo mulier, aut homo perierit, summo supplicio afficiuntur.*

H o m o n i s, h o m o n e m, rudiori dicebant sæculo: at nunc elegantiori, hominis, hominem. Ennius lib. 2. annal.

Vulturus in siluis miserum mandebat homonem,

Heu quàm crudeli condebat membra sepolcro!

Prisc. lib. 6. Charis. lib. 1. Næuius Punici lib. 1. *Qui terra Latia homones tulerunt, vires frudésque Pœnicus fabor.* Idem lib. 4. *Inhospitalis victrices absorbit vnda Latium legiones homonum.* L. Calpur. Piso lib. 1. & 2. de contin. vet. poëtar. Idem Næuius Lycurgo: *Oderunt dy homones iniuriosos: egóne an ille iniuriè fecimus?* Et lib. 1. belli Pun. *Siluicolæ homones belli inertes.* Macr. Saturn. lib. 6. cap. 5. Liuius odysseâ veteri: *Nil peius macerat homonem, quàm de mare sæuum, vires cui sunt magnæ.* Hinc *Semones*, Dij minuti vocantur, quos vix cælo dignos ob meriti paupertatem putabant quasi semihomones.

H o n e s t i t v d o, honestas. Accius Myrmidonibus: *Tua honestitudo Danaos decepit diu.* Idem OEnomao: *Horrida honestitudo Europæ principium primo ex loco.* Non.

HONOS, vox pulcritudinis mentione vsurpatur. Lucr. lib. 4.

Sed tamen esto iam quanto vis oris honore
Cui Veneris membris vis omnibus exoriatur.

Inter fragmenta Petronij legitur:

At totus tibi seruit honor, formáque Deorum (vincis.
Fulges, & Venerem cælesti corpore

Nec non sacrificij, ex more veterum Poëtarum, in primis Virg. 1. Æneid.

——— *Haud equidem tali me dignor honore.*

Vbi Seru. *honore* pro sacrificio. Hinc Silius verbo signato, lib. 12.

Sternuntúrque Ioui & delubrum sanguine honorant.

Græci non absimiliter. Arist. in Panethen. περὶ μὲν δὴ γένους, καὶ τροφῆς, καὶ τῆς ἐκ θεῶν τιμῆς: *Hactenus quidē de origine Deorum, cibo, honore.* Hinc *honorarius* tumulus, quem veteres iis, quos amabant, excitari soliti sunt. Suet. in Claud. cap. 1. *Exercitus honorarium ei tumulum excitauit, circa quem deinceps stato die quotannis miles decurreret, Galliarúmque ciuitates publicè supplicarent.* Inde vetustæ marmorum inscriptiones *ob honorem* habent. Alciat. lib. 10. parerg. cap. 12. Firmat Tac. sententiam his verbis, 2. Annal. *Honoríque patris princeps ipse cum legionibus decurrit.* Hinc Hom. odyss. 4. ἵν' ἄσβεστον κλέος εἴη, *vt immensa gloria esset tumulo.* Philost. lib. 8. cap. 13. ψευδοτάφιον. Nonno lib. 2. Dionys. κενήριον.

HONOS MALVS, pro iniuriâ, veteres dixerunt. Multa enim quę nūc in sermonibus vulgi vnā candémque rem demonstrant, media fuisse antiquitus, & cōmunia, vt significare & capere possēt duas inter se res contrarias, deprehenduntur: vt *periculum, contagium, venenum, honos.* Q. Metellus Numidicus in oratione de triumpho suo: *Quà in re quanto vniuersi me vnum antestatis, tanto vobis quàm mihi maiorem iniuriā atque contumeliam facitis Quirites: & quanto probi facilius iniuriam accipiunt, quàm alteri tradunt, tanto ille vobis, quàm gratiam, peiorem honorem habuit: nam me iniuriam ferre, vos facere vult, Quirites, vt hic conquestio, istic vituperatio relinquatur.* Gell. lib. 12. cap. 9. Sic Euripides: Οὐκ οἶσθα σ' Ἑλένης αἰσχρὸν ὄντα κλέος.

HORCTVM, & FORCTVM pro bono dicebant. Fest. Pomp.

HORITOR veteribus appellatus fuit, quem hortatorem vulgò dicimus. Ennius annali decimo:

——— *horitor induperator.*

Diomed. lib. 1.

HORDA, vel FORDA, bos prægnans. Varro de R. R. lib. 2. cap. 5. *Quæ sterilis est vacca, taura appellata: quæ prægnans, horda: ab eo in Fastis dies hordicalia nominantur, quod tunc immolentur hordæ.*

HORDIARIVM ÆS, quod pro hordeo equiti Romano dabatur. Fest.

HORIA, nauicula piscatoria. Plaut. Rudente: *Quémne ego accepi in mari, mea opera, labore, rete & horiâ?* Ibidem: Salute. *horiæ, quæ in mari fluctuoso piscatu nouo me vberi compotiuit.* Et Trinummo: *Imo horiola aduecti sumus vsque aquâ aduorsâ per amnem.*

HORMVS, ὁρμὴ, impetus. Apul. lib. 10.

lib. 10. *At pone tergum tibicen hormum canebat bellicosum, permiscens bombis grauibus tinnitus acutos.*

HORNO, hoc anno. Lucil. Sat. lib. 28. *Vtrùm annò, an hornò te abstuleris à viro.* Idem alibi:

Nunc prætor meus est; tuu' si discesseris hornò.

Donat. Varro Eumenidibus: *Cùm in eo essem occupatus, atque in scholâ curarer, vt scribit Scantius hornò per Dionysia.* Horat. lib. 3. odâ 23.

— si thure placaris & hornâ
Fruge lares.

Idem Epod. odâ 2.

Et horna dulci vina promens dolio.

HORRICOMIS, villis comarum inhorrescens. Apul. lib. 4. *Nec canes etiam venaticos auritos illos ac horricomes ad comprimendam bestiam cohortantur.*

HORRIPILANT, horridioribus pilis densantur. Apul. lib. 3. Metam. *Et de spina mea termino grandis cauda procedit, sic & aures immodicis horripilant auctibus.*

HORTAMENTVM, hortatio. Symm. lib. 9. epist. 98. *Hortamentum tamen petitionis adiicio, vt officia quæ spōte tribuis, cumules prouocatus.*

HORVNC, & HORVNCCE, pro horum. Plaut. Pœnulo: *Creta est profectò horunc hominum mihi oratio.* Ibid. *Horunc hîc nunc agitur causa hac, spectatorum fabula.* Idem Mercatore: *Horuncce illa nihilum quicquam facere poterit admodum.* Ibidem: *Vsusfructus, victus, cultus iam haruncce adium interfectus est, alienatus est.* Et Sticho: *Est etiam hîc aliud ostium haruncce adium.* Ex tumulo Claudiæ:

SOVOM MAREITOM CORDE DEILEXIT SOVO: GNATOS DVOS CREAVIT: HORVNC ALTEROM IN TERRA LINQVIT, ALIOM SVB TERRA LOCAT.

HOSTEM antiqui vocarunt quem nos hospitem, & qui nobis inimicus, illis perduellis appellabatur. Ennius de Scipione Africano:

Hic est ille situs cui nemo ciui' neque hostis
Quiuit pro factis reddere operæ pretium.

Cic. lib. 2. de leg. Senec. lib. 19. epist. 109. In sacris resolutoriis dicebatur: HOSTIS. VINCTVS. MVLIER. VIRGO. EXESTO. Sic Persas qui erāt Græcorū hostes, ξεῖνς à Lacedæmoniis appellatos tradit Herodotus ἐν ὑρανίᾳ. Vide Cic. lib. 1. offic. & Varronem lib. 4. de L. L. Et *Hosticus*, id est, peregrinus. Plaut. Milite: *Nisi voluntate ibis, rapiam te domum.* PH. *Hosticum hoc mihi domicilium est, Athenis domus ac herus.*

HOSTIARIVS vocatur hostij custos, ad fores catenis alligatus, vt refert Sueton. lib. de claris Grammat. De hoc Ouidius lib. 1. amorum:

Ianitor indignè duris religate catenis,
Difficilem moto cardine pande forem.

Afran. Vopisco: *Hostiarij impedimenta titinnire audio.* Varro de R. R. cap. 13. *Eúmque scire qui introeat aut exeat noctu, quidve ferat, præsertim si hostiarius est nemo.* Plin. lib. 12. cap. 14. *Præter hos & custodes, satellitésque & hostiarij & ministri populantur.* Seneca de tranquillitate vitæ lib. 2. *Quod hostiario liberè*

liberè respondit, & virgam eius fregit. Ibidem: *Sed per hoc limen vacuum, & ab hostiariis liberum fortuna non transit.* Et lib. 3. de irâ cap. 37. *Iratum vidisti amicum hostiario causidici alicuius, quòd intrantem submouerat.*

HOSTIATIM, per ostia. Apul. Metam. *Tamen dum in luxu nepotali hostiatim singula pererro, repentè me nescius forum cupedinis intuli.*

HOSTIMENTVM, æquamentum. Ennius Cresphonte: *Auditis? hostimentum adiungite.* Plaut. Asinaria: *Par pari datum est hostimentum, opera pro pecuniâ.*

HOSTIRE, æqua reddere. Plaut. Asinariâ: *Quin promittis, inquam, hostire contra vt merueris? Hostire,* comprimere. Pacuu. Teucro: *Nunc quod meum admissum nocens hostit voluntatem tuam.* Ibidem: *Nisi coherceo proteruitatem, & hostio ferociam.* Ennius Hectoris lytris: *Mea cominus machera atque hasta hostiris manum.*

HOSTVM vocant quod ex vno facto olei reficitur. *Factum* dicunt quod vno tempore conficiunt. Varro de R. R. lib. 1. cap. 24. *Si in loco crasso, aut calido posueris hostum, nequam fieri dicunt, & ferendo arborem perire, & muscum rubrum molestum esse.* Cato de R. R. cap. 6. *Si in loco crasso, aut caldo seueris, hostus nequam erit, & ferundo arbor peribit.*

H V

HVMANITVS, pro humaniter. Turpil. Pedio: *Quare esse dicat quisquam illum hominem haut facere quicquam humanitus.*

HVMANITVS, humano more. Afran. Repudiato: *Quanto facilius ego qui ex equo venio, adducor ferre humana humanitùs.*
Ennius annali secundo:
Si quid me fuait humanitus, vt teneatis.
Cassius Hemina histor. lib. 4. *Quare sint omnes artes atque humanitus aguntur.* Cic. Philipp. 1. *Si quid mihi humanitus accidisset.* Plin. lib. 10. cap. 63. *Supradictorum plerisque fœminæ priores superueniunt reliquis mares: vrsi autem, vt dictum est, humanitus strati: erinacei ambo stantes inter se complexi.* Ex tumulo quod posuit Anchialus Lesbiæ, Romæ:

HOSPES STA ET LACRVMA SEI QVID HVMANITVS IN TE 'ST
OSSVA DVM CERNIS CONSITA MAISTA MIHEI.

Apul. Apolog. *Ne si quid ei humanitùs accidisset, nomen maritus in vxoris tabulis non haberem.* Sidon. lib. 7. epist. 14. *Nam sicut animæ, humanitus licèt ratiocinantes.*

HVMECTVS, humidus. Varro lib. 1. de R. R. cap. 24. *Si locus humectus sit, ibi cacumina populorum secunda & arundinetum.*

HVMOROSVS, humidus. Innoc. *Fines grandes habens cultiores & latiores, sub se humorosa loca habens.*

HVMV, pro humo. Varro ταφῇ μενίππου: *In pauim. nto non audes facere lacunam, at in humu calceos facis elixos.* Idem in Pranso parato:
Contrà coactus ceruus latratu canum
Fertur bisulcis vngulis, se humu leuans. Non.

HVMVS mascul. Liuius Adone: *Humum humidum pedibus fodit.* Prisc. lib. 6.

H Y

HYPERION, seu Huperion, aliis pater Solis, aliis ipse sol. Dicitur (vt vult Plutarchus libro de poëta Græco) ὅτι ἀεὶ ὑπὲρ ἡμᾶς ἰὼν. Ennius annal. *Interea fugit albu' iubar hyperioni' cursum.* Prisc. lib. 5. Laber. in Mimis:

Democrates Abderites physicus philosophus
Clypeum constituit contra exortum hyperionis,
Oculos effodere vt posset splendore æreo:
Ita radiis Solis aciem effodit luminis,
Malis bene esse ne videret ciuibus.

Gell. lib. 10. cap. 17. Ouid. lib. 1. Fastorum:

Placat equo Perses radiis hyperiona cinctum.

HYSGINUM, tinctura purpurea. Plin. lib. 35. cap. 6. *Causa est quod hysgino maxime inficitur, rubeámque cogitur sorbere.* Et lib. 22. cap. 26. *Hyacinthus in Gallia eximiè prouenit, hoc ibi hysginum tingunt.* Vitruuius lib. 7. cap. 14. *Etiam purpurei colores infecta creta rubiæ radice & hysgino, non minus & ex floribus aly colores.*

I

I, Et E, sæpe commutantur antiquis. Vid. E.

I A

IACTARE, querelas sine fructu dicere. Virg. Ecl. 2.

Montibus & syluis studio iactabat inani.

Idem Æneid. 1. de Ænea:

Talia iactanti.

IACTUOSÆ, iactantes, superbæ. Cic. de oratore lib. 1. *Cum sint luminosæ & quasi iactuosæ partes duæ.*

IANEUS, & IANETOS, pro ianitor. Antiquitus enim r, in s, mutabatur: vt *colos, odos, labos, timos, panos.*

IANUAL, libum quod soli Iano libabatur. Fest.

I B

IBUS, pro iis. Pompon. Pappo agricola: *Nunc quando voluisti facere, fac voluptati sies ibus.* Titin. Gemina: *Eum acastor si morata sitis ambæ ibus vt ego moribus.* Ennius lib. 1. annal.

Hæc effatus ibus, latrones dicta capessunt.

Cn. Martius: *Prætor ibus ludis faciundis ollu' praesto.* Liuius. Plaut. Milite: *Quos cõsignaui hic heri latrones, ibus vt numerem stipendium.* Et Rudente: *Simul sedent eiecti, nauis confracta est ibus.*

I C

ICADION, sæuissimi piratæ nomen. Lucil. Satyris:

Tam de mihi infesti quàm Rhondes Icadiónque.

ICIT, percutit. Pacuu. Armorum iudicio:

——— *nam canes*
Quando est percussa lapide, non tam illum appetit,
Qui se icit, quàm illum ipsum lapidem, quo icta est, petit.

Afranius simulante: *Offendit, frangit, rumpit, icit poculo.* Næuius Danae:

naē: *Quem quondam fulmine icit Iuppiter.* Cæcil. de mandatis: *Si vnquam quisquam viderit quem catapulta aut balista icerit.* Turpil. Demetrio: *Nam si me iceris posthac, credas mihi velim, dolebit.* Cato Censorius de Veturio: *Hostem nummum icit.* Non. Prisc. lib. 10. Lucr. lib. 3.

Esse animam cum anima coniunctam, quæ cum animi vi
Perculsa est, exin propellit corpus, & icit.

Plaut. Trucul. *Frendit, icit femur.* Ibid. *Quæ hæc res est? hei colapho icit.* Idem Aulular. *Ibi vt piscabar fuscina ici vidulum.*

ICTI, pro ictus. Q. Claudius annali primo: *Deinde eodem concussu incidit, neque recessit vnquam donec subuertit, ne gallus impetum icti haberet.* Gell. lib. 9. cap. 13.

I D

IDVLIS OVIS, quæ singulis Idibus Ioni mactabatur. Macr. lib. 1. Saturnal. cap. 15. *Sunt qui existument Idus ab oue iduli dictus, quæ Idibus immolatur a Flamine.* Ouidius:

Idibus alba Ioui grandior agna cadit.

I E

IEIVNANVM, victimarium. Fest.

I G

IGITVR, pro postea. Lucr. lib. 2.

Cætera consimili mentis ratione pererrans
Inuenies igitur multarū semina rerū.

Plaut. Amphitr. *Sin aliter sient animati, neque dent quæ petat, sese igitur summa vi virisque eorum oppidum expugnassere.* Idem Casina: *Mox magis cum otium mihi & tibi erit igitur tecum loquar.* Idem Mostellar. *Miserum est opus, igitur demum fodere puteum vbi sitis fauces tenet.* Sic *ergo*, pro deinde. Propert. lib. 3. eleg. 2.

Ergo Musarum & Sileni patris imago
Fictilis, & calami, Pan Tegeæe, tui.

IGGERVNT, pro ingerunt. Varro lib. 1. de L. L. *Aggulus, aggens, aggilla, iggerunt*, in eiusmodi Græci & Attius noster binam g, scribunt. Prisc. lib. 1.

IGNAVITAS, ignauia. Iustinus histor. lib. 43. *Namque Phocenses ex ignauitate ac macie terræ coacti, studiosius mare quam terras exercuerunt.*

IGNAVITER, ignauē. Lucil. Satyr. lib. 16.

Cur tam ignauiter, hoc præsertim tempore, quæris?

Quadrig. annal. lib. 2. *Qui ibi erant non ignauiter pugnando cum diem pro meliore habuerunt.*

IGNAVIT, ignarum facit. Accius Æneadis, seu Decio: *Fateor, sed sæpe ignauit fortem in spe expectatio.* Non.

IGNESCITVR, ignescit. Laber. Colace: *Figura humana inimici ardore ignescitur.*

IGNIA, vasorum fictilium vitia. Fest. *vetus* Glossis.

IGNORABILIS, & IGNOBILIS, pro ignoto. Plaut. Pseudolo: *Quis est hic qui oculis meis ignorabilis obiicitur.* Ibidem: *Peregrina videtur facies hominis, & ignobilis.* Apul. lib. 5. Metam. *Iamque aderat*

rat ignobilis maritus, & thorum inscenderat, & vxorem sibi Psychen fecerat.

IGNOSCITE, pro cognoscite, discite. Varro Gloriâ, περὶ φθόνου:

Vosque in theatro qui voluptatem auribus
Huc aucupatum concucurristis domo,
Adeste, adeste, quæ feram à me ignoscite,
Domum vt feratis è theatro litteras.

IGNOTVS, pro ignarus. Næuius Lycurgo: *Ignotæ iteris sumus, tute scis.* Cicero: *Atqui illi artifices corporis simulacra ignotis nota faciebant.* Plaut. Menæchm. *Nam ego quidem insanum te esse certò scio, qui mihi molestus, homini ignoto quisquis es*, id est, ignoranti.

I L

ILLÆ, pro illius, vel illi. Lucr. lib. 4.

Hinc illæ primùm Veneris dulcedinis in cor
Stillauit gutta. Ibidem:
Quodcunque est rabies vnde illæ hæc semina surgunt.

ILLATEBRARE, latebris abdere. Cœlius annal. lib. 1. *Arma plerique abiiciunt, atque inermi inlatebrant sese.* Gell. lib. 17. cap. 2.

ILLICÒ, pro illic, in loco. Næu. belli Punici lib. 6. *Septimum decimum annum illicò sedent.* Cassius Heminâ annal. lib. 1. *Et quia quò irent nesciebant, illicò manserunt.* Idem: *His persuadet illicò manerent.* Cæcil. in Notonicassione: *Manete illicò.* illicò, pro illò, ad locum. Turpil. Leucadiâ: *Sed quàm longè est tùm isti illicò.* Accius Eurysace: *Illicò, inquam, habitas quis quàm propiùs.* Non.

ILLIC, pro ille. Plaut. Rudente: *Meum herclè illic homo scit qui vidulum habet, vt ego opinor.* Idem Sticho: *Illic soror tuam hæreditatem inhiat quasi esuriens lupus.* Et Trinummo: *Quò illic homo se penetrauit ex ædibus?*

ILLICERE, illaqueare. Næu. Lycurgo: *Alius sublime alios saltus illicit, Vbi bipedes volucres lino linquant lumina.*

ILLIM, pro illinc, & ISTIM, pro istinc dixerunt veteres. Pompon. Pannuceatis: *Sarculum hìm illo profectus, illim redisti rutrum.* Cic. ad Attic. lib. 9. *Illim ab Alexandria discessisse nemo nunciat.* Et: *Illim equidem Cneium profectum puto.* Lucr. lib. 6.

Forma quoque hinc solis debet illimque videri.

ILLVBRICARE, lubricitate quadam insinuare. Apul. lib. 2. Metam. *Et simul membra sua leniter illubricans lumbis sensim vibrantibus spinam mobilem quatiens placidè decenter mundabat.*

ILLVMINVM tempus, quod lumine caret. Apul. 4. *Et ex disciplina sectæ seruato noctis illumino tempore.* Idem lib. 6. *Et currum rapacem, & terram tenacem, & illuminarum Proserpinæ nuptiarum demeacula.*

ILLVNC, pro illum. Plaut. Mercatore: *Hercle illunc Dij infelicitem quisquis est.*

I M

IM, pro eum. Lucil. Satyr. lib. 22.

Arripio rostrum ac labias huius Zephyri, atque im

Percutio

Percutio, dentésque aduersos excutio omnes.
In leg. XII. Tab. SEI. LOVCEI. FORTOM. FAXSIT. TELO. QVE. SE. PRÆHENDIER. PROHIBESIT. SEI. IM. QVIPS. OCCISIT. IOVRE. CAISOS. ESTOD. Et: SEI. IN. IOVS. VOCAT. NI. TED. ANTESTANTEM. SEQVITVR. IM. CAPITO. Porphyr. lib. 2. Sermon. Terent. Phormione: *Im faxo tali immissum, vt hic nunc est, infortunio.*

IMBARBESCERE, barbatum fieri. Fest.

IMBELLIA, belli ignorantia. Fest. Macr. lib. 3. Saturnal. *Tunc Pœnus illudens ignauiam imbelliámque eius preciosè armatorum: Planè, inquit, credo, satis esse Romanis hæc, etsi auarissimi sunt.*

IMBER, pro quauis aqua, vt vult Nonn. & Enn. pro mari aqua posuit, citante Seru.
— Raribúsque fremebat
Imber Neptuni.
Lucr. numerans quatuor elementa.
Ex igni, terra, atque anima nascuntur & imbri.

IMBERBVS, pro imberbis. Lucil. Satyr. lib. 30.
Maximus argenti sexcentum &
& mille reliquit
Imberbi Androgyni barbato mochocynædo.
Varro epist. ad Fusium: *Quòd facie saturorum similes sunt, maximi sunt atque imberbi.* Non.

IMBITO, introëo. Plaut. Epidico: *Ni ante Solis occasum argentum hoc eloces, meam domum ne imbitas.*

IMBRICARE, humidare. Sidon. lib. 3. epist. 1. *Cùm ab angulis quadrifariam concurrentia dorsa cristarum, tegulis interiacentibus imbricarentur.*

IMBRICES, tegulæ cauæ. Sisenna histor. lib. 3. *Dissipatis imbricum fragminibus ac testis tegularum.* Plaut. Milite: *Quòd meas infregisti imbrices ac tegulas.*

IMBRICITOR (qui imbricus Plauto in Asinar. & Mercat.) ὀμβροφόρος, qui imbrem mouet. Ennius lib. 17. annal.
Concurrunt veluti venti, cùm spiritus Austri
Imbricitor Aquilóque suo cum flamine contra
Endo mari magno fluctus attollere certant.
Macr. Satur. lib. 6. cap. 2. Apul. de mundo: *Dicitur* (Iupiter) *& fulgurator & tonitrualis, etiam imbricitor, & item serenator.*

IMITO, pro imitor. Glossæ: *Imitat, μιμεῖται.* Varro epist. Lat. lib. 2. *Tuum opus nemo imitare potest.* Liu. Achille: *Si malos imitabo, tum tu precium pro noxâ dabis.* Marcell.

IMITVS, ex imo. Apul. lib. 9. *Sub ipsa mensa quæ relliquias prandy gerebat, terra dehiscente imitus largissimus emicuit fons sanguinis.*

IMMISSA BARBA, promissa. Sisenna histor. lib. 3. *Complures menses barba immissa, & intonso capillo.* Lucil. Satyr. lib. 30.
— neque barbam immiseris istam.
Virg. Æneidos lib. 3.
Respicimus, dira illuuies, immissaque barba.

IMMOENE FACINVS, immune, id est, scelestum. Plaut. Trinummo:
Amicum castigare ob meritam noxiam

xiam immane est facinus.

IMMOLITVM, vt demolitum. Lex Manilia cap. 4. NE QVIS EOS LIMITES DECVMANOSVE OBSEPTOS. NEVE QVID IN EIS IMMOLITVM. NEVE QVID IBI POSITVM HABETO. Vetus SC. apud Front. lib. de aquæduct. NEI QVIS EO LOCO POST HANC LEGEM ROGATAM QVID OPPONIT MOLIT OBSEPIT FIGIT.

IMMORTALITVS, à Diis immortalibus. Turpil. Hetæra: *Satisne vt meum cor voluptatibus abundat? Immortalitus sese mihi obtulit hac facultas.*

IMMVNE, sine munere. Virg. Georg. lib. 4.

Immunisque sedens aliena ad pabula fucus.

Cic. Philipp. 1. *Num immunitates dua?* Plaut. Trinummo: *Is est immunis, cui nihil est qui munus fungatur suum.*

IMMVSSVLVS, auis augurio celebrata, quam alij regulum, alij ossifragam, alij aquilæ pullum putant. Plin. lib. 10. cap. 7. *Sanqualem auem atque immussulum augures Romani magna quæstioni habēt: immussulum aliqui vulturis pullum arbitrantur esse, & sanqualem ossifragæ.* Masurius *sanqualem ossifragam* dicit esse, *immussulum* autem pullum aquilæ, priusquam albicet cauda.

IMPANCRARE, inuadere: à πᾶν κρατ. Varro Ecclesiâ: *Regiam arcam impancrarunt.* Non.

IMPARENS, inobiens. Fest.

IMPATIBILIS, non-ferendus, supra vires. Plaut. Amphitr. *Fata istæc me premunt, pertolerarem vim tantam, cladésque exanclarem impatibiles.* Plin. lib. 20. cap. 18. *Sic scimus interemptum Licinij Cecinnæ pratorij viri patrem in Hispania baiuli, cùm valetudo impatibilis vitæ odium fecisset.* Symm. lib. 2. ep. vlt. *Graue hoc & impatibile posset videri, nisi etiam consensus partium frustrationibus luderetur.* Idem lib. 9. epist. 107. *Nam mihi turpe atque impatibile est, attonito animo & fronte mæstâ lætos adire conuentus.*

IMPELIMENTA, pro impedimenta: sicut *præsilium, cassila, Thelis, equiselis*, pro præsidium, cassida, Thetis, equisetis. Vide D.

IMPENDIÒ magis & minus, pro multo magis, vel minus. Terent. Eunucho: *Impendiô magis gaudebat animus mihi.* Cic. Attico, lib. 10. *At ille impendiô magis odit senatum.* Plaut. Aulular. *Atque ille verò minus minúsque impendiò curare, minúsque impertire honoribus.* Symm. lib. 3. epist. 76. *Et huiusmodi literas impendiò flagitaret.* Idem lib. 5. ep. 8. *Et impendio postulo, vt humanissimum inceptum relligiosa cura non deserat.*

IMPENDIOSVS, prodigus, qui multum impendit. Plaut. Bacchid. *Nimium præstat impendiosum te quàm ingratum dicier: illum laudabunt boni, hunc etiam ipsi culpabunt mali.*

IMPENSA, pecunia in cellâ, quò minus loci occupet, compòsita: dicta quòd nondum esset pensa, sed tantùm stipata: atque ideo stipes quoque vocata. Fest. Varro lib. 4. de L. L. Hinc factum vt quæuis stipatio & farctura *impensa* diceretur. Apitius: *Inde impensam præscriptam,*

ptam, id est, farcturam. Arnob. lib. 5. *Impensarum farcturis conditis.* Pallad. lib. 1. *Impensa pumicea farciri muros*, hoc est, stipare acerato ex pumice tuso.

IMPENSVS, pro immensus & ingens. Cæsar lib. 4. de bello Gall. *Quin etiam iumentis, quibus maximè Galli delectantur, quæque impenso parant precio.* Lucr. lib. 5.

Sed violenta vini vis, atque impensa libido. Et:

——— ——— tenebræ

Cooperiunt maria ac terras impensa supernè.

Plaut. Captiueis: *Væ misero illi, cuius iste cibo factus est impensior.*

IMPERANDVS, nouè nec ineleganter pro eo positum cui imperabitur, seu qui imperium feret. Salust. Iugurthâ: *Vbi armis virisque & pecuniâ Iugurtha spoliatus est, cùm ad imperandum Thisdrum vocaretur, rursus cœpit flectere animum suum.* Cic. lib. 9. epist. 25. *Nunc redeo ad imperandum, vel ad parendum potius: ita enim antiqui loquebantur.* Horat. lib. 1. epist. 5.

Hæc ego procurare & idoneus imperor, & non Inuitus.

IMPERCITO, parcito. Plaut. Casinâ: *Amabo integræ huic atque imperitæ impercito.* Idem Amphitr. *Bene vale Alcumena, cura rem communem, quod facis, atque imperce.* Et Pœnulo: *Pura sum, comperce amabo me attrectare Agorastocles.*

IMPERTIO, partem do. Ennius lib. 7. annal.

——— sermonésque suos, rerúmque suarum

Comiter impertit.

Lucil. Satyr. lib. 27. *Quibus potest impertit.* Et lib. 28. *Sospitat, impertit salutem plurimam & plenissumam.* Nouius Decumâ: *Si ignotis imperties, flebit facilius.* Cic. de republ. lib. 5. *Quod molestiis senectutis suæ vestris famulis impertire possit.* Non. Gell. lib. 12. Terent. Eunucho: *Plurimâ salute Parmenonem summum suum impertit Gnatho.*

IMPERTITVS, passiuè. Sueton. Claud. Cæs. cap. 4. *Nec dubium est quin post hæc Augustus constituerit, & reliquerit eum nullo præter auguralis sacerdotij honore impertitum.*

IMPETE, celeritate, magnitudine, copiâ. Lucr. lib. 4.

Despectum præbet sub terras impete tanto. Ibidem:

Et manus vna regit quamtouis impete euntem. Idem lib. 5.

Ipse suos ignis certo fert impete labens. Et:

Aut hominem tanto membrorum esse impete natum. Et lib. 6.

Perscindat nubem, perfringens impete recto.

Plaut. Amphitruone: *Quis tam vasto impete has fores toto conuulsit cardine?* Papin. Thebaidos lib. 7.

Transiliunt campos, aurigámque impete vasto

Corripiunt.

IMPETIBILE, quod non debet peti, inexorabile, δυσπαραίτητον Glossis. Apul. in Apologiâ: *Et nondum panè iam iniuriæ sufficit: iniuria dico? imò enim sceleri aduersùs parentem nefando, immani, impetibili.* Symm. lib. 10. epist. 55. *Nouissimè fortuna causæ impetibilem scopulum fœdæ cognitionis incurrit.*

IMPETIBVS, ab impetu: verbum insolens. Lucr. lib. 1.

Quamlibet in partem tradunt res ante ruúmque

Impetibus crebris.

IMPETRABILIS, qui potest impetrare. Plaut. Mostellariâ: *Non potuit venire ... ma me magis impetrabilis.* Et Mercatore: *Impetrabilior qui viuat nullus est.*

IMPETRASSERE, impetraturum esse. Plaut. Casinâ: *Quid si ego autem ab armigero impetro eam illi permittat, atque hoc credo impetrassere.* Idem Aulular. *Et istuc confido à matre me impetrassere.* Et Milite: *Credo te facilè impetrassere.* Et Sticho: *Vtrum à patre petimus? spero ab eo impetrassere.*

IMPETRIRE, verbum ex antiqua Hetruscorum disciplinâ: éstque in augurio id quod in sacrificiis *Litare.* Valer. lib. 1. cap. 1. *Cùm inquirendum vel ex his, vel sororibus, impetrito.* Plin. lib. 18. cap. 2. *Praterea alia sunt verba impetritis, alia depulsoriis, alia commendationibus.* Plaut. Asinariâ: *Impetritum, inauguratum est, quouis admittunt aues.* Cic. lib. 1. de diuinat. *Vt nunc extis, sic tunc auibus magna res impetriri solebant.* Et lib. 2. *Quî euenit, vt is qui impetriri velit, conuenientem hostiam rebus suis immolet?*

IMPIGRITAS, impigritia. Cic. de republ. lib. 4. *Nunquam viri fortissimi fortitudinis, impigritatis patientior.*

IMPILIA, πιλία, mappæ sine villis; (sicut *toralia*, mappæ villosæ.) Paullus ff. lib. 33. tit. 10. l. 3. *Culcita, toralia, impilia.* Et lib. 34. tit. 2. l. 25. *Fascia crurales pedulésque, & impilia.* quo loco sunt vestium genus.

IMPIO, contamino. Plaut. Rudente: *Nam hoc mihi haut labori est, laborem hunc potiri, si erga parentem aut Deos me impiaui.* Idem Pseudolo: *Impias here, te, oratorem verberas.* Apul. lib. ... *reum, tot cædibus impiatum, reum coràm deprehensum, reum peregrinum.* Sidonius lib. 3. epist. 12. *Vt locum auderent tanquam vacantem corporum baiuli rastris funebribus impiare.*

IMPLAGARE, irretire, plagis capere. Sidon. lib. 9. epist. 9. *Mox te magistro ligati vernaculis implicaturis in retia sua pracipites implagabuntur.*

IMPLICARE, ornare. Afran. Brundusinis: *In parte inferiore hic implicabatur caput fateor.* Plautus Pœnulo: *Implicat caput ad speculum.*

IMPLICISCOR, implicor. Plaut. Amphitr. *Vbi primùm tibi sensisti mulier impliciscier?*

IMPOLITIAS censores dicebantur facere, cùm equiti æs abnegabant, ob equum malè curatum. Fest. Agellius lib. 4. cap. 12. *Si quis eques Romanus equum habere gracilentum aut parum nitidum visus esset, impolitia notabatur.* id verbum significat, quasi tu dicas, *incuriæ.*

IMPOMENTA, quæ post cœnam mensis imponuntur, bellaria: quasi imponimenta. Fest. Pompeius.

IMPORCITOR, qui arans in agris facit porcas. Idem. Columella lib. 1. cap. 10. *Et similiter cùm semen crudo solo ingesserimus, inarabimus, imporcatúmque occabimus.*

IMPOSSIBILITAS. Apul. lib. 6. *Sic impossibilitate ipsa mutata in lapidem Psyche, quamuis præsente corpore, sensibus tamen aberat.*

IMPOTENS, pro valdè potente dixit

xit Cicero: nam τὸ *in*, quibusdam in verbis non negationis, aut priuationis vim habet, sed accessionis & incrementi: vt Virgilio Georg. lib. 3. *incana*, pro valde cana:

Nec minus interea barbas incanaque menta
Cyniphij tondent hirci.

Sic *incuruus* apud Terentium, pro admodum curuo: & *infractus* pro valdè fractò. Virg. lib. 12. Æneid.

IMPOTENTIA, pro magna potentia. Sisenna histor. lib. 3. *Sublatus impotentiâ nimiâ, atque lætitiâ animi commotus.* Cic. Tuscul. quæst. 5. *Qui nihil metuant, nihil agant, nihil concupiscant, nulla impotentia efferantur.*

IMPROLES, vel IMPROLVS, qui nondum est adscriptus cum prole in ciuitatem. Fest. Contrarium *Duicenso*: nam *Duicensus* erat, qui cum prole in ciuitatem adscribebatur. Glossarium: *Improles*, μήπω πολιτευόμενος. *Improlus* alioqui dicitur qui sine prole est; & iuxta Marium Victorinum, qui necdum vir est.

IMPVDICATVS, & IMPVDICVS, stupratus, pathicus, masculam passus venerem. In carmine libero:

Prædictam tibi ne negare possis,
Si fur veneris, impudicus ibis.

Alio nomine *flagitatus* dicebatur, & *intercutitus*. Cato: *Intercutibus stupris flagitatus.* Apuleius: *Nudatum, supinatúmque in ventrem execrandis vredinibus flagitabant.*

IMPVRATVS, maculatus, impurus. Plaut. Aulularia: *Quid impurate, quamquam Volcano studes, cœnæ ne causa, aut tuæ mercedis gratiâ: Nos nostras ædeis postulas comburere?* Terent. Phormione: *Impuratus vt ille me etiam irrideat?* Ibid. *Tum hunc impuratum poterimus nostro modo vlcisci.* Apul. lib. 2. Metam. *Quin abis, inquam, impurata bestia, téque ad tui similes musculos recondis?* Idem lib. 9. *Nec saltem tam nefario illo scelere, impuratissima illa capita confutari potuere.*

IMPVRITIÆ, impuritates. Plaut. Persâ: *Trecentis versibus tuas impuritias traloqui nemo potest.*

I N

IN præpositioni indifferenter antiqui vel accusandi, vel auferendi casum iungebant, contra quàm vulgò habent Grammaticorum canones. Cic. pro lege Maniliâ: *Cùm nostros portus, atque eos portus, quibus vitam ac spiritum ducitis, in prædonum fuisse potestatem sciatis.* Cæcilius Syraculis: *Tanta huic innasit in corde indulcitas.* Lucil. lib. 30. *In canino rictu oculisque inuolem.* Plaut. Amphitruone: *Quid istuc in mentem est tibi?* Ibid. *Numerò mihi in mentem fuit.* Et: *Certum est, introrumpam in ædibus.* Et: *Pergam in ædibus nunc.* Cic. de orat. lib. 1. *Vt se abiiceret in herbâ.* Et de amicitiâ: *Vt ab amicis in magnam aliquam rem peccantibus non discedant.* Cæsar de bello Gall. lib. 6. *Ne desperata salute se in Menapiis abderet.* Sueton. Octauiano, cap. 13. *Iam istam inuolucrum potestatem fore.* Plaut. Epid. *Illum audiui in amorem hærere apud nescio quam fidicinam.* Et Pœnulo: *Patrue, facito in memoriam vt habeas.* Item Mostell. *Argumentaque in pectus multa institui meum.* Apul. lib.

6. Metam. *Si verè Iupiter mugiuit in bouem.* Lucr. lib. 2.

——— *neque in lucem existunt primordia rerum.*

Ouid. Metamorph. lib. 5.

——— *coniectum in viscere ferrum.*

Virg. Æneid. lib. 6.

Exciderat puppi, mediis effusus in vndis.

Varro de L. L. lib. 4. *Quâ in Cælio monte itur.* Terent. Eunucho: *Videt me esse in tantum honorem.* Ibid. *Deinde illam in lecto illæ collocant.* Et Adelphis: *Te plurima in hanc rem peccare.*

INACVIT, bilem mouit. Apul. 5. *Nec si tibi etiam, vt par est, inacuit nostra contumelia, consilium validum ambæ requiramus.*

INADIBILIS, inaccessus. Sidon. lib. 2. epist. 3. *Is quidem sanè circa principia sui solo palustri voraginosus, & vestigio inspectoris inadibilis est.*

INÆ, subtilissimæ intercursantes venæ, & filamenta fibrarum tenuia, qualia in chartis veterum. Inde *Ilia*, vt ait Festus. Marcellus Empiricus: *Ad vlcera in anu facta chartæ combustæ, seu inarum eius drachmam.* Varro de R. R. lib. 8. cap. 5. *Qui vt hoc intelligant, concutiunt* (oua) *errare, quòd inas vitales confundant.*

INANILOGVS, inania blaterans. Plaut. Pseudolo: *Surdus sum: profectò inanilogus es.*

INANIMENTA, & INANIÆ, inanitates. Plaut. Aulular: *Nam hic apud nos nihil aliud est quæsti furibus, ita inaniis sunt oppletæ atque araneis.*

INANIMVS, sine anima, mortuus. Cic. offic. lib. 2. *Quæ ergo ad vitam hominum tuendam pertinent, partim sunt inanima, vt aurum, argentum.* Idem Hortensio: *Nam cùm omnis solertia admiranda est, tum ea quæ efficit, vt quæ inanima sunt, viuere & spirare videantur.*

INARCVLVM, virga erat ex malo Punicâ incuruata, quam regina sacrificans in apice gestabat. Hæc virgula in Flaminibus vocatur *Stroppus*, in Flaminicis *Inarculum*. Eandem *surculum* appellat Gell. lib. 10. cap. 15. de Flaminicâ loquens: *Et quod in rica surculum de arbore felici habet.*

INAVDITA ANIMALIA, quæ auditus sensu carent. Gell. lib. 7. cap. 6. *Quædam animalium aliud alio sensu carent, & à natura gignuntur, aut inodora, aut inaudita.*

INBALNITIES, ἀλουσία. Lucil. Satyr. lib. 20. *Hic cùm cruciatur fame, frigore, illuuie, inbalnitie, inperfundie, incuriâ.* Non.

INCALARE, inuocare, à καλεῖν: vnde *incalationes*, inuocationes; & *incalatiuè*. Fest.

INCENDERE, antiquis pro celebriorem reddere. Varro ταφῇ μενίππου: *Edones Romam, vt turba incendat annonam.* Plautus Trinummo: *Si istuc vt conare facis indicium, tuum incendes genus.* Virg. in Ætnâ:

Nunc opus artificem incendit, caussámque reposcit.

Similiter Augustus Cæsar:

Nos forum aleatorium excalfecimus.

INCERARE deorum genua dicebantur illi, qui votum susceptum significabant, séque voti reos constituebant: etenim nuncupata & in charta concepta conscriptaque vota Deorum genibus cerâ obsignata

ta adigi mos erat. Iuuenalis Satyrâ 10.

Propter quæ fas est genua incerare Deorum.

Cornutus in Satyrã primam Persij ait, in vsu fuisse apud antiquos, vt citreis tabellis parietes ornarentur, quas & cerâ incerabant, vt quidquid in animum veniebat, statim possent notare.

INCERTAT, incertum facit. Pacuu. Duloreste: *Sed incertat dictio, quin rem expedi.* Plaut. Epidico: *Longa dies meum incertat animum.*

INCESTARE, polluere, incestum committere. Plaut. Pœnulo: *Earum hic alteram efflictim perit, neque incestauit vnquam.* Papinius in epicedio filij:

——— quas incestauimus aras?
Numquid inaccesso posui vestigia luco?
Num vetito de fonte bibi?

Tranq. in Tiberio Cæsare, cap. 43. *Excogitauit sedem arcanarum libidinum, in qua conquisiti vndique puellarum & exoletorum greges, monstrosique concubitus repertores triplici serie connexi, inuicem incestarent se coram ipso.* Sidon. lib. 3. epist. 13. *Qui quod verbis inuerecundis aurium publicarum verecundiam incestant, granditer sibi videntur facetiari.*

INCESTE', flagitiosè, impurè. Lucr. lib. 1.

Sed casta incestè nubendi tempore in ipso
Hostia concideret mactatu mœsta parentis. Cic. pro Cal.

Ideo aquam adduxi, vt tu ea incestè vterere?

INCICVR, immansuetus, ferus. Pacuu. *Reprime incicorem iracundiam.* Non.

INCILARE, increpare, maledictis insequi. Pacuu. Duloreste: *Si quis me hac oratione incitet quid respondeam?* Accius Meleagro: *Quis erit qui me non spernans, incilans probris, sermonem indecorans, turpi famâ differet?* Idem Clytemnestrâ: *Mater mea iure factum incilas, genitorem iniustum approbas.* Lucil. Satyr. lib. 30.

Nunc, Cai, quoniam incilans nos lædi vicissim.

Lucr. lib. 3.

Iure, vt opinor, agat: iure increpet, incilétque.

INCILES, fossæ ad deducendam aquam factæ. Cato cap. 155. *In monte inciles plures habere oportet.* Apul. lib. 9. *Lacunosis incilicibus voraginosam, partim stagnanti palude fluidam, & alibi subluuie canosâ lubricam.*

INCIPISSO, pro incipio. Plaut. Captiueis: *Fiat, abscedite hinc, nos concedamus huc, sed breuem orationem incipisse.* Idem eadem: *Tantum incipisset facere cum tantis miris.* Ibidem: *Maximas nugas ineptiásque incipisso, hæreo.* Et Milite: *Nunc sic rationem incipissam, sic hanc institutam astutiam.*

INCISIM. Cic. de oratore lib. 2. *Hæc quidem binis pedibus incisim, deinde membratim dicere solebas.*

INCITA, paupertas, egestas. Lucil. Satyr. lib. 3.

Illud ad incitá cùm redit atque internecionem. Et lib. 15.

Villicum Aristocratem mediastinum atque bubulcum
Commanducatus corrupit ad incitá adegit. Apul. lib. 3. Metam.

Tunc opulentia nimia nimiò ad extremas

mas incitas deducti.

Plaut. Pœnulo: *Profectò ad incitas lenonem rediget, si eas abduxerit.* Et Trinummo: *Hem hic nunc cuius est? vt ad incitas est redactus! Incita* etiam Glossis *μαρία.*

INCITAS antiqui vocabant fines, seu terminos, quos ampliùs promouere non licebat: & qui eò redacti erant, vt nullum certum rerum suarum consilium capessere possent ad incitas redacti dicebantur. Varro lib. 6. de L. L. *Templa tescaque incita sunto, quoad ego castè lingua nuncupauero.*

INCITEGA, machinula in qua constituebatur in conuiuio vini amphora, ne labem ex fundo in mensa relinqueret; ac qua subinde differrentur vina. *Circulum* Martialis vocat:

Nobilius villosa tegant tibi gausapa citrum,
Orbibus in nostris circulus esse potest.

INCITVS, incitatus. Cic. de natura Deorum lib. 2. ex Accio: *Sicut inciti atque alacres rostris perfremunt Delphini.* Lucr. lib. 1.

Principio venti vis verberat incita portus. Et lib. 5.
Multa videmus enim calestibus incita ventis
Fulgere. Idem lib. 6.
Fit quoque vt interdum validi vis incita venti.

INCLAMARE, maledictis insectari. Ouid. Amorum lib. 1. eleg. 7.

Nonne satis fuerat timidæ inclamasse puellæ?

Plaut. Epidico: *Etiámne inclamitor quasi seruus?* Idem Sticho: *Tuos inclama, tui delinquunt.* Et Asinariâ: *Nimis ægrè risum continui, vbi hospitem inclamauit, qui se absente mihi fidem habere noluisset.*

INCOENIS, incœnatus. Plaut. Casinâ: *Cupiunt extrudere incœnem ex ædibus, vt ipsæ solæ ventres distendant suos.*

INCOMES, & INCOMITATVS, qui sine comite. Fest. Virg. lib. 2. Æneid.

— quà se ferre incomitata solebat
Andromache.

Lucr. lib. 6.

Incomitata rapi certabant funera vasta.

INCOMITIARE, ita conuitari, vt propterea necessum sit in comitia venire. Fest. Plaut. Curcul. *Adolescens ob rempublicam hoc intus mihi quod insigne habeo, quæso ne me incomities.* LY. *Licétne inforare si incomitiare non licet?*

INCONCILIARE, irritare, dolosè decipere. Plaut. Bacchid. *Accuratum habuit quod posset malum facere, & in me inconciliare copias omnes meas.* Idem Mostell. *Is tibi & fœnus & sortem dabit, ne quid nos inconciliare porrò postulas.* Et Persâ: *Sed credo quia non conciliauit ante eum.* Et Trinummo: *Inconciliasti eum, qui mandatus est tibi.*

INCONNIVVS, nunquam conniuens. *Vigilia inconniua* Apuleio dicitur, cùm nusquam grauati somno oculi conniuent, sed aperti micantésque adspectu vegeto peruigilát. Apul. lib. 6. *Longa colla porrecti sæui dracones, inconniuæ vigiliæ luminibus addictis, & in perpetuam lucem pupillis excubantibus.*

INCONSPRETVS, non improbatus. Fest.

INCONSVLTVS, cui nullum datum est consilium. Virg. Æneidos lib. 3.

lib. 3. (*Sibylla.*
Inconsulti abeunt, sedémque odere

INCOXARE, in coxam sidere. Pompon. Pannunceatis: *Neque interim cacandi causa vnquam incoxaui,nate.*

INCREBRARE, crebrò facere, iterare. Plaut. Trinummo: *Si raræ noctes dant, ab animo perit; sin increbrauit,ipsus gaudet,res perit.*

INCREPITVS, increpatus. Apul. Apologiâ: *Sedne quidquam tentatâ eius grauitate, vltro ipse leuitatis & inconstantiæ increpitus.*

INCRVSTATVM, crustis coopertum. Varro ταφῇ Μενίππου: λιθόστρωτα *pauimenta, & parietes incrustatos.* Horat. lib. 1. Satyrâ 3. *Sincerum cupimus vas incrustare.* Varro de R. R. lib. 3. cap. 14. *Ollam cum foramine incrustent sapâ & farre vbi pascantur, quæ foramina habeat, vt intrare aer possit.*

INCVBITATVS, stupratus, pædicatus. Plaut. Persâ: *Video ego te iam, incubitatus es.*

INCVRIVS, pro incuriosiùs. Iustinus histor. lib. 5. *Sed cùm hinc pro patriâ summis viribus, inde pro alienâ donatione incuriùs pugnaretur.*

INCVRSAX, crebras faciens incursiones. Sidon. lib. 8. epist. 12. *Ac si tibi nunc esses ad limitem Danubinum, contra incursaces Massagetas proficiscendum.*

INCVRSIM, celeriter. Cæcil. Fallaciâ: *Nullus sum, nisi meam rem iam omnem propero incursim perdere.*

INCVRVICERVICVM pecus, & RVDENTISIBILVS apud Pacuuiū posita inuenimus: in componendis enim dictionibus nimio plus sibi indulserunt veteres. Hinc *repandirostrum, & cortinipotens* Lucilio:

Húncine ego inquam Hyacinthi hominem cortinipotentis
Deliciis contendi? Et Pacuu.
Tu curuifrontes pascere armentas soles.

Laber. de ariete: *Reciprocornem, Lanicutem, vestitrabum*; quod Græci στρεψικέρωτα, δασύμαλλον, ἑλκεσίπεπλον, dicerent. Enn. annalibus:

Bellipotentes sunt mage quàm sapientipotentes.

Varro in Satyrâ Magnum talentum: *Detotonderat forcipibus viticapiferis.* (quasi vitia capientibus, ferentibus.) Idem sexagesimo: *Nec quassagipennas anates, tremipedas.* Næuius in Alcesti: *Trisaeclisenem, dulcioriloquum,* Nestorem appellat: quæ vt nimium poëtica notat Gellius. *Camphippelephantocamelos* dixit Lucilius, transuerso ordine, ex hippocampo, elephanto, camelo. Petron. Arbiter Satyr.

Ciconia etiam grata peregrino hospita,
Pietaticultrix, gracilipes, crotalistria,
Auis exulhyemis.

Neque ab loco alienum est Hegesandri antiqui poëtæ epigramma Græcum in Sophistas.

Ὀφρυανασπασίδαι, ῥινεγκαταπηξογένειοι,
Σακκογενειοτρόφοι, καὶ λοπαδαρπαγίδαι.
Εἱματανωπερίβαλλοι, ἀνηλιποκαιβλεπεπλάδοι,
Νυκτιλαθραιοφάγοι, νυκταπαταπλάγιοι.
Μειρακιεξαπάται, καὶ συλλαβοπευσιλάβηται,
Δοξοματαιόσοφοι, ζητάρετησιάδαι.

Quod imitatione Græcorum hoc modo vertit Ioseph. Scaliger in coniectaneis ad Varronem:

Silonicaperones, vibrissasperomenti,
Manticobarbicolæ, exterebropatinæ,
Planipedauquelucernitui, suffarcinamicti,
Noctilandiuori, Noctidolostudij.
Pullipremoplagij, sutelo captiotricæ,
Rumigeraucupidæ, nugicanoricrepi.

INCVRVISCERE, pro incuruescere. Vetus poëta apud Ciceronem Tusc. quæst. lib. 1. *Arbores frondescere, ramos baccarum vbertate incuruiscere.*

INDE LOCI, pro eo loco, eo tempore. Glossæ, *inde loci, τότε ἔπειτα.* Ennius lib. 1. annal.

Constitit inde loci propter sos dia Dearum. Idem:

Inde loci lituus sonitus effundit acutos. Lucil. Satyr. lib. 30.

Multis inde loci sermonibu' concelebrarunt. Lucr. lib. 5.

Sic noua cùm tellus herbas virgultaque primùm
Sustulit, inde loci mortalia sæda creauit. Cic. Prognosticis:
Humidus inde loci contristat aquarius orbem.

INDECORIS, indecorus. Accius Athamante: *Cuius sit vita indecoris, mortem fugere turpem conuenit.* Virg. Æneid. lib. 12.

Sunt aliæ innuptæ Latio & Laurentibus agris
Nec genus indecores.

INDEFENSE, indistinctè, vel nuda conuentione facta. l. pen. in fin. C. de const. pec.

INDEPISCI, assequi, consequi. Plaut. Sticho: *Senex quidem voluit si posset indepisci de cibo, quia nequiuit qua lege licuit velle dixit fieri.* Idem Trinummo: *Multas res simitu in corde meo verso, multum in cogitando dolorem indepisco.*

INDEPTA, adepta, accepta, vel assequuta. l. vlt. C. de profess. & med. lib. 10. Lucr. lib. 3.

Quod simul atque hominem lethi secura quies est
Indepta, atque animi natura animaque recessit.

Plaut. Epidico: *Nempe quem in adolescentia memorant apud reges armis arte duellica diuitias magnas indeptum.*

INDICINA, indicium. Apul. lib. 7. *Sed plane solutum, concitatum, solitarium, ob indicinæ præmium occupasse.*

INDICTIVVM FVNVS, ad quod per præconem inuitabatur populus, his verbis: TITO LIVIO. T. F. EXSEQVIAS IRE QVEIS COMMODVM EST TEMPVS EST. OLLVS AEDIBVS ECFERTVR.

INDIDEM, ex eodem loco. Plaut. Cistellaria: *Indidem vnde oritur facito vt facias stultitiam sepelibilem.* Idem Milite: *Salua es indidem.* Et Pseudolo: *Quòd si opus sit vt dulce promat indidem, ecquid habet?*

INDIGES, veteri verbo Roma vocata. Frontin. *Romana vrbs, Indiges, terrarúmque Dea; cui par est nihil, & nihil secundū. Æneas quoque indiges dictus, eique templa constructa, cum in certamine contra Mezentium nunquam comparuisset.*

INDIGITAMENTA, libri erant pontificiales, ab indigitando, id est, imprecando dicti: continebántque nomina Deorum, at-

que

que ipsorum nominum rationes. Fest. Glossarium: *Indigitamenta*, *ἱερατικὰ βιβλία*. De indigitamentis C. Flaccus librum composuit, eúmque ad Cæsarem misit; vt meminit Censorinus, cùm de nomine & potestate Genij dissérit. *Indigitamenta* etiam à quibusdam pro incantamentis & veneficiis exponi scimus.

INDIGITES DII vocantur qui post funera immortali gloriâ consecrati, & in Deorum numerum recepti sunt, nominibus plerumque immutatis, nouísque cooptatis: siquidem Romulus *Quirinus* vocatus, Iuno *Matuta*, Leucothea *Albunea*, Melicerta *Palæmon*, & *Protumnus*, Leda *Nemesis*, Circe *Marica*, Nersilia *Hora*, Rhea *Deorum mater*, Idea *Dindymena*, Philena *Possiruncia*, Cybeles *Berecynthia*. Indigites autem Deos plerique colunt populi: *Indi* Iouem pluuialem & Gangem fluuium carmine incondito venerantur: *Meroitæ* Herculem, Pana, & Isidem: *Germani* Tuisconem, & Mannum filium eius: *Astymphalissi* Achillem: *Persæ* Amanum & Anandotum: *Veneti* Diomedem: *Ægyptij* Isidem: *Mauri* Iubam: *Pœni* Vrannm: *Macedones* Gabirum: *Latini* Faunum: *Siculi* Adoanum: *Libyci* Psaphonem: *Thraces* Zamolxin: *Syri* Astartem, Agad & Agartim: *Arabes* Diasarem: *Horici* Tibilencum: *Afri* Cælestum: *Ægyolenses* Maceranas Deas: gens iuxta Naucratim Ægypti, Theuthum, ne omnes percéseam Deos, velut præsentissima numina coluerunt; qui omnes post funera diuinitate donati sunt, Diique indigites post consecrationem habiti. In Pontificum libris *Dij indigetes* dicti, quorum nomen vulgari non liceret: autores sunt Verrius, Festus, Dionysius.

INDIGNITAS, improbitas, magnitudo. Symmachus lib. 2. epist. 32. *Relatio viri spectabilis fratris nostri vicarij, indignitatem deprehensi sceleris eloquetur.* Idem lib. 5. epist. 64. *Externos quoque & memorati viri nescios causæ vrit indignitas.*

INDIPISCERE, petere, vsurpare. Plaut. Aulularia: *Nec partem tibi ab eo quiqui est indipisces, neque furem excipies?*

INDIPISCO, & INDIPISCOR, adipiscor. Plaut. Asinaria: *Nam si huic occasioni tempus sese subterduxerit, nunquam ædepol quadrigis albis indipiscet postea.* Idem Rudente: *Magna hercle præda est, largiter mercedis indipiscar.*

INDISCRETÈ, sine causa. l. cùm indebito. §. vlt. ff. de probat.

INDISCRIMINATIM, indifferenter, indiscretè. Varro lib. 4. Analog. *Quibus nos in hoc libro proinde vt nihil interfit, vtemur indiscriminatim, & promiscuè.*

INDOLENTIA, priuatio doloris, *ἀναλγησία* Stoica. Cic. offic. lib. 2. *Vt qui rem expetendam, vel voluptate, vel indolentiâ metuuntur.*

INDVFORVS, senatus, quasi in foro versans. Ennius Annali septimo:

——— *magna cùm lapsa diei*
Pars foret, è magnis rebus summisque gerundis
Consilio, indufera lato sanctóque senatu. Gell. lib. 12. c. 4.

INDVGREDI, ingredi. Lucr. lib. 4.

Aëra si credas priuatum lumine posse Indugredi.

Sic *Indupedire*, pro impedire. Lucr. *Induperator*, pro imperator. Iuu.

INDVLCITAS, acerbitas. Cæcil. Syracusis: *Tanta huic inuasit in corde indulcitas.* Non.

INDVLGITAS, indulgentia. Sisenna hist. lib. 3. *Bassus assiduitate & indulgitate victus.*

INDV MARI, in mari. Lucil. Satyrarum lib. 30.

Omnia tum indu mari videas feruente micari. Idem lib. 1.

Iactare indu foro omnes, & decedere nunquam.

Non. Lact. lib. 5. cap. 9.

INDVTVI EST: formula loquendi antiqua, cuiusmodi loquutiones in deliciis authoribus optimis. Marcellus: *Castula est palliolum pracinctui.* Cic. Tusc. 5. *Mihi amictui est Scyticum tegmen.* Symmach. lib. 3. epist. 10. *Illa vestis decenter indutui est, quæ non trahit puluerem.* Tacitus lib. 6. gerere dixit vestem indutui. Apul. lib. 2. Florid. *Habebat indutui ad corpus tunicam interulam.*

INDVVIÆ, tunicæ serpentum. Isidor. aut arborum cortices, aut quoduis aliud indumentum. Plaut. Menæchmis: *Quid hoc est? induuiæ tuæ, atque vxoris exuuiæ.*

INEBRA, omnia quæ aliquem morantur: vnde *inebræ aues*, quæ in auguriis aliquid prohibebant. Isid. lib. 12. cap. 1. Seruius: *Certa auium genera ab auguribus appellantur, quæ pennis vel volatu omina possunt facere, quæ si fuerint prospera, prapetes; si aduersa, inebra dicuntur.*

INEFFVGIBILIS, ineuitabilis. Apul. de mundo: *Rerum ineffugibilis necessitas vltionis.*

INENORMIS, non enormis, non immodica. Apul. lib. 2. Metam. *Inenormis succulenta proceritas, gracilitas rubor temperatus.*

INEPTITVDO, ineptia. Cæcil. ἀρπαζομένῃ: *Qui homo ineptitudine cumulatus cultum oblitus est.*

INERMAT, armis spoliat. Fest.

INERMVS, pro inermis. Cæcil. Hymnide: *Nihil agit in amore inermus.* Sisenna histor. lib. 4. *Plerique inermi in castra effugiunt.* Salust. bello Iugurth. *Neque quemquam decere qui manus armauerat ab inermis pedibus auxiliũ petere.* Claudius annal. lib. 1. *Arma plerique abiiciunt, atque inermi illatebrant sese.* Gell. lib. 17. cap. 2. Plaut. Bacchid. *Postea cum magnifico milite, vrbes verbis qui inermus capit, conflixi.* Lucr. lib. 5.

——— nam facile ollis

Omnia cedebant armatis nuda, & inerma.

Virg. Æneidos lib. 12.

Tum studio effusa matres, & vulgus inermum.

Sic *gracilus, hilarus, imberbus, procliuus, sterilus, sublimus.*

INEXTINGVIBILIS. Varro in Catone, vel de liberis educandis: *Mala enim consuetudo diu importata est inextinguibilis.*

INFABRÈ, fœdè. Pacuu. Nyptris:

Barbaricam pestem nauibus nostris intulit

Nouâ figurâ factam commissam infabrè.

Horat. lib. 2. Satyrâ 3.

Quid sculptum infabrè, quid fusum purius esset.

INFECTORES qui lanam alieno colore imbuunt. Plaut. Aul. *Iámque hos absolutos censeas, cùm incedunt*

dunt infectores crocotarij, Aut aliqua mala crux semper est qui aliquid petat. Plin. lib. 20. cap. 7. *Quartò infectores lanarum vtuntur.*

INFELICITO, infelicem reddo. Cæcil. Nauclero: *At te Dij omnes infelicitent cum malè monitâ memoriâ.* Plaut. Casinâ: *Dij me & te infelicitent si ego in os meum vini hodie guttam indidi.* Idem Epidico: *Dij te immortales infelicitent, vt tu is gradibus grandibus.* Et Mercatore: *Herclè illum Dij infelicitent quisquis est.* Rudente: *Hercules istum infelicitet cum sua licentiâ.*

INFERIÆ, sacrificia quæ diis manibus fiebant, χοαὶ Græcis dictæ: vbi lac, mel, aquam, vinum, oliuas, mortuorum sepulcris inferebant: flores etiam spargebant. Lucr. lib. 3.

Et nigras mactant pecudes, & manibu' diueis
Inferias mittunt.

Virg. lib. 9. Æneidos:

Absenti ferat inferias, decorétque sepulcro. Et lib. 10.

Viuentes rapit inferias, quas immolet vmbris.

INFERIVM VINVM, quod in sacrificando inter pateræ labrum ponebatur. Fest. Cato: *Macte hoce vino inferio esto: macte hace dape polucenda esto.* Arnob. adu. gent. lib. 7.

INFERNAS, & SVPERNAS, inferus, superus. Plin. lib. 16. cap. 39. *Et ideo Romæ infernas abies supernati præfertur.*

INFICETE, pro infacetè. Solin. cap. 4. *Non inficetè Torannius.* Plin. lib. 35. cap. 4. *Ostendens in tabulâ pictum inficetissimè gallum exerentem linguam.* Catullus: *Pleni ruris & inficetiarum.*

INFICIATORES, falsi criminis obiectores. Cic. de orat. lib. 1. *Non intelligebat, vt si illi inficiatores probassent iudici, ante petitam esse pecuniam, quàm cœpta esset deberi.* Martialis lib. 1. epigr.

In ius ô fallax, atque inficiator eamus.

INFILARE, veteres pro amicire & velare, cùm contrà exsuere dicerent *exfilare*. Hinc *Infula*, quæ caput velat.

INFINDERE, intercipere, interponere. Fest. Virg. Bucolicis:

——— ——— quæ cingere muris
Oppida, quæ iubeant telluri infindere sulcos.

INFINIBILIS, infinitus. Apul. de dogm. Platonis: *Cùm viduata sit fine, infinibilis rectè videri potest.*

INFINITAS, ἀοριστία, ἀπειρία, æternitas. Cic. Academ. 4. *At hic Anaximandro, populari & sodali suo non persuasit: is enim infinitatem rerum dixit esse, in qua omnia gignerentur.*

INFINITIO, infinitas. Cic. de finibus lib. 1. *Quorum incursionem non solùm videamus, sed etiam cogitemus, infinitio ipsa, quam ἀπειρίαν vocant, tota ab illo est.*

INFIT, pro incipit. Lucr. lib. 3.

Commutare animum quodcumque adoritur & infit.

Idem lib. 5.

Illa quoque expergefactum caput erigere infit.

Plaut. Rudente: *Infit lenoni persuadere, vt secum eat in Siciliam.* Et Aulul. *Homo ad prætorem plorabundus deuenit, infit ibi postulare, plorans, eiulans.* Sulpicia Poëtria in Eclogâ de edicto Domitiani:

Hæc ego.tum paucis Dea me dignarier iusit.

INFORO, in forum diuulgo. Plaut. Curculione: *Licétne inforare, si incomitiare non licet? Non inforabis me quidem: non mihi placet tuum profecto neque forum, neque comitium.*

INFREQVENTATVS, frequenter non vsurpatus. Sidon. lib. 9. epist. 15. *Nam metrum diu infrequentatum, durius texitur.*

INFVMARE, deprimere, infumum facere. Apul. lib. 1. de asino aureo: *Cælum deponere, terram suspendere, fontes durare, mentes diluere, manes sublimare, Deos infumare.* Idem de Deo Socr. *Ingenia illa ad beatitudinem sublimata sunt, hæc ad miserias infumata.*

INGENICVLARE, γονυπετεῖν, in genua cadere. Lamprid. in Heliogabalo: *Ita vt subitò vestes ad pedes defluerent, nudúsque vna manu ad mammam, altera pudendis adhibita ingeniculatet.* Hunc actum forma non absimili describit Apul. lib. 1. *Planiore in ripæ margine implicitus in genua appronat se, auidiùs affectans potionem.* Nec non Virg. lib. 3. Æneid. [ne.

—genibúsque aduersa obluctor are-

INGENERARI, innasci. Cicero Academ. lib. 3. *In tanta animalium varietate, homini vt soli cupiditas ingeneraretur cognitionis, & scientiæ.* Idem pro lege Agraria: *Ingenerantur hominib. mores à stirpe generis, vel ex his rebus.*

INGENIVM, natura. Virg. Georg. lib. 2.

Nunc locus aruorum ingeniis, quæ robora cuique,
Quis color.

Salust. histor. lib. 3.

Castrisque collatis pugna tamen ingenio loci prohibebatur.

INGENIVM, sponte. Nævius Lycurgo:

Vos qui regalis corporis custodiam
Agitis, ite actutum in frondiferos lucos
Ingenium arbusta nata sunt, non obsita.

INGENVATVS, ingenuè ac probe moratus. Plaut. Milite: *Qui lepide ingenuatus esset, vitam longinquam darent. Ingenuatus*, ingeniosus. Apul. Florid. *Versatus aliquin, & ingenuatus ad astutiam facile perducit.*

INGENVITAS, candor, veritas. Apul. de Mundo: *Sed conducere ac decere tam bonas artes, & eiusmodi operam cum ingenuitate professionis suæ credidit.* Sidon. lib. 1. epist. 2. *Laudans in te tam delicatæ sollicitudinis ingenuitatem.*

INGRATIS, vel INGRATIIS, illubenter, grauatim & citra voluntatem. Lucr. lib. 3.

Effugere haut poteris, ingratis hæret & angit.

Idem lib. 3. *Atque pericula tunc ingratis insinuandum.* Cornel. Nepos in Themistocle: *Hoc eo volebat, vt ingratis ad pugnandum cogerentur.* Terent. Eunucho: *Opus faciam vt defatiger, ingratis vt dormiam.* Plaut. Mercatore: *Tuus pater vult vendere tuam amicam tuis ingratiis.* Idem Casinâ: *Vobis inuitis, atque amborum ingratiis.* Cic. in Verrem: *Reticebunt quæ poterunt, libenter dicent, quæ necesse erit, ingratiis.* Idem pro Quintio: *Extorquendum est inuito, atque ingratiis.*

INGRATVS, pro gratiam non relaturus. Sidon. lib. 4. epist. 11. *Igitur vt dicere institueramus huic etiam,*

etiam, vt est illud Maronianum, cineri ingrato nauiam condidimus tristem.

INHONESTAMENTVM, dehonestamentum. Apul. Apolog. *Qui sedulo labore nequid inhonestamenti aut maculæ in me admittam.*

INIBI, pro ibi. Afran. Materteris: *Postquam vidit se inibi esse ignotam, paruulam sororibus commendat.* Pacuu. Ilionâ: *Profectò aut inibi est, aut iam potiuntur Frugum.* Cæcil. Plocio: *Liberne es? non sum, verum inibi est.* Plaut. Captiueis: *Et inibi olim emit amissum filium.* Sic inante, postante, exante. Propert. elegiar. lib. 2.

Si quis vult formâ tabulas anteire vetustas,
Hic dominam exemplo ponat inante meam.

Varro lib. 5. de L. L. *Postante conuentionem habeat.* Apul. lib. 1. Metamorph. *Proximo exante Pœcilen portum, isto gemino obtutu circulatorem adspexi*

INIEXIT, pro iniecerit. Plautus Persa: *Vbi quadruplator quempiam iniexit manum, Tantidem ille illi rursus iniiciat manum.*

INIGERE pecus dicebant rustici, cùm id à pascuis domum cogerent: vt contrà *exigere*, cum e stabulis educebant. Varro de R. R. lib. 1. cap. 2. *Hoc etiam nomine Athenis in arcem non inigi, præterquam semel ad necessarium sacrificium, ne arbor olea, quæ primum dicitur ibi nata, à capra tangi posset.* Idem lib. 4. de L. L. *Propè hunc vicus sceleratus, dictus à Tullia Tarquinij superbi vxore, quòd cùm ibi iaceret pater occisus, supra eum vt inigeret carpentum mulio iussit.*

INIMICABILIS, inimicus. Sidon. lib. 6. epist. 3. *Qui in eum licet stimulis inimicabilibus excitatur.*

INIMICARE, inimicum facere. Horat. lib. 4. odâ vlt.

Non ira quæ procudit enses,
Aut miseras inimicat vrbes.

Sidon. lib. 5. epist. 19. *Facinus indignum quod vos nósque inimicasset, nisi protinus sciissem te nescisse faciendum.*

INIMICITIAM, numero vnitatis. Ennius in memoratissimo libro: *Eo ingenio natus sum, amicitiam atque inimicitiam in fronte promptam gero.* Gell. lib. 19. cap. 8. Pacuu. Chryse: *Sed cesso inimicitiam integrare.*

INIMICITER, inimicè. Accius διδασκαλικῶν lib. 1. *Placare hostem ferocem atque inimiciter accensum.* Non. In epist. senatus Rom. ad Pyrrhum, ex Quadrigari annal. lib. 3. *Consules Romani salutem dicunt Pyrrho regi, nos pro tuis iniuriis continuo animo strenui commoti, tecum inimiciter bellare studemus.* Gell. lib. 3. cap. 8.

INIQVAT, iniquum reddit. Laberiis Nuptiis: *Æquum animum indignanti iniquat contumelia.*

INIVGES BOVES, qui sub iugo nondum fuerunt. Fest. Macr. lib. 3. cap. 5. De his Virgil. Æn. lib. 6.

Nunc grege de intacto septem mactare iuuencos
Præstiterit. Et:
— intacta totidem ceruice iuuencas.

INIVRIE, iniuriosè. Næu. Lycurgo: *Oderunt Dij homines iniuriosos: Egóne an ille iniurie facimus?* Glossæ: *Iniurius, ἄδικος.*

INIVRATVS, qui non iurauit. Plaut.

Plaut. Amphitruone: *At ego per Mercurium iuro tibi Iouem non credere: nam iniurato scio plus credet mihi, quam iurato tibi.*

INIVRVS, & INIVRIVS, iniuriosus. Plaut. Persâ: *Eho lutum lenonium commixtum cœno, sterquilinium publicum, impurè, inhonestè, iniurè.* Apul. Apolog. *Atqui periniurium est, ei fidem in peioribus habere, cui in melioribus non haberes.*

INLAQVEATVM, aliis dicitur vinctum, aliis solutum: & nunc est στερητικὸν, nunc incrementi vim habet, vt *Impotentia* apud Ciceronem, pro magna potentia, & *Infractus* Virgilio, pro valde fractus. Cic. de harusp. resp. *Sed nunc etiam inlaqueatus omnium rerum periculis.*

INLECEBROSIVS, magis inlecebrosum. Plaut. Bacchid. *Quia istoc inlecebrosius fieri nihil potest.*

INLEXE, inlexisse. Plaut. Mercat. *Amorem multos inlexe in dispendium, Intemperantem, non modestum, iniurium.*

INLEX, égis, & EXLEX, qui legi non paret. Glossæ: *Inlex*, ἀθῆλιξ, ἄνομος. Cæcilius ἁρπαζομένῳ: *Quid narras barbare, cum indomitis moribus, inliterate, inlex es.* Varro σκιαμαχία, περὶ τύφου: *Postremò quæro, parebis legibus, annon? ánne exlex solus viues?* Lucil. Satyr. lib. 2.
Non dico, vincat licet, & vagus exulet, erret Exlex.
Plaut. Persâ: *Impure, inhoneste, iniure, inlex, lebes populi.*

INLICES, canales in quas aqua confluit. Fest.

INLICIATOR, emptor. Idem.

INLICIVM, cùm populus ad concionem elicitur. Varro de L. L. lib. 5. *Quare non dubium, quin hoc inlicium sit, cùm circum muros itur, vt populus inliciatur ad magistratus conspectum.*

INLICIVM vocare, id est, concionem. Varro lib. 4. Analog. *Qui exercitum imperaturus erit, accenso dicit hoc: Calpurni voca inlicium omnes Quirites huc ad me.* Accensus dicit sic: *Omnes Quirites inlicium visite huc ad iudices.* Idem: *Consul auguri imperare solet vt voces inlicium, non accenso aut prætori.*

INLIQVITVR, irrorat, liquidum illabitur. Symm. lib. 1. epist. 33. *Aiunt cocheas cùm sitiunt aeris, atque illis de cœlo nihil inliquitur, succo proprio victitare.*

INLITERATA PAX, litteris non comprehensa. Fest.

INLIX, icis, & ILLIX, qui blanditiis & fraude quem allicit: *Inlicium*, illecebræ. Plaut. Asinariâ: *Ædis nobis aurea est, auceps ego sũ, esca est meretrix, lectus illix est, amatores aues.* Idem Pœnulo: *Qui illi tantæ rei fuimus inlices.* Apul. Apologiâ: *Mercurius carminum vector, & illix animi Venus.* Varro lib. 3. de R. R. cap. 16. *Sed si transituræ sint apes, ea (aluearia) apiastro perfricanda, quod illicium hoc illis.* Ibid. *Vbi consederunt, adferunt aluum propè iisdem illiciis illitam intus.*

INLVNA, & ILLVNIS NOX, dicitur obscuritas noctis densa, crassa, tenebricosa, quando cœlum est sine luna, quámque nullus lunæ splendor illuminat. Apul. lib. 9. *Nocte quadam paterfamilias, qui pago proximo tenebris inlunæ caliginis impeditus.* Plin. epist. *Nox non qualis inlunis & nubila, sed qualis in locis clausis, lumine extincto.* Sidon. lib. 3. epist.

epist. 7. *Quos à muralibus excubiis, non dies ninguidus, non nox illunis & turbida receptui canere persuadent.*

INLVTIBARBVS, barbam fœdatus. Apul. Florid. *Phryx catera & barbarus, vultu ferino, trux, hispidus, inlutibarbus, spinis & pilis obsitus.*

INOLENS, non olens. Lucretius lib. 2.

——— *cumprimis quarere par est,*
Quoad licet, ac potis est reperiri, inolentis olivi
Naturam, nullam qua mittit naribus auram.

INOPPORTVNVS, importunus. Apul. lib. 2. Metam. *Quod vltrò inducta serie inopportunarum fabellarum.*

INORVS, carens ore. Turpil. Demetrio: *In actâ coopertâ algâ, age ignoras ostreas.* Gell. lib. 7. cap. 5. *Quadam animalium alia alio sensu carent, & aut caca naturâ gignuntur, aut inora, inauditáve.*

INPVNITAS, ἀκολασία, licentia, venia. Symm. lib. 5. epist. 39. *Erit tibi Epictetus vir consularis etiam emendationis sua debitor, quem paulo inconsultum fecerat impunitas magna peccantium.* Sidon. lib. 5. epist. 19. *Sed conscientia tua purgatione prælatâ petere dignaris culpa calentis impunitatem.*

INQVIES, inquietus. Apul. lib. 2. Metam. *Verùm etiam corpore ipso inquies alioquin & petulans.* Liuius: *Iam sibi satis gloria quasitum, & potuisse se desinere, ni animus inquies pasceretur opere.* Apul. lib. 9. *Curiosus alioquin, & inquieti procacitate praditus asinus. Inquies*, pro inquietudine, seu quietis priuatione. Plin. lib. 14. *Furiales somni, & inquies nocturna.*

INQVIETARE, molestiam parere. Sueton. in Augusto Cæs. cap. 53. *Non temerè vrbe oppidóve vllo egressus, aut quoquam ingressus est, nisi vespere, aut noctu, ne quem officij causa inquietaret.* Idem in Caligulâ, cap. 59. *Satis constat prius quàm id fieret hortorum custodes vmbris inquietatos.* Et cap. 26. *Inquietatus fremitu, gratuita in circo loca media nocte occupantium, omnes fustibus abegit.* Et in Claudio Cæs. cap. 9. *Deinde extraneo, vel etiam domesticorum aliquo deferente, assiduè variéque inquietatus.* Sidon. lib. 2. epist. 12. *Seueriana sollicitudo communis, inquietata primùm lenta tussis impulsu.*

INQVIETVDO, Apul. de mundo: *Mycetias vocatur tetris rudoris inquietudo terrena: audiuntur mugitus, interioribus gemitibus expressis.* Symm. lib. 1. epist. 79. *Quæso igitur ne hac inquietudine, aut illius minuatur vtilitas, aut amplissimo ordini censendi authoritas derogetur.*

INQVILINATVS, incolatus. Sidon. lib. 5. epist. 19. *Si stupratorem pro domino iam patronus originali solvas inquilinatu.*

INSANE, vide *Insanùm.*

INSANITAS, insania. Varro Eumenidibus: *Apage in dierectû istam insanitatem.* Cic. Tusc. quæst. lib. 3. *Insipientia est quasi insanitas quædam.*

INSANITER, insanè. Pompon. Auctore: *Metui illum, iasci nescit, ludit nimium insaniter.* Prisc. lib. 15.

INSANVM, & INSANE, pro valdè. Plaut. Bacchid. *Insanùm magnum molior negotium, Metuóque vt hodie possiem emolirier.* Et Mostellar.

Cuiusmodi gynaceum? quid porticus? Insanum bonam. Idem Siteli ergo: *Si vnum Epityrum edam apud illum esuriens, insanè benè.* Idem Neruolariâ: *Insanum vterque deamat.* Idem Curcul. *Bonum est pauxillum amare sanè, insanè non bonum est, verùm totum insanùm amare, hoc est quod herus meus facit.*

INSCRIBERE, sulcare, dilacerare. Plaut. *Corpus tuum virgis vlmeis inscribam.* Catull.

Nec laneum latusculum, manúsque mollicellas

Iniustâ turpiter tibi flagella conscribillent.

INSEDABILITER. Lucr. lib. 6.

Insedabiliter sitis arida corpora mersans

Æquabat multum paruis humoribus imbrem.

INSEQVE, pro dic; quasi inque: vnde *insexit*, id est, dixit. Ennius lib. 10. annal.

Inseque Musa manu Romanorum induperator

Quod quisque in bello gessit cum rege Philippo.

Liuius principio odysseæ:

Inseque Musa virum mihi versutum. Gell. lib. 18. cap. 9.

INSERTORIVM, lorum est quo scutum apprehenditur. Cœlius lib. 10. cap. 3. Græcis ὄχανον, cuius inuentum Caribus assignat Herod. lib. 1.

INSERVIRE vnum, pro vni. Plaut. Mostell. *Matrona, non meretricum est, vnum inseruire amantem.* Ibidem: *At hoc vnum facito vt cogites, si illum inseruibis solum.*

INSEXIT, vide *Inseque*.

INSIGNES BOVES, in fœmine, vel crure signũ albũ habentes. Fest.

INSIGNITE, insigniter. Cic. de oratore lib. 2. *Nec improbum notari ac vituperari insignite posse.* Plaut. Casinâ: *Mihi equidem adepol insignitè facta est magna iniuria.* Idem Pœnulo: *Iniuriam illic insignitè postulat, Nostro sibi seruire nos censet cibo.* Menæchmis: *Neu sinas in me insignitè fieri tantam iniuriam.* Et Rudente: *Quibus aduorsum ius legésque insignitè hîc facta est iniuria.* Ibidem: *Imò herclè insignite iniquè.*

INSIGNITVS, vitio aliquo notatus. Plaut. Milite: *Tum ne vxor insignitos pueros mihi pareret postea: Aut varum, aut valgum, aut compernem, aut patum, aut bronchum filium.*

INSIMVLANS, accusans. l. 2. C. de exhib. reis.

INSIPARE, & INSIPERE, iniicere: sicut *dissipare*, disiicere. Cato de R. R. cap. 85. *Omnia benè commisceto, & in aullam nouam insipato.* Pompon. Fullone: *Facite vt ignus feruat, ligna insipite, far concidite.* Cato cap. 103. *Post quatriduum in culeum componito, & insipato.*

INSIPERE, farinulam pultis iacere: vt cùm rustici dicunt, *insipa pullis escam.* Fest. Varro de L. L. lib. 4. *De victu antiquissima puls appellata est, quòd vel ita Græcs, vel, vt scribit Apollodorus, quòd ita sonet, cùm aquâ feruenti insipitur.*

INSOLENS, insolitus, insuetus. Turpil. Leucadiâ:

Quem olim oderat vltrò, ac detinet,

Ille insolens autem vt fastidit carnufex!

Pacuuius Atalantâ: *Quæ insolens ægritudo animam attentat tuam?* Salust. in Catilinâ: *Quæ tametsi animum*

mum aspernabatur insolens malarum artium. Terent. Andriâ: *Quid tu Athenis insolens?* Cæsar lib. 1. de Analogiâ: *Habe semper in memoriâ, vt tanquam scopulum sic fugias inauditum atque insolens verbum.* Non. Gell. lib. 1. cap. 10.

INSOLENTIA, nouitas, res insolita. Turpil. Demetrio: *Quid mihi vellem ex insolentiâ nesciebam.* Accius Diomede: *Ita è fletu & tenebris obstinatiùs speciem amissi luminis conspiciunt insolentiam.* Cic. de oratore: *Sed me hercule istius disputationis insolentiâ, atque earum rerum quæ quasi in arte traduntur, inscitia.* Idem pro Deiotaro: *Moueor loci insolentiâ.*

INSOLVS, insolitum. Afran. Virgine: *Ne eueniret quod nunc agitur insolum.* Idem Crimine: *Orbitatem senectuti tuæ malam metui, quod insolum non venit cæco ac dementi.* Non.

INSOMNIA, æ, am. ἀϋπνία. Cæcil. Plocio: *Consequitur comes insomnia, ea porrò insaniam adfert.* Cic. in Catone Maiore: *Caret vinolentiâ, & cruditate, & insomniâ.* Salust. Catilin. *Neque insomnia atque labore fatigari.* Terent. Eunucho: *Aut mox noctu horsum te adiget insomnia.* Plaut. Mercatore: *Insomnia, error, terror.* Hinc *Insomniosus.* Cato cap. 156. *Omnis qui insomniosus est, hac eadem curatione sanum facies.*

INSONVS, tacitus, sine sono. Apul. lib. 3. *Iamque circa primam noctis vigiliam ad illud superius cubiculum suspenso & insono vestigio me perducit.*

INSTITA, vide *Cadurcum.*

INSVASVM, color similis luteo, qui fiebat ex fumoso stillicidio. Plaut. Truculento: *Aduenisti huc, nos tentatum cum exornatis ossibus, quia tibi insuaso infecisti propudiosa pallulam.* Glossarium: *Insuasum,* εἶδος δεκαεικαπνισμένον.

INSVBIDVS, insuauis, tetricus: Lamprid. in Commodo: *Fuit forma quidem corporis iusta, vultu insubido, vt ebriosi solent.* Symm. lib. 1. epist. 4. *Summâ adficior gratiâ, quòd animaduerto litteras meas tibi insubidas non videri.*

INSVLARE, in insulam conuerti. Apul. de mundo: *Illas etiam quæ prius fuerant continentes, hospitibus atque aduenis fluctibus insulatas: alias desidia maris pedestri accessu peruias factas.*

INSVPERHABVIT, spreuit. l. sunt personæ. ff. de relig. & sumt. fun. l. hæredem. ff. de his quib. vt indign.

INTACTVS, hoc nomine virgo inprimis nondum nupta, nec ab aliquo subacta intelligitur, quam Græci ἄθικτον, & κυεσδίαν. Est hic sapor Plauti Aulul. *Cur id ausus facere, vt eam tangeres? persuasit amor, vinum.* & Ter. in Hecyr. *Nocte illa prima virginem non attigit.* In re sacrorum dicuntur *intacta* animalia, quæ nullum iugum passa; sic puellæ *intactæ*, quæ integræ.

INTEGRARE, instaurare. Pacuu. Chryse: *Sed cesso inimicitiam integrare.* Sisenna histor. lib. 4. *Vltro citróque, integrant in oppido cædem.* Accius Antenoridis: *Nam huic inuenio vt mea ope opes toga integrent.* Virg. Georgic. lib. 4.

——ramóque sedēs miserabile carmen
Integrat.

INTELLEXES, pro intellexisses

Plaut. Ciſtell. *Diis herclè habeo gratiam, nam nî intellexes, nunquam credo amitteres.*

INTEMPERIA, intemperantia. Poëta obſcuræ authoritatis apud Nonium: *Non has eius intemperias in maritum.*

INTEMPERIÆ, animi angores, & impotentes motus. Plaut. Amphitr. *Dij vostram fidem quæ intemperiæ nostram agunt familiam!* Ibid. *Atque intemperiæ, inſaniæque agitant ſenem.* Idem Aulular. *Neſcio pol quæ illunc hominem intemperiæ tenent.* Et Epidico: *Quæ intemperiæ te tenent.*

INTEMPESTA nox, μεσονύκτιον Gloſſis: medium noctis, incerta noctis hora. Accius Bruto: *Nocte intempeſtâ nostram deuenit domum.* (verba ſunt Lucretiæ de Sex. Tarquinio.) Varro lib. 5. de L. L. Ennius annali primo:

Cùm ſuperum lumen nox intempesta teneret.

Idem lib. 4. annal.

——————— *bellum*

Æquis de manibus nox intempeſta diremit.

Seru. Varro lib. 4. Analog. Macr. lib. 6. Saturn. cap. 1. Virg. Æneid. lib. 3.

Et lunam in nimbo nox intempesta tenebat.

INTER, pro in. Plaut. Aulul. *Deinde egomet mecum cogitare inter vias occepi.* Terent. Eunucho: *Purus eo, cepi egomet mecum inter vias aliam rem ex alia cogitare.* Virg. Æneid. lib. 6.

Inter odoratum lauri nemus.

Gell. lib. 13. cap. 7. *Leænas inter omnem vitam ſemel parere.* Herodotus in tertiâ hiſtoria ſcriptum relinquit. Sic econtra *in*, pro inter. Virg. Æneid. lib. 2.

——— *iuſtiſſimus vnus*

Qui fuit in Teucris, & ſeruatiſsimus æqui.

Cic. pro Lælio: *Niſi in bonis amicitia eſſe non poteſt.*

INTERBIBERE MARE, pro ebibere. Plaut. Aululariâ: *Præterea tibicinam, quæ mihi interbibere ſola, ſi vino ſcatat, Corinthienſem fontem Pirenem poteſt.*

INTERBITERE, interire. Plaut. Moſtell. *Hic ego tibi præſidebo, ne interbitat quæſtio.*

INTERCAPEDO, tempus interceptum. Turpil. Philopatro: *Quia hos dies pluſculos intercapedo ſumpti fuit.* Idem Demetrio: *Nunc me ex aliorum ingeniis indicat, Intercapedo quorum amicitias leuat.* Idem Pedio: *Quandoquidem amorem ipſe intercapedine leniuit dies, Tamen oculi longa intercapedine appetunt cupidè intui.*

INTERCESSOR, executor. l. ne quis. C. de offic. rect. prou. Ita intelligitur l. executores. C. quæ res pign. oblig. poſſ. Hinc *Interceſſio*, id eſt, executio. in l. 1. C. de princ. agent. in reb. lib. 12.

INTERCVTEM FLAGITATI, & INTERCVTITI dicebantur, qui aliquando ſtuprum paſſi erant. Feſt.

INTERDATVS, interiectus, additus. Lucr. lib. 4.

Propterea capitur cibus, vt ſuffulciat artus,

Et recreet vires interdatus.

INTERDVATIM, & INTERATIM dixerunt antiqui, pro interdum, & interim. Feſt.

INTERDVO, interdo. Plaut. Captiueis

ucis: *Dum pereas, nil interduo, dicant viuere.* Idem Rudente: *Eluas tu an exungare ciccum non interduo.* Et Trinummo: *Sed enim quis tu sis, quis non sis, floccum non interduim.*

INTERGERINI parietes, qui inter confines construuntur. Fest. Plin. lib. 35. cap. 14. *Romæ non sunt talia ædificia, quia sesquipedalis paries non plus quam vnam contignationem tolerat, cautúmque est ne communis crassior fiat, nec intergerinorum ratio patitur.* Glossæ: *Intergerinus paries, τοῖχος ὁ δύο κτήσεις διείργων.*

INTERIBI, interea. Plaut. Captiueis: *Interibi ego ex hac statuâ verbereâ volo scire quid meo minore actum sit filio.* Idem Pœnulo: *Interibi attulerint exta, atque eadem credo mulieres iam ab re diuina apparebunt domi.* Apul. Apolog. *Augetur oppido familiaritas: interibi reualesco.*

INTERIET, pro interibit. Autor de lim. const. *Celeriùs domus exstirpabitur, génsque omnis eius interiet.*

INTERITIO, interitus. Cic. Verrinis: *Bis in eadem prouinciâ magna fugitiuorum copia versata sunt: tum aratorum interitio facta nulla.*

INTERMINO, pro interminor. Plaut. Milite: *Quis homo me interminat?*

INTERNECINVM TESTAMENTVM, propter quod dominus eius necatus est. Fest.

INTERNECTIO, interfectio, mors. Sueton. in Othone cap. 12. *Multi & absentum accepto nuncio præ dolore ad internectionem armis inter se concurrerunt.*

INTERPOLARE, nouam formam è veteri fingere. Cic. Q. Fratri: *Vult Appius renouare eundem magistratum, quo minus togam prætextam quotannis interpolet.* Idem Verr. act. 3. *Aliquid demendo, mutando, interpolando.* Plaut. Amphitr. *Illic homo me interpolabit, meúmque os finget denuò.* Idem Mostell. *Nouâ picturâ interpolare vis opus lepidissimum.*

INTERPRETATA, passiuè. Sueton. in Nerone, cap. 13. *Verba supplicis interpretata, prætorio viro multitudini pronunciante.* Cic. lib. 2. de legibus: *Quod nos propè idem nomen Græcum interpretatum tenemus.* Sic idem Cic. Tuscul. 3. *Sint semper omnia homini humana meditata.*

INTERVOCALITER, voce sublatâ. Apul. lib. 9. *Atque vt illis sapienlè & internocaliter clamantibus, nullus respondit dominus, iam forem pulsare validiùs.* Idem lib. 1. *Pulsare vocaliter incipit.*

INTESTABILIS, cui testimonij dictione & factione interdictum, ἀμάρτυρος Glossis. Horat. lib. 2. Satyrâ 3.

——— vter ædilis fuerit, vel
Vestrûm Prætor, is intestabilis, ac sacer esto.

Plaut. Curcul. *Semper caueto ne sis intestabilis, quod amas amator testibus præsentibus.* In XII. Tabul. QVEI. SEI. ERIT. ANTESTATVS. LIBRIPENS. VE. FVERIT. IN. TESTIMONIVM. FATEATVR. IMPROBVS. INTESTABILIS. ESTO. Gell. lib. 6. cap. 7.

INTESTATVS, qui sine testamento periit. Labeo in comment. ad XII. Tabul. *Virgo vestalis neque hæres est cuiquam intestato, neque intestatè quisquam, sed bona eius in publicum redigi aiunt.* Gell. lib. 1. cap. 12. Glos.

12. Glossarium: *Intestatus*, ἀδιάθετος.

INTESTINI, pro intestina. Varro Margopoli, περὶ ἀρχῆς: *Sensus, porta: vena, hydragogia: cloaca, intestini.*

INTEXERE, verbum ad fabricam omnem è ligno trahitur. Virg. lib. 2. Æneid.

——— Sectaque intexunt abiete costas. Ouid.

Texitur in costis panda casina suis. Catul.

Pinea coniungens inflexa texta carinæ. Enn.

Idem campus habet textrinum nauibus pandis.

Pari indole Græci, τὰ ὕφη νεώς.

INTIMARE ACTIS, pro inserere. l. 3. l. 30. C. de donat. l. illud. C. de sacros. Eccl.

INTIMARI, pro insinuari. in l. contractus. C. de fid. instr. l. illud. C. de sacros. Eccl. l. 30. C. de donat. Hinc *Intimatio*, i. insinuatio. l. consulta. 13. C. de testam.

INTRAMVRANI, & EXTRAMVRANI, qui intra & extra pomœria habitant. Lamprid. Heliogabalo: *Iusserat & canonem P. R. vnius anni meretricibus, lenonibus, exoletis intramuranis dari, extramuranis alia.*

INTVI, & CONTVI. Turpil. Pedio: *Tamen oculi longa intercapedine cupidè appetunt intui.* Pompon. Maccis geminis: *Incepi contui, conspicio coleatam cuspidem.*

INTVMARE, intumum facere. Apul. de Mundo: *Immensitati tamen eius volucrique curriculo cogitationum nostrarum nos intumaret pernicitas.*

INTVS, à comicis loco nominis appositi vsurpatur, quod Græcis maximè est vsitatum: vt *intus mulier*, ἡ ἐντὸς γυνή: id est, domestica quæ est in domo. Plaut. Mercatore: *Intus argentum, intus patera, intus cocus*, pro, quæ sunt intus. Item Amphitr. *Tu Thessala intus pateram proferto foras.* Et Bacchid. *Ego tibi argentum iam iubeo intus proferri.* Idem Menæch. *Euocate mihi intus cocum Cylindrum actutum foras.* Varro ἐπιτάφιον: *Donec foras nos intus euallauerunt.* Et Milite: *Affer mihi macharam huc intus.* Ibidem: *Exite atque afferte huc intus omnia quæ isti dedi.* Virg. Æneid. lib. 2.

Apparet domus intus, & atria longa patescunt.

Ita & *Hinc ciuem*, dixit Terentius: ἐντεῦθεν πολίτιδα. Ter. Andriâ: *Adducti qui illum hinc ciuem dicant.* Ibid. *Eho tu Glycerium hinc ciuem ais?* Et Eunucho: *Conueni hodie adueniens quendam mei loci hinc.* Sic etiam *Interea tempus*, ὁ μεταξὺ χρόνος. Terent. Hecyrâ: *Populi circum secus*, λαοὶ οἱ πέριξ. Apul. Metam. lib. 3.

INTYBVS, mascul. gen. Lucil. Sat. lib. 5.

Intybu' præterea pedibus pratensus equinis.

Pompon. Placentâ: *Rustici edunt libenter pædidos tristes, acres intybos.*

Fœmin. gen. Lucil. lib. 30.

Pulmentaria vt intybus, aut alia id genus herba.

Neutro: Virg. Georg. lib. 4.

Quoque modo potis gauderent intyba riuis.

INVALENTIA, debilitas. Apul. de dogm. Plat. *Alioquin inuehit ægritudinem inualentiamque, & fæditatem.*

INVE

INVECTIVALITER, inuectiuè, reprehensiuè. Sidon. lib. 1. epist. 11. *Qui satis inuectiualiter abusi nominum nuditate, carpebant plurimum vitia, plus homines.*

INVENIBO, pro inueniam. Pompon. Buccone adoptato: *Sæpe annuit, inuenibit sæpe.*

INVESTES dicuntur impuberes, quibus propter teneram ætatem nulla pars corporis pilat: appellati quòd sint in *Vestâ*, h. e. pudicitia & castitate. Macr. Saturn. lib. 3. *Romani quoque pueros puellásve nobiles & inuestes camillos & camillas appellant.* Pallad. mense Nouembri, cap. 14. *Hoc puer inuestis, aut aliquis satis purus efficiat.* Apul. 5. Metamorph. *Prome age nomen eius, qui puerum ingenuum & inuestem sollicitauit.*

INVINCIBILIS, inuictus. Apul. Apolog. *Equidem cùm hæc ab illis quasi grauia & inuincibilia dicerentur, illorum stultitiam ridebam.*

INVINCIBILITER, inuictè. Apul. Florid. *Ratio conclusa indicibus acriter & inuincibiliter videbatur.*

INVINIVS, abstemius Apul. lib. 11. *Præcepit decem illis diebus cibariam voluptatem coercerem, neque vllum animal ederem, & inuinius essem.*

INVISVS, pro non visus, nulli spectatus. Cic. de arusp. resp. *Occulta & maribus non inuisa solùm, sed etiam non audita sacra, inexpiabili scelere peruertit.* Fulgent. Mytholog. *Noctè adueniens maritus, Veneris præliis obscurè peractis, vt inuisè vespertinus aduenerat, ita crepusculo etiam incognitus discedebat.* Apul. lib. 5. *Post opimas dapes quidam introcessit, & cantauit inuisus, & alius citharā pulsauit quæ videbatur nec ipsa.* Cato de R. R. cap. 141. *Vti tu morbos visos inuisósque viduertatem vastitudinémque prohibessis.*

INVITIVS, magis inuitè. Cic. de oratore lib. 2. *Quem ego sciebam paulo vel impudentius, vel inuitiùs, nolo enim dicere de tam suaui homine fastidiosiùs.*

INVNCARE, vnco inuadere, rapere. Lucil. Satyr. lib. 15.
— aut qui nummos tristis inuncat.
Colum. lib. 7. cap. 3. *Quanto prolixior lana in pectore concrescit, tanto magis obnoxia est rubis, quibus velut hamis inuncata à pascentium tergoribus auellitur.*

INVOLARE, irruere. Lucil. Satyr. lib. 30.
Endo canino victu oculísque inuolem.
Plaut. Amphitr. *Cum clamore inuolant impetu alacri.* Terent. Eunucho: *Vt ego illi vnguibus facilè in oculus inuolem venefico.* Cic. de oratore lib. 3. *Ista prudētia doctrinaque possessio, in quam homines caducam quasi atque vacuam abundantes ocio inuolant.*

I O

IOCVLVS, iocus. Plaut. Rudente: *Occipito modo illis adferre vim ioculo pauxillulum.* Idem Trucul. *Sin videam aliquem se asseruare, obludunt, dum custodem oblectent per lusum & ioculum.* Et Sticho: *Noui illum, ioculo hæc dicit.*

IOVIS in casu recto, pro Iupiter. Ennius animali primo:
Iuno, Vesta, Minerua, Ceres, Diana, Venus, Mars,
Neptu

Neptunus, Iouis, Neptunus, Volcanus, Apollo.
Apul. de Deo Socratis. Martian. Capella de nupt. philologiæ. Cæcil. epistula: *Nam nouus quidam Deus repertus est Iouis.* Accius Epinansimache: *Lucifera lampade exurat Iouis arietem.* Prisc. lib. 6. Glossarium, *Iouis*, ζηὸς. L. Apul. lib. 4.

Quem tremit ipse Iouis, quo numina terrificantur,
Fulminaque horrescunt, & Stygiæ tenebræ.

IPSIPSVS, ille ipse. Plaut. Cistellariâ: *Ipsipsus est; eho tu quam vos igitur fidem.*

IPSIPTE, illi ipsi: sicut mihipte, tibipte. Fest. Glossæ: *Ipsipte*, αὐτοί.

IPSVLICES, seu potiùs IPSIPLICES, bracteæ in virilem muliebrémque speciem expressæ. de quibus Virg. Æneid. lib. 4.
Effigiémque toro locat, haut ignara futuri.
Glossarium: *Ipsiplices*, αὐτόπλυκτα φύλλα. Hæ & *Auriplices* dictæ. Læuius apud Apuleium:

Philtra omnia vndique erunt,
Antiphates illud quæritur
Trochili, iunges, teniæ,
Radiculi, herbæ, surculi,
Auriplices bitortulæ,
Hinnientium dulcedines.

I R

IRACVNDITER. Cæcil. subditiuo: *Quæso ne temere hanc rem agas, & ne iracunditer.*

IRASCENTIA, ὀργιλότης. Apul. de Philosophis: *Non solum rationabilis & irascentiæ loca possidentur.*

IRASCERE, pro irasci. Pompon. Aristâ: *Noli quæso irascere, more fit, moriri suam quisque vxorem vt velit.*

IRCEI, genus farciminis ad sacrificia. Fest.

IRE, pro mori. Lucr. lib. 3.
Denique sæpe hominem paulatim cernimus ire.
Idem lib. 6.
——— *non vlla refrenet*
Res, neque ab exitio possit reprehendere euntem.

IRNELLA, vas in sacrificiis. Fest.

IRPIX, (Catoni *vrpex*) rastrum plures habens dentes. Varro lib. 4. de L. L. *Irpices regulæ cum pluribus dentibus, quam item vt plaustrum boues trahunt, vt eruant quæ in terra sunt.* Ibid. *Rastelli, vt irpices, serræ leues, itaque homo in pratis per fenisicia eo festucas abradit.*

IRPVS, Samnitibus dicitur *Lupus*, vnde *irpini* lupini. Fest. Vide Strabonem in fine lib. 5.

IRQVITALLVS, puer qui primùm virilitatem suam experitur. Glossis *Irquitalus*, νηπιστάτος. Vide *Hirquitallus.*

IRRIDICVLO HABEOR, irrideor. Plaut. Pœnulo: *Neque ab iuuentute irridiculo habita, quod pol soror cæteris omnibus factum est.*

I S

IS, par, explicante Seruio. Virg. lib. 9. Æneid.
——— *neque enim is teli, nec vulneris auctor.*
Latina hæc vocula nata à Græco ἴσος per ἀποκοπὴν, vnde eiusdem significationis.

I T

ITALI, boues antiquis Græcis: vnde *Italia* dicta, quòd magnos italos, hoc est, boues gignat. Gell. lib. 11. cap. 1. Dionys. antiquit. lib. 1. Colum. lib. 6. Apollod. in Bibliothecâ. Varro de L. L. Stephanus de vrb. Isid. lib. 9. cap. 2. Thucid. lib. 6. Varro de R.R. lib. 2. cap. 5. *Græcia enim antiqua, vt scribit Timæus, tauros vocabat ἰταλὺς, à quorũ multitudine & pulchritudine & fœtu vitulorum, Italiam dixerunt. Alij scripserũt, quòd è Sicilia Hercules persequutus sit eò nobilem taurum, qui diceretur Italus.*

ITERIS, pro itineris. Næuius Lycurgo: *Ignotæ iteris sumus, tute scis.* Accius Telepho: *Studiúmque iteris reprime.* Idem OEnomao: *Exprome quod fers, nam è longo itere cerno vadere.* Varro περὶ ταφῆς: *Tu ad alta templa phani properans citus itere.* Lucr. lib. 5.

Concussos itere, & labefactos aëre multo.

ITINER, iter. Glossæ: *Itiner*, ὁδεία, ὁδός. Varro prãso parato: *Luna expectãte Adria sese itiner longũ sermone leuare.* Turpil. Thrasileonte: *Age, age, egredere, atque vtinam istuc perpetuum itiner sit tibi.* Pacuu. Atalantâ: *Dolet, piget, magis magísque, me conatum hoc nequidquam itiner.* Idem Duloreste: *Delosos venum pecus egi, inde ad stabula ac itiner contuli.* Accius Meleagro: *Labore aut minuat itiner ingressum viâ.* Idem OEnomao: *Coniugem cistis patere, ad te itiner tendere.* Ennius Telepho: *Deúmque crede hoc itiner conatum modo.* Idem Iphigenia: *Cogens sublime etiam atque etiam noctis itiner.* Non. Varro de L. L. lib. 6. Plaut. Mercatore: *Quin tu ergo itiner exequi meum sinis?* Ibid. *Vt si hæc non sint vera, inceptum hoc itiner perficere exequar.* Lucr. lib. 6.

Obuia discutiat gladiis, itinérque sequatur.

ITO, eo crebriùs. Plaut. Mostell. *Ad legionẽ quom eunt, adminicula eis danunt.* Hinc *Itito*, vt ab dico, dicto, dictito; capio, capto, captito. Næuius: *Funera agitant, exsequias iti-tant, temulentiámque tollunt.*

ITVS, pro incessu. Titin. Setinâ: *Itum, gestum, amictum qui videbant eius.* Sueton. in Tiberio Cæs. cap. 38. *Ad extremum vota pro itu & reditu suo suscipi passus, vt vulgo iam per iocum Callipedes vocaretur.* Lucr. lib. 3.

Nec repentis itum cuiusuiscunque animantis
Sentimus.

I V

IVBAR, lucifer, sol. Glossæ, *Iubar*, αἴγλη, φωσφόρος. Pacuuius: *Pastor exorto iubare, Noctis decurso itinere.* Ennius Aiace: *Aiax lumen iubárve in cælo cerno?* Varro lib. 5. Analog. Apul. lib. 1. *Aliquantulum processeramus, & iam iubaris exortu cuncta illustrantur.* Virg.

It portis iubare exorto delecta iuuentus.

IVBAR ALBVS, & ALBVS SOL, Ennio Luna dicitur. Ennius:

Interea fugit albu' iubar Hyperionis cursum. Idem lib. 1.
Interea sol albu' recessit in infera noctis,

Exin candida se radiis dedit dicta foras lux.
Cic. de diuinat. lib. 1. Prisc. lib. 1.

IVBILARE, pro iubilando inclamare, verbum rusticorum. Accius Bacchis:
Quis me iubilat?
BACC. *Vicinus tuus antiquus.*
CHO. *O Dionyse pater,*
Optime vitisator,
Semela genitus Euie.
Varro lib. 5. de L. L. Macr. Saturn. lib. 6. Desumpti sunt hi versus ex Euripidis Bacchis:
ΧΟ. τίς ὅδε; τίς πόθεν ὁ κέλαδος
Ἀνά μ' ἐκάλεσεν Εὐϊν.
ΔΙ. Ἰὼ πάλιν αὐδῶ
Ὁ Σεμέλας, ὁ Διὸς παῖς.
ΧΟ. Ἰὼ δέσποτα, δέσποτα,
Μόλε νῦν ἡμέτερον εἰς θίασον.
Ὦ Βρόμιε, Βρόμιε.
Glossarium vetus: *Iubilatus,* κραυγὴ ἀγροίκων.

IVGATVM, coniunctum; à iugo. Cic. Tuscul. quæst. lib. 3. *Hoc quidem est commune virtutum, omnes enim inter se iugatæ sunt.* Heic non prætereundum Iugum olim nubentium fuisse, quod sponso & sponsæ imponebatur. Seru. & S. Isidor. licèt metaphora rei rusticæ non sit absurda. Vt enim boues eidem annectuntur iugo, sic *coniuges* dicuntur iugari, inde *coniugium,* & *coniux.* Plaut. Curc. *Iámne ea fert iugum?* Hor. lib. 2. od. 5.
Nondum subacta ferre iugum valet
Ceruice.
Metaphora tali non ineleganti Oppian. lib. 4. ἁλιευτ. ζεύγλησιν ἀφροδίτης, iugum Veneris dicit, quòd amor, tyrannus potentissimus verè liget & vinclo & compede. Hor. lib. 1. od. 33.
Grata detinuit compede.

IVGE AVSPICIVM vocatur, cùm iunctum iumentum stercus facit. Fest. Cic. de diuinat. lib. 2. *Huic simile est quod nos augures præcipimus, ne iuge auspicium obueniat vt iumenta iubeant disiungere.*

IVGERE dicuntur milui cùm vocem emittunt. Varro Sesquiulysse: *Iugere volitans miluus visus, aquam è nubibus tortam indicat fore, vt tegillum sibi pastor sumat.*

IVGITAS, pro longitudine. l. vxor. C. de repud.

IVGVLA, stella Orionis. Glossarium, *Iugula* ἄστρον, Ὠρίων, Ὀρτυγος ὡς φησί: Plaut Amphitr. *Nam neque insula, neque vesperugo, neque vergiliæ occidunt.*

IVLVS, Plin. lib. 16. cap. 29. Est lanugo arborum, inde Æneæ filius dictus, quòd imberbis adhuc, & cum lanugine tantùm Mezentium vicerit. Item animalculum est multipes. Apolloni Schol. lib. 1. λέγεται δὲ ἴουλος ζῶον τι πολύπουν, ἐκατέρωθεν γὰρ ἔχει πολλοὺς πόδας: quo sensu Valer. Flac. 1. Argon. intelligendus.
——— *Phrygios priùs indignatus Iulos.*
Denotat enim naues Troianas. Vide nostrum Zinzerl. in Notis ad hunc locum Valerij.

IVNCINA, iunci, aliæque herbæ palustres. Innoc. de cas. litt. *Fines rotundos habet & cultos, per medium finem aquam viuam significat, sub se iuncina, foris aquiuergia.* Idem: *Sub se iuncina, arcam in monticulo constitutam.*

IVNIX, iuuenca vitula, *ieune vache,* δάμαλις. Gl. Plaut. Milite: *Hic te opperiar, eadem illi insidias dabo, quam*

mox horsum è stabulo iunix recipiat se à pabulo. Pers. Sat. 3.

Tot tibi cum flammâ iunicum terga liquescant.

IVNX, auicula assiduè caudam commouens, quâ ad amores vtuntur veneficæ. Motacillam vulgus vocat. Theocritus Pharmac.

Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.

Læuius apud Apuleium:

Philtra omnia vndique eruunt,
Antipathes illud quæritur,
Trochili, iunges, tæniæ,
Radiculæ, herbæ, surculi.

IVPITER, pro aëre sumitur nonnunquam. Horat. lib. 1. oda 1.

——— *manet sub Ioue frigido*
Venator teneræ coniugis immemor.

Idem odâ 22.

Quod latus mundi nebulæ malúsque
Iuppiter vrget.

Virg. Georg. lib. 1.

—— *Iuppiter humidus austris*
Densat, erant quæ rara modò, & quæ densa relaxat. Euripides:

Ὁρᾷς τὸν ὑψοῦ, τὸν δ' ἄπειρον αἰθέρα,
Καὶ γῆν πέριξ ἔχονθ' ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις,
Τοῦτον νόμιζε Ζῆνα, τόνδ' ἡγοῦ θεόν.

Quorum interpres Cicero lib. 2. de natura Deorum:

Vides sublime fusum immoderatæ æthera,
Qui terram tenero circumiectu amplectitur,
Hunc summum habeto Diuûm, hunc perhibeto Iouem.

IVPITER, pro tota rerum naturâ. Lucanus lib. 9.

Iuppiter est quodcumque vides, quocumque moueris. Æschylus:

Ζεύς ἐστιν αἰθὴρ, Ζεὺς δὲ γῆ, Ζεὺς δ' οὐρανὸς,
Ζεύς τοι τὰ πάντα χ' ὅ, τι τῶν δ' ὑπέρτερον.

Ennius Epicharmo:

Istic est is Iuppiter quem dico, quem Græci vocant
Aëra, quique ventus est, & nubes, imber postea,
Atque ex imbre frigus, ventus post fit, aër denuò.

IVRAMENTVM Flamini Diali lege prohibitum. Ex edicto prætoris. SACERDOTEM. VESTALEM. ET. FLAMINEM. IN. OMNI. MEA. IVRISDIONE. IVRARE. NON. COGAM. Gell. lib. 10. cap. 15. Liuius lib. 31. Valerius Flaccus quem præsentem creauerant, quia flamen Dialis erat, iurare in leges non poterat. De his vide Problemata Plutarchi.

IVRANDVM, & IVRANDO, pro iusiurandum, iureiurando. Terent. Andriâ: *Quia si fortè opus sit ad horum iurandum mihi.* Plaut. Cistellar. *Abi quære vbi tuo iurando satis sit subsidij.*

IVSSO, pro iussu. Sisenna histor. lib. 4. *Tamen senatusconsulto & populi iusso dat ciuitatem.*

IVSCVM, pulpamentum minutim concisum. Apul. lib. 2. Metam. *Quæ suis dominis parabat iuscum fartim circumcisum, & pulpam frustatim confectam.*

IVSTI DIES triginta erant, cùm exercitus esset imperatus, & vexillum in arce positum. In XII. Tabulis: AERIS. CONFESSEI. REBVSQVE. RITE. IOVDICATEIS. TRIGINTA. DIES. IVSTEI. SONTO. POSTIDEA. INDV. MANVS. IACTIO. ESTO.

IN. IOVS. DVCTIO. NEI. IOVDICATVM. FACIT. AVT. QVIPS. ENDO. IOVRE. VINDICIT. SECVM. DVCITO. VINCITO. AVT. NERVO. AVT. COMPEDIBVS. QVINDECIM. PONDI. NE. MINORE. AVT. SI. VOLET. MAIORE. VINCITO. Fest. Vide Gellium lib. 20. cap. 1.

IVSTITIVM, luctus publicus. Fonteius oratione pro Nucerinis: *Denique iustitium plebi indicitur.* Fulgent. Sidon. epist. 8. lib. 2. *Decessit nudiustertius non absque iustitio matrona Filimatia.*

IVVENARI, iuueniliter loqui, aut agere. Glossarium: *Iuuenor, νεωτερίζω.* Horat. in arte poëtica:

Ne velut innati triuiis ac penè forenses
Aut nimium teneris iuuenentur versibus vnquam.

IVVENILITAS. Varro Tithono, περὶ γήρως: *Quam dereliquit multicupida iuuenilitas.* Non. Donat.

IVVENIOR, iunior. Apul. 8. *Sed vnus præ ceteris & animo fortior, & ætate iuuenior, & corpore validior.*

IVVENTAS, pro molli & tenerâ barbâ, seu lanugine. Græcis ἥβη. Virg. Æneid. lib. 8.

Tum mihi prima genas vestibat flore iuuentas.

Lucr. lib. 5.

Tum demum pueris æuo florente iuuentas
Occipit, & molli vestit lanugine malas.

IVXTA, similiter. Salust. bel. Iugurth. *Hyemem atque æstatem iuxtà pati.* Plaut. Aulul. *Dixi tibi mater iuxta mecum rem tenes.* Idem Trinummo: *Iuxtàque eam curo cum meâ.*

IVXTIM, pro iuxta. Liuius Ægystho: *In sedes collocat se regias, Clytemnestra iuxtim, tertias natæ occupant.* Sisenna ab vrbe conditâ: *Iuxtim Numicium flumen obtruncatur.* Non.

IVXTIM, æqualiter. Lucr. lib. 4.

Cur ea quæ fuerint iuxtim quadrata, procul sint
Visa rotunda. Ibidem:
——— *sed quos vtriusque figuræ*
Esse vides iuxtim miscentes volta parentum.

K A

KALARE, vocare, καλεῖν: vnde *Kalendæ.* Varro lib. 5. de L. L. *Primi dies mensiũ nominatæ Kalẽdæ, quòd iis diebus kalentur eius mensis Nonæ à Pontificibus, quintanæ an septimanæ sint futuræ in curia Kalabrâ. sic:* DIES TE QVINQVE KALO IVNO COVELLA, SEPTEM DIES TE KALO IVNO COVELLA. In sacris Tusculanis: *Vinum nouum ne vehatur in vrbem antequam vinalia kalentur: nec vinalia sine vino expediri, nec curia Kalabra sine kalatione potest aperiri.* Varro lib. 5. Analog.

K N

KNISSA, κνίσσα, nidor. Arnobius lib. 7. *Pascitúrque de knissis quas euomunt ardentia exta.* Homer. Iliad. α. Κνίσση δ' οὐρανὸν ἷκεν.

L A

LABASCOR, labor. Varro rerum diuinarum lib. 7. *Postquam vidit miseri*

misericordiâ labasci mentem infirmam populi. Accius OEnomao: *Nullum est ingenium tantum, neque cor tam ferum, quod non labascatur lingua, mitescat malo.* Non.

LABDÆ, vocantur, οἱ λεσβιάζοντες, ἢ μολύνοντες τὸ στόμα. Dicti à *Labda* littera, quæ prima est in λείχειν, & λεσβιάζειν, quia Lesbij ea infamiâ flagrarunt. Varro Margopoli: περὶ ἀρχῆς:

Depsistis dicite Labda?

Victos contemnite viui, anticipate atque addite calcar,

Sultos contemnite docti.

Ausonius:

Cui ipse linguam cùm dedit suam, labda est.

LABIAS, pro labia. Næuius Præcone posteriore: *Solum foras seduxi, vt ne quis esset testis tertius præter nos, tibi cum tunderem labias lubens.* Idem Macco exsule: *Populus homini labias pugnis cædere.* Lucilius lib. 20.

Zopyrion labias discindit, vtrumque secutus.

Idem lib. 5. Satyrarum:

Arripio rostrum, labiásque huic Zopyrioni Percutio.

Pompon. Prostibulo: *Quis hîc restitit, qui nondum labias lirarit mihi?* Plautus Sticho: *Age tibicen, quando bibisti refer ad labias tibias.* Apul. lib. 2. Metamorph. *Ecce nasus integer, incolumes oculi, salua aures, illibata labia, mentum solidum.*

LABIOSVS, magnis labiis. Lucr. lib. 4.

——— rhadine verò est, iam mortua tussi,

At gemina, & mammosa Ceres est ipsa ab Iaccho,

Simula, Silena ac Satura est, labiosa, philema.

LABOSVM, laboriosum: à labos. Lucil. lib. 3. Satyr.

Præterea hoc iter omne labosum est atque lutosum.

Idem libro eodem:

————————— labosus

Tantalu' qui pœnas ob facta nefantia luuit. Non.

Plaut. Captiueis: *Si Dy immortales voluere vos hanc ærumnam exsequi, decet id pati æquo animo: si id facietis, leuior labos erit.* Labrum, balneatoriæ supellectilis instrumentum; à quo dimin. *Labellum.* Cicero in epist. *Labrum si in balneo non est, fac vt sit.* Ouid. in Ibin:

Quíque verecundæ speculantem labra Dianæ.

Catullus ad Camerium:

Te quæsiuimus in minore campo,

Te in circo, te in omnibus labellis.

Glossæ *Labrum*, λουτήρ.

LABVNDA, pro labens. Accius Phænissis: *Ac vbi curuo littore vnda sub vndis labunda sonit.* Marcell.

LACERE, decipere, illicere: à voce *Lax*, quæ fraudem significat. Lucr. lib. 4.

Nam vitare, plagas in amoris ne laciamur

Non ita difficile est.

Idem eodem libro:

Quæ lacere in fraudem possent, vinctósque tenere.

Et lib. 2.

Vnde ignem lacere, & lumen submittere possint,

Scintillásque agere, ac latè differre fauillam.

LACERNA, vestimentum album, aut coccineum, quod poterat indui & exui vtrimque; à lacerãdo dictum.

ctum. Sueton. Octauio Augusto, cap. 40. *Negotium aedilitatis dedit ne quem posthac paterentur in foro circóve, nisi positis lacernis togatum consistere.* Propertius:

Imperat & totas iterum mutare lacernas.

Cic. Philippic. 2. *Deinde cum calceis & toga nullis nec Gallicis nec lacernâ.*

LACERTUM, pro lacerta. Accius Atreo: *Concoquit partem, flammam tribuit verubus, lacerta in focos.* Non.

LACESSIM, pro lacessiuerim. Lucil. Satyr. lib. 14.

Nam vetus ille, Cato, dignum quemcumque lacessim
Appellare, quòd ipse sibi non conscius esset. Prisc. lib. 10.

LACINIA, Glossis κράσπεδον. Flexuosa, sinuosa, apertaque pars vestis. Cic. de orat. lib. 3. *Nam illud alterum genus quod est temporibus, locis, rebus, definitum obtinent, atque idipsum lacinia.* Idem Tironi: *Videor enim videre te ementem rusticas res, cum villico loquentem, in lacinia seruantem ex secunda mensâ semina.* Plaut. Asinar. *Lacrumantem lacinia tenet lacrumans.* Idem Mercat. *Atque tu adepol sume laciniam, atque absterge sudorem tibi.* Sueton. Claud. Cæs. cap. 15. *Vt descendentem è tribunali non solùm voce reuocarent, sed & lacinia togæ retenta, interdum pede apprehenso retinerent.* Idem in Calig. cap. 35. *Ita se proripuit è spectaculis vt calcatâ lacinia, toga per gradus iret indignabundus.* Front. de Colon. *Cætera in laciniis præcisa post demortuos milites.*

LACINIARE, laciniæ inflexu adumbrare. Apul. lib. 10. *Vt adhæreus pressulè membrorum voluptatem graphice laciniaret.*

LACINIATIM, membratim, per lacinias. Apul. lib. 8. *Cum & ipso limine dirarum bestiarum repigratur impetus, non laciniatim dispersi, sed cuneatim stipato commeatu, difficultates illas transabeamus.*

LACINIOSUS, flexuosus. Apul. lib. 1. de asino: *In quadam auia & laciniosâ conualle à vastissimis latronibus obsessus, atque omnibus priuatus, ægrè tandem euado.* Idem Apolog. *Namque animi, ita vt corporis sanitas expedita, imbecillitas laciniosa est.*

LACTARE, decipere; à lacio. Pacuu. Ilionâ: *Ne porrò te error qui nunc lactat maceret.* Cæcil. Hypobolimæo, seu Rastrariâ: *Quod proluuium, quæ voluptas, quæ te lactat largitas?* Accius Medeâ: *Nisi vt castum ingenium lingua laudem, verbis lactem lenibus.* Varro, ὄνος λύρας: *Et auiditatem speribus lactet suis.* Lucr. lib. 5.

Aut vbi eos lactant pedibus.

LACTE, pro lac. Cæcil. Titthe: *Præsertim quæ non peperit lacte non habet.* Ennius lib. 1.

Et simul erubuit ceu lacte & purpura mista.

Cassius Hemina annal. lib. 4. *Ex Tiberi lacte haurire.* Varro Andabatis:

Candidum papillâ lacte cùm fluit, signum putant
Partuis.

Varro lib. 2. cap. 1. de R. R. *Ad cibum lacte & caseum adhibitum, ad corpus vestitum & pelles contulerunt.* Idem cap. 8. *Pullum asininum a partu recentem subiiciunt equæ, cuius lacte ampliores fiant, quod id lacte quam asininum*

asininum ac alia omnia dicunt esse melius. Apul. lib. 8. *Eum rogauit vnus è nostris, haberéntne vanni lacte, vel adhuc liquidum, vel in caseum recentem coactum.* Cato: *Et in Italia atras capras lacte album habere.* Plaut. Menæch. *Neque aqua aquæ, nec lacte lacti est vsquam similius.* Idem Milite: *Quam Athenis aduenisse cum amatore suo, tam similem quàm lacte lacti est.*

L A C T E M, pro lac. Plaut. Bacchid. *Haut scio quid eo opus sit, quæ nec lactem, nec lanam vllam habet.* Apul. lib. 8. *Ne quo casu Dea peregrina stomachus, vt quorundam hominum lactem, sic illa sanguinem concupisceret asininum.* Ibid. *Stipes æreas, imo & argenteas multis certatim offerentibus, sinu recepere patulo, nec non & vini cadum, & lactem, & caseum.*

L A C T E S, intestina, piscium propriè: γαλακτίδες. Plin. lib. 11. c. 37. *Lactes putat dici & hominum & ouium intestina; reliquorum verò animantium ile. Ad hoc,* inquiens, *ventriculo lactes in homine & oue, per quas labitur cibus: in reliquis ile.* Titin. Psaltria: *Farticola, cerebellum, lactes agninas.* Plaut. Pseudolo: *Vna opera alligem fugitiuum canem agninis lactibus.* Idem Curcul. *Ita cibi vacuitate venio laxes lactibus.* Glossæ: *Lactes* λόβοι τῶν σπλάγχνων: λεπτὰ ἔντερα τῶν ἰχθύων.

L A C V S, pro laqueari. Lucil. Satyris:

——— *resultantes ædésque lacúsque.*

Huius diminut. *Lacunar* & *lacunarium*: quod & *laquearium* dixere. Seru. Horat. lib. 2. carm. odâ 18.

Non ebur, neque aureum
Meâ renidet in domo lacunar.

L Æ N A, vestimentum quod armis superinduitur. Maro Æneid. lib. 4.

——— *atque illi stellatus Iaspide fuluâ*
Ensis erat, Tyrióque ardebat murice læna
Dimissa ex humeris.

L A E R T I E, pro laërti: casu vocandi antiquo. Liuius Andronicus odyssëâ: *Nequé te oblitus sum Laertie noster.* Idem Sereno: *Cura nunc Laertie velle, para ire Ithacam.* Prisc. lib. 7.

L Æ T I S C O, lætor. Sisenna historiar. lib. 4. *Vtrúmne Dij cultu erga se mortalium lætiscant, an superna agentes negligant.* Non.

L Æ T I T V D O, lætitia. Accius Bacchis: *Quanta in venando affectus est lætitudine!* Idem Alcmæone: *Vt ferme positum ac mærentem repentino nuncio alacrem reddidisti, ac me excitasti ex luctu in lætitudinem.* Idem.

L Æ T O, as. lætifico, lætum reddo. Liuius Ægysto: *Iámne oculos specie lætauisti optabili?* Accius Pelopidis: *Et te vt triplici lætarem bono.* Idem.

L Æ V A, sinistra, σκαιά; (vnde Scæuola.) *Inde læuorsum, ad læuam: vt dextrorsum, longitrorsum.* Virg. Bucolicis:

Sæpe malum hoc nobis si mens non læua fuisset
De cœlo tactas memini prædicere quercus.

L Æ V A N V M I N A, prospera. Ennius lib. 3. Annal.

Olim de cælo læuum dedit inclutu' signum.

Non. Virg. Georgicorum lib. 4.

——— ——— *si quem*
Numina læua sinunt, auditque vocatus Apollo.

L Æ V O R, læuitas. Lucr. lib. 2.

Haut

Haut sine principali aliquo leuore creata est. Idem lib. 4.
Asperitas item vocis fit ab asperitate Principiorum, & item leuor leuore creatur.

Lævorsum, ad læuam, sicut dextrorsum. Fest. Apul. Florid. lib. 1. *Cùm igitur aquila eò sese extulit nutu elementi leuorsum, vel dextrorsum.* Idem lib. 1. Metamor. *Nam comites vtrique ad villulas proximas leuorsum abiere.*

Lamberare, scindere, laniare. Lucil. Sat. lib. 23.
Iucundásque puer qui lamberat ore placentas.
Prisc. lib. 10. Plaut. Pseudolo: *Euge pellepide Charine, meo me ludo lamberas.*

Lamentas, lamentationes. Pacuu. Hermionâ: *Lamentas fletus facere compendi licet.* Marcell.

Lanare pecus, ouillum, lanam gerens. Varro lib. 2. de R. R. cap. 8. *Relinquitur, inquit Attius, de quadrupedibus, quod ad canes attinet, maximè ad nos, qui pecus pascimus lanare.*

Lanervm vestimentvm, ex lana succida confectum. Fest.

Lanicivm, & **lanicia**, idem quod lana: sicut *fuga*, & *effugium*. Laber. Paupertate: *Nihil refert, mollem ex laniciâ Atticâ, an pecore ex hircorum vestitum geras.* Non. Virg. Georg. lib. 3.
Si tibi lanicium cordi primùm aspera silua
Lappaque tribulique absint.

Lanignvs, lanionius; à lanio. Varro de vitâ pop. Rom. lib. 2. *Hoc interuallo primùm forensis dignitas creuit, & ex tabernis lanignis argentaria facta.* Marcell.

Lanistæ, νομασταὶ, sunt ludorum & monomachiæ præfecti. Martialis:
Inspexit velut emptor, aut lanista.
Suet. Oct. Aug. cap. 42. *Cùm venalitios & lanistarii familias vrbe expulisset.* Seneca de beneficiis: *Lanista qui familiam suam cura exercet atque ornat.* Quintil. declam. 328. *Aut illum feræ lacerauerunt, aut aliquis (quod multo sit indignius) sustulit leno, aut lanista.* Iuuenalis:
Scripturus leges & regia verba lanistæ. Prudentius:
——— *sedet illa verendis*
Vittarum insignis phaleris, fruitúrque lanistis.
Auium lanistæ Columellæ dicuntur, qui aues condocefaciunt ad pugnam. Glossarium: *Lanista*, λυδοτρόφος, μονομαχοτρόφος, ἐπιστάτης μονομάχων.

Lapi, pro lapide. Ennius lib. 15. Annal.
Occumbunt multi letho, ferróque lapique
Aut intra muros, aut extra præcipe casu. Prisc. lib. 6.

Lapidem silicem tenebant per Iouem iuraturi, hæc verba dicentes: **Si sciens fallo, tvm me Diespiter salva vrbe, arceqve bonis eiiciat, sicvt ego hvnc lapidem.** Fest. Dicitur autem *lapis silex*, sicut *aruus ager*, *laniena taberna*, Varroni. *Metra verba* Virgilio in catalectis: *ancile scutum, rete iaculum, tibicini modi*, apud Ciceronem. *Pœna mulcta*, eidem: *Pallium peristroma* Vlpiano: *Fidicina fides, ventus turbo, manubia machæra*, Plauto, &c.

LAPIS hæc, fœmininè. Ennius in Annal.

Tanto sublatæ sunt agmine tunc lapides.

Varro de R. R. lib. 3. cap. 5. *Subter columnarum stylobaten est lapis à falere, pedem & dodrantem alta.* Homerus Iliad. δ. λᾶας eodem modo enunciauit.

LAPIT, dolore afficit, obdurefacit. Pacuu. Peribœâ: *Me terit fames, pauore fama concutit, lapit cor cura, ærumna corpus conficit.* Non.

LAPSABVNDVS, in lapsum propensus. Seneca ep. 53. *Alterius fundamenta lapsabunda in mollem ac fluidam demissa humum.*

LARGIO, pro largior. Accius Diomede: *Benignè & pro beneficio largito atque ampliter.* Cato lege Bœbiâ: *Pecuniam inlargibo tibi.* Lucil. lib. 14. Sat. *Quod viscus dederas tumidum, hoc in viscera largi.* Idem.

LARGIBERE, pro largiere. Plaut. Bacchidibus: *Tum libertatem Chrysalo largibere.*

LARGITAS, pro largitione. Cæcil. Hypobolimæo: *Quod proluuium, quæ voluptas, quæ te lactat largitas?* Turpil. Paraterusâ: *Eho dic mihi, an oblita obsecro es ains crebras mansiones ad amicam, & sumpti largitatem?* Marcell. Terent. Adelphis: *Quod proluuium? quæ ista est subitò largitas?*

LARGITVS, pro largè. Afran. Materteris: *Quid istuc est? quid fles? quid lacrumas? largitus proloquere.* Quadrig. Annal. lib. 21. *Crudeliter illi, nos misericorditer: auariter illi, nos largitus.* Idem Apul. lib. 10. *Largitus de proprio dotem liberalissimè traderet.*

LARVALIS, & LARVIALIS, μορμολυκειώδης. Apul. in Apolog. *Macilentam, vel omnino euisceratam formam diri cadaueris fabricatam, prorsus horribilem ac larualem.* In Priapeiis:

Ad me nocte solet venire, & adfert Pallorem maciémque laruale m.

LARVATI, furiosi, quasi laruis exterriti. Plaut. Amphitruone: *Laruatus adepol hominem miserum quæritat.* Idem Menæchmis: *Num ille laruatus est, aut territus, fac sciam.*

LASCIVIBVNDVS, lasciuiens. Plaut. Sticho: *Quidnam dicam Dinacium lasciuibundum tam lubenter currere?*

LATERAMINA VASI, pro vase lateritio. Lucr. lib. 6.

——quia nimirum facile omnia circum Conlaxat, raréque facit lateramina vasi.

LATEBRICOLA, tenebrio, ganeo, qui colit latebras. Plaut. Trinummo: *Elegans, despoliator, latebricola, hominum corruptor, blandus inops, celati indagator.*

LATIALITER, & LATINE', pro liberè. Sid. lib. 4. ep. 3. *Cui tamen sermocinari latialiter cordi est.*

LATICLAVIVS, id est, senator. l. si Rufinus. C. de milit. test.

LATIBVLET, & LATIBVLETVR, pro lateat. Næuius Eteropægnion: *Nocte vt opertus amictu latibulet.* Accius Putatoribus: *Progredere, & ne quis latibuletur prospice.* Non.

LATITAVERVNT, pro sæpè tulerunt apud Catonem. Fest.

LATITIA, latitudo. Innoc. *In sextaneâ latitiâ finium pedum CCL.* Idem: *Per Gallicum limitem latitia pedum CCL.* Faustus & Valerius

de finib. regund. *Alios fines quos sursum monte dereximus in XII. pedes latitiam constituimus.*

L A T R A R E, pro poscere. Ennius lib. 10. Annalium:

—— *animúsque in pectore latrat.*

Hoc Homero, κραδίη ὑλάκτει. Lucret. lib. 2.

Nil aliud sibi naturam latrare, nisi vt cui
Pectore seiunctus dolor absit.

Eodem significatu Horatius *iaculari* dixit, oda 16. lib. 2. Posuerunt & *latratum* veteres pro quouis sonitu. Accius Phœnissis:

—— —— *ac vbi curuo*
Littore latratu vnda sub vndis
Labunda sonit. Non.

L A T R I N A, pro lauatrinâ, seu balneis. Lucil. Satyr. lib. 11. *Qui in latrina languet.* Pompon. Petitore hærede: *Ita volo facias, iamdudum volo in latrinâ laui.* Glossæ, *Latrina*, λυτρὸν. *Latrina*, etiam, *latebra*, à latendo. Apul. de dogm. Plat. lib. 1. *Cupidinem atque appetitus postremam portionem infernas abdominis sedes tenere, vt popinas quasdam, & latrinarum latebras.*

L A T R I N V M, pro latrina. Laber. Compitalibus: *Sequere in latrinum vt aliquid gustes ex cynicâ heresi.* Lucil. Sat. lib. 6.

Hoc tu aptè; credis quemquam latrina petisse? Idem.

L A T R O, miles, ἀπὸ τῆς λατρείας. Ennius Annali primo:

Hac effatus ibus, latrones dicta facessunt.

Idem eodem libro:

—— *fortunas quas accepere latrones*
Inter se memorant.

Prisc. lib. 13. Fest. lib. 10. Varro lib. 6. de L.L. Plaut. Milite: *Vt sibi latrones cogerem, & conscriberem.* Ibidem: *Quos consignaui hîc heri latrones.* Ibidem: *Vt latrones quos condixi hinc ad Seleucam traducerem.* Idem Pœnulo: *Nam hic latro fuit in Sparta apud regem Attalum.*

L A T R O C I N A R I, militare mercede. Plaut. Cornicularia: *Latrocinatus annos decem mercedem.* Idem Milite: *An quia latrocinamini, arbitramini liceri quiduis vobis?* Idem Pœnulo: *Sed hæc latrocinantur quæ ego dixi omnia.*

L A T R O C I N I V M, militia. Plaut. Tiberio: *Qui apud regem in latrocinio fuisti, stipendium acceptasti.*

L A T V S C V L V M, paruum latus. Lucr. lib. 4.

Quin etiam quæcunque latuscula sunt speculorum
Ad simili lateris flexurâ prædita nostri.

Catullus in Thallum:

Nec laneum latusculum
Manúsque mollicellas,
Inusta turpiter tibi
Flagella constrigillent.

Non dissimili imagine *Iecusculum* Sidonius Apoll. lib. 5. epist. 17. & Arnobius lib. 4. *Bonusculum* Sidonius lib. 6. epist. 9. dixere.

L A V A R E, pro maculare. Accius Stasiastis, seu Tropæo: *Vulnere tetro deformatum, suo sibi lautum sanguine.* Virg. Georg. lib. 1.

—— *lauat ater vulnera sanguis.*

L A V E R E, uit, pro lauare, uat. Varro: Ἀνδρωπόπολις, περὶ γενεθλιακῆς: *Et Hymenæus, qui primo lauere aluum marsupio solet.* Idem ἱππάφιλος (?), περὶ δικαίων (?): *Pater vt cruore lueret aggerem.* Accius Medeà: *Lauere salsis vultum lacrymis.* Ennius Telamone: *Strata terrâ, lauere lacrumis vestem*

vestem squallam & sordidam. Idem Hecubâ: *Heu miseram! intery, pergunt lauere sanguen sanguine.* Idem Andromedâ: *Nam vt introducta est, puerum, vt lauerent, collocant in clypeo.* Afran. Suspectâ: *Viden' lacrumis lauere me tuum collum pater?* Idem Fratriis: *Aquam ex cœno haurire, quî lauerent manus.* Titin. Psaltriâ: *Manus lauite mulieris, & caput velate.* Næuius Danaë: *Iubeo fonte lauere nemini manus.* Varro Cosmotoryne, περὶ φθορᾶς κόσμου:

Atque Ægeus fluctu quem lauit ante aquilo,
Sæuus vbi posuit Neptuni filius vrbem. Lucr. lib. 5.
Lubrica proluuie largo lauere humida saxa. Idem lib. 2.
Littoris incurui bibulam lauit æquor arenam.

Plaut. Amphytr. *Postquam peperit, pueros lauere iussit nos.* Idem Pseudolo: *Gestas tabellas tecum, eas lacrumis lauis.* Virg. lib. 10. Æneidos:

——— lauit improba teter
Ora cruor.

Cato de R.R. cap. 65. *Si inquinata erit, lauito.*

L A V E R N I O N E S dicti fures, quòd sub tutela essent *Lauernæ*, quæ est furum Dea. Horat. ad Quintium:

—— Pulcra Lauerna da mihi fallere.

Ausonius:

Hic est ille Theo poëta falsus,
Bonorum mala carminum Lauerna.

Lucil. Satyr. lib. 14.

Si messes facis inuisas, si vēdis Lauernæ.

Plaut. Cornicularia: *Mihi Lauerna in furtis celebrassit manus.* Marcell. Idem Pl. Aululariâ: *Ita me benè amet Lauerna iam nisi mihi vasa reddi iubes, pipulo hîc te differam ante ædes.* Glossis etiam *Lauerna* dicitur πραξιδίκη: seu Dea quæ dictis ac factis finem imponit.

L A V I, pro lauari. Pompon. Hærede petitore: *Ita volo facias, iampridem volo in latrinâ laui.* Idem.

L A V T I A, epularum magnificentia. Fest. *Lautias* dixere veteres omnem necessariam supellectilem & commeatum. Græci ξενιὰ καὶ παροχή. Symmach. lib. 4. epist. 56. *Nam quod sciam Musis in Palatio loca lautia tu dedisti.* Adi Barn. Brisson. lib. 2. formul. & Scop. susp. lect. lib. 2. ep. 21.

L A V T I T I A, farina ex tritico, aquâ conspersa. Idem.

L A V T V L Æ, locus extra Vrbem, vbi lauabant. Varro lib. 4. de L. L. *Lautulæ à lauando, quòd ibi ad Ianum Geminum aquæ calidæ fuerint: Ab his palus fuit in minore velabro, à quo, quòd ibi vehebantur lintribus, velabrum.*

L A X, fraus; vnde *lacere*, & *illicere*, quod est in fraudem inducere.

L A X I T A S, laxitudo. Cic. offic. lib. 1. *Et admittenda hominum cuiusque modo multitudo, adhibenda cura est laxitatis.* Salust. hist. lib. 4. *Simul eos & cunctos iam inclinatos laxitas, & loci plures cohortes, atque omnes vt in secunda re pariter acre inuadunt.*

L E

L E Æ, pro leænæ. Lucr. lib. 5.

Irritata lea iaciebant corpora saltu
Vndique, & aduorsum venientibus ora patebant.

L E C T V S, pro lecti. Plaut. Amphitr. *Prius abis quàm lectus vbi cubuisti concaluit locus.* Sic *cibus*, pro cibi. Idem Captiueis: *Tantus ventri commeatus meo adest in portu cibus.*

Prisc. lib. 6.

LECYTHVS, vasculum dicitur ore angusto, ventre protuberante, oleo seruando adcommodatum : vnde prouerbia : ἔλαιον ἐκ ὕδρίου (?) ἐν τῇ λημύθῳ. Et, λήκυθον ἔχει ἐν γνάθοις. Latinè *Ampulla* dicitur, fuitque insigne & supellex parasitorum. Pollux lib. 4. τοῖς δὲ παρασίτοις πρόσεστι καὶ στλεγγὶς καὶ λήκυθος, ὡς τοῖς ἀγροίκοις λαγωβόλον. Istud est, *Parasitis verò ampulla & strigil, sicut rusticis pedum conuenit.* Adtribuuntur & apud Plautum parasito strigil atque ampulla. Locus est Sticho talis :

Aut periuratiunculas parasiticas,
Rubiginosam strigilem, ampullam rubeam,
Parasitum inanem, quò condas relliquias. Et in Persâ :
Cynicum esse egentem oportet parasitum probè,
Ampullam, strigilem, scaphium, soccos, pallium,
Marsupium habeat; inibi paullum prasid I.

LEGIRVPA, legum violator. Plaut. Pseudolo : *Sacrilege, periure, legirupa, pernicies adolescentum, fur, fugitiue.* Ibidem : *Hominem ego hîc quaero malum, legirupam, impium, periurum, atque improbum.* Idem Persâ : *Sed legirupam qui damnet, det in publicum dimidium.* Idem Rudente : *Legirupa, impurus, impudens, inuerecundissimus.*

LEGIRVPTIO, legis transgressio. Plaut. Rudente : *Tun' legiruptionem hîc nobis cum Diis facere postulas? pugnum impinge in os.*

LEGVLEI, & leguli dicebantur, qui oleam & vuas aut alios fructus legebant. Varro de L.L. lib. 4. & 5. ff. lib. 7. tit. 1. l. 13. *Magnum apparatum sint desideratura opificum fortè, vel leguleorum.* Cato de R. R. cap. 64. *Leguli volunt vti olea caduca quamplurima sit, quo plus legatur.*

LEMBVS nauiculae genus velocissimae, quod dromonem appellant. Accius Deiphobo : *Fortè aliquanto quàm solitus lembo sum progressus longiùs.* Turpil. Leucadiâ : *Hortari nostros cœpi illicò vt celerarent lembum.* Idem Lemniis : *Lembi redeuntes domum duo certam ad nos adcelerant ratem.* Sisenna hist. lib. 3. *Oracilium legatum cum scaphis ac lembis.* Non. Fulg. Plantiades. Plaut. Mercatore : *Hac dum aguntur lembo aduehitur tuus pater pauxillulo.* Virg. lib. 1. Georg.

—— quàm qui aduerso vix flumine lembum
Remigio subigit.

LEMNISCI dicebantur fasciae coloratae, quae à coronis laneis dependebant, quarum vsu antiquissimi delectabantur. Ausonius epistol. 6.

Et qua iamdudum tibi palma poëtica flores
Lemnisco ornata est, quo mea palma caret.

Plin. lib. 21. cap. 3. *Accesserúntque & lemnisci, quos adiici ipsarum coronarum honos erat.* Glossarium: *Lemniscus*, καρπόδεσμος, articularia fasciola : *Lemniscatus*, περιδέσμιος, περιειλημμένος.

LEMVRALIA, dicta sacra, quibus fabam noctu iacere vsurpatum est; Romanis lemures, hoc est, spectra nocturna se domo expellere clamantibus, quam nigram esse conuenit, ipsam lotis manibus & pede

pede nudo per ora versare, & post terga reiicere, ærisque tinnitum facere, vtque lemures fabâ redemti domo abire velint, nouies orare, donec solutis religione animis manes expiatos crederent. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Quibus temporibus in sacris fabam iactant noctu, atque dicunt se lemures domo extra ianuam eiicere.* De hoc sacro Ouid. Fast. lib. 5.

Cúmque manus purè fontana perluit vndâ
Vertitur, & nigras, accipit ore fabas,
Auersúsque iacit: sed dum iacit, Haec ego mitto
His, inquit, redimo meque meósque fabis.
Hac nouies dicit, nec respicit, vmbra putatur
Colligere, & nullo terga vidente sequi.

Lenis, vasis genus. Laber. Cophino: *Cùm prouincias dispoliauit, columnas monolithas, labella, lenes.* Non.

Lenitudo, lenitas. Turpil. Philopatro: *Mira lenitudine ac suauitate abundas.* Idem. Cicero Tusc. quæst. lib. 4. *Lenitudo orationis, mollitudo corporis, ea sibi bona ducens.*

Lenocinamentum, lenocinium. Sidon. lib. 7. epist. 9. *Pro omnium gratiarum priuilegio, decoramento, lenocinamento.*

Lens masculinè. Titin. Geminâ: *Lenti calido, eluela, rapula, rumices.* Idem.

Lentitudo, pro lenitate. Cic. Tusc. quæst. 4. *Eámquè quam lenitatem nos dicimus, vitioso lentitudinis nomine appellant.*

Lentitudo, pro tarditate. Symmach. lib. 2. epist. 48. *Sed vt scripta ad vesperam mihi reddita prodiderunt meum officium, meámque curam tabellarij lentitudo suspendit.*

Lenunculus (qui & **Remunculus** Gellio) nauigium piscatorium. Salust. hist. lib. 2. *Primo indicit forte per noctem in lenunculo piscantis.* Glossarium: *Lenunculus, πιτυλ&, σκαφίδιον.*

Lepista, genus vasis aquatici. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Lepista etiam nũc Sabinorum pauperioribus fanis plerisque aut fictiles sunt, aut aneæ.* Ibidem: *Vbi erat vinum in mensa positum, aut lepistam, aut galeolam, aut sinum dicebant.* Seruius Næu. bello Punico:

Ferunt pulcras pateras, areas lepistas. Atil. Fortunatianus de Saturnino versu. Glossæ; *Lepista, εἶδ& χύτρας.*

Leria, ornamenta tunicarum aurea. Fest. Græci λῆρυς dicunt; de quibus Hesychius, & Pollux.

Lesbium, vasis genus cælati, à Lesbis inuentum. Fest. Pompeius.

Lessus quid sit (ait Cic. lib. 2. de leg.) veteres interpretes Sex. Ælius, L. Acilius, non satis intelligere se dixerunt: sed Acilius suspicari vestimenti genus aliquod funebris. Ælius lessum, quasi lugubrem eiulationem, vt vox ipsa significat. In XII. Tab. MOLIERES. GENAS. NI. RADVNTO. NIVE. LESSVM. FOVNERIS. ERGO. HABENTO. Plautus Truculento: *Thetis etiam lamentando lessum fecit filio.*

Levasso, pro leuauero. Ennius annali decimo;

O Tite si quid ego adiùro, curámve

 leuasso

leuasso.
Quæ nunc te coquit, & vorsat sub pe-
ctore fixam
Ecquid erit precij?
Calpurn. Piso.

L E V A T, pro minuit. Turpil. Demetrio: *Nunc me ex aliorum ingeniis indicat, intercapedo quorum amicitias leuat.* Varro Quinquatribus: *Absynthium vt bibam grauem & castoreum, leuémque robur.* Accius Meleagro: *Caue lassitudo poplitum cursum leuet.* Idem Nyctegresia: *Illos suapte induxit virtus, tu laudem illorum leuas.* Varro δεξιξαγωγῆς: *Quámnam te esse dicam feram, quæ manu corporis feruidos fontes aperis lacus sanguinis, teque vita leuas ferreo ense?* Marcell.

L I

L I B E R O S etiam filium vnum filiamve, multitudinis numero appellarunt antiqui. Sempr. Asellio de Graccho: *Orare cœpit vt se defenderent, liberísque suos, eum quem virilis sexus tum in eo tempore habebat produci iussit, populóque commendauit propè flens.* Gell. lib. 2. cap. 1.

L I B R I L L A, saxa ad brachij crassitudinem in modum scuticæ loris reuincta, quorum in bellis erat olim vsus, iam verò in desuetudinem abiere: in eorũ tamen locum fustiballum inuentum. Hinc *Libratores*, qui talia missilia vibrant, mittúntque in hostem. Tacitus lib. 2. *Remotísque paulatim legionibus, funditores libratorésque excutere tela, & proturbare hostem iubet.* Glossis etiam *Libratores*, ζυγοςάται.

L I B R I L L E, scapus libræ. Fest.

L I B V S, pro libum. Nigidius de Diis: *Deinde surgat, faciat libos quatuor, & intra libos duos à dextra, & duos deuexos.* Non.

L I C E S S I T, pro licuerit. Plaut. Asinaria: *Ne iste hercle ab illâ ne pedem discedat si licessit.*

L I C I T A R I, pro congredi, pugnare. Ennius annal.
Pars ludicrè iactant saxa, inter se licitantur.
Cæcilius Hymnide: *Quin machæra licitari cùm aduersum cœpisti sciens.* Non. Marcellus.

L I D V N A dicitur recessus, & reciprocum maris decrementum, quod & salaciam nominarunt Romani. Marcellus Empiricus de medic. cap. 25. *Colligitur die Iouis lunâ vetere, lidunâ, ante prandium.* Idem ibidem: *Colliges herbam quæ dicitur Britannice, die Iouis, vetere lunâ, lidunâ.* Et: *Conficitur vetere luna & liduna, à mense Martio.*

L I G E L L V M, domicilium breue interpretatur. Non. Potest etiam dici spiraculum quà foras exit fumus, à Græco λιγνὺς, quod est *fuligo*, seu *fumus*. Plaut. Aulularia: *Quin continuò clamat Diuûm atque hominum fidem, de suo ligello si qua fumus exit foras.* Aliis videtur *ligillum* dici; vt sit diminutiuum à *ligno*, sicut à *tigno*, *tigillum*: a *signo*, *sigillum*.

L I G N A R I, ligna colligere. Plaut. Captiueis: *Ite huc, atque efferte lera.* L O R. *Num lignatum mittimur?*

L I G V L A, pro homine contemptissimo. Plaut. Pœnulo: *Ligula, in malam crucem: tunc hic audes amator esse? hallex viri.*

L I G V R R I R E, suauioribus vesci cibis. Catull. Priapo: *De meo ligurrire*

gurrire libido est. Horat. lib. 1. Satyr. 3.

Semesos pisces tepidúmque ligurrierit ius.

Varro de R.R. lib. 3. cap. 16. *Non vt musca ligurriunt* (apes) *quod nemo has vides vt illas in carne, aut sanguine, aut adipe.* Terent. Eunucho: *Quæ cum amatore suo cùm cenant, ligurriunt.* Apul. Apolog. *Nam patrimonium omne iampridē abligurriuit.* Sidon. lib. 9. epist. 6. *Quantum sumtuositas domesticæ charybdis abligurrisset.* Hinc *abligurrire*, rem suam epulis talibus consumere: *abligurritio*, & *abligurigo*, prodigalitas. Terent. Eun. *Hominem haut impurum, itidem patria qui abligurrierat bona.* Iul. Capitolinus in Macrino: *Imperium dedecorauit vitiis ingentibus, luxuriâ, turpitudine, abligurritione.*

LIMARE CAPVT, coniungere amantum more. Cæcil. Pausimacho: *Hoc à te postulo ne cum meo gnato posthac limassis caput.* Turpil. Leucadiâ: *Veritus sum ne amoris caussâ cum illa limassis caput.* Liu. Andr. Tereo: *Credito cum illâ solâ meâ voluntate nunquam limauit caput.* Plaut. Schematico: *Nam pater tuus etiam nunquam cum illa limabit caput.* Non. Idem Pl. Bacchid. *Nec à quoquam acciperes mercedem annuam, nec cum quoquam limares caput.* Idem Pœnulo: *Ac vide sis cum illa nunquam limaui caput.*

LIMBVS, vestimentum muliebre, in imo purpuram habens. Virg. Æneidos lib. 4.

Tandem progreditur magnâ stipante catervâ

Sidoniam picto chlamidem circumdata limbo.

Hinc *Limbolarij*, qui istiusmodi conficiunt vestes. Plaut. Aulularia: *Textores, limbolarij, arcularij ducuntur, dantur as.*

LIMIS, & LIMVS, obtortus, curuus. Plaut. Milite: *Aspicite limis oculis, ne is nos se videre sentiat.* Idem Bacchid. *Viden' obsecro limulis vt intuetur?* Terent. Eunucho: *Ego limis aspecto sic per flabellum.* Hinc dicuntur *Limen*, quòd ingredientibus & exeuntibus aduorsum: & *Limites*, quòd oblique in agro ponuntur.

LIMVS, vestis genus, quo ab vmbilico ad pedes vsque teguntur pudibunda: dictum quòd in extremo purpuram limam, h. e. flexuosam & obtortam habeat. Isid. lib. 19. cap. 22. & lib. 15. cap. 13. Virg. Æneid. lib. 12.

Velati limo & verbenâ tempora vincti.

LINGVARIVM, στόμιον. Seneca de Benefic. lib. 4. cap. 36. *Ecce vt doleas tibi, vt postea consideratius loquaris, quod dicere solemus, linguarium dabo.* Est antē instrumentum quo lingua alicui occluditur. Plaut. Milite: *Tibi tuopte consilio occludunt linguam, & constringunt manus.*

LINGVLA, gladiolus oblongus, in figuram linguæ factus. Nævius Hesionâ: *Sine mihi morem gerere, non linguâ, verùm lingulâ.* Gell. lib. 10. cap. 25. *Vbi & hæc armorum genera enumerantur: Hasta, pilum, falarica, semifalarica, soliferrea, gesa, lanceæ, spari, rumices, trifaces, traguli, framea, mesanculæ, lateia, romphea, scorpius, scibones, sicilices, veruta, enses, sicæ, machæræ, spatæ, lingulæ, pugiones, climaculæ.*

LINGVLACA, genus piscis: poni tur

tur pro muliere argutatrici & loquace. Plaut. Casina: *Vin' lingulacas?* S T. *Quid opus est, quando vxor domi est? ea lingulaca est, nam nunquam tacet.* Varro Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: *Quare desident lingulacæ? Obtrectatores tui iam nunc murmurantes dicunt*, μωμήσεταί τις μᾶλλον ἢ μιμήσεται. Marcell.

L I Q V I D V M, dulce. Varro Eumenidibus:

Phrygiis per ossa cornus liquida canit anima. Idem.

Plaut. Milite: *Liquidius dulciúsque quàm ventus est Fauonius.*

L I R A R E dicitur confodere, & diffendere, à lyra, quæ est fossa recta ad tuendos agros ducta, in quam vligo terræ decurrit. Pompon. Prostibulo: *Iámne abierunt, iámne ego sum in tuto satis? nam quis hic restitit, qui nondum labias lirarit mihi?* Non. Varro de R.R. lib. 1. c. 29. *Tertio cùm arant, iacto semine boues lirare dicuntur*, idest, cùm tabellis additis ad vomerem simul & satum frumentum operiunt in porcis, & sulcant fossas quæ pluuia aqua delabatur.

L I S Æ, σφαγίτιδες, Celso lib. 4. c. 1. sunt venæ maiores (teste Donato) gutturis, quibus interfectis animal confestim emoritur: vnde *elisum*, quidquid ex tali causa mortuum est.

L I T A R E, propitiare, votum impetrare. Maro lib. 4. Æneid.

Tu modo posce Deos veniam, sacrísque litatis.

Plaut. Pœnulo: *Si herclè istuc factum est, tum me Iuppiter faciat vt semper sacrificem, neque vnquam litem.* Ibidem: *Quoniam litare nequiui, iratus vetui exta prosicarier.* Hinc *litata* sacra sunt acceptata. Lucan.

Neque enim tibi summe litaui Iuppiter hoc sacrum.

L I T T E R A T V S, στιγματίας, litteris notísque compunctus. Plaut. Casina: *Si hic literatus me sinat, quod bonum atque fortunatum mihi sit.* Idem Rud. *Nam hæc literata est, abs se cantat cuia sit.* Valerius Max. *Seruus ab eo vinculorum pœna coercitus, inexpugnabilique litterarum notâ per summam oris contumeliam inustus.*

L I T T E R O S V S, litteratus. Cassius Hemina annal. lib. 4. *Homo merè litterosus.* Non.

L I X, cinis, vel humor cineri permistus: vnde *lixiuium.* Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Lix cinis est foci: inde enim cinis luxatis potus medetur, vt licet videre gladiatores cùm deluserint hac iuuari potione.* Plin. lib. 36. cap. vlt.

L I X A dicta est aqua; vnde *lixæ*, qui aquam militibus adportant, & exercitum quæstus gratia sequuntur. Lucanus:

Stat dum lixa bibat. Idem:

— inutile Marti lixarum vulgus.

Sueton. Augusto: *Lixa quidam cultro venatorio cinctus.* Sidon. lib. 6. epist. 1. *Vltimos calones tuos lixásque non despicis.*

L I X A B V N D V S, iter liberè & prolixè faciens. Plaut. *Qui famam tuam lixabundus & nomen fœdas.* Fest.

L I X V L Æ, & S E M I L I X V L Æ, circuli ex aqua, caseo & farinâ; vile apud antiquos cibi genus. Varro lib. 4. Analog. *Circuli quòd mixta farina caseo & aqua circuitum æquabiliter fundebant: hoc quidam qui magis inconditè faciebant, vocabant*

lixulas

lixulas & semilixulas, vocabulo Sabino. idque frequentiùs Sabini, à globo farinæ dilatato.

LO

LOCI MVLIEBRES, vbi nascendi initia consistunt. Varro lib. 4. de L. L. Plin. lib. 11. cap. 37. *Fœminis eadem omnia preterquam vesicæ iunctus vtriculus, quod alio nomine locos appellant, hoc in reliquis animantibus vuluam. Loca* dixit Columella lib. 8. cap. 11. *Sæpius digitis loca fœminarum* (pauonum) *tentanda sunt, nam in promptu gerunt oua.*

LOCVLAMENTA vocantur distincta, in quibus aues nidificãt habitacula. Glossis διαφράγματα. Colum. lib. 8. cap. 8. *Vel si non ita competit paxillis adactis tabulæ supponantur, quæ vel loculamenta, in quibus nidificent aues, vel fictilia columbaria recipiant.*

LOCVTVLEIVS, is dicitur, cuius tam prodiga effrenísque est lingua, vt teterrima quadam colluuie verborum fluat semper & æstuet, hic à maioribus nostris modò à lingua *linguax, lingulax*, & *lingulaca*, modò à sono camelorum tractâ voce *Blactero* vocabatur. Gell. lib. 1. cap. 15.

LOEBESVM, liberum: *lœbertatem*, libertatem antiqui dixere. De quo vide in AB OLOBS.

LOGI, sermones ridiculi & contemnendi. Cic. pro Gallo: *Ego certè credo te omnes logos animaduertisse qui ludis dicti sunt.* Turpil. Canephoro: *Testamentum ergo celabis? logi.* Plaut. Persâ: *Dabuntur inde do tibi sexcenti logi.* Idem Sticho: *Non vendo logos.* Eâdem: *Venales sunt logi isti, quos negabam vendere.*

LONGABO, farciminis genus, quod longius est apexabone & hilo. Varro lib. 4. de L. L. Glossæ: *Longabo, κωλίτιον.*

LONGE', pro valdè. Virg. lib. 5. Æneid.

Ante omnes stupet ipse Dares, longéque recusat.

Terent. Adelphis: *Et erras longè, meâ quidem sententiâ.*

LONGINQVE, longè. Accius Andromache:

Ei malo annos multos longinquè à domo,

Bellum gerentes summum summâ industriâ.

Lucil. Satyrar. lib. 30.

Scito etenim benè longinquum mortalibu' morbum

In vino esse, vbi qui inuitauit dapsilius se. Non.

LONGISCERE, extendi, longum fieri, frangere. Ennius annal.

Cùm sola est, eadem faciunt longiscere longè. Idem lib. 17.

——— *neque corpora firma*

Longiscunt quidquam. Idem.

LONGITER, pro longè. Lucil. Satyr. lib. 3.

Symmachu' preterea iam tum depostu bubulcus

Exhalans animum pulmonibus æger agebat,

Non, vt opinor, is à letho iam longiter errat. Idem.

Lucr. lib. 3.

Nam si tantopere est animi vitiata potestas

Omnium, vt actarum exciderit retinentia rerum,

Non, vt opinor, ea ab letho iam longiter

giter errat. Idem lib. 5.

Sic animi natura nequit sine corpore oriri

Sola, neque à neruis aut corpore longiter esse.

LONGITIA, longitudo. Innoc. de cas. lit. *In campo limes excurrit extremus in longitiâ.* Idem: *Finis in longitiâ extenditur sexaneo latere, super se montem, sub se vallem.*

LONGVLÈ, pro longè. Plaut. Rudente: *Illico hinc imus haut longulè ex hoc loco: verùm longulè hinc abest vnde huc vecti sumus.* Apul. Florid. lib. 1. *Homines enim neque longulè dissita, neque proximè adsita possumus cernere.* Idem lib. 9. de asino: *Quod auribus grandissimis praeditus cuncta longulè etiam dissita facillimè sentiebam.*

LONGVRIO, homo procerus. Varro Tryphalo, περὶ ἀρρενότητος: *Ego nihil narro, adeò hec ita curat, qui ante me est, nescio qui longurio.* Marcell.

LOQVERET, pro loqueretur. Ennius annali septimo:

Cui res audacter magnas paruásque, iocúmque

Eloqueret, quæ tincta malis, & quæ bona dictu

Euomeret. Gell. lib. 12. cap. 4.

LORAM dicebant antiqui, in vindemiâ cùm expressissent acinis mustum, & folliculos in dolium coniecissent, quod potionis genus grandæuis erat aptum. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Antiquæ mulieres maiores bibebant aut loram, aut sapam, aut defrutum, aut passum.* Non. Idem Varro de R. R. lib. 1. c. 54. *Expressi acinorum folliculi in dolium coniiciuntur, eóque aqua additur, ea vocatur lora, quod lota acina; ac pro vino operariis datur hieme.*

LOTIOLENTÈ, dictum à lotio; sicut luculentè, à luto. Titin. Varro: *Lotiolentè flocci fiet & cucullator.* Marcell.

L V

LVBENTE ME, hoc est, volente. Plaut. Curcul. *Verum hercle dico, me lubente feceris.* Idē Menæchmis: *Cape atque serua, me lubente feceris.* Idem Sticho & Truculento: *Me lubente facies.* Symm. lib. 1. epist. 58. *Quid tu? libente Attilio factum putas, quod fascibus aratra mutauit?*

LVBIDINITAS, lubido. Laber. Scylace: *Lubidinitate labitur.* Non.

LVCA BOS, elephas. Ennius Andromachâ: *Atqui priùs pariet locusta lucam bouem.* Lucr. lib. 5.

Inde boues Lucas turrito corpore, tetros

Anguimanos.

LVCAR, æs, quod ex lucis captatur. Lucaris pecunia, quæ ex lucis data erat. Fest. Liuius lib. 3. *Pythio Apollini republ. vestra bene gesta seruataque lucaris meriti donum mittitote.* Plut. problemat. διὰ τί τὸ τελούμενον εἰς θέας λοῦκαρ καλοῦσι. Tertull. aduer. Gnosticos: *Truncatur* (Ioan. Bapt.) *in puella saltica lucar.* Ex decreto Cæninensium Bergomi, in templo D. Alexandri, quod refert in antiquitatibus Appianus: QVOIVS EXIMIA LIBERALITAS POST MVLTAS LARGITIONES HVCVSQVE ENITVIT, VT LVCAR LAMINAR. REDEMPTVM A REPVBL. SVA VNIVERSIS CIVIBVS

BVS SVIS IN PERPETVVM REMITTERET. Glossarium: *Lucar*, μισθὸς ἀπὸ φισκυ. Et: *Lucaria*, θεατρικὰ χρήματα.

LVCE CLARO, pro clara. Varro Ephebo, περὶ ἱμμονῆς: *Hodie si possimus quod debemus populo in foro medio luce claro decoquere.* Idem Bimargo: *Nos ergo nihil egimus quod legem Lucaniam luce claro scutulans.* Non. Cic. offic. lib. 3. *Et cùm prior ire luce claro non queo.* Ibidem: *Luce claro in foro saltet.* Plaut. Aulularià: *Luce claro diripiamus aurum matronis palàm.* Idem Cistellarià: *Postea autem cum primo luce cras nisi ambos occidero.*

LVCI, pro luce, sole adhuc lucente. Ennius lib. 17. annal.

Si luci, si nox, si mox, si cùm data sit frux. Prisc. lib. 6.

Plaut. Casinà: *Sed properate istum atque istam actutum emittere, tandem vt veniamus luci.* Idem Menæch. *Herum meum hic in pacato oppido luci diripier in vià, qui liber ad vos venit, mittitis?*

LVCII, qui prima luce erant nati, dicebantur: sicut *Crepusci*, qui sub crepusculum, *Manij*, qui manè.

LVCISCO, pro lucesco. Terent. Heautont. *Luciscit hoc iam, cesso pultare ostium vicini.* Plaut. Amphitr. *Exire ex vrbe priusquam luciscat volo.* Glossa: *Luciscit*, διαφάω.

LVCRIPETA, fœnerator, auarus, lucrum petens. Plaut. Mostell. *Interuenit lucripeta fœnus fœnerator postulans.* Sic apud Hieron. epist. 47. *heredipetam.* apud Paulin. epist. 20. *lenitas altipeta.* apud Tatian. orat. contra Græcos, *humipeta.*

LVCRVS, pro lucrum. Plaut. Persâ: *Nunc ea narrabo, vnde tu lucrum pregrandem facias.* Sic, in antiquo monumento:

IVLIA FIRMA SITA TVMVLO
QVÆ COMMVNE THORVM SERVAVIT CASTRA MARITI. pro communem torum.

LVCTANT pro luctantur. Ennius annali nono:

——— *viri validis cum viribu' luctant.*

Plaut. Vidularià: *Quid multa verba? plurimum luctauimus.* Marcell. Idem Pl. Trinummo: *Quantis cum ærumnis deluctaui.* Terent. Hecyrâ: *Dicitque ei sese annulum dum luctat detraxisse.*

LVCTI, pro luctus. Accius Pelopidis: *Cesso hinc ire & capere lucti vestem pro lecto coniugis?* Idem Nyctegresià: *Tum quod superest socium mittis leto: an lucti pœnitet?*

LVCVBRVM vocabant quidquid ex materià arida erat, ad excipiendum ignem: vt sunt sulfurata, & arborum fungi putres ad ignem arefacti, vel insoleti: vnde *Lucubratio.* Veteribus etiam *canaptura* dicebatur. Glossarium: *Canaptura*, λυχναψία. Ex cannabis enim stupa accendebatur ignis. De hoc Auctor Moreti: *Et producit acu stupas humore carentes.*

LVCVLENTITAS. Cæcil. Hymnide: *Vide luculentitatem eius & magnificentiam.* Laber. Tuccâ: *Dominus noster tua luculentitate captus.* Idem.

LVCVMONES, homines insani. Ausonius:

Anticyrámque bibes Samij lucumonis acumen. Propertius:

Prima galeritus posuit tentoria lucmo.

LVCVNS, lucuntis, panis est, siue operis pistorij genus: cuius est diminut. *Lucunculus*, Festo *Lucuterra*: Græcis λευκαντὴρ, ab adspersione farinulæ albæ. Varro περιπλῦ, περὶ φιλοσοφίας:

Ac nulla ambrosia ac nectar, non allia, sarda,
Panis, pemma, lucuns, cibu' qui purissimu' multo est.

Idem σκιομαχία, περὶ τύφου:

——— *vinum pemma, lucuns, nihil adiuuat istam.*

Afran. Fratriis: *Pictori nubat.* AL. *Cur non scriblitario?* AL. *Vt mittat fratris filio lucunculos.* Non. Tertull. *Stillicidia mellis de lucunculo venenato.* Apul. lib. 10. de pistore dulciario: *Hic panes, crustula, lucunculos, hamos, laterculos, plura scitamenta mellita.* Glossis *Lucunclus* est τυγανίτης.

LVELA, luitio, solutio. Lucret. lib. 3.

Est insignibus insignis, scelerisque luela,
Carcer, & horribilis de saxo iactu' deorsum.

LVMARIAS falces appellarunt, queis secant lumas, hoc est, herbas, seu potiùs spinas in agro serpentes. Varro de L. L. lib. 4. Glossarium: *Luma*, βοτάνη ὅμοια ἡδυόσμῳ, ἣν τινες ποταμογείτονα καλοῦσιν, ἄλλοι σισαλαμίνθην.

LVMBAGO, debilitas & vicium lumborum. F. Pomp.

LVMBIFRAGIVM, fractio lumborum. Plaut. Amphitr. *Nam si me irritassis, lumbifragium hinc auferes.* Vide *Fragium*.

LVPARI, scortari, prostitui. Turpil. Actâ: *Atque cum meretrice è nostro ornatu lupantur per vias.* Lucil. Satyr. lib. 5.

——— *& Diuos thure precemur*
Consilium, fas si placeat: tu impune luparis.

Dictum est antiquis scortum *lupa*, & *lupula*. Nouius Bubulco Cerdone:

——— *cùm ad lupam*
Nostram tam multi crebrò commetent lupi.

Apul. Apolog. *Domus eius tota lenonia, tota familia contaminata, ipse propudiosus, vxor lupa.* Idem lib. 5. Metam. *Perfidæ lupulæ magnis conatibus nefarias insidias tibi comparant.*

LVRA, os culei, vel vtris: vnde *lurcones*, capacis gulæ homines, suorúmque consumtores bonorum. Fest. Apul. Apolog. *Gumij cuiusdam & desperati lurconis, Iunij Crassi.*

LVRCARE, vel LVRCARI, cum auiditate vorare. Pompon. Syris: *Lapatium nullum vescebatur, lardum lurcabat lubens.* Lucil. Satyr. lib. 2.

Vt lurcaretur lardum, & carnaria furtim
Patrum conficeret. Non.

LVROR, vt ægror, putror. Lucr. lib. 4.

Lurida præterea fiunt quæcunque tuentur
Arquati, quia luroris de semine eorum
Semina multa fluunt simulacris obuia rerum.

LVSCINIVS, pro luscinia. Phædrus fab. 57. *Tibi forma, vires aquilæ, luscinio melos, Augurium coruo, læua cornici omina.* Sic *Ferus*, pro fera. Idem Phædrus fab. 12.

——*silua tam excepit ferũ.* Et fab. 39.
——*tum gaudens ferus Bobus quietis cœpit agere gratias.*

LVSCIOLA, luſcinia. Varro lib. 4. de L. L. *Luſciola quòd luctuosè canere exiſtimatur, atque eſſe ex Attica Progne in luctu facta auis.* Plaut. Bacchid. *Pol ego quoque metuo luſciolæ ne defuat cantio.*

LVSCITIO, vitium oculorum: vnde *Luſcitioſi*, clarius veſperi quàm meridie cernentes: aliis dicuntur, qui ad lucernam non vident; μύωπες. Varro Andabatâ: *Ædepol idem cæcus non luſcitioſus eſt.* Plaut. Milite: *Mirum eſt lolio victitare te, tam vili tritico. Quid iam? Quia luſcitioſus. Verbero tu quidem cæcus non luſcitioſus: nam illam eccam quidem domi.*

LVSTROR, ſcortor. Plaut. Caſinâ: *Vnde is nihili? vbi fuiſti, vbi luſtratus es? vbi bibiſti?*

LVTATVS, luto oblitus. Lamprid. Heliogab. *Sed vbi primùm lutati ſunt tituli ſtatuarum, milites omnes exarſerunt.*

LVTAVI, pro lui. Varro ἑκατόμβῃ, περὶ θυσιῶν: *Habes quî & cuius rei causâ fecerim hecatombam, in quo ego, vt puto, quoniam eſt luere ſoluere, lutaui.* Non.

LVTESCIT, in lutum conuertitur. Furius Antias Poëmatibus:
Sanguine diluitur tellus, caua terra luteſcit.
Gell. lib. 18. cap. 11.

LVTOR, pallor, ſquallor. Apul. lib. 9. Metamorph. *Flebili centunculo ſemiamicta, nudis & intectis pedibus, lutore buxeo, macieque fœdata.*

LVTVLO, fœdo, conſpurco. Plaut. Trinummo: *Nam hi mores maiorum laudant, eoſdem collutulant, quos collaudant.*

LVTVM, pro homine inquinatiſſimo. Catullus: *Non aſſis facis, ô lutum, lupanar.* Cic. in Piſonem: *O tenebræ, ô lutum, ô ſordes, ô paterni generis oblite, materni vix memor.* Plaut. Mil. *Tamne mihi manus ſunt inquinatæ? quî? quia luto ludo.*

LVTVS, pro lutum. Claudius annal. lib. 4. *Pluuia, imber, lutus erat multus.* Marcell.

LVXA membra dicuntur quæ ſuis ſunt locis mota: vnde *luxuria*, & *luxurioſus*, nimium in re familiari ſolutus.

LVXVS, luxatio. Apul. Florid. *Tamen articulus loco conceſſit, éxque eo luxu adhuc fluxus eſt.*

L Y

LYMPHOR, pro lympha. Lucil. Satyris: *Lymphorem impermiſtum.* Non.

M

M Nõ extritum in verſu. Ennius, lib. 1. Annal.
Dum quidem vnus homo Romà tota ſupereſcit. Idem lib. 10.
Inſignita ferè tum millia militum octo.
Feſt. Priſc. lib. 1. Lucr. lib. 7.
——— *namque officium quod corporum extat.* Idem lib. 2.
Nam quod fluuidum eſt, è leuibus atque rotundis Eſt.
Et lib. 3.
Namque papauerum aura poteſt ſuſpenſa leuiſque. Ibidem:
Sed dum abeſt quod auemus, id exſuperare videtur. Et lib. 5.
Sollicitare ſuis vllũ è ſedibus vnquam.
Et lib. 6.
——— *ſeque ſimul cum eo commiſcuit ignis.*

M A

MACELLVS, pro macilento. Lucil. Satyr. lib. 6.

Si nosti, non magnus homo est nasutu', macellus. Non.

MACERIA, paries. Glossis Ϛριγκὸς. Sisenna histor. lib. 4. *Post villarum maceries ac parietinas quinque cohortes in insidiis relinquit.* Terent. Adelphis: *Atque hanc in horto maceriam iube dirui quantum potest.* Plaut. Trucul. *Sed is clam patre, etiam hac nocte illanc illam maceriam per hortum transiliuit ad nos.* Idem ibidem: *Non mirum est vetustâ maceriâ lateres si ruunt.*

MACERIES, pro maceratio. Afran. Excepto: *Si ille hac nunc seruit illi facere saeus. Vis quam a illius mors sit maceries tibi.* Idem.

MACET, macilentus est. Plaut. Aulular. *Qui ossa ac pellis totus est ita macet: quin exta in sole inspicere etiam in vino licet.*

MACOR, & MACRITVDO, pro macie. Pacuu. Peribœâ: *Corpusque meum mœrore, tabe, errore, macore senet.* Idem Plaut. Capt. *Macesco, consenesco, & tabesco miser: ossa atque pellis sum misera macritudine.*

MACTARE, pro præcipitare. Accius Antenore:

Quin aut illorum fundam in campo copias,

Aut naues vram, aut castra mactabo in mare. Idem.

• MACTARE, pro honorare. Accius διδασκαλικῶν lib. 1.

Sapientiaque inuicta gratia, atque honor,

Is patrem honestè re mactauit aureâ.

Nouius Gallinâ: *Macto te hisce priuis verbenis.* Cic. de republ. *Ferunt laudibus, mactant honoribus.* Idem.

MACTEA, ab eo quod Græci ματτύα (Varro lib. 4. Analog.) omne dicitur, secundùm Athenæum, scitamentum, & omnis cupedia iucundúmque ac pretiosum edulium censetur, cùm tamen initio quædam esset maza. Sueton. C. Caligulâ, cap. 38. *Quod post nuncupationem viuere perseuerarent, in litis venenatas macteas misit.* Arnobius: *Frustilla hæc paruula pro suauibus macteolis sumunt.*

MACTO malo, pro malo adficio. Pompon. Præcone posteriore: *At te dy omnes cum consilio, calue, mactassint malo.* Ennius Telepho: *Qui illum Dy Deaque magno mactassint malo.* Nouius Gallinâ: *Macto te hisce priuis verberis, macta tu illum infortunio.* Afran. Priuigno: *Penè periisti, Dy te mactassint malo.* N. Marcellus. Plaut. Amphitr. *At ego te certe cruce & cruciatu mactabo.* Idem Aulul. *Dotatæ mactant damno & malo viros.* Et Curculione: *Non adepol ego nunc mediocri te macto infortunio.* Bacchid. *Si ero reprehensus, mactabo illum infortunio.* Mostell. *Nisi re magnâ, re malâ mactari cupis.* Pœnulo: *Diuitem audacter solemus mactare infortunio.* Trinummo: *Ego ob hanc operam argentum accepi, te macto infortunio.*

MACTVS, magis auctus. Lucil. Sat. lib. 5.

Mact., inquam, virtute, simúlque his versibus esto.

Turpil. Boëthuntibus: *Macte virtute esto.* Pacuu. Duloreste: *Macte esto virtute, operam oménque approbo.* Non. Cic. Tusc. q. 1. *Macte virtute.*

tute. Virg. Æneid. lib. 9.

Macte noua virtute puer.

Erat autem *Macte* vocabulum quo in pollucendâ dape vtebantur. Cato: MACTE HOCE VINO INFERIO ESTO. MACTE HACE DAPE POLVCENDA ESTO. Arnob. lib. 7. adu. gentes.

MADOR, humiditas. Salust. hist. lib. 3. *In oppido festinatio & ingens terror erat, ne ex latere noua munimenta madore infirmarentur.*

MADVLSA, ebrietas, à μαδᾶν, vel à madido. Plaut. Pseudolo: *Profecto ego nunc probe habeo madulsam; ita victu excurato, ita mundiciis digni.*

MÆANDRVM, genus picturæ ad similitudinem illius amnis. Virg. Æneid. lib. 5.

Victori chlamydem auratam, quàm plurima circum
Purpura Mæandro duplici Melibæa cucurrit.

Hinc *Mæandratus*, tortus, obliquus. Varro ταφῆ μενίππου, ἢ περὶ ἐξαγωγῆς: *Mihi facies mæandrata est & vermiculata, atque adeò cingens orbem terræ.* Non.

MÆNAS, vir instar mulieris insaniens. Plaut. Pœnulo:

Deglupta mœnas, arra pisa ementium.

MÆNERA, pro munera. Lucr. lib. 1.

Effice vt interea fera mænera militiai
Per maria ac terras omneis sopita quiescant:
Nam tu sola potes tranquillâ pace iuuare
Mortales, quoniam belli fera mænera Mauors
Armipotens regit, in gremium qui sæpe tuum se
Reiicit, æterno deuinctus vulnere amoris.

MÆREO, pro mæreor. Varro rerum humanaru lib. 20. *Qui in ordine erat is as militare mærebat, & ob mercedem laboris: vel infamiam corporis locat.* Idem Eumenidibus: *Primum istic qui maret sestertios vicenos.* Marcell.

MÆSIVS maiorem significat Osca linguâ, distortione oris, vt mos eius erat gentis, quasi maius: ideo & *Maius* mensis apud eos *Mæsius* dicebatur.

MÆSTITER, pro mæstè. Plaut. Rudente: *Sed vnde vos ire cum vuida veste dicam tam mæstiter vestitas?*

MÆSTITVDO, mæstitia. Accius Telepho: *Ni vestitus teter, mæstitudo, vastitudo prædicarent hominem esse.* Non. Plaut. Aulularia: *Imò ego sum miser & miserè perditus, cui tanta mala, mæstitudéque obtigit.*

MÆSTO, mæstum facio. Laberius Thusco: *Consultatam nobilitate mæstus.* Idem.

MÆSTVM, pro, enectum fame. Lucil. lib. 29. Satyr.

——————— *ventrem alienum*
Mæstum fouere, ex molito o: desoui catasplasma. Idem.

MAGIDES lances. Plin. lib. 33. cap. 11. *Tympana verò si inuene appellatas stateras & lances quas antiqui magidas appellauere.*

MAGIS cum comparatiuo, πολλῷ. Plaut. Sticho: *Imò enim hic magis est dulcius.* Idem Menæch. *Nam magis multo facilius patior verba, verbera ego odi.* Ibid. *Qui dederit, magis maiores nugas egerit.* Et: *Tum nihil inuenies magis hoc vero verius.*

Virg.

Virg. in Culice:

Quis magis optato queat esse beatior aeuo?

(quod ad verbum Aristophanes: Τίς γδ' γένοιτο μᾶλλον ὀλβιώτερ☉,) Arator lib. 1.

Nona fuit tunc hora, magis quâ rectius horâ

Prodit trinâ fides.

Boetius Consol. 3. *Dulcior est apium mage labor.* Alcimus:

Quéque magis natura homini sublimior extstet.

Magis particula etiam omissa ab antiquis, quæ eleganter subauditur. Sidon. lib. 2. epist. 10. *Vésque tacuisse cùm filius meus Heliodorus huc venit, toleranter quàm libenter accepit.* Arnobius lib. 1. *Aut non simillimum veri est fidem vicinis & finitimis, quam spatiorum inesse longinquitate distantibus.* Plaut. Mostell. *Nihil ego quam nimio amata sim.* Et: *Tacita bona est mulier quã loquens.* Tert. de orat. c. 7. *Quia vult eam quàm mortem peccatoru.* Iustinus lib. 6. *Mercetúrque ab his vt differant bella quàm gerant.* Symm. lib. 1. epist. 89. *Diuersa conditio est fortuiti quàm adfectati silentij.* Paullus Iurisconsultus in l. 11. de reb. cred. *Qui in genere suo functionem recipiunt per solutionem quàm specie.*

MAGISTRARE, regere, temperare, antiquis: vnde *magistratus.* Fest.

MAGMENTVM, daps erat, quæ profanabatur à rusticis Marti, Iano, Siluano, Ioui dapali: huícque sacro mulieres interesse vetabantur. de quo Cato: MVLIER AD EAM REM DIVINAM NE ADSIT. NEVE VIDEAT QVOMODO FIAT. Et Iuuenalis:

Nam quæ docta nimis cupit & facunda videri,

Crure tenus medio tunicas substringere debet,

Cædere Siluano porcum, quadrante lauari.

MAGNE', μεγάλως, valde. Tacitus lib. 11. *Sponte an coactus tam magne peccauisset nihil referre.*

MAGNIFICIVS, & MAGNIFICISSIMVM. Cato de falsis pugnis, contra Thermum: *Pulcriùs purgat, aut magnificiùs.* Sex. Pomp. Accius lib. 2. διδασκαλικῶν: *Et magnificissimè atque excellissimè obnexe.* Prisc. lib. 3.

MAGNITAS, magnitudo. Accius Bacchis: *Neque sat fingi, neque dici potest pro magnitate.* N. Marc.

MAGNI LVDI, in honorem Iouis, principis Deorum. *Magnus annus*, quo septem planetæ absolutis sibi cursibus concordant. Fest.

MAIOR PATRVVS, aui & auiæ patruus. Sic *maior auunculus, maior amita*, aui & auiæ auunculus, amita: *maior socer*, vxoris proauus: *maior socrus*, vxoris proauia: *maior Græcia*, pro Italia: *maior magistratus*, idest, consul. Idem.

MALA, & POMA antiqui abscœno significatu eam vocabant partem, quam lasciua Galathea apud Maronem, Clearista apud Theocritum, cùm pastores malo peterent, dari sibi voluerunt: vnde Græci μηλοβολεῖν dicunt τὸ εἰς ἀφροδίσια δελεάζειν: quoniam pomum Veneri sacrum: & mala legere illud vocant, quod cum Corynnâ Ouidius, cum Lesbiâ Catullus facere soliti. Propert. lib. 1. Eleg.

Et modo gaudebam lassos formare capillos,

Nunc furtiua canis poma dabam manibus. Idem:

Cum quibus Idæo legisti poma sub antro,

Supposità excipiens Naica dona manu. Virg.Bucolicis:

Ipse ego cana legam tenerâ lanugine mala. In Priapeiis:

Rusticus incultè si quid dixisse videbor

Da veniam, libros non lego, poma lego.

Plaut. Amphitr. *Prægnanti oportet & malum & malum dari, vt sit quod obrodat, si animo malè esse occeperis.*

MALACIA, pro mollitie. Plaut. Bacchid. *Quid est? quid metuis ne tibi lectus malaciam apud me suadeat.*

MALACISSO, mollem reddo. Plaut. Bacchid. *Malacissandus est: quid ab hac metuis?* Seneca epist.66. *Malacissandos articulos.*

MALACVS, mollis. Plaut. Milite: *Tam ad saltandum cinædus non æquè malacus est atque ego.* Idem Bacchid. *Pro hastâ talus, pro loricâ malacum capiam pallium.* Ibidem: *Hic nostra ætas agetur malacum in modum.* Idem Mil. *Eme mi vir lanam, vnde tibi pallium malacum & calidum efficiatur, tunicæque hibernæ bonæ.* Sticho: *Vel aliis magis malacas, crapularias.* Truculent. *Túne mæchum malacum, cincinnatum, vmbraticolum ames?*

MALINA dicitur lunare Oceani incrementum, & exæstuatio, à Romanis aliàs *Venilia* dicta: *Liduna* è contra recessum maris, quam *Salaciam* nuncuparunt, significat. Marcell. Empiricus: *Conficitur XII. Kalend. Iulias: non interest quo die, vel lunâ, lidunâ, vel malinâ, dummodo præscriptus dies obseruetur.*

MALLEOLI, manipuli sparteí pice contecti, qui incensi aut in muros, aut in testitudines coniiciuntur. Sisenna histor. lib. 4. *De quibus partim malleolos, partim fasces sarmentorum incensos supra vallum frequentes.* Non.

MALLVVIVM, quo manus, *Pelluuium*, quo pedes lauantur: χειρόνιπτρον καὶ ποδόνιπτρον.

MALO CRVCE, pro malâ. Gracchus in Popilium: *Eo exemplo instituto dignus fuit qui malo cruce periret.* Fest. Ennius lib. 11. annal.

——— ——— *malo cruce fatum*

Vt des Iuppiter. Marcell.

MALTAS veteres molles appellarunt; quasi μαλακούς. Lucil. lib. 27. Satyr.

Insanúmque vocant: quin malta ac fœmina dici

Volt. Idem.

MALTHA, pix ceræ commista. Fest. Glossis πισσόκηρον. Plinio *maltha* vocatur, quæ fit è calce recenti & intrita, quæ in mortariis, hoc est, lacunis & conceptaculis maceratur & fermentescit. Vsus eius ad parietes conglutinandos. Plin. lib. 36. cap. 24. *Maltha è calce fit recenti gleba vino restinguitur.* Et lib. 2. cap. 104. *In Comagene vrbe stagnum est, emittens limum (maltham vocant) flagrantem.*

MAMERS, Mars Oscorum linguâ, & Sabinorum. Meminit eius & Lycophron:

Καν δ᾽ ἐδον ὁ Μαμερτὸν ὁπλίτην λύκον. Idem:

Πολλῶν δ᾽ ἐναλλὰξ σφαγμάτων ἀπαρξεται

Κανδάιος ὁ Μαμερτός.

MAMMEATA, & MAMMOSA,

grãdibus instructa mammis. Plaut. Pœnulo: *Huius amica mammeata mea inimica ac malevola.* Laber. Salinatore: *Non annosa, non mammosa, non bibosa, non procax.* Gell. lib. 3. cap. 13. Lucr. 4.

At Lamia & mammosa, Ceres est ipsa ab Iaccho.

MAMPHVLA, panis Syriaci genus, quod, vt ait Verrius, in clibano, antequam percoquatur decidit in carbones. Lucil. Satyris:

Pistricem validam si nummi suppeditabunt,

Addas ἔμπλευρον mamphulas quæ sciat omnes. Non.

Romanis verò, vt & Græcis, multiplicia panum erant genera, quos hi quidem per promos, illi verò non argenteis vasculis, sed vimineis mensæ inferebant canistris. Græcis quidem *zymiatas*, hoc est, fermentatos, & *obelias*, *cribanitas*, *canchrydias*, *apiritas*, *pyritinas*, & *pyrinos* panes legimus: Romanis verò *plebeius*, *siligineus*, *secundarius*, *ostrearius*, *artolaganus speustitius*, *subcineritius* & *artoptesius*: inter quæ *ptisanam* velut saluberrimam magnopere commendarunt, quæ à Græcis sumptâ origine ad Romanos fluxit, postquam *Alicam* Romani inuenere, cuius Græci inexpertes sunt.

MAMPHVR lignum rotundum loro circumuolutum, quo vtuntur torniones: ex Græco μαννοφόρον. Fest.

MAMVRIVM VETVRIVM, pro veteri memoria in Saliari carmine positum tradunt Plutarch. & Varro lib. 5. de L. L. *Itaque*, inquit Varro, *Salij qui cantant Mamurium Veturium, significant veterem memoriam.*

MANACVS, vel MANIACVS, dicitur lunaris: à Græco μωναῖος. sicut à βαρδιαῖος *Bardiacus* Latini formarunt. Vnde Arabibus, addito suo articulo, *al Manac* dicebatur Kalendarium. qui & pleraque alia ad morem suum interpolarunt: vti *Almageste*, quod est μεγίστη, sc. σύνταξις: alchymia, χυμεία: alembic, à Græco ἄμβιξ. Vitruuius lib. 9. *Circinatio circuli menstrui agatur, qui Manacus dicitur.*

MANAL, vel MANALE, ostium dixerunt manium: inde *manale sacrum*, quod erat Deorum manium. Varro de vita P. R. lib. 1. *Vrceolum aquæ manale vocamus, quòd eo aqua in trulleum effundatur:* vnde *manalis lapis appellatur in sacris, qui tum mouetur cum pluuia exoptantur.*

MANALIS FONS, appellatur ab anguribus puteus perennis, neque tamen specu inliciisve cietur: quia flumen id auspicatur quod sua sponte in amnem influit. Fest. Pomp.

MANDRA, ouium, boum, aliarúmque pecudum receptaculum & claustrum. Martialis lib. 5.

Vixque datur longas mulorum vincere mandras. Iuuenalis:

——— stantis conuitia mandræ.

Glossarium: *Mandra*, hic septus. Hesychius: Μάνδραι, ἕρκη, φραγμοὶ, σηκοὶ βοῶν καὶ ἵππων. *In lusu latrunculorum mandræ dicuntur Equites, fiebant vtplurimum è vitro.* Martialis:

Mandris, & vitreo latrone clusis.

Nisi potiùs quadrigas eburneas intelligas, quarum & factiones ad imitationem quatuor illarum celebriorum factionum in ludo calculorum

culorum repræsentabantur. Nam & Neronem quadrigis eburnis lusitasse auctor Seruius. Scaliger.

MANDVCONES, MANDVCI, MANDONES, voraces. Varro Bimargo: *Magna vt tremiscat Roma, & magnæ mandonum gulæ.* Pompon. Pistoribus: *Magnus manducus, camillus, cantherius.* Lucil. Satyris: *Atque omnes mandonum gulæ.* Non.

MANDVCOR, pro manduco. Pompon. Pappo agricola: *Nescio quis ellam vrget quasi asinus vxorem tuã, ita apertis oculis simul manducatur & molit.* Lucil. Satyr. lib. 4.

Assequitur nec opinantem, in caput insilit, ipsum
Commanducatur totum complexa tenétque. Idem lib. 14.
Cum illud quod faciat, quod manducatur in ore. Et lib. 15.
Villicum Aristocratem mediastinum atque bubulcum
Commanducatus corrupit, ad incita adegit.

Afran. Fratriis: *Facile manducari qui potest.* Idem.

MANDVCVS, μορμολυκεῖον, effigies erat ridicula & formidulosa, malis magnis, ore hiante, dentibus clarè crepitans, qui vnà cum *Deliro*, inconditis iocis ineptiente & in talari veste, fimbriis aureis atque armillis ornato, ac lasciuâ gesticulatione vsque ad ineptias risum mouente, & *Citeriæ* effigie argutâ, aut *Petreiæ*, quæ ebriam anum effingebat, in triumphi spectaculo adhibebatur. de quo Iuuenalis:

——— *tandémque redit ad pulpita notum*
Exodium, cùm personæ pallentis hiatum
In gremio matris formidat rusticus infans.

Plaut. Rudente: *Quid si aliquò ad ludos me pro manduco locem: quare? quia clare crepito dentibus.*

MANIPVLATIM, collectâ manu. Sisen. lib. 3. histor. *Requiescendi spatium nacti, cùm densi manipulatim resistere hostibus instituissent.* Marcell. Plaut. Pseudolo: *Manipulatim mihi munerigeruli facite ante ædes iam hic adsunt.*

MANSTVTOR, custos ac defensor: quasi manututor. Plaut. Truculent. *Video eccum qui manstutorem med adoptauit bonis.*

MANSVCIVS, edax, à mandendo. Fest.

MANSVES, pro mansuetus. Accius Meleagro: *Nunc si me matrem mansues misericordia capsit.* Varro, ὄνος λύρας: *Non vidisti simulacrum leonis ad Idam è loco vbi quondam subitò eum cùm vidissent, quadrupedem galli tympanis adeò fecerunt mansuem, vt tractarent manu.* Non. Apul. lib. 7. *Adhibita tali detestatione, mansuetos ac mansues exinde factos, & oneri ferendo non inhabiles.* Idem lib. 11. *Vidi & vrsam mansuem, quæ cultu matronali sella vehebatur.*

MANSVETEM, pro mansuetum: quasi manu assuetum. Plaut. Asin. *Reddam ego te ex ferâ mansuetem fame, me specta modò.*

MANTARE, diu manere, moras nectere. Cæcil. Epistulâ: *Iam obe, adeo, manta iam. hoc vide, vt cæcus animum aduentus angit.* Idem Hypobolymæo: *In vultu eodem, in eadem mantat malitiâ.* Non. Liuius odysseâ:

Ab vostros, vostros, dum hic mantatis inruet

Muros perduellis.
Calp. Piso lib. 1.
Plaut. Mostell. *Si quid nummo sarciri potest, vsque dum mantant.* Idem Pseud. *Vah! manta.* Ibidem: *At dabit, parabit aliquid hos dies: manta modo.* Idem Pœnulo: *Quia herus vos mantat apud ædem Veneris.* Rudente: *Manta, iam ero, voluptas mea.*

MANTELLVM, quasi manuterium: χειρόμακτρον, quo manus terguntur. Lucil. Saturis:
—— & vellis mappas, mantella, merúmque.
Est & velamenti genus, seu pallij, quod Hesychius μανδύλιον vocat. Plaut. Captiueis: *Nec sycophantiis, nec fucis vllum mantellum obuiam est.* Seru. lib. 4. Georg.

MANTICVLARI, dolosè agere, furari. Pacuuius: *Ad manticulandum astu aggreditor, scitè quod promeruerit.* Idem: *Aggrediar astu regem, manticulandum est hic mihi.* Idem: *Educ, i, manticulator, ita me facti oppressit iugo.* Idem: *Machinam ordinis nouam, manticulatam astu, sanctiora adiicis iureiurando.* Fest. Apul. in Apologia: *Vt olim Vlyxis socij thesaurũ reperisse arbitrati sunt, cùm vtrem ventosissimum manticularentur.*

MANTICVLARIA, quæ sunt vsitatissima, & sæpè in vsu habẽtur, ac quasi manu teruntur. Idem.

MANVATVS, pro manu furatus, dixit Laberius in Cophino: & furem, *manuarium* appellat, in Fullone, vbi inquit: *Manuari pudorem perdidisti.* Agell. lib. 16. cap. 7.

MANVM, bonum & clarum: vnde *immanis*, quasi non bonus, crudelis: & in Saliorum carmine *Cerus manus*, pro creatore bono. Varro lib. 5. de L. L. *Dici principium manè, quod tum manet dies ab oriente: nisi potius quod bonum antiqui manum dicebant.*

MARCOR, languor. Velleius Paterculus lib. 2. histor. *Marcore ducis, perfidiâ hostis, inquitate fortunæ circumuentus.*

MARCVLVS, malleus pusillus. Gloss. κόπανον. Lucil. Satyr.
Et velut in fabricâ feruens cùm marcului ferrum
Multorum magnis tudisantium ictibu' tundit.
Isid. lib. 19. orig. cap. 7.

MARE, pro mari. Varro Atacinus in Chronograph. *Clauditur (Europa) Oceano, Libyco mare, flumine Nilo.* Sic Virgil. in Priap.
—— vereor ne ligneus igne
Hac Deus ignaris prabear agricolis.
pro igni.
Et Lucilius:
Esuriẽte leoni ex ore exculpere pradã.
Ouidius:
Nocte Dea noctis cristatus caditur ales. Propertius:
Dum tener anguineo creditur ore manus.

MARE PONTI. Liuius Helenâ: *Tu qui permensus ponti maria alti-uola.* Macr. lib. 6. Lucr. lib. 5.
Tum mare veliuolis florebat nauibu' ponti Auxilio.
Sic *fretum ponti* dixit Maro Georg. lib. 1.

MARGARITVM. Varro Hecatombe, περὶ θυσιῶν: *Vbi illa phalera gemmeaque ephippia & arma margarito candentia?* Non.

MARGINATVS, fimbriatus. Sid. lib. 4. epist. 20. *Viridantia signa, limbis marginata puniceis.*

MARVM.

MARVM, pro marium. Næuius bell. Pun. *Senex fretus pietate Deum, alloquutus summi Deum regis fratrem Neptunum, regnatorem marum.* Prisc. lib. 7.

MASCVLVS, fortis, vehemens. Varro ὄνος λύρας: *Si non plus testiculorum inueneris quam in castrato pecore in Apulia: vincor non esse masculum Arem.* Marcell.

MASTRVGA, vel MASTRVCA, vestis scortea, teterrimi odoris, quâ vestiebantur Sardi. Cic. pro Æmil. Scauro: *Quem purpura regalis non commouit, eum Sardorum mastruca tentauit.* Prudent. lib. 2. contra Symmachum:

Has arces æquere solo, tecta aurea flammis
Soluere, mastrugis proceres vestire togatos.

Cic. Pisone: *Res in Sardinia cum mastrucatis latrunculis à proprætore vnâ cohorte auxiliariâ gesta.* Plaut. Pœnulo: *Mastruga, hals agorâs, hama, tum autem plenior allij vlpicique, quàm sunt Romani remiges.*

MASTVRBO: verbum obscœnum. Glossarium: *Masturbo*, δέφω καὶ δέφομαι, ἐστὶ δὲ ῥῆμα κοινόν. Martialis lib. 11. epigr. 105.

Masturbabantur Phrygij post ostia serui
Hectoreo quoties sederat vxor equo.

Et lib. 9. epigr. 42.

Omnia perdiderat si masturbatus vterque
Mandasset manibus gaudia fœda suis.

MATAXÆ, dicti fasciculi & manipuli cannarum. Lucil. Satyr.

Plumbi pauxillum rodi linique mataxam. Isid.

Vitruuius lib. 7. cap. 3. *Et mataxa tomice ad iustam longitudinem vna crassitudine iusta alligatione temperentur.* Glossæ: *Mataxa*, σειρὰ, νεῖα.

MATERES, arma Gallorum. Sisenna histor. lib. 4. *Alij materibus, alij lanceis totum agmen perturbant.* Idem lib. 3. hist. *Galli materibus, Sueui lanceis configunt.* Non. Strabo lib. 4. de Gallorum armis: καὶ ματερὶς παλτοῦ τι εἶδος. Auctor ad Herennium lib. 4. *Vt si quis Macedones appellaret hoc modo; non tam citò Sarissæ Græciâ potiti sunt: aut idem Gallos significans dicat, nec tam facile ex Italia Materis transalpina depulsa est.*

MATREM pro nutrice poni nonnunquam inuenias. Virg. Æneid. lib. 8.

——— *geminos huic vbera circum*
Ludere pendentes pueros & lambere matrem.

Plaut. Menæchmis:

Ita formâ similes pueri: vt mater sua
Non internosse posset quæ mammam dabat,
Neque adeò mater ipsa quæ illos pepererat.

MATRESCO, matri fio similis. Pacuu. Duloreste: *Vtinam nunc matrescam ingenio, vt meum patrem vlcisci queam.*

MATRICEM vulgus locos appellat muliebres, falsò: cum sit fœmina, seu nutrix quæ fœtus gratia alitur. Columella: *Igitur cui placebit sequi nostra præcepta, consideret oportet, primùm quam multas, deinde cuiusmodi parare debeat matrices.* Idem: *Sint igitur matrices robusti corporis, quadratæ, pectorosæ, magnis capitibus.* Et: *Nam & olites vno anno pullos educat, si est bona matrix.*

MATRIMVS, PATRIMVS, cui mater, pater, adhuc superstes. Fest. Cic.

Cic. de aruſp. reſp. *An ſi ludius constitit, aut ſi tibicen repentè conticuit, aut puer ille patrimus ac matrimus ſi terram non tenuit, ludi non ſunt ritè facti?* Arnob. lib. 4. adu. gent. *Aut ſi patrimus, qui ille vocatur, puer. omiſit per ignorantiam lorum, aut terram tenere non potuit.*

MATRONALIA, ſacra dicuntur Iunonis ſoſpitæ: quòd ea matronæ celebrarent pro coniugiis: ſingulorum autem menſium, & præcipuè Martij Kalendas ſuo numini dicarunt, ſanctáſque habuerunt, quòd illo die Iunonis ædis coli cœpta. Eius varię poteſtates ac nomina feruntur: nam & *Curetis, Lucina, Matrona, Regina,* & *Opigena*, quòd parturientibus opem ferat: *Hera, Iterduca, Cinxia, Hippia*: à Thuſcis *Cipra*; à Laurentibus *Kalendaris*: à Corinthiis *Anetiſtos* vocata eſt: *Matrem Deum* nuncupant alij, alij *Pelaſgam.*

MATTICI, homines magnarum maxillarum, & ore patulo: dicti, non vt vult Feſtus, quaſi malatici: ſed quia *ματύας* Græci veteres *τὰς σιαγόνας* vocabant.

MAXVMITAS, magnitudo: vt *optumitas, opulentitas* Plauto. Lucr. lib. 2.

Ne quedam cogas immani maxumitate

Eſſe, ſupra quod iam docui non poſſe probari.

ME

ME, pro mihi. Lucil. Sat.

Nunc ad te redeo, vt quæ res me impendet, agatur.

Ennius lib. 1. annal.

Nam me viſus homo pulcher per amæna ſalicta. Feſt.

Plaut. Epidico: *Tanta te impendent ruina.* Moſtellariâ: *Quid me fiet nunc iam?* Bacchid. *Hunc ſuſpicabar propter crimen me male conſuluiſſe.* Terent. Phorm. *Tanta te impendent mala.* Apul. lib. 2. de Aſino: *Quid, inquam, me fiet, vbi iugulatus iste manè apparuerit?*

MEDDIX ſummus vocabatur Oſcorum Magiſtratus: à *μήδειν*. Enn. lib. 8. annal.

Summus ibi capitur Meddix, occiditur alter. Feſt. Pomp.

Vt autem ſupremus magiſtratus Oſcis meddix, ſic aliis aliter nationibus appellabatur: Græcis quidem *αἰσυμνήτης*, Lacedæmoniis *ἁρμοστής*, Heduis *Vergobretus*, Iberis *Ibes*, Pœnis *Sufes*, Ægyptiis *Diœceſes*, Perſis *Megiſtanes* & *Chiliarchus*, Mitylenæis *Hipparchus*, Trallianis *Aſiarcha*: apud Magnetes *Magnetarches*: ab Achæis *Diorigius* & *Demiurgus*, à Thebanis *Archinus*: apud Carthaginienſes *Dionyſiarchus*: Capuæ *Mediaturicus*, Neapoli *Demarchus*, Taranti *Democrates*: in Cappadocia *Satrapes*, in Paphlagoniâ *Dynaſtes*: apud Longobardos *Exarchus*, Cretenſibus *Coſmus*, vocabatur.

MEDIALIS, hoſtia appellabatur atra, quam meridie immolabant. Feſt.

MEDIASTINI vocabantur balneatorum curatores: aut ſerui qui nulli certo officio deſeruibant, & infimum pænè ſeruitutis tenebant locum, quos ſordidioris operæ Seneca vocat. Cato præceptis ad filium: *Ille imperator, tu illi ac cæteris mediaſtinus.* Lucil. Sat. lib. 17.

Villicum Ariſtocratem, mediaſtinum atque

atque bubulcum.
Horat. lib. 1. epist. 14.
Tu mediastinus tacitâ prece rura petebas.

Medibile, medicabile Festo.

Medicabulum, medicina. Apul. Florid. *Contulerimque me ad Persianas aquas, gratissima prorsus, & sanis natubula, & agris medicabula.*

Medicamentosior, salubrior. Cato cap. 156. *Et primum scito, de omnibus brassicis nulla est istiusmodi medicamentosior.*

Medicina, & medicamentum, pro veneno posita, vt Græcis φάρμακον. Accius Phœnissis: *Sterilem esse illius operâ medicinam autumans.* Varro περὶ ἐξαγωγῆς: *Quærit ibidē ab Hannibale cur biberit medicamentū? Quia Romanis, inquit, me tradere Prusiades volebat.* Quidā productâ primâ à Medis deriuari volunt, quoniā apud illos venefici plurimi. quod testatur Maro Georg. lib. 2.
Media fert tristes succos, tardúmque saporem
Felicis mali. Et porrò:
Pocula si quando sæuæ infecêre nouercæ,
Miscuerúntque herbas, & non innoxia verba, &c.

Mediocriculus, mediocris. Cato in consulatu: *Ridibundū magistratū gerere, pauculos homines, mediocriculum exercitum obuiam duci.* Fest.

Medioxumus, medius. Varro Modio: *Quid aliud est quòd Delphis canat columna litteris suis, ΑΓΑΝ ΜΗΔΕΝ, quàm nos facere ad mortalem modum medioxumè, vt quondam patres nostri loquebantur.* Non. Plaut. Cistell. *Ita me Dij Deæque superi atque inferi & medioxumi faxint.* Ibidem: *Medioxumam quam duxit vxorem, ex ea nata est hæc virgo.* Apul. de dogm. Plat. 1. *Tertium habent quos medioxumos Romani veteres appellant.* Sidon. lib. 9. epist. 3. *Inter spiritales regulas & forenses medioxumum quid concionantem.*

Meditatus passiuè. Lucret. lib. 4.
Et meditata diu cadit altè sumpta querela. Terent. Phormione:
Meditata mihi sunt omnia incommoda.

Mediterreum melius dici, quàm mediterraneum, putat Sisenna, authore Festo.

Medullitus, ex intimis medullis, μυελόθεν. Ennius Satyr. lib. 3.
Enni poeta salue, qui mortalibus
Versus propinas aureos medullitus.
Varro Satyr. quæ inscribitur, Cras credo, hodie nihil: *Atque vt igne feruido medullitus Aquiloniam intus seruat frigedinem.* Plaut. Mostellariā: *Vt videas illam medullitus me amare.* Idem Trucul. *Ostendisse se iam mihi medullitus infidelem dum viuam nunquam fore.*

Meliom, meliorem dicebant. Fest.

Melum μῆλον, malum. Innoc. *De fonte excurrit limes eius qui mittit vsque in puteum & melum cotoneum.*

Melus in masc. pro melos. Varro Cato, siue de liberis educ. *Omnes qui loquuntur habere decet quosdam melos.* Idem Parmenone: *Bacchiis nascuntur pueri rhithmus & melus.* Pacuu. Peribæâ: *Thyasiantem fremitu concidi melum.* Non. Marcel.

Membrum, pars domus. Sidon. lib. 2. epist. 2. *Hæc tamen aliquod spatio suo in extimo deambulacri capite defrudans, efficit membrum bene frigidum.*

gidum. Et lib. 2. epist. 17. *Membrum dormitorium.* Plin. lib. 5. *Multa in hac membra; atrium, &c.* Vlpianus: *Si fabris duobus vel pictoribus templum, vel membrum depectum esset.*

MEMINO, antiquè. Optatus Mileuit. *Quas, si meminis, in primo libro demonstraui.* Hinc meminens. Liuius Eteropægnion lib. 4. *Meminens Varro corde volutat.* Prisc. lib. 11. Sidon. lib. 2. epist. 20. *Sisque oppido meminens quod olim Martia Hortensio, Terentia Tullio, Calphurnia Plinio, Pudentilla Apuleio, Rusticiana Symmacho candelas tenuerint.* Idem lib. 4. epist. 3. *Quòd aliquantisper mei meminens arentem venam rariùs flumini tuo misceo.* Et lib. 4. epist. 12. *Studenti adsistebam, naturæ meminens, & professionis oblitus.* Idem lib. 6. epist. 3. *Non ego tamen tantum meminens non sim.* Idem lib. 7. epist. 6. *Neque ego ita meminens mei non sum, vt nequaquam me hunc esse non reminiscar.*

MEMORDI, pro momordi. Accius Conciliatrice: *Vrsum se memordisse autumat.* Ennius: *Meum non est, vt si me canis memorderit.* Laber. Gallis: *De integro patrimonio meo centum nummos memordi.* Idem Colotatore: *Itaque leui pruna percoctus, simul sub dentes mulieris perueni, bis ter memordit.* P. Nigidius lib. 2. de animal. *Serpens si memorderit gallina deligitur & opponitur.* Plaut. Aulul. *Vt admemordit hominem!* Agell. lib. 7. cap. 9

MEMORE, pro memoriter. Pompon. Philosophiâ: *Sed ne cum ista hæc memore meministi, indica qui illud aurum abstulerit non dicis hariolali gratis.* Priscian. lib. 15.

MEMORIA, pro vetustate. Pacuu. Chryse: *Pérque nostram egregiam vnanimitatem, quam memoria dein gat.* Non.

MEMORIS, pro memor. Cæcil. Epiclero: *Itáne Antipho inuentus profluuia fide? itan' est immemoris? itan' est madidâ memoriâ?* Prisc. lib. 6. Sic *Turturis*, pro turtur: *pedis*, pro pes: *sanguinis*, pro sanguis, &c. antiqui dixerunt.

MENDICABVLA, mendicationes. Plaut. Aulular. *Nam istos reges cæteros memorare nolo, hominum mendicabula.* Apul. 9. *Cum crotalis ac cymbalis circumforaneum mendicabulum producor ad viam.* Idem Apolog. *Quoniam hæc tibi vt quædam mendicabula nimis sordent.*

MENDICARI, pro mendicare. Plaut. Vidulariâ:

Malim moriri meos, quàm mendicarier,
Boni im miserantur, illunc irrident mali. Non.

MENDICIMONIVM, & MOECHIMONIVM, dixit Laberius, vt tradit Agellius lib. 16. cap. 7.

MENDICITAS, mēdicatio. Plaut Menæchm. *Hoc animo decet amatores esse probos, qui quidem ad mendicitatem se properant detrudere.* Idem Rudente: *Mendicitatem mihi obtulisti operâ tuâ, dum tuis ausculto magnidicis mendaciis.* Glossæ: *Mendicitas*, ἐπαιτεσμός. Apul. Apolog. *Pudeat illum tumidi animi sui, & ambitiosæ mendicitatis.*

MENDICVM, velum quod in prora ponitur. Fest.

MENSIB,

MENSIO, mensura. Cic. de orat. *Auris enim, vel animus nuncio aurium, naturalem quandam in se continet omnium vocum mensionem.*

MENSTRVA VIRGO, pro lunâ. Virg. in Culice:

—— & tu currentes menstrua virgo
Auditura lyram tenuisti nocte relicta.

Sic Martianus Capella lib. 9. eadem *menstruam lampadem* vocat.

MENSVRALITER, μετρικῶς. Hygenus de limit. agr. *Hæc in forma mensuraliter comprehendimus.*

MENTIBITVR, pro mentietur. Plaut. Milite: *Adsentiendum est quidquid hic mentibitur.* Ibidem: *Dummodo nunc prima viâ indicamus vt vera credat quæ mentibitur.*

MENTIS, pro mens. Ennius Epicharmo:

Istic est de sole sumptus ignis, isque mentis est. Ibidem:
Terra corpus est, at ignis mentis est.

Prisc. Varro de L.L. lib. 4. Sic Phædrus: *Tandem persuasa est iureiurando gruis:* pro grus. Et: *Volpis ad cœnam dicitur ciconiam Prior inuitasse*, pro vulpes.

MENTVM, pro commentum antiquis: sic *munico*, pro communico, & *minent* apud Lucretium, pro eminent.

MEPHITICVS odor, grauis. Sidon. lib. 3. epist. 3. *Frequenter exhalatus e concauo molarium computrescentium mephiticus odor.* Virg.

—— tetrámque exhalat opaca mephitim.

MEPTE, meipsum. Plaut. Menæchmis: *Cui certissimum est mepte potius fieri seruum, quàm te vnquam emittam manu.*

MERACVS, merus, purus. Apul. Florid. *Verumenimuero Musarum cratera quanto crebrior, quantóque meracior, tanto propior ad animi sanitatem.* Sidon. lib. 9. epist. 13.

Opulentet vt meraco
Bibulum colore vellus.

Idem lib. 4. epist. 1. *Quæ plerumque se purius, fortius, meracius amat.* Et lib. 3. epist. 10. *Qui per literas meas ad literas tuas, idest, meracissimum scientiæ fontem proficiscitur.*

MERARE, merentem facere. Accius Myrmidonibus: *Quid si vt decuit stares mecum, aut meus te meraret dolor, iamdiu inflammari & ardere naues vidissent suas.* Non.

MERCATIS, pro mercantibus. Salust. histor. lib. 5. *Cæteri negotia sequebantur familiaria legatorum, aut tribunorum, & par sua commeatibus mercatis.*

MERCEDONIAS dixere omnes intercalaris mensis dies, ipsúmque mensem *Mercidium*, vt ait Plutarch. in Numâ: vel *mercedonium*, vt idem in Cæsare.

MERCIMONIVM, merx. Turpil. Thrasileonte: *Videre cupio nostrum mercimonium.* Plaut. Amphitr. *Vt vos in vostris voltis mercimoniis Emundis vendundísque me lætum lucris Afficere.* Et Curcul. *Quid agit meum mercimonium apud te?* Mercatore: *Vicimus quod rogauit, hoc emi mercimonium.* Mostell. *Quid tibi visum est hoc mercimony?* Persâ: *Videam modò mercimonium.* Et: *Nisi mancipio accipio, quid eo opus mihi mercimonio?*

MERENDA, pro prandio, quòd mediâ die capiebatur. Afran. Fratriis: *Interim merendam accuro laute, quod Venus iubet.* N. Marc.

MERERE, sordidissimum quæstum capere

capere. Varro Agathone: *Qui meritas seruum se hominem facit.* Plaut. Pseudolo: *Responde verò herclè seriò quod te rogo: quid meres? quantillo ted argento conduxit Pseudolus?* Hinc *meretrix.*

MERERE, militare. Lucil. Satyr. lib. 15.

——— dum miles Hiberâ
Hac meret in terrâ, ter sex, ætate quasi, annos. Idem lib. 1.
——— mercede merent legiones.

Et lib. 30.

Publiciâ lege vt mereas, prastò est tibi quaestor.

Varro: *Qui in exercitum donati essent, & ære publico mererent.* Virg. Æneid. lib. 5.

——— merui quoque, sæpe labores
Compressi.

Sueton. Iul. Cæs. cap. 3. *Meruit & sub Seruilio Isaurio in Ciliciâ.*

MERGÆ, furcillæ quibus acerui frugum fiunt. Fest. Plaut. Rudente: *Si attigeris ostium, iam tibi messis in ore fiet mergis pugneis.*

MERIDIES NOCTIS, pro nocte intempestâ. Varro Marcipore:

Repente noctis circiter meridiem,
Cùm pictus aer feruidis latè ignibus
Cæli choreas astricas ostenderet:
Nubes aquali frigido velo leues
Cæli cauernas aureas subduxerant,
Aquam vomentes inferam mortalibus. Non.

MERITAVERE, meruere. Cato contra Thermum: *Suffetes euocauerunt statim omnes cohortes, omnes etiam qui stipendia meritauêre.* Fest.

MERITISSVMÒ, pro meritissimè. Turpil. Paraterusâ: *Meritissumò te magnifacio.* Cæcil. Asoto: *Meritissumò hic me deiecit ex hac decuriâ.* Plaut. Epidico: *Itaque albis dentibus meus me derideret filius meritissumò.*

MEROBIBA anus, temulenta. Plaut. Curculione: *Anus hic solet cubitare custos ianitrix: nomen ei lena multibiba & merobiba.*

MESANCYLVM, μεσάγκυλον, teli missilis genus. Fest. Gell. lib. 10. c. 15. *Spari, rumices, trifaces, tragulæ, framea, mesancyla, cateia.*

MESON, vel MÆSON, persona Comica appellatur aut coci, aut nautæ, aut eius generis: dicta ab inuentore eius *Mesone*, vt ait Aristophanes Grammaticus, apud Athenæum: Ἐκάλουν δὲ οἱ παλαιοὶ τὸν μὲν πολιτικὸν μάγειρον μαίσονα: τὸν δὲ ἐκτόπιον τέττιγα: χρύσιππος δὲ ὁ φιλόσοφος τὸν μαίσονα ἀπὸ τοῦ μασᾶσθαι οἴεται κεκλῆσθαι, οἷον τὸν ἀμαθῆ, καὶ πρὸς γαστέρα νενευκότα, ἀγνοῶν ὅτι μαίσων γέγονε κωμῳδίας ὑποκριτὴς, μεγαρεὺς τὸ γένος. ὃς καὶ τὸ προσωπεῖον εὗρε, τὸ ἀπ᾽ αὐτοῦ καλούμενον μαίσονα: ὡς Ἀριστοφάνης φησὶν ὁ Βυζάντιος.

MESSIS, mascul. Lucil. Satyr. lib. 27. *Potius quàm non magnum messem esse, non probam vindemiam.* Non.

METELLI, in re militari mercenarij. Accius Annal. lib. 27.

Calones, famulique, metellique, caculaque. Fest.

METIRI, pro transmeare. Lucil. Satyr. lib. 30.

Vir mare metitur magnum, & se fluctibu' tradit.

Virg. lib. 4. Georgic.

Et iūcto bipedū cursu metitur equorū.

METVERE, pro cauere, prouidere. Horat. *Penna famæ metuens solui*, pro cauens. Virg. 1. Georg.

——— Arctos metuentes æquore tingi.

gi, id est, φυλάττομεν, prouidentes.

M e t u s, femin. Ennius Medeâ: *Viuam an moriar, nulla in me est metus.* Fest. Idem annalib.

Ni metus vlla tenet, ritè in virtute quiescunt. Non.

Sic parentem in mascul. pro matre dixerunt.

M e t u t u s, à metuo. Lucr. lib. 5.

Et capitis summi praeclarum insigne cruentum (honorem,
Sub pedibus vulgi magnum lugebat
Nam cupidè conculcatur, nimis ante metutum.

M e u s, pro mi, in casu vocandi. Sidon. lib. 1. epist. 9. *Tunc patronus, eia, inquit, Solli meus quamquam suscepti officij mole grauari:.* Idem lib. 4. epist. 10. *Erumpo in laetationem licèt feram, domine meus.* Virg. *Proiice tela manu sanguis meus.* Sic idem:

Armiger Hesperidum fluuius regnator aquarum, pro fluuie.

Et Persius: *Vos ô patricius sanguis,* pro patritie. Lucr. lib. 1.

Quod superest vacuas aures mihi, Memmius, & te
Semotum à curis adhibe veram ad rationem. pro Memmi.

M I

M i, pro mei, in num. mult. Plaut. Cistell. *Mi homines, mi spectatores, facite iudicium si quis vidit.*

M i, pro mea, in genere foeminin. Apul. lib. 5. *Nil aliud reperies, mi soror, quàm vel mendacium istam pessimam foeminam confingere, vel formam mariti sui nescire.* Idem lib. 8. *Quietem pudicam interpellat vxoris: Mi coniux, quod tibi ab alio prorsus dici non licebit.* Et lib. 9. *De isto quidem, mi herilis, tecum ipsa videris.*

M i c a r e, sortiri digitis. Varro Parmenone: *Micandum erit cum Graeco, vtrùm ego illius numerum, an ille meum sequatur.* Cic. offic. lib. 3. *Dignum esse dicunt qui cum in tenebris mices.*

M i c a r e, per vices sine ordine mouere. Lucilius Satyr. lib. 30.

Omnia tum endo mari videas feruente micari. Virg. lib. 10.

Semianiméque micant digiti, ferrúmque retractant.

Cassius Parmensis, de Orpheo

Arguta primùm cum plectra parentis & auro
Distinctam sumpsit citharam Rhodopeius heros,
Ridebant segnes pulsus, digitósque micantes Seriùs.

M i c i d u s, è Graeco μικκός, paruus, tenuis. Leonidas de puellula: τᾶς μικκᾶς τὸ μνῆμα. Moschus de amore fugitiuo: μικκύλα. ἐστὶ τήνω τὰ χερύδρια, μακρὰ δὲ βάλλει. Innoc. *Terminus constitutus est in trifinio, qui habet plumbum & quaternarios ex calce, & micidores inuenies stantes quotquot fines ostendunt.* Hinc Galli *Mince* dicunt, quod est tenue.

M i c t i l i s, mistus. Lucil. Satyr. lib. 30.

Pulmentaria vt intybus, aut aliqua id genus herba,
Aut ius maenarum: bene habet; sed mictilis haec est
Merx. Non.

M i h i nomen est Iulium, nouè & insitatè. Piso annal. lib. 2. *L. Tarquinium collegam suum, quia Tarquinium nomen esset, metuere: eúmque orat vt suâ voluntate Roma concedat.*

das. Gell. lib. 15. cap. 29.

MIHI, Græcorum more παρέλκον. Cic. Attic. *Hic sibi rostra Cato aduolat.* Idem lib. 8. epist. 2. *Hic tibi strepitus, fremitus, clamor, tonitruum & rudentum sibilus.* Virg. Bucol.

Tu mihi seu magni superas iam saxa Timaui,
Siue orã Illyrici legis æquoris, en erit (vnquam.

Plaut. Mil. *Nam ego hanc macheram mihi consolari volo.* Et: *Hiccine Achilles est, inquit, tibi.* Terent. Phorm. *Aufer mihi oportet.*

MILLI, pro mille. Lucil. Satyr. lib. 3.

Ad portam milli, à porta est sex inde Salernum. Idem lib. 19.

Tu milli nummûm potes vno quærere centum. Et lib. 15.

Hinc milli passum qui vicerit atque duobus.

Gell. lib. 1. cap. 16. Macr. lib. 1. cap. 5.

MILLVS, collare canum clauis confixum ferreis. Scipio Æmilius ad populum: *Vobis reique publicæ præsidio erit is quasi millus cani.* Fest. Varro lib. 2. de R. R. cap. 9. *Ne vulnerentur à bestiis, imponuntur his* (canibus) *collaria, quæ vocantur milli*: id est, cingulum circa collum ex corio firmo, cum clauiculis capitatis.

MILVINA, genus tibiæ acutissimi soni. Fest. Solinus cap. 11. *Thermitanis locis insula est arundinum ferax, quæ accommodatissima sunt in omnem sonum tibiarum, siue præcentorias facias, quarum locus est ad puluinaria præcinendi: siue vastas quæ foraminum numeris præcentorias antecedunt; siue Puellatorias, quibus à sono clariore vocamen datur: siue Gingrinas, quæ breuiores licèt, subtilioribus tamen modis insonant: aut Miluinas quæ in accentus exeunt acutissimos.*

MINA, ouis ventre glabro, lacte minuta. Varro lib. 2. de R. R. cap. 2. *Emtor stipulatur prisca formula sic: Illasce oues de qua re agitur, sanas recte esse, uti pecus ouillum quod rectè sanum est, extra luscam, surdam, minam: neque de pecore morbos esse, spondes?* Plaut. Trucul. *Ego perperas oues minas in crumenâ hîc properè ad vrbem detuli.*

MINACIÆ, minæ. Plaut. Rudente: *Minacias ego istas flocci non facio tuas, equidem te inuito iamiam ambas rapiam.* Et Trucul. *Melius te minis certare mecum quàm minaciis.*

MINENT, pro eminent. Lucret. lib. 6.

Ad celúmque magis, quanto sunt edita quæque
Inclinata minent in eandem prodita partem.

Sic *miniscitur, municant, mentum*, pro reminiscitur, communicant, commentum, dixerunt antiqui.

MINERRIMVS, pro minimus. Pompeius.

MINIME', pro, ad minimum. Colum. lib. 1. cap. 6. *Lata bubilia esse oportebit pedes decem, vel minimè nouem.*

MINISTRATRIX, ministra. Cic. de Oratore: *Sed omnes comites ministratricésque oratoris esse diceres.*

MINITABILITER, pro minaciter. Pacuu. Antiopâ: *Minitabilitérque increpare sæuis dictis incipit.* Accius Æneadis:

Galli canorâ voce & fremitu peragrant minitabiliter,

Clamore

Clamore & gemitu templum resonit celitum. Marcell.

MINITAS, pro minitaris. Næuius Danaë: *Etiam minitas? mitte quæ mea magis sunt, quàm tua.* Idem Plaut. Amphitruone: *Quid minitabas te facturum si istas pepulissem fores?* Et Captiueis: *Breue spacium perferundi est quæ minitas mibi.*

MINVRRITIONES, auium minorum cantus. Fest. μινυρίζειν enim Græcis, & Romanis *minurrire*, est tenui, & diducta voce canere. Cic. de oratore lib. 1. *Hoc nos si facere velimus, antè condemnentur ij quorum causas receperimus, quàm totius, quoties præscribitur pæanem, aut minurritionem citarimus.* Sidon. lib. 2. epist. 3. *Diluculo autem Philomelam inter frutices sibilantem, Prognen inter asseres minurrientem.*

MINVTIES, paruitas. Apul. lib. 11. *Aures enormes repetunt paruitatem pristinam, dentes saxei redeunt ad humanam minutiem.*

MINVTIM, & MINVTATIM, pro minutè, sensim. Lucil. Satyr. lib. 5.

——*Dic quæ te cogat vis ire minutim,*

Per commissuras rimarum, noctis nigrore.

Varro lib. 2. de R. R. cap. 7. *Ab vndecimo die vsque ad quartum decimum dandum ordeum, quotidie adiiciendo minutatim.* Et cap. 9. *Duobus mensibus primis à partu non disiunguntur (canes) a matre, sed minutatim desuefiunt.*

MIRABILITAS, admiratio. Cic. offic. lib. 2. *Ergo & hæc animi despicientia admirabilitatem magnam facit.*

MIRABIS, pro miraberis. Pompon. Patruo: *Mirum facies, fatue, si studium mirabis diu.* Non.

MIRACVLAS antiqui personas deformes vocarunt. Plaut. Neruolariâ: *Diobolares, schœnicula, miracula, Cum extritis talis, cum todillis crusculis.* Fest. Varro lib. 6. Analog.

MIRAS, pro miraris. Varro Eumenidibus:

Hospes quid miras nummo curare Serapin?

Quid? quasi non curet tantidem Aristoteles. Ibidem:

Aut ambos mira, aut noli mirare de eodem. Non.

MIRIONES, sanniones, mimi. Accius: *Distortas personas, oribus deformes, miriones.* Varro lib. 6. de L. L.

MIRIOR, pro mirabilior. Titin. Præliâ: *Mirior inquam tibi videor.* Fest. Varro γνῶθι σεαυτὸν: *Non sibsilies & plaudes, & ab Arato posces coronam astricam, quid hoc mirius?* Non.

MIS, pro mei. Ennius lib. 2. Annal.

Ingens cura mis est, concordibus æquiparari.

Prisc. lib. 13. Plaut. Trinummo: *Quos mei potestas boni misque foret & meæ vitæ.*

MISCELLIONES, qui non certæ sunt sententiæ, sed variorum mixtorúmque iudiciorum. Fest. Pomp.

MISERARENT, pro miserarentur. Accius Athamante: *Atque ita de illis merui, vt iure hec nunquam de illis miserarent mala.* Non.

MISERÈ, pro ardenter, valdè. Terent. Adelphis: *Quia tam miserè, hoc cupio esse verum.* Idem Heautont. *Vt stultæ, & miserè omnes sumus religiosa*

giosæ. Cic. lib. 2. famil. epist. 12. *Bassus miserè mihi noluit legionem tradere.* Pl. Mil. *Nulli mortali scio obtigisse hoc, nisi duobus, tibi & Phaoni Lesbio, tam miserè vt amarentur.*

MISERETE. Ennius Hecubâ: *Miserete anuis, date ferrum, quî me animâ priuem.* Idem:

MISERETVR, pro miseret. Pacuu. Atalantâ: *Accepisti me isto verbo; miseretur.* Turpil. Epiclero: *Quam matris nunc me patris miseretur magis.*

MISERICORDIAS. Plaut. Mostellar. *Misericordias iam habere haut hominem oportet.*

MISERIMONIVM, miseria. Laber. Carcere: *Homo frugi quod tibi relictum est miserimonium retines.* Idem.

MISERITER, miserè. Laberius Macco: *Mens incorrupta miseriter corrumpitur.* Apul. lib. 8. *Sed percito, atque plagosa crura contegenti, suúmque auxilium miseriter roganti, per femur dextrum lanceam immisit.*

MISERITVDO, miseria. Accius Astyanacte: *Troia est testis, quære ex aliis, qui illius miseritudinis nomen clarum ex humili saxo multis memorant vocibus.* Idem.

MISERITVDO, misericordia. Accius Astyanacte: *Nam miseritudine commouit animum excelsa adspecti dignitas.* Idem Alphesibœâ: *Cum ipsâ sim, si miseritudo vlla est liberum.* Idem.

MISSICVLO, crebrò mitto. Plaut. Epidico: *Empta ancilla est quod tu ad me missiculabas.*

MISTARIVS, quo miscemus. Lucil. Satyr. lib. 5. *Vrceus, & longus geminâ mistarius ansa.*

MITELLA, mitra. Apul. lib. 7. *Sumpta veste muliebri floridâ, in sinus flaccidos nudante, mitellâque textili contecto capite.* Et lib. 8. *Mitellis & crocotis & carbasinis & bombicinis iniecti.*

MIXTISSIMVS. Velleius Paterculus histor. lib. 2. *Ac prædicandum est, esse mores eius vigore ac lenitate mixtissimos.*

MN

MNA, mina. Rhemnius Fannius de ponderibus:

Accipe præterea, paruo quam nomine Grayi
Mnam vocitant, nostrique minam dixere priores.

Plaut. Asinar. *Viginti argenti commodas mnas.*

MO

MODERAT, pro moderatur. Pacuu. Peribœâ: *Neque tuum te ingenium moderat, neque fraternum ira exsilium leuat.* Accius Epigonis: *Viden' vt te impietas stimulat, nec moderat metus?* Non.

MODESTVM, pro modico, vel moderato. Varro Modio: *Non eos optimè vixisse qui diutissime vixerunt, sed qui modestissimè:* hoc est, modicè. Idem.

MODICELLVS, modicus. Suet. Nerone, cap. 48. *Atque ita quadrupes per angustias effossæ cauernæ receptus in proximam cellam decubuit super lectum modicellâ culcitra, vetere pallio strato instructum.*

MODIFICARE, moderari. Symmach. lib. 6. epist. 16. *Et quamuis modificandæ sollicitudini vestræ prior sermo*

sermo sufficeret. Sidon.lib.8.epist. 2. *Hic tuas laudes modificato celleusmate, simul in transtra remiges, gubernatores inter aplustria canent.* Et lib. 9. epist. 2. *Hoc more tu olorinis cantibus anseres raucos,& modificatis lusciniarum querelis improborum passerum fringultientes susurros iure sociaueris.*

MODIPERATORES, qui modum imperant aliis. Varro rerum human. lib. 20. *In conuiuio qui sunt instituti potandi modiperatores magistri.*

MODVS AGRI, id est, mensura, spatium. Lucr. lib. 2.

Cùm modus esset agri multo minor ante viritim.

Plaut. Aulular. *Agri reliquit ei non magnum modum.*

Horat. lib. 2. Satyra 6.

Hoc erat in votis, modus agri non ita magnus.

Sic Flacc. de cond. agror. *Intelligebat enim contra ius esse maiorem agri modum possidere quàm qui ab ipso possidenti coli posset.* Idem: *Modum agri secundum bonitatem taxabant.*

MOECHISSO, adulterium committo. Plaut. Casinâ: *In adulterio, dum mœchissat Casinam, credo perdidit.*

MOENE, mœnia. Ennius: *Apud emporium, in campo hostium per mœne.* Fest.

MOESILEVM, & MVSILEVM, pro Mausoleum. Front. de agr. const. *Habent & Musilea iuris sui hortorum modos circumiacentes.* Innoc. *Directura trifinium facit circa Musileum in pedes L X X*

MOLA vocabatur far tostum, sale conspersum. Plaut. Amphitr. *Sed mulier postquam experrecta es prodigiali Ioui aut molâ salsâ comprecatam hodie oportuit.* Virg. Georg.

Sparge molam,& virides incende bitumine lauros.

Hinc *Immolare*, quod est mola, farre scilicet molito, & sale hostiam persparsam sacrare. Fest.

MOLIMENTVM, conatus. Sisenna histor. lib. 4. *Contra magno cum molimento ac perpetuo sono procedunt.*

MOLETRINA, pistrinâ: à molendo. Cato in Thermum: *Neruo, carcere, moletrinâ.* Non.

MOLIO, pro molior. Varro poëtico lib. *Et tamen non demolio astra.* Idem epist. quæst. *Demoliuit tectum.* Næuius Corollariâ: *Hac demolire.* Diomedes lib. 1.

MOLLESTRA, pelles ouinæ quibus galeas abstergebant. Fest. A Græco μηλωτὴ, quod in mollestram Latini interpolârunt.

MOLLICINA, vestis mollis: aliàs multitia dicta. Nouius Pedio: *Mollicinam, chirodotam, crocotam, ricam, ricinium.*

MOLLITVDO, mollities. Cic. de orat. lib. 6. *In ipso tactu modum & mollitudinis & lenitatis.* Varro Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: *Sigilla in mente impressa amoris digitulo, Vestigio demôstrant mollitudinem.* Non. Pacuuius:

Cedo tamen mihi pedem lymphis flauis flauum vt puluerem,
Manibus iisdem quibus Vlyssi sæpe permulsi, abluam,
Lassitudinémque minuam manuum mollitudine.

Gell. lib. 2. cap. 16.

MOLVCRVM appellatur vteri tumor, qui etiam virginibus solet euenire.

euenire. Afran. Virgine:

——————— *virgini*

Tam crescit vterus, quàm de grauida mulieri;

Molucrum vocatur, transit sine doloribus. Fest.

MOLVSCAM NVCEM vocarunt malum Persicum, quòd cæteris ferè nucibus esset mollius. Plaut. Calceolo: *Moluscam dixit nucem eius impendere tegulis.* Sueuius in Moreto:

Admisce tu Acca basilicis hac nunc partim,

Partim Persica, quod nomen sic denique fertur,

Propterea quòd qui quondam cùm rege potenti

Nomine Alexandro magno fera pralia bello

In Persas retulere suo, pòst inde reuentum

Hoc genus arboris in pralatis finibu' Graiis

Deseruere, nouos fructus mortalibu' dantes:

Molusca hac nux est, ne quis fortè insciens erret.

Macr. lib. 3. cap. 18.

MOMAR, Siculis dicitur stultus. Plautus: *Quid tu ô Momar, Sicule homo tibi prasumis?* Isid.

MOMEN, motus. Lucr. lib. 3.

Momine si paruo possent impulsa moueri:

Namque mouetur aqua, & tantillo momine fluctuat. Ibidem:

Paret, & ad numen momènque mouetur. Et lib. 6.

Posse quoque è salso consurgere momine ponti.

MONACHIVM, pro monasterio. l. generali. 13. C. de sacros. Eccles.

MONERIS, pro monueris. Pacuu. Armorum indicio: *Dic quid factum? quod me moneris effectum dabo.* Idem Chryse: *Dij monerint meliora, atque amentiam hanc auerruncassint.* Marcell.

MONETAS, pro Monetæ: μνημοσύνης. Liuius odyssea: *Nam Diua Monetas filium docuit.* Prisc. lib. 6. Sic Accius Phœnissis: *Neque vlla interea finis curas datur.* pro curæ.

MONODOS vocatur qui vnum os loco dentium habet æqualiter extentum: quales Pyrrhum regem Epirotarum, & Prusiam, Prusiæ regis Bithyniæ filium fuisse memorant Plin. lib. 7. cap. 16. Solin. cap. 9. Val. Maximus lib. 1. cap. 8. Plutarch. in Pyrrho. Euryptolemus quoque, Cypriorum rex dentium vice vnicum obtinuit os; vt annotauit Iulius Pollux lib. 2. cap. περὶ ὀδόντων. *Post pugnam in Plateas commissam, in qua Persarum innumeri ceciderunt, eùm mortuorum ossa comportarent in vnum locum Plateenses, inuenta est maxilla habens dentes etsi distinctos, ex vno tamen osse vniuersos, tam molares, quàm cateros.* Herodot. lib. 9.

MONOGRAMMI dicti sunt homines insignis maciei & tenuitatis, ac decolores: à picturâ denominati, quæ prius quàm coloratur, vmbra delineari & fingi solet. Lucil. Satyrar. lib. 17. *Quæ pietas? monogrammi quinque adaucti pietatem inuocant.* Idem lib. 2.

——— *vix viuo homine ac monogrammo.*

Non. Cic. de natura deor. *Epicurus monogrammos Deos ac nihil agentes commentus est.*

MONSTRIFICALIS, monstrosus.

ſtroſus. Lucil. Satyr. lib. 27.
Nunc ignobilitus his mirum ac monſtrificale.

MONTANIOSVS, montuoſus. Innoc. de caſ. liter. *Fines grandes habet ſi in montanioſis locis fuerit: ſi in campaneis, mediocres.*

MONTICELLVS, collis, monticulus. Innoc. *Et ſuper fontem terminum in monticello conſtitutum.* Idem: *Inter vallem & vallem monticellus deſcendit, & de latere huius monticelli alueus.* Vitalis & Arcadius: *Tres monticellos tranſit, & in tertium monticellum arcam circa lauacrum ſignificat.* Fauſtus & Valerius: *Monticellos plantauimus de terrâ.*

MORA, ſtulta, μωρά. Plaut. Mil. *Ego mora atque ſtulta multum ſum, quæ cum inſano fabulem.* Et Menæchmis: *Vt hoc vtimur maximè more moro.* Hinc *Morari*, deſipere, ſtultum eſſe. Sueton. Nerone cap. 33. *Omnibus rerum verborúmque contumeliis mortuum* (Claudium) *inſectatus eſt, modo ſtultitiæ, modo ſæuitiæ arguens: nam & morari eum inter homines deſiiſſe, productâ primâ ſyllabâ iocabatur.*

MORACIAS NVCES Titinius dixit, praduris, teſte Feſto.

MORAMENTVM, mora. Apul. Florid. *Hiſce igitur moramentis omnibus qui volunt deuitari, aduectorem ſibimet equum deligunt.*

MORBIDVS, morboſus. Apul. Apolog. *Non negabunt turpiſſimum puerum corpore putri & morbido caducum, barbarum, ruſticanum.*

MORDERE, curarum verbum, hinc Hor. od. 18. lib. 1. *Mordaces ſollicitudines.* Symm. lib. 6. epiſt. 52. *Hoc mordet animum.* Terent. Adelph. *Si id te mordet.* Homer. μῦθος θυμοδακής, *verbum animum mordens.* Syneſ. δέδηγμαι τὴν καρδίαν, *mordetur mihi cor.* Huius ſortis verba *edendi.* Catul. *exedit cura medullas.* Lucr. lib. 3. *exeſt angor.*

MORDICIBVS, pro morſibus. Plaut. Aulul. *Aſini mordicibus ſcindant, boues incurſent cornibus.*

MORDICVS, morſu: tenaciter. Lucil. Satyr. lib. 27. *Mordicus expetere aurum è flamma expediat, è cœno cibum.* Plaut. Curcul. *Vt eam perciperet manum arripuit mordicus.* Et Menæchmis: *Iam dudum oportuit naſum ademptum mordicus.*

MORETVM, dixerunt omne intritum. Gloſſarium: *Moretum*, τρίμμα. Dicitur à Græco μυσσωτὸν: quo nihil aliud quàm alliatum intritum intelligitur. Vnde *Moretarium alliatum* Donato, quo Vaſcones ferè ſemper pro condimento vtuntur. Idem Donatus in prouerbio: *Tute hoc intriſti, tibi omne exedundũ eſt*, ait de *Moreto* intelligendum. Videtur & Callimachus eò alluſiſſe, ex quo citant Grammatici:

——— ὧ ἐτρίψαντο μυσσῶτον.

vt ſupplendum videatur:

τὸς χρὴ ἐγκάπτειν, ὧ ἐτρίψαντο μυσσῶτον.

Ad verbum:

Exedere hos decuit, ſibi quod triuere, moretum.

Vt igitur *moretarium alliatum* appellabant, ita etiam *pilam*, hoc eſt, ἀλετρίβανον, vbi tunderetur, eodem nomine *moretarium*, mox extritâ littera *mortarium*, dixere. Item quod ſubigitur ex calce, aut arenâ, aut marmorato: præterea & locus ipſe in quo tereretur, aut pinſeretur, *mortarium* architecto-

nibus dictum fuit. Moreti, quod pro Virgiliano circumfertur, quis fuerit autor, non constat: Aulo Septimo Sereno poëtæ Falisco, qui opuscula rustica composuit luculentissimis versibus, attribuit Scaliger in app. Maronis, ex quo hæc pleraque, de moreto.

MORICHVM Siculi Bacchum nominarunt: Arabes verò eundem *Oracal*, & *Adonaeum*, alij *Lyaeum*, *Erebinthium*, *Sabazium*; Lacedæmonij *Scytidem*, & *Milichium* vocitarunt; cuius faciem musto intingere, & fucis ornare vetus mos erat.

MORIOLA, potionis genus. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Vino addito loram passim vocare cœperunt: moriolam nominabant, quod ex vuis expressum erat passum; & ad folliculos reliquos & vinacea adiiciebant sapam.* Non.

MORIRI, pro mori. Plaut. Vidulariâ:

Malim moriri meos quàm mendicarier,
Boni im miserantur, illunc irrident mali.

Idem Captiueis: *Non moriri certius est.* Et Asinariâ: *Moriri sese miserè mauolat, quàm non perfectum reddat quod promiserit.* Rudente: *Sed nunc vt sese ferunt res fortunaque nostra, par est moriri.* Ibidem: *Certum est moriri, quàm hunc pati grassari lenonem in me.* Terent. Eunucho: *Omnes qui aderant risu emoriri.* Sic *morîmur*. p. p. Ennius annal. lib. 11.

Nunc est ille dies, cùm gloria maxuma sese
Ostentat nobis, seu viuimu' siue morîmur. Prisc. lib. 9.

MORO, pro moror. Næuius proiecto: *Quid moras?* Pacuuius Hermione: *Paucis absoluit, ne moraret diutius.* Diomedes lib. 1.

MORS IMMORTALIS, pro æterna. θάνατος ἀθάνατος. Lucr. lib. 4.

Mortalem vitam mors cui immortalis ademit.

MORSICAT, mordendo comminuit. Apul. lib. 7. *Remissis auribus, dentiúmque cādentium renudatus hastis, totum me commorsicat.* Ibid. *Nam imaginem etiam Sauij mentiendo ore improbo compulsit ac morsicat.*

MORSICATIM, mordicus. Varro sesquiulysse: *Sic incedunt, & in labellis morsicatim lusitant.* Non.

MORTES, funera. Apul. Apologiâ: *Neque enim diu est, cum te crebræ mortes propinquorum, immeritis hæreditatibus fulserunt.*

MORTICINVM, Græcè κτήβριον, & Glossis θανάσιμον, naturali seu sua morte exstinctum. Varro lib. 6. de L. L. *Ne quid scorteum adhibeatur, ideo ne quid morticinum adsit.* Idem lib. 2. de R. R. cap. 9. *Morticina ouis carne non patiuntur vesci (canes) ne ducti sapore minus se abstineant.* Et lib. 3. cap. 2. *Quid enim interest vtrùm morticinas edeis volucres, an pisces, quos nisi mortuos estis nunquam.* Morticinos quoque conuitiantes tetros vocabāt, & exsangues, quos Plutarchus νεκρώδεις, Terentius cadauerosa facie homines, Latini aliàs Cerritos & Cerritos (interpretantes Græcum illud δημητριακοὺς) nominare consueuerunt. Plaut. Persâ: *Non hercle si os præciderim tibi metuam, morticine.*

MOSCVLIS Cato dixit, pro paruis moribus:

moribus: vt ait Festus.

MOVERE, hoc verbo antiquis magna molimina denotabantur. Firmat Cic. ad Q. Fr. *Magna mihi res moueri videbantur.* Et Liu. in Pun. qui *moliri* & *mouere* pari vi coniungit.

MOVISSET TERRA, prò mota esset; verbo agente pro patiente posito. Suet. Claud. Cæs. cap. 22. *Obseruauitque sedulò, vt quoties terra in vrbe mouisset, ferias aduocatâ concione prætor indiceret.* Gell. lib. 4. cap. 6. *Vt terram mouisse nunciari solet.* Sic Virg. Æneid. lib. 2.

Accingunt omnes operi.

pro accinguntur. Ibidem:

——— *& iam nox humida cœlo Præcipitat.*

pro præcipitatur. Idem:

——— *ingeminant austri & densissimus imber.*

Cic. ad Nigidiũ: *In ipsius consuetudinem insinuabo.* pro insinuabor. Idem: *Loca vbi Nilus præcipitat ex altissimis montibus.* Cæsar: *Hiems iam præcipitauerat.* Salust. histor. lib. 4. *Tum repentè visus lenire Tagus.* pro leniri. Virgilius:

——— *sistunt amnes, trepidíque dehiscunt.* Et:

Turbant trepida ostia Nili.

pro sistuntur, turbantur.

Idem Georg. lib. 3.

Et totæ solidam in glaciem vertere lacunæ.

Liuius lib. 30. *Hæc in perniciem adolescenti verterunt.* Cæsar belli ciuilis lib. 3. *Detrimentum in bonum verterat.* Plaut. Mil. *Me occultabo aliquot dies, dum hæ consilescunt turbæ, atque iræ leniunt.* Velleius Paterc. *Postquam tempestas sedauit.*

M V

MV FACERE, mutire. Ennius Annal.

——— *nec dico, nec facíamu.*

Idem:

——— *quod minimum est, neque, vt aiunt, mu facere audet.*

Lucil. lib. 11. Satyr.

Non laudare hominem quemquam, neque mu facere vnquam.

Apul. *Mus mut non facere audet.* Plaut. Prædonibus, siue Cœco: *Quis tu es qui ducis me? Mu! perij, Afer est.* Charis. lib. 2.

MVCCEDO, mucus. Apul. Apolog. *Enimuero si perniciosa illa muccedo intus cohibita, venis omnibus furens peruasit.*

MVCET, mucidum fit. Cato de R. R. cap. 148. *Vini in culleos singulos quadragenæ, & singulæ vrnæ dabantur, quod neque aceat, neque muceat.*

MVGER, MVGILIS, muccosus. Varro lib. 3. de R. R. cap. 3. *In tertia parte quis habebat piscinam nisi dulcem, & in ea dumtaxat squalos ac mugiles pisces?*

MVGINARI, murmurare. Lucil. Satyr. lib. 7.

Muginamur, molimur, subducimur.

Atta Aquis caldis:

Atque ea muginatur hodie; atque ego occlusero fontem. Non.

MVGINARI, pro nugari, tardè conari. Fest. Plinius: *Dum istic, vt ait Varro, muginamur, pluribus horis viuimus.*

MVLCARE, verberare, mutilare. Plaut. Amphitr. *Nam ego ille alter Sosia, qui illic sum, me malis mulcauit modis.* Idem Milite: *Disperistis,*

ni ad mortem malè mulcassitis. Et Trucul. *Nam mihi diuidia est tonstricem meam sic mulcatam malè.*

MVLCEDO, permulsio. Sidon. lib. 5. epist. 17. *Cultu peracto vigiliarum, quas alternante mulcedine, monachi clericique psalmicines concelebrauerant.*

MVLGERE, impellere, agitare. Ennius Annali septimo:

Mulserat huc nauem compulsam fluctibus pontus.

Prisc. lib. 9. Cic. in Arato:

Igniferum mulgens tremebundis athera pennis.

Lucr. lib. 4.

Cernimus & mundi speciem violare serenam

Aera mulgentes motum.

MVLIERARE, effœminare. Varro, γνῶθι σεαυτόν: *Ut rex & misellus ille pauper amat habétque ignẽ intus acrem! Hic ephebum mulierauit; hic apud Machada adolescentem, cubiculum pudoris polluit.* Non.

MVLIEROSITAS, φιλογυνεία, cupiditas fœmineæ voluptatis. Cic. Tusc. quæst. 3. *Similitérque cæteri morbi, vt gloriæ cupiditas & mulierositas, vt ita appellem, ea quæ Græcis φιλογυνεία dicitur.* Tertull. de Virgin. velandis: *Verrunt capillum, & acu lasciniore comam sibi inferunt, crinibus à fronte diuisis, apertam professæ mulierositatem.* Hinc

MVLIEROSVS, mulierem appetens, qui & *vxorius* dicitur Virgilio Æneid. 4. & Horatio lib. 1. carm. oda 2. Afran. Vopisco: *Homo mulierosus confert se illicò aliò.* Sic *vinosus* dicitur vini cupidus, οἰνόφλυξ. Et *aquosus*, φίλυδρος. Ouidius de Thetide:

—per numina matris aquosæ.

Virgil. in Priapeiis:

Non sturnus mihi graculúsue raptor,

Aut cornix anus, aut aquosus anser.

MVLLEVS, genus calcei; à mullando, id est, suendo: alij dictum putant à mullo colore, qui est ruber; vt Isidorus & Dion. Eis vsi sunt reges Albanorum primi, deinde patritij. Cato Originum lib. 7. *Qui magistratum curulem cepissent, calceos mulleos, alij lunatos, cæteri perones.* Titin. Setinâ: *Iam cum mulleis te ostendisti.*

MVLSVS, dulcis instar mulsi. Plaut. Pseudolo: *Obsecro hercle, vt mulsa loquitur!* Et Casinâ: *Dicam enim, mea mulsa, de istac Casina villico nostro gratiam facias.*

MVLTA, in primo, seu singulari numero vnum antiquis significabat. Varro lib. 4. Analog. *Multa a pecunia quæ à magistratu dicta, vt exigi possit ob peccatum, quòd singulæ appellatæ esse dicuntur multæ, quòd olim vnum dicebant multa; itaque cùm in dolium aut culeum vnum addunt rustici, primâ vrnâ addita dicunt etiamnum multa.* (*Multa* hîc idem est quod numera; pro quo Galli dicunt *enprun*, id est, *en* pro vno.)

MVLTARE, voti compotem reddere. Næuius Colace: *Laudes ago cùm votis me multatis meis, quod præter spem quam vellem audiebam.* Marcell.

MVLTESIMA pars: infinita, πολλοστὸν μέρος. Lucr. lib. 6.

Quàm sit paruula pars, & quàm multesima constet,

Et quota pars homo sit terrai totius vnus.

MVLTIBIBVS, temulentus, bibax. Plaut. Curculione: *Anus hîc solet*

solet cubitare custos, ianitrix: nomen ei est lene multibiba atque merobiba. Macr. Saturn. lib. 5. cap. 21. de Hercule: *Et multibibum Heroa istũ fuisse, vt taceam quæ vulgo nota sunt, illud non obscurum argumentum est.*

MVLTIFACERE, magnifacere. Cato: *Neque fidem, neque iusiurandum, neque pudicitiam multifacit.*

MVLTIFORATILIS, multa habens foramina. Apul. lib. 10. *Iam tibiæ multiforatiles cantus Lydios dulciter consonant.* Idem Florid. *Nondũ quidẽ tã infixo animo sono, nec tam pluriformi modo, nec tam multiforatili tibiâ.* Sidon. lib. 8. epist. 9. *Qui tibi solent per musicum palati concauum, voce variata tinnientes, quasi tibiis multiforatilibus effundi.*

MVTTIMODIS, multimodus. Apul. 10. *At vbi discursus reciproci multimodes ambages tubæ terminalis cantus explicuit.*

MVLTINOMINIS vocatur Dea Isis, quòd eius nomen vnicum, multiformi specie, ritu vario, numine multiiugo, totus veneretur orbis. Apul. lib. 11. *Adest tibi dies, votis assiduis exoptatus, quo Dea multinominis diuinis imperiis per istas meas manus piissimis sacrorum arcanis insinueris.*

MVLTITIA, vestes molles viduarum, aut puellarum, è serico mollive confectæ lanâ: ab eo quòd mulciantur sua suauitate. Iuuenal. Satyrâ 2.

Quid facient alÿ, cùm tu multitia sumus Cretice?

MVLTO TANTO. Plaut. Rudente: *Ego multo tanto miserior, quàm tu.* Apul. Apolog. 1. *Accipe aliud, pari quidem stultitia, sed multo tanto vanius excogitatum.* Idem Metam. lib. 7. *Humanâ facie recepta multo tanto pluribus beneficiis honestarer.* Et Florid. lib. 4. *Cui multo tanto præstat illa altera merces.*

MVLTOS antiquorum memorabilis scientia pro malis, *paucos* pro bonis ponere consueuit Cicero de republ. lib. 6. *Enimuerò in dissensione ciuili, cùm boni plus quam multi valent, expendendos ab his, non numerandos puto.* Accius ἐπὶ πανοῦ μάχῃ. *Probis probatus potius quam multis forem.* Idem Tereo: *Video ego tete more multarum vtier, vt vim contendas tuam ad maiestatem viri.* Afran. Suspectâ: *Noli ex stultitia multarum credere esse animum meum.* Lucil. Satyr. lib. 14.

Tum paucis malle ac sapientibus esse probatum.

Ἡ πᾶσιν νεκύεσσι, καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν. Terentius Andriâ:

Si quisquam est qui placere se studeat bonis

Quam plurimis.

MVNDIALIS, mundanus. Sidon. lib. 9. epist. 4. *Sed tu flos sacerdotum, gemma Pontificum, scientiâ fortis, fortior conscientia, minas vndásque mundialium sperne nimborum.*

MVNDICINA, mundicies. Apul. Apol.

Calpurniane salue properu versibus.
Misi, vt petisti, mundicinas demiũ,
Nitelas oris, ex Arabicis frugibus,
Tenuem candificum, nobilem pulusculum.

MVNDITER, pro mundè. Plaut. Pœnulo: *Nam cùm sedulò munditer nos habemus, vix ægreque amatorculos inuenimus.*

MVNDVM MVLIEBRE, pro

 mundus

mundus muliebris. Lucil. Satyr. lib. 16.

Legauit quidam vxori mundum omne pecúmque. Ibidem:

Quid mundum? quid non? nam quis diiudicet istuc?

Gell. lib. 4. cap. 1.

MVNERALIS LEX, quâ Cincius cauit ne quis munus acciperet. Plautus: *Neque muneralem legem, neque lenoniam roga, fueritne, necne, id flocci æstimo.* Fest.

MVNERAT, pro muneratur. Turpilius Thrasyleonte: *Dat vltro, & munerat quod ab illod abstulit.* Plaut. Captiueis: *Dij eam potestatem dabunt vt beneficium benemerenti nostro merito muneres.*

MVNERATVS, passiuè. Spartianus in Adriano: *Quandoquidem indulsisse se vino dicit: Traiani moribus obsequentem, atque ob hoc se à Traiano locupletissime numeratum.*

MVNICAS, pro communicas. Fest. Dictum à mœniis, id est, operibus: dixerunt etiam *mœnicare*, sicut *œsus* & *mœrus*.

MVNIFICARE, donare. Lucr. lib. 2.

Ergo cùm primùm magnas inuecta per vrbes
Munificat tacita mortales muta salute.

MVNIFICI, & MVNES, dicuntur consentientes ad ea quæ amici volunt. Pacuu. Duloreste: *Tũ largitio multis ignota erat, nemo munificus putabatur, nisi pariter volens.* Lucil. Sat. lib. 26.

Munifici munésque viri videamur amicis. Non.

MVNIS, officiosus: *immunis*, qui nullo fungitur officio. Plaut. Mercatore: *Dico eius pro meritis me gratum & munem fore.* Virg. Georgicor. lib. 4.

Immunisque sedens aliena ad pabula fucus.

MVRGISONEM, moratorem callidum dixere, à mora & decisione quasi moricisonem. Fest.

MVRICIDVS, μυόφθορος, ignauus, stultus, qui mures tantùm ausit occidere. Plaut. *Muricide homo, ignaue, iners, stolide.* Idem. Dicitur & *Murcidus* cõtractè. Plaut. Epid. *Væ tibi murcide homo: quid tibi lubet mihi malè loqui?* Aug. de ciuit. Dei lib. 4. *Vocauerunt Deam Ageroniam quæ ad agendum excitaret: Deã stimulã quæ ad agendum vltra modũ stimularet: Deam Murciam quæ præter modum non moueret, ac faceret hominem, vt ait Pomponius, murcidum, id est, nimis desidiosum ac inactuosum.* De murciâ Fest. Varro lib. 4. Analog. Plutarch. problem.

MVRIES dicebatur sal pilo tunsum, & in ollam fictilem coniectum, quo Vestales virgines vtebantur in sacrificiis.

MVRMVR masculinè. Varro sexagesimo: *Acciti sumus vt depontaremur; murmur fit verus.*

MVRMVRARI, pro murmurare. Varro Satyrâ quæ inscribitur, ὕρτν ἡ λοπὰς τὸ πῶμα, περὶ τῶν γεγαμηκότων: *Ita vt soliti eramus Romæ, in balneis plaudere cœpimus ac murmurari.* Idem virgulâ diuina: *Præsertim cùm ventrem meum coherceam, nec murmurari patiar.* Quadrig. annal. lib. 8. *In eo loco populus murmurari cœpit.*

MVRMVRILLARE, murmurare. Plaut. Rudente: *Quid murmurillas tecum, & te discrucias.*

MVRMVRILLVM, murmur. Plaut.

Plaut. Rudente: *Palàm ago, nolo ego murmurillum, neque susurrum fieri.*

M V R R I N A, nectar, potio confecta. Varro Anthropopoli: *Non modò vinum dare, sed etiam, vt Plaut. ait, murrinam, passum, defrutum.* Plaut. Pseudolo: *Murrina, passum, defrutum, melinum, mel quoiusmodi. Murrina* item *vasa*, sunt Græcorum καλαΐνα ὄστρακα: quæ hodie corrupto vocabulo vocantur *Porcelana*, adiectâ primâ syllabâ: laudatissima aduehuntur ex Indiâ, impositóque veneno franguntur. Plin. præfat. lib. 33. *Murrina & crystallina ex eadem terra effodimus, quibus precium faceret ipsa fragilitas.* de his copiose Plin. lib. 37. c. 2.

M V R T A T V M, farcimen, seu intestinum crassum, murtâ fartum. Plin. lib. 15. *Et alius baccæ vsus fuit apud antiquos, antequam piper reperiretur, illum obtinens vicem: quando etiam generosi obsonij nomine inde tracto, quod etiamnum murtatum vocatur.*

M V S I M O N E S, oues caprinum gerentes villum. Lucil. Sat. lib. 6. *Prædium emit, qui vendit equum musimonem.* Cato Deletorio: *Asinum, aut musimonem, aut arietem.* Non. Strabo lib. 5. Geograph. γίγνονται δὲ ἐνταῦτα οἱ τρίχα φύοντες αἰγείαν ἀντὶ ἐρέας κριοὶ καλούμενοι δὲ μούσμονες, ὧν ταῖς δοραῖς θωρακίζονται. Plin. lib. 8. cap. 49. *Est & in Hispaniâ & maximè Corsicâ, non absimile pecori, genus musimonum, caprino villo quàm pecoris vellere propius, quorum è genere oues natas prisci vmbros vocauêre.*

M V S I V V M, opus tessellatum. Symm. lib. 6. ep. 49. *In minoribus balneis piscinale, picturis potius quàm musiuo excoli, non probaui.* Et lib. 8. epist. 41. *Nouum quippe musiui genus, & intentatum superioribus, reperisti.*

M V S S A R E, tacere, hæsitare. Ennius lib. 17. annal.

Non possunt mussare boni, qui facta labore
Nixi militiæ peperere.

Philarg. Georg. lib. 4. Plaut. Milite: *Illi inter se certant donis, ego mussito.*

M V S S O, murmuro. Ennius lib. 6. annal.

Quintus in occulto mussabat.

Idem lib. 10.

——— *spectabat virtutem legionis,*
Suspectans si mussaret, quæ denique causa
Pugnandi fieret, seu duri pausa laboris.

Philarg. Georg. lib. 4. Glossarium: *Mussare, γρύξω.*

M V S T E I, caseoli. Varro Agathone: *Et pueri in ædibus offensant sæpius pedibus, dum recentes musteos in carnario fluitantes suspiciunt.* Non.

M V S T R I C O L A, machinula ad stringendos mures apta: àdque eius similitudinem lignum dictum, in quo suitur nouus calceus. Afran. *Mustricolam in dentes impingam tibi.*

M V S T V L E N T V M, fæculentum, musto oblitum. Plaut. Cistellar. *Nam ita mustulentus æstus nares adtigit. Mustulentus autumnus*, à musto qui eo anni tempore ex vuis exprimitur. Apul. lib. 2. de asino aureo: *Putes ad cibum inde quedam, cùm mustulentus autumnus maturum colorem afflauerit.* Apul. lib. 9. *Per numeros dierum ac mensium remeans annus, post mustulentas autumni*

ni

ni delicias ad hibernas capricorni pruinas deflexerat.

MVSTVM dicitur, quidquid est nouellum, & iuuene. Næuius Gymnastico: *Vtrumne est melius. virginem, aut viduam vxorem ducere? virginem, si musta est.*

MVTA exta, vnde nil diuinationis percipiebant: è contra exta *adiutoria*, quæ certi aliquid portendebant. Fest.

MVTICA SPICA, dicitur, quæ non habet arustam. Varro de R.R. lib. 1. cap. 48. *Spica ea qua mutica non est, in tritico & ordeo tria habet continentia; granum, glumam, aristam, & etiam primitus spica cùm oritur, vaginam.*

MVTIRE, loqui. Ennius Telepho: *Palàm mutire plebeio piaculum est.* Lucil. Sat. lib. 26. *At enim dicis clandestino tibi quod commissum foret neu mutires quicquam, neu mysteria ecferres foras.* Terent. Andria: *Itaque hercle nihil iam mutire audeo.* Plaut. Curculione: *Nunquam vnum verbum mutit, cùm operitur tacet.* Et Bacchid. *Impinge pugnum si mutiuerit.* Mostellariâ: *Intus caue quemquam mutire siueris.* Menæchmis: *Etiámne impudens mutire vnum verbum audes?*

MVTITAMVS, pro mutitamur, seu mutamur: verbo agente pro patiente vsurpato. Plaut. Truc. *Velut in æstu mutitamus iras.* Sic idem Sticho: *Amica mea & tua dum comat.* Apul. Apol. 1. *Parcius pasco, lenius vestio.* Liuius: *Mores pop. Rom. quantum mutauerint.* Virg. Æneid. lib. 4.

Ingeminant curæ. Et lib. 5.
Tum verò ingeminat clamor.
Item lib. 11.
——— *excussus Aconteus*
Præcipitat longè. Et lib. 1. Æneid.
——— *tum prora auertit.*
Statius Syluar. lib. 2.
Tum rapidi ponunt flatus.
Lucret. lib. 5.
Et quibus ille modis Diuûm metus insinuarit Pectora.

MVTITARE dixerunt conuiuia alternantia celebrare. Gell. lib. 2. cap. 24. *Legitur decretum vetus, in quo iubentur principes ciuitatis qui ludis Megalensibus antiquo ritu mutitarent*, id est, mutua inter se conuiuia agitarent, *iurare, non amplius in singulas cænas sumptus esse facturos quam centenos vicenósque æris, præter holus, & far & vinum; neque vino alienigenâ, sed patritio esse vsuros.* Idem lib. 18. cap. 2. *Postea quæstio ista fuit quam ob causam patritij Megalensibus mutitare soliti sint, plebs Cerealibus.*

MVTITIO, loquutio. Plaut. Amph. *Quid tibi hanc curatio est rem, verbero, aut mutitio?*

MVTVITER, mutuò. Varro Octogesimo, περὶ νομισμάτων: *Viue, méque ama mutuiter.*

M Y

MYOPARO, genus nauigij prędatorium, seu pyraticū, ex duobus similibus formatum, myone scilicet, & parone. Cic. de republ. lib. 3. *Nā cùm quæreretur ex eo, quo scelere impulsus mare haberet infestum vno myoparone: eodem*, inquit, *quo tu orbem terræ.* Salust. histor. lib. 3. *Et fortè inter nauigandum cohors vna grandi phaselo vecta à cæteris deerrauit, marique placido à duobus prædonum myoparonibus circumuenta.* Sisenna

na histor. lib. 4. *Nauésque triginta biremes, totidem myoparones.* Apul. Apolog. *Eo quidem pacto, & qui myoparonem quæsiuerit, pirata erit: & qui vectem, perfossor; & qui gladium, sicarius.* Sidon. lib. 8. epist. 6. *Littoribus Oceani curuis inerrare, contra Saxonum pandos myoparones.*

MYRMILLO, pugil dicitur linguâ Gallicâ antiqua, qui retiario rete occultú ferenti congrediebatur: in eius galeâ piscis erat effigies, vnde retiarius pugnanti occlamabat, NON TE PETO, PISCEM PETO. Tranq. C. Cæsar. Caligulâ, cap. 32. *Myrmillonem rudibus secum batuentem & sponte prostratum confodit ferreâ sicâ, ac cum palmâ more victorum discurrit.*

MYRTETA, pro myrtetum. Plaut. Vidulariâ: *Nescio quis seruus è myrteta prosiluit.* Prisc. lib. 4.

N

N Littera veteri scribendi more, relinquebatur sæpè, vt *prægnas, infas*, pro prægnans, infans. Liuius Andronicus odysseâ: *Pylum aduenies, aut ibi ommentas*; pro aduenieris ommentans. Varro de R. R. lib. 1. cap. 37. *In decrescente luna tondes caluus fiam*; pro tondens. Idem lib. 4. de L. L. *Videtur pos potius pontem significare quàm potentem.* Et in Parmenone: *Ceditur lucus, alta fros decidit patulis ramis.* Enn. lib. 3. annal.

Oua parire solet genu' pennis condecoratum

Non animas. idest, animans.

Idem lib. 7. annalium, *popolea frus*, item *fus*; pro frons & fons dixit. Sic *prasus*, pro pransus veteres dixisse author est Papirianus antiquus Grammaticus. In marmore Neapolitano:

D. O. M.
K L. S E X.
L. M A L. E T. Q. T O R Q V A-
T O. C O S S.
S E M P R O N I V S T V C I D A-
N V S T E S T A M E N. I V R E
M I L. Q V O D I P S E F A-
C I O L L. A B S E S, &c. pro absens.

Marmor Romanum:

H E R M E R O S D O R M I T I N P A C E. Q V I B I X I T A N. I I. M E S E S V I I. D. V I I. pro menses. In alio Epitaphio:

A V R E L I A C Æ R I S C O-
I V X F. pro coniux. In alio:

H E I C I A C E T M. L. C. Q V I H A N C C I V I T A T E M V I L A M. E T P O P V L O S S V O S X X X. G O B E R N A-V I T A N I S I N P A C E. pro annis. Econtra addebatur sæpè verbis τὸ N: vt *thensaurus*, pro thesaurus. In instrumento terminorum inter Genuenses & Viturios, ex tab. quæ pendet Genuæ de tholo templi maioris: T V M. Q V O D. I N. E O. A G R O. N A-T V M. F V E R I T. F R V M E N-T I. P A R T E M. V I C E N S V-M A M. V I N E I. P A R T E M. S E X T A M. L A N G E N S E S. I N. P O B L I C O M. G E-N V A M. D A R E. D E B E N-T O. I. N. A N N O S. S I N G V-L O S.

Tumulus Aquilæ:

F O R M O N S V S. F R V G I. D O-C T V S. P I V S. A P A T R E M Æ S T O

ACCEPIT TVMOLOS QVOS DARE DEBVERAT.

NA

NACCÆ fullones appellantur, vt ait Curiatius, quòd nauci sint. Apul. lib. 9. *Nam & opportunè maritus foris apud naccam proximum canitabat.* Persius:

Non pudet in morem succincti viuere naccæ.

Horat. lib. 1. Satyra 6.

Non quò fraudatis immundus nacca lucernis.

Quidam dicunt opera omnia ex lanâ confecta *naccas* dici.

NÆNIA, Phrygum vox, Latinè lessus. Pollux: τὸ δὲ νηνιατόν ἐστί μέλος Φρύγιον. Erat autem ineptum carmen in funere, quod canebatur ad tibias θρηνητικοὶ αὐλοὶ dictas. Afran. Materteris: *Næniam autem inter exsequias cantitabant.* Varro de vita pop. Rom. lib. 3. *Ibi à muliere quæ voce optimâ esset Pergama laudari, deinde næniam cantitare solitam ad tibias & fides; eorum qui ludis Troicis cursitassent.* Plaut. Trinummo: *Huic homini amanti hera mea apud nos næniam dixit de bonis.*

NÆNIA, extremum intestinum, quòd νηστιν, seu ieiunum Græci dicunt. Plaut. Bacchid. *Si tibi est machæra, & nobis veruina est domi, qua quidem te faciam, si me irritassis, confossiorem soricinâ næniâ.* Arnobius lib. 7. *Quæ sunt nomina & farciminum genera? quid tuceta? quid næniæ? quid offæ?*

NANCIO, pro nanciscor. Gracchus pro se: *Si nanciam populi desiderium, comprobabo reipubl. commoda.* Prisc. lib. 10.

NANCITOR, pro nanciscitur. In XII. Tab. PEQVNIAM. QVIS. NANCITOR. HABETO. ET. SEI. QVID. PIGNERIS. NANCITOR. SIBEI. HABETO. Fest.

NANVM, vas aquarium humile: vnde pumiliones nanos etiam vocamus. Varro lib. 4. de L. L. *Vas aquarium vocant futum, quo in triclinio allatam aquam infundebant, quo postea accessit nanus cum Græco nomine, & cum Latino nomine Græca figura barbatus.* Vide Gellium lib. 19. cap. 13.

NAPVRÆ, funiculi è stramentis. In commentario sacrorum: PONTIFEX. MINOR. EX. STRAMENTIS. NAPVRAS. NECTITO. Fest.

NARE, à naui ductum. Ennius lib. 7. annal.

Alter nare cupit, alter pugnare paratus 'st. Et lib. 1.

Transnauit citu' per teneras caliginis auras.

Philarg. lib. 4. Georg.

NARITA, genus ostrei, νηρίτης Græcis dictum. Plaut.

Muriatica autem video in vasis stanneis,

Bonam naritam, & camarum, & tagenia,

Echinos fartos, conchas piscinarias. Fest.

NASCO, pro nascor. Cato de R. R. *Vbi germen nascere cœperit.* Sic Varro de Poëtis: *Et tamen non demolio castra.* Apul. lib. 4. *Eo volente comminiscimus.* Et Cato: *Postea id vtito*, pro, demolior, comminiscimur, vtitor.

NASITERNA, vas aquatile, ansatum, patens: à tribus nasis, hoc est,

est, ansis. Glossario γάλπις. Cato in Q. Sulpitium: *Quotiens vidi trullaos, nasiternas, pertusas aquales, matellas sine ansis.* Plaut. Neruolariâ, & Sticho: *Ecquis huc adfert nasiternam cum aqua?* Idem Bacchid. *Ecquis euocat cum nasiterna & aqua istũ impurissimum?* Varro lib. 1. de R. R. cap. 22. *Ex ære ahena, urceos, nasiternam, & alia.*

NASVM hoc, pro nasus. Lucil. Satyr. lib. 7.

Queis oculi non sunt, neque nasum, & cilia fronte.

Idem lib. 22.

Nasum rectiu' nunc homini est, suraque pedésque. Non.

Plaut. Amphitr. *Sura, pes, statura, tonsus, oculi, nasum, vel labra.* Idem Curculione: *Canem quidem hanc esse oportet, sagax nasum habet.* Et Menæch. *Nam ex hoc loco spurcatur nasum odore illutibili.*

NASVS, ansæ: vnde *Nasiterna*, vas cum ternis nasis. Iuuenalis:

Tu Beneuentani Suturis nomen habentem

Siccabis calices nasorum quattuor.

NASVS item, τὸ πόσθιον Aristoph. vnde *nasatus*, ὁ πόσθων, Luciano:

——— *qui membrosior aquo est.*

Lamprid. Heliogabalo: *Romæ denique nihil egit aliud, nisi vt emissarios haberet, qui bene nasatos perquirerent, eósque ad aulam perducerent, vt eorum conditionibus frui posset.*

NATANTES oculi, qui humoribus oppleti continuò destillant & lippiunt. Lucr. lib. 3.

——— *tardescit lingua, madet mens,*

Nant oculi, clamor, singultus, iurgia gliscunt. Virg. Georg. 4.

— *conditque natãtia lumina somnus.*

NATINATIO, negociatio: *natinatores*, negotia gerentes. Cato originibus: *Audito tumultu Macedonia, Etruriam, Samnites, Lucanos inter se natinari, atque factiones esse.* Fest.

NATRICES, serpentes aquatici. Lucil. Sat. lib. 2.

Dentibu' natricem impressit crassam & capitatam.

Cic. lib. 4. Academic. *Sic enim vultis, tantam natricum viperarúmque feceris.*

NATVRA Ciceroni dicitur membrum muliebre: vt Græcis φύσις, & Gallis *la nature.* Publ. Mimus: *Hircus vetulus naturam capreis ligurrit.* Virg. in Priap. *Natura est quoniam semper aperta mihi.* Apul. 7. *Sed planè crastino libet non tantùm naturam, sed caput quoque ipsum pessimo isti asino demere.*

NAVALIS corona, quâ donabatur qui primus in hostium nauem prosiliisset. Gell. lib. 5. cap. 6. Plin. lib. 7. cap. 30. *M. Varroni Magnus Pompeius piratico ex bello nauale dedit.*

NAVCVM, nucis iuglandis mediũ dissepimentum vocat Verrius: omnium rerum putamen, Ælius Stilo: Cincius quod in olea nucíque intus est: Ætius Philologus pro nugis poni ait: alij ex ναὶ καὶ οὐχὶ leuem hominem significare volentes deriuant. Plaut. Parasito pigro: *Ambo magnâ laude lauti, postremo ambo sumus non nauci.* Idem Mostellariâ: *Quod id esse verbum nauci dicam nescio.* Et Truculento: *Amas hominem non nauci.* Næuius Tunicularià: *Eius noctem nauco ducere.* Ennius: *Illic est nugator nauci, nonnihili homo.* Fest.

NAVFRAGAT, naufragium patitur. Sidon. lib. 4. epist. 21. *Quod industrius quisque quo plus frequentat, hoc minus naufragat.*

NAVFRAGIOSVS. Sidon. lib. 4. epist. 12. *Deus bone quantum naufragioso pelago conformis est motus animorum.*

NAVIVM, lignum cauatum nauis instar, quo in vindemiis vtebantur. Linter vocatur Tibullo lib. 1. elegia 4.

Aut mihi seruabit plenis in lintribus vuas.

Ficus quoque in comitio appellatur *Nauia*, ab Attio Nauio augure, qui à Tarquinio Prisco, institutas à Romulo tribus mutare volenti, interrogatus, an quod animo proposuisset suo, effici possit; permittente augurio id effici posse dixit, inque eius conspectu nouacula cotem, quod rex animo agitauerat, discidit. De quo Fest. Liu. lib. 1. Cic. de diuinat. lib. 1. Plin. lib. 34. cap. 5. Valer. lib. 1. cap. 4. Dionys. lib. 3. &c.

NAVSCIT dicitur granum fabæ cùm se aperit nascendi causâ; quòd tum nauis formam repræsentet. Fest.

NAVSTIBVLVM, alueus ad nauis similitudinem formatus. Idem.

NAVTEA, Glossis ὄτρῶν βύρσης, aqua quę de coriis fluit, aut de sentinâ. Plaut. Curculione: *Nam odor vnguentûm omnium pra tuo nautea est.* Idem Casinâ: *Ei pro scorto supponetur hircus vnctus nauteâ.* Et Asinariâ: *Nauteam bibere malim quàm illum oscularier.* Est & *nautea* rubidum quoddam quo Pontificum vestimenta colorantur, vt ait Pompeius.

NAVTEA, pro nausea. Plaut. Artemone: *Vnguentum quod naribus mulionum nautæam fecisset.* Idem.

NAVVS, sedulus, à celeritate nauis. Ennius lib. 6. annal.

Nauu' repertus homo, Graio patre Graius homo, rex
Æmoni' Purrhus, vti memorant, à stirpe supremo.

Plaut. Friuolariâ: *Nauè oportet agere quod agis, non ductarier.* Idem.

NE

NE, particula, monente Turnebo lib. 28. cap. 1. à veteribus adiici consueuit, cùm interrogatio fit, ad cōciliandum solùm orationi ornamentum. Plaut. Cistell. *Qua ne inficias eat.* Terent. in Phorm. *Quod ne ego perscripsi porrò illis, quibus debui?* Ita etiam Virg. 4. Æneid.

—quia ne auxilio iuuat ante leuatos?

NECESSITAS, pro necessitudine, amicitiâ. C. Cæsar, cùm Plautiam suasit rogationem: *Equidem mihi videor pro nostrâ necessitate, non labore, non operâ, non industriâ defuisse.* Gell. lib. 13. cap. 3.

NECESSITVDO, pro necessitate. Sempr. Asellio histor. lib. 4. *Nam se patrem suum audisse dicere L. Æmilium Paulum nimis bonum imperatorem signis collatis decertare, nisi ei summa necessitudo, aut summa occasio data esset.* Gell. loco citato. Salust. Iugurthæ bello: *Etiam iam antè Iugurtha filia Boccho nupserat, verùm ea necessitudine qua etiam fortes timidos facit.* Idem ibidem: *Coactus rerum necessitudine statuit armis certare.* Varro Modio: *Asse vinum, asse pulmentarium sedeas, quo natura aurigatur, non necessitudo.* Sisenna hist. lib. 2. *Id me neque metu neque*

que calamitatis necessitudine indu-ctum facere. N. Marcell.

Nec recte dicere, pro maledicere. Turpil. Demetrio: *Necrectè mihi dici iamdudum audis.* Plaut. Phasmate: *Necrectè si illi dixeris iam ecastor vapulabis.* Fest. Idem Asinariâ: *Malo hercle iam magno tuo isti necrectè dicis.* Ibidem: *Necrectè quæ tu in nos dicis aurum atque argentum merum est.* Idem Bacchid. *Tu diis necrectè dicis, non æquum facis.* Et Pseudolo: *Nam quanti refert te necrectè dicere.*

Necvit, necauit. Ennius ann. lib. 16. *Hos pestis necuit, pars occidit illa duello.* Prisc. lib. 9.

Nefans, pro nefandum. Lucil. Sat. lib. 3.

——— ——— ——— labosas
Tantalu' qui pœnas ob facta nefantia luuit.

Idem lib. 29. *Dissociat aquæ omnia ac nefantia.* Varro σκιομαχία, περὶ τύφου: *Ego*, inquit, *eam suppetias, quæ tunc mihi nec res nec ratio dissociat omnia bona ac nefantia.* Non.

Nefrendis, vel nefrendvs, puer dicitur, aut senex, qui dentibus frendere, seu frangere cibum nequit. Liuius odysseâ: *Quem ego nefrendem alui, lacteam immulgens opem.* Ennius annal.

——— nefrende fritinni
Suauiter.

Varro lib. 6. de L.L. Terent. Scaur. de orthograph. Placid. in glossis. Dicuntur & *nefrendines* testiculi; quos Lanuuini appellant *nebrundines*, Græci νεφροὺς, Prænestini *nebrones*. Fest.

Neglegi, pro neglexi. Macer annal. 6. *Omnium nostrûm neglegerit authoritatem?* Prisc. lib. 10. Cic. Philipp. 13. ex epist. Antonij: *Confugere Alexandriam neglegistis.* Sic Cato de R. R. *Vbi fultores vectibus premerint.* pro presserint. Et Terent. Andriâ: *Dum tempus ad eam rem tulit, sini animum vt expleret suum.* pro siui.

Negritvm in auguriis, significat ægritudinem. Fest.

Negvmate, pro negate. In carmine Cn. Martij vatis: *Quamuis endoitium duonum, negumate.* hoc est, quamuis initium sit bonum, tamen negate semper futurum.

Neminis, pro nullius. Lucil. Sat. lib. 30.

Neminis ingenio quemquam confidere oportet.

Plaut. Captiueis: *Neminis me miseret, nam mei miseret neminem.*

Nemo nolverit, pro voluerit: duobus negatiuis, more Græcorum, magis negantibus. Varro de vita pop. Rom. lib. 2. *Quâ abstinentiâ viri mulierésque Romana fuerint, quòd à rege munera noluerit nemo accipere.* Sic idem Bimargo, τρίτων τρόπος: *Quæ non modo ignorasse me clamas, sed omnino omnes heroas negat nescisse:* pro sciuisse. Plaut. Milite: *Iura te non nociturum esse homini de hac re nemini.* Et Epidico: *Neque ille haut obiiciet hoc mihi.* Terent. Andr. prologo: *Faciunt ne intelligendo vt nihil intelligant.* Et Heautont. *Agrum in his regionibus meliorem, neque precu maioris nemo habet.* Lucil. Satyr. lib. 7.

——— proprium vero nil neminem habere.

Cic. de fin. lib. 2. *Sed quamquam negent Stoici nec virtutes nec vitia crescere.*

Nemo, pro nullus antiqui dixe-

runt, addentes τὸ *homo.* Lucil. lib. 29. *Quis tu homo es? Nemo sum homo.* Charis. lib. 1. Seru. lib. 3. Æneid. Terent. Eunucho: *Numquis hic me sequitur? nemo homo est.* Idem ibidem: *Accipit homo nemo melius, neque prolixius.* Plaut. Rudente: *Hunc vidulum homo a me feret nemo.* Idem Amphitr. *Tun' id dicere audes, quod nemo vnquam homo ante hac vidit.* Et Asinar. *Ego certè me incerto scio hoc daturum nemini homini.* Et Milite: *Me homo nemo deterruerit.* Cicero: *Neminem tibi profectò hominem ex omnibus antepofuissem vnquam.* Sic Plaut. Asin. *Vocet conuiuam neminem.*

N E M V T, pro nisi, etiam, nempe. Fest.

N E N V, pro non. Varro epist. ad Fusium: *Si hodie nenu venis, cras quidem si veneris meridiem die natali fortis.* Lucil. Sat. lib. 30.

Sed tamen hoc dicas; quidnam est si hoc nenu molestum est?

Lucr. lib. 3.

At contra lapidum conlectum spiclorúmque

Nenu potest. Et lib. 4.

Quin etiam gallum, noctem plaudentibus alis

Aurorum clarâ consuetum nocte vocare,

Nenu queunt rapidi contra constare leones.

N E P A, Afrorum linguâ *cancer* dicitur, seu *scorpius.* Plaut. Casinâ: *Recessim dabo me ad parietem, imitabor nepam.* Cic. de fin. lib. 5. *Serpere anguiculos, natare anaticulas, volare merulas, cornibus vti videamus boues, nepas aculeis, suam denique naturam ad viuendum ducem.*

N E P O S, pro neptis antiqui dixerunt. Ennius annal. lib. 1. *Ilia; dia nepos, quas ærumnas tetulisti?* Fest. Non. Charisius.

N E P O T A L I S luxus, immodicus. Apul. lib. 2. de asino aureo: *Tamen dum in luxu nepotali singula pererro, repente me nescius forum supedinis intuli.* Sic Tertull. *Aristippus in purpura nepotatur.* Et Suetonius *nepotatus* pro ipso luxu dixit.

N E P O T I N V S, luxuriosus. Tranquillus C. Caligulâ, cap. 37. *Nepotinis sumptibus omnium prodigorum ingenia superauit.* Vocatur autem *Nepos* Thuscis gulo, helluo. Fest. Deriuata ab Hebraico vox נפץ, quæ nihil aliud est quàm disperdere; vel à נפץ, quod conterere, euacuare, proiicere significat: Thusca enim lingua è Syriaca orca creditur. Aut etiam à Græco νέπους: quòd πούς ipse seu fundamentum generis non sit, sed tantùm ἀπόγονος. Vsurparunt Theocritus & Apollonius νέποδας pro nepotibus. Et Callimachus:

— νυῦ, inquiens, ἐργάτιν τρέφω Τὴν Μοῦσαν, ὡς ὁ Κῶος, ἀλλίχω νίπους.

Simonidem intelligit.

N E P T I C V L A, neptis. Symm. lib. 6. epist. 32. *Sed non mediocriter nepticulæ meæ Gallæ infirmitas con trahit ocij nostri securitatem.*

N E Q V A L I A, detrimenta. Fest.

N E Q V I N V N T, pro nequeunt, vt *solinunt, obinunt, redinunt, prodinunt,* pro solent, obeunt, redeunt, prodeunt. Liuius odyssea: *Partim errant, nequinunt in Græciam redire.* Idem.

N E Q V I T V R, & N E Q V I T V M, quod nequit. Plaut. Saturione: *Retrahi*

trahi nequitur quoquo progressa est semel. Pacuu. Chryse: *Sed cum contendi nequitum vi, clam tendenda est plaga.* Cato origin. lib. 1. *Fana in eo loco quamplurima fuere, ea exauguravit: praeterquam quòd Termino fanum fuit id nequitum exaugurari.* Plaut. Rud. *Vt nequitur comprimi!* Apul. Apologiâ: *Pecuniam remunerare, mancipia restituere, domo demigrare, prædiis cedere: sola virginitas, cùm semel accepta est, reddi nequitur.*

NERIO dicitur vis Martis & potentia, linguâ Sabinâ: vnde fortis & strenuus quisque, *Nero* vocabatur. Gell. lib. 13. cap. 22. *Id autem sive Nerio est, sive Nerienes, Sabinū verbum est, eóque significatur virtus & fortitudo: itaque ex Claudiis, quos à Sabinis oriundos accepimus, qui erat egregiâ ac præstanti fortitudine Nero appellatus est.* Suet. Tiber. Cæs. cap. 1. *Inter cognomina autem & Neronis assumpsit, quo significatur linguâ Sabinâ fortis ac strenuus.* Glossarium: *Nero*, ἀνδρεῖος.

NERVIA, pro neruus. Varro ὄνος λύρας: *Scientia docet, quemadmodum in psalterio est, extendamus neruias.* Idem ibidem: *Et id dicunt suam Briseidem producere, quæ eius neruias tractare solebat.* Non. Glossis etiam *Nerua*, νεῦρος.

NESCIVS LOCVS, incertus. Plaut. Rudente: *Nunc tibi amplectimur genua, egentes opum, quæ in locis nesciis nescia spe sumus, vt tuo recipias tecto, seruésque nos.*

NEVIS, pro non vis. Plaut. Curcul. *Eine hic cum vino sinus fertur? nisi tu neuis.* Idem Mostell. *Exemplum capere volt, nisi tu neuis.* Et Pseudolo: *At enim nequicquam neuis.* Trinum: *Filiam meam tibi desponsatam esse audio, nisi tu neuis.*

NEVOLT, pro non vult. Titin. Setinâ: *Ipsam quidem hercle sane ducere neuolt.* Plaut. Epid. *Non me istunc cogere æquum est meam esse matrem, si neuolt.* Et Mostell. *Dominus indiligens reddere alias neuolt.*

NEX, à quo necem, necis, nece. Sisenna hist. lib. 4. *Quoniam neque mea nex, neque intercessio posse videtur illorum dementem reprimere audaciam.* Cic. pro Milone: *Insidiatori verò & latroni quæ potest adferri iniusta nex?* Glossarium: *Nex*, σφαγή.

NEXIT, pro nectit, vel nexuit. Lucil. Sat. lib. 5.

——— *hic solus vigilavit opinor,*
Et cùm id mî visus facere est, tum retia nexit.

Accius Deiphobo: *Nos continuò ferrum eripimus, omnibus manicas neximus.* Liuius odysseâ: *Nexebant multa inter sese flexu nodorum dubio.* Prisc. lib. 1. & 9. Diomedes lib. 1.

N I

NICTARE, vel NICTARI, oculorum nisu aliquid conari. Cæcil. Hymnide: *Sine dentes iactent, sine nictentur perticis.* Nouius Macco: *Actutum scibis cùm in neruo nictabere.* Fest. Lucr. lib. 6.

Hic vbi nictari nequeunt insisteréque alis,
Scilicet in terram delabi pondere cogit Natura.

NICTERE, pro nictare. Ennius lib. 10. annal.

Sic vt si quando vinclo venatica aeno

Apta

Apta solet cani, forte feram si ex nare sagaci
Sensit, voce sua nictítque vlulátque ibi acute. Idem.

NICTVS, nictatio. Cæcil. Pugile: *Tum inter laudandum hunc timidum tremulis palpebris percutere nictum.* Idem.

NIDVLARI, nidum struere. Varro Prima hebdomadωn: *Dies deinde illos quibus Halcyones hyeme in aqua nidulantur, eos quoque septem esse dixit.*

NIGRAT, & NIGRET, nigrum est, nigrescit. Pacuu. Chryse: *Solísque exortu eapessit candorem, occasu nigret.* Accius Bacchis: *Splendet sol sæpe, at idem nimbu interdum nigret.* Lucr. lib. 2.
Aut ea qua nigrant, nigro de semine nata.

NIGROR, nigredo. Cic. lib. 1. de diuinat. *Noctísque & nimborum occæcat nigror.* Plin. *Et pennarum nigror hanc à cæteris distinguit.*

NIMBVS est fasciola transuersa ex auro, assuta linteo, quod est in fronte fœminarum. Isid. lib. 19. cap. 31. Hinc *nimbata.* Plaut. Pœnulo: *Quam magis aspecto illam, tam magis est nimbata.*

NIMIETAS, à nimio. Apul. lib. 2. Metamorph. *Arcum meum & ipse vigore tetendi, & oppido formido ne neruus rigoris nimietate rumpatur.* Idem lib. 3. *Hi gaudy nimietate gratulari, illi dolorem ventris manuum compresione sedare.* Idem lib. 8. *Priusquam percita mentis resideret furor, & in sese nimietatis senio facesserent luctus.* Et lib. 9. *Atque hac ipsa potisimum famosa castitate, & insignis tutela nimietate instinctus atque inflammatus.* Ibid. *Donec rei nimietate commotus, quod res erat tandem suspicatur.* Idem dæmon. Socratis: *Hunc solum maiestatis incredibilis quadam nimietate ineffabili, non posse penuria sermonis humani comprehendi.* Et Apologiâ: *Quòd habent irritam copiam, noxiamn imietatem.*

NINGOR, quid sit, docet Apul. de mundo: *Niues autem colligi iactatione densarum nubium constat, nam priusquam in aquam defluant, fracta ac discissa spumas agitationibus suis faciũt, & mox gelatus earum humor rigore frigoris inhorrescit, ac victis nubibus crebrior ad terram venit: eam tempestatem nos ningorem vocamus.*

NINGVIDVS, niuosus. Sidon. lib. 3. epist. 7. *Non dies ninguidus, non nox illunis & turbida.* Idem lib. 4. epist. 14. *Iani Numæque ninguidos menses in ocio fuliginoso, seu tunicata quiete transmittere.*

NINGVIS, pro nix dixerunt antiqui. Apul. in Hermag. lib. 1.
——— *aspera hiems erat, omnia ningue canebant.*
Lucret. lib. 6.
——— *vbi in campos albas decedere ningues*
Tabificis subigit radiis sol omnia lustrans. Ibidem:
Et glaciem dissoluit, & altis mœnibus altè
Exstructas ningues radiis tabescere cogit.

NINGVIT, pro ningit. Virg. Georg. lib. 3.
Jnterea toto non sequiùs æthere ninguit.
Accius Andromedâ: *Cùm ninxerit cælestium molem mihi.* Prisc. lib. 10. Sic Lucr. lib. 9.
Vnguit amaricino, & foribus miser oscula

oscula fugit.
Virg. Æneid. lib. 1.
Quid tamen Oceano properent se tinguere soles.
Quam scripturam verborum *vngno* & *tinguo* adprobant Valerius, Probus, & Caper Grammaticus.

NINGVITVR, ningit. Apul. Florid. *Aquila euecta alis totum illud spatiũ quo pluitur & ninguitur, vltra quod cacumen nec fulguri nec fulmini locus est.*

NINGVLVS, nullus. Ennius lib. 2. annal.
Qui ferro minitere, atque in te ningulu' modo
Ire queas. Fest.

NISI, pro sed. Apul. lib. 1. Metam. *Exanimatum corpus in flumen penè cernuat: nisi altero ego eius pede retento, vix & ægrè in ripam superiorem attraxi.* Plaut. Mil. *Video: nimirum est facinus, quomodo hæc hinc potuerit transire.* Terent. Eunucho: *Nequeo satis mirari, neque coniicere: nisi quidquid est procul hinc, libet priùs quid sit sciscitari.*

NITIDANT, abluunt, candefaciunt. Ennius Cresphonte: *Eam secum aduocant, eunt ad fontem, nitidant corpora.* Accius Thebaide: *Quin idcirco fonte aduenium mundulæ, nitidantur vulgo.* Non.

NITIDITAS, nitor. Accius Bacchiis: *Formâ, figuræ nitiditate, hospes regis.* Idem.

NIVIT, pro ningit. Pacuu. Paulo: *Sagittis, plumbo, saxis, grandinat, niuit.* Idem.

NIXIÆ DEÆ, quæ parturientum nixibus præerant: quales fuere Egeria, Mena, Fluonia, Lucina, Partunda, Latona, Prorsa, Postuerta, Intercidonea, Deuerra, Geneta, &c.

NIXVRIRE, niti velle. Nigidius comment. 30. *Nixurit qui niti vult, & in conatu sæpius aliqua re perpellitur.*

NO

NOBILIS, seu *gnobilis*, pro noto, *ignobilis*, pro ignoto. Accius Diomede: *Ego me Argos referam, nam hic sum gnobilis.* Liuius Andr. odyssea: *Ornatu incedunt gnobiles ignobili.* Lucil. Sat. lib. 29. *Tum illud Epiphori, quod etiamnum nobile est.* Idem lib. 6.
Phryne nobilis illa, vbi amatorem improbiùs quem.
Varro περὶ αἱρέσεων:
Tu contremula, aquilenta, apud alta littora
Oriris, ac reluces nobilis omnibus.
Accius Telepho: *Nam is demum nobilis est, cuius nobilitas miserias nobilitat.* Plaut. Rudente: *Vindicate ne impiorum potior sit pollentia Quàm innocentum, qui se scelere fieri volunt nobiles.* Idem Pseudolo: *Peregrina videtur facies hominis atque ignobilis.* Et: *Oculis meis obuiam nobilis obiicitur.* Terent. Heautont. *Mea est potens, magnifica, sumptuosa, nobilis.* Virg. Æneid. lib. 7.
Est locus Italiæ medio sub montibus altis Nobilis.

NOBILITARE, notificare, notum reddere. Titin. Præliâ: *Magisque famæ obiectarent, ne eam malefactis nobilitarent.* Pacuu. Duloreste: *Hiccine est quem famæ gratia ante omnes nobilitat viros.* Accius Telepho: *Is demum miser est, cuius nobilitas miserias nobilitat.* Terent. Eunucho: *Tu*

iam pendebis qui stultum adolescentem nobilitas flagitiis.Cic.offic.lib.2. *Testis est Phalaris, cuius præ cæteris nobilitata est virtus.*

NOCTESCERE, tenebris obduci, cæcari. Furius Poëmatis:

Omnia noctescunt tenebris fuliginis atræ. Gell.lib. 18. cap. 11.

NOCTILVCA, νυκτιλαμπὴς, luna: quòd noctu luceat. Varro Bimargo: *Noctilucam tollo, ad focum fero, inflo, anima reuiuiscit.* Horatius: *Ritè crescentem face noctilucam.* Leuinus, vetustissimus auctor, hoc nomine Venerem appellat, cùm inquit: *Venerem igitur almum adorans, siue fœmina, siue mas est, ita vti alma noctiluca est.* Eandem Plautus *noctuuigilam* appellat. Curculione: *Tuã fidem Venus noctuuigila.* Lucil. *Noctilucas* aues dixit, pro obscœnis, id est, mali ominis: quales sunt bubones, & similes aues noctu lugentes. Glossarium: *Noctiluca, ἑκάτη, νυκτοφαίνουσα.*

NOCTV hac, pro nocte. Ennius annali 5.

Hac noctu filo pendebit Etruria tota.

Idem lib. 7.

—— multiplicant Romani funera latè

Quã Pullus furtim noctu summa arcis adortus

Mœnia contubiã: vigilésque repentè cruentant.

Macr. Saturn. lib. 1. cap. 4.

Plaut. Amphitr. *Qui hac noctu in portum aduecti sumus.*

NOCTVINI oculi: cæsij, glauci, in modum noctuarum. Plaut. Curculione: *Quid ais propudium? túne etiam cum noctuinis oculis odium me vocas?*

NOEGEVM, strophiolum, amiculi genus. Liuius odyssẽa: *Simul ac lacrumas ore detersit nœgeo.* Fest.

NOLTIS, pro non vultis. Lucil. Satyris: *Voltis? empta est: noltis? non est empta.* Diomed. lib. 1.

NOLVNTAS, contraria voluntati: vt *intactus* Lucretio: *indulcitas* Cæcilio: *inbonitas* & *inodor* Tertulliano: *inlatebra* Plauto: *incultus* Salustio. Ennius lib. 16. annal.

Vim tua noluntas facit imperiosa, vetando

Quem consul meruit, cùm res bene gesta, triumpum.

Vsus hac voce videtur August. de ciuit. Dei. lib. 14. cap. 6. *Itaque cùm dissentimus ab eo quod accidere nolumus, talis noluntas Metus est: cùm autem dissentimus ab eo quod nolentibus accidit, talis noluntas Tristitia.*

NOMENCLATOR dicitur iuxta Ciceronem, qui transeuntium nomina aut salutantium domino suggerebat: quasi nominum calator. Verrius.

NOMVNCIVS magistris ludi dictus, pro nouem vnciis, seu dodrante. Fest.

NONEOLÆ vocantur papillæ quæ faucibus caprarum subpendent: de quibus Varro lib. 2. de R. R. cap. 3. *Sub rostra duas vt mammulas pensiles habeant, quòd eæ fecundiores sunt.*

NONSENSVS, insensibilitas. Lucr. lib. 2.

Scire licet gigni posse ex non sensibu' sensus. Ibidem:

Quòd si fortè aliquis dixit duntaxat oriri

Posse ea non sensu sensus mutabilitate.

NOTITIES, notitia, cognitio. Lucr. lib. 5.

Exemplum porrò gignundis rebus &

& ipsa
Notities hominum diuis vnde insita primùm. Ibidem:
——— *vnde insita notities est*
Vtilitatis, & vnde data est huic prima potestas.

NOTVS, & IGNOTVS, pro eo qui nouit, aut ignorat: non qui ignoratur. Plaut. Pseudolo: *Noui, notis prædicas.* Cicero pro Cælio: *Notis ac maioribus natu.* Idem ad Lucceium: *Ignotis nota faciebant.* Sic idem ad Pætum: *Primus Papisius est vocari desitus*: pro desiit.

NOVALES, & NOVALIA, Virg. Georg. lib. 1.
Alternis tonsas idem cessere nouales. Et Bucolicis:
Impius hæc tam culta noualia miles habebit?

NOVELLARE, nouas plantare vineas. Sueton. Fl. Domitiano, cap. 7. *Ad summam quondam vbertatem vini, frumenti verò inopiam existimans nimio vinearum studio negligi arua, edixit ne quis in Italiâ nouellaret.* Glossarium: *Nouello*, φυτεύω.

NOX, pro noctu dixisse veteres discimus ex Gellij indice lib. 8. cap. 1. Lucil. lib. 3. Satyr.
Hinc mediâ remis Palinurum peruenio nox. Seru.
In XII. Tabul. QVEI NOX FORTOM FAXSIT. SEI IM ALIQVIPS OCCISIT IOVRE CAISOS ESTOD. Macrobius lib. 1. Sat. cap. 4. Ennius lib. 17. annal.
Si luci, si nox, si mox, si iam data sit frux. Prisc. lib. 6.
Plaut. Curcul. *Quò nunc abis? quin tu hîc manes?* AR. *Nox si voles manebo.* LIB. *Audin' tu, operâ vt largus est nocturna?*

NOXIOR, NOXIISSIMVS, à noxius. Seneca de clement. cap. 13. lib. 1. *Omnibus reis noxior ac sollicitior.* Et in fine 7. de clem. *Si serpētibus in nos, ac noxiissimo cuique animali daretur potestas.* Ita manuscripti libri habent.

NOXIT, pro nocuerit. Lucil. lib. 1. Satyr.
Inguen ne existat, papula, tama, ne boa noxit.
Sic in lege XII. Tab. *Si membrum rupsit*: pro ruperit. Et, *Qui luci furtum faxit, si im aliquis occisit*: pro fecerit, occiderit. Et, *Sacrum qui rapsit clepsitve parricida esto*: pro rapuerit, clepserit. Sic Plaut. Aulul. *Locassim, prohibessis*: Asinaria, *Supplicassis*: Casinâ, *Effexis, peccassit*: Cistell. *Intellexes, seruassit*: Epidico: *Comparassit, expetesso, commonstrasso, orassis*: Corniculariâ, *Scelerassit*: Bacchid. *Excussit, amissis*: Mostellaria, *Enicasso, liberasso, respexis*: Freto, *Faxo.* Menæchmis, *Intrassis*: Milite, *Mulcassitis, optassis, amassis*: Mercatore, *Illexe*: Pseud. *prohibessit, seruassint, curassis*: Phasmate, *Occupassis, faxint*: Pœnulo, *Indicassis*, &c.

NOXITVDO, noxa. Accius armorum iudicio: *Occultè noxitudo oblitteretur Pelopidarum, ac per nos sanctescat genus.* Non.

NV

NVCTVCIA, nauis genus. Gell. lib. 10. cap. 25. *Nauium appellationes hæ sunt: Gauli, corbitæ, caudicæ, longæ, hippagines, cercuri, celoces*, vel, vt Græci dicunt, κέλητες, *lembus, oxiæ, remunculiis, actuariæ*: quas Græci ἱστιοκώπους vel ἐπακτρίδας vo-

fimia, vel geforeta, vel orioles, catta, scapha, pontones, nuctucia, media, phaseli.

Nvgæ Plauto mundus muliebris dicitur, & omnia quibus matronæ vtuntur ornamenta: vnde *nugiuendus*, qui mundum fœminis vendit. Plaut. Aulul. *Vbi nugiuendis res soluta est omnibus, ibi ad postremum cedit miles, as petit.* Glossarium: *Nugigerulus*, ματαιοϐαςάκτης.

Nvgas, pro nugax, x, in s, mutatâ, sic *ninsit*, pro ninxit: *adasint*, pro adaxint. Varro Synephebo: *Quòd si Actæon occupasset, & ipse prius suos canes comedisset, non nugas saltatoribus in theatro fieret.* Prisc. Charis.

Nvgo, nugator. Apul. 5. *Sed vtique præsumis nugo, & corruptor.* Ibid. *Quæ castiget nugonem istum.*

Nvllæ rei, pro nullius. Lucr. lib. 6.

Et potiùs nulla sibi turpis consciu' rei
Voluitur in flammis innoxius, in-que peditur.

Nvllvs, pro non. Terent. Andriâ: *Liberatus sum Daue hodie tua operâ.* D. *At nullus quidem.* Idem Eunucho: *Memini tametsi nullus moneas.* Et Hecyrâ: *Si quæret me vt tum dicas, si non quæret, nullus dixeris.* Plaut. Asinar. *Libanum in tonstrinam iusseram venire, is nullus venit.* Et Bacchid. *Tu nullus adfueris, si non lubet.* Idem Casinâ: *Qui amat, tamen etsi esurit, nullus esurit.* Et Rudente: *Ille qui vocauit nullus venit.* Apul. lib. 8. *An nulli scitis quo loco consederitis?* i. annon scitis?

Nvmella, genus erat vinculi, seu tormenti quo quadrupedes ligabantur, vt vult Festus: vel cui collum pedésque immittebant, vt Nonio placet. Plaut. Asin. *Neruos, catenas, carcerem, numellas, pedicas, boias.*

Mvmerò, nimium citò. Afran. Suspectâ: *Persalsum abs te creditum numerò.* Cæcil. Æthrione: *E! perij! Quid ita? numerò venit: fuge domum.* Næuius Danaë: *Neminem noui qui numerò sciret quod citò est opus.* Accius OEnomao: *Tuam petij gnatam: numerò te expurgasti.* Idem Antigonâ: *Ne istum numerò amittas, subitò oblatum.* Turpil. Demetrio: *Numquam quemquam numerò vidi facere quod facto est opus.* Idem Lindiâ: *Ego interim in turba foras subduxi cum hac me, ne quis numerò videret me currere.* Varro περὶ ἐξαγωγῆς: *Quid puer rogasset, & petasatus capite annuisset, ac discedens, numerò ait venire adolescentem.* Idem de liberis educ. *Vt qui contrà celeriter erant nati Numerios perhibebant: quod, qui citò se quid facturum ostendere volebat, dicebat numerò id fore: quòd etiam in partu precabantur Numeram & quam Deam etiam solent indigitare Pontifices.* Afran. Priuigno: *Numerò inepti pertimuistis cassam terriculam aduersarij.* Fest. Non. Plaut. Casinâ: *Here mi. Quid vis mea ancilla. Nimium sæpius numerò dicis.* Idem Menæch. *Menæchme numerò huc aduenis ad prandium.* Et Mostell. *Augebis ruri numerò genus ferratile.* Pœnulo: *O Apella, ô Zeusis pictor, cur numerò estis mortui hic exemplum vt pingeretis.*

Nvmerositas, multitudo. Sidon. lib. 1. ep. 9. *Itaque dignitatem in Auieno iocunda velocitas, in Basilio sera numerositas deprædicabantur.*

Idem

Idem lib. 3. epist. 3. *Vt occulere cæsorum numerositatem consilio desormiore meditarentur.*

NVMMVS, vocabulum Græcum, quo vsi in Sicilia Dores. Pollux lib. 9. Ο῾ ἢ νῦμμος δοκεῖ μὲν εἶναι ῥωμαῖον τοὔνομα τοῦ νομίσματος, ἔστι ἢ ἑλληνικὸν, τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Δωριέων.

Epicharmus:

Ἀλλ᾽ ὅμως καλοὶ καὶ πῖοι ἄρνες εὑρεθῶσι ἢ

Μοὶ καὶ νύμμοις Idem:

Κὰρυξ εὐθὺς ἰὼν πρίω μοι δέκα νύμμων μόσχον καλὸν.

Aristoteles verò Tarentinam vocem ait esse; de quo idem Pollux: Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ταραντίνων πολιτείᾳ φησὶ καλεῖσθαι νόμισμα παρ᾽ αὐτοῖς νῦμμον: ἐφ᾽ οὗ ἐντετυπῶσθαι Τάραντα, τὸν Ποσειδῶνος δελφῖνι ἐποχούμενον.

NVNCIVS, vox planè est Syracusana. Vt enim ab ἐν, ἐνὸς, ἐγκία: sic à νέος, νυγκιος, Siculi deduxere. Eodem modo: *Lepus patina, catinum, nummus, dos*, à Siculis vocibus λέποεις, πατάνη, seu πατάνια, κάτινος, νῦμμος, δώς, declinata affirmant Pompeius & Varro lib. 4. de L. L.

NVNCVPATIM, nominatim. Sidon. lib. 6. epist. 9. *Singulos, quos nunc pia nuncupatim Non valet versu cohibere Musa.*

NVNDINATIO, mercatus. Sid. lib. 3. epist. 5. *Neque ad hanc nundinationem stimulo cupiditatis adducitur.*

NVNDINO, & NVNDINOR, publicè vendo. Apul. lib. 10. *Si toti iudices sententias suas precio nundinantur* Iulius Firmicus Mathes. lib. 5. *Quaestus & libidinis causa pudorem duobus fratribus nundinauit.*

NVNDINVM, pro nundinæ. Varro γεροντοδιδάσκαλῳ: *Quoties priscus homo ac rusticus Romanus inter nundinum barbam radebat.* Idem lib. 20. rerum diuin. *Decemuiri cum fuissent arbitrati binos nundinum diuisum habuisse.* Lucil. lib. 26. Satyr: *Paucorum atque hoc pacto, si nihil gustas inter nundinum.* Non. Glossæ: *Nundina*, ἀγορὰ ἡ τῶν ἐννέα.

NVPERVS, recens. Plaut. Captiueis: *Quid tu vna nocte postulauisti, & ais Recens captum hominem nuperum & nouitium Te perdocere, vt melius consulerem tibi Quam illi qui cum vna puero aetatem exegerant.*

NVPSIT, de viro dixit Pomponius in Pannuceatis: *Sed meus frater maior, postquam vidit me inde eiectum domo, nupsit posterius dotata vetula varicosa, vafra.* Marcell. Plaut. Casinâ: *Libet etiam nunquid agat scire nouum nuptum.*

NVPTA VERBA, obscœna, quæ virgini dicere non licet. Plaut Dyscolo: *Virgo sum, nondum didici nupta verba dicere.* Fest. τὸ nubere inter ea antiquitùs fuit verba, quæ custos hortorum libentius quàm Virgines vestales vsurparet. Plaut. Pseudolo: *Eho an tu vnquam nupsisti huius patri?* Sic Petronio, *nuptias facere*, τὸ συνουσιάζειν. Et hinc virgini vestali crimen incestus intentatum, quod scripsisset: *Felices nuptæ, moriar nisi nubere dulce est.*

NVSCITIOSI, Ætio Philologo appellantur, qui propter oculorum vitia parum vident. Ælius Stilo vocari ait qui vesperi acutius vident quàm meridie. Hinc *nuscitiosi* Popilio Aurelio cæcitudines no-

ctūrnæ. Luscitiosi aliis vocantur.

NVTRICATVR, nutricat. Varro Testamento, περὶ διαθήκης μετὰ φιλοσοφίας: *Quos Menippæa hæresis nutricata est tutores do, Qui rem Romanam Latiúmque hercíscere voltis.* Non. Cic. de orat. Deorum. lib. 2. *Omniaque sicut membra suas partes nutricatur.* Apul. Apologâ: *Eum paupertas ab incunabulis nutricata est.*

NVTRITVR, pro nutrit. Lucil. Satyr. lib. 30.

Sensu nutritur sanè, caput opprimit iste. Idem.

N Y

NYCTOSTRATEGI, νυκτοστράτηγοι: nocturni magistratus, qui armati noctu vrbem perlustrant, publicæ quietis gratiâ: Venetiis *Signori di note* appellantur: Parisiis *Cheualiers du guet.* Arcadius ff. lib. vlt. tit. 4. L. 18. *Nyctostrategi & pistrinorum curatores personale munus ineunt.*

O

O, Litteram non solùm pro indifferente vocali habuerunt antiqui, sed & pro V, frequenter vsurparunt, quod patet ex antiquo monumento:

Souom mareitom corde dilexit souo.

Et ex his EnnI:

Quei rem Romanam Latiómque augescere voltis.

Quom neque Musarum scopolos quisquam superarat.

Excita quom tremolis anus attulit artubu' lumen.

Quamquam molta manus ad cæli carela templa.

— velusi consol quom mittere signom Volt.

— at Romolu' polcer in alto Quærit Auentino.

Flos delibatus popoli, suadæque medolla.

Sic *quatenos*, pro quotenus scripsit Scipio Africanus: *antiquos, diuos, ouom, volgos, sernos*, & reliqua, quæ nunc u, geminâ scribuntur, Plautus, Terentius, Varro, & ipse etiam Cicero scribit, in quibus viros antiquos inducit differentes de Senectute, & Amicitia; vt ex veteribus libris apparet. Obseruat etiam Quintilianus *Hecoba*, & *notrix*: & antiquæ inscriptiones, *Fueront, vixeront.* Contrà, *fruns, funs, huminem*, & similia, pro frons, fons: de quibus Prisc. lib. 1. Sed & *adulescens*, & *epistula* in multis libris & antiquis inscriptionibus extat: quamquam illud ab *olesco*, quod est, cresco, deducatur; & origine sit Græcum ἐπιστολή: quod ipsum quoque est in *numisma, Brundisium*, quæ Græci scribunt, νόμισμα, βρεντήσιον.

O B

OB, pro ad dixerunt: *obcensi, obiacuisse, obescet, obmouere*, pro adcensi, adiacuisse, aderit, admouere. Ennius lib. 8. annal.

Ob Romam noctu legiones ducere cœpit. Idem lib. 4.

Omnes occisi obcensique in nocte serena.

Attius Helenibus: *Signa ex templo canere, & tela ob mœnia obferre iussit.* Fest. Plaut. Milite: *Nunc demum experior ob oculos mihi caliginem*

nem prius obrigisse. Apul. lib. 6. Metamorph. *Quod passim stirpibus connexum obhærescit.* Ibid. *Ne breuiculo quidem tempore refectos ob iter reducunt.*

OBBA poculi genus quod nunc *vbba* vocatur. Varro epist. ad Marullium: *Vtrùm meridie an vesperi libentius ad obbam accedas, locus, actus aduentus declarabit.* Idem est modus Matulæ, siue περὶ μέθης: *Dolia atque apothecas tricliniares, melicas calenas, obbas & decumanos calices.* Non.

OBBRVTESCO, obstupesco. Afran. *Non possum verbum facere, obbrutui.* Lucr. lib. 4.

Nec refert vtrùm pereat dispersa per auras,
An contracta suis è partibus obbrutescat. Prudent. Hamartig.
Damna aures pater alme meas, & claude meatus
Obbrutescentes capitis.

OBCANO, OBCANVI, pro occino, obsoletè positum. Tacitus lib. 1. *Tum Sentinus obcanere cornua tubásque, & peti aggerem erigi scalas iussit.* Salust. lib. 1. histor. *Iussu Metelli cornicines obcanuere.* Prisc. lib. 10. Glossæ: *obcano,* κατάδω.

OBCENSI, pro accensi. Ennius Annal. lib. 14.

Omnes occisi obcensique in nocte serenâ. Sic Catullus:
——— *qualem Minoidi luctum*
Obtulerat, pro attulerat.

OBEDIBO, pro obediam. Afr. Maritis: *Meo vt obsequar amori, obedibo tibi.* Non.

OBESCET, oberit, vel aderit, *ob* pro ad, posito: vt Lucr. lib. 4.

Denique vbi in medio nobis equus acer obhæsit Flumine, pro adhæsit. Et lib. 5. [*alienis.*
Adlata atque auris aliunde obiecta

OBFRINGI ager dicitur, quum secundò aratur. Varro de R.R. lib. 1. cap. 29. *Rursum, terram cùm primum arant proscindere appellant; cùm iterum, obfringere dicunt, quòd primâ aratione glebæ grandes solent excitari, cùm iteratur, obfringere vocant.* Idem cap. 32. *Cùm prosciderís, obfringi oportet, id est, iterare, vt frangantur glebæ.* Et cap. 33. *Oportet stramenta desecari, & aceruos construi, aratro obfringi.*

OBHERBESCERE, circum herbescere, herbis obduci. Fest.

OBIECTAMENTA, probro obiecta: sicut προφέρειν ὀνείδεα, Homero. Apul. Apolog. *Quæ ego cùm intelligerem non tam crimina iudicis, quàm obiectamenta iurgio prolata, vltro eos ad accusandum crebris flagitationibus prouocaui.*

OBIEXIS, pro obieceris. Plaut. Casinâ: *Præcide os tu illi hodie, age ecquid fit? ne obiexis manum.* Idem Pœnulo: *Nunc mihi cautio est, ne meamet culpa amori meo obiexim moram.*

OBINVNT, obeunt: vt *redinunt, prodinunt*; pro redeunt, prodeunt. Fest.

OBIRE, pro adire. Lucr. lib. 1.

Donec vis obiit quæ res diuerberat ictu. Ibidem:
——— ——— *dum satis acris*
Vis obeat pro texturâ cuiusque reperta. Et lib. 6.
——— *pudor quem tum cogebat obire*
Blandaque lassorum vox mixta voce querela.

OBITVS, pro aduentus, aditus. Attius Antigonâ: *At nisi me fallit in obitum sonitus.* Turp. Epiclero: *Ecquis*

Ecquis est qui interrumpit meum aduentum obitu suo? Non. Apul. lib. 9. *Nec immerito priscæ poeticæ diuinus auctor apud Graios summæ prudentiæ virum monstrare cupiens, multarum ciuitatum obitu, & variorum populorum cognitu, summas adeptum virtutes cecini.*

OBLATRATRIX mulier, odiosè obloquens. Plaut. Milite: *Licuit vxorem dotatam genere summo ducere; sed nolo mihi oblatratricem in ædes intromittere.*

OBLIMARE, depascere. Sidon. lib. 1. epist. 59.

OBLITERARE, obscurare, delere. Accius Agamemnonidis: *Inimicitias Pelopidarum extinctas iam & obliteratas memoria renouare.* Idem Armorum iudicio: *Occultè obliteretur noxitudo Pelopidarum, ac per nos sanctescat genus.* Marcell.

OBLITVS OFFICIVM, pro officij. Plaut. Casinâ: *Chaline non sum oblitus officium meum, præfeci rure recte qui curent.*

OBLVCINASSE, mente aberrasse. Pompeius F. à lucinis inter eos numeratis qui aliquo oculorum vitio laborant. De quibus Plinius lib. 11. cap. 37. *Ab iisdem qui altero lumine orbi nascerentur Coclites vocantur, queis parui vtrinque ocelli Lucini, iniuria nomen habuere.*

OBMANENS, diu permanens. *Ommentãs* dixit Liuius Andr. odysseâ: *In Pylum aduentens, atque ibi ommentans.* Fest.

OBNVBERE CAPVT, operire. Macr. lib. 1. Saturn. cap. 21. *Simulacrum huius Deæ fingitur in monte Libano capite obnupto, specie tristi, faciem manu læuâ intra amictum sustinens: lacrymæ visione conspicientium manare videntur: quæ imago, præterquam quod lugentis est, vt diximus, deæ; terræ quoque hyemalis est, quo tempore obnupta nubibus, sole viduata stupet.*

OBRENDARIVM: vocabatur massa lapidea, qua vascula cineraria, seu orculæ mortuorum abruebantur. Vetus inscriptio Romæ: OLLARVM. N. XII. AB. IMO. IN. SVMMO. CVM. OBRENDARIO.

OBROGARE, legis prioris informandæ causa aliam ferre. Cic. Philipp. lib. 1. *Quid quod obrogatur his legibus Cæsaris qui iubent ei qui de vi, itemque ei qui maiestatis damnatus sit, aqua & igni interdici.* Idem lib. 3. epist. ad Attic. *Quod per legem Claudiam promulgare, abrogare, derogare, obrogare sine fraude sua non liceat.*

OBSALVTARE, obferre se salutandi gratia. Fest.

OBSCÆNVS, infelix, aduersus. Accius Astyanacte:

——— *hunc extispicem*
Regionum fac desistat, ast exercitum
Morari, nec me ab domuitione arceat
Obscæno omine.

Idem OEnomao:

Ciues omnibus faustis augustam adhibeant
Fauentiam, ore obscœna dicta segregent.

Varro de L. L. lib. 6. *Quare quod dixi scæuum, bonum omen est, obscænum verò turpe.* Gell. lib. 13. cap. 14. *Idcirco montem istum excluserunt, quasi auibus obscænis ominosum.* Arn. lib. 1. *Nec aduersus spes bonas mali ominis obscænitate traducor.*

cor. Virg. Æneid. lib. 3. & 12.

Obscana volucres.

quæ, Seruio interprete, sunt aduersa canendo significantes.

Obscævo, scæuam malam iniicio. Plaut. Asinariâ: *Metuo quòd illic obscæuauit mea falsæ fallaciæ.*

Obsecvndanter, obsequenter. Nigid. de diis lib. 1. *Cùm autem id quid sit quærimus, obsecundanter naturæ viuere.* Non.

Obseqvela, obsequium. Afran. Priuigno: *Quàm mihi sit grata ipsius obsequela.* Turpil. Thrasileonte: *Cùm interea nihil quicquam est præmij, neque eras tuæ benignitatis atque obsequelæ.* Salust. histor. lib. 2. *Quo regi per obsequelam orationis graues carique erant.* Plaut. Asina. *Omnes parentes, Libane, liberis suis, Qui mihi auscultabunt facient obsequelam iam.*

Obsidionalis corona, quæ ei dabatur qui obsidione obsessos ab hostibus liberabat. De qua Fulgent. Plant. de ant. Plin. lib. 22. cap. 3. 4. 5. & 6. & lib. 7. cap. 28. Gell. lib. 2. cap. 11. & lib. 5. c. 6. Val. Max. lib. 3. c. 2. Dion. lib. 10. c. 11.

Obsonitavere, sæpè obsonauere. Cato in suasione ne legi Orchiæ derogaretur: *Qui antè per se cenitauere, postea centeni obsonitauere.* Fest.

Obsordvit, obsoleuit. Cæcilius Hypobolimæo, siue Rastrariâ: *Obsorduit iam hæc in me ærumna miseria.* Non.

Obstinare, peruicaciter adfirmare. Cato in Q. Thermum: *Rumorem, famam flocci facit, intercutibus stupris obstinatus, insignibus probris flagitatus.* Plaut. Aululariâ: *Credo ego illum iam inaudiuisse mihi esse thesaurum domi, id inhiat, eâ affinitatem hanc obstinauit gratiâ.*

Obstinet, ostendit. In veteri carmine: *Sed iam de cœlo candens aurora obstinet suum patrem.* Fest.

Obstipvisti, pro obstupuisti. Plaut. Bacchid. *Quid amabo obstipuisti?*

Obstipvs, obliquus, incuruus. Ennius Annali sexto decimo:

Montibus obstipis obstantibus, vnde oritur nox.

Licinius Imbrex: *Resupina obstipum caput culo, si vis ventum facere genicula.* Fest. Plin. lib. 8. cap. 51. *Index sui inualidæ, cruor in radice secta dorso, euulsæ caput obstipum in incessu.* Col. lib. 7. cap. 10. *Febricitantium signa sunt, cum obstipæ sues transuersa capita ferunt.* Cicero in Arato:

Obstipúmque caput, tereti ceruice reflexum.

Obstitvm, violatum, inflexum. Ennius Annali septimo:

Amplius exangere obstito lumine Solis. Fest. Lucr. lib. 4.

Omnia mendosè fieri atque obstita necesse est.

Apul. de Deo Socrat. *Ceu quodam speculo radios Solis obstiti vel aduersi vsurpat.* Ibid. *Tunc regressus mirabili vicissitudine assimulant pro situ & flexu obstito circulorum.*

Obstringillare, obstare. Ennius Satyr. lib. 5.

Restitant, occurrunt, obstant, obstringillant, obagitant.

Varro Manio: *Lex neque innocenti præter simultatem obstringillat, neque nocenti propter amicitiam ignoscit.* Idem de vita pop. Rom. lib. 4. *Curio cùm adfecisset, dicebat amicis vt*

illi renunciaretur, se obstringillaturum ne triumphus decerneretur. Idem lib. 1. de R. R. cap. 2. *Tu inuides tanto scriptori, & obstringillandi causa pglinas reprehendis, cum praeclara quadam, ne laudes pretermittas.*

OBSTRVNDO, auidè in ventrem & fauces condo; vnde *obstrundulentum*, Titinius:

Obstrunde lentes aliquid quod pectam sedens,
Aut hic lataster, aut formaster frigidus. Fest.

Plaut. Curculione: *Atque aliquid prius obstrundamus, pernam, sumen, glandium.* Idem Sticho: *Quin sic stans obstrunsero aliquid strenuè.*

OBVARARE, præuertere, deprauare. Ennius Achille: *Nam consiliis obuarant, quibus tamen concedit hic ordo.* Non.

OBVARICATOR, qui rectum iter impedit. F. Pomp. De quo Horatius:

Rumpat aut serpens iter institutum.

OB VOS SACRO, vos obsecro: vt *sub vos placo*, pro vobis supplico, in formulis deuotionis.

O C

OCCASVS pro occasio. Ennius lib. 2. annal.

Vt datus est occasus, Horatius inclytu' saltu. Idem lib. 5.
Iniicit irritatu', tenet, occasu' iuuat res. Et lib. 8.
Aut occasus vbi tempúsve audere repressit. Fest.

OCCASVS SOL, cùm Sol occidit. In XII. Tab. SOL OCCASVS SVPREMA TEMPESTAS ESTO. Varro lib. 6. de L. L. Lucilius Satyr. lib. 1.

——— *quæ horis sublata duabus*
Omnia sunt, sole occaso, obductóque tenebris.

Prisc. lib. 9. Plaut. Menæch. *Tu facito ante solem occasum venias aduorsum mihi.* Ibidem: *Namque absque te esset, hodie nunquam ad solem occasum viuerem.*

OCCENTARE, conuitium facere. In legibus XII. Tabular. SI. QVIS. CARMEN. OCCENTASIT. QVOD. ALTERI. FLAGITIOM. FAXSIT. CAPITAL. ESTO. Plaut. Curculione: *Quid si adeam ad fores atque occentem?* Idem: *Vellicent, vocent, molesti sint, occentent ostium.* Et Persâ: *At enim illi noctu occentabunt ostium.* Hinc *occentatio*, eiusdem indolis.

OCCEPSO, occepero. Plaut. Aulul. *Ni ego illi puteo si occepso, animam omnem intertraxero.*

OCCIDAMVS Plautum posuisse pro contrà cedamus, author est Fest.

OCCILLARE os, contundere. Plaut. Amphitr. *Næ illi edepol si merito meo referre studeant gratias, aliquem hominem allegent, qui mihi aduenienti os occillet probè.*

OCCISISSIMVS, maximè occisus. Plaut. Casinâ: *Occisissimus sum hominum qui viuunt, loricam induam mihi optimum esse opinor.*

OCCISIT, pro occiderit. In leg. Numæ Pópilij: SEI. HOMINEM. FVLMIN. IOBIS. OCCISIT. EM. SVPRA. GENVA. TOLLITO. Et: HOMO. SI. FOLMINI. OCCISVS. ESIT. EI IVSTA NVLLA FIERI OPORTETO. Item: QVEI. ALITER. FAX

FAXSIT. CVM. PEQVNIA. FAMILIAQVE. SACER. ESTO. SEI. QVIPS. EM. OCCISIT. PARICIDA. NEC. ESTO. In XII. Tabulis: SEI. LOVCEI. FORTOM. FAXSIT. TELO. QVE. SE. PRAIHENDIER. PROHIBESIT. SEI. IM. ALIQVIPS. OCCISIT. IOVRE. CAISOS. ESTOD. Ibidem: QVEI. NOX. FORTOM. FAXSIT. SEI. IM. QVIPS. OCCISIT. IOVRE. CAISOS. ESTOD. In leg. Numæ: SEI. IM. INPRVDENS. SE. DOLO. MALO. OCCISIT. PRO. CAPITE. OCCISEI. ET. NATEIS. EIVS. IN. CONCIONE. ARIETEM. SVBICITO.

OCCVLO, pro occulto. Virg. Georg. lib. 2.

Quod superest, quæcunque premes virgulta per agros,
Sparge fimo pigui, & multâ memor occule terrâ.

Cic. de orat. lib. 2. *Interiuncta argumentorum plerumque occulas, ne quis ea numerare possit.* Ouidius Metam.

——*Deus inductâ latas caligine terras*
Occuluit Idem:
——*quo nati furta iuuencum*
Occuluit Liber. Et:
Annuit Omnipotens, & nubibus aëra cæcis Occuluit.

OCCVRSACVLVM, spectrum occurrens, ἀπάντημα. Apul. Apologiâ: *Omnia noctium occursacula, omnia bustorum formidamina, omnia sepulcrorum terriculamenta.*

OCCVPARE, præuenire. Cic. Tuscul. quæst. lib. 5. *Quod idem melioribus etiam verbis Metrodorus occupauit.* Virg. lib. 12.

——*& venienti Ebeso, plagámque ferenti*
Occupat os flammis.

OCCVPATITIVS AGER, qui desertus ab aliis colitur. P. Longob.

OCIOSITATES, ocia. Sid. lib. 1. epist. 10. *Quos in hanc paginam admitti nostra quàm maximè verecundia vetat, quam suas ociositates trepidanter edentem, meliorum carminum comparatio premit.*

OCITER, citò, vnde ocyus. Apul. lib. 1. de asino aureo: *Ac simul ex promptuario oleum vnctui, & lintea tersui, & cætera hæc eidem vsus, profer ociter.*

OCQVINISCERE, inclinare. Pompon. Prostibulo: *Vt nullum ciuem pedicaui per dolum, nisi ipsus orans vltroque ocquinisceret.* Idem Pistore: *Nisi nunc subitò aliquis occurrat mihi, qui ocquiniscat quò compingam terminum in tutum locum.* Non.

OCRIS, mons confragosus: ὄκρις Græcis. Liuius odyssea:

Celsos ocris, aruaque pertrita, & mare magnum. Ibidem:
Sed qui sunt hi qui ascendunt altum ocrim. Ibidem:
Haut vt quem Chiro docuit in Pelio ocri. Fest.

OCTOBER equus appellabatur, quem in campo Martio quotannis mẽse Octobri immolabant Marti: cuius cauda tanta celeritate perferebatur in regiam, vt ex ea sanguis destillaret in focum, participandæ rei diuinæ causa. F. Pomp. Plutarch. lib. de Romanicis quæst.

equum hunc Idibus Decembribus, non Octobr. immolari solitum scribit.

Ocvlevs, oculatus, ex oculis compositus. Plaut. Aulul. *Quos si Argus seruet qui totus oculeus fuit, quem quondam Ioui Iuno custodē addidit, is nunquam seruet.* Apul. lib. 2. Metamorph. *Vide hominem ferreum & insomnem, certè perspicaciorem ipso Lynceo, vel Argo, & oculeum totum.*

Ocvlicrepida, qui oculi verberibus contusi crepant. Plaut. Trin. *Oculicrepidæ, crurricrepidæ, ferriteri, mastigiæ.*

Ocvlissimvs, carissimus. Plaut. Curculione: *Huic proximum illud ostium oculissimum; Salue, valuistin' ostium oculissimum?* Ibidem: *Salue oculissime homo.*

Ocvlitvs, funditus. Plaut. Cornicularia: *Qui amat ancillam meam Hedylium oculitùs.* Fest.

O D

Odefacit, pro olfacit. Idem.

Odos, odor. Plaut. Curculione: *Sed cùm adhuc naso odos obsequutus es meo, da vicissim meo gutturi gaudium.* Idem Pseudolo: *Is odos demissis pedibus in cœlum volat.* Lucr. lib. 4.

Praterea omnis odos, fumus, vapor, atque aliæ res
Consimiles.

O E

Oe, loco u, vocalis fuit antiquis: *pœnio* pro punio, à quo manet *pœna*; *mœrus, mœnera, pœniceus, œsus*; quæ nunc murus, munera, puniceus, vsus. *Commœtat*, pro commutat, dixit Cato de R. R. Interdum loco i, ponebatur; *loebesum, loebertas*, pro liberum, libertas: maximè in num. plural. Græcâ terminatione, vt *olloe* pro olli, siue illi. In lege Regiâ: Sei parentes pver verberit: ast oloe plorassint. *Pilumnoe poploe*, pro Pilumni populi: scilicet Romani, pilis in bello vti adsueti.

Oesvs, vel oisvs, & oetor, pro vsus & vtor. Cic. lib. 3. de legibus: *At quid erit quod extra magistratus coerator oesus sit.* In xii. Tabul. Tribvnvs qve quos sibei plebes rogasit iovs estod cvm patribvs agvndei, eidem ad plebem qvod oesvs erit fervnto. In lege de ponderibus: Ex ponderibvs pvbliceis. qvibvs hac tempestate popvlvs oetier solet. Martianus de littera I, disputans: *I, inquit, copulatur O, litera, in nomine Iouis, & oinone.* *Oisus* etiam dicitur: ita enim veteres vsum dixere. Sic *œnigena*, pro vnigeniti dixerunt antiqui, vt tradit Festus: vbi tamen *vinogeniti* (tanquam esset οἰνογενῆς) falsò legitur.

O F

Offendices, ligaturæ, seu nodi, quibus apex retinetur. Vide *Apex*.

Offendo, inis, pro offensio. Afran. Vopisco: *Quoque nunc offendo sæpè procul nostra sieh mala.* Non.

Offer

OFFERTISSVMVM, pleniſſimum. Plaut. Aſinariâ:
Maxumas opimitates gaudio offertiſſumas,
Suis heris vnà ille meeum pariet,gnatóque & patri.

OFFERVMENTA, quæ offerebantur. Plaut. Rudente: *Contende ergo vter ſit tergo verior, ni offerumentas habebis plures in tergo tuo, quàm illa nauis longa clauos.*

OFFICINATOR, magiſter officinæ. Apul. lib. 9. *Nam licèt forenſi negotio officinator noſter attentus ferias nobis fecerit, tamen hodiernæ canulæ noſtræ proſpexi.* Vitruu. *Officinatorem* vocat fabrum ſtructorémque parietarium.

OFFICIVM, & GRATIA, de re obſcœnâ dicũtur interdum: ſicut & χαρίζεσθαι apud Græcos: vnde *officioſus*, & *gratioſus*, pro pathico, & qui alterius libidini obſequitur. Seneca controuerſ. 4. in proœmio: *Memini illum, cùm libertinum reum defenderet, cui obiiciebatur, quod patroni concubinus fuiſſet, dixiſſe: impudicitia in ingenuo crimen, in ſeruo neceſsitas, in liberto officium: res in iocos abiit, non facis mihi officium, & multum ille & hic in officiis verſatur.* Aſcon. Pædianus 2. Verr. *Gratia verò quæ poteſt in adoleſcente ſine infamia.*

OFFVCARE, aquam ad ſorbendum in fauces dare. Feſt.

OFFVCIA, fallacia. Plaut. Moſtellariâ: *Neque ceruſſam, neque melinum, neque vllam aliam offuciam.* Idem Capt. *Ita mihi ſtolido ſurſum vorſum os ſubleuere offuciis.*

O L

OLAT, pro oleat. Afran. Fratriis: *Non poteſt quin illa ſtacta longéque & multis olat.*
Pompon. Aſeonibus: *Sanè mea malè olunt manus.* Priſc. lib. 8. Plaut. Moſtell.
Non omnes poſſunt olere vnguenta exotica.

OLEITAS, tempus legendarum oliuarum. Cato cap. 68. *Vbi vindemia & oleitas facta eſt, prala extollito.* Et cap. 144. *Oleam qui legerint omnes iurato ad dominum, aut ad cuſtodem, ſeſe oleam non ſurripuiſſe, neque quemquam ſuo dolo malo ea oleitate, ex fundo L. Manlij.*

OLENTICA, & OLENTICETA, mali odoris loca. Apul. in Apologia: *Lingua mendaciorum & amaritudinum præminiſtra, ſemper in ſtatutinis & olenticetis ſuis iacet.*

OLESCERE, creſcere. Lucr. lib. 2.
——— *ſed plura accedere debent,*
Donec oleſcendi ſummum tetigere cacumen.

OLETVM, ſtercus humanum. Veranius: *Sacerdotula in ſacrario Martiali fecit oletum.* Feſt. Perſius Sat. 1.
——— *veto quiſquam hic faxit oletum.*

OLETVM etiam conſitum oleâ locum appellarunt. Cato de R. R. cap. 1. *Secundo loco hortus irriguus, tertio ſalictum, quarto oletum, quinto pratum.* Et cap. 3. *Si oletum bonum beneque frequens cultúmque erit.*

OLIVETVM, meſſis olei. Cic. 2. in Rullum: *Vtrum hæc lex eſt, an tabula Neratianæ auctoritatis? in qua ſcriptum fuiſſe aiunt, iugera C L. in quibus oliuetum fieri poteſt · iugera CCC.*

C C C. in quibus institui vina possunt.

O L I V I T A S, fructus oleæ. Varro lib. 1. de R. R. cap. 60. *De oliuitate oleas esui optimè condi scribit Cato, orchites, & pausias aridas, vel virides, in muria vel lentisco contusas.* Idem in Gloriâ, περὶ φθόνου: *Denique omnis cum lucerna combusta est in lucubrando, oliuitásque consumpta est.* Colum. lib. 1. c. 1. *Largissimis oliuitatibus, Liberique vindemiis exuberent.*

O L I V I T O R, qui oliuetum colit. Apul. Florid. *Ager frumento piger, aratro irritus, fœcundior olieto, nec vinitori, nec oliuitori scalpitur.* Sidon. lib. 2. epist. 9. *Colles ædibus superiores exercentur vinitori & oliuitori.*

O L O R, odor, ab oleo. Apul. lib. 1. Metam. *At ille olore alioquin spurcissimi humoris percussus, quo me lamia illæ infecerant, vehementer aspernatur.* Ibid. *Apagete*, inquit, *fœtorem extremæ latrinæ, & causas cœpit huius oloris comiter inquirere.*

O L L V S, O L L I C, O L L A, pro ille, illic, illa: quod alterum dicitur in funeribus indictiuis: O L L V S L E T O D A T V S E S T. Alterum in comitiis, cùm recitatur à præcone, O L L A C E N T V R I A. In formula euocandi ad funus populum: L. T I T I V S V I X I T. L. T I T I O E X S E Q V I A S I R E Q V O I C O M M O D V M 'S T, I A M T E M P V S T: O L L V S D O M O E C F E R T V R.

O M

O M I N A S, pro ominaris. Pompon. Cretulâ: *Nil peritura bene eueniat: & tibi benè sit, qui rectè ominas.* Non.

O M N I G E N V M, ex omni genere. Lucr. lib. 2.

E quibus omnigenos gignunt variantque colores. Ibidem:

Cur ea quæ constant ex illis non pariter sunt

Omnigenus perfusa coloribus in genere omni.

Virg. Æneid. lib. 8.

Omnigenumque Deûm monstra, & latrator Anubis.

O M N I M O D I S, quauis ratione. Lucr. lib. 1.

Ignis enim foret omnimodis quodcumque crearet. Idem lib. 2.

Omnimodis expertus eris?

Et lib. 5.

Non tamen omnimodis poterat concordia gigni.

O M N I T V E N S, omnia videns. Val. Flaccus: *(rum*

Hæc tibi fatorum genitor tutela meo-

Omnituens. Lucr. lib. 2.

——— *quibus omnituentes*

Accensi sensus animantem quamque tuentur.

O P

O P A C A R E, opacum reddere, operire. Pacuuius: *Nunc primùm opacat flore lanugo genas.* Hinc *opaca barba*, crassa admodum & promissa, qualem qui alit δασυπώγων, & βαθυγένειος vocatur. Catullus ad Contubernales:

Equati, opaca quem bonum facit barba. Sophocles Trachiniis:

——— ἐκ δὲ δασκίου γενειάδος

κρουνοὶ διερραίνοντο κρηναίου ποτοῦ.

O P E R I B O, pro operiam. Pompon. Præfecto morum: *Pater adest, negato esse hic me, operibo caput.* Non.

O P E R T A R E, sæpè operire. Fest. Lucilius:

——— *fagus quem pinguis opertat.*

OPIMA SPOLIA dixerunt ab Ope Saturni filiâ, à satu cognominati, cultórque agrorum habiti. In lege Numæ Pompili: QVOIVS AVSPICIO OPEIMA SPOLIA CLASSE PROCINCTA CAPIVNTVR IOVI FEDETRIO BOVEM CAIDITO. QVI CE'PIT AERIS DVCENTA DARIER OPORTETO.

OPIMATVS, saginatus, opimus. Sid. lib. 8. epist. 12. *Attrahere te Burdigalam non potestates, non amicitiæ, non opimata viuariis ostrea queant?*

OPIMITAS, ab opimo. Plaut. Captiueis: *Maxumas opimitates opimásque offers mihi.*

OPINABILE. Cic. Acad. lib. 1. *Itaquè hanc omnem artem rerum opinabilem appellabas.* Idem: *Quod totum opinabile est, id gignitur & interit.*

OPINAMENTVM, & OPINATVS, opinio. Lucr. lib. 4.

——— quoniam pars horum maxima fallit

Propter opinatus animi, quos addimus ipsi.

Apul. de Deo Socratis: *Aliquando eorum nonnulla etiam opinamenta habere.*

OPINO, pro opinor. Ennius Eumenidibus: *Tacere opino optumum esse, & pro viribus sapere.* Cæcil. Asoto: *Nihil fore opino inter me atque illum.* Pacuu. Chryse: *Inueni opino esse optimum, Orestes vt hæres sit.* Plaut. Bacchid. *Prænestinum opino esse ita erat gloriosus.*

OPIPARIS, pro opiparus. Apul. 2. Metam. *Opipares, citro & ebore nitentes lecti, aureis vestibus intecti.*

OPITER qui obito patre, & viuente aua natus est. Fest. Placitus in glossis.

OPITVLO, pro opitulor. Liu. in equo Troiano: *Da mihi hasce opes quas peto, quas precor, corrige, opitula.* Non.

OPPERIBOR, opperiar. Plaut. Pseudolo: *Animo bono es, vel sex opperibor menses.* Idem Bacchid. *Atque is dum veniat sedens hic opperibere.*

OPPILARE, occludere, à Græco πιλῦν. Cic. in Anton. 2. *Nisi ille se sub scalas tabernæ iecisset, his oppilatis impetum tuum oppressisset.* Lucr. lib. 6.

Est quoque vti possit magnus congestus arenæ

Fluctibus aduersis oppilare ostia contra.

OPPVVIO, verbero: vnde *oppuuio*. Afran. Vopisco: *Oppuuiis pueri cohercentur.*

OPS, pro opem ferens. Accius de Hercule: *Quorum genitor fertur ops his esse gentibus.* Prisc. lib. 7.

OPS pro opulento: vnde *inops*, & *cops*, quasi coops. Antiquus poëta: *Is cops edit, ego egens exortus sum.* Fest.

OPTIONATVS, vt decurionatus, pontificatus. Cato: *Maiores seorsum atque diuersum pretium parauere bonis atque strenuis, decurionatus, optionatus, hastas donaticas, aliósque honores.* Idem.

OPTVMITAS. Plaut. Asinar. *Maximas optumitates gaudio effertissumas suis heris ille mecum vnà pariet gnatóque & patri.*

OPVLENTARE, ditare. Sid. lib. 3. epist. 1. *Religiosam deuotionem centuplicatis opulentare muneribus.*

OPVLENTITAS, opulentia. Cæcil.

Cæcil. Plocio: *Opulentitate nostra sibi iniuriam faciam.* Plaut. Mil *Quasi qui eius opulentitatem reuereris, & simul formam amanitatis.*

O p v l e s c e r e, ditescere. Furius Poëmatis:

Quo magis in comptis possunt opulescere campis.

O p v s h a n c r e m, Lucr. lib. 2. *Scire licet nil principiis opus esse colores.*

Plaut. Cistellar. *Malum aufer, bonum mihi opus est.* Idem Trucul. *Quid isti suppositum puerum opus pessumæ?*

O p v s h v i v s r e i. Luc. Satyr. lib. 9.

Si nihil ad faciem & solum lupa prostibulúmque,

Nummi opus atque asis.

Non. Marcell.

O R

O r a, initium. Cęcil. Æschrione: *Orā qua me expediam reperire nullam queo.* Fest. Pomp. Item funis nauticus, vnde *oram soluere*, est funem liberare. Quint. in epist. quam suo operi præfigit: *Sed si tantopere efflagitamur, quamu tu affirmas, permittamus vela ventis, & oram soluentibus bene precemur.* Virgilio est *Retinaculum.*

O r a t a piscis, pro aurata: Rustici enim *ores* pro aures, & *orum* dixerunt pro aurum: vnde Sergium quendam prædiuitem, ab auro, quòd duobus annulis prægrandibus vteretur, *Oratam* vocatum meminerunt Cic. de fin. lib. 2. & de orat. lib. 1. ac offic. 3. Varro lib. 3. de R. R. Val. lib. 9. cap. 1 Plin. lib. 9. cap. 54. Macr. Saturn. lib. 3. cap. 15. Oratam piscem Catullus *oricillam* nominat:

Vel anseris medullula, vel imula oricilla.

Eadem ratione *coda, plodo, plostrum*, pro cauda, plaudo, plaustrum: quæ Diomedes lib. 1. annotauit, & in veteribus libris passim occurrunt. *Clodius* apud Ciceronem, quem Claudium aliis dictum Dio historicus notat.

O r b i c v m, sphærium, in orbem ductum. Varro, γνῶθι σεαυτόν: *Vt sidera cæli Diuûm circum terram atque axem quæ voluuntur motu orbico.* Non. *Orbicum* etiam Glossis κυκλερ, idest, mutilum.

O r b i t v d o, orbitas. Accius Amphitruone: *Miseret lacrymarum, luctuum, orbitudinis.* Turpil. Thrasyleonte: *Hoc te oro, vt illius miserescas miseræ orbitudinis.* Pacuu. Dulorestе: *Vel cùm illum videas ṡdicitum orbitudine.* Idem.

O r c æ, vasa vinaria ad similitudinem orcæ marinæ. Varro lib. 1. de R. R. cap. 13. *Sæpè vbi conditum vinum nouum orcæ in Hispania feruore musti ruptæ, neque non & dolia in Italia.* Dolabella de finib. *Cineres aut cacabos inuenies, aut orcas aut ollas fractas.* Caius & Theodosius: *Lagenas & orculas in finibus posuimus.* Vitalis & Arcadius: *Termini lagenares de orculares.*

O r c h e s t r a, locus in scena quo non admittebantur planipedes. Fest. Erant autem Romæ in orchestrâ senatorum sedibus loca adsignata, cuius pulpiti altitudo quinque pedes non superabat, vbi sedentes spectare possent omnium agentium gestus. Videatur Vitruuius lib. 5. cap. 6. & 7. Dicitur ab ὀρχέ

ὀρχέομαι, quod eſt ſalto. Sueton. Iulio Cæſ. c. 39. *Seſſum in XIV. ſcena per orcheſtram tranſiit.* Iuuenal. Satyra 3.

Æquales habitus illic, ſimilémque videbis
Orcheſtram & populum. Idem:
Quaque reportandis poſita eſt orcheſtra cathedris.

Apul. lib. 3. Metam. *Tunc me per proſcenium medium velut victimam publica miniſteria perducunt, & orcheſtra media ſiſtunt.*

ORCHITIS, genus oleæ teſticulorum inſtar, vnde & nomen habet. Varro de R.R. lib. 1. cap. 24. *In agro craſſo & calido oleam conditaneam, radium maiorem ſallentinam, orchitem, poſiam, ſergianam, colminiam, Albicerem.* Et cap. 60. *Oleas eſui optimas condi ſcribit Cato, orchites & pauſias aridas.* Virg. Georg. lib. 2.

Orchites & radij, & amarâ pauſia baccâ.

Plin. lib. 15. cap. 1. *Genera olearum tria dixit Virgilius, orchites, & radios & pauſias.* Et cap. 3. *Pauſia, cui plurimum carnis; mox orchites, cui olei; poſt radij.*

ORDIBOR, pro ordiar. Accius Amphitruone: *Non paruam rem ordibor ne retice obſecro.* Non.

ORDITVS, paſſ. Sidon. lib. 2. epiſt. 9. *Eas bifariam orditas laeticia peritiáque comitabantur.*

ORDIVM, exordium. Plaut. Mil. *Abij enim cupiens iſtius ſummè nuptiarum ordium.* Lucr. lib. 4.

Et quibus e rebus cùm corpore compta rediret,
Quóve modo diſtracta rediret in ordia prima.

OREÆ, frena, quæ equorum inſeruntur ori. Titin. Setinâ:

Etſi tacebit, tamen gaudebit ſibi promitti oreas.

Næu. Hariolo: *Deprando leoni ſi obdas oreas.* Cato: *Equus qui reſpondit, mihi oreas inde, tibi cape flagellum.* Feſt. Auſonius:

Inde floridũ reflexis ver reuiſit oreis.

ORIA, nauicula modica piſcatoria. Platus in Caciſto: *Malo hunc religari ad oriam, vt ſemper piſcetur, tametſi ſit tempeſtas maxima.* Fulg.

ORITVR, p. p. pro oritur, p. c. Lucil. Sat. lib. 3.

Conturbare animam potis eſt quicunque adoritur. Priſc. lib. 10.

Lucr. lib. 3.

Sudores itaque & pallorem exiſtere toto
Corpore, & infringi linguam, vocémque aboriri.

OS

OSCILLARE, contundere. Plaut. Amphitr. *Aliquem hominem allegent qui mihi aduenienti os oſcillet probe.*

OSCINVM, augurium ex auium cantu. In XII. Tabulis: OSCINVM. ATQVE. FOLGORA. PIANTO. Cic. lib. 2. de leg. Aues enim quæ aut ore & cantu, (quales ſunt coruus, cornix, noctua, parra, picus) aut alis & volatu, (vt buteo, ſanqualis, aquila, immiſſulus, vulturius) auſpicium faciunt, *oſcines* appellatæ ſunt. Plin. lib. 10. cap. 19. *Nunc de ſecundo ordine dicamus, qui in duas diuiduntur ſpecies, oſcines & alites. illarum generi cantus oris, his magnitudo differentiam dedit.* Apul. de Deo Socrat. *Vel ſomniis confirmandis, vel*

extis fissiculandis, vel prepetibus gubernandis, vel oscinibus erudiendis. Sid. lib. 2. epist. 3. *Oscines cornos voce triplicatâ puniceam surgentis auroræ faciem salutantes.* Hinc volucribus linguas dedit Pac. in Chryse:

Nam istis, qui linguam auium intelligunt,
Plúsque ex alieno iecore sapiunt, quàm ex suo,
Magis audiendum, quàm auscultandum censeo.

O s c v l a n a pugna; vbi victi vincunt. De qua Sulpitius: *Pyrrhum victorem vicit item imperator noster.* Titin. Setinâ: *Hæc quidem quasi osculana pugna est, non secus, quia hinc qui fugere impulsi spolia colligunt.* Fest.

O s c v l a v i, pro osculatus sum. Titin. Ila rubrâ: *Laudor, quia priuignæ osculâui caput.* Non.

O s c v m, siue obscum, sacrum: vnde leges sacratæ *oscæ* dicuntur, & *oscitus*, sacratus. F. Pomp.

O s s i c v l a t i m, minutatim. Cæcil. Falaciâ: *Ossiculatim Parmenonem de via licet legam.* Marcel.

O s s v m, pro os. Gloss. *ossum*, ὀστοῦν. Pacuu. Chryse: *Ossum inhumatum, æstuosam auram.* Accius annalibus:

Fraxinu' fixa, ferox infensa infunditur ossis. Prisc. lib. 6.

Terent. Eunucho: *Vidén' ossum & cibus quid faciat alienus?* Sic *ossua* pro ossa in tumulo Lesbiæ ab Anchialo posito legimus:

HOSPES STA ET LACRVMA SI QVID HVMANITVS IN TE 'ST:
OSSVA DVM CERNIS CONSITA MAISTA MIHEI.

Et in epitaphio meretricis: CINERES ET OSSVA LAODICEÆ PHILOCAPTAE HEIC SITA SVNT. PERPETVAE MEMORIAE PACTI ET INFAMIAE CAVSA. QVAE INSATIABILI VENERE EXHAVSTA. SVBTER VIVO VIRO MORTVA EST. VIXIT ANN. XXIII. MENS. VIII. D. IV.

O s t e n t v s, pro ostentatus. Pacuu. Medo: *Atque eccum in tempore ostentum senem.* Attius Bacchis: *Penteus prastò irridens nobis, sese vltrò ostentum obtulit.* Terent. Phormione: *Ni mihi esset spes ostenta.*

O s t r e a, fœmin. Varro Satyrâ quę inscribitur ἐπὶ τῷ φακῇ μύρον, περὶ εὐτελείας:

Nec multinummus piscis, ex salo captus
Elops, neque ostrea illa magna captata,
Quiuit palatum suscitare.

Lucil. Satyr. lib. 3.

Ostrea nulla fuit, non purpura, nulla peloris.

Turpil. Demetrio: *In actâ coopertâ algâ inores ostreas.* Afran. Excepto: *Conchas, echinos, ostreas marinas.* Cic. Hortensio: *Solertiáque ea quâ posset vel in tegulis proseminare ostreas. Ostrea* neutro gen. Lucil. Sat. lib. 9.

——— quid ergo si ostrea cerno,
Cognorim fluuium, limum ac canum sapere ipsum.

Varro ἕως πότε, περὶ ὡρῶν:

Non posse ostrea se Romæ prabere & echinos. Non.

O s t r i n a vestis, ab ostro colore, qui est subrubeus. Varro Eumenidi

menidibus: *Aurora ostrinum hic indutus supparum.* Turpil. Veliternâ: *Interea adspexit virginem gestantem in capite riculam, indutam ostrinam.* Idem.

O S V S S V M, pro odi. Caius Gracchus de lege Minutiâ: *Mirum si quid his iniuria fit, semper eos osi sunt.* Plaut. Amphitruone: *Ita ingenium meum est, inimicos semper osa sum intuerier.*

O V

O V A L I S C O R O N A, myrtea, quâ ouantes introibant. Fest. Gell. lib. 5. cap. 6.

O V A N T E S lætantes: quòd cient (vt ait Seruius) litteram O. Virg. Æneid. lib. 4.

Quid tum: sola fugâ nautas comitabor ouantes?

Cic. de oratore lib. 2. *Ascendit ouans in Capitolium M. Aquilius.* Ouidius:

Hunc ego sanguineæ successu cædis ouantem
Eminus ingenti resupinum pondere fudi.

Apul. lib. 11. *Sume iam vultum lætiorem, candido isto tuo habitu congruentem, comitare pompam Deæ Sospitatricis inouanti gradu.*

O V E S D V O S, pro duas. Varro rerum humanarum lib. 3. *Vt etiam putantur qui oues duos dicunt.* Idem: *M. Teremio, quando citatus neque respondit, neque excusatus est, ei ego vnum ouem multam dico.* Gell. lib. 11. cap. 1. Sic Homerus, πολλοὶ δ' ὄϊς, dixit.

O X

O X I M E', pro ocyssimè. Fest.

P A

PA, pro parte; & *po*, pro populo, in Saliari carmine positum est. Fest. Sic *al*, pro allio: *min*, pro minio: *tau*, pro tauro, enunciarunt antiqui. Virgilius in Catalectis:

Thucydides tyrannus Atticæ febris
Tau Gallicum, min ipsum, & al ei illisit,
Ista omnia ista verba miscuit fratri.

Et de iisdem Ausonius in Monosyllab.

Dic quid significent Catalecta Maronis in his al,
Et quod Celtarum posuit non lucidius tau,
Et quod germano mistum malè lethiferum min.

P A B V L A R I, pastum exire: verbum castrense. Plaut. Rudente: *Quotidie ex vrbe huc ad mare prodimus pabulatum.* Colum. lib. 7. cap. 6. *Subinde quia incedit, compesci debet ne procurrat, sed placidè ac scitè pabuletur.*

P A C E S, à pax. Varro de vita pop. Rom. lib. 3. *Animaduertendum primò quibus de causis constituerint paces, secundùm qua fide & iustitia eas coluerint.* Plaut. Rudente: *Qui sunt qui à patrona paces meâ expetisiunt?* Idem Persâ: *Hostibus victis, ciuibus saluis, re placidâ, pacibus perfectis.* Horat. epist. lib. 2.

Hoc paces habuere bona, ventique secundi.

P A C I O, pactio antiquis: nam & pa-

ceo olim dixerunt, & *paciſcor*, quod adhuc in vſu remanſit.

PACISCO, pro paciſcor. Næu. belli Punici lib. 7. *Captiuos plurimos Sicilienſes paciſcit, obſides vt reddant.* Ibidem: *Id quoque paciſcunt Pœni à Siculis, quo Luctatium reconcilient.* Non.

PÆDIDVS, obſoletus, ſordidus: à pædore. Lucil. Sat. lib. 9.

Quòd deformi ſenex, quòd pedibus ac podagroſus.
Quòd mancus, miſer, exilis, quòd ramice magno. Lucan. lib. 2.
——— *longúſque in carcere pædor.*

Gloſſæ: *pedor*, ῥύπος.

POENITVDO, pœnitentia. Accius Teucro:

Quæ deſiderio alumnûm pænitudine,
Squale, ſcapreque, incultâ vaſtitudine.

Sid. lib. 1. epiſt. 7. *Tum demum laborioſus tardâ pænitudine loquacitatis impalluiſſe perhibetur.* Idem lib. 6. epiſt. 9. *Quem nos propter hanc ipſam pænitudinis celeritatem non increpatiuè, ſed conſolatoriè potiùs compellare curauimus.*

PAGVNT, paciſcuntur. In XII. Tabulis: REM. VBEI. PAGVNT. RATVM ESTO: NI. PAGVNT. IN. COMITIO. AVT. FORO. ANTE. MERIDIEM. CAVSAM. CONIICITO. Auctor ad Herenn. lib. 2. Quintil. lib. 1. cap. 6. In lege Talionis: SEI. MEMBRVM. RVPSIT. NI. PAGIT. TALIO. ESTO. Gell. lib. 20. cap. 1.

PALA, pro pali. Varro Flextabulo, περὶ ἐπαρχιῶν: *Non tu vides in vineis, quæ tria pala habent, tripales dici?* Non.

PALANGÆ, fuſtes teretes, qui nauibus trahendis ſubiiciuntur. Varro de vita pop. Rom. lib. 4. *Cùm Pænus in fretu obuiam veniſſet noſtris, & quoſdam cepiſſet, crudeliſſimè pro palangis carinis ſubiecit, quo metu debilitaret noſtros.* Hinc *Palangare*, fuſtibus eiuſmodi tranſuehere. Afran. *Et carinam vnam ſimulaceram quaterni ſimul pelangabant.* Idem.

PALLACA, pellex, à παλλακή. Suet. Veſpaſ. Aug. cap. 21. *Et inde quieti vacabat, accubante aliquâ pallacarum, quas in defunctæ locum Cænidis plurimas conſtituerat.*

PALLIASTRVM, pallium breuiculum & mutilum. Apul. lib. 1. Metam. *Ecce Socratem contubernalem meum conſpicio: humi ſedebat ſciſſili palliaſtro ſemiamictus, penè alius, lurore ac miſera macie deformatus.*

PALMARE, blandiri: palmâ enim item vt palpâ blandimur. Aſinius Pollio lib. 10. epiſt. 33. *Sed ſcribenti ad me eiuſmodi litteras quas leges, & concionibus, videlicet quas Narbone habuiſſe dicitur, ſimiles, palmare neceſſe erat, ſi vellem commeatum, per prouincias eius iter faciens habere.*

PALPARI, blandiri. Lucil. Satyr. lib. 29. *Hic vbi me videt, ſublanditur, palpatur, caput ſcabit, pedes legit.* Plaut. Amphitr. *Obſeruatote quàm blandè mulieri palpabitur: nullus eſt cùm occepit blandior.* Horat. lib. 2. Sat. 1.

Cui malè ſi palpere recalcitrat.

Symm. lib. 1. epiſt. 90. *Non dicam dolo, vtpote ſubpalpandi neſcius.*

PALPO, percutit, blanditur. Plaut. Amphitr. *Facitne vt dixi? timidam palpo percutit.* Idem Pſeud. *Ego iſtoc aliis dare condidici, mihi non potes obtrudere palpum.*

PALVDAMENTVM, Glossis φοι-νικὶς, erat pallium bellicum, cocco purpuráque distinctum & auro, quo induti exierunt ad bellum Imperatores. Salust. histor. lib. 3. *Eodem tempore Lentulus duplici acie locum editum multo sanguine suorum defensus, postquam ex sarcinis paludamenta aspici, & delecta cohortes intelligi cœpere.* Suet. Iulio Cæs. cap. 64. *Nando per ducentos passus euasit ad proximam nauem, elata laua, ne libelli quos tenebat madefierent, paludamentum mordicus trahens, ne spolio potiretur hostis.* Apul. in Apolog. *Quod Imperatoribus paludamentum, quod Pontificibus galerus, quod lituus auguribus.*

PALVDATVS, paludamentum indutus. Tullius ad Cæsarem iuniorem:

Antonius demens ante lucem prodiit paludatus.

Lucil. Satyr. lib. 10.

Pone paludatum stabat rorarius veles.

PANCARPIÆ, coronæ ex vario florum genere factæ. Fest.

PANDA, Θεὰ εἰρήνης exponitur Turnebo lib. 19. Aduers. cap. 9. Belli enim tempore omnia clauduntur, pacis aperiuntur. Spectat huc illud Virg. 1. Æneid.

——— *pateant Carthaginis arces.*

quo verbo innuitur pacis habitus. Sal. in Catil.

Cuncta maria, terraque patebant.

Petron. in Halos.

Iam turba portis libera, ac bello carens.

Vnæ portæ Iani diuersam ab hoc tenuerunt consuetudinem; clausæ pacem indicabant, apertæ bellum: sed aliâ ratione; nam clausis portis furor intus conclusus putabatur. Vide Ioan. Lud. de la Cerda in lib. 1. Æneid. vers. 27. *Pa duntur portæ.*

PANDICVLARI, toto corpore oscitando extendi. Plaut. Menæch. *Vt pandiculans oscitatur! quid nunc faciam mi pater?*

PANDVRIZARE, pandurà canere. Lampr. Heliogabalo: *Pandurizauit, organo modulatus est.*

PANDVS, incuruus. Martialis:

Hic tibi donatur pandâ ruber urceus ansâ.

Virg. lib. 2. Georg.

Lancibus & pandis fumantia reddimus exta.

Sulpicius Seruastus Lupercus iunior:

Perplexi crines, frons improba, tempora pressa

Extantes malâ deficiente genæ.

Simataque iacent pando simiamine nares.

PANE, pro panis. Plaut. Curcul. *Hæc sunt ventri stabilimenta meo, pane & assa bubula, poculum grande, aula magna.*

PANNIBVS, pro pannis. Pompon. Maccis geminis; *Bono animo es video, eripis primitus de pannibus.* Non.

PANNVM, pro pannus. Næu. Tabell. *Qui habet vxorem sine dote, pannum positum in purpura est.* Idem.

PANTICES, ventres ampli. Martial. lib. 6.

Quid cum panticibus laxis & compede grandi?

Plaut. Pseudolo: *Eo vos vestrosque pantices adeò madefacitis, cum ego hic sim siccus.* Virg. in Catalectis: *Et æstuantes nocte soluti pantices, Obesam ad vxorem redis.* In Glossario veteri *Pantices* ἔλκη ἐπὶ τραχήλῳ

τῷ κλειῷ exponuntur.

PANVS, tramæ inuolucrum, cuius dim. *panula*. Lucil. Sat. lib. 9.
——— foris subtemini' panus 'st.
Idem lib. 8.
Pannus ero, modo stet rectus subtemine panus. Prisc. lib. 3.

PANVS, tumor inguinum. Nouius optione: *Qui me miserum miseriorem reddit quàm panus puerum.* Plin. lib. 20. cap. 1. *Et laterum parotidas & panos sanat.*

PAPAVEREM, pro papauer. Varro Admirandis: *Infria seni papauerem.* Plaut. Trinum. & Asinar. *Confit cito, quasi si tu abiicias formicis papauerem.* Idem Pseudolo: *Nihil nisi laterculos, sesanum, papauerémque, triticum & frictas nuces.*

PAPILIO, tentorium. Lampr. Alex. Seuero: *In procinctu atque in expeditionibus apertis papilionibus pranuit.*

PAPPI, carduorum flores. Lucr. lib. 3.
Vestem, nec plumas auium, pappósque volantes.
Plin. lib. 21. cap. 16. *Helxines herbæ lanuginem pappum ait vocari.*

PAPPO, edo. Persius Satyrâ 3.
Et similis regum pueris, pappare minutum
Poscis, & iratus mammæ lallare recusas.
Plaut. Epidico: *Nouo liberto opus est quod pappet.* Idem: *Tum puero dandum quod pappet.* Glossar. *Pappat, μασᾶται.*

PARADÆ, Sid. lib. 8. epist. 11. *Hic superflexo crate paradarum sereni h[illegible] infida vitabis.* Auson. ad Theonem: [*centum* [illegible] *ulter paradas lectícque iu-*

Corporis vt tanti non moueatur opus. Vide Turnebum lib. 22. cap. 10.

PARAPECHY, dicitur vestimentum album, cui ab vtraque parte purpura intexta. Varro lib. 4. de L. L. Hesychius & Pollux: παράπηχυ ἱμάτιον λευκὸν, παρ' ἑκατέρον μέρος ἔχον πορφύραν.

PARARIVM æs, quòd equiti duplex pro binis equis dabatur: paribus enim equis, vt ait Festus, id est, duobus, Romani in præliis vtebantur. Ab eadem mente *pararius* Senecę dicitur προξενητὴς, quòd inter duos stipulantes esset μεσιτεύων.

PARASITVS veteribus dicebatur scortum. Plaut. Trucul. *Lepidè mecastor nuncias: sed dic mihi, ain' parasitum te posse ducere?* Parasiti quoque olim honesta erat appellatio: sic enim eos Solon vocauit, auctore Plutarcho in Crasso, qui in Prytaneo sumptu alebantur publico. Eodem nomine comites Pontificum, ac magistratuum sodales, sacroque addicti ministerio appellabantur: vt tradit Athenæus lib. 6. τὸ τοῦ παρασίτου ὄνομα, inquiens, νῦν μὲν ἄδοξόν ἐστι, παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαίοις εὑρίσκομεν τὸν παράσιτον ἱερόν τι χρῆμα, καὶ τῷ συνθοίνῳ παρόμοιον.

PARATIO, paratus. Afran. Priuigno: *Silentio opus est, nulla inest paratio.*

PARCITER, parcè. Pompon. Verre: *Salbeolo parciter tanquam frater mihi sis, medium abdomen cum diuidam.* Marcell.

PARCVIT, pro pepercit. Næuius Quadrigeminis: *Suo labori nullus parcuit.* Idem.

PARECTATI, iam pubescentes. Lucil.

Lucil. Satyr. lib. 8.

Inde pareclato chlamydes ac barbula prima. Et lib. 20.

Tum ephebum quendam, quem vocant parectaton.

Varro de composit. Satyrar. *Parectatae adsunt, mulierque: mulier Venus caput.* Idem.

PARILIS, par, similis. Symm. lib. 4. epist. 26. *Cum video officiis meis honorem parilem non negari.* Idem lib. 7. epist. 1. *Et deinceps officij parilis in nos esto munificus.*

PARILITAS ἰσότης, similitudo, æqualitas. Apul. lib. 2. Metamorph. *Iamque æmula libidine in amoris parilitatem congermanescenti mecum.* Idem Florid. *Sine regulæ correctione & mensuræ parilitate, & perpendiculi sollertiâ.* Sid. lib. 2. epist. 2. *Quæ consequenti unguentariæ spatij parilitate conquadrat.* Et lib. 3. epist. 1. *Vel expetendis æqualiter, vel cauendis iudicij parilitate certauimus.* Idē lib. 3. ep. 6. *Ut hactenus parentum nobilitate decorabat, ita iam nunc titulorum parilitate fastigat.*

PARIRE, pro parere. Ennius lib. 3. annal.

Oua parire solet genio pennis condecoratum.

Varro lib. 4. Analog. Diom. lib. 1. Prisc. lib. 7. 8. & 10. Pompon. Buccone auctorato: *Si pragnans non es, paribis nunquam.* Non. Manlius:

Deli gemellos creta Titano Deos
Titona pariit casto complexu Iouis.

Varro lib. 6. de L. L.

PARIS, pro par. Atta in Socru: *Ad hanc fortunam accessit ei fortuna paris.* Prisc. lib. 7.

PARRISSVMVS, maximè par, simillimus. Plaut. Curcul. *Eodem hercle vos pono & paro, parissumi estis hibus.*

PARMA, scutum breue. Salust. histor. lib. 4. *Hi locorum perignari, & soliti nectere ex viminibus vasa agrestia, ibi tum, quod inopia scutorum fuerat, ad ea arte se quisque in formam parmæ equestris formabat.* Virg. lib. 8. Æneid.

Ense leuis nudo, parmáque inglorius alba. Gl. Parma, θρακικὸν ὅπλον.

PARNACIDES, & ENCOMBOMATA, genera erant vestium puellarum. Varro de liberis educandis: *Vt puellæ habeant potius in vestitu chlamydas & encombomata ac parnacidas, quam togas.* Non.

PAROCHVS officij genus, quod administrantibus paret. Varro in Sesquiulysse: *Hic enim omnia erat, idem sacerdos, prætor, parochus, denique idem Senatus, idem populi caput.* Horat. lib. 1. Satyra 5.

——— *tum parochi, qui præbent ligna salémque.*

Copiarij hi Latinè dicuntur, teste Porphyrione.

PARONES, naues, ad quarum similitudinem myoparo vocatur, excogitatæ primùm à Pariis, vt refert interpres Aristophanis. Gell. lib. 10. cap. 25. *Pontones, nuciculæ, mediæ, phaseli, parones, myoparones.*

PARRA, auis inauspicata auguribus habita. Plaut. Asinar. *Picus, cornix est ab læua: coruus, parra, à dextra.* Horat. lib. 3. od. 27.

Impios parra recinentis omen
Durat.

Plin. lib. 10. cap. 19. *Auem parram oriente Sirio ipso die non apparere donec occidat.* Parra etiam Glossis

μύεος

μόςνι καὶ διςραʒαλισμός.

Parricida, non tantum qui parentes, sed quemuis hominem occidisset, aliudve quoduis capital commisisset, dicebatur. In lege Numæ: SEI. QVIS. HOMINEM. LIBERVM. SCIENS. MORTI. DVIT. PARRICIDA. ESTO. In XII. Tabulis: SACROM. SACROVE. COMMENDATVM. QVI. RAPSIT. CLEPSIT. VE. PARRICIDA ESTO.

Pars, pro lege. l. hac parte. C. de prox. sacr. scrin. lib. 12. l. nemo. 5. C. de malef. quæ est Constantini. Et sic etiamnum Venetiis vulgo appellatur.

Parsi, pro peperci. Cato oratione ad lites censorias: *Quod vti prohibitum irem, quod in me est labori meo non parsi.* Plaut. Curcul. *Qui homo maturè quæsiuit pecuniam, nisi eam maturè parsit, maturè esurit.* Idem Trinum. *Neu tibi ægritudinem parerem pater parsi sedulo.* Terent. Hecyrâ: *Heu me infelicem, hanccine ego vitam parsi perdere.*

Parta, ἡ τεκὰς, ἀδ@. quæ peperit, puerpera. Colum. lib. 7. *Et parta nutrici consociata minus laborat in educatione fœtus sui.* Hinc exparta, quæ parere iam desiit, effœta.

Parthenii, qui & partheniatæ à Seruio, apud Spartanos vocati sunt ob notam materni pudoris, nati ex promiscuo omnium fœminarum concubitu, concessoque iuuenibus, ne per virorum absentiam ex viduitate cessaret fœcunditas muliebris. Vide Iustinum hist. lib. 3.

Parti, & partvis, pro partus. Pacuu. Atalantâ: *Ubi me grauidam sentio aggrauescere, propinquitate parti.* Varro Andabatis:

Candidum papillâ lacte cum fluit, signum putant
Partuis, quod hic sequatur mulierem è partu liquor.

Parti, pro parte, antiquo flexu. Cic. Arato:

——— *parti miscetur in vnâ.*

Ouid. lib. 1. Metamorph.

——— *partique receptâ*
Liberioris aquæ.

Plaut. Menæch. *Satur nunc loquitur de me & parti meâ:* Lucr. lib. 3.

Vt sensus alios in parti quemque sua scit
Dissimulare. Et lib. 6.
Ille ex pestiferâ parti venit.

Sic *amni.* Virgil. lib. 9. Æneid.

——— *nec dextra cingitur amni.*

Orbi. Lucr. lib. 2.

Cui similis toto terrarũ non sit in orbi.

Fusti. Valer. lib. 6. *Metellus vxorem, quòd vinum bibisset, fusti percussam interemit.* Plaut. Capt. *Nisi mancinatus probè ero, fusti plectito.*

Labi. Lucr. lib. 5.

Nec nouitate cibi, nec labi corporis vlla.

Voci. Lucr. lib. 4.

——— *maioribus esse creatum*
Principiis voci.

Colli. Lucr. lib. 2.

Nam sæpe in colli tondentes pabula læta.

Luci. Plaut. Menæchm. *Herum meum hic in pacato oppido luci diripier in viâ.*

Posti. Ouid. Met. lib. 4.

Raptaque de dextro robusta repagula posti.

Sorti. Lucil. Satyris: *Græcia Sulpitio sorti data Gallia Cottæ.*

Plaut.

Plaut. Casinâ:
Specula in sorti restat.
Sordi. Lucr. lib. 6. *Visceribus cæcis propè iam sordíque sepultis.*
Ciui. Cic. in Verrem 4. *Quod ciuis cum ciui ageret.*
Oui, aui. Varro lib. 7. Analog. *Alij dicunt in singulari hac oui, hac aui, alij oue, aue.*
Furfuri. Plaut. Capt. *Tum pistores scrophi pasci, furfuri qui alunt sues.*

PARTICVLONES, cohæredes, & quasi partem capientes patrimonij. Pomponius in Præcone posteriore: *Age modò, Stugari, particulones producam tibi.*

PARTIO, partus. Afran. Vopisco: *Non dolorum partionis venit in mentem, quos misera pertulisti.* Prisc. lib. 6. Plaut. Trucul. *Horresco misera, mentio quoties fit partionis.* Varro de R. R. lib. 3. cap. 9. *Equeis in parando eligat oportet fœcundas, plerumque rubicunda pluma, nigris pinnis, imparibus digitis, magnis capitibus, cristâ erecta, ampla: hac enim ad partiones sunt aptiores.* Gell. lib. 3. cap. 16. *Hippocrates in eo libro cùm & numerum dierum, quibus conceptum in vtero coagulum confirmatur, & tempus ipsius partionis, nono aut decimo mense definisset.*

PARTITVDO, partus. Plaut. Aulular. *Neque iam quo pacto celem herilis filiæ probrum, propinqua cui partitudo appetit.* Ibidem: *Nam probrum atque partitudo propè adest, vt fiat palàm.*

PARTIVIT, partitus est. Ennius Telamone: *Tandem me in suspicionem sceleris partiuit pater.* Afran. Diuortio: *Cùm testamento patria partisset bona.* Accius Chrysippo:
Æternabilem diuitiam partissent.
Lucil. Sat. lib. 3.
Tu partem laudis caperes, tu gaudia mecum Partisses.
Plaut. Asinariâ: *Hanc quidem quam nactus pradam cum illis partiam.* Idem Milite: *Mea bona meà morte cognatis dicam interpartiant.*

PARVISSVMVS, minimus. Varro παππίᾳ πάππῳ, περὶ ἐγκωμίων:
Ante aures nodo ex subolibus paruoli
Intorti demittuntur sex cincinnoli:
Oculi suppætuli, nigellis pupulis,
Quandam hilaritatem significantes animitus
Quos calliblepharo naturali palpebra
Tincta vallatos mobili septo tenent:
At rictus oris candidi paruissumus
Vt refrenato risu roseo.
Lucr. lib. 1.
——— *paruissuma quaque*
Corpora constabunt ex partibus infinitis. Ibidem:
——— *tamen paruissuma quæ sunt,*
Ex infinitis constabunt partibus æquè.
Et lib. 3.
——— *igitur paruissuma corpora perquam*
Et leuissuma sunt, ita mobilitate feruntur.

PASCEOLVS, ex alutâ sacculus. Cato in Pansam: *Pueri in ludo solent pasceolos furari.* Lucil. Satyr. lib. 13.
Adde Syracusis sola, pasceolúmque & alutam.
Plaut. Rudente: *Præterea centum denaria Philippea in pasceolo seorsum.*

PASCHIENVS, qui & PASSIVVS Iulio Firmico Mathes. lib. 4. & 7. πασχιτιῶν: (vnde Luciano in Alectryone πασχιτιασμὸς) pathicus di-

citur, qui aduersæ Veneris libidini obſcundatur. Seneca lib. 1. declamat. 10. *Nulli non impreſſum aliquid quod effugere non poſſet. Ille paſſieno, primâ eius ſyllaba in Græcum mutatâ, nomen impoſuit.* Xiphilinus: ἅτε καὶ ἰσόῤῥοπον. τῇ φήμῃ εὗρον αὐτὸν ὄντα πασχιτιάσας.

PASCITO linguam, in ſacrificiis dicebatur, pro coherce. Feſt.

PASCVE', lautè, opiparè. Apul. lib. 2. *Abacum paſcuè vinulentum, & quidem naribus iam mihi ariolabar tucetum perquàm ſapidiſſimum.*

PASSALES appellantur, anſeres, gallinæ, oues; quæ paſſim paſcũtur. Lucil. Satyris: *Paſſali pecori, montano hirto atque* [*ſoloci.*

PASSIVE, paſſim. Apul. 11. *Iamque primùm crines uberrimi prolixíque & ſenſim intorti, per diuina colla paſſiuè diſperſi, molliter fluebant.*

PASSIVITAS, & ACTIVITAS, vocabula ſunt cenſus Grammatici. Probus in Catholicis: *Secunda perſona actiuitatis & paſſiuitatis.*

PASSIVVS, paſſim confuſus; vt *paſſiua venus, paſſiua libido*, apud Iulium Firmicum, pro publicâ, communi ac promiſcua, vſurpatur, & *paſſiui amatores* ab eodem dicuntur qui paſſim ac differenter fœminas quaſuis amant. Apul. lib. 6. Metamorph. *Diſcerne ſeminum iſtorum paſſiuam congeriem, ſingulíſque granis ritè diſpoſitis ac ſeiugatis, ante iſtam veſperam, opus expeditum adprobato.*

PASSVM, propriè rugoſum eſt & ſiccum. Plaut. Sticho: *In portum vento ſecundo, velo paſſo peruenit.* Lucil. Satyr. lib. 9. *Rugoſi paſſique ſenes eadem omnia* [*quaerunt.*

Hinc *vua paſſa*, quòd ſit rugis implicita. Plaut. Pœnulo: *Siquidem tu mihi futurus es pro vua paſſa penſilis.*

PATAGIVM dicebatur quod ad ſummam tunicam fœminarum adſui ſolebat: ſicut clauus aureus, qui pretioſis veſtibus virorum immittebatur. Næuius Lycurgo: *Pallis, patagiis, crocotis, malaciis mortualibus.* Apul. lib. 2. *Crines ſenſim ſinuoſo patagio reſidentes paulisper ad finem conglobatos in ſummum verticem nodus aſtrinxerat.* Hinc *patagiarij*, qui talia conficiunt opera. Plaut. Aulular. *Stat fullo phrygio, artifex lanarius; Capones patagiarij, induſiarij.* Idem in Epid. *Intuſiatam, patagiatam, caltulam, aut crocotulam.*

PATALIS BOS, cuius cornua diuerſa latè patent. Plaut. Truculento: *Ego ruri humaxari me mauelim patalem bouem, cúmque eo ita noctem in ſtramentis pernoctare perpetem, quàm tuas centum cœnatas noctes mihi dono dari.* Græci πεταλοῖς & πετηνὶς, eiuſmodi vocarunt boues. Athenæus lib. 9. πεταλίδας ἢ αὐτὰς εἴρηκεν (Ἀχαιὸς ὁ Ἐρετριεὺς ἐν Αἴθωνι σατυρικῷ.) μεταφέρων ἀπὸ τῶν μόσχων: οὗτοι γὰρ πέταλοι λέγονται ἀπὸ τῶν κεράτων, ὅταν αὐτὰ ἐκπέταλα ἔχωσι. Heſychius: Βοῦς πέτηνὸς, ὁ ἔχων ἀναπεπτομένα κέρατα.

PATELLA, vas picatum in ſacrificiis. Feſt. Martialis:
Quamuis lata gerat patella rhombos,
Rhombus latior eſt tamen patellâ.

PATIBVLATVS, patibulo adfixus. Plaut. Moſtell. *Ita te forabunt patibulatum per vias ſtimulis, ſi huc redierit ſenex,*

PATIBVLVM, ſera quâ oſtium claudi

claudítur: dictum, quòd hoc remoto fores pateant. Titin. Fullonibus: *Si quisquam hodie præter hanc Posticum nostrum pepulerit, patibulo ei caput diffringam.*

PATIBULUS, pro patibulum. Lucil. lib. 5. Satyrar. 21. *Ad patibulos deliguntur, circumferuntur, cruci defiguntur.*

PATIBULUS, pro patibulatus, in crucem sublatus. Plaut. Carbonariâ: *Patibulus ferar per vrbem, deinde suffigar cruci.* Apul. lib. 4. *Paulatim Chryseros adrepit, grandique clauo ducis nostri manum repentè nixu fortissimo ad ostij tabulam adfigit, & exitiabili nexu patibulum relinquit.*

PATIO, pro patior. Næu. Proiecto: *Populus patit, tu patias modo.* Diom. lib. 1.

PATOR, hiatus, apertio. Apul. lib. 1. Metam. *Et iugulo eius vulnus dehiscit in profundum patorem, & illa spongiâ repêtè de ea deuoluitur.* Idem lib. 3. *Quod altrinsecùs ædium patore perflabili nudatum ad omnes orientales ceterósque aspectus peruium.* Et lib. 10. *Nunc in obliquam seriem connexi, & in quadratum patorem cuneati.* Idem lib. 11. *Sed aureum cymbium medio sui patore flammulam suscitans largiorem.*

PATRICII dicti sunt ingenui. Cincius. Liu. lib. 10. *An vnquam fando audiistis, patricios primo esse factos, non de cælo dimissos, sed qui patrem ciere possunt*, id est, ingenuos?

PATRII DII dicuntur qui singulis vrbibus adtributi illarum præsides & propugnatores sunt: vt Apollo & Minerua Athenis; Iliensibus & Gnosiis, qui inde illam oriundam ferunt, licet Alalcomenij suam esse dicant: Venus Cypro & Papho: Phœbus Rhodiis: Lemno Vulcanus: Naxus Libero: idémque Apollo Delphis: Tenarus Neptuno: Cyzicenis Pallas, quòd ea vrbs pro dote illi fuerat: Tenediis Tenes Deus: Alabandensibus Alabandus: Cretensibus Diana, quam Britomartem vocant; Thespiensibus & Parianis Cupido: Romanis verò Mars; qui præcipuo honore insignes à suis ciuibus colebantur eximiè. Iuno verò, tametsi Samo Spartæ & Mycenis præfuerit, & Carthagini peculiare ac præcipuum numen habita sit; non minore tamen obseruantiæ cultúsque relligione Romæ colebatur. Neque solùm insignes vrbes ac conspicuæ magnitudinis, sed & oppida penè deformata, & modici vici, ne hostilium vastarentur incursu, patrios Deos feruntur coluisse: siquidem Crustumeni Deluentinum peculiarem habuerunt: Narnienses Viridianum: Asculani Ancariam: Volsinienses Nurciam: Otriculani Valentiam: Sutrini Norcium, &c.

PATRITUM, patrium: vt auitum. Varro Reipub. lib. 20. *Secundùm leges habitasse patritas.* Idem Manio: *Funere familiari commoto, auito ac patrito more precabamur.* Non. Cic. Tuscul. quæst. 1. *Patritam illam & auitam* (vt ait Theophrastus) *Philosophiam.*

PAUCIENS, raro. Titin. Geminâ: *Tu autem in vrbem pauciens venire soles.* Ibidem: *Postquam factus maritus, hanc domum abhorres: tuam etiam vxorem pauciens video.* Cæl. annali sexto: *Consulto non pauciens accersitum.*

PAVIRI, frumenta quæ de vaginâ ægrè exeunt. F. Pomp.

PAVIMENTA POENICA, marmore Numidico strata. Cato in oratione, ne quis consul bis fieret: *Dicere possum quibus villa atque ædes ædificata atque expolita maximo opere, citro atque ebore, atque pauimentis Pœnicis stent.* Idem.

PAVIRE, ferire; à παίειν. Cic. de legibus: *Sed quia, cùm pulli pascuntur, necesse est aliquid cadere, & terram pauire.* Lucr. lib. 2.

——— quàm mollibus vndis
Littoris incurui bibulam pauit æquor arenam.

Hinc *Terripauium*, quod pòst *terripudium*, tandem *tripudium*. Glossarium: *Pauitum*, ἐδαφισμένον: & *Paniclat*, ἐδαφίζει. *Panicula*, quà terra complanatur. Cato cap. 129. *Vbi bene comminuta terra fuerit, cylindro aut paniculâ coæquato.* Colum. lib. 1. cap. 6. *Velut signinum opus paniculis condensatur.* Ibid. *Magna vi pauiculis inculcantur.*

PAVLVLVS, pro paruulus. Ter. Adelph. *Est alius quidā parasitaster paululus.* Liu. lib. 35. *Equi hominésque paulluli.*

PAVPERARE, pauperem facere. Titin. in Priuigno: *Nam quid ego feci te aduorsum aut patrē meum, quem pauperetis ambo vestris sumptibus?* Idem in Varro: *Æquum est me alere, quem pauperaui sumptu meo.* Plaut. Acaristione: *Quem ego pauperaui tanta per dolum pecuniâ:* Idem Milite: *Quæ improba est, pro mercis vitio dominum pretio pauperat.* Idem Pseudolo: *Boni viri me pauperant, improbi alunt.* Horat. lib. 2. Sat. 5.

Eripiet quiuis oculos citiùs mihi, quàm te
Contemptum cassa nuce pauperet.

Iulius Firmicus Mathes. lib. 1. de Luna: *Quando pauperata luminibus, iacturam propria maiestatis agnoscit.* Sidon. lib. 2. epist. 3. *Non vt fluctibus, sed vt piscibus pauperarentur.* Idem lib. 4. epist. 11. *Nam merita sua quibus diuitem conscientiam censu pauperatus locupletauit.* Et lib. 6. epist. 12. *Quæ propter defectionem ciuium pauperatorum irrequietis toleras excubiis.*

PAVPERTATES. Varro de vitâ pop. Rom. cap. 11. *Quid inter hos Ioues intersit, & eos qui ex marmore, ebore, auro, nunc fiunt, potes aduertere, & horum temporum diuitias, & illorum paupertates.*

PAVPERTINVS, pauper. Varro de vitâ pop. Rom. lib. 1. *Vt incitet eo cultu quòd sit paupertina elegantia ac cum castimonia.* Gell. lib. 14. cap. 6. *Librum hunc opulentissimum recipe, nil prorsus ad nostras paupertinas litteras congruentem.* Sidon. lib. 2. epist. 10. *Quin potiùs paupertinus flagitata cantilenæ culmus immurmuret.* Symm. lib. 1. epist. 8. *Sed ego qui sim paupertini ingenij conscius.* Ammian. Marcell. lib. 14. *Turba ima & paupertinæ sortis.* Et idem lib. 26. *Domus paupertinas.* Et Prudentius in Psycho: *arma paupertina.* Apul. lib. 3. *Raptim denique paupertinâ Milonis cenulâ perfunctus curatúsque capitis dolorem cubitum discedo.* Et lib. 4. *Quid oro fili paupertinas pannosásque reculas miserrimæ anus donas vicinis diuitibus?* Sidon. lib. 3. epist. 7. *Et à me officium paupertini sermonis exspectās.* Et lib. 7. epist. 17.

Angulus iste placet, paupertinúsque recessus.

Et

Et casa cui culmo culmina pressa foret.

PAVSA, finis, quies. Accius Epigono: *Sed iam Amphilochum huc vadere cerno, & nobis datur bona pausa loquendi.* Lucil. Satyr. lib. 1.

Hæc vbi dicta dedit pausam facit ore loquendi.

Ennius annali decimo:

——— *quæ denique causa*
Pugnandi fieret, aut duri pausa laboris.

Iun. Philarg. lib. 4. Georg. Ennius:

——— *pausam fecere tremendi.*

Varro lib. 6. de L. L. Idem:

——— *mundus cæli vastus constitit silentio*
Et Neptunus sæuus vndis asperis pausam dedit.

Macrob. lib. 6. cap. 2. Lucr. lib. 1.

——— *neque pausam stare frangori.* Et lib. 2.

Parua fit ardoris violenti pausa parumper.

Plaut. Rudente: *Aliquando osculandi meliùs est vxor pausam fieri.* Persâ: *Iam pol Pægnium da pausam.* Pœnulo: *Ego pausam feci, sic ago.* Sulpitia Poetria, in Eclogâ de edicto Domitiani: *Hæc fabella modò pausam facit, optima posthac Musa velim moneas.*

PAVSARE, quiescere. Plaut. Trinummo: *Pausa, vicisti castigatorem tuum, occlusisti linguam, nihil est quî respondeam.*

PAVXILLATIM, paullatim. Plaut. Epidico: *Egomet post vbi illas audiui loqui cœpi rursum vorsum pauxillatim ad illas accedere.* Et Rudente: *Pauxillatim pollicitabor pro capite argentum, vt sim liber.*

PAVXILLISPER, paullisper. Pl. Trucul. *Plus decem pondo amoris pauxillisper perdidi.*

PAX, pro pactione. Iul. Frontinus de limit. agror. *Ne id sequaris quod aliqua pars posteriori tempore pacis decisionisque causa inter se censuerunt.*

PE

PECCATV, pro peccato. Cic. 2. in Verr. *Nemo ita viuebat vt nulla pars eius summæ turpitudinis esset expers: nemo ita in manifesto peccatu tenebatur, vt cum impudens fuisset in facto; tum impudentior videretur si negaret.* Gell. lib. 13. cap. 19.

Sic *mandatu* pro mandato, in interdicto Senat. Pop. que Rom. contra Iulium Cæsarem, quod reperitur ad Rubiconem Fl. inter Rauennam & Ariminum: vt refertur a P. Crinito, Riuallio, Fabricio. IVSSV MANDATV VE POP. R. COS. IMP. TRIB. MILES. TIRO. COMMILITO. ARMATE. QVISQVIS ES. MANIPVLARIE. CENTVRIO. TVRMARIE. LEGIONARIE. HEIC SISTITO. VEXILLVM SINITO. ARMA DEPONITO, &c. In decreto Duûm virum in Istriâ Tergeste: VII GRATIAS PVBLICE C. V. MANDATV NOSTRO AGAT, &c.

PECORA non solùm quadrupedia, sed quæuis animalia vocabantur. Liuius Andr. Ægystho: *Tum autem lascinum Nereï sinum pecus.* Lucr. lib. 2.

Præterea genus humanum mutaque natantes
Squammigeræ pecudes.

Plaut. Rudente: *Nónne vides me*

referre vuidum rete sine squammoso pecu ? Hæc de piscibus. Maro Georg. lib. 4.

——*pecudum custodia solers.*

de apibus.

P e c o r o s v s, pecore abundans. Sid. lib. 2. epist. 3. *Ager diffusus in silvis, pictus in pratis, pecorosus in pascuis.*

P e c t i n a r e, pectere. Apul. lib. 6. *Iam primum iubam istam probe pectinatam meis virginalibus monilibus adornabo.* Plinio *pectinare* segetem est cratibus dentatis quasi pectinibus herbas perinde ac capillos pectere. *Pectita* etiam *tellus* Columellæ pro pectinata, repurgata, κτενισθεῖσα χθών.

P e c t i n a t i m, κτενοειδῶς. Plinius de Æthiopiæ & Indiæ animalibus: *Apud eosdem nasci Ctesias scribit, quam Manticoram appellat, triplici dentium ordine pectinatim coeuntium.* Quod Aristoteles: κτησίας ἐν ἰνδοῖς τὸ θηρίον ὧ ὄνομα εἶναι μαντιχώραν τοῦτ' ἔχειν ἐπαμφότερα φησὶ τριστοίχους τοὺς ὀδόντας.

P e c t i n a t v m tectum, à similitudine pectinis in duas partes conuexum: vt testudinatum, in quatuor. Fest.

P e c v a, pecora: Accius Astyanacte: *In celsis montibus pecua atque inter colles pascunt Danai Phrygiæ terminis.* Idem Diomede: *Passim quæ pecua balabant agris.* Næu. Gymnastico: *Homines, pecua, belluásque.* Varro lib. 2. de R. R. cap. 2. *Igitur, inquam, & homines & pecua cùm semper fuisse sit necesse.* Plaut. Mercat. *Nec pecua ruri pascere, nec pueros educere.* Idem Trucul. *Pecua ad hanc con[illegible] in [illegible]rmen[illegible]go obligata dejero.* Apul. lib. 6. *In serpentes, in ignes, in feras, in aues, & gregalia pecua.* Idem Florid. *De cælo improuisa simul campis pecua.*

P e c v a s c e r e, pascere. Vetus inscriptio: *Pecuascere Genuales, veturiósque liceat.*

P e c v d a, pecora. Sisenna histor. lib. 4. *Iumenta & pecuda locis trepidare compluribus.* Næu. Lycurgo: *Sine ferro pecuda manibus vt ad mortem meant.* Accius Medea: *Vagant, pauore pecuda in campis deserunt.* Cic. de republ. lib. 4. *Cùm adhibent in pecuda pastores.* Non.

P e c v i n v s, belluinus. Apul. 8. *Flagro pecuinis ossibus cathenato.* Idem Apolog. *Non modò humanis animis, verùm etiam pecuinis.*

P e c v l i a r e, pecude spoliate: item peculio donare. Plaut. Persá: *Scelus tu pueri es, atque ob istam rem ego aliquid te peculiabo.*

P e c v l i a r i s ἰδιόκτητος Gl. peculio comparatus. Est autem peculium, κτῆσις τοῦ ἐν ἀλλοτρίᾳ ἐξουσίᾳ ὄντος: τοῦτ' ἐστὶν υἱοῦ ἢ δούλου. Glossarium. Plaut. Asinar. *Etiam opilio qui pascit mater alienas oues, aliquam habet peculiarem, qua spem soletur suam.* Idem Aulularia: *Condignè me etiam intus meus gallus gallinaceus, qui anui erat peculiaris, perdidit penissumè.*

P e c v l i o s v s, instructus peculio, diues. Plaut. Rud. *Peculiosum eum esse decet seruum & probum, quem hero præsente prætereat oratio.* Etiam peculioli & peculiati dicuntur, quos Lampridius *vasatos* appellat, ij qui grandiore instructi sunt veretro: hoc enim peculium. Virg. in Priapeiis:

Fulcre pensilibus peculiati.

Petr. Arbiter: *Prolatéque peculio stuprum*

prum rogare cœpit. Plaut. Pseudolo: *Meo peculio empta: nempe quod femina summa sustinent.*

P E C V V M, à pecus Cato in oratione pro Rhodiensibus: *Si quis maiorem pecuum numerum habere voluerit, tantum damnas esto.* Gell. lib. 7. cap. 3.

P E D A, æ, vestigium humanum appellarunt veteres. Vnde

P E D A T V S, per pedem accessus. Cato Originum lib. 1. *Igitur tertio pedatu bellum nobis fecere.* Idem in dissuasione de fœneratione: *Tertio autem pedatu item ex fœnore discordia excrescebat.* Idem: *In his duobus bellis primo pedatu stipendio agríque parte mulctati: secundo oppidum vi captum.* Non. Charis. lib. 2. Plaut. Cistellariâ: *Et equidem nisi pedatu tertio omnes afflixero, nisi tu illam remittis ad me. Pedatus* quoque dicitur pedibus valens. Sueton. in Othone: *Fuisse enim traditur, & modicæ staturæ, & malè pedatus.*

P E D A M E N, quodlibet est fulcimen cui adhæret vitis: Græcis χάραξ: quare pedamento fultæ vitæ charatatæ dicuntur. Vt autem pedamen quodlibet fulcrum: sic quod ex iunipero, oleâ vel cupressu fieri plerumque solebat, *ridicam*; quod verò è palis & perticâ, *statumen*: ex arundinibus autem quod fiebat *arundinetum* vocabant. Natiuum verò eius generis, vbi ex arboribus in arbores traductis vinea fit: quos traduces quidam *rumpos* appellant. Varro de R. R. lib. 1. cap. 8.

P E D A T V R A, ποδισμός. Spacium certo pedum numero finitum. Iul. Frontinus de limit. *Limitatio pedatura est à pedibus ∞ CCCC. & supra vsque in pedes I I D.* Idem: *Pro modo iugerationis pedaturæ numerus est assignatus.* Vitalis & Arcadius: *Huius pedatura extenditur a pedibus C. & CC L. vsque in I I C C C C.* Innocentius: *Et ipsa pedatura pergens per limitem orientalem.*

P E D E M S T R V E R E, fugere. Lex XII. Tab. S E I. C A L V I T V R. P E D E M. V E. S T R V I T. M A N V M. E N D O. I A C I T O. I N. I O V S. D V C I T O. Glossæ: *Pedem struit, φεύγει.*

P E D E S T R I A auspicia, desumpta à quadrupedibus, lupo, equo, vulpe, &c. Fest.

P E D I C I N V S, & pediolus, paruus pes. Afran. in Exceptor. *Atque adeò nolo sine pediolo esse.* Cato de R. R. cap. 18. *Ibi foramen pedicinis duobus facito; ibique arbores pedicino in lapides statuito.*

P E D I S, pediculus: vnde *pedicosus*, pediculosus. Lucil. Satyris: *Vbi me videt, caput scabit, pedes legit.* Liu. in Gladiolo: *Pulicésne an cimices an pedes responde mihi.* Plaut. Vidulariâ: *Vbi quamque pedem videbat suffurabatur omnes.* Idem Curculione: *Item genus est lenonum inter homines quidē, meo iudicio, vt muscæ, cilices, cimices, pedésque, pulicésque.* Varro de R. R. lib. 3. cap. 9. *Dato cibo cùm perpurgarunt caput ne quos habeant pedes, rursus eas includunt.*

P E G I, pro oppegi, à pango. Pacuu. Medo: *Tonsillam pedi sano in littore.* Prisc. lib. 10. Plaut. Curcul. *Vt quæque illi occasio est surripere si ad me, vbi sauium oppegit, fugit.*

P E G M A antiqui machinam è ligno appellarunt, raris compactam tabulis & sublicibus, quæ modò cresceret occultè, modò sponte subsideret: à Gr. πήγνυμι, quod est

est compingo. Apul. lib.4. consixilem machinam appellat. Martialis:

Hæc fuerat nuper nebulâ tibi pegma perunctum. Idem:

Et crescunt mediâ pegmata celsa viâ.

Plinius: *Caius princeps in circum pegma duxit, in quo fuere argenti pondo C X X I V.* Seneca epist. 91. *His licet annumeres machinatores, qui pegmata ex se surgentia excogitant.* Vopisc. in Carino: *Pegma præterea cuius flammâ scena conflagrauit.* Iuuenalis:

——— pugnas Cilicis laudauit & ictus,
Et pegma, & pueros inde ad velaria raptos. Claudianus:

Mobile ponderibus descendit pegma reductis. Prudentius:

Tabulis supernè strata texunt pulpita
Rimosa, rari pegmatis compagibus.

PEGMARES, qui pegmatibus impositi pugnabant. Sueton. in Caligulâ cap. 26. *Gladiatorio munere reductis interdum flagrantissimo sole velis, emitti quemque vetabat, remotòque ordinario apparatu rapidis feris vilissimos senioque confectos, gladiatoribus quoque pegmares patresfamiliarum notos, sed insignes debilitate aliqua corporis subiiciebat.*

PELLACIA, fallacia pelliciendo adhibita. Lucr. lib. 2.

Subdola quum ridet placidi pellacia ponti. Et lib. 5.

Nec poterat quemquam placidi pellacia ponti
Subdola pellicere in fraudem ridentibus vndis.

Virg. Georg. lib. 4.

Verum vbi nulla viam reperit pallacia.

Prudent. Hamartig.

Sentio quam contra moueat pallacia litem.

Arnob. lib.4. *Cupiditatum pellaciam.*

PELLARE, antiquis blandiùs sollicitare, vnde nostro vsui cesserunt, *appellare, interpellare, compellare.* Vnde & Vlp. ff. de iniur. l. item apud Labeonem, ait: *Siquis virgines appellasset*, id est, qui earum pudicitiam blanditiis attentasset.

PELLAX, subdolus, fallax. Virg. lib. 7. Æneid.

—— Inuidia postquam pellacis Vlyss.

PELLEM antiqui lectum dixerunt, quòd fuerint dormire soliti in pellibus. Lucil. in Satyris:

——— lectum
Perminxi, imposuique pudendam pellibu' labem.

Horat. lib. 1. Satyrâ 6.

——— quoniam in propriâ non pelle quiessem.

Plaut. de anu dormiente: *Anus hæc in pellis periculum protenditur.* Porphyr. Val. Maximus Catonem hædinis pellibus pro stragulo vsum ait, tanquam nihil mutasset à priscâ frugalitate. Hinc *dormio* nostrum, ἀπὸ τῶν δερμάτων: nam *dormio* veteres dicebant.

PELLICATOR, qui pellicit in fraudem: *pellicatio*, in fraudem inductio. Fest.

PELLICVIT, pro pellexit. Liu. Andronicus in Laodamiâ: *Aut nūc quæpiam alia te illo Asiatico ornatu affluens, aut Sardiniano ac Lydio fulgens decore & gloriâ pellicuit.* Varro lib. 3. belli Sequanici:

Deinde vbi pellicuit dulceis leuis vnda sapores.

Piso histor. lib. 1.

Cuius vnius præmio, multorum allicuit

cuit animos. Prisc. lib. 10.

PELLITVS, gallerus qui fiebat ex pelle. Fest. *Pellitos patres* Propertius lib. 4. & *pellitas oues* Horat. lib. 2. carm. oda 6. dixerunt, pro pellibus contectas.

PELLVVIÆ, quibus pedes lauantur; sicut malluuiæ quibus manus: *Pollubra* vulgò vocantur.

PELTA, scutum Amazonicum formam habens lunæ corniculatæ. Suet. in Caligulâ cap. 25. *Ut sæpè chlamyde peltaque & galea comatam, & iuxta adequitantem militibus ostenderit, amicis etiam nudum.* Virg. Æneid. lib. 1.

Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis.

PEMINOSVS, mali odoris. Varro de R.R. lib. 1. cap. 51. *Maximè si est argilla, ne situ peminosa in rimis eius grana oblitescant, & recipiant aquam, & ostia aperiant muribus ac formicis.*

PENATE, pro penatibus. Liu. lib. 28. *Quoniam fors eos sub eodem tecto esse, in eodémque penate voluisset.*

PENATORES, qui penus gestant. Cato oratione aduersùs M. Acilium 4. *Postquam nauitas ex nauibus eduxi, non ex militibus atque nautis piscatores, penatores ficedularum dedi.*

PENDVLA VENVS, vocatur Apuleio quæ fit à fœminâ superstante: de quo concubitu Ouidius:

Parua vehatur equo, quòd erat longissima, nunquam
Thebais Hectoreo nupta resedit (equo.

Apul. lib. 2. Metam. *Hæc dicens, inscenso grabatulo super me sensim residens, ac crebra subsiliens, lubricisque gestibus mobilem spinam quatiens, pendula Veneris fructu me satiauit, vsque dum lassis animis & marcidis artubus defatigati simul ambo corruimus.* Motus exigebant in re venerea & agitationem, vt illæ meritò damnarentur, quæ immobiles iacebant. Habet enim nescio quid mobilitas illa incentiuum, efficitque viris Venerem concinniorem: ex quo illud Martialis:

Nec motu dignaris opus, nec voce iuuare.

Contrà Sappho Ouidiana:

Crebraque mobilitas aptaque verba ioco.

Lucretius motum illum in concubitu efficere ait Venerem concinniorem, qui tamen ne fœminæ concipiant, sit causâ: sic enim refert lib. 4.

Idque suâ causâ consuerunt scorta moueri,
Ne complerentur crebrò grauidæque iacerent,
Et simul ipsa viris Venus vt concinnior esset.

PENEM antiqui *codam* appellarunt. Næuius Tudiculariâ:

Theodotum compella qui aris compitalibus
Sedens in sellâ circum tecta tegetibus
Lares ludētes peni tinxit bubulo. Fest.

PENICVLAMENTVM, pars vestis. Ennius lib. 11. annal. *Pendent peniculamenta vnumquemque ad pedem.* Cæcil. Fœneratore: *Volat sanguis, simul peniculamen auolat, & pallio datur.* Lucil. Sat. lib. 19.

Peniculamentum verò reprehendere noli.

PENICVLI, serui qui peniculo mensam abstergebant, de quibus Horatius lib. 2. Sat. 8.

——— *puer altè cinctus acernam*
Gausape purpureo mensam praetersit. Plaut. Menaechm. *Iuuentus fecit nomen Peniculo mihi ; ideo quia mensam quando edo detergeo.* Erat autem *peniculus* spongia longa, ad similitudinem caudae. Martialis:

Hac tibi sorte datur tergendis spongia mensis
Utilis, expresso cùm leuis imbre tumet.

Plin. Menaech. *Quis est iste peniculus? quî exterguntur baxeae?* Terent. Eunucho: *Peniculóne pugnare, qui istum huc portas, cogitas?*

PENISSVME', planissimè. Plaut. Aulul. *Condignè etiam me intus meus gallus gallinaceus qui anui erat peculiaris perdidit penissumè.* Idem Mostell. *Ita mea consilia perturbat penissumè.* Apul. in Apologiâ: *Nam quod penissumè oblitus sum, nuperrimè cùm Pudentilla testamentum faceret.* Et lib. 8. de Asino aureo: *Manum cuiusdam foetore sordentem, qui gingiuas meas identidem putidis scalpebat digitis, mordicus abreptam penissumè contriui.*

PENITISSVMVS, intimus. Plaut. Cistell. *In latebras abscondas pectore penitissumo.* Idē Persâ: *Adduxit simul forma expetenda liberalem mulierem, furtiuam aduectam ex Arabiâ penitissuma.* Ibidem: *Ne quis verò ex Barbaria penitissima persequatur.* Sid. lib. 4. epist. 9. *Et actiones eius cotidianas penitissimè inspexi.*

PENITRABAT EOS, pro, veniebat iis in mentem. Lucr. lib. 5.

Tum penitrabat eos posse hac liquefacta colore
Quamlibet in formam & faciem deducere rerum.

PENORA, à penus, penoris: res necessariae ad victum. ὅσα εἰς πόσιν καὶ βρῶσιν συναγείζεται. Glossae.

PENSIVS, impensiùs, diligentiùs. Symmach. lib. 2. epist. 34. *Nibil hac aetate tractandum pensius domesticis rebus.* Et lib. 3. epist. 74. *Quae si quis trutinet pensiore iudicio, nesciat vtrùm in te bona fortitudinis magis, an mentis excellant.*

PENTATHLVS, qui disco, cursu, saltatione, luctatione, iaculatione, certat. Plin. lib. 34. cap. 8. *Hic fecit Delphicos pentathlos.*

PENVLA, φαινόλης, quidquid tegit. Varro in Manio: *Cùm corrigias disruptas tenet, penulâ reliquum pedem scortea pertegere.* Lucil. Sat. lib. 15.

Penula, si quaeris, canteriu', seruu', segestre,
Utilior mihi quàm sapiens.

PENVLARIVM, theca penulae. Nou. in Fullonico: *Non multo pòst zonulam accepit, abscidit, consequitur penularium, psilotrum petit.* Non.

PENVLATVS, penulâ tectus. Sid. lib. 8. epist. 6. *Mixtúsque turma censualium penulatorum Consuli proximè proximus eram.*

PENVM, penus. Afran. Homine: *Vos quibus cordi est, intra tunicam manus laeua, dextra sit in penum herile.* Terent. Eunucho: *Cum in cellulam ad te patris penum omne congerebam clanculum.*

PEPOSCI, pro poposci. Valer. Antias lib. 45. annal. *Denique Licinius Tribunus plebis perduellionem ei diem dixit, & comitiis diem à Q. Martio praetore peposcit.* Gell. lib. 7. cap. 9. Sic &

PEPVGI, pro pupugi. Accius Aedilitiâ: *Sed si pepugero metuit.* Gell.

Gell. ibid.

PERACESSIT, acerbum reddit. Plaut. Bacchid. *Hoc, hoc est quod peracessit, hoc est demum quo percrucior.*

PERANNARE, in annos viuere multos. Suet. Vespas. Aug. cap. 5. *Quercus antiqua per tres Vespasiæ partus, singulos repente ramos è frutice dedit: haud dubia signa futuri cuiusque fati, primum exilem & citò arefactum, ideóque puella non perannauit.* Sidon. lib. 1. epist. 11. *Dignum poema quod apicibus perennandum auratis iustè tabula Rostralis acciperet, aut etiam Capitolina.* Et lib. 4. epist. 1. *A nobis in æuum, si quid est vitæ relliquum, perennabuntur.*

PERBITERE, perire. Pacuu. Periboeâ: *Nam me perbitere & illis opitularier, quouis exitio cupio, dum presim modo.* Titin. Fulloniâ: *Iampridem egressa vt perbiteres.* Liu. Tereo: *Ego puerum interea ancillæ subdam lactantem meæ, Ne fame perbitet.* Ennius Hecubâ: *Nunquam scripsistis, qui parentem aut hospitem, quo is cruciatu perbiteret.* Plaut. Pseud. *Eum cras cruciatu maximo perbitere.* Et Rudente: *Vtinam cùm in ædes me adduxisti tuas, malo cruciatu perbiteres in Siciliâ.*

PERCELLERE, euertere, percutere. Varro Parmenone: *Alius teneram abietem solus percellit.* Plaut. Epid. *Perij penè, plaustrum perculi.* Idem Trin. *Si animus hominem perculit, actum est, animo seruibit, non sibi: si ipse animum perculit, dum viuit victor victorum cluit.*

PERCITVM, perculsum. Plaut. Amphitr. *Delirat uxor, atra bile percita est.* Lucr. lib. 2.

Multa videmus enim, plagis vbi percita cæcis,
Commutare viam.

PERCONTAT, pro percōtatur. (dicitur à conto, quo altitudinem maris nautæ explorant.) Næu. bello Punico 2. *Blandè & doctè percontat em, quo pacto Troiam vrbem liquerit.* Idem Maleuolis: *Si percontassem, malum hoc me præterisset.* Non.

PERDEO, pro pereo. Plaut. Pœn. *Ac ego hoc metuo Milphio, dum hero insidias parem, ne à te perdeam.*

PERDIVS, per diem vigilans. Seneca: *Perdius id pernóxque agebat.* Gell. lib. 2. cap. 1. *Stare Socrates solitus dicitur pertinaci statu perdius atque pernox, à summo lucis ortu ad solem alterum orientem.*

PERDOLITVM EST, valdè doluit. Q. Claudius annali 1. *Id subitò perdolitum est cuidam T. Manlio, summo genere nato, tanquam flagitium ciuitati accidere, è tanto exercitu neminem prodire.* Gell. lib. 9. cap. 13.

PERDVIS, perdideris. Plaut. Amphitr. *Caue ne tu te vsu perduis.* Ibidem: *Nisi formam Dij hodie meam perduint, faxo vt bubulis coriis onustus sis Saturni hostia.* Ibidem: *Ædes, vxorem, familiam, cum forma vnà perduam.* Et Pœnulo: *Diespiter vos perduit.*

PEREDIA, & PERBIBESIA, fictæ voces, pro cupiditate edendi ac bibendi. Plaut. Curculione: *Persas, Paphlagonas, Sinopeas, Arabas, Caros, Cretanos, Syros, Rhodiam atque Lyciam, Perediam & Perbibesiam, Centauromachiam, Vnomammiam subegit solus intra viginti dies.*

PEREGRINA SACRA, ab aliis vrbibus religionis caussâ inuecta: de quibus Festus, Verrius; Plin. lib. 18. cap. 2. Macr. Saturn. lib. 3.

PEREMERE, prohibere, vitiare. Cato de re militari: *Cùm magistratus nihil audet imperare, ne quid consul auspicij peremat.* Fest.

PERENNISERVVS, perpetuus seruus. Plaut. Persâ: *Perenniserue, lurco, edax, fugax, furax, cedò sis mihi argentum, da mihi argentum impudens.*

PERFACVL, facillimè. Lucil. Sat. lib. 6.

——— peccare impune rati sunt
Posse, & nobilitate facul propellere iniquos.

PERFICA, perficiens. Lucret. lib. 2.

Denique ad extremum crescendi perfica finem
Omnia perduxit rerum natura creatrix.

PERFINES, perstringas. Fest.

PERFVGA, qui liber aut seruus ad hostes perfugit, sui voluntate, vt ait Ælius Gallus: differt à *transfugâ* (iuxta Frontonem) quòd hic venit vt iuuet: perfuga vt iuuetur. Cæsar lib. 7. *Admiratus quærit ex perfugis causam.* Cic. offic. 3. *Perfuga ab eo venit in castra Fabricij.*

PERGRÆCARI, epulis & potationibus indulgere. Titinius: *Hominem improbum! nunc ruri pergræcatur.* Plaut. Bacchid. *Vt persuadeas meo gnato, vt pergræcetur tecũ.* Idem Mostell. *Dies noctésque bibite, pergræcamini, Amicas emite, liberate.* Ibid. *Quomodo cœpistis, bibite, pergræcamini, este, effercite vos, saginam cadite.* Et Pœnulo: *Liberum vt commonstraremus tibi locum & voluptarium, vbi ames, potes, pergræcere.* Trucul. *Atque vt cùm solo pergræcetur milite.*

PERICVLATVS SVM, pro periclitatus, ait Cato in ea oratione, quam scripsit ad lites Censorias. Fest.

PERIMIT, pro adimit, tollit. Cic. pro Plancio: *Si mihi vis aliqua reditum peremisset.*

PERIRE, valde amare. Plaut. Trucul. arg. *Tres vnam pereunt adolescentes mulierem, Rure vnus, alter vrbe, peregrè tertius.*

PERISTYLA, intercolumnia. Varro ταφῆ μενίππῳ: *Nónne vides in magnis peristylis qui cryptas non habent, sabulum iacere à pariete, vbi ambulare possint?* Idem de R.R. lib. 3. cap. 5. *Igitur testudo vt peristylum tectum tegulis aut rete, sit magna.* Ibidem: *Brundisij hospes noster primus in peristylo habuit exhedrâ conclusas aues.* Suet. Octauio Aug. cap. 82. *Sæpè in peristylio saliente te aqua atque etiam ventilante aliquo cubabat.*

PERITARE, perire. Plaut. Capt. *Qui per virtutem peritat, non pol interit.* Lucr. lib. 3.

Ex illâ quæ tum peritat partita per artus.

PERLECEBRÆ, illecebræ. Plaut. Asinariâ: *Perlecebræ, pernicies, adolescentum exitium: nam mare haut mare est, vos mare acerrumum.* Et Bacchid. *Eccas tandem probri perlecebras & persuastrices.*

PERMANANTER, præcipitanter. Lucr. lib. 6.

Atque adeò permananter vis prævalet eius.

PERMANASCO, permano, peruenio.

nio. Pl. Trin. *Id solum solus per amicitiam & fidem Flens obsecrauit suo ne gnato crederem, Nec cuiquam vnde id ad eum posset permanascere.*

PERMISSVS ARIES, multis annis non tonsus. F. Pomp.

PERNICII, pro perniciei. Cic. pro Roscio: *Quorum nihil pernicij causa diuino consilio & vi ipsa ac magnitudine rerum factum putem.* Sisenna histor. lib. 6. *Romanos inferenda pernicij causa venisse.* Gell. lib. 9. cap. 14.

PERNICITAS, celeritas. Cic. Tuscul. quæst. lib. 5. *Præstans valetudine, forma, viribus, acerrimísque sensibus, adde etiam si lubet pernicitatem.* Liuius: *Pernicitas pedum inerat, qua cognomen etiam dedit.* Plin. lib. 7. cap. 2. *Alibi homines cauda villosa nasci, pernicitatis eximiæ.*

PERNICITER, velociter. Plaut. Amphitr. *Alterâ eos manu apprehendis perniciter.* Apul. lib. 6. *Separatímque distinctis distributísque generibus è conspectu perniciter abeunt.*

PERNIX, celer. Lucil. Sat. lib. 8.

Quòd gracila est, pernix pedibus, quòd pectore puro,
Quòd puero similis neque vti Pyrgentica scorta.

Idem lib. 27. *Fuimus pernices, æternum sperantes id nobis fore.* Non. Virg. Georg. lib. 3.

Talis & ipse iubam ceruice effudit equina
Coniugis aduentu pernix Saturnus.

Idem Æneidos lib. 4.

——Cæo Enceladóque sororem
Progenuit, pedibus celerem & pernicibus alis.

PEROLESSE, peroleuisse. Lucil. Satyr. lib. 30.

Queis totum scis corpus iam perolesse bisulcis. Prisc. lib. 9.

PERORIGA, appellatur qui equos ad coitum admittit. Varro de R. R. lib. 2. cap. 7. *Admittere oportet cum tempus anni venerit, bis die, manè & vesperi perorigam: is ita appellatur qui admittit.* Ibidem: *Cùm equus matrem vt saliret adduci non potuisset, & eum capite obuoluto peroriga adduxisset, & coëgisset matrem inire, cùm descendenti velum dempsisset ab oculis, ille impetum fecit in illum ac mordicus interfecit.* Et cap. 8. *Vt ineant equos perorigas curamus.* Vocatur & *Perauriga*, & *pruriga*, & *prauriga.*

PERPERI, indocti, stulti. Accius Pragmatico: *Describere in theatro perperos populares.*

PERPERITVDO, stultitia, asperitas. Accius in Pragmatico: *Et eo plectuntur poetæ suo vitio sæpiùs ductabilitate vestrâ nimiâ, aut perperitudine.* Non.

PERPETEM, perpetuam, totam. Pacuu. Ilionâ: *Fac vt cœpisti, operam hanc mihi des perpetem.* Plaut. Amphitr. *Nisi item vnam noctem verberatus quam pependi perpetem.* Ibidem: *Ibi cœnaui, atque ibi quieui in naui noctem perpetem.* Et Trucul. *Cùmque eo ita in stramentis mallem noctem pernoctare perpetem.* Apul. lib. 2. Metam. *Iam primum respondit ille perpetem noctem vigilandum est.*

PERPETIM, perpetuò. Apul. Apolog. *Quin ego Prudentillam iam anno perpetim assiduo conuictu probè spectassem.*

PERPETVARE, continuare. Næuius: *Miserum me cui datum est vt hunc solus perpetuem laborem.* Plaut. Pseud. *Non est amator iustus quis-*

quam, nisi qui perpetuat data.

Perpetvassit, perpetuauerit. Ennius annali nono: *Libertatem vt perpetuassit maxime.*

Perpetvitas, æternitas, ἀϊδιότης. Apul. de deo Socratis: *Deos ab hominibus plurimùm differentes, loci sublimitati, vitæ perpetuitate, naturæ perfectione.* Cicero: *Neque enim in aliqua parte, sed in perpetuitate temporis vita beata duci solet.* Quod Aristoteles: ἡ γὰρ εὐδαιμονία ἐστιν ἐν χρόνῳ ἀτελεῖ, ἀλλ' ἐν τελείῳ. Idem Cicero: *Causa perpetuitatis machinata est natura mares & fœminas.* quod Xenophon: τοῦ μὴ ἐκλιπεῖν ζώων γένος.

Perpetvivs, pro, magis perpetuum. Cato de Macedoniâ liberandâ: *Idque perpetuius atque firmius repsit.* Idem in Thermum: *Sed à benefactis atque ab optimis artibus fugit maxima flagella perpetuissimo cursu.* Sic *strenuior*, pro magis strenuus. Lucil. Satyr. lib. 16.

Fundi delectat virtus te, villicu' paulo Strenuior si euaseris. Prisc. lib. 3.

Perplexabilis, intricatus. Plaut. Asinariâ: *Nec vllum verbum faciat perplexabile.*

Perplexabiliter, & perplexim, intricatè. Plaut. Sticho: *Perplexabiliter earum hodie perterrefaciam pectora.* Ibidem: *Vtrùm ego perplexim lacessam oratione ad hunc modum.* Cassius Hemina: *Prudens perplexim Scotino scribit.* Charis. lib. 2.

Perplexari, obscurè & impliciter loqui. Plaut. Aululariâ: *At scio quo pacto vos soleatis perplexarier.*

Perprvrisco, pruritu ardenti concitor, quem Græci Satyrion appellant. Apul. lib. 10. *Quo pacto, quamquam ex vnguiculis perpruriscēs mulier tam vastum genitale reciperet.*

Persequax, διώκων, persecutor. Apul. Florid. *Iam ipse oculis persequax, vnguibus pertenax, vngulis pertenax, nam de colore quid dicam?* Sidon. lib. 4. epist. 9. *Erga familiam suā nec in proferendo alloquio minax, nec in admittendo consilio spernax, nec in reatu inuestigando persequax.*

Persillvm, vas picatum, in quo erant vnguenta, quibus arma Quirina Flamen Portunalis inunguebat. Fest.

Persimile rvsticvs, pro similis. Titin. Fullonibus: *Formica pol persimile est homo rusticus.* Sic *pingue*, pro pinguis. Nouius Triperditâ: *Si autem pingue est, malè cubat.* Et Plaut. Aululariâ: *Coquus ille nundinale est*, pro nundinalis. Et Captiueis: *Fac fidele sis fideli*, pro fidelis.

Persolvm, merum. Plaut. Curcul. *Tune etiam cum noctuinis oculis odium me vocas ebriola, persolæ nugæ.* Idem Menæchmis: *Persolum mihi effodito oculum Menachme, si vllum verbum faxis nisi quod iusseris.*

Perspicace, perspicaciter. Afran. Diuortio. *Quàm perspicace, quàm benignè, quam citò, quam blandè, quam miti est pectore!* Marcell.

Persvastrix, quæ persuadet. Plaut. Bacchid. *Eccas tandem probri perlecebræ, persuastrices.*

Perterricrepvs. Lucr. lib. 6.

Post vbi commouit vis eius & impetus acer,
Tum perterricrepo sonitu dat m[illegible] fragorem.

Perti

PERTISUM, pro pertæsum. Lucil. Satyris: *Quo facetior videare, & scire plus quàm cæteri, Pertisum, non pertæsum hominem dicere fortunam genus.* Fest. Cic. de oratore: *Ex quo quidam pertisum etiam volunt, quod eadem consuetudo non probat.* Sic in tumulo quod Elpidi posuit Eucharis Licinia, inuento Romæ in hortis Angeli Colotij, *infiste*, pro infestæ legimus.

EN. HOC. IN. TUMULO. CINEREM. NOSTRI. CORPORIS.

INFISTAE. PARCAE. DEPOSIERUNT. CARMINE.

PERVERSUS, aduersus, contrarius. Plaut. Men. *Peruersus dies.* Nec non Propert. eleg. 9. lib. 4.

Et mea peruersa sauciat ora manu. quod est, aduersante & oppugnante manu.

PERVENIBUNT, peruenient. Pompon. in Pithone Gorgoneo: *Hominem beatum quò illæ peruenibunt diuitiæ.* Non.

PERVIAM, vt obuiam. Plaut. Aulular. *Qui angulos hic omnes mearum ædium & conclauium mihi perviam facitis.*

PERVICACIA à PERTINACIA differt, quòd hæc semper in malam sumitur partem, illa nonnunquam in bonam: quod Accius docet in Myrmidonibus, his verbis:

Tu pertinaciam hanc esse Antiloche prædicas,
Ego peruicaciam aio, & hac me vti volo:
Nam peruicacem dici me esse & vincere
Perfacilè patior, pertinacem nil moror,
Hac fortes sequitur, illam indocti possident.
Tu addis quod vitio est, demis quod probo datur.

PERVICUS, peruicax. Accius Armorum iudicio: *Sed peruico Aiax animo & inexorabili.* Plaut. Aulular. *Hic quidam peruicus custodem addidit.*

PES, in re nautica Seruio funis est, quo velum tenditur. Seges doctorum, & superiore, & nostro seculo nata capit extremam, & infimam partem veli, quæ aut contrahitur, aut laxatur poscente aura; quæ pars ideo *Pes* dicitur, quia est initium, & relati radix veli. Ergo vt *facere vela* nil aliud est, quàm nauigare, erit etiam *facere pedem* nauigare, quo sensu capiendus Virg. lib. 5. Æneid. *Vnà omnes fecere pedem.* Discrimen tamen est, quòd velum significet superiorem, & maiorem veli partem; pes inferiorem. Hic pes nauticus duplex statuitur Catullo:

Et inde tot per impotentia freta
Herum tulisse: læua, siue dextera
Vocaret aura, siue vtrumque Iuppiter
Simul secundus incidisset in pedem.

PESCIA, capitula ex pellibus agninis facta, in saliari carmine dici Ælius Stilo ait, quòd Græci pelles πέσκη vocent. Fest.

PESNAS, pro pennas antiqui dixerunt, vt *cesnas, & casmœna*, pro cænas, & camœnæ. Idem.

PESSUM, deorsum. Col. lib. 12. cap. 6. *Nam vbi dulcem caseum immiseris in eam, si pessum ibit, scies eam adhuc esse crudam, si supernatabit, maturam.* Apul. lib. 5. *Nisi eum pessum* de

de tantis opibus proiecero. Lucr. lib. 6.

—— & multæ per mare pessum
Subsedere suis pariter cum ciuibus urbes.

Plaut. Mostellariâ: *Istunc ego pro suis factis pessimis pessum premam.*

PESTILITAS, pestilentia. Lucr. lib. 6.

Atque ea vis omnis morborum pestilitásque. Ibidem:

Hæc igitur clades subito noua pestilitásque. Et:

Consimili ratione venit bubus quoque sæpè
Pestilitas, etiam pecubus balantibus ægror.

PESTITAS, (pestilitas Lucretio, vnde Glossis *pestimus*, λοιμοφόρ☉. & *pestilis*, seu *pestibilis* locus) pro pestilentiâ. In precatione cùm fundus lustrabatur: AVERTAS MORBVM. MORTEM. PESTITATEM. LABEM. NEBVLAM IMPETIGINEM.

PETAVRISTÆ dicuntur qui saltibus leuioribus mouentur; dicti quòd πετάυντας πρὸ ἀῦρας: vel à *petauro*, quod propriè tabula est, parieti adfixa, ad quā gallinæ vesperi se volatu recipiunt, vt pernoctent. Dicuntur & *mechanici* Lucilio: *Sicuti mechanici cum alto exsiluere petauro.* Varro epist. ad Cæsarem: *Conuocat Ptolemaum κίναιδον, λαυτικὸν petauristam, δισιὼν αὐλητοιόν.* Idem de vita pop. Rom. lib. 2. *Nec minus alio in genere sunt ludi velitis Galli, Germani petauristæ.* Marcell.

PETILAM, suram strictam & sic eam interpretantur: cuiusmodi qui habent, equi κακοσκελεῖς vocantur Xenophonti. Scæuola vngulam equi albam ita dici putat: apud Festum.

PETILVM, tenue & exile. Lucil. Sat. lib. 12.

Insignis varis est, cruribus atque petilis.

Plaut. in Plotino: *Nam coloratum frontem habet, petilis labris.* Non.

PETIMINA, in iumentorum humeris hulcera. Lucil. Sat.

Vt petimen naso, aut lumbos ceruicibu' tangat.

Næuius in descriptione suillæ; inter duos armos quod est sui, aut pectus, eo nomine appellat; cùm inquit: *Petimine piscino meruerunt.* F. Pomp. Glossæ, *Petumen* κτήνυς ἕλκ☉.

PETISSERE, & PETITVRIRE, frequenter petere. Cic. Attico: *Video hominem valdè petiturire, nauabo operam.* Sic *sullaturire*, *proscripturire*, *senaturire*, idem dixit. Plaut. Asinaria: *Vltro amas, vltro expetissis, vltro ad te accersi iubes.* Lucret. lib. 5.

Quos vbi tempore maturo patefecerit ætas
Infantum, fugiens humorem, aurásque petissens.

PETORA, quatuor Oscorum linguâ: vnde

PETORRITVM, vehiculi genus quatuor rotis, quod Gallicum vocabulum esse tradunt Varro rerum diuinar. lib. 14. Gell. lib. 15. cap. 30. Horat. lib. 2. Epistol.

Esseda festinant, pilenta petorrita, naues.

Et lib. 1. Sermonum:

—— cabal'i
Pascendi, ducenda petorrita.

PETRONES, rustici antiquis à petrarum asperitate vocabantur, vt à rupibus iidem *rupices*. Fest. Petronem

tronem Plautus quoque arietem appellat, in Captiueis: *Qui petroni nomen indunt veruecí sectario, Eum si petronem in via publicâ conspexero, Et petronem & dominum reddam mortales miserrumos.*

P e t v l c v m, antiqui velocem dixerunt; quod ex hoc versu apparet: *Exiluit tanquam petulcus quidam pedibus conuibrauit.* Meretrices quoque *petulcas* vocarunt à petendo: & eos, qui proteruo impetu & crebro petunt lædendi alterius gratiâ. Afran. in Idâ: *Nostrum in conuentum aut consessum ludum lapsumque petulcum.* Virg. Georg. lib. 4.

——— *neque oues hadique petulci Floribus insultent.*

P H

P h o n a s c v s, vocabatur qui aliorum vocem vel ad dicendum, vel ad canendum formabat. Varro ὄνος λύρας: *Phonascus adsum, vocis suscitabulum, cantantiúmque gallus gallinaceus.* Suet. Octauiano c. 96. *Pronunciabat dulci & proprio quodam oris sono, dabat assiduè Phonasco operam.* Sid. lib. 1. epist. 2. *Nec sub Phonasco vocalium concentus medietatum acroama simul intonat.* Idem lib. 4. epist. 11. *Psalmorum hic modulator & Phonascus.*

P h r y g i a v e s t i s, picta: cuius artifex *phrygio.* Titin. Barbato: *Phrygio fui primò, benéque id opus sciui.* Varro Cosmotoryne; περὶ φθορᾶς κόσμου: *Phrygio qui poluinar poterat pingere, solear læuigabat.* Plaut. Menæchmis: *Pallam illam quam dudum dederas, ad phrygionem deferas vt reconcinnetur.*

P I

P i a c v l a r i a s a c r i f i c i a appellabantur, quæ triste quid portendebant: vt cùm hostia ictum excuteret, aut in aliam corporis partem quam oportebat caderet. Quò respicit Virg. Æneid. lib. 2.

——— *qualis fugit cùm saucius aram Taurus, & incertam excussit ceruice securim.*

P i a c v l a r i s, afficiendus supplicio. Plaut. Epidico: *Mén' piacularem oportet fieri ob stultitiã tuam, vt meum tergum stultitia tua subdas succidaneum?*

P i a m e n t a, expiationes, vel illa quibus in expiando vtebantur. Fest. Plin. lib. 25. cap. 4. *Hac euulsâ scrobem repleri vario genere frugum relligio est, & terræ piamentum.*

P i a t r i x, sacerdos quæ expiare solebat: aliàs *saga, simulatrix* & *expiatrix* dicta. Pomp.

P i c a t i, quorum sunt pedes formati in formam sphingis: sphinx enim Doricè φὶξ: & Æolicè βὶξ: vnde *picus*, & *picatus.*

P i c i veteribus γρῦπες dicti. Plaut. Aulul. *Picos diuitiis qui aureos montes colunt, Ego solus supero.*

P i c t a t o g a, purpurea, sine picturâ: ὁλοπόρφυρος. Liuius lib. 30. *Masinissa togâ pictâ & palmatâ tunicâ donatus.* Idem *purpuream* vocat lib. 31. *Masinissa dona missa, vasa aurea, toga purpurea, palmata tunica.*

P i e m, colam, custodiam. Plaut. Asinariâ: *Vbi piem pietatem, si istoc more moratam tibi postulem placere mater, mihi quo pacto pracipis.*

PIGERE, pro tardari interdum ponitur, inquit Fest.

PIGNERARETVR, pro pigneraret. Cic. de republ. lib. 1. *Sed vt maximas & plurimas nostri ingenij, animi, consilij partes ipsa sibi ad vtilitatem pigneraretur.*

PIGRARE, tardare. Accius Chrysippo: *Meliùs pigrasse: námque properasse est nefas.* Idem Epigonis: *Fateor, sed cur propter te pigrem hac, aut huius dubitem parcere capiti?* Lucr. lib. 1.

Quòd nisi pigraris, paulúmque recesseris abre.

PIGRES, pigritia. Accius Clitemnestrâ: *Omnes boni gaudent facere rectè: mali pigrem sequuntur.* Ennius lib. 17.

—— potes aptè pigre sufferre laborem.

PIGROR, pigritia. Lucil. Satyr. lib. 10.

Languor enim oppressit, pigror torpórque quietem.

PILÆ, effigies viriles ac muliebres ex fœno aut lanâ, quas Compitalibus suspendebant diis inferis, vt iis contenti simulacris viuis parcerent: *Manias* vocatas tradit Macrobius. Ad earum similitudinem, effigies quibus obiectis tauri irritantur, vocatæ sunt *pilæ*. Martialis:

Iactat vt impositas taurus in astra pilas.

PILANI, pilis pugnantes Varroni, & Festo: alio nomine *triarij* appellati: ante quos qui præliabantur *antepilani* vocati. Glossarium: *Pilum, ῥωμαϊκὸν δόρυ.*

PILARE, pilis vestire, vt plumare, plumis. Afran. Compitalibus: *Præterea corpus meum nunc pilare primùm cœpit.*

Interdum in contrario significatu, pro pilis nudare, seu pilos detrahere, inuenitur. Martialis epigr. lib. 6.

Exstirpa, mihi crede, pilos de corpore toto,

Téque pilare tuas testificare nates.

PILARE, premere, cogere. Hostius:

Percutit, atque hastum pilans præ pondere frangit. Ennius:

Inde loci trepidas pilatásque ætheris oras

Contemplor. Nouius Exodio:

Pati dum poterunt ante quàm pugni pilant. Non.

PILATES, lapidis genus candidissimi. Cato Origin. lib. 5. *Candidior quàm Pilates.* Pompeius.

PILATIM, structim, pressè. Scaurus: *In agrum hostium veni, pilatim exercitum duxi.* Asell. Sempr. *Quartum signum accedebat, siue pilatim, siue passim iter facere volebat.*

PILENTVM, vehiculum matronarum. Horat. epist. lib. 2.

Esseda festinant, pilenta, petorrita, naues.

Seruius Honoratus:

Pilenta sunt vehicula, sicut nunc basternas videmus.

PILEVM, pileus. Plaut. in Cornicularià: *Te obsecro Lyde, pileum meum, mea salubritas.* Non. Sic *Thesaurum.* Plaut. Aulul. *Credo ego illum iam inaudiuisse mihi thesaurum esse domi, id inhiat.*

PILEVS, pro libertate. Macr. lib. 1. Saturnal. cap. 11. *Dicet aliquis me nunc dominos de fastigio suo deiicere, & quodammodo seruos ad pileum vocare.* Sueton. Tiberio Cæs. *Ac primo Præneste, inde Neapolin euasit, seruis frustrà ad pileum vocatis in Siciliam*

ciliam profugit. Persius Sat. 5.

Hæc mera libertas, hanc nobis pilea donant.

Apud Romanos moris erat, vt qui liberi fiebant, rasi incederent ac pileati: eâ causâ quòd tempestatem seruitutis viderentur effugisse, & tanquam naufragio liberati. quos capillos radere consueuisse docet Lucianus in Hermotuno: & Artemidorus lib. 1. cap. 23. Ναυαγήσαντος μὲν γὰρ, inquiens, ἢ ἐκ μεγάλης σωθέντος νόσου, ξυρῶνται οἱ ἄνθρωποι. Suidas: Ἀνδραποδώδης θρίξ, ἡ τῶν ἀνδραπόδων ἰδίως κουρὰ ἣν ἀπελευθερωθέντες ἔκειρον Ἀθήνησιν οἱ δοῦλοι. Plutarchus Tit. Flam. Οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι καθάπερ ἐθός ἐστιν τοῖς οἰκέταις ὅταν ἐλευθερῶσι ξύρεσθαί τε τὰς κεφαλὰς καὶ πίλους φορεῖν. Appianus bello Mithridatico, de Prusia loquens: τὴν κεφαλὴν ἐξυρημένος, καὶ πῖλον ἐπικείμενος, ᾧ τρόπῳ τινὲς προΐασι τῶν ἐκ διαθήκης ἐλευθερωθέντων. Sueton. in Nerone, cap. vlt. *Tantum gaudium publicè prabuit, vt plebs pileata totâ vrbe discurrerit.* Plaut. Amphitr. *Nisi quoque is (herus) me ignorabit, quod ille faciat Iupiter, vt ego hodie hîc raso capite caluos capiam pileum.*

P i n g v i t i e s, pinguedo. Apul. 10. *Humanis affatim cibis saginatus, corpus obesa pinguitie repleueram, corium aruinâ succulentâ mollineram.*

P i n g v i t v d o, pinguedo. Varro de R. R. lib. 2. cap. 4. *Sus vsque adeò pinguitudine crescere solet, vt seipsa stans sustinere non possit, neque progredi vsquam.* Et lib. 3. cap. 9. *Eas includunt in locū tepidum & angustum & tenebricosum, quòd motus earum & lux pinguitudini inimica.* Ibid. *Quæ res non modò pinguitudinem efficiunt, sed etiam carnis iucundum saporem.* Quod Geopon. αἱ δὲ κριθαὶ πρὸς τὸ πιαίνειν καὶ τὴν γεῦσιν εὐδιαφορεῖν ποιεῖ τὸ ζῶον.

P i n s e r e, molere, tundere. Varro ταφῆ μενίππου: *Nec pistorem vllum nossent, nisi eum qui in pistrino farinam pinseret.* Idem de vita pop. Rom. lib. 1. *Nec pistoris nomen erat, nisi eius qui ruri far pinsebat.*

P i n s e r e h v m v m: id est, in terram cadere. Ennius annali 10.

Ægro corde, comas passas, palmis lacerantes

Pinsebant terram genibus.

Idem: *Cubitis pinsebant humum.* Varro lib. 4. de L. L. Diomedes lib. 1. Homerus: Αὐτὸς δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.

P i p v l o p o s c e r e dicebant, si quis cum conuitio rem suam repetebat. Plaut. Aulularià: *Ita me benè amet Lauerna, te nisi iam reddi mihi vasa iubes pipulo hîc differam ante ædes.* Martialis:

Dein coquenti vasa cuncta deiectus,

Nequámque scitamenta pipulo poscit.

Declinatum à pipatu pullorum: Varro lib. 6. Analog. Catullus ad Lesbiam:

Ad solam dominam vsque pipulabat.

Glossæ: *Pipitat*, κορύζιᾷ

P i s a r e, molere, tundere. Varro lib. 1. de R. R. *Promendum hyeme vt in pistrino pisitur ac torreatur.*

P i s c a t i, pro piscatus. Pompon. Piscatoribus: *Quid habes in sirpiculis calue? omne piscati genus.* Turpil. Demetrio: *Antehac si flabat Aquilo, aut Auster, inopia tunc erat piscati.* Non.

P i s c a t o r i i l v d i, qui quotannis mense Iunio trans Tiberim

fiebant à prætore vrbano, pro piscatoribus Tiberinis, quorum quæstus non in macellum peruenit, sed ferè in aream Volcani, quòd id genus pisciculorum viuorum dabatur ei Deo animis humanis. Fest.

PISCATORIVM ÆS, quod in monte Albano dabatur pro piscibus. Idem.

PISCVLENTVM, piscosum; vt puluerulentum. Cato Originum lib. 8. *Fluuium Hiberum, is oritur ex Casinatis magnus atque pulcher, pisculentus.* Idem Orig. lib. 5. *Fluuium Narronem, magnum, pulcrum, pisculentum.*

PISO, pro mortario vsurpat Marcellus Empiricus cap. 8. *Radices betæ, maximè nigræ ex aquâ tepidâ lauabis, & expressas sabano siccabis, deinde tundes in pisone marmoreo.*

PISTRINA, pro pistrinum. Lucil Sat. lib. 16. *Media à pistrina ad tabernam referens.* Charis. lib. 1. Varro lib. 4. de L. L.

PITHECIVM, simiolus. Plaut. Milite: *Pithecium hæc est præ illa & spynturnicium.*

PITPIT, Oscâ linguâ dicitur quidquid: hi enim τὸ Τ, mutabāt in P, pro τὶς, πὶς dicentes: vnde *pis*, *pispis*, & *pitpit*, pro quis, quisquis, & quitquit, seu quidquid. Sic pro τέτλαρα, πέτορα petora dicebant: vnde petoritum, currus quatuor rotarum. Oscam autem linguam diuersam à Romanâ fuisse testatur Titinius in Quinta: *Oscè, inquiens, & Volscè fabulantur, nam Latinè nesciunt.*

P L

PLACENTIA, ἀρέσκεια, placendi studium. Apul. de Philos. *In homine ad placentiam & mediocritatem libo reflectitur.*

PLANCÆ, tabulæ planæ. Plin. lib. 8. cap. 47. *Nec pontes (asini) transeunt, per raritatem plancarum translucentibus fluuiis.* ita in quibusdam exemplaribus legitur.

PLAGIGER, & plagigerulus, verbero. Plaut. Pseud. *Huc adhibete aures, quæ ego loquor, plagigera genera hominum.* Idem Mostellariâ: *Nam nunc domi nostræ tot pessimi viuunt peculij sui prodigi, plagigeruli.*

PLAGIPATIDÆ, plagas perferentes, vilia mancipia. Plaut. Captiueis: *Nihil iam morantur Laconas, imi subsellij viros, plagipatidas, quibus sunt verba, sine penu & pecuniâ.*

PLANITIA, planities, superficies. Iul. Front. de lim. const. *Planus angulus est in planitiâ duarum linearum attingentium, sed non in rectam positarum, alterius ad alteram inclinatio.* Idem: *Solidus angulus est, cuius planitiæ altitudo adiungitur, aut æquatur.* Hyg. de Limitibus: *Tollamus vmbram maximam, & in planitiâ notemus.* Auctor fin. regund. *Et super se sub rectiore loco per planitiam limes excurrit.* Innoc. *Ab occidente parte planitia dignoscitur, & proximè villam aqua viua est.*

PLANVRIA, planicies. Vitalis de limit. *Inuenies arcellam in trifinio positum, & ipsum trifinium duabus lineis descendit per planuriam.*

PLATANON, locus platanis consitus. Plin. lib. 1. epist. 3. *Quid agit illa porticus verna semper? quid platanon opacissimus?* Petronius Arbiter: *Rogaui vt in platanona produceret dominum.* Sidonius lib. 8. epist. 9.

Tu

Tu iam, Tityre, rura post recepta
Myrtos & platanona peruagatus
Pulsus barbiton.

PLAVSILIS, plausibilis, fauorabilis. Sid. lib. 9. epist. 14. *Dignus omnino quem plausilibus Roma foueret vlnis.*

PLEBES, pro plebs. Lucil. Satyr. lib. 5.
Deficit alma Ceres, nec plebes pane potitur.
In leg. XII. Tabul. TRIBVNEI. QVE. QVOS. SIBEI. PLEBES. ROGASSIT. IOVS. ESTO. CVM. PATRIBVS. AGENDEI. EIDEM. AD. PLEBEM. QVOD. OESVS. ERIT. FERVNTO. Cic. de legib. lib. 3. Colum. lib. 1. cap. 3. *Ideóque post reges exactos Liciniana illa septena iugera, quæ plebis triuiritim diuiserat.* Symm. lib. 6. epist. 1. *Et plebs nostra paucorum studiis antehac in odium tanti ciuis subacta.*

PLENA SVE Telluri matri sacrificabatur: quia id pecudis genus satis inimicum, rostro enim semen fodiendo corrumpit. Ouid. lib. 1. Fastorum:
Placentur frugum matres, Tellúsque Ceresque
Farre suo grauida visceribúsque suis.
Idem lib. 4. Fast.
Nunc grauidum pecus est, grauidæ quoque viscera terræ,
Telluri plenæ victima plena datur.

PLENTVR prisci dixere sine præuerbio, pro implentur: vt & *pletus*, pro repletus. Lucr. lib. 2.
——— sanguine pleti
Terrificas capiti quatientes numine cristas. Idem lib. 6.
Corruptus sanguis pletis ex naribus ibat.

PLERA, pro pleraque. Pacuu. Teucro: *Periere Danai, plera pars pessumdata est.* Idem Dulorefte: *Pater in Canaphais saxis pleros Achaos perdidit.* Cato originum lib. 1. *Agrum quem Volsci habuerunt campestris plerus Aboriginum fuit.* Asell. histor. lib. 3. *Vt fieri solet plerum, vt in victoria mitior mansuetiórque fiat.* Prisc. lib. 5.

PLETVS, vide *Plentur.*

PLEVITAS, ignobilitas, quasi plebitas. Cato pro Veturio: *Propter tenuitatem & pleuitatem.* Cassius Heminâ in Annalibus: *Quicumque propter pleuitatem agro publico eiecti sunt.*

PLEXI, à plecto, vnde *plexus*, colligatus, & *perplexus*. Liuius lib. 6. Eteropægniōn: *Andromacha iam, vdum manu lasciuulâ ac tenellulâ, capiti meo trepidans lubens insolitum plexit munus.* Prisc. lib. 10. Lucr. lib. 4.
Diditur & raræ perplexa foramina linguæ. Et lib. 5.
Tum caput atque humeros plexis redimire corollis
Floribus & foliis lasciuia læta monebat.

PLICIAS, *tarentinas, crassianas, siculas, clustras, guttatas, montianas, mustaceas,* & *spiras*; placentarum genera commemorat Alex. Neapol. Genial. dierum lib. 5. cap. 21.

PLORASIT, pro plorauerit. In legibus Seruí Tullí: SEI. PARENTEM. PVER. VERBERIT. AST. OLE. PLORASIT. PVER. DIVEIS. PARENTVM. SACER. ESTOD. In legibus Romuli: SEI. NVRVS. PLORASIT. SA-

CRA. DIVEIS. PARENTVM. ESTOD.

PLOTI, planis pedibus: vnde poëta Attius, quia Vmber Sarcinas erat, à pedum planitie initio Plotus, postea Plautus dictus est: & soleas dimidiatas, quarum erat vsus in venatu, quo planiùs pedem ponerent, *semiplotia* vocarunt.

PLOXINVM, capsam dixere in Cilio, quam *Tumberellum* vocant. Virg. in Catalectis:

——— propter hoc nouissimum
Paterna lora, ploxinúmque pectinem.

Catullus:

Gingiuas verò ploxini habet veteris.

PLVMARIVM à plumando. Varro in Caton. vel de liberis educandis: *Nulla quæ non didicit pingere, potest benè iudicare, quid sit benè pictum à plumario.* Non.

PLVMATILE, clauatum, aut ex plumis factum. Plaut. Epidico: *Cumatile, aut plumatile, cerinum, aut melinum, gerra maxima.*

PLVITVR, pluit. Apul. Florid. *Aquila euecta alis totum illud spatium quà pluitur & ningitur.*

PLVOR, pluuia. Laber. in Latè loquentibus: *Qui pedem extra tabernam extulimus, tantus cùm staret pluor.*

PLVRE, pro plus. Plaut. in Cæco, seu Prædonibus: *Plure altero tanto, quanto eius est fundus velim.* Sosip. lib. 2. Glossæ: *Plure*, πλεῖον.

PLVTEI, tabulæ corio crudo intectæ, quibus aliquid præsepitur. Plutei etiam dicti qui ad similitudinem cassidis texuntur è vimine & ciliciis, vel corio proteguntur, in vsum bellicum: de quibus latius Veget. lib. 4. Iuuenal. Sat. 2.

Si quis Aristotelem, similem vel Pittacon emit,
Et iubet archetypos pluteum spectare Cleantas.

Plaut. Milite: *Si inuenio qui vidit, ad eum vineas pluteósque agam.* Martialis τὸ τῆς κλίνης ἀνάκλιτον ita vocauit:

Namque puer pluteo vindice tutus erat.

P O

PODISMVS, pedatura, vnde podismare. Front. de lim. const. *Termini spissiores sine mensura, vel numero podismati.*

PODIVM, locus in theatro, vnde principes ac nobilissimi quique spectare ludos solebant. Sueton. in Nerone, cap. 12. *Nam perrarò præsidere, cæterùm accubans primùm paruis foraminibus, deinde toto podio adaperto spectare consueuerat.* Iuuenal. Sat. 2.

Et Catulis Paulísque minoribus, & Fabiis, &
Omnibus ad podium spectantibus.

Sid. lib. 8. epist. 9. *Nostrúmque sudorem ac puluerem spectans, veluti iam coronatus auriga de podio.*

POECILE, porticus, ποικίλη, quod est varia. Vocata hoc nomine fuit porticus Athenis, in qua philosophabantur Stoici, à varietate colorum, & pictura multiplice. Hanc Polygnotus gratis pinxisse scribitur, cùm partem eius mercede pingeret Mycon, vnde maior Polygnoto auctoritas. Apul. lib. 1. Metam. *Ante pœcilem porticum isto gemino obtutu circulatorem adspexi equestrem spatham, præacuto mucrone infestam deuorasse.* Æmilius Probus: *In hac porticu pœcile cùm pugna*

gna depingeretur Marathonia, tributus hic est honos Milciadi, vt in decem pratorum numero prima eius imago poneretur. De hac porticu Persius:

——— *baccatis illita Medis*
Porticus.

Videatur Beroaldus in Sueton.

POENIBAT, pro puniebat. Lucr. lib. 6.

Pœnibat paulo pòst turpi morte maláque
Desertos, opis expertes incuria mactans.

POENITAM OFFAM appellauit Næuius absegmen carnis cum codâ. Fest. Arnobius lib. 6. *Tamas, offam pœnitam.* Plaut. Milite: *Iube illud demum tolli, hanc patinam remoue, pernam nihil moror; aufer illam offam pœnitam, probus hic conger frigidus.*

POENITEBVNT. Pacau. Armorum iudicio; in prologo: *Nunc pœnitebunt, libant liberi grato ex loco.* Non.

POLÆ, seu POLVLÆ, erant pilæ ex alutâ, molli tomento farctæ, quibus datatim in foro ludebant: dictæ à Græco φάλλον, h. e. veretrum, quod gestabatur in pompa Liberi, idque ex ficu confectum: postquam autem ex alutâ rubrâ fieri cœpit, dicebatur πολίον, vnde *pola*, & *polire*, quod est, pilâ ludere: & *polimenta*, testiculi porcorum, postquam ex tali folliculo euaginati erant in castratione. Plaut. Menæchmis: *Glandionicam suillam, laridum, peronidem aut sinciput, aut polimenta porcina, aut aliquid ad eum modum.*

POLET, pro pollet: nam antiqui non geminabant consonantes. Lucr. lib. 5.

Quis potis est dignum polenti pectore carmen
Condere pro rerum maiestate, hisque repertis?

POLIMEN, politura, expolitio. Apul. de Deo Socratis: *Neque enim in emendis equis faleras consideramus, aut balthei polimina inspicimus.*

POLIMENTA, & POLIRE, vide *Pola*.

POLITOR, pro eo qui agrum excolere & polire consueuit, præter Catonem de R.R. etiam Vlp. vsurpauit ff. lib. 17. tit. pro socio l. 52. ex Celso: *Si in coeundâ societate*, inquit, *artem operámve pollicitus est alter, veluti cùm pecus in commune pascendum, aut agrum politori colendum damus, in commune quærendis fructibus, nimirum ibi etiam culpa præstanda est.*

POLLENTIA, potentia. Plaut. Casinâ: *Atque vt potior pollentiâ sis, vincásque virum, victrixque fies.* Idem Rudente: *Vindicate, ne impiorum potior sit pollentia, quàm innocentum, qui se scelere fieri volunt nobiles.*

POLLICERES, pro pollicereris. Varro Anthropopoli, περὶ γενεθλιακῆς: *Nam in omnibus legi πολύτελες καθ' ὑπέρβατον, nec dares, nec polliceres quod datum est.* Non.

POLLINCTORES, ἐνταφιασταί, qui mortuos curant, à pollingendo, τῷ ταριχεύειν, σποπλόκειν. Varro Cosmotoryne, περὶ φθορᾶς κόσμου: *Propter cunam capulum positum nutrix tradit pollinctori.* Idem Satyrâ mutuum mali scabunt, περὶ ἀγορασμοῦ: *Itaque plures dies inter medici discessum & aduentum pollinctoris interfue*

terfuerunt. Placiades. Plaut. Asinariâ: *Ecquis currit pillinctorem arcessere?* Et Pœnulo: *Quia mihi pollinctor dixerat, qui pollinxerat.*

POLLINTOR, qui pollinem conficit, curator pistrini. Cato cap. 136. *Pollintorem in agro Cassinate & Venafri sic dare oportet.* Ibid. *Si communiter pisunt, quæ ex parte pollintori pars est.*

POLLVBRVM, peluis qua pedes lauantur. Fabius Pictor lib. 16. *Aquam manibus pedibúsque dato, pollubrum sinistrâ manu teneto, dextra vasum cum aqua.*

POLLVCERE mercatores dicebantur, quando de mercibus ἀπαρχὰς & libamenta Diis offerebant. *Pollucere* autem Diis quibus licebat, erant far, polenta, vinum, panis fermentatus, passa ficus, suilla, bubula, agnina, ouilla, casei, alica, sesama, oleum, pisces omnes squamosi, præter scarum. In lege Pompili: PISCES. QVEI. SCAMOSEI. NEC SVNT. NI. POLVCETO: SCAMOSOS. OMNES. PRAETER. SCARVM. POLVCETO. Fest. Cass. Heminâ apud Plinium. Varro lib. 5. de L. L. Tertull. Apologet. cap. 39. Næuius Colace: *Qui decumas partes, quantum alieni fuit, polluxit.* Prisc. lib. 9. Plaut. Sticho: *Vt decumam partem ex voto Herculi polluceam*: quod pollux, δεκάτην ἡρακλεῖ ἀποθύειν, vertit.

POLLVCIBILIS, magnificus, sumptuosus. Symm. lib. 6. epist. 71. *Indulgete deliciis, quando ita terræ ac maris copia redundatis, vt vobis pollucibilem victum vtriusque elementi ministret opulentia.*

POLLVCIBILITER, opiparè. Plaut. Mostellariâ: *Amicas emite, liberate, pascite parasitos, obsonate pollucibiliter.* Symm. lib. 3. epist. 24. *Quòd fortunæ tuæ pollucibiliter floruerunt, meum duco compendium.*

POLLVCTA PAGO, meretrix paganis ad libidinē exposita. Plaut. Rudente: *Non ego sum pollucta pago. potin' vt me abstineas manum? polluctus virgis,* hoc est, onustus, cumulatus. Idem Curculione: *Quem quidem mihi polluctus virgis seruus sermonem ferat.*

POLTEIO, pro vlteriore veteres dixerunt. Fest.

PONDERITAS, grauitas. Accius Pragmaticōn lib. 2. *Et cuncta fieri cætera iubet illa, non quoad ponderitatem grauitatémque hominis.* Non.

POPINO, gulo, luxuriosus. Varro Modio: *Quis poculis argenteis in quorum introibit popino.* Lucil. Sat. lib. 1.

Infamem, turpem, atque inhonestam odisse popinam.

POPLO, pro populo, Accius Æneadis: *Per propinqua hæc bene verruncent poplo.* Cic. lib. 1. de diuinat. Plaut. Aululariâ: *Face tu iam præco nunc omnem auritum poplum.* Et Rudente: *Cùm illos sapientes mores monstrabunt poplo.*

POPVLACIA, nugatia, pueritia. Laber. Latè loquentibus: *Dum populacia agimur per ludum.* Non.

POPVLARE, amorem populi conciliare. Pacuu. Chryse: *Atque vt promeruit pater, mihi patriam populauit meam.* Hinc *populares* dicti ex populo amici. Terent. Phorm. *Amicus summus meus & popularis Geta.*

POPVLARITAS, fauor populi. Sidon. lib. 1. epist. 7. *Præfecturam primam gubernauit cum magna popularitate, sequentémque cum maximâ populatione.*

POPVLARITER, δημοτικῶς, vulgariter. Cicero: *Homines populariter annum tantummodo Solis, id est, vnius astri reditu metiuntur.* Idem: *De summo bono quia duo genera librorum sunt, alterum populariter scriptum, quod ἐξωτερικὸν appellabant.* Sid. lib. 3. epist. 9. *Sed pompam triumphi pro mercede crudelitatis populariter impetrauit.*

POPVLAT, pro populatur. Cæcil. Asoto: *Iamdudum depopulat macellum.* Accius Astyanacte: *Qui nostra per vim patria populauit bona.* Quadrig. annalib. *Agrum Nolanum populare cœperunt.* Ennius Ambraciâ: *Agros audaces depopulant serui, dominorum domini.* Plaut. Fœneratricio: *Quæ ego populabo properè.* Virg. lib. 1. Georg.

——— *populátque ingentem farris aceruum Gurgulio.*

POPVLATIM, per populos. Pompon. Macco: *Poema placuit populatim omnibus.* Cæcil. Obolastate: *Ego perdidi te qui omnes seruos perdo populatim: quæso te ne ad hoc malum addas malum.*

POR, antiquitus παῖς appellabatur, vnde puer factum, quòd Laconicè & plerisque Dorienlibus πὸρ pes diceretur. Hinc *Marcipor*, Plin. lib. 31. cap. 1. Quintil. lib. 1. cap. 4. *Quintipor* Varro epist. ad Fusium. *Caipor* Salust. lib. 3. histor. *Publipor* Fest. Prob. Prisc. pro Marci, Quinti, Caij, Publij puer, seu filius.

PORCETRA, sus quæ peperit semel. Gell. lib. 18. cap. 6. *Matrona est quæ semel peperit: quæ sæpius, materfamilias: sicuti sus quæ semel peperit porcetra: quæ sæpius, scropha.*

PORCA PRÆCIDANEA, quâ piaculi gratiâ ante nouas fruges meti cœptas Cereri immolari mos fuit, ab eo qui familiam funestam non purgauerat, aut aliter eam rem quàm decuit, procurauerat, seu qui mortuo iusta non fecerat, id est, glebam non obiecerat, quod mos eis erat facere priusquam nouas fruges degustarent. Fest. Gell. lib. 4. cap. 6. Cato cap. 134. *Priusquam porcam præcidaneam immolabis, Iano struem commoueto sic: Iane pater te hac strue commouenda bonas preces precor,* &c.

PORCERE, prohibere. Pacuu. Atalantâ: *Vt verear eloqui porcet pudor,* Varro Manio: *Hunc Cereris ministra frugibus suis porcet.* Ennius Telamone: *Deûm me incendit facere pietas, ciuium porcet pudor.* (verba sunt Orestis interfecturi matrem.) Accius Erigonâ: *Quibus oculis quisquam nostrûm poterit illorum obtui vultus, quos iam ab armis anni porcent.* Lucil. Sat. lib. 6.

——— *non te porrò procedere porcent.* Non.

Glossarium: *Porceo, βιάζομαι, κωλύω.*

PORCÆ dicuntur rari sulci, qui ducuntur aquæ deriuandæ gratiâ, quòd aquam porceant, seu prohibeant frugibus nocere. Varro de R. R. lib. 1. cap. 29. Accius parergôn lib. 1. *Bene proscissas cossigerare porcas bidenti ferro, rectas diruere.* Varro ταφῆ μενίππου: *Non vides in publicâ nostrâ tabernâ quâ popu-*

 lus

lus ambulando perinde vt in aratro porcas reddis?

PORCVS, (ab antiquo Græco πόρκος. Varro lib. 4. Analog.) veteribus pinguem & obesum significabat. Pompon. Vernionibus: *Porcus est quem amare cœpi, pinguis non polcer puer.* Catul. in Egnatium:

Aut porcus vmber, aut obæsus Etruscus.

PORIGO, & porgo, pro porrigo. Ennius annal.

——fluctúsque natantes

Porgite. Seru. lib. 1. Æneid. Lucr. lib. 1.

Relligionum animos nodis exsoluere porgo.

PORRICERE, proiicere: maximè de extis dicebatur in sacrificiis. Næuius belli Punici lib. 3. *Simul atrocia exta porricerent administratores.* Fenestella annal. lib. 2. *Vt quædam exta præsente suis, quædam absente porrecissem.* Varro rerum diuinarum lib. 11. *Proficiem extorum vel in mensam porricerent.* Plaut. Pseudolo: *Nam si sacrificem summo Ioui, atque manibus exta tenerem, vt porricerem.* Liu. lib. 29. *Secundùm eas preces, cruda exta, cæsá victimâ, vti mos est, in mare porricit.* Virg. lib. 5.

——extaque salsos

Porricit in fluctus.

PORRIGO, morbus vbi inter pilos quædam quasi squamulæ surgunt: vtplurimum fit in capillo, rariùs in barbâ, aliquando in superciliis. Cels. lib. 6. Lucil. Satyr. lib. 30.

Tristem ac corruptum, scabie ac porrigine plenum.

Iuuenalis Satyr. 2.

——sicut grex totus in agris

Vnius scabie cadit & porrigine porci. Serenus:

Cui caput immensâ pexum porrigine ninguit.

PORTENTVOSVS, portentosus, monstrosus. Sueton. Domitiano, cap. 4. *Ac per omne gladiatorum spectaculum, ante pedes eius stabat puerulus coccinatus, portentuosus, paruóque capite, quorum plurimum fabulabatur.*

PORTISCVLVS dicitur, qui remigibus κέλευσμα canere pro symphoniacos solebat, aut per assam vocem: interdum, vt in Argo naui, per citharam, quod intelligit Virg. lib. 5. Æneid.

Considunt transtris, intentaque brachia remis

Exspectant signum.

Ennius lib. 7. annal.

——tonsam ante tenentes

Parerent, exspectarent, portisculi signum Cùm daret.

Laber. in Citharâ: *Nec palmarum pulsus, nec portisculi.* Isid. lib. 19. cap. 2. Plaut. Asinariâ: *Et meam partem loquendi, & tuam tibi trado: ad loquendum atque ad tacendum tute habeas portisculum.* Hic idem Polybio κελευστὴν: Ennio *hortator*: Senecæ epist. 57. lib. 7. *pausarius*: Glossographo lib. 2. *Iussor* (vnde Salustio *iussamenta*, Nonio *hortamenta*) vocatur.

PORTORIVM, merces quæ portitori datur. Cæcilius Hypobolymæo: *Ego illud minus nihilo exigor portorium.* Lucil. Satyr. lib. 27. *Facit idem quod illi qui inscriptum è portu exportant clanculum, ne portorium dent.* Plaut. Asinariâ: *Ego pol istum portitorem priuabo portorio.*

rio. Glossæ : *Portorium,* ἐν λιμὶν τέλος.

PORTI, pro portus. Turpil. Demiurgo : *Neque nautæ cùm essent circumuenti ventis, incerto itinere porti indigentes.* Non.

PORXI, porrexi. Marullus :

Qui fit Petruti vt si quis est mihi visus,
Si quem saluto, si cui manum porxi,
Capútve moui, protenus mare & montes,
Et si quid vnquam est impudentius iactent.

POSCA, mustum aquâ dilutum. Glossis ἐξύκρατον. Plaut. Truculento: *Túne tantilli doni causa, olerum atque escarum & poscarum, mœchum malacum, cincinnatum, vmbraticolam tympanotribam amas?*

POSCINVMMIA, nummos poscentia. Apul. lib. 10. *Tum exosculata pressulè, non qualia in lupanari solent basiola iactari, vel meretricum poscinummia, vel aduentorum negotinummia, sed purâ atque sincerâ.*

POSIVI, posui. Catull. carmine sæculari :

Quam mater prope Deliam deposiuit oliuam.

Plaut. Vidulariâ : *Nunc vt apud sequestrum vidulum posiuimus.* Idem Asinariâ : *Quin pol si reposiui remum sola ego in casteria.* Et Milite: *De meo nihil his nouum apposiui.* Curculione : *Triginta minas quas apud te deposiui.* Ibidem : *Pono pallium, ille suum annulum opposiuit.* Mostellariâ : *Ecce autem hic deposiuit caput.* Casina : *Vt valentula est! penè exposiuit cubito.* Pseudolo : *Commuto illicò pallium, illud deposiui, inde huc exij.* Rudente : *Quicquid domi fuit, in nauem imposiuit.* Ibidem: *Lucrum præposiui sopori & quieti.* Trinummo : *Mihi quod credideris sumes vbi posiueris.*

POSSESTRIX. Afran. in Æqualibus: *Totius monilis possestricem.* Sic *tonstrix, impulstrix, curatrix, plaustrix, adsestrix.*

POSSETVS, pro posset. Quadrig. annal. lib. 1. *Cùm non possetur discerni vtrius victoria putaretur esse.*

POSSIBILITAS, δυνατία. Symm. lib. 6. epist. 4. *Anxius igitur vulnere animi & corporis morbo, vsque ad scribendi possibilitatem literas differre non potuit.* Idem lib. 9. epist. 48. *Cuius rei impetrationem facilem fore personarum promittit æquatio, & honestate & possibilitate congruitas.* Sidon. lib. 4. epist. 14. *Cùm id quod possibilitas tua non habet.* Fuere qui *possibile*, vocem probam non arbitrarentur, & Græcâ mallent vti, vt Cicero epist. famil. lib. 19. *Ate* περὶ δυνατῶν *scito secundùm Diodorum indicare.* Et Iulianus : *Quia conditio* ἀδύνατος, id est, *impossibilis, pro non scripto habetur.* Sed tamen aliorum I. Conf. auctoritas obtinuit, vt Latinæ ciuitati donata hæc dictio censeatur : eaque pluriens nisi scriptores Romani : vnde & *posibilitas* formatum.

POSSIDO, & OBSIDO, p. p. pro possideo, obsideo. Lucr. lib. 4.

——— *quia cùm propior caliginis aer*
Ater init oculos, prior & possidit apertos. Ibidem :
——— *qui cuncta foramina complet*
Obsiditque vias oculorum.

Et eodem lib.

Quæ quoniam certas possunt obsidere partes.

Salust. Catilinâ : *Sicuti præceptum*

erat occultè pontem obsidunt.

Posterdie, pro postridiè. Fest.

Posthvmvs cognominatur post mortem patris natus. Plaut. Aulularia: *Post mediam ætatem, si mediam duxit vxorem domum, si eam senex anum prægnantem fortuitò fecerit, quid dubitas quin sit paratum puero nomen posthumus?* Virg. lib. 6. Æneid.

——— ad auras
Æthereas Italo commixtas sanguine surget
Sylvius Albanum nomen, tua posthuma proles.

Vide Gellium lib. 2. cap. 16.

Postica pars, posterior. Lucil. Satyr. lib. 3.

Non peperit, verùm posticâ parte profudit.

Varro ταφῇ μενίππου: *Pertexit partes interiores domus postica* (vt ait Plautus) *penitissimè.* Non.

Posticvm, pars domus posterior. Lucil. lib. 8. Sat.

Pistrino appositum posticum, sella, culina.

Varro Promotheo lib. 2. *Retrimenta cibi quæ exierunt per posticum, vallem fecerunt.* Plaut. Sticho: *Est etiam hic ostium aliud posticum nostrarum harunce ædium.* Horat.

— postico falle clientes.

Postidea, postea. Plaut. Aulular. *Nunc quo profectus sum ibo, postidea me domum rursum quantum potero, recipiam.* Idem Cistellariâ: *Postidea loci qui deliquit, vapulabit.* Et Sticho: *Quem æquus est nos potiorem habere quàm te; postidea, pater, viros nostros.* Ibidem: *Postidea loci si hos eduxeris, celeriter lepidam aliquam occipito cantionem cinædicam.* Et Truculento: *Postidea ego tota tecum ero vsque assiduà.*

Postilena, lignum incuruum quod iumentorum caudis supponitur, ad continendum bastagma cui onus imponitur: quod verò pectori apponitur *antilenam* dixerunt. Glossis ὑπωπόδια ἵππου. Plaut. Casinâ: *Ita te aggerunda aquâ curuum faciam probè, vt postilena possit ex te fieri.*

Postilla, postea. Plaut. Menæchmis: *Neque patrem vnquam ego postilla vidi.*

Postliminio receptvs dicitur qui extra prouinciæ terminos captus ad propria reuortitur. Item eum, cui absenti iusta facta erant, si rediret insperatus postliminio reuorsum vocabant: cui apud Athenienses ædes prius ingredi interdicebatur, quàm per sinum laxæ stolæ à muliere demissus denuò nasci videretur: ideoque eum δευτερόποτμον vocarunt Romani, liménque insistere nolebant, funestari ab eo tum superum, tum inferum limen credentes: idcirco tecto perforato in ædes admittebant, ne ominosum esset, per ianuam ingredi, per quam, tanquam mortuus, elatus fuerat. Glossæ: *Postliminium*, ἐπάνοδος ἐκ πολέμου.

Postomis, ferrum quod ad cohibendam equorum tenaciam naribus vel morsui imponitur: ἀπὸ τοῦ στόματος. Lucil. Sat. lib. 15.

Trulleu' postomis huic ingens de narribu' pendet.

Postremissimvs, postremus. Apul. in Apologiâ: *Cum adolescentulis postremissimis inter scorta & pocula puer hoc aui in conuiuio agitat.* Cn. Gracchus, apud Gellium lib. 15. cap. 12. *Si vlla meretrix*

trix domum meam introiuit, cuiusquam seruulus propter me sollicitatus est, omnium nationum postremissimum nequissimúmque existimato te.

POSTREMIVS, magis postremum. Apul. lib. 7. *Quódque cunctis est postremius, varias opiniones, imò contrarias nobis attribuat.*

POSTVLARIA FVLGVRA, ostenta, prodigia, dicebantur quæ neglecta erant, nec procurata: ideoque, cùm aut mortem, aut exilium portenderent, expiationem postulabant. Cicero: *Quod eodem ostento telluri postulatio deberi dicitur.*

POSTVLIO, postulatio. Varro lib. 4. de L. L. *Deum manium postulionem postulare ciuem fortissimum eò dimitti.*

POTERATVR, pro poterat. Cœlius Annal. lib. 1. *Cùm iure sine periculo bellum geri non poteratur.*

POTESTVR, pro potest. Quadrig. Annal. lib. 3. *Adeò vix memorari potestur, vt omnes suum quisque negotium adorti essent.* Pacuu. Chryse: *Si quâ potestur inuestigari viâ.* Plautus Mercatore: *Demum igitur cùm senex sis, tunc in ocium te colloces, dum potestur.* Lucr. lib. 3.

Quod tamen expleri nullâ ratione potestur.

POTI, pro potiri. Pacuu. Ilionâ: *Vsi si onere, credo adhuc sceptrum potienter poti.* Non.

POTITVS ILLIVS REI. Cic. de republ. lib. 2. *Noster autem populus sociis defendendis terrarum iam omnium potitus est.* Varro de vitâ pop. Rom. lib. 2. *Vt noster exercitus ita sit fugatus, vt Galli Romæ Capitolij sint potiti.* Plautus Amphitr. *Id contigit vt salui potiremur domi.* Idem Captiueis: *Ille alter potitus hostis est.* Et Asinariâ: *Copia exercitúsque eorum vi pugnando periuriis nostris euge potiti.* Lucretius lib. 4.

Nec dissentit eum leti mortisque potitum Iampridem.

POTIOR ILLAM REM. Accius Phœnissis: *Natus virtute sceptrum potiretur patris.* Pacuu. Atalanta: *Regi vt memorabis nunc regnum potitur transmissum patris.* Turpil. Lindiâ: *Me vis potiri? Fac ergo potiar quod volo.* Næuius Lycurgo: *Dic quo pacto eum potiti? dolis, an pugnâ.* Lucr. lib. 3.

Adde Heliconiadum custos quorum vnus Homerum
Regna potitur.

Terent. Adelphis: *Mille potior gaudia.* Plaut. Asinariâ: *Fortiter malum qui patitur, post idem potitur bonum.*

POTISSET, & POTISSE, pro potuisset, & potuisse. Lucil. Satyris:

Quo pacto populum atque vrbem seruare potisset
Amplius Romanam.

Charisius lib. 2. Idem lib. 30.

Quid dare quid sumpti facere ac prebere potisset. Et lib. 5.

Nam si quod satis est homini, id satis esse potisset,
Hoc sat erat, nunc cùm hoc non est, qui credimus porrò
Diuitias vllas, animum mi explere potisse? Et lib. 1.

Munus tamen fungi, & muros seruare potissunt. Catullus:

Cur non diuitiis Crœsum superare potissit.

Plaut. Pœnulo: *Sat scio maximo cum populo quoi lubet plus satisdare potessunt.* Idem Persâ: *Nam si egomet*

veneam, vix tantum recipi potiſſit, quod tu me rogas. Et Trinummo: *An me cenſes celare poteſſe grauida ſi foret?*

POTITIVS, pro ſtulto Plautus poſuit, vt ait Feſtus. Pl. Bacchid. *Quem ego ſapere nimium plus cenſui quam Thaletem, idem ſtultior barbaro Potitio.* De Potitiis, & Pinariis, Macr. lib. 3. cap. 6. Meminit & Virgilius Potitij lib. 6. Æneid.

Ex illo celebratus honos, lætique minores

Seruauere diem, primúſque Potitius auctor.

POTIVIT, à potis. Plaut. in Amph. *Eum nunc potiuit pater ſeruitutis.* Et in Rud. à compos *compotiuit: Quæ in mari fluctuoſo piſcatu vberi me compotiuit.* eſt, *compotem fecit.*

POTITOR, qui potitur, compos. Plaut. Caſinà: *Herclè me ſuſpendio Quàm tu eius potitor fias ſatius eſt mortuum.*

PR

PRÆÆDIFICATVM, quod ex priuato loco proceſſit in publicum ſolum. Feſt.

PRÆBIA, remedia collo pueris appenſa: à prohibendo. Varro de L. L. lib. 6. *Præbia* Verrius vocari ait ea remedia quæ Caia Cæcilia, vxor Tarquinij Priſci inueniſſe exiſtimatur, & miſcuiſſe zonæ ſuæ, quâ præcincta eius ſtatua eſt in æde Sanci, qui *Dius Fidius* vocatur, ex quâ zona, periclitantes ramenta ſumunt.

PRÆBITIO, à præbendo conuiuium populare ordine procedens. Varro Eumenidibus: *Quod eo die mea erat præbitio, in ianuam* CAVE CANEM *inſcribi iubeo.* Non.

PRÆCENTRIX, vt præcentor. Varro de liberis educ. *Vt faciunt pleraque vt adhibeant præcentrices, nec medico oſtendunt.* Idem.

PRÆCEPTAT, in Saliari carmine, ſæpè præcipit. Pompeius F.

PRÆCIPEM, pro præcipitem. Ennius annal. lib. 15.

Occumbunt multi leto ferróque lapique

Aut intra muros, aut extra præcipe caſu.

Plaut. Commorientibus: *Saliam præcipes in puteum.* Priſc. lib. 6. Idem Pl. Rudente: *Qui ſceleratus ſacerdotem anum præcipem repulit, propulit perquàm indignis modis.* Liuius in Ione: *Séque inops, ægra ſanitatis, præcipem in alta maria eiecit.*

PRÆCISVM, OMASVM, partes carnis & viſcerum. Næuius Aulularià: *Præciſum, omaſum, callum, glires, glandia.* Lucil. Satyr. lib. 20.

Illi præciſo atque epulis capiuntur opimis.

PRÆCLAMITATORES, qui Flamini Diali, Quirinali, Martiali, præcedebant, clamantes vt homines abſtinerent ab opere: quia his opus facientem videre religioſum eſt. Feſt. Macrob. lib. 1. Saturnal.

PRÆCLARITER, præclarè. Quadrig. Annal. lib. 3. *Et ita rebus præclariter geſtis domum reuertemur.*

PRÆCLAVIVM, pars veſtis, quæ ante clauum texitur. Afranius Fratriis: *Mea nutrix, ſurge ſi vis, profer purpuram præclauiũ contextus.* Idem Homine: *Tertium diem præclauium vnum texere.* Non.

PRÆCOX FVGA, subita. Lucil. Satyr. lib. 8. *Anicula, aspera atque præcox est fuga.* Ennius Annali octauo: *Præcox pugna est.* Nouius: *Huic puellæ præcoquis libido inest.* Varro Synephebis, περὶ ἐμμονῆς: *Verere ne manumittat, cùm hero boues tot, aut HS semis dare possis? Mittet; quòd si non mittet, fugies, si me audies, cùm tempus reuocat, ea præcox est fuga.*

PRÆDIATVS, diues, cui multa prædia. Apul. Florid. *Lectum genus, frequens famulitium, domus amplo ornata vestibulo, ipse bene vestitus, benè prædiatus.*

PRÆDONCVLVS, prædo. Cato in Epistolis: *Quia sæpe vtiles videntur prædonculi.* Fest.

PRÆDOTIVNT, præoptant. Idem.

PRÆFAMEN, præfatio. Symm. lib. 2. epist. 34. *Nam recordaris te hoc præfamine epistolam texuisse, nihil hac ætate tractandum pensius domesticis rebus.*

PRÆFAMINO, pro præfato. Cato cap. 135. *Thure, vino, Iano, Ioui, Iunoni præfamino.* Et cap. 140. *Ianum Iouemque vino præfamino.*

PRÆFANDA, turpia, quibus honorem præfari oportet. Quintilianus: *Vitandum est cùm iunctura deformiter sonat, vt cum hominibus nos loqui dicimus, nisi hominibus medium sit, in præfanda videmur incidere.*

PRÆFERICVLVM, vas æneum sine ansà, patens, quo sacerdotes vtebantur in sacrario Opis Consiuæ. Peculiaria enim instrumenta antiqui Romani in sacrificiis vsurpabant, qualia sunt, *acerræ, thuribula, præfericula, simpula, capedines, vrnulæ, pateræ, patellæ, disci, secespitæ, scenæ, enclabria, dolabræ, aquiminaria, ollæ, aspersoria, litui,* & id genus alia: de quibus Varro, Macrobius.

PRÆFERRATVS, ferro vinctus. Plaut. Persà: *Plusculum annum fui præferratus apud molas, tribunus vapularis.*

PRÆFESTINATIM, citò. Sisenna histor. lib. 4. *Iidem perseuerauerunt vti lex perueniret ad prætorem, & iudices quos vellent instituerent præfestinatim & cupidè.*

PRÆFICA, mulier ad lamentandum in funere conducta. Lucil. Saturarum lib. 2.

———————— mercede quæ
Conductæ flent alieno in funere præficæ
Multum, ac capillos scindunt, ac clamant magis.

Plaut. Friuolarià: *Superabique omnes argutando præficas.* Idem Truculento: *Sine virtute argutum ciuem mihi habeam pro præfica.*

PRÆFISCINE, vel PRÆFISCINI, id est, sine fascino, Gr. ἀβασκάντως. addebant hanc voculam qui alium laudabant. quo testabantur, se laudare alios non animo fascinandi, & cum liuore; sed candidè, & syncerè. Titinius in Setina, cùm inducat quendam dicentem: *Paulla mea, amabo.* subdit alius: *Pol tu ad laudem addito præfiscini, ne puella fascinetur.* Ex eodem more Plautus Asinarià: *Præfiscine hoc nunc dixerim, nemo me accusauit meritò.* Idem Rudente: *Vt sine labore hanc extraxi præfiscinè*, id est, explicatore Lamb. Quàm minimè laboriosè extraxi vrnam ex puteo! Absit verbo inuidia, ignoscat mihi Nemesis. Apul. Florid. *Gratum esse populo,*

populo, placere ordine, probari magistratibus & principibus, id(prefiscinè dixerim) mihi iam obtigit.

PRÆFLORATA MVLIER, priùs deflorata. Apul. in Apologiâ: *Vidua venit iam ab alio prefloratα.*

PRÆGNAS, PRÆGNATIS, pro prægnantis. Pacuu. Peribœâ: *Retinebitur vir vt voluntate suâ probabili pregnatem non exigat.* Plaut. Milite: *Meri bellatores gignuntur, quas hic pregnates fecerit.* Idem Truculento: *Equidem nec peperi vnquam, nec pregnas fui, verùm assimulaui me esse pregnatem.*

PRÆGRADO, prægredior. Pacuu. Atalantâ: *Extremum intra campterem ipsum pregradat Parthenopæum.* Non.

PRÆIVRATIONES faciebant, qui ante alios conceptis verbis iurabant, post quos illi dicebant: Idem in me. Fest.

PRÆLAVITVR, præluitur. Apul. Apolog. *Caterùm qui sese sciat orationem prompturum neque inutilem, neque iniucundam, eius mento os vt bono poculo poculum prelauitur.*

PRÆLIA, partes sunt belli. Lucil. Satyr. lib. 26. *Vt populus Romanus victus vi & superatus sæpè preliis est multis: bello verò nunquam, in quo sunt omnia.* Virg. Æneid. lib. 11.

Infantem fugiens media inter prelia belli.

PRÆLIANT, pro præliantur. Ennius Achille: *Ita mortales inter se pugnant, preliant.* Cic. de diuinat. lib. 8. *Eudemus prelians ad Syracusas, occidit.*

PRÆLIARES DIES, quibus fas erat hostem lacessère: quibusdam enim diebus vetitum fuit. Pompeius F.

PRÆLVMBARE, lumbos præfringere. Nouius Vindemiatrice: *Cœpit vnumquemque prelumbare fustibus.*

PRÆMESSAS spicas vocarunt quas cùm primùm messuissent Cereri offerebant: & *Premetium*, quod prælibationis causâ præmetitur. Glossarium: *Premetium, ἡ πρὸ θερισμοῦ δημήτρας θυσία.*

PRÆMIATORES, nocturni prædones. Nouius Agrypnuntibus: *Nam in scenâ vos nocturnos cœpit premiatores tollere.*

PRÆMODVM, prætor modum. Liu. Odysseâ: *Parcentes, inquit, premodum.* Gell. lib. 7. cap. 7.

PRÆPEDIMENTVM, impedimentum. Plaut. Pœnulo: *Agite, intro abite, ne vos hic mecum conspicetur leno, neu fallacie prepedimentum obiiciatur.* Lucr. lib. 3.

Lumina luminibus quia nobis prepediuntur.

PRÆPETES AVES, (οἰωνοὶ τανυπτέρυγες Homero) ex augurali disciplinâ vocantur, quæ alis porrectis opportunè præuolant, idoneásve capiunt sedes. Hygin. Iis contrariæ aues *infera.* Nigid. Figulus lib. 1. augurij priuati. Nec ipsæ duntaxat aues quæ prosperiùs præuolant, sed etiam, quos capiunt, loci *prepetes* appellantur. Ennius annali primo:

Prepetibus hilares sese polcrisque locis dant.

Idcirco Dædali pennas *prepetes* dixit poëta, quoniam ex locis in quibus periculum metuebat, in tutiora peruenerat. Virg. Æneid. lib. 6.

Dedalus, vt fama est, fugiens Minoïa regna
Prepetibus pennis ausus se credere [calo.

In

In secundario autem significatu *prepes*, pro προπετής, prosper & citus. Trimatius lib. 2. Iliados:

Dum dat vincenti prepes victoria palmam.

Ennius lib. 15. annal. de pugnâ Cæcil. Trib.

Nec respirandi fit copia prepete ferro: de ingruentibus in illum, imbris instar, telis.

PRÆRIPIA, loca quæ sunt præ ripa fluminis. Apul. in Apologiâ: *Cùm egressus in praeripia fluminis hiauit.*

PRÆSAGIRE, acutè sentire; vnde *sagæ anus*, multisciæ: *sagaces canes*, qui cubilia ferarum præsentiscunt. Terent. Heaut. *Sed nescio quid profectò mihi animus præsagit mali.* Plaut. Aulular. *Præsagiebat mihi animus frustrà me ire, cum exirem domo.* Virg. Æneid. lib. 2.

Agnouit longè gemitum præsaga mali mens. Ibidem:

Et lingua volucrum & præsagi fulminis ignes.

PRÆSAGITIO, præsagium. Cic. de diuinat. lib. 1. *Inest igitur animis præsagitio extrinsecus iniecta, atque inclusa diuinitus.*

PRÆSAGITVR, pro præsagit. Plaut. Bacchid. *Occidi: animus iam istoc dicto plus præsagitur mali.* Sic *comperior*, *fruticor*, pro comperio, frutico. Salustius Iugurthâ: *Sed ego comperior Bocchum magis Punicâ fide.* Apul. in Apolog. *Ibi ego comperior omnes iudices tanto poeta adsurrexisse.* Tacit. histor. lib. 4. *Grauem & sapientem virum fuisse comperior.* Cic. ad Attic. lib. 15. *Excisa enim est arbor, non euulsa, itaque quàm fruticetur vides.*

PRÆSEGMINA, quæ vnguibus eminulis præsecantur. Plaut. Aulul lariâ:

Quin ipsi pridem tonsor vngues dempserat,

Collegit, omnia abstulit præsegmina.

Glossæ: *præsegmina*, ἀπονυχίσματα.

PRÆSENTE NOBIS, pro præsentibus. Nouius in Maniâ Medicâ: *Te Mania Medica volumus dono dare pulcro, præsente omnibus.* Pomponius Syris: *Quidam mihi apud forum præsente testibus vendidit.* Accius Menalippo: *Est res aliqua quæ præsente his priùs maturè incidit.* Fenestella annal. lib. 2. *Et quædam exta præsente suis, quædam absente porrecissem.* In leg. XII. Tabul. REM. VBEI. PAGVNT. ORANTO. NI. PAGVNT. ANTE. MERIDIEM. IN. FORO. AVT. IN. COMITIO. CAVSAM. CONIICIVNTO. POST MERIDIEM. PRAESENTE. AMBOBVS. LEITEM. CONDICITO. Plaut. Amphitr. *Nec nobis præsente quisquam nisi seruus Sosia adfuit.*

PRÆSEPIA, æ; & PRÆSEPIS, pro præsepe. Varro de R.R. lib. 1. cap. 13. *Illic laudabatur villa, si habebat culinam rusticam bonam, præsepias laxas, cellam vinariam & olearium, ad modum agri aptam.* Plaut. Curcul. *Quin reciperet se huc esum in præsepiam suam.* Idem Rudente: *Ad meum herum arbitrum me vocas hic intra præsepeis suas.* Et Casinâ: *Scit, si id impetret, futurum quod amat intra præsepes suas.*

PRÆSIDATVS, præsidis dignitas: vnde & *præsidalis*. Vopisc. in Carino: *Tunc autem præsidatum Dalmatiæ administrabat.* Spartianus in

Tetrico: *Præsidatum in Galliâ regentem.* Ibidem: *Qui iure præsidali omnes Gallias rexerat.*

PRÆSIDERATIO dicitur cùm maturiùs hiberna tempestas moueter, quasi ante tempus sideris. Plinio lib. 18. cap. 25. dicitur *prochymesis*, cui contraria *epichymesis* est: in illâ enim præcurrit tempestas, in hac pòst venit.

PRÆSTINARE, emere, & emendo tenere. Plaut. Captiueis: *Iuben' annon iubes adstitui ollas, patinas elui, laridum atque epulas foueri foculis ardentibus, alium pisces præstinatum abire?* Idem Epidico: *Vt enim præstines argento prius quàm venit filius.* Et Pseudolo: *Vt piscium quidquid est, pretio præstinem.* Apul. in Apologiâ: *Quantulo precio mulier locuples agellum suum præstinarit.* Idem lib. 9. de asino: *Quidam pistor de proximo castello pradestinauit.*

PRÆSTITES olim dicebantur qui nunc antistites. Ouid. Fast. lib. 5.

Præstitibus Maiæ laribus videre Calendæ
Aram constitui paruaque signa Deûm.

PRÆSTOLARI, stando aliquem morari. Sisenna histor. lib. 3. *Occultè tacitéque aduentum cohortium præstolari accipiunt.* Terent. Eunucho: *Quem præstolare Parmeno hic ante ostium.*

PRÆSTOLO, pro præstolor. Turpil. Pedio: *Ego præstolabo hic illum ante hospitium.* Liuius Tereo: *Nimis pol imprudenter seruos præstolaras.* Non.

PRÆSTRINGVERE, quasi valde stringere, & claudere. Lucil. Sat. lib. 30.

Præstringuátque oculorum aciem splendore micanti.

Varro Andabatis: *Aurum non minus præstringuit oculos, quàm τὸ οὐκράτ*. Cic. lib. 2. de fin. *Aciem animorum nostrorum virtutis splendore præstringitis.* Plaut. Milite: *Oculorum præstringuat aciem in acie hostibus.*

PRÆTERBITO, prætereo. Plaut. Epidico: *Caue præterbites vllas ædes quin roges, senex vbi habitet Periphanes.* Et Pœnulo: *At ne inter vias præterbitamus metuo.*

PRÆTEXTA, toga cui purpura prætexebatur. Insigne erat magistratuum Hetruscorum: Tullius autem Hostilius, rex Romanorum tertius, debellatis Hetruscis, sellam curulem, togámque pictam & prætextam primus vt Romæ haberentur, instituit: postmodum Tarquinius Priscus rex de Sabinis egit triumphum, quo bello filium suum annos natum quatuordecim, quòd hostem manu percusserat, bullâ aureâ prætextâque donauit: atque ita quam priùs non vsurparat, puerili ætati prætexta concessa est. Verrius. Macr. Saturn. lib. 1. cap. 7. Cic. de suppliciis: *Sententiæ dicendæ loco, togam prætextam, sellam curulem ius imaginis ad memoriam posteritatémque prodendam.* Horat. lib. 2. Satyrâ 5.

Fundos Aufidio Lusco pretore libenter
Linquimus, insani ridentes præmia scribæ,
Prætextam, & latum clauum, prunæque batillum.

PRÆTEXTATVS, prætextâ indutus. Iuuenalis Satyra 1.

Quem

Quem patitur dormire nurus corruptor auara?
Quem sponsa turpes & pratextatus adulter? Et Satyra 2.
Sic pretextatos referunt Artoxata mores.
Sueton. Iul. Cæsare: *Admodum diues pretextato desponsata fuerat.*

PRÆTEXTVS, pro prætextatus. Horatius:
Vel qui pretexta, vel qui docuere togata.

PRÆTORIA PORTA, in castris, quâ exercitus ad prælium educitur, *pretoria cohors*, quæ à prætore vel consule non discedebat.

PRÆVARVS, præuaricatus, intempestiuus. Apul. Florid. *Vt qui diligentissimè animaduertit venarum pulsus inconditos & prauaros.*

PRÆVERTO, pro præuertor, antepono. Plaut. Amphitr. *Ibi me inclamat Alcumena, iam ea res me horrore afficit, herilis prauertit metus.* Ibidem: *Illuc redeundum est mihi, ne me vxorem prauertisse dicant pra republicâ.* Symm. lib. 3. epist. 15. *Ne fortè reditum nostrum aui tui subita prauortant.*

PRÆVIVS, antecedens. Cic. in Arato:
Alcyon genuit claris delapsus ab astris
Preuius aurora, Solis, noctisque sacerdos.

PRÆVORTOR, præuenio. Virg. Æneid. lib. 4.
——— *volucrémque fugâ prauortitur Hebrum.* Plaut. Milite:
Igitur id quod agitur, huic primum prauorti decet.

PRANDICVLA, ientacula. Fest.

PRANSVS, etiam dicitur adfluens, vbi nihil deest. Varro Flextabulis; ἐπὶ ἰκαρχιῶν: *Quare ô Marce pransum ac paratum esset hoc minimè oportet.* Non.

PRATVS, pratum. Innoc. *Sub se campum, sub campo alueus currit, & citra alueum pratus, & trans pratum aqua viua.*

PRECEM, pro preces. Plaut. Captiueis: *Quod antehac iure imperabam meo, nunc oro te per precem.* Horat. lib. 1. epist. 13.
—— *oratus multa prece nitere porrò.*

PRESSVS, compressio. Cic. de Oratore lib. 3. *Valerium Soranum leuitate vocis atque ipso vocis pressu & sono facilè vincat.*

PRIMIGENIVS SVLCVS, qui in condendâ vrbe nouâ, tauro & vaccâ designationis causa ducebatur. Fest. *Primigenia pecuaria*, oues quæ sunt ad fœturam habiles. Varro de R. R. lib. 2. *Ego opinor incipiam primus, quoniam in me videre coniecisse oculos & dicam de primigeniâ pecuariâ.*

PRIMITVS, & PRIMITER, pro primò. Pompon. Maccis Geminis: *Bono animo es video, eripis primiter de pannibus.* Lucil. Satyr. lib. 5.
Vt cùm primitiis ficus propala recentes
Protulit, ingenti pretio dat primitu' paucas.
Varro lib. 1. de R. R. cap. 31. *Igitur in vitiario primitùs cùm exit vitis, tota resecari solet, vt firmiore sarmento è terra exeat.* Et cap. 48. *Spica ea qua mutica non est in ordeo & tritico tria habet continentia, granum, glumam, aristam, & etiam primitùs spica cùm oritur vaginam.*

PRIMNESIVM, funis nauticus, quo palo nauis alligatur: alij

tonsillam vocant.

PRINCEPS, pro primus. Cic. de orat. *Herodotus ille qui princeps hoc genus ornauit.* Virg. Æneidos lib. 9.
Princeps ardentem coniecit lampada Turnus. Lucr. lib. 5.
——— *Deus ille fuit, Deus, inclyte Memmi,*
Qui princeps vitæ rationem inuenit eam, quæ
Nunc appellatur sapientia.

PRINCIPIALE, quod habet principium. Lucr. lib. 3.
Omnis enim sensus quæ mulcet causa iuuátque
Haut sine principiali aliquo lenore creata est. Et lib. 5.
Scire licet cæli quoque idem terræque fuisse
Principiale aliquod tempus.

PRIOR BELLVM, pro prius. Claudius Annal. lib. 8. *Qui prior bellumquod cum his gestum est meminissent.* Ibidem: *Vbi decreuerunt, commemorant Gracchø prior fœdus, Pompeianum non esse seruatum.* Antias annali 6. *Hoc senatusconsultum prior factum est.* Sic Cassius Heminâ annalem suum quartum inscripsit: *Bellum Punicum posterior.* Prisc. lib. 7.

PRIORSVM, εἰς τὸ ἔμπροσθεν: cui opponitur retrorsum. Macr. lib. 7. Saturn. cap. 9. *Septem corporei sunt motus: aut enim accedit priorsum, aut retrorsum recedit, aut in dextram læuámque diuertitur, aut sursum promouetur, aut deorsum, aut orbiculatim rotatur.*

PRISTIS, nauigij genus, ab illius formâ piscis. Claudius rerum Romanarum lib. 12. *Quinque pristes: nauigium ea forma à marinâ belluâ dictum est.* Virg. Æneid. lib. 5.
Velocem Mnestheus agit acri remige Pristin.

PRIVATÆ FERIÆ, dictæ sacrorum propriorum, vt dies natalis, operationis, denicales. Macr. Saturn. lib. 5. cap. 16. *Sunt præterea feriæ propriæ familiarum, vt Claudiane familiæ, vel Æmiliæ, seu Iuliæ, siue Corneliæ, & si quas ferias proprias quæque familia ex vsu domestice celebritatis obseruat.*

PRIVERÆ MVLIERES, priuatæ. Fest.

PRIVIVIO, prior singulis. Idem. Afrianus Vopisco:
——— *tu flagrio hibus priuiuio,*
Iucunditatis plus inest in te, mihi
Quàm commercatis conquisitè edulibus. Non.

PRIVVM, vnumquodque: *priua*, singula. Lucil. lib. 30.
Culcitulæ accedunt binæ centonibu' priuis. Et lib. 1.
Ad cenam abducam, & primùm his abdomina thunni
Aduenientibu' priua dabo, cephaleaque, atarne.
Gell. lib. 10. cap. 20. Idem lib. 4.
Idne agrè est magis, an quod pane & viscere priuo
Quod viscus dederas tumidum, hoc in viscera largi?
Varro lib. 5. Analog. *Quòd tunc ferias priuas, quæ futura sunt eo mense, rex prædicit.* Plaut. *Exite & ferte fustes priuos in manu.* Acron. lib. 2. Serm. Sat. 4. Lucretius lib. 2.
Quòd si forte animas extrinsecus insinuari
Vermibus, & priuas in corpora posse venire Credis.
Cato de R.R. cap. 3. *Trapetos bonos, priuos, impares esse oportet.*

PRIVVS, pro priuatus, cassus. Apul.

Apul. Dæmonio Socratis: *Cæterum profana Philosophia turba, vana sanctitudinis, priua veræ rationis, inops relligionis.*

PROBEAT, pro prohibeat. Lucr. lib. 1.

Nam siue est aliquid quod probeat efficiátque
Quò minu' quò missum veniat.

PROBITER, probe. Varro Octogesimo: *Postquam auida libido rapere ac concidere cœpit, séque opifice non probiter strepere.* Non.

PROCALARE, prouocare: ἀκαλεῖν, vnde & Kalendæ, Kalumnia, Kalator, Kaculæ, Kalones. Fest.

PROCAPIS, progenies quæ ab vno capite descendit. Idem.

PROCARE, poscere; vnde *proci*, qui sponsam exposcunt; & *procax* meretrix, quæ semper sibi dari poscit: & *procacitas*. Liuius Ægystho:

Qui quòd parere vos maiestas mea procat,
Toleratis, extemplóque illum deducitis.

Terent. Hecyrâ: *Maligna multo & magis procax facta illico est.* Et Heautont. *Mea est potens, procax, magnifica, sumptuosa, nobilis.* Suspicio incidit, an *Proceres* dicantur à *procis*, ita vt principes populi dicantur ad similitudinem eorum, qui principes sunt in ambiendis nuptiis. caussam huic suspicioni præbent tam similitudo vocum, quàm versus Ouid. 10. Metam.

——— *vndique lecti*
Te capiunt proceres, totóque Oriente iuuentus
Ad thalami certamen adest.

PROCESTRIA, Ælius ædificia dixit esse extra portam: Artorius quæ sunt ante castra propugnacula. Glossarium: *Procestria*, οἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς.

PROCINCTA CLASSIS, exercitus cinctus, iámque pugnaturus. Gell. lib. 1. cap. 11. & lib. 15. cap. 7. Plutarch. in Coriolano. Cic. de oratore lib. 1 Vide *Classis.*

PROCITARE, prouocare. *Citare* enim est vocare. Fest. Glossæ: *Procitat*, προκαλεῖται.

PROCITVM, pro procatum, petitum. Liuius Odysseâ: *Matrem procitum plurimi venerunt.* Idem.

PROCRAXE, proclamâsse, voce prodidisse: προκράξαι. Lucr. lib. 5.

Quippe vbi se multi per somnia sæpè loquentes,
Aut morbo delirantes procraxe feruntur.

PROCVBITORES, Cato in eo libro quem de re militari scripsit, dicit esse milites qui noctu custodiæ causa ante castra hostium excubant, cùm castra sunt in propinquo. Pomp.

PROCVDERE, prolatare, producere. Varro: *Legendo autem & scribendo vitam procudit.* Virg. lib. 1. Georgic.

——— *durum procudit arator*
Vomeris obtusi dentem.

PROCVLINANT, promittunt ait significare Antistius de iure Pontific. lib. 9.

PROCVLVS, qui natus est patre à patria peregrinante. *Proculos* sunt qui dicant vocatos, qui patribus senibus, quasi ętate progressos, nati sunt. Glossæ: *Proculus* τηλύγονος.

PRODERE DIEM, differre. Cato: *Te C. Cacili diem prodidisse militibus legionis tertiæ.* Terent. An-

driâ: *Credo impetrabo, vt aliquot saltem nuptias prodat dies.*

P R O D E R E R E M, pro perdere. Ennius annal. lib. 16.

Non in sperando cupidè rem prodere summam. Lucr. lib. 6.

Claudicat extemplo pinnarum nisus inanis,

Et conamen vtrinque alarum proditur omne.

P R O D I G E R E, consumere. Cæcil. Hymnide: *Prodigere est cùm nihil habeas te irriderier.* Plaut. Neruolariâ: *Prodigum esse in amatorem addecet.* Idem Aulular. *Festo die si quid prodegeris, profesto egere te liceat, nisi peperceris.* Tranquillus Nerone: *Laudabat mirabatúrque auunculum Caium nullo magis nomine, quàm quòd ingentes à Tiberio opes breui spacio prodegisset.*

P R O D I G I A L I T E R, prodigè. Horat. arte Poëticâ:

Qui variare cupit rem prodigialiter vnam,

Delphinum siluis appingit, fluctibus aprum.

P R O D I G I A T O R E S, prodigiorum interpretes. Fest.

P R O D I G I T A S, profugio. Lucil. Satyr. lib. 6.

Nequitia occupat hos, petulantia, prodigitásque.

P R O D I G V Æ H O S T I Æ, quæ consumuntur: vnde luxuriosi vocantur *prodigi.* Veranius.

P R O D I G V S, qui prodigia facit: τερατουργός. Fronto de verb. diff. *Itaque qui prodigia faciunt prodigi vocantur.*

P R O D I N V N T, pro prodeunt. Ennius annal. 3.

Prodinunt famuli, tum candida lumina lucent.

Sic *obinunt, redinunt.*

P R O D I V S, prodeundo apparens. Varro Virgulâ diuinâ: *Primùm venit in vrbem atque intra muros, deinde accedit prodius, atque introiit domum.*

P R O D V I T, prodiderit. In lege Censoriâ: P O R T I C V M. S A R T A M. T E C T A M. Q V E. P R O D V I T.

P R O F E C T V S, pro profecturus. Plaut. Aulularia: *Nunc quò profectus sum ibo, postidea demum me quantum potero recipiam.* Ibidem: *Possúmne scire quò profectus? cuius sis?* Liu. lib. 35. *Quinctius, quò profectus erat, Demetriadem contendit.* Terent. Eunucho: *Detineo te, fortasse tu profectus aliò fueras.*

P R O F E S T V S H O M O, ἀνέορτος: qui, vt hostis, συνεορταστὴς esse non permittitur, nec festis interesse, sed excluditur vt ἐξαγιστος atque scelestus. Gell. lib. vlt. cap. vlt. *Et quam ille homo festiuissimus fabulæ suæ spectandæ legem dedit, eandem ego commentariis his legendis dabo, vt ea ne attingat, néve adeat profestum ac profanum vulgus, & à ludo musico diuersum.*

P R O P I C I S C O, pro proficiscor. Turpil. Hetæra: *Hortatur hominem quamprimum proficisceret.* Plaut. Milite: *Obsecro licet complecti priusquam proficisco.*

P R O G E N I I, pro progeniei. Pacuu. Paullo:

Pater supreme, nostræ progeny patris,

Nunc ted obtestor, celerè sancto subueni Censori.

Gell. lib. 9. cap. 14.

P R O G N A R E, & P R O G N A R I T E R, apertè, audaciter, fortiter. Ennius lib. 5. annal.

— *dius*

——— *diui hoc audite parumper,*
Vt pro Romano populo prognariter armis
Certando, prudens animam de corpore mitto.
Plaut. Persâ: *Ego scio herclè vtrumque velle: age indica prognariter.*

PROGREDI, pro progredere. Nouius Vindemiatoribus: *Quid stas? age moue te inanem, primus progredi.* Marcell.

PROIECTA SACRA, quæ fiunt fulgurante cælo: tunc enim proiecta depellendorum fulgurum malorum, vel procreandorum bonorum causâ fiunt. Fest.

PROILIVM, prælium. Plaut. Menæchmis: *Ego mihi istic hodie apparari iussi proilium, hodie vt fieret: in eo vterque pro Ilio potabimus.*

PROINDE, pro perinde. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Duabus vndulatis togis est opertum, proinde vt olim reges nostri vndulatas & prætextas togas soliti sunt habere.* Plancus Ciceroni: *Quod si proinde vt ipse merui, mihi successit.* Idem: *Vt proinde ad omnia essem paratus.* Terent. Phormione: *Proinde expiscare quasi non nosses.* Lucr. lib. 3.
Scipiades belli fulmen, Karthaginis horror,
Ossa dedit terræ, proinde ac famul infimus esset.

PROLATO ÆRE, scuto ante se protento. Ennius Achille: *Aristarchus prolato ære adstitit.* Fest.

PROLETARII, ciues in plebe vilissimi, qui non amplius ∞ C L. æris in censum deferebant. Cassius annal. lib. 2. *Tunc Marius proc. primùm proletarios armauit.* Cato de tribunis militum: *Expeditio pauperum, plebeiûm, atque proletariûm.* Varro de vita pop. Rom. lib. 2. *Quibus erat pecunia satis, locupletes, assiduos: contrarios, proletarios.* Ennius lib. 3. annal.
Proletarius publicitus scutisque feroque
Ornatur ferro.
Gell. lib. 16. cap. 10.

PROLETARIVS SERMO, plebeius, vulgaris. Plautus Milite: *Nam proletario sermone nunc quidem hospes vtere.*

PROLIXITVDO, prolixitas. Pacuu. Dulorefte: *Oro ne in me flectas fandi prolixitudinem.* Non.

PROLOGIVM, proloquium, initium orationis. Pacuu. Hermionâ: *Quid est? nam me exanimasti prologio tuo.* Fest.

PROLVBIVM, & PROLVBIDO, ab eo quod lubet. Accius Andromedâ: *Muliebre ingenium, prolubium, occasio.* Laber. Compitalibus: *Quo quidem me à matronali pudore prolubium meretricis progredi coëgit.* Nouius Colace: *Et volo & vereor, & facete in prolubio est.*

PROLVGERE dicuntur qui solito diutius lugent. Virg. Æneidos lib. 9.
——— *nec te, tua funera mater*
Proluxi, pressiue oculos, aut vulnera laui Veste tegens.

PROLVVIVM, profusio. Terent. Adelphis: *Quod proluuium? quæ hæc subitò largitas?* Cæcil. Hypobolimæo: *Quod proluuium, quæ voluptas, quæ te lactat largitas?*

PROMELLERE, promere, vel promouere litem. Fest.

PROMERVAT, promouet. Idem.

PROMERCALE, merx venditioni exposita. Sueton. Iul. Cæs. cap. 54.

Vnde

Vnde factum vt auro abundaret, ternisque millibus nummum in libras promercale per Italiam prouinciasque diuenderet. Instrumentum terminorum inter Fouencularios & Ausurios, inuentum in Vrbe; extra portam Collinam, in via Salaria: IMP. CÆSAR. M. AVRELIVS ANTONINVS. AVG. GERM. SARM. HOS LAPIDES CONSTITVIT PROPTER CONTROVERSIAS QVÆ INTER MERCATORES ET MANCVPES ORTAE ERANT VTI FINEM DEMONSTRARENT VECTIGALI FOVENCVLARII ET ANSVRII PROMERCALIVM SECVNDVM VETEREM LĒGEM SEMEL DVNTAXAT EXIGENDO. Colum. lib. 1. cap. 8. *Neue negocietur sibi, pecuniámque domini aut animalibus, aut rebus aliis promercalibus occupet.*

PROMERES, pro promereris. Plaut. Trinummo: *Nam retineri nequeo quin dicam ea quæ promeres.*

PROMI & CONDI, cellarij, qui promunt ac condunt. Plaut. Pseudolo: *Promus condus sum, procurator peni.* Ibidem: *Edepol fecisti prodigum promum tibi.* Et Trinummo: *Ne admittam culpam, ego sum meo promus pectori.*

PROMICARE, extendere, porrò iaccere. Næuius Atellariâ: *Siquidem loqui vis, non perdocere, multo longe promicanda oratio est.* Non. Apul. lib. 3. Metam. *Me renitentem, lacinisque promicantibus crebra singultientem, clementi violentiâ secum attraxit.*

PROMISCAM, pro promiscuè. Varro Epigram.

Vnam virtutem propriam mortalibus fecit,
Cætera promiscam voluit communia haberi.

Plaut. Pseudolo: *Nunc ego Simonem mihi aduenat velim, vt mea lætitia lætus promiscam fiet.* Idem Rudente: *Eamus intro omnes, quando operam promiscam damus.*

PROMISSVS CAPILLVS, longus, prolixus: quasi porrò missus. Varro Modio: *Qui tum erant in Græciâ, comâ promissâ, rasâ barbâ, pallia trahentes.* Plaut. Rudente: *Capillum promittam, optimum est.*

PROMONSTRA, prodigia. Fest.

PROMPTO, promptè porrigo, sæpè promo. Plaut. Bacchid. *Nam illum meum malum promptare malim quam peculium: quia malum si promptet, indies faciat minus.* Idem Pseudolo: *Siquidem etiam supremi promptes thesauros Iouis.*

PROMVLCO AGI nauis dicitur, cùm scaphæ fune trahitur. Vide *Remulcum.*

PROMVLSIN, cibum appellabant è mulso, quo ante primum haustum vescebantur, quod vacuis & inanibus venis initio dulcem esse potionem infundendam putarunt: de quo Horatius lib. 2. Sat. 4.

Aufidius forti miscebat mella Falerno
Mendosè, quoniam vacuis committere venis
Nil nisi laue decet, leni præcordia mulso
Prolueris melius, si dura morabitur aluus.

Et Varro de R. R. lib. 3. *Fauus venit ad altaria, & mel ad principia conuiuij.* Cic. Papiriano: *Non eum quem*

quem tu es solitus promulisside conficere. Petron. Arbiter: *Tam rude hoc vasculum bellè cras in promulside libidinis nostra militabit.*

PRONATVS, prostratus, pronus. Sid. lib. 5. epist. 17. *Ad hoc per catastropham sæpè pronatus ægre de ruinoso flexu se recolligit.* Et lib. 8. epist. 3. *Quia post facinus ipsi latrones aa pauimentum conuersa defuncti ora pronauerant.*

PRONIS TRABS, pro prona. Varro Parmenone: *Alia trabs pronis in humum accedens, proximè frangit ramos cadens.* Non.

PROPAGES, continuus ordo: nam *pages* est compactio: vnde *propagare*, quod est genus iuge latè dimittere. Pacuu. Antiopâ: *Saluete gemina mei propages sanguinis.*

PROPAGMEN, propago. Ennius lib. 4. Annal.

Nobis vnde forent fructus, vitaque propagmen.

PROPERATIM, properè, citò. Cæcil. Plocio: *Properatim istuc in tenebris confectum est opus.* Quadrig. annal. lib. 2. *Eò properatim consules exercitum deducunt.* Pompon. Buccone adoptato: *Pergis properatim.*

PROPERITER, citò. Accius Telepho: *Remisque nixi properiter nauem in fugam tradunt.* Pacuu. Teucro: *Mihi classem imperat Thessalam nostrámque in altum properiter deducerem.* Apul. lib. 1. de asino aureo: *Bene ego: & illico ei literas Demea trado: quibus properiter perlectis, amo, inquit, meum Demeam.* Idem lib. 5. *Hic quiritans properiter emergit è mari, suúmque protinus aureum thalamum petit.* Et lib. 6. *Tū quæ ferebamus amoliri properiter.*

PROPITIABILIS. Ennius Capiunculâ: *Huic animus est propitiabilis.*

PROPRITIM, & PROPRIATIM, propriè. Lucr. lib. 2.

Quod genus humanum propritim de quibus actum est.

Scilicet vt risu tremulo concussa cachinnant.

Arnob. lib. 3. *Vsque adeò res exigit propriatim Deos scire.*

PROPRIVM, æternum, perpetuum. Lucil. Satyr. lib. 27. *Cùm sciam nihil in vitâ proprium mortali datum.* Accius Medeâ: *Fors dominatur, neque vlli vita propria in vitâ est.* Idem Armorum iudicio: *Nam non facile sine Deûm operâ propria humana sunt bona.* Afran. Vopisco: *Dy tibi dent propria quæcumque exoptas bona.* Hirtius de bello Afric. *Quod proprium gaudium bellantibus fortuna tribuere non decreuit.* Plaut. Cistellariâ: *Atque illum amatorem tibi proprium futurum in vitâ.* Terent. Andriâ: *Ego propterea Deorum vitam sempiternam arbitror, quòd voluptates eorum propriæ sint.* Virg. Æneid. lib. 3.

Da propriam Tymbraee domum.

Et lib. 6.

——— *propria hæc si dona fuissent.*

Item stabile, & inprimis de matrimoniis vsurpatur, vnd e Artemid. lib. 1. cap. 2. vxorem vocat ἰδιωτάτην, rem propriissimam.

PROPTERVIAM, sacrificium fuit apud veteres quod fiebat proficiscendi causâ Herculi, aut Sanco; in quo mos erat, vt si quid ex epulis superfuisset, igne consumeretur: vnde iocus Catonis in Albidium; quem, cum bona sua abliguriisset, & nouissimè domum quæ reliqua ei erat, incendio amisisset,

fiſſet, propteruiam feciſſe dicebat Cato. Laber. Paupertate: *Viſus hac nocte bidentes propteruiam facere.* Macr.Saturn.lib. 2.cap. 2. Gell. lib.10.cap.4.Plaut.Rudente:*Vt mea eſt opinio, propteruiam illi ſunt vocati ad prandium.*

PROPVDIOSVS, αἰσχρουργός. Apul. Apolog. *Domus eius tota lenonia, tota familia contaminata, ipſe propudioſus, vxor lupa.* Sid. lib. 9. epiſt. 4. *Igitur hic proximè abrupto contubernio ancillæ propudioſiſſimæ.*

PROPVDIVM, quaſi procul à pudore. Plaut. Curcul. *Quid ais propudium, túne etiam cum noctuinis oculis odium me vocas?* Apul.8. *Ante ipſam menſam ſpurciſſima propudia illicitæ libidinis extrema flagitia infandis inguinibus efferantur.*

PRORSI limites, qui ſunt ad Orientem directi, in menſurationibus agrorum dicuntur. Feſt. Hygen. de lim. agr. *Poſtea & prorſos & tranuerſos limites appellauerunt, à liminibus, quòd per eos agrorum itinera ſeruantur.* Auth. de lim. conſt. *Reliquos limites fecerunt anguſtiores, & qui ſpectabant in orientem prorſos, qui ad meridianum tranſuerſos appellauerunt.*

PRORSVS, directa. Lucil.lib. 30.

Quid ſibi vult? quare fit vt intro verſus & ad te
Spectent atque ferant veſtigia ſe omnia prorſus?

Plaut. Pſeudolo: *Non prorſus, verùm in tranſuerſo cedit, quaſi cancer.* Idem Milite: *Prorſus Athenis protinus ibo tecum.* Terent. Hecyrâ: *Trepidari ſentio, curſari rurſum prorſum.* Apul. Florid. *At iam & prorſa & verſa facundia veneratus ſum.*

PROSARIVM, proſum, non ligatum. Sid. lib. 3. epiſt. 14. *Meas nugas confectas opere proſario, ſeu poëtarum ſtylo cantilenoſas.* Et lib. 9. epiſt. 16. *Ne ſi epilogis muſicis opus proſarium clauſerimus.* Et lib.9.epiſt. 13. *Pareo iniunctis, licet ſi vnquam modo maximè proſario loquendi genere diſtrictus occupatúſque.*

PROSAPIA, & PROSAPIES, progenies porrò iacta. *Supare* enim eſt iacere. Cato Originum lib. 1. *Veteres proſapias & multa alia apud multas.* Plaut. Curculione: *De Cœlitum proſapia ted arbitror, quia vnoculus es.* Et Mercat. *Rogitares quis eſſet, aut vnde eſſet, quâ proſapiâ.* Saluſt. Iugurthâ: *Hominem veteris proſapiæ.* Sic *planitia, mollitia,* & planities, mollities. Cæſar bell. ciuil. *Erat inter oppidum Vernam & proximum collem planitia.* Idem de bello Alexand. lib. 4. *Planitia ex omnibus partibus ſubiecta.* Liuius lib. 49. *Mollitia hoſtium regiiſque opibus ditiores.* Varro lib. 1. de R. R. *Propter fœmineam mollitiem.*

PROSECTA, exta quæ aris dantur ex fibris pecudum. Licinius Macer Ornithogoniâ:

—— volgari toſta vapore
Cum ſiluis proſecta ferunt.

Papin. Thebaidos lib. 5.

—— vbi aduerſo dederat proſecta Tonanti.

PROSEVCHÆ, loca vbi mendici ſtipem efflagitabant. Quidam fana Iudæorum fuiſſe arbitrantur, quòd oracula quædam, ſeu oratoria eſſent. Philo: ἠπίστατο γοῦν καὶ προσευχὰς ἔχοντας, καὶ συνιόντας εἰς αὐτὰς, καὶ μάλιστα ταῖς ἱεραῖς ἑβδόμαις. Cleomedes: τὰ δὲ ἀπὸ μέσης προσευχῆς, καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς προσαιτούντων. Iuuenalis Sat. 3. *Nil mihi*

mihi respôdes? aut dic, aut accipe calcē: Ede vbi consistas, in quâ te quaero prosenchâ.

PROSPERARI, impetrare. Lucil. Satyr. lib. 26. *Nec minimo prosferetur pax, quòd Cassandram signo diripuit.*

PROSEDAE, scorta quae ante stabula sedent expectātes amatores. Plaut. Pœnulo: *Turba nunc est apud aram, an ibi vis inter istas versarier prosedas, pistorum amicas, halicarias?*

PROSICIES, idem quod prosecta. Lucil. Sat. lib. 14.

Cenam inquit nullam, neque diuo prosiciem vllam.

Varro rerum diuinarum lib. 11. *Proficiem extorum vel in mensam porricere.* Arnobius lib. 7. *Quid si omnes has partes, quas proficias dicimus, accipere dij amant.* Glossae: *Proficia, αἱ τῶν θυσιῶν ἀπαρχαί.*

PROSIMVRIVM, pontificale pomœrium, vbi Pontifices inaugurabantur. Fest.

PROSITA, proposita. Idem Glossarium: *Prosita, προκειμένη.*

PROSTIBVLVM, meretrix quae stat expectans ante stabulum. Plaut. Clitellariâ: *Intra ad bonam meretricem: adstat haec in via solâ, prostibulum sane est.* Idem Aululariâ: *Bellum verò & pudicum prostibulum popli.* Et Sticho: *Prostibuli est autem stantem stanti dare suauium amicum amicae.* Persâ: *Hic faciet te prostibulum propediem.*

PROSVM, pro prorsus: vt *rusum*, & *susum*, pro rursus & sursus. Afran. Emancipato: *Vetuit me sine mercede prosum Paccius remeare ad ludum.* Fest. Vide *Susum.*

PROSVMIA, genus nauigij speculatorum, paruum. Caecil. Amphitrione: *De nocte ad portum vectus sum prosumiâ.* Idem Meretrice: *Cui gubernator propè euertit prosumiam.*

PROTELARE, longè propellere: à τῆλε, seu à πρὸ & ἐλᾶν. Sisenna histor. lib. 4. *Duae cohortes de subsidio procedunt, atque equites protelant.* Turpil. Lemniis: *Propter peccatum pauxillum indignissimè patria protelatum esse saeuitia patris.* Varro de liberis educandis: *Remotissimum ad discendum formido ac nimius timor, & omnis perturbatio animi: contrà delectatio protelum ad discendum.* Terent. Phormione: *Ne te iratus suis saeuidicis dictis protelet.* Apul. lib. 8. *Sed hanc ipsam cladem vestris protelamus manibus.* Idem lib. 9. *Arreptis huiusmodi telis, mutuóque vt exitium commune protelarent, cohortati.* Symmach. lib. 1. epist. 90. *Vereor protelare testimonium meum, ne magis laudi eius obsequutus indicer quam pudori.* Idem lib. 6. epist. 6. *Solatiis enim leniendus est animus, quoties protelantur optata.*

PROTELVM, impulsus, tenor. Lucil. Sat. lib. 12.

Hunc iuga mulorum protelo ducere centum
Non possunt. Idem lib. 6.
Quem neque Lucanis oriundi montibu' tauri
Ducere protelo validis ceruicibu' possent.

Cato Originum lib. 5. *Sed protelo trini boues vnum aratrum ducent.* Lucr lib. 4.

Suppeditatur enim confestim lumine lumen,
Et quasi protelo stimulatur fulgure fulgur. Idem lib. 2.
——— *corpuscula materiai*

Ex infinito summam rerum vsque tenere
Vndique protelo plagarum continuato.

PROTENIS, vide *Protinam.*

PROTERVITER, proteruè. Ennius Pancratiaft. *Quis est, qui nostris foribus tam proteruiter?*

PROTHYME, hilariter, προθυμῶς. Plaut. Pseudolo: *Hoc ego modo atque herus minor hunc diem sumpsimus prothymè.*

PROTHYMIÆ, promptæ voluntates, προθυμίαι, animi alacritates. Plaut. Sticho: *Vides vt annona est grauis: vt benignitates hominum periere & prothymiæ.* Ibidem: *Quot risiones, quot iocos, quot sauia, saltationes, blanditias, prothymias?*

PROTINAM, & PROTENIS, pro protenus, statim. Afran. epist. commissa: *Tum protenis rectà domum digredimur.* Næuius Colace: *Vbi vidi exanimabiliter timidis pedibus me protinam dedi.* Plaut. Astrabâ: *Dare pedibus protinam se ab his regionibus.* Idem Curculione: *Ostium vbi conspexi, exinde me illico protinam dedi.* Idem Casinâ: *Hàc dabo protenam me in fugā.* Et Bacchid. *Quæ vt adspexi, me continuò contuli protinam in pedes.* Persâ: *At ne cum argento protinam commutes domum moneo te.* Terent. Phormione: *Aliquid conuasassem, atque me coniicerem protinam hinc in fugam.*

PROTOLLO, profero. Plaut. Pseudolo: *Manum si protollet, pariter proferto manum. Protollo*, differo. Lucil. Satyrarum lib. 1.

Si non amplius ad lustrum hinc protolleret vnum.

Plaut. Casinâ: *Protollo mortem mihi.* Ibidem: *Nec viri vitam sinet in crastinum protolli.* Lucr. lib. 5.

Nec sanctum nomen sui protollere vires Posse.

PROVIDERE, promouere. Pacuu. Teucro: *Aut me occide, illà hinc si vnquam prouideam gradum.*

PROX, quasi proba vox. Plaut. Pseudolo: *Itaque dum enitor, prox! iam panè inquinaui pallium.*

PROXIMAT, appropinquat. Apul. lib. 2. de asino aureo: *At ecce Fotis mea, iam dominâ cubitum redditâ, iacta proximat rosâ sertâ, & rosâ solutâ in sinu tuberante.* Ibid. *Nam, vt vides, prælio quod nobis sine finali exitio indixeras iam proximante.* Et lib. 3. *Vix me præsepio proximantem deiectis auribus tam furentes infestis calcibus insequuntur.*

PROXIMITAS, propinquitas. Ouidius:

Nunc quia iam meus est, non est meus, ipsaque damno
Est mihi proximitas. Idem:
At si proximitas primúsque requiritur hæres.

Apul. de deo Socratis: *Paululum immutantes proximitate & longinquitate.* Sidon. lib. 3. epist. 1. *Non minus nostræ professionis fraternitatem loci proximitate dignatus ditare, quàm reditu.* Et lib. 6. epist. 12. *Non te communio prouinciæ, non proximitas ciuitatis, non opportunitas fluuij adduxit.*

PROXIMI DIE, pro proximo, Cato dixit oratione contra Furium: sic *pristini*, *prepristini*, *crastini* dixere Gell. lib. 10. cap. 24. Macr. Saturn. lib. 1. cap. 4. Plaut. Mostellariâ: *Hoc die crastini cùm herus resciuerit, manè castigabit eos bubulis exuuiis.* Idem Persâ: *Nam ibi mercatum esse dixit die septimi.*

P V

PVBI PRÆSENTE, pro populo. Plaut. Pseudolo: *Nunc ne quis dictum neget, dico omnibus, Pubi præsente in concione omni poplo.*

PVBLICITVS, publicè. Ennius annali tertio:

Proletariu' publicitus scutisque feróque
Armatur ferro.

Gell. lib. 16. cap. 10. Lucil. Sat. lib. 12.

Huic homini quæstore aliquo est opus atque chorago,
Publicitus qui illi atque è fisco præbeat aurum. Idem lib. 16.
Publicitus vendis tamen atque extrema ligurris.

Cæcilius Plocio: *Publicitùs defendendum est.* Cneius Martius vates:

Poplus publicitùs cùm diderit è stipe partem
Conferinant, vti priuatim pro séque suísque.

Liuius lib. 25. ab V. C. Plaut. Amphitr. *Peregrè adueniens publicitus accipiar.* Idem Bacchid. *Ibi demum publicitùs seruant.* Et Persâ: *Ea comparatur præda, vt fiat auctio publicitùs.* Apul. Apolog. *Et publicitùs simulacrum suum cuique quod videat, pro meritis præmio tribui.*

PVDEO. Plaut. Casinâ: *Ita nunc pudeo, atque ita nunc paueo, atque ita irridiculo sumus ambo.* Terent. Heautont. *Animi est pudentis signum, & non instrenui.* Horat. in arte poëtica:

Cur nescire pudens prauè quàm discere malo?

PVDIBILIS, pudendus. Lampr. in Heliogabalo: *Ad honores reliquos promouit, commendatos sibi pudibilium enormitate membrorum.*

PVDORICOLOR, dicta est rubens aurora, & Memnon *nocticolor*, à Næuio in Alcesti, teste Gellio lib. 19. cap. 7.

PVELLASCERE, euirascere, effœminari. Varro in Baiis: *Quòd non solùm in nube fiunt communes, sed etiam veteres puellascunt, & multi pueri puellascunt.*

PVER, vtroque sexu veteribus enunciabatur, sicut Græcis ὁ καὶ ἡ παῖς. Næuius lib. 2. belli Punici: *Prima incedit Cereris Proserpina puer.* Liuius Andr. odysseâ: *Sancta puer, Saturni filia, regina.* Idem ibid. *Mea puer, mea puer, quid verbi ex te audio?* Prisc. lib. 6. Charis. lib. 1.

PVERA, pro puella, filia. Liuius in odysseâ: *Mea puera, quid verbi ex tuo ore profugit?* Ex Hom. odyss. α.

Τέκνον ἐμὸν ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων.

Varro in Satyrâ, Væ victis, περὶ φιλονεικίας: *Properate viuere puera, quas sinit ætatula ludere, esse, amare, & Veneris tenere bigas.* Idem de vita pop. Rom. lib. 2. *Sic in priuatis ædibus pueri liberi & pueræ ministrabant.* Titin. Geminâ: *Simul vt pueras hac nocte suspirare creui.* Non. Prisc. lib. 10. Glossæ: *Puera, παιδίσκη.*

PVERASCERE. Sueton. in Caligulâ: *Quorum duo infantes adhuc rapti, vnus iam puerascens insigni festiuitate.*

PVEROS veteres appellarunt seruos. Varro Eumenidibus: *Vix vulgus confluit, non Furiarum, sed puerorum & ancillarum.* Cic. Q. Fratri: *Túne veritus es ne pueros ad te sine litteris*

litteris miserim. Terent. Andriâ: *Etiam puerum inde abiens conueni Chremis.*

PVERVS, pro puer. Cæcil. Vmbris: *Age, age, puere, duce me ad patrios fines decoratum egregiè.* Afran. incendio: *O puere, puere, sine me prospicere mihi.* Prisc. Plaut. Asinariâ: *Puere pulta, atque Atriensem Sauream, si intus est euocabo huc.* Ibid. *Da puere ab summo, tu interea ab infimo da sauium.* Idem Curcul. *Cedò puere sinum.* Et Mostellariâ: *Puere, præter speciem stultus es.* Ibid. *Puere iamne abis? libertas penula est tergo tuo.* Mercat. *Optimè aduenienspuere cape chlamydem.* Ibid. *Ego me moror: tu puere abi hinc intrò.* Pseud. *Puere hodie nate heus.* Et: *Verte huc te puere.*

PVGILLARE, decertare. Apul. de Deo Socratis: *Itidem si pugillare velit, vultus vel brachia velanda sunt, quibus pugillatur.* Iul. Capitolinus in Galieno: *Pugiles facul is non veritate pugillantes.*

PVGNITVS, cum pugnis. Cæcil. Fallaciâ: *Nisi quidam qui se malit pugnitus pessumdari.*

PVLCRALIBVS, pro pulcris. Cato in ea oratione quæ est de fundo oleario: *Pulcralibus atque cupitis.* Fest.

PVLCRITVDO, pulcritas. Cæcil. Harpazomene: *Dij boni quid illud est pulcritatis!* Non.

PVLLARIA, manus dextra. Pomp.

PVLLETRA, vel PVLLITRA, dicitur gallina quæ effœta necdum est Sic *porcetra*, sus quæ non sæpè peperit, opponitúrque scrophæ, vt est apud Gellium lib. 18. cap. 6. Varro de R. R. lib. 3. cap. 9. *Itaque quæ ante aut post nata sunt, & etiam prima eo tempore non sunt supponenda, & ea quæ subiicias potius, vetulis quàm pullitris, & quæ rostra & vngues non habeant acutos.*

PVLMONEI pedes, molles & ad ambulandum inepti. Plaut. Epidico: *Pedibus pulmoneis qui perhibetur, prius venisset quàm tu aduenisti mihi.*

PVLO, pro populo. Accius:
Namque id quod est de sole tibi ostentum, pulo
Mutationem rerum portendit fore.

PVLPITARE, à pulpito, quod est ἀνάβαθρον. Sidon. lib. 8. epist. 12. *Pandi carinarum ventres, abiegnarum trabium textu pulpitabuntur.*

PVLSARE, agere, in ius vocare. Symmach. lib. 1. epist. 31. Inde *pulsatus*, in ius vocatus, seu conuentus in iudicio. l. 1. C. de his qui pot. nom. l. manifestissimi. §. 3. C. de furt.

PVLVM, seu PVLLVM, appellabant antiqui puerum quem quis amabat. Fest. Placid. in Glossis. Hinc Q. Fabius Eburnus, quòd natibus fulguratus erat *pullus Iouis* dictus est. Arnob. lib. 4. *Vt Iouis dicatur pullus, in partibus Fabius aduritur mollibus, obsignatúrque posticus.*

PVLTIPHAGONIDES appellatur Romanus, quòd olim non pane, sed pulte viueret. Plaut. Pœnulo: *Carchedonius vocatur hæc comœdia: Latinè Plauti Pœnulus Pultiphagonides.* Idem Mostellariâ: *Non enim hæc pultifagus opifex opera fecit barbarus.*

PVLVEM, pro puluerem. Laber. Sororibus: *Hic voluit clypeum contra pulvem proiici.* Charis. lib. 1.

PVLVERAT, pulueris est plenum. Plaut.

Plaut. *Exi tu Daue, age, sparge, mundum esse hoc vestibulum volo, Venus ventura est nostra, nolo hoc pulueret.* Gell. lib. 18. cap. 12.

PVLVERATICA quod agrimensoribus datur pro honorario. Theod. & Valent. Impp. A A. *Præcipimus itaque agrimensoribus, vt pro agrorum vicissitudine geometricæ artis fundo cui finem restituens in trifinij rationem steterit, & conuenientiam trium centuriarum ibidem esse signauerit, tres aureos accipiat absque sua pulueratica.*

PVLVIS, fœminine. Ennius lib. 8. annal.

Iam ferè vasta volat puluis.

Idem ibid.

Iámque ferè puluis ad cælum vasta videtur. Propert. elegiâ 13.

——*qui nunc iacet arida puluis*
Vnius hic quõdã seruus amoris erat.

PVLVIS ERVDITVS, pro mathematicis disciplinis. In scholis enim Geometricis præstò semper erat abacus puluere inspersus, in quo possent radio duci lineæ. Cic. de nat. Deorum: *Sed si hoc non videtis, nunquam illum eruditum puluerem attigistis.* Et Tuscul. quæst. lib. 5. *Ex eadem vrbe humilem homunculum excitabo à puluere & radio.* Vide Brodæum miscell. lib. 1. cap. 7.

PVMICEI OCVLI, duri & aridi instar pumicis, qui nequeunt flere. Plaut. Pseudolo: *Pumiceos oculos habeo, non queo exorare lacrumam vt vnam expuant modo.*

PVMICO, σμήχω, purgo. Sid. lib. 1. epist. 7. *Præcedit noster ad curiam paulo antè detunsus pumicatúsque.* Idem lib. 8. epist. 3. *Atque inter satrapas regum tyaratorum, murrhatos, pumicatos, malobathratos.*

PVNCTARIOLAS leues pugnas appellauit Cato in ea oratione, quam dixit de re histriâ militari. Fest.

PVNICANS, puniceus, rubeus. Apul. 1. Metam. *Et cùm dicto subtili centunculo faciem suam iamdudum punicantem præ pudore obtexit.*

PVNCTVM TEMPVS, pro tempore momentaneo, seu temporis puncto. Lucr. lib. 2.

——*quæ puncto tempore cernis*
Diffugere. Idem eodem lib.
——*patefactis tempore puncto*
Carceribus. Et lib. 4.
——*puncto tempore imago*
Ætheris ex oris ad terrarum accidit oras. Item lib. 6.
Et liquidum puncto facit æs, in tempore & aurum.

PVNICVM, libi genus suauissimum, à Pœnis dictum.

PVNITVR, pro punit. Cic. offic. lib. 1. *Neque ad eius qui punitur aliquem, aut verbis fatigat, sed ad reipubl. vtilitatem referri.* Idem Tusc. quæst. lib. 3. *Quò multi inimicos etiam mortuos puniuntur.* Et Philip. 8. *Clarissimorum hominum crudelissimam puniretur necem.* Apul. lib. 8. Metam. *Punita sum funestum nuptiarum mearum prædonem.* Sic multor, pro multo. Sueton. Augusto: *Neque aut crebriùs, aut perfidiosius rebellantes grauiore vnquam multatus est pœnâ.* Autor ad Herenn. *Ait se non potuisse adesse, ita vt iuratus fuerat.* Gellius lib. 7. cap. 18. *Statimus vt iurati erant, ad Annibalem profecti sunt.*

PVPÆ, PVPI, puelli. Varro Aboriginibus. περὶ ἀνθρώπων φύσεως. *Itaque breui tempore magna pars in desiderium puparum ac sigillorum*

rum veniebat. Idem: *Ac mammam lactis sugentem pascere pupum.* Persius Satyra 2.

Nempè hoc quod Veneri donatum e virgine pupa.

Sueton. Caligulâ: *Et lætissimo obuiorum agmine incessit super fausta nomina, sidus & pullum & pupum & alumnum appellantium.* Glossarium: *Puppa*, πλαγγόνες, αἱ τῶν παιδίων νύμφαι. *Pupus*, βρέφος, παιδίον.

Pvre' lavtvm, id est, aquâ purâ. Liuius lib. 10. *Decimo die cænatum, deinde purè lautum in sacrarium deducturam?*

Pvri, pro pueri. Lucr. lib. 4.

Puri sæpè lacum propter se ac dolia curta
Somno deuincti credunt attollere vestem,
Totius humorem saccatum vt corpori fundant.

Pvri menstrvo, dicuntur qui toto mense sacrorum causâ in ceremoniis sunt. Fest.

Pvrime' tetinero, pro purissimè tenuero. Idem.

Pvriter, purè. Nouius Virgine prægnante: *Sequere me, puriter volo facias, igni atque aqua volo hunc accipere.* Pompon. Haruspice: *Fac puriter bucco vel pectore rustico vti tractes: laui iamdudum manus.* Cato de R. R. cap. 90. *Cùm feruere incipiet, puriter facito, & coquito benè.*

Pvritia, puritas. Varro rerum humanarum lib. 1. *Quæ puritia est infrequens pollu.a.* Non.

Pvrpvrascit, purpurei fit coloris. Cic. Academic. lib. 2. *Quid mare, nónne cæruleum, at eius vnda cùm est pulsa remis, purpurascit.*

Pvrpvrevs, pro nitidus, splendidus: sic enim Latini poëtæ τὸ ἀγλαὸν interpretantur. Albinouanus ad Liuiam:

——— *Purpureâ sub niue terra latet.*

Horatius:

Purpureis ales oloribus. Catullus:

Hic corpus tenerum complectens vndique quercus
Candida purpureis ramis intexerat ora.

Ab eadem mente Venerem Anacreon πορφυρῆν appellauit.

Pvrpvrissvm, fucus quo fœminæ genas tingunt. Gloss. φυκίον. Aristoteles ἄνδρεικελον vocat, idque *purpurissum* exponit Gaza. Afranius Homine: *Cedo purpurissum.* Næuius Sannionibus: *In licio cretam, cerussam, purpurissum.* Plaut. Mostellariâ: *Tum tu igitur cedò purpurissum.* hinc *purpurissata genæ*, purpurisso tinctæ. Plautus Trucul. *Quia istas buccas tam bellè purpurissatas habes.* Apuleius Apolog. *Cùm in puella videret immedicatum os, purpurissatas genas, illices oculos.* Sid. lib. 8. ep. 8. *Et gestatorias bracteatos, & fastus recolas purpurissatos.*

Pvrpvro nitescere facio. Firrius poëmatis:

Spiritus Eurorum virides cùm purpurat vndas

Gell. lib. 18. cap. 11.

Pvta, vide *Putus.*

Pvtare, disputare. Plaut. Amphitr. *Quo id (malùm) pacto potest fieri? nam mecum argumentis puta.*

Pvtea, pro putei. Varro in Fundanio, seu Gallo: *Secundò de flatiuis aquis, vt sunt lacus, & stagna, & putea, & maria.* Non.

Pvticvlæ, vide *Putres.*

PVTIL

PVTILLVS, vide *Putus*.

PVTISCERE, pro putrescere. Cic. lib. 5. de fin. bon. & mal. *Vt illud non insciè dictum videatur in sue, animam illi pecudi datam pro sale, ne putisceret.* Horat. lib. 2.

——*Aiax, heros ab Achille secundus,*
Putiscit, toties seruatis clarus Athenis.

Varro lib. 4. Analog. *Puticuli, quòd putiscebant ibi cadauera proiecta.*

PVTIS, pro putris. Lucr. lib. 3.

Atque ideo tanta mutatũ pute ruinâ
Conciderit corpus penitus.

PVTOR, putredo. Lucr. lib. 2.

——*putorem cùm sibi nacta est*
Intempestiuis ex imbribus humida tellus. Ibidem:
——*vermésque efferuere terram,*
Intempestiuos quam putor cœpit ob imbres Et lib. 6.
——*aut ipsâ sæpè coorta*
De terrâ surgunt, cùm putorem humida nacta est.

PVTRET, putridum est. Pacuu. Teucro: *Quamquam annísque & ætate hoc corpus putret.* Accius Erigonâ: *Quamquam exsangue est corpus mihi, atque annis putret.* Hinc *Puticulæ* dictæ, quas vetustissimum sepulturæ genus, extra Exquilias fuisse, vbi defunctorum publicè cadauera in puteos sepulcri loco mittebantur, proditum est exemplo Themistoclis. Fest. Varro lib. 4. de L. L.

PVTVS, purus, à putando: vnde *putata vites, putata ratio*, id est, pura facta: *putatum aurum*, hoc est, purgatum. Titin. in Fullonibus:

Do pensam lanam, qui non reddet temperi,
Putatam rectè, facite vt multetur malo.

Varro ἑκατόμβη, τῶν θυσιῶν: *Mea igitur hecatombe pura est ac puta.* Idem Prometheo: *Chrysen δοῦλον vocat sibi amiculam de lacte, & ceram Tarentinam, quam apes Milesia coegerint ex omnibus floribus libantes sine osse & neruis, sine pelle, sine pilis, puram, putam, proceram, candidam.* Idem Satyrâ, quæ inscribitur, Longè fugit qui suos fugit: *Solus rex, solus Rhetor, solus formosus, fortis, secus, vel ad ædilium modium purus, putus; si ad hunc characterα Cleophantus conueniet, caue attigeris hominem.* Plaut. Pseudolo: *Purus putus ipsus est.* Lucr. lib. 4.

Nam certè puta est sanis magis inde voluptas.

PVTVS, paruus. Glossæ: *putus, μικρὸς: puti, μικροί. Puta* est ἡ πόσθη: vnde *præputium*, quasi προπόσθιον: non à præputando, refragante syllabæ modulo. Hinc Romanorum lasciuia pueros *putos* vocabat, quos Græcæ nutriculæ à salacitate nominis πόσθωνας itidem dixere, ἀπὸ τῆς πόσθης, id est, à puta, seu ea parte quæ honestè nominari non potest, quo nomine etiamnum in Italia pars istæc noscitur. *Putilla*, ὑποκόρισμα in puellis, à parte quâ fœminæ sunt, quam χοῖρον libidinosiores Græculæ dicebant. Hinc & *salaputium* nequiter appellauit Caluũ Catullus, à salace caudâ, & Horatium inter alia blandimenta Augustus purissimum penem vocauit, teste Suetonio. Plaut. Asinariâ: *Dic me tuam hirundinem, monedulam, passerculum, putillam.* Et Horatius:

Putam ac putillam appellet.

Virg. in Catalectis:

Disperea nisi me perdidit iste putus.

Q V

QV, & C, communionem habuere apud antiquos, vt *Arquus, oquulus*, pro arcus, oculus. Prisc. Vicissim *anticus, eculus*, pro antiquus, equulus, antiqui libri. *Cùm* & *quum, cui* & *qui*. Terentius Andriâ: *Qui mihi expurgandus est*, pro cui: annotat Donatus. *Querquera febris*, Lucilius: *Quercera*, Gellius lib. 20. *Cotidie*, non *quotidie*, scribunt Quintil. & Victorinus. *Stercilinium*, pro sterquilinio, habent libri veteres Catonis de R.R. & Terentius Phormione: *Insece* & *inseque*. Ennius, Liuius, Cato: vt disputat Gellius lib. 18. cap. 19. *Huiusce*, & *huiusque*, promiscuè olim scribebant. Hinc *Fortuna huiusce diei*, apud Plinium lib. 34. &, *Fortuna huiusque diei*, apud Ciceronem lib. 2. de Legibus. Et Victor de regionibus vrbis: VICVS. HVIVSQVE. DIEI. FORT. ÆD. Lex vetus ædificij: DIES OPERIS K. NOVEMB. PRIMEIS DIES PEQVVN. PARS DIMIDIA DABITVR VBI PRÆDIA SATIS SVBSIGNATA ERVNT. ALTERA PARS DIMIDIA SOLVETVR OPERE PERFECTO PROBATOQVE.

QVACVM, cum qua. Plautus Sticho: *Ego tibi meam filiam quacum cubitares dedi, nunc mihi reddi ego aquum esse abs te quacum cubitem censeo.*

QVADRANTAL, appellarunt antiqui cubum. Gellius lib. 1. cap. 20. *Vel qualia sunt quadrata vndique quæ κύβους illi, nos quadrantalia dicimus.* Item vas pedis quadrati, capiens vrnas II. modios III. semodios VI. congios IIX. sextarios XLIIX. quartarios CXCII. cyathos IↃLXXVI. In leg. XII. Tab. EX PONDERIBVS. PVBLICEIS QVIBVS. HAC. TEMPESTATE. POPOLVS. OETIER. SOLET. VTI. COAEQVAETVR. SE. DOLO. M. QVADRANTAL. VINEI. OCTOGINTA. PONDO. SIET. SEX. SEXTARI. CONGIVS. SIET. VINEI. DVO. DE. QVINQVAGINTA. SEXTARIEI. QVADRANTAL. SIET. VINEI. SEXTARIVS. AEQVVS. CVM. LIBRARIO. SIET. QVINDEQVIMQVE. LIBRAE. IN. MODIO. SIENT. Cato contra Oppium: *Vinum redemisti, prædia pro vini quadrantalibus sexaginta in publicum dedisti, vinum non dedisti.* Fest. Plautus Curcul. *Anus hac sitit. Quantillum sitit? Modica est, capit quadrantal.* Hanc mensuram etiam amphoram trimodicam vocant. Frõt. de re agr. *Pes quadratus concauus capit amphoram trimodiam.* Volusius Mætianus: *Quadrantal quod nunc plerique amphoram vocant.*

QVADRVM, quadratum. Caius & Theod. *Nam & alios terminos quadros, terminos cursorios posuimus.*

QVADRVPLATORES, delatores erant criminum publicorũ in qua re quartã partẽ de proscriptorum bonis, quos detulerant, consequebantur. Ascon. Pædian. Cic. Verrin. 4. *Petit Nauius Turpio quidam istius excursor & emissarius homo*

omnium ex illo conuentum quadruplatorum deterrimus. Plaut. Persâ: *Vbi quadruplator quempiã iniexit manũ.* Ibidem: *Nam quadruplari me volo; neque enim decet sine meo periculo ire aliena ereptum bona.* Apul. Apologiâ: *Quid multis, vt cum quadruplatore agam, bis duplum quinquennium faciam, viginti annos semel detraham.* Sid. lib. 5. epist. 7. *Inuident mercatoribus nundinas, munuscula legatis, portoria quadruplatoribus, p..dia prouincialibus.*

QVADRVRBIS, Athenæ dictæ, quòd constent ex quatuor vrbibus, Braurone, Eleusine, Pyreæo, Sunio. Fest. de quo Plutarchus in Theseo.

QVÆSERE, pro quærere. Ennius lib. 2. annal.

Ostia munita est, idem loca nauib' polcris
Munda facit, nauisque mari quæsentibu' vitam.

Idem Cresphonte: *Duxit me vxorem liberum quæsendi gratia.* Idem Andromedâ: *Liberum quæsendûm causâ familiæ matrem suæ.* Fest. Apul. lib. 4. *Multis nos affatibus, multisque precibus quæsens adhortatur.*

QVÆSERE, orare. Plautus Bacchidibus: *Mirum est, me, vt redeam, operâ tantâ quæsere.* Lucr. lib. 5.

Non diuûm pacem votis adit, ac prece quæsit
Ventorum pauidus paces animásque secundas.

QVÆSTI, pro quæstus. Turpilius Hetærâ: *Simulauit me amare, quæsti gratiâ.* Idem Demiurgo: *Mulier meretrix quæ me quæsti causa cognouit sui.* Titin. Fullonibus: *Nî nos texamus, nihil est nobis, fullones, quæsti.* Pompon. Pistore: *Nam plus quæsti facerem, quàm quadrinas si haberem molas.* Cæcil. Venatore: *Satisne huic ordini, etsi nihil egi quæsti, quia sunt æmuli?* Plaut. Aulularià: *Nam hîc apud nos nihil est quæsti furibus.* Et Mostellarià: *Quia nihil quæsti fiet, mali herclè ambo sumus.* Pœnulo: *Huc commigrauit in Calydonem, sui quæsti gratiâ.* Persâ: *Nam publicæ rei causâ quicumque id facit magis quàm sui quæsti.* Terent. Hecyrâ: *Nunquam animum quæsti gratia inducam ad malas artes.*

QVÆSTVIS, pro quæstus. Varro de liberis educandis: *Liberi quæstuis causâ diripiunt suas res pueris.* Nouius: *Per Deam sanctam Lauernam, quæ cultrix quæstuis est.* Non.

QVALITER, id est, cum suis qualitatibus. l. 12. ff. quemadm. seru. amit. l. 86. de V. S.

QVAMDE, pro quàm. Ennius annali secundo:

Quamde tuas omnes legiones ac populares. Idem lib. 1. annal.
Iupiter haut muro fretus magi' quamde manum vi.

Næuius lib. 1. belli Punici: *Nil peius macerat hemonem, quàm de mare sæuum, vires cui sunt magnæ.* Fest. Lucret. lib. 1.

Clarus ob obscuram linguam magis inter inanes;
Quàm de grauis Graios inter, qui vera requirunt.

QVAMVIS LICE'T, coniunctè: qualia parelca comicis admodum familiaria. Cic. de amicitia: *Quamuis licèt excelleas.* Lucr. lib. 6.

Proinde licèt quamuis cœlum terrámque reantur
Incorrupta fore æterna mandanda saluti.

Ibidem:

Proinde licèt quamuis ex vnoquoque loco sol
Humoris paruam delibet ab æquore partem.

Sic Apuleius lib. 7. *Ergo igitur euocato statim dementario.* Et Cic. 16. Attic. *Etsi quamuis non fueris suasor & impulsor profectionis meæ.* Et Apul. Apolog. 2. *Quamquam etsi districtiùs magis me dixisset.* Terent. Andr. *Post deinde quod iussi ei dare bibere.* Gell. lib. 12. cap. 5. *Post deinde cùm Taurus medicos accersisset.* Terent. Eunucho: *Itaque ergo amantur.* Apul. Met. lib. 2. *Tandem denique deuocato pudore ad Milonem aio.* Liuius lib. 5. *Deinceps inde aliorum populorum.* Lucr. lib. 5. *Est etiam quoque vbi proprio cùm lumine possit voluier.* Plaut. Epid. *Hanc quoque etiamsi me appellat filiam, matrem vocabo.* Macrob. Saturn. lib. 1. c. 2. *Etiam & prætoris verba.* Apul. Metam. lib. 8. *Sed nequicquam frustrà timorem illum satis inanem perfuncti.* Et Apolog. 2. *Quippe etenim videbatur sibi.* Plaut. Cistell. *Aliquis intus prodeat properè ocyus.* Et Milite: *Ita abripuit repente sese subitò.* Terent. Eunucho: *Olim isti fuit generi quondam quæstus apud sæculum prius.* Et Andriâ: *Certè herclè nunc is se ipsus fallit.* Et Phorm. *Nam tua quidem herclè certò vita hæc expetenda optandaque est.* Apul. Apolog. 1. *Satis vt puto crinium crimen quod illi quasi vt capitale intenderunt, refutatum est.*

QVARTARIOS antiqui mulos dixere mercenarios. Lucil. Satyris:

Porrò homines nequam malus vt quartarius cippos
Collisêre omnes. Fest.

Forteaninde suos Galli *Quartiers*.

QVARTE DIE, pro quarto. Pompon. Attellanâ, quæ Metui inscribitur: *Dies hic sextus cum nihil edi, die quarte moriar fame.* Cneius Matius in Mimiambis:

Nuper die quarte vt recordor, & certò
Aquarium vrceum vnicum domi fregit.

Cato originibus: *Mitte mecum Romam equitatum, die quinte in capitolio tibi cœna cocta erit.* Cœlius lib. 2. histor. *Si vis mihi equitatum dare, cum cætero exercitu me sequi, die quinte Romæ in capitolio tibi curabo cœnam coctam.* Gell. lib. 10. cap. 24. Macr. Saturnal. lib. 1. cap. 4.

QVARTVM, quarta vice. Varro disciplinarũ lib. 5. ex Ennio: *Quintus pater quartùm fit consul.* Idem ibidem: *Aliud est quartò prætorem fieri, aliud quartùm.* Marcell. Cato lib. 4. Originum: *Carthaginienses quartùm de fœdere decessere.* Gell. lib. 10. noct. Attic. cap. 1.

QVATENOS, pro quatenus. Scipio Africanus in eâ quam scripsit postquam ex Africâ rediit: *Vti negotium natum erat, quatenos castra nostra ita munita erant, vt possem partem exercitus abducere.* Fest.

QVEM VTARE, pro quo. Lucilius Satyr. lib. 4.

Quem metuas sæpè, interdum quem vtare libenter.

QVEMQVE, & QVÆQVE, pro quemcunque, quæcumque. Plaut. Amph. *Quemque hominem adspexero, obtruncabo in ædibus.* Ibidem: *Quæque edixti modò omnia ementitus.* Terent. Hecyrâ: *Spolies, laceres, quemque nacta sies.* Sic *quandoque*, pro quandocunque Cic. de repub. 6. *Quandoque ab eadem*

dem parte sol eodémque tempore iterum defecerit. Horatius arte Poet.

Indignor quandoque bonus dormitat Homerus. Et carm. lib. 4.

——— *quandoque trahet feroces.*

QVERQVERA, febris frigida cum tremore, à κάρκαρα (vnde & *carcer* dictus.) Lucilius Satyris:

——— *iactans me vt febris querquera terret.* Ibid.

Querquera consequitur febris, capitísque dolores.

Plaut. Friuolariâ: *Is mihi erat bilis, aqua intercus, tussis, febris querquera.* Fest. Prisc. lib. 6. Apul. in Apologiâ: *Posse dicitis ad res venereas sumpta de mari spuria & fascina* (nempe veretillum & virginal) *propter nominum similitudinem, qui minus possis ex eodem littore calculus ad vesicam, testa ad testamentum, cancer ad vlcera, alga ad querqueram.*

QVERQVETVLANÆ VIRÆ, querqueto virescenti præsidentes, quas Græci χλωρίδας & ἀμαδρυάδας vocant. Varro de analog. *Quod ibi lucus Fugutalis, & virarum querquetulanarum sacellum, & Mefitis.*

QVES, antiqui dixere: vnde quibus (nam *qui* facit *quis*, vel *queis.*) Pacuu. Medo: *Ques, sunt illi ignoti? Nescio ques.* Cato in Orig. *Si ques sunt populi.* Item: *Quescunque Romæ regnauissent.* Accius Neoptolemo: *Sed quesdam.* Prisc. lib. 13. Ennius annalibus:

——— *decem Coclites ques montibu' summis Ripeis fodère.*

Varro lib. 6. de L. L.

QVI, pro quis, vel aliquis. Cic. offic. lib. 3. *Nisi aliqui casus consilium eius præuenisset.* Idem: *Nisi qui vt scis Parthicus casus accessisset.* Teret. Phorm. *Qui nominat me?* Varro de R. R. lib. 2. cap. 4. *Ne qui porcellus à matre opprimatur.* Cœl. epist. ad Ciceronem: *Cum qua sit aliqui deprehensus.* Lucil. Satyr. lib. 30.

Scito etenim bene longinquum mortalibu' morbum

In vino esse, vbi qui inuitauit dapsilius se.

QVI, pro quo, vel qua. Plaut. Trinummo: *Ridiculè rogitas qui cum vna cibum capere soleo.* Ibidem. *Qui quidem nouisse non possim qui cùm ætatem exegerim?* Idem Sticho: *Dedi meam natam qui cum ætatem exigat.* Terent. Adelph. *Abs quiuis homine cùm opus est beneficium accipere gaudeas.* Plaut. Cistell. *Sed tum nequam cum quiquam viro consueuisti.* Idem Persâ: *Nec satis à quiquam homine accepi.* Virg. lib. 11.

——— *Accam ex æqualibus vnam Quicum partiri curas.*

QVIANAM, pro quare. Næuius carmine belli Pœnici: *Summe Deûm regnator, quianam genuisti?* Idem Sat. *Quianam Saturnium populum pepulisti.* Ennius lib. 2. annal.

——— *quianam legiones cadimu' ferro.* Idem lib. 7.

——— *quianam dictis nostris sententia flexa est?* Fest.

Virg. lib. 5. Æneid.

Heu quianam tanti cinxerunt æthera nimbi? Idem lib. 10.

Cælicolæ magni, quianā sententia vobis Versa retro?

QVIDQVID NOMEN, pro quodcunque. Gell. lib. 4. cap. 1. *Et iam bone magister, inquit, quicquid nomen est tibi, abundè multa docuisti.* *Quidquid* etiam pro quantum. Catullus ad Catonem: *Ride quidquid*

amicus Cato Catullum.

QVIE, pro quiete, requie. Afran. Emancipato: *Sollicito corde corpus non potitur nunc quie.* Næuius Protesilao: *Laodamiæ complexa somno corpora operiuntur, ac suaui quie dicantur.* Prisc. lib. 6.

QVIES, quietis, pro quietus, quieti, vnde *inquies, requies,* & *irrequietus.* Næu. lib. 2. bell. Pun. *Iámque eius mentem fortuna fecerat quietem.* Licin. Macer annal. lib. 1. *Non minimo opere milites quietes volebant esse.* Salust. lib. 2. hist. *Quia corpore & linguâ percitum & inquietem nomine histrionis, vix sani Barbuleium appellabant.* Idem Virg. in Culice: *Quolibet vt requies victu contentus abundet.*

QVIETALVS, à prîscis Orcus dictus. Fest.

QVINQVATRIA FESTA, Palladi per dies quinque celebrata, de quibus Ouidius lib. 3. Fast. Varro lib. 5. annal. Macrob. lib. 1. Saturnal. *Post sacrificia depugnabant gladiatores, postremò lustratio erat. Munuscula inuicem mittebant Matronæ, & conuiuia adponebant seruis.* Sueton. Octau. Aug. cap. 71. *Nos mi Tiberi quinquatriis satis iucundè egimus: lusimus enim per omnes dies, forúmque aleatorium calfecimus.* Horat. lib. 2. epist. 2.

Ac potius puer vt festi quinquatribus olim.

Plaut. Milite: *Da quod dem quinquatribus precantatrici, coniectrici, hariolæ.* Næu. Quinquat. *Quandò ego plus sapiui, qui fullonem compressi in quinquatribus.* Prisc. lib. 10. Glossarium: *Quinquatria, παναθήναια.*

QVINQVERTIO, & QVINQVERTIVS, πένταθλος, qui ex quinque certaminibus victor euasit: nimirum luctâ, pugilatu, saltu, cursurâ, disco. Liuius: *Quinquertiones pretio in medium vocas.* Idem: *Omnes æquales vincebat quinquertio.* Fest. Glossis etiam dicitur *Quinquetris.*

QVINTIPOR, seruile nomen, priscis frequens, vt & *Marcipor, Gripor*, dictum quasi Quinti Marci puer. Varro Bimargo: *Cum Quintipor Clodianus tot comœdias feceris sine vlla Musa, ego vnum libellum non edolem?* Idem epist. ad Fusium: *Quintiporis Clodiani poemata ac forias gargaridians dices: O fortuna, ô fors fortuna.* Non.

QVIPPINI, pro quídni, cur non. Plaut. Menæch. *Itáne censes?* MED. *Quippini?*

QVIPS, & IPS, pro quis, & is. In XII. Tab. QVEI. NOX. FORTOM. FAXIT. SEI. IM. ALIQVIPS. OCCISIT. IOVRE. CAESOS. ESTOD. Ibidem: SEI. QVIPS. VEINVM. FVGIENS. VENDAT. SCIENS. Et: NE. I. IOVDICIVM. FAXSIT. AVT. QVIPS. ENDO. EO. IM. IOVRE. VINDICIT.

QVIREM, pro possem. Accius Diomede: *Simul autem ascendo vt quirem exaudire amplius.*

QVIRIS, Sabinorum linguâ hasta dicitur. Ouid. Fast. lib. 2.

Siue quòd hasta quiris priscis est dicta Latinis,

Bellicus à telo venit in astra Deus.

QVIRITARE, clamare, tractum ab eis, qui Quirites inuocabant. Lucil. lib. 6. Satyr.

Hic

Hic, inquam, rudet è rostris, atque eiulitabit
Concursans velut ancarius, claréque quiritans.
Varro lib. 6. de L. L. Nigidius comment. Gram. *Clamat quiritatum.* Apul. Apologiâ: *Turbabat impurus hic in medio foro bacchabundus, epistolam sæpè aperiens proquiritabat.* Idem lib. 5. Metam. *Hic quiritans properiter emergit è naui, suúmque protinus aureum thalamum petit.* Et lib. 8. *Insanâ voce casum mariti quiritans.* Ibid. *Ille Deûm fidem clamitans, & cruorem vxoris abstergens altus quiritabat.* Sidon. lib. 8. epist. 6. *Lex de præscriptione tricennij fuerat proquiritata.*

QVISQVILIÆ, σκύβαλα, quidquid ex arboribus minutis foliorum, vel surculorum cadit. Cæcilius: *Quisquilias volantis venti spolia, memorasti modò.* Nouius Tigulariâ: *Abi, deturba te saxo, homo non quisquiliæ.* Fest.

QVIS MVLIER, pro quæ. Liuius: *Mulier, quisquis es, te volumus.* Pacuuius: *Quis tu es mulier, quæ me insueto nuncupasti nomine?* Cæcilius: *Quæso igitur quisquis es mea mulier.* Ennius: *Et quis illac est quæ lugubrij succincta est stolâ?* Fest. In form. inaugurationis templi. OLLA VETER. ARBOR. QVISQVIS. EST. QVAM. ME. SENTIO. DIXISSE. TEMPLVM. TECTVM. QVE. ESTO. IN. SINISTERVM. Varro lib. 6. de L. L. Plaut. Vidulariâ: *Dic mihi si audes, quis ea est quamvis ducere in vxorem?* Prisc. lib. 13. Idem Cistell. *Comeris tu tuâ me oratione mulier quisquis es.* Ibidem: *Hæc est.* PH. *quis?* LAM. *Cui hæc excidit cistella.* Ibidem: *Quid istic negotij est, aut quis es?* PH. *Ego sum illius mater.* Plaut. Aulularia, *Da mihi optuma fœmina manum.* Eun. *Vbi ea est? quis est?* Et Epid. *Sed quis illac è muliercula & ille rauistellus quæ venit?* Idem Trucul. *Sed hæc quis mulier est?* Varro lib. 1. de R. R. cap. 57. *Quis itio ad priorem dominum, quid factitarent.*

QVITVR, potest: vt *fitur, potestur.* Cæcilius: *Si non sarciri quitur.* Accius: *Vnde omnia perdisci atque percipi queuntur.* Diomedes lib. 1. Prisc. lib. 8. Lucr. lib. 1.
Cudere enim possunt crebrò, partímque morari,
Dum veniant alij, ac suppleri summa queatur.

QVITVS SVM, pro quiui, vel potui. Accius: *Nam neque precio, neque amicitia, neque vi impelli, neque prece quitus sum.* Agellius lib. 20. noct. attic. cap. 1. *Quoniam sæuitia ista pœnæ contemni non quita est.* Apul. Apolog. *Pollicitus ita facturum, ne sic quidem quitus est.*

QVOD, pro quoad. Gell. lib. 1. *Hominem postea, quòd capillus adolesceret, domi continuit.* Terent. Eunucho: *Munus nostrum ornato verbis quòd poteris, & istum æmulum, quòd poteris ab ea pellito.*

QVOI, pro cui. Plaut. Cistell. *Hæc est quoi hæc excidit cistella, certè eum locum signat, vbi ea excidit.* Et Epidico: *Quoi multa in vnum locum confluunt, quæ meum pectus pulsant simul.* Pœnulo: *Quando id, quoi rei operam dedimus, impetrauimus.* Virg. Bucol.
——— *quoi non risere parentes.*
Idem Georg. lib. 3.
Quoi non dictus Hylas?

Lucret.

Lucret. lib. 1.
Quoi quoniam ratio reclamat vera, negátque
Credere posse animum. Et lib. 2.
Nil aliud sibi naturam latrare, nisi vt quoi
Corpore seiunctus dolor absit.

QVOICAM, pro cuiquam. Plaut. Menæchmis: *Equidem ecastor nec tuam chlamydem do foras, nec pallium quoicam vtendum.* Lucret. lib. 2.
Quæ neque connecti quoicam potuere, neque intra
Vitales motus consentire, atque imitari.

QVOIVS, pro cuius. Lucil. Sat.
Nequam aurum est, aures quoius vehementiùs ambit.
Plaut. Cistell. *Vt eorum quoiam esse oportet te, sis potius quàm mea.* Idem Epid. *Adduco huc ad te quoia est fidicina?* Et Mostell. *Hominem quoius rei quando natus est similem esse arbitrarer.* Ibidem: *Viden' vestibulum ante ædeis hoc & ambulacrum quoiusmodi.*

QVOM, cùm. Plaut. Menæchmis: *Nisi qui adsint quom citantur census capiant illicò.*

QVOTCALENDIS, QVOTMENSIBVS: pro singulis calendis, singulis mensibus: sicut *quotannis* dicimus. Plaut. Sticho: *Vos meministis quotcalendis petere demensum cibum.*

QVOTIDIANO, seu COTTIDIANO, pro quotidie. Cic. de repub. 6. *Quotidiano in forum mille hominum cum palliis conchylio tractis descenderent.* Plaut. Captiueis: *Nisi cottidiano sesqui opus confeceris.*

QVOTVMVS, pro quotus. Plaut. Pseudolo: *Quotumas ædeis dixerit, id ego admodum incertè scio.* Ibid. *Quotumo die ex Sycione huc peruenisti?*

R

R, Littera in S, sæpè commutat., vt *maiosibus*, *meliosibus*, *asa*, *asena*: pro maioribus, &c. In XII. Tab. ex Gellio: TERTIEIS. NVNDINEIS. CAPITE. POENAS. LVITO. AVT. TRANS. TYBERIM. VENOM. ITO. AST. SEI. PLVSES. ESVNT. REI. TERTIEIS. NVNDINEIS. PARTEIS. SECANTO: SEI. PLVS. MINVS. VE. SECVESVNT. NE. SI. FRAVDE. ESTO. Sic *comperce*, pro compesce. Fest. *Quæsere*, pro quærere. Ennius Cresphonte: *Duxit vxorem liberùm quæsendi gratiâ.* *Esit*, *esunt*, pro erit, erunt, in XII. Tab. SEI. MORBVS. ÆVITASVE. VITIVM. ESIT. Et: QVOI. AVRO. DENTES. VINCTI. ESVNT. *Ausélij*, *Papisij*, *Valesij*, antiquitus nominati, qui postea Aurelij, Papirij, Valerij: de quibus Cicero ad Pætum. Varro lib. 6. Analog. In quo antiqui dicebant S, nunc dicunt R. vt in carmine Saliari: COSCVLI. DOLOSI. ESO. MELIOS. FEDESVM. PLVSIMA. R, litera non rarò etiam in D, mutata, & contrà: vt *Apor* vel *apur*, pro apud. Fest. Victorinus. *Medidies*, meridies. Varro lib. 6. de L. L. In lege Numæ: IOVI. FEDETRIO BOVEM CÆDITO. pro Feretrio. *Aruectum*, Cato de R. R. *Arcedat*, Torpi[illegible] Boethuntibus. *Arfero* notat Festus. *Aruenio*, *aruento*, *aruenas*, *aruertores*,

res, aruocatus, arfines, aruolare, arfari. Prisc. lib. 1. Canina etiam vocatur hæc litera, quòd horrorem incutiat. hinc Virg. lib. 2. *Horresco referens*, quater eam repetiit. Pari forma Varro lib. 5. de L.L. loquitur, *In corpore pili, vt arista in spicâ hordei, horrent.*

R A

RABO, is, rabere, pro rabio. Varro Satyrâ, quæ inscribitur, Idem Attij quod Titij: *Quid est? quid blateras? quid rabis? quid vis tibi?* Cæcil. Hypobolimæo: *Ast rabula rabere se ait.* Non.

RABVLA à rabie, quia canina ei facundia: vel à radendo. Varro Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: *Ille ales gallus qui suscitabat Atticarum Musarum scriptores, an hic quia gregem rabularum?* Cic. de oratore: *Non enim declamatorem aliquem de ludo, aut rabulam de foro, sed doctissimum quemque quærimus.*

RADERE GENAS, vnguibus scindere. In leg. XII. Tab. MOLIERES. GENAS. NE. RADVNTO. NEVE. LESSVM. FOVNERIS. ERGO. HABENTO. Cic. lib. 2. de legibus. Plin. lib. 11. cap. 37. *Infra oculos mala homini tantum quas prisci genas vocabant: XII. tabularum interdicto radi à fœminis eas vetantes.*

RADICARE, radices agere. Sid. lib. 7. epist. 8. *Mage differunt quàm relinquunt semel radicatam corda formidinem.* Idem lib. 5. epist. 10. *Simulque naturali vitio fixum est radicatumque pectoribus humanis.*

RADIVS, præter volgariam significationem, virga dictus Philosophorum, quâ Geometræ lineas indicant. Virg. Bucol.

Descripsit radio totum qui gentibus orbem.

Aut instrumentum textoris quod druellam vulgò dicimus. Virg.

Excussi manibus radij, reuolutaque pensa.

Aut instrumentum, quo mensuræ raduntur, quod alio nomine dicitur *hostorium.* Plautus: *Dij deæque omnes nobis tantam lætitiam, tot gaudia sine radio cumuletis.* Aut oliuæ genus oblongæ. Virg. lib. 2. Georg.

Orchites & radij & amarâ pausia baccâ.

RALLA VESTIS, à raritate. Plautus Epidico: *Tunicam rallam, tunicam spissam, linteolum cæsicium.* *Ralla* etiam Glossis, ξυστήρ: idest, cælum, cestrum.

RAMENTA, quòd ex auro argentóve deraditur. Plaut. Bacchid. *Verùm quàm illa vnquam de mea pecuniâ ramentâ fiat plumbeâ propensior.* Ibidem: *Antequam illa vnquam meis opulentiis ramentâ fiet grauior, aut propensior.* Idem Rudente:

Nunquam herclè hinc hodie ramentâ fies fortunatior.

RAMENTVM, proiectitium purgamentum. Q. Fab. Lucullus: *Vilissimum ramentum, proluuiosa pestis.* Fest. Plaut. Bacchid. *Quia patri omne cùm ramento reddidi.*

RAMICES, pulmones, vel hernia. Varro Triodite περὶ ἀρετῆς: *Prius quam in orchestrâ pithaules inflet tibias, domi sua rumpit ramices.* Lucil. Satyr. lib. 9.

Quòd deformis senex, quòd podidus ac podagrosus,

Quòd mancus, miser, exilis, quòd ramice magno.

Plaut. Mercat. *Tui causâ rupi ramices, atrum dum sputo sanguinem.* Idem Pœnulo: *Tui causâ nemo nostrûm est suos rupturus ramices.* Serenus cap. 36.

Ramicis immensum fertur cohibere tumorem.

RAPICIDÆ, rapacium hominum filij: idest, fures. Plaut. Aulular. *Sed verba hîc facio quasi negotij nihil esset, rapacidarum vbi tantum siet in ædibus.*

RAPINATOR, raptor. Varro Marcip. *In inuidiam veniant hoc ipso rapinatores.* Lucil. lib. 2.

Homo impudicus impune est rapinator.

RAPONES, raptores. Varro Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: *Prætor mihi eripuit pecuniam, de ea questum ad annum veniam ad nouum magistratum, cùm hic rapo etiam vmbram spei deuorasset.*

RARENTER, raro. Cæcilius Plocio: *Tu nurum non vis tibi odiosam esse, quam rarenter videas.* Pompon. Ergastulo: *Longè ab vrbe villicarier, quò herus rarenter venit: non villicarier, sed dominari mea est sententia.* Næuius Exodio: *Multum ames, es paulum, des crebrò, venias rarenter.* Cæcilius Pausimacho: *Ædepol voluptas homini rarẽter venit.* Liuius: *Rarenter venio.* Ennius Andromedâ: *Sed quasi ferrum aut lapis durat, rarenter gemitum conatur.* Non.

RASITARE, sæpè radere. Gell. lib. 3. cap. 4. *Comperimus autem cæteros quoque in iisdem temporibus nobiles viros barbam in eiusmodi ætate rasitauisse.* Sueton. Othone:

Quin & faciem quotidie rasitare.

RASORES, fidicines, quòd radant ictu digitorum chordas. Fest.

RASTRI, & RASTRA. Virg. Georg. lib. 1.

Tribulaque traheæque & iniquo pondere rastri.

Terent. Heautont. *Interim istos rastros depone.* Ibidem: *Mihi ad rastros res redit.* Cornelius Celsus: *Omnes rastra & attollunt & adigunt.*

RATES, pro remis. Accius Neoptolemo: *Atque ego repercutio ratibus mare.* Idem: *Sed iam propellunt cæruleum rates solum.* Fest.

RATITVS, quadrans dicitur à Lucilio, quòd in eo, vt & in triente, ratis erat effigies, sicut nauis in asse. Hunc Tarquinius rex signauit primus, iussítque eos, qui Arentinum montem ex vrbe ratibus transibant, pro vectura soluere. Idem.

RATVMENA PORTA, Romæ vocabatur à nomine aurigæ, qui ludrico certamine quadrigis victor, consternatis equis excussus, Romæ periit. Fest. Plutarch. in Poblicola. Plin. lib. 8. cap. 43. & lib. 18. cap. 2.

RATVS, certus, firmus. Accius Menalippo: *Neque ratum est quod dicis, neque quod agitas dicendi est locus.* Ennius annal. lib. 11. *Occiduntur, ibus potitur ratu' Romulu' prædam Dispertit.* Fest.

RAVDVS, æs imperfectum, vnde *Raudusculа porta* Romæ quòd ærata fuit; & in venditionibus mancupi scriptum, *Rauduscule libram ferito.* Hinc *Erudio.* Varro lib. 4. de L. L. Boethius. Cic. in Topicis, & lib. 4. epist. 8. ad Attic. & lib. 6. epist. penultima, item lib. 7. epist. 2. Valer. lib. 5. cap. 6.

cap. 6.

R A V I L L Æ, vocati à rauis oculis; vt à cæsiis, *Cæsullæ*. Fest.

R A V I M, pro raucedine dixere: vnde *raua vox*, idest, rauca. Cæcil. Hypobolimæo: *Prius ad rauim poscaris quàm placentam dederis*. Fest. Plaut. Amphitr. *Vbi si quid poscamus, ad rauim poscamus*. Idem Cistell. *Expurgabo herclè omnia ad raucam rauim*.

R A V I S T E L L I appellantur qui sunt raui coloris, idest, inter flauum & cæsium. Plaut. Epidico: *Sed quis est hac muliercula, & ille rauistellus qui venit?*

R A V V S, fuluus. Cic. Academ. lib. 4. *Quia nobismetipsis tum cæruleum, tum rauum videtur*. Varro lib. 2. de R. R. cap. 8. *Facie debent esse formosi, magnitudine ampla, oculis nigrantibus, aut rauis, naribus congruentibus*.

R E

R E, pro rei. Lucil. Sat. lib. 6.

Id solùm aduersa fortuna réque resistat. Lucr. lib. 3.

Aut alia cuius desiderium insideat re. Idem lib. 4.

At quòd prouidet, illius re constat imago.

R E A P S E, reipsa. Pacuuius Armorum iudicio: *Si non est ingratum, reapse quod feci boni*. Fest. Plaut. Rudent. *Nimio hominum fortunæ, minus miseræ memorantur, quàm reapse experiundo datur acerbum*. Idem Trucul. *De istac ipsa etsi tu taceas, reapse experta intelligo*. Lucret. lib. 2.

——— *dum non sit, re tamen apse.*

R E B I T O, redeo. Plaut. Captiueis:

At vnum oro si huc rebiet Philocrates, vt eius mihi facias conueniundi copiam.

R E C E L L E R E, reclinare: vt *excellere*, in altum tollere. Fest. Verbum est obscœnum. Lucr. lib. 6.

——— *inclinatur enim, retróque recellit*

Et recipit prolapsa suas se in pondere sedes.

R E C E N T A R I, nouari, ἀνανεοῦσθαι. Martius Mimiambis:

Iamiam albicassit Phœbus, & recentatur

Commune lumen hominibus voluptásque. A. Gell. lib. 15. cap. 25.

R E C E P T I T I V S seruus, nequam & nullius pretij, qui ob vitium redhibitus est, receptúsque, cùm venum esset datus. Verrius Flaccus. Cato in suasione legis Voconiæ: *Vbi irata facta est, seruum receptitium sectari, atque flagitare virum iubet*. Fest. Gell. lib. 17. cap. 6.

R E C E S S I M, retrò. Plaut. Amphitr. *Ego cunas recessim rursum vorsum trahere, ducere, metuens pueris*. Idem Casinâ: *Recessim cedam ad parietem, imitabor nepam*.

R E C H I D I N N A, vestes peregrinę, quibus in gymnasiis vtebantur. Iuuenalis Sat. 3.

Rusticus ille tuus sumit Rechidinna Quirine,

Et ceromatico fert niceteria collo.

R E C I D I V V S, παλιμβλαστής, rediuiuus, redintegratus. Corippus de laudibus Iustini lib. 1. *A busto recidiua suo*. Virg. Moreto:

Et calamo recidiua leui munibat arundo.

Arnobius lib. 3. *Quicquid prior ætas abstulisset, recidiua substitutio subrogaret*. Hinc *recidiuatus* formauit

uit Tertull. lib. 1. & 30.

Recinivm, omne vestimentum quadratum, quod & *ricinum*, & *ricinium* dicitur. Varro de vitâ pop. Rom. lib. 1. *Et quo mulieres in aduersis rebus ac luctibus, cùm omnem vestitum delicatiorem ac luxuriosum postea institutum ponunt, recinia sumunt.* Idem de vita pop. Rom. lib. 3. *Propinquæ adulescentulæ etiam anthracinis, proximæ amiculo nigello, capillo demisso sequerentur luctum, vt dum supra terram esset, riciniis lugerent.* Idem ταφῇ μενίππου: *Nihil magis decere mulierem, quàm de muliebri ricinio palliolum simplex.* Idem Prometheo: *Alij mitram ricinam, aut mitram melitensem.* Lucil. Sat. lib. 2.

Ricini aurati, ricæ atque oraria, mitræ. Non.

Reciperare, reficere. Varro lib. 1. de R. R. cap. 13. *Familia vbi versetur prouidendum, si fessi opere, aut frigore, aut calore, vbi commodissimè possint se quiete reciperent.*

Reciperatio, cùm inter ciuitates peregrinas lex conuenit, vt res priuatæ reddantur singulis, recipiantúrque. Fest. In inscriptione Romanâ: SANCTO. SEMONI. DEO. FIDIO. SACRVM. DE. CVRIA. SACERDOTVM. BIDENTALIVM. VECTIGALIBVS.

Recipiem, pro recipiam, Cato dixit: vt & *attingem*, & alia plura. Sic *faciem*, pro faciam. Titin. Fullonibus:

Do pensā lanā, qui nonreddet temperi,
Putatam rectè faciem vt multetur malo.

Plaut. Asinariâ: *Dabuntur: animo sis bono, faciem exoptata obtingent.*

Reciprocare, vltro citróque procare, seu poscere. Plaut. Astrabâ: *Quasi tolleno aut pilum Græcum reciproces plana via.* Fest. Ennius Andromedâ: *Reciproca animum, inquam, otiosè.* Non.

Recitamentvm, paruum frustum, & quasi ramentum ex aliquo recisum. Plinius: *Ocyssimè verò contrahit æruginem æs coronarium, recisamentis in acetum abditis.*

Reclinvs, inclinatus. Apul. Florid. *Idem vigor acerrimi bellatoris, idem ingenium maximi honoris, eadem forma viridis iuuentæ, eadem gratia reclinæ frontis cerneretur.* Cicero φαινομένοις:

At Cepheus caput atque humeros palmásque reclinat.

Ex isto Arati:

——— παρ' αὐτὴν
Δύνει, ἀτὰρ Κηφεὺς κεφαλῇ καὶ χειρὶ κατ' ὤμῳ.

Recoenare, iterum cœnare. Macrob. lib. 3. cap. 17. Saturnal. *Illud tamen memorabile de Restione latore ipsius legis* (sumptuariæ) *fertur eum quoad vixit foris postea non recœnasse.*

Recordavit, pro recordatus est. Quadrig. annal. lib. 5. *Is vbi Dacium cognouit, & patria eum recordauit.* Tacitus in Agricolâ: *Agnoscent Britanni suam causam: recordabunt Galli priorem libertatem.* Glossæ: *Recordat*, ἀναμιμνήσκει.

Rectæ, dicuntur vestimenta virilia quæ à stantibus & in altitudinem texuntur. Plinius de Caia Cæcilia: *Ea primùm texuit rectam tunicam quales cum purâ togâ induuntur nouæ nuptæ.*

Recto fronte, in mascul. Cato

Cato in dissertatione consulatus: *Recto fronte cæteros si sequi nolit.* Vide *Fronte*. Eodem modo, *hic stirps, hic lux, hic mater*, & *hac lupus, hæc nepos* (pro nepte) *hæc porcus, hæc metus*, pluriaque alia enunciabant veteres, quæ non vt vitia, sed vt antiquam consuetudinem redolentia accipi debent. Fest.

REDAMPTRVARE in Saliorum exsultationibus dicitur populus cùm præsulem amptruantem sequitur. Lucil. Satyr. lib. 9.

Præsul vt amptruat inde & volgu' redamptruat illi. Fest. Non.

REDANDRVARE, redire, ab ἀναδραμεῖν. Pacuu. Chryse:

Simul cùm videam Graios nihil mediocriter

Redandruare, opibúsque summis persequi. Fest.

REDDIBO, pro reddam. Plaut. Vidulariâ: *Ego seruabo quasi sequestro detis, neutri reddibo.* Prisc. lib. 6. & 13. Idem Plaut. Casina: *Nunquam edepol ieiunium ieiunum est æquè atque ego ruri reddibo te.* Idem Menæch. *Saluum tibi ita vti mihi dedisti, reddibo.* Idem Epid. *Operam mihi da, opera reddibitur tibi.*

REDEMPTITAVERE, vt clamitauere. Cato in eâ quâ egit de signis & tabulis: *Honorem redemptitauere, malefacta benefactis non redemptitauere.* Fest.

REDHIBERI dicitur, cùm quis quod repudiauit inuitus retinere cogitur. Fest. A. Gell. lib. 4. cap. 2. *De Myope qui Luscitiosus Latinis appellatur, quoque dissensum est: alij enim redhiberi omnino debere: alij contrà, nisi id vitium morbo contractum esset. Eum verò cùm dens deesset, Seruius redhiberi respondit. Labeo in causa esse redhibendi negauit.* Plaut. Mostell. *Si malè emptæ essent, nobis haud has redhibere liceret.* Symm. lib. 5. ep. 15. *Auctores autem loquor, ne id quidem velle redhibere.*

REDHOSTIRE, gratiam referre; hostire enim est æquare. Næuius Lupo: *Regem salutare iubet Albanum Amulium comiter, senem sapientem; contra redhosti.* Mænalus. Accius Amphitruone: *Cedo ecquid te redhostit, cùm ea seni obiectet faciliùs.* Fest.

REDHOSTIRE, redire. Accius διδασκαλικῶν lib. 1. *Vt dum velint breuitatem consequi, aliter relatum redhostire sponsum.* Non.

REDICO, iterum dico, renarro. Sid. lib. 9. epist. 13. *Iis perferendis confabulatio frequens, iis redicendis sollicitus auditus inseruiat.*

REDIMICVLVM, catella qua vtuntur ornatus gratia mulieres. Lucil. Satyr. lib. 15.

Cum tecum est, quiduis satis est: visura alienos

Est homines, pallam spiras, redimicula promit. Non. Iuuenalis:

——— *Qui longa domi redimicula sumunt.*

REDINVNT, redeunt. Ennius Annal. *Redinunt in patriam.* Fest. Sic, *obinunt, ferinunt, solinunt, nequinunt, prodinunt*; pro obeunt, feriunt, &c. dicebant.

REDIPISCI, iterum adipisci. Plaut. Trinummo: *Inter eósne homines condalium redipisci te postulas, quorum vnus surripuit currenti cursori solùm.*

REDITIO, reditus. Varro rerum humanarum lib. 20. *Omnes Tarquinios eiicerent, ne quam reditionis per gentilitatem spem haberent.* Non.

Terent. Eunucho: *Quid huc reditio est? quid vestis mutatio est?* Plaut. Mostell. *Iube abire rursum, quid illi huc reditio etiam fuit?*

REDVVIA, & reluuia, dicitur cùm circa vngues cutis se resoluit: *luere* enim soluere, dictum à λύειν. Glossis παρωνυχίς. Titinnius Setinâ: *Lassitudo conseruùm, reduuia & flagri.* Læuius: *Scabra in legendo reduuiosave offendens.* Fest. Cic. pro Roscio: *Intelligo me errare qui cùm capiti Sexti Roscy mederi debeam, reduuiam curem.*

REDIVIVVS, ex vetusto renouatum. Cic. in Verrinis: *Vtrùm existimatis vnam columnã efficere ab integro nouam, nullo lapide rediuiuo.*

REFRIVA FABA, quæ primùm ex segete domum auspicij causâ referebatur Kalendis Iuniis, quæ & inde Kalendæ fabariæ dictæ sunt, quo ipso die pulte fabaria & larido Carneæ Deæ fiebat. Plin. lib. 18. cap. 12. *Fabam vtique è frugibus referre mos est auspicij causâ, quæ ideo refriua appellatur.*

REGALIA exta appellarunt quæ potentioribus insperatum honorem pollicebantur, priuatis & humilioribus hæreditates: filiofamilias dominationem, &c. Fest.

REGAMMANS LINEA, decussata, in figurã literæ Γ, decurrens. Aggenus Comment. in Front. limit. agr. *Regammante verò via vel limite dum à se vtrique discesserint, desinit via finem præstare, & erit controuersia.* Latinus & Myrsontius: *Vicem limitum exspectant regamantibus lineis, vel percurrente rigore.*

REGILLA, vestis regia. Varro ταππία σάπτω. ἐπὶ ἐγκωμίων: *Collum procerum fictum leui marmore Regillam tunicam purpurâ discingitur.* Non. Plaut. Epidico: *Quid erat induta, an regillam induculam, aut mendiculam?*

REGIMEN, administratio imperij. Ennius lib. 16.

Primus nec Bradus in regimen bellique peritus. Fest.

Ouidius:

Addidici regimen dextrâ moderante carinæ Flectere.

Idem:

Frangitur incursu nimbosi turbinis arbor, Frangitur & regimen.

Lucr. lib. 3.

In quo consilium vitæ regimenque locatum est.

Glossarium: *Regimen*, οἰάκισμα, ἰθυντήριον.

REGIONALITER, per regiones. Apul. libro de Mundo: *Quæ tamen illi cùm regionaliter videantur esse pestifera ad omnem salutaria sunt.* Sueton. *regionatim*, dixit.

REGLESCIT, crescit. Plautus: *Vix supersum dolori, qui indies, væ misero mihi ac perdito, reglescit magis magisque.* Fest.

REGREDERE, pro regredi. Ennius Achille: *Quò nunc incerta atque inerata gradum regredere conare?* Glossæ: *Regrado*, καταβιβάζω.

REICVLÆ, oues morbidæ. Varro de liberis educandis: *Vt in grege vpilio oues minus idoneas remouere solet, quas reiculas appellat: sæpe enim vnus puer petulans atque impurus inquinat gregem puerorum.* Non. Idem lib. 2. de R. R. cap. 5. *In reliquis gregibus pecuariis delectus quotannis habendus, & reiculæ reiciendæ, quòd locum occupent earum quæ ferre possunt fructus.* Cato de R. R. cap. 3. *Vendat boues vetulos, armenta reicula,*

la, oues reiculae.

RELIGIOSI dies, infausti & infames, qualis fuit dies XII. Kalend. Septembr. quem *Alliensem* vocarunt Liu. lib. 6. Macrob. lib. 3. cap. 3. Gell. lib. 5. cap. 17.

RELLICVVM, reliquum. Lucr. lib. 1.

Numquam rellicuo reparari tempore posset. Idem lib. 2.

Rellicui motus vitales vincere saepe.

RELVERE, soluere, repignorare: à λύω. Caecil. Carine: *Vt aurum & vestem, quod matris fuit, reluat, quod viua ipsi opposiuit pignori.* Fest. Cic. in Salustium: *Vnde tu, qui modo ne paternam quidem domum reluere poteras, repentè tanquam somnio beatus, hortos preciosissimos, villam in Tiburti C. Caesaris, reliquásque possessiones paraueris.*

REMARE, redire, q. remeare. Ennius Annali primo:

——— destituunt riuos, campósque remanant. Fest. Lucr. lib. 3.

Unde homines, dum se falso terrore coacti

Refugisse volunt longè, longéque remasse,

Sanguine ciuili rem conflant.

REMEARE, vltro citróque ire. Afran. Emancipato: *Vetuit me sine mercede prorsum Paccius remeare in ludum.* Non.

REMELIGINES, remorae: à remorando. Afran. Prodito: *Remeligo à Laribus missa sum huc, quae cursum cohibe m nanis.* Plaut. Patinariâ & Casinâ: *Namque illae nunc tam diu intus remorantur remeligines?* Varro lib. 6. de L. L.

REMISSISSIMVS, admodum remissus. Sueton. Augusto: *Remississimo ad ocium & ad omnem caritatem animo.*

REMORBESCAT, in morbum incidat. Fest.

REMORES, aues in auspiciis quae agentibus remoram iniiciunt. *Remora* autem tarditas dicitur. Lucilius: *Quanam vox ex te resonans meo gradu remoram facit.* Plaut. Trinummo: *Quae in rebus multis obstant, remorámque faciunt rei priuatae & publicae.*

REMVLCARE, molli tactu ad progressum mulcere. Sisenna histor. lib. 2. *Si qua celeriter solui poterat, in altum remulcat.* Non.

REMVLCVM dicitur funis quâ deligata nauis trahitur vice remi. Isidorus lib. 19. cap. 4. quod Hetrusci *rimorchiare* vocant. Caesar in comment. *Postquam relictā in littore nauem conspexit, hanc remulco abstulit.* Ausonius Paneg. Mosell.

Et cùm per ripas nunquam cessante remulco

Intendūt collo malorū vincula nautae.

Valgius in Elegis:

Hinc mea me longo succedens prora remulco

Laetantem gratis sistit in hospitiis.

REPAGES, repagula: vt compages. Fest.

REPASTINARI ager dicitur, cuius natura mutatur fodiendo. Cato de suis virtutibus contra Thermum: *Ego iam in principio parsimoniâ atque in duritia atque industria omnem meam adolescentiam obstinui, agro colendo, saxis Sabinis, silicibus repastinandis, atque conserendis.* Afran. Repudiato: *Repastinatas arati sentices fagis?* Fest. Varro lib. 1. de R. R. cap. 18. *Vt si altiùs repastina verimus, aut minùs quàm alij, vt momentum ea res habeat.*

beat. Vide Columell. lib. 1. cap. 18. Pallad. lib. 2. cap. 10. Isidor. lib. 20. cap. 14.

REPEDARE, recedere. Pacuu. Paullo: *Repeda gnate ab vestibulo gradum.* Fest. Lucil. Satyr. lib. 26. *Redisse ac repedasse vt Romæ videret gladiatores.* Idem ibidem: *Vt factum ego à Metello Romam repedabam numero.* Marcell.

REPENDERE, tractum volunt à veteri sæculo, in quo casu pecunia signata non esset, quæ solueretur, rude aurum appendi solebat. Hinc Ouid. in epist.

Ingenio formæ damna rependo meæ.

REPENTINIOR, magis repentinus. Apul. lib. de Mundo: *Nimbusa quanto repentinior, tanto vehementior.*

REPERIBITVR, reperietur. Pompon. Macco posteriore: *Credo metuis ne inuidia desit tibi, cùm nemo qui à te accipiat reperibitur.* Plaut. Epidico: *Quid illa fiet fidicina igitur? aliqua reperibitur, aliqua ope exsoluam.*

REPERIBITVR, reperiet. Cæcil. obolastate: *Nunc enimuero est cùm meæ morti remedium reperibitur nemo.*

REPERITARE, reparare, formâ frequentatiuâ verbi *repero*, quod commutatione literæ, pro *reparo* (vt *prepero*, *suppera* vestis, *opiperum*, *imperis*; pro præparo, &c.) enunciabant antiqui. Varro lib. 1. de R. R. *In queis quæ non ineruni, & quæ res indicabo à quibus scriptoribus reperites, & Græcis & nostris.* Gell. lib. 10. cap. 11. *Namque in preperatum rei rusticæ per tempestates pluuiásque cùm otium est maturari potest.* Sic depetisci, defetisci, æquiperare: pro depaciei, defatisci, æquiparare, dixisse veteres annotat Prisc. Terent. Phormione: *Neque defetiscor vnquam adeò experirier.* Idem ibidem: *Nam depetisci mortem cupio.* Cic. pro Roscio: *Ipse tua prædia depectus est.* Enn. Annal. *Ingens cura mihi concordibus æquiperare.* Sic & hietare ab hiate. Cæcilius: *Prai, hercle tu qui mihi oscitans hietánsque restas.* Plautus: *Vbi eum hietare nondum in mentem venit.*

REPETENTIA, repetitio. Lucret. lib. 3.

Interrupta semel cùm sit repetentia nostri.

Arnobius lib. 2. *Quod enim rebus ingressis repetentiam priorū detrahit, & intra se gesta irrecordabili debet obliteratione deperdere.*

REPIGRATVR, torpescit. Apul. 8. *Cùm & ipso lumine dirarum bestiarum repigratur impetus.*

REPLICARE, reflectere, reuerberare. Seneca quæstion. nat. lib. 1. cap. 3. *Ab omni, inquit, leuitate acies radios suos replicat.* Et lib. 2. cap. 10. *Radij Solis replicantur, & quousque redire potuerunt replicato calore.*

REPOSCONES, flagitatores, qui assiduo conuitio debitum reposcunt. Amm. lib. 21. *Ægyptij controuersi sunt, & reposcones acerrimi.*

REPOTIA, quando quasi potatio repetitur; fiebant septimo vtplurimum à nuptiis die, cùm noua nupta ad paternam domum rediret, vt ait Acron. aut secundo, cùm in muliebrem habitum componebatur noua nupta: aut denique post annum, cùm suscepti liberis

beris facta erat parens, si tollere eos decreuisset: ac tum παιδοτρόφια appellabantur. Horat. lib. 2. Saturâ 2.

Ille repotia, natales, aliósque dierum
Festos albatus celebret.

Ausonius:

Coniugiéque dapes, & sacra repotia patrum.

Apul. de mundo: *Hic ad conuiuij repotia vespertinus comissator aduentat.*

REPVDIOSVM, repudio dignum. Plaut. Persâ: *Verùm videto vbi me voles nuptum daré, Ne hac fama faciat repudiosas nuptias.*

REPVDIVM, reiectio quæ fit ob rem pudendam. Accius Medeâ: *Repudio eiecta ab Argis iamdudum exsulo.* Fest.

REPVLSIOR, magis repulsus. Cato contra Cornelium ad populum: *Ecquis incultior, religiosior, desertior, publicis negotiis repulsior.* Fest.

REQVE APSE, pro reipsa. Lucr. lib. 1.

Concedamus vt hic terrarum dicat & orbem
Esse Deûm Matrem, dum ne sit re tamen apse.

RES COMPERENDINATA, dicitur iudicium in tertium diem dilatum. *Comperendinatio* est vtriusque partis recitatio, id est, cùm iterum citantur à præcone priori actione citati. Ascon. Cic. Actione 3. in Verrem: *Adimo enim comperendinatum quod habet lex in se molestissimũ, bis vt causa dicatur, quod aut mea causa est potius constitutum, quàm tua, aut nihilo potius tuâ, quàm meâ.* Sid. lib. 1. epist. 7. *Sed vt iudicio vix per hebdomadem duplicem comperendinato, capite multatus est.* Vide Gell. lib. 10. cap. 14. & lib. 7. c. 1. Hinc *dies comperendini.* Macr. lib. 1. Saturnal. cap. 16.

RES, pro pudendo. Auson. Monosyll.

Imperium, litem, Venerem, cur vna notat res?

Plaut. Pœnulo: *Tenetis rem? vix quidem herculè, nam ita pauxillula est, digitulis primoribus.* Hinc quidam arguté in epigramm.

Intrasset calidum nuper cùm cotta lupanar,
Dicitur infectâ re rediisse domum.

RESCIRE, verbum, vim habere propriam quandam obseruatum non ex communi cæterorum verborum significatione quibus eadem particula *re* imponitur; is enim qui factum aliquod occultius, aut insperatum inopinatúmque cognoscit, rescire propriè dicitur. Næuius Ityphallo:

Vnquam si quidquam filium resciuero
Argentum amoris causa sumpse mutuum
Extemplò illò te ducam vbi non despuas.

Quadrig. Annali primo: *Lucani vbi resciuerunt sibi verba data esse.* Cato Originum lib. 4. *Mittam te si vis cum equitibus, serò est, inquit, magister equitum, iam resciuere.* Gell. lib. 2. cap. 19.

RESECRARE, religione soluere. Plaut. Aulularià: *Nunc te obsecro fac mentionem cum auunculo mater meo; resecróque mater qui dudum obsecraueram.* Idem Persâ: *Obsecro te, resecro, operam da hanc mihi fidelem.* Nepos in Alcibiade: *Iidémque illi Eumolpidæ ac Ceryces,*

rurſus reſecrare ſunt coacti qui eum deu rauerant.

Reses, & reſiduus, deſes, ignauus, qui reſidet. Afran. Roſà: *Præterea reſides multi.* Pacuu. Armorum iudicio: *Tuque te deſidere mauis reſidem, nos hîc eſſe in labore.* Accius: *Odi reſiduos, ſomno deditos atque inertes.* Virg. Æneid. lib. 1.

——— vino tentat prauortere amori
Iampridem reſides animos.

Idem lib. 6.

Ocia qui rumpet patriæ, reſidéſque mouebit.

Resignare, reſcribere. Cato de ſpoliis ne figerenter, niſi quæ de hoſtibus capta eſſent: *Sed tum vbi indiuiſi ſunt reuertantur reſignatis vectigalibus.* Feſt.

Respersvm vinum, quo ſepulcrum reſpergebatur, de quo Virg. lib. 5. Æneidos:

Et duo ritè mero libans carcheſia Baccho
Fundit humi.

Restat, diſtat. Ennius lib. 7. annal.

Impetus haut longè mediis regionibu' reſtat. Non.

Restat, reſiſtit. Ennius lib. 7. annal.

Illyrici reſtant, ſicis ſibyniſque fodantes. Lucil. Sat. lib. 28.

Cede oſtium gnate, vrge, reſtant, perimus. Lucr. lib. 1.

Nunc ratio nulla eſt reſtandi, nulla facultas. Idem lib. 2.

Æraque quæ clauſtris reſtantia vociferantur. Catullus.

Dum fugiunt Troes, dum reſtat Barbarus Hector.

Restrictim, pro reſtrictè. Afranius Thaide: *Eaque firmè ſedere melius conſultoribus, Quàm reſtrictim cogitata atque omnibus rationibus.* Non.

Resvpinare, ab incepto reuocare. Accius Antigonà: *Quid agis? perturbas rem omnem ac reſupinas ſoror.* Propert. lib. 4. eleg. 9.

Nec mora cùm totas reſupinat Cynthia valuas.

Retaliare, ἀνταμείβω. Gell. lib. 20. cap. 1. *Quod enim per imprudentiam factum eſt, retaliari per imprudentiam debet.*

Retia, & retis, pro rete. Varro lib. 3. de R. R. cap. 5. *Hæ ſunt auibus omne genus repletum, quibus miniſtratur per retem, & aqua riuolo tenui adſluit.* Plaut. Rudente: *Pol magis ſapuiſſet ſi dormiuiſſet domi, nam nunc & operam ludos facit & retiam.* Priſc. lib. 7. Plautus ibidem: *Vbi demiſi retem atque hamum, quidquid hæſit extraho.*

Retiarivs, qui cum myrmillone, in cuius galeâ piſcis erat effigies, congrediens rete ferebat occultum, vt aduerſarium cuſpide inſiſtente operiret, implicatúmque viribus ſuperaret. Hic pugnanti myrmilloni occlamabat: *Nō te peto, piſcem peto, quid me fugis galle?* Erat enim *Myrmillonicum* armaturæ genus Gallicum, ipſique *myrmillones* antè Galli dicti. Hoc autem pugnæ genus à Pittaco videtur inſtitutum, qui occultato reti Phrynonem impediuit; de quo Strabo lib. 3. Diog. lib. 1. Iſid. lib. 18. cap. 54. Quint. Sueton. in Caligula, & in Claudio Cæſ. cap. 34. Iuuenal. Satyra 8. Tertull. de ſpectac. cap. 10. Valer. Max. tit. 1. de ſomniis. Artemidorus, &c.

Retinax, retinere ſtudens. Symm. lib. 1. epiſt. 47. *Num illius*

cælo aut Soli illecebrum retinax aduenarum lotos æquauerit, & suada Circe pocula, & tricinium semiuino lucrum puellarum.

RETRACTARE, vicissim & contrà tractare, idem quod *recellere* in re turpi: vnde Plautus *recelli clunos* dixit meretrices. Lucr. lib. 4.

——— ——— ardet abundans
Natura, & Venerem salientum læta retractant.

RETRICES, aqua qua horti irrigantur. Fest.

RETROCITA tuba, vltro citróque ducta. Lucr. lib. 4.

Cum tuba depresso grauiter sub murmure mugit,
Et reboat raucum retrocita barbara bombum.

RETRORSVS, inflexus, obliquus. Apul. lib. 2. Metam. *Denique sæpe retrorsa respiciens, substitit.*

RETVRARE, aperire, contrarium τῷ obturare. Varro Agathone: *Pueri obscœnis verbis nouæ nuptæ aures returant.* Non. Fest.

REVORTIT, reuortitur. Glossæ *Reuorto, ἐπαναστρέφω.* Pomponius Maiali: *Cœnam quæritat, si eum nemo vocat, reuortit mœstus ad me.* Lucr. lib. 3.

Exit sæpe foras magnis ex ædibus ille
Esse domi quem pertæsum est, subitòque reuortit. Idem lib. 5.
Atque vnde exorta est, ad eum plerumque reuortit.

Symm. lib. 4. epist. 65. *Vacuus eiusdem muneris mei ad te reuortit.* Apul. lib. 9. *Tamen altius commota, atque exasperata, ad armillum reuortit.* Idem Apolog. *Quod vtinam incolumis Carthagine reuortisset.* Sym. lib. 4. epist. 7. *Quod cum illo honor amissus reuortit in gratiam.* Et lib. 6. epist. 56. *Puto enim vos in meliorem valetudinem reuortisse.*

REX, qui aliquem alit veteribus appellatus est. Plaut. Asinariâ: *Nam ni impetro, regem perdidi, ex amore tantum est hominis incendium.* Idem Captiueis: *Postquam meus rex est potitus hostium.* Horat. lib. 1. epistol. 17.

——— equus me portet, alat rex.

Plaut. Sticho: *Libros inspexi, tum confido quam potest me meum obtenturum regem ridiculis meis.*

R H

RHETORICASTI, Rhetorem egisti. Nouius Asinio: *Age nunc quando rethoricasti, responde quod te rogo.* Non.

RHETORISSO, rhetoricè loquor. Pompon. Medico: *Dolasti vxorem, nunc & propterea me cupis Concidere, & iam rhetorissas.*

R I

RICA, est vestimentum quadratum, fimbriatum, purpureum, quo flaminicæ pro palliolo vtebantur. Agell. lib. 10. cap. 15. de flaminicâ: *Et quod in rica surculum de arbore felici habet.* Alij dicunt pallium esse triplex quod conficiebant virgines ingenuæ, patrimæ ac matrimæ, quòd cæruleo colore infectum lauetur aquâ purâ. Nouius Pedio: *Mollicinam, crocotam, chirodotam, ricam.* Turpilius Veliterna:

Ducit me secum postquam ad ædeis venimus ——— [i]gitem
Veneratur Deos, interea adspexi vir-

Gestantem in capite riculam, indutam ostrinam.
Non. Plaut. Epidico: *Supparum, aut subminiam, ricam basilicam, aut exoticam.* Germanicus de Erigone:
—— tristique genas abscondita ricâ.

RICTVM, & rictus, in casu recto dixère. Cic. de signis: *Vt rictum mentúmque eius paullo sit attritius.* Lucil. Satyr. lib. 3.
———— malas tollimu' nos, atque vtimu' rictu. Lucret. lib. 5.
Mollia ricta tremunt duros mandantia dentes. Idem lib. 6.
———— nasi primoris acumen
Tenue, cauati oculi, caua tempora, frigida pellis,
Duraque inhorrebat rictum frons tenta meabat.

RIDIBVNDVS, risu diffusus. Plaut. Epidico: *Vt ille fidicinam fecis nescire prorsus se esse emptam tibi, ita ridibundam atque hilarem adduxit simul.*

RIDICA, pedamentum vitis robustum, ex quercu, aut iunipero. Varro lib. 1. de R. R. cap. 8. *Refert, inquam, quod genus vineæ sit; quòd sint multæ species: aliæ enim humiles ac sine ridicis, vt in Hispaniâ.* Et cap. 26. *In omni vineâ diligenter obseruatur, vt ridica vitis ad Septentrionem versùs tegatur.*

RIDICVLARIA, nugæ. Cato de Cæcilio Senatore: *Descendit de Cantherio, inde staticulos dare, ridicularia fundere.* Macr. lib. 3. Saturn. cap. 18. Plaut. Asinariâ: *Aufer ridicularia.* Idem Trinummo: *Sed hoc mitte atque aufer ridicularia, nam ego dedita opera huc ad te aduenio.*

RIDICVLI caussâ, id est, ioci. Plaut. Amphitr. *Equidem ioco illa dixeram dudum tibi, Ridiculi caussâ, id hunc rogato Sosiam.*

RIDICVLVS, qui in rebus turpibus ridetur. Fest. Plaut. Sticho: *Vides ridiculos nihili fieri, atque ipsos parasitarier.* Ibidem: *Quando adbibero alludiabo, tum sum ridiculosissimus.* *Ridiculosus* quibusdam dicitur, vt *facetosus*, pro faceto: de quibus H. Stephanus in Pseudo Cicerone:
Qui facetosus faceti vult vice dici,
Is pro ridiculo est ridiculosus homo.
Vrsinus Velius epigramm.
Τὸν βίον ἄρτι γέλα Δημόκριτε, τὸ πλεῖον ἢ πρίν
Νῦν ὁ βίος πάντων ἐστὶ γελοιότατος.
quod ipse hoc modo vertit:
Nunc quoque maiori Democrite diffiue risu,
Quandoquidem hæc vita est ridiculosa magis.

RIDO, ridere, p.b. vt *stridere*, & alia infinita: de quibus Prisc. lib. 10. Brutus de patientiâ: *Irrident horum lachrymas.* Diom. lib. 1. Lucret. lib. 3.
———— sempérque innubilus æther
Integit, & largo diffuso lumine ridit.

RIENES, νεφροὶ, nefrendines. Plautus: *Glaber erat tanquam rien.* Fest.

RIGIDVM, præter modum frigidum. Virg. lib. 2. Georg.
Tellurem Boreâ rigidam spirante moueri. Et Georg. lib. eodem:
———— vestésque rigescunt
Indutæ, cedúntque securibus humida vina.

RIGOR, εὐθυωρία, quidquid in agrorum mẽsori operis causâ ad finẽ dirigitur. Frót. de limit. *Rigor est quidquid inter duo signa, vel in medio lineæ rectum perspicitur.* Idem: *Rigores ordinati certo itineris spacio.* Sicul. Flac. de

de fin. *In aliquibus regionibus ita fines inter possessores ordinati sunt, vt rigores durent per longum tractum.* Idem: *Petras occurrentes in finibus notatas inuenimus, & quasdam si perseueres rigor notus habentes.* Aggenus in comment. *Riparum & rigorum cursus seruabitur.* Dolobella de agrim. *Rigores hebetes appellati sunt, quia fine lapidibus sunt.* Idem: *Si certi ordines conuenerint, non est rigor finalis.*

RIMABVNDVS, cogitabundus. Apul. lib. 2. Metamorph. *Dum hæc identidem rimabundus eximiè delector, tua sunt, inquit, Byrrhena, cuncta.*

RIMARI, anxiè quærere. Antiquus apud Festum Poëta:

Ego ibo vt latebras rußpans rimer maritimas. Virg. lib. 6. Æneid.
——raminatúrque epulis, habitásque sub alto Pectore.

RISCVS, Donato dicitur cista pelle contecta: Seruio, fenestra in pariete. Terent. Eunucho: *Vbi sita est? in risco, odiosa cessas?* Glossarium: *Riscus, κιβωτὸς μεγάλη.*

RITVALES, Etruscorum vocantur libri, in quibus perscriptum est quo ritu condantur vrbes, aræ ædésque sacrentur, qua sanctitate mari, quo iure portæ, quomodo tribus, curiæ, centuriæ, distribuantur, exercitus constituantur, ordinentur, cæteraque eiusmodi ad bellum ac pacem pertinentia. Fest. Cic. de diuinat. lib. 1. *Quod Hetruscorum declarant & aruspicini, & fulgurales, & rituales libri, nostri etiam augurales.*

RITVIS, pro ritus. Varro de liberis educandis: *Itaque domi rituis nostri, qui per Dium Fidium iurare volt, prodire solet in publicum.* Non.

RIVATIM, per riuos. Macrob. lib. 7. Satur. cap. 12. *Quæ igitur ratio facit, vt riuatim aqua de Ponto fluant.*

RIVINVS, riualis. Plaut. Asinariâ: *Riuinus amens ob præreptam mulierem, It, rem omnem vxori per maritum nunciat.*

RIVORA, riui. Innoc. de cas. lit. *Casa in monte posita tria riuora significat, in trifinio vineam positam.* Idem: *In monte fines rotundos habente & culto per medium tria riuora discindit.* Idē: *Quatuor riuora habet in finibus suis.*

RIXAT, pro rixatur. Varro Armorum iudicio: *Ille viros hortari vt rixarent.* Idem Serrano, περὶ ἀρχαιρεσιῶν: *Dormit alius, alij vigilant, clamant, calent, rixant.* Et lib. 1. de R. R. cap. 15. *Præterea sine sæptis fines prædij, sationis, notis arborum tutiores fiunt, ne familia rixent cum vicinis, ac limites ex litibus iudicem quærant.*

RO

ROBEVS, rufus, ruber. Varro lib. 2. de R. R. cap. 5. *Colore potissimus nigro, dein robeo, tertio heluo, quarto albo: mollissimus enim hic, vt durissimus primus.*

ROBORARIA, quę nunc leporaria, & viuaria dicimus, Græci παραδείσους, à tabulis roboreis, quibus erant septa. Scipio oratione quinta contra Cl. Asellium: *Vbi agros optimè cultos, & villas expolitissimas vidisset, in his regionibus excelsissimo locorum murum statuere aiebas, inde corrigere viam aliis per vineas medias, aliis per roborarium atque piscinam, aliis per villam.* Agell. lib. 2. cap. 20.

ROBVS, vel ROBVR, supplicij ac cruciatus genus. Plaut. Curculione: *At ego faciam vt pendeas, nam in robur te totum dabo.* Lucr. lib. 3.

Carcer & horribilis de saxo iactu' deorsum,

Verbera, carnifices, robus, pix, lamina, tædæ.

Tacitus lib. 4. annal. *Robur & saxa minitantium.* Valerius Apolog. 2. *O subtilitas digna carcere & robore.* Idem lib. 6. de seuerit. *Ne quis inimicis reipub. amicus esse vellet, de robore præcipitati sunt. Codex robusteus* Plauto dicitur in Pœnulo: *Quos ego iam detrudam ad molas, inde porro ad puteum, adque robusteum codicem.* Eidem *Robustus carcer.* Curcul. *At ego vos ambo in robusto carcere vt pereatis.* Robur autem quibusdam equuleus, seu eculeus intelligitur, in quo rei insidentes miserrimè torquebantur: aliis locus in carcere quem catastam nominant, conseptum olim robusteis claustris, fueruntque duæ carceris partes, Tullianus (de quo Salustius) & Robus. Locutiones inde descenderunt, quòd robur ex vsu Latinorum quamuis materiam duram notaret; hinc Virg. in Georg. *Cape saxa manu, cape robora pastor.* Quemadmodum & Græcis δόρυ iam lignum est, iam arbor, iam telum militare, obseruante Eustathio passim in Homero.

RODVS, vel RAVDVS, rem imperfectam rudémque denotat, saxum interdum Poëtis appellatur. Accius Chrysippo: *Neque quisquam a telis vacuus, sed vti cuique obuium fuerat ferrum, alij saxum rodum.* Idem Menalippo: *Constitit, cognouit sensim, conlocat sese in locum celsum, hinc manibus raptat raudum, saxum grandem, & grauem.* Pro ære imperfecto posuit Lucil. Sat.

Huc catapiraten puer eodem defer, & vncum,

Plumbi pauxillum, rudus, linique mataxam.

Cincius de verb. prisc. *Sic as infectum rudusculum: apud ædem Apollinis as conflatum iacuit, id adrudus appellabant.* Hinc *Rodusculana* porta Romæ: vel quòd sit rudis & inpolita, vel quòd sit ære vincta. & *Rudiarij* qui saga noua poliunt. Fest. Varro lib. 4. de L. L. Isidorus.

ROGVM, pro rogus. Afran. Epistulà: *Polcrè hoc incendi rogum, ardet, tenetur, hoc sepulcro sepeli licet.* Non.

RORAMENTA AVRI, quæ vulgo ramenta. Iulius Capitolinus, in Ælio Vero: *Dicitur sane tantam habuisse curam flauentium capillorum, vt capiti auri ramenta respergeret, quo magis coma illuminata flauesceret. Radiamenta auri* vocantur Lampridio in Commodo.

RORARII, milites leuis armaturæ, qui primi prælium committebant. Quòd iis dabatur vinum, *Rorarium* appellatum. Varro lib. 3. de vita pop. Rom. *Rorarij appellati, quòd imbribus rorare ferè incipiant.* Lucil. Sat. lib. 10.

Penè paludatum stabat rorariu' veles. Idem lib. 7.

Quinque hastæ aureolo cinctu rorariu' veles.

Plaut. Friuolariâ: *Vbi rorarij estis? En sunt, vbi sunt adcensi? Ecce.* Fest. Symm. lib. 8. epist. 47. *Tanquam leuis armaturæ miles, rorarios imitaris.*

ROSCII dicuntur qui aliqua in arte planè

planè sunt perfecti, vt sua in arte Roscius Comœdus. Fest. Cic. de oratore lib. 1. *Itaque hoc consequutus est iamdiu, vt in quo quisque artif.cio excelleret, is in suo genere Roscius diceretur.*

ROTVNDARE, κυκλοῦν, circulare. Sid. lib. 2. epist. 10. *Ab ortu lacum porticus intuetur, magis rotundatis fulta collyriis, quàm columnis inuidiosa nobilibus.* Plinius: *Huic populo nigræ vt crotoni, folia in iuuenta circinatæ rotunditatis sunt; vetustiora in angulos exeunt. è contrario hederæ angulosa rotundantur.* Quod Theophrastus: τῆ δὲ κιττῶ ἀνάπαλιν, νεῦ μὲν ὄντ☉, ἐγγωνιώτερα, πρεσβυτέρυ ἢ, περιφερῆ γίνεται.

R V

RVBIDVS, vide *Rauidus.*

RVDENS vtroque genere, dicitur ὁ κάλως, funis nauticus. Virg. lib. 3. Æneidos:

——— *excussósque iubet laxare rudentes.*

Plaut. Rudente: *Mane dum hanc rudentem complico.* Dicuntur *rudentes*, quòd vento verberati rudere existimentur.

RVDICVLVS, virgula impolita, quâ lana diuellitur. Plinius: *Non est opus in hoc vsu latas rudiculis esse curatas.*

RVDIS, dicitur ferula, seu scipio, quâ ingrauescentes ætate gladiatores dum libertatem à prætore accipiebant, ne gladiatoriam amplius exercerent, donari ab lanistâ solebant: ponitur pro libertate & fide. Iuuenalis:

Ergo sibi dabit ipse rudem.

Horat. lib. 1. epist.

Spectatum satis & donatum iam rude quaris.

Glossarium: *Rudis*, ῥάβδος ἡ τῶν ἐπιστατῶν τῶν μονομάχων.

RVDIS, lignea machæra, aut ferrea etiam hebes, pro modo cuiusque armaturæ formata, incurua Threci, secutori recta, dentata retiario, quam sinistrâ tenebant pugillantes. Liuius lib. 26. *Tertio die rudibus inter se in modum iustæ pugnæ concurrerunt.* Sueton. C. Cæs. Caligula cap. 32. *Mirmillonem in ludo rudibus secum batuentem, & sponte prostratum confodit ferrea sicâ, ac more victorum cum palma discurrit.*

RVDOR, ruditus. Apul. de mundo: *Mycetias vocatur tetri rudoris inquietudo terrena.* Idem Florid. *Siquidem voce hominis & tuba rudore toruior, & lyra concentu variatior.*

RVDVS NOVVM, dicimus materiam pauimenti, hoc est, saxa de nouo contusa, seu testas ad pauimentum faciundum fractas: vetus verò *Rudus est* materia veterum diruptorúmque ædificiorum, quæ lapidibus & testis contusis calceque arenæ commistâ constat. Lucil. Sat. lib. 11.

——— *viámque*
Sternundum & iaciundum huc aggerem & id genu' rudus.

Vitruuius: *Tunc superstratum duces rudus.* Hinc *ruderatus* ager. Plin. lib. 21. cap. 4. *Rosam siccis locis quàm humidis odoratiorem nasci constat: serendam nec pinguibus, nec argillosis locis, contentam raris, propriéque ruderatum agrum amare.*

RVGAT, rugas contrahit. Plaut. apud Gell. lib. 8. cap. 11. *Quid est hoc? rugat pallium: amictus non sum commodè.* Idem Casinâ: *Id est mecastor pallio*

palliolum, vide vt rugat.

RVMA, & RVMEN veteribus mamma. Gloss. Θηλὴ. Varro de liberis educandis: *Diis semonibus lacte fit, non vino Cuninæ, propter cunas, Rumiæ, propter rumam*, id est, mammam. Idem lib. 2. de R.R. cap. 11. *Non negarim ideo apud diua Rumiæ sacellum à pastoribus satam ficum: ibi enim solent sacrificari lacte pro vino, & pro lactentibus: mamma enim rumis, siue rumin, ea re vt antè dicebant à rumi.* Plin. lib. 15. cap. 19. *Sub ea (ficu ruminali) inuenta est lupa infantibus prebens rumen.* Hinc *agni subrumi* lactentes, Varroni lib. 3. de R.R.

RVMEN, μήρυχυ, primus in ruminantibus ventriculus, seu eminens sub mento gutturis pars, ex qua pòst cibus in aluum demittitur: eadem à ferendo cibo *frumen* denominatur: vnde *frugis* vocabulum deductum existimant Pompeius, Seruius, Donatus: & *defrugare*, quod est, vi fructu spoliare. Plin. *Oraculum illud magnopere custodiendum, segetem ne defruges.* Columella: *Constat autem segetem nimia defrugatione exinaniri.* Pompon. Prostibulo: *Ego rumorem parui facio, dum sit rumen qui impleam.* Hinc *Ruminare*, Glossis μαρυκᾶσθαι.

RVMENTVM, abruptio, in lib. augural. DVM. VERBERAT. ANCILIORVM. AERIMENTA. AVIS. CANERIT. INTEREA. IDEO. AVGVRIO. RVMENTVM. ESTOD. Fest.

RVMICES, genus teli, simile sparo gallico. Lucilius Satyris: *Tum spara, tum rumices portantur tragula porro.*

RVMIFERARE, rumoribus ferre. Plaut. Amphit. *Quamque adeò ciues Thebani vero rumiferant probant.*

RVMIGERATIO. Lampridius Heliogabalo: *Et qui stultitia vel innocentia imperatorum qui hoc non perspiciunt infami rumigeratione pascuntur.* *Rumigerulus*, Glossis θρυλητής. *Rumigero*, θρυλλῶ. Amm. lib. 14. *Per clandestinos versutósque rumigerulos.*

RVMIGO, ruminor. Apul. 4. *Et quamquam priùs cùm essem Lucius, vnico vel secundo pane contentus mensa discederem: tunc ventri tam profundo seruiens, iam ferme tertium qualum rumigabam.*

RVMINARE, & RVMINARI, in memoriã reuocare. Varro Bimargo: *Odisseam enim Homeri ruminari incipies.* Idem Sexagesimo: *Erras*, inquit, *Marce, accusare nos, ruminaris antiquitates.* Idem Tanaquile: *Non modò absens quidquam sequius de te cogitabit, sed etiam ruminabitur humanitatem.* Liuius Ægystho: *Nemo hoc vostræ ruminetur mulieri.* Non. Gell. lib. 19. cap. 7. *Figuras habitúsque verborum nouè aut insigniter dictorum in Næuiano illo carmine ruminabamur.* Symm. lib. 1. epist. 53. *Nam remissa tempora, libris veterum ruminandis libenter expendis.* Idem lib. 3. epist. 13. *Dum carmina tua ruminas, dum epigrammata componis.* Sidon. lib. 4. epist. 12. *Nuper ego, filiúsque communis Terentianæ Hecyræ sales ruminabamus.*

RVMITANT, rumigerant. Næuius: *Simul alius aliunde rumitant inter sese.* Fest.

RVMOR LOCI, id est, obseruatio, siue consuetudo. Autor reg. finium:

nium: *Ita exponantur leges secundùm artem geometricam ad pertinentes lectiones, secundùm loci rumorem.*

RVNA, hasta longiorem habens aciem, quod etiamnum Belgæ vocant *Runspet.* Varro Parmenone: *Alius teneram abietem runis solo percellit, alius caballum arboris ramo in humili alligatum relinquit, ferens ferream humero bipennem securim.* Hinc *Runatus* Ennio annal. pilatus, vel runa armatus:

—— *runata recidit.* Fest.

RVNCARE, & RVNCINARE, purgare. Varro lib. 1. de R. R. c. 30. *Segetes runcari, herbam è segetibus expurgari, boues terram proscindere.* Translatè pro vellicare ac depilare. Persius Satyra 4.

Despuat in mores, penémque arcanaque lumbi Runcantem.

Item, *ronchos ducere.* Glossarium: *Runcinat,* ῥυκανίζει, καὶ ῥογχάζει. Sidon. lib. 1. epist. 6. *Et nunc (proh dolor!) si relinquare inter bubsequas rusticanos subulcósque runcantes.*

RVPICES, & rupicones dicti rustici, à rupium, sicut & petrones à petrarum asperitate. Lucil. Satyris:

Varronum ac rupicum squarrosa incondita rostra.

Apul. Florid. lib. 1. *Quid ex rupiconibus, baiulis, tabernariis, tam infans est, vt si pallium accipere velit, disertis maledicat?*

RVPINA, rupes. Apul. lib. 6. *Vides istas rupinas proximas, & praeacutas in his præminentes silices, quæ te penitrantes, quâ decideris, membratim dissipabunt.* Idem lib. 7. *Ipsos partim constrictos vti fuerant, prouolutósque in proximas rupinas, præcipites dedere.*

RVPITIAS, damnum dederis. In XII. Tabulis: SEI. RVPITIAS. TALIO. ESTOD.

RVPSIT, ruperit, in leg. Talionis: SEI. MEMBRVM. RVPSIT. NI. PAGIT. TALIO. ESTOD. Gell. lib. 20. cap. 1.

RVRALIS, rusticus, ἀγροικὸς. Macr. Saturnal. lib. 5. c. 2. *Theocritum fecit Virgilius sibi pastoralis operis authorem, ruralis Hesiodum.*

RVRANT, pro rusticantur. Plaut. Captiueis: *Dum rure rurant homines quos liguriant.*

RVRO, pro ruror. Varro Serrano, περὶ ἀρχαιρεσιῶν: *Dum in agro studiosius ruro, aspicio Triptolemum Sculponeatum bigas sequi cornutas.* Non.

RVRSVMVORSVM, idest, retrò. Plaut. Amphitruone: *Ego cunas recessim rursum vorsum trahere, ducere, metuens pueris.*

RVSPARI, crebrò & studiosè quærere. Accius Nictegresiâ: *Iube nunc attentare, iube nunc animo ruspari.* Idem Meleagro: *Vagant, ruspanteo siluas, sectantes feras.* Apul. Apologiâ: *Piscem proscidisti: quid? crudum? id accusas? si cocto ventrem ruparer, hepatia perfoderem.*

RVSSVM, & RVSSEVM, rubrum: Glossis κόκκινον. Cato Originum lib. 7. *Mulieres opertas auro purpuráque: arsinea, rete, diadema, coronas aureas, rusceas, fascias, galbeos, lineas pelles, ridimicula.* Fest. Apul. lib. 2. de asino aureo: *Ipsa linea tunica mundulè amicta, & russea fasciola prænitente altiusculè, sub ipsa papilla succinctula.* Lucr. lib. 4.

Et volgò faciunt id lutea russaque vela. Catullus:

Quod quisque minxit, hoc solet sibi mane

Dentem atque russam defricare gingi-nam.

RVSTICATIM, rusticè. Pompon. Alconibus: *At ego rusticatim tangam, nam urbanatim nescio.* Non.

RVSTVM, dicitur quod est ex rubis: vnde *rustaria* falces, queis rubi secantur. Varro lib. 1. de R. R. cap. 22. *Sic alia quorum nonnulla genera species habent plures, vt falces, nam dicuntur ab eodem scriptore, vineaticæ opus esse VI. sirpiculæ V. siluaticæ V. arborariæ III. & rustariæ X.*

RVTABVLVM, ἐνσκάλευς, pala ad proruendum ignem, quo panes coquuntur. Nonnunquam pro virili membro vsurpatum inuenimus. Nouius in Pico: *Quid ego facerem? ociosus rodebam rutabulum.* Næuius obscœnam viri partem describens: *Vel quæ sperat,* inquit, *se nupturam iri adolescentulo, ea licèt senile tractet detritum rutabulum.* Fest.

RVTRVM, instrumentum quo aratur terra, diruuntur, vel eradicantur inutiles radices, complanatur solum. id enim est ruere Virgilio Georgicorum lib. 1. vbi inquit:

Quid dicam iacto qui semine comminus arua

Insequitur, culmóque ruit malè pinguis arenæ.

RVTRVM tenentis iuuenis est effigies in Capitolio Ephebi more Græcorum harenam ruentis, exercitationis gratiâ;, quod signum Pompeius Bithynicus ex Bithyniâ supellectilis regiæ Romam deportauit. Vt autem ab *aratum*, venit *aratrum*; sic ab *rutum*, *rutrum*. Dicitur & *rutabrum*. Pomponius Pa-nuceatis: *Sarculum huc illinc profectus, illuc redisti rutrum.* Varro Margopoli, περὶ ἀρχῆς: *Cui Celer,* δι' ἑνὸς λήμματος λόγος *Antipatri Stoici filius rutro caput displanat.* Hinc *Rutellum* dimin. Lucil. Satyr. lib. 9.

Frumentarius est, modium huc secum atque rutellum

Vnum adfert. Non.

RVTVBA, perturbatio. Varro Sexagesimo:

Ergo tum Romæ parcè puréque pudenteis

Vixere, in patriâ, nunc sumus in rutubâ.

Glossarium: *Rutubatur*, ὀρίνεται.

RVVIDVS, seu *ruidus*, & *rubidus* dicitur panis, aut qui non bene pistus est, aut is quem nos nauticam & bis coctum appellamus. Isid. lib. 20. cap. 2. Plaut. Casinâ: *Vna adepol operâ in furinum calidum condito, atque ibi torreto me pro pane ruuido hera.* Plin. lib. 8. cap. 10. *Maior pars Italiæ ruido vtitur pilo:* idest, (vt Hermolaus exponit) *aspero, impolito.*

S.

S, Littera apud veteres Poëtas elidebatur in metiendo sæpissimè: testibus Cic. Quintil. Vict. &c. Lucilius:

Tum lateralis dolor, certissimus nuntius mortis.

metiendum subtractis s, sic:

Tum laterali' dolor certissimu' nuntiu' mortis.

Interdum cum proximâ adiunctáque vocali exteri solet, quod tamen insolentius. Lucil. lib. 30.

Aut operatu' aliquo in celebri cum aqua

æqualibus sano.
Idem lib. 15. *Commanducatus corrupit, ad incita adegit.* Lucr. lib. 3.
Turbat agens animam, spumentq; vt in æquore salso. Et lib. 6.
Ianua ne potius his Orci regionibus esse credatur.

SA

SABVLETVM, locus qui sabulone scatet. Plin. lib. 27. cap. 8. *Crocodilion in sabuletis nascitur.*

SABVLVM, vel sabulo, leuissimum terræ genus. Gloss. γῆ μιλλιν. Isid. lib. 16. cap. 1. Varro ταφῆ μενίππου: *Non vides in magnis peristyliis, qui cryptas domi non habent, sabulum iacere à pariete, aut cryptis vbi ambulare possint?* Idem lib. 1. cap. 9. de R. R. *In queis lapis, marmor, rudus, arena, sabulo, argilla, rubrica, puluis, creta, glarea, carbunculus.* Idem eodem libro: *In sabulosâ terrâ, quod ibi refert, sabulo albus sit, an rubicundus: quod sabulo albus ad serendos surculos alienus, contrà rubicundior appositus.* Colum. lib. 4. cap. 33. *Sabulonem humidum & tophum fractum non respicit.* Plin. lib. 4. cap. 13. *Palma gignitur leui sabulosáque terrâ.*

SACCATVS HVMOR CORPORIS, pro vrinâ, per corpus quasi sacco percolatâ. Lucr. lib. 4.
Pueri sæpè lacum propter se ac dolia curta
Somno deuincti credunt attollere vestem,
Totius humorem saccatum vt corpori fundant.
Arnob. lib. 2. *Inter stercoris hos vtres, & saccati humoris obscœnissimas serias.*

SACRAMENTVM, quod iurisiurandi interposita sacratione geritur. Varro lib. 5. de L. L. In formula prouocationis: QVANDO. NEGAS. TED. SACRAMENTO. QVINQVAGENARIO. PROVOCO. In Plebiscito Papiriano: QVEICONQVE. PRAETOR. POSTHAC. FACTVS. ERIT. QVEI. INTER. CIVEIS. IOVS. DICET. TREISVIROS. MONETALES. POPOLVM. ROGATO. EEI QVE. TREISVIREI. MONETALES. QVEICVMQ. POSTHAC. FACTEI. ERVNT. SACRAMENTA. EXIGVNTO. IOVDICANTOQVE. EODEMQVE. IOVRE. SVNTO. VTEI. EX. LEG. PL. Q. SC. EXIGERE. IOVDICARE. ESSEQVE OPORTET. Fest.

SACRES PORCI, dicebantur qui à ruinâ depulsi decimo circiter à partu die immolabãtur. Plaut. Menæchmis: *Adolescens quibus hic precij porci veneunt sacres sinceri?* Idem Rudente: *Sunt domi agni & porci sacres.* Cato aduersùs Q. Minutium Thermum: *Porcum sacrem in sinu mactauit.*

SACRICOLA, ἱεροποιός, sacrorum antistes. Apul. Florid. *Sum enim non ignotus illius sacricola: nec recens cultor, nec ingratus antistes.*

SACRIFICOR, pro sacrifico. Varro rerum diuinarum lib. 14. *Viri nuptiis sacrificabantur in cubiculo vidua.* Idem de liberis educandis: *Cùm primores cibo & potu initiarent pueros, sacrificabantur ab edulibus Edusæ: à potione Potinæ.* Idem Manio: *Non maledicere, pedem in*

focum non imponere, sacrificari. Idem lib. 2. de R. R. cap. 8. *Cùm hæc loqueremur, venit à Mecœnate libertus, qui dicat liba absoluta esse, & ad rem diuinam parata: si vellent, venirent illuc, & ipsi pro se sacrificarentur.* Et eodem lib. cap. vlt. *Apud Rumia sacellum solent sacrificari lacte pro vino.*

SACRIMA, mustum quòd Libero patri offerebant pro vineis & vasis, & ipso vino conseruandis: sicut præmetium de spicis quas primùm messuissent, Cereri sacrificabant. Fest. Glossarium: *Sacrima, ἀπαρχὴ γλεύκους*

SACRVM, scelestum & detestabile. Afranius Fratriis: *O sacrum scurram & malum.* Turpil. Demetrio: *Sed etiam me irrides pessume ac sacerrume.* Idem Lindiâ: *Abhinc triennio sacerrumum domicilium huc quidam contulit leno.* Varro lege Maniâ: *Signa tum sacra esse desierunt postquam homines sunt facti sacri.* Lucil. Satyr. lib. 15.

Audistis sacer ille τὸν Syphax Syrophœnix,
Quid facere est solitus. Non.

Plaut. Bacchid. *Ego sum malus, ego sum sacer scelestus.* Idem Pœnulo: *Venditque has omnes & nutricem & virgines, præsenti argento, homini (si leno est homo) Quantum hominum terra sustinet sacerrumum.* Et Rudente: *Vtinam sit is quem ego quæro vir sacerrumus.* Virg. lib. 3. Æneid.

— quid non mortalia pectora cogis
Auri sacra fames?

SÆCLVM, pro genere, subole, multitudine. Lucr. lib. 1.

Efficis vt cupidè generatim sæcla propagent. Idem lib. 2.
Et genus humanum paris omnia sæcla ferarum. Et lib. 4.
Quæ varia retinent gentes, ac sæcla ferarum. Et lib. 5.
Multaque tum interiisse animantum sæcla necesse est. Idem lib. 6.
Naribus alipedes vt cerui sæpe putantur
Ducere de latebris serpentia sæcla ferarum.

SÆPISSIMVS. Cato Nepos de actionibus ad populum, ne lex sua abrogetur: *Facite vobis in mentem veniat, Quirites, ex ære alieno in hac ciuitate, & in aliis omnibus propter diem atque fœnus sæpissimam discordiam fuisse.* Prisc. lib. 3.

SÆVITER, pro sæue. Accius Astianacte: *Ferum feroci contundendum sæuiter.* Plaut. Pœnulo: *Aha! tam sæuiter?* Idem Pseudolo: *Magis cogito sæuiter blanditérne eloquar.* Et Trinummo: *Ah nimium Stasime sæuiter.*

SÆVVS, pro magno. Ennius: *Induta fuit sæua stola*, id est, magna. Virg. 1. Æn. *— sæuæ memorem Iunonis ob iram*, hoc est, magnæ, notante Seruio.

SAGÆ, mulieres, quarum ope viri in amorem fœminarum incenduntur. Fest. dictæ quòd satis agant. Acron. ad lib. 2. carm. Hor. Turp. Boëthuntibus: *Non ago hoc per sagam precio conductam, vt vulgò solent.* Lucil. Satyr. lib. 7.

Ætatem & faciem, vt saga, & bona conciliatrix.

SAGARIA negotiatio, quâ saga aliaque id genus vestimenta emuntur ac distrahuntur, lucri faciundi causa. Apul. lib. 1. de asino: *Operulas etiam, quas adhuc vegetus sagariam faciens merebam.* I. Constit.

tit. de trib. act. *Duas negociationes exercebat, puta sagariam & linteariam.*

SAGMINA dicebant verbenas herbas, quæ à cõsule prætoréve ex loco sancto secabantur, legatis proficiscentibus ad fœdus faciendum, bellúmve indicendum. Nævius Brund. *Scopas, verbenas, atque sagmina sumpserunt.* Idem: *Ius sacratum, Iouis iurandum sagmine.* Fest. Plin. lib. 22. cap. 2. *Non aliunde sagmina in remediis publicis fuere & in legationibus quàm verbenæ.* Vide Liuium lib. 10. bel. Pun. & lib. 1. ab Vrbe. Glossarium: *Sagmina*, θαλλὸς, σπονδία ἀρχῆς.

SAGRABA, alluuio. Latinus de terminis: *Termini autem montes nec vno modo, nec vno tenore sunt constituti intrifinium, aut quadrifinium, & sagrabam quam appellant alluuionem.*

SAGVS, pro sagum. Varro Virgulâ diuinâ: *Cùm neque aptam mollis humeris fibulam sagus ferret.* Ennius annal.

——*tergum igitur sagu' pinguis opertat.*

SALACIA, quæ & Salmacia. Gloss. ἀμφιτρίτη, Νηρεὺς: Dea aquarum & maris; pro ipsâ aquâ à Poëtis antiquis. Pacuu. Hermionâ: *Sauitiam Salaciæ fugimus, latíque munere vescimur Cereris.* Fest.

SALAPITTA, alapa. Glossæ: *Salapitta*, ῥάπισμα. Arnob. lib. 7. *Delectantur, vt res est, stupidorum capitibus rasis, salapittarum sonitu atque plausu, factis & dictis turpibus, fascinorum ingentium rubore.* Loquitur de mimis & histrionibus, qui excitandi risus gratiâ os sibi percuti & batui patiebantur: de quo Tertull. lib. de spectac. *Insuper contumeliis alaparum os obiicit.* Et Cyprianus de spect. *Ictibus infelix facies locatur.* Item Martialis:

Os tibi percussum est quanto non ipse Latinus

Vilia Panniculi percutit ora sono.

Etidem:

O quàm dignus eras alapis Mariane Latini.

Te successurũ credo ego Panniculo.

SALE, sal, ponitur pro mari. Ennius lib. 14. annal.

Verrunt extemplo placidum mare marmore flauo,

Cæruleum spumat sale, conferta rate pulsum. Prisc. lib. 5.

SALEBRATVS, salebrosus. Sid. lib. 2. epist. 3. *Qui salebratis saxorum obicibus anfractus, spumoso canescit impulsu.*

SALICIPPIVS appellatus est Caluus orator qui (vt inquit Seneca lib. 4. controuersiarum:) cùm vidisset à clientibus Catonis rei sui Asinium Pollionem circumuentum in Sorite, imponi se supra cippum iussit. Erat enim pusillus staturâ, propter quod etiam Catullus ipsum vocat Salicippium disertum. Catull. Hendecasyllabis:

Risi nescio quem modò in coronâ,

Qui cùm mirificè Vatiniana

Meus crimina Caluus explicasset,

Admirans ait hæc, manúsque tollens,

DI magni? Salicippium disertum.

SALILLVM, paruum salinum. Plaut. Trinummo: *Verùm nos homunculi salillum animæ, qua cùm extemplo amisimus, equè mendicus atque ille opulentissimus censetur ad Acheruntem mortuus.*

SALLEBRITAS, salebræ. Apul. 6.

Saxum immani magnitudine procerum, & inaccessa sallebritate lubricum.

Salsvs, de sudore & lacrymis in antiquis lectionibus vsurpatur, nec non de reliquo corporis liquore. Lucret.

— *Et lacrymis salsis humectant ora genásque.*

Actius in Phœniss.

Salsũ cruorem guttis lacrymarũ lauit.

Enn. 1. Ann.

——— *lacrymas effundere salsas.*

Et in Cresph. apud Macr. *Salsus sanguis.*

Salti, pro saltus. Accius Menalippo: *Interea traiectus nemorum in salti faucibus.* Non.

Saltvatim, breuiter, sensim. Sisenna histor. lib. 1. *Nos vna æstate in Asiâ & Græciâ gesta idcirco literis continentia mandauimus, ne vellicatim aut saltuatim lectorum animos impediremus.* Non. Gell. lib. 12. cap. 15. Sid. lib. 4. epist. 3. *Nouum scribendi morem gratatim appeto, & veterem saltuatim dedisco.*

Salvm vndantem in masc. genere dixisse Ennium tradit Non. Marcell. *Salum* autem κυέμα locum denotat, vbi naues fluctuant, nec tutæ sunt, quod apparet ex vetere Poëta apud Tullium in Tusc. *Nec tam ærumnoso nauigassem salo.* Cicero ipse in Verr. *Quadriremem in salo fluctuantem reliquerat.*

Salvtigervli, appellantur serui, qui iussu dominæ hunc illum salutant, súntque nuncij & renuncij. Glossis ἐπιτεκτῆται. Plaut. Aulul. *Enim mihi quidem æquum est purpuram atque aurum dari, ancillas, mulos, muliones, pedissequas, salutigerulos, pueros, vehicula qua vehor.* Hi ipsi Plauto *damnigeruli* dicuntur: item *gerrones*, ac *bonorum exagogæ*, vt qui ad scortilla dominorum bona iussi efferunt. In Truculento: *Ita huc simul mulieri damnigeruli foras gerrones, bonorum exagogæ.*

Sam, pro eam. Ennius lib. 1. annalium:

Nec quisquam sophiam, sapientia quæ perhibetur,
In somnis vidit priu' quàm sam discere cœpit. Fest.

Sambvca, organi genus inuentum ab Ibyco, vt vult Athenæus: vel à Sambyce, vt Diomedi placet. Persius Satyra 5.

Sambucã citiùs caloni aptaueris alto.

Hinc *Sambucistria* dicuntur Liu. lib. 9. bell. Maced. & *Sambucinæ*, quæ cantant sambucâ. Plautus Sticho: *Fidicinas, tibicinas, sambucinas aduexit secũ formâ eximiâ.* Est & *Sambuca*, machina bellica quâ vrbes expugnari solent; vt in organo chordæ, sic in illa funes tenduntur.

Samivs, testeus. Lucil. Satyr. lib. 14.

Non vt pauper vti samio curtóque catino.

Cic. lib. 6. de Republ. *Sumpulæ Pontificum diis immortalibus grata sunt, samiæque, vt is scribit, capedines.* Plaut. Bacchidib. *Vt confringi vas samium solet.* Serenus Samon. cap. 35.

Nec non quæ stagnis cessantibus hæsit hirundo
Sumitur, & viuens samiâ torretur in ollâ.

Samivs, acutus. Lucil. Satyrarum lib. 8.

Testam sumit homo samiam, sibique illicò

illicò telo

Præcidit caulem, testésque unà amputat ambo.

Martialis lib. 3. epigram.

Abscissa est quare Samiâ tibi mentula testâ?

SANCTESCERE, sanctum fieri. Accius Armorum iudicio: *Occultè noxitudo obliteretur Pelopidarum, ac per nos sanctescat genus.*

SANCTITUDO, sanctitas. Turpil. Leucadiâ: *Miseram me terrent somnia, maris scopuli, sonitus, solitudo, sanctitudo, & numen Iouis.* Afranius suspectâ: *Tuam maiestatem & nominis matronæ sanctitudinem.* Cic. de republ. lib. 4. *Eosdem terminos hominum curæ atque vitæ, sic Pontificio iure, sanctitudo sepulturæ.* Accius Tereo: *Alia hic sanctitudo est, aliud & nomen & numen Iouis.* Idem Phœnissis: *Delubra cæli tum maris sanctitudine.* Cœlius Annal. lib. 1. *Tanta sanctitudo fani est, vt nunquam quisquam violare sit ausus.* Gell. lib. 17. noct. attic. cap. 2.

SANDAPILA, feretrum mortuorum. Fulgent. Placiades. Martialis epigr.

Grandis in angustâ sarcina sandapilâ.

Glossarium: *Sandapila*, νεκροφερεῖον. &: *Sandapelo*, νεκροθάπτης. Qui & *Sandapilarius*. Sid. lib. 2. epist. 8. *Non vispillonum sandapilariorúmque ministeria ominosa tumulauere.*

SANDARACA, genus coloris rubei: Græcis σάνδυξ. Hinc *Sandaracinus*, colorem habens sandaracæ. Næuius: *Merulæ sandaracino ore.* Fest. Et *sandaracatus*; cui admista *sandix*. Plin. lib. 15. cap. 15. *Lendes tollit, cum squamis æris aceto sandaracato admisto.*

SANESCERE, conualescere. Serenus cap. 46.

Exiguo piperis cerebrum conspergito galli,

Quo lita depulso sanescunt membra dolore

Colum. lib. 6. cap. 7. *Vulnera facta igne, dum sanescunt, defricare bubulâ vrinâ conuenit.*

SANGVEN, sanguis. Ennius Hecubâ: *Heu me miseram pergunt lauere sanguen sanguine.* Accius Æneadis, seu Decio: *Hostili fusum sanguen sanguine.* Varro Cosmotorine, περὶ φθορᾶς κόσμου:

Africa terra nigris contrà concurret Iberis,

Atróque Æneæ misceri sanguen.

Non. Cic. de fin. lib. 5. *Quotus quisque est cui mors cùm appropinquat non fugiat timido sanguen atque exalbescat metu!* Lucr. lib. 1.

Visceribus viscus gigni, sanguénque creari

Sanguinis inter se multis coeuntibu' guttis. Ibidem:

Scire licet nobis venas & sanguen & ossa.

SANGVINO, cruento. Iul. Solinus Polyhistor. in Pontico:

Spumea purpurei dum sanguinat vnda profundi

Nasceris è pelago, placido Dea prosata mundo.

Glossarium: Αἱμάττω, cruento, *sanguino, sanguinor.*

SANITER, sanè. Accius Megalensibus: *Adesto, assentio te amare, me adorare saniter.* Non.

SANNIONES, stulti, μωροί. Cic. de Oratore lib. 1. *Quid porrò tam ridiculum quàm sannio est? qui ore, vultu, imitandis moribus, voce, denique corpore videtur ipso.* Terent. Eunucho: *Qui malum, alij? Solus sannio*

Sannio seruat domi.

SANQVALIS, auis quam Masurius Sabinus ossifragam esse ait. In auguralibus cõmentariis, quòd in tutela Sangi Dei esset, Sanga vocatur. Plin. lib. 10. cap. 7. *Sanqualem autem atque immusculum augures Romani in magna quaestione habent.*

SAPA, potionis genus, quod nunc mellaceum. Varro de vita popul. Rom.lib. 1. *Sapam appellabant, quòd de musto ad mediam partem decoxerant.* Plin. lib. 14. cap. 9. *Siraeum quod alij hepsema, nostri sapam appellant, ingenij, non naturae opus est, musto ad tertiam partem mensura decocto.* Idem lib. 23. cap. 2. *Vino cognata res sapa est, musto decocto donec tertia pars superfit.* Ouid. lib. 4. Fastorum:

Dum licet apposita velut in cratere Camelâ,
Lac nitidum potes, purpureámque sapam.

SAPERDA, genus vilissimi piscis. Lucil. Satyr. lib. 4.

Thunnos captato, cordulum exclude, minores
Occidunt Lupe Saperdae te & iura siluri.

Varro lib. 6. de L.L. Persius Sat. 5.

Ecquid agam rogitas, an saperdam adueho Ponto.

SAPERDÆ, sapientes, elegantes. Varro Modio: *Omnes videmur nobis esse belli, festiui, saperdae, cùm simus σαπροί.* Non.

SAPIVI, sapui. Naeuius Virgine praegnante: *Quanto ego plus sapiui, qui fullones compressi quinquatribus.* Prisc. lib. 10.

SAPSA res, res ipsa. Ennius lib. 16. Annal.

Quę res lapsa loco sese ostentátque iubétque.

Pacuu. Teucro: *Nam Teucro regi sapsa res restabiliet.* Fest.

SARCINATOR, sutor. Lucil. Satyr. lib. 28.

Sarcinatorem esse summum suere centonem optimè.

Plaut. Aulularià: *Petunt fullones, sarcinatores petunt, Strophiarij adstant, adstant Semizonarij.* Glossae: *Sarcinatrix, ἠπήτρια.*

SARCITO, damnum soluito. In XII. Tabulis, SEI. RVPTIAS. SARCITO. Seruius Sulp. Fest. Pacuu. Atal. *Tu damni nostri causa fuisti, tu sarcito vti debes.*

SARDARE, intelligere. Naeuius bello Punico: *Quod bruti nec satis sardare queunt.* Fest.

SARDI VENALES; alius alio nequior, prouerbium. De quo Pomp. Plutarch. in problematib. Liuius lib. 5. &c. Cic. epist. ad Fabium Gallum: *Habes sardos venales, alium alio nequiorem.*

SARGVS, genus piscis Ægyptij. Lucil. Satyris:

Quem praeclarus helops, quem Ægyptiu' sargu' mouebit. Fest.

SARISSA, hasta Macedonica. Lucil. Satyr. lib. 5.

Custodem classis, catapulta, hastile, sarissa. Non.

Serenus Samon. cap. 45.

Cuspide non quisquam longa neque cade sarissae,
Quàm citò Vipereo potis est affligier ictu.

SARPERE, putare; vnde *sarmenta*, virgulae superuacuae, quae viti abscinduntur. Glossis κλήματα, ἢ φρύγανα: & *sarpere*, κλαδεύειν ἀμπέλους. Cic. Verr. act. 3. *Ligna & sarmenta*

sarmenta circumdare, ignem subiicere cœperunt. Virg. lib. 2. Georg.

Primus humum fodito, primus deuecta cremato

Sarmenta, & vallos primus sub tecta referto.

Inde & *sarpa*, id est, vinea putata, & *sarmentosum*, dicitur quod plurimum habet sarmenti. Plin. lib. 25. cap. 11. *Radice tenui, superuacuâ, sarmentosum.*

SARRA, Tyrus insula. Ennius Annal.

——— *Pœni Sarrâ oriundi.*

Probus lib. 2. Georg. Gell. lib. 14. cap. 6. *Præterea quibus vrbibus regionibúsque vocabula iam mutata sint; quòd Bœotia antea appellata fuerit Aonia, quòd Ægyptus Aëria dicta est, quòd Attica ἀκτὴ & Acta apud Poëtam: quòd Corynthus Ephyre, quòd Macedonis ora ἠμαθία, quòd Thessalia αἱμονία, quòd Tyrus Sarra, quòd Thracia antè Sithon dicta sit, quòd Seston ποσειδώνειον.* Hinc *Sarranus*, id est, Tyrius. Virg. lib. 2. Georg.

Vt gemmis bibat, & Sarrano dormiat ostro.

SARRACVM, vehiculum fortissimum, quo lapides & ligna vehebantur. Iuuenalis Sat. 3.

——— *longa coruscat*

Sarraco veniente abies, atque altera pinum

Plaustra vehunt. Idem Sat. 5.

Frigida circumagunt, pigri Sarraca boote.

Sid. lib. 4. epist. 18. *Nulla serraca, nulla essedа subuehendis oneribus attrahebantur.* Cic. in Pisonem: *Cum tibi tota cognatio sarraco aduehatur.* Quintil. lib. 8. cap. 3. Vitr. lib. 10. cap. 1. *Portationes eorum non essent nisi plaustrorum & sarracorum per terram.* Glossarium: *Sarraca, ἅμαξα.*

SARTE, integrè. Inde *sartum tectum* in auguralibus libris. Porphyrius ex Verrio & Festo. Charisius lib. 1. In lege Censoriâ: PORTICVM. SARTAM. TECTAM. PRODVIT. Plaut. Trinummo: *Sarta tecta pater tua præcepta habui vsque meâ modestiâ.*

SARTOR, non solùm à sarciendo, sed & à sarriendo deducitur: & tam qui sarrit, quàm qui sarcit, significat. Plaut. Captiueis: *Sartor satórque scelerum & messor maxume.* TYND. *Nónne occatorem debebas priùs dicere? nam semper occant prius quàm sarriunt rustici.*

SAS, pro suas. Ennius lib. 1. annal.

Virgine nam sibi quisque domi Romanu rapit sas.

Fest. Næuius bel. Pun. lib. 3. *Manúsque sursum ad celum sustulit sas Attilius, gratulabatur diueis.* Non.

SATAGEIVS, anxiè satagens, nimísque curiosus. Seneca epist. 99. *Satageos ac sibi molestos describam tibi, tam intemperantes in ipsis miseriis sunt quàm ante illas: vult nos scriptura ἀμεριμνους esse.*

SATIAS, satietas. Accius Astyanacte: *Quorum crudelitatem nulla vnquam explet satias sanguinis.* Salust. histor. lib. 2. *Framentique ex inopia graui satias facta est.* Lucil. Sat. lib. 29. *Quid mihi proderit, quem satias iam omnium rerum tenet.* Lucr. lib. 2.

Quem tibi iam nemo fessus satiate videndi. Idem lib. 5.

——— *ad satiatem terra ferarum*

Iam scatet. Terent. Eunucho:

Nam vbi me satias cœpit, commuto locum.

SATIES, satiētas. Silius Italicus lib. 4.

Nec finis satiésve, noui sed sanguinis ardor Gliscere.

SATIS supérque, loquutio augmenti, quæ classicis familiaris. Cic. pro Quint. *Satis supérque habeo, quod mihi dederis.* Idem de Offic. *Mihi satis supérque dixisse videor.* Plaut. in Epid. has voces ita disponit: *Quantum sat est, & plus satis, superfit.*

SATRVS, vietus, à Græco σατρὸς, vnde & per transpositionem literæ *Saturnus*, q. Satrunus. Cesellius in commentario antiq. lectionum: *Posthuma proles non eum significat qui patre mortuo, sed qui postremo loco natus est; sicuti Syluius, qui Ænea iam sene, tardo satróque partu est editus.* Plin. lib. 8. cap. 5. de Elephantis: *Cato cùm Imperatorum nomina annalibus describeret, eum qui fortissimè præliatus esset in Punica acie Satrum tradit vocatum, altero dente mutilato, quasi σατρὸς ἐκ τῦ ὀδόντο esset, ob dentis mutilationem, sicut veteres senes edentuli fiunt.*

SATV, pro semine. Accius Pelopidis: *Nam me heredem ex tuo esse conceptum satu, vt argumenta redigunt animum.* Idem Telepho: *Profectò haut mediocri est ortus satu.* Cic. de Senectute: *Quid ergo vitium ortus, satus, incrementa commemorem?*

SATVLLE, copiosè, adfatim. Apul. lib. 7. *Tuceta concinnat, apponit satullè, sed præcipuè poculis crebris grandibúsque singulos ingurgitat.*

SATVLLO, saturo. Varro περὶ αἱρεσιῶν:

Neque in polubro mystico coquam carnes

Quibus satullem corpora ac famem ventris. Non.

SATVLLVS, satur. Varro lib. 2. de R. R. cap. 2. *Hoc item faciunt manè, antequam matres in pabulū exeant, vt agni satulli fiant lacte.* Glossarium: *Satullus sum*, κεκόρεσμαι.

SATVRA, cibus est ex variis rebus conditus. Est & lex, è multis aliis confecta legibus. Glossæ: *Satura*, νόμος πολλὰ περιέχων. T. Annius Luscus aduersùs Tit. Gracchum: *Imperium quod plebes per saturam dedit, id abrogatum est.* In lege Seruilià: EXTRA. QVAM. SEI. QVID. IN. SATVRAM. FERETVR. In sanctione Legum: NEVE. QVID. PER. SATVRAM. ABROGATO. AVT. DEROGATO. Fest. Salustius de bello Iugurth. *Deinde postero die, quasi per saturam sententiis acquisitus in deditionem accipitur.* Marcellinus lib. 16. *Cúmque res in inquisitionem veniret, necessariísque negotio tentus obiectorum probatio speraretur, tanquam per saturam subitò cubicularii suffragantibus, vt loquebatur pertinax rumor, & vinculis sunt exutæ personæ quæ stringebantur, vt Conscii, & Dorus euanuit.*

SAVIO, pro suauior, osculor. Pomponius Mundâ: *Ego illam non amplectar, non suauiem?* Nouius Quæstione: *Mammas teneas, pedes extollas, congenues, suauies.* Non.

SAXVOSVS, saxosus, petrosus. Sicul. Flacc. de cond. agror. *Nam in locis saxuosis & sterilibus etiam in mediis possessionibus sepulchra faciunt.* Idem: *Sed in planis locis si saxuosus sit ager repurgatur.* Aggenus de limit. *Loca insolita dicuntur, quæ in saxuosis aut sterilibus locis sunt, aut in paludibus vbi nulla potest exerceri cultura.*

cultura. Saxetum dixit Cicero de leg. agrar. *Quod est tam asperum saxetum, in quo agricolarum cultus non elaboret.*

S C

Scævares, mala & sinistra, σκαιά. Fest. Lucil. lib. 30. Satyr.

Idque tuis scæuis dictis ac tristibu' factis.

Sid. lib. 2. epist. 9. *Tanquam scæuus cauendúsque tractator.* Plin. sec. paneg. Traiano dict. *Non spoliarium ciuium cruentarúmque prædarum scæuum receptaculum.* Seruius in Æn. 3. *Scæua porta dicta est, non à pugnis ante se factis scæuis*, id est, *malis, nec ab itinere ingressis scæuo*, id est, malo. Salustius: *Quæ cuncta scæuus ille Romulus quasi externis rapta tenet.* Iuuenalis Sat. 3. [*rybdi* —— *scæua dignum veráque Cha-* Plaut. Rud. *Tempestate scæuâ experiri expetiui paupertatem heri.* Dixêre etiam bonam & malam scæuam. Plaut. Casinâ: *Caninam scæuam spero meliorem fore.* Idem Pseudolo: *Benè ego ab hoc prædatus ibo, noui, bona scæua est mihi.* Hinc *Obscæuare*, scæuam malam obiicere. Plautus Asinariâ: *Metuo quod illic obscæuauit mea falsa fallacia.*

Scalpvrire, scalpere, gallinarum. Plaut. Aulularià: *Vbi erat hæc defossa, occepit ibi scalpurire vnguibus.*

Scamillvm, paruum scamnum. Apul. 1. Hermag. *Verùm infirma scamillorum obice fulta fores.* Prisc. *Scamnum, scamillum.*

Scamna, à rei agrariæ scriptoribus appellantur sulci in latitudinem ducti, vt *strigæ* in longitudinem. Hygen. de cond. agror. *Institutioni limitari mensuram post strigas & scamna damus.* Idem: *Et eis strigas & scamna cludemus.* Iul. Front. de agr. *Ager eius per centurias & scamna est adsignatus. Quidquid autem secundùm hanc conditionem in longitudinem est delimitatū, per strigas appellatur: quidquid per latitudinē, per scamna.* Hinc ager *scamnatus*. Aggenus Vrbicus comm. de lim. *Scamnatus ager ab Occidēte in Oriētē crescit.*

Scandvlaca, genus herbæ, fruges, maximè eruillas, enecans. Fest. ὀροβάγχην Græci, Latini *eruanginam* dicunt, voce Græcâ ad verbum redditâ: quidam *cynomorion*, alij *conuoluulum* putant esse. Plin. lib. 18. cap. 17. & lib. 22. cap. 25.

Scandvlæ, σχίδακες, sunt tabulæ angustæ & oblongæ, in laminas quasi crassiores scissæ ex magnis arboribus ad tegulas imbricésque sustinendas accommodatæ, (vnde & *lambricias* Itali vocant.) Plinius: *Scandula è robore aptissima, mox è glandiferis aliis, fagóque.* Cornelius Nepos auctor est Romam fuisse *scandulâ* contectum vsque ad bellum Pyrrhi. Hinc *scandulare tectum.* Apul. lib. 3. Metam. *Pamphile mea, iam vecors animi tectum scandulare conscendit.*

Scaphivm. Iulius Pollux lib. 10. cap. 9. macellam ait esse ad ventris ac vesicæ onus excipiendum, mulierum propriè, sicut virorum *Lasanum.* Iuuenalis Satyr. 6.

Et ride scaphium positis cùm sumitur armis.

Scribunt & Grammatici genus esse tonsuræ meretriciæ. Item ornamentum capitis muliebris, quod formâ & rotunditate colligit capil-

lum. Plaut. Bacchidibus: *Pro galeâ scaphium, pro insigni sit corolla plectilis.* Poculum etiam est oblongioris figuræ, laterúmque in scaphæ similitudinem flexorum. Plaut. Persâ: *Ampullam, scaphium, soccos, pallium.*

Scapris, scabrities. Varro Manio: *Ager delinqueretur ac periret squale scapreque, illuuie, ac vastitudine.* Pacuu. Teucro: *Quæ desiderio alumnûm pœnitudine, Squale scapreque inculta & vastitudine.* Non.

Scaprum, scabiosum. Varro lib. 2. de R. R. cap. 2. *Non solùm vligo lanam corrumpit ouium, sed etiam vngulas, ac scapras fieri cogit.*

Scaptensula, argenti fodina, à σκάπτειν. Lucr. lib. 6.

Denique vbi argenti venas aurique sequuntur
Terraï penitus scrutantes abdita ferro,
Quales exspiret scaptensula subter odores.

Scato, scatere, p. b. pro scateo, scatere. Lucr. lib. 5.

Nunc etiam scatit & trepido terrore repleta est. Idem eodem libro:
Et partim pleno scatere atque erumpere campo. Et lib. 8.
Qui scatis & salsas circum se diuidit vndas. ibidem:
Et scatere illa foras in stuppă semina.

Scaturix, scaturigo. Varro Est modus matulæ, οὐ μέθυς: *Ismenias hic Thebogenes fluit scaturix.* Non.

Scedium, nauigij genus inconditum, trabibus negligenter contextis, quo mercimonia post amissam nauem circumferuntur: vnde mala poëmata vocantur *schedia.* Lucilius Sat.

Qui scedium facis inconditum & inelaboratum. Fest.

Apul. Florid. *Sed vt me omnifariam noueritis, & in isto, vt ait Lucilius, scedio incondito, experimini an idem sim repentinus, qui & praeparatus.* Sid. lib. 8. ep. 3. *Non vt Nicomachus senior è Philostrati, sed vt Roscius Victorianus è Nicomachi scedio exscripsit.* Idem lib. 9. epist. 16. *Si quod scedium temerè iacens chartulis putribus ac veternosis continebatur, raptum coactímque translator festinus exscripsi.*

Scelerata Romæ appellatur porta Carmentalis, cui proximum Carmentæ sacellum, quòd per eam sex & trecenti Fabij cum quinque clientium millibus egressi aduersùs Hetruscos, ad amnem Cremeram acriter dimicantes ad vnum occubuissent, ideoque nec per eam intrare aut egredi fas erat. quod indicat Ouidius in Fastis:

Porta vacat culpâ, sed tamen omen habet. Et de eadem:
Ire per hanc noli, quisquis es, omen habet.

Sceleratus autem campus erat iuxta Collinam portam, in quo Vestales incesti damnatæ, viuæ defodiebantur.

Sceleratus vicus, Romæ dictus à nefario & plusquam inhumano scelere Tulliæ, Seruij Tullij filiæ, vxoris Tarquinij Superbi, qui socerum suum, vt ipse regno potiretur, interficiendum curauit; ipsa autem Tullia supra patris corpus vulneribus ac plagis affecti & cruentati, furiis agitata, & muliebri adflata spiritu, carpentum agere non dubitauit; ob cuius rei fœditatem locus *Scelerati* nomen accepit, cùm priùs *Cyprius*, id est, bonus

nus diceretur. Castra quoque in quibus Claudij pater Drusus graui afflictus morbo & tristi fato fuit sublatus, quia intempestiuâ morte præuentus acerbo funere decessit, *Scelerata* dixerunt; quanto eum amore milites prosequuti fuerint, turpi conuitio & infando nomine designantes.

SCELEROSVS, scelestus. Lucil. Satyr. lib. 1.
——— vt multos mensésque diésque
Non tamen atatem tempestatem hanc scelerosi Latentur.
Non. Donat. Gell.
Afran. Diuortio: *O diem scelerosum & indignum.* Lucr. lib. 1.
Relligio peperit scelerosa atque impia facta.
Apul. lib. 10. *Priusquam scelerosa mulieris contagio macularer.* Terent. Eunucho: *Vbi ego illum scelerosum misera atque impium inueniam?*

SCENA, vel sacena, dolabra pontificialis. Liuius in Lidio:
Corruit quasi ictus scenâ, haut multo secus. Fest.

SCENA, pro cœna dixerunt antiqui, adiecta s. vt *Sesopia*, pro Esopia Festo: *Sritauus*, pro tritauus: *Scelũ*, pro cælum in sal. carm. *Sed iam scelo candens aurora obstinet suum patrem.*

SCENATILIS, scenicus. Varro Modio:
Sed ô Petrulle, ne meum taxis librum,
Si te pepigat hic modo scenatilis.
Idem ὄνος λύρας:
Vt comici, nothi Dy, scenatici. Non.

SCHEMA, in fœmin. gen. Pompon. Prostibulo: *Si valebit puls, in buccam betet; si licium in schemam.* Cæcilius Hippolyto: *Filius ad me incedit satis hilari schemâ.* Non. Prisc. lib. 6. Plaut. Amphitruone: *Quòd ego huc processi sic cum seruili schemâ.* Idem Persâ: *Theatrum lepidum cum decorâ schemâ.* Sueton. Tiberio cap. 43. *In re turpi ne cui in opera edenda exemplar impetrata schema deesset.* Sic dogmam, syrmam, diademã, glaucomam, &c. in fœmin. dixere.

SCHOENICVLÆ, meretrices, propter vsum vnguenti schœni. Plaut. Neruolariâ: *Diobolares, schœniculæ, miraculæ.* Varro lib. 6. de L. L. Plaut. Pœnulo: *Reliquias halicarias, miseras, schœno delibutas.*

SCHOLA, pro secta. §. item pretium. Inst. de emt. & vend. §. is qui exequitur. Inst. mand.

SCIBO, scibam, scibitur. Pompon. Macco: *Adlutum scibis cùm in neruo nictabere.* Plaut. Epidico: *Haccine vbi scibit senex?* Ibidem: *Quæ vbi tibi istam emptam esse scibit.* Idem Pœnulo: *Iam faxo scibitis.* Et Captiueis: *Quod cùm scibitur, per vrbem irridebor.* Terent. Eunucho: *Scibis principio eam esse dico liberam.* Idem Heautont. *At ego nihil esse scibam Clinia.*

SCISCIDI, vetustissimi dicebant pro *scidi.* Afran. Homine: *Satis fortiter paulo vestras sciscidistis colus.* Accius Sotadicorum lib. 1. *Non ergo aquila ita vt predicãt sciscideràt pectus.* Næuius Testiculariâ: *Imò quæ sciscidimus conscindam atque abiiciam.* Ennius Menalippâ: *Cùm saxum scisciderit.* Prisc. lib. 10.

SCITIOR, pro scientior, seu magis sciens, notior. Plaut. Cistell. *Non sum scitior quæ hos rogem, aut quæ fatigem, qui semper malo muliebri sunt lubentes.* Gell. lib. 4. c. 11. *Sed qui diligentiùs scitiúsque carmina Empedoclis arbitrati sunt, hoc loco κυάμους testiculos significare dicunt.*

Glossarium: *Scitus*, εἰδήμων.

S c i v n t v r, cognita sunt. Cic. de oratore lib. 2. *Ars enim eorum quæ sciuntur, oratoris autem, omnis actio opinionibus, non scientia continetur.*

S c i v s, qui scit. Glossæ: *Scius*, εἰδώς. vnde *nesciws*. Pacuu. Teucro: *Postquam defessus rogitando aduenas de natis, neque quemquam inuenit scium.* Prisc. lib. 4.

S c o p i o n e s, & s c o p i, pediculi vocantur quibus adhærent acini. Hos Græci geoponicorum scriptores κρεμαστῆρας: pomorum autem pediculos, πέλματα, ficuum πτίσματα vocant. Varro lib. 1. de R. R. cap. 54. *Quæ calcata vua erunt, earum scopi cum folliculis subiiciendi sub prelum.* Cato: *Tum acina de vuis miscellis decerpito de scopione, inde in dolium.* Colum. lib. 12. cap. 39. *Vbi satis erugata erunt acina, demito, & sine scopionibus in dolium conicito.* Eodem lib. cap. 43. *Modicè separatis scopionibus resolutaque intrita folliculorum in dolium substernitur.*

S c o r p i o, telum, vulgò arcubalista dictum. Saluft. histor. lib. 3. *Quarum vna epistola fortè cum seruo nacti prædatores Valeriani, cum scorpione in castra misere.* Hinc. *Scorpionarij* σκορπιοφόροι, qui arcubus vtuntur, sagittarij.

S c o r p i o n e s lapidum congeries limitum loco positæ ἀπὸ τοῦ σκορπίζειν. Sicul. Flacc. de cond. agr. *Congeries lapidum pro terminis obseruant, & Scorpiones appellant.* Idem: *Congeries lapidum aceruatim congestæ, quas Scorpiones appellant.* Maio & Vegoia de limit. *Congeries petrarum quas Scorpiones vocamus.* Balbus de agrim. *Scorpiones*, id est, *moles petrarum constructa.* Idem: *Ager adsignatus est per macerias, scorpiones, carbunculos.* Iul. Front. de limit. const. *Finitur arcarum muris, maceriis, scorpionibus, terminis augusteis, riuis.* Idem: *Earum delimitatio est per rationem arcarum per canabula, muros, macerias, scorpiones, congerias*

S c o r t e s, pelles testium arietinorum; vnde *Scortum* dicitur quod (vt ait Fest.) tanquam pellicula subigatur: & *scorteum*, quidquid ex pellibus & corio est factum. Glossarium: *Scortea*, δερματοχιτών. *Scorteum*, σκύτινον, δερμάτινον. *Scortum scorteum.* Apul. appellat metriculam instar pelliculæ aut corij rugosam. Apul. lib. 1. de asino aureo: *Qui voluptatem veneream & scortum scorteum Lari & liberis prætulisti.* Varro lib. 6. de L. L. *In aliquot sacris & sacellis scriptum habemus, ne quid scorteum adhibeatur, ne quid morticinum adsit.* Ouid. lib. 1. Fastorum:

Scortea non illi fas est inferre sacello,
Ne violent puros exanimata Deos.

S c r a p t æ, nugaces & viles meretrices. Plaut. Friuolariâ: *Scraptæ, scrupedæ, stritabilæ, sordidæ.* Non. Varro lib. 6. de L. L. Gell. lib. 3. cap. 3. Titin. Prillâ: *Rectius mehercule piculetæ posthumæ lectum hodie stratum vidi, scraptæ mulieris.* Fest.

S c r i p t v r a dicebatur olim Romanis quod è pecore capiebant vectigal. Hinc *Scripturarius* ager, Pompeio lib. 17. publicus appellatur, in quo vt pecora pascantur, certum æs tribuitur. Plaut. Truculento: *Nam aduorsum legem a me ob meam scripturam pecudem accepi.* Ibidem: *Ferè idem quod tu facis faciunt*

ciunt rem male gerentes, vbi non est scripturam vnde dent, incusant publicanos. Cic. Attico: *Magister scripturæ & portus quidam Lucius Carpinatius.* Scripturæ autem magister, seu scripturarius qui erat, scriptum facere dicebatur. L. Piso lib. 3. annal. *Cn.* inquit, *Flauius patre libertino natus scriptum faciebat.* Ibidem: *At ædilis qui comitia habebat, negat accipere, neque sibi placere qui scriptum faceret, eum ædilem fieri.*

SCRIPTVRARII, historici, annalium scriptores. Lucil. Satyr. lib. 26. *Publicanus verò Asiæ fiam vt scripturarius.* Non.

SCRIPVLVS, pro scrupulus. Varro Satyris: *Vt ne vnum quidem habuerit scripulum quem hirundinibus hospitis ostenderet.* Sic manipretium Cato de R. R. & Varro lib. 4. de L. L. dixerunt: & *simus*, pro sumus Augustus Cæsar semper scripsit, itémque Messalla, Brutus, & Agrippam, teste Suetonio. *Scripulum* etiam Glossis γράμμα, σταθμός.

SCROPHIONES sunt vbi duo fines cuneati se iungunt, vt est in fragmentis terminalibus. Autor fin. regund. *Palos sacrificales & scrophiones defiximus, in quibus locis constricti mensuris frequenter sibi duo fines cumati occurrunt, propter rigorum aut linearum cursus.* Hygen. de cond. agr. *Maceria finalis scrophiones, botonsini.*

SCRVPEVS, scruposus. Pacuu. Peribœâ:

Ardua per loca agresti
Nititur ac trepidante gradu,
Saxaque scrupea Bacchi
Altaque templa propè adgreditur.

Varro lib. 6. Analogiæ. Virg. lib. 6. Æneidos:

Spelunca alta fuit, vastique immanis hiatu, Scrupea.

Ennius Andromacha: *Scrupeo inuestita saxo atque ostreis, quam excaperent.* Fest. Glossæ: *Scrupeus*, λιτάλης. Sid. lib. 8. epist. 6. *Quapropter de reliquo fructuosius retibus cassibúsque scrupeas rupes atque opacandis habilia lustris clusor statarius nemora circumuenis.*

SCRVPI, aspera saxa, difficilia attrectatu: vnde dimin. *scrupulus.* Sisenna histor. lib. 4. *His tum iniectus est leuis scrupulus, & dubitatio quædam.*

SCRVPOSVS, lapidosus, difficilis, asper. Accius Nyptris: *Inde aduenio ad montem OEtam scruposam specum.* Non. Apul. Florid. lib. 2. *Pariter enim vt qui herediolum sterilem & agrum scruposum meras rupinas & senticeta miseri colunt.* Lucr. lib. 4.

——— *haut quaquam ratio scruposa relicta est.*

Plaut. Captiueis: *Non meus scruposam victus cõmeat viam.* Apul. lib. 6. *Tum super aliquod saxum scruposum, insutitium & fartilem asinũ exponere.*

SCRVTA, Glossis γρύτη, cilicia, centones veteramentaque omnifaria, quæ cùm vsu iam detrita sint, pretio item diminuta censentur. Gell. lib. 10. antiquit. c. 6. Lucil. Sat.

Quidni? & scruta quidem laudat scrutariu', vendens
Præfractam strigilim, soleam improbu' dimidiatam.

Gell. lib. 3. cap. 14. Horat. lib. 1. ep. 7.

Vilia vendentem tunicato scruta popello.

Sidon. lib. 7. epist. 1. *Nunc quædam friuola, nunc ludo apta virgineo scruta donabat.*

SCRVTA

SCRVTARIAM FACERE, cum scrutis negotiari. Apul. lib. 4. *Vos bonæ frugi latrones, inter furta parua atque seruilia timidiculè per balneas reptantes scrutariam facitis.* Glossarium: *Scrutarius*, γρυτοπώλης. *Scrutarium*, γρυτοπωλεῖον. *Scruto*, γρυτεύω.

SCRVTILLVS, venter suillus condito farre expletus. Plautus:
Venter suillus, dicam suo nomine scrutillum. Fest.

SCRVTINIVM, perscrutatio. Apul. lib. 9. *Postremùm magistratibus placuit obstinatè denegantem scrutinio detegere.* Glossæ: ζήτησις, *Scrutinium*.

SCRVTO, pro scrutor. Plaut. Aulularià: *Postremò hunc iam perscrutaui, hic nihil habet, abi quò lubet.* Glossæ: *Scruto*, ἐρευνῶ.

SCVLPONEAS dici volunt cestus plumbo ligatos. Næuius Philemporo: *Sculponeis batuenda sunt huic latera probè.* Fulgent. Plaut. Casinà: *Quî quæso potius quàm sculponeas, quibus batuatur tibi os, senex nequissime.* Sunt & calceamenta rustica. Cato cap. 135. *Romæ tunicas, togas, saga, centones, sculponeas.* Idem: *Quoties cuique tunicam aut sagum dabis, priùs veterem accipito, vnde centones fiant: sculponeas bonas alternis annis dare oportet.* Varro Serrano περὶ ἀρχαιρεσιῶν: *Dum in agro studiosius ruror, aspicio Triptolemum sculponeatum bigas sequi cornutas.* Non.

SCVTRVM, vasis genus, quod Cato cap. 29. de R. R. *scutriscum* appellat: Glossis χαλκίον. Plaut. Persâ:
Commisce mulsum, struthea coluthea, aquam appara, bene vt in scutris concaleat.

SCVTVLA, patella concaua, ad minutal ex holeribus, aut carne in mensam exhibendum: cuius diminutiuum *scutella*. Martialis lib. 11.
Hic implet gabatas paropsidésque
Et leues scutulas cauásque lances.
Cic. Tusculan. quæstion. lib. 3. *Hedychrum incendamus, demus scutellam dulciculæ potionis.* Tac. in vitâ Agricolæ: *Formam totius Britanniæ Liuius veterum, Fabius Rusticus recentium eloquentissimi auctores, oblongæ scutulæ, vel bipenni assimulauere.*

SCVTVLATA, vestimenta orbiculos quosdam habētia. *Scutula* enim est forma rotunda, qualem aranea contexit. Plin. lib. 8. cap. 45. *Vnde eidem scutulatum rete dicitur aranei tela.* lib. 11. cap. 23. *Quanta arte celant pedicas, scutulato rete grassantes.* Iuuenalis Satyr. 2.
Reticulúmque comis auratum ingemibus implet
Cærulea indutus scutulata, aut galbana rasa.

SCVTVLATVS color dicitur, qui orbes habet inter purpureum candidos. Isid. lib. 12. cap. 1. Pallad. in Martio, cap. 13.

SCVTVS, pro scutum. Turpil. Demiurgo: *Quia non minus res hominem quàm scutus tegit.* Non.

SCYMNVS, catulus est propriè leonum. Iul. Pollux lib. 5. cap. 2. Καλεῖτας δὲ τὰ μὲν τῶν λεόντων ἔγγονα σκύμνοι: τὰ δὲ τῶν ἄρκτων, ἀρκτύλοι: τὰ δὲ τῶν ἐλάφων, νεβροί: τὰ δὲ τῶν ἀλωπέκων, ἀλωπεκιδεῖς: τὰ δὲ τῶν λύκων καὶ τῶν κυνῶν, σκύλακες. Lucr. lib. 5.
At catuli pantherarum, scymnique leonum
Vnguibus ac pedibus iam tum morsúque repugnant

Vix

Vix etiam cùm sunt vngues dentésque creati.

·S E

S E, pronomen παρέλκως vsurparunt antiqui. Terent. Andriâ: *Quæ se inhonestè optauit parare hîc diuitias potius.* Idem Eunucho: *Si quisquam est qui placere se studeat bonis.* Cic. lib. 2. Tuscul. quæst. *Est quoddam genus eorum qui se Philosophos appellari volunt.* Lucr. lib. 3.

Proinde vbi se videas hominem indignarier ipsum. Et lib. 4.

Eiicere id quò se contendat dira libido.

Cornel. Nepos in vita Attici: *Quibus ex malis vt se emerserat.* Accius Epigone: *Ita imperitus stupiditate erumpit se.* Varro Marcipore: *Ventique ab axe frigido se irruperant.* Idem Sexages. *Irrumpit se in curiam.* Virg. Georg. lib. 2.

Aut vbi sub lucem densa inter nubila sese
Diuersi erumpunt radij.

Cic. de arusp. resp. *Tum se emergit ac fertur illuc.* Terent. Eunucho: *Vnà omnes foras se proruunt.* Sic & me posuit Lucr. lib. 1.

Quippe etenim quàm multa tibi me fingere possum Somnia.

Rursus τὸ *se* non expressum in sententiis per ellipsin subaudiendum. Virg. lib. 2.

Accingunt omnes operi. Idem:
Tum verò tremefacta nouus per pectora cunctis Insinuat pauor.

Cic. offic. lib. 2. *Qui iam illis ferè æquarunt.*

S E C E S P I T A, vt ait Antistius Labeo, culter est ferreus oblongus, manubrio eburneo, rotundo, solido, vincto ad capulum auro, argentóque, fixum clauis æneis, ære Cyprio, quo Flamines, Flaminicæ virgines, ac Pontifices in sacrificio vtuntur. Fest. Suet. Tiberio Cæsare: *Nam & inter Pontifices sacrificanti simul pro sescespita plumbeum cultrum subiiciendum curauit.*

S E C E S S I O N E S, narrationes. Fest. *Secere* enim antiquis erat *narrare.* Liuius Andromicus principio odissex: *Insece musa virom versutum.*

S E C I D E R A T, pro sciderat. Accius Sotadicorum lib. 1. *Non ergo aquila, vt hi prædicant, sciderat pectus.* Gell. lib. 7. cap. 9.

S E C I V M, libum quòd secespitâ secabatur in sacrificiis. Fest.

S E C L V S A sacra, quæ Græcis μυστήρια dicta. Fest. Ab eo quòd separata sepositaque ac seorsim clausa à nobis esse propter sanctitatem debeant. Eadem Plinius *opertanea* appellat, quòd scilicet in operto occulta sint ne oculis profanorum obuia polluantur. M. Varro & Augustinus auctores sunt, Græcos teletas ac mysteria taciturnitate parietibúsque clausisse. Symbola in sacris Ethnicorum nō parum multa percenset Eusebius lib. de præparat. Euang. quibus arcana mysteria continentur. Inprimus verò sacra Cereris cistis condita celatim deportabantur à Sacerdotibus, qui ob id canephori dicti, quasi cistiferi. De his sacrificalibus cistis Apul. lib. 6. Metam. *Rogo te per latificas messium ceremonias, per tacita secreta cistarum.* De iisdem Tibullus:

Et leuis occultis conscia cista sacris.

Et Catullus:

Pars obscura cauis celebrabant orgia cistis.

SECTABIT, pro sectabitur. Plaut. Captiueis : *Iam illic nos insectabit lapidibus , nisi illum iubes comprehendi.*

SECTIO, persequutio iuris. Fest. Seu præda hostium & damnatorum bona quæ sub hastâ venduntur: vnde *sector* dicitur bonorum damnati aut proscripti æstimator & redemtor. Ascon. Pædian. 3. Verrin. act. Et hinc Cic.Philipp.2. *M. Antonium , qui Pompey bona sub hastam exposita redemerat , sectorem Pompey nominauit.* Tacitus: *Reliquias sectionum Neroniarum reuocatis ab exilio concessit.*

SECTARIVS VERVEX, qui gregem agnorum præcedens ducit. Plaut. Captiueis:

Tum lanij autem qui concinnant liberis orbas oues,
Qui locant cadundos agnos & duplam agninam danunt,
Qui petroni nomen indunt verueci sectario.

SECVRITAS, pro apocha , aut instrumento. l. 1. 2. 3. & 4. C. de apoch. publ. lib. 10. l. in contractibus. §. 1. & 2. C. de non num. pec.

SECVS MVLIEBRE, pro muliebris sexus. Auson. Monosyllab.

Nota Caledoniis nuribus muliebre secus Strix. Idem:
Iuno, Ceres, ac Vesta , secus muliebre sorores.

Amm. Marcellinus rerum gest. lib. 16. *Egressi promiscuè virile & m li-bre secus , sine ætatis vllo discrimine truci dabant.* Plaut. Rudente: *Virile secus nullum vnquam habui.*

SECVTORES, milites dicti insequentes retiarium , cuspidem & massam plumbeam, quæ aduersarij iaculum impediret , gestantes : vt antequam ille feriret rete , iste superaret. Isid. lib. 18. c. 55. Cic. ad Attic. lib. 7. *Gladiatores Cæsaris qui Capuæ sunt sanè commodè Pompeius distribuit binos singulis patribus familiarum.* Secutorum in ludo bis mille fuerunt. Lampridius: *Appellatus est inter cetera triumphalia nomina etiam sexcenties vicies Paulus, primus secutorum.* Prudêtius: *Altiùs impresso dum palpitat ense secutor.* Iuuenalis Satyr. 8.

——— *cum Graccho iussus pugnare secutor.*

Apul. lib. 4. Metamorph. *Non diu cruciatus vitam euasit , quem prioris exemplo sepulturæ traditum , bonum secutorem Lamacho dedimus.* Idem *Martem secutorem* vocat, lib. 7. *Grandem hircum annosum & horricomem Marti secutori comitique immolant.* *Secutuleiam* mulierem dixit Petronius: *Et prô pudor! tanquam mulier secutuleia vnius noctis tactu omnia vendidit.*

SEDENTARIVM, quod sedendo conficitur. Colum. cap. 13. *Opera villici ne sit sedentaria.* Plin. Panegyr. *Sedentariam senatus assentiendi necessitatem dixit, qui sedens assentari cogebatur principi truculento.* *Sedentaria fatigatio* Apuleio est, qua sedentes in equo ex diuina succussione vexantur. Apul. lib. 1. de asino: *Equo indigena peralbo vehens iam eo quoque admodum fesso , vt etiam fatigationem sedentariam incessus vegetatione discuterem.* Plautus *sedentarios* vocat , qui sedes & sellas fabricant. *Sedentarias* artes & *sellularias* appellant docti quæ à sedentibus per ociositatem exercentur , quas Numæ lex , ciuibus interdictas , à peregrinis tātùm & seruis exerceri sanxit.

sanxit. *Sedentarios* etiam possumus appellare quos Græci λισποπύγους, attritas scilicet & exiles nates habentes. Hoc autem nomine à comicis appellabantur Athenienses, quòd magnâ ex parte operarij & nautici essent, & ob sedendi assiduitatem Depyges redderentur.

SEDERE, est antiquis, firmiter rem hærere animo. Virg. lib. 5. Æneid.
——— *pio sedet Ænea.* Et lib. 7.
——— *ubi certa sedet patribus sententia pugnæ.* Claud. 1. Rapt.
Certa requirenti tandem sententia sedit.
Plin. lib. 2. c. 7. *Sedere cœpit hæc sententia.* Hinc *sedem*, pro firmo ac stabili statu auctores dixisse passim notatur. Phrasin Virgilius, cui familiaris, variat interdum, vt lib. 2.
Stat casus renouare omnes.
Claud. itid. 3. de Rapt.
——— *stat fines penetrare Noti.*

SEDICVLA, non *sediculum* dicimus, pro sedile. Varro lib. 7. Analog. *Et cùm debuerit esse vt à cubatione cubiculum: sic à cessione, sediculum non est.* Cic. ad Attic. lib. 4. *In illa tua sedicula quam habes sub imagine Aristotelis.*

SEDITIO dicitur quasi seorsim itio, cùm alij aliò eunt. Cicer. lib. 6. de Republ. *Eaque dissensio ciuium, quòd seorsim eunt alij ad alios, seditio dicitur.* Non.

SE DOLO, sine dolo: vnde *sedulum.* Glossis ἀδόλως. Lucil. Satyr. lib. 27.
Populum salute fictis versibus Lucilius
Quibus potest impertit, totúmque hoc studiosè & se dolo. Non.
In legibus Numæ Pompili: SEI. QVIS. HOMINEM. LIBEROM. SCIENS. MORTI. DVIT. PARRICEIDA. ESTOD. SEI. I M. IMPRVDENS. SE. DOLO. MALO. OCCISIT. PRO. CAPITE. OCCISEI. ET. NATEIS. EIVS. IN. CONCIONE. ARIETEM. SVBICITO. In XII. Tabulis. Ex. PONDERIBVS. POBLICEIS. QVIBVS. HAC. TEMPESTATE. POPOLVS. OITIER. SOLET. VT. COAEQVETVR. SE. DOLO. M. Fest.

SEDVM, quod alij *sadum*, alij *sesuuium*, herbæ est species. Fest. ἀείζωον, seu *semperuiuum* vulgò vocamus. Glossis *Seduus.* Plin. lib. 18. cap. 17. *Democritus succo herbæ quæ appellatur ἀείζωον, Latinè verò sedum, aut digitellum,* &c. Colum. lib. 12. cap. 9. *Remedio est succus herbæ quam rustici sedum appellant.*

SEGETEM pro ipsa terra poni aliquoties inuenies. Cic. Hortensio: *Vt enim segetem agricolæ subigunt aratris multo ante quàm serant.* Virg. Georg. lib. 4.
Nec pecori opportuna seges, nec commoda Baccho.
Varro lib. 1. de R.R. cap. 29. *Seges dicitur quod aratum ac satum est: aruum quod aratum nec satum est: noualis, vbi ante satum fuit quam secundâ aratione renouetur.* Accius OEnomao:
Fortè ante auroram radiorum ardentum indicem
Cùm somno in segetem agrestis cornutos ciet,
Vt rorulentas terras ferro perfido
Proscindant, segetémque ex arno molli excitent. Non.

SEGMENTA, muliebria ornamenta.

ta. Valer. Maximus: *Datum est mulieribus vt segmenta aurea gestarent.* Ouid. lib. 3. de arte amandi:

Quid de veste loquar? non iam segmenta requiro,
Nec quæ de Tyrio murice lana rubet.

Sid. lib. 8. epist. 6. *Et illam Serranis obuiã succis inter crepitantia segmẽta.* Seruius lib. 1. Æneidos *segmentum* appellat monile & gutturis ornamentum. Probus *fasciolas* ait esse, quæ in ordine vestis extrema parte assutæ iunctæque ornatui sunt indumentis, quibus noua nupta amiciebatur. Iuuenalis Satyr. 2.

Segmenta & longos habitus & flammea sumit.

Hinc *segmentatus.* Iuuenalis:

Et segmentatis dormisset paruula cunis.

Symm. lib. 3. epist. 12. *Sunt quidem illa Tulliano segmentata auro.* Idem lib. 4. epist. 42. *Alba velamina, non segmentati amictus fidem vestiant. Segmentarij*, qui vestes ex auro elaborant. *Segmenta*, vestis Isidoro lib. 19. cap. 22. zonis quibusdam & quasi præcisamentis ornata. *Segmenta* quoque circuli dicuntur quos Græci παραλλήλυς vocant. Plin. lib. 6. cap. 33. *Plura sunt autem hæc segmenta mundi, quæ nostri circulos appellauere, Græci parallelos.* Ibidem: *Quinto cominenter segmento ab interitu maris Caspij, Bactria, Hiberia, Armenia.*

SEGNITAS, segnities. Accius Æneadis, aut Decio: *Eo nunc quòd eorum segnitate ardet focus.* Idem Andromedâ: *Namque vt dicam te metu aut segnitate addubitare, haut mequi est.* Non. Cic. de oratore lib. 2. *Et quoniam de imprudentiâ diximus, castigemus etiam segnitatem.*

SEGREGVS, segrex, segregatus. Auson. Parental.

Ipse tuo viuens segregus arbitrio.

SEGREX, solitarius, segregatus, procul à frequentia. Seneca de benef. lib. 4. *Quoniam cæteris animalibus in tutelam sui satis virium est: quæcunque vaga nascuntur & acturæ vitam segregem, armata sunt.* Sid. lib. 5. epist. 12. *Hoc solùm tamen liberè gemo, quod turbine dissidẽtium partium segreges facti mutuo minimè fruimur adspectu.* Et lib. 9. epist. 3. *Per has maximè ciuitates quæ multum situ segreges agunt.*

SELIBRA, ἡμίλιτρον Glossis: & *semodium*, libræ & modij dimidium. Varro lib. 4. de L. L. Gell. lib. 7. cap. 18. *Darent argenti pondo, libram scilicet, & selibram.* Martialis lib. 7. epigr.

Semodiusque fabæ cum vimine Picenatum.

Cato cap. 84. *Farinæ selibram, casei pugillos duos & semi.* Furius Bibaculus:

Si quis fortè mei domum Catonis
Depictas minio assulas, & illas
Custodes videt hortuli Priapes:
Miratur quibus ille disciplinis
Tantam sit sapientiam assecutus
Quem tres coliculi, selibra farris
Racemi duo tegula sub vnâ
Ad summam prope nutriant senectam.

SELIQVASTRA, sedilia antiqui generis appellantur, d, littera in l, conuersâ: vt etiam in *sella* factum, & *subsellio*, ac *solio*, quæ non minus à sedendo dicta sunt. Fest.

SEMBELLA, libellæ dimidium. Varro lib. 4. de L. L. *Nummi denarij decuma libella, quòd libram pondo as valebat, & erat ex argento parua: Sembella, quòd sit libellæ dimidium, quòd semis assis.*

SEMINIVM, semen. Varro lib. 2. de R. R. cap. 3. *De seminio dico eadem quæ Atticus in ouibus.* Et cap. 6. *Ego*, inquit, *Murrius, de asinis potissimum dicam quòd sim Reatinus, vbi optimi & maximi fiunt, è quo seminio ego hic procreaui pullos.* Lucr. lib. 3.

Denique cur acris violentia triste leonum
Seminium sequitur.

Plaut. Milite: *Nisi huic Verri affertur merces, non hic suo seminio quemque porculum impertiturus est.*

SEMONES, dij minores & pagani, nec cælestes ob meriti paupertatem, nec terrestres habiti: dicti quasi semihemones, id est, homines. Varro Mystagog. *Semoneque inferius derelicto Deum depinnato attollam orationis eloquio.* Idem de liberis educãdis: *Diis Semonibus lacte fit, non vino, Cunina propter cunas, Rumina propter rumam.* Liuius: *Ædes quæ essent in palatio diruendas, bona Semoni Sanco censuerunt consecranda.*

SEMPERFLORENS, ἀειθαλής. Lucr. lib. 1.

Vnde sibi exortam semperflorentis Homeri
Commemorat speciem

Sic Terentius Andriâ: *Et heri semperlenitas verebar quorsum euaderet.* Virg. Bucolicis:

Namque erit ille mihi semperdeus.

Eadem ratione, *necopinato* Lucilius, *nonsensus* Lucretius, *necrecte* Plautus, *Posphasclus* Catullus dixêre.

SEMPRONIA horrea, locus in quo lege Gracchi custodia erat frumenti publici. Fest. Cic. Tusc. quæst. 3. Flor. epit. 60.

SENACVLVM, locus in quo senatus haberi solitus. Fuisse tria senacula Romæ, memoriæ prodidit Nicostratus lib. de senatu habendo: vnum vbi nunc est ædis concordiæ, inter Capitolium & forum, in quo solebant magistratus duntaxat cũ senioribus deliberare: alterum, ad portam Capenam: tertium circa ædem Bellonæ, in quo exterarum nationum legatis, quos in vrbem admittere nolebant, senatus dabatur. Fest.

SENATI, pro senatus. Sisenna hist. lib. 3. *L. Calpurnius Piso ex Senaticonsulto duas nouas tribus.* Salust. bello Catilinæ: *Itaque ex Senati decreto Q. Martius rex Fesulas, Met. Creticus in Apuliam circumque ea loca missi.* Cic. epist. 2. ad Brutum: *Neque enim populum eundem semper habebitis, neque senatum, neque senati ducem.* Idem: *Quod in vnaquaque re senati populique Romani beneficio iuris habui.* Plautus Casinâ: *Sed eccum egreditur senati columen, præsidium popli.* Idem Epidico: *Senati qui columen cluent.*

SENECIO, senex. Afran. Prælio: *Tu senecionem hunc satis est si seruas anus.* Prisc. lib. 3.

SENECTA ætas, pro senectute. Plaut. Amphitruone: *Quia senecta in ætate à me mendicas malum.* Idem Aululariâ: *Quem senecta ætate ludos facias.* Et Casinâ: *Senecta ætate vnguentatus incedis per vias ignaue.* Ibidem: *Mirum mecastor te senecta*

ætate officium tuum non meminisse. Lucret. lib. 5.

Post ubi equum validè vires ætate senectâ
Membraque deficiunt.

Idem lib. 3.

Quidve foras sibi volt membris exire senectis. Salust. lib. 4.

Omnes quibus senecto corpore animus militaris erat.

SENET, senescit. Pacuu. Poribœâ: *Quanquam ætas senet, satis habeo tamen viriũ, vt te ab ara arceã.* Accius Telepho: *Iam iam stupido Thessala somno pectora languéntque senéntque.* Prisc. lib. 10. Catull. in Phaselo: *Nunc recondita senet quiete.*

SENEX, senicis, pro senis. Plautus ex Prisciano, lib. 3. *Datores bellissimi, negotioli senices soletis esse.* Idem Milite: *O tepidum senicem, si quas memorat virtutes habet.*

SENICA, pro senex. Pompon. Præcone posteriore: *Sed me exercet senica nequam, nec illo quid faciam scio.* Idem Pistoribus: *Pappus hic medio habitat senica, non sescuncia.* Non.

SENIVM, pro tædio, odio; quia senes plerumque odiosi. Accius Ὅπλ' ναυομάχῃ: *Mors amici subigit, quod mihi est senium multo acerrimum.* Turpil. Demiurgo: *Quia enim odio ac senio hæc sunt mihi nuptiæ.* Titin. Veliternâ: *Quot pestes, senia, iurgia, sese meis ædibus emigrarunt.* Lucil. Sat. lib. 15.

In quorum numero nunc primu' Trebelliu' Muto
Obmarcescebat febris, senium, vomitus, pus.

Pompon. Præcone posteriore: *Calue apportas nobis nuntium dispàrem, diuisum, huic seni senium & metum.* Pacuu. Periboeâ: *Metus, egestas, mæror, senium, exsiliumque & senectus.* Nouius Gallinariâ: *Opera coactor, cantor, versor, senium sonticum.* Cæcil. Hymnide: *Sine suam senectutem ducat vtique ad senium.* Fest. Cic. pro Milone: *Tota ciuitas confecta senio est.* Plaut. Sticho: *Hæc mihi diuitiæ ac senio sunt.*

SENTENTIA, pro sensibilitate. Lucil. Satyris: *Vertitur OEnophoris fundus, sententia nobis.* Isid. lib. 1. cap. 15. & lib. 20. cap. 6. Non. Veteres glossæ in Persi Sat. 6.

SENTICOSA, spinosa. Afran. Abductâ: *Quàm senticosa verba pertorquet turba.* Fest.

SENTINARE, periculum subtiliter effugere. Cæcil. Æthrione: *Cum Mercurio capit consilium postquam sentinat satis.* Item: *Satagere ad sentinam:* vnde *Sentinatores* quibus cura est sentinæ. Gell. lib. 19. cap. 1. *Tum postea complorantibus nostris omnibus, atque sentinantibus, dies quidem tandem illuxit, sed nihil de sæuitiâ & periculo remissum.* Paulinus ad Macarium: *Vnum ex omni numero nautarum senem sentinare putant.* Idem: *Quid huic quaso obfuit seni persona sentinatoris, & in nautis vilissima?*

SEORSVS, pro seorsum antiqui dicebant, vt *rursus* pro rursum, & *demus* apud Liuium, pro demum, testibus Fest. & Charisio lib. 2. Lucr. lib. 5.

Seorsus item puri secretique ætheris ignes.

SEPEDES, quibus sex sunt pedes. Apul. lib. 6. Metamorph. de formicis loquens: *Ruunt aliæ, supérque aliæ sepedum populorum vndæ, summóque studio singulæ granatim totum digerunt*

gerunt acerrum.

SEPELIBILE, quòd debet aut poteſt ſepeliri. Plaut. Ciſtellariâ: *Indidem vnde oritur facito vt facias ſtultitiam ſepelibilem.*

SEPIMEN, ſepes. Apul. Florid. *Vel etiam colliculus ſepimine conſecratus, vel truncus dolamine effigiatus.*

SEPIVNT, retinent, impediunt. Afran. Materteris: *Perij, linguam lacrumæ ſepiunt.* Cic. de nat. Deorum lib. 2. *Latent præterea vtiliter, & excelſis vndique partibus ſepiũtur.*

SEPLASIA, locus vbi proueniebat, ſeu forum in quo vendebatur vnguentum exoticum & pretioſum. Pompon. Adelphis: *Dij te perdant inferi Antipho, quia vnde hoc ſit vnguentum quæris, atque lepidum vnde vnguentum niſi ex ſeplaſia eſt?* Idẽ Quinquatribus: *Venit,* inquit, *rogatum nos quando noſtræ eſſent ſeplaſiæ.* Varro Ἀνθρωπόπολις, περὶ γενεθλιακῆς: *Doti dato inſulam Chium, agrum Cæcubum, Seplaſia Capuæ, macellum Romuli.* Idem Synephebo, περὶ ἱμμονῆς: *Hic narium ſeplaſia, hic hedycus Neapolis.* Feſt. Non. Hinc Seplaſiarij. Lãpr. Heliogabalo: *Pinxit vt cupedinarium, vt ſeplaſiarium, vt popinarium.* Gloſſariographo *Seplaſiarius* dicitur παντοπώλης.

SEPTEMFARIAM, dictum vt multifariam. Santra verb. antiq. *In quod volumen vnum nos lectitauimus, & inuenimus ſeptemfariam eſſe diuiſum.* Sic *Ambifariam.* Apul. in Apologiâ: *Item Zenonem illum antiquum Veliâ oriundum, qui primus omnium dictionem ſolertiſſimo artificio ambifariam diſſolueret.*

SEPTIMONTIVM, diem feſtum vocabant, quo ſeptimus vrbi collis fuerat additus; quo tempore ſeptem in locis ſacrum fieri Varro ſignificat, *Palatio, Saburra, Veliæ, Fagutali, Cælio, Oppio & Ceſpio:* Eoque die per vrbem vehiculis ferri criminoſum erat. Dicebatur & *Paganalia*, quòd non populi, ſed paganorum & agreſtium dies eſſet feſtus. Tertull. de Idololatriâ: *Etiam ſtrenæ captandæ, & Septimontium, & Brumæ, & charæ cognationis honoraria exigenda omnia.* De hoc ſacro vide Plutarchum in Problemat.

SEPTVOSE, obſcurè. Liuius Antiopâ:

Ita ſeptuoſè dictio abs Deo datur
Quòd conſequutam ſapiens ægrè contulit. Non.

SEQVACITAS, ſequela. Sid. lib. 4. epiſt. 11. *Quod non ſatis ferebat ægrè pigram in quibuſdam ſequacitatem.* Et lib. 9. epiſt. 9. *Tribuit & quodam dictare celeranti ſcribarum dicacitas ſaltuoſa.*

SEQVAX. Sid. lib. 7. epiſt. 1. *Sequax humilis turba conſilij.*

SEQVESTER dicitur apud quem res aliqua controuerſa diiudicanda deponitur. Gloſſis μεσίτης ἐντεῦθεν σωματοφύλαξ. Cato de indigitibus: *Sinunt miſeros perire vt bona rapiant, aut ſi ſuperſtites petant, vi ſequeſtro dent.* Item: *Nolite per Deum immortalem vos ſequeſtro ponere.* Feſt. Plaut. Vidularia: *Animaduertite amabo ſi vultis, vidulum huc apponite, ego ſeruabo; quaſi ſequeſtro detis, neutri reddibo.* Non. Priſc. lib. 6. & 13. Plaut. eadem Comœd. *Nunc vt apud ſequeſtrum vidulum poſiuimus.* Priſc. lib. 10. Idem Mercatore: *Imò ſic ſequeſtro mihi data eſt.* Et Rudente: *Tu iſtum hodie non feres niſi das ſequeſtrũ, aut arbitrum.* Ibidem:

Ibidem: *Aut ad arbitrum reditur, aut ad sequestrum ponitur.* Cic. Verrin. act. 2. *Aut sequestres aut interpretes corrumpendi iudicij.* Apul. 9. *Sed anus quædam stupri sequestra, & adulterorum internuncia.*

SEQVESTRARE, separare. Macrob. lib. 1. comment. cap. 5. *De corporibus eam tametsi non res, sed intellectus sequestrat.* Ibidem: *Ipsam verò superficiem cum lineis suis primam post corpora diximus incorpoream esse naturam, nec tamen sequestrandam.* Et cap. 8. *Qui à rerumpub. actibus se sequestrant.*

SERESCIT, quasi serenescit, siccatur. Lucr. lib. 1.

Denique fluctifrago suspensa in littore vestes
Vuescunt, eadem dispansa in sole serescunt.

SERIÆ, sunt vasa fictilia: in quibus carnes salsæ conditæ seruantur. Varro lib. 1. de R, R. cap. 55. *Ac primus quisque aceruus demittatur per serias ac vasa olearia ad trapetas.* Plaut. Captiueis: *Cocum rogauit posséntne seria feruescere.* Cato cap. 162. de R.R. *Pernas sic salire oportet in dolio, aut in seria.* Ter. Heaut. *Releui dolia omnia, omnes serias.* Persius Sat. 2.

——— ——— ——— *& ô si*
Sub rastro crepat argenti mihi seria dextro Hercule.

Idem Sat. 4.

Seriolæ veteris metuens detrahere limum.

Glossis etiam *Seria*, μοχλὸς θύρας: id est, *repagulum*, *sera*.

SERIETAS, tractatio rerum seriarum. Sid. lib. 1. epist. 9. *Post imperij opes vtriusque euentilatas, tandem reditum est in publicam serietatem, quæ rebus actitandis ianuam campúmque patefecit.* Et lib. 9. epist. 13. *Non enim iustum est vt censor incipias cum seueritate discutere, quod non potuit amicus cum serietate dictare.*

SERILLA Verrius appellari putat nauigia histrica quæ lino & sparto condensantur. Pacuu. Niptris: *Nec vlla subscus cohibet campagem aluei; sed suta limo & sparteis serillibus.* Fest.

SERITAS, tarditas. Symm. lib. 3. epist. 28. *Desine igitur animum nostrum epistolarum seritate metiri.*

SERMOCINATRIX, largiloqua. Apul. lib. 9. *Nec commorata sermocinatrix immodica sic anus incipit.* Plato vnam dicendi speciem προσωποποιητικὴν vocat, quam *sermocinatricem* interpretatur Quintilianus.

SERMONARI, confabulari. Claudius annal. lib. 1. *Cum his consermonabatur.* Agell. lib. 17. cap. 2.

SERPERASTRA, machinulæ queis puerorum allegantur genua, ne deprauata distortaque reddantur, ipsique vaciæ fiant, aut compernes. Varro de L. L. *Si quis in consuetudine ambulandi factus sit vacia, aut compernis; si eum corrigi non concedat, non sequitur vt stultum faciant, qui pueris in geniculis alligant serperastra, vt eorum deprauata corrigant crura.* Cic. epist. ad Pomponium: *De serperastris cohortis meæ non est quod doleas: ipsi enim se collegerunt admiratione vitæ integritatis meæ.*

SERPSIT serpula, dixit Mesalla, pro *serpens irrepserit.* Fest.

SERTA, sertum. Propert. lib. 2.

Cum

Cum tua propendent demisse ad pocula serta.

SERVASSINT, seruauerint, seruent. Plaut. Pseudolo: *At te dij deaque quantus es seruassint quidem.* Idem Sticho: *Ita me dij ament, meásque mihi seruassint filias, vt mihi volupe est.* Idem Trinummo: *Dij te seruassint mihi.*

SERVI, pro seui, à sero. Ennius Præceptis: *Vbi videt auenam, lolium crescere inter triticum, selegit, secernit, aufert, sedulo vbi operã addidit, quam tanto studio seruit.* Prisc. lib. 10.

SERVIBO, seruiam. Plaut. Menæchmis: *Tanquam si emeris me argento, liber seruibo tibi.* Idem Persâ: *Si tu hanc emeris, nunquam herclè hunc mensem vertentem seruibis tibi.* Terent. Hecyrâ: *Non est consultum pater, matris seruibo commodis.* Idem Andriâ: *Propterea quòd seruibas liberaliter.* Sic Horat. lib. 3. odâ 23.

Mollibat aduersos penates.

Virg. lib. 4. Æneid.

Lenibant curas & corda oblita laborum.

Plaut. Menæchmis: *Assentibor quidquid dixerit.* Lucr. lib. 5.

—— mare fluctibu' sæpe coortis Seuibat.

Et pleraque verba alia sine e, pronunciabant veteres. teste Diomede lib. 1.

SERVIENTIA, seruitus. Plaut. Rudente: *Lucrum præposiui sopori & quieti, tempestate sæua experiri expetiui, quî paupertatem heri & meam seruientiam tolerarem.*

SERVITRITIVS, seruitio tritus. Plaut. Persâ: *Sine respirare me, tibi vt respondeam, vir summe populi, stabulum seruitritium.*

SESSIMONIVM, sedes, templum, concilium; à sessu: vt à mercede, *mercimonium.* Vitruuius lib. 1.

Suspectus habent in deorũ sessimonio.

SESSITO, sedeo. Apul. de dogm. Plat. *At enim illæ opimæ partes sunt, quas labor subegit, vt femina ipsa, quæ sessitandi regio.*

SEVERITER, seuerè. Titin. Prœliâ: *Seueriter hodie sermonem mecum amica contulit.* Afranius: *Seueriter ferre hæc te, simul ac gnatam ab illo abducere.* Non. Prisc. lib. 15.

SEVERITER, pro sæuiter dici, veterum authoritas confirmat. Ennius Hectoris lytris: *Seueriter ferri fortunam cernunt de victoria.* Idem Phœnissis: *Seueriter suspectionem ferre falsam futilium est.* Non.

SEVERITVDO, seueritas. Plaut. Epidico: *Quid est quòd illi caperat frons seueritudine?*

SEXV, pro sexus. Sisenna histor. lib. 4. *Tum in muro virile ac muliebre sexu populi multitudine omni collecta.* Salust. lib. 2. *Metellus in vlteriorem Hispaniam post annum regressus magna gloria concurrentium vndique virile ac muliebre sexu per vias ac tecta omnium visebantur.* Non.

SEXVS VIRILE, pro virilis. Varro lib. 1. Analog. *Sexus vtrùm virile an muliebre an neutrum sit.* Plaut. Rudente: *Filiam ego vnam habui, illam perdidi, virile sexus nullum vnquam habui.*

SI

SI, pro an, more Græcorum. Terent. Heautont. *Visam si domi est.* Idem Eunucho: *Atque adeò visam, si domi est.* Plaut. Bacchid. *Ibo & visam huc ad eum, si fortè est domi.*

Virg. Æneid. lib. 4.

Sed fatis incerta feror, si Iuppiter vnam

Esse velit Tyriis vrbem.

Propertius lib. 2. eleg. 29.

Manè erat, & volui si sola quiesceret illa Visere.

SIBVS, callidus, acutus, vnde compositum *Persibus*. Plautus: *Nihil deconciliares illi, nisi quòd persibus sapis.* Næuius: *Et qui fuerit persibus carpenti adest ratio.* Fest.

SIBYNA, telum venabuli simile. Ennius lib. 7. annal. *Illyrici restant sicus sibynisque fodantes.* Fest.

SICCOCVLVS, duris ac pumiceis oculis. Plaut. Pseudolo: *Genus nostrum semper siccoculum fuit.*

SICILICES, hastarum spicula lata. Ennius in annalibus:

Incedit veles vulgo sicilicibu' latis.

Fest. Gell. lib. 10. cap. 20.

SICILIRE dicunt, relicta à messoribus resecare. Varro lib. 1. de R. R. cap. 49. *In pratis herba cùm crescere desiit, & æstibus arescit, subsecari falcibus debet, & vt perarescat furcillis versari, cùm peraruit de his manipulos fieri, ac vehi ad villam, tum de pratis stipulam eradi, atque addere fenisicio cumulum: quo facto sicilienda prata, id est, falcibus consectanda, quæ fenisices præterierunt, ac quasi herba tuberosum reliquerunt campum.* Hinc *sicilimentum*, herba quæ iteratâ sectione à messoribus demetitur. Cato de R. R. cap. 5. *Item fœnum, cordum, sicilimenta de prato demito, eaque arida condito.* Et *sicelis* herba, quæ alio nomine *fœnum græcum* dicitur, quòd nullus fermè eius sit vsus, sed tantùm siciliatur. Inde & *sicilium* Plinio lib. 13. cap. 15. *pondus duas continens drachmas*: Gl. οὐγκίας τέταρτον: dictum ait Fest. quòd semunciam per medium siciliat, id est, secet. *Sicila* quoque Glossis ἡμίλα χειροτόμος.

SICINNIVM, genus fuit saltationis Satyricæ (teste Athenæo) qua saltabundi canebant, vt nunc canunt stantes. Inuentum à Sicinno. Vsus est hoc verbo Accius in Pragmaticis, appellarique ait *Sicinnistas* nebuloso nomine. Agell. lib. 20. cap. 2.

SICVNDE, si ex quo loco: vt *alicunde*. Apul. lib. 2. Met. *Et sicunde latratus ingruerit, eum putabis de faucibus lapidis exire.*

SICYONIVM, calceamenti genus muliebris. Hesychius: σικυώνια ὑποδήματα γυναικεῖα, καὶ ψέλλια. Pollux lib. 7. cap. 22. Αἱ δὲ ἐνδρομίδες ἴδιον τῆς Ἀρτέμιδος τὸ ὑπόδημα: τὰ δὲ σικυώνια τὸ ὄνομα δηλοῖ τίνων τὸ εὕρημα. Lucil. Satyris:

Et pedibus læuâ Sicyonia demit honesta. Lucr. lib. 4.

Vnguenta & pulcra in pedibus sicyonia rident.

Cic. de Oratore lib. 1. *Sed vt, si mihi calceos sicyonios attulisses, non vterer, quamuis essent habiles, & apti ad pedem, quia non essent viriles.*

SIET, pro sit antiqui ferè omnes vsurparunt.

SIFILARE, (pro quo nos vilitatem verbi vitantes sibilare dicimus) est contumeliosè explodere; vnde *sifilatores*. Originem ducit à Græco σιφλόζειν, cuius rei author Homerus Iliados ξ.

Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ὡς ἀπόλοιτο, θεὸς δὲ ἑ σιφλώσειε.

Hinc Gallis vox *Siphler*, vel *sifler*

sifter petita.

SIGMA, mensam vocabant veteres in formam hemicycli, aut lunatæ testudinis extructam, nomine literæ Græcæ, quam illa ætas vt mediam lunam pingebat. Lampridius Heliogabalo: *Primus inuenit sigma in terras sternere.* Idem: *De croco sigma strauit, cùm summos viros inuitasset ad prandium.* Martialis lib. 10. epigr.

Septem sigma capit: sex sumus, adde lupum. Idem:

Aspice lunatâ scriptum testudine sigma,
Octo capit, veniat quisquis amicus erit.

Sid. lib. 3. epist. 1. *Tot possit recipere sellas, quot sol & sigma personas.*

SIGNATA virgo, pura & integra. Lucil. lib. 29. *Primum Chrysæ eam negat signatam reddere.*

SIGNIFEX, statuarius, simulacrorum fictor: vti *aurifex, artifex.* Apul. lib. 2. Metam. *Et in quo summum specimen operæ fabrilis egregius ille signifex prodidit.* Idem Dæmon. Socratis: *Sed non pudet me non esse significem.* Apoll. lib. 6. *Græcia cæmentariis pictoribus significibúsque illustris.*

SIGNINVM opus, quod è rudere contuso additâ calce conficiebatur. Colum. lib. 1. cap. 6. *Amurca recenti non salsa madefactum, velut signinum opus paniculis condensatur.*

SIGNVM, vt Græcis σημεῖον, punctum. οὗ τινὸς μέρος οὐδέν. Frontin. de agr. *Omnis mensurarum obseruatio & oritur & desinit in signo.* Idem: *Signum est cuius pars nulla est. Hæc omnium quantitatum finitima contemplatio: signum autem suæ partis est initium à quo omnia incipiunt.* Idem: *Recta linea est quæ æqualiter suis signis posita est.* Idem: *Lineæ fines signa ordinata.*

SIL, genus coloris lutei, quod in fodinis tanquam limus quidam inuenitur. Auson. Monosyllab.

Sitne peregrini vox nominis, aut Latij, Sil?

Plin. lib. 34. cap. 12. *In argenti & auri metallis nascuntur etiam nunc pigmenta sil & cæruleum. Sil propriè limus est, optimum ex eo quòd Atticum vocatur.*

SILANI, aquarum tribuli & canales. Lucr. lib. 6.

Multa siti prostrata viam per, próque voluta
Corpora silanos ad aquarum strata iacebant.

Celsus lib. 2. cap. 19. *Confert etiam aliquid ad somnum silanus iuxtà cadens.* Glossis, *Silanum,* ὕδριον.

SILATVM antiquis dicebatur ientaculum: deriuatum à *sile* herba, quam alio nomine *seselin* vocamus, cuius vel radice, vel semine vinum condi solitum, quod ante meridiem sumere mos erat. Fest.

SILENTIOSVS, silentio plenus. Apul. 11. *Nactus opacæ noctis silentiosa secreta.*

SILICERNIVM conuiuium erat funebre, quod senibus exhibebatur, in quo postremum sibi inuicem VALE dicebant, tanquam mox morituri. (Glossæ *Silicernium,* περίδειπνον. λύχνος γὰρ ἄπτεται ἐν αὐτῷ ὡς ἐν θύμασι.) Dictum ab eo, quòd *cesna* antiquis erat cœna, & hinc *silicesnium,* quod postea *silicernium,* (sicut *casmina,* carmina: *asena,* arena.) Varro Meleagris: *Funus exsequiati antiquo more silicernium confecimus.* Non. Tertullia-

nus: *Quo differt ab epulo Iouis silicernium, ab simpuuio obba? ab aruspice pollinctor?* Erat & *silicernium* farcimen, quoius esu familia purgabatur. Cæcil. Obolastate: *Credidi silicernium me eius esse esurum.* Fest.

SILICERNIVS, quasi sepolcri sui silices cernens, senex decrepitus. Cincius Alimetus: *Qui dum iam silicernius sui temporis finem expectaret, etsi morti non potuit, tamen infirmitati insultauit.* Fulgent. Terent. Adelphis: *Ego te exercebo hodie, vt dignus es, silicernium.*

SILO, qui nasum habet sursum versùs repandum: vnde & *galeæ sileæ* dicuntur. Fest. Varro γνῶθι σεαυτὸν: *Nónne vnum scribunt esse grandibus superciliis, silonem, quadratum?* Plaut. Rudente: *Recaluum ac silonem senē, statutum, ventriosum, tortis superciliis, contractâ fronte, fraudulentum, Deorum odium atque hominum.*

SIMARE, deprimere. Lucil. Sat. lib. 7.

Simauit taxim ad nares Delphinus vt olim. Non.

Sulpicius Seruastus Lupercus:

Simataque iacent pando sinuamine nares
Territat os nudum, casaque labra tument.

Hinc *simus*, qui depressis est naribus, quâ notâ propriè delphines sunt insigniti. Plin. lib. 9. cap. 8. de Delphino: *Pro voce gemitus humano similis, dorsum repandum, rostrum simum.* Lucilius de eodem:

——————— *simum*
Lasciuire pecus iussit, rostróque repandum.

Liuius Andronicus in Ægystho: *Tum autem lasciuum Nerei simum pecus.* Virg. Bucolicis:

Dum teneræ attondent simæ virgulta capellæ.

Martialis lib. 6. epigr.

Simulus iste quis est vxori semper adhæret
Qui Menedore tuæ?

SIMIL, pro similis. Plaut. Amphitr. *Certè edepol quom illum contemplor, formam cognosco meam, quemadmodum ego sæpe in speculum inspexi, nimis simil est mihi, Itidem habet petasum ac vestitum tam consimil est atque ego.*

SIMILE, pro similis. Næuius Gymnastico: *Pol haut parasitorum aliorum is simile est.* Idem Militibus Pometinensibus: *Tu pueri pusilli simile es, quia enim ad os fers quidquid nactus es.* Titin. Fullonibus: *Formicæ pol persimile est homo rusticus.* Sic Plaut. Mercatore: *Eamus intrò, non vtibile hic locus factis tuis*, pro vtibilis. Et Terent. Eunucho: *Ego quoque vnà pereo quod mihi est charius*, pro qui mihi sum charior: vt inquit Donatus.

SIMILITAS, similitudo. Cæc. Syracusis: *Vide Demea, hominum quid fert morum similitas.*

SIMITV, simul. Lucil. Satyrarum lib. 30.

Gratia habetur vtrisque illique tibique simitu.

Plaut. Amphitruone: *Non ego cum vino simitu ebibi imperium tuum.* Idem Menæchmis: *Ego te simitu noui cum Partaone.* Et Mercatore: *Ita tres simitu res agundæ sunt quando vnam occeperis.* Ibidem: *Eorum inuentu res decem simitu pessimas pessundedi.* Idem Pseudolo: *Ab eo argentum*

gentum accipe, & cum eo simitu mulierem emitti volo. Et Sticho: *Vt ego huc iamdudum exissem simitu vobiscum, nisi me vobis exornarem.* Ibidem: *Rogare te iussit multo opere maximo Mecum simitu vt ires ad sese domum.* Trinummo: *Multas res simitu in meo corde verso.* Truculento: *Quin ei vt simitu adueniunt ad scorta congerones.* Ibidem: *Nequicquam es bella malo tuo, nisi ego simitu aliqui gaudeo.*

SIMPLICITVS, simpliciter. Plaut. Mercatore: *Sed eam simplicitus dicam si opera est auribus.*

SIMPLONES, conuiuæ. Sutrius Piscatoriâ: *Summates viri simplones facti sunt ganei.* Fulg.

SIMPLVDIAREA FVNERA, quibus adhibentur duntaxat ludij corbitorésque. quidam ea esse dixerunt, quibus neutrum genus interesset ludiorum: nam *Indictiua* sunt, quibus adhibentur non ludi modò, sed etiam desultores, quæ sunt amplissima. Fest.

SIMPVLVM, vas paruum in sacrificiis, quo aqua libabatur: Glossis κύαθος. Varro ait esse vas minutim fundens: in cuius locum successit Epichysis. Cic. de Aruspicum respons. *Aut si ædilis verbo, aut simpulo aberrauit, ludi non sunt ritè facti.* Arnob. lib. 4. adu. gent. *Dicitur, contracta est commissio, si per imprudentiæ lapsum aut in verbo quispiam aut simpulo deerrauit.* Plin. lib. 35. cap. 12. *Sed fictilibus prolibatur simpulis innocentiùs.* Apul. Apologiâ: *Próque eo in hodiernum Diis immortalibus simpulo & catino fictili sacrificat.* Hinc *simpulatrices*, rebus diuinis deditæ mulieres. Fest.

SIMPVVIVM, calix ligneus. Varro, Est modus matulæ, τῶν μύθων: *Non vides ipsos deos quando volunt gustare vinum, deripere ad hominum fana, & tamen tum ipsi illi libero simpuuio inuitantur.* Non. Iuuenalis Satyr. 6.

——— *aut quis*
Simpuuium ridere Numæ.

SIMVLHIS, pro cum his. Nemesianus in Cynegetico, de catulis:
Hos igitur genetrice simul iam vere sereno
Molli pasce sero.

Tacitus: *Laodiceni simul Magnetibus transmissi.* Idem: *Aceruatim ex eo Annius Pollio Appius Selanus Scauro Mamerco simul ac Caluisio Sabino maiestatis postulantur.* Liuius lib. 45. *Et Persea quidem maiore simul filio tradito A. Posthumio in carcerem misit.* Horat. lib. 1. Sat. 10.

——— *simúlque*
Vos Bibule & Serui, simul his te candide Furni.

SIMVLATVS, pro similis. Lucr. lib. 1.

——— *neque sunt igni simulata, neque vlli*
Præterea rei, quæ corpora mittere possit Sensibus.

SIMVLTE, similiter. Plaut. Pseudolo: *Exossabo ego illum simulte itidem vt murænam coquus.*

SINAPIS, fœmininè, pro sinapi. Plaut. Pseudolo: *Teritur sinapis scelerata, cùm illis qui terunt priusquam triuerunt oculi vt extillent facit.* Prisc. lib. 6. Charis. lib. 1. Colum. lib. 10.

Seque lacessenti fletum factura sinapis.

SINCINIA, cantio solitaria. Longobard. Festi mutilator.

SINGVLARIVS, singularis. Turpil.

pil. Demetrio: *Homo vnicâ est natura & singularia.* Non. Plaut. Captiueis: *Istos captiuos duos, herè quos emi de prada de quastoribus his indito catenas singularias.*

SINGVLATIM, & SINGILLATIM, καθ' ἕκαστον. Cæcil. Hypobolymæo, seu Rastraria: *Hos singulatim supere, vos minus arbitror.* Cœlius lib. 1. anna. *Primùm malo publico gratias singulatim nomina.* Lucil. Satyr. lib. 19.

Sic singillatim nostrûm vnusquisque mouetur.

Plaut. Trinummo: *Vnumquodque singillatim ac placidè percontabere.* Lucr. lib. 4.

Nec singillatim possunt secreta videri.

Sueton. Nerone cap. 15. *Morem eum tenuit vt continuis actionibus omissis singillatim quaque per vices ageret.*

SINGVLVS, vnusquisque. Plaut. Cistellariâ: *At at, singulum video vestigium.* Gell. lib. 18. cap. 13. *Quid dari concedique non oporteret nisi dixerat nummo singulo multabatur. Singulus numerus*, singularis. Gell. lib. 19. cap. 8. *De calo & tritico, inquit ille, non inficias eo quin singulo semper numero dicenda sint.* Glossæ: *Singulus*, ἕκαστος.

SINISTERITAS, infelicitas. Sid. lib. 1. epist. 5. *Quibus primordiis maiores nostri etiam sinisteritatum suarum relationes euoluere auspicabantur.* Idem lib. 3. epist. 11. *Etsi desiderium nostrum sinisteritas tanta comitatur, vt etiamnunc nostris inuidearis obtutibus.*

SINISTERVM, vt dexterum antiqui dicebant. In formulâ inaugurationis templi: *Olla veter arbor, quisquis est quam me sentio dixisse templum tectumque esto in sinisterum.* Varro lib. 6. Analog. Sic *Arbiterium*, pro arbitrium. Inscriptio Romana. M. LARGIVS M. F. POMPTINVS ARBITERIO LARGIÆ FORTVNATÆ VXORIS.

SIPARIVM, genus mimici veli. Cic. de prouinc. Consul. *Itaque ille alter, quibus cum iam in orchestrâ heluatur, antea post siparium solebat.* Iuuenalis Sat. 8.

Consumptis opibus, vocem Damasippe locasti

Sipario, clamosum ageres vt Phasma Catulli.

Apul. lib. 2. de asino aureo: *Ore te, inquam, auleum tragicum dimoueto, & siparium scenicum complicato.* Idem lib. 10. *Aulao subducto, & complicitis sipariis scena disponitur.*

SIPHO, vel SIMPO, (vnde diminut. *simpulum*) σίφων, vasculum est cum tenui fistulâ, vel angusto collo, ad pitissandum vinum. Dicitur & *meraria*, & *gustatoria*. Hipponax de eo qui furtim vinum ex cado pitisſarat, σίφωνι, inquit, λεπτῷ τῷ ϑίθημα τετρήνας. Hinc verbum σιφωνίζειν, furtim gustare vinum. Cic. lib. 2. de fin. *Quibus vinum defusum è pleno sit, hic, siphon*, vt ait Lucilius, *cui nihil demsit.* Seneca in quæst. natural. *Solemus duabus manibus inter se iunctis aquam concipere, & compressâ vtrimque palmâ in modum siphonis exprimere.*

SIPHVNCVLI, tubi dicuntur & fistulæ, seu epistomia ex ære aut marmore aliáve materia, ex quibus aqua exilit è fonte. Personæ aliàs vocantur, Varroni lib. de R. R.

papilla

papillæ, & *mammæ*, Cassiodoro *vbera*, vt & Græcis μαζοὶ. Plin. epist. ad Apollinarem: *Aqua expressa cubantium pondere siphunculis effluit, cauato lapide suscipitur, gracili marmore continetur.* Ibidem: *Circum siphunculi plures miscent iucundissimum murmur.*

SIREMPS, & SIREMPSE, q. similis res ipsa. Cato in dissuadendo legem, quæ postea relicta est. *Et præterea rogas vt quemquam aduersùs ea si populus condemnauerit, siremps lex siet.* Fest. In XII. Tabulis: SIREMPS. QVE. EIS. VIATORIBVS. DE. QVE. EEIS. VIATORIBVS. OMNIVM. RERVM. IOVS. LEXQVE. ESTOD. Ibidem: EX. HAC. LEGE. VIATOR. LECTVS. ERIT. SIREMPSQVE. EEIS. PRÆCONIBVS. QVAESTORI. OMNIVM. RERVM. IOVS. LEXQVE. ESTOD. In alia lege: DE. EO. AGRO. SIREMPS. LEX. ESTOD. Charis. lib. 1. Plaut. Amphitruone: *Sirempse lege iussit esse Iupiter.* Seneca epist. 92. *Vbi verò ad finem mortalium ventum est, discede, inquit, ambitio, omnium quæ terram premunt siremps lex esto.*

SIRIS, pro siueris. Plaut. Epidico: *Caue siris cum filia mea copulari hanc.* Idem Bacchidibus: *Caue sis te superare seruum siris faciundo bene.* Ibidem: *Periit tibi sodalis, ne dij sirint.* Mercatore: *Quia sodalem & æqualem liberum enicas: ne dij sirint.* Pœnulo: *Meásque vt gnatae & mei fratris filium reperire me siritis.* Trinummo: *Per deos atque homines edico, ne tu illum agrum tuum siris vnquam fieri.*

SIRPEA, vel SIRPICVLA, seu SIRPICVLVM, vehiculum dicitur ex crate: siue canistri genus, quòd virgis sirpetur, idest, alligetur. Varro lib. 4. Analog. Lucil. Satyr. lib. 15.

Tintinnabulum abest hinc sirpiculaque olerorum.

Varro lib. 2. de R.R. cap. 2. *Vt iugum continet sirpiculos, sic colles publicæ distantes pastiones.* Plaut. Captiueis: *Eis ego ora verberabo sirpiculis piscariis.* Propert. lib. 4.

Pastorem ad baculum possum curare, vel idem
Sirpiculis medio puluere ferre rosã.

Colum. lib. 10. de cultu hort.

Et vos agrestes, duro qui pollice molles
Demetitis flores, cano iã vimine textũ
Sirpiculum ferrugineis cumulate hyacinthis.

SIS, pro suis. Næuius bello Punico: *Sis Pœni contremiscunt artubus, magni metus tumultus pectora possidet.* Calpurn. Piso lib. 1. Ennius lib. 3. annal.

Postquam lumina sis oculis bonus Ancu' reliquit
Tarquinio dedit imperium, simul & sola regni. Fest.

SIS, si vis. Plaut. Asinariâ: *Sis amanti subuenire familiari filio, tantum adest boni improuiso.* Idem Casinâ: *Tace sis stulta, & mihi ausculta; noli sis tu illi aduorsari.* Idem Persâ: *Accipe sis argentum impudens, tene sis argentum.*

SISPITEM, & SOSPITEM, Iunonem appellabant Lanuuini quasi seruatricem, eiúsque simulacrum caprinâ pelle velatum quotannis colebant. Cic. lib. 1. de Diuinatione: *Nostrâ memoriâ templum Iunonis Sispitæ L. Iulius qui cum P. Rutilio*

lio consul fuit, de senatus sententiâ refecit. Idem orat. pro Muræna: *Nolite à sacris patriis Iunoni Sospita suum consulem potissimum auellere.* Diuersa autem hæc est ab Iunone Hospita; cuius meminit Martianus Capella lib. 1. Philolog. Iunonis verò Hospitæ genius accitus ex nona. Vt enim Iupiter cognominatus fuit hospitalis, sic Iuno Hospita dicta: & Hospita Mineruа, quæ in promontorio iuxta Surrétum templum habuit ab Vlysse conditum, vt author est Strabo. Statius lib. 3. Siluarum.

Qua pater ethereus mensisque accita Deorum
Turba, & excelso veniat soror Hospita templo.

S i t i c i n e s appellat Capito in Coniectaneis, qui apud *sitos* canere solebant: Siti autem, inquit Cicero lib. 2. de legibus, dicuntur ij qui conditi sunt, nec tamen eorum ante sepulcrum est, quàm iusta facta & corpus incensum. Cato oratione quæ inscribitur, Ne imperium sit veteri vbi nouus aduenerit: *Siticines, liticines, & tibicines.* Gell. lib. 20. cap. 2. Ennius de Africano:

Hic est ille situs cui nemo ciui neque hostis
Quiuit pro factis reddere operæ pretium.

Senec. lib. 19. epist. 109.

S i t v l a, hydria. Plaut. Amphitruone: *Si situlam cepero, nunquam edepol tu mihi diuini quicquam creduis post hunc diem, ni ego illi puteo, si occepso, animam omnem intertraxero.* Idem Casinâ: *Situlam huc tecum adferto cum aquâ & sortes.*

S O

S o c i e n v s, socius. Plaut. Amphitr. *Nam Amphitruonis socienum me esse volui dicere.* Idem Aululariâ: *Ibo intro, atque illi socieno tuo iam interstringam gulam.* Idem Casinâ: *Sed eccum egreditur cum coronâ & lampade meus socienus, commaritus, compar, villicus.*

S o c i o f r a v d v s, qui socios defraudat. Plaut. Pseudolo: *Bustirape, furcifer, sociofraude, parricida.*

S o c r v s h i c, pro socer. Næuius Pellico: *Desine socrui tuo, fratri, patri meo.* Non.

S o d e s, q. si audes. Cic. de Oratore: *Libenter etiam verba copulando iungebant, vt sodes, pro si audes, sis, pro si uis.* Terent. Andriâ: *Dic sodes quis heri chrysidem habuit?* Plaut. Menæchmis: *Da sodes abs te, pòst ego reddidero tibi.*

S o l dictus quòd solus sit. Isid. vnde & Assyriis A d a d nominatur, id est, solus & vnus. Isque idem fuit cùm Apolline, Pæane, Ieio, Lybistino, Loxio, Phœbo, Phanætâ, Patroo, Nomio, Chrysocomo, Argyrotoxo, Smyntheo, Carmæo, Tymbræo, Philesio, Libero, Marte, Mercurio, Æsculapio, Osiri, Salute, Hercule, Iside, Serapi, Adoni, Attine, Horo, Nemesi, Pane, Saturno, Ioue: denique omnes Deos ad solem referri posse probat Macrob. lib. 1. Saturnal. à cap. 17. ad 24.

S o l a d v l t v s, pro meridiano. Arbiter:

——— ———non Solis adulti
Mansuescit radiis, non verni temporis aura.

Et Senec. ex emendatione Zinzerlingi:

——— *vicitque faces*
Solis adulti (sic n. legendum, non *adulti*) *glaciale iubar.*

Pari modo *diem, hiemem, æstatem*, &c. *adultam*, legere est.

S o l a t v m, genus morbi quo laborantes *solati* appellantur. Plin. lib. 29. cap. 6. *Item lacertæ hirundinisue cerebrum, quæ etiam trita coctaque fronti illita epiphoras sedant, siue per se, siue cum polline, siue cum thure, sic & solatis prosunt.*

S o l e a, materia robusta, super quam paries cratitius extruitur. Ex Verrio Festus. Est & torculum quo ex oliuis exprimitur oleum. Colum. lib. 12. cap. 50. *Oleo autem conficiendo molæ vtiliores sunt quàm trapeti, canalis & solea.*

S o l e m n i s s i m v s, maximè solemnis. Apul. lib. 11. *Summus sacerdos tedâ lucidâ & ouo, & sulphure, solemnissimas preces de casto præfatus ore.*

S o l e m n i t v s, solemniter. Liuius Ægystho: *Sollemnitúsque adeò Ditem laudat lubens.* Non.

S o l e n s f a c i o, id est, meo more. Plaut. Amphitruone: *Si dixero mendacium, solens meo more facio.* Idem: *Mala fœmina es, solens sum; sic est disciplina.* Idem Epidico: *Ego abscessi solens paulum ab illis.*

S o l i n o, pro soleo. Fest. Sic *redino, prodino, nequino*; pro redeo, prodeo, nequeo, dicebant.

S o l i p v n g a, vel salpuga, bestiola malefica, quæ feruente sole acriùs pungit. Plin. lib. 19. cap. 4. *Est & formicarum genus venenatum, non ferè in Italia, solipungas Cicero appellat, salpugas Bætica.* Idem lib. 8. cap. 19. *Latè deserta regio est, à scorpionibus & salpugis gente sublata.* Lucan. lib. 9.

Quis calcare tuas metuat salpuga latebras?

Glossarium: *Solipuga*, ἡλιόκεντρις, μύιας εἶδος.

S o l i t a s, pro solitudo. Accius Eurysace: *Tuam solitatem memoras, formidas tibi.* Non. Apul. lib. 9. *Opportunè nactus Myrmecis solitatem ei amorem suum aperit.* Idem Apologiâ: *Rem familiarem, largam & vberem populo donauit, multis seruis à se dimotis, solitatem delegit.* Symm. lib. 1. epist. 4. *Oppidò cauimus ne sobriam solitudinem nostram solitas plebeia fuscaret.* Sic *vicissitas, squallitas, dulcitas, ponderitas, familitas, magnitas.* Idem Accius: *Luculentitas, pulcritas, opulentitas, indulcitas,* Cæcilius: *Differitas, maximitas,* Lucretius: *Faustitas*, Horatius: *optumitas*, Plautus: *infortunitas*, Gellius: *sceleritas*, Martianus I. C. *Malitas* etiam Vlpianus lib. 2. ad edictum: *Metum accipiendum Labeo dicit, non quemlibet timorem, sed maioris malitatis.*

S o l i t a v r i l i a, sacrum Romanis erat, quo immolabant tres diuersi generis hostias, taurum nempe, arietem & verrem: idque mense fiebat Februario, quo tempore vrbem lustrabant, Februóque, qui lustrationi præest, in primis litabant. mox censor in magna ordinum frequentia Deos imperij præsides solenni precatione aduocabat, vt rem Romanam, vrbes, templa, fines, aquas perpetuùm seruarent incolumes, dubiisque conatibus adessent, & prosperos successus largirentur, malaque auerrunca

runcarent. Vota in sequens lustrum promittebant, circúmque vrbis pomœria sereno cælo Pontifices, flamines, augures, sacrificuli, vates, vestales, virgines, sacerdotes, galli, septemuiri epulonum, quindecim viri & Salij sequentibus patribus, & omni plebe Sabino risu & solemnibus precibus procedebant. De hoc sacro vide Catonem de R. R. cap. 141. Respexit huc Virgilius, cùm ait:

——— cadit quinas de more bidentes,
Tótque sues, totidem nigrantes terga iuuencos.

Glossarium: *Solituurilia*, θυσία ἐξ ὑὸς, κριοῦ καὶ ταύρου.

SOLIVM, dixerunt vas in balneis vsurpatum. Suet. Augusto Cæsare: *Aut quoties neruorum causa marinis albulisque calidis vtendum esset, contentus hoc erat, vt insidens ligneo solio, quod ipse Hispanico verbo Duretam vocabat, manus ac pedes alternis iactaret.* Plin. lib. 26. cap. 1. *Quippe in balneis solia temperabantur humano sanguine.* Lucr. lib. 6.

Denique si calidis etiam cunctere lauacris,
Plenior & fueris solio in feruentis aquai.

Martialis: *Non vis in solio prius lauare.* Hinc *Soliaris* cella ad conseruanda solia. Spartianus in Caracallà: *Reliquit thermas nominis sui eximias, quarum cellam soliarem architecti negant posse vlla imitatione, qua facta est, fieri.*

SOLICITVS, magis sollicitè. Apul. Apologià: *Namque peccatum semel vt bonus quisque postea solicitiùs cauet, ita qui ingenio malo est confidentiùs integrat.* Plin. epist. lib. 1. *Nam solicitius custodiendus est honor, in quo etiam beneficium amici tuendum.* Idem epist. 4. *Quòd solicitius & intentius tui me quàm mei excipiunt.* Epitome Sexti Aurelij in Theodosio: *Annonæ curam solicitiùs attendere.*

SOLLA, sedilia in quibus singuli tantùm sedere possunt, ideóque solia sternere dicuntur, qui sollisternium habent: & *solaria* vocantur Babylonica quibus eadem sternuntur. Fest.

SOLLE, Oscis dicitur, quod nobis totum: vnde *sollicuria* vocata in omni re curiosâ: *solliferreum*, genus teli, quasi totum ferreum: *sollers* in omni arte prudens: *sollemne* quod omnibus annis præstari debet. Lucilius Satyris:

Vasa quoque omnino redimit, non solle dupondi.

SOLLISTIMVM, & soniuium, Appius Pulcer in auguralibus libris tripudium ait esse, si pullo excideret puls, quadrupedíve aliquid ex ore, aut si arbor sponte radicibus caderet, aut terra tremeret. Plin. de inglandibus: *Quæ causa eas nuptias fecit religiosas, tot modis fœtu munito, quod est verisimilius, quàm quòd cadendo tripudium soniuium faciat.* Cic. ad Cæcinnam: *Neque ex tripudiis solistimis, aut soniuiis tibi augurror.*

SOLOX, dicitur crassum. Titin. Barathro: *Ego ab lanâ soloci ad purpuram data.* Et pecus densâ contectum lanâ *solox* vocatur. Lucilius Satyris:

Passali pecori, montano, hirto atque soloce. Fest.

Symm. lib. 1. epist. 1. *Quare elaboratam pilo soloce accipe cantilenam.* Tertull. de Pallio: *Endromidis soloce-*

tem aliqua multitia synthesi exstruxit. Glossarium : *Solox*, ἱερὸν καὶ παχύς.

SOLVI, pro solitus. Cœlius annal. lib. 7. *Duos & septuaginta lictores, demum ante deportauisse facis, quàm ductoribus hostium soluerint ferri.* Non. Salust. lib. 2. *Neque subsidiis vti soluerat compositis.*

SOLVM, pro solio. Ennius lib. 3. annal.

Postquam lumina sis oculis bonus Ancu' reliquit
Tarquinio dedit imperium simul & sola regni. Idem lib. 1.
Auspicio regni stabilita scamna solumque. Cic. lib. 1. de diuinat.

SOLVM, pro solea, seu calcaneo pedis infimo. Lucr. lib. 1. & lib. 4.

Auia Pieridum peragro loca, nullius ante Trita solo.

Martialis:

Et mordere luto putre vetúsque solum.

Plaut. Bacchidib. *Qui soccis habeat auro suppactum solum.* Idem Curculione: *Et latores omnes & factores subdam sub solum.* Idem Trinummo: *Quorum vnus surripuit currenti cursori solum.*

SOMNORINVM, quidquid in somnis videtur. Varro Prometheo lib. 1.

Leuisomna mens, somnorinas imagines
Affatur: non vmbrantur somno pupulæ. Non.

SONAX concha dicitur id concharum genus, quod ad buccinam memoratur recuruari, vt docet Plin. De his conchis Ouidius:

——— *caua buccina sumitur illi*
Tortilis in latum quæ turbine crescit ab imo.

Apul. lib. 2. Metamorph. *Hic concha sonaci leuiter buccinat: ille serico tegmine flagrantiæ solis obsistit inimici.*

SONIT, sonere, pro sonat, sonare. Accius Phœnissis:

Ac vbi curuo littore latratu
Vnda sub vndis labunda sonit.

Pacuu. Duloreste: *Hymenæum fremunt sodales, aura resonis strepitu musico.* Varro epigr. ad Neptunum:

Te Neptune pater cui flumina cana sonanti
Cincta sale resonunt: magnus cui præpete nimbo
Perfluit Oceanus, & flumina crinibus errant.

Accius Neoptolemo:

Atque adeò valuas sonere sensi regias. Idem Atreo:
Sed quid tonitru turbida toruo
Concussa repentè æquora cæli
Sensimu' sonere?

Idem Æneadis, seu Decio:

Clamore & strepitu templum resonit cælitum.

Ennius Hectoris lytris: *Æs sonit, franguntur hastæ, terra sudat sanguine.* Idem Andromache, & Hermaphrodito: *Nam neque irati, neque blandi quidquam sincerè sonunt.* Ennius lib. 11. annal.

Tum clupei resonunt, & ferri stridet acumen. Prisc. lib. 8.

Lucr. lib. 3.

Caligare oculos, sonere aures, succidere artus.

Idem eodem libro:

Scire licet non sincerum sonere, atque subesse
Cæcum aliquem cordi stimulum.

SONITI, pro sonitus. Pacuu. Duloreste: *Quidnā autem hoc soniti est, quòd*

stridunt fores? Cæcilius Calcis: *Nam quid fores facere soniti audio?*

SONOR, sonitus. Serenus:
Vel rabidus clamor fracto cum fortè sonore
Planum radit iter. Lucr. lib. 1.
——— *& lepido quæ sunt fucata sonore.* Idem lib. 4.
Obsignans formam verbis, clarúmque sonorem. Et lib. 5.
——— *Organici melicos peperere sonores.* Idem lib. 6.
Sollicitæ porrò plenæque sonoribus aures. Virg. lib. 7.
——— *magno veluti cum flamma sonore*
Virgea suggeritur costis vndantis aëni. Idem lib. 9.
Et crines albos, & sæua sonoribus arma.
Apul. lib. 11. *Traiecta media pauca virgulæ, crispante brachio tergeminos iactus, reddebant argutum sonorem.* Idem de dogm. Plat. *Auditionem verò aëreæ naturæ participem aëriis nunciis percipere sonores.* Et in Florid. *Mitto dicere multorum animalium immediatos sonores.*

SONTICVM, iustum. Nænius: *Sonticam oportet esse causam quamobrem perdas mulierem.* Fest. Glossæ: *Sonticus,* ἀληθής. *Sonticus morbus,* ἱερὰ νόσος.

SONV, pro sonitu. Sisenna histor. lib. 3. *Postquam in sonu signorum prælium magno cum clamore virorum commissum est.* Sic Varro lib. 1. de R. R. *Si non diffiderem meo insitiō sonu.*

SORDIDARE, maculare, polluere. Sid. lib. 2. epist. 9. *Nisi epistolæ tergum madidis sordidare calamis erubescerem.* *Sordati* etiam Ciceroni dicuntur qui Plutarcho, οἱ φαιὸν ἱμάτιον συμμεταβαλλόμενοι, καὶ οἱ ἐσθῆτα μεταλλάξαντες, καὶ κόμας ἀναπλέω, καὶ ἱκετεύοντες τὸν δῆμον.

SORDITVDO, sordes. Plaut. Pœnulo: *Vt mihi absterserunt omnem sorditudinem.*

SORORIARE dicuntur puellarum mammæ, cùm primùm tumescunt, sicut *fraterculare* puellorum. Plaut. Friuolariâ: *Tunc papillæ primulum sororiabant: illud volui dicere, fraterculabant.* Fest. Plin. lib. 30. *Piscinæ maris mammas sororiantes, præcordia, maciémque corporis corrigunt.*

SORRACVM dicitur, quo instrumenta portãtur scenicorum. Plaut. Persâ: *Librorum occillum plenum habeo soracum, Dabuntur dotis tibi inde sexcenti logi.*

SORTIO, pro sortior. Varro rerum humanar. lib. 20. *Cùm venerint censores inter se sortiant.* Ennius Cresphonte: *An inter se sortiunt vrbem atque agros.* Plaut. Casinâ: *Ne à me memores malitiosè hoc factum, aut suspices, tibi permitto, tute sorti.* Ibidem: *Age vxor mea, nunc iam sorti.*

SOS, pro eos. Ennius lib. 1. annalium:
Constitit inde loci propter sos dia Dearum. Idem lib. 3.
Circum sos quæ sunt magnæ gentes opulentæ. Idem lib. 7.
Dum censent terrere minis, hortantur ei sos. Idem lib. 11.
Contendunt Graios, Græcos memorare solent sos. Fest.

SOS, pro suos. Enn. lib. 7. annal.
Pœni sunt soliti sos sacrificare puellos Diuis. Idem.

SOSPITARE, seruare sospitem, bonâ spe afficere. Ennius Menelippo:

Regnúmque nostrum sospitent superstiténtque. Pacuu. Medo:

Populúmque faustum sempiternè sospitent. Lucilius lib. 28.

Sospitat, impertit salutem plurimam & plenissimam.

Liu. lib. 1. *Pacem precibus exposcunt, vti volens propitius tuam semper sospitet progeniem.*

S P

SPARA, minimi generis iacula, à spargendo dicta. Lucilius Satyris:

Tum spara, tum rumices portantur tragula porrò. Fest.

SPARVS, telum agreste: εἶδος ἀκοντίου. Gl. Salust. bello Catilinæ: *Cæteri vt quosque casus armauerat, sparos, aut lanceas, alij praacutas sudes portabant.* Varro Meleagris:

Aut ille ceruum qui volatilem currens
Sparo sequutus, tragulâve traiecit.

Sisenna histor. lib. 3. *Sparis ac lanceis eminus peterent hostes.* Virg. lib. 11. Æneid.

Agrestísque manus armat sparus.

Est etiã *Sparus* piscis quem Gallia Narbonensis *Sparallon*, Roma *Carlino*, vocant. Ouidius:

Et super auratâ sparulus ceruice refulgens.

Martialis lib. 5. epigr. 106.

Res tibi cùm Rhombo est, at mihi cum sparulo.

SPATIATOREM, pro erratore dixit Cato in M. Cælium: *In coloniam*, inquit, *mehercule scribere nolim, si triumuir sim spatiatorem atque fescenninum.* Fest. Macr. lib. 3. Saturnal. cap. 14. *Sic nimirum M. Cato senatorem non ignobilem Cælium spatiatorem & Fescenninum vocat, eumque staticulos dare his verbis ait: Descendit de canterio, inde staticulos dare, ridicularia sumere.*

SPATIOSITAS, spatium. Sid. lib. 2. epist. 2. *Ipsa verò continentibus mensuris exactissimâ spatiositate quadratur.*

SPATVLÆ, metæ, seu termini in acumen subiecti. Front. de cond. agr. *In campis verò terminos quadratos Tyburtinos spatulas cursorias,* Idem: *Termini verò rotundi & spatulæ cursoriæ constitutæ.*

SPEBVS. Sid. lib. 1. epist. 9. *Cùm hoc confero qui nam potissimum procerum spebus valerent opitulari nostris.*

SPECA, pro specus. Cato: *Speca apposita, quo aqua deuia abiret.* Prisc. lib. 6. Accius Alcmæone: *Quòd dij interdiu inferum penitus depressum altis clausere specis.* Non.

SPECIARIVS, specialis, ἰδικὸς peculiaris. Cæsar belli ciuilis lib. 3. *Et speciariis militaribúsque donis amplissimè donauit.*

SPECII, pro speciei. Matius Iliados lib. 13.

An maneat specij simulacrum in morte silentum.

Gell. lib. 9. cap. 14.

SPECIO, video. Plautus Milite: *Flagitium est si nihil mittetur, quo supercilio specit?* Idẽ Bacchid. *Nunc Mnesiloche specimen specitur, nunc certamen cernitur, sisne nec ne vt esse oportet.* Idem Casinâ: *Nunc amici an inimici sis imago Alcesime, mihi sciam, nunc specimen specitur.* Ennius annal. lib. 16.

Quos vbi rex paullos spexit de contibu' celsis. Fest.

Varro Pappo, aut Indigitamentis: *Nasturtium nonne vides dictum quòd nasum torqueat, vestispicā quòd vestē speciat?* Non. Næuius bello Punico primo: *At postquam auim de templo Anchisa spexit, sacro ordine in mensâ penatium deorum ponuntur, victimam auream immolabant.* Probus ad Eclogam Virg. 6.

SPECTV, adspectu. Pacuu. Duloreste: *Amplus, rubicundo ore, spectu proteruo, ferox.* Non.

SPECVLA, parua spes. Cic. epist. ad M. Cælium: *Et eo magis, quòd in communibus miseriis hac tamen oblectabar specula.* Plaut. Casinâ: *Si non impetrabis, etiam specula in sorti restat mihi.* Idem Persâ: *Ecquid quod mandaui tibi, est mihi in te specula?* Et Rudente: *Nec vlla specula est quæ salutem adferat.* Varro Endimionibus:

Sed nos simulac summam in speculam peruenimus, [*tribus*
Videmus populum Furlis instinctum
Diuersim ferri exterritum formidine.

SPECVS, hæc. Ennius lib. 17. ann. *Coneaua sub monti latè specus intu' patebat.*

Pacuu. Chryse: *Est ibi sub eo saxo penitus strata harenâ ingens specus.* Idem Nuptiis: *Aduenio in scrupulosam specum.* Accius Nyptris: *Inde aduenio ad montem OEtā, scruposam specum.* Non. Prisc. lib. 6. Masculinè vsus Horatius lib. 4. carm.

Quo me Bacche tui rapis
Plenum? quæ nemora, aut quos agor in specus?

Ouid. lib. 3. Metamorph.

Est specus in medio siluis & vimine densus.

SPEPONDI, pro spopondi, sicut *memordi, cecurri, pepegi, peposci,* dixisse antiquos annotauit Probus ex Valerio Antiate, qui libro historiarum 12. *Tiberius*, inquit, *Gracchus, qui cum Mancino quæstor in Hispaniâ fuerat, & cæteri qui pacem speponderant.* Gell. lib. 7. cap. 9.

SPERABILE, quod sperari potest. Plaut. Captiueis: *Hic ille est dies, cùm nulla vitæ meæ salus sperabilis est.*

SPERARE, pro metuere. Suidas refert Atticos τὴν ἐλπίδα pro cuiusuis euentus, etiam sinistri expectatione, vsurpasse. Virg. lib. 4. Æneid.

——*si potui tantum sperare dolorem.*

Sperare damnum legitur l. 43. qui bona, in fi. de dam. inf. *Sperare controuersiam hæreditatis*, l. 3. §. si legatarius. ff. si cui plus, qu. per l. Falc. *Sperare dominium à nobis abire*, l. 60. non ideo. de rei vind. *Sperare Barbaricum incursum*, l. 25. cum per Illyrici. de petit. & vlt. dat. & delat. Cod. Theodos. Lampr. in Alexan. *Ille metu perterritus, & sperans non posse euadere.* Ammian. lib. 14. *Antiochensi plebi suppliciter obsecranti, vt Indiæ dispelleret metum, quæ per multas difficilésque caussas affore sperabatur.* Soph. in Trach. de Deian.

———— κακὸν
δύςανον ἐλπίζουσαν αἰῶνα:

Sperantem fatum malum & infelix. Spes etiam vocabulum κοινόν.

SPERATVS, sponsus; sperata, sponsa. Gloss. *Speratus*, ἀγαπητός. Afranius Fratriis:

———— *curre, nuncia*

Venire

Venire me, & mecum speratum adducere,
Vide vt puellam curent, conforment iube. Idem eadem:
Speratam non audi tuam.
Plaut. Astrabâ: *Sequere, sequere, Polybadisce, meam spem cupio consequi.* Polyb. *Sequor herclè verò: nam libenter, mea sperata, consequor.* Non. Idem Plaut. Pœnulo: *Sperata salue, & tu altera.* Posuit & pro ea quæ iam denupta est Plautus Amphitruone: *Amphitruo vxorem salutat letus speratam suam, quam omnium Thebis vir vnam esse optimam dij diiudicant.*

SPERES, spes in num. multit. Varro ὄνος λύρας: *Si quis melodis naniis* ὄνος λύρας, *Præsepibus se retineat forensibus, Quibus suam delectet ipse amasiam, & auiditatem speribus lactet suis.* Ennius annal. lib. 2.
Et simul effugit speres ita funditu' nostras. Idem lib. 16.
Spero, si speres quicquam prodesse potissunt. Fest.

SPERNAX, ὀλίγωρος, facilè spernens. Sid. lib. 4. epist. 9. *Erga familiam suam nec in admittendo consilio spernax, nec in inuestigando reatu persequax.*

SPETILE, pars quædam carnosa infra vmbilicum suis. Græci ἧτρον vocant. Plautus Carbonariâ: *Pernam, sumen, sueres, spetile, callum, glandia.* Idem.

SPEXIS, spexeris. Plaut. Aulularia: *Aut si respexis donicum, ego te iussero, continuò hercle ego te dedam discipulam cruci.*

SPICVM hoc, pro spica. Varro lege Mænia: *Neque in bonâ segete nullum est spicum nequam, neque in mala non aliquod bonum.* Non. Cic. Arato:
Spicum insigne ferens illustri corpore virgo.

SPICVS, masculinè pro spica. Versus antiquus apud Festum: *Quasi messor per herbam vnumquemque spicum colligit.* Cic. de Senect. *Culmoque erecta geniculato vaginis iam quasi pubescens includitur, ex quibus cùm fundit fruges spici ordine structas.*

SPINTHER, armillum quo in brachio summo sinistro vtebantur mulieres. Plaut. Menæchmis: *Iubeasque nouum spinter reconcinnarier.*

SPINTYRNIX, auis turpis figuræ, Græcè, σπινθαρίς. Fortean ea hæc ipsa est, quam Aristoteles πυραλίδα vocat, Gaza *ignariam* interpretatur. Plin. lib. 10. cap. 13. *Incendiariam auem, alij spintyrnicem vocãt: sed hæc ipsa quæ esset inter aues qui se scire diceret non inueni.* Tralatè pro fœdo deformique homine sumitur. Poëtæ apud Festum: *Occursatrix artificum, perdita spintyrnix.* Plaut. Milite: *Pithecium hæc est præ illa & spintyrnicium.*

SPIRA, funis nauticus in orbem conuolutus. Pacuuius: *Quid cessatis, ô socij, eiicere spiras sparteas?* Fest. Est & opus pistorium, seu panis genus. Cato: *Spiras sic facito, quantum voles pro ratione, ita vti placenta fit, eadem omnia facito.* Pro multitudine hominum non rarò ponitur. Ennius Annal.
——— *spiras legionibu' nexunt.* Fest.

SPIRAMEN, spiritus. Statius Thebaid. lib. 2.
——— *reficit spiramine fossi Ignis.* Lucan. lib. 2.
Hic aures, alius spiramina naris adunca.

SPIRILLVM, barbam capræ vocari ait Opilius Aurelius. Fest.

SPISSESCERE, concrescere, cogi: dictum vt *fortescere*. Lucr. lib. 6.

Ventus vbi inuasit nubem, & versatus ibidem
Fecit, vt ante cauam docui spissescere nubem.

SPISSVM, densum. Virg. Georg. lib. 2.

——*sin in sua posse negabunt*
Ire loca, & scrobibus superabit terra repletis Spissus ager.

Cic. lib. 2. de Oratore: *Et principia tarda sunt, exitus tamen spissi & producti esse debent.*

SPISSVM, tardum. Gloss. παχὺ καὶ πυκνόν. Turpil. Canephoro: *Ita est: verùm haud facilè est venire illò, vbi est sapientia; spissum iter est, adipisci haud possis, nisi cùm magnâ miseriâ.* Varro Mysteriis: *Nascimur enim spissius quàm emorimur: vix duo homines decem mensibus edolatum reddunt vnum puerum, contrà vna pestilentia, aut hostica acies puncto temporis immanes aceruos facit.* Idem ἔσθ' ἁπλοῦ, περὶ φιλοσοφίας: *Et ne erraremus ἐκτρόπας esse multas, omnino tutum esse, sed spissum iter.* Cæcil. Dardano: *Nihil ego spei credo, omnes res spissas facit.* Pacuu. Hermonia: *Habet hoc senectus in se, cùm pigra est ipsa vt spissè omnia videantur confieri.* Afranius Incendio: *Itaque spissum videtur fieri, non possum domi mea virum expectare quem mihi studeo iamdudum dari.* Næuius Gymnastico: *At enim tu nimis spissè incedis.* Plautus Pœnulo: *Eheu quàm ego habui hariolos haruspices, qui si quid boni promittunt, pro spisso eueniunt: id quòd mali promittunt, præsentaneum est.* Idem Cistellariâ: *Spissum id amanti est verbum veniet, nisi venit.*

SPISSIGRADISSIMVS, tardigradissimus. Plaut. Pœnulo: *Sicut ego adduco homines spissigradissimos, tardiores quàm sunt corbitæ in medio mari.*

SPLENDIDARE, polire, vt splendeat. Apul. Apologiâ: *Dentes splendidas; ignosce mundiciis: specula inspicis; debet Philosophus: versus facis; licet fieri.*

SPOLIARIA, ἀποδυτήρια, cellulæ in Lauatrinis exteriores, vbi exuebantur, seseque vestibus spoliabant loturi; hinc à causâ simili in ludis, vbi gladiatorum vestes deponebantur; item locus vulneratorum cæsorúmque receptor, *spoliarium*, seu *spoliar* vocatus. Seneca epist. 94. *Numquid aliquem tam esse cupidum vitæ putas vt iugulari in spoliario quàm in arenâ malit.* Plinius: *Nunc templum, nunc vere Deus, non spoliarium ciuium, cruentarúmque prædarum sceuum receptaculum.* Cassius Seuerus: *Volo mehercule nosse illum specum tuum, illam humanarum calamitatum officinam, illud infantium spoliarium.* Tertullianus: *Cæterùm à sæculo cor[...]antur & lupanaria, & latrinæ, & pistrinæ, & carcer, & ludus, & ipsa amphitheatra, & ipsa spoliaria, ipséque Libitina.*

SPOLIOR, pro spolio. Afran. Crimine: *Quos impunè depopulatur, & despoliatur dedecus.* Quadrig. Annalibus: *Atque agrum Campanum, quod his per multam licebat, ex[s]polia[b]antur.* Non.

SPONDEVM, vocatur calix & poculum

culum libatorium ac sacrificale: vnde *spondeum* pedem Numa Pompilius Pontificium nominauit, cùm spondeo cantu patrios placaret indigetes. *Spondalia* item *carmina*, thure incensis altaribus tibicen canere iubebatur, (qui & ob id *spondialis*) vt duabus longis melodiis quasi duplicibus & iugibus vocibus prospera deorum voluntas firmaretur. Mar. Victorinus. Isid. lib. 1. cap. 16. Cic. lib. 2. de Oratore: *Tamen in hoc genere sæpe ipse vidi cum ex persona mihi ardere oculi hominis histrionis viderentur, spondialia illa dicentis.* Apul. lib. 11. *Supplicamentis sollemnibus de penetrali fonte petitum spondeum libat.*

SPONSALITIVS, sponsalis. Sid. lib. 7. epist. 2. *Et tunc demum de mancipiorum sponsalitiæ donationis paucitate mœrere.*

SPONSIS, & VOLERIS, spoponderis, & volueris, ait significare Messala augur, in precatione augurali, vbi dicitur: *Sponsis bene, beneque voleris.* Fest.

SPONTALIS, spontaneus. Apul. lib. 11. *Et lege perpetua præscriptis illa decem diebus, spontali sobrietate multiplicatis.*

SPONTALITER, sponte. Sidon. lib. 8. epist. 9. *Pareo tamen, idque non modo non coactus, verum etiam spontaliter facio.*

SPVRCIDICVS, obscœnus in verbis. Placit. Prologo Captiuorum: *Non pertractate facta est, neque item vt cætera, non spurcidici insunt versus immemorabiles.*

SPVRCVM VINVM, quod sacrificiis adhiberi non licet (vt ait Antistius Labeo lib. 10. comm. iuris Pontificij.) cui aqua admista est, defrutúmve: aut quod igne tactum est, aut mustum antequam ferueſcat. Fest.

SPVRCVS, sæuus, sanguinarius. Afran. Diuortio: *Commemorabo, ostendam illius facta spurca improbi.* Lucil. Satyrarum lib. 4.

Æserninus fuit Flaccorum munere quidam
Samnis spurcus homo, vita illa dignus, locóque. Non.

S Q

SQVALES, squallor. Pacuu. Teucro: *Quæ desiderio alumnum pœnitudine, squale scapréque inculta vastitudine periret.* Idem.

SQVALLITAS, & squallitudo, pro squallore. Accius Telepho: *Nam etsi aperta squallitate est luctúque horrificabili.* Lucilius: *Squallitate summâ, scabie summâ, in re summâ obrutus.* Accius Eurysace: *Prob dij immortales speciem humanam, inusitatam, egregiam, indignam clade & squallitudine.* Varro Manio: *Ager delinqueretur ac periret scabie atque illuuie, & vastitudine.* Idem.

SQVALVS, squalidus. Ennius Telamone: *Strata terræ lauere lacrymis vestem squalam & sordidam.* Varro lib. 3. de R. R. cap. 3. *In tertiâ parte, quis habebat piscinam, nisi dulcem, & in ea duntaxat squalos ac mugiles pisces?*

SQVARROSVS, squallidus. Lucil. Satyris:

Varronum ac rupiem squarrosa incondita rostra. Fest.

T

STABILIMEN, firmamentum.

Cic. de natura Deorum:
Quod mihi portento cælitum pater
Portentum misit. regni stabilimen
mei.

STABLILE, stabulum. Varro lib. 3. de R.R. cap. 5. *Praeterea oua emit, ac supponit gallinis, ex quibus ex iis exclusos pullos refert in stablilem eam in qua pauones habet.* Dixit autem Varro *stablilem* pro stablile, factâ generis mutatione, vt *bubilem* in Persâ Plautus dixit, pro bubile.

STACTA, vnguenti genus pretiosum, quod ex recenti myrrhâ cum exiguo aquæ temperari solet, vt tradunt Diosc. & Athen. lib. 14. Dipnosoph. Afran. Fratriis: *Non potest quin illa stacta longéque & multis olat.* Lucr. lib. 2.
Sicut amaricini blandum stactaque saporem
Et nardi florem.
Plaut. Mostellariâ: *Quid opus est vnguentis? cum stactâ accubo.*

STADIVS, pro stadium. Macr. lib. 1. comment. cap. 15. *Hic horizon quem sibi vniuscuiusque circumscribit aspectus, vltra trecentos & sexaginta stadios longitudinem intra se continere non poterit.*

STAGNEVM, pro stanneum. Vide G, pro N.

STALAGMIVM, genus inaurium, σταλαγμιῦ, id est, guttæ figuram habens. Cæcilius Carine: *Tum ex aure eius stalagmium domi habeo.* Fest. Plaut. Menæchmis: *Inaures da mihi faciundas pondo duûm nummûm stalagmia.*

STATA SACRIFICIA, quæ certis fiebant temporibus. Cato in eâ quam scribit de L. Veturio, de sacrilegio commisso, cùm ei equum ademit: *Quod tu, quod in te fuit, sacra stata sollemnia capite sancta deseruisti.*

STATOR, vide *Fraxare.*

STATVLIBER, qui testamenti certâ conditione proposita iubetur esse liber: & si per hæredem est, quo minus statuliber præstari possit quod præstare debet, nihilominus liber esse videtur. Glossarium: *Statuliber*, ἐλεύθερος χρόνῳ κ[?] διαθήκην ὁρισθείς.

STATVMINATIO, vel STATVMEN, fit lapidibus ex cæmentis libralibus & manualibus, sine calce & harena, cui ruderatio superinducitur cum calce, aut harena, aut rudere nouo, aut rediuiuo, hoc est, ex veteri ædificio sumpto, non nuper effosso. Vitru[illegible]: *Tunc insuper statuminetur, non minore saxo quàm quòd possit manum implere, statuminibus inductis ruderetur.* Est & *statumen*, ridica seu pedamentum vitis. Colum. lib. 4. c. 33. *Spatia huiusce sationis capita castanearum recipiunt M. M. DCCC. LXXX. cuius summæ ex [illegible] iugera singula prabebunt statuminum duodena millia.*

STATVS DIES vocatur qui iudicij causa est constitutus cum peregrino. Plaut. Curculione: *Si status cum hoste condictus intercedit dies, tamen est eundem, quo imperant ingratiis.*

STATVTVS, procerus, magnæ staturæ. Plaut. Rudente: *Recaluum ac silonem senem, statutum ventriosum, tortis superciliis.*

STEGA, nauis tabulatum in quo nautæ ambulant. Plaut. Chrysal.: *Fortè vt assedi in stegâ.* Fulgent. Plaut. Sticho: *Sine aduocatis ibidem in cercuro in stegâ, in gratiam atque*

que

que amicitiam conuortimus.

STELLA IVNIOR. Vocabulum mensoribus peculiare qui decussim conduplicatum didućtúmque appellauere stellam: iuniorem verò quasi ab ipsis mensoribus conditam, adeóque post cæteras stellas natam. Caius & Theodos. *Stellam iuniorem super picatos palos consecrauimus.* Iidem: *Et signatim vt inueniantur pali ipsi stellam consecrauimus, & ipsa stella iunior nomine vocatur.*

STELLANS dicitur cælum, vbi sydera ac stellæ lucent. Lucretius lib. 4.

Quod simulac primum sub dio splendor aquai
Ponitur, extemplò, cælo stellante serenâ,
Sidera respondent in aquâ radiantia mundi. Virg. lib. 7. Æn.
Aurea nunc solio stellantes regia cæli
Accipit.

Stellãs pro gemmato, lucido, splendido. Amm. Marcellinus lib. 19. *Vniuersis quæ poterant videri armis stellantibus coruscabant.* Plin. lib. 31. cap. 2. *Frontem bullis stellantem.* Symm. lib. 3. epist. 11. *Verborum stellatur auro.* Ouid. lib. 1. Metam. *Stellantes gemmas.* Martialis lib. 2. epigr. 29. *Stellantem frontem.* Virg. Æneid. lib. 4. *Stellantem iaspide fulua Ensem*, dixit. *Stellatum* præterea Cepheum vocat Cicero Tuscul. quæst 5. pro, *inter sidera relatum.*

STERILVS, pro sterilis. Lucr. lib. 2.

Et fonitum sterila & succum ieiuna feruntur,
Nec iaciunt vllum proprio de corpore odorem.

STIBADIVM, in viridariis hortísque exstructa domuncula. Sid. lib. 1. epist. 11. *Tantúmque remoratus, quantum stibadij circulum celerantia ministeria percurrunt.* Et lib. 2. epist. 2. *In hac diætâ stibadium & nitens abacus.*

STIPATORES, latrones, corporis custodes. Fest. Seruio dicuntur, qui nauibus onera important & exportant. Horat. lib. 1. Sermon. Satyra 3.

——— neque te quisquam stipator ineptum
Præter Crispinum sectabitur.

STIRPS in gen. mascul. Liuius: *Tradunt familias quorundam Romanorum Troiano stirpe procreatas.* Ennius lib. 6. annal.

Nauus repertus homo Graio patre, Graius homo rex,
Amoni Pyrrhus, vti memorant, à stirpe supremo.

Pacuu. Atalantâ: *Dubito quam insistam viam, aut quod primordium capessam ad stirpem exquirendum.* Idem: *Reuoca fratrem eodem stirpe prognatum.* Fest. Seru. Non. Virg. lib. 12. Æneid.

Quum semel in siluis imo de stirpe recisum
Matre caret.

STLATA, genus nauigij latum magis quàm altum, à latitudine sic appellatum: vt *stlocum* pro loco, *stlitem* pro lite dixerunt. Glossarium, *Stlata*, στρατικοῦ σκάφους εἶδος. Varro lib. 6. Analogiæ: *Ratis dicta nauis longa, propter remos, quòd hi cùm per aquam sublati dextra & sinistra, duas partes facere videntur, rarescunt: & hoc ratis. stlatum, illud, vbi plures mali aut asseres ac restes, ab stlato.*

STLATARIVS, stlatâ aduectus.

Iuuenalis Satyrâ 3.

Spondet enim Tyrio stlataria purpura filo. Ennius:

Et melior nauis quàm quæ stlataria portat.

Vetus in Iuuenalem commentator.

STLEMBVS, grauis, tardus, piger. Lucil. Satyris: *Equus pedibus stlembus.* Fest.

STLITEM, pro lite dixerunt, vt stlocum, pro loco. Decretum Asculanorum Romæ in domo Cæsiâ: *C. Sallio Aristænato V. C. Septemuiro Epulonum sodali augustali iuridico per Picenum & Apuliam, curatori viarum Aureliæ Corneliæ, triumphalis, prætori & tutellario, quæstori designato, & eodem anno ad ædilitatem promoto, Xuiro stlitibus iudicandis, oratori maximo*, &c. In elogio L. Cæsonij Lucilli, Veronæ: *Electus in familiam patriciam, Xuir stlitibus iudicandis.*

STOLO, stolidus. Auson. epist. 21. *Sed iam potes docere ô stolo.* Dictus est *stolo*, à stolone, id est, inutili ex arborum radicibus fruticatione. Gloss. *Stulo* παραφυάς: vnde & cognominati *stolones*, gens Licinia. Varro lib. 1. de R.R. cap. 2. *Qui propter diligentiam culturæ stolonum confirmauit cognomen, quòd nullus reperiri potuerit in illius fundo stolo, quòd effodiebat circum arbores radices, quæ nascerentur in solo, quos stolones appellabant.* Plin. lib. 17. cap. 1. *Stolonum Liciniæ gentis, ita enim appellatur in ipsis arboribus fruticatio inutilis.*

STRABO, & STRABVS, qui oculis est distortis. Varro Plextabulo, περὶ ὑπαρχιῶν: *Multi qui limina intrarunt integris oculis, strabones sunt facti, habet enim quoddam ἑλκυστικὸν prouincialis formosula vxor.* Lucil. lib. 27. *Nulli me inuidere, neque strabonem fieri sæpiùs deliciis me istorum.* Non.

STRAVTVM, θήκη δερματίνη βελῶν Glossis.

STREBVLA, (Hesychio κύτταρα) Vmbris erant è coxendicibus partes carnium sacrificatarum. Fest. Dicta à curuore: στρεβλὸς enim, curuus, seu oratio praua dicitur. Arnobius: *Nónne placet carnem strebulam nominare, quæ taurorum è coxendicibus demitur?*

STRENA, munus quod die datur relligioso, boni ominis causâ. Pomponius Pistoribus: *Asse de si qua ventura est alia strena strene* Non. Tranquillus in Cæsare Caligulâ cap. 42. *Edixit & strenas ineunte anno se recepturum.*

STREPITI, pro strepitus. Ennius Hectoris Lytris: *Quid in castris strepiti est?*

STRIÆ, in columnis vocabantur partes extantes & prominulæ: *Strigiles* verò cauæ & conditæ, ipsique canaliculi; vnde *concha striata*, & *striata frons*, pro rugosâ, caperatâ dixere. Vitruu. lib. 4. *Circa strigilum caua & angulos striarum.* Glossarium: *Striata*, ξυσρωτά. Apul. lib. 10. *Nec adolescens ægre patientis moratus imperium senili tristitie striatam gerens frontem, cubiculum petit vxoris patris.* Idem lib. 11. *Quam contorto nodulo supersedebat aspis, squameæ ceruicis striato tumore sublimis.* Et in Apologiâ: *Quin ergo discitis me eadem operâ precio impenso per plurimos piscatores quæsiisse de litore, conchulam striatam, testam hebetem, calculum teretem.* Sidon. lib. 4. epist.

epist. 8. *Quod posset aptari conchæ capaci, quæ per ansarum latus utrumque in extremum gyri a rota fundi senis cauatur striaturis.*

STRIBLITA, & scriblita, placentæ genus, quod in circuitu ad restis modum torquebatur, dicta a στρέβλειν, i. torquere. Sine melle coqui ac feruentissima edi solebat. Martialis:

Circumlata diu mensis striblita secundis
Vrebat nimio sæua calore manus.

Plaut. Prologo Pœnuli: *Dum ludi fiunt, in popinam pedissequi irruptionem facite, nunc dum occasio est, nunc dum scriblitæ æstuant, occurrite.* Glossæ: *Scriblita*, πλακοῦς. Cato de R.R. cap. 78. *Striblitam sic facito: in balteo tractes caseo, ad eundem modum facito, uti placentam.*

STRICTIM, breuiter. Cic. lib. 1. de oratore: *Quasi per transennam prætereuntes strictim aspeximus.* Salustius: *Strictim ut quæque memoriâ digna videbantur perscriberem.* Plaut. Captiueis: *Sed virum strictim me attonsurum esse, an per pectinem nescio.*

STRICTVRÆ, scintillæ de ferro ignito micantes. Glossarium: *Strictura*, λελεπτασμένον. ἢ τὸ ἀπὸ τοῦ σιδήρου πίπτον, ὥσπερ σπινθῆρες. Lucil. Sat. lib. 3.

Crebra vt scintilla in stricturis, quod genus olim
Feruenti ferro. Non.

Virg. Æneid. lib. 8.

——— *stridúntque cauernis*
Strictura chalibum, & fornacibus ignis anhelat.

STRYGÆ, vel STRYGES, sunt ordines rerum inter se continuatæ. Colum. lib. 2 cap. 19. *Vtrumque siccatum coarctabimus in strygam, atque in manipulos vinciemus.* Sunt & *strygæ* maleficæ mulieres, quas Græci σύρναι, appellant, Glossæ λαιστρυγόνας, & aliæ Ancas. easque his verbis auerti solebant Græci:

Σύρνια πομπεύοιν νυκτικόμα στρίγγα δ' ὀλοὸν,
Ὄρνιν ἐπώνυμον, ὠκυπόρους ἐπὶ νῆας ἐλαύνειν. Fest.

Serenus Samonic. cap. 58.

Præterea si forte premit strix atra puellos,
Virosa immulgens exertis ubera labris.

Rustici etiam *strigam* vocant in arando sulcum qui vno ductu prorsus peragitur in longitudinem. *Strigare* autem equi dicuntur quoties interquiescunt: dictum à *strygâ*, quod erat μεταίχμιον, & spatium turmarum, in quo equi stringebantur, à quo nomen habet, vt docet Charisius. Hinc factum vt quoties interquiescant equi & iumenta, dicantur *strigare*: sicut in vulgari sermone Thusco & Germanico *stallare* equos dicunt perorigæ, cùm ad vrinam emittendam quiescant: quia cùm recenter veniunt in stabulum, quod nunc *stallam* vocant, tunc ferè vrinam solent emittere. Porrò & *striga* in veteri Glossario exponitur, ἡ κιμωλία, hoc est, creta: ab eo quòd stringuntur eâ vestimenta apud fullonem.

STRIGÆ, sulci in longitudinem ducti. Front. de lim. agr. *Quidquid secundùm hanc conditionem in longitudinem est delimitatum per strigas appellatur.* Hyg. de agr. *Quod in longitudinem fuerit striga appellatur.* Aggen. comment. de finib. *Strigatus ager*

ager est, qui à Septentrione in longitudinem in meridianum decurrit.

STRIGMENTA, Glossis γλοιοί. Sordes appellatæ corporibus athletarum derasæ, quæ quod medicatam habère vim putarentur, diligenter colligi, magnóque venum ire solebant. Valer. de formæ simil. lib. 9. cap. 15. *Gymnicorum seruo strigmenta colligenti.* Plinius: *Quin & sordes hominis in magnis fecere remediis quæstuosorum gymnasia Græcorum: quippe ea strigmenta molliunt, calefaciunt, complent, sudore & oleo medicinam facientibus, efficaciora ad eadem strigmenta à balneis, & ideo miscentur suppuratoriis medicamentis.*

STRIGOSVS, macilentus, de iumentis propriè dicitur. Colum. lib. 7. cap. 6. *Placide ac lente pabuletur, vt largi sit vberis, & non strigosissimi corporis.* Masurius Sabinus: *P. Scipio Nasica, & M. Pompilius, cùm equitum censum agerent, equum nimis strigosum & malè habitum, sed equitem eius huberrimum ac habitissimum viderunt, & cur, inquiunt, ita est vt tu sis quàm equus curatior? Quoniam,* inquit, *ego me curo; equum Statius meus seruus.* Gell. lib. 4. cap. vlt.

STRINGOR AQVAI, pro frigore, quo aqua constringitur. Lucr. lib. 3.

—— *vti dentes quoque sensu participentur*
Morbus vt indicat, & gelidai stringor aquai.

STRITARE dicitur, qui ægrè sistit: idque à *stringendo*. A *strictando* autem *strictillare*, & per eandem diminutionem iteratam *strictabillare*, vel *strictibillare*: vnde *strictabillæ* dicuntur, qui ægrè ambulantes pede summo, vel talo terram stringunt, & extremo tantùm vestigio radunt solum. Plaut. Friuolaria: *Scantia, strupeda, strictabillæ sordidæ.* Fest.

STRITAVVS, antiquis pro tritauus, vt *stlocus*, pro locus: & *stlatus*, pro latus. Idem.

STROPPVS, στρόφιον, Atteius Philologus dici putat insigne, seu virgulam ex felici arbore, quam in apice sacerdotes habent. Alij coronam vocarunt, aut quod pro coronâ capiti imponitur: vnde *stroppearia* festum dicebatur apud Faliscos, quò coronati ambulabant: & Tusculani, quòd in puluinari imponebant Castoris, *strupum* appellabant. Liuio est quò alligatur scalmo remus; in odysseâ: *Tumque remos iussit deligari stroppis.*

STRVERE, antiquis augere, adijcere, vnde *industrium*. Cato: *Iure, lege, libertate, Republica communiter vti oportet: gloria atque honore quomodo sibi quisque struxit.* Alij interpretrantur, retrorsus ire, vt in XII. Tabulis: SI CALVITVR. PEDEM. VE. STRVXIT. MANVM. ENDO. IACITO. Fest.

STRVES, genus libi, digitorum coniunctorum non absimile, qui superiecta panicula in transuersum continentur. Ouid. lib. 1. Fastorum:

Hæc adolet flammus cum strue farra suis.

Cato de R. R. *Priusquam porcum fœminam immolabis Iano struem commoueto.* Sic: *Iane pater te hoc strue commouenda bonas preces precor.* Hinc

STRVFERTARIOS, eos appellabant, qui mercede conducti ad arbores

bores fulguritas sacrificio *strue* & *ferto* solemnibus hisce verbis faciebant: IVPITER. TED. HOCE. FERCTO. OBMOVENDO. BONAS. PRECES. PRECOR. VTI. SIES. VOLENS. PROPICIVS. MIHI. LIBERISQVE. MEIS. DOMO. FAMILIAEQVE. MEAE. MACTE. HOCE. FERCTO. ESTO. Vide Catonem cap. 134.

STRVICES, exstructiones omniũ rerum. Liuius Castaliâ: *Per struices saxeas lapsu accidit.* Fest. Plaut. Menæchmis: *Cerealeis cœnas dat, ita mensas exstruit tantas struices concinnat patinarias.*

STRVNDVS, vel STRVNDIVS, excrementum, fimus. Glossarium: *Strundus, σπίλιθος.*

STHRVTEVM, in mimis vocabant obscœnã viri partem, à salacitate passeris, qui Grecè στρῦθος. Fest.

STVLTILOQVENTIA. Plaut. Trinummo: *Pauci sint faxim qui sciant quod nesciunt, occlusioremque habeant stultiloquentiam.*

STVLTILOQVIVM. Plaut. Milite: *Nam tibi iam vt pereas paratum est dupliciter, nisi supprimis tuum stultiloquium.* Glossæ: *Stultiloquium, μωρολογία.*

STVLTILOQVVS. Plaut. Persâ: *Tace stultiloque, nescis quid instet boni.*

STVLTITIES, stultitia. Cæcilius apud Ciceronem in Catone maiore: *Quam vt adipiscantur omnes optant, eandem item adepti accusant, tanta est inconstantia, stultities & peruersitas.*

STVLTIVIDVS. Plaut. Milite: *Vin' faciam vt stultiuidum te fatearis.*

STVPRVM, pro turpitudine, antiqui posuere. Næuius: *Seseque perire malunt ibidem, quàm cum stupro redire ad suos populares.* Idem: *Sin illos deseris fortissimos virorum, magnum inde populo stuprum fieri pergetis.* In Appij sententiis: *Nequid fraudis stuprive ferocia pariat.* Hinc aduerbium

STVPRE', turpiter. In Nelei carmine: *Fœdè stupreque castigat cottidie.* Fest.

S V

SVAPTE, sua vi & sua sponte. Lucr. lib. 6. *Sed natura loci hoc opus efficit ipsa suapte.*

SVASVS COLOR, qui fit ex stillicidio in veste albâ fumoso: aut quiuis alius qui inficiendo fit colos: quòd quasi ex albo in alium transire persuadeatur. Plaut. Truculento: *Quia tibi suaso infecisti propudiosa pallulam.*

SVATIM, suum more. Nigid. comment. Gram. *Sunt etiam assimulanter dicta hæc, canatim, suatim, boatim, quæ ab animalibus sumuntur.*

SVAVITVDO, suauitas. Turpil. Leucadiâ: *Intercapedine interficior, desiderio differor, tua mihi cupiditas, suauitudo, & mei animi exspectatio.* Plaut. Bacchidibus: *Cor meum, spes mea, mel meum, suauitudo, cibus, gaudium.* Idem Sticho: *Age mulsa, mea suauitudo, salta, saltabo ego simul.*

SVBVOS PLACO, pro supplico. In form. deuotionis: IANE. IOVIS PATER. MARSPITER. QVIRINE. BELLONA. LARES. DIVEI. NOVEMSIDES. DIVEI. INDIGETES. DIVEI. QVORVM. EST. POTESTAS. POPOLI ROMANI QVIRITIOM. HE-

EIQVE. DIVEI. MANES. SVB. VOS. PLACO. VENEROR. QVE. VENIAM. PETO. OBSECRO. QVE. VTEI. POPOLO. ROMANO. QVIRITIOM. VIM. VICTORIAM. QVE. PROSPERETIS.

SVBARE, scropharum est, seu porcorum libidine ardentium. Plin. lib. 10. cap. 63. *Verris subantis audita voce, nisi admittatur, cibum non capit.* Ad homines transfertur. Lucr. lib. 4.

Si non ipsa quod illorum subat ardet abundans

Natura, & Venerem salientum læta retractat.

Horat. lib. 1. carminum:

——— *vi.imque subando*

Tanta cubilia tectaque rumpit.

Glossæ: *subat*, ὀργᾷ. De piscibus fœminis etiam Apul. Analogiâ: *Quoties & quid anni cuiusque eorum generis fœminæ subent, mares furiant.*

SVBBLANDIBITVR, subblanditur. Plaut. Bacchid. *Itaque mihi inani atque inopi sublandibitur.*

SVBCAVVS, valde cauus. Lucr. lib. 6.

Præterea ventus cùm per loca subcaua terræ

Collectus parti ex vnâ procumbit.

Et eodem lib.

——— *primùm totius subcaua montis*

Est natura.

SVBCVBONEVS, succuba. Titin. Psaltriâ: *Contemplarier ancillas, quam arbitror illorum subcuboneum esse.* Non.

SVBDITVS, dicitur mortui loco datus iudex, his qui eum aliqua in lite iudicem habuerunt. Fest.

SVBERINVM, & SVBEREVM, quod est ex subere, seu arbore, ex qua cortex natatoribus detrahuntur. Serenus Samonicus cap. 54.

Subereus cortex calidis potatur in vndis

Ante minutatim studio vincente terendus.

Sid. lib. 2. epist. 3. *Vt statariâ retia suberinis corticibus extendat.*

SVBICES, pro subiectis. Ennius Achille: *Per ego Deûm sublimes subices humidas, vnde oritur himber sonitu sæuo & strepitu.* Fest. Non. Gell. lib. 14. cap. 17.

SVBICITARE, subigere. Plaut. Casinâ: *Vbi tu es, qui colere mores Massilienses postulas? nunc tu si velis me subicitare, proba est occasio*

SVBICVLVM FLAGRI, pro eo qui semper flagris subiectus est. Plaut. Persâ: *Scortorum liberator, subiculum flagri, compedium tritor, pistrinorum ciuitas.*

SVBLABRARE, intra labra mittere, deuorare. Nævius Decuma: *Iam ego illi subiens sublabrabo esui illud sinciput.* Non.

SVBLECTO, sublimo ... Plaut. Milite: *Quid ego ... sublecto os? scite.*

SVBLECTVS infirmus, tenuis, quasi sublæsus. Plaut. Neruolaria: *Vinum sublectissimum est, quod in ... mos facit vel corpore, vel animo.* Fest. Idem Persâ: *Ad paupertatem si immigrat infamia, Grauior paupertas fit fides sublestior.* Et Bacchid. *Reperiuntur falsi falsimoniis, lingua factiosi, inertes opera, sublesta fide.*

SVBLICÆ, vel SVBLICES, tigna vocantur in altitudinem extensa, quibus incumbit pons. Glossarium: *Sublicos*, καταπῆγες, οἱ ἐν ποταμῷ τὴν γέφυραν ὑποβαστάζοντες.

Cæsar

Cæsar bell. Gall. *Non sublicæ modo directæ ad perpendiculum, sed pronæ ac fastigiatæ.* Hinc *sublicius pons*, qui Romæ ad eam Tiberis erat partem quâ Ianiculum ab vrbe dirimitur: quòd is sine ferreo claue ita fuerit dispositâ contignatione factus, vt sublices seu trabes eximi, rursúmque sine fulturis reponi possent. De quo Plin. lib. 36. cap. 15. Liu. lib. 2. & lib. 23. Varr. lib. 4. & 6. Analog. Fest. Cæsar lib. 14. De bel. Gal. Vitruu. lib. 3. cap. 3. Salust. lib. 4. histor. Næuius bello. Punico: *Liquidum sublicio tranat ponte amnem.*

SVBLIMARE, in sublime tollere. Gloss. *Sublimo*, ὑψῶ. Ennius Medeâ:

Sol qui candentem in cælo sublimat facem.

Cato Originum lib. 2. *In maximum decus, atque in excelsissimam altitudinem sublimauit.* Enn. Thyeste:

Aspice hoc sublime candens quem vocant omnes Iouem.

Macr. Saturn. lib. cap. vlt. *Apud Poetam nostrum* (Virgilium) *tantam scientiam iuris auguralis inuenio, vt si aliarum disciplinarum doctrina destitueretur, hæc illum vel sola professio sublimaret.* Apul. Florid. lib. 1. *Aquila enimuerò cùm se nubibus tenus altissimè sublimauit.*

SVBLIMISSIMVS, altissimus. Sid. lib. 6. epist. 56. *Quæ si casu aliquo, aut negligentia portitoris elapsæ sunt, en tibi aliam sublimissimi viri paginam.*

SVBLIMVS, pro sublimis. Accius Phœnissis: *Aut sæpè ex humili sede sublima aduolant.* Non. Salustius: *Thracias erat tunc & sublima nebula cælum obscurabat.* Lucr. lib. 1.

At nunc per maria ac terras sublimaque cæli

Multa modis multis variâ ratione moueri Cernimus.

SVBLINIO OS, decipio, illudo. Plaut. Aulularià: *Fidei censebam maximam multo fidem esse, ea sublenit os mihi penissimè.* Idem Captiuis: *Ad illum modum sublitum os esse hodie mihi.* Et Mercatore: *Vin' patri me os sublinire polcrè tuo?* Ibidem: *Hic emit eam, polcrè os subleuit patri.* Et: *Promittebas te os sublinire meo patri.* Idem Milite: *Subleuit os illi lenæ & matri mulieris.* Ibidem: *Ita sublinitum est os custodi mulieris.* Ibidem: *Vt sublinitur os custodi cauto, conseruo meo.* Pseudolo: *Tuam amicam qui arcessebat ei os subleui modo.* Symm. lib. 1. epist. 4. *Næ ego sum stultus ac nihili, si os sublitum mihi esse non sentio.*

SVBLONES, Glossarium: *Sublones*, ὄργανα, θήλεια ἐργαλεῖα: i. fœminea instrumenta.

SVBLVCARE ARBORES, ramos officientes lumini amputare, & velut subtus lucem mittere. *Conlucare* autem succisis arboribus locum implere luce. Fest. Paulus sentent. lib. 5. *Arbor quæ in alienas ædes, vel in vicini agrum imminet, nisi à domino sublucari non potest, isque conueniendus est vt eam sublucet.* Vtrunque hoc in profano luco olim licebat: in sacro non nisi facto piaculo, vt tradit Cato de R. R.

SVBLVVIES, illuuies, sordes. Apul. 9. *Partim stagnanti palude fluidam, & alibi subluuie cænosa lubricam.* *Subluuies* etiam morbi genus, in discrimine vngulæ ouium nascens. Colum. lib. 8. *Claui quoque dupliciter infestãt ouem, siue cùm subluuies*

lunies atque intertrigo in ipso discrimine vngulæ nascitur.

SVBNIXIS ALIS, pro sublatis lacertis. Plaut. Persâ: *Subnixis alis me inferam, atque amicibor gloriosè.*

SVBOLES, ab olescendo. i. crescendo. Lucr. lib. 4. *Siue virum suboles, siue est muliebris* (*origo.* Ab eodem & *Exoletus* dicitur, qui olescere desiit. Plaut. Medico: *Domi reliqui exoletam virginē.* Prisc. lib. 10.

SVBRVMARI dicuntur hædi, cùm ad rumam, seu mammam admouentur. Varro lib. 2. de R.R. cap. 1. *Si parum habet lactis mater, vt subiiciatur sub alterius mammam, qui appellantur subrumi*, idest, sub mamma: antiquo enim vocabulo mamma rumis, vt opinor.

SVBRVNCIVI LIMITES, à runcone, seu runcinâ; quemadmodum in libris pontificalibus inter cætera indigetamenta inuenitur *subruncinator*, vt notat Seruius ad primum Georg. Hygenus de lim. const. *Reliqui medij limites linearij appellantur, genitalia subrunciui.* Idem: *Subrunciui minus erroris habent.* Idem: *Statuerunt decumanos & cardines maximos, patentiores cæteris. Quintarios autem & subrunciuos minus patentes.*

SVBSARCINATVS, sarcinâ occultâ amictus. Plaut. Curculione: *Tum isti Græci palliati, capite operto qui ambulant, qui incedunt subsarcinati cum libris, cum sportulis.* Terent. Andriâ: *Verùm cantharam vidi subsarcinatam.*

SVBSCVDES appellantur cuneatæ taleolæ, quibus inter se tabulæ configuntur. Pacuu. Niptris: *Nec vlla subscus cohibet compagem aluei.* Plaut. Astrabâ: *Terebratus sit multum, & subscudes addite.* Fest. Vitruu. lib. 10. cap. 10. *Habens in capite subscudem ferreā, qua mola continetur.*

SVBSECIVVM, quod in diuisione agri minus est quam vt centuriam expleat. Sicul. de re agr. *Cùm ex aliis territoriis ager sumptus est, & subseciua & vacua centuria quæ in assignationem non ceciderant reddita sunt.* Front. de fin. *Subseciuum est quod à subsecante lineâ nomen accepit.* Aggenus Vrbic. de agrim. *De subsecivis controuersia est quoties aliqua pars centuriæ tota non est assignata.* Idem: *Bene igitur, & rectè subseciuum vocari debet quidquid intra quatuor limites fuerit assignatum.* Idem: *Sed & subseciua aliquando pascua, sicut in his qui vectigalibus seruiunt.* Varro: *Ab hoc principio mensores nonnunquam dicunt, in subseciuum esse vncium agri, aut sextantem.*

SVBSECIVA tempora appellamus, quasi subsecta subductaque à negotiis, πάρεργα. Cic. de leg. lib. 1. *Subseciua quadam tempora incurrunt quæ ego perire non patior.* Apul. lib. 3. *Sed vna tantùm subseciua sollicitudo nobis relicta est.*

SVBSILLÆ, quæ & *Ipsullices* vocantur, lamellæ sunt specie virorum & mulierum expressæ, necessariæ sacris, cùm ad rem diuinam conferre dicantur. Fest.

SVBSTILLVM, tempus ante pluuiam, iam pænè vuidum, & post pluuiam nondum persiccum, quòd iam stillet, & nondū desierit. Catoni c. 156. *Substillum* dicitur morbus cùm vrina per interualla, & guttatim destillat: stranguriam Græci vocant. Glossarium: *Substillas*, στραγγουριᾶ.

Substil

Subſtillum, *ſυσσρία*.

Svbtemen, quod ſubit ſtamini, Gloſſis *κρόκη, ῥοδάνη*. Plaut. Perſâ: *Sed quid ais Paſicompſa, poſſis tu ſi vſus venerit ſubtemen tenue nere?* Terent. Heautont. *Anus ſubtemen nebat*. Virg. lib. 3. Æneid.

Et picturatas auri ſubtegmine veſtes.

Svbvcvlam. Ælius Stilo & Cloatius demonſtrant vocari libũ quod Diis datur, ex oleo, halicâ & melle. Feſt. Eſt & genus veſtis. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Poſtquam binas tunicas habere cœperunt, inſtituerunt vocare ſubuculam, & induſium*. Non.

Svbverbvstvs, ſub verberibus vſtus. Plaut. Friuolariâ: *Vlceroſam, compeditam ſubuerbuſtam, ſordidam*. Septim. Florens lib. de Pallio: *Libertinos in equeſtribus, ſubuerbuſtos in liberalibus; deditios in ingenuis, rupices in vrbanis, ſcurras in forenſibus, paganos in militaribus*.

Svbvlo, Thuſſis tibicen. Gloſſarium: *Subulo, αὐλητής*. Ennius:

Subulo marinas propter adſiſtens plagas.

Lucilius pædicones, ſeu impudicos puerorum amatorculos *ſubulones* vocat, apud Auſonium. *LucilI vatis ſubulo pullipremo*. Plin. lib. 28. cap. 17. *Subulonem* vocat ceruum cui cornua non ſunt ramoſa, ſed ſubulæ inſtar ſimplicia.

Svbvs, pro ſuibus, dixerunt: vt bubus. Varro lib. 1. de R. R. cap. 38. *Quod non ſolùm ad agrum vtile, ſed etiam ad cibum, ita ſubus & bubus, vt fiant pingues*. Lucr. lib. 6.

Denique amaricinam fugitat ſus, & timet omne
Unguentum, nam ſetigeris ſubus acre venenum 'ſt:
At contrà nobis cænum teterrima cùm ſit
Spurcities, eadem ſubus hac iucunda videntur,
Inſatiabiliter toti vt voluantur ibidem.

Svccentvriare, centuriam implere. Plaut. Saturione: *Succenturia centum require qui te delectent domi*. Cæcil. Triumpho: *Nunc mea malitia aſtutiâ opus eſt ſuccenturiatâ*. Feſt. Gell. lib. 15. cap. 8. *Præfecti popinæ atque luxuriæ negant cenam lautam eſſe, niſi cùm libentiſsimè edis, tum auferatur, & alia eſca melior atque amplior ſuccenturietur*.

Svccerda, ſtercus ſuillum. Titinius: *Quid habes niſi vnam arcam ſine claui, eò condis ſuccerdas*. Vocatur & *Opicerda*. Idem: *Hominem quem ſol in opicerdis conſpicit*. Lucil. Sat. lib. 30.

Hic in ſtercore humi, ſabuliſque ſimo atque ſucerdis Non.

Vt autem ſuis, bouis, muris, ſtercus, *ſucerda, bucerda, mucerda*, ſic hominis olim *homerda* dicebatur.

Svccida lana, Græcis *οἴσυπος*, quæ talis eſt qualis ſucciditur, hoc eſt, pinguis & ſordida. Plinius: *Succida lana reduuias ſanat ex aqua frigida*. Serenus cap. 25.

Succida lana malos remoratur ſubdita curſus.

Eidem *Succoſa* dicitur cap. 59.

Aut tu ſuccoſæ cinerem perducito lanæ,
Aut viuam ex oleo veteri componito calcem.

Svccidanea hostia, quæ ſecundo loco cædebatur: nam ſi primis hoſtiis litatum non erat, alię poſt eaſdem ductæ hoſtiæ cædebantur, quæ quaſi prioribus cæſis

luendi piaculi gratiâ ſubdebantur, & ſuccidebantur. Feſt. Gell. lib. 4. cap. 6. Plaut. Epidico: *Méne piacularem oportet fieri ob ſtultitiam tuam, vt meum tergum ſtultitiæ tua ſubdas ſuccidaneum?*

Svccidia, à ſuibus concidendis. Varro lib. 2. de R. R. cap. 4. *Quis enim fundum colit noſtrum quin ſues habeat, qui non audierit patres noſtros dicere ignauum & ſumtuoſum eſſe, qui ſuccidiam in carnario ſuſpenderit potius ab lanario, quàm ab domeſtico fundo.* Idem ibidem: *Queîs ſuccidias Galli optimas & maximas facere conſueuerunt.* Ibidem: *De magnitudine Gallicarum ſuccidiarum Cato ſcribit his verbis: In Italiâ Inſubris terna atque quaterna millia à villa Succij Duumuiri, ſus vſque adeò pingnedine creſcere ſolet, vt ſe ipſa ſtans ſuſtinere non poſsit, neque progredi vſquam.*

Svccidia, ſucceſſio neceſſaria. Cic. de ſenectute:
Iam hortum ipſi agricolæ ſuccidiam alteram vocant.

Svccingvlvm, baltheum dixexere. Plaut. Menæchm. *Ab Hippolyta ſuccingulum Hercules æquè magno neutiquam abſtulit periculo.*

Svccollare, ſuppoſito collo fulcire. Suet. Claudio Cæſare cap. 10. *Abhinc lecticæ impoſitus, & quia ſerui diffugerant, viciſsim ſuccollantibus, in caſtra delatus eſt triſtis ac trepidus.* Varro lib. 3. de R. R. cap. 16. *Regem ſuum ſequuntur (apes) quocunque it, & feſſum ſubleuant, & ſi nequit volare, ſuccollant, quòd eum ſeruare volunt.*

Svccrotilla vox, tenuis & alta. Titin. Geminâ: *Fœmineâ fabulare ſuccrotilla vocula.* Afranius epiſtola: *Torquebatur ſuccrotilla voce ſeriò.* Feſt.

Svccvmbvs, inclinatus. Latinus de terminis: *Terminus ſi ſuccumbus poſitus fuerit limitem oſtendit.* Idem: *Si autem in plano ſuccumbus poſitus fuerit, vbi vallis non ſit in proximo, ante ſe claudet finem.*

Svccvvm, pro ſuccorum. Apul. lib. 10. *Alter coquus, qui ſapidiſsimis intrimentis ſuccuum pulmenta condita, vapore mollibat.*

Svccvssare, ſurſum frequenter excutere, vnde *equus ſuccuſſator*, & *ſuccuſſor*. Accius Philoctetа: *Agite ac vulnus ne ſuccuſſet greſsus, cautè ingredimini.* Lucil. Sat. lib. 4.
Succuſſatoris tetri, tardique caballi.
Idem eodem libro:
Campanus ſonipes, ſuccuſſor nullu' ſequetur
Maiori ſpatio, & diuerſu' videbitur ire. Non.
Gell. lib. 1. cap. 16. Macr. Saturn. lib. 1. cap. 5.

Svctv, pro ſucco. Varro γνῶθι σεαυτόν:
——— denique certè
Lac fultiſicum daret, & manſum:
Quo venarum ſanguine riuos
Compleret puer: vt crementa
Corpora fierent, vt maiora
Paruo ſuctu candida lactis.
Pro ſuctione, ſeu ipſo ſugendi actu, Plin. lib. 8. cap. 36. de vrſis: *Aliis diebus reſidunt, ac priorum pedum ſuctu viuunt.*

Svdicvlvm, flagellum: quòd vapulantes ſub eo ſudare faciat. Feſt.

Svdorvs, ſudans. Apul. Florid. *Iamque ſudore adfatim corpore diutulè obrigui.*

Svdvm, quaſi ſine vdo, ſiccum. Lucil.

Lucil. Satyris:

Nec ventorum flamina fando suda secundent. Non.

Tiberianus. *Aureos subducit ignes sudus ora lucifer.* Fulgentius Placiad. Plautus Milite: *Curate vt splendor meo sit clypeo clarior, Quàm Solis radij esse olim cùm sudum est, solent.* Virg. lib. 6.

Arma inter nubes cæli regione serenâ
Per sudum rutilare vident.

SVFFARCINO, stipo, farcio. Apul. lib. 9. *Multis exorat precibus, multisque suffarcinat muneribus.* Et lib. 10. *At ego quamquam iam bellulè suffarcinatus.*

SVFFERTIM, plenè, densè. Sueton. Nerone: *Si paulum subbibisset, aliquid se suffertim tinnitu-rum.*

SVFFES, dicebatur Pœnorum summus magistratus, vt Oscorum Meddix, seu Mediastuticus. Calidius oratione in Q. Cæcilium: *Nonne vobis, iudices, igne & fumo persequi & flammâ videtur? Senatus censuit referentibus suffetis.* Cato contra Thermum: *Suffetes euocauerunt statim omnes cohortes, omnes etiã qui stipendia meritauere.* Fest. Liuius lib. 8. belli Punici: *Ad colloquium suffetes eorum qui summus Pœnis est magistratus cum quæstore elicuit.*

SVFFIBVLVM, vestimentum album, prætextum, quadrangulum, oblongum, quòd fibulâ comprehensum in capite virgines sacrificantes habebant. Fest. In lege scriptâ in Sacrario Opis Consiuæ. HOC. PRAETER. VIRGINES. VESTALES. ET. SACERDOTEM. POBLICOM. INTROIRE. NEFAS. ESTOD. IS. QVOM. INTROEAT. SVBFIBVLVM. HABETO. Varro lib. 6. Analog.

SVFFISCVS, folliculus testium arietinorum, quo marsupij loco vtebantur. Fest.

SVFFLATVM, propriè dicitur tumidum & rectum, & quasi vento quodã elatius factum. Varro Agathone: *Neque auro, aut genere, aut multiplici scientiâ sufflatus, quæris Socratis vestigia.* Non.

SVFFVERAT, sub eodem tecto fuerat. Fest.

SVFFVNDATVM, subiectum; à fundamentis. Varro ταφῆ μενίππου: *Vt antiqui nostri in domibus lateritiis paulum modò lapidibus suffundatis, vt humorem effugerent, habitabant.* Non.

SVGGRVNDIARIA antiqui dicebant sepulcra infantium, qui nondum dies 40. implerant; quæ nec iam busta dici poterant, cùm ossa, quæ comburerentur non haberent; nec tumulus, cùm tanta cadaueris magnitudo non erat, vt locus tumesceret. Rutilius Geminus Astyanacte: *Melius suggrundiarium quæreres quàm sepulcrum.* Fulgent. Placiad. Glossis: *Suggrunda*, ὑπόστεγον. item φιλοκέραμον.

SVGILLARE, occludere. Varro Geminis: *Contrà lex Mænia est in pietate ne filij patribus luci claro sugillent oculos.* Non. Glossæ: *Sugillat*, πλήσσει.

SVIPTE, suiipsius. Plaut. Rudente: *In clientelam suipte imprudens patris naufragio eiecta deuenit.*

SVLTIS, si vultis. Cato pro L. Cæsetio: *Audite sultis milites, si quis vestrùm in bello hoc superfuerit, is qui non habuerit pecuniam egebit.*

 Plaut.

Plaut. Friuolariâ : *Sequimini me hac ſultis legiones omnes Lauernæ.* Ennius Annal.

Pandite ſulti' genas, & corde relinquite ſomnum. Feſt.

Plautus Rudente : *Curate hac ſultis magnâ diligentiâ.* Aſinariâ : *Hoc agite ſultis ſpectatores nunc iam.* Menæchmis : *Aſſeruatote hac ſultis nauales pedes.* Sticho : *Facite ſultis nitida vt ædeis meæ ſint.*

SVM, pro eum. Ennius lib. 1. annalium :

At te, non vt ſam, ſummam ſeruare decet rem.

Idem lib. 2.

Accedit, ſum quæ dederat in luminis auras.

Idem epigram. ad Sancum Semipatrem:

De decuma victor tibi Luciu' Mummiu' donum

Moribus antiquis hoc pro vſura dare ſeſe

Viſum animo ſo : perfecit ſa pace rogans te

Cogendo diſſoluendi vt felicia faxis.

SVMEN, mamma, à ſugendo. Gloſſ. ὖθαρ. Lucil. lib. 4.

Quòd ſi nulla poteſt mulier tam corpore duro

Eſſe, tamen tenerom moueat ſuccuſſa lacertom,

Et manus vberior lactanti in ſumine ſidat. Non.

Idem libro eodem :

Illum ſumina ducebant atque altilium lanx.

Macrob. lib. 3. Saturnal. cap. 16. Plaut. Carbonariâ : *Sumen, ſueres, ſpetile, callum, glandia.* Feſt. Idem Plaut. Captiucis : *Quanta pernis peſtis veniet? quanta labes larido? quanta ſumini abſumedo? quanta calamitas?* Martialis lib. 18. epigram.

Eſſe putes nondum ſumen, ſic vbere largo

Effluit, & vino lacte papilla tumet.

Hinc *Suminata*, ſus lactans. Lampridius Alex. Seuero : *Iuſſit ne quis ſuminatam occideret, ne quis lactantem.*

SVMMANALIA, liba farinacea, in modum rotulæ facta. *Sumenalia* hanc vocat Cœlius, putátque eadem eſſe quæ Græci ἴτρια dicunt.

SVMMANARE, auidiſſimè rapere : ab Plutone Summano, omnium auidiſſimo. Plaut. Curculione : *Quia veſtimenta, vbi obdormiuit, ebrius ſummano, ob eam rem me omnes ſummanum vocant.* Arnob. lib. 5. adu. gentes : *Emicuit ſummanus è terris curſu quadriiugo vectitatus.* Plin. lib. 2. cap. 52. *Romani duo tantùm ex iis ſeruare, Diurna attribuentes Ioui, nocturna ſummano.* Martian. Capella lib. 2. *Denique hac omnis acris a Lunâ diffuſio ſub Plutonis poteſtate conſiſtit, qui etiã ſummanus dicitur, quaſi ſummus manium.* Cic. lib. de diuinat. *Cùm ſummanus in faſtigio Iouis Opt. Max. qui tum erat fictilis, de cælo ictus eſſet.* Summanus Gloſſis προμηθεύς.

SVMMATEM DEAM, Iſidem vocat Apul. lib. 11. *Certus etiam ſummatem Deam præcipua maieſtate pollere.* Ibid. *Quibus nomen dedit proprium ſummatis Deæ auxiliaris prouidentia.* Et: *Quibus & cæteris beniuolis præceptis ſummatis Deæ recreatus animi.*

SVMMATES, potentes, qui principatum tenent. Sutrius Piſcatoriâ: *Summates viri ſimplones facti ſunt ganes.*

ganei. Fulgent. Plaut. Cistellariâ: *Vbi videas istas summo genere natas, summates matronas.* Idem Sticho: *Ergo oratores populi summates viri, summi accumbent, ego inf.maties infimus.*

SVMMATVS, vt principatus, primatus. Lucr. lib. 5.

Res itaque ad summam fœcem turbásque redibat

Imperium sibi cùm ac summatum quisque petebat.

SVMMVSSI, murmuratores; à *summusso*, id est, murmuro. Næuius: *Odi summussos, proinde apertè dice quid siet.* Accius Andromedâ: *Dice iam mater, non decet iam summassare.* Cœlius Agnorizomene: *Quod potes sile, cela, occulta, tege, tacè, mussa, mane.* Fest.

SVMPTI, pro sumptus. Varro Bimargo: *Cùm nouissimè mitteret quamum sumpti fecit.* Cæcilius Plocio: *Quid hoc futurum obsonio? & vbi tantum sumpti factum?* Lucil. Satyr. lib. 30.

Quid dare, quid sumpti facere ac præbere potisset.

Turpil. Paraterusâ: *Eho dic mihi, an oblita obsecro es eius crebras mansiones ad amicum, & sumpti largitatem?* Turpil. Philopatro: *Quia hos dies complusculos intercapedo sumpti faciundi fuit.* Plaut. Trinummo: *Quod ebibit, quod comedit, quod facit sumpti.* Idem Casinâ: *Præter operam restim sumpti fecerim.*

SVMPTVOSITAS, prodigalitas, profusio. Sid. lib. 9. epist. 6. *Et retractare quantum de bonusculis auitis paternisque sumptuositas domestica charybdis abligurisset.*

SVMSE, pro sumpsisse. Næuius Ityphallo:

Vnquam si quidquam filium resciuero

Argentum amoris causâ sumse mutuum,

Extemplo eò te ducam vbi non despuas.

Agell. lib. 2. cap. 19. Lucr. lib. 1.

Omnia enim debet mortali corpore quæ sunt,

Infinita ætas consumse anteacta diésque.

Sic *cresse*, & *cesse* dixit Lucretius. Et Catullus: *Aut facere ingenua, aut non promisse pudica*, id est, promisisse. Varro Mysteriis: *Tum portitorem æra indixe.* Idem de remed. lib. 2. *Quem sibi Thyestem subduxe queritur.* Terent. Adelphis: *Non tu eam modo rus produxe aiebas?*

SVNARE, deprimere. Lucil. Sat. lib. 7.

Sunauit taxim ad nares delphinus vt olim. Non.

SVPARE, nauem prymnesio illigare. Accius: *Abtorque proram, ac supa tortas copulas.* Hinc *obsupare*, & *dissupare*. Plautus Cistellariâ: *Aue-cta est peregrè hîc habitatum.* MEL. *obsupat aquulam.*

SVPELLECTILIS, & SVPELLECTILE in recto casu dicebatur, vnde manet *Supellectilia.* Cato aduersùs Tiberium Sempronium Longum: *Si posset auctio fieri de artibus tuis, quasi supellectilis solet.* Prisc. lib. 6. Sic *immemoris, celeris, senis, concordis, discordis, plebis, scrobis*, ex Capro annotat Priscianus. Eodem modo, *Mentis*, pro mens: & *oscinis*, pro oscen, Ennium dixisse prodiderunt Varro & Charisius. In legibus quoque Numæ Pompilij dicitur: SEI. HOMINEM. FVLMINIS. OCCISIT. NE. SVPRA. GENVA.

NVA. TOLLITO. pro fulmen, &c. Et Plaut. Menæch. *Imperium tuum demutat atque edictum, Apollinis*, pro Apollo.

SVPER, pro de, ponitur nonnunquam, Græcâ consuetudine, qui τὸ ὑπὲρ, itidem vsurpant. Plautus Phasmate: *Ehe! tandem percipio super nostris te rebus loqui.* Pacuuius Medo: *Qua super re interfectum Hippotem dixisti?* Cato contra Annium: *Nemo antea fecit super tali re cum hoc magistratu vtique rem.* Plautus Aulularià: *Iuxta rem meum tenes super Euclionis filià.* Idem Cist. *Quid nuncias super anu?* Et Bacchid. *Misine ego ex Epheso epistolam super amicá?* Horat. lib. 3. oda 8.

Mitte ciuiles super vrbe curas.

Virg. lib. 5. Æneid.

Nec super ipse sua molitur laude laborem.

SVPER, pro superus. Cato de R.R. *Vbi super inferque vicinus permittit.* Sic citer agnus, & exter, & infer, idem. Lucr. lib. 1.

——————— *si partes ignis eandem*
Naturam, quam totus habet super ignis haberet.

SVPERA, pro suprà. Cic. Arato:

Iam superà cernes arcti caput esse minoris. Ibidem:

Sed tantum superà terras semper tenet ille
Curriculum. Ibidem:

Toruu' draco serpit subter superáque retorquet Sese.

Prisc. lib. 14. Lucr. lib. 1.

Id quod iam supera tibi paulo ostendimus antè. Et lib. 2.

Linquit enim supera tetri primordia viri. Et lib. 3.

Nec superà caput eiusdem cecidisse vietam
Vestem. Sic lib. 4.

Id quod iam superà tibi sæpè ostendimus antè. Et lib. 5.

Cur superà bellum Thebanum & funera Troiæ. Et lib. 6.

Tum superà terram quæ sunt exstructa domorum.

SVPERANTIOR, pro superior. Lucr. lib. 5.

Cum semel in terra fuerit superantior ignis,
Et semel, vt fama est, humor regnauit in aruis.

SVPERBILOQVENTIA. Cic. Tuscul. quæst. lib. 4. *Ob scelera, animique impotentiam & superbiloquentiam.*

SVPERBITER, superbè. Næuius belli Punici lib. 6. *Superbiter contemptis, conterit legiones.* Afran. Priuigno: *Amanti illa superbiter imperat.* Non.

SVPERESCIT, pro supererit. Ennius Annal. lib. 1.

Dum quidem vnus homo Romà totà superescit.

Accius Chrysippo: *Quin si superescit spartam atque Amyclas trado.* Fest.

SVPERFORANEVS, superabundans. Sid. lib. 1. epist. 7. *Abire degeneres & præfectoriis patribus indigni, cum hac superforaneà trepidatione.*

SVPERRIMVS, supremus. Idem.

SVPERSTES, testis præsens. Plautus Artemone: *Nunc mihi licet quiduis loqui, nemo hic adest superstes.* Fest. Acron. ad epist. 1. In legibus XII. Tab. SEI. QVEI. IN. IOVRE. MANVM. CONSERVNT. VTREIS. QVE. SVPERSTITIBVS. PRÆSENTIBVS. HANC VIAM. DICO. Cic. pro L. Murænâ.

SVPER

SVPERSTITARE, perpetuò manere. Plaut. Persâ: *Vt mihi superſit, ſuppetat, ſuperſtitet.*

SVPERSTITIOSVS, fatidicus, dæmone agitatus. Manlius apud Ciceronem: *O ſancte Apollo, qui vmbilicum certum terrarum obſides, vnde ſuperſtitioſa primùm vox fera?* Varro lib. 6. Analog. Plaut. Curculione: *Superſtitioſus hic quidem eſt, vera prædicat.* Idem Rudente: *Quid ſi illa aut ſuperſtitioſa, aut hariola eſt?*

SVPERSTITO, ſaluo. Ennius Menalippo: *Regnúmque noſtrum vt ſoſpitent ſuperſtiténtque.* Non.

SVPERVAGANEA dicebatur ab auguribus auis, quæ ex ſummo cacumine vocem emiſiſſet: quòd ſuper omnia vagetur, aut canat. Feſt.

SVPPAR, par, congruens, ſimilis. Apul. lib. 6. *Muſæ voce canorâ perſonabant* (in nuptiis Cupidinis & Pſyches,) *Apollo cantauit ad citharam, Venus ſuaui muſicæ ſuppari greſſu formoſa ſaltauit.* Symm. lib. 10. epiſt. 18. *Siquidem Celſus ortus Archetinio patre, quem memoria litterarum Ariſtoteli ſupparem fuiſſe conſentit.*

SVPPARA, velorum quædam ſupplementa, & ſummæ partis ſupra ipſa vela & antemnam expaſſæ, quibus iuuari nauigia ſolent quoties vis venti langueſcit. Papinius lib. 5. Siluarum:

——— *vos ſummis annectite ſuppara velis.* Lucanus lib. 5.

——————— *ſummaque pandens*
Suppara, velorum perituras colligit auras.

Seneca lib. 11. epiſt. 87. *Solis enim licet ſupparum intendere, quod in alto omnes habent naues.*

SVPPARVS, induſium, aut camiſia puellarum. Nouius Pedio: *Supparum purum Velienſem, interim Oſcum meram.* Afranius epiſtulâ: *Tace, puella non ſum, ſupparo ſi induta ſum.* Varro Eumenidibus: *Auroræ oſtrinum hic indutus ſupparum, coronam ex auro & gemmis fulgentem gerit, Luce locum afficiens.* Plaut. Epidico: *Supparum, aut ſubminiam, ricam baſilicam, aut exoticam.*

SVPPERNATI, quibus femina ſunt ſucciſa, in modum pernarum ſuillarum. Ennius lib. 8. ann. *His pernas ſuccidit iniqua ſuperbia Pœni.* Feſt. Catullus ad Coloniam:

——————————— *velut alnus*
In foſsâ Ligari iacet ſuppernata ſecuri.

SVPPILARE, inuolare, furari, rapere; à pilorum raptu. Pompon. Sarculariâ: *Alterum apportat, prodigit, partem ſuppilat ſemper.* Cæcilius Nauclero: *Suppilatum eſſe eum ornamenta omnia.* Plaut. Aſinariâ: *Suppiles domi clàm vxorem tuam.* Idem Menæchmis: *Egóne hîc me patiar eſſe in matrimonio, vbi vir ſuppilet clanculum quidquid domi eſt?* Ibidem: *Pallam atque aurum meum domi ſuppiles vxori tuæ?* Et Truculento: *Hæc cùm video fieri, ſuffuro, ſuppilo, de præda prædam capio.*

SVPPLANTARE, ſub pedem ponere. Lucilius Satyr. lib. 29. *Supplantare aiunt, Græci ὑποσκελίζειν dicunt.* Cic. officiorum lib. 3. *Contendere debet quàm maximè poteſt, vt vincat, ſupplantare eum qui cum certet.*

SVPPLICAMENTVM, supplicatio. Apul. lib. 11. *Supplicamentis solemnibus de penitrali fonte petitum spondeum libat.*

SVPPLICIVM, pro supplicatione. Accius Epigonis: *Nunc pergamus vt supplicius placans cælitum aras expleam.* Afranius Fratriis: *Nullam prof.ctio accessi ad aram, quin Deum suppliciis, sumptu, votis, donis, precibus, plorans, obsecrans, nequicquam defatigarem.* Salust. bello Catilinæ: *In suppliciis Deorum magnificè.* Plautus Rudente: *Ideo fit, quia nihil ei acceptum est à periuris supplicij.* Glossæ: Supplicium, ἱκετεία.

SVPPLICVE, suppliciter. Apul. lib. 9. *Tunc hortulanus supplicuè respondit, sermonis ignorantiâ se quid ille diceret scire non posse.* Idem lib. 11. *Sed tandem Deæ monitu licèt non plenè, tamen pro meo modulo, supplicuè gratiis persolutis.*

SVPPREMVM, significat aut summum. Accius:

—pater suppreme belli & armorum Mauors potens. Fest. Aut extremum; vt in XII. Tabulis: SOL OCCASVS SVPPREMA TEMPESTAS ESTO. Varro lib. 5. de L. L. Gell. lib. 17. cap. 2. Plin. lib. 7. cap. 60. Aut maximum; vt cùm duos oues & triginta boues suppremam multam dicerent. Fest.

SVPPVM, dixere prisci pro supinum: à Græco ὕπτιον. *Sicut ab* ἕξ *sex; ab* ἑπτὰ, *septem*, ab ὕλη, *sylua* denominatum. Lucilius Satyris: *Si verò das quod rogat, & si suggeri' suppus.* In tesseris iactum quendam vocari *Suppum*, tradit Isid. lib. orig. 18. cap. 65.

SVRIRE, pisces masculi dicuntur cùm in libidinem ruunt. Apuleius Apolog. *Quoties & quid anni cuiusque eorum generis fœmina subent, mares suriant.*

SVRREMIT, sustulit: *surrempsit*, sustulerit: ab *emere*, quod pro accipere vsurparunt antiqui, vnde & *abemito vestem*, Placitus dixit, pro aufer. Ennius annal.

Inque manus hastam surremit. Fest.

SVRPERE, surripere. Plaut. Aulariâ: *Réque omni inspectâ compressoris seruulus id surpit.* Et captiueis: *Alterum quadrimum puerum seruus surpuit.* Item Pœnulo: *Ibi qui eum surpuit.* Cic. ad Attic. lib. 2. *Velim me surpi ea conditione, sed facilè patior.* Horatius:

——— vnum me surpire morti.

Idem:

Quæ me surpuerat mihi.

Lucret. lib. 2.

——— quapropter vbi ipse
Cernere iam nequeas motus quoque surpere debent.

SVRVS, cuius diminut. *Surculus*. Plautus: *Surus non est tibi.* Ennius annal.

——— ——— ——— vnus
Surus surum ferret, emem defendere posset. Fest.

SVS, a, um, pro suus, a, um; vide suis locis.

SVSCITABVLVM, incitamentum. Varro ὄνος λύρας:

Phonascus adsum, voci' suscitabulum
Cantantiúmque gallu' gallinaceus.

Non.

SVSPECTIO, pro suspicio. Terent. Andriâ:

Nam quî tibi incidit isthæc suspectio.

Idem Eunucho: *Iniuriæ, suspectiones,*

nes ; inimicitiæ ; induciæ , bellum, pax rursum.

SVSPICO, pro suspicor. Plautus Casinâ: *Nunc tu Cleostrata, ne à me memores malitiosè hoc factum , aut suspices , tibi permitto tute sorti.*

SVSPIRITVS, suspirium, suspiratus. Apul.lib.5. *Verum si rectè coniecto ab isto titubante, & sæpius vacillante vestigio, déque nimio pallore corporis & assiduo suspiritu.* Idem lib.10. *Pallor deformis, marcentes oculi, lassa genua, quies turbida, & suspiritus, cruciatus tarditate vehementior.*

SVSVM, pro sursum, & *deosum,* pro deorsum, antiqui dixerunt. Glossarium: *Susum*, ἄνω. Varro lib. 1. de R. R. cap. 6. *Qui colunt deosum, magis æstate laborant: qui susum, magis hyeme: Verno tempore in campestribus maturius eadem illa seruntur quàm in superioribus, & celerius hic quàm illic coguntur: nec non susum quàm deosum tardiùs seruntur ac coguntur.* Hinc *susilio*, id est, sursum salio. Plautus Curculione: *Fite causâ meâ lydy barbari, susilite obsecro, & mittite istanc foras.* Idem Casinâ: *Vt ille trepidabat, vt festinabat miser, vt susultabat postquam vicit villicus.*

SVSVRRAMEN, susurrus. Apul. lib.1.de asino aureo: *Magico susurramine amnes agiles reuerti, mare pigrum colligari, ventos inanimes expirare.*

SVTELA, astutia, dolus; à *suendo*: vnde consuti doli, Plauto in Amphitruone. Idem Casinâ: *Possisne, nécne clam me sutelis tuis Præripere Casinam vxorem, proinde vt postulas.* Et Captiueis: *Quando ego te exemplis pessimis excruciauero, atque ob sutelas tuas Te morti misero.* Glossarium: *Sutela* ἐξαπάτησις, δόλος.

SVTRIBALLVM, & VETERIBALLVM antiqui vocarunt eum, qui calceamenta rupta resarciebat. Glossarium: παλαιοράφιον, *sutriballum.* Item: παλαιοράφος, *veteriuallus.* Iuuenalis Sat. 3.

——— *si rupta calceus alter*
Pelle patet, vel si consuto vulnere crassum
Atque recens limum ostendit non vna cicatrix.

Ad quæ vetus commentator: *consuto vulnere*, id est, à sutriballo sutus.

SVVS, pro eius: *sibi* pro ipsi antiqui dicebant, quod tamen durum est nimis & insolens. Terent. Hecyrâ: *Mater quod suasit sua.* Virg. lib. 4. Æneid.

Tum breuiter Barcen nutritam affata Sichæi,
Namque suam patriâ antiquâ cinis ater habebat.

Cic. ad Atticum lib. 4. *Vix tamen sibi de mea voluntate concessum est.*

S Y

SYCOPHANTIOSE, sycophantorum more, dolosè. Plaut. Pseudolo: *Ego nec sycophantiosè quicquam egi, nec maleficè, neque istum Pseudolum mortalis qui sit noui, neque scio.*

SYMBOLA, pro Symbolum. Plaut. Sticho: *Eadem symbolam dabo, & iubebo apud Sagarinum cœnam coqui.* Idem Epidico: *Paratæ iam sunt scapulis symbolæ.* Tertull. aduersùs Valentianos: *Vt nautæ ad symbolam sæpè exultant.* Apul. de Philosophiâ: *Eorum quæ pacta sunt symbolæ.* Terent.

rent. Andriâ: *Quid Pamphilus? Symbolam dedit, cenauit.*

SYMBOLVS, pro symbolum. Plaut. Pseudolo: *Epistolam hanc intercepi modo, & symbolum. Quem symbolum?* Ibidem: *Symbolum hunc ferat lenoni, cum quinque argenti minis.* Ibidem: *Date eum symbolum illi.* Et Bacchidibus: *Insit dicere adulterinum, & non eum esse symbolum.*

SYNCERASTVM, omne edulium appellarunt, ab antiquo verbo συγκεράννυμι. Plaut. Phagone: *Honos syncerasto perit, pernis gloria.* Fest. Varro lib. 6. de L. L.

SYNGRAPHA, & SYNGRAPHVS. Cic. de arusp. respons. *Alterum putabo regem, si habuerit vnde tibi soluat quod ei per syngrapham credidisti.* Plaut. Asinariâ: *Agedū ostende istum quem scripsisti syngraphum.*

SYRVS, à Græco σύρειν, dicitur quod nos *scopas*, rustici olim *vros* vocarunt. Varro Marcipore:

Ventique ab axe frigidi se irruperant,
Phrenitici Septentrionum filij,
Secum ferentes tegulas, imbres, syros.

Non.

T.

T, Pro D, antiqui posuere, *set*, *quot*, *aput*, pro sed, quod, apud, dicentes. In libellis Velij, Romæ in regione S. Eustachij apud familiam Alberinam: ETIAM. MIRATVS. CVM. AB. AEDIBVS. ESSEM. QVOT. EO. LOCI. SE. CONTVLISSET. QVO. DIDICI. CAVSAS. EXEMTIONIS. SET. ET. RELIGIONIS. MAGNOPERE. A DOMINO. N. IMP. IMPETRASSE. ITA. NE. QVA. MORA. VIDEATVR. PER. NOS. FIERI. In formulâ proscripti agri: NECESSARIAM. FVISSE. AEDIFICIORVM. INSPECTIONEM. ET. LOCI. DE. QVIBVS. APVT. ME. ACTVM. EST. REIPSA. MANIFESTATVR. Sic contrà, *Quodannis*, pro quotannis. Marmor Ferentinum in via Latinâ in Hernicis: EX QVORVM. REDITV. HS. IV. MCC. QVODANNIS VI. ID. MAII. DIE. NAT. SVO. PERPET. DARETVR.

T, littera syllabas, quæ in eam finiunt, variabat apud veteres, hoc est, ancipites reddebat: vt docet Martianus Capella. Ennius lib. 1. Annalium:

Nec pol homo quisquam faciet impunè animatus. Idem lib. 7.

Alter nare cupit, alter pugnare paratus'st. Idem lib. 14.

Configunt parmam, tinnit hastilibus vmbo. Idem lib. 3.

Inde sibi memorat vnum superesse laborem.

Lucil. Satyr. lib. 17.

Cætera contemnit, & in vsurâ omnia ponit. Idem lib. 30.

Quid sibi vult? quare fit intro versus vt ad te
Spectent, atque ferant vestigia se omnia prorsus?

Virg. lib. 7. Æneidos:

Sustinet, ac natæ Turnique canit hymenæos. Idem lib. 9.

Dum trepidant, it hasta Tago per tempus vtrumque. Et lib. 50.

Nec tibi Tymbre caput Euandrius abstulit ensis. Valer. lib. 2.

Portum demus ait, has hospita credite puppis *Aduenient Lemno.*

TA.

TA

TABERNA, omne ædificium quod est popularis vsus, antiquis vocabatur. Varro de vitâ pop. Rom. lib. 2. *Hoc interuallo primùm forensis dignitas creuit, atque ex tabernis laneis argentariæ factæ.* Non. Horat. lib. 1. Sermon. Sat. 4.

Nulla taberna meos habeat neque pila libellos.

TABIFICABILE, tabificum, Glossis τηκεδονικόν. Accius Medeâ: *Pernici orbificor liberorum letho, & tabificabili.* Cic. Tuscul. quæstion. lib. 4. *Atque vt hæ tabificæ mentis perturbationes sunt.*

TABLINVM, locus proximus atrio, dictus quòd in eo rerum in magistratu gestarum monumenta & publicarum rationum tabulas haberent. Fest. Plin. lib. 35. cap. 2. *Tablina codicibus implebantur & monumentis rerum in magistratu gestarum.* Apul. Floridorum lib. vlt. *Medici cùm intrauerint ad ægrum vti visant, nemo eorum quòd perpulcra Tablina in ædibus visant & lacunaria auro oblita.* Dicitur etiam *Tabularium.* Hygen. de limit. constituend. *Libros æris & typum totius perticæ tabellario Cæsaris inferemus.* Idem: *Quidquid aliud ad instrumentum mensorum pertinebit, non solùm coloniæ, sed & tabularium Cæsaris manu conditoris subscriptum habere debet.* Aggenus de finib. *Quanquam in tabulariis formæ earum plurimæ extent.*

TACITVRIRE, silentium appetere. Sid. lib. 8. epist. 16. *Etsi tacere nondum cœpimus, certè taciturire iam deliberauimus.*

TACTIO, tactus. Cic. Tusculan. quæst. 4. *Qualis hæc aurium, tales sunt & oculorum & tactionum & odorationum & saporum.*

TACVITAS, taciturnitas. In lege Futuariâ: SVB NOCTV VOTA TRACTANTO. TIMOREM AMOVENTO. TRISTITIAM SVPPREMVNTO. PRVDENTIAM. TACVITATEM. HABENTO. TENENTO. GESTIVNTO.

TÆDVLVM, fastidiosum, quod omnibus est tædio. Fest.

TÆNIA, fascia: Græca est vox ταινία, quam Verrius interpretatur ornamentum laneum capitis honorati. Ennius Alexandro: *Volans de cælo cum coronâ & tæniis.* Cæcil. Androgyno: *Dum tæniam quæ volnus vinciret petit.* Idem ibidem: *Sepolcrum plenum tæniarum.* Accius Neoptolemo: *Decorare est satis quam vrbem tæniis.* Fest. Virg. lib. 5. Æneidos: *Puniceis ibant euincti tempora tænIs.* Apul. 8. *Contortis tæniis lanosi velleris prolixè fimbriatum.* Et lib. 9. *Tæniæ spartea innixus, discursus alacres obirem.*

TÆPOCON, Festus ait Græcis fuisse genus scribendi deorsum, vt nunc dextrorsum scribimus. & Cicero lib. 2. de diuinat. *Sibyllam dicit quadam verba scripta reliquisse, quæ primis scrupulorum versuum litteris conficerentur, atque is modus ab eodem ἀκροστιχὶς appellatur.*

TAGAX, furunculus, à tangendo. Lucil. Satyris:

Et Mutoni manu perscribere posse tagacem. Fest.

Cic. lib. 6. ad Attic. epist. 3. *Est enim leuis, libidinosus, tagax.*

TAGO, pro tango dixerunt antiqui.

Pacuu. Teucro: *Vt ego, si quisquam me tagit, tagam.* Idem Hermione: *Aut non cernam nisi tagam.* In legibus Numæ: PELLEX. ARAM. IVNONIS. NE. TAGITO. SI. TAGAT. CRINIBVS. DEMISSIS. AGNVM. FAEMINAM CAEDITO. Hinc *attigo*. Plaut. Epidico: *Cedo tu vt exsoluam: Ne attigas.*

TALASSIONEM, in nuptiis signum esse lanificij Varro ait, hoc enim nomine quasillum, seu calathum, vas vtique lanificiis aptum, nuncuparunt. Solebant autem dum ad virum deduceretur noua nupta, nuces flagitare, quas pueri iacientes passim feliciter adclamabant, Talassúmque modulatis carminibus accinebant, sicut Græci ὑμὴν ἰὼ ὑμέναιε, ἰὼ ὑμήν: quem morem inoleuisse opinati sunt, quasi feliocem vt Thalassium (cui Sabina virgo honestæ formæ in raptu contigit) sponsum futurum ominentur, dignámque esse, quæ Thalassio, viro admodum fortunato, nubat, his vocibus significari.

TALE, pro talis. Titin. Setinâ: *Accede audacter ad sponsum, virgo nulla est, tale si est.* Non.

TALEÆ, præsegmina & scissiones lignorum, Glossis σχίδακες. Varro lib. 1. de R. R. cap. 40. *Demum in oleaginibus seminibus arboris videndum vt sit de tenero ramo, ex vtraque parte æquabiliter præcisum, quas alij clauclas, alij Taleas appellant.* Cato de R. R. cap. 45. *Taleas oleaginas quas in scrobe saturus eris tripedaneas decidito.* Plin. lib. 17. cap. 17. *Seruandum in eo ante omnia, vt talea fiant ex feracibus arboribus nec curua, néve scabra, aut bifurca.* Hinc *Intertaliare*, verbum rusticum, quod est, diuidere, seu incidere ramum.

TALIPEDARE, vacillare pedibus, & quasi talis insistere. Lucr. lib. 3.

Tum quasi talipedans primum consurgit, & omnes
Paullatim redit in sensus.

TALITER, sic, tali modo. Symm. lib. 5. epist. 45. *Sed profiteor tua opera fieri, vt taliter vigeat existimatio mea.* Sid. lib. 9. epist. 14. *Me certè taliter consulis.*

TALLÆ, vel THALLI, folliculi in cæpis, aut allio. Glossarium: *Talla*, κρομμύου λέπυρον. Lucil. Satyr. lib. 5.

Flebile sæpè simul, lacrymosaque ordine talla. Fest. Non.

Colum. lib. 11. cap. 3. *Talli ceparum vento prosternentur, totúmque semen excutietur.* Apul. 11. *Ex in gaudio delibuti populares, thallos, verbenas, corollas ferentes.*

TALLIARE, secare: vnde *Tailler* Galli, *tagliare* Itali. Autor de finib. *Terminus si aliquam scissuram, seu talliaturam habuerit, montem scissum*, id est, *talliatum ostendit, & limes ille finem transit.*

TAM, pro tamen. Næuius: *Qui si taceat, dum videat tam etiam sciat quid scriptum sit.* Ennius:

Ille mea tam potis pacis potiri.

Titinius: *Benè cùm facimus, tam male audimus, vt quidem perhibent viri.* Idem: *Quanquam estis nihili, tam escator simul vcis consului.* Fest.

TAMA, tumor pedum ex labore viæ. Lucil. Satyris:

Inguen ne exsistat, papula tama, ne boa noxit. Idem.

TAMDE, pro tam. Lucil. Sat.

Quemquam consequitur febres capitísque dolores.

Tamde mihi infesti, quàm Rhondes Icadiénque. Fest.

TAME, in saliari carmine positum pro *tam*: sicut & *cume* pro cum: vt ait Q. Terent. Scaurus.

TAMEN, pro tandem. Pacuu. Periboea: *Tandem obfirmato animo mitescit metus.* Salust. histor. lib. 3. *Nam qui enare conati fuerunt icti sæpè ferramentis nauium, tamen aut vulnerati à suis, aut afflicti vndarum vi, multato fœdè corpore postremo periere.* Non. Interdum pro statim. Virg. Bucolicis:

Hic hædos depone, tamen veniemus in vrbem.

Nonnunquam pro duntaxat. Terent. Hecyrâ: *Quod potero faciam, tamen vt pietatem colam.* Donat.

TAMINIA, vua siluestris. Fest. Plin. lib. 23. cap. 1. *Astaphis agria, siue staphis quam aliqui taminiam vocant falsò, maturescit in vindemia, nigrescitque, cùm taminiæ rubentis mortimus acinos: Labruscam quoque oenanthem fert, hanc potius crediderim, quàm vulgus vuam taminiam vocat.*

TAMMODO, tantummodo, Prænestinis. Solebant enim cum risu audientium decurtare Prænestini vocabula Latina, vt constat ex Plauti Truculento, vbi Stratilax seruus: *Rhabonem,* inquit, *habeto, mecum vt hanc noctē sies.* AST. *Quin tu arrhabonem dicis?* ST. *Ac facio lucri, vt Prænestinis conia est ciconia.* Sic ibidem: *Dicax sum factus, iam sum villator probus,* pro cauillator.

TAMNE, pro vsque adeóne, vt Ælius Stilo, & Opilius Aurelius interpretantur. Afranius: *Támne arcula tua plena est aranearum.* Fest.

TANDEM, pro tamen. Titin. Geminä: *Sin forma odiosa est, tandem moribus vt placeam viro.* Non.

TAPVLLAM legem conuiualem ficto nomine conscripsit iocoso carmine Valerius Valentinus: de quo Lucil. in Satyris:

Tapullam rident legem congerræ opimi. Fest.

TARDERE, pro tardare. Scal.

——— *tardet ingenuus.*

TARDITIES, & TARDOR, tarditas. Accius Diomede: *Multa amittuntur tarditie & socordiâ.* Varro Bimargo: *Ne me pedatus versuum tardor.* Non.

TARDITVDO, tarditas. Accius Alcmæone: *Atque eccos segnes somno atque tarditudine.* Plaut. Pœnulo: *Quòd estis pigri, vincitis cochleas tarditudine.*

TARMES, vermiculus lignum exedens, aliàs *teredo* dictus. Plaut. Mostellariâ: *Quia edepol ambo postes ex infimo tarmes secat.* Vitruuius: *Sed ea quod habet plus caloris procreat & alit tarmitem, ab eóque vitiatur.*

TARTARINVS, horrendus, terribilis. Ennius annal.

Corpore tartarino prognata palude virago.

Varro lib. 6. Analog. probus ad eclogam 6.

TATAM, patrem, *mammam* matrem, rusticorum pueri appellabant: vnde *atauus*, quasi tatauus, quòd sit tata aui. Martialis lib. 1. epigr.

Mammas atque tatas habet Afra: sed ipsa tatarum
Dici & mammarum maxima mamma potest.

TAVRA, vacca sterilis. Varro lib. 2. de R. R. cap. 5. *Discernuntur in primâ,*

mâ, vitulus & vitula; in secundâ, iuuencus & iuuenca; in tertiâ & quartâ, taurus & vacca, quæ sterilis est vacca, taura appellata: quæ prægnans, horda.

TAX, fictum à plagarum sono verbum. Næuius Agitatoriâ:

Age ne te mihi aduersari dicas, hunc vnum diem

De me sequor, sinam ego illos esse tax tax: postea

Currentes ego illos vendam nisi tu viceris. Sosipater lib. 2.

Plaut. Persâ: *Diu quòd benè erit die vno absoluam; tax tax tergo meo erit, non curo.*

TAXARE, tangere, leuiter perstringere, signare. Autor de limit. *Terminus à ferro taxatus si fuerit, & subditum nihil habuerit, Epilogonius nuncupatur.* Auctor ordin. finit. *Petræ si duæ aut tres vel quatuor taxatæ non perdolatæ à ferro in quadrifinio inuentæ fuerint ab Oriente per conuallia limitem ostendunt.* Vulgo *Taxare*, est pretium constituere. Sicul. Flacc. de cond. agr. *Si vtrisque possessoribus conueniat vt finales arbores deiiciant, aut vt precia taxent.* Idem: *Modum pro modo secūdùm bonitatem taxabant.* Aggenus de Agrimens. *Nec vendentes ex exceptis suis, aut ementes adiicientésque ad acceptas suas certum modum taxauerunt.*

TAXIM, sensim & occultè. Pompon. Buccone adoptato: *Clandestino taxim tacitè perspectari periculum.* Lucil. Satyrarum lib. 7.

Sunauit taxim nares, delphinus vt olim. Non.

TE

TECVM, & MECVM, pro te, me. Terent. Hecyrâ: *Egi atque oraui tecum, vxorem vt duceres.* Ibidem: *Quamobrem tecum orabam.* Plaut. Curculione: *Tecum oro & quæso.* Asinariâ: *Hoc iube petere atque orare mecum.* Casinâ: *Atque ego censui abs te posse hoc mecum impetrare.* Ibidem: *Si is mecum oraret.* Gell. lib. 20. *Sed quæso tecum tamen, digrediare paulisper è curriculis istis.*

TEGILE, tegumentum, subligaculum. Apul. lib. 9. *Nonnulli exiguo tegili tantummodo pubem intecti, cuncti tamen sic tunicati.*

TEGILLVM, cuculliunculum è scirpo. Varro Sesquiulysse: *Ingere volitans miluus visus, aquam è nubibus tortam indicat adfore, vt tegillum sibi pastor sumat.* Apul. lib. 9. *Nonnulli exiguo tegillo tantummodo pubem intecti.* Plaut. Rudente: *Tegillū eccillud vnum mihi arescit, id si vis dabo, eodem amictus, eodem tectus esse soleo, si pluit.*

TEGVMEN, tegumentum. Apul. lib. 9. *Præ nimia paupertate ne sibi quidem, nedum mihi posset stramen aliquod vel exiguum tegmen parare.*

TELETA, expiatio dicitur, consecratio, sacrificium. Suidas docet teletam esse sacrum maximum ac pretiosum: ex eo dictum, quòd multa in teletis absumuntur: nam τελεῖν dicūt Græci τὸ δαπανᾶν. Apul. lib. 11. *Indidem mihi prædicat quæ forent ad vsum teletæ necessaria.* Ibid. *Imò verò mista ratio numinis relligionísque esset, tamen teletæ discrimen interesse maximum.* Et: *Et cogor tertiam quoque teletam suscitare.* Item: *Et lege perpe*

perpetuâ præscriptis illis decem diebus sponsali sobrietate multiplicatis instructum teleta comparo.

TEMERITER, temere. Accius Amphitruone: *Hoc in re est, quòd tu tam temeriter meam beneuolentiam interiisse es ratus?*

TEMERITVDO, temeritas. Pacuu. Duloreste: *Egón' tyrannum noui temeritudinem?*

TEMERVS, temerarius. Accius διδασκαλικῶν lib. 2. *Ceu Euripides, qui choros temerus duxit in fabulis.*

TEMETVM, vinum. Pomponius Decimâ: *Non multi temeti, sed plurimi.* Nonius duobus dossenis: *Sequere pre, min ate, sequere temeti timor.* Fest. Pl. Aululariâ: *Cererin' Strobile istas facturi nuptias? quia temeti nihil allatum video.* Idem Truculento: *Siue adeò caret temeto; tamen ab ingenio est improbus.* Horat. lib. 2. epist. 2.

——— *das nummos, accipis vuas,*
Pullos, oua, cadum temeti.

TEMPERI, maturè; à tempus, temperis: vt pigneris, à quo pignerare. Plaut. Aululariâ: *Festinate nunc iam quantum lubet: Temperì postquam fustibus impleuisti istorum caput.* Idem Amphitruone: *Quâ de re? num satis temperì? non quiuis ocius.* Et Pseudulo: *Temperì ego faxo scies, nolo bis iterare.* Rudente: *Vigilare oportet hominem qui sua vult temperì conficere officia.* Sticho: *Atque ei dicito me hodie venturum, vt cœna coquat temperì.* Trinummo: *Temperì huic hodie anteueni.* Cato capite 2. de R. R. *Satisne temperì opera fient confecta.* Hinc *Temperius*, idest, citius, Glossis ἐνωρότερον. Cicero: *Memini te mihi Phanea cœnam narrare: temperiùs fiat, cætera eodem modo.* Ouid. lib. 4. Metamorph.

——— *modò surgis Eoo*
Temperius cælo, modò seriùs incidis vndis.

Colum. lib. 9. *Ante crepusculum propter cibi spem temperius ad officium redeant.*

TEMPESTAS, pro tempore. Pacuu. Teucro: *Quàm te post multis tueor tempestatibus.* Non. Salust. bell. Iugurth. *Eâ tempestate in bello fuere plures noui.* Plaut. Mostellaria: *Cis herclè paucas tempestates, Tranio, augebis ruri numerò genus ferratile.*

TENACIA, perseuerantia, duritia: vnde *Pertinacia.* Ennius Hectoris lytris: *Duce quadrupedem iugo inuitum, doma infrenum, & iunge validè, quorum tenacia infrenabilis.* Non.

TENDOR, tensio. Apul. lib. 4. *Lamentata sic, & animi dolore, & faucium tendore; & corporis lassitudine defatigata, marcescentes oculos demisit ad soporem.*

TENEBRA, tenebræ. Lampr. in Commodo: *Caligo ac tenebra in circo oborta est.* Glossarium: *Tenebra*, ζόφος.

TENEBRICVS, & TENEBRICOSVS, à tenebris. Pacuu. Duloreste:

Nam te tenebrica sæpè lacerabo fame
Clausum, & fatigans artus torto distraham.

Accius apud Cic. Tusc. quæst. lib. 2.

Hac à tartariâ tenebricâ abstractum plagâ
Tricipitem eduxit, hydra generatum, canem.

Varro lib. 3. de R. R. cap. 9. *Eas includunt in locum angustum & tepidum*

dum & tenebricosum.

TENEBRIONES, & NEBVLONES, dicti sunt qui mendaciis atque astutiis suis tenebras nebulámque obiicere incautis solent: seu quia his ad furta fugámque tenebræ ac nebulæ accommodata sunt maximè & vtilia. Afranius epistula:

Huc venit fugiens tenebrionem Tyrium.

Varro Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων: *Si & reus & accusator erunt tenebriones, vterque vtrumque vituperato.* Idem ταφῇ μενίππου: *Saltem infernus tenebrio* κακὸς δαίμων *teneat, atque habeat homines sollicitos quòd eum peius formidant quàm fullo vlulam.* Idem γεροντοδιδάσκαλος: *Marcus Curius Cos. in Capitolio cùm delictũ haberet, nec citatus ciuis respondisset, vendidit tenebrionem.* Non.

TENERASCERE, tenerum fieri. Lucr. lib. 3.

Scilicet in tenero tenerascere corporẽ mentem Confingent.

TENERITVDO, teneritas, mollicies. Varro lib. 1. de R.R. cap. 36. *Sin siccitates sint, & terra habet teneritudinem sarrire vineas.* Sid. lib. 4. epist. 3. *Quod & teneritudinem quamquam continuata maturitas admittit.* Et epist. 6. *Inchoarétque apud animorum matronalium teneritudinem solemnitas expetita vilescere.* Epist. 9. *Auitâ teneritudine, maternâ diligentiâ, paterna benignitate.*

TENSA, vehiculum argenteum, aut eburneum, quò Deorum exuuiæ ludis Circensibus cum pompâ ordinum & officiorum in circum & puluinar vehebantur. Sinnius Capito. Fest. Ascon. Liuius lib. 5. *Quæ augustissima vestis est tensas ducentibus, triumphantibúsque eâ vetisti medio adium sedêre eburneis sellis.* Titin. Barbato: *Vide tensam atque mulos, sine eum pedibus grassari.* Sueton. Iulio Cæsare cap. 76. *Sedem auream in curiâ & pro tribunalĩ tensam, & ferculum Circensi pompâ, templa, aras, simulacra iuxta Deos, puluinar, flaminem, Lupercos, appellationem mensis è suo nomine, & nonnullos honores ad libidinem cepit ac dedit.* Idem Octauio Augusto cap. 43. *Accidit votiuis Circensibus vt correptus valetudine lecticâ cubans tensas deduceret.* Et Vespas. Aug. cap. 5. *Nunciabantur & ex vrbe præsagia, Neronem diebus vltimis monitum per quietem vt tensa Iouis Opt. Max. è sacrario in domum Vespasiani deduceretur.*

TENTA, pro extensa. Lucil. Satyrar. lib. 6.

Tres à Deu-calione grabati restibu' tenti. Idem lib. 30.

Hic & muscipulæ tenta atque vt scorpiu' caudâ Sublatâ.

Idem lib. 11.

Hic vbi consessum pelléisque vt in ordine tenta. Lucr. lib. 2.

Tympana tenta sonant palmis & cymbala circum Concaua.

Idem lib. 6.

Denique in ore iacens rictu frons tenta manebat.

TENTAMENTVM, tentatio; tentamenti gratia, πεῖρας χάριν, tentandi ac periclitandi causâ. Gell. lib. 9. cap. 15. *Exponit igitur tentamenti gratiâ controuersiam parum consistentem, quod genus Græci ἄπορον vocant.* Symm. lib. 6. epist. 24. *Et amicitiam postulatam non in longi vsus tentamenta procrastines.* Et epist. 66. *Ipsam hominis nostri epistolam misi, tentamenti insolentiam de eius moribus*

bus

bus æstimetis.

TENTIPELLIVM Artorius ait esse calceamentum ferratum, quo pelles extenduntur. Afran. Promo: *Pro manibus credo ego eos habere tentipellium.* Vertius ait Titinium existimare medicamentum id esse quo rugæ extenduntur, cùm ait: *Tentipellium inducitur, rugæ in ore extenduntur: cùm ille* τεχνικῶς dixerit. Glossarium: *Tentipellium*, φάρμακον πρὸς ῥυτίδας.

TENVS NVBIVM, pro nubibus, vsque ad nubes. Apul. Florid. lib. 1. *Aquila enimuero cum se nubium tenus altissimè sublimauit.* Idem lib. 11. Metam. *Et humeris dependebat pone tergum talorum genus preciosa chlamyda.* Virg. Georg. lib. 3.

Et crurum tenus à mento palearia pendent.

TENVS, gen. n. laqueus, tendicula. Plaut. Bacchidid. *Nunc ab transennâ hic turdus lumbricum petit, pendebit hodie pulcrè, ita intendi tenus.*

TEPORVS, tepidus. Sid. lib. 9. epist. 16. *Quam duodecimum nostrum (quem Numæ mensem vos nuncupatis) Fauonius flatu teporo pluuiúsque natatibus maritaret.*

TEREO, pro tero. Tibullus:

Aut operi insuetas atteruisse manus.

Tacit. hist. 2. *Mox atteritis opibus lubrico statu.* Sic congrueo. Terent. Heautont. *Ne nos inter nos congruere sentiant.* & Excelleo. Cic. Oratore: *Quantum inter omnes vnus excelleas.* Et in Lælio: *Quamuis licèt excelleas.*

TERGINVM, scutica. Glossis δερμάτινον. Lucil. Satyr. lib. 28.

Orationem facere compendi potes, Solui dum saluo tergo & tergino liceat. Non.

Plaut. Pseudolo: *Nunquam edepol vostrum durius tergum erit, quàm terginum hoc meum.*

TERGVS, pro tergum. Plaut. Asinariâ: *Habeo credo familiarem tergum, ne quaeram foris.*

TERMENTVM, detrimentum. Plaut. Bacchidibus: *Non Felides termento fuit, praut ego herum expugnabo meum.*

TERMES, limes qui tres pedes excedit. Vitalis & Arcadius: *Si tamen cursorius non eo lapide aut colore fuerit, quo & trifinius, aut quadrifinius, duos lapides inuenies finales, qui terminus dici non potest, eo quòd plus tres pedes habeat, ideóque termes dici debet.*

TERMONEM, pro termino dixit Ennius lib. 7. annal. *(altum ——— vna trabes remis rostrata per Ingenti vadit cursu qua redditu' termo est.*

Varro lib. 6. de L. L. Idem:

Hortatore bono, priu' quàm de finibu' termo. Fest.

TERRA GALLIA, terra Græcia, pro Gallica, Græca. Cæsar lib. 1. de bello Gall. *Eam rem non minus ex vsu terræ Galliæ, quàm pop. Rom. accidisse.* Liuius lib. 39. *Si quis eorum qui tum extra terram Italiam essent, nominaretur.* Gell. lib. 7. cap. 5. *Histrio Polus in terrâ Græciâ fuit.* Et lib. 9. cap. 4. *In montibus terræ Indiæ.* Et cap. 3. *Philippus terræ Macedoniæ rex.* Idem lib. 10. cap. 16. *Qui ex terrâ Phocide fugati sunt.* Plaut. Trinummo: *Terram Arabiam circumuecti sumus.* Sic Catullus, *Myrtus Asiâ.* Varro, *Libya citrus.* Salust. lib. 4. *Galliæ mulieres.* Plaut. Merc. *Mulier meretrix.* Et Athenæus, ac Plutarchus, γυνὴ γαμετή, idest, *mulier vxor.* Homerus,

rus, νηῦσι πρυμνῆσι, *nauibus puppibus*, dixerunt.

TERRAS FILII, pro terræ. Næu. lib. 1. belli Punici:

Titani quo modo & bicorpores Gigantes, Mimus,

Ephialtes, Rhætus, atque Purpureus, filij Terras.

Prisc. *Cæli & terræ prolem Titanas faciunt.* Orpheus in hymnis: τιτῆνες, inquiens, γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀγλαὰ τέκνα. Et Æschylus in Prometheo: τιτᾶνες οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς τέκνα. *Terræ* verò *& Tartari*, Hygenus: *Ex Terrâ & Tartaro Gigantes, Enceladus, Cæus*, &c. Et Claudianus in Gigantomachiâ:

Terra parens quondam cælestibus inuida regnis

Titanique simul crebros miserata dolores

Omnia monstrifico complebat tartara cœtu.

TERRICVLÆ, & TERRICVLA. Accius, ἐπὶ ναυσὶ μάχῃ: *Vbi nunc terricula sita sunt?* Idem Telepho: *Proinde tu hac aufer terricula, atque animum iratum comprime.* Non.

TERRIFICARE, pro terrere. Lucr. lib. 1.

Et quæ res nobis vigilantibus obuia mentes Terrificat.

Idem lib. 4.

Atque eadem nobis vigilantibus obuia mentes Terrificant.

Virg. lib. 4. Æneid.

——— *cæcique in nubibus ignes*

Terrificant animos.

TERTA, pro tersa. Varro ἔχω σε ἢ οὐδὲ τύχης: *Atrei terta nitet galea.* Idem in Catone, vel de liberis educandis: *Alij sunt circumtonsi & terti atque vnctuli, vt mangonis videantur serui.* Non.

TERTIATA VERBA, imperfecta, vix tertia parte prolata. Apul. lib. 5. *Treménsque & exsangui colore lurida, tertiata verba semianimi voce substrepens, sic ad illas ait.*

TESCA, Varro ait esse loca augurio designata; Opilius consecrata Diis, quæ non aperta sunt, sed vndique septa. In libris Pontificialibus: TEMPLVM. QVE. SEDEM. QVE. TESCVM. QVE. LOCVM. ALIQVOI. DEO. NONCVPATVM. DEDICAVERIT. VTEI. EOS. ADHIBESSIT. VOLENS. PROPITIOS. QVE. Fest. In inauguratione templi: TESCA DVMECTA SVNTO QVOAD EGO CASTE LINGVA NVNCVPAVERO. Varro lib. 6. de L.L. Hostius bello Histrico:

Per gentes latè æthereas ac tesca volabis

Templa antiqua Deûm.

Sunt & *Tesca* ardua & difficilia accessu loca. Accius Philoctetâ: *Quis tu es mortalis, qui in tesca Lemni te apportas loca?* Idem ibidem:

——— *qui Lemni aspera*

Tesca tuere, & celsa Cabirum

Delubra tenes, mysteriaque

Pristina castis concepta sacris,

Et Volcania templa sub ipsis

Collibus.

Varro lib. 6. de L. L.

TESTATIM, minutatim, à testâ. Pomponius Verre ægroto: *Iam istam colaphis comminuissem testatim tibi.*

TESTICVLARI, iumentis maribus fœminas admouere, & contrà. Fest.

Testu, pro testa. Glossæ: *Testu*, ὄστρακον. Nummius Auellanâ: *Iunius ad spectacula est, videre in testu quantum sit caput.* Flau. Caper. Afranius: *Indignum vero, dum calet testu.* Charis. lib. 1. Ouid. Fastorum lib. 2.

Ara sit, huc ignem curto fert rustica testu. Et lib. 5.

Et spumas testu pressus vterque suo.

Cato de R. R. cap. 75. *In foco calido sub testu coquito leniter.* Hinc

Testuaceum, genus libi quod in testu calido coquebatur. Varro lib. 4. analogiâ: *Libum dictum quod libaretur priusquam esset coctum, Testuaceum, quod in testu calido coquebatur, vt etiam nunc Matralibus faciunt Matronæ.*

Testudines, concamerata vocantur in ædificiis loca. Sisenna hist. lib. 4. *Caius Titinnius quidam primò ante testudinem constitit, deinde apud consulem causam & excusationem proferre cœpit.* Virg. Æneidos lib. 1.

In foribus Diuæ mediâ testitudine templi.

Dicitur & multitudo militum scutis instar testudinum tecta. Liu. lib. 1. ab vrbe: *Galli testudine factâ confecti stabant.*

Tetini, pro tenui. Pacuu. Hermionâ: *Sub iudicio quoque omnes gradus tetinerim.* Idem Medo: *Credo quorsum iter tetinisse aiunt?* Accius Clytemnestra: *Vt quæ tum absentem rebus dubiis coniugem tetinerit, nunc prodat vltorem.* Non.

Tetricum, seuerum. Varro τῶ πατρὸς παιδίον, ἢ περὶ παιδοποιίας: *Etiamsi audisset, reddere potuisset mulieri tetricæ.*

Tetritudo, & tetritas; deformitas, grauitas. Accius Philoctete: *Quod sed obsecro, ne isthac aspernabilem tetritudo mea me inculto faxit.* Ouid. ad Pisonem:

Talis inest habitus, qualem nec dicere mæstum

Nec fluidum, letâ sed tetricitate decorum Possumus.

Tetro, fœdo, polluo. Pacuu. Peribœâ: *Belluarum ac ferarum aduentus ne tetret loca.* Marcell.

Tetulit, pro tulit. Accius Andromedâ: *Donec tu auxilium Perseu tetulisti mihi.* Ennius lib. 1. ann.

Ilia dia nepos, quas ærumnas tetulisti?

Cæcil. Hypobolimæo: *Ærumnam pariter tetulisti meam.* Lucr. lib. 6.

Vt tempestates pluuiæ grauiore coortu

Sunt, vbi fortè ita se tetulerunt semina aquarum.

Terent. Andriâ: *Nam si hoc scissem, nunquam huc tetulissem pedem.* Plaut. Rudente: *Tetuli ei auxilium, & lenoni exitium simul.* Ibidem: *Næ iste haut scit quam conditionem tetulerit.* Idem Menæchmis: *Conditiones tetuli tortas, confragosas.* Idem Pseudolo: *Opémque berili ita tetulit.*

Texterna, textrinum. Apul. Florid. *Vestem de texternâ emere, baxeas de suterna præstinare.*

Textrinum, antiqui etiam vocabant locum vbi naues fabricabantur; & texere naues dicebant, pro fabricare. Ennius annalibus:

Idē cāpus habet textrinū nauibu' lōgis.

Cic. de Orat. Virg. lib. 11. Æneid.

Bis senas Italo texemus robore naues.

Plin. lib. 13. cap. 11. *Ex ipso quidem papyro nauigia texunt.* Ouid. epistola 15.

Texitur & costis panda carina suis.

Textum, textura. Accius Ny-

Ægresia: *Scindit aurea laterum sexta Volcanus vorax.* Lucr. lib. 6.

Cogitur offensare igitur pulsareque fluctu
Ferrea texta suo.

Idem libro eodem:

Propter dissimilem naturam textaque rerum.

Virgil. lib. 8. Æneidos:

Hastámque & clypei non enarrabile textum.

Martialis lib. 5. epigram.

Et nona matrum vimineo fertur texto.

Catullus:

Tinea coniungens inflexa texta carinæ.

T H

THALLVS, vide *Talle.*

THESAVRVS, antiquis Ἀδυτὸς, id est, fossa, lacus. Epitaphium Næuij ex Gellio, lib. 1. cap. 24.

Mortales immortales flere si foret fas,
Flerēt diuæ Camœnæ Næuiū poëtam,
Itaque postquam est Orcino traditus thesauro,
Oblitæ sunt Romæ loquier lingua Latina.

Ennius Iphigeniâ: *Acherontem obire, vbi mortis thesauri obiacent.* Item, copia & abundantia cuiusque rei. Plaut. Mercat. *Tu quidem thesaurum huc mihi apportasti mali.* Ibid. *Non hominem mihi, sed thesaurum, nescio quem, memoras mali.* Et Amphitr. *Teneo hunc thesaurum stupri.* Apul. Met. lib. 5. *Thesaurum penitus abditæ fraudis vultu læto tegentes.*

THIASITAS, sodalitas. Fest.

THOMICES, appellantur cannabi impolito & sparto leuiter contorto restes, vnde funes fiunt. Lucilius: *Indimus ei thomices canabinas.* Fest. Plaut. Mercatore: *Quia negotiosi eramus, nos nostris negotiis, armamentis, componendis thomicibus.* Plin. lib. 17. cap. 10. *Thomice moris spinarum circumlita.* Tumiclas vocauit Apul. lib. 8. *Et illico me tumicla spartea deligatum tradidit Philebo.*

THRÆCES, gladiatores, ab similitudine par mularum Thraciarum. Fest.

T I

TIMEFACTVS, perterritus. Pacuu. Peribœâ: *Triplici timefactus mœrore animus incertè errans vagat.* Lucr. lib. 2.

His tibi cum rebus timefactæ relligionis
Effugiunt animo pauidæ mortísque timores.

TINÆ, vasa vinaria. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1. *Antiquissimi in conuiuiis vtres vini primò, postea tinas ponebant.* Non.

TINNIRE, acutè clamare. Plaut. Pœnulo: *Matronæ tacitæ spectent, tacitæ rideant, canorâ hic voce suâ tinnire temperent.*

TINTINNABVLVM, præter volgatam significationem, genus est vehiculi, quo sordes euehuntur. Lucil. Satyr. lib. 15.

Tintinnabulum abest hinc, sirpiculaque olerorum.

Plaut. Pseudolo: *Lanios inde accersam duo cum tintinnabulis, Eadem duo greges virgarum indidem vlmearum adegero.*

TIPPVLA, araneus aquatilis. Fest. Ponitur pro re leuissimâ. Varro Bimargo: *Vt tippula leuis lymphas frigidos transit lacus.* Plaut. Pœnulo: *Noui omnes, sunt lenæ leuifidæ, neque*

neque tippulæ leuius pondo est, quàm fides lenonia.

TIS, pro tui. Plaut. Milite: *Lamentari ait illam miseram, cruciari, & lamentantem se afflictare, quia tis egeat.* Pseudolo: *Duorum labori ego hominum parsissem lubens, Mei te rogandi, & tis respondendi mihi.*

TITANI, pro Titanes. Næuius bel. Pun. lib. 1. *Inerant signa expressa, Titani quomodo & bicorpores gigantes, Minas, Ephialtes, Rhœtus atque Purpureus, filij terræ.* Prisc. Plautus Persâ: *Quid ergo faciam? Diis ne aduersor, quasi Titani cũ diis belligerem? quibus sat esse non queo.*

TITINNIRE, & TINTINARE, tinnitum edere. Næuius: *Tantum ibi molæ crepitum faciebant, tintinabant compedes.* Afran. Vopisco: *Ostiarij impedimenta titinnire audio.* Fest. Catullus ad Lesbiam:

Titinnant aures, geminâ teguntur
Lumina nocte.

TITIVILLITIVM. Fulgentius ait esse fila putrida, quæ de telis cadunt. Festus verò rem nullius omnino ponderis & valoris, vt Græcis βλίτυες, καὶ σκινδαψός. M. Cornutus in Satyrâ:

Titiuillitij sat cedo tibi.

Plaut. Casinâ: *Non ego istuc verbum emsitem titiuillitio: nam omnes mortales Deis sunt freti, sed tamen vidi ego Diis fretos multos decipi.*

TITVLI, quasi tutuli, milites dicti à tuendo patriam. Vnde & Titi prænomen apud Romanos ortum primitus. Fest. Persius:

Hic ne more probo videas nec voce sonorâ
Ingentes trepudare titos.

T M

TMESIN, siue sectionem vocum cùm simplicium tum compositarum antiqui licenter admodum vsurparunt. Ennius lib. 6. annal.

——————— telo
Transfigit corpus, saxo cere-comminuit-brum. Idem lib. 3.
De-que-totondit agros latos, atque oppida cepit. Sempr. Gracchus:
Prafractè oblatam stultum est medispernere-cinam.

Pomponius:

Lamen-color-tatrici mutat, lacrymis
Se falsis lauitat, emta tundit dextera Pectus.

Iulius Proclus in elegiis:

Clausa sagi-fera-nant, id est, clausa fera saginant. Calpurnius Piso lib. 2. Varro lib. 3. de R. R. cap. *Excandeme-fecerunt cupiditate.* Et: *Arehos-facies.* Idem libro 2. cap. 9.

Consue-quoque faciunt canes vt alligari possint.

Ibidem: *Quæ sale perferre-ita-sit.* Cato: *Ferue-benè-facito.* Virgilius:

——— Septem-subiecta-trioni.

Cic. ad Attic. lib. 1. *Per mihi per inquam gratum feceris.* Idem lib. 5. *Per mihi erit gratum.* Salust. Catilinâ: *Cuius-rei-libet simulator.* Plaut. Amphitr. *Quæ-ista-propter dicta dicuntur mihi.* Et Curcul. *Si quid super-illi-fuerit.* Idem: *Qui remcure-publicam.* Lucilius lib. 30.

Curiatam se vni cui sit data de-quedicata. Ibidem:
Illuuies scabies oculos huic de-quepetigo Conscendere.

Auson.

Auson. epist. 5. ad Theonem:

Lucani - villa mox potieris - aco:
Rescisso discas componere nomine versum,
LucilI vatis sic imitator eris.

TO

TOCVLLIO, fœneratur, ἀπὸ τοῦ τόκου, à fœnore. Cic. lib. 2. ad Attic. epist. 1. *Ad Octauium dedi literas, cum ipso nihil sum locutus, neque enim ista tua negocia prouincilia esse putabam, neque te in tocullionibus habebam, sed scripsi, vt debui, diligenter.*

TODI, genus auium paruarum: inde *todillus* dicitur, id est, paruus. Plaut. Syro: *Cum extritis talis, cum todillis crusculis.* Fest. Prisc. lib. 3.

TOGA, pro tecto positum accipe. Titin. Geminâ: *Syrus cum scorto constituit ire, claues illico abstrudi iubeo, rustica toga ne sit copia.* Non.

TOLLENNO, machinæ genus, qua trahitur aqua, alteram partem prægrauante pondere. Glossarium vocat κηλώνειον, vulgus *Ciconiam.* Plaut. Astrabâ: *Quasi tollenno vel pilum Græcum reciproces planâ viâ.* Fest. Liu. lib. 8. belli Maced. *Collectis rursum animis, in ariete, tollenonibus, libramenta plumbi, aut saxorum, stipitésve robustos incutiebant.* Plin. lib. 19. cap. 4. *Hortos villæ iungendos non est dubium, riguósque maximè habendos, si contingat profluo amne, si minùs, è puteo pertica organísve pneumaticis, vel tollenonum haustu rigandos.*

TOLLES, tumor in faucibus, cuius diminut. *Tonsillæ.* Glossarium: *Tolæ & Tolia, παρίσθμια.* Fest. Isid. lib. 11. cap. 1. Seren. Samonicus cap. 16.

Quos autem vocitant tolles, attingere dextrâ
Debebis, quâ gryllus erat pressante peremptus.

TOLVTILOQVENTIA, volubilitas loquendi. Nouius Gallinariâ: *O pestifera, sontica, fera, trux tolutiloquentia.* Marcell.

TOLVTIM, volubiliter, citò. Lucilius Satyrarum lib. 8.

Si omne iter euadit studiúmque accliue tolutim. Ibidem:
Vel è tolutim semper hic incessuru' videtur.

Nouius Macco exsule: *Iturum dixi hominem in Thuscos tolutim.* Varro Triodite Triphylio, περὶ ἀρετῆς: *Sed vt equus qui ad vehendum est natus, tamen hic traditur magistro, vt equiso doceat tolutim.* Pompon. Decumâ Fullonis: *Vbi insilui in coleatum equuleum, ibi tolutim tortor.* Plaut. Asinariâ: *Demam herclè iam de ordeo, tolutim ni badizas.* Plin. lib. 8. cap. 42. *Asturcones gignunt, quibus non vulgaris in cursu gradus, sed mollis, alterno crurum explicatu glomeratio, vnde equis tolutim carpere incursus traditur arte.* Hinc *Tolutarius* Glossis βαδιστής.

TONERE, pro tonare. Plaut. Amphitruone: *Vt subitò, vt validè, vt properè tonit!* Ibidem: *Sed quid hoc quam validè tonit! Dij obsecro vostram fidem.*

TONESCIT, pro tonat. Varro Vimarco: *Tunc repentè cælitum altum templum tonitrubus tonescit.*

TONGERE, noscere: vnde *Tongitio* Prænestinis, id est, notio. Ennius lib. 17.

Alij Rhetorica tongent, & vincere volunt.

TONIMVS, pro sonamus. Varro Eumenidibus: *Tibi tympana nō inani sonitu Dea tonimus, Sonitum æris intonamus tibi nos semiuiri, Teretem comam volantem Galli tibi iacimus.*

TONITRA, pro tonitrua. Accius Troadibus: *Sed vtrum terræ motus sonitúsne inferum Peruasit aures inter tonitra & turbines.* Prisc. lib. 6.

TONITRALIA, cæli templa, pro cælo in quo tonitrua fiunt. Lucr. lib. 1.

Néve ruant cæli tonitralia templa supernè,

Terraque se pedibus raptim subducat.

TONITRVS, pro tonitru. Gloss. *Tonitrum βροντή.* Plaut. Amphitruone: *Strepitus, crepitus, sonitus, tonitrus.* Lucr. lib. 6.

Sed tonitrum fit vti post auribus accipiamus

Fulgere quàm cernant oculi.

Ouid. Metamorph. lib. 2.

Vnde solent tonitrus & fulmina mittere terris.

TONSA, remus. Gloss. *Tonsa κώπη.* Ennius lib. 17.

Alius vult mari in magno tenere tonsam.

Idem lib. 7. annal.

——— *tonsam arte tenentes*

Parerent, expectarent, portiusculu' signum

Quem dare cœpisset. Ibidem:

Pone petunt, exin referunt ad pectora tonsas. Et:

Poste recumbite, vestraque pectora pellite tonsis. Fest. Lucr. lib. 1.

Disiectare solet magnum mare transtra, guberna,

Antemnas, proras, malos, tonsásque natanteis.

Virg. Æneid. lib. 5.

——— *referunt ad pectora tonsas.*

Idem lib. 7.

——— *in lento luctantur marmore tonsæ.*

TONSILLA, palus dolatus ad quem funis nauticus deligatur. Alij primnesium vocant. Ennius lib. 7. annal.

Tonsillis rapidè configunt littus aduncis.

Pacuu. Medo: *Accessi ad eam, & tonsillam læto pegi in littore.* Accius Phœnissis: *Tacete, & tonsillas littore læto edite.* Verrius.

TONSVS, pro tonsura. Accius Amphitruone: *Sed quænam hæc est mulier funestâ veste tonsu lugubri.* Plaut. Amphitruone: *Sura, pes, statura, tonsus, oculi, nasum, vel labra.*

TOPPER significat aut *citò*; in Nelei carmine:

Topper fortunæ commutantur hominibus.

Liuius Odisseâ: *Namque nullum peius macerat hemonem, quando mare sæuum vires cui sunt magnæ, topper confringent importunæ vndæ.* Ibidem: *Capesset flammam Volcani topper.* Aut *fortasse*; Accius Ione: *Topper vt fit, pater istam eiecit domo.* Cœlius annal. lib. 7. *Eadem re gestâ, topper nihilo minore negotio acta.* Ennius annalibus:

Topper quàm nemo melius scit.

Pacuuius: *Topper tecum sit potestas, faxit, si mecum velit.* Aut *maturè*; Liuius odisseâ veteri: *Topper citi ad ædem venimus Circæ, simul duonorum portant ad naues milia.* Fest.

TORAL, torale, inuolucrum tori, hoc est, ex congestâ plumâ aut herbâ aut arundine inuolucrum. Horat. lib. 2. Satyra 4.

Et Tyrias dare circum illota toralia

ralia vestes.
Moris autem erat, vt toralibus lectorum Conchyliatę aut Babylonicæ & pretiosissimæ vestes à locupletibus dominis insternerentur. Ouid. lib. 8. Metam. *(vluis —— in medio torus est de mollibus Impositus lecto, spōda pedibúsq; salignis Vestibus hunc velant quas non nisi tempore festo Sternere consuerant.*

Torcvlvm, torcular. Glossario: *Torcula*, ἐλαιοτριβεῖα. Varro γεωργοδιδασκάλῳ: *Vineis vbi ampla cella torculū reponam.* Idem lib. 3. de R.R. cap. 2. *Nec tamen ibi se vidisse tabulam pictam, neque signum aheneum, aut marmoreum vllum, nihilo magis torcula, vasa vindemiatoria, aut serias olearias, aut traperas.* Cato de R. R. cap. 1. *Ad villam cùm venias videto, vasa, torcula, dolia, multa ne sint.*

Tores, antiqui pro torques dixerunt; vt notant Seruilius, Flauius, Pomponianus, Charisius lib. 1.

Tormina, morborum genera quòd torqueant. Cic. Tuscul. quæst. lib. 2. *Quamuis idem forticulum se in torminibus & stranguriâ prabeat.* Hinc, *Torminosus.* Cic. Tuscul. quæst. 4. *Itaque dicimus grauedinosos quosdam, quosdam torminosos.*

Torpedo, pigritia. Salust. hist. lib. 1. *Hæc si placent si tanta torpedo animos obrepsit.* Lucr. lib. 3.
Quem volucres lacerant atque exest anxius angor
Aut aliâ quauis scindunt torpedine curæ.

Torperavit, torpefecit. Turpilius Hetærâ: *Herus stupidus adstat, ita eius adspectus recens cor hominis torperauit amore.* Non.

Tortor, pro torqueor. Pompon. Decumâ Fullonis: *Vbi insilui in coleatum equuleum, ibi tolutim tortor.* Lucr. lib. 3.
Omnia iam seorsum cernas ancisa recenti
Volnere tortari, & terram conspergere tabo.

Tortvm, pro tormentum. Pacuu. Duloreste: *Nam te tenebrica sæpè lacerabo fame Clausum, & fatigans artus torto distraham.*

Torviter, toruè. Ennius annal. 1.
Ast hic quem tu nunc tam toruiter increpuisti.
Pomponius: *Occidit taurum toruiter me amores amauit.*

Torvs, quiuis ex loris contortus funis. Cato: *Funem exordiri oportet longum pedes. L X I I. toros I I I. habeat, lora in toros singulos I X. lata digitos I I.* Hinc quòd à toris lecti tenderentur ab eo *Toros* vocauerunt.

Totingvs, tot, tam varius. Apul. Florid. *Hæc tanta ac totinga inuitamenta communia, non minus vos ad audiendum prolectant.*

Totvs, pro omni. Apul. lib. 6. *Accumbebat summum torum maritus.* (Cupido) *Psychen gremio suo complexus: sic & cum sua Iunone Iupiter, & deinde per ordinem toti Dei.* Idem lib. 10. *Quid ergo miramini, si toti nunc indices sententias suas precio nundinantur.* Sid. lib. 9. epist. 14. *Nam plerique laudabunt facundiam tuam, plurimi ingenium, toti pudorem.*

T R

Trabes, pro trabs. Glossæ: *Trabes,*

bes, δόκος. Ennius lib. 7. annalium:

Labitur uncta trabes remis rostrata per altum.

Idem in Medeâ:

Vtinam ne in nemore Pelio securibus
Abiegna ad terram casa cecidisset trabes,
Néve inde nauis inchoandæ exordium
Cœpisset, quæ nunc nominatur nomine
Argo, qua vecti Argiui delecti viri
Petebant illam pellem inauratam arietis
Colchis imperio regis Peliæ per dolum.

Prisc. lib. de metris comicis.

TRABICA, nauis quòd sit trabibus confixa. Pacuuius: *Labitur trabica in alueos.* Non.

TRACHALI, appellantur purpurarum muricúmque partes superiores: vnde Ariminenses, maritimi homines cognomen traxerunt *Trachalorum.* Fest.

TRACTIM, sensim. Ennius annalium lib. 16.

———— interea fax
Occidit, Oceanúmque rubrâ tractim obruit æthrâ.

Macrob. Saturn. lib. 6. cap. 4. Plaut. Amphitruone: *Quid si ego illum tractim tangam vt dormiat?* Virg. Georg. lib. 4.

Tum sonus auditur grauior, tractímque susurrant.

TRAGVLA, genus teli, quòd scuto infixum trahatur. Fest. Varro Meleagro:

Aut ille ceruum qui volubilem currens
Sparo sequutus tragulâve traiecit.

Salust. lib. 3. *Vt Metellus ictu tragulæ sanciaretur.* Plaut. Casinâ: *Ego polistam quoquouorsum tragulam decidere.* Idem Pseudolo: *At volui iniicere tragulam in nostrum senem.*

TRAHARII dicebantur vilissimæ conditionis milites, qui trahis & vehiculis annonam siue aliud quid ad castra vehere solebant. Sid. lib. 6. epist. 1. *Vltimos calones tuos lixásque non despicis, & ad extremos trahariorum, qui per insipientiam suam, adhuc ad carnis sarcinas sedem crucis diu portatæ vexilla circumfers.*

TRAMA dicitur subtemen, quòd trameet stamen. Plin. lib. 11. cap. 24. *Quam non ad hoc videtur pertinere cribratæ pexitas telæ, & quædam polituræ, arte ipsâ per se tenax ratio tramæ.* Persius μεταφορικῶς Satyrâ 6.

———— mihi trama figuræ
Sit reliqua, ast illi tremat omento popa venter.

Est & Frugionis vestimentum, iuxta Varronem lib. 4. Analog. Sunt autem vestimenta Frugionia ea, quæ *ricamata* vocant Itali, dictione Syriacâ; in quibus tramæ diuersis modis retortæ, perplexíque sunt mæandri. *Tramas putridas* dixit Plautus Rudente, pro rebus nullius pretij: *Nummos trecentos, tricas quadringentos, tramas putridas quingentos, cassam glandem.*

TRANQVILLARE, quietum reddere. Plaut. Captiueis: *Ille demum antiquis est adolescens moribus, cuius nunquam vultum tranquillant gratiis.* Cic. de fin. lib. 1. *Semper ait aliquid, quòd vi suâ tranquillet animos.* Horat. lib. 1. epist. 19.

Quid purè tranquillet honos an dulce lucellum.

TRANSENNA, funiculus extentus.

tus, quo turdi capiuntur, *Tahnen.* Plaut. Bacch. *Ab trãsennâ hic turdus lumbricũ petit.* Idem Persâ: *Hunc ego hominem hodie in die transennã doctis ducam dolis.* Idem Rudente: *O Gripe, Gripe, in ætate hominum multæ fiunt transennæ vbi decipiantur dolis, atque edepol in eas plerumque esca imponitur.* Glossarium: *Transenna,* ὕσπληξ, παλλαγὴ μαππαρὶς σημεῖον.

TRAPETES, molæ oleariæ. ἀπὸ τοῦ τρίβειν, id est, à terendo. Varro lib. 1. de R. R. cap. 55. *Hac de qua fit oleum congeri solet aceruatim per dies singulos in tabulata, vt ibi mediocriter fracescat, ac primus quisque aceruus demittatur per serias ac vasa olearia ad trapetas.* Idem lib. 3. c. 2. *Nihilo magis torcula, vasa vindemiatoria, aut serias olearias, aut trapetas.* Cato cap. 18. de R. R. *Trapetibus locum dextra & sinistra.* Dicimus & *Trapetum,* ac *trapetus.* Colum. lib. 12. cap. 50. *Oleo autem conficiendo molæ vtiliores sunt, quàm trapetum, quàm canalis & solea.* Virg. Georg. lib. 1.

——— *teritur Sicyona bacca trapetis.*

Cato de R. R. cap. 3. *Trapetos bonos, priuos, impares esse oportet.* Et cap. 22. *Trapetus emtus est in Sinuessano nummis quadringentis.* Glossarium: *Trapetum,* ἐλαιουργεῖον, ἐλαιῶν μύλος.

TRAPEZIA, mensulæ. Autor ord. fin. *Alij autem tetrametra, id est, quibus constant mensulæ, quæ Trapezia vocantur.*

TREBAX, pernicax: vnde *Trebatij* nomen. Sid. lib. 1. epist. 11. *Colligit itaque sese trebacissimus senex, & intrinsecus æstu pudoris decoquebatur.* Hinc *trebaciter.* Sid. lib. 9. epist. 11. *Malui factum confiteri simpliciter, quam trebaciter diffiteri.*

TREPALLVS, Priapus Glossis.

TREPERE, pro vertere, à τρέπειν: vnde *Trepidatio,* quòd in turbatione mens vertitur. Pomp.

TREPIDANTER, trepidè. Suet. in Nerone cap. 49. *Iámque equites propinquabant, quibus præceptũ erat, vt viuum eum attraherent, quod vt sensit trepidanter effatus.*

TRESVIRI, triumuiri. Plaut. Amphitruone: *Quid faciam si nunc me tresuiri in carcerem compegerint.*

TRIARII, pilarij dicti, quòd in acie tertio ordine extremis subsidio deponebãtur. Plaut. *Agite nunc subsidite omnes, quasi triarij.* Fest. Liuius lib. 8. *Ad triarios cùm ventum erat qui cæteris essent subsidio, res in extremum periculum adducta dicebatur.*

TRIBVLOSVS, asper, tanquam tribulis consitus. Sid. lib. 3. ep. 2. *Aut humore imbrium putres, aut frigorum siccitate tribulosas.* Et lib. 4. epist. 3. *Et quamquam propter hamata syllogismorum puncta tribulosum, vernantis tamen eloquij flore mollitam.* Idem lib. 1. epist. 7. *Illam ipsam dissimulationem tribulosissimam fore.*

TRIBVLVM, pro tribula. Varro de R. R. lib. 1. cap. 22. *Vt ferè sunt quæ ex viminibus & materia rustica fiunt, vt corbes, fiscinæ, tribula, mallei rastelli.* Virg. Georg. lib. 1.

Tribulaque traheæque & iniquo pondere rastri.

TRIBVTVS, pro tributum. Dicitúrque vel à tribubus, vel quòd tribuatur à priuato in publicum. Cato originibus: *Ne prædia in publicum*

ll cum dirigerentur cùm tributus exigeretur. Gell. lib. 18. cap. 19. Plaut. Epidico: *At tributus quum imperatus est. potesse pendi negant, illis quibus tributus maior penditur, pendi potest.*

TRICAE, capilli quibus pulli gallinacei pedes inuoluunt, quasi τρίχες. Plaut. Persâ: *Quomodo me hodie versauisti, quomodo me in tricas coniecisti*. Idem Curculione: *Quod argentum, quas tu mihi tricas narras?* Ponitur pro impedimentis & intricationibus quibuscunque: vnde *Intricare*, & *extricare*. Varro γεροντοδιδασκάλῳ: *Putas eos non citius tricas Auellanas quàm id extricaturos*. Turpil. Demiurgo: *Iudicia, turbas, tricàs, lites, contentiones maxumas*. Afran. epistola: *Ita intricauit huius hanc rem temeritas*. Plaut. Epidico: *Aliqua ope exsoluam, extricabor aliquà.*

TRICHILVM, & TRICHLVM, quasi τρίχειλον, vas tria habens labra, Colum. lib. 10.

Tum modò dependens trichli, modò more Chelidri,
Sole sub æstiuo gelidas per graminis umbras,
Intortus cucumis pragnánsque cucurbita serpit.

TRICHINVM, tardum, impeditum. Varro Eumenidibus: *Quod tum quæstus trichinus erat, nunc est vber, vt quæstus sit magnus*. Non.

TRICONES, morosi, duri. Lucil. Satyr. lib. 11:

Nec mihi amatore hoc opu' nec tricone vadato. Idem lib. 15.
Luciu' Cotta senex Crassi pater huiu' Paneti,
Magnus trico fuit nummariu' soluere nulli Lentus.

Iulius Capitolinus de Ælio Vero: *Vt non grauaretur nocte per tabernas ac lupanaria obtecto capite cucullione vulgari viatorio, & commisceretur cum triconibus, & committeret rixas, dissimulans quis esset.*

TRIFAX, telum tres longum cubitos, quod catapultâ mittitur. Ennius Annalibus:

Aut permaceret paries percussu' triface. Fest.

TRIONES, boues vocantur qui arant terram. Varro lib. 6. Analogiæ. Glossarium: *Triones*, βόες ἀρχαῖοι. Næuius: *Trionum hic moderator rusticus*. Hinc sidus illud, quod, quia à figura ipsa simile videtur plaustro, antiqui Græcorum ἅμαξαν dixerunt, nostri quoque veteres à bubus iunctis *triones*, appellarunt, idest, à septem stellis, ex quibus quasi iuncti *triones* efficiuntur. Gell. lib. 2. cap. 21. Virg. lib. 1. Æneidos:

Arcturum, pluuiásque hyadas geminique triones.

Martialis lib. 6. epigr.

Cernere Parrhasios dum te iuuat, Aule, triones.

TRIPECTORVS, pro tripector. Lucr. lib. 5.

Quidve tripectora tergemini vis Geryonai.

Sic vnicolorus, pro vnicolor dixit Prudentius in Hamartig.

Sic animas cæli de fontibus vnicolores.

TRIQVETRA, triangula. Lucr. lib. 1.

Quorum Acragantinus cum primis Empedocles est,
Insula quem triquetris terrarum gessit in oris. Idem lib. 4.
Esse triquetra aliis, aliis quadrata necesse

cesse est,

Multa rotunda, modis multis multangula quædam.

TRISTEM HARVSPICEM, pro doctum. Varro Triodite, Triphylio, ἀπὸ δρυὸς: *Vt ego non metuam fulmen, haruspicem tristem simul addicit.* Lucil. lib. 28.

Adde eodem, tristis ac seuerus philosophus.

TRISTIMONIA, tristitia. Næuius Colace: *Tristimoniam deturbat ex animo & vecordiam.* Fest.

TRISTITAS, tristitia. Gloss. *Tristities, λύπη.* Pacuu. Atalentâ: *Quid illud est? vultum allegat quæ tristitas?*

TRISTITIAS, antiquus genitiuus, qualis frequens apud antiquos poëtas, præcipuè Næuium. Ennius lib. 7. annal.

Omnibus endo locis ingens apparet imago Tristitias.

Calp. Piso lib. 1. Cic. lib. 3. de oratore.

TRISTITIAS, in plural. Turpil. Leucadiâ:

Ante facta in ignem mitto tristitias anted ostium.

TRISTITIES, tristitia. Apul. lib. 6. *Vbi,* inquit, *sollicitudo & tristities ancillæ meæ?* Idem lib. 9. *Repentè intra pistrinum mulier reatu miráque tristitie deformis apparuit.*

TRISTITVDO, tristitia. Sid. lib. 8. epist. 12. *Vt animum meum tristitudine grauem lectio leuet.* Apul. lib. 3. *Omnem igitur de tuo pectore præsentem tristitudinem mitte.* Idem Apolog. *Nihil est in rebus omnibus tam innoxium dices, quin id possit aliquid aliqua obesse; nec tam lætum, quin possit ad tristitudinem intelligi.* Symm. lib. 3. epist. 2. *Neque enim fas sinit læta officia obire lugentes: fortasse etiam vestram hilaritatem mea tristitudo contraheret.*

TRISVLCVM fulgur dicitur, quòd incendat, adflet, vel terebret. Seru. Æneid. 2. Varro Bimargo: *Et pater Diuûm trisulcum fulmen, igni feruido actutum mittat in tholum Marcelli.* Ouid. lib. 2. Metamorph.

Ille pater rectórque Deûm, cui dextra trisulcis
Ignibus armata est.

TRVA, quod & *trudus*, cuius diminut. *trulla*, vas quo in culinâ aquam in lauatrinum solent infundere. Varro lib. 4. de L.L. Pompon. Pannuceatis: *Mulier vbi adspexit tam mirificè tutulatam truam.* Titin. Setinâ: *Sapientiâ gubernator nauem torquet, haut valentiâ, cocus magnum ahenum quando feruit paulâ confutat truâ.*

TRVLLEVM, quo manus perluuntur. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Itaque ea sibi modò ponere ac suspendere quæ vtilitas postularet trulleum, matellionem, pelu.m, nasiternam.*

TRVO, onocrotalus. Cæcilius magnitudinem nasi irridens: *Dy immortales;* inquit, *vnde nobis prorepsit truo?* Fest. Pomp.

TRYGA antiqui vinum appellarunt, vnde *Trygetus* adhuc dicitur.

T V

TVATIM, tuo more. Plaut. Amphitruone: *Eccere iam tuatim facis, vt nulla tuis apud te sit fides.* Sic Valerius Max. lib. 6. cap. 3. *Vxorem, quod vinum bibisset, fustim interemit.* Sic *templatim, vicatim, morsicatim, boatim, canatim, anseratim, passeratim, suatim, filiatim, saltim, meatim, mucronatim, mauricatim, quadrupedatim, perple*

perplexim, secretim, suffertim, &c. dicebant antiqui, quorum magna pars extat apud Sosipatrum, Charisium.

TVBILVSTRIA, dies in quibus mense Martio sacrorum tubæ in atrio Saturio lustrabantur. Varro lib. 5. de L.L. Ouid. Fastorum lib. 5.

Proxima Vulcani lux est, Tubilustria dicunt,
Lustrantur pura, quas facit ille, tuba.

Idem lib. 3. Fastorum:

Summa dies è quinque tubas lustrare canoras Admonet.

TVBVRCINARI, raptim manducare. Titin. Prælia: *Tuburcinari sine me vultis relliquias?* Turpil. Boëthuntibus: *Melixa intus cessat, credo hercule helluo tuburcinatur.* Plaut. Persâ: *Tuburcinari de tuo si quid domi est.* Apul. lib. 6. *Prandióque raptim tuburcinato, me & equum, vectores rerum illarum futuros, fustibus exinde tundentes, producunt.*

TVCA, vocatur iuris condimentum; Glossario κατάχυμα ζωμῶ: vnde *Tucetum*, Gloss. ζωμὸς παχὺς, id est, ius crassum. Callimachus:

——— *ambrosiam redolent tuceta saporem.* Persius Sat. 2.
——— *sed grandes patinæ, tucetaque crassa*
Annuere his superos vetuere, Iouémque morantur.

Apul. lib. 7. *Tuceta concinnat, apponit satullè, sed præcipuè poculis crebris, grandibúsque singulos ingurgitat.* Idem lib. 2. Metamorph. *Et quidem naribus iam mihi ariolabar tucetum perquam sapidissimum.* Et lib. 5. *Pulcherrimo triclinio, mirísque illisac beatis edulibus atque tucetis oblectabat.* Idem lib. 9. *Vina preciosa defecat, pulmenta recentia tucetis temperat, mensa largiter instructâ.*

TVDES, vide *Tudites*.

TVDICVLARE, commouere. Varro Macipore: *Haccine nobis bis térve tudiculasse?* Non.

TVDITARE, propellere, protundere. Lucr. lib. 2.

Nec tuditantia rem cessant extrinsecus vllam
Corpora conficere, & plagis infesta domare. Idem lib. 3.
Et quàm interuallis tantis tuditantia possint
Concursare, coire, & dissultare vicissim. Hinc

TVDIATORES, Glossis χαλκοτύποι, fabri ferrarij, seu ærarij.

TVDITARE, negotium agere. Ennius lib. 2. annal.

——— *hæc intèr se tota vi tuditantes.* Fest.

TVDITES, & TVDES mallei, à tundendo: vnde *Tuditanum*, quòd tuditi simile habuerit caput, nomen accepisse existimat Atteius Capito. Virg. in Ætnâ:

Fabriles operæ tudibus contundere massas Festinant.

TVITIO, tutela. Symm. lib. 9. epist. 24. *Interea hominum tuorum cura submota est, quos & præsentia mea & iudiciaria tuitio defendet.* Idem lib. 10. epist. 36. *Socius eius qui debitum refudit impendium, tuitionem contra me de sede vicariâ postulauit.* Ibid. *Is cùm à me in sequenti tuitionis auxilium popocisset.*

TVLII, riuuli, aut vehementes sanguinis proiectiones. Ennius Aiace: *Sanguine emisso tepido tuly efflantes volant.* Fest. Græci σύριγγας vocant. Sophocles; ἔτι γὰρ θερμαὶ σύριγγες ἄνω φυσῶσι μέλαν μένος.

TVLO,

TVLO, pro fero. Pacuu. Medo: *Custodite hunc ne quis eum abstulat, néve attigat.* Diomedes lib. 1. Næuius Tabellaria: *Dotem ad nos nullam adtulat.* Lucil. Sat. lib. 5.
Sicuti cùm primùm ficus propala recentes Protulit.
id est, profert. Sic Virg. Bucolicis:
Verùm hæc tantùm alias inter caput extulit vrbes. pro effert.

TVMVLTI, pro tumultus. Accius Æneadis, seu Decio: *Nihil neque periculi, neque tumulti est quod sciam.* Idem Nyctegresiâ: *Cuius vos tumulti causâ accierim, eo quòd parum aduortis.* Pompon. Piscatoribus: *Quid hoc est tumulti?* Turpilius Pedio: *Progredior foras, visere quid hic tumulti ante fores.* Ennius Hectoris lytris:
Quid tumulti est? nomen quis vsurpat meum?
Afran. Vopisco: *Hem quid hoc? pertimui: quid tumulti exaudij?* Salust. bello Catilinæ: *Cohortes quas tumulti causâ conscripserat.* Plaut. Casinâ: *Quid intus tumulti fuit?* Terent. Andriâ: *Nihil ornati, nihil tumulti.*

TVMVLTVATIM, tumultuanter. Sid. lib. 1. epist. 5. *Quæ cuncta virgulta tumultuatim super amnicos margines soli bibuli succo fota fruticauerant.* Idem lib. 4. epist. 11. *Deputans ius loquendi viritim vicissatimque, non tumultuatim.* Et lib. 8. epist. 6. *Qui non sensim singulatimque, sed tumultuatim petitus.*

TVMVLTVO, pro tumultuor. Plaut. Rudente: *Quin tu ergo omitte genua, & quid sit mihi expedi, quid tumultues.* Ibidem: *Vt mihi dicas negotij quid sit quòd tumultues.* Macr. lib. 3. Saturn. cap. 14. *Populum Romanum chirurgauit quòd Roscio gestum agente tumultuauerit.*

TVNICARE, vestire. Varro λογομαχίᾳ: *Hæc lanigeras detondere docuit tunicareque hemulum.*

TVOR, visus. Apul. de Deo Socratis: *Sed fila corporum possident rara & splendida & tenuia, vsque adeò vt radios omnes nostri tuoris & raritate transmittant, & splendore reuerberent.*

TVOR, video; tueor, defendo. Turpilius Pedio: *Tamen oculi longâ intercapedine cupidi appetunt intui.* Pompon. Maccis geminis: *Incepi contui, conspicio coleatam cuspidem.* Plaut. Asinariâ: *Ego illud argentum tam paratum scio esse filio, quàm me hunc scipionem contui.* Ibidem: *Atque ipsum hercle adeò contuor.* Septimius Serenus Faliscus epigr. ad Ianum:
Iane puer, Iane tuens, diue biceps, biformis,
O cate rerum sator, ô principium Deorum.

TVRBA, pro turbis, turbatione. Accius Athamante: *Ab dubito, ab quid agis? caue ne in turbam te implices.* Idem σανασαῖς, vel Trophæo: *Nonne vides quantam turbam, quantósque fluctus concites?* Cæcilius vmbris: *Mirum adeò nisi frater domi ebrius aliquam turbam dedit.* Turpil. Thrasyleonte: *Nemo vnquam vidit ebrium ire interdiu, neque turbam facere, neque ædes exurere.* Terent. Eunucho: *Ne quam ille insanus hodie turbam faciat, aut vim Thaidi.* Plaut. Aululariâ: *Redeo intro ne quid turbæ fiat.*

TVRBELLÆ, turbæ. Plaut. Pseudolo: *Quales & quantas soleam turbellas dare.* Idem Bacchidibus: *Ne ego cum*

eum illo pignus haut ausim dare, tantas turbellas facio.

TVRBVLENTARE, turbas excitare, turbare. Apul. lib. 2. de asino aureo: *Quidam hospes miris totam ciuitatem responsis turbulentat.* Idem lib. 9. *Repentè signo dato, & clamore conferto, plagas ingerentes aceruatim, adeò me strepitu turbulentant.*

TVRPARI, fœdari. Cic. Tuscul. quæst. lib. 3. ex antiquo poeta: *Hæc vniuersa vidi inflammari, Priamo vitam euitari, Iouis aram sanguine turpari.* Virg. lib. 10. Æneidos:

Sanguine turpantem comptos de more capillos.

TVRPILVCRI cupidus. Plaut. Trinummo: *Maledictitatur tibi vulgo in sermonibus, turpilucri cupidum te vocant ciues tui.*

TVRVNDA, libum vocatur sacrum, & panificij genus. Item offa teres, aut pastillorum modo formata, qua saginantur altilia. Varro de liberis educandis: *Alij adferunt libam, aut turundam.* Idem lib. 3. de R.R. cap. 9. *Amplas ex iis omnes, euulsis ex aliis pinnis & cauda, farciunt turandis ordeaceis, partim admixtis ex farina loliacea, aut semine lini ex aqua dulci.* Cato cap. 89. *Farina ordeacea conspersa turundas faciat, eas in aquam intingat, & in os indat.*

TVSSEDO, tussis. Apul. lib. 9. *Ceruice cariosa vulnerum putredine, follicantes nares, languidas assiduo pulsu tussedinis hiulci. Pertussis*, Senecæ dicitur inueterata & pertinax tussis, quæ vix vnquam eliditur.

TVTANT, pro tutantur. Pomponius Patruo:

——— ——— *non erat*

Quod corpus tremulum famula tutaret togâ.

Pacuu. Periboea: *Tu mulier tege te, & tuta templa Liberi.* Næu. Lycurgo: *Tuos qui celsos terminos tutant.* Plaut. Mercatore: *Inuoco vos Lares Diales vt me tutetis.* Decretum Laciense in Lusitaniâ, non longè à terrâ Aranâ: LVCIO. AEPVLIO. LVC. AEMIL. F. IN ACIE. MORTVO. CVI. MEMORABILI. CONTRA. VIRIATVM. FORTITVDINE. SE. EXERCERET. LACIENSES. QVORVM. REMP. CVM ADMIRABILI. OMNI. TEMPORE. CVRA. TVTARAT. BASIN. CVM. VRNA. ET. STATVAM. IN LOCO. PATRIÆ. PVBLICO. EREXERE. HONORIS. LIBERTATIS. QVE. ERGO.

TVTANTVR, passiuè. Plaut. Amphitruone: *Libertas, salus, vita, res, parentes, patria, & prognati, tutantur, seruantur.* Sic *Tueor*, παθητικῶς enunciauit Varro lib. 3. de R.R. cap. 1. *Itaque non sine causa maiores ex vrbe in agros redigebant suos ciues, quòd & in pace à rusticis Romanis alebantur, & in bello ab his tuebantur.* In elogio Porcij Catonis, inuento Diacij in Hispaniâ: *Pareant ergo, & noscant omnes senatus & pop. Romanus imperium deorum numine, & militum fortitudine & tueri & regi.* Victorinus. Eadem ratione, *Conspicor, fateor, loquor, moror, interpretor*, passiuè enunciarunt antiqui. Plaut. Epidico: *Patrem prius se conuenire non vult, neque conspicari.* Cic. Agrariâ 2. *Excipere nominatim agrum qui publicus esse fateatur.* Cælius ad Ciceronem: *De dominatione frequenter loqui est cœptum.* Idem: *Nec diu ac multum ludetur, atque ita diu*

vt plus biennium in histricis moretur. Suet. Nerone : *Verba supplicis interpretata.*

TVTANVS, & TVTILINA, Dij à tuendo. Annibalem, cùm exercitum Romanum duceret, tantus terror ex turriculamentis inuasit nocturnis, vt inde pedem attonitus referre cogeretur. Quo facto fanum ibi consecrarunt Romani, ab euentu *Rediculum* appellatum, Deum verò cui consecrarunt *Tutanum*: de quo Varro in Satyrâ, quæ inscribitur, Hercules tuam fidem:

Noctu Annibalis cũ fugaui exercitũ,
Tutanus hoc, Tutanus Romæ nuncupor
Hoc propter omnes qui laborant inuocant.

Tutilina verò ara dicata est in Auentino ad tutelam pop. Rom. de qua Varro eadem Satyrâ: *Tutilinam quam ego ipse inuoco quòd meæ aures abs te obsidentur.*

TVTVLI, vocabantur capilli, quos matresfamilias Romanæ conuolutos in capite gestabant. Varro lib. 6. de L.L. Quod nomẽ hodiéque ab tam remoto æuo, ab tam longinqua regione manet in plerisque Belgicæ locis, vbi matresfamilias capillos in duos quasi collectos classes, & fasciolis vtrimque colligatos, *Tuten* appellant. *Atheniensibus* κόρυμβος, κορδύλη: Cypriis Persis κιδάρεον *tutulus* dicebatur. De quo Iuuenalis:

——— *tot adhuc compagibus altum*
Ædificat caput. Lucanus:
Turritaque gerens frontem matrona coronâ. Papinius:
——— *celsos procul adspice frontis honores*
Suggestúmque comæ.

Hinc *Tutulatus*. Pomponius Pamuceatis: *Mulier vbi aspexit tam mirificè tutulatam truã.* Enn. annali secũdo: *Libaque fictores, argeos & tutulatos.* Tertullianus de pallio: *Tunc certissimè supra omnes exuuias augusta vestis, supérque omnes apices ac tutulos sacer suggestus deducit oculos.*

T Y

TYMPANOTRIBA, qui creber in tympano, h. e. tormento excruciatur æneo. Plaut. Truculento: *Túne tantilli doni causâ, olerum atque escarum & poscarum, mœchum malacum, cincinnatum, vmbraticolam, tympanotribam ames?*

V.

V, Pro B, apud antiquos positum. in verbis *Placauile, venemerenti, incomparauibilis, vruinas, Danuuius, deuitus*, &c. In Pandectis Florentinis legimus *vobem*, pro bouem, in l. 1. §. 1. de abige. *mouiles*, in l. 23. eum qui ædes. §. vlt. de vsurp. *venignior*, in l. 14. per seruum. §. 1. de vsu & hab. *voni*, in l. 27. si pendẽtes, in fi. de vsufr. *prestauitur*, in l. 59. in sententiis. §. vlt. de re iud. *vinas*, in l. 17. ſi quando, in pr. si ser. vind. In antiquo marmore, quod est Romæ ad D. Petri & Marcellini: T.P.COSMO. CONIVGI. INCOMPARAVILI. ET. T. P. CHRESTO. FILIO. DVLCISS. Et in alio marmore Romæ in ædibus Auli Delphinij: VNDIS. CYANEIS. DONVM. PLACAVILE. FECIT. CONTVCIVS. BLANDAS. PER. AQVAS. ARAM. VENERANDAM. Ibidem: ΠΑΤΗΡ ΧΑΙΡΕ. D. M.

D. M. AVRELIVS. DIOGENETI. SACERDOTI. VENEMERENTI. F. AVRELIA CARIS. COIVX. CONQVEM. VIXIT. ANNIS. I ~ II :- Ibidem ad D. Gregorij; ACONTIO. L. RANIO. CVRATORI. VIAE. SALARIAE. CVRATORI. REIP. VRVINATIVM. In alio marmore prope Bisentium: VIRTVTI VISENT. SACRVM. In decreto Neapolitano: L. MVNATIO CONCESSIANO. V. P. PATRONO. COLONIAE. PROMERITIS. EIVS. ERGA. CIVEIS. MVNIFICA. LARGITATE. OLIM. HONOREM. DEVITVM. PRAESTANTISS. VIRO. PRAESENS. TEMPVS. EXEGIT. &c. Sic in glossario legimus *Vitumen*, ἄσφαλτος. *Viuices*, μώλωπες. *Vuerosum*, γόνιμον, &c. pro Bitumen, vibices, vberosum, &c, *conglouo, gibuero, glaua, vilis*, χολή.

V, pro O, vt contrà o, pro u, scripserunt. Quintilianus lib. 1. cap. 5. *Quid o, atque u, permutatæ inuicem? vt Hecoba, & notrix, Culchides, & Pulixena, scriberentur?* Sic in Glossis *abdumen*, ὑπογάστειον: *turmentum*, βάσανος: *admuuit*, προσένεγκεν, &c. Inscriptio Prænestina: EXEMPL. DECR. Q. F. Q. IVNIO SILANO ET L. SEPTIMIO VALERIANO COSS. POSTVLANTE CLAVDIO MARONE VTI LVCVS AD STATVAM PONENDAM OPTIMAE MEMORIÆ VIRO QVONDAM FILIO ÆLI AVG. LIB. ANATELLON AMANTISSIMO REIP. NOSTRÆ PLACVIT ET IN HONOREM ANATELLONTIS SEMPER ET VBIQVE DE REP. OPT. MER. ET IN GRATIAM CLAVDI MARONIS LVCVM AD STATVAM PONENDAM AD ELECTIONEM IPSIVS ARBITR. DARE. Hic *Lucus*, pro locus.

V, pro Y, antiquis scriptum inuenitur, qui Græcas ex Romano sermone litteras exstirpari prorsum voluerunt. Liu. Andronicus odyssea:

Quem socios nostros mandisset impius Cuclops.

Ennius lib. 1. annal.

Musæ quæ pedibus magnum polsatis olumpum. Idem eodem lib.

Eurudica prognata pater quàm noster amauit. Idem:

——— *tibi fert Deus funera Vlyssis.* Et:

Interea fugit albus iubar Huperionis cursum. Idem lib. 6.

Æmonis Purrhus vti memorant à stirpe supremo. Et lib. 14.

Vi patefecerunt Fruges,

(pro Phryges.) Idem lib. 9.

Cuclopis venter velut olim tuiserat alti Carnibus humanis.

Et lib. 2.

Europam Libuámque rapax vbi diuidit vnda. Idem lib. 9.

——— *lucnorum lumina bis sex.*

Idem lib. 3.

——— *postúmque turanni Tarquinij corpus bona fœmina lauit & vnxit.*

V, consonans, alteri quod vocale & purum, si fuerit adiectum, productionis est nota. Ennius Annal. lib. 8.

Adnuvit sese mecum decernere ferro. Idem lib. 2.

Si quis me fuvit humanitus vt teneatis. Et lib. 19.

Nos sumu Romani qui fuvimus antè Rodai. Idem:

Contempsit fontes quibus exaruvit aqua vis. Idem lib. 1.

Nam Latij popoli res atque poëmata nostra
Cluvebunt. Et lib. 1.

—— Saturnus quem calu genuvit. Idem lib. 7.

—— magna cum lapsu diej
Parti fuvisset.

Lucilius Satyr. lib. 30.

Quòd tuvas laudes culpas, non proficis hilum.

Plaut. Amphitruone: *Hæc vt me voltis adprobare adnuvere.* Ibidem: *Illico iubet equites dextra irruvere.* Et Asinariâ: *Tot reddis spurcas, quot puras habuveris.* Idem Pœnulo: *Quo genere gnatus, qui parentes fuverint* Lucr. lib. 2.

Nam quòd fluvidum est, è lævibus atque rotundis. Ausonius:

Dinochores quadro cuvi in fastigia cono
Surgit.

V A

V A C I V V S, vacuus. Glossis ϲὐκαιρ☉. Plaut. Casinâ: *Vbi bene vacivas ædes fecisti mihi.* Ibidem: *Aures vaciva si sunt animum aduortite.* Idem Bacchidibus: *Valens me afflictat, vacivum virium.* Et Pseudolo: *Fac sis vacivas pseudole ædes aurium.* Idem Trinummo: *Accipite & date vacivas aures dum eloquor.* Hinc

V A C I V I T A S, vacuitas. Plaut. Curculione: *Ita cibi vacivitate venio laxis lactibus.*

V A C V E F A C I O, & V A C E F I O, pro vacuum facio, & vacuus fio. Cic. orat. 1. in Catil. *Quid verò nuper cùm morte superioris vxoris nouis nuptiis domum vacuefecisti, nónne etiam alio incredibili scelere hoc scelus cumulasti?* Ibidem: *Aduentu tuo ista subsellia vacuefacta sunt.* Macr. Saturnal. lib. 1. *Quod autem prætextatus veniam postulando mihi in cœna vacuefecisti locum.* Lucr. lib. 6.

Hoc vbi inanitui spatium, multúsque vacefit
In medio locus. Eodem libro:

Hoc fit item cunctas in partes vnde vacefit
Cúmque locus.

V A D A T V S, obstrictus, sub fideiussione ambulans. Glossarium: *Vadatur*, κατεγγυᾶται, μετὰ παρεγγυήσεως συντάσσεται. Fenestella: *Apud quem vadatus amicitia nodulo tenebatur.* Fulgent. Horat. lib. 1. Satyrâ 9.

—— & respondere vadatus
Debebat, quod ni fecisset perdere litem.

Plaut. Bacchidib. *Itaque me vadatum amore vinctúmque attines.* Idem Curculione: *Vbi tu es qui me conuadatus es Veneris vadimonio?*

V A G A S, pro vagaris. Serenus opusculis: *Rure puella vagat viridi.* Varro Pseudapolline, περὶ θεῶν μαθητείας: *Cùm sex pueri, & puellæ pariter item sex, aut septem numero, qua choro pari vagarunt.* Accius Tereo: *Fama ac nobilitas lata stirpe præclarè viget, vagat.* Idem Bacchidib. *Deinde omnes stirpe cùm inclyta cadmi deuagant matrona percitæ tumultu.* Idem Medeâ: *Vagant, pauore pecuda in campis deserunt.* Pacuu. Medo: *Quid tandem vbi ea est, quòd recepta exul*

incerto vagat. Varro Hercules tuam fidem: *Per maritimas oras quæ vagat.* Ennius Hectoris lytris:

Constitit credo Scamander, arbores vento vagant.

Turpil. Leucadia: *Vecordi vagas insania.* Pompon. Pappo Præterito: *Populi voluntas hec est, & vulgo vagas.* Plaut. Milite: *Te alloquor vitij probrique plenam, quæ circum vicinos vagas.* Lucil. lib. 4.

Sed ne fortè putes ea demum sola vagare.

VAGERATIM, σποράδην, sparsim, vaganter. Glossæ.

VAGOR, pro vagitu. Ennius lib. 16. annal.

Qui clamos oppugnantis vagore volami. Fest. Idem:

Clamor it ad cælum, volitátque per æthera vagor.

Varro lib. 6. de L. L. Lucr. lib. 2.

——— *miscetur funere vagor,*

Quem pueri tollunt visentes luminis oras.

VAGVLATIO, quæstus cùm conuitio. In XII. Tab. CVI. CERTOM. TESTIMONIVM. DEFVERIT. IS. CERTIS. DIEBVS. OB. PORTVM. OBVAGVLATVM. ITO. Fest.

VALENTIA, fortitudo, potentia. Titin. Setinâ: *Sapientiâ gubernator nauem torquet, non valentiâ; cocus magnum ahenum quando feruit paula confutat truâ.* Næuius Danae: *Omnes formidant hominis eius valentiam.* Hinc Vrbem à iuuentute Latinâ Valentiam priùs nominatam accepimus, quàm postea Euander, quum oppidum ibi effodisset, seruatâ significatione impositi priùs nominis Ῥώμην vocauit. Inde & compositũ *Inualentia.* Apul. de Dogmate Platonis: *Inuenit ægritudinem inualentiámque & fœditatem.* Gellius lib. 19. cap. 1. *Nam morbus in lege istâ non febriculosus, neque nimium grauis, sed vitium aliquod imbecillitatis & inualentiæ demonstratur.* Glossarium: *Valentia*, ἰσχύς.

VALENTVLA, valida. Plaut. Casinâ: *Perij: vt valentula est! penè exposiuit cubito.*

VALESCO, pro conualesco. Lucr. lib. 1. & 4.

——— *interea perpotet amarum*

Absinthi laticem, deceptaque non capiatur,

Sed potiùs tali facto recreata valescat.

VALGI, qui diuersas habent suras. Nouius Militibus Pometinensibus: *Valgus, veternosus genibus magnis, talis turgidis.* Plaut. Milite: *Tunc vxor mihi insignitos pueros pariet postea; aut varum, aut valgum, aut compernem, aut pætum, aut bronchum filium.*

VALGIA, obtortiones labiorum: *Valgum* enim est contortum. Glossarium: *Valgium*, στρεβλόν. Plaut. Milite: *Maiorem partem videas valgis suauiis.*

VALGITER, obtortè. Petron. Arbiter: *Abraso valgiter labello.* Fulgent.

VALLESCIT, perierit; à vallo militari, quod fit circa castra; quòd qui eo eiiciuntur pro perditis habentur. Fest. *Euallefacere*, pro eiicere dixit Varro: *Retrimenta cibi quæ exierunt, per posticum euallefecerunt.*

VALVVLI, folliculi fabarum. Colum. lib. 7. *Singula capita per biemem rectè pascuntur ad præsepia, tribus*

bus hordei, vel fressa cum suis valuulis fabæ.

V A N A N S, fallens. Accius Alcmenâ: *Tantum vt frustrando lactans, vanans protrahit.* Marcell.

V A N I T V D O, vanitas. Pacuu. Duloreste:

Primum hoc abs te oro, ne mi inexorabilem
Faxis, ni vanitudine ætatem tuam
Turpassis.

Plaut. Captiueis: *Pol ego vt rem video, tu inuentus verâ vanitudine qui conuincas.*

V A N N E R E, ventilare legumina. Varro lib. 1. de R. R. cap. 52. *Ita fit vt quod leuissimum est in eo, atque appellatur acus, euannetur foras extra aream, ac frumentum, quod est ponderosum, purum veniat ad corbem.* Deicitur etiã μεταφορικῶς clunes lasciuè in re venereâ mouere. Lucilius Satyrarum lib. 7.

Hunc molere, illum autem vt frumentum vannere cunnis.

Idem lib. 11.

Crissabit ac si frumentum clunibu' vannat.

V A P O S, pro vapor. Accius Andromedâ: *Neque terræ est datus, neque cineris causa vnquam euasit vapos.* Lucr. lib. 6.

Peruolitans permanat odos, frigúsque vapósque.

Sic *panos, labos, clamos.* Næuius Lycurgo: *Iam vbi nos duplicant aduenientes timos pauósque.* Varro Manio: *Sternitur iuuencus quem labos mollem fecit.* Non. Ennius Annal. *Clamos per cælum voluendu' per æthera vagit.* Varro lib. 6. Analog.

V A R A R E, curuare, torquere. Auctor de lim. *Sunt & alij pontes in vicinalibus & priuatis viis, quorum aluei varantur.* Idem: *Si in agri quadratura occurrerit flumen, quod necesse sit varari.* Mago & Vegoa: *Obseruari debent & varatio fluminum, riuorum cursus.*

V A R G V S, dicitur expulsus, exul. Sid. lib. 6. epist. 3. *Namque vnam fœminam, de affectibus suis, quam forte vargorum (hoc enim nomine indigenas latrunculos nuncupant) superuentus abstraxerat.* L L. Salic. tit. 58. *Si quis corpus sepulti effoderit, aut spoliauerit, vargus sit:* id est, expulsus de eodem pago, vsque dum cum parentibus defuncti conuenerit. L L. Ripuariorum tit. 85. *Si quis mortuum corpus ex humo traxerit, vargus sit, & ob hoc expulsus exsulet.*

V A R I, qui sunt obtortis plantis. Lucil. Sat. lib. 3. *Compernem aut varam fuisse Amphitruonis ἄκοιτιν, Alcmenam.* Plaut. Milite: *Aut varum, aut valgum, aut compernem, aut pætum, aut bronchum filium.*

V A R I, seu varri, propriè sunt bacula furcillata & informia, vnde *Varrones* duri ac σκληροὶ homines, quos Aristophanes σφῆλους vocat. Lucil. Satyris:

Varronum ac rupicum squarrosa incondita rostra.

Erant & *Varij* furcillæ quibus tollũtur retia, σκανδάληθρα καὶ σκάμβους Græcis dictæ. Lucanus:

——— *dispositis attollit retia varis.*

Hinc *Vallum* dicitur, quod ex varis fieri solitum.

V A R I A N T I A, varietas. Lucret. lib. 1.

——— *ne dum variantia rerum*
Tanta queat densis raris̀que ex ignibus esse. Idem lib. 3.
Nec reperire figurarum tot nomina, quot

quot sunt
Principiis, unde hac oritur variantia rerum.

Sic *Properantia*, Salustius: *Incogitantia, seruientia*, Plautus: *Exsuperantia, imparientia, ignoscentia*, Gellius: *Fauentia*, Accius: *Repetentia, pertinentia*, Lucretius: *Decentia; audientia, despicientia, discrepantia, curantia, negantia, profluentia*, Cic.

VARICES, Glossis κιρσοὶ, venæ in suris inflexæ, vel obtortæ. Varro epist. ad Varron. *Nam si tuam rhedam non habuissem, haberem varices.*

VARICITVS, id est, cruribus distensis. Apul. lib. 1. *Varicitus super faciem meam residentes vesicam exonerant.*

VARICVS, qui longè diuaricat crura, & passus metitur grandes. Ouid. de arte amandi lib. 3.

Illa velut coniux vmbri rubicunda mariti
Ambulat, ingentes varica fértque gradus.

VARIEGARE, variare. Apul. Florid. *Quid quòd & lyra eius auro fulgurat, ebore candicat, gemmis variegat.* Ibid. *Quod genus pictura Babylonica miris coloribus variegatum.*

VASTA, pro vastata. Accius Medeâ: *Iam hanc vrbem ferro vastam faciet Peleus.* Fest. Virg. lib. 5. Æneid.

——Vastos quatit æger anhelitus artus.

VASARIVM, κυλίκιον, paruum vas. Glossæ.

VASCA, μελετικὸς αὐλὸς, tibia. Eædem.

VASTESCO, populor, deferor. Accius Phœnissis: *Iussi te proficisci exulem quouis gentium, ne scelere tuo Thebani vastescant agri.* Cic. de Oratore lib. 2. *Quia iam de hominum genere dicam, qui quasi cultores terræ constituti non patiuntur eam nec immanitate belluarum efferari, nec stirpium asperitate vastescere.*

VASTITAS, Glossis πόρθησις, vastatio, desertio. Accius Astyanacte: *Propter te tot tantásque vastitates habemus funerum.* Varro Prometheo lib. 1.

Mortalis nemo exaudit, sed latè incolens
Barathrum inhospitalis campis vastitas.

Cic. officiorum lib. 2. *Qui collectis cæteris caussis eluuionis, pestilentiæ, vastitatis.*

VASTITIES, idem. Apuleius: *Inprimis tanti corporis vastities horrori fuit.* Plaut. Pseudolo: *Harum voluptatum mihi omnium, atque itidem tibi, Distractio, dissidium, vastities venit.*

VASTITVDO, idem. Pacuuius Teucro:

Quæ desiderio alumnum pœnitudine
Squale scapreque inculta vastitudine.

Accius Euryface: *Atrâ veste & vastitudine tetrè formatus.* Idem Meleagro: *Quæ vastitudo hæc? aut vnde inuasit mihi?* In precat. Rom. VTEI. TV. MORBOS. VASTITVDINEM. CALAMITATES. INTEMPERIAS. QVE. PROHIBESSIS. Cato de R. R. cap. 141. Fest.

VASTRAPES, φιμιτάλια. Glossarium.

VASVM, pro vas. Cato: *Neque mihi ædificatio, neque vasum, neque vestimentum illum est in manu preciosum, nec pretiosus seruus, nec ancill ...*

cilla. Gell. lib. 13. cap. 22. Fabius Pictor lib. 6. *Aquam manibus pedibusque dato: polubrum sinistra manu teneto, dextra vasum cum aquâ.* Martianus Capella lib. 3. *Vasum an vas dici debeat quaeritur.* Lucr. lib. 6.

——— quia nimirum facile omnia circum
Collaxat, raréque facit lateramina vasi.

Plaut. Truculento: *Aut aurum periit, aut conscissa pallula est, aut empta ancilla, aut aliquod vasum argenteum, aut vasum aheneum aliquod, aut lectus dapsilis.* Vasa etiam ex vocantur partes, quae inter res serias nominari non debent, quásque Dea Bona è sacello suo exulare voluit. Plaut. Poenulo: *Facio quòd manifesti moechi haud fermè solent, refero vasa salua.* In carmine libero, seu Priapeis.

Hic legimus Circen Atlantiadénque calypso
Grandia Dulichij vasa tulisse viri.

Petronius Arbiter: *Mox manum demisit in sinum, & protracto vasculo, tam rude; hoc, inquit, bellè cras in promulside libidinis nostrae militabit.*

VATIVS, varicosus. Varro de R. R. *Sint (canes) cruribus rectis, & potius varis quàm vatiis.* Quod in Geopon. Ἐγκείνωσι τοὺς ἔχοντας σκέλη ὀρθά: εἰ δὲ μὴ σκαμβότερα μᾶλλον ἢ βλαισά.

VATRAX, varicosus, pedibus viciosis. Lucil. lib. 28.

Vt si progeniem antiquam, qua est Maximu' Quinctus
Qua varicosu', vatrax.

V B

VBER AGRI, pro vbertas agri. Symmach. epist. 7. lib. 1. *His quippe mensibus campania nitet agri vbere, & arbusti honore.* Virg. lib. 7. Æneid.

——— non vobis rege Latino
Diuitis vber agri, Troiaeve opulentia deerit.

VBERARE, foecundare. Plin. Panegyrico: *Et caelo quidem nunquam benignitas tanta, vt simul omnes terras vberet, foueátque.* Palad. lib. 11. *Hoc coitu steriles arbores vberantur.*

V E

VECORS, turbati & mali cordis. Pacuu. Ilionâ: *Qui veloci superstitione, cum vecordi coniuge.* Nou. Colace: *Tristimoniam ex animo deponit, & vecordiam.* Ennius apud Ciceronem, pro doloso & versuto posuit: *Vecors OEnei partu edita; hoc est, Deianira, OEnei filia, quae δολῶπις à Sophocle vocatur.*

VECTICVLARIA vita, furum dicitur, qui alienos vectibus perfodiunt parietes, furandi gratiâ. Cato: *Vecticulariam vitam viuere, est repentè largiter habere, repentè nihil.* Fest.

VECTIGALIORVM, pro vectigalium, Asinius Pollio frequenter vsurpauit, teste Macr. lib. 1. Saturnal. cap. 4. Suet. Octauio Augusto cap. 101. *Tertio breuiarium totius imperij, quantum militum sub signis vbique esset, quantum pecuniae in aerario & fiscis & vectigaliorum residuis.* Idem Caes. Caligula cap. 16. *Adiecit*

Adiecit & omnem fructum vectigaliorum, & reditum medij temporis.

VECTVRAS factitare, pro baiulare. Gell. lib. 5. cap. 3. *Protagoram aiunt victus quaerendi gratia in mercedem missum, vecturasque onerum corpore factitauisse suo.* quod genus Graeci βαςάζοντας vocant; Latinè *baiulos* appellamus.

VEGET, vegetat, vel vegetum est, erigit. Ennius lib. 8. annal.

Cum magno strepitu Volcanum ventus vegebat. Idem Embraciâ:

Aequora salsa vegent ingentibus concita ventis.

Pompon. Maiali: *Animos Venus veget voluptatibus.* Varro Manio: *Nec natus est, nec morietur, viget, veget.* Idem ὄνῳ λύρας:

Quem mobilem Diuum lirans sol harmoge
Quadam gubernans motibus diis veget. Lucr. lib. 5.

E quibus vna tamen sit & hac quoque causa necesse est,
Quae vegeat motu signis.

Idem lib. eod.

Et prius est armatum in equi conscendere costas,
Et moderarier hunc frenis dextráque vegere.

VEGRANDE, malè grande, paruum. Plaut. Clitellaria:

Qui nisi iteres, nimium is vegrandi gradu. Lucil. lib. 26.

Non idcirco extollitur, nec vita vegrandi datur.

Varro lib. 2. de R. R. cap. 2. *Quod quae postea concipiunt fiunt vegrandes atque imbecillae.*

VEIA, plaustrum Oscis dicitur, vnde *veitura*, id est, vectura: & *veiarij*, stipites in plaustro. Fest. lib. vlt. Varro lib. 4. Analog.

VELES, leuis armaturae miles. Varro ἄμμον μετρεῖς, περὶ φυλαργυρίας:

Quem sequuntur cum rotundis velites leues parmis. Titin. Barbato: *Ita spiritus animatur in praelium, veles leuis recipit se, nec ferit quenquam hostem.* Salust. bello Iugurth. *Cúmque his permisti velites.* Lucil. Satyr. lib. 10.

Pone paludatum stabat rorarius veles.

Idem:

Veles solutim semper hic incessurus videtur. Ouid. in Ibin:

Utque petit primo plenum flauentis arena,
Nondum calfacti velitis hasta solum. Hinc

VELITARI, & velitatio, λογομαχία. Turpil. Lindiâ: *Comperce verbis velitari, & ad rem redi.* Afranius Prouigno: *Interea verbis iactare, & labris inter se velitari.* Caecil. Pausimacho: *Velitarier restamus.* Plaut. Menaechmis: *Nescio quid velitati vos estis inter vos duo.* Idem Asinariâ: *Verbis velitationem fieri compendio volo.* Hinc *velatricus*, velitaris. Sidon. lib. 7. epist. 2. *Habet historiam iuuenis eximij, fabulam militiae velatricae parem.*

VELIVOLVS, celer. nauibus attribuitur, quae remorum celeritate agitatae volare videntur. Liu. Andr. citante Macr.

Tu qui permensus ponti maria alta velivola. Lucr. lib. 5.

Tum mare velivolum florebat nauibus pandis.

Ouid. 4. de Ponto:

Et freta velivolas nō habitura rates.

Vetus Poëta apud Cic. de Orat. *Velivolantibus nauibus.* Oppian. lib. 4. Cyn. λινοπτερύγων νηῶν.

VELLEVM, scorteum, quod factum

ctum est ex vellere. Asconius Pædianus, orat. 2. in Verrem: *Et crumena vellea & scortea.*

V E L L I C A T I M, saltuatim. Sisenna histor. lib. 1. *Nos vna æstate in Asiâ & Græciâ gesta idcirco literis continentia mandauimus, nec vellicatim ac saltuatim lectorum animos impediremus.* Non. Gell. lib. 12. cap. vlt.

V E N A L I T I I, venditores. Cic. orat. Cornel. 2. *Neque me diuitiæ mouent, quibus omnes Africanos & Lælios multi Venalitij mercatores superarunt.* Sueton. de Claris Rhetoribus: *Venaleri cùm Brundisij gregem venalium naui educerent.* Glossarium: *Venalitiarius*, σωματέμπορος.

V E N A T U R A, venatus. Plaut. Milite: *Viden' tu illam oculis venaturam facere, atque aucupium auribus?*

V E N D A X. Cato de R.R. cap. 3. *Patremfamilias vendacem, non emacem esse oportet.*

V E N D I T A T I O, ostentatio. Cic. Tuscul. quæst. lib. 2. *Quia etiam mihi laudabiliora videntur omnia, quæ sine venditatione & sine populo rectè fiunt.*

V E N E R E M, virili simul & muliebri fuisse sexu tradunt nonnulli. Virgilius lib. 2. Æneidos de Venere:

Discedo, ac ducente Deo flammam inter & hostes
Expedior. Caluus:
Pollentémque Deum Venerem.

Leuinus: *Venerem igitur almum adorans, siue fœmina, siue mas est, ita vti alma noctiluca est.* Aristophanes Ἀφρόδιτον appellat *Venerem*: Philochorus *Lunam* affirmat esse; nam & ei sacrificium facere viros veste muliebri, & mulieres virili. Signum illius barbatum in Cypro colebatur, statura viri, veste muliebri, quòd eadem mas existimaretur & fœmina. Macr. lib. 3. Saturn. cap. 8.

V E N E R O, pro veneror. Plaut. Truculento: *Date mihi huc stactam, atque ignem in aram, vt venerem Lucinam meam.* Sic *venerator*, passiuè extulerunt, pro color. Apul. Metamorph. lib. 11. *Seu tu cælestis Venus quæ coleris; seu Phœbi soror, quæ præclaris nunc veneraris delubris Ephesi.* Horat. lib. 2. Satyra 2.

At venerata Ceres vt culmo surgeret alto.

Virgilius Æneid. 6.

——— *cursúsque dabit venerata sacerdos.*

Sic Varro: *Paupertas enim hæc tum non ita nutricata, vt nunc conspicatur.* Et Cælius lib. 8. epist. 5. famil. *Sic multum ac diu ludetur, atque ita diu, vt plus triennium in his tricis moretur.* Cic. de Agrar. 2. *Excipere nominatim agrum, qui publicus esse fateatur.* Eodem modo & *Comito*, Virg. lib. 2. Æneidos, & Lucr. lib. 1. dixerunt.

V E N I A B I L I S, veniâ dignus. Sidon. lib. 4. epist. 11. *Hæc apud eum culpa veniabilis erat.* Idem lib. 9. epist. 1. *Pariter & nescio qualiter fieri veniabile queat.*

V E N I B O, pro veniam. Pomponius Maccis geminis: *Sero est, sextâ si placet, venibo.* Non.

V E N I L I A, est accessus, seu exæstuatio maris: *salacia* autem recessus. Varro lib. 4. Analog. *Venilia vnda quæ ad littus venit: salacia quæ ad salum redit.*

V E N O R,

VENOR, circumuenior. Ennius Nemæâ: *Teneor consepta, vndique venor.*

VENTRALIS. Macr. Saturn. lib. 7. cap. 8. *Species & aeres & calida superficiem cui apponuntur exulcerant, qui integrâ virtute suâ sine alterius rei admistione vtuntur ad noxiam, sed si in ventrem recepta sint, soluitur vis earum ventralis humoris alluuione, qua fiunt dilatiores. Ventralis* Glossis κοιλιόδεσμος, φῶσα.

VERARE, verbum est haruspicum, vnde *veratores*, & *veratrices.* Ennius lib. 13. annalium:

——— *satin'-vates verant ætate in agundâ.*

Agell. lib. 18. cap. 2. Apul. lib. 9. *Magnáque cura requisitam veratricem quandam fœminam, quæ deuotionibus ac maleficiis quiduis efficere posse credebatur.*

VERBERABILISSIMVS, plagis dignissimus. Plaut. Aulularia: *Verberabilissime, etiam rogitas? non fur, sed trifur.*

VERBERARE, non solùm verberibus, sed & verbis impetere dicitur. Plaut. Aulularia: *Nam cur me miseram verberas?* id est, cúrnam mihi maledicis. Non.

VERBEREA statua, pro homine verberabili. Plaut. Captiueis: *Interibi ego ex hac statuâ verbereâ rogitando volo scire meo minore quid sit actum filio.* Idem Pseudolo: *Sed eccum verberеam video statuam vt magnifice infert sese!*

VERBETEVM caput, verberibus probè contusum. Plaut. Persâ: *Ain verò verbereum caput?*

VERBIGERARE, verbis confli-ctare. Apul. in Apolog. *Nimis multa oratio est, si velim memorare quæ ego contrà responderim, quamdiu & quotiens inter nos verbigeratum sit.*

VERECVNDARI, verecundiâ teneri. Glossæ: *Verecundatur,* ἐντρέπεται. Cic. de Oratore lib. 3. *Alterum cunctantem & quasi verecundantem incitabat.* Idem Hortensio: *Hi nostri amici verecundantur, capti splendore virtutis.* Plaut. Trinummo: *Verecundari neminem apud mensam decet.*

VERECVNDITER, verecundè. Pompon. Macco: *Indidem præteriens dominus vidit senem in ludo, non verecunditer docentem discipulum, verùm scalpentem nates.* Non.

VEREDI, qui vehunt ꝯ hoc est, trahunt rhedas. Martialis lib. 14. epigr.

Stragula succincti venator sume veredi,
Nam solet à nudo surgere ficus equo.

VEREOR, passiuè. Afran. Consobrinis:

Heu isthæc parentum est vita bilis liberis,
Vbi malunt metui quàm vererier à suis.

Sic Salustius, *dilargitis proscriptorum bonis.* Gell. lib. 15. cap. 13. Et Verrius: *Sanctiáque eorũ abominaretur ab omnibus.* Item Canutius: *Turpe est propter venustatem vestimentorum admirari, & propter turpissimè vitam actam contemni.* Metellus: *Vt aliis plerumque obuenienti magistratu ob metum, statua polliceātur.* C. Memmius: *Quam stultè conficta, quàm aperte ementita sunt.*

VEREOR TVI, pro te. Afran. Simulante: *Tui veretur, me ad te misit oratum.* Idem Emácipato: *Optandum*

dum vxorem qua non vereatur viri. Accius Alphesiboea: *Si tui veretur progenitoris cedo.* Varro Sardis Venalibus: *Non te tui saltim pudet, si nihil mei reuereatur?* Pacuu. Hermionâ: *Nihil te populi veretur, qui vociferaris in via?*

VERETILLVM, vide *Virginal.*

VERGERE, fundere. Lucretius lib. 5.

Illi imprudentes ipsi sibi sæpè venenum Vergebant.

Virg. lib. 6. Æneidos:

——— *inuergit vina sacerdos.*

Plaut. Curculione: *Ipsum expeto tangere, inuergere me in eius liquores.*

VERIVERBIVM, verus sermo. Plaut. Captiueis: *Tunc repertus es etiam Philocratem, qui superes veriuerbio?*

VERMEN, pro vermis. Lucr. lib. 5.

Donec eos vitâ priuarunt vermina sæua
Expertes opis, ignaros quid vulnera vellent.

VERMICVLARE, veteres dixerunt, minuta opera facere; & vermiculata opera, paruis testiculis elaborata, (qualia sunt, quæ nunc à musæis *Musæacea* vocant) eaque in parietibus; nam quæ in lignis fiebant, *segmentata*; quæ in pauimentis, *Tessellata* appellabantur. Plinius: *Vermiculatis ad effigiem rerum & animalium crustis.* Lucilius Satyris:

Quàm lepidè lexes compostæ! ut tesserulæ omnes
Arte, pauimento, atque emblemate vermiculato.

Cic. de orat. lib. 3. Non. Quintilianus lib. 19. cap. 4. Plin. lib. 36. cap. 25.

VERMICVLARI, vermes, seu teredines propiguere. Plin. lib. 17. cap. 24. *Vermiculantur magis minúsve quædam, omnes tamen ferè, idque aues caro corticis sono experiuntur.* Quod Theophrastus: Ἅπαντα ὡς εἰπεῖν καὶ σκώληκας ἴσχει, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ πλείους. Ibidem: *Nam vermiculationem & poma ipsa per se quibusdam annis experiuntur mala, pira, mespila, punica.* Quod Theoph. οἱ δὲ καρποὶ σκωληκοῦνται τινῶν, οἷον ἀπίου, μηλέας μεσπίλης, ῥοιᾶς. Glossarium, *Verminat*, σκωληκιᾷ.

VERMINA, dolores corporis cum quodam minuto motu, ac si à vermibus scinderetur. Græcè στρόφος. Plinius: *Magi eo vermina & dysenteriam curari putant.* Idem morbus *vermicatio* etiam dicitur. Plin. lib. 30. cap. 15. *Iumentorum vrinæ tormina, vespertilione adalligato finiuntur; vermicatio ter circumlato verendis palumbo.*

VERMINARI, tanquam vermibus torqueri. Pomponius Hirnea Pappi: *Decumus mensis est postquam factum est, ita fit, ita semper solet, decumo mense demum turgens verminatur, parturit.* Martialis lib. 14.

Si tibi morosâ prurigine verminat auris,
Arma damus tantis apta libidinibus.

VERNÆ, ex ancillis verno tempore nati. Glossis, *Verna*, οἰκογενής. Lucilius:

Verna facer cupit hæc.

Plaut. Amphitruone: *Hic qui verna natus est, queritur.* Ibidem: *Cum cruciatu isthæc tuo, verna, verba fundites.* Symm. lib. 7. epist. 6. *Nam callidus vernula, quod semel pertulit, bis*

bi: recepit.

VERNILITER, adulatoriè, à vernis. Cæcil. Venatore:
Credo, hoc nimis tandem fit verniliter.
Horat. lib. 1. Satyrâ 6.
——— nec non verniliter ipsis
Fungitur officiis.
Plaut. Bacchid. *Quibus ingens in animo vtibile est, modicum & sine vernilitate.*

VERNISERA, mensalia auguria. Fest. De his Plin. lib. 28. cap. 2.

VERRVNCO, verto. Pacuu. Periboea:
Precor veniam, petens vt quæ ago, egi axò verruncent bene. Accius Æneadis, seu Decio:
Te sanctè venerans precibus invictè inuoco,
Portenta vt populo & patriæ verruncent bene. Idem ibidem:
Propinqua hæc bona verruncent poplo.
Cicer. lib. 1. de diuinat. Afran. Diuortio:
Et ponti verruncent cursuram simul. Non.

VERSI, versorum, pro versus, versuum. Liuius Polymetris: *Omnes sunt denis syllabis versi.* Valer. Phormione: *Quid hic cum tragicis versis & syrma facis?* Laber. Lacu Auerno: *Versorum non numerum numerò studuimus.* Sic *Quercorum*, pro quercuum. Cic. de Orthographiâ: *Ibi quercorum rami ad terram iacent, vt suis quasi capreæ ex ramis glande pascantur.* Prisc. lib. 6.

VERSIPELLIS, qui sæpius se immutat, alios atque alios assumens vultus. Lucil. lib. 26.
Qui cum versipellis fio, qui cum commuto omnia.
Plaut. Amphitruone: *Ita versipellem se facit quando lubet.* Idem Bacchidibus: *Versipellem conuenit esse hominem pectus cui sapit.* Et Persa: *Ne capillus versipellis fiat.* Glossæ: *Versipillo, κυνάνθρωπος.*

VERSVM vocabant rustici, cùm sulco ad finem perducto iterum reditur eò, vnde arationis principium suscipiebatur, quòd versum peragere dicitur Plinio lib. 18. Ab eo, vt ait Pausanias, βουστροφηδὸν γράφειν dicebant, cùm vno versu peracto in pagina inde sumitur initium ad alium progrediendi, vt in aratro. Quod nos contrà facimus: nam versu peracto idem semper initium tenemus progrediendi. Varro lib. 5. de L. L. *Solstitium ait vocari, cùm sol ad versum proximum stet.* Idem lib. 1. de R.R. cap. 10. *Modus quibus metirentur rura alius alios constituit: nam in Hispaniâ vlteriore metiuntur iugis, in Campaniâ versibus, in agro Romano ac Latino iugeris.*

VERSVTILOQVVS. Cicer. de orat. lib. 3. ex vetusto poeta: *Nam non vis huius me versutiloquas malitias?*

VERTICVLI, articuli. Lucil. Sat. lib. 4.
Hæret verticulis adfixum in posteriore
Parte, atque articulis quòd nobis talu' genúsque. Non.
Glossæ: *Verticuli, σπόνδυλοι.*

VERTILABVNDVS, vertigine correptus. Varro: *Et sic ad vos citius opinione vertilabundus decidi.*

VERVACTVM, quid sit docet Plinius lib. 18. cap. 19. *Quidam ab æquinoctio verno proscindi volunt agros. quódque vere semel aratum est, à temporis argumento veruactum vocatur.* Colum. lib. 1. cap... *Maiores*

quaestus antiquis retulerunt, quae nunc nobis praebent amplissima veruacta.

VERVINA, alias verutum dictum, iaculi genus. Galbius Bassus Satyrâ: *Veruinâ confodiende, non te nauci facio.* Fulgent. Plaut. Bacchidibus: *Si tibi machaera est, & nobis veruina est domi, qua quidem te faciam, si me irritaueris confossiorem soricinâ naniâ.*

VERVTVM, quòd alij veruinam nominant, telum est breue atque acutum. Glossarium, βερῦτα εἶδος ἀκοντίου. Salust. lib. 3. *Saxaque ingentia & axe iuncta trabes per pronum incitabantur, axibúsque eminebant in modum ericij militaris veruta binum pedum.* Varro ὄνος λύρας: *Nempe sues siluaticos in montibus sectaris venabulo, aut ceruos, qui tibi nihil mali fecerunt verutis, ah artem praeclaram!* Lucr. lib. 4.

Vix absunt nobis missus bis mille sagittae,
Vix etiam cursus quingentos saepè veruti.

Plaut. Truculento: *Sed verutum sine dum petere, siquidem belligerandum est tecum.*

VERVTVS, veruto armatus, βελοφόρος. Virg. Georg. lib. 2.

Assuetúmque malo Ligurem, Volschúmque verutum.

VESCOR, pro vtor. Pacuu. Armorum iudicio: *Qui viget vescatur armis, vt percipiat praemium.* Idem Chryse: *Fugimus qui arce hac vescimur.* Nouius Macco exsule: *Cur is istuc vadimonia suum vestimentum vescitur.* Accius Phoenissis: *Num pariter videor patris vesci praemiis?* Idem Armorum iudicio: *Cedit Achilli, inclitis armis vesci studet, vt ea cuncta optima is leuia prae illis putat.* Cic. de finibus bon. & mal. lib. 5. *Si gerundis negotiis posset orbatus paratissimis vesci voluptatibus.* Virg. libro 1. Aeneidos:

Quem si fata virum seruant, si vescitur aurâ
Aethereâ.

Lucr. lib. 5.

Quóve modo genus humanum variante loquela
Coeperit inter se vesci per nomina rerum.

VESCOR, pro video. Accius Athamante: *Priusquam infans facinus oculi vescuntur tui.* Non.

VESCVLVS, gracilis & malè curatus. Afran. sororibus:

At puer est vescis imbecillus viribus.

Ouid. lib. 2. Fastorum:

Nunc vocor ad nomen, vegrandia farra coloni
Quae malè creuerunt, paruaque vesca vocant.

Sid. lib. 8. epist. 16. *Non tantum dictio exossis tenere delumbis, quantum vescula torosa, & quasi mascula placet.*

VESCVM sal. i. edax. Lucr. lib. 2.

Nec mare quae impendent vesco sale, saxa peresa
Quid quoque amittant in tempore cernere possis.

VESCVS, nimis obscurus, parcus, valdè tener. Glossarium: *Vesces*, ὀλιγόσιτος. Lucil. lib. 26.

Quàm fastidiosum ac vescum, cum fastidio viuere.

Gell. lib. 16. c. 5. Virg. Georg. lib. 3.

Interea pubi indomitae non gramina tantùm,
Nec vescas salicum frondes vluámque palustrem.

VESPERNA, caena erat antiquis, quòd non nisi vesperâ aduentante sumeretur. Caena verò iisdem diceba tur

batur, quod nunc prandium vocamus.

VESPERVGO, hesperus. Plaut. Amphitruone: *Nam neque vesperugo, neque Vergiliæ occidunt.*

VESPILLONES dicũtur qui funerandis corporibus officium gerunt, quòd vespertino eos tempore efferant qui funebri pompa duci propter inopiam nequierunt. Martialis lib. 2. epigr.

Qui fuerat medicus nunc est vespillo Diaulus;
Cœpit quo poterat clinicus esse modo.

VESTIBVLVM, quod vel vestæ sacrum, vel ianuam vestiat. Ouid. 5. Fast.

Hinc quoque vestibulum dici reor, vnde precamur:
Qua famur, vesta est, quæ loca prima tenet.

Græcis πρόθυρον, quòd pænè expressit Plaut. Mostell. *Videri vestibulum ante ædes, & ambulacrum cuiusmodi.*

VESTICEPS PVER, pubes, qui vestem iam cepit: vestis autem dicebatur lanugo, seu prima barba. Virg. lib. 8. Æneidos:

Aurea cæsaries ollis, atque aurea vestis. Idem eodẽm lib.
Tum mihi prima genas vestibat flore iuuentus.

Gell. lib. 5. cap. 19. *Iúsque iurandum à Q. Mutio Pontifice maximo conceptum dicitur, quòd in arrogando iuraretur, sed arrogari non potest nisi iam vesticeps.* Sid. lib. 1. epist. 2. *Barba concauis hirta temporibus, quàm in subdita vultus parte surgentem stupitus tonsor assiduus genis vt adhuc vesticipibus euellit.*

VESTISPICI, vestium inspectores. Afran. Vopisco: *Noui non inscitulam ancillulam vespere, & vestispicam.* Plaut. Trinummo: *Nox datur, ducitur familia tota vestispici, vnctor, auri custos, flabellifera, sandaligerula.*

VETER, vetus. Accius Hecubâ: *Veter fatorum terminus sic iusserat.* Prisc. lib. 6. Ennius annal. lib. 1.

Quum veter occubuit Priamus sub Marte Pelasgo.

Prisc. lib. 3. Varro lib. 6. de L. L. *Tesca dumecta sunto quoad ego castè lingua nuncupauero. Olla veter arbor, quisquis est quàm me sentio dixisse, templum tectúmque esto in sinisterum.*

VETERINA, animalia quæ vecturæ adhibentur, vt equi, boues, asini. Glossæ: *Veterina bestia.* ὑποζύγιον. Cato ea appellauit à vehendo: Opilius dici putat quasi *venterina*, vel *vterina*, quòd ad ventrem onus religatum gerant. Varro lib. 1. de R. R. cap. 38. *In prata enim vel optimum vt cæterarum veterinarum, quæ ordeo pascuntur quod multam facit herbam.* Plin. lib. 8. cap. 42. *Equo ferè qui homini morbi, præterquam vesica conuersio sicut omnibus in genere veterino.* Idem lib. 11. cap. 46. *Vngula veterino tantùm generi renascuntur.* Lucr. lib. 5.

Ne fortè ex homine & veterino semine equorum
Confieri credis centauros posse. Ibid.
Est genus omne quòd est veterino semine partum. Hinc

VETERINARIVS, ἱππιατρός, Glossis.

VETVSTISCERE & VETERASCERE. Nigidius comment. lib. 10. *Dicemus quæ vetustate deteriora fiunt vetustiscere, quæ meliora inueterascere.*

VIARE,

V I

VIARE, proficiſci, ire. Apul. 6. *Quis enim viantum vectorem ſuum non libenter auferet ſecum?* Idem Florid. *Vt fermè religioſus viantum mos eſt.* Symm. lib. 1. epiſt. 80. *Dicis viandi negotio impeditam diu operam ſcribendi.* Sid. lib. 4. epiſt. 3. *Quódque deinceps nullas viantum volas mea papyrus onerauerit.*

VIAS, pro viæ. Enn. lib. 7.
——— *dux ipſe vias.*
Sic Liuius odyſſeâ: *Atque eſcas habemus mentionem.* Idem ibidem: *Nam Dina Monetas filiam docuit.* Ibidem: *Mercurius cúmque eo filius Latonas.* Næu. lib. 1. bel. Pun.
Rhetus atque Purpureus filij terras.
Ibidem:
Ei venit in mentē hominum fortunas.
Priſc. lib. 6.

VIATICATVS, viatico inſtructus. Sid. lib. 6. epiſt. 10. *Tanquam opiparè viaticatus cùm gratiarum actione remeabit.*

VIBICES, Gloſſis μώλωπες, plagarum vulnera. Plaut. Fugitiuis: *Age, euge, ſpecta, vibices quantas.* Perſius Satyra 4.
Si puteal multâ cautus vibice flagellas.

VIBRISSÆ, dicti pili in naribus, quòd his euulſis caput vibretur. Gloſſarium: *Vibrucæ, τρίχες ῥινός.*

VIBRISSO, vocem in cantando criſpo. Titinius:
Si tibi erit cantandum facito vſque exuibriſſes:
Virg. lib. 2. Æneidos:
Sibila lambebant linguis vibrantibus ora.

VICATIM, per vicos. Siſenna hiſtor. lib. 3. *Cùm complures menſes barbâ immiſſâ lugubri veſtitu & tonſo capillo populus vicatim flens vnâ cùm liberis circumiret.* Sueton. Caligulâ cap. 32. *Biſque victorem ſine morâ conſtringi iuſſit, & pannis obſitum vicatim circumduci, ac mulieribus oſtendi, deinde iugulari.* Plin. lib. 6. cap. 26. *Meſopotamia tota vicatim fuit diſperſa, præter Babylona & Ninum.* Gloſſæ: *Vicatim, κωμηδόν.*

VICEM MEAM, pro, mea vice. Plaut. Moſtell. *Ecquis homo eſt, qui hodie ſeſe excruciari meam vicem poſſet pati.* Liuius: *Suam vicem magis anxius quàm eius.* Idem: *Clamor vndique ab ſollicitis vicem imperatoris militibus ſublatus eſt.* Cic. lib. 1. epiſt. 9. fam. *Noſtram vicem vltus eſt ipſe.* Curtius lib. 7. *Is tum flere cœpit, & os ſuum conuerberare mæſtus, non ſuam vicem.* Plaut. Rud. *Si appellabit quempiam, vos reſpondetote iſtinc iſtarum vicem.* Et Capt. *Quin malè occidam oppetámque peſtem heri mei vicem.* Sic Lucret. lib. 6.
Inde bonam partem in lectum mærore dabatur. Et lib. 3.
——— *hæc volnera vitæ*
Non minimam partem mortis formidine aluntur.

VICINARE, appropinquare, vicinum eſſe. Sidon. lib. 2. epiſt. 3. *Cui continuatur vicinante textrinæ cella pluaria diſcriminata tantum pariete caſtrenſi.* Idem lib. 2. epiſt. 10. *Conſtantij & Secundini vicinantia altari baſilicæ latera clareſcunt.* Et lib. 2. epiſt. 11. *Si nobis pro ſitu, ſpatiis regionum vicinaremur.* Idem lib. 7. epiſt. 2. *Vt diuerſorio quadam fœmina vicinaretur.*

VICI

VICINITAS, vicinia. Apul. de dogm. Platonis lib. 1. *Ne importuna vicinitas rationem constitutam desuper cunctorum saluti in ipsa cogitationum vicinitate turbaret.*

VICISSATIM, vicissim, per vices. Plaut. Pœnulo: *Ad argumentum nunc vicissatim volo remigrare, vt aquè sitis mecum huius rei gnari.* Idem Sticho: *Nosmet potius oneremus vicissatim voluptatibus.*

VICISSITAS, vicissitudo. Accius Phœnissis: *Vicissitatémque imperandi tradidit.* Non.

VICTV, pro victui. Lucil. Satyr.

Quòd sumptum atque epulas victu præponis honesto.

Sic idem, *anu noceo*, inquit, pro anui. Et C. Cæsar in Anticatone: *Vnius arrogantiæ superbiæque dominatúque.* Et in Dolobella: *Honori erant & ornatu.* Agell. lib. 4. cap. 16. Virg. itidem Georg. lib. 4.

Quòd nec concubitu indulgent. Et,

—— téque aspectu ne subtrahe nostro. Item,

Parce metu citherea.

Cæsar de bello Gall. lib. 7. *Cuius consensu ne orbis quidem terrarum obsistere possit.* Idem lib. 1. *Qui summo magistratu præerat.* Ibidem: *Cùm exercitu frumentum metiri oporteret.* Salust. Iugurth. *Non se luxu atque inertiâ corrumpendum dedit.* Terentius: *Vestitu nimium indulges.*

VICTVIS, & VICTI, pro victus. Varro de vita pop. Rom. lib. 1. *Primùm de re familiari ab patribus, secundò de victuis consuetudine, tertiò de disciplinis priscis necessariis vitæ.* Plaut. Captiuieis: *Pro victi quotidiani ventrem ad me adferas.*

VIDELICET, videre licet. Plaut. Sticho: *Vide licet illum fuisse parcum senem, qui dixerit.* Ibidem: *Videlicet illum fuisse nequam adolescentem.*

VIDVBIVM, ὀρφάνιον χήρας. Glossæ. Sid. lib. 6. epist. 2. *Cui filij, nec pòst multo nepotis amissi duæ pariter plagæ recentes ad diuturni viduuij vulnus adduntur.*

VIDVITAS, & VIDVERTAS, calamitas, inopia, orbitas, quòd viduet bonis. Plaut. Rudente: *Nunc id est, cùm omnium copiarum atque opum, auxilij, præsidij, viduitas nos tenet.* Cato de R. R. cap. 141. *Vti tu morbos visos inuisósque, viduertatem, vastitudinémque prohibessis.*

VIDVITAS, χηρεία. Apul. lib. 3. Metam. *Miseremini indignè cæsorum iuuenum, nostraque viduitati ac solitudini de vindicta solatium date.* Idem Apolog. *Decreuit Pudentilla sibi diutius in viduitate non permanendum.* Ibid. *Mulier sanctè pudica tot annos viduitatis sine culpa, sine fabulâ, desuetudine coniugis torpens.* Et: *Qui viduitatem eius violarent.*

VIERE, adligare: vnde *vimina*. Enn. Asoto: *Ibam malacam viere veneream corollam.* Varro lib. 1. Analog. Idem lib. 1. de R. R. *Vt habeas vimina vnde viendo quid facias.* Glossarium: *Vietor, ὑποπλόκος.*

VIETVS, sine vi. Glossis μεμαρασμένος. Varro lib. 1. de R. R. cap. 59. *Ne cùm humorem amiserint pertinaci vento vieta fiant.* Terent. Eunucho: *Hic est vetus, vietus, veternosus, senex.* Lucr. lib. 3.

Nec supra caput eiusdem recidisse vietam Vestem.

VIGILAX, vigilans, diligens. Sid. lib. 5. epist. 2. *Namque in paginis eius vigilax lector inueniet veriora nomina camenarum.* Et lib. 8. epist. 12. *In fescennina vernans verbis,*

aestuans votis in bucolica, vigilax, parcus, carminabundus.

VIGILIVM, pro vigilia. Varro Endimionibus: *Animum meum mitto speculatum toto orbe, uti quid facerent homines quando experrecti siet, Me faciat certiorem, si quis sumeret Me melius operam, ut eius consilio ocius Vigilium adminicularem nostrum, qui videt Alium curuantem extrema noctis tempora.*

VIGORATVS, audax, fortis. Apul. lib. 9. *Hac opportunâ fallaciâ vigorati iuuenis inductus, imò sublatus, & ad credulitatem delapsus Barbarus.*

VILITANT, vilem faciunt. Turpilius Lindiâ: *Quin moneam, quin clamem, quin querar tua vitia quæ te vilitant.*

VILLICARI, & VILLICARE, rusticari. Turpilius Hetæra: *Hic villicor ante urbem, nunc rus eo.* Idem Paraterusâ: *Ego etiam non hîc villicabor Phædria.* Afranius Suspectâ: *In Arpinos iam quantum fieri pote explodam hominem, ut villicetur.* Pomp. Ergastulo: *Non longè ab urbe villicari quò herus rarenter venit, Non villicari, sed dominari mea est sententia.* Cato oratione uti basilica ædificetur: *Antequam is villicare cœpit. Atta Tyrone proficiscente: Pater villicatur tuus, iam mater villicata est.* Prisc. lib. 8.

VINALIA FESTA, quibus vinum nouum Ioui libabant, Græcis πιθοιγία. Plin. lib. 18. cap. 29. *Vinalia priora quæ ante hos dies IX. Kalend. Maij degustandis vinis instituta.* Ibidem: *Extra has causas sunt vinalia altera quæ aguntur ad XIII. Kal. Septembr.*

VINCIAM dicebant continentam; vnde Vinciam Potionem, laqueum appellauit Plautus, quòd vinciat & constringat. Plaut. Sticho: *Nunquam edepol me viuum quisquam in crastinum prospiciat diem, nam mihi iam intus potione vinciâ onerabo gulam.*

VINDICERE, pro vindicare. In XII. Tabulis: NI IOVDICATOM. FACIAT. AVT. QVIS. ENDO. IOVRE. EM. VENDICIT. SECVM. DVCITO. Lucr. lib. 3.

Ipse sui miseret, neque enim se vindicit hilum,
Nec remouet satis è proiecto corpore.

VINDIGESTÆ, τὰ ἐν ἀμφισβητήσει πράγματα, res controuersæ. Glossarium.

VINNVLVM, venustum, illecebrosum. Plaut. Asinariâ: *Compellabo blanditer osculando, oratione blandula, venustulâ.*

VIOCVRVS, quasi vitam curans. Glossis ὁδῶν ἐπιμελητής. Varro lib. 4. de L.L. *Quis enim non videt vnde aurifodina & viocurus?*

VIOLACEVM, violæ colore. Cornelius Nepos: *Me iuuene violaceâ purpurâ vigebat.* Plin. lib. 9. cap. 39. Hinc *Violarius*, qui violaceo imbuit colore. Plin. Aululariâ: *Flammearij, violarij, coriarij*

VIRATIVS, qui est magnarum virium. Varro Meleagro: *Si non malit vir viratiam uxorem habere Atalantam.* Non.

VIRESCO, vires recolligo. Furius Poëmatis:

Excrescunt animi, virescit volnere virtus.

Gell. lib. 18. cap. 11.

VIRGATOR, qui virgis cædit. Plaut. Asinariâ: *Vbi sapè causam dixeris*

dixeris pendens aduersùs octo astutos, audaces viros, valentes virgatores.

VIRGINAL, virginis αἰδοῖον: ficut veretillum viri. Sunt & *veretillum* ac *virginal* eiectaméta marina, earum rerum magnitudine ac fpecie: illud Italis *Cazo di mar* vocatur, hoc *Pota di mar*. Apul. in Apolog. *At quæsisse me fingeretis ad illecebras magicas, duo hæc marina veretillum & virginal*. Phædrus fab. 71. *Adplicuit virginale generi maſculo, Et maſculina membra applicuit fœminis.*

VIRGINDEMIA, virgarum ob verbera apparatus. Varro Agathone: *Quid tristiorem video te esse, quàm angit hæc Lampadion? quid familiaris filius? Amat, hæc fpes est auxilij argentariæ: ideoque ſcapulæ metuunt virgindemiam.* Plaut. Rudente: *Vt tibi vlmeam vberem esse fperes virgindemiam, & tibi euenturam esse hoc anno vberem messem mali.*

VIRGINES, non folùm puellæ, fed etiam pueri dicuntur inueftes: nam & qui ex ephebis excefferant, *deuirginati* dicebantur. Varro περὶ ἐξαγωγῆς: *Quid magnum interesset, puerum vtrum esset deuerginatum vsurus, an μόνον ἔρωτας purus dum cogito.* Nonius: *Imò & matres aliquando validioris ætatis virgines appellatas inuenimus.* Virg. in Bucolicis, de Pafiphaë, quæ trium erat liberorum mater:

Ah virgo infelix, quæ te dementia cepit?

VIRIATVS, robuftus, magnarum virium. Lucil. Sat. lib. 2.

Inuiriatum hunc in fauces inuasse animámque Elisisse illi.

Idem lib. 26. *Contra flagitium nescire bello vinci à barbaro viriato Annibale.*

VIRICVLÆ, vires pufillæ. Apul. lib. 11. *Nam viriculas patrimonij, peregrinationis attriuerant impensæ.*

VIRICVLVM, κέστρον, ceftrum, cælum. *Encausto duo fuisse pingendi genera antiquitus constat; cerâ, & in ebore cestro, id est, viriculo, donec classes pingi cœpere.*

VIROSÆ, virorum appetentes fœminæ, luxuriofæ. Afran. Diuortio:

Vigilans ac folers, ficca, fana, fobria,
Virosa non fum: & fi fim, non defunt mihi
Qui vltro dent: ætas integra est formæ fatis.

Lucilius lib. 7. Satyrarum:

Dixi: ad principium venio, vetulam atque virosam
Vxorem cædam potius quàm castrem egomet me.

Apul. 9. *Scæua, fæua, virosa, ebriosa, peruicax, in rapinis turpibus auara.*

VIS, pro vires. Saluft. lib. 3. hiftoriarum: *Malè iam adsuetum ad omnes vis controuersiarum.*

VIS, pro vix. Turpilius Lindiâ: *Profectò vt quisque minimo cōtentus fuit, ita fortunatam vitam vixit maximè, vti Philosophi aiunt isti, queis vis fat est.* Varro lib. 2. de R. R. cap. 1. *Cùm portam fessum vis è re venissemus, nî medici aduentus nos inretisset.*

VISCERATIM, per vifcera. Ennius Andromedâ: *Alia fluctus differt, disipat visceratim membra, maria falsa fpumant fanguine.* Non.

VISCERATIO dicebatur crudæ carnis in populum diftributio, quæ olim Romæ folebat ab principibus vrbis fieri. Liuius lib. 8. *Et populo visceratio data, à M. Flauio, in fu-*

nere matris. Suet. Iul. Cæsare, cap. 38. *Adiecit epulum ac visceratîonem, & post Hispaniensem victoriam duo prandia. Visceratio* etiam Glossis ἀρτόκρεας. Item *Visceratîonem*, εὐφρασίαν. Et aliæ Glossæ: *Visceratio*, διανομαὶ κρέως.

V I S C V M, rete. Varro Parmenone:

Lepusculi timentes hoc quadrangulum,

Dedit Diana, rete, nexile, ἀρκύας,

Viscum, sagenam, lineámque compedem.

V I S C V S, eris (cuius pluralis viscera.) dicitur quidquid intra cutem pellémve animalis est. Lucil. Sat. lib. 14.

Idne ægrè est magis an quòd pane & viscere priuo

Quod viscus dederas primum, hoc in viscere largi. Lucr. lib. 1.

Visceribus viscus gigni, sanguénque creari

Sanguinis inter se multis coeuntibu guttis.

Tranquillus Vitellio cap. 13. *Ne quidem temperauit, quin inter altaria ibidem statim viscus & farra penè rapta è foco manderet.* Serenus cap. 42.

Aut nitido rana decoctum viscus oliuo.

V I S S I O, βδέλυγμα, peditus, emissio spiritus ex inferiore gutture. Glossarium.

V I T A B V N D V S, vitans. Salust. histor. lib. 3. *Ea inter molem atque insulam mari vitabundus classem hostium peruenit.* Liuius lib. 5. belli Punici: *Hanno ex Brutiis profectus cum exercitu, vitabundus castra hostium consuléśque.*

V I T A S, in numero multit. Apul. lib. 11. *Nam in eorum vitas, quorum sibi seruitium Dea nostra maiestas vindicauit, non habet locum casus infestus.*

V I T I L E, quod lentum est, vieríque facilè potest. Plin. lib. 13. cap. 4. *Folio latiore ac molli ad vitilia vtilissimo.* Quod Theophrastus: πλάτυ γὰρ καὶ μαλακὸν ἔχουσι τὸ φύλλον. διὸ καὶ πλέκουσιν ἐξ αὐτοῦ τάς τε σπυρίδας, καὶ τοὺς φορμούς. Varro lib. 3. de R. R. cap. 16. *Vitiles fimobabulo oblinunt intus & extra ne asperitate absterreantur.*

V I T I L I G O, in hominis corpore dicitur macula, tanquam farinulæ adspersæ: vnde Græcis ἄλφος. Lucil. Satyris:

Hæc odiosa mihi vitiligo est, non dolet inquit. Fest.

Apul. Apolog. *Corporis primorem cutim vitiligine insignit, & omnimodis maculationibus conuariat.* Vitiliginis tres numerat species Celsus. *Vitiligo*, inquit, *quamuis per se nullum periculum adfert, tamen fœda est, & ex malo corporis habitu fit. Eius tres species sunt: Alphos vocatur vbi color albus est, ferè subasper, & non continuus, vt quædam quasi guttæ dispersæ esse videantur. Melas colore ab hoc differt, quia niger est, & vmbræ similis; cætera eadem sunt: Leuce habet quiddam simile alpho, sed magis albida est, & altius descendit, in eáque albi pili sunt, & lanugini similes.*

V I T I O S I T A S, κακία. Cicero: *Huius virtutis contraria est vitiositas: sic enim malo quàm malitiam appellare eam, quam Græci κακίαν appellant: nam malitia certi cuiusdam vitij nomen est, vitiositas omnium.*

V I T R E A, vitra. Sic. Flaccus de cond. agror. *Aliquibus verò aut cineres,*

res, aut carbones, aut testas, aut vitrea fracta, aut ossa subcensa, aut calcem, aut gypsum inuenimus. Author de terminis: *Calcem, aut gypsum, aut carbones, aut vitrea fracta, aut testam tusam.*

V**ITVLARI**, voce lætari, παιανίζειν. Ennius:

Habet is coronam vitulans victoriâ.

Næuius Lycurgo:

Vt in venatu vitulanter ex auiis
Locis nos mittant poleris decoratos feris.

Varro rerum diuinarum lib. 15. *Pontifex in sacris quibusdam vitulari solet, quod Græci παιανίζειν vocant.* Plaut. Persâ: *Opes, spes, bonas copias commodanti lubens, vitulórque meritò.* Hyllus libro de diis, Vitulam ait vocari deam quæ lætitiæ preest. Piso putat Victoriam nominari, quòd post victoriam certis sacrificiis fiat vitulatio; volúntque nonnulli sic dictam quòd causa sit vitæ tolerandæ, ideóque huic Deæ pro frugibus, quæ vitam sustentant, fieri sacra, quò respexit Maro in Bucolicis, eclogâ 3.

Cùm faciam Vitulâ pro frugibus ipse venito. Macr. lib. 3. cap. 2.

V**ITVPERONES**, vituperatores. Gell. lib. 19. cap. 7. *Quòd vituperones suos subducti supercilij carptores appellauit.* Sid. lib. 4. epist. 12. *Cui datum est saltibus gloria protererere posse ceruices vituperonum.* Idem lib. 8. epist. 1. *Sed plus cauendum est, ne in aliquos forsitan incidamus vituperones.*

V**IVATVS**, vigens, vegetus, à vi magnâ. Lucr. lib. 3.

Denique corporis atque animi viuata potestas
Inter se coniuncta valent, vitáque fruuntur.

Idem eodem libro:

Præterea si iam viuato corpore nobis
Inferri solita est animi viuata potestas.

V**IVEBO**, pro viuam. Næuius de Pathicis: *Tibi dum viuebo, fidelis ero.*

V**IVESCERE**, vitam acquirere, crescere. Lucr. lib. 4.

Vlcus enim viuescit, & inueterascit alendo,
Inque dies gliscit. Ibidem:
Quod cupido infixum cordi viuescit, vt ignis.

V**IVIRADIX**, μόσχευμα, φυτευτήριον, viua planta. Cicero: *Sarmenta, viuiradices, propagines, nónne ita afficiunt, vt quemvis cũ admiratione delectent?* Quod Gaza ita interpretatur: ἄγαι καὶ ὑπόρριζοι καὶ ἀπάρυγες, οὐχ οὕτω πῶς διατίθησιν, ὡς μὴ ἂν θαύματος ἄνευ τέρπεσθαι μηδὲ ὅντινα οὖν.

V L

V**LLA** metus, pro vllus. Ennius Annalibus:

Ni metus vlla tenet, ritè in virtute quiescunt.

V**LLÆ**, pro vlli. Lucr. lib. 1.

——— neque sunt igni simulata, neque vlla
Præterea reji, quæ corpora mittere possunt.

Sic Corn. Nepos in Thymoleonte: *Ex maximo bello tantum ocium tota insula conciliauit.*

V**LLI**, pro vllius. Plaut. Truculento: *Quasi verò corpori reliquei is tuo potestatem coloris vlli capiendi.*

V**LLO**, pro vltus fuero. Accius Epigone: *Qui nisi genitorem vllo, nullum*

lum meis dabo finem miseriis.

VLMITRIBA, qui virgis exercetur vlmeis. Plaut. Persâ: *Etiámne dicis vbi sit venefice? Nescio inquam vlmitriba tu.*

VLS, & cis, pro vltra & citra. Varro lib. 4. de L. L. *Sacerdotes vniuersi à sacris dicti: Pontifices à posse & facere. Pontifices ego à ponte arbitror: nam ab iis sublicius est factus primùm & restitutus sæpè, quòd eo sacra & cis & vls Tiberim non mediocri ritu fiant.*

VLTIME AFFECTVS, ad extremas redactus. Apul. lib. 1. Metamorph. *Atque omnibus priuatus tandem euado, & vt pote vltimè affectus ad quandam cauponam Meroën anum, sed admodum scitulam deuorto.*

VLTROTRIBVTA, impensas & ad tributiones operum publicorum faciendorum mancipibus & redemptoribus certâ mercede locatorum dixerunt. Liuius lib. 39. *Vectigalia summis pretiis, vltrotributa infimis locauerunt.* Idem lib. 43. *Qui publica vectigalia & vltrotributa conduxissent.* Seneca de Beneficiis lib. 4. cap. 1. *Cùm virtutem nec lucrum inuitet, nec damnum absterreat, adeoque neminem spe ac sollicitatione corrumpat, vt cuncta in se impendere iubeat, ac sæpius in vltro tributis sit.*

VLVLABILIS, miserabilis. Apul. 4. *Et semianimem ex edito despexit, vlulabili cum plangore ad eum statim extitit.* Et lib. 5. *Quòd sono penetrabili vocis vlulabilis per prona delapsa amens & trepida Psyche procurrit è domo.*

V M

VMBO, Græcis ἄμβων, quidquid extumidum est & prominet. In montibus loca sublimia ita vocat Statius Thebiade:

Stant iuga & obiectus geminis vmbonibus agger
Campum exire vetat. Idem:
——— *vasto metuenda vmbone ferarum*
Excutiens stabula.

Idem Achilleide:

——— *vndisonæ quam circuit vmbo Maleæ.*

Et in Hercule Surrentino:

——— *solidus contrà riget vmbo maligni Montis.*

Item in viâ Domitianâ:

Tunc vmbonibus hinc & hinc coactis.

Sidon. lib. 4. epist. 20. *Quorum lux in orbibus niuea, fulua in vmbonibus.* Hinc in clypeis *vmbones* appellantur, quos vocat ὀμφάλους Polyb. lib. 6. Suet. Iulio Cæsare, cap. 68. *Memorabile illud Cynegeri exemplum imitatus transiliuit in nauem, vmbone obuios agens.*

VMBRALITER, adumbratim. Sid. lib. 2. epist. 10. *Quam ista hæc quæ imaginariè tantùm & quodammodo vmbraliter effingimus.*

VMBRATICOLA, & vmbraticus, homo ignauus qui in lucem prodire non audet. Plaut. Truculento: *Túne tantilli doni causâ mœchum malacum, cincinnatum, vmbraticolam, tympanotribam amas?* Idem Curculione: *Quid refert me fecisse regibus vt mihi obœdirent, si hic me hodie vmbraticus deriserit?*

V N

V n æ figuræ, pro vnius. Lucr. lib. 2.

Vt sæpè ex aliis formis variisque figuris
Efficitur quiddam quadratum, vnaque figura.

Sic Cælius lib. 5. historiar. *Nullius aliæ rei nisi amicitiæ eorum causâ.* Afran. Suspectâ: *Adeò vt te satias caperet tota familiæ.* Salustius Catilinâ: *Sine populi iussu nulla earum rerum consuli ius est.* Prisc. lib. 6.

V n c i n a t v s, ab vnco. Cic. Academic. lib. 4. *Nec vt ille qui asperis & leuis & hamatis vncinatisque corpusculis concreta hæc esse dicat.*

V n d v l a t v s, purus. Varro de vitâ pop. Rom. lib. 2. *A quibusdam dicitur esse virginis Fortunæ simulachrum, ab eo quòd est duabus vndulatis togis apertum, perinde vt olim reges nostri vndilatas & prætextas togas sunt soliti habere.* Marcell.

V n e d o, pomum inhonorum, terrestribus fragis simile; dictum quòd vnum tantùm mandi possit. Græci κόμαρον, & μιμαίκυλον vocant: arbor quoque ipsa *vnedo*, à nostris *arbutus* appellata; ipsaque poma *arbuta* dicuntur Virgilio. Plin. lib. 15. cap. 24. *Aliud corpus est terrestribus fragis; aliud congeneri eorum vnedoni, quod solum pomum simile fructum terræ gignit.* Plinius vnedonem dicit, quod Theophrastus ἀνδράχλην. De myrrhe arbore: *Corticem habet leuem similémque vnedoni,* quod Theophrastus: φλοῖον δ' ἔχει λεῖον, ὅμοιον τῇ ἀνδράχνῃ. Idem Plin. de malo Assyriâ: *Folium eius est vnedonis, intercurrentibus spinis.* Quod Theophrastus: ἔχει φύλλον μὲν ὅμοιον, καὶ χεδὸν ἴσον τῷ τῆς ἀνδράχνης. Quidam putant vnedonem non esse arbutum, sed eam arborem quam *Neflier* Galli, nos Mespilum vocamus. Galenus lib. 6. Pharm. simpl. *Epimelin arborem* ait *esse asperam, malo agresti similem, cuius fructus vnedo vocatus, capiti noxius sit, & stomacho inimicus.*

V n g v e d o, vnguentum. Apul. lib. 3. Metamorph. *De queis vnius operculo remoto, atque indidem egestâ vnguedine, diúque palmulis suis adfrictâ.*

V n g v e n, vnguentum. Lucil. Satyr. lib. 4.

Tysiphone residet pulmonibus, atque ad id vnguen
Excoctum attulit Eumenidum sæuissima Erynnis.

Virg. lib. 4. Georgicorum:

——— *& pingues vnguine ceras.*

Persius Satyrâ 6.

Fœnisecæ crasso vitiarunt vnguine pultes.

Cato cap. 79. *In ahenum caldum vnguen indito.*

V n g v l a t v m, vngues magnos & asperos habentem vocauit Cato. Fest.

V n g v l v s, Oscorum linguâ annulus dicitur. Pacuu. Ilionâ: *Repugnanti ego porrò huic detraxi vngulum.* Idem Atalantâ: *Suspensum læuo brachio ostendo vngulum.* Ibidem: *Hic est vngulus quem ei detraxi ebrio de digito.* Fest. Plin. lib. 33. cap. 1. *Miror Tarquinij statuam sine annulo esse, quamquam & de nomine ipso ambigi video: Græci à digitis appellauere apud nos prisci vngulum vocabant.*

V n g v

VNGVSTVS, fustis vncus. Fest.

VNI, pro vnius. Titinius Barbato: *Quod quidem pol mulier dicet, nam vni collegij sumus.* Sic *soli*, pro solius. Cato lib. 1. originum: *Nam de omni Tusculanâ ciuitate soli Lucij Manilij beneficium gratum fuit.* Prisc. lib. 6.

VNICVM, antiqui dixerunt, quod nos singulare, egregium & præclarum. Afran. Brundisinâ: *Quis tam sagaci corde atque ingenio vnico?* Turpil. Demetrio: *Homo vnicâ naturâ & singulariâ.* Cic. de Senectute: *Quanta in Attilio Calatino, in quem illud elogium vnicum.* Plaut. Asinariâ: *Nam Poëta es prorsus ad eam rem vnicus.*

VNISTIRPIS, μονόῤῥιζος. Plinius: *In longitudinem excrescunt abies palma cupressus, & si qua vnistirpia.* Quod Theophrastus: Ἐστὶ οὖν τὰ μὲν εἰς μῆκος αὐξητικὰ, μάλιστα μόνα, οἷον ἐλάτη, φοῖνιξ, κυπάριττος, καὶ ὅλως τὰ μονοστελέχη, καὶ ὅσα μὴ πολύῤῥιζα, μηδὲ πολύκλαδα.

VNITER, coniunctè. Lucr. lib. 3.

Nil tamen hoc ad nos qui coitu coniugioque
Corporis atque animæ consistimus vniter apti.

Idem eodem libro:

——— *cùm corporis atque animaï*
Dissidium fuerit, quibus è sumus vniter apti. Et lib. 5.
Ex ineunte æuo coniunctam atque vniter aptam
Partibus aëris mundi. Ibidem:
Propterea quia tam coniuncta atque vniter apta est.

VNIVIRA, quæ vni tantùm viro nupsit: quod Græci dicunt μονάνδρον. Tert. lib. de monogamia: *Fortunæ muliebri coronam non imponit nisi vniuira.* Romæ in antiquo monum. RENATVS VOLVSIAE IVSTAE MATRI CARISSVMAE. OMNIVM FAEMINARVM SANCTIORI VNIVIRAE.

VNOSE, simul, comprehensim. Pacuu. Ilionâ: *Occidisti vt multa paucis verba vnosè enunciem.* Non.

V O

VOCALES geminatas, cùm longa scribenda esset syllaba antiquos vsurpasse docent. Quintil. lib. 1. orat. instit. & Victor. Afer de orthographia. Næuius principio belli Punici primi: *Quei terraï Latiaai hemoones tuseerun vireis fruudésque Poenicas faabor.* Idem: *Saacra ordine in mensa Penaatium Deoorum poonuntur.* Idem: *Faato Roomæ fiunt Metelli consules.*

VOCARE, conuiuij verbum. Plaut. Stich. *Nulli negare soleo, si quis inuocat.* Ter. Eun. *Quæ, cùm amatores vocant, ligurriunt.* Hinc Catullo vocationes simpliciter pro inuitationibus, & Oppiano 3. ἀλιευτ. κλητὴρ, vocator. Vide eleganter multas conglobantem Io. Lud. de la Cerda in lib. 1. Æneid.

VOCAMEN, nomen, vocatio. Lucr. lib. 2.

——— *& Bacchi nomine abuti*
Mauolt, quàm latius proprium proferre vocamen.

VOLATICVS, volatilis. Cic. de arusp. resp. *Illius furentes ac volaticos impetus in seipsos posse conuerti.*

VOLENTIA, voluntas. Salust. histor. lib. 4. *Multisque suspicionibus volentia plebi facturus habebatur.*

Hinc

Hinc *beniuolentia*, & *maliuolentia*.

VOLGARIVS, pro vulgaris. Nou. Zonâ: *Atque facilitatem video vteris volgariam.* Afranius Priuigno:

Dehinc temeritatem repudio volgariam.

Turpilius Trasyleonte: *Non est mediocris res, neque volgaria fallacia hæc.* Sic *Articularius*, *peculiarius*, pro articularis, peculiaris. Cato de R. R. *Morbum articularium nulla res tantùm purgat.* Pomponius ad Sabinam lib. 7.

Res tamen in causâ peculiariâ manent.

Apul. Apologiâ: *Earum alteram volgariam quæ sit percita populari amore.*

VOLIM, pro velim. Lucilius Satyr. lib. 27.

Idola atque atomos vincere Epicuri volim.

Plaut. Asinaria: *Meo modo loquar quæ volim, quoniam intus non licitum est mihi.* Idem Captiueis: *Nunc illud est cum me fuisse quam esse multo mauolim.* Lucr. lib. 2.

Atque animi tactus liber quò peruolit ire.

VOLONES, dicti milites qui post Cannensem plagam vsque ad octo millia, cùm essent serui, voluntariè ad militiam obtulerunt. Liuius lib. 3. belli Punici: *Vt Tirones (ea maxima pars volonum erat) discerent signa sequi.*

VOLSELLA, λαβίδιον, instrumentũ quo capillus euellitur. Glossarium: *Vulsella*, τριχολαβίς, ἀχανθολαβίς. Plaut. Curculione: *Ita me volsellæ, pecten, speculum, calamistrum meum bene me amas sint, meaque excutia, linteum [illegible] extersum.* Martialis lib. 9. epigr.

Pungéntque sæua Cana labra volsellæ,

Curios, Camillos, Quintios, Numas, Ancos.

VOLSGRÆ, aues dicebantur, quæ se vellendo malum edebant auspicium; has *fucillantes* augures vocabant: de quibus Æschylus in Persis:

Μεθύστερον ἢ κίρκον εἰσορῶ δρόμῳ

Πτεροῖς ἐφορμαίνοντα, καὶ χηλαῖς κάρα

Τίλλοντα. Et Statius:

——*simul ora recuruo*

Unguesecant rabidæ, planctúmque imitantibus alis

Exagitant Zephyros, & plumea pectora cædunt.

VOLTA, pro vultus. Ennius annali primo:

Quis pater aut cognatu' volet nos contratueri?

Auersabuntur semper vos, vostraque volta. Non.

Lucretius lib. 4.

Vt patribus patri, & quod vtriusque figuræ

Esse vides, partim miscentes volta parentum.

VOLVERE, verbum Fatorum, seu Parcarum, quæ voluunt & nent fila: Græcis νήθειν καὶ κλώθειν. Philost. κεκλωσμένα, fato destinata, voluta, glomerata, neta. Hinc Plautus traxit hunc sermonem, in Menæchm. *Quem ego hominem, siquidem viuo, vita deuoluam sua.* Vita enim conuolutione & glomeratione staminis producitur, & fit longior; sed fit breuior cùm iam stamẽ conuolutum deuoluitur, vt præcidatur. Parcæ siquidẽ, quasi perparcæ, auaræ, & parùm liberales, cùm

finis vitæ approximat, ſtatim filum ſecant, neque minimum vitæ concedunt vltra fata deſtinata.

VOLVP, iucundum. Plaut. Aſinariâ: *Hic ſenex ſi quid clam vxorem ſuam fecit volup.* Et Menæchmis: *Vt tibi ex me ſit volup.* Idem Rudente: *Volup eſt cùm iſtoc vobis ex pietate veſtra obtigit.*

VOLVPE, iucundè. Plaut. Milite: *Te Palæſtrio volupe eſt conueniſſe.* Ibidem: *Si illis ægrè eſt mihi quod volupe eſt, meo remigio rem gero.* Idem Rudente: *Bene factum, & volupe eſt, hodie me his mulierculis te tuliſſe auxilium.* Et Moſtellariâ: *Victitabam volupe parſimoniâ ac duritiâ.* Et Sticho: *Vt mihi volupe eſt Pamphilippe, quia vos in patriam domum rediiſſe video.*

VOLVPTABILIS, gratus. Plaut. Epidico: *Voluptabilem mihi tuo aduentu adtuliſti nuncium.*

VOMAX, impurus. Sidon. lib. 8. epiſt. 3. *Duæ quapiam anus Gethides, quibus nihil vnquam litigioſius, bibacius, vomacius erat.*

VOMICA, locus concauus, vetuſtate exeſus. Item hulcus. Cic. de naturâ Deorum: *Nec prodeſſe volunt Pheræo Iaſoni, qui vomicam eius aperuit, quam medici ſanare non potuerant.* Plaut. Perſâ: *Vomica eſt, preſſare caue, nam vbi quis malâ tetigit manu, dolores cooriuntur.* Serenus Samonic. cap. 40. *Vomica qualis erit, vel eidem proxima quædam.*

VOMITARIA, in ſpectaculis dicimus vnde homines glomeratim ingredientes in ſedilia ſe fundant. *Vomere* enim antiquis *fundere*. Ennius:

——— *& Tyberis flumen vomit in mare ſalſum.* Virgilius:

Mane ſalutantum totis vomit ædibus vndam.

VOPISCVS dicitur, qui ex duobus conceptibus, vno per abortum excluſo ad partum legitimum deducitur. Plin. lib. 7. cap. 10. *Vopiſcos appellabant è geminis qui retenti vtero miſcerentur, altero interempto abortu.* Cognominatus hoc eſt nomine Flauius hiſtoriographus, qui vitas conſcripſit Imperatorum.

VOPTE, pro, vos ipſi, Cato poſuit. Feſt.

VORSORIA, funis nauticus quo velum vortitur. Plaut. Mercatore: *Hic ventus nunc ſecundus eſt, cape modò vorſoriam.* Idem Trinummo: *Cape vorſariam, recipe te ad herum.*

VOTITVM, religione prohibitum. Plaut. Aſinariâ: *Deme iſtuc; equidem illum moueri geſtio: nolo illam cauſam habere & votitam dicere.*

V R

VRBANATIM, vrbanè. Pompon. Aleonibus: *Ruſticatim ego illam tangam, nam vrbanatim neſcio.* Non.

VRBICAPVS, qui capit vrbes. Plaut. Milite: *Age mi Achilles, fiat quod te rogo, ſerua illam pulcram pulcrè, exprome benignum ex ted ingenium, vrbicape occiſor regum.*

VREDO, lentigo, libido. Apul. lib. 4. *Per ego te, inquit, materna caritatis fœdera deprecor, per tuæ ſagittæ dulcia vulnera per flammæ iſtius mellitas vredines.* Idem lib. 8. *Paſſimque circumfuſi nudatum ſupinatùmque iuuenem exſecrandis vredinibus flagitabant.* Eſt & vſedo, θυμός,

θμὸς, exustio herbarum & arborum. Plinius: *Ægrotant, & cùm alsere, læsis uredine attonsarum comis.* Quod Theophrastus: ἀμβλύνται γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς φρυγανώδους...

VRGVIT, pro vrget. Sicut *stridit, ridit, vindicit*, &c. Glossarium, *Vrguet*, ἐπείγει. Lucr. lib. 6.

Præterea ventus cùm per loca subcaua terræ
Collectus parti ex vnâ procumbit, & vrguit
Obnixus magnis speluncas viribus altas.

VRIGO, ardor libidinis, tentigo. Apul. 1. Metam. *Ac mox vrigine percita cubili suo applicat.*

VRINARI, in aquam mergi. Cic. Academ. lib. 2. *Si quando enim nos demersimus vt qui vrinantur aut nihil superum, aut obscurè admodum cernimus.* Hinc *vrna* dictæ, quòd vrinentur in aquâ hauriendâ. Varro lib. 4. de L. L.

VRRVNCVM, pars spinæ ima. Varro lib. 1. de R. R. cap. 48. *Illud quòd in summâ spicâ iam maturâ, quod est minus quàm granum, vocatur frit, quod infima spica ad stramenti culmum summum, item minus quàm granum, appellatur vrruncum.*

VRVO, seu VRBO, circumdo. Glossarium: *Vrbata*, περιεσφραγισμένα. Ennius Andromedâ: *Circum sese vruat ad pedes quadringentos caput.* Fest.

VRVVM, siue VRBVM (vtrumque enim inuenimus) dicitur τὸ ἀνάσιμον in superiorem partem reflexum. Inde qui in aquā merguntur, vt iterum sursum versus existant, *vrinare* dicuntur. Varro lib. 4. analogiæ: *Vrinare est mergi in aquam, factum ab vrbo, quod ita flexum, vt redeat sursum versus, vt in aratro.*

VS

VSIO, vsus. Varro ταφῇ μενίππου: *Diogenem litteras scisse, dum vsioni quod satis esset.* Gellius lib. 4. cap. 1. *Longa vsionis gratia contrahuntur & reconduntur.* Cato cap. 145. *Si viride oleum fiet, facito accedat oleum, & sal sua vsioni quod satis fiet, & vasa viminea.*

VSVALIS, vsitatus proletarius. Sidonius lib. 4. epist. 10. *Reliquas denuo litteras vsuali (licèt accuratus mihi melior non sit) sermone contexo.*

VSVRA, vsus. Accius OEnomao: *Atque hanc postremam Solis vsuram cape.* Plaut. Ampithruone: *Vsurámque eius corporis cepit sibi.*

VT

VTER, & VTERVM, pro vterus. Cæcilius Vmbris: *Nunc vter crescit, non potest celari.* Turpilius Philopatro: *Disperij misera, vterum cruciatur mihi.* Afranius Vopisco:

Sedit vterum, nondum omnino tamen. Non.

Plaut. Aulularià: *Perij mea nutrix, obsecro, vterum dolet.* Apul. Apologià: *O infelix vterum tuum Pudentilla! ô sterilitas liberis potior! ô infausti decem menses!*

VTIBILIS, vtilis. Plaut. Menæchmis: *Serui qui culpâ carent & metuunt, hi solent esse heris vtibiles.* Idem Milite: *Magis ad rem non potest esse vtibile.* Et Trinummo: *Vide si hoc vtibile magis atque in rem deputas.* Idem Bacchidibus: *Quibus*

ingens in animo vtibile est modicum. Sic Glossæ: *Docibilis*, διδακτικός, pro docilis. Et Siluius Mæcenas epigrammat. ad Cybelem matrem:

Ades huc, ades Cybele, Dea, montigena Dea:
Age tympano sonante quate flexibile caput.

Apul. 6. *Videt alias spicas flexibiles in coronâ.* pro flexiles.

VTO pro vtor. Cato de R.R. c. 96. *Eodem modo in omnes quadrupedes vtito, si scabræ erunt.* Sic vtor passiuè. Nouius Ligariâ Licinariâ: *Quia supellex multa, quæ non vtitur, emitur tamen.* Gell. lib. 15. c. 13. Plaut. Asinariâ: *Vbi illa quæ dedi antè? abusa sunt.* Varro: *Vtile vtamur potius quàm ab rege abutamur.* Sic Verrius: *Sæuitiáque eorum abominaretur ab omnibus.* Et Ennius: *Assectari se omnes cupiunt.* Laberius: *Vxorem tuam, & meam nouercam à populo lapidibus consectari video.*

VTOR, cum casu accusandi. Titinius lib. 5. *Vti eum oportet libertatem qui sapit.* Nouius Zonâ: *Facilitatem video vteris vulgariam.* Lucil. Satyrarum lib. 14. *Quem metuas sæpè, interdum quem vtare libenter.* Plaut. Bacchidibus: *Nósque aurum abusos.* Idem Pœnulo: *Profectò vteris vt voles operam meam.* Et Persâ: *Nam hoc argentum alibi abutar.* Item Sticho: *Posticam partem magis vtuntur ædium.* Terent. Eunucho: *Operam abutitur.*

VTRIA, pro vtres. Lucilius Satyris:

Andronicus Flacci teget vtria.

VTRIMQVESECVS, ex vtraque parte. Apul. lib. 9. *Tunc gliscit violentior vtrimquesecus contentio.* Idem lib. 10. *Et vtrimquesecus iactatæ crebiter laterum mutuæ vicissitudines.* Ibid. *Vt ritè & more maiorum iudicio reddito, & vtrimquesecus allegationibus examinatis.* Et: *Sed bene quod vtrimquesecus sermone prolato, iacturæ remedium quæritur.*

V V

VVLGA, capacitas cum laxitate. Varro sexagesimo: *Eò vt viaticum ex arculâ adderem in vulgam.* Lucilius Satyrar. lib. 2.

——— *dabit in vulgam penetrare pilosam.*

VVLGARE, vile habere, & quasi in vulgus dare. Ennius Annalibus:

——— ——— ——— *qua scis*
In vulgum vulgas, artémque expromis inertem.

Virg. Æneidos lib. 10.

——— *quid me alta silentia cogis*
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?

Liuius lib. 1. ab Vrbe: *Sunt qui Laurentiam vulgato corpore lupam inter pastores vocatam putent.* Plaut. Amphitruone: *Cúmque me absente corpus vulgauit suum.*

VVLGVS, sexu masculo vsurpat Virg. lib. 2. Æneid.

——— *hinc spargere voces*
In vulgum ambiguas.

Tacit. 3. histor. *Facundia aderat, mulcendíque vulgum artes & auctoritas.* Accius Epig. *Argiuos fremere bellum, & velle vi vulgum violet.*

VVLPINARI, ἀλωπεκίζειν, astutè deludere, & insidias declinare; ab intorto vulpium cursu. Varro Mysteriis:

Vulpinare modò & concursa qualibet errat.

Hinc

Hinc *vulpinaris*, & *vulpio*, quod est dolosus, impostor. Apul. Magiâ: *Etiam cùm matri blandirere, tamen iam tum vulpionem fuisse & impium.* Idem lib. 3. Metam. *Ain*, inquit, *vulpinaris amasio, méque sponte asciam cruribus meis illidere compellis.*

VVLTVOSVS, tristis. Cic. de oratore: *In quo cùm effeceris, ne quid ineptum sit, aut vultuosum.* Apul. lib. 3. *Longè dissimilis aduenit, non latâ facie, sed vultuosâ fronte, rugis insurgentibus.* Sid. lib. 1. epist. 11. *Aly tristes vultuosique iunctis mihi lateribus incedere.*

VVLTVRVS, pro vultur. Ennius Annali secundo:

Vulturus in siluis miserum mandebat hemonem;
Heu quàm crudeli condebat membra sepolcro. Prisc. lib. 6.

VVLTVRIVS verò dixere Cic. in Pisonem. Lucil. lib. 1. Apuleius lib. 4. 6. & 10. Metamorph. Liuius lib. 27. Plaut. Curculione & Mostellaria, Charisius lib. 1. &c.

X Y

XYSTVS, locus ad exercitationes corporis, quas Græci περιδρομίδας, Latini *ambulationes* vocant: Græci *Xystum*, porticum vocant ampla latitudine athletis per hyberna tempora exercendis accommodatam. Xenophon: ἐν τῷ ξυστῷ περιπατεῖν. Cic. in Bruto: *Cùm ambularem in xysto, & essem ociosus domi.* Hinc *Xystici* dicuntur athletæ, in xystis pugnantes. Suet. Octauio Augusto cap. 45. *Nec tamen eo minùs aut xysticorum certationes, aut gladiatorum pugnas seuerissimè semper exegit.* Idem Galbâ: *Vt & si quid scenici aut xystici donatum olim vendidissent, auferretur emptoribus.* Et: *Non tam statuarum & tabularum pictarum ornatu ædes suas, quàm xystis & nemoribus excoluit.*

Z A

ZAMIA, damnum, calamitas, à ζημία. Plaut. Aulularià: *Diues pauperi vbi manum iniicit benignè, ibi onerat aliquam zamiam.* In pinu arbore quæ sint *Zamiæ* indicat Plinius lib. 16. cap. 26. *Quo mense ex ea (pinu) nux decerpitur, eodem maturescit alia, & sic dispensatur, vt nullo non mense maturescat: quæ se in arbore ipsâ diuisere vocantur Zamiæ, lædúntque cæteras, nisi detrahantur.*

Z E

ZETÆ, (quæ in vsu nostrâ tempestate non sunt, veteres autem frequentissimas in domibus habebant) loca erant in variis partibus domus; ad quæ per meatus quosdam intra parietem relictos, qui *Tubuli* dicũtur, adscendentes ex imo spiritus frigidæ aut calidæ aquæ in pauimento inferiore sparsæ, locum ipsum aut tepefaciebant, aut refrigerabant, prout ratio temporũ exigere videbatur: neque enim tũc ignis erat vsus in cubiculis, nec ædes spiracula habebant, vnde fumus exiret, quæ nunc vulgus alieno nomine *caminos* vocat, dici autem Latinè *infumibula* possunt. Plin. lib. 5. epistolarum: *Contra mediam ferè porticum Zeta paululum recedit.* Lamprid. Heliogabalo: *Est in Zeta dormitorium cubiculum,*

lum, quod diem, clamorem, sonum, excludit. Hinc diminutiuum *Zetecula.* Plinius: *Mox zetecula refugit quasi in cubiculum.* Sid. lib. 8. epist. 16. *Nam per armariola & zetecculas nostras non permanserunt digna prolatu.* Idem lib. 9. epist. 11. *Vt eum non amplius zetecula tua, quàm memoria includat.*

ZO

ZONATIM, in gyrum. Lucil. Sat. lib. 6.

Zonatim circa impluuium cinerarios eludebat. Non.

FINIS.

SVPPLEMENTVM ANTIQVARI,

SEV

Plurimarum vocum exoletarum & insolentiorum, ex Glossariis Græcolatinis, ab HENRICO STEPHANO editis, passim excerptarum, farrago:

Digesta à IANO LAVRENBERGO.

SVPPLEMENTVM
ANTIQVARI.

A

ABORIGO, αὐτόχθων: indigena.
Abstenis, νηφάλιος, ὁ ἀπέχων: sobrius.
Abutero, παραχρῶμαι: abutor.
Accitus, κατάκλησις: accersio.
Acetat, ὀξίζει: acescit.
Aciarium, ῥαφιδοθήκη: acuum theca.
Acinaticium, ὀξῶδες: acidum.
Acisculariꝰ, λατόμος: lapicida.
Acisculum, σκάφιον, ἡ τοὶ ὄρυξ κηπουρικὴ: matula, ligo.
Acrimonium, πικρία: amaritudo.
Acrum, δριμύ: acre.
Acuciator, ἀκονητής: cociarius.
Acucla, ῥαφίς: acicula.
Adfectuosus, συμπαθής: condolens.
Adferial, ὕδωρ τὸ ἐπὶ τοῖς νεκροῖς σπενδόμενον: aqua quæ ad sepulcra fertur.
Adloncinacio, συνεχὴς ὑπέρθεσις: continuacio.
Adsectacio, ἐπακολούθησις: sequela.
Acrum, ὄροβος: eruum.
Agripomum, φθινόπωρον: autumnus.
Alapare, ῥαπίζειν: verberare, alapam impingere.
Alapator, καυχητής: gloriator, iactator.
Albianus, λευκόχρως: album habens corpus.
Albura, λεύκωμα: albumen.
Alciosus, δύσριγος: rigidus, perpetuò frigens.
Alemonium, τροφή: alimentum.
Aletudo, τροφή: esca.
Alipilarius, δρωπακιστής: qui vnguentis corpus depilat.
Alipimo, πτερῶ: volo, alis vtor.
Allubio, προσθήκη ποταμοῦ: aluuies.
Alor, κοττισμός, lusus aleæ.
Aluetum, ῥεῖθρον: riuus.
Amarica, πικραία: amaritudo.
Ambago, περιοδεύσιμος τόπος: amfractus.
Ambubia, κιχώρεια: intybus.
Amellum, μελόφυλλον: melissophyllum.
Amiterminus, ὅμορος: finitimus, confinalis.
Anabla, ὄφελον....
Anaxant, ὀνομάζουσι: nominant.
Ancita, ἐνδόταλα: intima.
Ancra, & *ancria*, ἄγκεα, αὐλῶνες: valles, conualles.
Ancus, κύλλος, λορδός: mancus, mutilus.
Andrum, ῥοδοδάφνη: radix, rosa.
Anet, χηρᾷ: senescit.
Angario, ἀγγαρεύω: cogo, adigo.
Angla, ὀγές; ὡς ἰδίως: mensa triangularis.
Anglobes, ποπάνου εἶδος: placenta.
Anguicia, μήδεια: medea.
Angustiportum, στενωπός: angiportus.

Animecum, ἰσοψυχόν: vnamine.
Animesco, θυμοῦμαι: irascor.
Anitas, γραύτης, anilitas.
Annas, νῆσσα: anas.
Annatus, δακτυλοφόρος, συμποδιαστής: annulatus, compeditus.
Anniculus, ἐνιαύσιμος: annuus.
Annucula, γραῦς: anus.
Antarium, ἀνταρμός....
Antas, γερουσία: senatus.
Antelato, προτίθημι: præfero.
Anticeps, δίστημος: anceps.
Antigena, ὁ προγεννητός: priùs natus.
Antillare, θηλεύεσθαι, παλλακεύεσθαι: scortari.
Antioper, πρὸ τούτου: antehac.
Antiscus, ἔμπροσθεν: ante, olim.
Antites, γερουσίαι: senacula.
Antrosa, ὀρχήστρια: saltatrix.
Antus, ἄντυξ: ora, antes.
Anxietudo, ἄχθος, ὀδύνη: sarcina, dolor.
Apertilis, ἀνοικτός: apertus.
Apertularius, θλάσμα ἔχων ἵππος: equus contusione laborans.
Apertularius, θυρεπανοίκτης: ianitor.
Apicus, ὀπικιστής, ὡς Γυβανάλιος: opicus.
Apnades, θηκαλεῖον: vasis argentei genus.
Appia, εἶδος σκεύους: vasculum.
Appulo, προσπελάζω: appello.
Apsis, προσφατόν, νεαρόν: recens.
Aptra, ἀμπελόφυλλα, εἰς τίλινος: pãpini.
Aquamilina, ὑδρόμυλη: mola aquatica.
Aquemolus, ὑδραλέτης: molitor aquarius.
Aqueo, ὑδρεύομαι: aquor, haurio.
Aquilio, κέντρον βοῶν καὶ σκορπίων: stimulus, aculeus.
Arbares sodales, lib. de offic. proconsul. οἱ περὶ τῶν ὅρων διαγινώσκοντες δικασταί: finitores, terminorum & finium arbitri.

Arbellum, βασανιστήριον: tormentum.
Arbetes, δένδρα: arbores.
Arbipendium, πλέθρον: mensura agri, iugerum.
Arboretum, δένδρων ὁ τόπος: locus arboribus consitus.
Arbusculosus, σύνδενδρος: ramosus.
Arcarius, ὁ ἐπὶ τῆς δημοσίας τραπέζης: qui præest fisco publico.
Arcetat, κρύπτει: occultat.
Arcilla, πηλὸς λευκή: argilla, terra alba.
Arcina vlua, ἀνθηλή: pannicula.
Arcinus, εἰρκτικὸς, κωλυτικός: arcens, prohibitorius.
Arcum, τόξος: arcus.
Arcutes, τοξόται: scorpionarij, sagittarij.
Arescit, πλανᾶται: errat.
Aretillum, ἀμπελόπρασον....
Argiarra, ἀφιδρύματα: simulacra.
Argula, πλαιστῶν εἶδος....
Armicustos, ὁπλοφύλαξ: armorũ custos.
Armilium, σκεῦος: vasum.
Armites, ὁπλῖται οἱ ἐν ἐσχάτῃ τάξει: milites in vltimo agminis ordine.
Armites, παράταξις ἔνοπλος: acies armata.
Armicia, θυσία: hostia, victima.
Armoracia, ῥαφανίδες: raphani.
Arnia, πρυσίλλιον...
Arsibilis, καύσιμος: cremabilis.
Arta, στενωπά: angustiæ, angiportus.
Arto, ἁρμάζω: congruo.
As, αὐτάς: eas.
Ascilla, μασχάλη: ala, axilla.
Ascura, ἀσκοπυτίνη: vas vinarium.
Asia, ῥάμμα: filum, acia.
Asigna, κρέα μεριζόμενα: viscerata, carnes in populum distributæ.
Aspratura, κόλλυβον: collybus.
Aspretudo, τράχωμα τοῦ ὀφθαλμοῦ, τὸ ἄγριον: palpebrarum scabrities.
Asprobitura, ἀσπρότης: candor.
Asprum, δηνάριον λευκόν: numus album.

Assacella, ἀφιδρωτήριον: ſudatorium.

Assarium, ἀσσάριον, δοκίον, νυμμίον: trabes, teruntius.

Astrama, σανίς, ὑποπόδιον: aſſer, ſcabellum.

Atanuuius, ἅγιον ἱερέως σκεῦος: vas pontificale.

Atramentale, μελανδόχιον: atramentarium.

Atritudo, μελανία: nigredo.

Atturacio, λιβανοκαΐα: ſacrificium ex thure.

Atubus, μογίλαλος, μόγγος: blæſus.

Aucat, περισπᾶ: circumflectit.

Aucellus, στρουθίον: auicula.

Auclator, ὑπηρέτης: accenſus, miniſter publicus.

Auctuacio, ἄθροισμος: auctus, congregatio.,

Auellanum, λεπτοκάρυον: corylum.

Auideo, ἀπληστεύομαι: auidus ſum, inſatiabilis.

Auliones, αὐληταί: tibicines.

Auruncelus, δοθιήν: furunculus.

Austrans, νοτίζων, ὑγραίνων: humectans.

Auxillæ, μικρόπτερα, ὡς βάρβαρον: auiculæ.

Axedo, ἐμβολόν: τὸ εἰς τὸν ἄξονα ἐμβαλλόμενον ξύλον: lignum quod axi immittitur.

Axites, ἀποτελεσματικαί: actioſæ, ſuperſtitioſæ.

B

Babit, γαυριᾷ: gloriatur.

Bade, ὑποδήματα γυναικεῖα σκηνικά: cothurni muliebres.

Bactulum, κυπελόν: baculus.

Baleari, σφενδονῆσαι: balearicà, ſeu fundà iacere.

Balineum, βαλανεῖον: balneum.

Ballatum, βληχηθμός: balatus ouium.

Ballistra, σφενδόνη, μάγγανον πολεμικόν: funda, machina bellica.

Ballistrarij, σφενδονῆται: funditores.

Ballo, βαλλίζω: iacio.

Balnitor, βαλανεύς: balneator.

Baluca, χρύσαμμος: arena aurea.

Bandum, λιγνόν: mobile, flexibile.

Barbamentum, γενεῖον: barba.

Barbo, βάκηλος: ſtolo, ſtolidus.

Barbarra, ἄφρων: ἀνόητος: morio.

Barbatoria, πωγωνοκουρία: ars barbitonſoria.

Bardatus, νάνος, τὸ σκιῶος: naſiterna, nanus.

Bardei, Γ'αλλικοὶ δοῦλοι, οἱ καὶ ἀγωνισάμενοι ὑπὲρ Ἰταλίας κατὰ Κίννα καὶ Μαρίου στρατευσάμενοι, καὶ ἐν τούτῳ τυραννῆσαι κατὰ τῶν δεσποτῶν: τούτους Σερτώριος δόλῳ περικυκλεύσας ἀναιρεῖ.

Bardes, ἰλλυρικός δοῦλος, δορύκτητος: calo.

Bardit, ἔλεφας κράζει: elephas vocē edit.

Bargenna, νεκροφόρος: veſpillo.

Barginna, προσφώνησις βαρβαρική: adclamatio barbara.

Barisa, εἶδος ποτηρίου: vaſis genus.

Barosus, συβαρός, βάκηλος: ſtultus, arrogans.

Barus, πυῤῥος: rufus, burrus.

Basilicarius, μαλακός ἀγοραῖος: ſordididus, vilis, forenſis.

Bassilitas, παχύτης: craſſitudo.

Bassulus, παχύς, ὑποχονδριστής: craſſulus.

Bassus, παχύς, ἔγχυλος: craſſus, ſuccidus.

Batum, πράσον: porrum.

Bellonarij, οἱ θεοφορούμενοι, lib. de offic. proconſ. fanatici.

Belluile, θηριώδες: belluinum, ferinum.

Belum, θηριώδης: efferus.

Beneuentanum, δέρματος εἶδος Βαβυλωνικοῦ: ſtrati genus Babylonici.

Berbix, πρόβατον: ouis, veruex.

Bessim, δίμοιρον: bimembre.

Betoraces, ἄκανθαι: ſpinæ.

Betus, πάλαιος: priſcus.

Bibibile, ποτιμον: potabile.
Bibilles, δίμαλλοι, δίκροσσοι: amphitapæ.
Bibolnes, δίσχιστοι: bifidi.
Bibonius, πολυπότης: bibax, potator.
Bicerres, δίμαλλοι: amphitapæ.
Bicoxum, δίμοιρον: bimembre.
Bigradum, δίβαθμον: bipes.
Bilabrum, δίχειλος: duo habens labra.
Bilex, ἄνεμος: ventus.
Bilex, δίμιτος: duplex ligamen habens.
Bilices, δίπτυχτοι: duplicati.
Binio, διωμμία, δηνάριον: denarius.
Biplex, δίπλυς: duplex.
Bisenus, χοῖρος ἑξάμηνος: porcus semestris.
Bispello, νεκροφόρος: vespillo.
Blandor, γόης, ὁ κόλαξ: ambitiosus, adulator.
Blattela, θρόμβος αἵματος κογχυλίων: gutta sanguinis conchyliorum.
Blattica, idem.
Blax, βάκηλος, μωρός: stultus.
Bob, βόδια: bulbitum.
Boccola, εἶδος ἀγγείου: vasum.
Bolanæ, μετάπρατοι, παλιγκάπηλοι: propolæ.
Bolbitum, βόλβιτον: fimum bubulum.
Bolites, μορφαὶ εἰς θυσίαν: spectacula ad sacrificium pertinentia.
Bolunda, ὄλυνθος: grusum.
Bombites, μύρμηκες: formicæ.
Bominatores, θορυβοποιοὶ, θρυλλὸν ποιοῦντες, ἢ ταραχὴν: tumultuatores.
Bonifacies, εὐπρόσωπος, formosus, hilaris.
Bonifatus, εὔμοιρος: felix.
Bonimoris, καλότροπος: benè moratus.
Bor, ὁ τοὺς πόδας φλεγμαίνων: pedes inflammans.
Boticio, βάπτω: mergo.
Bouilium, βοοστάσιον: bouile.
Breuiarium, ἐπιτομὴ: epitome.
Brisa, στέμφυλον: vinacia.
Brutes, τρίβολοι: tribuli.
Bubal, βοεῖον: bubalum.
Bubulcarius, βοώτης: bubulcus.
Bucilla, ψωμός: buccella.
Bucinium, σάλπιγξ: tuba.
Bulli, χρυσοκάνθαροι: insectum.
Burdit, σκιρτᾷ, γαυριᾷ: exultat, superbit.
Bustra, βουστασία: bubilia.
But, μῦθος: nugæ.

C

Cabernum, τρῆμα: foramen, cauerna.
Cabidarius, καβιδάριος....
Cacaturit, σχιλητιᾷ: profluuio alui laborat.
Cacuere, παρακαλῆσαι: aduocare.
Cacumbeat, διαλλάσσῃ: permutet, cambiat.
Caductor, κῆρυξ, ὁ ὑπὲρ εἰρήνης ἀποστελλόμενος, καὶ τὸ κηρύκειον φέρων: caduceator.
Calatia, ἀναιδεῖς, αἰσχροὶ, ἀπὸ τοῦ θερμαίνεσθαι: impudentes.
Cærimonia, δημήτεια: Cereris sacra.
Cæsulum, κυανόν: ceruleum.
Calata comicia, ἀρχαιρέσια, δὶς τοῦ ἔτους γινόμενα: sacra pontificalia.
Calcia, λάξ: calx.
Calculositas, λιθίασις: morbus calcularis.
Caldacia, συγκεράστον: calda aqua.
Caldarius, θερμοδότης: caldam præbens.
Caliclare, τραπεζοφόρον: in quo calices seruantur.
Caliclarium, ποτηριοθήκη: poculorum theca.

Calien

Caliendrum, κόσμος κεφαλῆς: capitis ornatus.
Calius, σποδὸς, τέφρα: cinis.
Caltudia, ἑορτή: festum.
Calua, ποντικὰ πεφρυγμένα: nuces auellanæ tostæ.
Camax, κοντός: contus, sudis.
Cambio, ἐναλλάσσω: permuto.
Cambitas, ἀντικαταλλογὴ: commutatio.
Campiductor, ὁπλοδιδάσκαλος: dux exercitus.
Campsa, καμπτῆρα: carceres, vnde equi currunt.
Campsarius, καμπτηροποιός: qui carceres fabricatur.
Camtus, κανθὸς ὀφθαλμοῦ: angulus oculi.
Canaptura, λυχναψία: accensio lychni.
Canaster, μιξοπόλιος: canescens.
Candelabra, λαμπάς: fax.
Cantitas, ποσότης: quantitas.
Canumentum, βηρῦτα, εἶδος ἀκοντίου: verutum.
Canutus, πολιός: canus.
Capillatus, κομήτης ἀστὴρ: cometa.
Capta, ἡ ἀπὸ προγόνων οἰκεῖα: domus hæreditaria.
Caquilus, ἀετός: aquila.
Caresco, στέρομαι: careo.
Carmentalia, ὑμνολογία: cantio.
Carminè, σαρκτικῶς: carnaliter.
Carquila, κρεάδιον: caruncula.
Carpies, ῥυπαρός πόκος: sordidum vellus.
Carrecta, φραγμός: sepes.
Carruonum, ἄσβολη: fuligo, carbo.
Carticula, δεῖπνον: cæna.
Casana, σκέπη πλοίου: operimentum nauis.
Cases, huates iares, ὑφάσματα ἀράχνων: telæ aranearum.
Casiuor, τυρός: caseus.
Casso, στέρω: priuo.
Castitor, ἁγνεύω: sum castus.
Catillem, διδασκαλίαν, παίδευσιν: doctrinam.
Catulaster, βούπαις: adulescentulus.
Catulinum, σκυλακεῖον: caninum.
Caueola, ζώγριον: spelunca ferarum.
Cauponarius, κάπηλος: copo.
Cauponium, πανδοχεῖον: diuersorium.
Cebulus, κυφός: gibbosus.
Celeripes, ὠκύπους: celer.
Cellaromarium, ταμεῖον: cellarium.
Censitor, ἀπογραφεύς, τιμητής: censor.
Ceriber, ἐγκέφαλος: cerebrum.
Cererosus, δημητριόληπτος: cerritus, insanus.
Ceriforus, κηρεάζοντης: sacrificans, ceram conficiens.
Cermentorium, ἀπόμαγμα: abstergimentum.
Cerniculum, σύγκρισις: discerniculum.
Certamino, διαφιλονεικῶ: contendo.
Certitas, βεβαιότης: certitudo.
Ceterus, λοιπός: reliquus.
Cetumcrudum, ὠμοτάριχος: edulium ex thynni piscis carne salitâ, quod veneti Moronam appellant.
Cicinia, θεὰ κυναιδῶν: Dea cynædorum.
Cicinni, βόστρυχοι: cirri, capilli crispi.
Ciliatus, εὐόφρυς: pulcher superciliis.
Cillo, φοξοκέφαλος: qui capite est acuminato.
Cimico, κολακεύω: blandior.
Cimmifo, γυναικῶν κοσμήτης: cinifio.
Cimussa, ψιμύθιον, σειρά: plica.
Cimussator, ψιμυθιστής: plicator.
Cinadus, λευκομέτωπος: candidam habens frontem.
Cinctorium, παραζώνιον: cingulum.
Cindator, γόης: subdolus, fallax.
Ciner, κόνις: cinis.
Cingillus, στρόφιον, ζώνιον: paruum cingulum.

Ciniæ, ἐπισκύνιον: ſupercilium.
Cinis, τέφρα: cinis.
Cippus, κορμὸς ποδοκάκη: inſtrumentum quo noxij conſtringebantur: Cicero ſoleas ligneas vocat.
Circellum, κρίκιον: circulus.
Circitor, κυκλευτὴς, κελευτὴς: circulator.
Circitura, περιοδία: circuitus.
Circumtallum, σφυδρόν....
Circuo, κυκλεύω, circumeo, luſtro.
Circutat & circat, κυκλεύει: circumit.
Ciſci, ἐντὸς: cis.
Citrum, ἑσπέριον: heſperium, ſerotinū.
Ciuiſa, πτυχὴ: plica.
Clabata, ὀχετὸς: riuus.
Clarigatio, ἐνεχυρασμὸς: pigneracio.
Clarigo, ἐνεχυράζω: pignero.
Claritas, λαμπρότης: candor, ſplendor.
Claſſicarij, σαλπισταὶ: tubicines.
Claudaſter, ἀντισκελὸς: claudus.
Clientia, προσφυγὴ: profugium, clientela.
Cloax, καναλισκὸς: canaliculus.
Clores, ἰάπυξ ἄνεμος: corus.
Clura, κερκοπίθηκος, πίθηκος: ſimia.
Coccigat, κωλαίνει: claudicat.
Cociatria, μεταβλητικὴ: ars permutandi merces.
Codra, κόδρα: quadra.
Coenaclarius, σταθμοῦχος: hoſpes.
Coetus, ἥσυχος: quietus.
Cohiuum, κάλυξ ῥόδου μεμυκὼς: calix, roſa clauſa.
Cola, ῥωγολόγου ἐργατεῖον, πιεστῆρος κηπου: ἐν β. γεωργικῶν: vindemiatoris inſtrumentum, prelum.
Coliorius, ὄφις χέρσυδρος: coluber, ſerpens tam in terra quàm aqua viuēs.
Colipilarius, δρωπακιστὴς: depilator.
Colla, θυσίκ ἱερεῖον: ſacrificium.
Colleum, ταύρειος ἀσκὸς: culleus.
Collibum, τέλεσμα μικρὸν, κόλλυβος: precium permutationis.
Colliſana, πρόβατα ἱερὰ: ſacræ oues.
Collubium, σύγχυσις: confuſio.
Colobium, κολόβιον: ſubicula.
Colophus, κόνδυλος: articulus.
Colucula, ἠλακάτη: helacata.
Columella, ἐπιστύλιον: columna.
Combino, ζευγίζω: coniungo.
Comiſator, καταφαγᾶς: comeſor, vorax.
Comiſor, ἐγκωμίζω: comeſſatum eo.
Comiſſa, συμβολὴ: ſymbolum.
Commiſculus, κοινὸς, commiſtus, communis.
Commolo, συναλήθω: vnâ molo.
Commomonentum, ἀρχεῖον: baſilica, palatium.
Compagitus, ἁρμολόγησις: cōpaginacio.
Compedo, ποδίζω: compedio.
Comperio, γινώσκω: compertum habeo.
Compeſcacio, σωφρονισμὸς....
Compilacio, σύλησις: ſacrilegium.
Complacuo, ἐναρέστως: placitè.
Compulſit, συνήλασεν: compulit.
Concana, συνδειπνος: conuiua.
Concibus, σύσσιτος: commenſalis.
Concubo, συνανακλίνομαι: concumbo.
Condator, συντελεστὴς: municeps.
Condauit, προσένειμεν: diſtribuit.
Confarreatus, συμβιώσεως χάριν ζευχθεὶς: coniuictor.
Confuraneus, σύντεχνος: coartifex.
Coniſto, ἐμπληκτος: ſtolidus.
Coniuum, κάλυξ ῥόδου μεμυκὼς: calix, cohiuum.
Comminiſco, ὑπομιμνήσκω: reminiſcor.
Compaginatus, συνάρμοσις: coagmētatio.
Conpagino, συναρμόζω: copulo, coniūgo.
Conputeo, προσόζει: putreſco.
Conquaterno, ζευγνίζω μετὰ τέσσαρα: quaternatim iungo.
Conſalaneus, σύναλος: conmarinus.
Conſcaplium, μετάφρενον: ſcapu la.
Conſcapula, κύγχη: dorſum.
Conſcarifico, καταξύω: derado.

Conſe

Consecraneus, συμμύστης: symmysta.
Consortis, συγκληρ☉: consors.
Continosus, μανύρηκτ☉: cerritus.
Consuetudinarius, συνήθης: consuetus.
Conuiuax, ὁμόβιος: coætaneus, vnà viuens.
Copadum, τεμαχός: frustum.
Coponicula, καπηλιόν: cauponula.
Cordiatus, καρδίακος: cardiacus.
Cordidicia, ῥυπαρία: pædor, squallor.
Coriet, ῥάπτῃ: consuat.
Cornum, κέρας: cornu.
Corporicida, μακελλάτης: lanius.
Corporosus, εὔσωμος: pinguis, crasso corpore.
Corsum, εἰς ποῖον μέρος: quorsum.
Cossuo, ῥάπτω: suo, consuo.
Cotis, ἀκόνη: cos. Item, ὀργὴ: ira.
Couinus, κάῤῥων καθέδρωτόν: arcerra.
Crementum, προσθήκη: auctus.
Crepusium, ὄμφαξ: vua acerba.
Crucificio, σαυρῶ: crucifigo.
Crupes, χοινία: funiculi.
Cruppa, κάλως παχύς: rudens.
Crupta, βαίτης: tunica pellicea.
Crustalum, ψόφος ποδῶ: strepitus pedũ.
Cucina, μαγειρεῖον: carnificina, culina.
Cuculio, σλιπαστόν: lectica pellibus tecta.
Cudo, ἄκμων: incus. Item εἶδος περικεφαλαίας: galea pellicea.
Cufa, καμάρα: fornix.
Cuicui, ἥτιν δήποτε: cuicunque.
Culbicio, σραγγυρία: substillum.
Culbo, σραγγυρῶ: substillo.
Culdex, πτέρνος: calx, calcaneum.
Cullicolum, θυλάκιον: culeus.
Cultra, μαχαιρία κύρεως: nouacula, culter tonsorius.
Cultrus, μαγείρω σφαγύς: secespita, securis poparum.
Cuma, ἀσπάραγος: asparagus.
Cupella, βύτλιον: gaulus.
Cupidicinus, περιχέδειπνος: cupidus cænæ. sic appellarunt antiqui eum qui tardior ad cœnam veniebat; ab aduerso sensu: quasi festinanter accurrens ad cænam.
Cupillum, γευσρίδιον: sipho quo ex vase vinum hauritur.
Cupplanto, συμποδίζω: impedio.
Curcio, ἔχιδνα: vipera.
Curmen, ζῦθος ἀπὸ σίτου: cereuisia, potus ex ordeo.
Currax, δρόμαξ: cursor.
Currulus equus, δρομεὺς ἵππος: tolutarius.
Curulus, θρόνος ἡγεμονικός: sella curulis.
Cusio, συρράπτω: consuo.
Cusit, ῥάπτει: sarcit.
Cusor, ἐλάτης χρύσου ἢ ἄλλης ὕλης: fur auri, aut alterius materiæ.
Cuspus, ξύλινον σανδάλιον: calceus ligneus.
Cussio, τ῀ μονήτης: percussio monetæ.
Cusus, ξύλω σκώληξ: cossus.
Cutulus, ἀγκων: cubitus.
Cylleus, βόρβορος: cænum.

D

Damnabilitas, κατάκρισις: damnacio.
Damnaticium, κατάδικον: damnatum iudicio.
Dapes, εὐωχεῖται: conuiuium præbet.
Daps, εὐωχία: epulum sacrum.
Dardinarius, παντοπώλης, παντομετάβολος, σιτοκάπηλος: negociator, rei frumentariæ diuenditor.
Dauus, ἄφρων, ἄπειρος: simplex, stultus.
Decemplum, δεκαπλοῦν: demplum.
Decemprimus, δεκαπρῶτος: decurio.
Decium, καλὸν, ἀγαθόν: bonum.
Decoramentum, κόσμημα: decorum.
Decret, δογματίζει. συλλογίζει: decernit.
Decubis, μνηστήρ, ἀπόκοιτος: procus, adulter.

Decudia, ἐρεχθιλία: nugæ, irritamenta.
Decurionatus, δημαδαρχης: decurio.
Dedeum, φυνικ.. ...
Defamia, ἀποτροπή, ψόγος: infamia.
Defouentum, κεφάλεια, περὶ θλησιοιῶ: sors.
Defrensa, ἄρυρα τῇ[?]εισμένη. ...
Defustat, ξυλοκοπεῖ: fustibus cædit.
Dehonestamentum, ἀτιμία, contumelia.
Delerus, ληρῶν, παράληρος: delirus.
Delerat, παραχόπτει, ληρεῖ: nugator, delirat.
Delicium, πταῖσμα: error, delictum.
Deliquat, διυλίζει, διηθεῖ: defecat, percolat.
Delliones, τύραννοι: tyranni.
Deluca, μινιςίειον. ...
Demiculus, σκυφίον μικρὸν: scyphulus.
Demolit, καθαιρεῖ: demolitur, diruit.
Demilcia, ἐκλογὴ ἀπὸ πολλῶν: electio, delectus.
Dentex, συωίδυς, φάγρος: pagrus piscis.
Deprecat, ἀξιοῖ: deprecatur.
Depugis, κατάπυγος, καταπύγων: cynædus.
Despalat, διασπᾷ: diuellit.
Destinus, μονότροπος: peruicax.
Destra, δεξιά: dextra.
Deuirginator, διαπαρθενευτής: virginum corruptor.
Deuirgino, διαπαρθενεύω: deuirginata, διεφθαρμένη, corrupta.
Dexum, δεξιόν: dextrum.
Diantnt, διδῶσιν: dant.
Dicennus, δεκαετής. decennis.
Dicentarius, λεκτής, ῥήτωρ δικανικός: rhetor, caufidicus.
Dicibile, λεκτόν, ῥητόν: dicendum.
Dieculam, ἡμερίδιον: diecula.
Diespiter, χάρων: Charon.
Difficulto, δυσκολαίνω: grauor.
Difrax, δικέφαλος: biceps.
Digestum, διάλογος: disputacio.

Dignorans, ἀναπτύσσει, διαγινώσκει: explicat, dignoscit.
Diota, οἰνοφόρον, ἀμφώρειον: vas cum duabus ansis.
Diructio, ἀποκατάστασις: restauracio, in integrum directio.
Disceptim, σαφῶς, φανερῶς: dilucidè.
Discordalè, διχονοητικῶς: discorditer.
Disperile, ἄζυγον, ἄνισον: inæquale, dissimile.
Dispex, ὀξυβλέπτης: acutè cernens.
Dispensor, ἑτερογνώμων: dissentiens.
Dissum, ἀκέραιον: integrum.
Distipulum, καταλυθὲν: dissolutum.
Distrigilare, διαξύειν: lacerare.
Distulerare, ὑπερτιθέναι: differre, prolatare.
Diuatus, ὁ τῆς θείας μνήμης: beatæ memoriæ, Diuus.
Diuellio, πόλεμος: bellum.
Diuersoriarius, πανδοχεύς: caupo, hospes.
Diuinasso, μαντεύω: diuino.
Diuius, δυσίδευτος. ...
Diurninm, ἡμερολόγιον: calendarium.
Docibilitas, ἐλλογιμότης παιδεύσεως: elegantia doctrinæ.
Doctrinum, διδασκαλεῖον: ludis literarius, schola.
Documentacio, νουθεσία: institutio, correctio.
Dogarius, βυττοποιός: doliarius.
Domi corruptor, οἰκοφθόρος: corruptor domus.
Domicus, οἰκεῖος: domesticus.
Domnedius, σταθμοῦχος: paterfamilias.
Domitus, δάμασις. ...
Dor, δίδωμι: à quo dicitur daris, datur.
Dossum, ἰσχίον: lumba.
Dropacista, δρωπακιστής: depilator.
Druppa, γεργέριμος, ἐλαία μέλαινα: oliua quæ in arbore maturuit.

Dubietas,

Dubietas, ἀμφιβολία : ambiguitas.
Dubingeniosus, ἀφυής : degener, ingenio tardus.
Dubinus, διττός : dubius, duplex.
Ducator, ἄγων, προηγούμενος : ductor, princeps.
Duicensus, δεύτερον ἀπογεγραμμένος : qui cum prole in ciuitatem adscriptus est.
Duillium, τυραννίς : tyrannis.
Duitas, δυάς : binio, numerus binarius.
Dulcacium, γλυκύπικρον : dulceamarum.
Dulcitudo, γλυκύτης : dulcedo.
Dulcium, πλακοῦς : placenta.
Dunicum, ἄχρις τοῦ : donec.
Duo, χαίρω : gaudeo.
Dupia, εἶδος σκεύους : vasis genus.
Dupliones, διπλοῖ : duplices.
Duracinum, δωράκινον. . . .
Duritas, σκληρότης : duricia, rigor.

E

Ebulum, ἐλλέβορος : helleborus.
Eccire, ἰδού : ecce.
Ecta, φλυκτὶς ἄρτου : pustula in pane.
Efficacitas : ἐνεργία : efficacia.
Effigium, ἀποτύπωμα : effigies.
Effugacio, ἀποφυγή : effugium.
Effusorium, ἔκχυσις : effusio.
Egestuosus, ἐνδεής : egens, indigus.
Egrimonium, ἀῤῥωστία : morbus, infirmitas.
Eiucarium, εἶδος σκεύους : vasis genus.
Eiuncidum, ἐκλεπτυνθὲν : extenuatum, gracile.
Eiunat, νηστεύει : ieiunat.
Elatiua, ἐκφορικά : quæ efferuntur.
Eleutherium, κάθεμα, περιδέραιον : monile, inauris.
Elicatores, ὑδροφόροι : aquarioli.
Elicutum sit, ἐκβιασθείη : vi eiectum.
Elimes, ἄποικος, παρέδειος : extorris, peregrinus.
Eliminauerunt, ἐξέβαλον : eiecerunt.
Elix, ἀναπνοαὶ ὀχετοῦ : fistulæ aquæductus.
Elluatus, κάκοσμος : spurcus.
Elludies, ἄρωσις : aratio.
Elubiones, κατακλυσμοὶ : eluuiones.
Eluies, σέλματα : transtra, tabulata nauis.
Elusco, μονόφθαλμον ποιῶ : oculum excludo.
Embryum, ἔμβρυον : fœtus imperfectus.
Empticius, ἀγοραστός : venalis.
Encudo, ἄκμων : incus.
Endocautum, ἐσφαλμένον : incautum.
Endoclusa, ἐγκεκλεισμένη : inclusa.
Endodecauit, μηνύσει : indicauit.
Endofestabat, ὠργίζετο : infestabat.
Endopetitus, ἐναυθεὶς ἐνδοτέρω : impetitus.
Endoploras, ἐπικάλεσον : implorat.
Endoriguum, ἔνυδρον, κατάῤῥυτον : irriguum.
Enisacrum, ἐρυσίπελας : erysipelas, sacer ignis.
Enixissuma, ἀσφαλεστάτη : tutissima.
Ennipater, Ἔννιος πατὴρ : Ennius pater.
Ennomio, γραφεὺς κληρονόμων : notator hæreditatum.
Entoridea, ἐν τῷ μεταξὺ : interea.
Enulestio, & *enulestum*, τιλμός, ὄσπριον : legumen.
Enulus, νεβρός : hinnulus.
Enuunt, ἀπονεύουσι : innuunt.
Epicrocium, τηλαυγὲς : lucidum.
Equicium, συνιππία, ἀγέλη ἵππων grex equorum.
Equies, ἐξόδιον : exitus.
Equinus, ἱππικὸς ἄνθρωπος, equester, eques.

Equipero, ἐξισοῦμαι: æquiparo.
Ercifcunda, διαίρεσις: diuifio.
Erculus, ἡρακλῆς: Hercules.
Eremodicium, ἐρημοδίκιον.
Erudna, Ἶσις: Ifis.
Efcendit, συμβαίνει: defcendit, acidit.
Efco, γυψῶ: gypfo fuperinduco.
Eudum, δεῦρο ὧδε: heus.
Euiriatus, ἀπόκοπος, ὁ εὐνοῦχος: fpado.
Exanclat, ἀρύεται haurit.
Exagies, ἄρτου στυπή: panis fubactio.
Excaturio, ἐκζέω: efferueo.
Exceptorium, ἐκδοχεῖον: vafculum.
Excerebro, ἐξεγκεφαλίζω: cerebrum excutio.
Excipulum, ἐκδοχεῖον: promptuarium.
Excuniat, ἐκκοιτεῖ: excubat.
Exercipes, ταχυδρόμος, δρομεύς, κύρσωρ: curfor.
Exfotuit, ἐξέθαλψε: fouendo exclufit.
Exiguitas, ἐλαχιστότης: breuitas.
Exnudius tertiana, ἀπὸ τρίτης ἡμέρας: nudius tertius.
Exomnio, διυπνίζομαι: euigilo.
Expalmo, ῥαπίζω: alapo, palmis percutio.
Expatrauit, ἐτέλεσεν: perpetrauit.
Expatro, ἐκκλείω τῆς συνουσίας: exhæredo.
Experdens, λῃστής: latro.
Exprimacio, ἔκφρασις: expreffio, eloquutio.
Expulpo, ἐξσαρκῶ: carnem exfcindo.
Exfim, εὐθέως: extemplo, ftatim.
Exterminium, ἀφανισμός: interitus, exterminacio.

F

Fabatrum, φάσηλος κόκκος: granũ fabę.
Fabea, παιδίσκη: puella.
Faberra, φάβα: faba.
Fabeus, παῖς: puer.
Fabonialis, ζεφύρειος: zephyrius.
Facionarius, συσκευαστός: facticius.
Facunditas, εὐγλωττία: facundia.
Falarus, περιτραχήλιον: collare.
Falcones, δάκτυλοι ποδῶν ἔσω βλέποντες: digiti pedum interius curuati.
Famex, θλάσμα: contufio.
Famofitas, ἀτιμία, κακοφημία: dedecus, ignominia.
Farres, πολτός: puls.
Farfa, ναστή: nacta.
Fafilia, λοβοί: filiquæ.
Fatuor, μωραίνω: defipio, ftultefco.
Faucillare, στραγγαλῆσαι: fuffocare, ftrangulare. (bulor.
Fauello, ὁμιλῶ: fermocinor, confa-
Fauo, εὐφημῶ: fauco.
Febrio, πυρέσσω: febri laboro.
Feducia, ὑποθήκη: pignus.
Feduciat, ὑποτίθεται: oppignerat.
Feduciatus, ὑποτιθέμενος: oppigneratus.
Fedunculus, πιστός: fidelis.
Felax, αἴλουρος: felis, catta.
Femus, μηρός: femur.
Fenebris, δανειστικός: fœneraticius.
Ferunia, φλεγμονή: tumor, inflãmacio.
Ficetum, συκῶν ὁ τόπος: locus vbi crefcunt ficus.
Fidicino, λυρίζω: fidibus cano.
Fifcalion, τὸ βασιλικόν: fifcus.
Fifcia, φίσκος, ὁ συνήγορος: fifcus.
Flagurrit, φλέγει: flagrat.
Floriunt, θάλλουσι: florent.
Florus, ἀνθηρός: viridis, floridus.
Fluor, ῥύσις: fluxus.
Flufculus, κόκκος: grannm.
Foeio, ψωμίζω: adefco, allicio.
Foculat, θωπεύει: adulatur.
Foraculũ, τέρετρον: perforaculũ, terebra.
Forba, θυσία ἐγκύμονος βοός: fordicidia.
Forfico, ψαλίζω: forfice fcindo,
Fornex, & *fornicaria*, πόρνη: fcortum quod ad fornicem ftat.
Foronia, κλέπτεια: lauerna.
Fortitas, ἀνδρειότης: fortitudo.

Ferus,

Forus, καΐάςρωμα: superius nauis tabulatum, fori, garides.
Fragmen, κλάσμα: fractio.
Frax, τρυγία οἴνυ: fex vini.
Fretus, πεποίθησις: fiducia, persuasio.
Frigius, φρύξ: Phrygius, Phryx.
Fringillus, σπῖ@: fringilla.
Frontinet, πΐερύσσεΐαι: alas mouet, volaturit.
Fructum hoc, καρπὸς: fructus.
Frumen, τέρας: monstrum, portentum.
Funalium, ἐλλύχνιον: ellychnium.
Fundibali, λιθόϐαλοι: funditores.
Funesco, πένθω: lugeo.

G

Gallesco, χαίρω, γήθομαι: lætor, vitulor.
Gallicula, τροχάδες: rotæ.
Gallula, κηκίδες: gallæ.
Galuus, χλωρός: luteus.
Gammus, πλαΐύκερως: patalis.
Ganearius, ἀκολαςής: lasciuus, libidinosus.
Gannator, χλευαςής: irrisor.
Ganta, χηναλώπηξ: penclops, vulpanser. (Gallis creuant.)
Gau, ξίφ@: ensiculus.
Gaudifico, χαροποιῶ: lætifico.
Gaudescite, χαίρετε: gaudete.
Gauiso, χαίρω: gaudeo.
Gauma, ὄργανα τεκΐονικὴ: instrumentum fabrile.
Gausarus, ἐνδρομίς: vestimenti genus.
Gengibia, ὖλα ὀδόντων: gingiuæ.
Genicus, γενικὸς: generalis.
Genitare, γίνεσθαι: gignere.
Genia, γαμϐρὸς: gener.
Genuale, γονάΐόδεσμ@: fascia cruralis.
Genuarius, γονυπεΐής: in genua procidens.
Genuclat, γονατίζει: genua flectit.
Gerrio, σπαργάω: gestio.
Gillo, βαυκάλιον: gaulus, baucalium.
Gingula, ὖλα τῶ ὀδόντων: gingiuæ.
Gitter, μελάνΐιον: nigella, git.
Gladiosus, ξιφήρης: ensifer, sicarius.
Glauia, βῶλ@: gleba.
Glaris, μυθολόγ@: fabulator.
Glama, λήμη: gramia, lippitudo.
Glidium, παγῶδες: rigidum.
Glimerit, προσέθηκεν: addit.
Glix, ἱππύρ@: equi felis.
Gloriat, αὐχεῖ: gloriatur.
Glossula, λέξις: dictio.
Glumea, χλωράς....
Glutinamentum, κόλλημα: cõglutinatio.
Gluttit, κρώζει ὄρνις: gallina glotit.
Gluttus, βρόγχ@: guttur.
Glutum, glutis, κολλά: gluten.
Gnaritur, γνωρίζεται: cognoscitur.
Gnarrat, διηγεῖΐαι: narrat.
Gnarurat, γνωρίζει: cognoscit.
Gnatare, παιδοποιῆσαι: liberis operam dare.
Gnaticidium, τεκνοκτονία: parricidium.
Gnot, οἶδεν: nouit.
Gnotus, διάγνωσις, γνῶσις: cognitio.
Gorgo, ἀναμφιϐόλως: certè.
Gorgus, ἀναμφίϐολ@: indubius.
Granitum, κοκκῶδον: grana multa habẽs.
Gras, χάρις: gratia, grates.
Grassa, βάδισμα, βῆμα: gressus.
Grasso, παχύνω: incrasso.
Graulus κολοιός: cuculus.
Gredinunda, βαδίζουσα, ingrediens.
Gremini, οἱ διορίζοντες τὰς ὅρους λίθοι: limites.
Greuus, πυκνός: densus, spissus.
Groppus, σκληρός: aridi.
Grullatores, πανικοφορῦντες: bominatores.
Grulli, εἶδ@ πλοίυ: nauigium.
Gruma, γνῶμων: norma ad mensurandos agros.
Grumat, μετρεῖ: metitur.
Grunda, σέγα, καὶ τὸ ὕπερ τῆ πυλῶνα

ἐξέχων : tectum, contignatio : & quod supra vestibulum extat.
Grupes, γρῦπες : gryphes.
Gubernium, κυβέρνιον : gubernacio.
Gubila, λαιμός : gula.
Gulatores, λάγνοι, καταφαγάδες : gulones.
Gulis, ἀλλάλωλος : vorator, helluo.
Gurgulio, οἰκημάτιον βραχύ : casula.
Guturosus, λαίμαργος : gulosus.

H

Habus, φαλὸς : exilis, splendidus.
Hadulat, παίζει : vitulatur, libidinatur instar hædi.
Halix, ἀνάπτον ὀχετῦ : elix, sulcus aquarius.
Halares, ἱππέων ταξίαρχοι : alares equites.
Hasolda, ἱδασία....
Hastina, δόρυ, ἀκόντιον : hasta, telum.
Hattubus, μογιλάλος : blæsus.
Hauritorium, ἀντλητήριον : haustrum.
Hecura, αὖλαξ : sulcus.
Hemero, ἅρπαξ : raptor.
Herciscitus, διαίρεσις ὑπαρχόντων : diuisio hæreditatum.
Heya, ἄγε : eia.
Hibernium, παραχειμασία : hybernacio.
Hicca & hecca, ὑμὴν ῥοιᾶς....
Hirsiculus, δασύπρωκτος : pilosum habens culum.
Hitta, ὑμὴν : hymen.
Hittio, ἰχνεύω : inuestigo.
Hittus, φωνὴ κυνῶν : canum vox, hirritus.
Horripilo, ὀρθοτριχιῶ : erectos habeo capillos.
Hosnum, ξύλον : lignum.
Huates, ἰάτες, ὑφάσματα ἀράχνης.
Humido, διαβρέχω : irrigo.
Humilitudo, ταπείνωσις : humiliacio.

I

Iacturale, ἐπιζήμιον : damnosus.
Iambricat, σκέπει, καλύπτει : tegit, operit.
Iambrices, καλυπτῆρες : tegmina.
Iantat, ἀκρατίζει : ientat.
Iantilia, λίθοι τραχεῖς διοχυπτόμενοι : saxa aspera, ocres.
Iduum, ὅμοιον : simile.
Iecorus, ἀστυνόμος : ædilis, curator vrbis.
Ignarures : ἀγνοοῦντες : ignati.
Ignos, ἄγνωστος : ignotus.
Im, αὐτόν : ipsum.
Imbricitur, ὀμβρῦται, βρέχεται : pluit.
Imina, ἡμίξεστον : hemina.
Imperficium, ὑπερῷον : superficies.
Impubens, ἄνηβος : impubes, qui nondum excessit ex ephebis.
Inanitrices, δύο ἀδελφῶν γυναῖκες.
Inars, ἄτεχνος : iners, imperitus.
Inburuclum, ἐνδύμαλον....
Incapabilis, ἀχώρητος : incomprehensibilis, immensus.
Incapito, ἐνάρχομαι : incipio.
Incastus, ἀνάγνος : impurus, non castus.
Indamnus, ἀζήμιος : indemnis, innoxius.
Indigenitus, αὐτόχθων : indigena.
Indelorius, ἀνάλγητος : stupidus, carens dolore.
Indu, ἔνδος : in, intus.
Induperat, ἐπιτάσσει : imperat.
Indussatum, ἐπιδαψιλευθὲν : abundans.
Inedax, ὀλιγοφάγος : parum comedens.
Inertitudo, ἀδρανία : inertia.
Infe, ἄρξον : incipe, infit, incipit.
Infendere, ἐπιτεῖναι : ἐκκλιματίσαι : increscere, infrondescere.

Infenditor, ἐκδικος: patronus, defensor.
Inferilia, καταχθόνια: infernalia, subterranea.
Infermito, πέσσω: subigo farinam.
Inficiat, ἀπαρνεῖται: negat, inficiatur.
Infidia, ἀπιστία: perfidia, infidelitas.
Ingloria, ἀδοξία: dedecus, ignobilitas.
Ingressunt, ἐπιβαίνουσι: ingrediuntur.
Inguissatus, τεθραυμένος: vulneratus.
Iniclaris, ἐπίνητρος: fusus, colus.
Iniusticium, ἀδικία: iniusticia.
Inlecebro, ἐνεδρεύω: insidior.
Inlicitò, παρανόμως: illicitè.
Inlictum, σκευὴ: apparatus.
Innodati, γάσμιοι: vincti.
Innox, ἀβλαβής: innoxius.
Inpeccatus, ἄπταιστος: irreprehensibilis.
Inpremia, σκιογραφία: adumbracio.
Inprocerata, ταπεινά, εὐτελῆ: humilia, facilia.
Inproloquibilis, ἀλάλητος: inenarrabilis.
Inproperium, ὄνειδος: probrum.
Inpuges, ἄπυγος: qui est tritis natibus.
Inpurimum, ἀκάθαρτον: impurum.
Inqueritus, ἀζήτητος: indiscussus.
Inquietudo, ὄχλησις: molestia, turbatio.
Inrigitax, ἀρδευτής: irrigator.
Inrisus, ἀγέλαστος: inrisibilis.
Insalus, ἀβέλτερος: absurdus.
Insciduus, στυφὸς οἴνου: stringor vini.
Insecus, ἐγγύς, insequens.
Insolo, ἡλιάζω: aprico.
Instinguit, παροξύνει: instigat.
Insublum, ἀντίον ἔνθα ὑφαίνουσιν αἱ γυναῖκες, liciatorium, vnde tela mulieres texunt.
Insularius, ἐνοικολόγος: inquilinus.

Int, πορεύονται: eunt.
Interanea, ἔντερα: intestina.
Interata, ἐξεντερισθέντα: exenterata.
Intercisimen, διακοπή: intercisio.
Interdiarius, ἡμεροκλέπτης: fur diurnus.
Interdies, δι' ἡμέραν: interdiu.
Interdita, μεσοδάκτυλα: medium digiti.
Interfor, διαλαλῶ: interloquor.
Interget, ἀπομάσσει: absterget.
Intertrimenta, ἀπουσίαι: defectus, detrimenta.
Intimat, παραγγυεῖ: indicat; ostendit.
Inuenalis, ἄπρατος: non venalis.
Inuertesco, παλαιόω: inuerto, inueterasco.
Inuilio, εὐτελίζω: vilipendo.
Inuilitare, εὐτελίζειν: adtenuare.
Inuolumen, ὄνείλημα: inuolucrum.
Joculax, γελοῖος: ridiculus.
Jolinta, ἥρα: Iuno.
Ipsiplices, αὐτόπτυκτα φύλλα: conuoluta folia.
Ipsud, αὐτό: ipsum, istud.
Ir, θέναρ: vola manus, hir.
Irascebor, ὀργισθήσομαι: irascor.
Irquis, παῖς ὄρχιν ἡβῆσαι: hirquitallus.
Iror, ὀργίζομαι: irascor.
Ista, χαῖται: setæ.
Ister, ἔθος, συνήθεια: consuetudo.
Istita, ἀκροζώνη: extremitas zonæ.
Iugaris, ζευγηλάτης: bubulcus rusticus.
Iungla, ἡνίαι ζευτικαὶ: habenæ iugales.
Iurctum, τύμβος: sepulcrum.
Iuscellarius, ζωμευτής: cocus.
Iuuenalis, νεωτερικός: iuuenilis, nouicius.
Iuuentent, νεωτερίζουσι: innouent.

L

Labratorium, πλύσιμον: balneare labrum.

Labratum, ἀσπαστικὸν βασιλέως, φίλημα βασιλικὸν: salutatio & osculum regium.

Labrosus, πρόχειλος: chilo, labro.

Lactigulosus, λιπογάλακτος: subrumis.

Lacunarium, ὀρόφωσις: laquear.

Lacorus, λίμνη: lacuna, palus.

Latrum, ἀριστερὸν: læuum, sinistrum.

Lamæ, πηλώδεις τόποι: lutosa loca, lacunæ.

Lamentum, θρῆνος: luctus, lamentacio.

Lancla, λεκάνη: lanx, patina.

Lancula, πλάστιγξ: lanx.

Landica, ἐσχαρίδιον: thuribulum.

Languitas, *languitudo*, ἀῤῥωστία: infirmitas, morbus.

Lanilutor, ἐριοπλύτης: fullo.

Lanipendius, σταθμοῦχος ἐρίων: caupo lanarius.

Lanna, λοβοὶ. lobi, faseoli.

Lapidicasor, λατόμος: lapicida.

Lapsile, γλισχρόν: lubricum, lentum.

Lapsinosus, ὀλισθηρός: lubricus.

Largo, διαφιλοτιμοῦμαι: largior, largus sum.

Laridus, ξηρός: aridus.

Larsus, χάροπος: venustus, glaucus.

Latinare, ῥωμαΐζειν: latinè loqui, latinizare.

Latroniculator, λῃστοδιώκτης: latronum sectator.

Latura, φόρετρον: vectura, merces baiuli.

Laucia, ἐνδομενία: supellectile.

Lecebra, δελεάσματα: illecebræ.

Legiscrepa, νομοδίκας: legisperitus.

Legula, μύστρον: mystrum, mensuræ genus.

Lencio, ἐν τοῖς πένθεσιν, ὀρχούμενος: tempore luctus saltans.

Lepor, λαγωός: lepus.

Liaculum, λιαντὴρ: vitiligo.

Liberarius, χαρτῶς: librarius.

Libor, ῥεῦμα, ἐπὶ ποδάγρας: fluxus.

Librale, χοινικίς: modiolus.

Librias, πλακοῦς: placenta.

Libripens, ζυγοστάτης: ponderibus præfectus.

Licentiosus, παῤῥησιαστικός: liberè loquens.

Licinus, ἀναθρίξ. ...

Ligurio, λιχνός, λίμβος: helluo, gluto.

Ligurius, λίμβος: gulo.

Limatur, ζητεῖ: rimatur, quærit.

Limphor, ἐνθουσιῶ: insano.

Linguacio, γλωσσολογία: linguo, γλωσσοτομῶ.

Lingus, λύγξ, θηρίον: linx.

Linitextor, λινουργός: linio.

Lintreum, σκαφή: alueum, scafa.

Lintrus, μονόξυλον: linter, scapha.

Lisla, γραμμὴ: linea.

Litua, σάλπιγξ: tuba.

Lituo, σαλπίζω: tubicino, tuba cano.

Loculentus, εὔλαλος: eloquens, loquax.

Lomentarius, σμηγματοπώλης: smegmata vendens.

Lomento, σμήχω: abstergeo.

Lomentum, σμῆγμα: scapa, purgamentum.

Longare, μηκύνειν: augere, producere, prolongare.

Lorifer, θωρακοφόρος: loricum ferens.

Lucarius, θωρακοποιὸς: armorū faber.

Lucerius, ζεύς: Iupiter.

Lucifera, ἑκάτη: Hecate.

Lucilli, γλωσσόκομοι: loculi.

Lucitiosus, & *lucinus*, φαεινός: lucidus.

Ludimentum, παιδία, τὸ παίγνιον: lusus.

Luicio, ἔκτισις: pensio.

Lumbrus, ἕλμινς, κίσρος: lumbricus.

Lumi

Luminamentum, χαρακτήρ: vultus, character.
Luscinus, ἀηδών: luscinia.

M

Macritas, λεπτότης: macies.
Malta, ψίαθος: teges.
Macusta, βαύκη: baucalium.
Menianum, ἐξώστρα: machina scenica.
Magidem, μάκτραν: mactram, ostram, mensulam.
Magimaste, μιγδάλως: magis.
Magmatarius, μυροψικός: vnguétarius.
Magmentarius, ἐφ' ᾧ τὰ σπλάγχνα τιθέμενα τοῖς βωμοῖς προσφέρονται: qui exta ad altare pro sacrificio fert.
Magniloquax, μεγαλορημῶν: magniloquus.
Maioracio, ἄθροισις: congregacio.
Malagranatum, ῥοιά: malum punicum, granatum.
Malchio, ἀηδής: morosus, truculentus.
Malebarbis, σπανοπώγων: glaber.
Maleloquax, κακήγορος: maledicus.
Malicies, κακότης: malicia.
Malicordis, πονηροκάρδιος: malignus.
Maliuolosus, κακόβουλος: maleuolus.
Mallo, μᾶλλον βούλομαι: malo.
Maluginosus, κακεντρεχής: subdolus.
Mamaculus, δρᾶμα: actus.
Mancio, περίστυλον: peristylium.
Manculo, πειράζω: tento.
Mandalus, κάτοχος, κατόχευς: imbricitor.
Mandibulum, φάτνωμα: laquear.
Manganum, μάγγανον: obba.
Manicillium, χειρίδιον: manus parua.
Manicium, χειρίς: manuela, mantile.
Manna, δεσμή: manipulus.
Mannua, δράγμα: dragma.
Mannua, δεσμαί: fasciculi.
Manu inspex, χειρομάντος: chîromâtes.
Manupletium, χειροπληθές: magnum, manum implens.
Manusio, πολυπληθεία: caterua, multitudo.
Marceras, τήκει, τήκεται: tabescit, macerat.
Marcerus, & *marcidus*, τεθηκώς, ναυθὴς ἀπὸ κραιπάλης: languidus à crapula.
Margella, κοράλλιον: corallium.
Margus, τραπέζιον τῶν ναυτῶν: nautarum mensula.
Marsa, ἀσπιδοθήρας: } qui venatur
Marsio, ὀφιοδιώκτης: } serpentes.
Martellus, σφυρά: marculus, malleus.
Masspina, ἱερὸν ὀστοῦν: coxendix.
Masturbo, δέφω, καὶ δέφομαι: excorio pudenda, ἐστὶ ἡ ῥῆμα τοικόν.
Matra, μήτρα: matrix.
Matta, ψίαθος: teges, storea.
Matulata, ἀρύταινα: aratena, vas aquarium.
Maxillo, στομακοπῶ: maxillas cōtūdo.
Medicinalium, ἰατρικόν: medicinale.
Medosus, ψευστής: mendax.
Melioracio, ἐπιβελτίωσις: emendacio.
Membraneus, τυμπανιστής: tympanista.
Membranum, ὑμήν: hymen, eugium.
Memoralius, ὑπομνηματόγραφος.
Memoriosus, μνήμων: memor.
Memorosus, μνημονικός: memorabilis.
Mencla, ψωλή: mentula.
Mensularius, τραπεζίτης: trapezita.
Mentilla, ἐλαχιστόν: minima.
Merara, αὐστηρά: austera.
Meritorium, ξενοδοχεῖον: hospicium.
Messo, θερίζω: meto.
Mestrimus, προχύτης: præfusor.
Metellus, μίσθιος: mercenarius.
Micturit, οὐρηθιᾷ: substillat, stranguriâ laborat.
Miliens, χιλιάκις: millies.
Mineruaticium, συστατικόν: commendaticium.
Ministeriarius, διακονός: minister.
Ministrix, ὑπηρέτις: ministra.

Minoro,

Minoro, ἐλαττῶ: minuo.
Minuatim, κατὰ λεπτὸν: minutim.
Minurit, μινυρίζει: vibrillat, murmurat.
Mireaila, ψίλωθρον: vnguentum depilatorium.
Misero, συμπαθῶ: misereor.
Missisale, μυστίλαι: canices.
Misspulat, ποππύζει, sibilat, applaudit.
Modero, αἰτῶ: rogo.
Molacio, ἄλεσμα: molitura.
Molarius lapis, λίθος μυλίτης: molaris.
Monator, σημαντὴρ: monitor, significator.
Mopsicus, μύωψ: lusciciosus.
Morcidat, τήκει: macerat.
Mordicus, δὰξ: mordaciter.
Mordosus, δηκτικὸς: mordax.
Moretum, τρίμμα: ex variis herbis contusis edulium.
Morinum, σμῆγμα ἀπὸ φυλλῶν συκίνων γενόμενον: smegma ex ficulnis foliis.
Moro, διάγω: dego, moror.
Mostellum, φάσμα: monstrum.
Mulciber, κυλλοποδίων: claudus.
Mulicurius, ἡμιονοκόμος: mulio.
Multiloquax, πολύλαλος: loquax.
Munifex, λειτουργὸς: minister.
Munium, λειτουργία: functio, munus.
Murilegus, κογχυλευτὴς: qui murices seu conchylia colligit.
Murmuriosus, γόγγυσος: murmurator.
Murta, μυρσίνη: myrtus.
Mustellum, φάσμα: monstrum.
Mutitas, ἀφωνία: impotentia loquendi.
Mutonium, προβασκάνιον, λύκιος, πρόσθεμα: pudendum.
Mutonium, κυδώνιον: malum cotoneum.
Muttum, γρῦ: gry.

N

Nar, ῥὶν: nasus, naris.
Nascare, γίννειν: parere.
Natica, πυγὴ: podex, nates.
Nauaculum, ναύσταθμον: nauale, statio.
Nauicies, ἀρετὴ: virtus, industria.
Nauicio, γενεὰ: generatio.
Nauilio, ψάλτης: fidicen.
Neblio, ψάλτης: psalta, cantor.
Neccar, σκόροδον: allium.
Nepotatus, ἀσωτία: luxuria, lasciuia.
Nequiỹ, ἀχρεῖος: nugator, spurcus.
Neries, ἐξουσία θαλάσσης: salacia.
Nero, ἀνδρεῖος: fortis.
Nimietas, ὑπερβολὴ: nimia copia, excessus.
Nitit, νήθει: net.
Nitum, νῆμα: filum.
Nixa, ὠδῖνες: dolores partus.
Noctianus, νυκτόφυλαξ: nocticustos.
Normis, εὔρυθμος: concinnus; vnde enormis.
Noro, γινώσκω: scio, nosco.
Nouelletum, νεόφυτον: planta nouella.
Nucispinea, στρόβιλος: nux pinea.
Nugalitas, σαπρότης: nugacio.
Nummum, ὀβολὸς: numinus, assis.
Nurus, νύμφη: sponsus.
Nussito, διαπτύω: exspuo, fastidio.

O

Oblicium, λοξὸν, πλάτιον: obliquum.
Obliquis, λοξὸς: obliquus.
Oblito, καταχρίω: oblino.
Obra, πειθαρχία: obedientia.
Obsus, τὸ δοκιμάζον τὸ χρυσὸν, ὅταν προστρίβηται: lapis aurũ attritum probans.

Obsti

Obstipuo, σιωπῶ: taceo.
Obtuicio, ἀτενισμός: intuitus.
Obua, ὀμβιξ ἐν ᾧ τοῖς νεκροῖς σπένδεται: calix, obba in qua mortuis libatur.
Obultroneus, αὐθαίρετος: spontaneus.
Occiliator, & *occilio*, βωλοκόπος, βωλοστρόφος: pastinator.
Occubo, καταπίπτω: procumbo.
Ociter, ταχέως: citò, ociùs.
Omino, οἰωνίζω: auguror, augurium capto.
Opilasco, τριχοφυῶ: pilos produco.
Optimas, κράτιστος: primus in populo, optimates.
Opustorium, πλακουντάριον: placentula.
Orbiculatur, κυκλοῦται: in orbem rotatur.
Orbitudo, ἀτεκνία: orbitas.
Orcium, κεράμιον: amphora.
Oriputidus, ὀζόστομος: cuius os fœtet.
Ornamentarius, κοσμητικός: ornator.
Orsum, διασμα: licium, filum.
Oscilla, προσωπεῖον: persona, larua.
Oscillum, στομάτιον: osculum, paruum os.
Osfragio, ὀστοκόπος: ossium dolor, ex lassitudine.
Ossifragor, ὀστοκλάστης: ossifraga.
Ostior, ἀγχελῦμαι: occupor.
Otpopa & *obpopa*, ὄρυξ: fossorium, item animal vnicorne, bisulcum.

P

Pabula, βοσκὴ: pabulum.
Pacciolus, ποδάριον καὶ πόδιον τῶ χαμμάτων: καὶ ωδεῖνς ὀπώρας τὸ ξυλάδες, καθ' ᾧ ἐξήρτηται τῷ κλαδῷ: pediculus pomorum.
Padarus, ποδοψόφος: pedarius iudex, agipes.
Pagamater, πανάκεια: panacea.
Paleta, σφενδόνη δακτυλίου: ὡς Υ'γῖνος: pala annuli.
Panarius, ἀρτοπώλης: pistor, qui panes vendit.
Panceps, ἕλκος κλῖνος ἐπὶ τραχήλου: vlcus iumentorum circa collum.
Panictum, ἔλυμος: panicum, leguminis genus.
Panucellium, πλώειον....
Panuculum, πηνισμειον....
Papilio, σκήνωμα: casa, tuguriolum, tentorium.
Pappat, μασᾶται: edit, mandit.
Pariolus, προφήτης, θυοσκόπος: aruspex.
Parra, μύστης: mysta.
Parsimonium, μικρολογία: sordes.
Partiosus, φαῦλος: malus.
Parus, βραχύς: breuis, paucus.
Passacriarium, ὑδρεία: hydria.
Passo, *perpesso*, ὑπομένω: tolero, fero.
Passurasse, ἀνέξασθαι: tolerare, passum esse.
Patices, ἕλκη κλινῶν ἐν τραχήλῳ: petimina.
Paticinus, αὐτόχθων: indigena.
Pauiclat, ἐδαφίζει: complanat.
Pauiculæ, ἱμαλιστῆρες: pauitores, qui pauimenta sternunt.
Pauitum, ἐδαφισμένον: stratum.
Pauperia, πενία: paupertas.
Pectina, κτένιον: pecten.
Pectis, κτένιον: pecten.
Pecudiarius, προαλής: præceps.
Pecuniatus, κτήσιος, πολυκτήμονος: diues.
Pecuniosus, πολυχρήματος: opulentus.
Pecuosus, ποιμὴν ἀρχαῖος: pastor.
Pedestella, ἰσόποδες: naues actuariæ.
Pedical, παγὶς, σκιδοπέδη: laqueus, compedes.
Pedicio, πηδητής: saltator.
Peditor, πεζεύω: pedes eo.
Peduclat, φθειρίζει: pediculos gignit.
Peduculum, φθείρ: pediculus.

Pellico, ζηλοτυπῶ: æmulor.
Pellator, ἀπωτήῆς: expulſor.
Pellax, ἀπατῶν: fallax.
Pellicatio, & *pellicatus*, εἰρωνία, ζηλοτυπία: æmulacio.
Penarius, σκηνάρχης: dominus,præbitor conuiuij.
Pendiculus, ἀρτιδάνιον: peniculus.
Penicula, σιρὰ ἱματίω: plica veſtimenti.
Penitralium, ἐνδόμυχον: penetrale.
Penitudo, μεταμέλεια: pœnitentia.
Penſius, δαπανηρός: ſumptuoſus, prodigus.
Penucula, πύνιον: penus.
Penus, τιμωρός: vltor.
Penuſa, βρωτὰ καὶ ποτὰ: penora.
Pepedo, πέρδομαι: pedo.
Pepero, γίννω: naſco,pario.
Perbello, διαπολεμῶ: bellum gero.
Percidit, παραίνει, ὡς ἐπὶ αἰσχρῶ: pædicat.
Perfilis, μακροσκελής: longipes.
Perforaculum, τέρετρον: terebrum.
Pergula, καλύβη: caſula, tuguriolum.
Pernio, χίμεθλον: morbus ex frigore.
Pernium, χίμεθλον: idem.
Perpennius, αὐθέντης: autor ſuæipſius cædis.
Perpeſſicius, ὑπομονητικός: tolerans, paciens.
Perpetuitas, διηνεκότης: æternitas.
Perterritus, δέ☉: metus, perterrefactio.
Pertica, κοντός: ſudis.
Perundo, καταποντίζω: in vndam mergo.
Peſtilenda, βωλοσφοραντία γῆ: paſtinanda.
Peſtilifer, λοιμοφόρ☉: peſtifer.
Peſtimus, λοιμοφόρ☉: peſtilens.
Peſulla, φλυκτίς: puſilla, papilla, puſtula.
Petitorium, αἴτησις: peticio.
Petiuolum, σκοπός: ſcopus.
Petuoſus, μύωψ: luſcicioſus.
Piago, ἁγνίζω: purifico, pio.
Pignum, παιστέρων δικαιωνέχυραι: honorarium ius.
Pigritatus ſum, ὤκνησα....
Pigro, ἀργύω: ceſſo, ferior.
Pilarius, σφαιροειδής: globoſus.
Piligerat, τριχολογεῖ: crines componit, ineptit.
Pinguamen, λίπ☉: adeps,ſebum.
Pinno, πτερῶ: pinnas ſeu alas accommodo.
Pipita, κόρυζα: pituita,grauedo.
Pipula, κηκίς, ἡ τις εἰς τὸ μέλαν ἀσπέμπεται: galla.
Piſaculum, ὕπερον: piſtillum.
Piſtrinicus, ἀρτοκοπικός: piſtorius.
Placor, ἀμέσκα: placentia.
Placus, πλακοῦς: placenta.
Planx, λάσιγξ: lanx.
Plerum, ῥύμ☉ ἁμάξης: temo, armamentum.
Plix, πλυχή: plica.
Pluenta, ῥεύματα: fluxus, pituita.
Pluriora, πλείονα: plura.
Pluſſinetum, πλεῖον τοῦ δικαί☉: plus iuſto.
Pælex, παλλακή: pellex.
Polio, γαστροφάγ☉: glutto.
Pollinare, γυελισήελιον, κόσκινον: cribrum.
Polnus, τρῶμα: f. volnus.
Pometum, παράδεισ☉, pomarium.
Pomiferas, ὀπωροφορεῖ: poma fert.
Popax, θύτης: popa.
Popia, ζωμήρυσις: trulla qua ſpuma defecatur.
Populia, λυχνὶς....
Pora mater, πανακεία: panacea.
Porrus, πράσον: porrum.
Portacia, ἀνδράχνη: portulaca.

Portella, πρόπυλον: posticum, porta.
Postilimen, ὑπάνοδος: postliminium.
Postisicus, καὶ ἐπὶ τούτοις: pòst, deinde.
Potax, πότης: bibax.
Praclauium & praclaua, παρυφὴ: prætextum.
Pracono, κηρύζω: per præconem edico.
Preductal, παράγραφος: paragraphus.
Pralato, προαιρέω: præfero.
Prepagino, καταμυχεύω: claudo, obsepio.
Prasatum est, ἥπωται: prehensum, captum est.
Prastigium, προκάλυμμα: protectio.
Prandicularius, ἡ μετὰ μνηστείαν ἡμέρα: dies dispensationem subsequens.
Prensurium, ἴπος: laqueus, tendicula.
Prex, παρακλήσις: oblectacio.
Proborium, & properium, ὀνειδισμός: exprobracio.
Procestrium, ὁ πρὸ τῆς παρεμβολῆς τόπος: locus ante castra.
Procubo, καταπίπτω: procumbo.
Procudium, τέρας: prodigium.
Progeniculo, γονυῦμαι: genibus aduoluor.
Progestia, προάστεια: suburbium.
Proloquo, προλαλῶ: proloquor.
Promuntarium, ταμεῖον: cella penaria.
Properium, ὀνειδισμός: probrum.
Prosperus, αἴσιος: prosper, secundus.
Protempto, προπειράζω: prætento.
Proximitas, ἀγχιστεία: propinquitas.
Puberale, ἐφήβειον: puerile.
Pubertus, ἐφηβος: pubertas, pubis.
Publicola, δημοχάρης, δημοτικός: plebeius.
Pucatrix, ξάντρια: depilatrix.
Pudorosus, αἰδήμων: verecundus, modestus.
Pueralis, & pueralius, κατάπαις: puerilis.
Puerarius, φιλόπαις: cinædus.
Pueraster, ἀντίπαις: repuerascens.
Puerosus, παιδικός: puerilis.
Pulico, ψυλλίζω: pulices progigno.
Pulner, κονιορτός: puluis.
Puluix, κονίς: puluis.
Pumico, κισηρίζω: pumice frico.
Pupior, παιδεύομαι: iuuenor.
Pupules, αἴγειρος: populus arbor.
Pusillitas, μικροψυχία: pusillanimitas.
Pusingo, ὑποκεντῶ: stimulo, subagito.
Pustella, φλυκτίς: pustula.
Putacilla, κατάπτυσμα: sputum.

Q

Quadrantale, κεράμιον: quadrantal.
Quartemur, τεταρτολογούμεθα: quartum loquamur.
Quasat, ὅταν φωνεῖ βάτραχος: quaxat, cùm rana clamat.
Quibus quibus, οἷς τισιν ἄν: quibuscumque.
Quieto, ἡσυχάζω: quietum facio, sedo, quiesco.
Quietudo, ἡσυχία: silentium, quies.
Quinio, πεντάς: quinarius numerus.
Quinqueplex, & quinqueplum, πενταπλοῦς: quintuplex.
Quinquertris, πένταθλος: quinquertio.
Quorumquorum, ὧν τινων ἄν: quorumcunque.

R

Rabia, λύσσα: rabies.
Ralla, rallus, rallum, ξυστήρ: rasorium, scalptorium.
Ramicosus, ὀστεοκηλήτης: herniosus.
Rancum, τάγγον: rancidum.
Rapilus, ῥαφεύς: Phrygio, acupictor.
Raster, δίκελλα: bidens, rastrum.
Rastus, σκαφεῖον: scapha.
Ratisus, ταρσός: vola.
Rebio, παλινστρέφω: redeo.
Reburrus, ἀνάσιλλος, ἀναφάλαντος: capito.

Recium, λίνον κυνηγετικὸν: rete, casses.
Reconcilitas, διαλλαγὴ φιλίας: reconciliacio.
Redico, χαρακῶ: vallo, sepio.
Redimentum, περιστροφὴ: reditus.
Redimia, λύτρα: lytrum, precium.
Redimiculat, ἀναδύει δέσματα: soluit vincula.
Refeccia, ἀπόλεξις κριτῶν: recusatio & reiectio iudicum.
Regauiliolus & regausolus, σπίνος, βασιλίσκος: regulus, passerculus.
Reginacio, βασιλεῖον: regimen.
Relinquacio, ἐγκατάλειψις: relictio.
Reliqua & reliquarium, ἔλλιμμα: desertio.
Remigis & remix, κωπηλατής: remex.
Reniciosus, νεφριτικός: nephreticus.
Reoria, ἡ τρίτη τῶν ἀγάμων, ποδοστροφία: repotia.
Repentim, ἄφνω: repentè.
Reperidea, ἡ μετὰ τὴν ἡμέραν ποδοστροφία: repotia.
Repetentia, ἐπανάληψις: repeticio.
Reportunus, σχέτλιος: importunus.
Repsudit, ἐπιστροπιάζεται: redit.
Residuacio, ἀποκάθημα: residia.
Resor, σχοῖνος: resticularius.
Respirium, ἀναπνοὴ: respiracio.
Restibulis, ἀγρὸς δὶς τοῦ ἔτους ἠροτριωμένος: ager bis in anno proscissus.
Retina, ῥητίνα: resina.
Reuimentum, περιστροφὴ: reditus.
Ricinosus, φθειριάσιος, ἐπὶ ἀλόγου ζώου: pediculosus, ad bruta.
Riginus, κρότων: ricinus, musca canina.
Rinosus, ῥηθρώδης: fluuialis.
Rori, ἀκροστόλιον: supremitas in naui.
Roster, ῥύγχος: rostrum.
Rostrat, ἐπιζητεῖ: quærit.
Rubellio, ἰός σιδήρου: ferrugo.
Rubicula, δημαγωγὸς: popularis.
Rudescolum, σχοινίον: funiculus.
Ruditum, ὀγκηθμός: ruditus.
Rulla, ἀγροικός, χωρικὴ, rusticus.
Rullus, ἀγύρτης: agyrta, mendicus.
Rumat, ἐμβρωματίζει: ientat.
Rumica, κόκκυξ: cuculus.
Ruminum, ἱμάτιον κάτω ἔχον πορφύραν: ricinium, vestimentum.
Rupiat, ῥάπτει ὀπητίῳ: subulâ consuit.
Rupus, στροφεύς, γαλιάγκος: καὶ ἀναψήστων....
Rurester, ἀγροικικὸς: siluester.
Rusco & ruppo, κοίαγχος, κόφαγχος.
Ruspinat, χειροτρίβει: manu perfricat.
Ruticilia, ἀκροθίνια: primitiæ frugum.
Rutubatur, ὀρίνεται: commouetur.

S

Saccia, σάκκος: saccus.
Sacio, ἐμπιπλῶ: impleo.
Sacrimonium, ἱεροσύνη: sanctitas.
Saria, πόρνη, ἀπὸ τοῦ συνεχῶς ἀσελγαίνειν: scortum.
Sagacio, παλμὸς, tremor, palpitacio.
Sagis, σωρός, στρῶμα τῶν νεκρῶν: rogus, stragulum quod mortuis iniicitur.
Salabra, ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀνωμαλίαι, καὶ βόθυνοι: inæqualitas viarum. Item, scrobs.
Salapitta, ῥάπισμα: colaphus.
Salialium, στρατιωτικὸν: militare.
Salissatio, παλμὸς: palpitatio.
Salmacia aqua, ἁλμυρὸν ὕδωρ: salsa aqua.
Salmacidus, ἁμυρός: salsus.
Saltarius, ὀρεοφύλαξ: montium custos.
Samiarius, ἀκονητής: cotiarius, acutiator.
Samiator, ἀκονητής: cotiarius.

Sanguino,

Sanguino, φλεβοτομῶ: venam incido.
Sanguinor, αἱμάττω: cruento.
Sannator, μυκτηριστής: sannio.
Sapula, λάμβα....
Sarculat, σκαλίζει: sarrit.
Sarit, βοτανίζει: sarrit, runcat.
Satura, κόρος: sacies, satietas.
Saturas, *saturitas*, πλησμονὴ: satietas.
Saturatim, καταχόμως: adsatim.
Scabro, κάνθαρος: scarabeus.
Scaua, ἀριστερὰ χεὶρ: manus læua.
Scama, σύκωμα κόπρυ: onus ventris.
Scapellat, καταχαράζει: scarificat, discindit.
Scaplum, κνίστρον: acicula.
Scarifo, χαράσσω, καταχνίζω: pertundo, scalpo.
Scaua, ζυγὸς: statera.
Scauer, ψωρός: scabiosus.
Scanet, κνήθει: scalpit, scabit.
Scauia, ψῶρα: scabies.
Scaurus, σκαμβὸς, σκιλλὸς, στρεβλόπους: varus.
Scindia, καμυλκός....
Scordiscale, ἐφίππιον: ephippium.
Scordiscus, idem.
Scortus, πόρνος: cinædus, scortum masculum.
Scripulum, γράμμα, σταθμός: linea, perpendiculum.
Scrutinacio, ἔρευνα: indagacio.
Sculna, συνθηκοφύλαξ: sequester.
Sculpare, γλύφειν: sculpe.
Sculpator, γλύπτης: sculptor.
Sculpicia, κορυδαλὸς: bardalia, acanthis.
Sculna, συνθηκοφύλαξ: depositarius.
Scurror, μωρολογῶ: garrio, ineptè loquor.
Scurrus, εὐτράπελος: scurra.
Scurpus, γῆ ἔχουσα χάλικα: ager, silices habens, terra sabulosa.
Secus, σεκῦρον: securum.
Secura, & *hoc securum*, πέλεκυς: securis.
Segestrum, σίγεστρον: pileum, stramineum.
Seiuga, ἑξάιππον: currus cum sex equis.
Sematum, ἡμίκενον: semiplenum.
Seminex, ἡμιθανής: semimortuus.
Semiorbis, ἡμικύκλιον: hemicyclium.
Semustum, ἡμίφλεκτον: semiustum.
Senecio, γεροντάσιον: senex.
Senectus, γῆρας: senium, senectus.
Senialis, γεραντικός: senex.
Sensatus, συνεχὴς: cordatus, intelligens.
Sequitas, σπουδὴ, ἐπιείκεια: diligentia, æquitas.
Seria, μοχλὸς θύρας: repagulum.
Serriculum, δρέπανον χορτοκοπικὸν: falx.
Sesqualtalia, ἡμιολία: sesquialtera.
Sessilis, ὑποκαθήμενος: reses.
Senatorem, χαριστὴν, ἀπατεῶνα: impostorem.
Sexiunge, ἐξζευξις: seiunctio.
Siat, οὐρεῖ, ἐπὶ βρέφους: mingit.
Sicilum, ξυρὸν σκυτέως: cultor sutorius, nouacula.
Siderosus, ἀστροπλὴξ, ἐπιλήπτικος: epilepticus.
Silatarius, πλάνος: impostor.
Silenciosus, σιγηρός: tacitus.
Silicida, σκληρουργὸς: lapicida.
Sillisternium, σελλίστριον: sellisternium.
Silpe, σίλφιον: laserpitium.
Simicipum, ἡμικεφάλαιον: sinciput.
Simplico, ἁπλῶ: pando.
Sinare, σίναπι: sinapis.
Singulator, ἱππαστὴς κέλης: equus celes, desultorius, qui ab vno sessore agitatur.
Sintex, βάτος: sentis.
Sipillus, ξυρὸν: nouacula.
Sira, πλοκὴ: plica. Item σαῦρα: lacerta,

certa. & αἰδοῖον: veretrum.
Sisarra, πρόβατον μεῖζον ἐνιαυτοῦ: ouis maior anno.
Sissiat, κάθηται, ἐπὶ βρέφους: sedet.
Sitella, *sitellum*, κάδιον: cadus, situla.
Sobriare, νήφειν, vigilare.
Soliclatur, ἡλιάζεται: apricatur.
Solito, ἰδιάζω: solus viuo, priuatim dego.
Soliuago, μονήρης: solitarius monachus.
Solumen, πέρας: finis, terminus.
Somniortator, ὀνειρόπολος: coniector.
Somnisolutor, ὀνειροκρίτης: coniector somniorum.
Somnosus, ὑπνωτικός: sopotificus.
Sonorosus, ψοφώδης: sonorus.
Sontius, ἀληθής: verus.
Sorbicina, ῥόφημα: sorbicio.
Sordidicia, ῥυπαρία: sordes, pedor, squalor.
Spassum, στέαρ: adeps, pingue.
Spatha, σπαθή: spatula, trua.
Spernatus, ὑπεροραθείς, καταφρονηθείς: spretus, adspernatus.
Spernulis, καταφρονητικός contumax, contemptor.
Spilabra, φύτομον, ῥάμνος: frutex acuta acie.
Spissiscit, πυκνοῦται: crassescit.
Sportellarius, κοπριαίρετος: stercorarius.
Sportulia, διανομή: distributio.
Spreno, ἐξουθενῶ: sperno, adnihilo.
Spretus, ἐξουθενισμός: annihilatio.
Stalis, πρωκτός: podex.
Stalpa, σταλαγμός: stilla, gutta.
Staturius, ὀρθοστάτης: qui semper erectus cogitur stare, neruis posterioribus contractis.
Stellionator, ἀπατεών: impostor.
Stellionatus, ἀπάτη, ἡ χλεύη: impostura.
Stentinæ, ἔντερα: intestina ilia.
Stercidium, κοπρισμός: sterquilinium.
Stercidum, ὀχετός: cloaca.
Steria, ὅρμαθος: ordo, series.
Sternum, στρῶμα: torus, stratum.
Sternumen, *Sternumentum*, *Sternotum*, πταρμός: sternutatio.
Stipulum, καλάμη: culmus, stipula.
Stlactarius, ἐργομώμος, lactans, illudens.
Stliquadruum, σκληρόν, αὐστηρόν: austerum.
Stlites, δικαιάρχαι....
Stludio, χαμευνάδιον....
Strantum, θήκη δερματίνη βελῶν: corriscus, theca scortea sagittarum.
Striclata, ξυσμωτά: striata.
Strictosus, σφιγκτός: stricturas proiiciens.
Striga, κιμωλία: terra Cimolia, creta alba.
Strigila, *strigilis*, ξύστρα: strigil.
Strixit ensem, ἐσπάσατο ξίφος: strinxit.
Strobo, γῦρος ἀμπέλου: scrobs, orbiculus vineæ.
Strundius, *siue struntus*, σπέλεθος: stercus, excrementum.
Stummia, ταυτολογία: repeticio sermonis.
Sturus, σκάλμος ἔνθα ἡ κώπη δεσμεῖται: scalmus.
Subdiga, ὑποκατάστης: qui in defuncti iudicis locum subrogatur.
Subditas, ἐνεχυρασμός: pigneracio.
Subdiual, ὑπαίθριον. subdiuale, sub diuo positum.
Subgillatus, ὑποπιασθείς: vituperatus, sugillatus.
Subitillus, ἔνθυτος: poparius.
Subluculus, ὑπόμαυρος: obscurus.
Subraco, μάλη ἀσφάγου: subala.
Subrunda, ὑπόστεγον: suggrunda.
Subsita, θυμίαμα: suffitus.
Subsitio, ὑποκόλαμμα: subsutio.

Subuaiulo, ὑποβαστάζω: fuſtento, fubeo.
Subuellamen, ὑπολέντιον, προβάτυ.
Subuentrile, ὑπογάστριον: ſumen.
Subulsaneus, ἠθικός: moralis.
Sucida lana, ἔριον οἰσυπηρόν: pinguis.
Suffrages, ἰγνύς, τὸ ὑπὸ τὸ γόνυ μέρος: poples, pars quæ ſub genu eſt.
Suga, βδέλλα: hirudo, ſanguiſuga.
Suggella, ὑπώπιον: liuor, ſugillatio.
Suggrunda, grūda, ὑπογεῖσον: ſubtegula.
Summentum, ανθερεών: inferior mandibulæ pars, q. ſub mento.
Supercunnum, ἐφήβαιον, ἐπικυσίς: barba genitalis.
Superſticium, & *ſuperſticia*, δεισιδαιμονία: ſuperſtitio.
Superſtit, περίεστιν, ζῇ: ſupereſt, viuit.
Supre, γαστροκνημίαι: ſuræ, tibiæ.
Surit, κασωρᾷ: libidinatur.
Surix, μῦς: mus, ſorex.
Suſpino, χειρουργῶ: opifico.
Suſtellosè, πανούργως: doloſè.
Suſurrioſus, ψιθυριστής: ſuſurrator.
Sutello, ῥάπτω: ſuo, inſuo.
Sutelloſus, διαρράφος: ſarcinator, rabula.
Sutile, πανοῦργον: malicioſum.
Sutriballum, παλαιοράφος: veteramentarius.

T

Tabulum, ἰκρίον: tabula, tabulatum.
Tactè, πανταχῶς: improbiſſimè.
Talantum, τάλαντον: talentum.
Talares, κόνδυλοι ποδῶν: articuli pedum.
Talari, κόνδυλοι χειρῶν: articuli manuum.
Tapedus, τάπης ψιλή: tapes tenuis.
Tapite, τάπης: tapes.
Tano, σήπω: tabeo.
Tegenarius, ψιαθοποιός: ſtorearum contextor.
Tegeſtas, καλυπτήρια: operimentum.
Tegitarius, ψιαθοπλόκος: qui tegetes conficit.
Tegus, ἡμίχοιρον: ſuccidia.
Temetura, μέθη: ebrietas.
Temptamentum, ἀπόπειρα: tentatio.
Temptare, σαλεύειν, πειράζειν: concutere, tentare.
Temius, ἀραιόθριξ: raris & laxis capillis.
Tergilla, *ſiue tergillum*, φορίνη, χοίρου δέρμα: corium porci.
Tergimentum, σήκωμα: ſacoma.
Tergorium, ἐκμαγεῖον: ſimulacrum.
Teſſellas, ψηφοθετεῖ: teſſeram iacit.
Themilla, θήκη: theca.
Tibicinator, αὐλητής: tibicen.
Timiditas, δέος: metus, territus.
Timulus, ἔφυδρος ἰξάπυν ἐπινηχόμενον, τῷ ὕδατι: tippula.
Tinarium, σήψ, σῆτας: robigo.
... ἠχὼ ἐπὶ χαλκοῦ: ſonus ferri.
Tinnulum, πλῆκτρον: plectrum.
Titia, κρέα νηπίων ὃ λέγουσι: cibus puerorum.
Tittex, μύσταξ: barba, myſtax.
Toluberna, παράσιτος, ὑποτράπελος: adſecla.
Tonitruum, βροντή: tonitru.
Torānus & *torrus*, ὠλένη: vlna, cubitus.
Tortiloquium, διάλεκτος συνεσπασμένη.
Trachidus, τραγῳδός: tragœdus.
Trauer, ξυρὸν κυρίως: nouacula.
Tricapitinus, τρικέφαλος, τριφυής: triceps.
Tricotadum, τρίτομον: trifariam diuiſum.
Tricula, παρατίλτρια: depilatrix.
Trigarium, τόπος ὅπου ἵπποι γυμνάζονται: locus vbi equi exercentur.

Triber,

Triber, τρίβολος: tribulus.
Trilex, τρίμιτος: triplicatus.
Trimormus, τρίμορφος: triformis.
Trinio, τριετὺς: trimus, trium annorum.
Trinna, τριετία: triennium. Item, ψύλλα: pulex.
Trinnuus, τριετής: trimus.
Tristicies, λύπη: tristicia.
Trito, τρίβω: frico, tero.
Troito, χειρίζω, ψηλαφῶ: attrecto.
Trullaria, ζωμάρυσρον: trulla.
Trume, παρώτιδες: abscessus prope aures.
Trumen, τεῦχος....
Trungulus, κολοβὸς, ἐγκώλιος: truncus mutilus.
Trusulus, ὁ ἐν μικρῷ παχὺς: pumilio crassu-
Tuberus, τυλώδης: tuber.
Tubex, σμῶδιξ, αἱματώδης τόπος: vibex, locus cruentus.
Tubo, σαλπίζω: tubicino, tubâ cano.
Tudiculo, τορεύω: insculpo.
Tutulanus, βαδιστής: tolutarius.
Tumidare, οἰδαίνειν: turgescere.
Tumix, τύμπανον: tympanum.
Tuo, ἀτενίζω: contemplor, intuor.
Turbelix, δίχηλος: bisulcus. &, auis genus.
Turbinus, στρόμβος: turbo, trochus.
Turgor, οἴδημα: tumor.
Turpifactor, αἰσχροποιὸς: turpator.
Tursus, καυλός: caulis.
Tuspollen, μάννα: manna.
Tutila, ἕρκος: septum.

V

Va, φεῦ: ha, heu.
Vaccinia, δαμάλιον: vacca, iuuencula, iunix.
Vacillator, συκοφάντης: sycophanta.
Vagna, βύττις μεγάλη, ἥν τινες γαῦλον καλοῦσι: vas amplum, gaulus.
Valnus, φάλαγξ, χαράδρα: vallis phalanx.
Vambal, ψελλιστής: balbus, blæsus.
Vannuo, λικνίζω: vanno.
Vapuliat, δέρεται: vapulat, excoriatur.
Vargius, βλαισὸς: varus.
Vascelium, σκευάριον: vasculum.
Vascularius, σκευοπώλης: qui vasa vendit.
Vasius, & *vasa*, & *vasum*, σκεῦος: vas.
Vbalbia, χολάδες, τὰ ἔντερα: intestina.
Vdo, ἐμπίλιον: empilium.
Vdor, ὑδρασία: vmor, mador, liquor.
Vendicium, ἐκδίκησις: defensio, vltio.
Veno, πωλῶ: vendo.
Verbecilla, πρόβατον, ἄρνιον: ouis.
Verebio, κολοβῶ: mutilo, decurto.
Vergo, νεύω: ceuo, inclino.
Veriora, ζιζάνιον: lolium, zizania.
Vermex, σκώληξ: vermis.
Verminatus, σκωληκίασις: verminacio.
Vernus, οἰκογενής: verna, vernaculus.
Verticillum, σπόνδυλος: verticulus, articulus.
Verticinor, στροφοῦμαι: vertor.
Vertipillo, χαμαιλέων, ζῶον: chamæleon.
Vescilie, χαῖται φρυγὸς: cæsaries.
Vesco, τρέφω: nutrio, alo.
Vetro, παλαιόω: inueterasco.
Vicarij, κωμητικοὶ, pagani.
Viciolum, ἐλατήριον....
Vigilicius, ἀγρυπνος: vigil.
Vigrinalis, & *vigrineus*, παρθενικὸς: virgineus.
Vigrinem, παρθένον: virginem.
Vigrinitas, & *vigrinium*, παρθενία: virginitas.
Vigrino, παρθενεύω: virginitatem conseruo.

Vigri

Vigrinula, παρθενισκάειον: virguncula.
Vilo, εὐτελίζω: annihilo, vilipendo.
Vinacia, στέμφυλα: acina.
Vinnicus, νωχελής: tardus.
Virectus, εὐθαλής: opulentus.
Viriæ, χοινικίδες: modioli.
Virideolium, ὀμφάκινον: ſuccus vuarum necdum maturarum.
Viriola, κλάνιον, βραχιόλιον γυναικός, ψέλιον, περιχέιρον: armilla.
Viriosus, δυναμικός: potens, robuſtus.
Viſco, ἰξεύω: aucupor.
Viſtrigilium, σφραγιδοφύλαξ: pars annuli in qua gemma ſedet.
Vmber, λάκων, ὁ θηρευτής: Laco, venator.
Vmulor, προσπίπτω: accido, humilior.
Unguina, οἰξύσγιον: arbina, vnguen.
Unicuba, μονολεχὴς: vidua, ſola cubans.
Unipes, μονόπους: vnum habens pedem.
Volſura, ῥῆγμα: ruptura, rima.
Vomitina, ἔμετος, vomitus.
Vortigo, εἴλιγγος: vertigo.
Urbacio, περιχάραξ: circumductio.
Urbanor, πολιτεύομαι: in ciuitate dego.
Uſterna, καῦσις νεκρῶν: combuſtio cadauerum.
Uterinallus, παλαιοραφός: veteramentarius.
Utricium, ἀσκίον: vter, culeus.
Utrino, βυθίζω: mergo.
Uurdo, ἡμίονος, ἐξ ἵππου θηλείας καὶ ὄνου: mula ex equa & aſino nata.

SVPPLEMENTI FINIS.

APPROBATIO.

IOANNES CLAVDIVS DE VILLE, in ſacra Theologia Magiſter, & diuini Verbi Prædicator, in ſancti Pauli huiuſce ciuitatis Canonicus, & in hac Lugdunenſi Diœceſi à Domino DIONYSIO SIMONE DE MARQVEMONT, Illuſtriſſimo & Reuerendiſſimo Archiepiſcopo, librorum Cenſor deſignatus: fidem facimus, nos librum hunc inſcriptum, *Iani Gulielmi F. Laurenbergi Antiquarius*, perlegiſſe, in quo nihil fidei Catholicæ, Apoſtolicæ & Romanæ contrarium animaduerſum; quin opus ipſum diligentiâ, iudicio, multiplici lectione admirandum & vtile.

Lugduni apud S. Paulum V. Id. April. M. DC. XXII.

DEVILLE.

PER

PERMISSIO.

EVNDEM librum in vrbe Lugdunensi excudi, ego Regius in ea Procurator non dissentio. Iisdem loco, die & anno.

DE POMEY.

LIBRVM hunc, cui inscriptio, *Iani Gulielmi F. Antiquarius*, à Ioanne Anard Lugdunensi Bibliopola in lucem edi permittimus, & ne quis citra factam ei potestatem denuo excudat interdicimus. Lugduni 16. April. 1622.

DE CHAPONAY.